

B. C. U.

2184
Sublet

MATERIALURI

FOLKLORISTICE

CULESE ȘI PUBLICATE SUB AUSPICIILE

INSTITUTUL DE PEDAGOGIE DE Ș. ARII
- BUCUREȘTI -
BIBLIOTECA

MINISTERULUI CULTELOR ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PUBLIC

PRIN ÎNGRIJIREA LUI

GR. G. JOCILESCU

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMANE, PROFESOR LA UNIVERSITATE, DIRECTOR
AL MUSEULUI NATIONAL DE ANTICHITATI

4344

VOLUMUL I
POESIA POPORANA. PARTEA I

* Facultatea de Litere *
1081
Seminariul de
Bizantinologie
Bucuresti

BUCURESCI

TIPOGRAFIA „CÔRPULUI DIDACTIC“ C. ISPASESCU & G. BRATANESCU

30, Strada Academiei, 30.
1900

INSTIT. PEDAGOGIC DE Ș. ARII
Nr. Inv. 56.011
BIBLIOTECA

2184 Sublet
526911

BIBLIOTECA CENTRADA
UNIVERSITARA
BUCUREȘTI

Cota 2184 Sublet

Inventar 526911

B.C.U. Bucuresti

C526911

PRECUVĒNTARE

«Gura poporilor e cântecul răpitor al pricighetorei, care aduce la auzul nostru sunetele limpești ale naturii ce se din freacățul vorbitor al coștilor României și plutesc peste poeni strălucitoare și peste valurile aurite ale câmpilor și lanurilor noastre. Din gura poporului tragî învîtură mare și trăinică, ca din sturile nescocate ale tăniciel Sfinx. Gura poporului e izvorul cel limpede care ese din stana sănătoșă, spre a răcori necurmat sufletele setoșe. Gura poporului e înțelepciunea nesfârșită. Ia- cântecul poporului este cea mai înaltă poezie, căci el dă viață și viața-i suferinșă. Cântecul poporului este poezia cea mai sublimă, căci nimeni nu știe cine l'a făcut, Fie-care l'a cântat pentru întătași dată și sute de ani în șir.

«Cântecul poporului este cea mai profundă poezie, căci fie-care l'a simțit pentru întătași dată.

«El curge din veselie și din strigătul de durere, din nădejde și din suferinșă; și numai acela se poate numi poet care a dat de aceste simțuri»

Carmen Sylva

din discursul rostit la inaugurarea Universității din Iași
în Octombrie. 1897.

redințe, mythuri și legende, năravuri, datine și obiceiuri, cântece, jocuri, cimilituri și proverbe ale poporului, ceea-ce cugetă, ceea-ce simte, ceea-ce știe, ceea-ce voescă și crede poporul, cum trăescă el și cum își manifestă credințele și sentimentele sale, în scurt tradițiunea populară în accepțiunea cea mai largă a cuvântului, coprinșând tot ce se transmite în popor din generațiune în generațiune, constituie ceea-ce numim cu un singur cuvânt: Știința Folkloreului sau Folklore. De aci o întreită împărțire a Folkloreului: a) partea privitoare la credințele și superstițiunile poporului; b) partea privitoare la datinele și obiceiurile lui; și c) literatura și arta populară.

Fie-care din aceste părți înfățișază un interes fără sémăn de mare; ele ne lăgă și mai strîns de locul născerei noastre, de draga noastră patrie. Făcându-ne a cunoșce poporul, învășăm a-l prețui și a-l iubi; ele ne introduc în viața intimă de acum și de odinioară a po-

porului, ne arată starea lui intelectuală și morală, chipul cum el concepe trecutul și cum își amintesc de dînsul, ne pun în pozițiune să privim în adîncul sufletului său și să cunoșcem tot ce vorbește, tot ce face și tot ce gîndesc el, bucuriile, ca și suferințele și speranțele lui.

Ethnologia, anthropologia, mythologia, etnopsychologia, știința antichităților, istoria culturii, ba chiar și istoria literaturii găsește în folclor, în producțiunile naive ale poporului, nesecate comori de informațiuni, moștenire a vîecurilor trecute, cel mai temeinic, mai folositor și mai bun material al lor. Folkloarele are un rol însemnat și în creșterea și instrucțiunea tinerimei; el alcătuesce un element de căpetenie și în literatură, ca un izvor pururea limpede și fecund de inspirațiuni poetice. E destul a ne aminti de Herder, care cel d'întîi a utilizat cîntecul poporan, *glasurile popórelor*, în domeniul poeziei, și a întrevădit valórea creațiunilor populare, precum face și Shakespeare în *Macbeth* și *Hamlet* ale sale; Goethe în *Faust* și în multe din frumoșele lui balade, Bürger, Uhland, Heine și alții. Artele plastice de asemenea, gravura, pictura și muzica s'au inspirat și se inspiră din tradițiunea poporană.

Dar pentru ca folklorul să pótă servi drept izvor de inspirațiune educatorului, poetului și artistului, drept material științific și drept arhivă ómenilor de știință, este nevoie mai întîi ca materialele s'ele să fie adunate, apoi să fie puse în ordine și sistematizate, și în fine să fie date la lumină într'o formă cât se póte mai lesnicóasă pentru utilizarea lor, și înainte de tóte cât se póte mai esactă. Căci ele nu sunt alt-ceva de cât niște documente istorice, cari prin urmare nici plásmuite pot să fie, nici alterate, nici greșit reproduse. Izvorul său proveniența lor trebuie tot-d'a-una arătat, spre a putea judeca gradul lor de credință și controla autenticitatea lor. În scurt, numai un asemenea arhiv real și cu totul obiectiv, alcătuit din documente autentice, trebuie a servi drept izvor de informațiune numeróselor discipline mai sus enunciate.

În Germania a trebuit să vie un Jacob Grimm pentru a așterne bazele științifice ale studiilor folkloriste, punînd ca principiū fundamental că: *Totul cată să fie reprodus cu o fidelitate scrupulósă, alt-fel orî-ce valóre științifică dispore.* Mișcarea provocată de discipulii s'ei Hoffmann von Fallersleben, Ad. Kuhn, W. Mannhardt, Max Müller, Th. Benfey, J. W. Wolf, K. Simrok, K. Müllenhoff etc., se res-pândi în Franca, Anglia, Italia, Spania, Suedia, Danemarea și în

multe alte țări civilisate ale Europei; societăți de folklóre, reviste și buletinuri se fundară; tesaurele populare fură adunate sistematic, numeroase studii științifice apărură în domeniul folkloristic. Mai ales de vr'o câte-va decenii încóce acéstă nouă știință pasionéză pe învățat, ea și pe literator și chiar pe publicul cel mare.

Ocupându-ne aci de folklorul român, materialul cules de Anton Pann este fórte pretios, dacă ținem sémă de timpul când a fost adunat și de punctul de vedere care a condus pe autor când l'a dat la lumină. Intr'adevăr, în epoca lui Anton Pann știința folkloreului nefind bine întemeiată nici în Apus, primul nostru folklorist nu puté fi călăuzit în culegerea și publicarea materialului tradițional de considerațiuni științifice admise și recunoscute astă-zi; el a lucrat ca amator și a căutat mai mult să facă pe cititori să riđă și să petrécă. De aci preponderanța elementului comic și anecdotic în materialele adunate de densusul.

Vasile Alexandri urmărește alt scop: scopul estetic, al frumuseții neasemuite, ce simțul său de poet descoperea în tradițiunea populară. De acéstă tendință se resimte pretutindenî colecțiunea sa, compusă numai din poesii alese, pe ici și coela îndreptate și curățite de tot ce lovea gustul său estetic.

Alții au căutat în materialul tradițional doveđi despre latinitatea poporului nostru, și acest punct de vedere esclusiv i-au făcut să altereze pênă și textele culese, introducând în ele noțiuni și cuvinte streine poporului, în sprijinul scopului urmărit: de ex. cuvântul *Săbinióre* în colindele d-lui Atanase Marian Marienescu.

Prima colecțiune de poesii populare adevérat științifică este aceea a mult regretatului nostru amic G. Dem. Teodorescu. Dacă s'ar fi dat notarea fonetică a pronunțării, acéstă colecțiune ar putea servi drept mustră orî-cărei lucrări în domeniul folkloristic.

În ce privesce prosa, două nume se impun atențiunei nóstre: Petre Ispirescu și Ion Créngă. În publicațiunile acestor meritoși scriitori trebuie însă deosebită partea folkloristică de partea literatorului; căci dacă din punctul de vedere literar, poveștile lui Créngă și basmele lui Ispirescu se bucură cu drept cuvânt de un renume neuitat, folkloristul are multe reserve de făcut asupra chipului de culegere, de combinare și de expunere, care este cu totul personal autorilor, iar nu al poporului. În aceste lucrări poveștile și basmele sunt reproduse colorate și împodobite în mod subiectiv, iar nu se

daū în forma lor autentică și originară. Tot asemenea, bună-ora, la Germani puține sunt colecțiunile culese direct din gura poporului. Multe, chiar colecțiunile făcute de frații Grimm, la începutul secolului al XIX, ne prezintă pe lângă un material cules d'a dreptul, alte materiale comunicate prin scrisori, reproduceri de cronice tipărite sau netipărite, chiar prelucrări și compuneri pe tema basmelor sau a poveștilor.

Se înțelege că pentru știința folklorelui este cu mult mai interesant de a avea o povestire simplă, lipsită de orice preocupare literară sau colorită, dar originară și autentică, reprodusă întocmai cum a fost auzită, de cât o povestire unde episoadele se succed unul după altul în mod logic și după toate regulile artei.

Un alt inconvenient al publicațiunilor de texte populare la noi este acela de a fi împrăștiate într-o mulțime de reviste periodice, unele greu de procurat, și chiar în ziare politice, unde căutarea lor este foarte anevoioasă. Excelentele opere: a d-lui A. Zanne despre *Proverbele române* și a d-lui Artur Gorovei despre *Cimilituri*, arată o reală îmbunătățire în această privință ca în multe altele.

Dar mai întciu de toate și chiar exclusiv, ceea-ce se recomandă astăzi folkloriștilor români, este adunarea materialelor, a rămășițelor destul încă de bogate ale tradițiunei noastre. Căci produsele literaturii populare scad și se depreciază pe și ce trece. O secetă fără seamăn bintue în spiritul poetic al poporului. De creat el nu mai creiază, par'că fantasia i s'a stins; și nici de păstrat așisderea nu păstrează ceea ce i-a rămas din strămoși. Se cântă la țară, dar cântece românesce mai rar; se povestesc la sate, dar figurile minunate ale mythologiei române, cu cari ne putem cu drept cuvânt mândri, nu mai surprind urechea ascultătorului. Vremurile frumoase ale ședătorilor au trecut; bătrînii cu bărbile albe sunt mai puțini, babele harnice și gospodine, cari sciau a cânta și descântă, a face și desface, dispar, dacă nu au și dispărut cu totul. Cântecele bătrânesce nicăiri nu se mai cântă; lăutari ca Petrea Crețea Șolcan, arhivul viu și bogat folosit de regretatul G. Dem. Teodorescu, nu se mai întâlnește; lăutarii tineri nu mai au prilej de a însoți vióra cu cântecele vechi, și când le spun a-ți dice din gură sau din vióra cutare cântec, îi răspund: „Da bine, Domnișorul, așa cântec astăzi nu se mai cântă“.

Romanța banală a mahalalelor din orașe și țirguri, opoșită în „Dorul Inimei“ și în „Amorul“ editurilor populare, ține locul duiósei

doine, în care se încheagă melancolia dulce a unui neam întreg; completurile țin locul acelor pline de haz și de veselie hore naționale, unde cheful și voioșia se luau la întrecere cu cuviința și cu pilda cea bună; jocurile, datinele, obiceiurile românesce dispar, și ogorul minții naționale e coprins de molimă străină.

Unde altă-dată cântăreții din vioră, din naiu sau cobză nu sciau de cât cântece românesce, când

*De când eram copil mic
Doîna o știu și doîna o ție*

și

*Cine a stârnit doînița
Arsă Ț-a fost inima,
Sfintu să-Ț fie gura,*

ați bătătura din sate nu răsună de cât de

Călugărul din vechiul schit

sau de

Barca pe valuri saltă ușor

cu vorbele lor străine, neînțelese, sucite și strîmbate, cum es din gura lăutarului țigan; cu ritmul muzicii lor afectat, sălcii, gol și lipsit de ori-ce simț de frumos, de ori-ce simț înălțător.

Și fiind-că veni iarăși vorba de țigan, trebuie s'o spunem că și țiganul lăutar nu mai e același din trecut, s'a schimbat; poesia, ce altă-dată însoțea acest popor nomad, s'a prefăcut în cea mai searbădă prosă; dacă creierul lui odinioară servea ca un fonograf pentru poporul român, ați nu e de cât un hârb spart, care altereză și amestecă ceea-ce strămoșii lui Ț-au transmis limpede, curat și frumos.

Causele acestui fenomen sunt multe și diferite. Obrșia acestei evoluțiuni trebuie s'o căutăm mai ales în felul de traiu agitat și neastâmpărat al Românului de ați. Cântecul poporan ca să prospere are nevoie de viață tihnită. Contactul fatal cu civilizația modernă a Apusului, devoltarea căilor de comunicație pe o scară așa de mare, cătănia — și mai ales cazarma — au făcut — vorba poetului —

*Și cum vin cu drum de fier
Tote cântecele pter
Zbora păsările tote
De negra străinătate
Țși desbracă țara sinul
Și izvórele-Ț sęcă.*

Cântecul pier și izvoarele siccă, musa se refugiază, se ascunde, devine stăpă și nu mai produce nimic. Și ce mai răsună ici colo un glas răgușit, e înecat de noroale orașelor.

Poesia poporană română producea și avea o valoare artistică, atâta timp cât ea se nășea izolată la țară, în munți și pe podișuri, la stâni și prin ogore, la hore și la ședători. În acea viață patriarcală totul era naiv; imaginațiunea da zbor liber aripelor sale; poesia nu cunoscea nici regule, nici teorii, ci căta numai să fie adevăratul glas al sentimentelor, al ideilor tutului.

Musa poporană română e timidă și neîncredătoare de alt-fel ca orișice musă. Vorba ghicitoare cu privire la hârtie: *Dă pe piatră nu se strică, dă pe apă se strică*, se poate dice și despre dânsa. O ții retrasă în liniștea codrului, ea cântă; o duci în fața lumii, ea se rușinează, se sfiesce și nu mai cântă, și chiar dacă dânsa cântă, nu mai e ce e, ci cu totul alt-ceva.

Ast-fel poesia poporană trece prin o fază grea; viitorul nu se poate predice; singurul lucru de care trebuie să fim convinși cu toții, e de a strânge cât mai în grabă mult puținul ce ne-a mai rămas din aceste comori naționale. Molima se întinde, și nu e timp de pierdut. Să scăpăm ce vom putea scăpa, cât mai e putință. Generațiunile viitorimei ne vor fi recunoscătoare.

De aceste considerațiuni condus, am rugat în vara anului 1897 pe d. Spiru Haret, Ministru Instrucțiunei publice și al Cultelor, de atunci, de a pune la dispozițiunea Direcțiunei Museului de Antichități o sumă cât de mică pentru a trimite tineri ca să adune prin sate, țirguri și orașe materialuri folkloristice în versuri și în prosă: cântece bătrânesce și cătânesce, balade, hore, cimilituri, deceuri, descântece, farmece, vrăji, rugăciuni, colinde, basme, legende, snove, proverbe, ocări, porecle, etc.; date pentru mythologia poporană, credințe, năravuri și obiceiuri, port, și ori-ce alt material ethnografic și dialectal.

D. Ministru Haret a bine-voit să acorde suma de 3000 lei, iar Direcțiunea Museului a alcătuit o comisiune compusă din d-nii: Hodoș Al., Canianu M. și Notara C. publiciști; Țapu Christea și Ion Odor, absolvenți ai Facultății de litere; Popescu Ciocanel, licențiat în litere, și Ionescu Ion, absolvent seminarist.

Ministerul a dat ordine autorităților administrative, școlare și

eclesiastice din țară, ca să înlesnescă membrilor acestei comisiuni îndeplinirea sarcinei.

Pe lângă persoanele trimise ad-hoc, am crezut a putea utiliza și corpul învățătoresc. În vederea acésta am întocmit un chestionar folkloristic, după cel publicat în „Mélusine“ de d. Roland și reprodus în *Ședătórea*, revistă de folklore de sub direcțiunea d-lui A. Goroyei din Fălticeni. Chestionarul, elaborat avându-se în vedere și lucrările similare ale d-lor Hasdeu și Nic. Densușeanu, au fost trimis în număr suficient de exemplare pe la învățătorii sătesci și revisorii școlari, cu invitațiune ca materialele adunate să le trimită treptat pêne la 1 Noembrie 1898.

Dăm aci acest chestionar, care credem că nu va fi fără folos pentru cei ce se vor îndeletnici în viitor cu stringerea literaturii poporane :

CHESTIONAR FOLKLORISTIC

RESUMATUL MATERIALELOR CARİ TREBUESC ADUNATE

a) *Versuri :*

<i>Doine</i>	<i>Strigături</i>	<i>De-ceuri</i>
<i>Cântece Bătrânești</i>	<i>Chiuături</i>	<i>Descântece</i>
» <i>Cătănești</i>	<i>Colinde</i>	<i>Farmece</i>
» <i>Haideuțești</i>	<i>Cântece de stea</i>	<i>Vrăji</i>
<i>Balade</i>	<i>Bocete</i>	<i>Rugăciuni</i>
<i>Ilire</i>	<i>Cimilituri</i>	

b) *Prosă :*

<i>Basme</i>	<i>Cuvinte curioase</i>	<i>Meteorologie poporană</i>
<i>Legende</i>	<i>Nume de persoane și de animale</i>	<i>Calendar poporan</i>
<i>Tradiții</i>	<i>Datine</i>	<i>Cosmografie poporană</i>
<i>Snove</i>	<i>Obiceiuri</i>	<i>Cosmogonie</i> »
<i>Anecdote</i>	<i>Prejudații</i>	<i>Medicină</i> »
<i>Glume</i>	<i>Superstiții</i>	<i>Veterinărie</i> »
<i>Proverbe</i>	<i>Credințe</i>	<i>Igienă</i> »
<i>Sentințe</i>	<i>Apucături</i>	<i>Farmacie</i> »
<i>Maxime</i>	<i>Obiceiuri juridice</i>	<i>Ornitologie</i> »
<i>Locuțiuni</i>	<i>Semne de scris: Răboj, încreștăturile plutașilor, etc.</i>	<i>Cromatică</i> »
<i>Idiotisme</i>	<i>Mythologie poporană</i>	<i>Agricultură</i> »
<i>Dicale</i>	<i>Zoologie</i> »	<i>Coreografie</i> »
<i>Fărâmaturi de limbă</i>	<i>Botanică</i> »	<i>Musică</i> »
<i>Jocuri de copii</i>	<i>Mineralogie</i> »	<i>Arheologie</i> »
<i>Blesteme</i>	<i>Geologie</i> »	<i>Istorie</i> »
<i>Injurături, sudălmă</i>	<i>Psihologie</i> »	<i>Lucrul casnic (fésături, etc.)</i>
<i>Ocări, — Porecle</i>		<i>Arta culinară</i>
<i>Tipete, — Interjecții</i>		<i>Grădinărie</i>
<i>Vorbe pișcătoare</i>		

c) *Diverse**Instrucțiuni pentru culegerea datelor*

a) *A se indica numele satului, plăzei și județului, unde se va fi auzit cele ce se povestesc. Se poate întâmpla să auză cine-va o poveste, bună-ori de la un moșneag dintr'un sat ăre-care, care o știe de ăurea, de aceea să se cerceteze cu deamănuntul în ce localitate este cutare credință sau povestire și în ce mod o istorisesc sătenii d'acolo.*

b) *A se arăta numele și starea, precum și vârsta (dacă este bătrân, ténăr) de la care a cules datele.*

c) *Dacă ai aflat ceva de la un singur om, bătrân sau ténăr, să mai cerceteze și de la alți două-trei spre a se încredința că lucrul se povestesc în adevăr așa cum s'a spus.*

d) *Să aducă ori ce dicțore, doină sau alt-ceva din gura poporului, ce s'ar afla în legătură cu obiceiul povestit.*

e) *Orî-cât de multe amănunte nu strică; dar e de preferit a se lăsa fără răspuns acele întrebări în privința cărora nu se capătă o știință sigură.*

f) *A se feri de a împărtași ca obiceiuri și povești ale poporului, creațiuni moderne aduse în sat.*

g) *Ar fi de preferat a se culege de la oamenii—mai cu sémă bătrânii—cari nu știu carte.*

h) *E de recomandat culegătorilor a nu se servi în întrebările și transcrierile lor de cuvinte neîntrebuțate și neînțelese de persóna pe care o ascultă. Idealul în materie de folklore ar fi transcrierea exactă, vorbă cu vorbă, a celor auzite. A nu se introduce absolut nici o modificare, a nu se drege, a nu se adăoga, a nu se schimba nimic, ci a se transcrie întocmai cum se spune sau se povestește.*

i) *A întreba pe sătenii asupra evenimentelor istorice recente ca și cele din trecut. Ce credințe, și obiceiuri aveați mai înainte, și dacă ele ađi sunt schimbate.*

j) *A transcrie vorbele, propozițiunile și frazele cât se poate mai fonetic și a se explica mai amănunțit toate cuvintele neîntrebuțate la orașe.*

A.—I. *Lumea Fizică**Pământul.*

Creațiunea și distrucțiunea. Ideia de Dumnezeu. Dumnezeu ca creator în relațiunile sale cu ómenii, cu lumea. Facerea lumii. Antihirsu (Antichrist). Ideia de suflet. Credinți în privința cugetului, a minței, gândirei. Legende, cari explică creațiunea. Forma pământului. Pe ce se reazămă. Animalele cosmice. Interiorul globului. Turburările pământului. Cine produce cutremurile de pământ. Sfârșitul lumii. Semnele cari îl vor prevesti. Pentru ce se va sfârși lumea. Vremea de apoi. Despre cea-l'altă lume. Legende relative la înecarea, arderea, etc. globului. Universul va renaște mai frumos și mai bun? Evenimente mari: Holeră, Zaveră, Volintiri, Turci, Ruși, etc. Revoluții, focuri, inundații, răsboaie, răsmerițe, cataclisme, eclipse, minuni, etc.

Cultul Pământului. Cum privesc țeranii pământul (ca o mamă, ca o divinitate)? Obiceiurile când se sapă șanțuri pentru ziduri, temelii, când se începe arătura, semănatul, culesul porumbului, viilor, când se sădesc pomii, când se fac semne de hotar, când se împarte pământul de părinți la copii.

Imprejurări fizice. Scórța pământescă. Originea pământului, a culórei, a nisipului, a pietrelor, etc.

Munții. Originea lor și a văilor, a strămtorilor, etc. Urieșii și munții.

Pentru ce în unele locuri e zăpadă tot-d'a-una. Duhurile necurate cari se adăpostesc prin munți. Locuitorii peșterilor. Ecoul: originea, credinți și superstiții des-

pre el. Locuri pustii, părăsite, izolate și blestemate. Fântâni părăsite și secate. Suterane, pivnițe și beciuri părăsite. Morii, case părăsite. Ruine. Cimitire, Cetăți, șanțuri, brazde. Ce se știe despre brazda lui Novac. Legende și cântece. Valuri de pământ. Ce se știe de valul lui Traian. Cine a fost Traian. Sunt pe acolo întărituri. S'au găsit (și unde sunt) arme, instrumente, monezi, idoli de lut, vase, etc. (ori-ce se atinge de archeologie). Inscriptii.

Mobile, gorgane, hotare, drumuri vechi, etc. Legende. Comori: ce se știe, ce se crede despre ele. Se ved limbii de foc eșind din pământ; când, cum și de cine se poate găsi o comoră? Cum a fost găsită o comoră? Câți lucrători trebuie să sape la o comoră? Cum se poate scote cazanul cu bani? Există localități cu numele: Piatra-arsă, vânăta, Apa-neagră, Iazul-dracului, (de unde și-au numele?). Sunt stânci cu chip de om, de animale, ce se crede despre ele? Ce se crede despre uneltele preistorice: topore, vârfuri de săgeți, idoli, etc. (Ce se știe despre colonii? Sunt localități cu numele de *Slobozia*. Ce se știe despre *Jidovi*. Sunt localități cu numele de *Jidova*, *Jidovi*, *Jidovița*, etc. Pentru ce se numesc așa? Sunt vechi? Ce cred bătrânii?

Vulcanii. Dacă se cunosc în popor și cum li se explică originea; cine-i locuște; spirite vulcanice; sunt ele răsflătoarele pământului? Causele erupțiilor? Ce e Cătelul pământului?

Apa. Legende cari explică originea apei în general, a riurilor, a lacurilor, a fântanelor, a izvoarelor. De unde izvorăsc riurile, izvoarele, etc. Ce divinități sunt la ape și cine le-a dat naștere. Ce se știe despre cerbul, care se lasă în apă la 6 August? Se pomenește despre tîrguri ori sate inecate? Se pomenește ceva despre locuințe lacustre? Demonii și vedenii. Fintini și izvoare, genii cari locuiesc în ele; cultul, fintini tămăduitoare. Fintini calde, petrificătoare și aruncătoare. Explicarea legendară a acestor fenomene. Tradițiunile despre un potop parțial sau total.

Se găsește—au s'au aflat vr'o dată—pusnici p'acolo, asceți, oameni sfinți, oameni cari nu mănâncă de cât vegetale? Sunt oameni cari postesc 3 zile consecutive? Cu ce scop? Sunt oameni cari nu mănâncă carne, nu bea vin? Oamenii centenari se află p'acolo? De ce sunt evlavioși? Făcut'au ceva păcate mari de nu mor?

Sunt oameni nebuni p'acolo? Din ce cauză? Sunt oameni, cari se cred făcători de minuni, profeți? Sunt vrăjitori și vrăjitoare și cam ce vrăjesc?

II. Lumea Subterană

Originea Metalelor. Metale cari se reînnoiesc, se ascund, dispar. Descoperirea metalelor, (a ocnelor bună-ora). Sunt ele păzite de stăpîni, genii? Primejdia pentru cei cari descoperă minele. Mijlocele d'a se preserva. Ofrande aduse, rugăciuni făcute divinităților supt-pământene.

Metale prețioase. Aurul; ce se crede despre densul? Cine-l produce? Cine-l păzese și cum se extrage. Aceleași cercetări trebuie făcute despre argint și celelalte metale.

Pietre scumpe (nestimate). Cine le face? darul ce au d'a tămădui unele bôle sau a scăpa de otrăviri.

Pietre de rînd. Originea, pentru ce au cutare sau cutare coloare? De ce unele sunt găurite? Numele ce li se dă din cauza forme lor. Sunt ele bune de leac?

Fosile. Ce sunt și ce cred oamenii despre resturile fosile de animale antideluviene? Sunt unele fosile păstrate ca amulete? Chihlibarul. Superstiții relative la formațiunea și puterea lui.

III. Flora

Pentru copaci, arbori și plante, sunt de făcut cercetări asupra legendelor sau credințelor, a speciilor mai comune; cele cari aduc servicii și cari prin forma și culoarea lor au trebuit să ațâțe imaginația oamenilor și să le sugereze încercări de explicații. Trebuie însemnate: numele copacilor, buruenelor, ciupercelor cu toate proverbele,

legende, obiceiurile și superstițiile relative la ele. Multe buruene se întrebuințează ca doctorie, a se arăta la ce anume boli și cum se întrebuințează. Pe lângă speciile care există, sunt altele care intră cu totul în domeniul fantastic: așa este iarba fiarelor și altele. Ce se crede despre iarba fiarelor? Există credință că boalele oamenilor se pot transmite copacilor, și cum. Ce duhuri trăesc prin păduri? Fac ele pe oameni să ră-tăcescă, să-i adormă? Fiare fantastice care locuiesc în păduri (balauri, etc.). Alți locui-torii ai pădurilor: Mama pădurii, Fata-pădurii, Sfăcimă-pietre, Strămbă-lemne, Tarta-cot, barba d'un cot, etc.

IV. Zoologie

Legende relative la originea animalelor (Mamifere, pasări, reptile, pesci, insecte etc.). A se cerceta numele, dicționarele, proverbele, credințele, superstițiile și legendele, pe care poporul le lăgă de animalele de ori-ce soi. Sunt unele legende care explică colórea și forma unor animale prin intervenția unor împrejurări mai presus de fire, bună-óră pentru ce este corbul negru, de ce ursul n'are codă? de ce măgarul are cruce în spinare și urechile mari? de ce Oveii au pistrui pe obraz? etc. Sunt unele ani-male adorate? Se știe ceva despre animalele fantastice, bună-óră despre zgriptoróce, pasări cu ciocul de foc, cu ciocul de aramă, despre balauri, etc.

V. Meteorologie

Cerul în general. Din ce se compune, cum e așezat, de unde-i vine colórea, cine-l locuiesc. Persóne sau obiecte căzute din cer sau care din potrivă s'au înălțat la cer.

Nouri. Puterea lor. Cum se produc. Pređiceri scóse din aspectul lor.

Stele. Originea lor. Prognosticuri, stele călăuze, căzătoare, comete. Numele po-porane ale unor stele sau grupuri. Drumul robilor sau calea lui Traian. Legende, credinți și superstiții.

Sórcle. Originea și constituția lui. Inturirea. Locuința și fixitatea. E vr'un cult pentru sóre? Eclipse. Causelor eclipselor.

Luna. Sfărcolaci (svărcolaci). Originea și constituția lunei. Influența ce o exer-cită asupra timpului, asupra animalelor, a agriculturii, asupra omului chiar. Petele din lună, întunecimile, de cine sunt pricinuite. Ce se face în timpul întunecimilor. Cine locuiesc în lună?

Curcubeul. Originea, superstiții, proenosticuri. *Tunetul și furtuna*; fulgerul și ori-gina sa. Ce póte să aperc de trăsnet? Pietre căzute în timpul furtunei.

Plóia. Credinți. Cum se produce. Plóia și sórele. Ploile potopului. Ploile de sánge, plóe de cırnați, plóe de bróște, etc. Mijlóce de a produce și de a opri ploile. Solomonari. Paparude, păpuși îmbrăcate. Caloianu sau Scaloianu.

Iceóne furate aruncate în fântână. *Roua, céfa.* Originea, credinți, legende. Západa, gheața. Causelor producțiunii, credinți.

Bruma, neguri, pícle. Originea. Causelor lor. Virtejurii și Vinturi. Numiri de vin-turi, originea. Mijlóce de a le stírni sau opri. Sunt formate de spirite, de necuratul?

B. — Lumea Supra-naturală

1) *Duhuri* curate și necurate. Originea și menirea lor. Unde locuiesc. Cum te poți apăra de dínsele. Formele sub care se arată. Ce se știe despre încrucisări de drumuri (răspintii).

2) *Zine.* Zine care fac bine și care fac rău. Se mai crede în existența lor? De când au dispărut și pentru ce? Se vor mai întórcce vre-o dată? Sub ce nume se cunosc (ur-sitóre, Iele, vântóse, șoimane), unde locuia și unde locuiesc? Ce fac ele cu copiii, le schimbă sexul, îi răpesc? Daruri ce fac zinele. Danțul și portul lor. Care este rolul lor?

3) *Dracul.* Formele sub care se arată, Câte nume are? După ce semne se póte

cunoșce; este primejdios să-l strigi pe nume? Cum se face tovărășia cu dracul și cum s'ar putea desface? Cumpără copii? Li gătuie? Răpesece ómení de pe la jocuri, pe la fintâni, cruci, etc.? Locuri unde el nu poate intra și de ce se feresce?

4) *Arătări, vedenii de nópte și în somn. Carí sunt, și unde se arată de obiceiú? A veni călare pe un băi sau vătraí, etc.*

5) *Stafii și strigoí. Locurile unde petrec: ruine, răspântii, biserici, morminte. Formele lor. Césurile la cari apar și dispar. Pentru ce se arată ele? Ca să plătescă vr'o datorie sau să îndeplinescă vr'o dorință? Pentru a se pocăi de un păcat? Nopțile când vin mai des. Inspăimântă pe ómení? Mamele sperie pe copii cu stafiile și strigoí? Cum se imblindesc? Bałauri, satana, ingeri, ursite. Norocul. Ce se crede despre el? Basme. Căsătoria cu ingeri.*

6) *Vrăjitorí, fermecătóři. Credința în farmece. Cum se fac? Cine póte să le facă, și cine póte să le distrugă? Cum ne putem apăra de farmece? Cum se face cine-va vrăjitor? Cum e privit de popor? Locurile unde se adună vrăjitorii. Cărți de fermec. Locul unde se póte învăța fermecatoria. Are vr'o legătură cu duhurile curate și necurate?*

Animalele cari însoțesc pe vrăjitorí și li se supun. Burueni și instrumente de cari se servesc fermecătóři. Despre descáncece. Cine póte descánța și cine nu? De la cine învață descáncecele? De ce se țin în secret descáncecele? Se plătesce pentru descáncece, fermec și vrăji? Ce anume?

Zeí. Eroí. Ființe supranaturale. Călătoriiile lui D-zeú și ale sfinților pe pământ. Legende în cari pedepsesc pe cei ce i-au primit rău. Legendele sfinților, urieșilor, căpcăunilor, piticilor, sburătorilor. Credinți despre ei. Ființe mitologice: Făt-frumos, Iliana. Cosinzéna, etc. Impărați din basme: Ler împárat, Por, Roșu împárat, etc. Animalele fantastice. Legende despre Maica-Domnului. Sfinți: sf. Ilie, sf. Petru, sf. Mercuri, sf. Vineri, etc.

C. — Omul și viața omenescă

Creațiunea omului. Legende și explicații. Originea diferitelor némuri. Credinți și superstiții asupra fie-cărei părțicele din corpul omului (cap, ochi, nas, gură, mâini, degete, picioare, stomac, inimă, unghii, etc). Despre slăbire și îngrășare. Umbra omului. Destinul omului. etc.

1) *Vieafa: nașterea. Ingreunarea femeii. Proverbe, dicători. Pređiceri de ingreunarea femeii. Descáncece. Facerea. Norocul și predestinația. Ursitorile. Suffetul celui născut. După naștere: Botezul, ceremonii, obiceiuri despre leuzie.*

2) *Pruncia. Alăptarea, légánul. Mijlóce de a avea lapte. Superstiții relativ la légán. Cáncece de légán. Cei întâi pași. Sfinți și divinități invocați pentru copii. Superstiții și medicină poporană. Ce spun mamele copiilor, dacă copilul nu este născut cu toți membrii? Hygienă. Prejudiciii. Înțárcarea. Dicale despre copii, cum îi înduplecă să se culce.*

3) *Copilăria și tinerețea. Cum și petrec copiii timpul de când încep a umbla singuri? Școala. Obiceiurile când se duc și vin de la școlă. Jocurile copiilor. Jocuri cu plantele. Musica lor. Jocurile fetelor și băeților. Ședătorile. Paza turmelor. Ciobanii, obiceiurile lor, număratul oilor, diverse nume proprii de oi și de instrumente, tehnologia pastorală. Sorți și armata. Mijlóce d'a scăpa de la sorți. Ideile poporului despre armată, cáncece.*

4) *Căsătoria. Endogamia și exogamia. Rudenia. Concubinagiul și cauzele lui. Cum este privit. Pețitorii și fete de măritat. Frumusețea, fetele urâte, bétráne. Pređiceri despre căsătorie. Mijlócele a se face iubit; vrăji de dragoste, ursită și urát. Stărostóele. Impeșirea, logodna. Nunta. Dile și timpuri nefaste. Védúvi și védúve. Căsătoria lor. Rápirea fetelor; mai este acest obiceiú? Cununie: la Biserică, acasă. Obiceiuri la nuntă. Nóptea de nuntă și dílele urmétóre. Patul miresei, etc.*

5) *Gospodăria și familia. Bărbatul și femeia ca soț și soție. Raporturile între ei. Certuri. Copii și părinți. Băeții mai iubiți ca fetele. Res-*

pectul de părinți. Sócrele, ginerii și nurorile. Raporturile de proprietate între copii. Fătat, surată, frăție de cruce. Obiceiurile când se ia de suflet un copil. Obiceiurile despre copiii gemeni.

6) *Mórtea*. Semnele premergătoare. Boli, lécuri. Pređicerile făcute de păsăr și insecte, etc. Mórtea. Agónia. Ce se face după mórte. Cum se îmbracă mortul. Priveghi. Ingroparea. Cum este dus mortul. In ce poziție este înmormântat. Cere-monii superstițioase. Doliul și cultul morților. Culori și forme de doliu. Cult, amintiri, cimitir, morminte. Strigoii. Ce sunt și ce se face în potriva lor?

D. — *Obiceuri*

1) *Anul și Calendarul*. Lunile, zilele. Numele lor poporan. Ce credinți și superstiții pentru fie care zi a anului anume? Ce sărbători nereligioase sunt și de ce le ține poporul? Superstiții. Ȑile nefaste; pentru ce? Sfinții din fie-care Ȑi. Ce sunt Filipii, Ropotinele, Joimărițele și Joimarii, Sămbetele? Baterea alviței. Drăgaica. Blăjiniți, etc. Obiceiurile de la Sf. Vasile, Crăciun, Bobotăđă, Anul Nou, Paști, etc. Ce este și cum se face vergelul, cupra, irozii? Paparadele, Turca, Brezaña. Stéua, etc. Pentru ce la Paști se dau ómenii în scrănciob, (dulap) și ce însemnă pască și oule roșii? Cum se fac oule roșii și ce obiceiuri deosebite se observă la Paști? Ce însemnează turtele de la Crăciun și cum se prepară? Bobii. (Partea acésta din Calendarul Poporan este foarte importantă și trebuie a i se da multă atențiune).

2) Ce distracții și procură țeranii în cursul anului. Ce jocuri au copiii: băcși și fetele? Cum se jocă flăcăii și fetele mari? Ce regulă se observă la joc (dan?)? Cum, de cine și unde se fac? Și aleg flăcăii un șef dintre dânșii? Călușarii.

3) Construcțiunea. Ce obiceiuri sunt când se începe a lucra o casă și când se isprăvesce? Se fură umbra cui-va? Se sfințește locul? Ce însemnătate are crénga verde pusă în virful acoperământului? De ce în virful unor case stă înșiptă o rotă de car? De ce în mijlocul unor semănături, bostane de pepeni, vie, se pune o matahală? De ce se pune în văr de par o pasere mórta? De ce se pun ólele cu gura în jos în par de gard? Mésuri de loc și timp (o asvărilitură de băț; cât ai clipi din ochi, etc.) Locuțiuni geografice: (Azi aici, mâine în Focșani. A umplea pe cine-va de Filipesci. A'și găsi Bacăul; bate toba la Moldova ș'a murit mătușa Dobra, saú și s'aude la Craiova; a auđi căniți în Giurgiu, Minciună Buzuionéseă, etc.). Pe care case și fac berzele culbul? La care case trag rândunelele? Șerpi de casă. Mușcătură de șarpe, lécuri, descăntece. Cum e împărłită casa de țeran (odae, cămară, tindă, etc.)? Interiorul unei case; mobile. Cum se numesc și cum sunt făcute? Curtea, coșarul, hambarul, poata, etc. Numirile tuturor. Lucrurile de gospodărie (străchini, óle, etc.). Imbrăcăminteă (bărbătescă și femeiască), numirile hainelor. Cine le face? Portul. Pódobe: ștergare, altițe, cercei, inele, mărgelile, bete, etc. Numele tuturor acestor lucruri. Cum se procură și cum se întrebuințéază? Ce lucruri se lucréază în casă și cu ce instrumente anume se face fie-care lucru? A se descrie exact și a se reproduce pe cât posibil în desen, fie care pãrticică (și a se numi) din instrumentele și uneltele agricole, casnice, etc. (La cas de puțină a se procura înséși obiectele, saú a se fotografia).

4) Politeța și buna cuviință. Civilitatea la sate. Formele de scuze. Cum se bea în sănătatea cui-va. A bea frăție. Ce se spune când cine-va strănută, cade, când se întâlnesc doi ómeni? Când se întâlnescé un popă? Certuri, blesteme, ocări, injurături, pișcăături, calificative, porecle, etc. Există óre blesteme? Bată-te Dunărea, bată'l tóca; bată'l focul.

5) Măncarea. Ce mănăncă țeranii de obicei și la diferite ocazii? Cum se numesc fie-care fel de bucate și cum se gătesce? Obiceiuri înainte de a se pune la masă și la sculatul de la masă. Credința despre numirile 3, 9, 7, 12 și 13.

E. — *Meșteșugurile*

Poporul crede că sunt meșteșuguri disprețuite sau în cinste. Care și anume sunt? Ce glume, snóve se fac pe socoteala fie-cărui meșteșugar?

Care pământ e bun de lucrat și care nu. Și anume, pentru ce fel de semănături? Tovărășie între muncitori.

Femeile muncind la câmp. Despre proprietate, tovărășie între sătenii și sate, tocmeli agricole, plata în natură sau în bani. Răzeșii, situațiunea lor. Dacă au hrisóve, zapise vechi, urice, documente, etc.? A se copia. Așezăminte din trecut, dacă și mai aduc aminte. Instrumente de muncă, cântice și strigăte în timpul lucrului, zile când nu se lucrază. Semănatul. Sfințirea semințelor. Câmpul stropit cu aghiasmă. Zile bune de semănat. Ceremonii, superstiții. Idoli, amulete sau lucruri puse în lan sau la grădini, pentru a speria paserile să nu mănânce sămânța.

Culesul fânului; timp bun de cosit. Secerișul. Culesul viilor, al livezilor, etc. Stâna și ciobanii. Prisaca și albinele. Credinți și superstițiuni. Zile de târg. Plutași. Obiceiuri, datine. Când pleacă la drum, când se întorc, au vre'o rugăciune specială a lor? Legende, tradițiuni despre anumite locuri pe unde trec. Ce știu să spuie despre frică? Socotelile lor. Ce semne au? A se aduna și meșteșugurile de la oraș, mai fiecare brésliși are obiceiurile și superstițiile ei. Ar fi interesant a se cerceta viața ocașilor. Legendele ocnelor și superstițiile legate de viața ocașului. Poveștile și anecdotele despre diferitele popóre cu cari Români au stat în atingere. Țigani, Bulgarii, Sârbii, Evreii, Leșii, Nemții, Ungurii, etc.

Ar fi foarte interesant a se cerceta și viața ostășescă din vechime după tradiții și a se compara cu obiceiurile de azi. Glumele din casarmă, porecele date de țărani-soldați, ofițerului, armei, etc.

Resboiul. Preziceri de resboi. Ce se spune despre vechii soldați? Ce urme au lăsat în amintirea sătenilor administrația veche înainte de Cuza-Vodă?

Organe administrative și financiare. Birurile, justiția, Biserica și Protopopii. Ce știu despre revoluția din 1821? Domnul Tudor. Haiducii, Jianul și Tunsul. Despre Ruși și Chiselef, Cuza-Vodă. Resboiul pentru independență. Un resboi viitor. Sunt țărani mulțumiți cu traful lor de azi? Ce dic despre traful din trecut? Pășurile, dorințele și speranțele lor.

Timp de trei luni aprópe, de la 10 Iulie și până la începutul lui Octombrie ale anului 1897, membrii comisiunei au vizitat localitățile din 14 județe. Colecțiunea cea mai însemnată a fost făcută de d. Christea Țapu. D-sa a cutrierat județele Vâlcea, Gorj, Olt și Teleorman, adunând aprópe 3000 bucăți compuse ast-fel: A. Versuri: a) *Cântece bătrânesci* (balade, legende și cântece haiducesci); b) *Doine* (dragoste, urât, dor și jale, blestem, cucu, murgulețu, călătorie-străinătate, cătănesci, cântece voinicesci și haiducesci, cântece bachice, cântece și orații de nuntă); c) *Strigături* sau ciuituri; d) *Diverse* (ghicitori, întrebări și răspunsuri, versuri glumețe, cântece și jocuri de copii și colinde); e) *Descântece* (de deochi, sóre-sec, apucate, muma pădurii, junghiú, cuțit, gâlcii, vrăji, dragoste, scrisă, urât, etc.) B. *Prosă*: Snóve, anecdote, basme, etc.

Materialul cules de d. Ion Odor, din județele Prahova și Buzcú, este ceva mai restrâns. El se clasifică ast-fel: a) *Strigături* și chiui-

turii, orații de nuntă; b) Ghicitori; c) Frînturi de limbă; d) Maxime, proverbiu, expresiuni, dicale, blesteme, superstiții și cuvinte curioase populare; e) Povești, basme și anecdote, și f) Colinde.

Tinărul Ion Ionescu a isbutit a face o colecțiune interesantă de legende, basme, credințe poporane, meșteșuguri etc., pe cari le-a adunat din județele Mehedinți, Dîmbovița și Muscel.

D. M. Canianu a lucrat în județele Putna și Neamț, formând următoarea colecțiune compusă din peste una mie bucăți: a) Meteorologie poporană (credinți și superstiții); b) Calendar poporan (idem); c) Ghicitori și cimilituri; d) Cuvinte particulare sau neîntrebuințate peste tot; e) Locuțiuni și idiotisme în număr de vr'o 1200; f) Legende; și g) Hore și strigături. În fine d-nii Hodoș și Notara au cules un număr de poezii poporane, primul din județul Argeș, iar cel d'al doilea din județele Suceava și Roman. Cât pentru d. Popescu-Ciocanel, d-sa a fost împeditat spre a-și îndeplini sarcina.

Membrii comisiunii au avut de întâmpinat dificultăți diferite întru ajungerea scopului lor. În adevăr, spre a putea culege mai cu înlesnire produsele poporane, ar trebui o conviețuire pe un timp mai îndelungat cu țărani; țeranul român de felul lui, față de un orășan, e mai rezervat și neîncredător, și nu prea își deschide inima la ficine; trebuie un contact dilnic, o asimilare perfectă, o contopire cu el, pentru ca să stea de vorbă cu un orășan. Pe urmă, culegerea nu trebuie să se facă la comandă, ci numai după dispoziția spontană a cântărețului și a povestitorului; trebuie să surprinzi pe țeran, fără să te scie el, că notezi și scrii după dînsul; atunci țasnesce adevărata musă, neoprită de nimeni; alt-fel, dacă îl distragi din ocupațiunile sale dilnice și-l pui să-ți cânte sau să-ți povestească, cântecele și povestirile sunt lipsite de acel farmec al spontaneității, când omul creșându-se cu totul singur, își dă drumul dorului, jalei sau veseliei lui.

Deci, le-a venit greu membrilor comisiunii a descleșta gura multora de la țară și a trebuit să se folosască de prilejuri anumite pentru a putea culege materialul din acest volum.

Cât pentru graba pusă de învățători întru a răspunde și a trimite materialul adunat, n'avem mai de loc a ne felicita. Afară de rare excepții, — cei mai mulți învățători n'au răspuns de fel, iar alții s'au mulțumit cu răspunsul comod că în satul lor n'au putut afla nimic așa ceva. Intre județele ai căror învățători, — afară de vre-o 6—7, — n'au dat nici un răspuns, excelază Ilfovul și Vlașca. Ju-

dețul, însă, din care s'a trimis răspunsuri de la aproape toți învățătorii, este Neamțu, și acesta grație domnului revizor școlar Titu Mărdărescu. Un învățător care și-a dat bine seama de importanța adunării materialului folkloristic, precum și de felul de a'l culege, este cu deosebire d. I. Florescu, din comuna Bragadiru, jud. Teleorman. D-sa a trimis un foarte interesant și bogat material, din care versurile figurează mai toate în acest volum; dicem mai toate, căci și de la acest învățător, ca și de la cei-alți culegători, nu s'au mai reproduș din nou părțile cari erau absolut identice cu altele ce figura deja în colecțiune. Un prețios material ne-au mai fost procurat de către d. Rădulescu-Codin, din jud. Muscel, pe lângă cel oferit de persoane în afară de comisiune și de corpul învățătoresc.

Colecțiunea de față, care ocupă un volum mare de 1700 pagini, cuprinde toate producțiunile versificate poporane ce s'au putut culege, împreună cu un număr întins de variante, atât în afară cât și în lăuntru bucăților, omițându-se bucățile aiurea publicate. Dacă s'a procedat ast-fel în facerea acestei colecțiuni, este pentru că s'a avut în vedere principiul următor: Limba evoluând, producțiunile poporane, — un compus pe cât se poate de nestatornic, — evoluază și ele, fie în sens progresiv, fie în sens regresiv. Și evoluția nu se petrece numai din punctul de vedere lingvistic, ci și din punctul de vedere al ideilor predominătoare, — lăsând la o parte faptul dacă o schimbare aduce și pe cea-l'altă. Ast-fel, ceea-ce caracterisă această colecțiune este tocmai tendința ei modernisătoare atât în termenii cât și în ideii: dovadă că amintirile trecutului au început deja să se ștergă în spiritul poporului, vorbele și-au pierdut forma și chiar însemnarea lor primordială sau tradițională, ba unele sunt chiar înlocuite cu cuvinte noi. De aceea producțiunile poporane neavând un caracter de fixitate, ele trebuiesc culese nu o dată pentru tot-d'a-una, ci din timp în timp, spre a se putea urmări șirul schimbărilor încercate, precum nu mai puțin și al amestecurilor diferitelor producțiuni. Căci, după cum țice d. Hasdeu*) „producțiunile poporane nescrise, sburind fără control din gură „în gură, se întâlneș, se încrucișează, se confundă. Dacă două sau mai „multe bucăți separate sunt omogene sau analóge, dacă ele presintă „unele puncturi de contact, dacă una ar putea să figureze ca început sau „continuățiune ori epizod la o alta, une-ori chiar prin antitesă, ele se

*) Cuvinte din bătrâni, I, p. XX.

„combină împreună, formând o singură bucată“. Și exemple de acest fel sunt destule în colecțiunea de față; doine, sau părți din doine se ved amestecate în cântece bătrânesci și haideucesci; strigături amestecate cu doine; începutul sau sfârșitul unui cântec trecut la un altul, etc.

Materialul s'a cules în 27 județe; nu se află reprezentate județele: Bacău, Dorohoiu, Constanța și Rîmnicul-Sărat. Sunt multe produse populare și din Transilvania.

Bucățile s'aŭ reprodus și publicat așa cum aŭ fost găsite în gura cântăreților, fără nici-o schimbare, fără adaos, restricțiune sau întocmire, singura silință a culegătorilor fiind de a transcrie cu fidelitate cele auzite din viul grai al cântărețului sau povestitorului.

O bună parte din colecțiune aŭ fost culésă nu din gura țeranilor români, ci, precum se indică la fie-care bucată în parte, cei mai mulți cântăreți fură lăutari țigani. Bună-ora: *cobzarul Stanciu Ion, Anghel Cambrea, Gh. Ilie Stîngă, Ion Stan Băluică, Marin Băban, Cosma Tuță, Ion Neblea, Radu Dîrdău, Ghiță Schiopu, Radu Burcea, Stan Peșigă, Ion Concilă, Precup Urgan*, sunt țigani și mulți alți cântăreți de aceeași rasă.

Acest isvor — lăutarii țigani — observă cu drept cuvânt d. Al. D. Xenopol, într'o recenziune făcută volumului de culegeri al regretatului Gh. Dem. Theodorescu ¹⁾. „acest isvor pôte sluji în destul de bine pentru unele din clasele poeziilor adunate, precum *steaua, colindele și cântecele de lume*. Nu știm însă dacă pentru *balade sau cântecele bătrânesci* o asemenea metodă de adunare este cea mai potrivită. Acestea însă alcătuesc partea cea mai frumoasă și mai importantă a comorei poetice a unui popor.

„In ele poporul 'și depune ca într'un mormînt iubit tôte figurile însemnate ale trecutului său, împodobindu-le cu tot farmecul poeziei, cu tôte închipuirile fantasiei sale. In acestea se cristaliséză adese-orî și se împietresc niște expresiuni vechi cari, deși uitate astă-zi, sunt păstrate acolo ca musca cea prinsă în galbena transparentă a chihlimbarului.

„Baladele trebuie deci adunate cu cea mai mare băgară de sémă, auzite de la aceeași persoană de mai multe ori, căci același cântăreț dă adese ori variante din cari unele pot să conțină tocmai cât o piatră nestimată pe care nu ne-a păstrat-o nici un isvor scris. Trebuie

¹⁾ Vezi foia ziarului «Voința Națională», anul III, No. 451, din 30 Ianuarie 1886.

apoi comparate variantele culese din locurile cele mai deosebite și anume nu din isvóre de a doua mână, nu de prin noroîul orașelor, ci din via undă a pâriului de munte, pe unde s'aun adăpostit mai ales cântecele bătrânesci. *A se culege asemenea nestimate din gura lăutarilor țigani, fie acela chiar și Petrea Crețul, este o metodă cu totul greșită. Ori cât ar fi țiganul de romanizat el tot păstrează în țesătura gândurilor sale o formă străină care adese-ori modifică cugetarea sa și expresiunea românească. Apoi mai gravă este împrejurarea că țiganii sunt și ei o natură poetică și artistică, dovadă că elementul musical este represintat în poporul nostru aproape exclusiv prin această rasă. Conform cu caracterul poeziei poporane, care se schimbă adese-ori după poetul ce o cântă, țiganii adese-ori înlocuiesc versurile, expresiile, ideile prin altele eșite din propria lor mințe. Nu avem deci nici o garanție că o culegere de balade luată din gura unor lăutari să represinte adevăratul coprint al cântecului din bătrîni.*"

Publicarea s'a urmat treptat-treptat, așa cum materialele s'aun primit la Direcțiunea Museului de la membrii comisiunei și de la învătători.

Ast-fel se explică numărul de *adende* ce compun partea a doua a volumului I, fiind-că materialurile sosind la mari intervale de timp, iar tipărirea trebuind să începă mai înainte, potrivit dorinței Onor. Minister, — ea nu se putea opri până la sosirea întregului material.

După aceste observațiuni, să trecem la analiza volumului de față și să arătăm ce coprinte fie-care soi de produs poporan, ce elemente noue sunt și ce caracteristice păstrează fie-care fel din această culegere.

Volumul, compus din două părți, se împarte după felul produselor poporane în :

I. <i>Cântece bătrânesci</i> (balade și legende, cîntece haidecesci, bătrânesci)	175
II. <i>Doine</i> (dragoste, dor, jale, urit, blestem, cuculețul, murgulețul, călătorie, străinătate, cătănești, voincești, balice)	950
III. <i>Cântece de nuntă</i>	25
IV. <i>Strigături</i>	1061

V. Cântece, rugăciuni și jocuri de copii	27
VI. Colinde și Plugușorul	80
VII. Ghicitori	vre-o 300
VIII. Descântece	380
IX. Vrăji	60
X. Cântece de mort, bocete	10
XI. Anecdote și povești	13
XII. Locuțiuni și idiotisme	1250

Varia:

Calendar Poporan,
Frinturi de limbă și ȱicături,
Intrebări și răspunsuri,
Cuvinte particulare.

Să ne ocupăm de fie-care din aceste categorii în particular.

I. *Cântecele bătrânești*, sunt în cea mai mare parte cunoscute din colecțiile anterior publicate, dar ele ne oferă multe și prețioase variante în lăuntru, ca și în afară, la bucățile deja cunoscute.

Sunt și câte-va tipuri și nume nouă, bună-ură *Niculca* (pag. 36); *Cântecul lui Oncea chirigiul* (45); *Stoian Bulibașa* (58); *Aga Bălăcenu* (63.65.1265); *Cântecul Banului* (77); *Rădița* (89); *Cântecul lui Priscovenu* (97); *Cântecul lui Călin* (108); *Mizil Crai* (126); *Gheorghiuța Poianu* (137); *Voichiuța* (139); etc. etc.

Să ne oprim puțin la cântecul lui *Aga Bălăcenu*, pentru că el ne oglindesc unele momente istorice interesante.

Aga Constandin Bălăcenu, „om plin de vitejii și de păreri ne-bune“, cum il numesc cronicarul, era ginerile lui Șerban Vodă Cantacuzin și partisan al politiceii austriace în Principate, pe când Constandin Brăncovenu ținea cu Turcii. Bălăcenu la a. 1689 intră în țară cu generalul Haüslor și ocupă Bucureșcii. Brăncovenu chăamă în ajutor pe Tătari. Nemții părăsesc Capitala și se retrag la munți. Se dă bătălia de la Zernesci (Sept. 1690), între Turci și Austriaci, în care bătălie Aga Bălăcenu este ucis; capul i se aduce la Brăncovenu, care 'l pune în prepeléc pe mormanul de cărămiđi ale caseilor lui Constandin Bălăcenu (palatul cel nou al Poștelor) spre a fi vęđut de tótă lumea timp de un an și jumătate.

Dar să ascultăm mai bine pe Cronicarul Neculcea: „Dęci de aice din Moldova aų mers *Hatmanul Bogdan*, cu o sémă de Moldo-

veni, și un Sultan cu Tătarii, și Brâncovénul Vodă, cu capul său cu Munteni; și ajungând la marginea țerei Muntenesci, unde se cheamă Câmpina, eșitu-le-au Heizer generalul înainte și cu Aga Bălăcénul, și cu câte-va mii de Nemți, și și-au dat răsboiul foarte tare, de ambe părțile, și groznic, câte-va césuri; și pe urmă au spart pe Nemți, și au purces Nemții în risipă. Și atunci au prins pe Heizer generalul la mâna lui Tiukel grof; și Aga Bălăcénul aș perit în răsboiul... *Dic că la acel răsboiul să fie fost mai mult izbânda despre partea Cazacilor Brâncovanului, cărora le era cap un Moldovan, anume Costin Căpitanul de Focșeni, feciorul Nenului.*

„După ce aș aflat Brâncovénul Vodă pe Aga Bălăcénul mort în răsboiul, trimisu-i-aș capul la Bucureșci de l-aș pus într'un prepeléc în mijlocul ogrădiil lui, de i-aș ședut vr'un an capul în prepeléc, și-aș învățat de i-aș risipit și curțile și ograda, de aș rămas numai jăriște“.

Până aci chronica.

Iată acum ce a făcut fantasia poporului:

Avem în colecțiunea noastră trei variante ale Cântecului lui Aga Bălăcenu: una provine de la lăutarul Gheorghe Bălțatu din Șerbănesci, jud. Olt (pag. 63); a doua de la Iovan Băzăvan din Giubega, județul Dolj (pag. 1265); a treia (pag. 65) de la moșul Burcea, în etate de 85 ani, din comuna Adamesci, jud. Teleorman.

Reproducem aci pe cea de a patra, spusă tot de moșul Burcea așa cum a publicat-o ȃilele acestea eminentul folklorist d. Chr. N. Țapu *), și în fine pe a cincea culésă de d. M. Pasculescu de la Sima I. Jimblaru, Comuna Catanele-Dolj.

Iată mai înteu varianta a patra:

«Inceputul cântecului, nesciindu-l acest bėtrân să-l rostescă în versuri, mi l'a spus din gură sub formă de poveste. Il reprodue deci, cu vorbele bėtrânului Burcea».

Acum 400 de ani Constandin Brâncoveanu, acela care a fost mai mare peste Divan, a clădit un oraș și i-a pus numele *București*, după Clobanu Bucur, Mocanu. Bucur Clobanu, avut a p'acele vremuri:

Oi multe,
Multe și cornute,
Cu lâna mișosă,
Ca firu de mătăsă,

și trecea cu multă vază printre semenii săi după acele locuri.

Trecut-aș ani 50 la mijloc și orașul lui Bucur Mocanu mereu a crescut și s'a făcut de 2500 de case.

*) *Revista liceului «Unirea» din Focșani*, n. 1 (Septembrie 1900), pag. 23—30.

«S'a sculat în urmă și Aga Bălăceanu, boieru *lu* Costandin Brâncovénu, și, în cîuda Voievodului Costandin, s'a apucat și el să zidescă un oraș cu 300 de clădiri, pe locu de la Bălaciu de-ați.

Vroia Aga Bălăcénu ca crașu lui să întrcă p'al *lu* Costandin Brâncovénu, să ajungă chiar Căpítala țării Rumânești.

Și, ca să isbutescă, s'a sculat el cu un *Ferman* și cu óste Nemțescă, cu Nemți de cei cu códă, să bată pe Costandin Brâncovénu.

Brâncovénu glasuit-a atunci către Bălăcénu :

— Ce vrei, să te cerți cu mine? Eú, care am făcut un oraș mare cu 2500 de case, sunt mai tare ca tine și sunt Domn.

Tu ai clădit un mic orașel cu 300 de ziduri, și alea sînt pustii! Dacă vrei de la mine bani, îți dau destui; póte oi fi sêrăcit cu atâtea ziduri ce ai ridicat.

— Nu cer bani, zisu i-a Bălăcénu, că am mulți făr' de sémă, și nici o Domnie și Impărăție nu știe de bănetul cel mult al meu!».

Atunci dar ce vrei? — «Vreaú ca Bucureștii să fie aici la Bălaci. Dacă m'oi birui, atunci să rămăie *Bucureștii* acolo, unde sînt astă-ți; dacă nu, atunci să se mute Căpítala aci la Bălaci.

Vézënd că nu isbutește ast-fel, Aga Bălăcénu porni cu rêsboiú împotriva Domnului sêú Brâncovénu.

Bălăcénu venea cu fină-su Drăgan, călări pe cai viniciori :

Venea cu óste Nemțescă,
Venea ca să prăpădescă
Pe Costandin Brâncovénu
Care stăpănea Divanu!

Brâncovénu a ridicat împotriva *lu* Bălăcénu cincî mií de ostași. Ei au început lupta și Aga Bălăcénu cu fină-su Drăgan au bătut de au stins pe Brâncovénu și óstea lui.

Ce ostași mai rămănea
La Brâncovénu striga:
— Trimite, Dómne, óstíle,
Că ni s'a scurtit dílele!
Bălăcénu ne snopește,
Ne bate, ne prăpădesce!
Brâncovénu ce 'mí făcea?
Pe Drăgan, măre, 'mí chîema,
Pe finu *lu* Bălăcénu,
Care a părăsiț Divanu.
La Divan cá-l aducea

Și din gură cá-i striga:
— Drăgane, Drăgane,
Viteze Drăgane,
Cu aur mult te-oi dărui,
Dacă mie mi-oi sluji;
Cu scaun de 'mpărăție
Și cu mare boieric.
Pe Bălăcénu să 'mí apuci,
Capu-aicea să-i aduci.
Să mi-l tai, să mi-l omori,
Să-l pisezi de noué ori!

La díua sorocită, să fii gata, MăriaTa, îi rêsponse vítézul Drăgan finu *lu* Bălăcénu. Inhamă-te din noú la luptă, c'am să-ți aduc eú pe tipsisie capu *lu* nașu, ca p'al sfîntului Ión Botezătoru!

Brâncovénu ce 'mî făcea?
 La Bălăcenu trimetea
 Soli Domnesei, ca să-î vestescă
 De răsboiū să se gătescă.
 Dar Bălăcén ce 'mî făcea?
 Pe finu Drăgan chîema
 Și din gură că-î grăia:
 — Ce o fi asta, măi Drăgane,
 Drăgane, sine Drăgane?
 Brâncovénu mî-a trimes
 Din Divan de la Domnic,
 Trimiși vornici în solie:
 Nu cum-va pentru bătaie,
 Sau este răscolă 'n țară?
 Drăgan, mare, ce 'mî făcea?
 Lu Bălăcén el grăia:
 — Nașicule Dumnea-ta,
 Pin Bucuresei c'am trecut,
 Multe lifte c'am vădut:
 Turci și Nemți, Ruși și Tătari
 Poloni, Unguri, mustăți mari.
 La răsboiū noi d'om mergea,
 Multe lifte om tăia;
 Tu să tai în două părți
 Că-s prea multe, multe legi.
 Și eū să tai într'o parte,
 Ca să am mai bună parte!
 Duminică diminătă,
 Cam pe rouă, cam pe cefă,
 In răsăritu de soare,
 Amêndoî plécă călare.
 Cruce, mare, că-și făcea,
 La Dumneđeu se ruga
 Și din gură cuvînta:
 — Dómne, Dómne, fii cu noi
 Cu putere l'amêndoî;
 Să ne ducem sâncetoși,
 Să ne 'ntórcem bucuroși,
 Ca doi trandafirî frumoși!
 Bălăcenu ce 'mî făcea?
 Când el așa se ruga,
 Drăgan în gînd că dicea:
 — Dar-ar Domnu Dumneđeu,
 Să fie pe gîndu meū:
 Să-ți véz capu tēu pe jos
 Și pielea 'ntórsă pe dos!
 Et la răsboiū că pornea,
 La Bucuresei c'ajungea,
 In câmp la Colintina.
 Ei, mare, se 'nspăimânta,
 Când așa sodom vedea:
 Multă óste că 'mî vedea
 Știi ca frunđa, ca iérba!
 Bălăcenu ce 'mî făcea,
 Când așa sodom vedea?

Ochenu la ochi punea,
 Peste oștire se uita
 Și din gură că striga:
 — Alelei, Drăgane sine,
 De noi acum nu e bine,
 Să ne luptăm peste fire
 Cu ăst sodom de oștire!
 Tu să tai în două părți,
 Că 's prea multe, multe legi;
 Și eū să tai într'o parte,
 Ca să am mai bună parte!
 Bălăcenu ce 'mî făcea?
 La piept mîinile punea,
 La Dumneđeu se ruga:
 — Dómne, fie voia ta!
 Dómne, părinte prea sfinte,
 Ascultă-mi ruga fierbinte:
 M'ai scăpat întâia órá,
 Scapă-mé și-a doua órá!
 Drăgan, mare, ce 'mî făcea
 El în gînd că se ruga:
 — Verde fóie tei frunđos,
 Capu să ți-l vėd eū jos!
 Bălăcenu ce 'mî făcea?
 El, mare, se pregătea,
 Paloșu 'n mână că lua
 In oștire că intra,
 Multă mórte că făcea,
 Prăpădu Domnului erea!
 Drăgan, mare, ce 'mî făcea!
 De la margine privea,
 Nu-î venea a s lupta;
 Calu, mare, că-și oprea
 De tăiat nimic tăia!
 Bălăcenu se lupta,
 Mórte prin Turci el făcea:
 Pe Turci grămadă-î tăia,
 Cu pământa-î așternea,
 Și el, mare, ostenea.
 Calu-î din nări foc vărșa,
 Mîinile i se 'ncorda,
 Sîngile șiroiū curgea,
 Și pe paloș se 'nchega!
 Dară Aga Bălăcenu,
 Care a părăsit Divanu,
 Dacă, mare, că vedea
 Că vedea că ostenea,
 Finului Drăgan grăia:
 — La margine, sine, și-acasă,
 Că p'aici mórtea ne lasă!
 Calu că mi-a ostenit
 Și eū, mare, c'am stătut!
 Amêndoî că se pornea
 Și fugea, mare, fugea,
 Di de vară

Până 'n seră!
 Oștirea că mi-î gonea,
 După ei se 'nșiruia
 Și de loc nu-î ajungea!
 Drăgan, măre, ce 'mi făcea?
 El hodinit cum erea,
 Drumu jderului dedea,
 Copitele-î scăpăra,
 Nori în urmă-î rămănea.
 Pe Bălăcénu 'mpingea,
 De-a călare cum erea,
 În Dâmbovița 'l băga
 Și din gură că-î striga:
 — Fugî, nașule, nu mai sta,
 Că ne-a ajuns potera!
 Bălăcénu ce 'mi făcea?
 Pe finu că-l asculta,
 Cu calu 'n nămol intra
 Și mai rău se 'noroiă
 Și din gură că-î striga:
 — Săi, Drăgane, finule,
 Că mi-a scurtit dîlele;
 Calu mi s'a 'nămolit,
 Oștirea că m'a sosit!
 Drăgan, măre, ce 'mi dîcea?
 Svirle, nașule, pușca
 Și pușca și sabia,
 Nu mai faci trîbă cu ea!
 Sabia și s'a știrbit,
 Pușca și s'a ruginit,
 Oțelile c'au plesnit!
 Svirle-ți, nașule, zaua,
 Să sbóre calu fuga,
 Că zăile sînt mult grele
 Nu pătrund glônțele 'n ele!
 Drăgan, frate, ce 'mi făcea?
 Cum pe nașă-su vedea
 Fără arme că erea,
 La el, măre, năvălia:
 Sulița 'n el o băga
 Mațele jos îi vîrsa!
 Până oștirea sosia,
 Bălăcénu mort erea!

Capu 'n suliță-l punca,
 La Brâncoven l-adeucea
 Și de Divan că-l trîntea
 Și din gură-î cuvînta:
 — Ia-ți, Dómne, datoria
 Și dă-mi fâgăduie!
 Brâncovenu când vedea,
 Mult, frate, se 'nveselia
 Și lu Drăgan că-î grăia:
 — Drăgane, tu să trăiești,
 Domnia s'o stăpânești!
 La scaun că mi-l ducea,
 Pe Divan îl aședa.
 Bărbierii că-î chema,
 Pe el bine că-l spăla,
 Mi-l rădea și-l potrivca
 Și cu țole 'l imbrăca
 Cu țole cu ibrișim,
 Ibrîșim tot cafeniú:
 Ibrîșim de Țaligrad
 Cotu șapte galbeni luat!
 Brâncovenu ce 'mi făcea?
 Bine de loc nu-î părea,
 La Drăgan el că mergea
 Și din gură-î cuvînta:
 — Drăgane, Drăgane,
 Viteze Drăgane,
 Cum în locu-mi să domnesci
 Și lumea s'o stăpânesci?
 Ți-ai lăfat tu nașia,
 Dar mi-te Domnia?
 La Gialapi semn el făcea
 Și din gură le dîcea:
 — Lui Drăgan capu să-î luați
 Și 'n Domnie nu 'l lăsați;
 De cât lumea s'o domnescă
 Mai bin'el să putredescă!
 Gialapii că-l asculta
 Capu lu Drăgan tăia;
 Iar pe el îl îngropa
 La Mănăstirea domnescă,
 'N lume să se pomenescă!»

Varianta a cincea, din Catanele-Dolj, sună ast-fel:

Verde a Crinului,
 În lunca Ciambriului
 La otaru Turnului
 La Poiana Mărului,
 Ciartă-mi-se vere'mi cîrtă
 Tot doi Domni cu două oști
 Dar oștile cum erea?

Una'mi e verde nemțescă,
 Ș'alta roșie turcescă,
 Dar domni cum îi chema?
 Unu-î Agă Bălăcénu,
 Și Constantin Brâncovenu,
 Finu-î Costin Căpitanu.
 Dice Aga Bălăcénu,

Spre Constantin Brâncovénu
 Ca să mute Bucureștii
 Și să 'i mute la Bălaci;
 Dar Constantin Brâncovénu,
 Crede 'n Dumnezeu sârmanu,—
 Ii răspunde chiar așa:
 Ca să lase Bucureștii,
 Chiar unde se află acuma.
 In Dâmboviță c'o cura.
 Lui Constantin s'o 'nchina,
 Multă lume s'o adăpa.
 Din vorbe nu s'ajungea,
 De războiū că să vorbea.
 Când ai dice usturoiū,
 Puseră sorocu Joi,
 Să s'apuce de războiū.
 Până Joi că n'asteptară,
 Miercuri sara să luară.
 Să loviră, să ciocniră,
 Foarte rău să mântuiră.
 Să vedf Aga Bălăcénu
 Neălica pe calu ăl mare,
 Cu măzdrancu la spinare;
 Să 'mplimba prin ăstea mare
 Și mi'si striga 'n gura mare:
 — Cari s'o afla, s'o adăvăra.
 Ca să 'și taie nășica
 'Ii dau și eu Domnia;
 Să liu Domn cu numele,
 Să 'și primească pungile
 Și toate mituirile.
 Cin s'afla, s'adăvăra?
 Numai Costin Căpitanu,
 Naș Constantin Brâncovénu.
 La Bălăcénu mergea
 Și iscălitura 'i da
 Că 'și taie el nășica
 Numai să-'i dea Domnica.
 Apoi de aciea pleca,
 La nașu-său să ducea,
 Și nașu-său 'l 'ntreba:
 — D'aleo-leo fine Costine
 Ori că tu ești turburat,
 Ori calu 'n colți te a luat?
 — Nașule, nășica mea,
 La mică că m'ai botezat,
 Ca mare m'ai cununat,
 Trei copii 'mi-ai creștinat,
 Două fete ș'un băiat,
 Și ajutor nu 'am dat.
 Acuș la vreme de zor
 Să 'ți dau și eu ajutor.
 Să te scot de la strimtori.»
 — «D'aleo-leo, fine Costine
 Ia, departă-te de mine,

Mi-e frică de 'nșelăciune,
 C'ășa sint Domniile
 De vorbese cu gurile,
 Mituesc cu pungile
 Până 'și fac plăcerile.»
 — Nașule-nășica mea,
 De ce te sfiești așa?
 Numai atâta vorbea
 Și 'n oștire îl primea.
 — Nașule-nășica mea
 Bate tu marginile,
 Să bat eu mijloacele
 Că le știu soroacele.
 De la mine-o mai scăpa,
 De la tine să nu scape
 Nici în cer, nici în pământ,
 Nici în gaură de vint,
 Că tu mic nu 'mi mai scapi.
 Numa atâta că vorbea,
 Calu 'n friu bine 'și stringea,
 P'ingă nașu său să da
 Și cu paloșu trăgea.
 Trase hoțu năcăjit,
 'I scăpă paloșu 'n pământ,
 Scoase bradă ca de plug.
 Al doilea mai trăgea,
 Mâna din draapta 'i tăia.
 'I tăia mâna și c'o spată,
 Bată-l Dumnezeu să'l bată,
 Că'l blestemă țara toată.
 Da nașu-său ce făcea?
 'N Dumbăviță s'ascundea.
 Costin pe urmă 'l lua;
 Tot pe dira sângelui,
 Pe potcoava roibului,
 Pe sunetu friului.
 'N Dumbăviță îl găsea,
 De aci nașu-său striga:
 — D'aleo-leo fine Costine,
 Lasă-mă fine așa,
 La București m'oiū ducea,
 La mână m'oiū vindeca,
 Și la spată mi o trecea;
 Pe uliță mi oiū cerea
 De oiū ține pe naș-ta.
 — Nașule-nășica mea,
 Când ei săcurea pe mână
 Și mi te duci la pădure,
 Când tai copacu de sus,
 Tot mai frumos odirslește,
 Când îl tai din rădăcină,
 Mi'l usuci de la tulpină.»
 — D'aleo-leo fine Costine,
 Cean'că m'oi lăsa așa:
 La București mă duceam,

La mână mă vindecam.
 'N urmă vedeai ce 'ți lucram :
 La tomniță te aședeam,
 Pe viață te lăsam.
 Costin așa de audea
 Foarte rău să năcăjea,
 Frumos capu nă tăia,
 'N Dumbăviță 'l arunca.
 Și de acia il lua,
 De mustață 'l apuca,
 La Domnie 'l ducea
 Tot la Sarafim pașa.
 Dar, Domniea de 'l vedea
 Sarafim Pașa grația :
 — Tu țăi tăfat nășica,
 Măini ne faci și nouă așa,
 Ș'apoi măre porâncea :
 — Faceți-ți ceva 'nplimbare
 Luă Costin așa il mare.
 Pe Costin că mi'l lua
 Foarte bine de 'l plimba.
 Colea la Tirgu d'afară,
 Două furci și-o cumpioară
 O sfintă de frânghioară.
 Foarte bine 'l spinzurără,
 Să minună ș'altă țară.
 Puținel că 'l mai lăsa

Până nașă-sa venea ;
 Ea ast-fel că mi'și vorbea :
 «D'aleo-leo sine Costine,
 Dă nu 'ți păru rău de mine ?
 Las'că 'ți tăiași nășica.
 Ce nu primiși Domnia
 De primiși frânghioara ?
 Dar-ar Dumneșeu, să dea,
 Și cu maica Precesta
 Să 'mi audă vorba mea :
 Fieru să mai ruginescă,
 Oțelu să mucească,
 Trupul tău nu putrezească,
 Nici muscă nu să lipescă...
 Numa atât il blestema,
 Poftir., nașă-sa pleca.
 La nouă ani să 'ntorcea,
 Tot în ștreang că mi'l găsea,
 Și pornea de mi'l erta.
 Și mi-l erta tot cu milă :
 — Să cadă din ștreang țărina
 De blestemu de la naș
 Nu m'ai în lume lăcea.
 Blestemu de la tată
 'I ca, când calci-o pētră 'n apă,
 Iar blestemu de la mumă
 'I ca lovitura de ciună.

Din comparațiunea celor patru prime variante ale cântecului lui Aga Bălăcenu vedem, că ideia principală este lupta dintre óstea turcică a lui Brâncovenu cu cea nemțescă a lui Bălăcenu și sfârșitul tragic al acestui din urmă prin trădarea unui fin al său. Brâncovenu a nime promisese acestui fin al Bălăcenuului că-i va da domnia, decă va omori pe nașul său; finul execută crima, dar este pedepsit de domn cu mórtea pentru neomenósa faptă, omorirea nașului de către fin fiind socotită în credința Românului întocmai ca un paricid.

Varianta a cincea face pe omoritor *fin* al Brâncovenuului, iar persóna ucisă nu mai este Aga Bălăcenu, ci togmai Constantin Brâncovenu.

Dar să vedem mai întâi cine a fost omoritorul lui Bălăcenu ?

După variantele nr. 1 și 2 el se chema : *Căpitan Costin*.

Varianta nr. 1 (pag. 63):

«Unde Costandin Brâncovenu vedea
 Cum óstea lui se 'npușina,
 Măna la gură punea,
 Cu pumnii 'n piept se bătea :
 — Sărăcuț de maica mea,
 Că mi-a prăpădit óstea,

*Bată-ți crucea măne-sa !
 Pristav, nene, că punea,
 Trei zile, trei nopți striga :
 — Care, frate, s'o afla,
 Și, nene, s'o adevéra,
 Ca să taie p'acesta,*

Îi dăruese Domnia,
Domnia și moșia,
Ca să taie p'acesta,
Că mi-a prăpădit óstea !

Nimenca nu se afla,
Fără cât că se găsea
Săvai, *Căpitan Costin*
Al Bălăcénului fin ;

iar varianta nr. 2 prescurtată (p. 1265):

«Fóie verde ș'ó lalea,
Unde, frate, s'auđia,
Ca să-și taie nășia,
Să-și capete Domnia?
Nicăeri nu s'auđia,
Frate și s'adeveria,
Ca să-și taie nășia,
Să-și capete Domnia,
Numa *Căpitan Costin*
Lui Aga Bălăcén fin.

Dovadă că acest *Căpitan Costin* a existat în realitate și a jucat un rol însemnat în bătălia de la Zernesci sunt cuvintele mai sus produse ale cronicarului Neculcea, care ne spune: „Dăcă la acest răsboiú să fie fost mai mult isbînda despre partea Cazacilor Brâncovénului, cărora le era cap un Moldovan, anume Costin Căpitanul de Focșeni, feciorul Nenului.“

Iată deci cine a fost acela care :

«La Costandin Brâncovénu mergea
Și din gură-i cuvînta :
— Constandine Brâncovene,
Îmi dărueshi moșia,
Moșia și Domnia,
Ca să-mi tai eú nășia ?
Că mi-e părinte mai mare,
Mi-a ars focu la spinare,
Frică mi-e de luminare !»

Cât despre relațiunile căpitanului Costin cu Aga Bălăcenu, decă a-cesta îl botezase saú nu, nu putem sci cu siguranță. De și numele *Costin*, ca o prescurtare presupusă din *Costandin*, ar putea vorbi pentru prima ipotesă, — nașul dând obicînuit finului propriul saú nume de botez, — dar nici părerea de a vedea aci pur și simplu o influență a rimei :

Săvai, *Căpitan Costin*
Al Bălăcénului fin

saú

Numa *Căpitan Costin*
Lui Aga Bălăcén fin,

nu p^ote fi în mod absolut exclusă. Cu atâta mai mult, că în varianta nr. 5, togmai versul al 12-lea :

Și Constantin Brâncov^onu

a cerut, din cauza rimei, versul următor :

Finu-^l Costin Căpitanu.

În acest cas avem prilejul să constatăm cum une-orⁱ o simplă potriv^olă de rimă determină fondul întregului cântec, și mai departe cum acest fond trece într'o variantă a cântecului, unde necesitatea, care provocase rima, nu mai există: așa ar fi în cazul de față variantele nr. 3 și 4, care de și înlocuiesc pre Căpitan Costin prin *Drăgan*, *vi-t^ozul Drăgan*, dar mențin afirmarea că acesta fusese un fin al Bălăc^onu-lui :

Bălăc^onu pe Drăgan chema
Și din gură-l întreba:
— Ce-o fi asta, *fin* Drăgane ?

Dară Drăgan răspundea :
— *Nașule* dumneata etc.

Cine va fi fost însă *Drăgan* ? Intervenirea lui aci să fie óre o confusiune în loc de *Hatmanul Bogdan*, comandantul armatei moldovene în bătălia de la Zărneși ? Atare confusiune s'ar părea cu atât mai posibilă, cu cât *Drăgănescii* era o familie care lăcuia chiar în mahalauă Bălăc^onușilor *), iar la satul *Drăgănescii* fugise tocmai atunci sócra lui Bălăc^onu, Dómna Maria a lui Șerban-Vodă Cantacuzin. Acésta nu e de admis.—Mai puțin probabilă ar fi părerea de a vedé în *Drăgan* un nume obic^onuit în poesia poporană, cum avem doué exemple chiar în colecțiunea de față :

Pag. 516 :

— Cum făc^ou, mă Nușule ?
— Chițai,
Chițai
Banița,
Dă-i cu stremuralița,
De la vale
P^on'la deal
P^on'la pom^oni lu^l Drăgan ;

*) G. I. Ionescu-Gion, *Istoria Bucureștilor*, 327.

saŭ pag. 1271 :

Frunđă verde odolén,
Ici în vale, colo'n dél,
La rateşu de sub mal,
Bea Iorgovan
Şi cu *Drăgan*,
Şi Iorguţa Roşcovan.

Ne rămâne a treia ipotesă: că faptul se datoreşte pur şi simplu contaminaţiunii a două cântece, în cari ideia principală: *omorărea naşului de către finul său*, alcătuesce fondul comun: Anume cântecul lui Aga Bălăcenu, în care figurază personagiul istoric *Căpitan Costin*, a fost influenţat de următorul cântec *Radu Vodă şi Drăgan*, cules din comuna Bragadiru, jud. Teleorman, şi publicat în prezenta colecţiune (pagina 1234) :

Pribegeşti'mi vere,
Pribegeşti'mi dragă,
Pribegeşti'mi Radu-Vodă !
Dar de cine'mi puibegia ?
Tot de fină-so Drăgan,
Tot Drăgan din Bărăgan.
Că el, uite, s'a jurat,
Să nu'l lase netăiat.
Că, când Radu 'l-a cununat,
Când a fost la masa mare,
Toţi boerii 'i-a dat,
Care vii,
Care moşii,
Care galbeni pe tipsisii.
Numai Radu nu 'i-a dat,
Nici-o vie,
Nici moşie,
Şi nici galbeni pe tipsisie.
Şi cum Radu că fugea,
Ochi 'ndărăt ş'arunca,
Mare pulbere vedea,
Şi din gură că grăia :
Cătă bată-i mumă-sa,
D'o fi pulbere de vânt,
Să revarsă pe pământ !
D'o fi pulbere de om,
Tot drumul şi l'o goni,
Pên la mine o veni.
Bine vorba n'o sfârşa,
Şi fină-so Drăgan îl sosea.
Iar Radu dacă'l vedea,
El din gură îi grăia :
— D'ale fine Drăgane,
Or calu îi ispiteşti,
Or pe mine mă petreci ?
Dar Drăgan că îi grăia :
— D'ale naşule Radule,

Eŭ calu nn'mi ispitesc,
Nici pe tine te petrec,
Dar pe tine te gonese ;
Că eu naşule m'am jurat,
Ca să nu'mi scapi netăiat.
Că ştii naşule, când m'ai cununat,
Când fuse la masa mare,
Toţi boerii că mi-a dat,
Care vii,
Care moşii,
Care galbeni pe tipsisii.
Numai tu naşule nu mi-ai dat,
Nici-o vie,
Nici moşie,
Şi nici galbeni pe tipsisie.
Atunci eu că m'am jurat,
Să nu te las netăiat.
Iar Radu că îi grăia :
— Bine fine Drăgane !
N'o fi fine, dău, păcat,
Că la mic te-am botezat,
La mare te-am cununat,
Şi-alţi coconi ţi-am creştinat ?
Drăgan din gură dicea :
— Ba o fi naşule păcat,
Că la mic m'ai botezat,
La mare m'ai cununat,
Şi-alţi copii mi-ai creştinat ;
Dar am apucat ş-am jurat,
Ca să nu scapi netăiat.
Bine vorba nu sfârşa,
Şi capu îi reteza ;
Trupu că 'i-l spinteca ;
Cu ţerănă 'l-presăra,
Intr'un prepelég 'l 'nşigea,
'L 'nşigea în drumul mare,
Ca să aibă pomenelă.

Am pute încă stabilii unde anume a avut loc contaminațiunea, căci variantele No. 1, 2 și 5 ale cântecului lui Bălăcenu cu *finul Căpitan Costin* sunt culese din județele Dolj și Olt, pe când cele cu No. 3 și 4 ale aceluiaș cântec cu *finul Drăgan* provin din județul Teleorman, adică de acolo unde s'a cules și cântecul lui *Radu Vodă și Drăgan*. Aci dar, în Teleorman, s'a întilnit un cântec cu altul; personagiul Drăgan din cântecul teleormănen a usurpat locul căpitanului Costin din cântecul oltén, și alt nimic.

Cestiunea decă Drăgan din cântecul lui Radu Vodă, ca și Sarafin-pașa din cântecul Costin, au fost persoane reale sau nu, rămâne deschisă.

În ori-ce caz, acest exemplu ne arată însemnătatea geografică în formarea unei colecțiuni folklorice, diferitele influențe ce un cântec pôte să exercite asupra altui cântec, precum nu mai puțin și interesul de a vedea păstrată în cântecul poporan amintirea istorică a vitezului Căpitan Costin, care, decă n'ar fi fost menționat de cronicarul Neculcea, noua critică așa pretinsă istorică l'ar fi pus de sigur cu totul în domeniul fabulei. Folkloarele constituie deci un element de mare preț pentru istorie, el ne dă istoria viuă a poporului, *lebendige Volksgeschichte*, cum se exprimă genialul Herder.

Limba în aceste producțiuni nu e de cât ici-colo coruptă și influențată de mahalalele orașelor. Bucățile culese de la Români sunt mai pure de cât cele adunate din gura lăutarilor țigani. În viitor totă atențiunea culegătorilor va trebui să fie îndreptată asupra cântecelor bătrânesci și să fie preferați în tot-de-una cântăreții români, mai ales acei cari nu sunt de meserie lăutari; căci se mai găsesc ici-colo moșnegi români cari ar putea fi ascultați cu folos; numai în lipsa lor cată a se da ascultare lăutarului țigan. Pe urmă, chiar între Români trebuie ales cel mai vorbăreț, mai voios și mai glumeț, mai frumos-povestitor, iar nu ori-ce sporovăitor, zăpăcit și fără memorie.

Cântecurile bătrânesci ar trebui culese cât mai repede tôte, căci ele ne aduc sciri istorice din trecut asupra vieței intime, a moravurilor, a stărei sociale și a întâmplărilor mai însemnate din vremurile de odinioară. Un studiu comparativ amănunțit între cele publicate deja și o întregire a celor necomplete cu variantele respective se impun, și ar fi de mare folos, atât din punctul de vedere estetic-literar, cât și din acel istorico-filologic.

Tot aci trebuie să pomenim și de grupa *cântecelor haideucesci*, cari în culegerea de față sunt destul de bine reprezentate. După câte

cunoscem, aceste cântece în colecția noastră sunt cele mai lungi și mai complete, și cu cele mai multe variante. Rând pe rând trec pe dinaintea-ne chipurile cunoscute ale haïducilor *Burilenu*, *Corbea* (cu 4 variante), *Miul* (cu 8 variante, din cari una de 450 de versuri și alta de 535 versuri); *Jianu* (cu 4 variante); *Ghiță Cătănuță*, *Radu Anghel*, *Codrénu*.

Se mai adaugă și câte-va chipuri nouă, cari nu figurază în colecțiile anterioare, ca: *Păun Haïducul* (p. 175), *Săcală* (p. 186), *Ioniță Haïducul* (p. 189), etc. etc.

II. *Doinele*, genul cel mai numeros și îndestul reprezentat în volumul nostru. Sub toate raporturile ele se presintă bine. Monotonia e aprópe cu desăvârșire exclusă. Fie-care doină ne înfățișează o nouă clipă din eterna melancolie ușoră, de care e frământat sufletul Românului.

Ici, tânguirea dulce a îndrăgostitului, care vorbește inimii sale :

— Inimiórá, inimiórá,
 Inimiórá surióra
 Ce mi stai tristă și amară ?
 Inimiórá ce te bați
 De cóste și de ficați ?
 Inimiórá stai pe loc
 Că'ți puî lacăt la mijloc !
 — Să-mi puî lacăte și o mie
 Inima face ce știe !

Colo, urechiă neîndușoșată de întreaga gamă a dragostei poporului : a iubirei, a întâlnirei, a nehotărârei, a înșelăciunei, a dragostei fără de noroc, a trădărei, a despărțirei ; gura lunei și toate sentimentele ce frământă o inimă de bărbat și de femece când sunt cuprinși în mrejele „pârdalnicei de dragoste, bat'o focul s'o bată“.

Frunza verde, pădurea și dumbrava, tufișul, bătătura și munții cu flori ; pođișca și fântina din preajma satului — locurile unde Românul își așteptă pe iubita — ; cerul, sórele, luna, stelele ; privighetórea, cuculețul și alte păsări, martorii iubirei lui înfocate, — toate, toate sunt cântate și caracterisate cu câte-o vorbă în doinele acestea.

• Dorul și jalea, urátul—și mai ales urátul, căci

De cât eu urát în casă
 Mai bine mórtea 'n ósă —

mistue cu flacăra lor dogoritoare sufletul flăcăului și al fecioarei, cari își revarsă simțirile lor în doine minunate și înduioșitoare.

Dacă urâtul nu dă pace Românului, el se duce la cîrciumă, bea și-'și înccă plînsul și amarul în rachiū și 'n vin. Și aci cîntă, cîntă de și se rupe inima,

Cîntă doina cea de foc
Că n'are 'n lume noroc

și produce acele cîntece bachice, din cari unele pot fi comparate cu cele mai perfecte anacreontice.

Dacă nici cîrciuma nu-l potolește, plécă în streinătate, în „négra strinătate“ — adică tot în țară, căci pentru el „streinătate“ însemnéză tot ce nu e satul său lunca lui. Și cîntă iarăși doina cea de jale, cîntece simple, pline de naivitate, dar de o duioșie atingătoare și comunicativă. (Veđi de ex. p. 344).

Se bagă la cătănie — „mânca-o-ar pustia!“ —, și în cazarmă, „cu ranița căpătăiū“, cîntă de se uimesc orășeniū, iar „maiorul de la Chiatra“ rămâne dus pe gânduri.

Și așa Românul se naște cu doina, își petrece viața cu doina și cu doinița lui, și móre nedespărțit de dēnsa.

Numai pēcat că aceste mărgăritare ale liriceī poporane române se corrup îndată ce vin în atingere cu așa dīsa cultură a orășenilor, iar țiganul — depositarul lor în cele mai multe cazuri — le strică, le stīlește, și din frumoșe și naive, simple și curate ca isvorul cel de munte, le preface în nisce producțiūni lipsite de ori-ce farmec poetic. De aci acele stărpituri de „hamor, hamur, hamoraș“ și alte năzbătii ce mișună de un timp încóce în doinele nóstre.

Volumul de față ar putea folosi poeților noștri lirici; ei s'ar inspira din producțiunile naturale ale spiritului popular, unele adevērate capete-de-operă ca fond și ca formă; ei ar îmbogăți vocabularul poesiei culte cu multe expresiuni plastice, concise și gingașe, cu întorsături de vers de o simplitate fericită, frumuseți ce ne întimpină în populara doină cea de jale și de dragoste, care curge lin cu un ușor murmur, ca și piriūșul pe patul sēu de nisip și petricele.

III. *Cîntecele de Nuntă* forméză a treia subîmpărțire din volum. Multe nu sunt, dar sunt interesante, câte-va chīar inedite, cum bună-óră: *Versul Colacului* (408); *Orația pintenului* (410) etc.

Ar trebui să se dea în viitorile culegeri o atențiune deosebită acestor producțiuni populare, căci ele cuprind o mulțime de amănunte, obiceiuri și date asupra stărei sociale și familiare. S'ar putea constata, între altele, modul căsătoriei la Români, cuantumul zestreii și anume ce obiecte, precum și o mulțime de lucruri cu totul interesante pentru etno-psicologie.

Cântecele de Nuntă sunt cele mai ușore de cules; culegătorul n'are de cât să asiste la câte-va nunți, și se va întorce cu o recoltă îmbelșugată.

IV. *Strigături*. Acastă parte a poeziei poporane e cea mai numeroasă în colecțiunea de față. Și în adevăr, doinele și strigăturile sunt cele mai multe în literatura noastră. E vorba de nota melancolică și de cea veselă a poporului român. Dacă Românul e melancolic în orele-i de supărare și de durere sufletescă, apoi el știe a fi și vesel. Dacă notele de jos es din inima lui în belșug, apoi cele de sus, zglobii, săltărețe, ușore și vesele, țîșnesc fără popas. Numai cine a luat parte o singură dată la o ședătoare sau la o horă, pôte să știe ce izvor nesecat de spirit și de glumă are firea Românului.

Spiritul lui este sênătos și trainic, sarcasmul lui mușcător, caracterizarea lui justă și nimerită—arare-orî dă greș—gluma lui picantă, cu multă sare, ba chiar și cu piper, scurtă, concisă și spontanee.

Cine nu e zeflemisit și luat peste picior în aceste catrenuri—căci cele mai reușite sunt cele mai scurte—? Și flăcăul și fata amorezați, și bărbatul bețiv și femeia leneșă, și săracul și bogatul, și risipitorul și sgîrcitul, și popa și *premarul*, toți la o laltă sunt biciuiți, dacă aș parte să cadă în gura unui zeflemist țeran cu talent. E o adevărată plăcere să ascultî pe un ast-fel de „hătru bun de glume“, care face cele mai reușite calambururi, și nu mai tace din gura lui prea limbută! E ca un fel de spiriduş, unde nu-l cauți, acolo e și el; îl veđi ba în cărciumă, trăgînd un șfichiū cărciumarului pentru vinu-i prost și prefăcut; de odată răsare între femeile și babele bătrâne din sat cari stau într'un colț retras și clevetese pe toți și tóte; apoi se prinde și el în horă, și după tactul danțului „arde“ când pe unul când pe alta, în răsul zgomotos al celor de față.

Se miră tot neamul meu,
Ce flăcău m'am făcut eu:
Cu turu nădragilor

Fac pârție vacilor
Și când merg pe cositură
Imi dau pășiile în gură !

Saŭ :

Țiști, popo, la biserică,
Nu la fete piedică ;
Pune mâna pe psaltire,
Nu te uita la copile !
Închină-te la icóne,
Nu te uita la cucóne ;
Rógă-te, blagoslovește,
Nu cu ochii la neveste !

Saŭ :

Popa tare m'a jurat
Să nu fiu mândruța 'n sat ;
Dar și popa-i mare căne,
Că și el mindruțe ține
Și mai multe de cât mine !

Și spiritul și săgéta-î sarcastică nu sunt veninóse și rěutációse.
Nu rănese de mórte pe nimeni, ci mai mult amuză. E o împușcă-
tură de alice miei. Chiar și cei zeflemisiți rād și petrec:

Fata popii de la noi
Are zestre șese boi :
D'inainte nu sint doi ;
La mijloc
Nu sint de loc
Și la proțap
Acuma-i fac !

Saŭ :

Fetele dintre vâlcele
Spală iile 'n ulcele
Și le 'ntinde pe zăbrele
Și latră câni la ele.
Le ridică mai în sus,
Latră câni ca la urs !

Saŭ :

Hei sěracu sulimanu,
Cum mărîtă gugumanu !
Seracile decile,
Cum mărîtă secile ;
Seracile sutile,
Cum mărîtă slutile !
Seracile miile
Cum mărît urgiile !

Saŭ :

Premaru nost e om bun,
Când il cinstești cu vin bun ;
Când vede ocaua plină,
Face judecata bună ;
Când vede ocaua rasă,
Face judecat' alésă !

Strigăturile sunt genul epigramatic al poporului și în cele mai multe cazuri alcătuiesc un fel de cronică a faptelor sociale din sat.

V. *Cântece, rugăcuni și jocuri de copii*. E un gen poporan interesant, dar recolta culésă în volumul nostru e minimă.

Cu prilejul altor culegeri viitoare, ar trebui dată o mai mare atențiune acestor produse, pentru că ele cuprind lucruri de interes din viața, dezvoltarea și creșterea copiilor noștri.

VI. *Colindele și plugușorul* în volumul nostru sunt puține, vr'o 80 numai, dar sunt interesante, dacă nu prin faptul de a fi inedite, cel puțin prin variantele ce presintă, completând în multe locuri pe cele existente.

Colindele mai cu sémă sunt documentele cele mai prețioase în care se citesc lămurit, în tótă originalitatea lor, fel de fel de obiceiuri și credinți din epoca introducerii creștinismului. Este póte singurul gen poporan care se găsește mai mult în descrescere, producerile nouë fiind nule; de aceia ar trebui să se grăbescă culegerea colindelor, căci cele mai multe s'au perdut, iar puținele ce au mai rămas din ele se strică đilnic sub influența mahalalelor orășenesci. Asupra colindelor și a plugușorului s'ar putea întreprinde un studiu comparativ cu multe și interesante rezultate.

Culegerea colindelor și a plugușorului, și în general a tuturor celorlalte produse poporane, ar trebui făcută nu în mijlocul anului și în orî-ce timp, ci la însé-și ocaziunile periodice când se presintă. Colindele trebuiesc adunate între sărbătorile de Crăciun și Sf. Vasile; cântecele de nuntă la nunți; cântecele bătrânesci la ospete; baladele și legendele la stâni de la cîobani, în nopțile cele frumóse de vară; doinele la lucrul câmpului, căci acolo surprinđi în chip izolat sufletul tânguitor; strigăturile, povestile și ghicitorile la hore și la ședători; bocetele la înmormintări; descântecele și vrăjile la anumite ocațiuni; într'un cuvânt, trebuie lăsat poporul a se manifesta la prilejurile potrivite naturei și vieței lui, și a nu-l scóte în chip artificial și de poruncială din îndeletnicirile sale. Alt-fel, produsele inteligenței sale nu vor avea acel caracter sincer și de spontaneitate,—condițiuni absolut esențiale unei bune culegeri de folklore.

„Spiritul popular, observă Max Müller, sémănă cu sensitiva; el ca

și densă, la primul contact puțin cam aspru, se strânge în sine și-și închide foile“. De aceia trebuie mai întâiu să capeți încrederea poporului, să ai un traiu mai îndelungat cu el, o asimilare perfectă, dacă se poate, cu viața lui de toate dăilele. Numai în acest chip putem alcătui colecțiuni autentice despre viața așa de simplă la exterior și atât de complexă psihicesce a poporului român.

VII. *Ghicitorile* sunt iarăși bine reprezentate în colecțiunea noastră. Pe lângă multe cunoscute deja, avem câte-va variante și chiar inedite. Ghicitorile și deceurile forméză un gen foarte caracteristic și întins în literatura românească. Chiar după publicațiunea așa de completă și interesantă a d-lui A. Gorovei, meritosul editor al revistei folkloristice *Șeșetóra*, mai rămâne încă mult de făcut pe acest teren.

VIII și IX. *Descânțece și vrăji*. Culegerea acestui gen de literatură poporană e cea mai anevoioasă, din cauza numărului restrâns al celor ce sunt depositarii descânțecelor și vrăjilor. De obicei puține femei bătrâne mai știu a descânta și a vrăji; apoi ele au superstiția de a nu comunica cui-va vr'un descânțec, de témă ca nu cum-va descânțecul, o dată comunicat, să nu mai aibă tărie, și ast-fel meșteritele descântătoare sau doftoróele satelor să-și pėrdă meseria lucrativă. De aci nevoia, ca să alergi la fel de fel de stratageme pentru a le descleșta gura, prefăcându-te a fi bolnav, ba une-ori a fi chiar vrăjitor și d'o meserie cu ele. Cu toate aceste dificultăți însă, volumul nostru presintă un material foarte bogat de descânțece de tot soiul. Peste 380 de descânțece și 60 de vrăji, e un material vrednic de laudă. Sub toate raporturile acest material e bine strâns; fiecare soi de descânțece are variante numeroase, e bogat în expresiuni, e complet și însoțit de descrierea mai mult sau mai puțin amănunțită a procedelor ce se urmėză la fie-ce descânțec.

X. *Cânțecele de mort și bocetele* sunt puține în volumul nostru. Intr'o escursie de 3 luni numai, nu s'a putut da o atențiune deosebită și acestui gen destul de important al literaturii poporane.

XI. De asemenea și *Anecdotele și povestile* în versuri sunt pu-

ține. Un al doilea volum conținând prosă poporană e în preparație și conține multe povestii de un interes capital.

XII. *Locuțiunile și idiotismele* merită o deosebită atențiune, căci au o importanță lexicografică foarte mare.

XIII. Volumul nostru se încheie cu *Varia*, care coprinde: a) mici fragmente din *Calendarul poporan*; b) *Frinturi de limbă și dicțatori*; c) puține *Întrebări și răspunsuri* și d) *cuvinte particulare* ce nu se aud pretutindeni.

Pentru a face interesantă colecțiunea și din punctul de vedere lingvistic și a servi ast-fel știința în chip îndoit, s'a alcătuit de d. profesor N. I. Apostolescu, eminentul nostru elev, un index coprinzând particularitățile fonetice, morfologice, lexicale și semantice. S'a adăugat și un index al localităților, de unde s'a adunat materialul.

În primul index s'au însemnat cuvintele întrebunțate numai în unele părți românești, și cari nu se găsesc în limba vorbită în Țara-Românească; de ex. *făgădău* [în Transilvania], *crivat* [în Moldova], *tămățoră* [(mieșunea) în Oltenia], *machea* [interjecție, în Oltenia], *bucă* [(haună mocănească de bărbat) în Moldova], *sucnă* [(haună mocănească de femei), în Moldova], *birău* [în Transilvania], etc. S'au mai însemnat, apoi, și cuvinte, cari de și întrebunțate dincoace de Milcov, se aud numai în anumite părți, cum e, de pildă, cuvântul *mischiu* [„oțel“, în unele părți „magnet“].

Ca particularități semantice trecute în index am putea aduce de pildă cuvântul *a năzări*, care în Oltenia înseamnă „a zări“, iar în România dincoace de Olt „a se supăra“ sau mai bine „a'i sări țandăra“; în primul cas verbul are obiectul în acuzativ, iar în al doilea cas în dativ. În privința trecerii de la un sens la altul, lucrul se poate ușor urmări aci, avându-se în vedere că dincoace de Olt se dice foarte des „i-a năzărit din senin“, de unde s'a întins sensul la „a se supăra din senin fiind-că un lucru 'i se pare, etc“. Mai apoi a rămas numai sensul de „a'i se părea“: *I se pare un lucru abia zărindu'l*. La acestea negreșit că s'a adăugat asemnarea cu verbul „a zări“, care la început a fost numai o asemnare de formă, nu și de sens, iar mai apoi în Oltenia a devenit și de sens, verbul „a năzări“ contopindu-se de tot cu verbul „a zări“.

În privința particularităților morfologice putem da ca exemplu formele *nost*=*nostru*, *věst* și *vězt*=*věđut*, *ginovaț*=*vinovați*, etc. Am însemnat formele în care, — cum e în cazul din urmă, — nu se vede mai de loc sensul pluralului [aci trecerea lui *t* în *ț* prin influența lui *i* care a dispărut, însă, e o urmă foarte slabă de plural al lui *ginovat*=*vinovat*], dar n'am notat formele verbale ca *vedeț*, de exemplu, unde pierderea aceluși *i* din *vedeți*, nu are acciași însemnătate ca lipsa sem-nului pluralului din *ginovaț*.

Relativ la formele plurale, puse în acest index, e de observat că s'aũ trecut numai acelea unde se presupunea a fi numai plural, unde singularul era nesigur și unde era trebuință numai de forma plurală, singularul neavând nici o însemnătate din punctul de vedere al indexului. Așa ar fi, de pildă, o însemnare relativă la o particularitate fonetică ca guturalizarea labialelor [*lupchi*=*lupii*, unde singularul *lup* nu ne interesază]. Tot așa une-orî s'a pus numai forma feminină, cea masculină nefiind sigură saũ neexistând.

Particularitățile cele mai însemnate, însă, sunt cele fonetice. S'aũ însemnat în index de la casurile cele mai generale și cunoscute — relativ generale — ca labialele guturalizate [*lupchi*=*lupii*; *cochil*=*copil*, *hier*, *zer*=*tier*, etc.]; ca *ă* înlocuit cu *â*, din județele Némțu, Botoșani și chiar Iași; ca *mî* trecut în *n* [*n̄era* (a s̄e) mîera, (a s̄e) mira (a se); *n̄i*=*mî*; *Nercuri*=*Miercuri*; etc.], — până la cele mai rari, ca trecerea lui *n* în *l* [probabil prin intermediul lui *r*; exemplu: „a *amelinta*“ = „a *ameninta*“, probabil trecând prin forma „a *amerinta*“], a lui *r* în *l* [*amelicã*=*americã*], și a lui *m* în *v*, ca în cuvîntul *alimănit*, care se constată în Oltenia, pe când în județul Teleorman are forma *alivănit*, alături cu verbul *a alivăni*, tot cu sensul obișnuit al acestui cuvînt de „a afurisi, a drăcui“. După câte scim în Teleorman există și forma *alimăni*, *a alimăni*, însă, cu sensul de „pripășit, a pripăși“.

Indicele conține și vorbele streine cu diferitele lor metamorfose ce aũ luat în gura poporului. Mai ales cele turcesci aũ încercat schimbări radicale: „ienicerii“ aũ devenit *niceri* și *iangineri*; „spahii“ s'a făcut *spafii*, *pasfii*, *pasfiri*, *saftii*; „agarlik“, la cronicari *argalic* figurează în colecțiunea noastră sub forma *alardik*; în loc de „bogaz“ din baladele dobrogene, aci se dice *buhaz*; *cafaz* (la cronicari) devine *cafat*; „*gialap*“ e un compromis din *gelat* și *gelep* etc.

D-I Lazăr Șăinenu, care a studiat cu necontestată competență elementele turcesci în limba română, observă ca o particularitate ca-

racteristică a colecțiunei oltenesci din prezentul volum, că multe din vorbele turcesci proprii acestei colecțiuni p^ortă o pecete s^{er}bescă destul de pronunțată (Cf. bascea, beg, dugelik etc.), ceea-ce indică un contact mai intim cu S^{er}biⁱ din vecinătate. Afară de ac^{es}ta. c^{an}-tecele istorice din Oltenia sunt bogate în vorbe turcesci și forme verbale ce nu le mai întâlnim aiurea (cf. alardik, buhaz, cafat, ciorbagi^u, colgi^u, derea, bulucesc, bulibășesc, căfenesc, mărtăcesc, etc.

În fine s'au însemnat în index și cuvintele în care variază, de exemplu, o vocală, ca în *plăpămele*, *plăpomel*e, *plăpumele*, și altele în care se v^{ed} deosebite particularități fonetice.

De asemenea sunt notate și cuvintele așa dic^{en}d *orășenesci*, cari se găsesc întâmplător în popor, ca de pildă *regal*, precum și cele împrumutate tot din oraș, dar pe alocurea rău pronunțate, ca *parfonat*=parfumat, *procest*=proces, *peceptor*i=perceptor, *paligorie*=parigorie, *artilerie*=artilerie, *manemvră*=manevră, *Chisolom*=Kiseleff, etc.

În afară de aceste particularități s'au pus în index și numele proprii — de persoane și de localități — întâlnite în textul diferitelor c^{an}tece, ghicitori, desc^{an}tece, etc., precum și adjectivele derivate de la nume proprii.

În privința pronunțării, s'a căutat a se păstra ac^{es}ta întocmai cum a fost au^{di}tă. S'a întrebuintat γ pentru *g* provenit din *z* fiindcă acest semn ne dă pronunțarea mai exactă; de asemenea χ e pentru un fel de *h* care nu admite ca *e*, când îl urmăzează, să fie pronunțat *ie*, fie *i* cât de scurt. Așa de exemplu, în strigătura următoare de la pag. 1058 — cul^{să} din Șona, comitatul Târnava-Mare, Transilvania, — avem pe acest χ , care are un sunet cu totul deosebit *h*, aprópe alături de un cuv^{en}t unde apare *h* cel obic^{en}uit:

Lelea 'naltă și voinică,
Dórm^e lângă mămăligă.
Mămăliga corc^{ae},
Ea dórm^e de *horc^{ae}*;
Mămăliga χ er^{be} 'n ólă,
Ea dórm^e de se omórá!

Aruncând o privire asupra întreg^ei colecțiuni, observăm un lucru de care s'a mai vorbit: Țiganiⁱ — aprópe singurⁱ păstrători actualmente ai poeziei poporane, — fac să dispară partea lirică a c^{an}tecelor, și păstrează numai partea narativă, numai scheletul așa dic^{en}d al lucrării, plus versificația, care în genere e fórte schiópă. A desc^ori în unele părți rima lasă loc asonanței orⁱ aliterăției.

Rare-ori, și mai ales când un cântec nu e cules de la Țigani, se întâlnește versuri mai de seamă, cum sunt de pildă, o parte din cele de la p. 861, demne de observat mai ales pentru rima lor bogată, unde cei luați în armată se tânguesc, că îi duc de acasă :

Să ne rupă pletele,
Să ne plângă fetele.
Fetele,
Sărmanele !

Accentul secundar face aceste versuri și mai plăcute.

Ca valoare literară, negreșit că ne interesează numai cântecele bătrânești, doinele, și une-ori și strigăturile. Ghicitorile și descântecurile prezintă interes lingvistic și chiar istoric, ele păstrând, de multe ori, vre-o formă veche, cristalizată, ori vre un nume propriu interesant. În plus, este evident că descântecurile sunt prețioase și pentru credințele coprinse în ele. E interesant de exemplu, a observa în descântecuri, cam câte nenumărate cunoscute poporul, după enumerarea felurilor vre-unei bôle, cum se vede într'un descântec de gălbenare de la p. 1140, în care se vorbește de gălbenare *turcască, grecască, nemțescă, franțuzescă, muscălescă, românească, țigănescă, letinască*. Tot dintr'o astfel de enumerare se poate vedea cam până la ce număr se ridică colorile distinse de popor.

Maș avem de observat în privința unor cuvinte găsite în diferite părți ale colecțiunii, că nu le-am însemnat sensul, având în vedere următoarele observații ale lui Sayce *) : „Le langage, comme les roches est parsemé des débris fossilisés des sociétés antérieures. Des mots qui étaient pleins de sens non développés peuvent avoir une signification nouvelle en conséquence des changements sociaux ; un long usage et une longue habitude peuvent les avoir privés de leur sens, si bien que la seule signification qu'ils possèdent est leur simple son ; on a pu encore oublier leur force originelle et ils peuvent ne survivre que comme des noms propres ou en rapports avec des cérémonies tombées en désuétude ; enfin, on peut les avoir confondus avec d'autres mots mieux connus, d'où sera résultée une confusion d'idées.“

Filologul și istoricul vor mai găsi încă multe părți interesante în această culegere. Așa în treacăt atragem atențiunea asupra menționării

*) *Principes de Philologie comparée*, tr. franc. par E. Jovy p. 216—217.

localităţii *Ciobârcie* (evident *Ciobârciu* din Basarabia), şi asupra cântecului intitulat *Calofirescu*. În primul caz dicându-se

Cel voinic din *Ciobârcie*
Cu paloşul de mischie,

pe lângă importanţa localităţii care ajunsese, după cum se vede, fă-mósă în cât e pomenită şi în cântece, vedem şi forma *Ciobârcie*, care ne arată: sau că lăutarul nu'şi mai dă séma de însemnarea cuvântului şi socotindu'l un nume comun a şis „cel voinic din Ciobârcie“, precum s'ar şice: „lupul din lupărie“, „omul din prăvălie“, etc.,—sau că de la început s'a şis în felul acesta, socotindu-se, pôte prin vre-o etimologie poporană, că am avea a-face cu un substantiv colectiv de felul lui „lupărie, stufărie, gheţărie“, sau de felul lui „ciobănie“, şi acésta din cauza renumelui de care se bucura localitatea. Şi e lămurit că forma acésta, nu se obicínuesce, căci nici o dată nu se şice de pildă „omul din Alexandria, din Vale-Largă, din Gură-Văii, din Prahovă, din Herţa, din Sulină, din Brăilă, din Zimnice, etc.“ ci „omul din Alexandria, Valea-Largă, Prahova, etc.“ Tot ast-fel e cu tóte numirile de localităţi cari par feminine, lucrul aprópe invers de cit la cele cu înfăţişare masculină. Aşa se şice: „lăcuiitor din Buzău, din Rucăr, din Bucureşci, din Ploesci, din Predeal, etc.“, iar nu „lăcuiitor din Buzăul, din Rucărul, din Bucureşci, din Ploesci, etc.“; însă „lăcuiitor din Vălenii-de-Munte, din Délul-Mare, etc.“, nu „lăcuiitor din Văleni-de-Munte, din Dél-Mare,“ etc. Excepţiunea e aparentă în „lăcuiitorii din Turnu (articulat, în loc de Turnul), căci aci avem a face cu o prescurtare din compusele Turnu-Severin, Turnu-Măgurele, etc., care compuse vędurăm că în partea lor primă sunt tot-d'a-una articulate. În ce privesce pe „Târgovişte“, acésta ar părea că face excepţie faţă de cele cu înfăţişarea feminină, dar aci lucrul este explicabil prin faptul, că numele acesta, care în slavonésce are însemnarea de *târg* „forum“, şi-a păstrat însemnarea etimologică mult timp, iar mai târşiu graul poporului nu 'i-a mai schimbat înfăţişarea, lăsând a se şice „lăcuiitor din Târgovişte“, cum se şicea la început, când lucrul însemna „lăcuiitor din târg“.

Se găsesce une-orî, e adevărat, forme analóge cu „ciobârcie“, ca de exemplu (pag. 855):

«Cine naiba 'mî şopti mie
Să mă duc la Lixândrie,
Să mă 'nsor, să'mi iaş soşie»

dar în caşul acesta avem de a-face tocmai cu fenomenul de care vorbirăm, anume închipuirea în mintea poporului că e vorba de ceva colectiv,—lucru foarte vag în mintea lui şi poate nici-o-dată precizat.

Dovadă că aici nu poate fi vorba de necesitatea de a avea rima căutată, este că *mischie*, cu care rimăză *ciobârcie*, nu e singura formă a aceluşi cuvânt, căci găsim *mischiu* la pp. 11.64.106.1223. Acest cuvânt ar fi mers perfect ca asonanţă lui *Ciobârciū*, pe când *mischie* ne întâmpină numai aci (p. 7), ceea ce arată în mod invederat că *mischie* e din cauza lui *Ciobârcie*, iar nu cazul invers.

Acesta este conţinutul primului volum din *Materialuri folkloristice*, consacrat în întregime literaturii populare în versuri. Cu mijloace mici şi puţine de care am dispus, cu toate dificultăţile de tot soiul ce întâmpină o astfel de lucrare, grea mai cu seamă la începutul ei, cu toată lipsa de experienţă a culegătorilor,—s'a putut strânge o recoltă destul de bogată într'un interval numai de 3 luni de vacanţe. Vor fi multe lipsuri în colecţia de faţă, se vor fi strecurat multe erori chiar, mult ar mai fi fost de făcut; dar îi dăm drumul publicităţii şi luminei cu speranţa că în viitor, pătrunşi de experienţa trecutului, vom face ceva mai bun şi mai complet.

Destul că s'a pus începutul şi că materialele preţioase s'aun adunat şi sunt garantate de peire. Dar câte încă nu mai rămân de cules, câte de publicat, mai înainte de ce viaţa de oraşe şi şcola să nu le altereze, să nu le facă să dispară cu desăvârşire?!

Să cugetăm numai la partea folklorelui care a fost cea mai puţin luată în seamă: la *arta populară*: ariile naţionale, desemnurile şi ornamentica caselor ţărănesci, cusăturile, chiar cadrele şi icónele desinate exclusiv pentru trebuinţa poporului.

Dar *capra*, *brezaia*, *ţurca*, acea materializare simbolică, artificială în forma unui idol cu capul său cu botul de capră, de urs, ba şi cu două capete unul peste altul, cântecele şi glumele, cum şi multe alte obiceiuri bătrâne, cari se mai practică pe la ţară?

Se impune de la sine formarea de albumuri în care să se reprezinte diferitele forme ale acestor reprezentaţiuni, ca şi diversele desemnuri şi ornamentaţiuni de pe pereţii caselor, şi de pe cămăşile (altiştele) şi vesmintele ţeranilor, să se reproducă icónele şi cadrele ţărănesci, când acestea nu sunt făcute în oraşe sau nu sunt importate, etc. De asemenea, albumuri musicale cari să cuprindă partiţiunea tutu-

lor cântecelor de dor și a jocurilor populare: și acesta cât mai iute, până ce să nu fie înlocuite de romanțele și valsurile pe care lăutarii mai tineri încep a le răspândi prin târguri și prin sate.

Volumul al II-lea al publicațiunei, care apare odată cu cel de față, conține materialuri folkloristice de la frații noștri Aromâni. Volumul al III-lea, care este în preparațiune, va fi consacrat folkloreului în prosă: basmelor și povestelor, datinelor și credințelor poporului român din nordul Dunărei.

Negreșit, culegerea materialelor noastre folkloristice se poate dice că este încă la început. Silințele sunt în mare parte pierdute, căci rămân izolate, în loc ca forțele să se întrunescă și să lucreze la o laltă. Apoi culegătorii cei buni, cei cu o cunoștință fonetică perfectă și cu urechile fine, sunt rari, și se simte nevoie de omenii anume pregătiți pentru asemenea lucrare. Ei trebuie mai întâiu să știe ceea-ce au să adune și cum să adune; să aibă în vedere colecțiunile deja publicate, pentru a le completa, a le verifica și îndrepta; să meargă singuri din sat în sat, din colibă în colibă, ispitind copil, tânăr și bătrân, orbi și cerșetori, babe meștere în doctorii, în fermece și vrăjitorii, bocitoare etc., mai ales pe muncitorul cu ziua, pe cioban, pe vânător, pe luntraș, pe micul meseriaș și pe micul plugar, identificându-se cu dânșii, trăind multă vreme între ei, luând parte la bucuriile și întristările lor, la sărbători, colindări, nunți și înmormântări; să laude ce ei laudă și să găsească rău ce ei defaimă; să nu lase pe cel ispitit, până nu a aflat totul de la dânșul; să nu părăsescă un loc, până n'a sleit întreaga comoră acolo ascunsă; să caute, pe cât e putință, a culege un cântec sau o poveste de la mai multe persoane de odată, căci ceea-ce unul nu știe sau a uitat, poate să-și aducă aminte cel-lalt; să observe a nu culege o producție literară artificială drept un cântec poporan; cântecile de dor, de nuntă și de joc să le culégă mai ales de la flăcăi și fete, cele pentru mângâierea copiilor, ca și cele de jale, de la mame, de la doici și de la babe bătrâne; ghicitori, jocuri și frânturi de limbă, de la băieți și fete; cântecele bătrânesci, povești, basme, cimilituri, de la bărbați și femei mai în vârstă, căutând a se folosi de povestitorii cu renume și de toate împrejurările, spre a putea culege materiale cât mai bogate, mai autentice, mai originale.

Materialele apoi ast-fel adunate, să fie scose la lumină în mari *corpora* întocmite în ordinea geografică și cu tot aparatul de erudiție

necesar, dând texte coordonate cu însemnarea variantelor interne și externe, și cu adnotațiuni din punctul de vedere etnografic, lingvistic, istoric, bibliografic, etc.

Aceste desideria o dată exprimate, nu-mi rămâne acum, ca să închei în precuvântarea, ce a devenit puțin cam lungă, de cât să mulțumesc mai întâi d-lor Spiru Haret și Take Ionescu, foștii miniștrii ai Invățământului Public, pentru sprijinul moral și material ce au bine-voit a da întru adunarea și publicarea materialurilor folkloristice din acest volum și cele următoare; de asemenea, tuturilor autorităților școlare, administrative și eclesiastice cari au sprijinit pe membrii Comisiunii folkloristice, cum nu mai puțin puținilor, dar plini de merite învățători, cari au răspuns cu sîrguință și cu pricepere la cestionarul folkloristic ce li s'a fost trimes.

O specială mențiune în fine merită d. Chr. N. Țapu, pentru zelul și aptitudinea desfășurată în culegerea și rinduirea materialelor, d. N. I. Apostolescu pentru facerea indexurilor și ajutorul ce, împreună cu d. M. Canianu, mi-au dat la această publicare.

Mai țin încă să declar, pentru cei obișnuiți a vedea în orice întreprinderi foloșe materiale, că însărcinarea dată de vrednicul Ministru al Instrucțiunii Publice, d. Haret, am îndeplinit-o fără altă răsplată, de cât bucuria sufletescă că am putut îndruma o operă, care, să sperăm, va deveni din zi în zi mai bună și mai prețioasă pentru toți aceia cari voesc a sorbe din nesecatul și pururea prospăt și sănătos isvor al limbei și literaturii poporului român.

Până atunci acei ce iubesc din inimă nămul românesc, traiful, credințele și cântecele lui, să-și aducă aminte de călduroasa și entusiasta invocațiune a nemuritorului poet polonez Adam Mickiewicz, invocațiune ce o dăm aci în limba minunată a neuitatului Al. Odobescu:

„Cântece poporane, voi sîrii sfînt al credinței, ce legați timpurile cele vechi de cele nouă, în voi își depune o națiune trofeele eroilor săi, speranța cugetărilor și flăcarea simțirilor sale. Sîrii plin de sfințenie! Pe tine nici te atinge, nici te sfărămă vre-o lovire, precât poporul tău chiar nu te-a profanat. O cântec poporan! tu stai și păzești templul amintirilor naționale; tu ai aripă și glas ca de arhangeli, adese ai și arme ca dînșii. Flacăra mistuesce lucrările pensulei, tâlharii jefuesc comorile, dar cântecul scapă în veșii cu

viață și se streacă printre ómení. Dacă sufletele înjosite nu știu să-l hrănescă cu dor și cu speranță, el fuge la munți, se acată de ruine, și de acolo spune din vremile trecute. Tot ast-fel și privighetórea zboră afară dintr'o casă ce a ars și se opresce un minut pe învelitóre; dar dacă și învelitóre se cufundă, atunci pasărea fuge în păduri și, din mijlocul ruinelor, din mijlocul mormintelor, ea cântă călătorilor, cu glas resonător, doina cea de jale!"

1 Octombrie 1900

Gr. G. Tocilescu

CÂNTECE BĂTRÂNESCI

BALADE ȘI LEGENDE

MIORIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura cobzarului Stancu Ión din Cucueși (Teleorman).
Acésta baladă este o variantă modificată a «Oiei Năstrăvane» din colecția d-lui G.
Dem. Teodorescu pag. 435 sqq. și a «Mioriții» din colecția lui V. Alexandri pag. 1—3.

P'un picior de munte
Scobóră oi multe,
Multe și cornute
Și mai multe sute.
5 Și cin'le trăgea
Și cin'le mâna ?
Vătafu Ion,
Ca el nici un om,
Fecior de mocan
10 Și de mocârțan,
Adus din Ardeal,
Da Ion mî-avea,
Mî-avea o mielușică,
Mândră frumușică,
15 Cu lâna plăviță,
Cu patru cornițe,
Cu câte-o piatră nestimată,
De'mî lumină nóptea tótă.
Când simția de vreme rea,
20 Trăgea oile la perdea.
Și simția de vreme bună,
Trăgea oile la pășune,
Unde iarba e mai bună.
Vin nouă ciobani
25 De la Poienari,
Tot prima-primari,
Cu căciulă de urs,
Că nu sunt supuși,
Nalte și moțate,

Pornite pe spate,
30 Cată strinătate.
La Ion mergea,
La oi că-î băga,
Cu oile 'i pornea.
Măre se vorbia
35 Ca ei să'l omóre
Pe vătafu Ion,
Ca el nici un om.
Măua mî-audă
Și mi-se 'ntrista
40 La Ion mergea.
Ion mi-o vedea
Și el mi-o 'ntreba :
— Dragă mioriță,
Cu lâna plăviță,
45 Ce mi-ești tristișoră,
Draguță mioră ?
— Ióne, Ióne,
Vătafe Ióne,
50 Ai nouă ciobani
De la Poienari,
Tot prima-primari.
Măre s'au vorbit
Și s'au sfătuit
55 Și-au făcut prinsóre,
Ca să te omóre !
Ion că-î spunea :
— Dragă mioriță,

Cu lâna plăviță,
 60 Ei de m'or uri
 Și m'or omori,
 Ei tot să mă îngrope
 La stână aprópe,
 În strunga de oi,
 65 Să fiu tot cu voi,
 Cam în dosul stâniț,
 Să mi-aud căini!
 Fóie verde micșunea
 Ciobaniț sosla
 70 Și mi-l omora.
 Und'mi'l îngropa?
 Cam în dosul stâniț,
 Ca s'auză căini.
 Stâlp ce mi-l punea?
 75 Căvălașul lui,
 Crivăț că'mi bătea
 Cavalul urla,
 Pe Ion jelea.
 Dar ei ce'mi făcea?
 80 Ei mi se uita
 Și ei că'mi vedea
 D'o cucie verde
 Sburând prin livede,
 Cu doi călușei
 85 Vineți, porumbei,

Lucii ca șerpil
 Și iuți ca șoimi.
 Dar cine-l mâna,
 Cine'l bicíuia?
 90 D'un mic mocănaș
 Cu glugă 'ntre spete,
 Cu baieru de bete;
 Fuge nu se vede,
 Bicíu cu zorzóne,
 95 Fug caii să móră.
 Cucia 'mi venia,
 Măre mi-aducea,
 D'o călugăriță
 Albă la peliță,
 100 Neagră la hăiniță.
 La târlă'mi trăgea,
 Pe Ion striga:
 — Ióne, Ióne,
 Vătafe Ióne.
 105 El nu răspundea.
 La mormént mergea
 Și ea mi-l jelea
 Și mi-l deștepta.
 În brațe că'l lua,
 110 În cucie mi-l punea
 Și acasă că mi-l ducea.

MIERLITA ȘI STURDUL

Audít de Christea Tapu de la Stancu Ión Iautarul din Cucueți (Teleorman).
 Acest cântec este o variantă prescurtată a celui din colecția D-lui G. Dem. Theodor-
 rescu, pag. 453 sqq.
 În colecția lui V. Alexandri, acest cântec se aseamănă cu balada următoare:
 Cuculețul.

Sus la munte ninge ploué,
 Jos la baltă cade roué.
 Sus la munte cu itari,
 Jos la baltă cu șalvari.
 5 Uiu, iu și ia, ia, ia
 Mi-a văduvit mierlița,
 Și—umblă sturđu să mi-o ia.
 —Mierliță, mierliță,
 Pasăre pestriță,
 10 Naiba să te 'nghiță,—
 Ia-mé tu pe mine,
 Că mult ți-o fi bine.
 —Ba, sturđule, ba,
 De uritu tēu
 15 Și d'al taică-tēu
 Ce oi să mă fac eú?
 Dar eú de m'aș face
 D'o hólđă de grēu,
 Și eú m'oi usca,

20 De tine-oi scăpa.
 —Fă-te, mierlă, fă-te,
 Fă-te sănětósă,
 Că mie nu 'mi pasă,
 Că și eú m'oi face
 25 Mic secerător,
 Cu secerea 'n mână
 Cu luleaua 'n gură
 Și'n tine-oi intra
 Și te-oi secera,
 30 Și znop te-oi făcea,
 În brațe te-oi lua
 Și te-oi săruta
 Și-oi fi tot a mea
 Plesniți-ar fierea!
 35 —Sturđulețule,
 Mititelule,
 Gingășelule,
 Frumușelule,

De urātu tēu
 40 Și d'al frati-tēu
 Ce-oī să mă fac eū ?
 Dar eū de m'aș face
 D'o turtă de păne
 Și 'n foc c'oī intra,
 45 De tine oī scăpa
 — Fă-te, mierlă, fă-te
 Fă-te sănătósă,
 Că mie nu 'mī pasă !

Că și eū m'oī face
 50 D'un mic vătrăiaș
 Cu cōda de fier,
 Cu pana d'oțel
 Și 'n foc c'oī intra
 Peste tine-oī da
 55 Și m'oī apleca
 Și te-oī sēruta
 Și-oī fi tot a mea
 Plesniți-ar fierea !

CUCULEȚUL

Cules din gura lautarului Stancu Ión din Cucueși (Teleorman) de Chr. Tapu.
 Această baladă se asemănă intru cât-va cu balada «Cucul și Turturica» din co-
 lecția lui V. Alexandri pag. 7 sq.

Flóre ismă creță,
 Joī de diminéță,
 Pe rouă pe cēță,
 Cu roua în picere,
 5 Cu ceața'n sprincene,
 Trei fete surorī
 Mi-aū plecat la florī.
 Cerul s'a 'norat,
 Dumnedeū mi-a dat
 10 D'o plōie și-un vēnt,
 Ceață pe pământ.
 Ele-a rătăcit
 Și n'a auđit
 Nicī căne lătrând,
 15 Nicī cocoș cântând,
 Nicī popă tocând,
 Nicī cřoban hăind,
 Oile pornind,
 Dór cucul cântând.
 20 Fata cea măī mare,
 Mi-apucă la vale,
 Pin sloiurī de munte,
 Pin tufe mărunte.
 Din gură striga,
 25 Pe cucu chema :
 — Cuculețule,
 Mititelule,
 Ești mic la făcut,
 Mare la cuvint,
 30 Limba roșióră,
 Ia-mē 'n haripióre,
 Scóte-mē la țară.
 Cucul mi-auđă,
 Măī sus se sălta,

35 Măī frumos cânta,
 Din gură'i grăia :
 — Ba, suroro, ba !
 Cât sunt vara florī,
 Tóte mi sunt sorī !
 40 Fata mijlocie
 Mi-apucă la vie,
 Tot să nu măī vie.
 Din gură 'mī striga,
 Pe cucu chema :
 45 — Cuculețule,
 Mititelule,
 Gingășelule,
 Limbă roșióră,
 Ia-mē 'n haripióre,
 50 Scóte-mē la țară
 Să-ți fiū verișóră.
 Cucul mi-auđă,
 Măī sus se sălta,
 Măī frumos cânta,
 55 Din gură'i gră'a :
 — Ba, vărucă, ba !
 Cât sunt vara pere
 Tóte mi sunt vere.
 Fata cea măī mică
 60 Mi-apucă la luncă,
 Tot ca o haiducă,
 Unde cucu cântă.
 Din gură 'mī striga,
 Pe cucu chema :
 65 — Cuculețule,
 Mititelule,
 Frumușelule,
 Gingășelule,

Limbă roșioră,
 70 la-mă 'n haripiore,
 Scóte-mă la țară,
 Să-ți fiú soțioră.
 Cucul mi-auđia,
 Maí jos se lása,
 75 Maí frumos cânta
 Și'n háripí mi-o lua,
 La țară-o scotea,
 La măsa-o ducea.
 Măsa mi-l vedea
 80 Și mi-l ușuía,

Și'l sburătura.
 Fata că-í striga :
 — Mamă, mama mea,
 Nu mi-l ușú,
 85 Nu mi-l sburături,
 Și mi-l bagă'n casá
 Și'l pune la masá
 Și dá-í să mánance
 Și dá-í mieđ de nucă,
 90 Să nu se maí ducá,
 Flóre usturoí,
 Să șadı la noi!

CANTECUL ȘERPELUI

Cules de Chr. Țapu din gura láutarului Dumitru Váleanu din Roșiorii de Vede.
 A se vedea varianta modificată din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 444
 sqq și «Balaurul» din colecția lui V. Alexandri pag. 11 sqq.

Țipá'mí vere, țipá'mí dragă,
 Țipá inima de'mí sécá,
 Țipá fiú din maíca lui,
 Și má-sa cá-í dárúia,
 5 Și averí și moșú,
 Í dárúia și hoțú.
 Măsa din gurá-í striga,
 Cu cuventu-l blestema :
 — Culcă-mi-te, lulá-mi-te,
 10 Puí de șérpe sugá-mi-te,
 De supt talpa casú nóstre.
 Atunci copílu năștia ;
 Când copílu cá năștia,
 Și șérpele cá năștia
 15 Se făcea copí d'un an ;
 Se făcea și șérpe d'un an,
 Creștea copílu de trei aní,
 Se făcea și șérpe de trei aní;
 Când impovírnea pe dece,
 20 Șérpele de supt cas'íșia;
 Cămpuluí se dëlungia,
 La cãmp vere, la cãmpie
 Unde fir de iarbá nu e,
 Numáí d'albá colílie
 25 Coptá'nre sântá Márie.
 Șérpele pe copílu l'áștepta,
 Dar báiatu' ce'mí făcea ?
 La maícă-sa se ducea
 Și din gurá cá-í gráia :
 30 — Maícă, máiculița mea,
 D'ái cal bun de cãláríe,
 Să mă duc ín cãlétorie.
 Să'mí dáí sabia și pușca
 Și buzduganu de la taíca,

35 Cá eú o să mă duc
 Unde tu m'ái rënduit.
 Íar maícă-sa auđia,
 Níam cá lui nu-í spunea,
 Péné el se necájta
 40 Și din gurá cá-í dícea :
 — Maícă, máiculița mea,
 Eú asérá mi-am visat
 Cá să-ți sug țíțica ta,
 C'atuncia n'ói maí pleca,
 45 Pe supt talpa casú s'o sug,
 C'atunci, mamá, nu mă maí duc.
 Mamá-sa când auđia
 La talpa casú mergea.
 Dar voinícu ce'mí făcea ?
 50 El talpa mi-o ridica,
 Cu mána talpa ținea,
 Țíța supt talpá-o bága,
 Talpa pe țíță-o lása.
 Má-sa începea d'a rácníia
 55 Și din gurá-í cuvínta :
 — Eú, maícă, când te-am făcut
 Averí marí țí-am dárúit.
 Treí díle tu cá mí-ái pláns
 Tu din gurá n'ái tácut.
 60 Maícă, eú te-am blestemat
 De șérpe să fíí mánat :
 — Culcă-mi-te, lulá-mi-te,
 Puí de șérpe sugá-mi-te,
 De supt talpa casú nóstre.
 65 Când tu maícă, aí tácut
 Atunci eú te-am și născut.
 Dará măsa ce'mí făcea ?
 Țíța de supt talpá-o scotea

- Și'n pod, mare se urca,
 70 Armele lui tată-său lua
 Și lui că i le dăruia.
 Pușca și sabia
 La brâu le încrucia,
 Și pe cal încăleca,
 75 Drumului se delungia,
 În mijlocul câmpului ieșia,
 Șerpele că'l aștepta.
 Când el ochii și arunca,
 Vedea ochii șerpelui,
 80 Știi ca para focului,
 Din gură văpăi lăsând
 Și din codă tot plesind.
 Voinicelul că'l vedea,
 Bătea calul și silea,
 85 Șerpele că'l ajungea.
 Ochii 'ndărăt și-arunca
 Vedea capul șerpelui
 La chisița calului.
 Voinicu dacă vedea,
 90 Calul în loc că'și oprea
 Și șerpelui că grația :
 — Măi, proclate dumneata,
 Ce m'algăr în fuga mare,
 Nu'mi dai drumu la cărare.
 95 — Măi, voinice, voinicel,
 Tu ești rânduitor al meu,
 De când erai mititel;
 Maică-ta te-a blestemat,
 De când ereai nefătat.
 100 Descrucește-ți armele,
 Să-ți îmbuc ciotónele
 Armele nu descrușița.
 Proclatu că'l îmbuca,
 Pên'la brâu că'l înghiția;
 105 De la brâu nu mai putea.
 Sta armele 'ncruciate
 Și la șale și la spate,
 Voinicelul se văita,
 Calul lui că rincheza,
 110 Din picioare tropăia,
 Nimenia nu'l aușia.
 Când ochii că'și arunca,
 Tare venia și sosia
 Cel voinic din Ciobârcie
 115 Cu paloșu de mischie,
 P'un cal galben conțeșat.
 Cóna 'i bate genunchile,
 Iar cóna calcâiele,
 Și mai trage-un pojar verde,
 120 De vești, urma i se pierde.
 Când în dreptu lor venia
 Pe băiat că mi-l lua,
 Și la mă-sa că-l ducea.
- Proclatu așa'mi striga :
 125 — Cel vitéz din Ciobârcie,
 Cu paloșu de mischie,
 Ia armele l'cest voinicel,
 Ca să'l ingiț frumuseț,
 Și ți-o'i fi vr'un norocel,
 130 Că e rânduitorul meu
 De când era mititel,
 Maică-sa l'a blestemat
 De când era nefătat.
 Voinicul din Ciobârcie,
 135 Cu paloșu de mischie,
 Sta în loc și se gândea
 Ce noroc lui o să-i dea ?
 Că dacă armele i le-o lua,
 L'o înghiți și pe el tot așa
 140 Voinicu din șerpe striga :
 — Măi voinic din Ciobârcie
 Cu paloșu de mischie,
 Omóră tu pe ăsta,
 Delungește-mi viața,
 145 Că ți-o'i fi frate pên'la mórte,
 De tine nu m'oi desparte.
 Unde voinicu aușia,
 Sta în loc, se mai gândea.
 — Cată, f...i mómă-sa,
 150 Asta o să fie așa.
 Proclatu când aușia,
 Așa din gură striga :
 — Măi voinic din Ciobârcie,
 Cu paloșu de mischie,
 155 Bate-ți murgu,
 Tine-ți drumu,
 Că p'ăcesta l'oi lăsa,
 După tine m'oi lua,
 Găba de viața ta.
 160 Al voinicel se gândia,
 Și din gură că dicea :
 Măi, proclate d-ta,
 Ia cască-ți tugurița,
 Ca să tai eu a curea.
 165 Să nu-ți stric vre-o măsea.
 Când proclatu gura căsca,
 Paloșu că'l aședa,
 Pên'n cónă l'sfășia.
 Pe voinicel că'l lua,
 170 La tîrlă-lui că'l ducea,
 Lapte dulce că mulgea,
 Pe voinic că'l îmbăia,
 Frați de cruce se prindea,
 De proclat că mi-l scăpa.
 185 Al voinic din Ciobârcie
 Cu paloșu de mischie
 Și alt copil mi-o'i făcea,
 Tot așa l'oi rânduia,

El mă-sii că mi-î dîcea :
 — Aba maică, maica mea,
 Pe mine m'ai dăruit
 180 La proclētu veninat,
 Ȑst voînicel m'a scăpat.
 De tine este păcat,
 Ca să te mai las în plac.
 Tu ești maică tinerea,

De-o păți mai greú, nu așa.
 Dar mai bine maică-mea
 Să-ți scurtez eú viața !
 190 Paloșu frati-séu lua,
 Și unde odată că mi-și da,
 În doué că mi-o făcea,
 Cu frate-séu că pleca.

CANTECUL ȘERPÓICEI

(VARIANTA)

Cules din gura ȕautarului Anghel Cambrea din Săcelu—Gorj de Chr. Ȑapu.

Fóie verde a macului,
 La inima câmpului,
 La vêntra pămêntului,
 Nu știú rađa sórelui,
 5 Orî e ochiu șarpelui,
 Șarpelui págânului,
 Mai mare proclétului?
 Fóie verde siminic,
 Că mi-a'nghițit d'un voînic,
 10 De trei đile l'a 'nghițit,
 Trupșoru i-a putredit,
 Sufletu nu i-a ieșit ;
 Și murgu 'î stă priponit,
 Și pămêntu l'a pirlit.
 15 Săracu bietu voînic,
 Nu mai póte-acum nimic !
 El bine sě rėsucia,
 Și peste câmp se uita,
 Și-un voînic că mi-și vedea,
 20 Tot călare că 'mî venîa,
 Un voînic ortomănos
 C'un cojoc mare lășos,
 Cu cisme de capră stérpă
 De sépte anî nefătată.
 25 Dar el măre că 'mî venîa,
 Și nimic nu mi-și vedea,
 Murgul i se speria
 Cú cât în cap că nu'l da.
 Dar voînicu ce dîcea ?
 30 El calului că-î vorbîa :
 — O d'alei murguțu meú,
 Ce mi-ești dat de Dumneđeú,
 Eú pe tin' de când te-am luat,
 Așa nu te-ai speriat.
 35 Dar murgu atunci 'î vorbîa,
 Și din gură că-î grăia :

— Stăpêne, stăpêne—al meú
 Cum să nu mă sperii eú ?
 Uită-te 'n naintea ta
 40 La inima câmpului,
 La vêntra pămêntului,
 Vedî că-î rađa sórelui,
 Orî e ochiu șarpelui
 Șarpelui,
 45 Proclétului ?
 Fóie verde siminic,
 Și mi-a 'nghițit d'un voînic,
 Numai póte acum nimic,
 Și murgu 'î stă priponit.
 50 Jumătate l'a 'nghițit,
 Dar jumătate nu'l póte
 De curele 'ncrucișate,
 De cuțite simcelate,
 55 De un mănunchi de săbióre,
 La stânga la suptióră.
 Dar voînicu se uita
 Și 'ntr'un adevěr vedea,
 Jos dupě murgu se da
 Și bine 'nchingă 'l strânga,
 60 Și din gură 'l întreba:
 — Poți tu murgule să îți
 Đi de vară
 Pêně 'n seară,
 Cu vorbă să te mângăi
 65 Neběut și nemăncat,
 Numa pe câmp alergat ?
 — Nu e voia murgului,
 Ci voia stăpênului.
 Strânge-mě 'n chingă mai bine
 70 Și aruncă-te, tu, pe mine.
 El pe murgu 'ncăleca
 Tărcol câmpului că-î da,

- Pêně murgu 'nfierbênta.
El d'a dreptu că mergea
75 Și la șarpe năvălea.
Șăbióra mî-o trăgea
Și pe șarpe că'l lovîa ;
De două dește 'l crunta.
Șarpele se necăjîa
- 80 Și din gur' atunci grăia :
O d'alei tiněr de lele
Scurtate 's dîlele tele !
Baté-ți murgu,
Ține-ți drumu,
- 85 C'ăst voinic mi-e rânduít,
De când era copil mic.
Eú puîșor mic eram,
Supt talpa casi ședeam.
El la țita mă-sii erea
- 90 Și de țită c'o mușca,
Și maîca-sa'l blestema :
— Suge-ți maică țitele,
Sugă-ți șerpîi sângele.
Maîca-sa l'a rënduít
- 95 Și el singur a venit ;
Lasă-mě ca să'l mănânc,
Că de oî sta
M'oi mânia,
P'al din gur' oî strănuta,
- 100 Și după tin' m'oi lua,
Nici în pămênt n'ai scăpa,
Pên' te-oî trece Dunărea !
Dar voinicu ce 'mî facea ?
Vorba 'n seamă n'o băga,
- 105 Murgu bine 'nfierbênta
Și iar la șarpe mergea,
Și cu sabia 'l lovîa,
Și d'o șchiópă mi-l crunta.
Șarpele sě necăjîa,
P'al din gur'al strănuta ;
Pe poiană 'l lepăda,
Dup'al calare se lua.
Și mî-l gonîa ce'l gonîa,
Pêně murgu-î ostenîa.
- 115 Dară murgu ce'mî făcea ?
Dacă vedea și vedea
Că el frate ostenîa,
Luî stăpână-seú grăia :
— O d'alei stăpâne—al meú,
- 120 Ce mi-ești dat de Dumneđeú,
Bagă mâna 'n pozînar,
Scóte iască și amînar,
Și ai să dăm foc câmpului
La vêntra pămêntului ;
- 125 De trei părți
Cu rame verđi,
De o parte
Cu uscate,
Ca să-î sară ochii 'ndată ;
- 130 Ne prinde bălăona,
Și ne scurtéază viața.
Mâna 'n pozînar băga,
Iască și amînar scotea,
Și foc câmpului că-î da ;
- 135 De trei părți
Cu lemne verđi,
Și d'o parte
Cu uscate,
Și aci 'î săria ochii 'ndată.
- 140 Și de șarpe că 'mî scăpa,
Pe câmp înapoi o lua,
Și la voinicu 'mî mergea,
Pe câmp trântit il găsia,
Jos după murgu sě da,
- 145 Și pe brațe că 'l lua,
Și la o baltă 'l ducea,
Bine de bale 'l spăla,
Și lângă el jos ședea
Pêně se desmeticea.
- 150 Frați de cruce sě făcea ;
Și pe cal încáleca,
Și către casă pleca ;
Și mergea la el acasă
Și 'mî striga frumos la pórtă :
- 155 — Maică măiculiță,
Ea ieși pênă afară,
C'am venit eú iară,
C'am plecat singur d'aici
Și acum venim doi voinici.
- 160 Maică-sa afară işia,
Și pórtă le-o descuia ;
Nici bună đîna nu'î da
Pêně când o judeca :
— Maică, măiculița mea,
- 165 Te ved că ești tinerea ;
Și mi-e c'ai păcătui,
Și mai faci vr'unul ca mine,
Și o petrece ca și mine,
Și atunci maică nu e-bine,
- 170 Că pe min' m'ai orîndit
De când am fost copil mic ;
Cum, maică, m'ai orîndit,
Așa, maică, am petrecut !
Mě plății cu cîntecu
- 175 Ca lupu cu treapētu,
Vênătoru-l întălneste,
Dă pielea și să plătește.

CANTECUL ȘERPELUI

(VARIANTA)

Aușit de Chr. Țapu din gura lui Gheorghe Porumbescu din comuna Novaci (Gorju).

- La inima câmpului,
La vêntra pământului,
Unde fir de iarbă n' e
Numai d' albă colilie,
5 Nu știu ochii șerpelui,
Orî e rața s'orelui?
Nu e rața s'orelui,
Ci sunt ochii șerpelui,
Frunzuliță siminic,
10 Că mi-a înghițit d'un voinic,
Jumătate l'a înghițit,
Jumătate nu m' l' pôte,
Tot de arme ferecate,
De cușite ascușite,
15 De pistole ghintuite.
De 3 zile l'a înghițit,
Trupul nu l'a putredit.
Al din gura șerpelui
Pușintel că se 'ntorcea,
20 Ochii la vale arunca,
D'un voinicel că vedea;
El din gură că m' l' dicea:
— D'un voinicel ortoman,
P' al cal bun și dobrogean,
25 Cu cisme de capră stêrpă
De 7 ani nefățată.
Cel din gura șerpelui dicea:
— Măi voinicel ortoman,
P' al cal bun și dobrogean,
30 Invăluie mâna 'n basma,
Bagă mâna sub manta,
Și ia săbióra mea,
Și m' l' taie balaóna,
De m' l' mai lungește viața.
35 Dêmnă tu pe murgul têu,
Dêmnă-l, dêmnă-l, nu te teme,
Că m' a 'nghițit ea pe mine,
Nu te mânâncă ea pe tine;
Să m' l' fi frate pân la mörte.
40 Da al voinicel ortoman
Din gurița lui dicea:
— Săbióra ca a ta
Par'că e mai bună a mea;
Dar al voinicel ortoman,
45 P' al cal bun și dobrogean.
Murgului că mi-l dicea,
Balaóna că o ochea,
Odată se poticnea,
Cu cât în cap că nu'l da;
50 Dar al voinicel ortoman,
P' al cal bun și dobrogean
Cu murgul lui că vorbia:
— D' aolelei murguț al meu,
Frunzuliță de spanac,
55 Pe tine de când te-am luat
Asta nu m' s' a 'ntâmplat.
Că, când eu te-am cumpêrat,
Ce-a cerut pe tine-am dat.
Dar al voinicel ortoman
60 Cu murgul lui că vorbea:
— D' aoleo murguț al meu,
Putea-vei tu ca să fugi
Treî zile și treî nopți,
Numai pe câmp alergat,
65 Nebêut și nemâncat?
Dară murgu-așa m' l' dicea:
— Nu e voia murgului,
Ci voia stăpênului;
Ia strânge-mê în treî chingî bine
70 Și tu încalecă pe mine,
Și tu să te ții mai bine,
Să nu rămâi fără de tine.
Dară murgu c' alerga
Tot treî zile și treî nopți,
75 Și la șerpe că m' l' venia
Pușintel că mi-l tăia,
Numai d' o palmă 'l tăia;
Dar șerpele așa m' l' dicea:
— Măi voinicel Dumnea-ta,
80 Bateți murgu, ține-ți drumu,
Că de-oî sta
M' oî mânia,
P' asta l' oî strânuta
Cât dă voinic cu stânga,
85 Și dupe tine m' oî lua,
Nici în pământ n' oî scăpa;

- Până-oi trece Dunărea !
 C'asta mî-a fost rînduit
 De cînd a fost copil mic ;
 90 Mumă-sa l'a blestemat,
 Din picior l'a legănat,
 Din gură l'a blestemat :
 — Suge-ți maică țitele,
 Sugă-ți șerpii sângele.
 95 Dar ăl voinic ortoman
 Măre, și de al doilea
 Cu murgu lui că 'mî vorba :
 — Putea-vei tu ca să 'mî fugi
 Trei zile și trei nopți,
 100 Numai pe cîmp alergat,
 Nebăut și nemâncat ?
 Dară murgu așa 'mî dicea :
 — Nu e voia murgului,
 Ci voia stăpînului ;
 105 Ia strînge-mă'n trei chingî bine,
 Și tu incalecă pe mine,
 Și tu să te ții mai bine,
 Să nu rămăi fără tine.
 El măre, că 'ncăleca,
 110 Și pe cîmp că 'mî alerga
 Nebăut și nemâncat,
 Numai pe cîmp alergat.
 Măre, și de al doilea
 Voinic la șerpe mergea,
 115 Odată murgu repeșta,
 Măna la spate punea,
 Frumos paloș că scotea,
 Pă mischiu că mi-l trăgea,
 Frumos ca laptele 'l făcea,
 120 Capul șerpelui că 'l lua.
 Dar ăl voinic ortoman,
 P'ăl cal bun și ortoman,
 Indărăt că se 'ntorcea,
 Și la fugă că mi-o lua,
 125 Cu murgul lui că 'mî vorba,
 Indărăt cînd se uita.
 — La chișița murgului,
 Este capul șerpelui.
 Dar voinicul așa 'mî dicea :
 130 —D'alelei murguțu meu,
 Oî mai fi știind tu ceva ;
 Mî-a sosit balaóna
 Și mî-a scurtat și viața.
 Dară murgu ce 'mî dicea :
- 135 —Măi voinic Dumnea-ta,
 Bagă mîna 'n pozînar,
 Scóte iască și aminar
 Și dă foc cîmpului,
 Pă trei părți
 140 Cu lemne verđi,
 P'altă parte
 Cu uscate,
 Ca să-î sară ochii 'ndată.
 Dar voinicel 'mî dicea :
 145 —Hei murgule,
 Indemnă la pas
 La trestia uscată,
 Unde m'ai scăpat odată.
 Indărăt cînd se uita
 150 Foc cîmpului că da,
 Și ochii îndată că-î sărea.
 Dar ăl voinic ce 'mî făcea ?
 Indărăt că se 'ntorcea,
 Și-acolo că 'mi-ș mergea
 155 La ăl din gura șerpelui.
 El frumos că mi-l lua,
 La o tîntăna 'mî mergea,
 Și de bale că 'l spăla ;
 Săbiile le punea,
 160 Chip de cruce le făcea.
 Frați de cruce se prindea,
 Și pe cal încăleca,
 Drumul la maică-sa 'l lua,
 La maică-sa că 'mî mergea,
 165 El din gură n'o trezia :
 —Frunđușiță siminic
 Avut'ai d'un copil mic ?
 —Am avut și l'am pierdut,
 De cînd era copil mic.
 170 Dar voinicul ce 'mî dicea ?
 —Maică, măiculița mea,
 Eă te vėd cam tinerea ;
 Maică ai mai păcătui
 Și-oî mai face unu ca mine,
 175 De o pătimi tot ca mine.
 Voinicelul ce 'mî făcea ?
 Măna la spate punea,
 Paloșul că mi-l scotea,
 Capul maică-si că'l lua ;
 180 Mergea trupul șovăind
 Și capul bolborisind,
 Nu știu ce dracu dicend !

CANTECUL ȘERPELUI

(VARIANTA)

Auzit dela I. Ciocârla Novaci, (Gorj) de Christea N. Țapu.

- La mijlocul câmpului,
 La vêntra pământului,
 Nu știu ochii șarpelui,
 Sau e mura câmpului?
 5 —'I-un șérpe mare in florit,
 Ce un voinic a înghițit ;
 Jumătate l'a înghițit,
 Jumătate nu-l mai pôte,
 Că-î de arme ferecate.
 10 Sufletul nu-î a eșit
 Și trupu 'î a putredit.
 El pe câmp că se uita,
 Un voinic că mi-și vedea,
 Și din gură așa-î dîcea :
 15 —Măi voinice Dumneata,
 Bagă mâna sub manta,
 Și scôte sabia mea,
 Și tale balaóna,
 Și-mî mai lungeste viața.
 20 Cel voinic îî răspundea :
 —Că sabie ca a ta
 Pôte este și a mea,
 Pôte mai bună ceva.
 Dar șérpele ce-mî dîcea :
 25 —Măi voinice Iortomane,
 Bate murgu,
 Ține drumu,
 Că de oiă sta, m'oiă mânia,
 Pe ăsta l-oî străfiga,
 30 După tin' că m'oi lua
 Zi de vară
 Până 'n séră,
 Nebéut
 Și nemâncat.
 35 Că ăsta l-a dâniit
 De când a fost copil mic,
 Cu-un picior l'a legânat,
 Cu gura l'a blestemat :
 —Suge maică țitele,
 40 Sugă-î șerpil sângele.
 Voinic nu s'astâmpăra,
 Cu sabia în șarpe da,
 Șarpele să-nfuria,
 P'âl din gură străfiga,
 45 Care slobod, cum era,
 După voinic că se lua,
 Care murgului zicea :
 —Murgule, de când te-am luat,
 De cal bun și lăudat,
 50 Ce-a cerut pe tine-am dat,
 La fugă nu te-am cercat.
 —Strânge-mă în chingă bine.
 Și-ncalecă tu pe mine,
 Să te port puțin și bine.
 55 El pe cal încăleca
 Și pe câmp că se chitea,
 Și'n dărăt că se uita,
 Și din gură-așa zicea :
 —Mai știî, murgule, ce-va
 60 Ne-ajunge balaóna.
 Iară murgu răspundea :
 —Bagă mâna'n pozinar,
 Scôte iască și amnar,
 Și dă foc câmpului,
 65 De trei părți cu lemne verzi,
 Și de-o parte cu uscate,
 Să ardă cele verzi tôte,
 Să-î sară ochii îndată.
 Voinicu il asculta,
 70 De-o trestie vedea,
 La cea trestie mergea,
 Foc în trestie punea,
 Ochii șarpelui săria.

SOARELE ŞI LUNA

Cules de Christea N. Țapu din gura lăutarului Gheorghe Ilie Stângă din Alexandria.

A se vedea G. Dem. Theodorescu legenda *Sórele și Luna* pag. 410 sq și colecția de poezii pop. a lui V. Alexandri pag. 27 sq. Idem varianta modificată din colecț. d-lui Miron Pompiliu: *Ión Bradu și soru-sa* pag. 32-43.

- Fóe verde salbă móle,
P'ál buhaz de mare,
Spre sóre rêsare,
P'in ceale resmicelc,
5 P'in ceale argele,
Mi-este-o argeluță,
Mică de nimică,
Cu uși de sipică,
Cu ferestl de sticlă,
10 Cu rêsboiú de fer,
Cu spate de oțel,
Țese lana'n el
Pânză de mătase,
Luț Sóre cămașă ;
15 Fir și ibrișim
Luț Sóre zăbun,
Postav de cel bun.
Iana că țesea,
Sóre că umbla
20 Tot ca să se'nsóre ;
Umbla mândrul sóre,
Să veđl nouě ał,
Tot pe nouě cał ;
Cincł a cłumpăvit,
25 Patru l-a spetit,
Și el n'a găsit
Potrimnică 'n lume,
Samene cu el.
La Iana mergea,
30 Aște-đeú că-ł da,
Iana'ł mulțumea,
Sóre că-ł striga :
Țese, lanó, țese,
Te cam chindisește,
35 Și te cam gătește,
Să ne logodim,
Că ne potrivim ;
Că eú mi am umblat
Lumea'n lung și 'n lat,
40 Să veđl, nouě ał,
- Tot pe nouě cał.
Cincł l-am cłumpăvit,
Patru l-am spetit,
Și eú n'am găsit
45 Potrimnică'n lume,
Samene cu tine.
— Sóre luminate,
Trup făr'de păcate,
Unde s'a veđut
50 Și s'a auđit,
Să ia sor' pe frate,
In lume n'aibă parte,
Și frate pe sor',
In lume n'aibă dor!
55 Ale! sóre luminate,
Trupșorel făr'de păcate,
Đecă ești vr'un vítéz
Și nu ți-e đeú necaz,
Să'ml faci scară de fier
60 Cu tălpicł de oțel,
Pên'la 'naltul cer,
La bun Dumneđeú.
Noł să ne'ntrebăm,
Și să ne 'ndrumăm
65 Și la Moș Crăciun,
Că e mai bėtrân,
Și la Moș Adam.
Pravila o citi,
De s'o'nemeri,
70 Și de s'o cădea,
Noł că ne-om lua.
Sórele cum mi-auđia,
Voła Iani că'mplinia,
Bicłu că'l lua,
75 Odată'ml plesnă,
Scară că'ml făcea,
Scară, veđl, de fier,
Tălpicł de oțel,
Pên' la 'naltu cer.
80 Iana c'o vedea,

- De mână'l lua,
Pe scară'mi sufa,
La cer ajungea.
Dumne'deu cum îi vedea,
85 Spatele 'lor întorcea,
Și din ochi lacrimi vërsa.
Iana atunci striga:
— Dómne, milostive,
Unde s'a vëdüt
90 Și s'a pomenit
Să ia sor' pe frate,
Să facă pëcate,
În lume n'afbă parte,
Și frate pe sor',
95 N'arbe 'n lume do? ?!
D-deu dïcea:
— Iano,
Simziano,
'Nainte plecați,
100 Acolo să dați
De moșu Crăciun,
Că e mai bërtrân,
Știe de demult,
Unde s'a vëdüt
105 Și s'a pomenit.
De mână 'l lua,
'Nainte mergea,
Moș-Crăciun, cum îi vedea,
Spatele lor întorcea,
110 Și din ochi lacrimi vërsa.
La el când ajungea
Iana că-î striga:
— A bre! moș Crăciun,
Că ești mai bërtrân,
115 Unde s'a vëdüt
Și s'a pomenit
Să ia sor' pe frate,
Să facă pëcate,
În lume n'afbă parte? !
120 Moș Crăciun că le grăia:
— Iano,
Simziano,
'Nainte plecați,
Pe drum întrebați
125 De moșul Adam,
Că e mai bërtrân,
Știe de demult,
Și la el că sunt
Cheile Raiului
130 Și ale Iadului.
Pe el înainte 'l da
Acolo, frate, ajungea,
Adam mi-î vedea,
De mână-î lua
135 Și 'n Iad că-î băga.
- În Iad ei ce vedea?
Niște pomi părliți,
Și 'n cei pomi părliți
140 Niște păsărele
Staū la culburele;
Unde-mi ciripesc,
Par'că-te jelesc:
— Va! de noi, de noi,
145 De părinți noștri,
N'au la ce muri,
N'au la ce trăi,
Când ei or muri,
N'au unde veni!
150 Sórele 'ntreba
Și se minuna.
Adam talmăcea:
— Copiil a murit
Toți negrijiți
155 Și nespovediți,
Asta o să 'mi fie!
Sórele ce 'mi făcea?
El nu se pocăia,
Tot dïcea s'o ia,
160 El, pe soru-sa.
Adam ce făcea?
Înainte-î ducea.
Și ce mai vedea?
Niște mese strânse,
165 Și făcli tot stânse,
Și pahare seci,
Și ómenii negri.
Moș Adam dïcea:
— Sóre luminate,
170 Trup făr'de pëcate,
Pomană-ai făcut
Și rëu ți-a părut.
Înainte-î ducea,
Dar ce mai vedea?
175 O văcuță slabă,
Uscată și slabă,
Păștea liveđi verđi,
Și bea ape reci,
Și cădea de slabă.
180 Sóre că 'ntreba,
Adam răspundea:
— Sóre luminate,
Trup făr' de pëcate,
O vacă ai avut
185 Și-o-ai dărut
Și rëu ți-a părut,
Din Iad îi scotea
Și 'n Raiu că-î băga:
Da 'n Raiu ce vedea?
190 Niște pomi înfloriți;
Și 'n cei pomi înfloriți,

Niște păsărele
 Ingână 'n versurile.
 Din gură 'mî striga :
 195 — Ferice de noi,
 De părinții noștri,
 Aũ la ce trăi,
 Aũ la ce muri !
 Ei, când or muri,
 200 Aũ unde veni.
 Sóre că 'ntreba,
 Adam răspundea :
 — Sóre luminate,
 Trup făr' de păcate,
 205 Copiii a murit
 Grijiți, spovediți,
 Și toți prohodiți.
 Dar sóre ce făcea ?
 Frate, nu se pocăia,
 210 Tot dicea să ia
 El pe soru-sa.
 Adam ce făcea?
 Din raț că-ı scotea,
 Drumu că le da,
 215 P'un pod că mergea;
 Iana tot striga :
 — Sóre luminate,
 Trup făr'de păcate,
 Unde s'a vȃdut

220 Și s'a pomenit,
 Mireasa 'nainte,
 Mirele pe urmă ?
 Sórele aușia,
 Inainte-ı mergea.
 225 Iana ce'mî făcea ?
 In urmă rămănea
 Și'n gârlă sărea,
 Da și se'neca,
 Sórele după ea.
 230 Dumneșeu ıi vedea,
 Pe ei nu'ı răbda,
 Pe ei că-ı făcea
 Doi luceferel,
 De te uși la ei.
 235 Dar Iana ce'mî făcea ?
 Ea 'n sus că sbura,
 Pe sóre blștama :
 —Dar'ar Dumneșeu, frate sóre,
 Frate sóre, mândre sóre,
 Când tu oi fi la răsărit,
 240 Eũ să fiũ in spre apus ;
 Când oi fi la răsărit,
 Tu să fiı in spre sfințit ;
 Noi când ne-om întalni,
 Atunci ne-om pupa
 245 Și ne-om șeruta ;

SÓRELE ȘI LUNA

(VARIANTA)

Cules de Christea N. Țapu din gura lautarului Gheorghe Ilie Stângă din Alexandria.

Soșmanu de sóre
 Ț puternic mare,
 Umblă să se 'nsóre ;
 Vremea ı-a venit
 5 De cășătorit.
 Și el că mi-și umblă
 Creș de nouē anı,
 Creș pe nouē cal.
 Patru a obosit,
 10 Cinci a ciumpăvit,
 Și el n'a găsit
 Potrivnică 'n lume,
 Să se potrivescă
 Să se nemerescă,
 15 Papuc din picior,
 Inelu din deșt.

Și el s'a lăsat
 La nouē argele.
 Este o argelușă,
 20 Argea de marmură,
 Cu ușa la vale,
 Cu ferestre 'n sóre,
 Cu suluri d'argint,
 Scripeți de argint.
 25 Pânza-ı de mătase
 Lui sóre cămașe.
 Tese, 'nchindisește
 Iléna Zimziana
 Dómna florilor,
 30 Și a garófelor.
 Tese, 'nchindisește
 Și găitânește.

Iacă, că 'mî venîa
 Șoimanu de sóre,
 35 Pe ea mî-o 'ntreba :
 Iléno Zimziano,
 Ia scól, te gătește,
 Te 'nsulemenește,
 40 Că eũ să te iaũ,
 Că vreme mi-a venit
 De căsătorit.
 — Ai Șoïman de sóre,
 Mult drag frățióre,
 Ești puternic mare,
 45 Unde s'a vëđut
 Și s'a pomenit
 Să ia sor' pe frate,
 Și frate pe sor,
 Că e 'n lume dor?
 50 De trei ori cuvënt đicea,
 El, frate, nu 'nțelegea.
 Din gură 'mî grăia :
 — Ai Șoïman de sóre,
 Mult drag frățióre,
 55 De ești vr'un viteaz,
 Tu mie să 'mî faci
 D'o scară de fier,
 Cuțe de oțel,
 Pên' la 'naltu cer,
 60 Pên' la maica Iova
 Și la moș Adam,
 Tu ca să-ı întrebı,
 Tamje ca să spuı
 Și ți-o arêta,
 65 Dacă s'o cădea,
 Și eũ te-oı lua.
 Ea ce 'ı poruncia,
 Aıa și făcea :
 D'o scară de fier,
 70 Cuie de oțel,
 Pên' la 'naltu cer.
 Acolo mergea,
 Tamja că spunea ;
 Moș Adam auđia,
 75 Barba 'n gură 'și lua
 Și-alt cuvint nu đicea ;
 Cheile 'n mână lua
 Și la raiũ cu eı mergea,
 Raiu il descuıa,
 80 In el că intra.
 Dar eı ce'mı vedea ?
 Făclióre aprinse,
 Mesióre 'ntinse,
 Păhărele pline;
 85 In jur 'prejur de masă,

Niște pomișori
 Sunt verđı infloriți ;
 Dar pên'crângurele,
 Niște păserele.
 90 Da nu 's păserele,
 Ci sunt copilași,
 Mândri ingerași,
 Cântă, fericește,
 Părințiı și-odihnește:
 95 — Ferice de noi,
 De părințiı noștri,
 Când eı ne-aũ făcut,
 Bine ne-aũ grijit;
 Dacă or muri
 100 Aũ cu ce trăi,
 Cu ce ne pomeni !
 Iară Moș Adam
 Din raiũ că ieșia,
 La iad că mergea,
 105 Iadu descuıa,
 Cu ochiı că vedea :
 Făclióre stinse,
 Mesióre strânse,
 Păhărele secı ;
 110 Imprejur de masă
 Niște pomișori,
 Nu sunt infloriți,
 Negri și pirliti ;
 Iar prin crângurele
 115 Niste păserele ;
 Da' nu 's păserele,
 Ci sunt copilași,
 Sint necreștinați.
 Cântă, 'mı ciripește,
 120 Părințiı pedepsește :
 — Vai de noi, de noi,
 De părințiı noștri,
 Când eı ne-aũ făcut
 Număi ne-a grijit;
 125 Dacă or muri
 N'aũ la ce veni ;
 Dacă or trăi
 N'aũ cu ce trăi.
 Din iad că ieșia
 130 Șoïmanu de sóre,
 Mult drag frățióre;
 Moș Adam că'l întreba :
 — Șoïmane de sóre,
 Mult drag frățióre,
 135 Ce ți-e că-ți place,
 Raiul sau Iadul ?
 Șoïmanu de sóre,
 Mult drag frățióre,

Nimic nu ȃicea,
 140 Căci și el știa,
 Că nu se cădea;
 Alt cuvint că nu ȃicea,
 Indărăt el se'nțorcea
 La soru-sa Ileana,
 145 Ileana Zimziana,
 Pe ea mî-o'nșela,
 Ca să mî-o ia.
 Ileana Zimziana,
 Dómna florilor
 150 Și-a garófelor,
 Ea, frate, cum auȃia,
 Luȃ Sóre că-ȃ rěspundea :
 — Șoȃmane de sóre,
 Mult drag frăȃióre,
 155 Tu mie să'mȃ faci,
 Dacă ești vitěz,
 D'un pod peste mare,
 Iute și mai tare;
 La capu de pod
 160 O d'albă mănăstire,
 Fie pomenire,
 Acolo să ne cunune
 Amăndoȃ de mănă.
 Ea ce poruncȃ,
 165 El, frate, făcea,
 La argea venȃ.
 Dar ea ce-mȃ făcea ?
 Din argea țeșȃ,
 Dar nu se gătea,
 170 Mai rěz se cernȃ.
 De măn'o lua.
 Pe pod că mergea ;
 Luȃ de dragă ce-ȃ țerca
 Inainte-ȃ mȃ-o da,
 175 El in urmă-ȃ rěz mănea.
 Ea se socotea :
 — De cât soȃie frateluȃ,

Mai bine cina raculuȃ
 Și potmolu peșteluȃ.
 180 — Aȃ Șoȃman de sóre,
 Unde s'a vězȃt
 Mireasa 'nainte,
 Mirele pe urmă ?
 C'un cuvint il inșela,
 185 Ea in urmă rěz mănea
 Și in mare s'arunca ;
 Dar ea nu se ineca,
 D-ȃeȃ nu o răbda ;
 Mřenă pe ea mȃ-o făcea
 190 Și pin mare că 'nota.
 Șoȃmanu de sóre,
 Mult drag frăȃióre,
 Indărăt când se uȃta,
 El pe ea nu mȃ-o vedea ;
 195 Iute la sat alerga,
 Năvódele le-aducea,
 Și 'n mare că le băga.
 Pe ea, frate, mȃ-o prindea
 Și pe pod că mȃ-o scotea.
 200 Șoȃmanu de sóre,
 Mult drag frăȃióre,
 El, frate, n'o cunoștea.
 Năvódele descurca,
 Ea pe pod că rěz mănea.
 205 Dumneȃeȃ aripȃ ȃ făcea
 Și 'n cer că sbura,
 Din gură 'mȃ grăȃ,
 Atuncȃ el c'o cunoștea :
 — Aȃ Șoȃman de sóre,
 210 Mult drag frăȃióre,
 Că noi ne om inȃlȃni,
 Când lumea o pȃeri,
 Tu la rězărit
 Și eȃ la apus,
 215 Tu la apus
 Și eȃ la rězărit !

CANTECUL LUI MANOLE

Cules de Christea Țapu din gura lăutarului Ion Stan Baluică din Mânăstireni (Vâlcea).

A se vedea colecția d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 460 precum și V. Alexandri pag. 186—192.

Acésta legendă este varianta din sus citatele colecții.

<p>Pe Argeș in sus,
Cam prin cărpiniș
Și prin aluniș,
Plimbă-mi-se, plimbă
5 Ceț nouă zidarî,
De la Poșenari,
Cu Manole dece,
Care-î și întrece.
Ei că se plimba
10 Pe Argeș in sus
Și ei căuta
Loc de mânăstire
Și de case bune,
Facă-și pomenire.
15 Ei că nu gășia,
De geaba umbla.
Negru Vodă vine
Cu dalvariî 'n vine,
Pe-un cal vinecor,
20 lute la picior.
Și el când venia,
Măre, se 'ntâlnea
Cu un cîoban
Intorcînd la oi,
25 Din fluer cîntînd
Oilor la câmp,
Din caval țicînd,
Oile chemînd.
El îl întreba:
30 —Mic de cîobănaș,
Frumos drăgălaș,
Intorcînd la oi,
Cîntînd din fluer,
Ori tu n'ai vîdut,
35 Tot umblînd p'aici,
D'un zid părăsit
Și neisprăvit?
—Ba eă l'am vîdut,
Pe el m'am suit,
40 Din fluer cîntînd</p> | <p>Oilor la câmp,
Și eă vi'l arăt,
Dacă mî-oî plăti
Și m'oî omeni.
45 El că mi-ș mergea,
Zidul l'arăta.
Negru Vodă ce'mî făcea?
D'un căpuț scotea,
D'un căpuț de os,
50 Răsuna frumos.
Și el când cînta,
Lunca răsuna,
Zidariî auđia
Și la el venia
55 Și Vodă le poruncia:
—Voî nouă zidarî,
De la Poșenari,
Cu Manole dece,
Care vî și 'ntrece,
60 Vătafi de zidarî,
De la Poșenari,
Peste meșteri marî,
Voî aici lucați
Și eă voiă plăti,
65 Bine-voiă cinsti;
Dar să'l terminați
Din luna lui Marți.
Ei că s'apuca
Și 'mi-l plănuia
70 Și ei că zidea;
Điua ce zidea,
Nóptea se surpa.
Dar ei se gîndiră
Și să talmăciră,
75 Din lucru stătură,
Și ei că se da
La umbriță bună,
Cu garafa 'n mână,
Și ei se cinstia.
80 Manole țicea:</p> |
|---|---|

- Voi nouă zidari,
De la Poienari,
Peste meșteri mari,
Să vă spuți ceva,
85 Că n'avem ce face:
Prinsore să dăm,
De mână ne luăm,
Joși de dimință,
Pe rouă, pe ceta,
90 Cam pe negureta,
Cin 's'o măneca,
Sau din zidărese,
Sau din tâmplărese,
Creț cu demăncare,
95 Voi să mi-o pândiți,
Să dormiți pe rënd,
Ca să strejuiți.
Să nu vă gândiți
Orî a cui va fi,
100 Chîar să fie a mea,
De mână s'o luați,
Pe zid s'o urcați
Și 'n zid s'o zidiți,
Să nu vă gândiți!
- 105 Cucóna Manoli,
Ea că se scula,
Joși de dimință,
Cam pe negureta,
Pe rouă, pe ceta,
110 Bucătar găsia
Și mi-l trimetea,
Creț după Rujan,
Că-i perdut d'un an.
Acas' l'aducea
115 Și jos că'l punea,
Din el că tăia,
Bucate găta;
Și ea că le lua
Și se măneca,
120 Joși de dimință,
Cam pe negureta,
Cu ceta'n sprincene,
Cu roua în picere,
Calea 'n jumătate.
125 Când ea mi-ș venia,
Manea ce făcea?
Ocheanu 'și lua,
La vale 'l punea
Și el se uita
130 Și mi-o cunoștea,
Și el se ruga:
— Dómne ca un sfint,
Dă plóie cu vânt,
Ce n'a fost de mult!
135 Ea s'o 'nfricoșă,
- Fuga că mi-o da,
Mi-o aluneca,
Bucate o vërșă,
Și mi-o întărđia;
140 Alta mi-o sosi,
De cum aș gânda!!
Ea ce mi-ș făcea?
'Napoși se 'ntorcea,
Alte bucate 'ncărca
145 Și iarăși pleca.
Manea ce'mi făcea?
Iară se uita,
Iară mi-o vedea
Și mi-o cunoștea
150 Și iar se ruga:
— Dómne ca un sfint,
Crețut la cuvint,
Prea mă rog de mult,
Că eu sunt pferdut,
155 Că eu m'am greșit,
Prinsore-am făcut.
Mic bălăurel
'Nainte să-l scoți,
Intins peste drum,
160 Creț în calea ei;
Ea că l'o vedea
Și s'o 'nfricoșă,
Pe fugă s'o lua
Și s'o 'mpiedica,
165 Bucate-o vërșă,
Acas' s'o 'nturna,
Creț mi-o zăbovi,
De mi-o 'ntărđia!
Ea ce mi-ș făcea?
170 Ața c'o trăgea,
Acas' se ducea,
Bucate 'ncărca,
'Napoși se 'nturna.
Atunci îl înșela,
175 C'a greșit poteca
Și a venit prin crâng
Și el n'a vădut,
De geaba a pădit.
Când ea că sosia,
180 Zidariî o vedea
'Nainte 'i reșta,
Banița i-o lua
Și jos c'o punea.
Alțiî mi-o trăgea,
185 Din nouă zidari
De la Poienari
Pe zid c'o urca
Și ei că striga:
— Var și cărămidă
190 Și piatră măruntă,

- C'avem să zidim,
 Să nu ne gândim!
 Și ei c'o zidea,
 Ea că se ridea,
 195 Gâdea că glumea.
 Zidul că creștea,
 Ei că mî-o zidia,
 Pên' la brățișore,
 Pên' la țitișore.
 200 Dar ea ce făcea? !
 Rupea d'a plângea
 Și mi se ruga
 Cu un glăscior de foc
 Pentru busuioc,
 205 Și ea că striga:
 — Manoleo, Manoleo,
 Soțiora mea,
 Nu țî-o fi păcat,
 Că n'oi fi legat,
 210 La ce mai m'ai luat?
 Zidul rău mă strânge,
 Țitișora 'mi curge,
 Ivănel imî plânge!
 Că eă am plecat
 215 Și mi l'am lăsat,
 Micul nescăldat
 Și nedేశfășat,
 Nicî țitica nu l-am dat!
 Manolea ce făcea?
 220 Lacrămile că-î curgea
 Și la zidari poruncia:
 Pripitș d'o ziditș
 Și mî-o cutrupitș,
 De la brățișore
 225 Pên' la țitișore.
 Țitișorele ei
 Să mi-le mărmurițî,
 Să mi-le 'nchipuițî,
 Cređ afar' din zid,
 230 Că e prēvēđut.
 Și voi ca să faceți
 Leagăn de matase,
 Și de sērmă 'ntorsă,
 Să trimeț acasă,
 235 Pruncu să mi-l iaă
 Și aci să'l aduc,
 În leagăn să'l culc.
 Vēntu mî o bătea
 Dă l'o legăna;
 240 Ninsōrea mî-o ninge,
 Pē el că l'o unge;
 Ploile or ploua,
 Pē el l'or scălda!
 Dară Manea ce 'mî făcea?
 245 La zidari că poruncia:
 — Ia ziditș, băețî,
 Lucru isprăvitș,
 Unde n'oi putea,
 Parte mî-oi lăsa.
 250 Ei că mi-ș zidea
 Lucru isprăvia.
 Sus, la turlă sus,
 Parte că lăsa,
 Parte lui Manea.
 255 Dar Manole ce făcea?
 La zid scara c'o punea
 Și sus că mi se urca.
 Zidariș ședea,
 La el că privia,
 260 Ca să isprăvească,
 Leafa s'o primescă.
 Ei dacă cređură
 Că s'a isprăvit,
 Ei scara l-o luară
 265 Și sus că 'l lăsară.
 Dar, veđî, Manea ce 'mî făcea?
 De ei, frate, se ruga:
 — Voi nouē zidari,
 De la Poienari,
 270 Peste meșteri mari,
 Și cu mine dece,
 Care vē și 'ntrece,
 De ce scara 'mî luați?
 Orî nu v'am plătî,
 275 Orî nu v'am cinstî? "
 — Bine ne-aî cinstî,
 Dar nu ne-aî plătî! !
 Noi așa să 'ți dicem,
 Ca vâtaf cel mare,
 280 Vâtaf de zidari,
 Peste meșteri mari,
 De la Poienari,
 Fă ce-ți dă prin gând,
 Aripî de șindrilă,
 285 Dupē mănăstire
 Vîno 'ncoa la mine.
 Dacă-î fi drept,
 Nu te prapădești,
 De-î fi vinovat,
 290 Noi n'avem ce-ți face;
 De cât Dumneđeu
 Țî-o purta de grijă,
 Dupē cum oi fi
 Cu gândul la noi,
 295 C'am muncit de mult
 Și nu ne-aî plătî!
 Manole cum auđia,
 El, frate, se pregătia,
 Aripî că-și făcea,
 300 D'acolo sbura.

Și unde cădea,
 Piatră se făcea,
 Piatră curătoare,
 Cu nouă isvóre
 305 Și apă ușoră.
 Zidarii 'l vedea
 Și se talmăcea:
 — Ce-o fi de făcut,
 Asta n'am vădută!
 310 Ei că s'apuca,
 Ceșmea că lucra
 Și ei c'o făcea,
 O ceșmea frumoasă,
 Cum nu s'a vădută,
 315 Nu s'a pomenit,
 Cređ și mai de mult;
 Dar acum se face,
 Precum s'a făcut.
 La cea mânăstire,
 320 Facă-ș pomenire
 Pentru case bune,
 Negru vodă vine
 Și el urmărește

Și aci plănuește,
 325 Cu zidari vorbește
 Și el le plătește.
 Și el ce'mi făcea?
 Masă le punea,
 Bine că-î cinstia
 330 Și ei se ruga
 Cređ pentru Manea;
 Că el a rămas
 Cu soția lui,
 Flórea câmpului,
 335 La cea mânăstire,
 Facă-ș pomenire,
 Fie pomenit
 In veci de demult,
 Și va fi și cu născut.
 340 Apă d'ar mai bea,
 Și cine ar veni,
 Ei că s'or ruga:
 — Fie pomenire
 A cui a făcut.
 345 Acea mânăst're!

CANTECUL LUI MANOLEA

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Țapu din gura lautarului Gheorghe Porumbescu, din Novaci-Gorj.

Pe Argeș în sus,
 Pe Argeș în jos,
 Plimbă-mi-se 'mplimbă
 Saú de Negru-Vodă,
 5 Cu nouă zidari,
 Cu Manole dece,
 Care mi-l întrece.
 Dar ei ce mi-ș cată?
 Loc de mânăstire
 10 Și de case bune,
 Fie pomenire,
 Cât sóre pe lume,
 Să se pomenescă
 In țara rumânescă
 15 Și la dumnea-vóstră!
 Ei că'mi-ș căta,
 Loc că nu găsia,
 Ei că mi-ș pleca
 Prin hățiș,
 20 Prin cărpiniș,

Tot p'o potecea,
 P'o potecea părăsită,
 Prin hățiș,
 Prin cărpiniș,
 25 De-a drum curmeziș.
 Fóie verde și-o lelea,
 Ei pe potecă 'mi mergea
 Ei, măre, că se 'ntâlnea
 C'un Iaș
 30 Purcăraș,
 Pielea ca hărtia,
 Cămașa ca tina.
 Negru Vodă așa 'mi dicea:
 — Măi Iaș, Purcăraș,
 35 Cu cămașa neagră
 Și cu pielea albă,
 Știu că n'ai vădută,
 Tot porcii mânănd,
 Luncile spărgând,
 40 Loc de mânăstire

- Și de case bune ?
 Fôite verde și-o lalea,
 Purcar din gură 'mî Țicea
 — Dade Negru Vodă,
 45 Saū mē ispitești,
 Nu știū să-ți vorbesc ;
 Chîr dirept să 'ți spuī,
 La a mea cocenēțā,
 La purceaua grasā,
 50 Sînt trei zidurele,
 De trei Domnī zidite
 Și nu's isprăvite,
 Că's afurisite.
 Negru Vodă c'auȚa,
 55 Māna 'n pozunar băga,
 Multe parale că-ī da,
 Fôrte bine că-ī părea.
 Acolo mergea,
 Ocol că le da,
 60 Din gură 'mî striga,
 Lumea 'mî sorocea:
 — Var și cărāmidā,
 Marmurā și sticlā.
 Inima 'mî despică!
 65 Lumea că 'mî venīa
 Cu var și cărāmidā ;
 De zid s'apuca,
 Lunī de diminēțā,
 Pe rouā, pe cētā.
 Diua ce 'mî zidea
 70 Nôptea că 'mî cădea.
 Fôite verde și-o lalea,
 De zid s'apuca
 Și de-a doilea,
 Marți diminēța.
 75 Ei că ce zidea,
 De geaba trudea,
 Că nu isprăvea ;
 Diua ce 'mî zidea
 Nôptea că 'mî cădea.
 80 Verde fôite și-o lalea,
 Și Mîercurī diminēța
 Iar de zid s'apuca.
 Dar Manolea ce 'mî făcea ?
 Pe scarā se da,
 85 In cunie mergea,
 Cîubuc aprindea,
 Intr'o rānā se da,
 Somnu că mi-l lua ;
 Luī ingeru 'ī venīa,
 90 Prin vis că-ī spunea:
 — Manoleo, Manoleo,
 Vātafu Manoleo,
 Vātaf de zidarī,
 Și de meșterī marī,
 95 Și de navodarī,
 Geaba vē cāsniți
 Și vē maī trudiți,
 Că nu isprăviți,
 100 Pēnē n'ăți zidi
 D'un cap de fomețe,
 Maī bine să 'mī pîete,
 De cāt voi voīnicī,
 105 Cāt zidiți aici ;
 Pēnē n'ăți zidi
 Saū d'o surioară,
 Saū d'o verișoară,
 Saū d'o șoțioară !
 110 Manole din somn sārīa,
 Cîubuc lepāda,
 La zidarī mergea,
 Din gurā striga:
 — Voi zidarī mei,
 115 FrunȚā de spanac,
 Pe scarā m'am dat,
 In cunie merșei,
 Cîubuc aprinșei ;
 FrunȚā de spanac,
 120 Intr'o rānā m'am dat,
 Somnul că m'a luat.
 FrunȚā verde mārġārit,
 Ingerul a venit
 Și prin vis mī-a spus :
 125 — Manoleo, Manoleo,
 Vātafu Manoleo,
 Vātaf de zidarī
 Și de meșterī marī
 Și de navodarī.
 130 Geaba vē cāsniți
 Și vē maī trudiți,
 Voi nu isprăviți,
 Pēnē n'ăți zidi
 D'un cap de fomețe,
 135 Maī bine să 'mī pîete,
 De cāt voi voīnicī
 Cāt zidiți aici ;
 Verde frunȚā și-o lelea
 Manolea așa 'mī grāia,
 140 Cu zidarī luī vorbīa :
 — Voi zidarī mei,
 Fiți afurisiți,
 Și alimāniți,
 Voi acasă oți merge,
 145 Voi ca să nu spuneți
 Voi gazdelor vōstre.
 Ei acas 'mergea,
 Ei că nu ținea,
 Gazdelor spunea,
 150 Dar Manolea ce 'mī făcea ?
 Acasă 'mī mergea,

- La poartă 'mî striga :
 — Vilafe, Vilafe,
 D'albă vătăşoie,
 155 Tu să te duci
 Şi tu să'mî aduci
 Tot pe bălan,
 Al pierdut d'un an,
 Pe bălan să-l tai
 160 — Şi tu să te duci,
 Iară să'mî aduci
 Tot grâu d'âl alb,
 Din spic d'âl de an.
 Ea că mi-ş pleca
 165 Tot după bălan ;
 Pe bălan găsta,
 Pe bălan tăia ;
 Ea că 'mî-ş pleca
 Şi de-a doilea,
 170 După grâu d'âl alb,
 Din spic d'âl de an,
 Lunî de diminéţă,
 Pe rouă, pe cétă.
 Ea că 'mî-ş găta
 Pâne că'mî zolia,
 175 Bucate 'mî găta ;
 Ea că mi-ş pleca
 Tot Lunî diminéţa,
 Cu bucate 'n braţe.
 Manolea o vedea,
 180 Pe zid leşina,
 Chip de cruce că-ş făcea,
 La Dumnedeş se ruga :
 —D'alei, Dómne sfinte,
 Scóte-î înainte
 185 D-o cétă cu vânt,
 Pune-o pe pămînt ;
 Ea să rătăcească,
 Bucate să verse,
 Indărăt să se 'ntorcă,
 190 Altele-mî gătescă ;
 Dór de-o mai uidi,
 Alta c'o veni.
 Dar D-deş il asculta,
 Inainte că-î scotea
 195 D'o cétă cu vânt,
 O punea pe pămînt.
 Ea că 'mî rătăcea,
 Bucate 'mî vërşă,
 Indărăt se 'ntorcea,
 200 Altele 'mî găta,
 Cu ele 'mî pleca
 Tot Lunî diminéţa,
 Cu bucate 'n braţe.
 Pe drum tănuia :
 205 — Manoleo, Manoleo,
 Tóte or fi venit,
 Toţ or fi prândit,
 Amiađu-a venit !
 Manolea o ochia,
 210 Pe zid leşina,
 Chip de cruce că'ş făcea,
 La D-deş se ruga :
 — D'alei Dómne sfinte,
 Scóte-î inainte
 215 D'un şarpe balaur,
 Cu solzi de aur,
 Ea să spăimánteze,
 Bucate să'mî verse,
 Indărăt să se întorcă,
 220 Altele 'mî gătescă,
 Dor de-o mai uidi,
 Alta c'o veni !
 Fóte verde şi-o lelea,
 Dumnedeş că'l asculta,
 225 Inainte că-î scotea
 D'un şarpe balaur,
 Cu solzi de aur.
 Ea se spăimánta,
 Bucate 'mî vërşă,
 230 Indărăt se 'ntorcea,
 Altele 'mî găta.
 Ea că mi-ş pleca
 Lunî de diminéţa,
 Cu bucate 'n braţe.
 235 El că 'mî-o vedea,
 Pe zid leşina,
 La zidari striga :
 — Voi zidarii mei,
 Fiţi afurisiţi
 240 Şi alimániţi,
 Voi să n'o priviţi,
 Nicî să nu vorbiţi,
 Şi voi să 'mî-o luaţi,
 Şi să mî-o zidiţi
 245 Să mî-o covirşiţi.
 Fóte verde şi-o lălea,
 Ea că mi-ş venia,
 Masă că 'ntindea,
 Pe el că'l chema :
 250 — Manoleo, Manoleo,
 Tóte or fi venit,
 Toţ or fi prândit !
 El din gură aşa 'mî striga
 Voi zidarii mei,
 255 Fiţi afurisiţi
 Şi alimániţi,
 Ce mî-o mai priviţi,
 De nu mî-o zidiţi,
 Să mî-o covirşiţi ?
 260 Ei că mî-o lua

- Și 'n zid c'o puneă,
 Eî că 'mî-o zidea,
 Și eî că 'mî zorîa.
 Fôie verde de alună,
 265 Ea gândeă că-î glumă,
 Fôie verde și-o lalea,
 Ea că mi-ș dîcea :
 — Manoleo, Manoleo,
 Vătafu Manoleo,
 270 Orî nu-ți mai ajungă,
 Atâta glumă lungă ?
 Zidișor mă strânge,
 Țițișora 'mî curge,
 Ivânică 'mî plânge !
 275 Manolea 'mî dîcea :
 — Vilafe, Vilafe,
 D'albă vătăș ôfe,
 Ivânic' al tēju,
 Copilaș al meu,
 280 Créscă-l D-deu !
 Zăpada c'o nînge
 Pě el mi l'o unge ;
 Plôia c'o plouă,
 Pě el l'o scălda ;
 285 Vântul mî-o bătea
 De l'o legăna ;
 Pasări c'or veni,
 De l'or ciricăi,
 Pě el l'o adormi ;
 290 Două turturele,
 Surorile mele,
 Cumnatele tele !
 Manole 'mî dîcea :
 — Voi zidariî mei,
 295 Fiți afurisiți
 Și alimăniți,
 Ce mî-o mai priviți,
 De nu mî-o zidiți,
 Să mî-o covișiți,
 300 Să nu mai vorbescă.
 Inima 'mî rănescă !
 Și voi să mî lăsați,
 Două găurele
- Cu țița pě ele. —
 305 Manole ce mi-ș făcea ?
 Pe scară 'mî suia,
 Din gură 'mî striga :
 — Var și cărămidă,
 Marmură și sticlă !
 310 Negru Vodă c'auđia,
 Acolo 'mî venia,
 El că'l întreba :
 — Vătafu Manoleo,
 Dar n'ai mai isprăvit,
 315 Orî n'ai mai săvârșit ?
 Că eû mî-am vindut
 Și mî-am zalogit
 Și n'ai isprăvit ;
 Pěne 'mî-am vindut
 320 Și papuciî Dómnei
 Și acul din coade !
 Negru Vodă ce 'mî făcea ?
 Sécuri că mi-ș lua,
 Scărilor 'mî tăia
 325 Sus pe mănăstire 'î lăsa.
 Manole 'mî dîcea :
 — Voi Zidariî mei,
 Fiți afurisiți
 Și alimăniți,
 330 Voi să vă faceți
 Aripî de frăștilă
 Și voi să sburați,
 Jos ca să 'mî picați !
 Eî că 'mî-ș făcea
 Aripî de frăștilă
 335 Și unde sbura,
 Pietre se făcea,
 Direpți nu iera.
 Manole, unde sbura,
 Ceșmea se făcea,
 340 Bea lumea din ea !
 Mai dați cu stropitura,
 Să 'și ude țiganu gura,
 Și să 'mî dați câte o para,
 S'o duc la țiganca mea !

CANTECUL LUI MANOLEA

VARIANTA

Cules de Christu N. Țapu de la Dumitru Valeanu, lautar din Roșiorii-de-Vede (Teleorman).

- Pe Argeș în sus,
 Pîn cel aluniș,
 Pîn cel cărpiniș,
 Plimbă-mi-se pîrtă
 5 Domnul Negru Vodă,
 Cu nouă zidari,
 Nouă meșteri mari,
 Cu Manole dece,
 Care mi-i și 'ntrece.
- 10 El că mi-ș căta
 Loc de case bune
 Și d'o mănăstire,
 Fac'o pomenire.
 El că se 'ntâlnea
- 15 C'un noiaș,
 Purcâraș,
 Din fluer cîntînd,
 Porcii întorcînd.
 El că mi-l striga :
- 20 — Noiaș,
 Purcâraș,
 Cu porcii te-ai dus,
 Tu nu mi-ai vîdut
 Un zid părăsit ?
- 25 Dar el că 'mî striga :
 — Domnul Negru Vodă,
 Ba eû c'am vîdut,
 Pe unde-am trecut,
 După cocineta,
- 30 La cea moghindeta,
 D'un zid părăsit
 Și neisprăvit,
 Căiniî, cînd il vîd,
 La el se reped,
- 35 Latră a muțiu
 Și urlă-a pustiî.
 Negru Vodă c'auđia,
 Acolo el mergea,
 Locul că'i plăcea,
 40 Din gură striga :
- Voi nouă zidari,
 Nouă meșteri mari,
 Cu Manolea dece,
 Care vî și 'ntrece,
 45 Iată eû am găsit
 Loc de case bune
 Și de mănăstire,
 Fac o pomenire.
 Sforile să 'ntindeți,
 50 Locul să 'mî cuprindeți,
 Locul măsurați,
 De zid v'apucați ;
 Să siliți să zidiți,
 Cu cap să ieșiți !
- 55 Manolea'mî striga :
 — Dîmne Negru Vodă,
 Var și cărămidă,
 Marmură și sticlă !
 Domnul Negru Vodă auđia,
 60 El numai că porunca,
 Tîte se făcea.
 Dară Manea ce'mî făcea ?
 Dî zid s'apuca
 Cu nouă zidari,
- 65 Nouă meșteri mari,
 Cu Manolea dece,
 Care mi-i și 'ntrece.
 Țiua ce zidea,
 Nîptea se surpa.
- 70 Țiua cînd venia,
 Negru Vodă că 'mî sosia,
 Din gură le cuvînta :
 — Ce pîte fi asta,
 De voi nu zidiți,
 75 La cap să ieșiți ?
 Manolea 'mî striga :
 — Dîmne Negru Vodă,
 Țiua ce-am lucrat,
 Nîptea s'a surpat !
 80 Vodă Negru că pleca,

- Meșterii că s'apuca,
 La zid țarășî că lucra;
 Diua ce zidîa,
 Nóptea se surpa.
 85 Negru Vodă țar venîa,
 Pe ei că se nēcăjîa
 Și din gură le dîcea:
 — Voi nouē zidarî,
 Nouē meșteri marî,
 90 Cu Manolea đece,
 Care vē și 'ntrece,
 Silișî de zidișî,
 Cu cap să țieșî;
 Că de unde nū,
 95 Pe voi vē voiū pune
 Chiar de viî
 Printre temelî!
 Iar de mî-oșî isprăvi,
 Vē voi da averî,
 100 Vē voiū face boșeri.
 Manolea, când auđîa,
 El se turbura,
 Jos de pe scară se da,
 Capul jos că 'l punea,
 105 Pușinel că aromia,
 O șóptă în vis că-î venîa,
 Un jurămēt că făcea:
 — Cine 'n zori, mîne, o veni
 Cu demâncare,
 110 Orî vre-o surióră,
 Orî vre-o soșióră,
 Mâna pe ea ca să 'mî puțe,
 In zid s'o zidescă.
 Capu să-î isprăvescă.
 115 Negru Vodă că 'mî pleca,
 Manolea se deștepta,
 Și din gură că striga:
 — Voi nouē zidarî,
 Nouē meșteri marî,
 120 Eū, când m'am culcat,
 Un vis am visat:
 O șóptă în vis mî-a venit,
 Că mîne cine-o veni,
 Orî din surióre,
 125 Orî din soșióre,
 Mâna pe ea să puneșî,
 In zid s'o aruncașî,
 Să silișî s'o zidișî,
 Cu cap să țieșî!
 130 Voi, acasă când oșî merge,
 Să nu spuneșî la soșióre,
 Nicî măcar la surióre.
 Ei jurămētū nu'l țineaū,
 Toșî acasă că spuneau.
 135 Singur Manea nu spunea,
 El jurămētul ținea,
 La zid se ducea,
 De zid s'apuca,
 Ei că mi-ș zidea.
 140 Dar Manole ce'mî făcea?
 Pe schilă sus se suía,
 In drumul Vilai se uíta.
 Când ochiș că'șî arunca
 Pe Vilaia c'o vedea;
 145 Cruce'n pșept ișî ridica,
 La D-đeu se ruga:
 Aolică, Dómne sfinte,
 Primește a mea rugăminte,
 Dă o plóe cu vēnt
 150 Să curgă jiraie,
 Apele să créscă,
 Plântele să'móie;
 Vilaia o aluneca,
 Bucatele o vërșea,
 155 Indărăt s'o întorcea,
 Altele mî-o gătî,
 D'o maî zăbovi,
 Alta mî-o veni.
 D-đeu ca un sfint
 160 Il asculta la cuvint;
 El plóie că'mî da,
 Vilaia aluneca,
 Bucatele vërșea,
 Indărăt se'ntorcea,
 165 Altele gătîa,
 Indêrēt venîa,
 Alta nu sosîa.
 In cap le punea,
 La Manolea'mî pleca,
 170 Pe drum șovăind
 Și din gură dîcēnd:
 — Manoleo, Manoleo,
 Te-am întărđiat
 Cu demâncare,
 175 Cu vin de prândare!
 El pe schilă se suía,
 Pe ea mî-o vedea
 Și tot așa se ruga:
 Aolică, Dómne sfinte,
 180 Scóte-î de nainte
 Un lup turbat,
 Cu limba p'o falcă,
 Ea că l'o vedea
 Și s'o spăimēnta,
 185 Bucate-o vërșea,
 Indărăt s'o întorcea,
 Altele-o făcea,
 Dór d'o întărđîa,
 Alta mî-o pica.
 190 Și ea ca să 'mî cate,

- Pe juncu bălan,
Că-î pierdut d'un an,
Pe el l'o găsi,
Și mî-o zăbovi ;
195 Pe el l'o tăia,
Bucate-o făcea
Și atunci o pleca.
Ea acasă se ducea
Pîn obor că da,
200 După casă 'mî ieșia,
Juncu că 'l găsia ;
Pe el că 'l tăia,
Bucate făcea,
Indărăt că venia.
205 Dar Manole ce 'mî făcea ?
El pe schilă se suia,
Pe ea când o vedea,
Mai rău se turbura.
Jos că mi se da,
210 Sub schilă dormia.
Vilaia 'mî venia,
Și din gură că-î dicea :
— Manoleo, Manoleo,
Tu te-ai supărat,
215 Că te-am 'ntârziat,
Cu demăncare,
Cu vin de prândare.
Manolea'mî striga :
— Ah, mândruța mea,
220 Nu te speria,
Eū nu m'am supărat
Pentru demăncare
Și vin de prândare !
El ce mi-ș făcea ?
225 De mân'o lua,
Pe schil'o suia,
Pe zid mî-o pune.
— Staî, mândruța mea,
Nu te speria,
230 C'am visat ceva,
In zid să te zidesc,
Ca să'mî isprăvesc.
Semn la zidari că'mî făcea,
Ș'n zid mî-o arunca,
235 La zidari striga :
— Siliîț de zidiîț,
Cu capu să ieșiîț !
Eî că mî-o zidea
Pên 'la tâlpișore,
240 Pên'la glesnișore.
Vilaia 'mî striga :
— Manoleo, Manoleo,
Meștere Manoleo,
Ajungă-ți de glumă,
245 Că nu este bună !
- Dară Manea ce 'mî făcea ?
La zidari că poruncia ?
— Siliîț de zidiîț
Cu cap să ieșiîț !
250 Eî că mi-ș silia
Și eî că mî-o zidia
Pên'la glesnișore,
Pên'la pulpișore,
Pên'la genuche,
255 Și sus de genuche.
Ea că mi-ș striga :
— Manoleo, Manoleo,
Ți-ajungă de glumă,
Că nu-î, dragă, bună.
260 Zidul rău mă stränge,
Țițișora'mî curge,
Iorgulețu'mî plânge !
El că mî-audia,
El se turbura,
265 Din gură striga :
— Staî, mândruța mea,
Nu te speria,
Că Iorgulețul tău
Știe-l D-deu !
270 Și el că striga :
— Siliîț d'o zidiîț,
Cu cap să ieșiîț !
Și eî că-mî zidea
Pên'la genuche,
275 Și sus de genuche,
Pên'pe la brēu,
Și de sus de brēu ;
Pên'la pieptișor,
Pên'la sinșor,
280 Pên'la țitișore,
Pên'la supțiore.
Ea atunci striga :
— Manoleo, Manoleo,
Meștere Manoleo,
285 Ți-ajunge de glumă,
Că nu-î, dragă, bună !
Ți-ajungă de șagă,
Că nu-î bună, dragă ;
Zidul rău mă stränge,
290 Pieptișoru-mî fränge,
Țitișora 'mî curge,
Iorgulețu'mî plânge !
Manolea 'mî striga :
— Tacî, mândruța mea,
295 Nu te speria,
Căcî Iorgulețu tēu,
Il crește Dumneđeū !
Dar Manolea ce 'mî făcea ?
La zidari striga :
300 — Siliîț d'o zidiîț

Cu cap să ieșiți !
 Zidarii silea,
 Silea d'o zidia,
 De la țîțșóre,
 305 Pên'la supțiore,
 Pên 'la umër,
 Pên 'la gâtișor.
 Ea atuncî mai striga :
 — Manoleo, Manoleo,
 310 Nu 'ți-ajunge de glumă,
 Că nu este bună ?
 Rêu zidul mă strânge,
 Iorgulețu'mî plânge !
 Că eü, când am plecat,
 315 L'am lăsat neinfășat
 Și nescăldat,
 Nicî țîțică nu'i-am dat !
 El că mi-i dicea :
 — Ah, mândruța mea,
 320 Nu te speria,
 Iorgulețul têu.
 Créscă-l Dumneđu !
 Că eü lui i-oî face
 Légân de mătase,
 325 Și de sirmă 'ntórsă.
 Plóia c'o ploa,
 Pe el l'o scălda ;
 Zăpada d'o ninge,
 Pe el că l'o unge ;
 330 Vêntul o adia
 De l'o legăna.
 Zidarii 'mî zidia
 Pên'o coperea,
 De'nvăliș s'apuca.
 335 Pên cel aluniș,
 Pên cel cărpiniș,
 Negru vodă vine,
 Ca să 'mi se'nchine,
 La cea mănăstire,
 340 Facă-șî pomenire.
 Când el că 'mî venă,
 Pe eî că-i găsia
 Sus pe cel grindîș,
 Pe cel acoperiș.
 345 El că 'mi-ș striga :
 — Manoleo, Manoleo,
 Meștere Manoleo,
 Ai putea face alta mai bună ?

Manolea 'mî striga :
 350 -- Dómne Negru Vodă,
 Asta e de 'nvătătură,
 Fac alta și mai bună,
 Fac alta mai luminósă,
 Și mult mai frumósă !
 355 Negru Vodă c'auđia,
 El, frate, că 'mî poruncia,
 Scările de le lua,
 Și eî că 'mî rămănea
 Sus pe grindîș
 360 Și pe acoperiș.
 Eî că se gânda
 Jos cum să se dea ?
 Manolea 'mî striga :
 — Nouë meșteri mari,
 365 Și nouë zidari,
 Voi că veți face
 Aripî de șindrilă,
 D'aici ăți sbura,
 Jos că v'oți mai da.
 370 Eî așa auđia,
 Aripî își făcea,
 Eî d'acolo sbura,
 Și unde cădea
 Stîni de piatră se făcea.
 375 Manea 'n urmă rămănea,
 Greü de la inimă ofta,
 Când el, frate, mî-auđia
 Din zid un glas nădușit,
 Sămăna a tânguit :
 380 — Manoleo, Manoleo,
 'Ți-ajunge de șagă,
 Că nu-i bună, dragă ;
 Zidu rêu mă strânge,
 Iorgulețu 'mî plânge !
 385 El când mî-auđia,
 De tot se turbura,
 Ochii 'n cap se 'mpoijinea.
 D'acolo sbura,
 Cu fața la răsărit cădea ;
 390 Fântână se făcea,
 Cu apă sêrată,
 De lacrimi vêrsată.
 Dar ea ce mi se făcea ?
 O lină ceșmea,
 395 Care bea lumea din ea !

CANTECUL LUI MIRCEA

Cules de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ghița Stoica din Govora (Vilcea).
 Vezi varianta în colecția D-lui G. Dem Theodorescu pag 682 sqq; și Miron Pompi-
 liu pag 41-46. Idem a se confrunta variantele: Manda bună, pag 8-10 și Vers din Mol-
 dova pag 10-12 din colecț. D-lui Bibicescu.

- Foște verde de trei nucă,
 Strigă Mircea dintre luncă,
 Dintre luncă,
 Din văi adânci.
- 5 — Ce ți-e, Mirceo, de tot strigi,
 Ori porcii mi-i-ai pierdut,
 Sau merindea mi-ai sfârșit?
 — Eu porcii nu i-am pierdut,
 Nică merindea n'am sfârșit,
- 10 D'am greșit d'am adormit
 Supt un pom mare nflorit.
 Vânt de vară mi a bătut,
 Florile s'a scuturat,
 D'un șarpe n sin mi-a intrat,
- 15 De trei ori s'a ncovrigat;
 D'un șarpe bălaurel,
 Cu capu de aurel,
 Cu coda de argințel.
 Când se ntinde
- 20 Mă cuprinde,
 Să sgarcește,
 Mă sfârșește,
 Inimțora mi-o prăpădește!
 Foște verde și-o lalea
- 25 Dară Mircea ce mi făcea?
 La mumă-sa că mergea:
 — Maică, măculița mea,
 Invăluțe mâna n basma,
 Bag'o n sin,
- 30 Pe supt zăbun,
 Și mi scote șarpe din sin!
 Foște verde și-o lalea,
 Dar mumă-sa ce i dicea?
 — Foște verde trei domnești,
- 35 Mirceo, Mirceo, copil mi-estî
 De cât eă fără de mână,
 Mai bine eă făr' de tine!
- Flóre verde și-o lalea,
 Dară Mircea ce mi făcea?
 40 La tat' seă că se ducea.
 — Foște verde trei domnești,
 Tată, tată, tată-mi estî,
 Invăluțe mâna n basma,
 Bag'o n sin
- 45 Pě supt zăbun,
 Și mi scote șarpe din sin!
 — Foște verde și-o lalea,
 Dară tat-sěu ce-i dicea?
 Foște verde trei domnești,
- 50 Mirceo, Mirceo, copil mi-estî,
 De cât eă fără de mână,
 Mai bine eă făr' de tine!
 Foște verde și-o lalea,
 Dar Mircea ce mi făcea?
- 55 La ibomnică mergea:
 — Soră, suriora mea,
 Invăluțe mâna n basma,
 Bag'o n sin
 Pě supt zăbun,
- 60 Și mi scote șarpe din sin!
 Foște verde și-o lalea,
 Ibomnica ce mi făcea?
 Invăluța mâna n basma,
 O бага n sin
- 65 Pe supt zăbun,
 Ii scotea șarpe din sin.
 Ea așa că mi-l scotea
 Tronc pe masă l arunca,
 Număi aur că mi vërșă.
- 70 Foște verde și-o alună,
 De cât tată, de cât mumă,
 Mai bine o amantă bună,
 Că amanta te rësgăte,
 Și cu vorba te mângăie!

CANTECUL LUI MILEA.

VARIANTA

Cules de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Dumitru Valeanu de la Roșiorii-de-Vede.

- Fôie verde trei lăptuci,
Strigă Milea dintre lunci,
Dintre lunci, din văi adânci;
Țipa Milea și răcnea,
5 Nimenia nu'l auđia,
De cât singurea măsa,
Și la el că se ducea,
Și pe Milea 'l întreba :
—Ce țiți, Mileo, și răcnești,
10 Te răcnești, te vâlcărești ?
Orî din chelciug mi-ai fârșit,
Orî haïne ți-ai ponosit,
Orî murgu ți-a 'mbetrănit,
Orî vremea că 'ți-a venit
15 Insă de căsătorit ?
Atunci Milea că-i grăia :
— Maică, măculița mea,
Stătuși, maică, mă 'ntrebași,
Eü să puî mâinile în piept,
20 Ca să-ți spuî vorba cu drept.
Maică, nici din chelciug n'am
[sfirșit,
Nici haïne n'am ponosit,
Nici murgu n'a 'mbetrănit.
Mie un somn când mi-a venit
25 Și eü, maică, m'am culcat
Supt cel për mare rotat
Și de florî mi-erea 'ncărcat,
Vântul, maică, mi-a adiat,
Florile le-a scuturat,
30 Tôte 'n sîn că mi-au intrat;
Și din ele s'au iscat
Puî de șarpe bălaur,
Cu trei cöde de aur.
Fôie verde ca nalba,
35 Na tu, maică, basmaua
Și 'nfășură mâna'n ea,
Bagă mâna'n sîn de'l ia,
Că mi-au coprins inima !
Bălaurul, când se'ntinde,
40 Inimióra mi-o coprinde,
Maică, iar când se sgărcește,
Inimióra mi-o topește !
Unde măsa c-auđia,
Ea din gură că mi striga :
- 45 —A ba maică, Mileo, maică,
De cât maica fără-o mână,
Maî bine eü fär'de tine,
Maica o face mulți ca tine !
Și maică-sa că pleca,
50 Milea 'n urmă rămănea.
Atunci țipa și răcnea,
Nimenia nu'l auđia,
De cât tată-sëü il auđia,
Și din gură'l întreba :
55 —Ce țiți, Mileo, și răcnești,
Te răcnești, te vâlcărești ?
Orî din chelciug 'mi-ai fârșit,
Orî haïne ți-ai ponosit,
Orî murgu 'ți-a 'mbetrănit ?
60 Tată, orî vremea că 'ți-a venit
Vremea de 'căsătorit ?
Atunci Milea că-i grăia :
— Tată, tătișorul meü,
Stătuși, tată, mă 'ntrebași,
65 Eü să puî mâinele 'n piept,
Ca să-ți spuî vorba cu drept.
Taică nici din chelciug n'am
[sfirșit,
Nici haïne n'am ponosit,
Nici murgu n'a 'mbetrănit;
70 Mie un somn că mi-a venit,
Și eü, taică, m'am culcat
Supt ăl për mare rotat
Și de florî mi-erea 'ncărcat
Vântul, taică, mi-a adiat,
75 Florile le-a scuturat,
Tôte 'n sîn că mi-au intrat,
Și din ele s'au iscat
Puî de șarpe bălaur,
Cu trei cöde de aur.
80 Fôie verde ca nalba,
Na tu, taică, basmaua
Și 'nfășură mâna 'n ea,
Bagă mâna'n sîn de'l ia,
Că mi-a cuprins inima !
85 Bălaurul, când se'ntinde.
Inimióra mi-o coprinde !
Taică, iar când se sgărcește,
Inimióra mi-o topește !

- Unde tat'-sëu c'auđia,
 90 El din gură că-mi đicea :
 — A ba taică, Mileo, taică,
 De cât taica fär'o mână,
 Mai bine eu fär'de tine,
 Mă-ta o face mulți ca tine.
- 95 Și tată-sëu că pleca
 Milea 'n urmă rămănea,
 Atunci țipa și răcnea,
 Nimenia nu'l auđia
 De cât singur' amanta.
- 100 Și la el că mi-ș venia
 Și singură 'l întreba :
 D'aba, Mileo, draga mea,
 Ce țî-e, Mileo, de răcnești ?
 Ori cămașa mi-ai negrit,
- 105 Ori galbeni mi-ai isprăvit,
 Ori murgu țî-a 'mbétrănit ?
 Atunci Milea că-î spunea :
 — Fă mândruțo, mândra mea,
 Nicî cămașă n'am negrit,
- 110 Nicî galbeni n'am isprăvit,
 Nicî murgu n'a 'mbétrănit ;
 Mie-un somn că mi-a venit
 Și eu, mândro, m'am culcat
 La cel pěr mare rotat
- 115 Și de florî mi-era 'ncărcat,
 Ventu, mândră, mi-a adiat,
 Florile le-a scuturat,
 Tôte 'n sin că mi-au intrat,
 Și din ele s'au iscat
- 120 Pui de șarpe bălaur
 Cu trei cõde de aur,
 Cu capul ca de taur !
 Fõje verde ca nalba,
 Na tu, mândro, basmaua,
- 125 Și'nfașură mâna'n ea,
 Bagă mâna 'n sin de'l ȳa
 Că mi-a coprins inima !
 Unde mândra c'auđia,
- La el că se ducea,
 130 După gît că mi-l lua,
 In guriță'l sëruta,
 Mâna'n sin că ȳ-o băga,
 De cătărămi că mi-ș da,
 Curelile le trăgea,
- 135 Zâmbõcile le scotea,
 Chimirașul că'l trăgea
 Și pe ȳarbă că'mi ședea,
 Chimirașul că'l vërșea,
 La gâlbiorî numera,
- 140 Inima'n ea că creștea.
 Atunci Milea că'mi cânta :
 — Multă lume s'a căsnit
 Și tõtă m'a oropsit,
 Maica, taica mi-a venit,
- 145 La mine că n'a ndrăsnit,
 De mine că s'au lipsit !
 Mândra mea că mi-a venit,
 Numai mândra m'a scăpat
 De mörte grabnică ce-am dat !
- 150 Fõje verde ca nalba,
 Staî, mândruțo, tu acilea,
 Să mă duc pênă colea
 Când indărăpt m'oi întorcea,
 Veî vedea ce-oî aducea.
- 155 Mândra pe loc că mi-ș sta,
 Pênă, el că mi-ș sosia.
 C'un sipet de galbeni venia,
 Ține, mândro, tu acilea
 S'avem ce bea, ce mânca,
- 160 C'o să dea vre-o ȳarnă grea.
 Fõje verde și-o alună,
 De cât cu tată și mumă,
 Mai bine cu-o mândră bună,
 Că taica m'a oropsit,
- 165 Și mândra m'a 'ndrăgostit,
 Mi-a ndrăsnit și mi-a venit
 Și mörtea că mi-a gonit !

CANTECUL CRIȘULUI

Cules de Christea N. Țapu de la lăutarul Dumitrache Pârladi, din Vadeni (Gorj).
A se confrunta cu doîna No. CCC din colecția D-Ior Iarnic și Bârsan.

— Crișule, Crișuțule,
Crișule, drăguțule!
Apă limpejloră,
De supt lespejloră,
5 Tu mi-ești curătoare,
Să'mi fii vorbitoare.
Eū te-aș întreba,
De-o mândruț'a mea.
Apa așa 'mi grăia:
10 — Și să fi vedut
Eū n'am cunoscut!
Voinicu 'mi grăia:
— Lesne 'i a cunoște:
Fețișora ei
15 Ca florea de tei,
Cólă de hârtie,
Vara 'n prăvălie,
Logofeți mi-o scrie,
Ochișorii ei
20 Doi luceferei,
Două mure negre
Intr'un povrag verde,
Puse la pământ,
Neatinse de vânt,
25 Puse la recóre
Neatinse de sóre.
Cosicóra ei
Doi bălăurei,
In gură 'nceștați,
30 In códă 'nodați.

Dar acea mândră frumoasă,
Mult mândră și dragăstósă
Diminéța cam pe ceta,
Pe ceta pe negureta,
35 De pe vale că 'mi venia
Vací din urmă că mâna,
Cu mândruțu se 'ntilnea
Și incepea de-a'l sëruta;
Il sëruta, il îmbrățișa.
40 Ea din gură că'mi dicea:
— Fă surată Dumneata,
Măi vacile tele,
Măi și p'ale mele,
Dă și 'ntr'ale mele;
45 Să spuī maiciī mele
Că m'am depărtat
Departate de sat,
C'un băiețel înalt,
Înalt și sprincenat
50 Cu semne învêrsat;
Mustac óra lui
Spicul grăului,
Sprincenele lui
Pana Corbului,
55 Ochișorii lui
Mura câmpului!
M'am dus in țeri pustii,
In cele nadoliī,
Ziduri părăsite,
60 De mine 's gătite!

CÂNTECUL LUI IORGU IORGOVAN

Cules de Christea N. Țapu de la Dumitru Valeanu, lăutar din Roșiori-Teleorman.
Acest cântec este o variantă prescurtată a cântecului *Iovan Iorgovan* din colecț.
d-lui G. Dem. Theodorcsu pag. 415 sqq.; vezi și *Erculean* pag. 14, 15 din colecț.
lui V. Alexandri.

- Sus pe Cerna'n sus,
Mulți voinicî s'a dus,
Și mulți s'a răpus;
Numai c'a rămas
5 Iorgu Iorgovan,
Fecior de mocan,
Călare p'un cal,
Ca un ducfulpal.
El că 'mî-a plecat,
10 Sus pe Cerna'n sus
Și el să 'mî și cată
Fată sərbatică,
Mare năprasnică
Cu vidra'nainte,
15 Tot luând aminte,
Cu șoimii pe mână,
Cu ogari
Provari.
El că 'mî-ajungea,
20 De Cerna că 'mî da,
Din gură 'mî striga:
— Cerneleo, Cerneleo!
Môțe-ți talazu,
Ceartă-ți urletu,
25 Arată-mî vadu,
Să trec cu murgu;
Că eă că 'mî cat
O fată sərbatică,
Mare năprasnică.
30 Cerna'l auđia,
Talazu'muđa
Urletu'nceta,
Vad că-î arăta,
Dincolo trecea,
35 Cu vidra'nainte,
Tot luând aminte.
Intr'o stărcă da,
Calu că 'mî săria
Vidra'nainte'mî da,
40 Fata'mî-o ochia,
- La ea se repeđta,
Țița 'i-o'mbucă.
Iar ogari,
Provari,
45 De vână-o apuca,
Șoimii de mână-o ținea,
Pêně fata'mî striga:
— Iorgule, Iorgovan,
Fecior de mocan,
50 Călare p'un cal,
Ca un ducfulpal,
Ceartă-ți pe Vișa:
'Mî-a'mbucă țița,
Imi seacă inima!
55 Ceartă-ți ogari,
Ogari,
Provari,
'Mî a smuls cosicłore,
'Mî a rupt vinișore!
60 Iorgu că 'mî striga:
— Ba, fetică, ba
Eă nu cert pe Vișa,
Că 'ți-a'mbucă țița!
Lângă ea se da,
65 Frumos'mî-o lega,
Pe cal c'o puneă,
Acas' că 'mî pleca,
De Cerna că 'mî da,
Iorgu că 'mî striga:
70 — Cerneleo, cerneleo,
'Môțeți talazu,
Ceartă ți urletu,
Arată-mî vadu,
Să trec cu murgu,
75 Că eă ce am cătat
Eă 'mî-am căștigat!
Cernelea auđia,
Talaz nu'muđa,
Vad nu-î arăta.
80 Iorgu ce 'mî făcea?

In Cerna 'mî sãrîa,
 Cu murgu 'nota,
 Pên' la mal cã 'mî da,
 Pe fatã-o lega,
 85 Pe mal 'mî-o asvirlea.
 Ea 'n stãncã intra,
 El afar' ieşia,
 El n'o mai vedea.

Drumu vidri-i da,
 90 Vidra o cãuta,
 In stãncã intra,
 N'o putea scotea.
 Cu murgu 'mî sãrîa,
 Cu buzduganu da,
 In cap 'mî-o lovîa!

 IVAN IORGOVAN

VARIANTA

Cules de Chr. N. Țapu de la lãutarul Marin I. Baban, Com. Piatra-Teleorman.

Pe sãrã, pe sãrã,
 Pe lunã, pe lunã
 El cã 'mî-a plecat,
 Ivan Iorgovan,
 5 Fecior de mocan
 Şi de mocãncuţã,
 Toţi lume drãguţã!
 El ca sã 'mî vëneze
 Fatã sãlbaticã,
 10 Mare nãprasnîcã:
 El cã 'mî-a plecat
 Sus pe Cerna 'n sus,
 Cãlare pe cal
 Cu Vijla 'naintea,
 15 Tot luãnd aminte.
 La Cern 'ajungea
 La Cerna striga:
 — Cerneleo, Cerneleo!
 Mõie-ţi talazu,
 20 Ceartã-ţi urletu,
 Sã trec cu murgu;
 Cã eũ cã mẽ duc
 Sus pe Cerna 'n sus!
 Cerna 'mî-audîa,
 25 Urletu certa,

Vadu 'i-arãta,
 Cu murgu trecea.
 Supt stanã de pãtrã
 Fuse aciõtã,
 30 Vijla laba c'o puneã,
 Pãtrã o ridica,
 Peste-a fatã da,
 Țița 'i imbuca,
 Fata cã dicea:
 35 — Ivane, Ivane,
 Ceartã-ţi pe Vijla,
 Cã mî-a 'mbucat Țița!
 Cã aici d'oï sta,
 De te-oï blestema
 40 Şi te-o ajungeã,
 In mijlocu apeï
 Te-oï face d'o pãtrã!
 Ea cã 'l blestema,
 In mijloc de apã
 45 'Mi-l fãcu d'o pãtrã,
 Pãtrã nestematã.
 Ea cã remãnea
 Şi 'mî pribegia
 Prin totã lumea!

ILINCA ȘANDRULUI

Copiat de Chr. N. Tapu după un manuscris al răposatului Invețator Trotea din Com. Runcurelu-Mehedinți.

A se confrunta cu cântecul, «Ilința Sandului», din colecția D-lui G. D. Teodorescu pag. 635 sqq și cu «Fata Sandului», din colecția Parintelui Sim. Fl. Marian pag. 86-93.

Idem a se confrunta cu variantele „Fata, Ileana Petri, Irina Pinteri” pag. 261-275 din colecț. D-lui Bibicescu, precum și «Chiruța» pag. 491-496 din colecția D-lor Iarnic și Birsan.

- Fôle verde a bobului,
Pě ulița Gurgîului,
La casili Șandrului,
Are Șandru-o iată mare,
5 Când o vede Turciî móre;
Iară mândra Șandruleasă,
Cinstită cărciumăreasă
Și cu sprâncenile trase,
Turcilor se 'nfățișa,
10 Pe Ilinca să nu dea.
— Pe Ilinca nu v'o daŭ!
Dar Ilinca ce'mî făcea?
Vadra 'n mână c'o lua,
La Dunăre că pleca
15 Și pe Dunăre 'mî vedea
Un caic inpoleit
Cu postav verde 'nvălit,
Pentru Ilinca gătit.
Dar Ilinca ce 'mî făcea?
20 Vadra din mân' o trântea,
La maică-sa alerga:
— Maică, măicuțița mea,
Ascunde-mě unde-va,
Că vin Turciî să mă ia!
25 Iară mă-sa ce 'mî făcea?
Intr'o ladă o băga,
Cu nouě lacăte-o 'ncuă
Și cheile le-ascundea;
Șapa 'n mână o lua,
30 La feréstră se ducea
Și săpa, săpa, săpa;
Iar acolo ce 'mî puneă?
Numai pîetre și butuci,
- S'aibă credemint ai Turci.
35 Turcilor se 'nfățișa,
Pe Ilinca să n'o dea.
— Pe Ilinca nu v'o daŭ,
Căci Ilinca a murit!
Și dacă nu mă credeți,
40 Aid' mormintu de 'l vedeți!
— Noi pe tine te om tăia,
Țițili 'ți le-om săra!
Iar Ilinca 'mî-audă,
Ea din ladă că ieșă,
45 Turcilor se 'nfățișa
Și din gură așa dicea:
— Turcilor;
Păgânilor,
De cât pe mama s'o tărați,
50 Mai bine pe mine mă luați!
Turciî 'mi se 'nveselă,
Pe Ilinca o lua
Și 'n caic c'o arunca
Și pe Dunăre pleca,
55 Dar Ilinca ce 'mî dicea?
— Mai slăbiți 'mî mâinele,
Să 'mî mai dreg cosițele!
Turciî mâinele 'i slăbia,
Ea cosițele 'și dregea
6 Și la ușă se ducea,
In Dunăre s'arunca
Și amar așa dicea:
— De cât róbă Turcilor,
Mai bin' masă brôștilor
65 Și mâncare peștilor!

N I C U L C A

Cules de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Stancu Ion din Cucuceți (Teleorman)

- Fôie verde a bobuluț,
 Jos la lunca Giurgîului,
 La odaia Turculuț,
 Turculuț lui Mustafa,
 5 Care 'mî ține Palanga,
 Și din Oreava ce-va
 C'a poftit la Niculca.
 Fôie verde porumb verde,
 Și-are Sërba două fete,
 10 De frumoșe 'ncondețete.
 Dar pe nume cum le chiamă ?
 P'a maț mare Rădița,
 P'a maț mică Niculca,
 C'a poftit Turcu la ea,
 15 Să se iubească cu ea.
 Că veđi, Turcul Mustafa
 Tot de foc de Niculca,
 Banț pe sapă slobodța :—
 Câte fete 'n Cârtojanț
 20 Tôte primiră la banț ;
 Dar Niculca nu primța,
 Că Niculca banț avea . —
 Dar Niculca ce'mî făcea ?
 Sapa 'n mână c'o lua,
 25 Lua sapa și cода
 Și da dosul în Năprisca,
 Pên'la unchiu-sëu Oprea
 Și sapa că 'i-o ascuțta
 Și cода că 'i-o punea
 30 Și la clacă se ducea . —
 Claca tótă cât mî-era
 Se punea p'o lătura ;
 Dar Niculca singurea,
 Se punea p'o lătura,
 35 'Naintea clacii erea ;
 Mergea cu săpătura
 Cât daț cu sburătura.
 Dar, veđi, Turcul Mustafa,
 Tot de foc de Niculca,
 40 La paharnic trimetea,
 De tot omul un pahar îi da,
 Dar Niculki două 'i da :
- Ține, fa Niculco fa,
 Că 'mî-ai secat inima,
 45 Tot de dor de dumneata !
 Fa Niculco, dumneata,
 Ia năstrapa de colea
 Și dă dosul la ceșmea . —
 Dar Niculca ce-mî făcea ?
 50 Năstrapă 'n mână lua,
 Dosul la ceșmea că'mî da
 Și de apă c'o umplea,
 Pê căpcel că 'mî-o punea,
 Pê picere se spăla .
 55 Iară Turcu ce-mî făcea ?
 El pe cal că 'ncăleca
 După Niculca 'mî pleca,
 La ceșmea că 'mî-o ajungea,
 Năstrapa că mî-o cerea . —
 60 Niculca 'n mână 'i-o da
 Și bea Turcul nu prea bea,
 Maț mult în gură-o oprea,
 Pe Niculca c'o stropia ;
 Și Niculca se rîdea,
 65 Voța Turculuț făcea.
 Dară Turcu ce'mî făcea ?
 Mâna 'n brêu că 'i-o 'nfigea
 Și pe cal că 'mî-o punea,
 La Dunăre că 'mî-o ducea
 70 Și 'n caic că mî-o punea,
 Cu opt curele o lega.
 Dar Niculca ce'mî făcea ?
 Fața albă și sgăria,
 Pêr galben derăpăna,
 75 Pênê Turcu 'mî-o vedea
 Și din gură că-i dicea :
 — Ce țî-e, fa Niculco, fa ?
 — Măi Turcule dumneata,
 Sărutați-aș mustața,
 80 Maț slăbește-mî curéua,
 Să 'mî revenesc țitica !
 Iar Niculca se gândia
 Și din gură cuvînta :
 —De cât slugă Turcilor

- 85 Și vătrați cadânilor,
Maî bine, frate, să fiu
Tot bătaie peștilor
Și răcélă pîetrilor
Și cîupéla racilor
- 90 Și masă cosacilor!
Iară Turcu ce 'mî făcea?
Curelile 'l le lua.
Dar Niculca ce 'mî făcea?
Drept în Dunăre sărea.
- 95 Dar vedî, Turcu Mustafa,
Tot de foc de Niculca
D'un burghiaș că 'mî căta,
Gaură 'n caic că da,
Apa 'n dînsu că intra
- 100 Toți Turcii că-l inea.
Dară Sërba ce 'mî făcea?
Ea 'n sus, frate, se scula,
Năstrapa 'n mână-o lua,
P'o potecuță o apuca
- 105 Din guriță ce 'mî dicea?
— Asta e potecuța,
Pe care-a mers Niculca.
Drept la Dunăre 'mî trăgea
Și năstrapa o arunca,
- 110 Pin Dunăre 'mî-o trăgea
Și afar' că 'mî-o scotea
Și acas' că 'mî-ș venia,
Pe laviță c'o punea.
Niculca jos că 'mî sărea,
- 115 Frumósă, nu prea frumósă.
Dar de ce nu prea frumósă?
De bătaia peștilor,
De răcélă pîetrilor,
De c upéla racilor.
- 120 Dară ele ce 'mî făcea?
Niculca 'n sus se scula,
Pe bordei sus se suia,
Spre rêsărit se uita.
Niculca nu 'și ce vedea,
- 125 De ea, frate, se 'ngrozia?
Dosu la măsă 'ncas' da.
— Mamă, măiculița mea,
Incotro sóre rêsare,
Nu știu sóre rêsărit,
- 130 Nu știu bojer înflorit,
Nu știu capete de Turci?
Dară măsă c'audîa,
Pên' afară că ieșia,
Spre rêsărit se uita
- 135 Și din gură că dicea :
— A ba, fa Niculco fa,
Nu e sóre rêsărit,
Nici bujor nu e'nflorit,
Ci sînt capete de Turci!
- 140 — Mamă, măiculița mea,
Ia sapa și lopata.
Și mé 'ngrópă la feréstră,
Să v'ascult vorba din casă!
Flóre verde micșunea,
- 145 Iată Turcii că 'mî sosia,
De Niculca că 'ntreba.
Dară mă-sa ce 'mî dicea?
Fóie verde matostat,
Niculca mî-a răposat.
- 150 Flóre verde și o lălea,
Toți Turcii că se 'ncredea.
Când fu unu mititel,
Cu căcîula de cincî pîei,
Cu cojocu de opt pîei,
- 155 De pe cal descăleca,
La feréstră că 'mî trăgea,
Pe Niculca mî-o scotea
Și pe cal că mî-o punea
Pe Dunăre că 'mî pleca.

TOMA ALIMOȘ

Comunicată de Invățătorul Leabu de la Iautarul Gh. Balțatu din Șerbăneștii-de-Jos-Olt.

A se vedea varianta în colecț. d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 581 sqq și în colecț. lui V. Alex. pag. 72—74; idem Calendarul Istoric și popular din an. 1860, editura librăriei G. Ioanid pag. 149—152. «Sever Toma și Sever Manea» comunicat de d-l I. C. Fundescu.

- Departe, vere, departe,
 Nu prea, frate, cam departe,
 La câmp, vere, la câmpie,
 Unde fir de Țarbă nu e
 5 Numai d'alba colilie,
 La gropana cu cinci ulmi,
 Cu cinci ulmi dintr'o tulpină,
 Ca șapte frați dintr'o mumă,
 Ca cinci dește la o mână ; —
 10 La umbra că se umbră
 Săvaț Toma d'Alimoș,
 Săvaț din țara de jos.
 Călușelu 'l priponea
 Iarba cu palma că-î da,
 15 Să nu'l prindă cine-va.
 Mâna în disagi că băga,
 Mândră masă că punea,
 O ploschiță în mână lua
 Ploschița de șapte oca
 20 C'asa era măsura
 De la maica Precista,
 Ocaua 'mpăratului,
 Vadra Țaligradului.
 Plosca 'n mână c'o lua,
 25 N'avea el cui închina,
 Nicî o slujbă nu'și lua.
 Inchina-voiu armelor ?
 Armele sunt fșare reci
 Băgate prin lemne seci ;
 30 Inchina-voiu murgului ?
 Murgu este vită mută
 Gură n'are să'mî răspundă,
 Numai cu urechi aude.
 Inchina-vouï ulmilor,
 35 Ulmilor ca fraților.
 Ploschița 'n mân' o lua,
 La rădăcină-î uda,
 Ei de vîrf că s'apleca
 Și Tomi se ploconia,
 40 Și 'mi-ți bea
 Și 'mi-ți mânca.
 Când de-o parte că'și căta,
 Tare 'mî venia și 'mî sosia
 Săvaț Mane' al câmpilor,
 45 Stăpănu moșiilor,
 Drăgăstosul fetilor,
 Iubitul nevastăilor,
 Inșelătorul Domniilor.
 El, frate, că mi-ș venia,
 50 Nicî bună diua nu da,
 Făr' d'apuca d'a dicea :
 — D'alei, Toma d'Alimoș,
 Venit din țara de jos
 F . . . 'ți crucea mâni-ta,
 55 Ce cați pe moșia mea,
 De 'mî-ai încurcat Țarbă
 Și 'mî-ai turburat apa ?
 — Tacî, Maneo, nu dice-așa
 Poftim, frate, vin de bea
 60 Din astă ploscă mititea,
 D'o vadră și cinci oca,
 Orî oi bea, orî n'oi mai bea,
 Să bei de la mâna mea !
 Unde Manea c'auđia,
 65 Ploschița 'n mână lua,
 Numai buzele uda,
 De necăjit ce era,
 Și la Toma că l-o da
 Și la gurită-o punea,
 70 Trei ceasuri c'o vâjia,
 Și Manea se necăjia.
 Paloș din teacă trăgea,
 Peste burtă că'l isbia,
 Mațele că-î rēversa
 75 Și la cal că 'mî alerga,
 Picior în scară punea.

- Fuge, vere, nu glumește,
De Toma nu mai gândește !
Iar Toma ce 'mî-ș făcea ?
- 80 Dupē mațe se lăsa,
Cu totul că le strângea,
Cam cu paie
Cu gunóie,
La coș, nene, le-arunca,
- 86 Cu brēu verde se 'ncingea
Și mai punea d'o curea,
Să nu cadă unde-va,
Pēnē-o prinde pe Manea.
Și la cal că se ducea,
- 90 Din guriță-l judeca :
— Calule, când te-am luat
De cal bun și lăudat,
Cinci sute de lei c'am dat,
De ce-oī fugi ca să scap
- 95 Și ce-oī goni ca să prinđ.
Unde calu c'auđia,
Odată că răspundea :
— D'alei stăpâne, stăpâne,
Incalecă tu pe mine
- 100 Și te ține, frate, bine !
Picioru 'n scară punea,
El, frate, nu 'mî-ș putea
Să incalice pe șea;
Iar calul dacă vedea,
- 105 De genuchi că 'ngenuchia,
Și pe el că 'ncăleca.
Mâna 'n pozinar băga,
Mic gârbăcel că scotea,
Gârbăcel
- 110 De bumbăcel,
Și 'n cap este plumbuit
Cu cinci litre de argint.
Unde-odată 'n cal că da,
Șapte hotare săria,
- 110 Și 'ntr'un loc că mai ședea,
Pēnē Manea că sosia
- Și 'n drum că 'mi-l sprijința.
Paloșul că 'ncrucișa
Și din gură 'l judeca :
- 120 — D'alei, frate, frate Maneo,
Ce rău, nene, ț-am stricat,
Dē pe mine m'ai tăiat ?
Nu m'ai tăiat voiniceste,
Ci m'ai tăiat femeiește !
- 125 Din guriță 'l judeca,
Cu paloșul 'l ciocârtea
Bucată de șapt' oca,
Nici dulăii n'o mânca.
Toma 'ndărăt se 'ntorcea
- 130 La gropăna cu cinci ulmi,
Cu cinci ulmi dintr'o tulpină,
Cu șapte frați dintr'o mumă.
Vența calu 'mbuieștrând,
Alde Toma tot gemând,
- 135 Și din gură tot ținēnd :
Of-leo, leo, căluțul meu,
Dac'oī vedea c'o să piei
Cu piciorul ca să'mi bați,
Mare tainiță să 'mî faci
- 150 Ș'acolo tu să mă bagî !
Unde la ulmi c'ajungea,
Șăulița că-î lua,
Ibâncile c'ășternea,
Șaua căpătâi punea.
- 145 Unde calul că vedea
Suflețelu că-î ieșia,
Calu cu picior bătea,
Mare tainiță 'î făcea ;
Și de creștet că'l lua
- 150 Și 'n tainiță că'l băga,
Un vânt rece că vența,
Ulmî de frunđă scutura
Și pe Toma 'l invelța,
De se ducea pomina.
- 155 Și așa s'a întâmplat,
Precum eū v'am cuvîntat !

TOMA ALIMOȘ

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Țapu, din gura lautarului Ion Baluica din Manastireni-Vâlcea.

- Câmpie, vere, câmpie
Unde 'i d'alba colilie,
Unde fir de Țarbă nu e,
La mijlocu câmpulu',
5 Unde-î drag voiniculu'
Și este păs murgulu', —
Nemerit'a.
Tabărit-a
D'alde Toma d'Alimoș,
10 Sava din țara de jos.
El măre, că 'mî tăbăra
La mijlocul câmpulu',
La marginea crângulu',
La puțu porumbulu',
15 La trupina ulmulu';
La trupina cu cincî ulmî,
Cu cincî ulmî dintr'o trupină,
Ca cincî frați cintr'o mumă.
El acolo tăbăra,
20 Călușelu 'l priponia
Unde Țarba ce 'i plăcea
Și la umbrișă se da.
Punea masa și mânca.
Mică ploschiță ș'avea
25 D'o vadră și 5 oca,
Care bea Toma cu ea.
Două pahare scotea
Și amindouă le umplea
Și n'avea cu-î închina.
30 — Închina-voiu murgulu'
Murgu 'mî-este vită mută,
Nu vorbește, dar ascultă.
Închina-voiu armelor?
Armele sint fiare reci.
35 Bătute prin lemne seci;
Închina-voiu ulmiilor,
Ulmî sint dintr'o trupină,
Ca cincî frățiori din mumă.
Așa Toma ce 'mî făcea,
- 40 Că n'avea cui închina?
Mâna pe ploscă punea
Și la gură 'mî-o sălta.
Ulmî de vîrf s'apleca
La Toma se plocnea;
45 Dară Toma, când vedea,
De mirare că se lua
Și din gură că 'mî dicea:
— Cată f. tu-î mumă-sa
Eû de când am haîducit,
50 De multe ori am bîut
Și la umbră m'am umbrit,
Astă faptă n'am vîdut,
Codru verde ploconit...!
Dară Toma ce 'mî făcea?
55 Mâna 'n pozînar băga,
Mititel ochean scotea
Și la vale că 'l punea
Și pe ochean se uita;
D'un voinicel năzăria,
60 Tare fuga că venia,
P'un călușel cam murg,
In bufestrû în fuga mare,
Strălucind din câte-o nare,
Par'că era sfîntu sôre;
65 Cu nările jugrăvite,
Cu unghiile poleite.
Dar ăla cine 'mî era?
Tot Manea al câmpiiilor,
Stăpănu moșiilor,
70 Drăgăstosu fetelor,
Iubitu nevestelor.
Și el măre, că 'mî venia,
Toma, dacă 'l vedea,
Paharele le umplea,
75 Drept la Toma că trăgea,
Jos după murgu se da
Și pe murgu 'l priponia
Tot aci alătura,

- Unde iarba ce-î plăcea,
 80 Şi bună ziua că-î da :
 — Bună ziua, frate Tomo,
 — Mulţămescu-ţ, frate Maneo,
 Bine-ai venit sănătos!
 Şedî la masă să mâncăm
 85 Şi să bem să veselim,
 Din pistole să trosnim,
 De nimenia nu grijim.
 Tu viteaz şi eû viteaz
 Să nu facem vr'un meraz,
 90 Ca să pătimim necaz
 Iar, veđi, Toma ce făcea ?
 Mâna pe ploscă punea
 Şi 'n mâna Mani c'o da
 Şi paharnic că-l făcea.
 95 Dară Manea ce 'mî făcea ?
 Cât al dracul era,
 Paharele le umplea
 Şi tot la Toma le da,
 Tot pe Toma 'l siluia,
 100 Pêně Toma se 'mběta.
 Dacă Toma se 'mběta,
 Bine Manea 'l pricepea,
 Mâna 'n pozinar băga,
 Mititel briceag scotea,
 105 Peste masă se 'ntindea
 Şi în burta Tomi 'l băga,
 Maşile 'l le vĕrsa.
 Dară Manea ce 'mî făcea ?
 De la masă se scula
 110 Şi la murgu se ducea,
 Şi pe murgu încăleca,
 Drumu la vale şi 'l lua
 Şi pe Toma că 'l lăsa.
 Dar, veđi, Toma se căia,
 115 Că dacă bine ştia,
 La masă nu'l mai poştia
 Şi din vreme se păđia,
 Armele le pregătia
 Şi pe Manea 'l inuşca.
 120 Dar, veđi, Toma ce 'mî făcea ?
 El de murgu se ruga :
 — Murgule, murguţu-meû,
 Măi trăite-ar Dumneđeû
 Iarbă verde 'mî-ai păscut,
 125 Apă rece 'mî-ai bĕut
 Şi de mine n'ai ştiut
 Că colgii m'a rănit !
 Ia să faci atăta bine,
 Să vii pêně ici la mine,
 130 Să vorbesc ce-va cu tine ;
 Că eû nu te stăpănesc
 Şi de ađi nu măi trăiesc !
 Aşa murgu ce făcea ?
- Pe 'mbuĕstru că se lua
 135 Pêně priponu scurta,
 Dupĕ ţĕruş că 'l punea.
 Când odată că smincea
 Şi ţĕruşu 'mi-l smulgea
 Şi la Toma se ducea
 140 Lângă Toma se culca.
 Dar veđi, Toma ce făcea ?
 Toma pe brângi se trăgea,
 Maţe cu mâna aduna,
 Cam cu pale,
 145 Cu gunoĕ
 Şi la disăgei căta,
 Nouĕ brĕne că scotea,
 Tot brĕne de Tarigrad,
 Cotu şapte galbeni luat.
 150 Câte nouĕ le 'nceingea
 Şi pe murgu încăleca
 Şi cu murgu că 'mî vorbĕia
 — Murgule, murguţu meû,
 Eû pe tine că te 'am luat
 155 De la bălcĕiu de la Bănat,
 Ce mĕ-a cerut aĕa am dat,
 Ca să fiĕ de fălălat
 Cine m'o goni să scap.
 160 Dară Toma ce 'mî făcea ?
 Când frĕu-l slobodĕia,
 Cu sgârbaclu l'amelinĕta
 Şi lu murgu ĩl spunea :
 — Tu pe mine să mĕ ducĕ,
 165 Unde-or fi plugurĕ de cucĕ
 Şi pe Manea să-l ajungĕ.
 Dar ca vĕntu să nu mergĕ,
 Vĕntu bate şi 'nĕteză,
 Şi Manea se departeză.
 170 Tu ca gându să te ducĕ
 Şi pe Manea să 'l ajungĕ !
 Şi de iute ce mergea,
 Pe lângă Manea trecea
 Şi Toma că nu 'l vedea.
 175 Gonea murgu ce gonĕa,
 Spumă albă se făcea,
 Toma de gândurĕ se lua
 Şi pe murgu că 'l opria
 Şi pe murgu 'l întreba :
 180 — Murgule, murguţu-meû
 Vai, trăi-te-ar Dumneđeû !
 De multe ori te-am gonit,
 Ca acum nu te-am vĕđut
 Aşa tare năduşit.
 185 Dară Toma ce 'mî făcea ?
 Iar occeanul că 'l scotea
 Şi 'ndărăt că se uita
 Şi pe Manea că 'l vedea
 Şedea 'n drum şi hodinea.

- 190 Până Manea, că 'mî venîa.
Şi bună ziua că-î da:
— Bună, ziua, frate Maneo,
— Mulţămescu-ţi, frate Tomo.
Toma din gură dicea:
- 195 — Ce-am fost, Maneo, vinovat,
Tu maţele 'mî-aî vîrsat ?
Tu m'aî tăiat fomeţeste,
Eu să te tai voîniceşte
Cum taie pescarii peşte!
- 200 Când odată—aducea,
Capul c'o spată-î stergea,
Ca pe varză mi-l toca
Şi 'ndărăt se 'napoia
La trupină cu cinci ulmî,
- 205 Cu cinci ulmî dintr'o trupină,
Ca cinci frăţiori din mumă.
Acolo jos că se da
Şi pe iarbă se lungea
Şi lu murgu că-î spunea:
- 210 — Murgule, murguţu meû,
Vaî, trăi-te-ar Dumnedeş !
Lângă mine ca să stai,
Veđi la nópte c'oî să mor
Şi nu te mai stăpânesc,
- 215 Nicî nu te mai priponesc !
Să paşti iarbă cât oi-vrea
Şi apă cât 'ţi-o plăcea.
Eu la nópte c'oî muri,
Tu cu picioru să 'mî başti,
- 220 Mică tainiţă să 'mî faci
Şi cu dinţi să mă tragî
Şi 'n tainiţă să mă bagî.
Dar căpătăiu ce să 'mî puî ?
Disăgeî,
- 225 Cu gălbînei,
Care am muncit noi pe ei !
Şi tu, măre, să te duci
- Sus în pla'iu muntelui,
Să bei apă de isvor,
230 Să fii iute de picior ;
Şi să 'mî paşti iarbă de jos,
Să te faci mândru frumos !
Şi pe tine te-or goni
Hoţomanî d'aî muntelui,
- 235 Căimăcanîi pla'lului.
La nicî unul să nu stai ;
Nu mai unul 'mî-e cam 'nalt
Şi cu semne de vîrsat
Şi cu pîru retezat.
- 240 Să 'l laşi pîn 'o 'ncăleca,
Să-l aduci la mine 'ncoa,
Mică oglindă el c'o avea
Amêndoî ne-om înfăţişa.
Dacă bine-om semena,
- 245 Tot la mână 'î mai sta
Şi galbenîi 'î arăta ;
Dacă noi n'om sêmena
Galbenîi nu-î arăta,
Să 'l laşi pînă o'ncăleca
- 250 Cu norîi te-oî mesteca ;
Să te faci a poticni
Şi 'n potcove l' oi lovi.
Şi tu, măre, să te duci
În câmpul lui Calafat,
- 255 Unde sunt caii de sfat ;
Să nu stai la Călăraş
Că nu 'î bine f... l'aş !
Să te laşi la Roşior,
Că te duce 'n Bucureşt,
- 260 Să veđi ce bine trăieşti ;
Că-ţi dă orzu vînturat,
Şi vin roşu strecurat
Şi-ţi pune câte-un argint,
Să fii frumos şi spălat
La mersură fălălat !

TOMA ALIMOȘ

(VARIANTA)

Cules de Chr. N Țapu din gura lautarului Cosma Tuță, din com. Bărbătesci-Vâlcea

- Departe, vere, departe,
 Departe, dar nu prea fôrte,
 La inîma câmpului,
 Unde-î preț voinicului
 5 Și-e drag murgului,
 La trupina cu cincî ulmî
 Cu cincî ulmî dintr'o trupină,
 Ca toți frații dintr'o mumă ;
 Nemerit'a,
 10 Tăbărit'a
 Toma d'Alimoș.
 Sava din țara de jos.
 El astă noapte 'mî a venit,
 Calul, și la priponit,
 15 Colea 'n margine de crâng,
 Cu țerușu de argint,
 Ce n'am vĕdut, de cînd sint ;
 Cu priponu de aramă,
 Ca să nu se bage 'n seamă . —
 20 Așa Tomă ce'mî făcea ?
 Calul că și-l priponea,
 Măna 'n desagi că'mî băga,
 Mică ploscă că'mî scotea
 D'o vadră și cincî oca,
 25 Care bea Toma cu ea, —
 Mesura 'mpĕratului,
 Vadra Țaligradului.
 Și Tomă ce 'mî făcea ?
 Ochii la vale-arunca,
 30 Tare 'mî venîa d'un voinic,
 Mănând un călușel murg,
 Strălucind de câte-o nare
 Și'n-buestru 'n fuga mare
 Dar ăla cine 'mî-erea ?
 35 Tomă Mane'al câmpiilor
 Stăpănul Jiilor
 Stăpănul moșiilor,
 Drăgăstosul fetilor,
 Iubitul nevestilor.
 40— Bună ziua, frate Tomo,
 — Bine-ai venit, frate Maneo !
 Dară Manea ce'mî grăia :
 — Frate, frate, frate Tomo,
 Tîe cin'î-a porâncit
 45 Tu aici d'ai tăbărit,
 Livești mari d'ai prăpădit,
 Iarba c'ai tăvălit ?
 Dară Manea ce 'mî dicea ?
 — Frate, frate Tomă,
 50 Șești la masă să prîndim,
 Să prîndim,
 Să 'nveselim,
 Din pistoale să trosnim.
 Dară Tomă ce'mî făcea ?
 55 Măna 'n pozănar băga,
 Mica cheiță 'mî scotea,
 Disagii 'î descuța,
 Mica ploscuță scotea
 Și 'n mîna lui Manea-o da :
 60 — Ține Maneo, vin dĕ bea,
 Vin de la mîna mea,
 Că d'ast 'noapte 'mî-am venit,
 Calul l'am priponit,
 La margine de crâng,
 65 Cu țerușul de argint,
 Ce n'am vĕdut, de cînd sint !
 Dară Manea ce'mî făcea ?
 Măna 'n pozănar băga, —
 Mic cuțițaș că scotea
 70 În burta Tomi-l băga,
 Mațile 'i-le vĕrsa. —
 Dară Tomă ce'mî făcea ?
 Cu cincî brĕne se 'ncingea,
 Cu brĕu alb de Țaligrad,
 75 Cotu nouĕ galbenî luat,
 Și la murgu se ducea
 Și din gură cuvînta :
 — Murgule, murguțu meu,

Pe tine de când te-am luat
 80 De la bălciu de la Bănat,
 Ce 'mî-ai cerut aia am dat,
 Cin' m'o goni să mă scâpî.
 Dară murgul ce'mî făcea?
 Trei lacrămî din ochi vërsa,
 85 De mijloc se cocoșă,
 Pênë Toma 'ncăleca,
 In câmpu lui sê slobodîta.
 Mergea Toma 'nbuestrând
 Și din frunđiță cântând,
 90 'Naintea Mani yeșind.
 — Ce-am fost Maneo vinovat,
 De mașile mî-ai vërsat?
 Tu m'aj junghiat fomeiește,
 Eu se te tai voñnicește!
 95 Așa Toma ce'mî făcea?
 Mâna 'n pozânar băga,
 Scottea paloș ascuțit,
 De nouë palme de lung;
 Când ajungea ca să dea,
 100 Capu c'o spată-i tăia. —
 Frunđuliță și-o lalea,
 El pe cal 'ncăleca,
 Cu murguțu că 'mî vorbîa:
 — Murgule, murguțu meu,
 105 La trupină să mă duci
 La trupina cu cincî ulmî,
 Cu cincî ulmî dintr'o trupină,
 Ca toți frațiî dintr'o mumă.
 Murgule, murguțu meu,
 110 Veđi la noapte c'oî să mor,
 Cu picioru ca să'mî bați,
 Mare tañiță să'mî faci
 Și cu dințiî să mă tragi,
 Dar căpătâi ce să'mî pui?
 115 Disăgei

De gălbinei,
 Care am muncit pentru ei!
 Și tu, murgule, să te duci
 Tot pe munțiî cei cărunți,
 120 Ca să pasci ȳarbă de baltă,
 Ca să-ți faci coama călcată;
 Să paști ȳarbă de isvor,
 Să'mî fii iute la picior!
 Tu, murguțule, să'mî veđi,
 125 Când scoboră oștile
 La nici unu să nu te lași,
 Numaî un voñnicel 'nalt,
 'Nalt și sprincenat,
 Cu semne de vërsat;
 130 Chȳar la ala să te lași,
 Că eũ sint fratele lui.
 Iar că murgul se ducea,
 Oștile, că scobora,
 Voñnicul că s'alegea,
 135 Calul că 'mî-l cunoștea.
 Fuga la cal că mi-ș da,
 Mâna pe cal că punea,
 La trupină il ducea,
 La trupina cu cincî ulmî
 140 Cu cincî ulmî dintr'o trupină,
 Ca toți frațiî dintr'o mumă.
 Iar jos după el se da,
 Tañița 'mî-o desfăcea
 Pe Toma că mi-l găsia,
 145 Afar 'cu dinți'l trăgea
 Și de gât s'alătura.
 Frațișoru căși găsia
 Cin-deci de popi aducea,
 Pênë pe Toma slujia
 150 Și'n carătă mî-l punea,
 La țară că mi-l ducea!

CANTECUL LUI ÔNCEA (CHIRIGIU)

Cules de Christu N. Țapu de la lăutarul Ión Neblea, din Roșiorii-de-Vede (Teleorman)

- Fôțe verde foî de nalbă,
Ce gâlceavă 'n cea dumbravă?
Ce răsboiî
In sat la noi?
- 5 Dar resboiul cine'l face?
Veđi Ôncea cu Vlaicu,
Vlaicu pârcălabu,
Cela inalt și supțirel,
Pôrtă căciulă de jdrel,
- 10 Ochii in cap ca de șoîmel,
Parcă 'mî-e tras prin inel,
Môre Neaga după el.
Dară Neaga ce 'mî făcea?
Ea lui Ôncea că-î cânta:
- 15 Fôțe verde d'asunie
Plécă Ôncea cu chirie
Cu trei flori la pălărie,
Una verde și lămâie
Si alta 'mî-este prăzulie,
- 20 Una mie și una ție
Bate vântu 'mî le-adie,
'Mî-aduce miróse mie,
Bine-ar fi să nu mai vie.
Că 'mî plécă la București,
- 25 Cu niște buți mari domnești,
Cu pecețile 'mpărătești,
Să-mî aducă buți de vin
Si de vin și de pelin,
Cu doi-spre-ce cai la car,
- 30 Tot juganî și armăsari
Și cărlanî de câte-un an,
Carî se țin după car.
Dară Ôncea ce 'mî făcea?
In seamă cântec nu băga
- 30 Și el, frate, când pleca
Điua bună că 'și lua:
Remâi, Neago, sănătósă,
Ca o garófă frumoasă.
Dară Neaga ce 'mî dicea:
- 40 Dute Ônceo, sănătos
Ca un trandafir frumos,
Drumul fie-ți de folos!
- Dar Ôncea când imî pleca,
Vlaicu 'n urmă că pica;
45 Unde curva că'l vedea
Două rațe că-î tăia,
Frumósă masă 'ntindea
Și la masă că 'mî ședea
Și mi-ș bea și 'mi-ș mânca
- 50 Și din gură că 'mî dicea:
Măi Vlaicule, dumnea-ta,
O să omor pe Ôncea
Să te iați pe dumnea-ta,
Dar Vlaicu că 'mî-î dicea:
- 55 —Nu te fă Neago, nebună
Să-ți omori tu soția,
Să riđă tótă lumea;
Că Ôncea-este 'n chirie,
Ș-iaduce băneturi ție,
- 60 Dar eú sunt un pârcălab
Cu căinîi 'n gonă luat.
Vlaicu mânca nu mânca,
Toțegelul 'și'l lua
Și prin sat că 'mî pleca,
- 65 Baniî de bir să și-î ia.
Dar Neguța ce 'mî făcea?
Dosu la mósă-sa 'mî da
Si din gură-o întreba:
— Fa, moșică, dumnea-ta,
- 79 Nu știî tu, soro, ce-va?
Să daî lui Ôncea să bea?
Fôțe verde și-un spanac
Că 'mî-a căđut Vlaicu drag
Fôțe verde bob năut.
- 75 Pe Ôncea că l'am urit,
Pe Vlaicu l'am îndrăgit,
Of, mósă, m'am prăpădit!
Dar mósă-sa că-î dicea:
Fă Neguța dumnea-ta,
- 80 Dă ce-ți omori soția,
Să-ți vedușești căsciora?
Casa și bătătura,
Prin prejur ce-oî mai avea?
Să veđi case ca la ține

- 85 Nu se află la Domnie,
Câtă miere și de unt.
La tine s'a ngrămădit,
Și bun băiat l'ai avut.
Ce-ai cătat de l'ai urit?
- 90 Astă-đi ești împărătesă,
Măine te ved' făr' de casă,
Dar Neguța ce 'mî ăicea?
Fă moșică, dumnea-ta,
Nu'mî mai răni inima!
- 95 Nu știi tu, soro, ce-va,
Să'mî omorî pe Óncea?
Dar moșă să că-i ăicea:
— Nepótă, nepota mea,
Dacă 'ți-a venit așa,
- 100 Ca să-ți omorî pe Óncea,
Moșă-ta nu știe nimica;
Dar dacă 'ți-e ție așa,
Du-mi-te pênă colea,
Colea în valea cea rea,
- 101 La Gherghina țiganca,
Căia fermecătórea,
Care fermecă lumea,
Așa de n'o ști ceva
Să dea lui Óncea să bea.
- 110 Dar Neguța ce'mî făcea?
Tot acasă se ducea,
Lua două-trei parale,
Pleca după vrăjitoare.
- 115 La Gherghina se ducea,
Și bună ăiua că-i da:
— Bună ăiua, Gherghinițo.
— Multumescu-ți, fa' Neguțo!
Dar Gherghina ce-i ăicea?
- 120 — Fa neguțo, dumnea-ta,
Fóie verde bob năut,
Ce vânt mare c'a bătut,
De la mine c'ai venit?
Că nu te-am ved'ut de mult
- 125 Par'că eú 'ți-am poruncit.
Ședî la masă să mănăcăm,
Să mănăcăm să ospătăm,
Bine seamă să ne dăm.
Dar Neguța ce'mî ăicea?
- 130 — Fa Gerghino, dumnea-ta,
N'am venit ca să mănăcăm;
Fóie verde ca nalba,
Nu știi tu, soro, ceva
Să faci lui Óncea să bea,
- 135 Ca să'mî omorî pe Óncea?
Fóie verde bob năut
Eú pe Óncea l'am urit,
Pe Vlaicu l'am îndrăgit,
La inimă m'a topit!
- 140 Dar Gherghina ce'mî ăicea
- Fa Neguțo dumnea-ta,
La ce-ți omorî pe Óncea?
Că-ți văduvești căscíóra,
Casa și bătătura,
- 145 Imprejur ce-oî mai avea.
Vedî case ca la tine
Nu se află la Domnie;
Astă-đi ești împărăteasă,
Măine te ved' făr' de casă!
- 150 Dar Neguța ce'mî făcea?
Vorba nu i-o asculta
Și din gură că-i ăicea:
— Nu știi tu, soro, ce-va,
Să faci lui Óncea să bea,
- 155 Ca să 'mî omor pe Óncea?
Fóie verde și-un spanac,
Că 'mî-a căđut Vlaicu drag!
Dar Gherghina ce 'mî ăicea?
Fa, Neguțo dumnea-ta,
- 160 Du-mi-te Neguță acasă,
Să puî să-ți faci demăncare.
Fii cu ochi după sóre,
D'o da sórele 'n chindie,
Tu s'alergi la prăvălie,
- 165 Tocmai la jupân Ilie;
Ia 'mî sáricică d'o para,
Argint viú de cât oi vrea
Și otrava de alta,
Vino 'ncóce la gaíca,
- 170 Să fac lui Óncea să bea.
Dar Neguța ce 'mî făcea?
Fóie verde d'asunie,
Suța 'n deal la băcănie,
La logofétul Ilie,
- 175 Și lua saricică d'o para
Și otravă de alta.
O para că 'i rămănea
Și p'ăia pe vin c'o da
Și 'n pahar că mî-l punea,
- 180 La Gherghina se ducea
Și 'n mână că 'i le da.
Dar Gherghina ce'mî făcea?
Paharu 'n mână 'l lua
Nu știi ce naiba ăicea,
- 185 Făcea lui Óncea să bea,
Ca să 'mî omóre pe Óncea.
Ieșia afar' în bătătură
Și descánta 'n gura mare,
Să vie Óncea mai tare.
- 190 Păhărelul că'l lua
Și 'n mână Neguți 'l da.
Dar Neguța ce'mî făcea?
Tot acasă se ducea
Deștiu cheie că'l făcea
- 195 Și lada c'o descuía

- Paharu-acolo puneă,
 Și afară cĂ ieșiă.
 Pe umbrar cĂ se urca,
 In drum mare se ultă
 200 Și pe Ȑncea 'l nazĂria.
 Venea Ȑncea cĂt venia
 La o margine cĂ 'mĂ da
 CĂișorii 'i deshĂma,
 'I deshĂma 'i impiedica,
 205 Șeulița cĂ mĂ-o lua
 IbĂncele-le așternea,
 Chimirașul 'mĂ-l umplea,
 Priboiășul 'mĂ-l lua
 GĂlbinași cĂ 'mĂ gĂuria,
 210 Salba Neaghi mĂ-o mĂria,
 De dragĂ lui ce 'i era!
 Dar Neguța ce 'mĂ fĂcea?
 Incepea de mĂ-ș cĂntă:
 — FĂte verde d'asunie
 215 Vine Ȑncea din chirie,
 Cu trei flori la pĂlĂrie,
 Una galbenĂ lĂmĂrie
 Și alta albĂ coelie
 Și alta verde prĂzulie,
 220 Bate vĂntul și le-adie
 'MĂ-aduce mirĂse mie,
 Bine-ar fi sĂ nu mĂi vie!
 Curva departe 'l vedea,
 La pĂrtĂ cĂ alergă
 225 Și la pĂrtĂ cĂ ședeă,
 PĂnĂ Ȑncea cĂ sosia
 Ea din gurițĂ strigă:
 — MĂre Ȑncea dumnea-tă,
 De cĂnd Ȑnceo, c'Ăi plecat
 230 N'am bĂut, nici n'am mĂncat,
 In drumu-ți cĂ m'am uitat
 De dorul tĂu m'am uscat!
 Curva de gĂt il lua
 Și in gurițĂ 'l sĂruta.
 235 Dar Ȑncea ce 'mĂ-ș fĂcea?
 Dupe cal descĂleca,
 Toți caii 'i deshĂma,
 DĂr șelariu rĂmĂnea,
 O burĂ de plĂie 'mĂ da.
 240 Streangurile le-uda
 MĂna 'n pozinar bĂga
 Un bricegel cĂ scoteă,
 Ștriangurele le tĂia
 Deștiul mic cĂ și-l scrințea,
 245 Lui semn cĂ 'i se fĂcea.
 Dar Neguța ce 'mĂ fĂcea?
 Pe Ȑncea 'n casĂ 'l poftia
 Și la masĂ 'l așeđă,
 240 Ea 'n pivnițĂ cĂ intra,
 Scoteă vin, scoteă rachiu,
 Scoteă rachiu, bașa rachiu
 Și lui Ȑncea cĂ 'mĂ-i da,
 PĂnĂ Ȑncea s'ameță.
 255 DacĂ friptura mĂnca,
 CĂ vadră la vin mergeă
 Cu vadră la vin scoteă,
 Deștiul cheie cĂ 'l fĂcea,
 LĂdița mĂ-o descuță,
 260 PahĂrelu 'l lua,
 Care pentru Ȑncea gĂtit ereă
 Cu vin cĂ mĂ-l umpleă,
 Lui Ȑncea cĂ 'l dedeă
 Și din gurĂ cĂ-i điceă:
 265 Poștim Ȑnceo, vin de beă,
 Vin roșu din mĂna meă,
 Ori oi beă, ori n'oi mĂi beă
 De la mĂnușița meă!
 Dar Ȑncea ce mĂ-ș fĂcea?
 270 MĂna pe pahar puneă
 Și din gurĂ cĂ mĂ điceă?
 — Fa Neguțo, dumnea-tă,
 FĂte verde, bob nĂut,
 EĂ am plecat c'am de mult
 275 N'Ăi pus gĂnd de omorit?
 EĂ viu, frate, cĂlĂtor,
 Ori Ăi vr'un gĂnd sĂ mĂ omori?
 Unde curva c'Ăuđia
 IcĂna 'n brațe c'o lua
 280 De trei ori cĂ se jura,
 D'o avea eă 'n gĂnd ce-va
 Și din gurĂ cĂ-i điceă:
 — DragĂ, Ȑnceo, dumnea-tă,
 Eu đic, đĂu, pre legeă meă,
 285 D'oi știa de vorba asta!
 DarĂ Ȑncea ce 'mĂ fĂcea?
 Pe Neguța se 'ncredeă,
 Cruce la piept și fĂcea,
 La D-đeu se rugă,
 290 Pahar la gurĂ puneă
 Tocma 'n fund cĂ-i resuflă.
 Ochiul peste cap cĂ-i da,
 De la masĂ cĂ 'mĂ cĂdeă
 VĂrsa Ȑncea ce vĂrsa,
 295 VĂrsa la sĂnge 'nchegat
 Cu boșogi amestecat.
 El din gurĂ cĂ 'mĂ ofta:
 — Ah mĂndruțo, m'Ăi mĂncat;
 Ast vin roșu mohorit
 300 La inimĂ m'Ă topit!
 Dar Ȑncea ce mĂi strigă
 FĂ Neguțo dumnea-tă,
 Ia dĂ mĂ tu d'un pic de-apĂ.
 C'am la inimĂ cu grĂțĂ!
 305 Dar Neguța ce 'mĂ điceă:
 — Nu e, Ȑnceo, pic de apĂ

- De când Ónceo, 'mí-ai' plecat
Fântânele 'mí-a' secat;
N'a remas, Ónceo, de leac !
- 310 Vërsa Óncea și vërsa,
Vërsa la sânge 'nchegat
Cu boșogí amestecat.
Ah, mándrușo, m'ai' mánecat,
Ia dá-mí tu d'un par de vin
- 315 Së mé curëș de venin!
Și Negușá cá-í spunea:
Nu e, Ónceo, pic de vin
De când Ónceo, 'mí-te ai' dus
Bușile cá mi s'au scurs,
- 320 De când Ónceo 'mí-ai' plecat
Cercurile s'au uscat,
Dógile s'au rëvãrsat
N'a remas, Ónceo, de leac
Vërsa Óncea și vërsa,
- 325 Vërsa la sânge 'nchegat,
Cu boșogí amestecat.
— Ah, Negușo, m'ai' mánecat!
Dar Negușá ce'mí fácea
Ceia curva și óșá ?
- 230 Nicí acilea nu'l lãsa,
Ștreangu 'n gât cá í-l punea
Pë ferëștrã mí-l trãgea,
In pimnișã cá'l tira
Intre bușí cá'l arunca
- 335 Sapa 'n mânã c'o lua
O gropișã cá-í fácea,
Jumëtate 'l îngropa
Óncea se păstrãvãlea,
Intr'o rãnã cá se da
- 340 Și din gurã cá ofta
Și de Neagá se ruga
— Neagó, nu țí-o fi pëcat
Cã tu pe mine m'ai' mánecat ?
Zace Óncea in cea tinã,
- 345 In cea tinã 'n cea mocirlã.
Zace Óncea 'ntr'o rãnã
Și-í curge otravã pe gurã.
Dar Negușá ce'mí fácea ?
La Óncea nu se uita,
- 350 In pimnișã 'mí-l lãsa
Curva lacãtu-í punea
Și afarã cá țeșia
Douã rașe cá'mí tãia
Și de masã se gãtia.
- 355 Știa Vlaicu când venia.
Dar Negușá ce'mí fácea ?
In chilie cá intra,
Lua íșe
Dintr'o mie
- 360 Și rochișã de cutie
Și brëu lat din Țaligrad,
- Cotul șepte galbení luat,
Tot de Óncea cumpërat;
Cu papucí luașí de la Turcú,
365 Potcovișí cu coji de nucí.
Ea la Vlaicu cá intra,
In gurã cá'l sëruta,
La masã cu el ședea.
Darã Neagá ce'mí fácea ?
- 370 Din gurișã cá'mí striga :
— Mãi Vlaicule, dumnea-ta,
Mí-am omorit soșia,
Sã te íau pe dumneata !
Unde Vlaicu c'auđia,
- 375 Drept in picere'mí sãria,
Douë palme cá 'mí-í da
Și in urmã-o judeca :
— Ai sictir, curvã cáștea,
Țí-ai omorit pe Óncea
- 380 Țí-ai vëduvit cáșcióra,
De ride tótã lumea !
Dar știí, tu, curvã cáștea,
Óncea 'țí-a fost din chirie,
Țí-aducea bãneturí ție ;
- 385 Aducea ca o albinã,
De më ținea și pe mine.
Țí-ai omorit soșia,
Țí-ai vëduvit cáșcióra,
Care mãine și poí-mãine,
- 390 O sã më omorí și pe minel !
Bastor, u'n mânã cá 'l lua,
Pe Negușá il rupea
Și'n casã cá mí-o'nchidea.
Dar Vlaicu ce 'mí-șí fácea ?
- 395 Afarãcã 'mí-ș țeșia,
Pe ea 'ncasã c'o lãsa,
Veriga cá 'í-o punea ;
In bãtãturã țeșia,
Stëjãr acolo bãtea,
- 400 Treí rogojiní c'aducea,
Și, frate, le cãtrãnã
In cas'la Neagã intra
Și de mânã mí-o lua
Și'n bãtãturã-o scotea,
- 405 Dar Neagá ce mí-ș fácea ?
Cu pumni'ne pïeșt se bãtea.
Për negru cá jumullia,
Fașá albã-o sgãria
Și din gurã cá'mí đicea :
- 410 — Bine đicea moșica,
Sã nu'mí omor soșia
Și nu 'í-am ascultat vorba !
Dar Vlaicu ce 'mí ș fácea ?
In rogojiní 'mí-o 'nfășura,
- 415 La stëjãr mí-o aducea,
Cu lanț de fier 'mí-o lega,

Foc de dece părți că-î da.
 Când rogojinile plesnă,
 Și pe Neaga focu ajungea,
 420 Neaga din gură țipa:
 — Măi Vlaicule dumneata,
 Ajungă-ți d'atâta glumă,
 Nu mă arde'n rogojină!»
 Dară Vlaicu că'mi striga:
 425 — Ai sictir, curvă cățea,
 C'aî omorit pe Óncea

De ți-aducea ca albina
 Și cu mine-oî face așa!
 Arde Neaga și plesnește,
 430 Vlaicu bea se'nveselește;
 El la Óncea se ducea,
 Din pimniță că'l scotea
 Cu lacrimi că mi 'l scâlda,
 Tron de ceară că-î făcea,
 435 Pe Óncea că'l ingropa!

ANTOFIȚĂ AL LUI VIÓRA.

Cules de Chr. N. Țapu, de la lăutarii Ión Neblea și Dumitru Valénu, din Roșiorii-de-Vede (Teleorman).

A se vedea varianta acestui cântec în Colect, D-lui Ulpian pag. 18 sqq.

Fóye verde sălcioră,
 In oraș in Slătioră,
 La casele lui Viórá,
 Luí Viórá vâtaf mare,
 5 Frumósă masă mî-e 'ntinsă,
 De marí boferí mî-e cuprinsă.
 Dar la masă cine-mî șede?
 Ceî cincî-decî de năvodari,
 Patru-decî de lopătari,
 10 Tot feciorí de boferí marí.
 Dar la masă ce-mî mânca?
 Numai cegă și postrungă,
 Și galbenă caracudă,
 C'am auđit pîn' bētrānî,
 15 C'ala'î peștele mai bun;
 Și cosăcel din saramură,
 Face-un chef de bētură.
 Toți mi-ș bea, se'nvesella,
 De nimenea nu gândia.
 20 Cu pahar cin'le lumia?
 Antofiță al lui Viórá,
 El nici nu bea, nici nu mânca,
 Numai cu ochii se uita;
 Și el, frate, că'mi șede
 25 Cu cote d'albe pe masă,
 Cu palmele pe obraze.
 Cine sēma că'î lua?
 Numai Viórá cel bētrān,
 Cu bărbuța pēn'la brēu,
 30 Barba'î bate brațele,

Genele sprincenele,
 Și chica călcăfele.
 El in picere-mi sāría.
 Ochi' n rōtă că-și făcea,
 35 Peste masă'î arunca
 Pe Antofiță că'l vedea,
 Și din gură că-î dicea:
 — Antofiță, fiul taichii,
 Ce stai tu trist și mahnit?
 40 Nicî nu bei, nicî nu mănāncî,
 Numai cu ochii te uiți?
 Orî din chilcug ai sfârșit,
 Orî stăpān te-a oropsit,
 Orî murgu ți-a'mbētrānit;
 45 Orî vremea că ți-a venit,
 Vremea de căsătorit
 Și de'nsurătore
 Și de căsătorélă?
 Antofiță ce-mi dicea?
 50 — Bine, taică dumnea-ta,
 De stătușî de mēntrebași,
 Cu cuvinte spune-ți-aș.
 Să'mî puî mâinele in piept,
 Să-ți dau cuvintul cel drept.
 55 Nicî de chelcug n'am sfirșit
 Nicî haîne n'am ponosit,
 Nicî murgu n'a'mbētrānit;
 Mie vremea mî-a venit,
 Frate, de căsătorit
 60 Și de'nsurătore

- Și de căsătoréla.
 Nu aseră, al-alt-erî-seră.
 Logodna că mî-ai béu'to
 Cu fata lui domn Știrbey.
- 65 Fata, taică a auđit
 Că sunt fecior de boșer mare,
 Tot vătaf de năvodari.
 Și ea taică, mî a trimes
 Carte albă, slovă négră,
- 70 Ca să-i aduc
 Știucile
 Ca vacile ;
 Moruniș
 Ca bioliș,
 75 Să-i aduc ca oile.
 Cu carnea nunta s'o nuntesc,
 Cu ôse casa s'o zidesc,
 Cu coastele s'o 'nlănțușesc,
 Cu solziș s'o șindrilesc,
- 80 Cu sânge s'o zugrăvesc,
 Taică, să te pomenesc !
 Tată-séu când auđia,
 Lui din gură că'î striga :
 — Antofiță, fiul taichii
- 85 Eú taică am îmbétrânit,
 Tóte apele-am vênat,
 Și le-am turburat,
 Așa pește n'am aflat.
 De cât, taică, am auđit
- 90 Dar de vêđut n'am vêđut,
 In Vidrosu, apă spurcată
 Și de pește lăudată,
 Cine intră nu mai scapă.
 Vidrosu e ap'adâncă,
- 95 Pě cine'l prinde'l mănincă.
 Că Vidrosu e de-adînc,
 Cât in cer pên'n pămênt !
 Antofiță dacă auđia,
 Drept in picere sâria,
- 100 El mai vitez se făcea,
 Mâna pe pahar puneă,
 Tóte paharele umpleă,
 La toșî năvodariș da ;
 Rênd paharu tat-séu il lua,
- 105 Cu vin că'l jumătăția,
 Cu spirt că'l implinîă.
 Da lui taică séu de bea.
 Cum mî-ș bea, cum se'mbêta.
 Covor verde așternea,
- 110 Cu băsmăluța 'l invălia.
 La năvodariș se ducea,
 Câte un pahar de vin le da
 Și din gură le striga :
 Ce stașî, măre, de privișî,
- 115 Descurcașî, năvódele,
- Aședașî matișele,
 Si'ngreuățiș plutișe !
 Antofiță ce-mî făcea ?
 Pe năvodariș că-î lua,
- 120 Tóte apele'mî vêna:
 Gârlele cu găștele,
 Bălșile cu rașele.
 Ce fel de pește'mî prindea ?
 Să veđi, pește de'l mărunt,
- 125 Nisipul de pe pămînt,
 De care boșeriș nu mănș.
 Dar Antofiță ce'mî făcea ?
 Dacă pește nu'mî prindea,
 Cum îi cerea iniina,
- 130 Năvodariș că'î lua,
 La cărciumă că'î aduceă ;
 Vin cu vadra le scotea
 Năvodariș de'î imbêta.
 Și pe toșî că mi-î lua
- 135 La Vidrosu se ducea,
 La Vidrosu c'ajungea.
 D'un stêjăr, mare'mî bătea
 Năvódele 'mîaședa,
 Năvódele, vasele
- 140 Și tóte matișele.
 Trase-o tónă, trase douê,
 Trase, boșeriș pên'n nouê.
 Ce fel de pește'mî prindea ?
 El nimica nu'mî prindea,
- 145 De cât pușul vidriș,
 In fundul matișî.
 Afar' frate, că'l scotea
 Un foculeț că'mî clăđia,
 Pe pușu vidriș il lega
- 150 Cu ochiș la foc il pripiă,
 Mi-l bătea, mi-l canunîă,
 Incepea d'a chiriiă.
 Vidra bêtănă auđia,
 Fașa api fluștura,
- 155 In tóte părșile se uita,
 Pě nimenea nu vedea ;
 P'Antofiță că'l vedea
 Cu pușu'n mănă mî-erea,
 Din gurișă că striga :
- 160 Antofiță, dumnea-ta,
 Ce'mî bașî pușu și'l căsneștiș,
 Tot de pește'l sudușești ?
 Dă mî tu drumu pușului,
 Pușului, pușculuș,
- 165 Că mî-e pușu mititel,
 Mititel și crudicel,
 Nu știe sêma peșteluș,
 Moruncêla morunișlor,
 Tăvălitura știucilor,
- 170 Că eú, frate, țî-o' aduce ;

- Sfucle
 Ca vacle,
 Moruni
 Ca bioli,
 175 Să-i aduc ca olle.
 S'aduc pește cât oi vrea,
 Ți-oi indestula inima
 Ți-oi face totă treba !
 Antofiță c'auđia
 180 Prost de minte că'mi erea,
 Drumul pufului că-i da ;
 Că dacă drumu pufului nu-i da,
 Vidra tot peștele lui că-i scotea.
 Ea dacă puflu il vedea
 185 In fundu apei il ducea.
 Atunci vidra ce'mi făcea ?
 La moruni fuga că da,
 Tot de coddă că-i mușca,
 La năvode că-i ducea.
 190 Pe la șfucul, că se vira,
 De spinare le mușca
 Și'n năvode le-arunca.
 Ea, frate se mai gândia,
 Aminte d'un morun și-aducea
 195 Și la el că se ducea.
 Jumate spinarea'i mânca,
 El nu se mai deștepta.
 Dacă vedea și vedea,
 De gușă că'l apuca,
 200 Iar morunu că pleca
 In spre năvod il 'ndrepta.
 In năvod el că intra
 Năvodu la pământ băga.
 Dară vidra ce'mi făcea ?
 205 In fața apei că ieșia,
 P'Antofiță că'l vestia.
 Antofiță ce'mi făcea ?
 La năvodari se răstia,
 Câte-o palmă le trăgea,
 210 Năvodarii se necăjia,
 La cărme se aședa.
 Trăgeau o tână, trăgeau două,
 Trăgeau boeri până'n nouă,
 Nicl de pământ nu'l urmia,
 215 Așa de greu ce era.
 Iar vidra se necăjia
 Pin năvode că intra,
 Peștele că'l răscolea,
 Peștii din coddă bătea
 220 Mare talaz că'mi scotea :
 Venea Vidrosu îngălbărat
 Cu nisip amestecat,
 Toți năvodari i-a 'necat,
 Numai Antofiță-a scăpat.
 225 Dar cum hoțu că scăpa ?
 Rață de baltă 'mi era,
 Știa oțu d'a 'nota.
 El in not că se lăsa,
 Ochiul pe Vidros arunca,
 230 D'o salcie că năzăria,
 O salcie cu mustăți pe apă,
 Pe Vidrosu mi-e cocoșată.
 Când de salcie s'apropia
 Vidra'nainte'i ieșia,
 235 Coda bici că și-o făcea,
 Peste ochi că mi-l isbăia,
 Ochiul din cap că-i săria ;
 De salcie s'apuca,
 Și'n salcie se suia.
 240 Țipa Țiua rumânește,
 Să veđi, nóptea tot turcește,
 Despre Țiua lentinește.
 Nimenea nu'l auđia.
 Să veđi, mic de porcăraș,
 245 Porciul, frate, intorcând
 Din flueraș doina doinând,
 Glăsulețu 'l ințelegea,
 Purcaru lu tată-său erea
 Și la el că se ducea.
 250 Când purcarul că'l vedea,
 Din guriță că'i striga :
 — Stăpâne dumneața,
 Ce-ai căutat p'aicia ?
 Unde Antofiță auđia
 255 Inima'n el că creștia,
 Din guriță că- striga :
 — Mai purcăraș dumnea-ta,
 Ia-mă tu d'aicea
 Și mă du la casa mea,
 260 Că mare pomană-i avea !
 Purcaru că mi l lua,
 Bețișoru că-i intindea
 Și la tată-său il ducea.
 Unde Vióră'l vedea,
 265 Din guriță că-i striga
 — Antofiță, fiul taichii,
 Nu mi-ai ascultat vorba
 Lasă-ți fie reu nu așa !
 Taică nu mi-e pentru tine,
 270 Mi-e pentru cin-đeci năvodari,
 Tot feciori de boeri mari !
 Cocónele le-ai vėduvit,
 Copilașii p'ai săracit.
 Dar-ar Dumneđeu să dea
 275 Și Măiculița Precista,
 Tată să te'nsoari
 De nouă ori,
 Să faci noue feciori !
 Când o fi la'l Țecilea,
 280 Să-ți faci și d'o cuconiță,

Să-ți dea apă la temniță!
Atunci, taică, nici atunci
Să'mi mai venezi tu Vidrosu.
Atât tată-său îl blestema,

285 Otravă'n ciubuc punea,
Ochi peste cap că da;
Făcea mărte peste mărte,
Care'n lume nu se pôte!

ANTOFIȚĂ AL LUI VIOARĂ

(VARIANTA)

Cules de la Marin I. Baban, Piatra-Teleorman de Christu N. Țapu.

- Fôre verde de cicoră,
Tot din sat din Filișoră,
La casele lui Vioră,
Frumosă masă mi-e 'ntinsă;
5 Dar la masă cine 'mi șade?
Vr-o cin-deci de năvodari,
Vr-o șapte-opt lopătari,
Cu trei patru ghicitori,
Să dea cu ghicitorile,
10 Să nu bată vânturile,
Ca să prindă peștele.
Iar la capul mesei de la deal,
Șade Antofiță cel bătrân;
Iar la capul mesei de la vale,
15 Șade Antofiță cel tiner,
Nici nu bea, nici nu mânca,
Numai cu ochi se uita.
Strigă Antofiță cel bătrân:
— Antofiță, fiul taichi,
20 De ce nu bei, nu mănânci,
Numai cu ochi te uiți?
— De stătuși de m'ntrebași,
Mai cu dreptu spune-ți-aș?
Să-mi dai, taică, vasele,
25 Vasele, năvodele,
Ca să'mi vânez peștele;
Cu peștele nunta să mi-o
[nuntesc,
Cu sângele casa s'o vâruesc.
— Bine, să ți dau, taică, vasele.
30 Vasele, năvodele,
Dar tôte apele să le vânez,
Bălțile cu rațile,
Numai 'n Vidros să nute duci,
Că 'i o apă cam spurcată,
- 35 Și de pește lăudată;
Că Vidrosu-i cam adânc,
Cât din cer pene 'n pământ.
Ii dete vasele, năvodele,
El nici o apă nu vână,
40 Ci drept la Vidros plecă.
Dete o tână, dete două,
Nu prinse nici un rac
De perpeleac,
Nici baboș de saramură.
45 In matia nevodului
Prinse puțu vidrii,
Afară că mi-l scotea,
Mi-l scotea de mi-l lega,
Il bătea și-l chină.
50 De pește că'l ispitea.
Când Vidrosu țipetu aușia,
Cu apa 'n cap că 'mi venia
Cu talazu cât casa,
Lui Antofiță striga:
55 — Mai Antofiță al lui Vioră,
De ce'mi bați puțu
Il căsnești,
Și-l ispitești?
Dă'mi drumul puțului
Să'ți dau drumul peștelui,
60 Morunii ca bivoli,
Ștucile ca vacile.
Antofiță dac'aușia
Drumu puțului că da,
Dar Vidrosu ce făcea?
66 Cât pește 'n Vidros că erea
Tot in năvod că'l băga,
Și pe toți că'i ineca!

AGUȘITA AL LUI TOPALA

Cules de Invățatorul I. Leabu de la Iautarul G. Bălțatu—Șerbnești-Olt.
 Să se compare „Aguș. al lui Topal“ din colecț. D-lui G. Dem. Teodorescu pag. 611 și „Aga Topală“ pag 116-118 din colecția D-lui Athanase Marienescu broș II.

- 5 Agușită al lui Topală,
 Care 'i mândru făr' de sémă
 Și de revestit prin țară,
 Bate Turcii de 'i omóră
 5 Și mi 'i bagă prin harare
 Și mi 'i dă pe Olt la vale,
 Și 'i opresce la Carale,
 Și se 'ntórce de 'i întrebă :
 —Cine te-a ucis Ioldașim ?
 10 —Vala birbam cardașim !
 Iar Topală cel bėtrân,
 Ce se plimba p'un cal bun,
 Calcă rar și năstrăpat,
 Cum e lui Topală drag.
 15 Iar Topală ce ȃicea ?
 — Frunđuliță trei măslina
 Logofete Costandine,
 Ia 'ngenuche lângă mine
 Și 'm' scrie d'o cãrticică,
 20 S'o trimeț lui Agușită,
 Frunđuliță flor' domnești,
 Pěn' aci la Stofenești.
 Frunđuliță ș'o lălea,
 In ceas d'o vedea cartea asta
 25 Tot la vale s'o lăsa,
 La vale la Carale,
 Ca să 'l pu' la 'nsurătore,
 Să-ı dea taica fată mare,
 Fata mare a lui Carale,
 30 Ce are blagă ș'are stare,
 De cinc' chile de parale,
 E fată de Agă mare.
 P' un Românaș trimetea,
 Știța lui Aguș séma ;
 35 Când cartea el m'ı vedea,
 Număi din buze mișca
 Cãrticica m'ı cetă,
 Afără că mi-ș eșă,
 Măna in cismă că băga
 40 Trei pistole că scotea,
 C'o mână le slobodă,
 Beșlii că sė strângă,
 Ca căini' la zahana,
 Ca patru-deci de Beșlii
 45 Parcă-ar fi Pașa din Di'.
 Oltul pe unde 'l trecea ?
 Pe la Celeiu că da,
 Și aștina morii lua,
 Tot calabalicu trecea,
 50 La mirésă c'ajungea.
 Pենē nunta isprăvia,
 Șepte pung' de galben' cheltuia
 Și cu nunta că pleca,
 Iar pela Celeiu da,
 55 Cu nunt'acasă venia.
 Trei ȃile că nu 'i șede
 Și 'i sosia d'o cãrticea,
 De la București venia.
 Da mirésa cum o chema ?
 60 M'ı chema Aișa,
 De móre Aguș de ea.
 El din gură că striga :
 —Frunđuliță flor' domnești,
 M'ı-a venit niște povești,
 65 Să mē duc la București,
 Ca să ıau Gh'uleria
 Gh'uleria, Beșlegia,
 Ca să fiu Gh'uler ma' mare
 Peste Beșlii din țară,
 70 Dela Nistru pենē la Di',
 Să dau lésă la Beșlii.
 Agușită că pleca,
 Trei ȃile pe drum mergea.
 Masu unde 'l ajungea ?
 75 Frunđuliță de brânduș
 L-ajunse masu in Ruși.
 In gasdă unde trăgea ?
 In casă la Pãtrulésa
 Aprópe de Abdulah.
 80 Pe Aguș că 'l cunoștea

- Și la masă mi 'l poftă.
 Trei berbeci că mi-î tăia,
 Tótă nóptea bea, mânca,
 Lăutarii le cânta
 Și mi 'ți bea
 85 Și mi 'ți mânca
 Și mândru se 'nveselia.
 Și Aguşită pleca,
 Trei zile că mi 'ți mergea
 Și 'n București ajungea,
 90 Frunzuliță de arnică,
 Pe podulde la Calici:
 — Ia 'n mai stați, băeți, aici
 Să numărăm la voinică,
 Vădui din patru-deci și cincă
 95 Sintem cizeci fără cincă;
 Ia 'n să începeți d'a cânta
 Tare, să se ducă pomina!
 Să vați Turcii tot turcește,
 Arnăuții arnăuțește,
 100 Să vați ca dómne păzește!
 Scava cu tambura
 Că știe dicătura:
 — Tot de dor de Aișa,
 C'a lăsat-o bolnăvioră,
 105 Tot de dor ca să nu móră,
 C'a plecat Aguş în țară,
 Unde începea d'a cânta,
 Bucureștii că urla,
 Domnia nu putea sta!
 110 — Sărăcuț de maica mea!
 Nu știu e rėsvan în țeră,
 Ori Turcii că ne 'mpresóră?
 Iar Costandin Brăncovénul!
 C'ala stăpânia divanul,
 115 Din palat afar' eșta
 Incepea d'a tremura,
 Și din gură-așa grăia:
 — Sărăcuț de maica mea,
 Ne-a 'mpresurat potera!
 120 — Dómnele, Măria Sa!
 Nu te rėu te spăimēnta,
 Că nu e rėsvan în țeră,
 Nică Turcii nu ne 'mpresóră,
 Cică' Aguş al lui Topală
 125 Vine la Măria Sa,
 Ca să 'i dai Ghüleria,
 Ghüleria, Beșlegia,
 Să 'l puți Ghüler mai mare
 Peste Beșlii din țară.
 130 A pus trei hăți la coșare
 Tocmai din Vinerea mare.
 Unu este murg rotat,
 Póte Pașa i-l'a dat;
 Unu e murg rotocóle,
 135 'E trimes de la Agale;
 Unul este murg inchis,
 De la Visiru trimis.
 Că vor că isprăvi
 Iacă și Aguş sosla,
 140 Hăți la scară că 'i lega;
 Cât argint mi-este în țeră,
 Tot pe hății lui Topală!
 Aguş că 'mi venia,
 Perdelile ridica,
 145 In casă că mi-ș intra,
 Salamanicu că-ș da.
 Domnia nu-î mulțumia,
 Făr d'apuca d'a-î dicea:
 — Aguşită dumnea-ta,
 150 Ești fecior de Agă mare,
 Bine ți-ar ședea la fiare
 Și trimes la Ocna mare,
 Ca să ne tai ce-va sare!
 Unde Aguş că auđia,
 55 Mâna la paloș punea,
 Jumătate că 'l trăgea.
 Domnia dacă vedea,
 Incepea de mi-ș vorbăia:
 — Mă Aguşită dumnea-ta!
 Am auđit, bre Aguş,
 160 Ce Român e mai deliü,
 La tine 'i hergheligiü;
 Ce Româncă 'i mai frumósă,
 La tine e odălasă.
 Și-am auđit, bre Aguş,
 165 Nu aseră, al-alt sēră,
 Mi-ai prins zapcii din plasă
 Și i-ai închis într'o casă,
 Le-ai dat bătute domnescă.
 — Dómnele, Măria Sa!
 170 Adă zapcii din plasă,
 Să stea cu mine de față!
 Unde zapcii auđia,
 Cărți pe furiș trimetea:
 — Dómnele, Măria Sa!
 175 Nu ne pune cu Aguş față,
 Ađi suntem la București
 Măne 'n sat la banii domnești;
 Aguş de ne-o apuca,
 Ne va pierde viața!
 180 Când vorba că isprăvia
 Hăți la scară se mânca,
 Case mari că tremura,
 Șindrile că mi 'ș cura,
 Domnia se spăimânta,
 185 Drept în picere sāră.
 Când la hăți că se uita
 Cu pumnii în piept se bătea:
 — Sărăcuț de maica mea!

- Geaba că domnesc lumea!
 190 Cât argint mi-este în țară,
 Tot pe hății lui Topală!
 Iar Aguş că mi-ți dicea:
 — Dómnene, Măria Sa,
 De când maica m'a făcut
 195 Câte-un cal bun am ținut,
 Maî mândru l'am 'mpodobit,
 La Domniî l'am dăruit,
 Prin lume m'am făluit,
 Și ce-am vrut, aîa am făcut!
 200 Unde Domnia auđia,
 În Călăraș că intra
 Și lua d'o floricea,
 Și 'i atărna de celmea
 Și 'i dicea: — Ghîuler Aga!
 205 A avut Aguş chisea gólă,
 Și l-a umplut-o de parale,
 Ca să albă pên' la țară.
 — Dómnene, Măria Sa,
 Am un frățior maî mic,
 210 Iă și aluîa mertic!
 Și aluîa 'i dăruîa,
 Craîova și Slatina.
 Când la hății că se uîta
 Mândru alaî îl făcea,
 215 Și 'n oraș că mi'l sotea,
 Lăutarî și temnicerî,
 Ca roua din buruenî.
 Masu unde 'l ajungea?
 Iar la Ruși că 'l ajungea,
 220 În casă la Pătrulésa,
 Aprópe de Abdulah,
 Unde-a bėut ș'a mănecat.
 Când în casă că intra,
 El se descătărâma,
 225 Pistóle prin cuîe punea
 Și mi'l postea Abdulah,
 Să bea cu dēnsul cafea.
 Ș' acolo că se ducea,
 Salamanicu că-ș da,
 230 Maî mândru că 'i mulțumea:
 — Aguşită dumnea-ta,
 Tu viî de la București,
 Să ne-aducî ce va povești!
 — Eü viü dela București
 235 Să v'aduc ceva povestî,
 Ce Bešliü e pe pămînt,
 Măîne să 'l vėd pribegit!
 — Aguşită, dumnea-ta,
 Nu ți-o fi ca astă vară,
 240 De m'aî dat din tērg afară,
 De m'aî făcut de ocară!
 Și eü 's boer de pe baltă,
 Cu căcîula sprîncenată,
- De-am speriat țara tótă!
 245 Unde Aguş că auđia,
 Punea mâna la pistóle,
 Gă-îa tocurile góle.
 Bešliit lui Abdulah,
 Ca căniî la zahana,
 250 Cu măciucî că 'l cărdășia.
 Dosul pe scară că da,
 Și acasă că fugîa,
 Maî nimic că nu 'i era.
 Se-alese un Turculeț mititel
 255 Cu cojocul scurțicel,
 Par'că fu cu dracu în el,
 Cătă creștetul fesuluî.
 Unde cu paloșul da,
 Rėü pe Aguş il smintea,
 260 Car de olac îl făcea,
 Ș' acasă că 'l trimetea.
 Când fuse pe la Saele,
 Suflețel se bate în pŕele;
 Când fuse pe la Boibicî,
 265 Fugîa Româniî pe brâncî.
 Nu gândea că e tăiat
 Și gândea că 'i Aguş bėt,
 Cere caiî de olac.
 D'al draculuî ce erea,
 270 Umbla vara cu sania;
 Și ierna cu trăsura,
 Să nu'l simță cine-va.
 Mâna 'n trépădul maî mare,
 Ca să ajungem noi maî tare;
 275 Mâna 'n trépădul mărunț,
 Ca să-ajungem maî curând.
 Acasă că 'mi-ajungea,
 — Aișico, Dumneata,
 Am venit la vorba ta!
 280 Dacă 'i vedea c'o să pŕei,
 Am un frățior maî mic,
 Veđi pe cela ca să'l iei!
 — Să'î piș p... mâni-sa,
 Cine p'ala 'l va lua!
 285 N'am avut parte de tine,
 De mi-ai fost un șoîm pe lume!
 Ala e o brumă rea
 Măîne, poîmăine face-alta,
 Mănâncă tótă blaga.
 290 Eü în sărăcia mea,
 Oî face, cum oî putea
 De mi-oî stăpâni blaga!
 Buruenî tari că mi 'i dă
 Suflețelul că 'i ieșta!
 295 Și s'a dus nu se maî vede
 Numele nu 'i se pŕerde,
 Că plătîți la lăutarî
 De 'l spune la ڗile mari.

Ma' diceți boșeri, amin !
 300 Că v'am spus cântec din plin;
 Boșerii să trăiască

Acest cîntec să 'l cetască.
 Un bacșiș să dăruască
 Lui Gheorghe Bălțatu !

AGUȘIȚĂ AL LUI TOPALĂ.

VARIANTA.

Cules de Christu N. Țapu de la lăutarul Ioniță Valeanu din Roșiori (Teleorman)

Frunză verde de secară,
 Ast' Aguș al lui Topală,
 Care e mândru fără sémă
 Și de rău vestit la țară,
 5 Bate Turcii de 'i omorâ
 Și mi-î bagă prin arare
 Se oprește la Carale,
 Drept Islaz,
 De mor Turcii de necaz
 10 Și se 'ntorce de-î întrébă :
 — Cine te-a ucis Soldașim ?
 — Valavir mî-am Cardașim !
 Nu știe, cin' l'a bătut. —
 Dar Topală cel bătrân,
 15 Ce se plimbă p'un cal bun
 Calcă rar și năstrăpat,
 Cum e lui Topală drag ;
 Mândră carte că scria
 L'Agușiță trimetea :
 20 — Agușiță, fiul ta'chiî,
 Gătește-ți tu oștirea
 Și la vale să te lași,
 La vale la 'nsurătore,
 Să-ți dea taica fată mare,
 25 Fata mare a lui Carale
 Că-î dă blagă multă 'n țară,
 E fata de Agă mare.
 Agușiță ce 'mî făcea ?
 Mâna sub brâu că 'mî băga
 30 Trei pistole 'mî scotea
 Cu-o mână le slobodîa
 Așa de vesel era !
 Cum cartea că mî-o citea
 Vestea la Beșliî că 'mî da,
 35 Toți pe cai gata erea.
 Tot la vale se lăsa,
 La vale la 'nsurătore .

Când fuse 'n luncă la Turnu
 Din guriță că 'mî striga :
 40 — Fôie verde de sporiș,
 Ia să stați, băeți, aici,
 Să numărăm la voinicî,
 D'ăi din patru-deci și cincî,
 Ia să 'ncepem d'a cânta.
 45 Să vaiț Turcii tot turcește,
 Arnăuțiî arnăuțește,
 Să vaiț ca dômne fește !
 Sacaua cu tambura
 Că știa dîcătura :
 50 — Tot de dor d'Aișița,
 C'a lăsat'o bolnăvîoră
 Ea cu dor ca-să mi-ș moră,
 Unde Aguș că se 'nsoră !
 El mare că mî-ajungea,
 55 Iar Turneniî ce dîcea ?
 — Dômne, ori-e răsvală 'n țară,
 Ori Tătari că ne 'mpresoră ?
 Iar Topală cel bătrân
 El din gură că dîcea :
 60 — Măre, să nu vă 'nspăimântați
 Că nu e răsvală 'n țară,
 Nicî Nemțiî nu vă 'mpresoră,
 Ci e Aguș al lui Topală,
 Că se lasă el la vale
 65 Să-î dea tat-său fată mare.
 Aguș la cafenea 'mî trăgea,
 O ceașcă de cafea că-î da,
 Mâna 'n pozînar băga,
 Cincî galbenî de aur scotea
 70 Cafegiului dăruia. —
 Dar Turneniî ce dîcea ?
 — Cată f... tu-î mumă-sa,
 Că mî-a scumpit cafeaua !
 Agușiță că 'mî pleca,

- 75 Tótă oştirea o lua,
Şi la vale se lăsa,
Şi de nuntă s'apuca. —
Intr'o lună, în săptămână
Pênă 'şi luă cadână,
- 80 Lăutarî şi trîmbicerî,
Ca roua din buruŝeni. —
Şi-acasă că mî-o aducea
Mare stare că'si lua,
Cincî chile de banî lua,
- 85 Pe ea el că mî-o chema,
Aişiŝa mî-o chema. —
— Aişiŝo,—dumnea-ta,
Mî-a venit nişte poveşti,
Să mă duc la Bucureşti
- 90 Ca să fau Ghîuleria
Şi Beşlegia
Să mă puî Ghîuler maî mare
Peste Beşlegiî din ţară ;
De la Islaz pên' la Diî
- 95 Să dau lăfa la Beşliî.
Dar Aişiŝa ce ŝicea ?
— Aguşiŝă dumnea-ta,
Seŝî, măre, la casa ta
C'avem ce bea, ce mânca ;
- 100 Blaga mea şi-cu a ta
S'o mîncăm cu lingura,
Pênă ŝile om avea,
Te duci să'î rēpuî viaŝa !
Aguşiŝă n'o asculta,
- 105 Veste la Beşliî că'mî da
Şi ei, măre, că'mî pleca,
La Bucureşti c'ajungea.
Când fu pe pod la Calicî :
— Ia maî staŝi, băeŝi, aici
- 110 Ia să 'ncepem d'a cânta ;
Sē vaiŝ Turciî tot turceşte,
Arnăuŝiî arnăuŝeşte,
Sē vaiŝ ca dōmne fereşte !
Dacă ei, măre, 'ncepea
- 115 Bucureştiî c'auŝia
Şi ei că se 'nspălmânta !
Dar Domnia c'auŝia
Nici în cas' nu putea sta,
Lacrămile 'l podidea
- 120 Şi din gură că ŝicea :
— Cată f...tu-î mumă-sa !
Nu ŝtiu e rēvală 'n ţară,
Orî stolî de la 'mpērăŝie
Să mă scoaŝă din Domnie ?
- 125 Sărăcuŝ de maîca mea !
Veŝi, ce să fie asta ?
Asta 'mî rēpune viaŝa !
Ianginerî că-mî auŝia
— Dōmne, tu Măria ta,
- 130 Nu te rēu 'nspălmânta,
Că e Aguş al luî Topală,
Vine la Măria Sa
Ca să-î dai Ghîuleria,
Ghîuleria,
- 135 Beşlegia,
Să mî-l puî Ghîuler maî mare,
Peste toŝi beşliî din ţară. —
Cată f...tu-î mumă-sa,
Domnia ce mî-ş ŝicea ?
- 140 — Dacă-î Aguş al luî Topală
Bine ŝ-ar ŝedea la fiare
Şi trimes la Ocna mare,
Să ne tafe ce-va sare....
Aguşiŝă că'mî sosia
- 145 La Domnie să ploconia.
Dar Domnia ce'mî ŝicea ?
— Tu eŝŝi Aguşiŝă al luî Topală ?
Bine ŝ-ar ŝedea la fiare,
Să te trimet la Ocna mare
- 150 Ca să tai ce-va la sare !
— Dōmnule, Măria Sa
Decesă mētrimeŝi la Ocna mare
Şi tu să mă bagî în fiare ?
Mē mir ce rēu ŝi-am stricat ?
- 155 Cocōna nu ŝi-am luat,
Visteria nu ŝi-am spart.
Eî bine, paloşul uŝe-l,
Paloşul eî l'oî scotea
Şi capul ŝi-l'oî tăia !
- 160 Domnia 'n picere sārîa,
La cutie se ducea
Şi lua d'o floricea
Şi mî-o atârna la celmea
Şi 'î ŝicea — Ghîuler Aga !
De la Islaz pên 'la Diî
- 165 Să dea lăfa la Beşliî, —
Domnia mare halăî ŝi făcea ?
Dar Aguşiŝă ce'mî făcea ?
El, măre, că se ducea,
La Abdulah că'mî trăgea,
- 170 Un pahar de cafea 'î făcea
Şi din gură că-î ŝicea :
— Aguşiŝă dumneta,
Tu viî de la Bucureşti
Ce-o să ne maî povesteŝi ?
- 175 — Ghîuler Aga mî-am venit
De la Islaz pên 'la Diî
Să dau lăfa la Beşliî.
Dar Abdulah ce'mî ŝicea :
— Aguşiŝă dumneata,
- 180 Nu ŝi-o fi ca astă vară
De m'aî dat din tērg afară,
De m'aî făcut de ocară ?
Măna pe dēnsu punea.

Dar Aguşită ce'mi făcea ?
 185 Odată, mare 'i tăia,
 Mănile amândouă 'i tăia
 Şi Abdulah că'mi zbiera.
 Turcii la scară 'mi sosia,
 Când pe scară jos se da,
 190 Toţi Turcii că'l cărdosia,
 Unu capu 'n două 'i da
 Şi 'n trăsură că'l punea

Şi-acasă că 'l aducea.
 Aişta că'l vedea
 85 Şi din gură că'î dicea :
 — Aguşită Dumnea-ta
 Las' să'ți fie rău nu așa,
 Nu mi-ai ascultat vorba !
 Sufletul că-i ieşta,
 190 Aişta că'l jelea,
 Aguşită se pierdea !

STOIAN BULIBAȘA

Cules de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ion Stancu, din comuna Cucueți-Teleorman

Fôie verde micşunea,
 Incepu primă-var' a da,
 Ierbulița a se sălta,
 Căluşei'a se'ncura,
 5 Oîtile a'mi sbiera ;
 Dar Stoian Bulibaşa,
 Căpitanul de Craîna,
 De când s'a bulibăşit
 Haznale n'a mai venit.
 10 Bugeacul 'mi-a pustiit,
 Bugeacul pe jumătate
 Şi Crimul a treia parte.
 Pod pe Nistru mi-a făcut,
 Nicî cu lemne, nicî cu crîng,
 15 Numai cu carne de Turc.
 Ce Turc îera mai bogat,
 La Stoian băgat argat ;
 Ce Turc era mai beşliu,
 La Stoian arhelegiu,
 20 Ce cadână mai frumôsă,
 La Stoian bucătărăsă,
 De-î pune bucate 'n masă,
 Trăieşte cu drag in casă.
 Cadânila ce'mi făcea ?
 25 Copiil' 'n braţei lua
 Şi'n Cladova că'mi trecea
 La Baî-Hanul cel bătrân,
 — Alei Dómne, Han bătrân,
 Cu hanger bogat la sin,
 30 Veđi, Stoian Bulibaşa,
 De când s'a bulibăşit,
 Turchia mi-a sërăcit,
 Haznale n'a mai venit ?
 Dară Hanu c'auđta,
 35 D'un firmănaş că'mi scria
 Cu slova ca furnica,

Să i se cređă vorba.
 Doi panţurî că mi-alegea,
 La Stoian că-î trimetea ;
 40 Când Stoian că mi-î vedea,
 Mâna pe flint'o punea
 Şi de rugină-o scutura
 Şi 'ndărăt mi-î intorcea.
 Dar Chiran Hanul ce'mi făcea ?
 45 Alţi panţurî că mi-alegea,
 La Stoian că-î trimetea ;
 Când Stoian că mi-î vedea,
 Caii din mână le lua,
 In grajd de pîtră că-î băga,
 50 Şi la masă mi-î poftia.
 Când la masă mi-î poftia,
 Firmanul i'l arăta ;
 Când Stoian că mi-l citia,
 Lăcrămile'l podidta
 55 Şi din gură că dicea :
 — Scól, nevastă, mă găteşte,
 Că năşicu mă poşteşte,
 Că naşu m'a cununat,
 Doi copii mi-a creşinat,
 60 Nicî pe la el n'am mai dat.
 D'o sta de m'o blestema
 Două 'n tei n'oî mai lega !
 Dar nevasta că-î striga :
 — Măi Stoîene dumnea-ta,
 65 Eū aseră m'am culcat
 Şi ast-fel vis că mi-am visat:
 Visai pistólile tele
 Pusei cui făr'de oţele:
 Scurtate's dîlele tele !
 70 Visai puşculița ta
 Pusă'n cui făr'de vergea:
 Scurtată e viața ta !

- Și ast-fel vis că mi-am visat,
 Șapte corbi într'un cîolpan,
 Fôie verde micșunea,
 75 P'un șarpe mic se'ntindea ;
 Așa este splina ta !
 Dar Stoian ce mi-î dicea ?
 — Scól, nevestă, mă gătește
 Că nășicu mă postește !
 80 Se scula de mi l gătea,
 Za de argint î da,
 Șapte pistóle 'y umplea,
 Băga ȧarbă cu mâna,
 Glónțele cu strachina ;
 85 Le ungea cu unt-de-lemn,
 Ca să lovescă la semn.
 Cal din grajd că mi-ș scotea
 Și la nașă-sěu pleca.
 Din guriță ce dicea ?
 90 — Fôie verde avrămésă,
 Rēmăi, casă, sănătósă,
 Fôie verde mărăcine,
 Că plēcă Stoian din tine,
 Și-oi să'mi urle căni'n tine!
 95 Dar Stoian ce mi-ș făcea ?
 C'un harap că se 'ntălnă
 Cu dinți ca teslele,
 Cu ochi ca sitile.
 Diua bună că mi-î da
 100 Și harapu'i mulțumă,
 La nașu-sěu că'mi pleca.
 Nașu-sěu că mi-l vedea,
 Cal din mână că-î lua
 In grajd de piatră că'l băga,
 105 Și la masă mi-l poftă,
 Î da vin de'l îmběta.
 Ședea Stoian rěsturnat,
 Ca un mare blestemat.
 Dar nașu-sěu ce'mi făcea ?
 110 Pistólide i-le lua,
 De ȧarbă le desumplea
 Și cu vin i-le umplea,
 Cu pâine le astupa.
 Voie la Turci că'mi da,
 115 Toți Turci că mi-î stringea,
 Luț Stoian capu să-î ȧa.
 Turci nu s'apropia
 Așa frică de l'erea !
 Dar nașu sěu ce'mi făcea ?
 120 Așa frică că-î erea,
 La temniță trimetea,
 Doi arestanți că 'mî scotea,
 Dar pe cine că scotea ?
 Pe Popa din Cladova,
 125 C'a urit biserica
 Și a 'ndrăgit săbioara
- Și la Stoian l'aducea.
 Da Popa ce mi-ș făcea ?
 Sama bine că-î lua
 130 Și din gură că dicea :
 — Asta e Stoian Bulibașa ?
 Iartă'mi, Dómne, păcatu ;
 Părne, sarea i-am mîncat!
 Palma bici că mi-o făcea,
 135 Peste ochi că mi-l plesnă,
 Stoian drept in sus sărȧa.
 Când in Turci mi se vedea
 El pistóle nu avea,
 Cisma din picior scotea
 140 Și prin Turci se repeđta,
 Câte cinci pe loc trîntă,
 Pěne cisma c'o rupea.
 La un gard se repeđta
 D'o proptea că s'apuca,
 145 Din cuie nu se rupea,
 Și-atunci Turci că'l prindea.
 Vorba lor ce mi-o vorbă ?
 Alți, frate, trimetea
 150 Tocmaț la tērgu d'afară,
 Și ei, frate, că 'mî bătea
 Doue furci și-o cumpełoră,
 Să'l pule 'n spinzurătoare,
 Pe Stoian să mi-l omóre,
 155 Unde trec mocani cu sare ;
 Să mi-l bată vânt de vară,
 Să se usuce ca o pómă,
 Fie Stoian de mirare !
 Dar Stoian ce mi-ș dicea ?
 160 — Turciilor,
 Agaliilor,
 Și maț mari boșeriilor,
 Nu mă duceți nóptea la spin-
 [zurătoare]
 Să mă duceți diua 'n spinzură
 [tore],
 165 Ca să fiu ca de mirare !
 Stoian vorba n'o șfirșă,
 Drept in sus că mi-ș sărȧa
 Și într'o grópă că cădea,
 Peste-un Turculeț cădea
 170 Și-un topor in mână-avea,
 Toporu din mână-î lua
 Și pe Turc că mi-l tăȧa.
 Afară la Turci ieșȧa
 Și pe toți că mi-î toca
 175 Și ce bruma rēmănea,
 Pin bordeie mi-î toca,
 Drumu la nașu-sěu lua
 Și din gură că dicea :
 — Măi nașule, dumnea-ta,

- 180 Credeaî să'mî scurtezî viața ?
O să'î scurtez eu p'a ta,
F...tu-î crucea și legea
Și d'alba-î luminarea !
— Aba, fine dumnea-ta
- 185 Cum s'ar putea vorba așa
Să se taie nășia,
Să rămâie finia?
Dar Stoian ce mî-ș făcea ?
Nu'l tăia, nu'l omora,
- 190 Numai, frate, 'l canuniă,
De piele mî-l jupuia,
Așa necaz că-î era !
Pielea cu paie-o umplea,
- Pin noroi c'o tăvălia,
195 D'un paltin o atirna
Și din gură că grăia :
— Măi, nașule, dumnea-ta,
Cască ochii a-te uita,
De-î cunoști tu pielea ta ?
- 200 Fôie verde avrămésă,
A plecat Stoian acasă
La copii și la nevestă,
Fôie verde și-un bujor,
De nevestă nu mî-e dor,
Dar de copii mă omor,
M'ajunge niște fiorî
207 Din tâlpi pên'n supțiori !

STOIAN BULIBAȘA.

VARIANTA

Cules de Christu N. Țapu de la Dumitru Radu lăutar, Comuna Băncasa-Teleorman.

- Frunđuliță și-o lalea,
Incepu primă-var'a da,
Cuculețu d'a cânta,
Raia f...tu-î mumă-sa,
5 P'aici n'a mai dat frunđa !
Pe la noi peste Olt
Lăstărașu e d'un cot.
Raia f...tu-î mumă-sa!
Că Stoian Bulibașa,
10 Căpitanu de Craina,
De când s'a bulibășit,
Șapte raie c'a făcut,
Cu Craiova potrivit,
Turc în ele n'a vedut !
15 Că era mărturisit,
Că dacă vedea vr'un Turc,
Cu măciuca'l băstorea,
Cu sângeru il junghia,
Păstrămioră mî-l făcea,
20 Cu nisip mî-l presăra,
Pe mărăcinî il arunca,
Să nu să strice carnea.
De când să bulibășia
Curți d'albe pustia,
25 Cucóne că veduvia,
Coconași că sērăcia !
Cocónile că vedea,
Coconiî 'n brațe lua,
La Cladova se ducea,
- 30 La Begu că se ducea
Și din gură că dicea :
— Begule Domnia-ta
Și cu Pasmangia ta,
Să ne faci judecata,
35 Lui Stoian Bulibașa,
Căpitanu de Craina,
De când s'a bulibășit,
Șapte raiele c'a făcut
Cu Craiova potrivit,
40 Turc pe ele n'a vedut !
Că era mărturisit,
Că dacă vedea vr'un Turc,
Cu măciuca 'l băstorea,
Cu sângeru il junghia,
45 De când s'a bulibășit
Curți d'albe a pustiit,
Pe noi că ne-a veduvit,
Coconași a sērăcit !
Begu că mi-le vedea
50 Și din gură poruncia.
Șapte Niferi trimetea
Și Stoienică că-î vedea,
Vizionu slobozia.
Ei ca curvele fugia
55 Și fugia ca curvele,
Și sbiera ca vacile
Și umplea pirlógiile
Și 'n napoi că se 'ntorcea,

- Și din gură că-î dicea :
- 60 — Begule Domnia-ta
Și cu Pasmangia ta,
Stoienică ne-a vădut
Vizionu a slobozit!
Nașu lui Stoian venia,
- 65 Și din gură că-î dicea :
— Begule Domnia ta,
Și cu Pasmangia ta,
Ce, frate, că'mi dăruiești,
S'aduc pe Stoian legat,
- 70 Cum e bun de spinzurat ?
Că de mic l'am botezat,
Al doilea moț î am tăiat,
Al treilea l-am cununat,
Două fete și-un băiat
- 75 Să, veđi, că î-am botezat,
Pe la mine n'a mai dat ;
Să, veđi, că sunt naș mai mare,
I-am ținut foc la spinare ;
Când o' sta, l'o' blestema,
- 80 Două 'n tețe n'o mai lega !
D'un Nifer că mi-ș lua
Care-î știa, veđi, sama ;
D'un răvaș că mi-î scria,
Cu slova mărunția,
- 85 Cu amar și cu mânie,
Finu Stoian ca să vie.
Niferu că'l trimetea,
La masă că mi l gășia
Ferman în brațe-î arunca
- 90 Și începea d'a mi-l citea.
Dar Stoian ce mi-ș făcea ?
El, frate, când il citia,
Lăcrămile 'l podidea
Și din gură că dicea :
- 95 — Scól, nevastă, nu ședeai,
Scoală, frate, de mă gătește,
Să veđi, nașu mă poștește;
Că de mic când m'a botezat
Al doilea moț că mi-a tăiat,
- 100 Al treilea m'a cununat
Și pe la el că n'am mai dat.
Audi, că mi-e naș mai mare,
Mi-a ținut foc la spinare ;
Când o sta m'o blestema
- 105 Două 'n tețe n'o' mai lega !
In grajd de pătră că intra,
Pě negru că 'l țesela
Și-afară că mi-l scotea,
Picioru în scară-arunca,
- 110 Nevasta că mi-l ținea
Și din gură că-î dicea :
— Stoienică, lumea mea,
Nu te du la Cladova
- Să-ți răpuî tu viața !
- 115 C'asără de la o vreme
Visai niște vise rele :
Visai pușculița ta
Sta 'n cui fără' de curea :
Scurtată-î viața ta !
- 120 Al doilea am visat
Visai pistólle tele !
Sta în cui fără oțele !
Scurtate-s dılele tele
Al treilea am mai visat
- 125 Șapte utvane 'ntr'un cıolpan ;
Nu sunt șapte utvane 'ntr'un
[cıolpan
Și sunt șapte boeri de divan.
Al patrulea mi-am visat
Șarpe mare cu broasca'n gură,
130 Nu-î șarpe cu bróscă 'n gură
Ci-î gidea cu stréngu 'n mână!
Dar Stoian ce mi-ș făcea ?
Seama vorbiî nu o lua
Și pe cal că încălea,
- 135 Trăgea Stoian se ducea,
Nevasta rămânea, plângea,
Dar nevasta că dicea :
— Negotine, Negotine,
Pleacă Stoian de la tine,
- 140 O să urle căniî 'n tine !
Dar Stoian ce făcea ?
La Cladova se ducea,
La nașu-séu că trăgea,
In pimniță că-l băga,
- 145 Vin din șapte buți că-î da
Pe Stoian că-l imbăta ;
Maciuchița î-o lua,
Dupě buți î-o arunca ;
Pistólle i-le lua,
Vin în iele că turna ;
- 150 La Begu că se ducea
Și din gură că-î dicea :
— Begule Domnia-ta,
Am adus pe finu Stoian,
Legat și beregat,
- 155 Cum e bun de spinzurat.
Dară Begu ce făcea ?
Potera c'o trimetea,
Pe crăpătura ușiî se ulta
Si 'n dărăt că se întorcea,
- 160 Ca de dracu se feria.
Dar Begu ce mi-ș făcea ?
Treî hoși în pușcărie c'avea
Unu e Mărinică din Safele,
Avu niște dıle rele ;
- 165 Altu e Marin a lui Pandilică,
De tremură puî în piscă,

Mi-a băgat boșeril 'n frică,
 Și unu e Ion Țiganu,
 De mi-ș bate cu tufanu.
 170 La Stoian că-î trimetea,
 Dar Ion ce mi-ș făcea?
 — Iartă-mă, Dómne, greșala,
 Să dau lui Stoian palma,
 Dór de mi-o lungi viața!
 175 Palma bici că mi-o făcea,
 Peste ochi că mi-l isbă
 Stoian în picere sără,
 Și din gură că Țicea:
 — F...tu-î crucea și legea,
 180 Care mi-a dat palma,
 Să î scurtez eu viața!
 Ei afară că pleca,
 Potera că năvălia,
 Cu bumbaralele că mi-ș da.
 185 Stoienică ce-mi făcea?
 Punea mâna la pistóle,
 Găsea tocurile góle.
 Dacă vedea și vedea,
 Cisma din picior scotea,
 190 Câte glónțe că venia
 Tot în cismă sprijină.
 Odată se necăjia,
 Cisma de carimb lua,
 Când odată că mi-ș da,
 195 Sapte-spre-ce dohora,
 Cisma din carimb sără.
 Dosu la un gard că da,
 Să mi-ș scótă d'o proptia,
 Să-și lungiască viața.
 200 Din pământ că mi-o scotea,
 Din cuț că nu o putea.
 Stoian din gură Țicea:

— Să móră mărturisit,
 De popă nespovedit,
 205 Care a 'nșipt proptea 'n pământ;
 Că de scoteam propteaua,
 Imi lungiam eu viața!
 Mâna pe el că punea
 La Begu că-l aducea
 210 Și la Pasmangiu Aga.
 Dar Begu ce făcea?
 Lui Stoian că-Țicea:
 — Bă Stoian, n'ai fost așa mare,
 Ama numele Ț-a fost mare:
 215 N'ai fost așa voinic,
 Ama, deș, de zurbalic!
 Dar Stoian că mi-î Țicea:
 — Begule, Domnia-ta,
 Frate, nu mă judeca,
 220 Că să fii tu la mâna mea
 Oi vedea ce Ți-o lucră!
 Și mă rog de Domnia-ta,
 Să nu mă spinzurî nóptea,
 Să mă spinzurî, veđi, diua,
 225 Să-mi privească rașaua!
 Frunđuliță d'un mēr dulce;
 Cântă cucu sus pe cruce,
 Pe Stoian la ștreang îl duce,
 Frunđuliță și-o lalea,
 230 Pe Stoian că-l spinzura
 Și nevasta că-î pica.
 Pe picere leșina
 Și din gură că striga
 — Stoienică, lumea mea,
 235 Lasă-Ți fie rău, nu așa;
 N'ascultași la vorba mea
 Să nu te duci la Cladova!

AGA BĂLĂCEANU

Comunicat de Invetătorul Ion Leabu din Șerbănești de jos—Oltu — de la lautarul Gheorghe Balțatu din Șerbănești.

- Supt seninul cerului,
La poiana mărului,
Intâlnitu-s'a întâlnit
Doi Domni cu două oști :
- 5 O ôste mi-este nemțescă.
Vine să ne prăpădescă ;
Vine Aga Bălăceanu,
Care-a părăsit divanu,
Divanul l'a părăsit,
- 10 La vitejie a ieșit.
O ôste mi-este turcescă,
Este a lui Costandin Brân-
[coveanu
C'ala stăpânia divanu.
Dar de ce el se certa ?
- 15 Că Aga Bălăceanu dicea
Să facă Bucureștii la Bălaci,
Că sunt ziduri începute,
Frate, și neisprăvite ;
Biserica din Bălaci
- 20 Făcută cu o sută de ani,
Inaintea Bucureștilor.
Și Costantin Brâncoveanu,
Și cu Bucurel clobanu,
Dicea să facă Bucureștii
- 25 Pe Dâmbovița,
Că e apă de spălat,
Și câmp mare d'alergat.
Ei, frate, nu se 'nvoia,
La bătaie se lua ,
- 30 Oastea lui Costantin Brân-
[coveanu
Se pune pe oastea lui Aga
[Bălăceanu,
D'o tăia, d'o potopia.
Unde Aga Bălăceanu se uita,
Din pridvor că mi-ți sârja
- 35 Și la cal că mi-alerga,
In șapte chingi că mi-'l chinga,
Șapte chingi, șapte tafture,
Care face paș-spre-dece,
Și-i sta inimăora rece ;
- 40 Și mă pune d'o curea,
Să nu cadă unde-va.
- Unde 'n ôste că intra,
Nu mi-o taie cum se taie,
Și mi-o taie tot grânește
- 45 Și o grămădește clăiește.
Unde Costandin Brâncoveanu
[vedea
Cum ôstea lui se 'mputina,
Mâna la gură punea,
Cu pumnii 'n piept se bătea :
- 50 — Sărăcuț de maica mea,
Că mi-a prăpădit ôstea,
F...tu-î crucea mâne-sa !
Pristav, nene, că punea,
Treț dîle, trei nopți striga :
- 55 — Care, frate, s'o afla,
Și, nene, s'o adevăra,
Ca să taie p'acesta,
Îi dăruesc Domnia,
Domnia și moșia,
- 60 Ca să taie p'acesta,
Că mi-a prăpădit ôstea !
Nimenea nu se afla,
Fără cât că se gășia
Săvai, Căpitan Costin,
- 65 Al Bălăceanului fin.
La Costandin Brâncoveanu
[mergea
Și din gură-î cuvânta :
— Costandine Brâncovene,
Îmi dăruiești moșia,
- 70 Moșia și Domnia,
Ca să 'mi tai eu nășia ?
Că mi-e părinte măi mare,
Mi-a ars focu la spinare,
Frică mi-e de luminare !
- 75 Unde Costandin Brâncovenu
[c'aușia
In brațe că 'l îmbrățișa.
Și 'n gură că 'l sêruta,
Și la masă că 'l trăgea,
Mândru înscris, măre, făcea,
- 80 Ca să 'i dea el Domnia,
Domnia și moșia.
El la cal că mi-alerga,

- Și bine 'n chingă că 'l stringea,
 Și 'n ôste că mî-ș intra.
- 85 Unde nașu-sëu că 'l vedea,
 El din ôste s'alegea,
 Și la câmp, nene, fugia.
 Și'n gura mare striga :
 — Așteptă-mă, nașule, și pe
 [mine
- 90 Pune'mî scară,
 Lângă scară
 Și oblânc,
 Lângă oblânc,
 Unul pe altul să ne păzim,
- 95 Să tăiem, să potopim !
 Dar nașu-sëu că'mî grăia :
 — D'aleleî, fine Costine,
 Te-aș adăsta eu pe tine,
 Mî-e frică de'nșelăciune.
- 100 Că sunt mari Domniile,
 Mîtuesc cu pungile
 Și dau cu moșiile,
 Să'și taie nășiile !
 —Nu te teme, nașule, de mine,
- 105 Că-mî ești părinte mai mare,
 Mî-ai ars focul la spinare,
 Frică mî-e de luminare !
 De micșor m'ai botezat,
 De mare m'ai cununat,
- 110 Trei copii mî-ai creștinat,
 Două fete și-un băiat,
 Și acu vorbești cu păcat !
 Cu cuvîntu-'l înșela
 Și pe el că'l adăsta,
- 115 Amendoî s'alătura.
 —Nașule, taie dumneata mij-
 [lôcele,
 Că să tai eu marginele.
 Dară Costin ce'mî făcea ?
 Mai în urmă rămănea,
- 120 Paloș pe mischiu trăgea,
 Pe lângă el că se da,
 La nașu-sëu că trăgea,
 Unde cu paloșu da
 Lua mâna cu spata
- 125 Și picioru cu soldu
 Și țesta șelei
 Și trei fețe de ibâncă
 Și trei coste de la cal.
 Resmă paloșu în pămînt
- 130 Că intră pînă'n mănuchi
 Așa da de necăjit.
 Se simți că l'a tăiat,
 Parc'ă fu de lupi mâncat.
 Și da dosul și fugia,
- 135 Picîorele în scări rămănea,
- În cirlă, mocirlă intra ;
 Ș'acolo că se văita.
 — D'aleleî, fine Costine,
 Cum mă tăiaș tu pe mine ?
- 140 Vîno de mă scote pe mine,
 Din acea cirlă mocirlă,
 Să te ȳert, fine, pe tine,
 Să te arănești în lume !
 Unde la el că mergea
- 145 Și cu paloșu că da,
 Tot în nașu-sëu lovîa
 Și cu paloșu că da,
 Frumos capu i-l tăia.
 În sulîță îl sprijîna,
- 150 La disagi îl aședa
 Și pe cal că 'ncăleca,
 La Costandin Brâncoveanu
 [mergea,
 Și din gură-i cuvînta :
 — Brâncovene Costandine,
- 155 Dă'mî tu mie Domnia,
 Domnia și moșia,
 Că mî-am tăiat nășia.
 Mî-a fost părinte mai mare,
 Mî-a ars focul la spinare,
- 165 Frică mî-e de lumînare !
 Costandin Brâncoveanu
 [striga :
 — Mă porc de cîne, liftă rea,
 Cine ție țî-a poruncit
 Și ție țî-a volnîcit,
- 170 Să țî tu calea Domnilor,
 Al doilea 'mpărăților,
 Al treilea vitejilor ?
 Măine, poimăine înainte'mî-oî
 [teși,
- Și pe mine m'oî întalni,
 175 Și pe mine m'oî tăia,
 Cum ai tăiat nășia ;
 Da nu e mai bine așa,
 Pînă ești la mâna mea,
 Să-ți repui eu viața ?
- 180 Chip gălăpuului făcea
 Și-î dete capu alătura.
 Făcu mörte peste mörte,
 Două capete, împreunate.
 Tron de cêră le făcea,
- 185 La 'mpărăție 'i mâna,
 De se ducea pomina
 Și aicea și'n Viena,
 D'auđia Măria Sa
 Și tare se jeluia,
- 190 Și cu tötă Nemția,
 De-a rămas pomina.
 Pe tötă Valahia !

AGA BĂLĂCEANU.

VARIANTĂ PRESCURTATA.

Cules de Chr. N. Țapu de la bătrânul Burcea din com. Adamești-Teleorman.
Partea întâia a acestui cântec lipsește, și toți lautarii din comuna Adamești,
încep acest cântec cu versetul «Brâncoveanu ce făcea?»

- Brâncoveanu ce făcea?
Stolț la Bălăceanu trimetea;
Bălăcean pe Drăgan chema
Și din gură-l întreba:
5 — Ce-o fi asta, fine Drăgane?
Stolț mî-a trimis Brâncoveanu,
Nu cum-va pentru bătaie,
Saă este resvală'n țară?
Dară Drăgan răspundea:
10 — Nașule, dumneata,
Prin București am trecut,
Multe lifte am vădut,
Turci și Nemți și Tătari
Poloni, Unguri, mustăți mari;
15 La resbel dac-om mergea,
Multe lifte-om tăia.
Tu să tai în două părți,
Că's prea multe, multe legi,
Și eă să tai într'o parte,
20 Ca să am mai buuă parte
Duminecă dimineță,
Cam pe rouă cam pe ceta,
In răsăritul de sora,
Amândoi porniră călare;
25 La Dumnețeu se rugară,
Și din gură cuvîntară:
— Dómne, Dómne, ajută-ne,
Ca să venim sănătoși,
Ca doi trandafiri frumoși!
30 Drăgan, finu, se ruga:
— Dar'ar Domnu Dumnețeu
Să fie pe gândul mîeu:
Fóte verde tei frunđos,
Capul nașului să-l vėd jos!
35 Ei la resbel că pleca,
La București ajungea.
In margine la Colintina
Multă oștire mî-era,
Știți ca frunđa, ca iarba.
- 40 Aga Bălăceanu ce făcea?
Când așa sodom vedea,
Ochianu la ochi punea,
Peste óste se uita
Și din gură că striga:
45 — Alelei, Drăgane, fine,
De noi acum nu e bine,
Să ne luptăm peste fire,
Cu ăst sodom de oștire!
Bălăceanu ce mî făcea?
50 Sus la piept mîinile punea
Și lui Dumnețeu se ruga:
Dómne, Dómne sfinte,
Ascultă ruga'mi ferbinte,
Cum m'ai scăpat întâia óră,
55 Scapă-mă și a doua óră!
Drăgan atunci ce făcea?
El din gură se ruga:
— Fóte verde tei frunđos,
Capu nașului să'l vėd jos!
60 Bălăceanu in oștire intra,
Cu paloșu in ea năvală da.
Dară Drăgan ce făcea?
Sta la margine, se ulta,
Nu'i venea a-se lupta,
65 Calu oprit îi erea,
De tăiat nimic tăia.
Bălăcean la Turci tăia,
Pên 'măinele i se 'ncorda
Și sângele se inchea,
70 Pênă calu-i ostenia.
Bălăceanu ce făcea?
Dacă vedea că ostenia,
Finului Drăgan grăta:
— La margine și acasă;
75 Calu mî-a ostenit
Și eă am stătit.
Când amândoi că fugia
Oștirea la gónă-i lua,

- După ei se 'nșiruia,
 80 Atunci Drăgan ce făcea ?
 El odinit cum era,
 Cu calul înainte fugia,
 Pe nașu-său în urmă 'l lăsa,
 Și 'n Dâmbovița că 'l băga,
 85 Și din gură că-î striga :
 — Fugî, nășicule, nu așa,
 Că ne-a ajuns potera !
 Bălăceanu ce 'mî făcea ?
 Cu calu 'n nămol intra,
 90 Și mai rău se'noroia.
 El din gură că striga :
 — Saî, fine Drăgane,
 Calu mi s'a potmolit,
 Oștirea m'a cutropit !
 95 Dară Drăgan ce dicea ?
 — Dăsfă-ți, nașule, cămășile,
 Că cămășile-ți sînt grele,
 Nu pătrund glônțele pîn ele.
 100 De cămăși se desfăcea,
 Drăgan la el se năpustia,
 Suliță'n el c'o băga,
 Mașile 'le vërșă ;
 Pêne oștirea sosia,
 105 Bălăceanu mort era.
- Brâncoveanu ce dicea ?
 — Drăgane să trăiești,
 Domnia s'o stăpânești !
 Pe Drăgan în scaun îl punea,
 110 Bărbierii că chema,
 Bine că mi-l mai spăla,
 Mi-l rădea, mi-l potrivă
 Pe brațe, atunci mi-l lua,
 Și'n Domnie-l aședa.
 115 Brâncoveanu lui grăia :
 — Drăgane, Drăgane,
 Mare hoțamane,
 Cum tu să domnești
 Lumea s'o stăpânești ?
 120 Ți-ai tăiat tu nășia,
 Dar mî-te acum Domnia ?
 La gealăpî el poruncia
 Capul lui Drăgan să-l ia.
 — Lui Drăgan capul să-î luați,
 125 De cât lumea s'o domnescă,
 Trupul lui să-î putredescă !
 Capu lui Drăgan tăia
 Și pe el îl ingropa,
 La Mănăstirea Domnescă,
 130 În lume să se pomenescă !

CÂNTECUL LUI MOCAN-OLEAC

Comunicat de Invățătorul Leabu de la lăutarul Gh. Bălțatu, din Șerbănești (Olt).
 A se vedea variantele prescurtate «Toderel» în colecția d-lui Bibicescu pag. 276
 sqq. No. 335, pag. 279 No. 336 și pag. 283 No. 283 No. 337 și colecția Ulpian «Fata
 popi Opri» pag. 52, 53.

- Sus la Inidióră,
 Voinicel se 'nsóră,
 Voinicel Oleac,
 De tată sêrac,
 5 De mamă prădat,
 De blagă bogat ;
 Dúmneđeũ I-a dat
 Ca unui sêrac.
 Blagă ce-î-a dat ?
 10 Trei turme de oi,
 Trei ciređi de boi,
 Hergheliu de cal,
 Nouă mori în vînt,
 Nouă supt pămînt,
 15 Macină argint ;
 Mîere și cu unt,
- Curge pe pămînt ;
 Ce nu s'a vêdut,
 Nu s'a pomenit !
 20 Fata de unde-o ia ?
 Fata popii Opri,
 Din țara Moldoviî.
 Mândră ca a lui,
 Nu-e a nimănuî,
 25 Mândră și frumósă,
 Între ochi mângăiosă ;
 Între gene, între sprincene,
 Pică diamant din ele.
 Nunta că o isprăvia,
 30 Șapte pungî de galbeni chel-
 tuia ;]
- Lăutari și temniceri,

- Ca roua din burușeni.
Acasă mi-o aducea,
35 Și la horă o scotea,
Cum e datina,
Și rindușala.
Turcii mi-o vedea,
Turcii Malageni,
40 Căniți Giurgiuveni,
Hoșii Brăileni,
Și Nicopoleni.
Din gură striga :
— F.tu'i mâni-să,
45 Mândră ca a lui
Nu e-a nimănuș,
Mândră și frumoșă,
Intre ochi mângăioșă,
Intre gene, între sprincene,
50 Pică diamant din ele!
In vorbă 'l puneă,
La bir il sușă,
La dajdie domnescă,
Să mi-l sërăcescă.
55 Pe an ce 'l puneă ?
Pe an,
Un car de banș,
Și de luuă,
O pungă plină,
60 Șapte banițe de făină
Și-un pușor de găină.
Mocanu ce făcea ?
Anu că-î veniă,
Vindea ce 'și avea,
65 Biru nu 'l plătia,
Nici, nu 'l curăța.
Dator rămănea,
Șapte pungi de banș ;
Șapte și cu șapte
70 Face patru-spre dece,
Stă inimioara rece,
Tot nu se plătește !
Lui îi rămănea,
D'un cal, d'un cârlan,
75 De urechi cîulit,
De vine stărcit,
Făcut pe fugit.
Mocan se gândia,
— F.tu'i mumă-sa,
80 Să 'mi vinș pe maica ?
O fi cam păcat,
Că ea m'a făcut,
Și ea m'a crescut,
De foc m'a păzit.
85 Să 'mi vinș pe taica ?
Taica e bătrân,
Dă la preș pușin ;
- Să 'mi vinș eu calu
Ce-o să iau pe el ?
90 O mie de lei,
Ce să fac cu ei ?
Să 'mi vinș pe mândra ?
Plătesc birușca
Și cheltuș și datoria.
95 Mândro, mândra mea,
Scól de te gătește
Și te premeneste ;
Bagă fața la 'nălbělă,
Buze moi de rumenělă
100 Și sprincene din cernělă,
Fața albă 'n condeșală
Și-ți ia ițe dintr'o mie
Și rochiță de cuhnie
Și brêu lăt din Ţaligrad, —
Cotu cincî galbenî luat —
105 Și cu papuci de la Turci,
Potcoviș cu coji de nucî.
Mândra se găția
Și se premeniă,
La tîrg mergea ;
110 La tîrgu de florî,
Că vin negustori.
Pristav că puneă,
Pristavu-mi striga :
— Mândră de vinșare,
115 Că e biru mare !
El că se plimba,
Nimeni nu grăia,
Nici că o întreba.
Dar un Turculeș mititel,
120 Mititel și frumușel,
Șede 'n dughinel ;
Mult mi-e frumușel
Și mi-e ghindeșel,
Sémănă mândra cu el.
125 — Măi, mocane fărtate,
Ce mi-ai mănecat,
Dis de diminéță,
Pe rouș pe cétă,
Vreme turburósă
130 Și lăcrămičiosă,
Cu mândra de mână ?
Sau ți-este de dare ?
— Mândra mi-e de dare
Că e biru mare !
135 — Dă-te mai încóce,
Că mândruța 'mi place.
Acolo mergea,
Îi lua séma d'a mărunt,
Din creștet pên'n pămînt,
140 Sprincenile-î plătesc mult,
Fața te bagă'n pămînt !

- Măi, mocane fărtate,
Asta bună, rea,
Ce să'mi ceri pe ea?
- 145 — Șapte pungî de bai,
Șapte și cu șapte
Face pașpre-dece,
Stă inimioara rece,
Tot nu se plătește!
- 150 Turcu c'auđia,
Cheia'n mână lua,
La ladă căta,
Baniî că-î lua,
Pe mândr'o plăția.
- 155 Mocan ce făcea?
Baniî că-î lua
In traistă-î băga,
La cal se ducea,
Trei vorbe dicea:
- 160 — Vinduî ce avu',
Eû nu sărăciî;
Vinduî pe mândra,
Sărac cât lumea
De tată, de mumă,
- 165 De frați, de surori,
Lume făr'de dor!
In cărciumă intra,
O oca de vin scotea,
Cu pahare că'mpărția,
- 170 Să fie pentru mândra,
Că mi-a plărit birușca
Și totă cheltuiala.
Turcu ce făcea?
Pe mândra o lua,
- 175 In celăraș intra,
De țite o apuca
Și mi o săruta.
Mândra ce dicea?
— Turculețule,
- 180 Imbrihorule,
Frumușelule,
Las m'oî săruta,
Că eû sint a ta,
Că m'ai cumpărat,
- 185 Că mulți bani ai dat;
Stai să ne'ntrebăm
Din ce neam sintem,
Prea ne semănăm?
Om fi verișori?
- 190 Niscaî frățiori?
Lume făr'de dor!
Turcu că'mi grăia:
— Mândro, mândra mea,
Că eû mi-ți sint
- 195 Fecioru popii Opri,
Din țara Moldovii;
- Turcii m'a robit,
De mic m'a robit,
Și'n ei c'am intrat,
200 Legea le-am luat,
De nu m'au tăiat.
Ce mi-au dăruit,
Dughenă-am făcut,
De m'am pricopsit.
- 205 Mândra c'auđia
Din ochi lăcrăma
Și din gură dicea:
— Turculețule,
Frumușelule,
- 210 Frățiorule,
Că și eû că sint
Fata popii Opri,
Din țara Moldovii
Taica că m'a dat
- 215 După al mocan fărtat,
Prea era bogat;
Și acum a sărăcit,
Veđi de m'a vindut.
Turcu c'auđia,
- 220 La ea se uita,
Hristove căta,
Bunî frați se găsia
De tată, de mumă,
De frați, de surori,
- 225 Lume făr 'de dor!
Turcu se scula,
După mocan se lua,
In cărciumă'l găsia
Și din gură î cuvinta:
- 230 — Măi, mocane, fărtate,
Baniî ce ți-am dat,
Te-am împrumutat
Ca p'un bun cumnat;
Nu mi ai fost fărtat,
- 235 Ci mi-ai fost cumnat,
Și eû să-ți mai daî,
Ți port cheltuiala,
Să mergi la taica
Și să-î spuî de asta!
- 240 Mocanu c'auđia,
In picere săria,
In gură'l sëruta,
Și bine-î părea.
Acasă mergea
- 245 Și bea și mânca
Și se'veselia.
Turcu ce făcea?
De genunchi că'ngenuchia,
Mândra scrisore scria,
- 250 La tat-sëu il mâna.
Cartea că-î vedea,

Slova c'o cunoștea,
Pe ea leșina
Și el că muria.
255 Mocan il ingropa,

Blagă-î remănea ;
Mocan o stăpâna,
Iar se'nbogăția !

CÂNTECUL LUI MOCAN VOINICEL OLEAC.

VARIANTA.

Cules de Chr. N. Țapu, din gura Iăutarului Dumitru Valeanu-Roșiorii-de-Vede-Teleorman.

Foie verde sălcioră,
Sus la Inidioră,
Voinicel se 'nsoră,
Voinicel Oleac,
5 De părinți s'erac,
De blagă bogat.
Dumnezeu l-a dat,
Ca unui s'erac.
Blagă ce 'și avea ?
10 Trei turme de oi,
Trei cireți de boi,
Erghelii de cai,
Nouă mori în vint,
Nouă supt pământ,
15 Macină argint ;
Miere și cu unt,
Curge pe pământ.
Și el mi se 'nsoră
Și ia fata popii Opri,
20 Din țara Moldovii.
Fata mi-o lua,
Nuntă ca nuntă,
Acas' mi-o aducea,
La horă o-scotea,
25 Cum e datina,
Și rânduiala.
Pe ia mi-o vedea,
Turcii Malageni,
Câinii Giurgiuveni,
30 Oții Nicopoleni.
Ei se necăjia,
Ei unde mergea ?
La neagră cafea,
Dă se căfenia ;
35 Ciubuce-aprindea,
La bir ridica,
La birta domnescă,
Să mi-l s'erăcescă.
Că mândră c'a lui,

40 Nu e a nimăru,
Mândră și frumoasă,
Intre ochi mângăioasă ;
Intre gene,
Intre sprincene,
45 Pică diamant din ele.
Mocan ce 'mă făcea ?
Vite ce 'și avea,
Tote le vindea,
Vindea și mōra,
50 Birul nu 'l plăția.
Că pe an ce da ?
Pă an car de bani,
Și dă lună,
Pungă plină,
55 Șapte băniți de făină,
Și-un pușor de găină.
Și, el că s'erăcea,
Dar lui îi rămănea,
D'un cal,
60 D'un cârlan,
Fătat de trei ani,
De vine stircii,
De urechi ciulii,
Făcut pe fugit.
65 El că se gândia,
— F...tu'î mumă-sa,
Să vină eu calul,
Ce-o să iaș pe el ?
O mie de lei.
70 Ce-o să fac cu ei ?
Să vină pe maica ?
O fi cam păcat,
Că ea m'a scăldat,
Și că m'a 'nfăștat,
75 Și m'a legănat,
De foc m'a păzit,
Mare m'a făcut !
Dar să vină pe mândra ?

- Plătesc biru, datoria,
 80 Dar sînt sêrac cît lumea,
 Când oî vinde pe mândra!
 — Mândro, mândruléna mea,
 Scólă-te tu, nu ședea,
 Și tu mi-te gătește,
 85 Și mi-te premeneste.
 Bagă fața albă de'nălbială,
 Buze moî de rummenelă,
 Sprîncene de 'ncondeială.
 Și ia îe
 90 Dintr'o mie
 Și rochiță de cutie,
 Brêu lat din Țaligrad, —
 Cotu cincî galbenî luat, —
 Tot de mine cumpêrat
 95 Și cu papuci de la Turci,
 Potcoviți cu coji de nucî;
 Că am să te duc,
 La tîrgu de florî,
 Că vin negustorî.
 100 Pê ea c'o lua,
 P'al cal c'o puneă,
 La tîrg c'o ducea.
 Acolo ajungea,
 Un zlot că mi și da,
 110 Un pristav puneă.
 Pristavul striga:
 — Mândră de vîndare,
 Că mî-e birul mare!
 Nimenîa nu se găsîa.
 115 Un mic de Turculeț,
 Sêde 'n dughenel,
 Vinde bumbăcél,
 Samëmănă mândra cu el.
 El că mi-ș venîa,
 120 La ea se uîta,
 Îi lua seama d'amărunt,
 Sprîncenile-î plătesc mult,
 Fața mi l băga 'n pămînt!
 El din gură striga:
 125 — Mocane, fârtate,
 Dă-te mai încóce,
 Asta bună, rea,
 Ce-o să 'mî cei pe ea?
 — Nouë pungî de banî.
 130 Nouë și cu nouë,
 Facem opt-spre-dece,
 Imî stă inimióra rece!
 Turcu c'auđîa,
 Chiar c'o lua,
 135 La lădiță alerga,
 Cât cerea, atâta 'î da.
 Mocan ce făcea?
 Banî c-î lua,
- La chimir că-î băga,
 140 In dughén intra;
 O oca de vin scotea,
 Cu paharu că'mpărîa:
 — Să fie pentru mândra,
 Că mî-a plătit birușca,
 145 Și tótă datoria.
 Dară Turcu ce'mî făcea?
 Pe mândra c'o lua,
 Acas'mî-o aducea,
 In celărel o băga,
 150 De țite o cîupîa,
 In față-o sêruta
 Și mândra că'mî striga:
 — Turculețule,
 Mititelule,
 155 Frumușelule,
 Gingășelule,
 Tu las'm'oî sêruta,
 Că eî sînt a ta,
 N'a trecut vremea;
 160 Că mulți banî ai dat,
 De m'ai cumpărat.
 Dar stăi să ne'ntrebăm,
 Din ce neam sîntem
 Că prea ne semănăm?
 165 Om fi niți-caî verișorî,
 Saū niți-caî frățiorî?
 Turcu c'auđîa
 Din gură striga:
 — Mândro, mândra mea,
 170 Ascultă-mî vorba,
 Că eî că mi-ș sînt
 Feciorul popii Opri,
 Din țara Moldovîi.
 Turcii m'a robit,
 175 De mic m'a robit.
 In eî am intrat,
 M'a desbotezat.
 Eî mî-a dăruit,
 Eū că mî-am făcut,
 180 De m'am pricopsit;
 Legea le-am luat
 De nu m'a tăiat!
 Mândra c'auđîa
 Papuc din picior scotea,
 185 Peste obraz se bătea,
 Pêr galben își jumulîa,
 Fața albă 'și sgârîa,
 Și din gură că-î đicea:
 — Turculețule,
 190 Frățiorule,
 Și eū că mi-ș sînt,
 Fata popii Opri,
 Din țara Moldovîi.

- 195 Taica că m'a dat,
 Dup'ăst mocan fârtat,
 Prea erea bogat!
 Turcu hristoga 'mî căta,
 Bunî fraţi se găşia,
 De tată, de mură,
 200 Din fraţi, din surorî,
 Lume fără dor!
 Turcu ce 'mî făcea,
 Dupě mocan se lua,
 Şi 'n dughean că mi-l găşia,
 205 Şi din gură că-î striga:
 -- Mocane, fârtate,
 Nu mî-ai fost fârtat,
 Ci mî-ai fost cumnat;
 Baniî ce ți-am dat,
 210 Eū te-am inzestrat,
 Ca p'un bun cumnat.
 Şi am să-ți mai dau,
 Să-ți port cheltuiala eū,
 Să te duci la taic'al meū.
- 215 Mocan il auđă,
 In brațe 'l lua,
 Şi mi-l sēruta.
 Turcu il lua,
 Acasă-l ducea,
 220 Mare masă 'ntindea,
 Şi bea şi mânca,
 Cu el se cinstia,
 Pe mândra i-o da.
 O cărticică 'mî scria,
 225 Cu slova cam mărunţia,
 Mărunţică,
 Ca furnica,
 La tat-sēū o trimetea.
 Tat-sēū c'o vedea,
 230 Slova-î cunoştea,
 Din buze şoptia,
 El că 'mî leşina,
 Sufletu-î ieşia.
 Mocan rămânea,
 235 Iar se 'mbogăţia!

CÂNTECUL LUI BADU CARCIUMARUL

(Cules din gura lăutarului Ión Stan-Baluică—Mănăstireni-Vâlcea)

Să se compare ca variante «Badiul» din colecţ. d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 538 sqq şi cu balada «Badiul» pag. 124—127, din colecţ. d-lui V. Alexandri—cu «Badiul Cărciumarul», din broşura d-lui N. A. Caranfil, pag. 76—87, şi «Badiul» din colecţia pâr. S. Fl. Marian pag. 128—141. Idem Colecţia D-lui Vulpian, pag. 21 sqq.

- Vine Turciî tot-d'aurea,
 In plăurea,
 Tot umblând şi ispitind
 Şi de caiî nechezând
 5 Şi de Badu'şî întrebând:
 — Care'î Badu cărciumaru,
 De ăiua cărciumăreşte
 Şi nôptea măcelăreşte?
 Plimbă-mi-se Turciî, plimbă
 10 Pe marginea Dunărei;
 Aşa Turciî se plimba,
 Cu trei fete se întâlnea,
 Care la pânză 'nălbă
 Şi bună ăiua le da:
 15 — Bună ăiua fetelor,
 — Mulţumescu-vě, Domnilor,
 Şi mai marî Pafirilor!
 Aşa Turciî ce'mî grăia?
 Cu fetele că vorbăia:
 20 — Fetelor, ca dumnea-vóstră
- De mî-ai spune in direptate,
 Pânzele să se 'nălbescă,
 Ştiî ca cōla de hârtie,
 Care o îei din prăvălie
 25 Şi logofetiî mî-o scrie.
 De n'ai spune in direptate,
 Pânzele să se cernescă,
 Ca rasa călugărescă.
 Care e Badu cărciumaru
 30 De ăiua cărciumăreşte
 Şi nôptea măcelăreşte?
 Dar fetele ce'mî făcea?
 Ele că mi-se 'ntrista,
 Pânzele şi-le strângea,
 35 Potecuţa casi'şî lua.
 Dară Turciî ce'mî făcea?
 Din urmă nu le slăbia,
 Când in sat s'apropia,
 Iar inainte le ieşia,
 40 In potecă le întâlnea

- Și-al doilea le 'ntreba :
 Care'i Badu cârciumaru,
 De ziua cârciumărește
 Și noptea măcelărește,
 45 Măcelari de Turci d'eî mari,
 Le taie capetele
 Și le ia haznalele ?
 Dar fetele ce'mi făcea ?
 Tot de frică și de gróză,
 50 Pe Turci îi îndrepta
 Și casele le arăta :
 — Turcilor, Pafirilor,
 Vedeți-a casă mititică,
 La cea margine de luncă,
 55 Cu ferestrele de sticlă,
 Cu porțile zugrăvite,
 Pin'năuntru poleite,
 Cea Badu cârciumaru,
 Acilea, märe, că'mi șade.
 60 Așa Turcii ce'mi făcea ?
 Iatagane că scotea,
 Pe călușei tăbăra
 Și la Badu că'mi mergea.
 Porți incuțate gășia,
 65 De trei ori că mi-l striga,
 Nimenea că n'auđia,
 Porțile nu descuia.
 Dară Turcii ce'mi făcea ?
 Buzdugane că'mi scotea,
 70 Cređ în pörtă le repedă,
 Porți la părete că'mi da ;
 Turcii in curte că'mi intra,
 Drept la grajd că'mi trăgea,
 Caii la iesle punea,
 75 Fin cu plöie că le da,
 Sus pe sală se suia.
 Când la Badu că mergea,
 Puținel ușa'mi crăpa
 Și pe Badu nu'mi vedea.
 80 Dară Turcii ce'mi făcea ?
 Peste Bădulésa da,
 La oglindă se găția,
 Zuluși și'i răsucia,
 Bună-ziua că mi-i da:
 85 — Bună ziua, Bădulésă,
 Fată de cârciumăresă,
 Cu ochii din curvă alésă ;
 Pe Badu ce l'ai făcut,
 Pentru Badu c'am venit ?
 90 De ț-e Badu, cređi, la vie,
 Trimete curënd să vie ;
 De ț-e Badu, cređi, la cramă,
 Trimete, ca să mi-l chiamă ;
 De ț-e n' secerat,
 95 Trimete ca'i de olac,
- Să mi-l aducă legat !
 Bădulésa ce'mi dăcea ?
 — Turcilor, Pafirilor,
 Nu mi-e Badu in secerat
 100 Și mi-e Badu mort de beat,
 C'a bėut și s'a 'nbătat,
 El, märe, când s'a culcat,
 Către mine s'a jurat, —
 Eū de când l'am luat
 105 Așa spaimă nu mi-a dat :
 Că cine l'o deștepta
 Frumos capu i-o tăia !
 Și el, märe s'a culcat
 Cu paloșu pus pe piept
 110 Și mi-e frică să-l deștept !
 Așa Turcii c'auđia
 Năvală ca porcii da,
 Peste Badu că intra.
 De adormit că mi-l lua,
 115 Cu fața'n jos că'l punea,
 Frumușel că mi-l lega
 Sîrc cu mânele 'ndărăt ;
 Cu frânghie de mătase,
 Care e 'npletită 'n șase,
 120 Taie carne, razmă'n öse.
 Cu virsta 'n două-spre-dece,
 Taie carne, pin ostrece.
 Și bine mi-l prionia,
 Tot de stălpul coșului,
 125 In bătaia fumului,
 In dogórea focului,
 Unde-i pás voñnicului.
 Mi-l bătea, mi-l chinuia,
 Care nu se dovedia,
 130 Cu latul șatanului,
 Tot in lungu trupului,
 Cu sfircul sgărbaciului,
 Pe fața obrazului,
 Unde-i pás voñnicului !
 135 Dară Badu ce'mi făcea ?
 De nevastă se ruga :
 — Alei tu soția mea,
 Nu ședea, nu te uita,
 Cată f...tu'i mumă-sa,
 140 Că mi-a scurtat viața !
 Ia mai ia-ți cheițele,
 Descuie lădițele,
 Și'ți ia ite
 Dintr'o mie,
 145 Rochiță de citarie
 Și ochi negri din colivie,
 Sprincene de condeieclă,
 Buze moi de rumenclă ;
 Și brėu lat
 150 De Taligrad, —

- Cotu șapte galbeni luat.
 La cămară să'mi descui,
 Oala de galbeni să'mi umpli
 Și in casă ca să'mi intri.
 155 Când in casă că-î intra,
 Te faci a împiedica,
 Galbeni pe jos a vërsa.
 Turcii, când or vedea,
 Galbeni de jos or aduna
 160 Și pe mine m'or lăsa.
 Cată f...tu'î mumă-sa,
 Vedea-veî ce li-oî lucra!
 Dară Turcii ce'mî făcea?
 La galbeni nu se uita,
 165 Tot pe Badu 'l canunîa,
 Doi la bătate 'î trăgea,
 Doi la Badu se răsîta.
 Badu nevesti dicea:
 — Aleî tu soția mea,
 170 Nu șede a nu te uita,
 Cată f...tu'î mumă-sa,
 Că mi-a scurtat viața!
 El așa mi-o învăța:
 — Dragă nevastica mea,
 175 Sumete'î rochița'n brină
 Și mi-îi ia vedrița'n mână
 Și-îi fă calea la fântână,
 Și vedrița să mi-o lași
 Pe uliță să'mi apuci,
 180 Pe uliță Driuluî,
 Driuluî,
 Codriuluî.
 In capul de uliță
 Este o mică pimniță.
 185 Bine séma ca să-î îei,
 La pimniță ca să mergi,
 La feréstră ca să strigi.
 Este o mică pimniță;
 Are patru-deci de uși
 190 Și cu șapte-deci de buți;
 Și pe Niculcea să'l strigi.
 C'acilea Niculcea 'mî șade,
 Cu trei fete de'mpêrat,
 Luat de la Țaligrad,
 195 Tot cu sabie le-a luat.
 Și lui Niculcea să-î spuî,
 Să veî Niculcea ce dice?
 Când aude, incede a plânge.
 Așa Niculcea auîa,
 200 Uși la părete că'mî da,
 Pe Bădulésa 'ntreba:
 — Cumnată-mea Bădulésa,
 De ce-oî fi mai dat p'acasă?
 De când frati-meu te-a luat,
 205 Pe la mine n'ai mai dat,
 Pe la mine n'ai mai dat,
 Dar acuma ce ai cătat?
 Dar ea, măre, ce'mî dicea?:
 — Ei, cumnatu meu Niculcea,
 210 Nicî acuma nu venîam;
 Creî, aî-nópte, la o vreme,
 Creî, Turcii că mi-a sosit,
 Pe Badu mi l'a robit.
 Șade Badu spânzurat
 215 Tot de stâlpu coșuluî,
 In bătaia fumuluî,
 In dogórea foculuî,
 Unde-î pás voiniculuî!
 Mi-l bate, mi-l chinueste,
 220 De nu se dovedește,
 Cu latul iatanuluî,
 Tot in lungul trupuluî,
 Cu sfircu sgârbacîuluî,
 Pe fața obrazuluî,
 225 Unde-î pás voiniculuî!
 Și tu beî și chioțești
 Și de Badu nu'ngrijești
 Și cîn pistóle trosnești,
 Cu trei fete de'mpêrat,
 230 Luat de la Țaligrad,
 Tot cu sabia-le-ai luat!
 Dar Niculcea ce'mî făcea,
 Când așa că mi-auîa?
 Acasă mi-o trimetea:
 235 — Cumnată-mea Băduleasa,
 Ia-î drumu, te du acasă,
 Că mișelu s'a 'mbătat,
 D'ăia Turcii l'a legat;
 Că el de nu se'mbăta,
 240 Pe el Turcii nu'l lega.
 Ea, așa când mi-auîa,
 Din picîóre că mi cădea
 Și pe jos se tăvălîa,
 Măna 'n cap că mi-ș punea,
 245 Cât apuca, atât rupea.
 Niculcea dacă vedea,
 Cu inima se 'ntorcea
 Și la ea că se ducea,
 De mâncă mi o lua
 250 Și acasă 'mî-o trimetea,
 Cu gurița mi-o învăța:
 — Cumnată-mea Bădulésa,
 Ia-î drumu, te du acasă,
 Dă mai iute din picîor
 255 C'am un puîșor de șoim,
 L'oî deștepta din somn,
 Te-oî ajunge, te omor!
 Tu acasă să te duci,
 Eü pe urmă c'oî veni,
 260 Tot cântând și chioțând

- Și cu murgu nechezând,
 Din buzdugan asvârlind,
 Gardurile pologind.
 Turcii, măre, or auđi
 265 Pe tine te-or ispiti.
 Și tu, măre, să le spu
 Că sunt negustor de boi
 Și viu în gazdă la voi,
 Că și voi aveți do
 270 C'am vîndut ciređile
 Și-am bătut căștîurile:
 A bătut de s'a'nbetat,
 D'aia face larmă'n sat.
 Ea așa că le spunea,
 275 Dacă Turcii mî-o întreba.
 Uite Niculcea sosîa,
 Turcii 'n casă că intra,
 Tot de Badu s'apuca.
 Iar Niculce, când venîa,
 280 Calu afară că'l lega;
 Când în casă că intra,
 Spate 'n ușă că punea
 Și bună ăia le da:
 — Bună ăia, Turcilor,
 285 Și mai mari Pafrilor.
 De v_e robul de vîndare,
 Dați-mi-l mie 'n parale,
 Ori să facem d'o schimbare?
 — Așa Turcii c'auđia,
 290 Fôrte r_eu se sup_era
 Și ca mai tare spunea:
 — Nu n_ă e robu de vîndare,
 Nicî că'î robu de schimbare,
 Ci n_ă e robu de p_erdare!
 295 Niculcea, când auđia,
 Fôrte r_eu se sup_era,
 Ca mai tare porunca:
 — Cumnată-mea Bădulésa,
 Nu ședea, nu te uita,
 300 Și mai ia-ți cheițele
 Descuțe-ți pimnițele
 Scóte-mi o cupă de vin,
 Să'nchinăm pe la ăi creștini!
 O cupă de vin scotea,
 305 In m_ădu casi-o punea.
 Lua Turcii și mi-l gusta,
 Fôrte bun li se p_ărea.
 Iară Turcii ce'mî ăcea?
 — De Turci și cu pace real
 310 Dar Niculcea 'mî r_ospundea:
 — De Turc și cupa voi da;
 Cine cupa nu m_ă-o bea
 Frumos capu i-oî tăia!
 Bea Turcii și se'mbăta
 315 Și pe Niculcea 'ntreba:
 — Ce m_ăsură cupa să aibă,
 Care noi n-om putea bea,
 De Turc și cupa?
 Dar Niculcea le spunea:
 320 — O vadră și cincî oca,
 Care bea Badu cu ea,
 Vadra Taligradului
 Ocaua 'mp_ăratului.
 Turcii vinu că'mî bea,
 325 De Turc cupa 'și prim_ă,
 Bea Turcii și se'mbăta
 Și de Badu că'și uita.
 Dar Niculcea ce'mî făcea?
 Bine el că'î cunoștea
 330 Și de loc că se ruga:
 — Turcilor,
 Boșerilor,
 Am bătut,
 Ne-am veselit,
 335 R_ăndu Badului a venit;
 Sloboziți i m_ăna dr_ăptă,
 Facă'și crucea creștin_ă,
 Să-i dăm un pahar de vin,
 Să încerce vinu de bun,
 340 Că și el o fi creștin!
 Dară Turcii ce făcea?
 Ei că dacă se'mb_ăta,
 Pe Niculcea 'l asculta,
 Iataganele scotea,
 345 Fr_ănghiile le tăia,
 Drumu Badului că-i da;
 D'un pahar de vin că'î da,
 Badu în m_ănă 'l prim_ă,
 Numa buzele uda,
 350 Ca mai tare porunca,
 De frate s_ău se ruga:
 — Alei, frate Niculcea,
 Mari ț_i-a fost puterile,
 De mi-a lungit ăilele;
 355 Bate-m_ă tu marginele
 Și să'm_ă ț_i sorócele,
 Să'm_ă bat e_ă mijlócele.
 Ce de la mine o sc_ăpa,
 De la tine să nu scape,
 360 Nicî pe gaură de șarpe!
 Badu, măre ce'm_ă făcea?
 De n_ăc_ăjit ce era
 M_ăna'n pozinar băga,
 Mititel paloș scótea
 365 Și pîn Turci că'mi-l isb_ă;
 De n_ăc_ăjit ce era
 N'avea Badu ce tăia,
 Ca pe varză mi-i toca.
 Că fu Badu n_ăc_ăjit,
 370 R_ăzmă paloșu pîn zid,

- Scóse brazde ca de plug.
 El de Niculcea se ruga :
 — Alei frate Niculcea,
 Mai bine să te păzești,
 375 Că sunt tare necăjit,
 Ochii s'au 'mpoiejenit
 Și mi-e frică că te stric !
 Dar Niculcea ce'mi făcea ?
 La Badu că se ducea,
 380 De mână că mi-l lua
 Și-afară că mi-l scotea,
 Apă rece că cerea,
 Pe ochi negrii că'l spăla,
 Badu că se deștepta,
 385 Drept la graj că se ducea ;
 Șaua pe negru aședa
 Și la cămară mergea.
 Dăsăgeii îi lua
 Și de galbenii îi umplea
 390 Și pe negru îi aședa
 Și la plimbare pleca,
- Pe ulița Driuluț,
 Driuluț,
 Codriuluț.
 395 Amândoi că se plimba
 Și Niculcea mi-ș cânta :
 — Vai, tratule,
 Badule,
 Cum îți arde casile
 400 Și mi-ți put slăninele !
 Dară Badu ce dicea ?
 — Las, fratule, să ardă
 Că mai am paralele
 Și mi-oi face altele ;
 405 Marț ți-a fost puterile,
 De mi-ai lungit țilele !
- Mă plătiți cu cântecu
 Ca lupu cu urletu,
 Când potera mi-l gonește,
 410 Dă pielea și se plătește.

CÂNTECUL BADULUI.

(VARIANTA).

Cules de D-l Ion Odor de la Ion Pescaru, din Comuna Gura Belii—Prahova.

- Umbă Turcii tot d'afurea,
 D'afurea prin păduri,
 Tot dinumuri,
 Pă drumuri.
 5 Dă câtat pe cine cată ?
 Tot pe Badu
 Cărciumar,
 Diua este cărciumar,
 Noptea este măcelar,
 10 Măcelaru Turcilor,
 Chisagiu ovreilor.
 Iar Turci, că nu'l afla,
 Peste casili lui că da,
 Și la pörtă se oprea,
 15 Și diu gură întreba,
 Pe nevasta
- Bădulésa :
 — De e Badu'n casă,
 Di-i să iésă !
 20 De e 'n tîrg,
 La carne grasă,
 Trimete'l să vie acasă ;
 De-i în vie,
- Di-i să vie !
 25 Bădulésa ce dicea ?
 Ea așa le răspundea :
 — Nu e 'n vie ;
 Ca să vie,
 Niçi în tîrg,
 30 La carne grasă,
 Trimes, să vie acasă ;
 Ci e beat,
 Culcat în pat,
 Cu paloșu gol pe piept,
 35 Și mi-e frică să'l deștept,
 Că-i un om cam neînțelept.
 Turcii dacă audia,
 După cai descăleca,
 Năvală'n casă că da,
 40 Și pe Badu îl lega,
 Tot de stălpu hornuluț,
 În dogórea foculuț,
 Unde-i păs voiniculuț.
 Da Badu ce mi'și dicea ?
 45 — Dragă Bădulésă,
 Tu nevastă-mea,

Ce'mî staî şi'mî priveşti?
 Turcii mă isprăvesc!
 Ia'î o île,
 50 Dintr'o mie,
 Rochiţă portocalie,
 Brâu roşu din Țarigrad, —
 Cinci galbini cotu luat, —
 Şi te fă d'a surcela,
 55 Turcii sémă-a nu'î băga,
 Până mi te-î depărta,
 La frati-meu Niculcea,
 C'ala capu mi-o scăpa!
 Bădulésa se ducea,
 60 Vorba bine-î asculta,
 La Niculcea se ducea.
 Niculcea când o vedea,
 S'entrista, s'ebucura:
 — Ce e dragă cumnată?
 65 — Nu este rău pentru mine,
 Şi nu e nici pentru tine;
 Da, imi este de tot rău,
 Pentru Badu, frati-tău;
 Că Turcii mi l'aū legat, —
 70 L'aū găsit culcat în pat, —
 Tot de stâlpu hornuluî,
 În dogórea foculuî,
 Unde-î pás voiniculuî.
 Niculcea când auđia,
 75 Aşa din gură'mi grăia:
 — Țin' cumnată în de bea,
 Şi mergi înaintea mea;
 Că eū când oiū veni,
 Din pistóle părăind
 80 Şi din gură hărăpind
 Şi chiuind,
 Turcii când o auđia,
 Pe tine te-o întreba:
 — Cine este acela,
 85 De vine aşa?
 Tu să le spuî lor Joî:
 Ala-î negustor de boî,

Şi trage 'n gazdă la noi;
 Şi-a vîndut ciređili,
 90 Şi şî-a strâns dobêndili,
 Şi-acum bea din căştiguri!
 Niculcea când sosia,
 După cal descăleca,
 Şi în casă că mergea;
 95 O mână 'n prag că punea,
 Cu alta fruntea ştergea.
 Aşa cu ochii privia,
 Şi «Salamonichi» dicea,
 Da Turcii nimic nu-î răspundea.
 100 Când mâna pe paloş punea,
 Nici un Turc nu rămânea,
 Pe toî grămadă-î făcea,
 Pe frati s'eu 'l deslega,
 Afară că mi-l scotea,
 105 Şi din gură-aşa dicea:
 — Bădulésă, cumnată,
 Scóte ce-ai măi bun din casă.
 Scóte ce-ai măi scump în casă,
 Apoi foc caselor punea,
 110 Care pe drum că trecea,
 Tot pe Badu'l văicărea:
 Vai s'erace Badule,
 Cum îî arde casile!
 — Las' să arđă casele:
 115 Să topesc slăninile,
 Să curgă unturile!
 Ne'nchinăm cu cântecu,
 Ca calu bun cu umbletu,
 Ca şi lupu cu crângu:
 120 Cât trăfeşte,
 [Liboveşte,
 Câte un coteţ, că isbeşte,
 Câte-o găscă jumuleşte,
 Câte-un purcel guiceşte,
 125 Vênătoru'l dobîndeşte,
 Dă chelea şi s'ebăteşte.

CÂNTECUL BANULUI

Cules de Christea N. Țapu, din gura lăutarului Costea Gheorghe, din Săcenî-Teleorman

- Fôie verde murile,
Scos'a Ban plugurile
Pe câmpu Craiovei,
Să'mî are miriștile,
5 Să'ntórcă ogórele,
Să'mî samene meile,
C'a 'nflămândit róbele,
Cerșesc sêracele
Pe tóte ulițele,
10 Cu trăiștile doldora;
Că umblă prin mahala
Ne-a făcut de mascara,
Rid boerii în cafenea.
Dară Banu ce'mî făcea ?
15 Și plugul că, și'l pornia,
Mergea rótele turuind
Și bicele tot plesnind
Și mândile rinchezând.
Dar la plug cine 'mî trăgea ?
20 Trage d'albiș,
Cu cod'albiș;
Inaintea cod'albilor
Trage pegiș câte-și patru.
Dar inaintea pegilor,
25 Tráge suriș d'amândoi,
Se 'ngăduesc ca doi boi.
Dar caiș cine 'i mâna ?
Copilaș d'al Pârvuluș,
Finișoru Banuluș,
30 Banuluș bogatuluș.
Că s'a lăsat de Bănie,
S'a apucat de plugărie ;
Că Bănia 'i sêrăcie
Și plugăria bogăție.
35 Să veđi plugariș Banuluș,
Ca sfetnicil 'mpêratuluș,
Că le staú cojócele,
Ca vara ciupereile;
Tot cojóce de Samur,
40 Cusute cu barbă fir,
Pe ptept numaí trandafir.
Când cătase cam d'o parte,
Cam din spre sóre rêsare
Tare 'mî vine și'mî sosește
- 45 Băneasa pe-o vâlcea,
Demâncare la plug aducea.
Dar ce demâncare aducea ?
Găinușă
In ulcelușă,
50 Cocoșel
Pe tăterel,
Rachiaș
La clondiraș.
Dacă la plug că venia
55 «Aște-đeú» la plug că'mî da,
Dar Banul că 'i mulțumia:
— Mulțumesc, Băneasa mea!
Ea din gură că'í đicea :
— Bine, Bané dumnea-ta,
60 Ce te lași tu de Bănie
Te-apucași de plugărie ?
Rid boerii 'n cafenea,
Rid boerii de dumnea-ta,
Că te-ai lăsat de Bănie,
65 Te ai apucat de plugărie !
Dar Banul ce'mî făcea ?
El din gură cuvnița :
— Aoleo, mândruța mea,
Fórté cinstită fuseși,
70 Grele cuvinte avuseși ;
Dar Bănia e sêrăcie,
Plugăria e bogăție.
N'ai veđut Băneasa mea,
C'a inflămândit róbele,
75 Cerșuesc sêracele
Pe tóte ulițele,
Cu trăiștile doldora;
Și'mî umblă prin mahala,
Ne au făcut de mascara,
80 Rid boerii 'n cafenea !
Dar Băneasa ce'mî făcea ?
— Frumósă masă 'i întindea,
La un pleop că mî-o' ntindea,
Plugariș la masă ședea.
85 C'u pahar cin'le lumia ?
Să veđi Banul cel bêtrân,
Cu bărbuța pên'la brêú,
Cu firea ca de copil,

- Cu mintea de om bătrân.
 90 Dar Băneasa ce'mi făcea ?
 Acasă că mi-ș pleca
 Și c'un Turc că se'ndrăgă
 Și cu el că se cinstia,
 Lăutarii că-î cânta :
 95 Lăutarii cu dibelele,
 Toboșarii cu tobele
 Și gorniștii cu gornele.
 Ea cu Turcu că pleca
 Și pe Ban il părăsia.
 100 Fôse verde și-o lălea,
 Iată pe Ban că'l vestia,
 Nevestica Pârului,
 Finișoru Banului,
 Banului bogatului.
 105 Drept la Banu că mergea
 Și din gură că-î dicea :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 Beî și te 'nveselești,
 De nășica nu 'ngrijești ;
 110 Pe dumnea-ta te-a lăsat,
 Și cu Medin Pașa a plecat.
 Fôse verde și-o lălea,
 El așa când m'auđia,
 Fôrte tare se 'ntrista,
 115 Pahar din mână-î cădea,
 De necăjit ce era.
 Dar către Ban imi grăia
 Pârvu, finu Banului,
 Banului bogatului,
 120 El din gură cuvînta :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 Nu purta inimă rea,
 Ți-aduc eū pe nășica !
 Să'mi dai tu pe suru,
 125 Pe suru nebunu,
 Care fuge cu anu
 Și răsufliă cu ceasu.
 Banu din gură-î grăia,
 Când auđia pe Pârvu-așa :
 130 — Măi, fine Pârville,
 Cum să-ți dai eū pe suru ?
 Că suru e c'am nebun,
 Te duce nôptea făr'de drum,
 Făr'de drum, făr'de cărare,
 135 Nôptea pe la haïmanale,
 Și te-aruncă în ceia țară.
 Dar Pârvu nu înțelegea,
 El Banului răspundea :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 140 Dă'mi mie pe suru,
 Pe suru nebunu,
 Care fuge cu anu
 Și răsufliă cu ceasu,
 Măcar de mî-o repune capu !
 145 Dară Banu ce făcea ?
 Dacă vedea și vedea,
 El pe suru că i-l da,
 Pârvu mult se 'nveselă ;
 Frumos șeaua că'mi punea.
 150 Il înșela moldoveneste
 Și mi-l călărea turcește.
 Dară Pârvu ce făcea ?
 Cruce la pîept ridica
 Și pe suru încăleca ;
 155 Cu scara că sdrăncăna,
 Cu capu de cer că'l da,
 Incepu Pârvu a striga :
 — Naș, Banule dumnea-ta,
 Ceartă-ți pe suru,
 160 Pe suru nebunu,
 Că'mi repune capu !
 Dară Banu că-î striga :
 — Nu ți am spus eū, dragă fine,
 N'aș avea parte de tine,
 165 Că e suru c'am nebun
 Și te duce făr'de drum,
 Făr de drum, făr de cărare,
 Nôptea pe la haïmanale ?
 Incepu Banu a striga :
 170 — Dura, dura, surule,
 Surule, nebunule,
 Lasă-ți nebuniile
 Și tôte drăciile
 Și-apucă-ți drumurile.
 175 Pune buza la pămînt
 Și cōda fuțor în vînt
 Și te pune la pămînt
 Și scōte brazde de plug.
 Așa el că'l asculta :
 180 Punea buza la pămînt
 Și cōda fuțor în vînt
 Și s'așeđa la pămînt.
 Pârvu pe sur încălica,
 După Turc că se lua
 185 Și pe Turc că'l ajungea.
 Când fuse pe la periș,
 Puse loc d'a curmeziș.
 El din gură că-î striga :
 — Nașă, nășicuța mea,
 190 Ea'ntinde-mi d'a mîna a ta,
 Ca să-ți mai sărut mîna,
 Ca să-ți mai ertî tu greșala.
 Dară Nașa ce'mi făcea ?
 Mîna lui că i-o întindea
 195 Și'n brēu lui că i-o arunca,
 Pe cal Pârvu că o punea,
 Pe Turc că l'ajungea
 Și capul că i-l tăia.

- Când Turcu ȃicea «aman»,
 200 Il povırtea dupe cal.
 Dară Pärvu ce făcea ?
 Țolele Turculuı le lua
 Și el că mi-le'mbrăca.
 Celmeaua că ı-o lua,
 205 Pärvu în cap c'o punea,
 Și'n dărăt se'napoıa,
 La Banu la plug mergea.
 Dacă Banu mi-l vedea
 Din gură gróznic striga :
 210 — Băeți, luați oticele
 Și'nfundati colnicele,
 Că vine Turc Medin Pașa,
 A tăiat pe finu Pärvu,
 Acum vine să mă taie și pe mine,
 215 F.tu-l în lege de căine!
 Iar Banu, când il vedea,
 Pe suru ăl mic încălica,
 Pin bascele se'nfunda
 Și'n casă că mi-ș intra
 220 Și Pärvu că ı striga :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 Staı, frate, pêne coala,
 Că ți-am adus nășica,
 Să-ți dreg inimioıa!
 225 Banu din gură striga :
 — Sictir, păgân d'acilea,
 Că tu ești Turc Medin Pașa,
 Ai tăiat pe finu Pärvu
 Și acum vrei să mă tai și pe
 [mine,
 230 F...te în lege de căine!
 Dară Pärvu ce'mi făcea ?
- El așa, dacă vedea,
 De tóte se desbrăca
 Și celmeaua o lepăda,
 235 Cu ȃolele luı se'mbrăca,
 Pe feréstră se uita
 Și pe Pärvu il cunoștea
 Și afară că ieșea.
 Banu'n față 'l săruta
 240 Și din gură că-ı ȃicea :
 — Fine Pärvule, dumnea-ta,
 Fiind-că mi-ai făcut ășt bine,
 Ce bine să-ți fac și eu,
 Din mila luı D-ȃeu ?
 245 Să-ți dau viı,
 Să-ți dau moșiı,
 Sau erghelia de la baltă ?
 Nu pe tótă, jumătate,
 Pe cum nu e cu dreptate !
 250 Dară Pärvu că-ı ȃicea :
 — Naș Banule, dumnea-ta
 Să nu'mi dai viı
 Să nu'mi dai moșiı,
 Să'mi dai pe suru nebunu,
 255 Care fuge cu anu
 Și răsufă cu ceasu ;
 Când este pe la periș,
 Se pune'n loc d'a curmeziș.
 Când Banu că'l auȃia :
 260 Puținel că se'ntrista
 Și din gurăcă-ı ȃicea :
 — Ai, fine fie-ți dăruit,
 După cum tu ai dorit,
 C'a purtat trupșoru meı,
 265 Să mai porțe și p'al teı !

S T A N I S L A V

Spusa de G. Bălțatul lautar. Auzită de el de la Radu Dărdăiala lautar bătrân și căuș de postă.

Cules de I. Leabu învățator al com. Șerbănești-Olt și comunicat lui Christea N. Țapu.

- Sus pe lucîul Dunării,
Vine un caic zugrăvit,
Cu postav verde invelit,
Tot de malurî e isbit
- 5 Și de tină e stropit.
— Dar în caic cine este ?
Sînt cincî-șecîde Turci bătrâni,
Cu bărbile pîn la brîu,
Cu firea ca de copil.
- 10 Mai marele care este ?
— Săvai-Aga al Diuluș,
Mustafa de la Baba,
Care le împarte lefeaua.
Imbrihor de la Târgșor,
- 15 Că mi'l pîrtă binîșor.
Și ei, frate, că mi-î umbla,
Tot din vad în vad,
Și din sat în sat,
Tot întrebând și ispitând
- 20 De Stanislav copilu,
Incinge barba cu brău,
Casapul Ovreilor,
Măcelarul Turcilor.
Caic la margine 'mî da,
- 25 Fete mari frate gășia.
Fete mari pânze 'nălbînd,
Cămășî la sóre cosând,
Fete mari Beligrădence,
Neveste Țeligrădence.
- 30 — Bună ziua fetilor,
Fetilor, nevestilor !
De mi aș spune cu dreptate,
Pânzele să se 'nălbescă,
Știi ca cîla de hîrtie,
- 35 Cînd o ței din prăvălie,
Și logofetîi mi-o scrie,
Mai mîndru că mi-o mîngăie.
De mi-o-ți spune cu strîmbătate,
Panzele să se cernescă,
- 40 Știi ca poșul de la gât.
Unde fetile aușia,
Nevestile inmărmurea.
La cea fată smedișoră,
Cu costița gălbioră
- 45 Și cu semne de vîrsat,
Ibovnica lui Stanislav.
O iubise ș'o lăsase,
Pismă pe dînsul prinsese :
— Turcilor, Spafilor,
- 50 Pe Stanislav nu l'am vîdut,
Dar am vîdut pe mama lui
[Stanislav,
La cea cămară de pîtră,
Spălîndu-î zăbunile,
- 55 Tôte hantiriile,
Veșî, de sânge, veșî, de Turc,
Și d'o chică de voinic
Și de mustață de Frîng.
Unde, nene, că mi'î spală,
- 60 Și de pîtră mi'î trîntește
Și de sânge că se scură,
Dunărea în două mi-o curmă.
Unde Turci c'aușia,
Năvală la cal da,
- 65 Ca căiniî la zahana,
Și din gură țicea :
— Măi, băeți,
Ia măriți voi cîrmile,
Trageți cu lopețile.
- 70 — Hop, odată la lopată,
Să trecem Dunărea îndată !
La muma lui Stanislav că
[mergea :
— Bună ziua, mama mama lui
- 75 [Stanislav.
De ești mama lui Stanislav
Să ne fii mamă și nouă,
Nu'l cătăm cu rîutate,

- 80 Ci'l cătăm cu bunătaie,
Că'i al nostru, el, bun frate.
Cu el am negustorit,
Cu el am îmbetrănit
Capetile le-am împărțit,
- 85 Câștigul ne-a mai rămas,
Ca să-l împărțim pe frați.
Nu știu de ce foc s'a mâniat
Și caicul, 'și l-a luat,
Pe Dunăre a plecat,
- 90 Ochii cu densusul n'am mai dat.
— Turcilor, Spahiilor,
Mai marii lenicerilor,
Stanislav, mare, că este
P'a cea gârlă,
- 95 Giorogârlă, —
Unde Dunărea se cotește,
Malurile s'asvârlesce,
Pădurea că se rărește, —
Cu caicul priponit,
- 100 Cu lăntușul de argint,
Că de tei n'a mai găsit.
De trei zile 'mî este bêt
Și'n caic 'mî este culcat.
Unde Turcii c'auđia,
- 105 Năvală la caic da
Și'n caic că se punea
Și la Stanislav mergea
Și la el că se uita ;
Ei dintre ei că vorbă,
- 110 Nu gândia, că este bêt,
Ci credea că ie culcat.
Iar Stanislav se mișca,
Vintul perișorul că'i bătea ;
Unde Turcii se uita,
- 115 Fugia ca muerile,
Și tipa ca curvile,
Și'mî fugia iepuresce
Și'mî săria ogăresce ;
Și'si rupea giubelile
- 120 Și'si perdea pistóile.
Dar Stanislav mai avea
O slugă dréptă și înțeleptă,
Și de Dumneđu lăsată,
Pe Neculae Neculcea,
- 125 Ce ședea într'un colnic,
Cu pistolul ruginit,
De trei luni ne-slobodit.
— Mă Turcilor, Pasfiilor,
Ce fugiți ca muerile
- 130 Și țipați ca curvele ;
Și'mî fugiți iepuresca
Și vă aruncați lupesca
Și rupeți giubelile
Și pierdeți pistóile ?
- 135^T Ce voi mie 'mî dăruiți
⁴² Să vă dau pe Stanislav legat,
Să vi'l predați ferecat
Cum e bun de spânzurat ?
Unde Turcii c'auđia,
- 140 Fesuri din cap că lua
Și cu bani că le umplea,
Luă Neculcea 'i dăruia.
Iar Neculcea ce făcea ?
La Stanislav că mergea
- 145 Trei pumni în cap că'i trântia,
Cu șapte ștrânguri că'l lega, —
Șapte ștrânguri de Brașov
Și cinci funii de mătase,
Ce l-a răsbit pân la óse.
- 150 Pân' la óse că'l răbăia
Și el nu se deștepta.
Tărăș Turcii că'l lua,
Și la Pașa că'l ducea.
Judecata ce'i făcea ?
- 155 El tot bêt, frate, era !
Judecata ce'i făcea ?
— Dunărea l'a crescut,
Dunărea l'a hărănit,
Dunărea dec'i să'l mănânce !
- 160 Și tot'i mai dăruia
Petricica morei,
Din țara Moldovei.
Intre spete l-o lega,
Brânci în Dunăre că'i da.
- 165 Trei zile și trei nopți
Dunărea că mi-și urla,
Până la fund că cădea ;
Și cu fața în jos cădea
Și cu pétra morei d'asupra.
- 170 Raci'i 'l pișca, raci'i'l mișca,
Moruni'i de el se freca
Și el nu se mai deștepta !
Dar un rac grozav venia
Și de nas că 'l apuca
- 175 Și de tare ce'l strângea,
Tocmai atunci se deștepta,
Și din gură așa dicea :
— Cată! f... mâni-sa ! ?
Unde sint eú aicea ? !
- 180 A ! asta-i din Neculcea !
Că Neculcea m'a legat,
Și'n mâna Turcilor m'a dat !
El nițel că se smucia,
- 185 Puterile 'și aduna,
Din fundul apei pleca
Și trei zile cât făcea,
Numai dintre spete clătina
Și în fața apei eșia

- 190 Cu pétra morii d'asupra.
 Și 'n fața apei dacă eștia
 Și începea de a-mî înota,
 Cam șerpescce,
 Cam broschesce ;
- 195 Și o lua în lungul Dunărei
 Până la vadul Brăilei.
 Când ochii că'și ridica,
 Ibovnica lui 'ș'o vedea.
 Când la apă mi'ți venia
- 200 Și'n gura mare striga,
 De'mî urla Dunărea :
 -- Saî, Stăncuțo, soru-mea,
 Scóte-mé tu d'acea
 Și mă scapă din belea ;
- 205 Multă pomană veî avea !
 Unde Stăncuța audia
 Gălețile lepăda,
 Dosul la tat-séu că da :
 — Scól tu, taică, nu ședea,
- 210 Un negustor s'a înecat ;
 Și sieptru cu galbeni
 De gât réu îi atârna.
 Unde tat-séu c'audia,
 Caic și cuțitul lua ;
- 215 Și lua și lopata,
 La Dunăre c'alerga.
 Când în margine ajungea,
 Numai capul că'i vedea
 Ochiî în cap că'i cunoscea :
- 220 — Haî tu, taică, dragu taichi,
 Că'i ibovnicul téu,
 Să mănânce capul meû !
 Ad'la mine caicu și cuțitu,
 Că sunt mai iute de mână.
- 225 Caic și cuțitul lua
 Și la Stanislav mergea,
 Stréngurile că'i tăia
 Ș'apoî puțin zăbovia.
 Unde pétra că'i cădea,
- 230 Treî zile și trei nopti
 Dunărea tare urla,
 Pétra la fund că cădea,
 Dunărea se liniscea,
 După ce borbocii făcea.
- 235 Stanislav că'mî rămânea
 Și'n caic că se punea,
 Lopata în mână lua ;
 Si necăjit cum era
 Numai trei lopeți trăgea ;
- 240 De șapte pași pe mal
 Caicul 'l arunca ;
 Așa da de necăjit
 Scârția caicul de pămînt.
 Stanislav, frate, se gășta,
- 245 Despuiat în pelea gólă era.
 Și, rușine, frate'i era,
 El în oraș nu intra.
 La margine o biserică era :
 În ea, un călugăre cetea.
- 250 Stanislav dacă'l vedea,
 Numai cu pumnul 'l bătea
 Până frate 'l omora.
 Tólile i-le lua
 După ce în sémă le lua ;
- 255 Stanislav cu ele se'nbrăca,
 Pe uliță se plimba
 Și da pe la cafenea.
 Unde Turcii că'l vedea :
 — Baca, Baca, Ghăura !
- 260 Cată f... mâni-sa ! ?
 Ori-o fi vr'un frățior,
 Ori-o fi vr'un verișor,
 Că prea'și sémână cu el !
 Unî din ei 'și dicea :
- 265 Baca, Baca, Ghiaura,
 Că ni-a inuiat mortu,
 Să ne mănânce capu.
 Un călugăr ce trecea
 Și pe uliță se plimba
- 270 Cu Stanislav se întâlnia
 Și cu barbă mi-l vedea
 Și tare se speria ;
 Și-un paloș că'și cumpăra
 Cinci sute de lei că da,
- 275 Că tare frumos era.
 Pe Stanislav dacă'l vedea
 Cu glas dulce'i grăia :
 — Părinte, sfinția ta !
 Că ești, taică, om bătrân,
- 280 Că cunoști la fer mai bun.
 Vino încoa, te-apropiază,
 Privește'l și'l cercetéză.
 Ast paloș l'am cumpărat,
 Cinci sute de lei c'am dat.
- 285 Stanislav paloșul'n mânăcă lua
 Și la el bine privea
 Căcî el tare 'l cunoscea.
 Paloșul al lui era,
 Și vîndut de Neculcea.
- 290 Stanislav se supăra
 Și răstit popii dicea :
 — Călugăre, piază rea,
 F...ți crucea mâni-ta !
 Saû te-ai lăsat de popie,
- 295 Să te-apuci de vitejie ?
 Să nu'ți fie de cinci sute de
 [lei c'ai dat,]
 Dar să veđi într'acui mână a
 [intrat ?]

- 300 Călugăre pómă rea,
'Ngenunche înaintea mea,
Să te spovedesc ceva!
Călugărul ce făcea?
Înaintea lui ingenunchia
- 305 Gândia că'i spunea ceva!
Stanislav cu paloșul da,
Frumos capul că'i tăia.
Merge cap ghisdănăsând,
Trupul mătăniț făcend.
- 310 Paloșul că mi'l lua
Și de sânge îl ștergea
Și în cărpă 'l infășura;
Și mi'l băga în sin la pfele,
Tot ca mai 'nainte vreme.
- 315 D'aci lua tērgul d'alungul,
Pimnițele d'arēndul;
Unde vr'un Turc că gășia,
Acolo că mi'l toca.
El pe supt pat că intra
- 320 Și de urechi că 'l scotea
Că pēr f.... nu'mi avea.
Tot tērgu că mi'și umbra
Pe Neculcea nu'l gășia.
Dar într'un cap de tērguleț
- 325 Mai este o pimniță mică,
Ia mai mult nimica,
Cu cinc-șeci de uși,
Cu o sută de buți,
Tot buți buslagele,
- 330 De-o sută de vedre.
Acolo Niculcea că mi' era
Cu trei fete de împērat,
Din oraș din Țarigrad,—
Cu sabia le a luat.
- 335 Una 'l pișcă,
Alta 'l mișcă
Una cu vin 'l stropesce,
Feșișóra 'i rumenesce;
Niculcea bea și chefuește,
- 340 De Stanislav nu gândesce.
Stanislav în gārliciu că mi-ți
[ședeă,]
Și pe Neculce că'l vedea,
Sângele 'n el s'aprindea.
- 345 O vadră de vin cerea,
De tōrte că mi-o apuca,
La guriță mi-o punea
Și pe gāt gāl-gāl făcea.
Tocmai în fund că rēsufia,
- 350 Și de pămīnt c'o trântia
Și pusderii o făcea,
De se minuna lumea.
Cārciumăreșă-i dicea:
- 355 — Călugăre, piază-rea,
Ce'mi spāse și, tu, gălēta?
Iar Stanislav mārāia,
Casa de se detuna
Și toți se cutremura
- 360 Și fiorii 'i coprindea
Și tare se spālmānta.
Iar Neculcea de 'l vedea,
Pahar din mână 'i cădea,
Hi! Sārăcuț de maica mea,
- 365 Mi s'a scurtat vieța!
Și Neculcea se'ngrozia.
Stanislav la el intra.
Nici o palmă că mi-i da,
Numai d'o mână 'l lua,
- 370 Pe uliță 'n lung mergea,
La Dunăre că'l trăgea,
Ca iute morții să'l dea.
La Dunăre c'ajungea
Și curând că porunca,
- 375 Lui Neculcea 'i aducea
Petricica rēsniței,
Tot din țara Brăilei.
Între spete 'o lega
Și începea d'al judeca:
- 380 — Hai, Niculcea, sluga mea,
Ce rēu, nene, ți am stricat,
De pe mine mai legat,
Și'n mână Turcilor m'ai dat?
Tōtă simbria ți-am dat,
- 385 Nici o para n'am māncat!
Poștim, dacă'ai fi voīnic ca
[mine],
Ai mai eși p'astă lume,
Să vorbesci și tu cu mine,
- 395 Cum vorbesc și eu cu tine.
Și 'i dă 'n spate un picior
Și'l aruncă sus în sbor;
Și'l dă durda la pāmīnt,
Și'l aruncă sus 'n vīnt.
- 400 Și gālc, gālc, valdo-gālc,
În Dunăre a intrat adānc.
Și el nu'i ca Stanislav,
Ca să mai eșă la mal.
Si Stanislav a plecat,
- 405 Iar în pimniță a intrat,
Și s'a pus pe chefuit,
Cum nici nu s'a pomenit.
Toți s'au dus, nu se mai vede,
Numele nu li se pierde.
- 410 Mai diceți, boferi, amin!
Că vē făcuī cāntec din plin,
Bacșiș dați la lăutarī,

Să'l cântăm la boerî marî ;
 Bacşiş daî şi la cobzarî,
 315 Să'l cânte la ڭile marî.
 C'ăşa a fost istoria

Stanislav şi Neculcea,
 De se duse pomina
 La tótă Valahia !

CANTECUL LUI TANISLAU.

(VARIANTA)

Culésă de Christu N. Țapu din gura lautarului Dumitru Valeanu, din Roşiori-de-Vede—Teleorman.

<p>Pe luciul Dunării Vine un caic zugrăvit, Cu postav verde 'nvălit, Pin năuntru şicuit. 5 Tot de Turci mi-e ingrămădit, Tot de Turci d'eî bătrâni, Cu bărbile pên' la brêu. Şi de tină mi-e stropit Şi de malurî mi-e isbit. 10 Dar eî, frat' unde'l mâna ? Tot la vale 'n Brăila. Cam la Vadu Brăiliî, Cam de din josul schiliî, Turciî, frate, se opreaî, 15 Că eî, măre, mi-şi vedeau Fete marî pânze 'nălbînd, Neveste de câte-un prunc Cămăşi la sóre trăgênd. Drept la ele se opria 20 Şi «salamanicu» le da : — Bună ڭiua, fetilor, Fetilor, nevestilor, Voi d'aî spune cu dreptate, Pânzele să se 'nălbească 25 Ştiî ca còla de hârtie, Când logofetiî mi-o scrie ; De n'aî spune cu dreptate, Pânzele să se 'negréscă Ca rasa călugăréscă 30 Şi ca poşu de la gât ! Voi, frate, nu mi-aî văđut Pe Tanislau copilu, Incinge barba cu brêu ? Cea fetiţă bălăioră 35 Cù codiţa gălbioră</p>	<p>Şi la faţă smedişoră, Ibmnica lui Tanislau, — O iubise şi o lăsase, Pismă pe dênsul prinsase, 40 Ea din gură că'mi striga : — Turcilor, Pasfiilor, Şi mai marî Nicenilor ! Pe Tanislau nu l'am văđut, Dar noi, frate, c'am văđut 45 Pe muma lui Tanislau, La cea Caleră de piatră, Pe Dunăre cocoşată, Că'i spală zăbunile, Tôte anteriile, 50 Tot de sânge de voinic Şi de mustaţa de Franc. Unde Turciî c'auđia : — Baca, baca, Ghăura, Că i-am aflat, đeu, urma, 55 Ca să'i scurtăm viaţa ! Hop odată, Hop la lopată, Să trecem Dunărea 'ndată ! Când acolo că trecea, 60 Eî, frate, că mi-o găşia Şi bună ڭiua că'i da : — Bună ڭiua, muma lui Ta- [nislau, De eşti mumă lui Tanislau, 65 Să ne fiî şi nouă mumă. Noi cu Tanislau am copilărit Cu el am negustorit, Nu ştiî ce foc s'a mâniat Caicu şi l'a luat, 70 Pe Dunăre s'a lăsat,</p>
--	---

- Ochi cu densu n'a mai dat.
 Capetile le-am împărțit,
 Câștigul că ne-a rămas,
 Ca să'l împărțim pe frați.
 Iar femeia ca femeia, —
- 75 Poale lungi și minte scurtă,
 Femeie nepricepută, —
 Turcilor se 'nfățișa
 Și lor frate le spunea:
 — Turcilor, Pasfilor,
- 80 Și inai mari Nicenilor!
 Unde Dunărea cotește
 Și malul se asvirlește
 Și pădurea se rărește,
 E caicu lui Tanislaū
- 85 Priponit,
 Înălțuit,
 Cu lăntușuri de argint,
 Că de tei n'a mai găsit;
 Și el e 'n caic răsturnat
- 90 De trei zile s'a 'mbetat!
 Unde Turcii c'auđia,
 Ei din gură cuventa:
 — Hop odată
 La lopată,
- 95 Să trecem Dunărea 'ndată.
 Baca, baca, Ghăaura,
 I-am aflat noi de urma,
 Că să'i scurtăm viața!
 Când acolo c'ajungea,
- 100 De departe se uita,
 El cu fața 'n sus dormia;
 Vântul că mi-l adia,
 Perșoru 'i cletina.
 Unde Turcii că vedea,
- 105 Fugia ca mușerile,
 Rupea anteriile
 Și perdea pistolele.
 Iar Neculai Neculcea,
 Sluga lui Tanislaū din dreptate,
- 110 In gura mare striga:
 — Turcilor, Pasfirilor,
 Și mai mari Nicenilor,
 Ce fugiți ca curvile,
 De pierdeți pistolele
- 115 Și rupeți anteriile?
 Ce voi mie 'mă dăruiti,
 Să vă dau pe Tanislaū
 Legat,
 Veregat,
- 120 Cum e bun de spânzurat?
 Unde Turcii c'auđia
 Fesul din cap il lua
 Și de rile că 'l umplea,
 Lui Neculcea 'l dăruia.
- 125 Dar Neculcea ce'mi făcea?
 Măna 'n pozinar băga,
 Șapte sfori că mi-ș scotea,
 Șapte sfori de mătase,
 Impletite 'n cincii și 'n șase.
- 130 Mi-l lega, mi-l verega,
 In mâna Turcilor că'l da.
 Dar Turcii, când mi-l vedea,
 La Paș'al lor că mi-l ducea.
 Pașa ce judecată-i făcea?
- 135 O pietricică-i aducea,
 Pietrica morii
 Din țara Moldovii;
 Intre spete l-o lega,
 La Dunăre că'l ducea,
- 140 Și din gură blestema:
 — Dunărea că l'a crescut,
 Dunărea l'a hărănit,
 Dunărea ca să'l mănance!
 Brânci in Dunăre că'l da,
- 145 Trei zile, trei nopți urla,
 Până la fund că cădea,
 Cu fața 'n jos că'mi cădea.
 Raci 'l mișcă,
 Raci 'l pișcă,
- 150 Morunii de el se frecă,
 Tanislaū nu se deșteptă.
 Venia un rac,
 Mare rescăcărât
 Și de nas că'l apuca,
- 155 Cu bucata că'mi pleca,
 Tocmai atunci se deștepta!
 Dar Tanislaū ce'mi făcea?
 — Cată,, f.tu'i mumă-sa,
 Asta mi-e din Neculcea;
- 160 Neculcea că m'a legat,
 In mâna Turcilor m'a dat!
 Intre spete cletina,
 In fața apii că se da
 Și el, frate, se trăgea,
- 165 Cam șerpește,
 Cam broștește,
 Pên' la Vadul Brăilii,
 Cam de din josul schilii.
 Dacă la Vadul Brăilii da,
- 170 Voichița la apă 'mă venia,
 Cu vedrile la spinare,
 La apșoră ca să'și ia.
 Tanislaū, când se uita,
 Pe Voichița m'ă vedea,
- 175 Și 'n gura mare 'i striga:
 — Ah, Voichițo, lumea mea,
 Scote-mă, neică, d'ăicea;
 Mare pomană'i avea!
 Când Voica că'l auđia

- 180 Și la el că se ulța,
Ochiî 'n cap îi cunoștea;
Dosu la tat' s'eu că da
Și din gură că'i d'icea:
— Tăicuțule, taic'al meu,
- 185 Un' negustor s'a 'necat
C'un sipet mare 'ncărcat,
Tot de galbenî mî-e 'nțesat.
Ai, taică, cu caicu și cuțitu,
Să'î tăfem noi, lui, sipetu!
- 190 Iar tată-s'eu că'mî pleca;
Când la Dunăre-ajungea,
Și când ochiî 'și-arunca,
Ochiî 'n cap îi cunoștea,
Dar el, frate, ce'mî d'icea?
- 195 — Ah, Voichișo, fata mea,
Taică, negustorașul t'eu
Oî să'mî mănca capul meu!
Unde Voica c'auđsa,
Ea lui tată-s'eu d'icea:
- 200 — Ado, taică, caicu și cuțitu,
Să'î tăfem noi, lui, sipetu!
Caicu și cuțitu 'l lua
Și la Tanislav pleca;
Sforile i-le tăfa,
- 205 P'atră 'n Dunăre cădea.
Tanislaū ce mi-ș făcea?
Mâna pe caic punea;
Ca o pasere sbura,
Și 'n caic el s'arunca;
- 210 Mâna pe lopeți punea,
De trei ori că mi-și trăgea,
De șapte pași, pe mal' asvârliă
Așa de necăjit erea!
La tatăl Voichiî se ducea,
- 215 Numai cu pumnu 'l bătea,
Pân ce sufletul 'î ieșiă.
Acolo mort că'l lăsa,
Pe Voica în brațe-o lua,
In guriță o s'eruta,
- 220 Diua bună că-și lua.
Pe uliță c'apuca,
C'un popă că se 'ntâlniă,
Cu cisma că mi-l bătea,
Până sufletu'î ieșiă
- 125 Și de haïne 'l desbrăca,
Călugăr că se făcea;
Lua t'ergul d'alungul
Pimnițile d'arêndul,
Intr'o pimniță mică,
- 230 Mică de nimică,
Cu-o sută opt-deci de uși,
Cu-o sută opt-deci de buși,
Tóte buși, nene, buzdugene,
D'o sută cincî-deci de vedre.
- 235 Pe Neculcea că'l gasia
Cu trei fete de 'mp'erat,
Luata din Taligrad,—
C'am cu hapca le-a luat,—
Bea cu ele după cap;
- 240 Alta 'l mișcă,
Alta 'l pișcă,
Alta cu vin mi-l stropește
Fețișóra 'î rumenește.
Când Neculcea că'l vedea,
- 245 Acolo că'ncremenia.
Tanislaū că'l judeca:
— A ba, Neculceo, sluga mea,
Ce reū, fate, ți-am stricat,
De pe mine m'af' legat,
- 250 In mâna Turcilor m'af' dat,
In Dunăre m'a aruncat?!
Sâmbrióra că ți-am dat,
Nici un ban nu ți-am m'ncat!
- 255 Pe fete că le lua
Pe la casele lor le trimitea,
Mâna pe Neculcea punea,
La Dunăre că 'l ducea,
Și lui, frate, 'î d'aruša:
- 260 Pietricica rășnițiî,
Din țara Moldoviî.
Intre spete i-o lega,
Brânci în Dunăre că-i da
Și-așa din gură-î d'icea:
- 165 — Dacă-î fi și tu vr'un vitez,
Să mai eși și tu să vorbești
[cu mine]
Cum vorbesc și eu cu tine,
Bine-oî ieși;
Dacă nu aici te-oî handosi!
- 270 Și d'acolo când pleca,
C'un popă că se întâlniă,
Un paloș că cump'era
Și lui Tanislaū îi d'icea:
— P'arinte sfinția ta,
- 275 Tu ești călugăr b'etrân,
Cunoști fierul care-î bun;
Eu frate, c'am cump'erat
Paloș bun și lăudat
Cinci-sute de lei c'am dat.
- 280 Când paloșul că'l vedea,
Paloșul și'l cunoștea,
Mustăcioara că-î ridea,
Și din gură că-î d'icea:
— P'arinte sfinția ta,
- 285 Ia 'ngenuche 'naintea mea,
Să te spovedesc ce-va.
Când înainte-î ingenuchiă,
Paloș din teacă trăgea,
Îi dedea capul cât colea.

- 290 Paloşu de sânge 'l ştergea
 Şi 'n cârpă 'l înfaşura
 Şi 'l băga în sin la piele,
 Tot ca mai nainte vreme.
 Pe o uliţă c'o lua,
 295 Lua tîrgul d'a lungul,
 Pimniţile d'arîndul.
 Când Turcii că mi-l vedea,
 Toţi din gură că răcnea :

- Baca, baca, Ghîaura,
 300 Ori o fi vr'un frăţior,
 Sau, mare, vr'un verişor,
 Că prea sêmîna cu el ?
 Tanislaû că mi pleca,
 La maică-sa se ducea,
 305 Caicu că şi 'l lua,
 Pe Dunăre că 'mi pleca
 Şi la Turci că 'mi ciopirîta !

C H I R A

Cules de Christea N. Tapu de la lăutarii Ghiţa Schiopu, din R.-Vâlci şi C. Cobzaru din T.-Jiu. Acest cânteţ este o variantă a celui din colecţia d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 643 sqq. şi a celui din colecţia lui V. Alexandri pag. 116—119. Veţi şi colecţia d-lui Th. Burada pag. 107—112.

- Fóie verde salbă móle,
 La vale, la vale,
 La vale, la schilă,
 Din jos de Brăilă,
 5 Incarcă mi se 'ncarcă
 Marfă mi se 'ncarcă :
 Nouă galaóne,
 Două trei zandale,
 Fir şi ibrişim,
 10 Sculurî de mătase,
 Parte femeiască,
 Că e mai bănosă.
 Dar cine 'mi incarcă,
 Şi cine 'mi descarcă ?
 15 Arapu buzat,
 Negru şi ciudat,
 Cu solzii pe cap,
 Cu mustăţi de rac,
 Cu solzii pe burtă
 20 Parcă sunt de ştiucă.
 Unde că 'mi tuşaşte,
 Casa 'mi trebuşaşte
 Unde că 'mi strănută,
 Rîi cîini 'ntărită.
 25 Dar mai jos, în vale,
 Mi-este-o cârciumióră
 Şi 'n ea o cârciumărésă,
 Mult e mândră şi frumósă.
 Chira, Chiralina
 30 Frumósă copilă,

- Flóre din grădină.
 Când Arapu mi-o vedea,
 El mórte că 'şi făcea,
 Din gură 'i grăia :
 35 — Fóie verde şi o zambilă
 Chiro, Chiralino,
 Frumósă copilă,
 Flóre din grădină,
 Ia-mé tu pe mine,
 40 Că mult ţi-o fi bine.
 Eú ţie ţi-oi face
 Zestre cum iţi place,
 Aşternutul tîu
 Parale mărunte,
 45 Pe sîrmă ţesute ;
 Căpătiul tîu,
 Tot para grunjeu,
 Galbinî vînetici
 Tot de câte cincî,
 50 Nu umblă p'aici,
 Să schimbî, să mănânci.
 Şi eú ţi-oi mai face,
 Cum ţie iţi place,
 Pe mare, la mare,
 55 Tot d'o vie mare,
 Cu araciî noi,
 Cu strugurîi moi !
 Dară Chira ce 'mi dîcea ?
 — Avuţia ta
 60 Nu o pociú lua,

- Nu'mi stric legea mea.
 Și de te-aș lua
 Pe mine m'oi ducea
 Peste Nadolie,
 65 Vedeă-o-aș pustie!
 Pe mine m'ar vedeă.
 Frățiorii tēi,
 Șerpiii Dunărei;
 Surorile tele,
 70 Brōște Dunărele.
 Pe min' m'or vedeă,
 Pe min' m'or mânca!
 Că unde s'a vēțut
 Și s'a pomenit,
 75 In țara arăpescă,
 Fată creștinescă?
 Arapu, când auđia,
 Mult, frate, se necăjia,
 Șese oca de vin cerea,
 80 Ințr'o olă le puneă,
 Dintr'o dată le sorbăia.
 Arapu că se 'mbēta,
 Altele, el, că'mi cerea.
 Până Chira că 'mi venia
 85 Măna pe ea că puneă,
 La caic că mi-o ducea
 In caic el mi-o suia;
 Drumu Caicului ii da,
 Frumos, frate, mi-o lega,
 90 Cu pleata din cap.
 De stălp de catarg.
 Unde mi-o săruta,
 Fălcile strămuta.
 Și-unde mi-o strângea,
 95 Cosița că-i frângea.
 Iată, măre că'mi venia
 Frații Chiraliniii,
 Hoții Brăilii
 Șerpiii Dunării.
 100 Marfă multă aducea,
 Marfă femeiască:
 Sculurii de mătase
 Și ei că'mi striga:
 — Chiro, Chiralino,
 105 Deschide-ți pōrta,
 Bagă-ți averea.
 Chira nu răspunde
 Că n'are de unde.
 Mă-sa 'nainte le ieșea
 110 Și din gură le dīcea:
 — Dine, Constandine,
 Chira nu răspunde,
 Că n'are de unde;
 Pe Chira v'a furat
 115 Arapu buzat.
 — Aoleo, măi-a mea
 Incetează-ți gura
 Și arată cu mână,
 Pe unde s'a dus Chira?
 120 Cu mână le-arăta,
 Pe Dunăre in jos,
 Se duce cu folos.
 Ei ce mi-și făcea?
 In caic se puneă,
 125 După ea se lua.
 Unu cărma că ținea,
 Altu tare că vislea.
 Pe la mieđ de nōpte,
 Cu sudorī de mōrte,
 130 Pe Chira mi-o auđia.
 Din gură 'mi striga:
 Chiro, Chiralino,
 Frumosă copilo,
 Scōte-ți tu cuțitu,
 135 Și să tai erchenu,
 Ca să-ajung Arapu,
 Să-i tăiem lui capu.
 — Nu pociū, neiculiță,
 Soro, drăguliță,
 140 Că el m'a legat
 De stălp de catarg.
 Ei, când mi-auđia,
 Buzdugan scotea,
 De genuchi il da,
 145 Trei pene scotea,
 De'l mai ușura.
 Arap când vedeă,
 El se spăimānta,
 In Dunăre sārīa.
 150 Cine 'mi remānea?
 Un Turc ciupăcel,
 Al dracului mititel,
 Se teme Giurgū de el.
 Kira il învēța,
 155 Cotoi in ap'arunca
 Și caicu se oprea.
 Frații Chirii că 'mi venia,
 Pe ea, frate, o deslega,
 Acasă mi-o aducea,
 160 Și pe ea mi-o logodea,
 Frumosă nuntă-i făcea,
 De nu se mai pomenea;
 Blagă multă că-i mai da,
 Tōtă lumea se mira!

R A D I Ț A

Comunicat de Invătătorul I. Leabu, de la Iautarul Gh. Balțatu, din Șerbănești-Olt.

Frunđuliță de secară,
 Căt era Beșliii în țără,
 Purta Rada cosicióre,
 Taxidite cu parale,
 5 Cu parale turalii
 Luate de la Beșlii.
 Tot de Nemți că s'auđia,
 Cosicióra lepăda.
 Frunđuliță trei dovleci,
 10 Eșiră Nemții din Beciu,
 Se lăsară Nemții 'n țără,
 Of! oleo, muchiță, Dómne!
 Frunđuliță de năut,
 Se-opriră 'n Cămpu-lung.
 15 Frunđuliță de doi pești,
 Trecură pe la Pitești;
 Pe la Pitești că trecea
 Pe la Popești s'abătea.
 Frunđuliță sin cu rouă
 20 Trecură prin Rêca-nouă;
 Pe la Ciupag că mi-ți da,
 Pe la Bălósă trăgea,
 De le mai spunea ce-va,
 De le dregea inima;
 25 Pin Căldăraru că da,
 Drept la Bălaci că trăgea,
 În Dumbravă tăbăra,
 Unde locu le plăcea;
 Șapte vaci că mi-și tăia,
 30 Cu ocaua că 'mpărția;
 Cu ocaua, cu litra,
 Cum era casa de grea,
 Așa 'i da și ocaua.
 Trei ڏile că mi-ți ședea,
 35 Steagurile ridica,
 Tobile că le bătea,
 Ordia că mi-o pornia.
 Deteră pe la Bălaci
 Și mâncară șapte vaci;
 40 Trecură pe la Tecuci,
 Și furară șapte curci,
 Prin Stoborăști că trăgea,

În deal la Văleni suia,
 Șapte vitei că tăia,
 45 În gurită mai lua,
 Ca să 'și ție inima!
 Frunđuliță de brânduși,
 Se vorbă niște mătuși
 C'o să vină Nemții 'n Ruși;
 50 Iar frunđuliță de brânduși
 Ghinărariu trase 'n Ruși.
 Frunđuliță de pelin,
 Și pe piața 'n Mavrodin.
 Frunđuliță de șaret
 55 Și Ursarii la Peret,
 La Beliton sunt Dragoni
 Prin case că se 'mpărția.
 Frunđuliță de ardei,
 Tot de casă câte trei,
 60 Și de bordeiul câte doi.
 Toți prin casă se 'mpărția
 Numai unul rămănea.
 Frunđuliță de fasule
 Rămase căprar Vasile,
 65 Umblă ici, umblă colea,
 Întră 'n cas la Târcolea
 Îi plăcea, nu-i plăcea casa,
 Dar mai bine Rădița.
 Unde Rada că 'l vedea
 70 Și de spate că 'l ciupea,
 Să pue gasda acilea,
 Să nu mērgă unde-va.
 Numai din ochi se ulta,
 Dragoste pe cât făcea.
 75 Unde vedeai pe Rada
 Par'că este d'o nuia,,
 Móre Vasile de ea.
 Vasile mult mi-e 'nalt și subțirel
 Par'că-î tras printr'un inel,
 80 Móre Rădița de el.
 Dar Rădița ce făcea?
 La surată-sa mergea:
 — Surățică, fată fa,
 Frunđuliță de fasule,

- 85 Iubesc pe căprar Vasile!
Surată-sa că-î ȕicea:
— Nu te fă, Radă, nebună;
C'ala este om de ôste,
Măine, poimăine că plécă,
90 Remăi cu inima sécă!
Rada acasă că venă,
Tôtă ȕarna că 'l căta,
Cu bucate de mâncare,
Guriță de sêrutare,
95 Până 'l dete 'n primă-vară.
O lună și jumătate
Se iubi cu Rada 'n dreptate.
De la o lună jumătate,
Incepură-a face pécate.
100 In primă-vară ieșă,
Îi sosia d'o cărticea:
De la Mașoru venă,
Să ridice ordia,
S'o ducă în deal la Uda,
105 Să bată Nicopolea,
Mânca-o-ar pustia
Sint cu gândul tot la ea!
Când ordinul că pica,
ȕesală 'n mână lua,
110 La Negru 'n grajd că intra
Și pe negru 'l țesăla,
Și începea d'a mi-șî cânta:
— Of! Rădiță, lumea mea,
Eū plec, Radă tu remăi,
115 Cu cin' să te mai mângăi?!
Cu doru star'ar pustiū!
Frunđuliță d'o răsura,
Rada cöse 'n bătătură,
Unde cântând il auđă
120 Cusătura lepăda,
Pin noroiū nu se știa,
Dosu la Vasile da.
Ce-î asta, căprar Vasile,
Eū cântând nu te-am vėđut,
125 Nicî din buze fluerând?
— Of Rădiță, lumea mea —
Măcar de mi-î blestema —
Mi-a sosit d'o cărticea,
Ca să ridic ordia,
130 S'o duc în deal la Uda,
Să bată Nicopolea,
Mânca-o-ar pustia
Sunt cu gândul tot la ea,
Mânca-o-ar pustia!
135 Unde Rădița auđă
La inimă c'o seca,
Și umbla Rada nebună,
ȕot cu mâna la inimă.
Jale icî, jale cölea,
- 140 Jale la Ilie 'l mare,
Că 'șî ține copila 'n fiare;
Jale la moș Gruia
Că i s'a dus copila.
Avu în casă vr'o ȕece lei,
145 S'a dus copila cu ei,
Plângea mătușă de ei.
Le era frică de rușine,
Că pleca și ale bėtrâne.
Iar un Neamț, care pleca
150 Un fir de pěr din cosița
Unei fete mai cerea.
Ea pe maică-sa o întreba,
Iar măsa din sită că-î da
Și la Neamț că mi-l ducea;
155 De trei orî că 'l înoda
Trei nodulețe făcea.
Când ordia că pleca,
Sita din cui că sărăa
Dupė ordie să lua,
160 De se minuna lumea.
Dar Vasile ce ȕicea,
Vasile cu Rădița?
— Hotărăște-mė, Rada!
— Ce-o să făc, te-am hotărit,
165 Puișorule, vai de mine,
Pe Lunî, pe Martî sint la tine!
Și ordia că pleca,
Rădița că remănea.
Frunđuliță de arnicî,
170 Că ședea 'ntinsă 'n gărlicî.
Mă-sa la plug că pleca,
Rădița acas' remănea,
Cu picioru 'n ușă da,
Din balamale sărea;
175 Unde 'n casă că intră,
Cu picioru 'n ladă da,
Fundurile că-î sărăa.
Rada 'n ladă că căta.
Scotea șėpte îi netăluite,
180 Nicî în apă nenălbite.
Lua ia cu nesăpițî,
Steteau șerpil 'ncolocițî,
Stau pe mână 'ngrămădițî,
Se ia ômenil din mințî!
185 Sticluța că mî-o lua,
Și sub brėū că mi-o băga
Și Rădița că pleca,
Dupė ordie se lua.
Frunđuliță fõi de bob,
190 Cum fuge Rada pe glod,
De se miră d'un norod.
Când fu glodu jumătate,
Cu vēr-sėū Chiriță se întălnea
Și bună-ȕiua că îi da;

- 195 — Bună ziua neică Chiriță.
— Mulțumim, fată Rădiță.
D'alelei, fată Rădiță,
Orî te duci după ordie?
— Nu mă duc după ordie,
- 200 Vedea-o-aș, neică, pustie —
Cum, frate o să rămâi?
Mă ducla móră la Zorzolinca,
Că mi-a bolnăvit muica.
Dacă nu'mi credeți vorba,
- 205 Iată vedeți și sticla.
Pe la Copaciū cu icóna da
In deal la Plosca Yeșta,
Cu o maiorésă se'ntrálnă.
— Bună ziua, maiorésă,
- 210 Mulțumescu-ți, căprrésă.
Na de la gașca o leință
Și mă pune în a căruță.
Maioresa c'auđia,
In căruță c'o punea.
- 215 Dar Rada ce mi-ș făcea?
Incepea Rada d'a cânta.
Dar ce cânticel cânta?
— Fă-mă dómne ce m'oi face,
Fă-mă un pușor de lut
- 220 La Vasile 'n așternut!
Tótă nóptea să'l glodesc,
Trupul să nu-l hodinesc;
Fă-mă un puł de pitulice
La vale pe pușculiță;
- 225 Să vedă pușca strălucind
Pe Vasile tot zîmbind,
E fala după pămînt!
Frunđuliță de lámăie,
Când fu sórele 'n chindie,
- 230 Rad'ajunse la ordie.
Umbă ici, umblă colea,
Pe Vasile nu'l găsia,
Vasile unde era?
La Giurgiu pe la Satele,
- 235 Suflețel se bate'n piele.
Frigurile că'l prindea,
Invéluit in ipingea,
Tot de dor de Rădița.
Unde la el că mergea
- 240 Și la ochi că'l desvélă
Intre sprâncene'l săruta:
— Of, Rădiță, lumea mea,
Bine-ai făcut de-ai venit,
Parcă eū ți-am poruncit.
- 245 Și de mână c'o lua,
La mașoru că mergea.
Și din gură'y cuvînta:
— Mașorule, dumneata,
Cunună-mă cu Rada,
- 250 Că'ți năpustesc ordia.
Și iné duc la Mavrodin,
De daū cu Rumănu bir!
Unde Mașorul auđia
Frică mare îi era,
- 255 C'o face Vasile așa.
De nuntă că s'apuca.
Bradu cine'l tăia?
Unchiaș Cârstea din Satele,
Care a murit la Vălcele.
- 260 Dar popa care era?
Popa Guic din Uda,
Care a murit in Buta.
Lăutarî care era?
Să veđi Gheorghe Duca-da
- 265 Și cu Barba Halînga,
Care le cânta nunta,
Cincî sute de lei lua.
Treî đile că mi-ș ședea
După ce se cununa,
- 270 Steagurile ridica,
Tobele că le bătea,
De bătate s'apuca.
Dar Turcii ce mi-ș făcea?
Cetatea deschisă-o lăsa;
- 275 Lăsa vin, lăsa rachiū,
Lăsa vin d'ăl Marmaziū
Și rachiū bașa-rachiū.
Nemțîi peste rachiū că da,
Și ei märe să'mbăta
- 280 Și Turcii că năpăđiau,
Ca pe ciuperci-ı tăiau.
Numa Vasile scăpa,
Vasile și cu Rada.
S'alese un Turculeț mititel;
- 285 Cu coșocul, scurticel,
Cu căciulița de jder,
Parcă fu cu dracu 'n el.
Unde cu paloșu da
Pe Vasile că'l tăia.
- 290 Unde Rădița 'l vedea,
Il săruta in tășetură,
Parcă l'ar săruta 'n gură.
Turcii pe Rada tótă điuva o gonia
Și pe Rada n'ò prindea.
- 295 Rada acasă că pleca
In spre casă că fugia,
Pe la potropopu da
Și potropopu o vedea:
— Părînte, sfinția sa,
- 300 Asta este Rădița
De mi-a prăpădit lumea?
Mândră falangă-ı gătia.
Dară Rada ce făcea?
Ea falanga cum vedea,

- 305 La potropop se ruga:
Părinte, sfinția sa,
— Mâna, p'ola'î săruta, —
Să mă bagî într'un bordei,
Să nu mă bați în bătătură;
- 310 Că sunt streină pe lume
Si rîd curvile de mine.
Unde potropopu auđia
Luî milă 'î se făcea
Și din gură cuvînta:
- 315 — Măi diacone Andrei,
Bagă pe Rada în fiare,
Să mai ședă pin'diseră.
Popa fiarele 'n mână lua,
La Rădița că mergea,
- 320 Pólile că'î ridica;
Unde popa că vedea
Piciorușul albișor
Și pantoful gălbior,
Îl lua niște fiori,
- 325 Din tălpi până'n suptiori;
Și la cap d'o șovălală,
La mână d'o tremurélă.
Frunđuliță d'o rësură,
Îi căđu fiarele din mână;
- 330 Uite-le pe bătătură.
— Părinte, sfinția sa,
Nu pocî băga pe Rada;
Unde la Rada m'am dus,
Pólele d'alu ridicat,
- 335 Unde eú că am vedut
Piciorușul albișor
Și pantoful gălbior,
Mă luă niște fiori,
Din tălpi pină'n suptiori,
- 340 Și la cap d'o șovălală,
La mână d'o tremurélă.
Frunđuliță d'o răsura,
Căđu fiarele din mână,
Uite-le pe bătătură.
- 345 — Părinte, sfinția sa,
Asta este Rădița,
De mor și popii de ea.
— Hai, diacone Andrei,
Bagă pe Rada 'n bordeiú,
- 350 Nu mă veđi tu c'o să pief?
În bordeiú că-o băga,
Tótă nóptea bea mánca,
Lăutarî că le cînta
Și chefurî bune făcea,
- 355 Iar Rădița ce dicea?
— Duculiță, Bărbuliță
Măi trageți din cea cordiță
Trageți din córda subțire,
Mult mi-ardește inima 'n mine,
- 360 Tot de căpraru Vasile!
Dacă diuă se făcea,
Potropopu se scula,
Turna apă se spála,
Mâna 'n pozinar băga,
- 365 Un spre-dece polî că'mî da
Și Rădița acas'pleca.
Vasile se prăpădi
Și se duse pomina
Pa tótă Valachia!

RĂDIȚA

(VARIANTA)

Auđit de Chr. N. Țapu de la Iautaru Ión Băluț din Monastireni—Vâlcea.

- FrunđuIiță trei dovleci,
Ieșiră Nemții din Beciu,
Nisce Nemți ca nisce smei,
Pörtă căciuliți de mei
5 Și alergă după femeii.
Nemții din Beciu că ieșia,
Pi la case-i împărția:
Tot de casă câte șase
Și de bordei
10 Câte trei.
Numai la Rădița doi,
Cu căprar Vasile trei.
— FrunđuIiță trei smochine,
Să trăiești căprar Vasile,
15 Rupseși inima din mine!
Astă iarnă te-am ȳernat,
Cu bucate de mănecare,
Cu trupșor de desmărdare,
Cu gură de sêrutare.
20 Cum ȳi-ai cale de plecare
Și mă lași de jale mare?
C'oi să dau în ofticare,
Din pricina dumitale!
Dragă, pușoru meu,
25 Unde te duci, merg și eu!
Las bărbat de cununie
Din mica copilărie,
Vreau să-ți fiu soție ție!!!
— Măi Rădiță, dumnea-ta
30 Veđi-ți de căscióra ta,
Nu te pociu lua cu mine,
Că mă veđi că sînt soldat,
Nu mă pot numi bărbat,
Să rămăi de ris în sat,
35 Că eu nevastă n'am luat;
Nici nu vreau ca să mă 'nsor,
Că am arma într'ajutor
Și eu nu m'am terminat,
Să fiu gata de 'nsurat.
40 La ce să mai fac păcat,
Să te las fără bărbat,
Dar Rădița ce'mi đicea:
— Să trăiești, căprar Vasile!
Fie rêu și pentru mine
45 Eu nu mai rămân de tine!
Dar maioru ce'mi făcea?
Pe trei rëndurii că-i punea
Și odată le comanda;
Arma pe umăr punea
50 Și pe ei că mi-ȳ pornea.
Dar Rădița ce'mi făcea?
După ordie se lua
Și 'n ordie se băga.
Căprar Vasile ce'mi făcea?
55 El cu inima se întorcea,
De manta se desbrăca
Pe Rădița mi-o îmbrăca,
Arma pe umăr ȳ da,
Ca un soldat mi-o făcea.
60 Unde sta și tăbăra,
Corturile le așeđa.
Căprar Vasile ce'mi făcea?
La maior că se ducea.
— Ai, maiore, dumnea-ta,
65 Mai mărește-mi leșióra
Că mi-e brutu cinci parale,
Móre Rădița de fóme!
Dar maioru ce'mi đicea?
— Să trăiești căprar Vasile,
70 Mi-ai vorbit pe rumănie;
Și eu veđ că țiu la tine
Și te iubesc cu dorință,
Să'mi spuț adevérit,
De pe cum și te-am dorit,
75 Acum ești căsătorit;
Dacă vrei să te angajezi
Și eu bine să-ți plătesc,
Tu ȳi-ia casă cu chirie

Sus în deal la Piscopie,
 80 Că plățile 'mî rămân mie.
 Cheltuțala este a ta,
 Iubește pe cum oî putea.
 Și trăiește cum oî putea.
 Dacă nu'ți mai place așa,
 85 Eū nu ți 'n frîng voia ta,
 Ca să te desnorocesc,
 Mai bine să mă lipsesc.
 Și alta 'n loc să găsești
 Și de n'oî fi tocmai bine,
 90 Ca să semene cu tine,
 Oî mai trage și necaz.
 Și d'aceia n'am ce'ți face,
 Te-î duce și te-î întorce.
 Dacă ți-eî lua sēma bine,
 95 Nicî eū nu mă îndur de tine.
 — Sēma bine că mî-am luat'o,
 Pe Rădița mî-am lăsat'o,
 Că nu era pentru mine,
 Să fiū pedepsit pe lume ;

100 Rădița a fost învățată,
 Cređ că de cînd a fost și fată,
 Dar acușa măritată,
 Ea nu s'a mai stăpînit,
 Mulți băeți a păcălit.
 105 Mē păcăli și pe mine,
 N'a voit într'o dreptate,
 Și eū n'am ce-î face frate !
 Să trăiesc cum oî putea,
 Că eū am fost învățat,
 110 Să trăiesc nesupērat.
 La ce să fiū supērat
 Cu somețe cu bărbat ?

Mē plătiț cu cîntecu
 Ca lupu cu urletu,
 115 Cînd vênătoru il gonește,
 Dă ptelea și se plătește.
 Mai dați cu picătura,
 Să ude cobzaru gura !

MOȘNEGUL

Cules de la Anton Cojocaru din Vlădaia—Mehedinți, de *Ión Ionescu*, abs. *Seminar*. Acest cîntec este o variantă a *Moșnegului* din colecția D-lui G. Dem. Teodoru pag. 616.

Frunđă verde florî de fin,
 Cel moșneag, moșneag bătrân,
 El din friptă tinerēțā
 Până 'n dalbă bătrānēțā,
 5 Fiū din trup nu s'a născut.
 Dar la d'albe bătrānețe
 Cu rugăciunî s'a rugat,
 La posturî s'a inchinat,
 Dumneđeū l'a ascultat
 10 Ș'un fecior a căștigat.
 Vinerî și l'a căștigat,
 Tot Vinerî l'a botezat ;
 Sāmbātā l'a logodit,
 Duminică l'a nunțit.
 15 Și Lunî carte i-a venit
 Ferman de la 'mpărăție,
 Ca să'l ia la miliție,
 Să slujască Impăratuluî,
 In pōrta Țarigraduluî.
 20 Cînd ordinu a picat,
 El pe cal a încălecat,
 Cu părinți s'a ertat,
 Cu mândra s'a 'ncredințat,

Să'l adăste nouē aî,
 25 Nouē aî și nouē țile
 Și d'o vedea că nu vine
 Să se mărite prea bine.
 — Māndrā, māndra mea,
 Tot de'aî vedea că nu viū
 30 Tu să sameni busuioc,
 Pē nouē vetre de foc,
 Si d'o eși verde frumos,
 Să știi că sunt sānătos ;
 D'o eși negru pălit
 35 Să știi că m'am prăpădit !
 Ia veđî curva ce'a făcut
 Nouē aî că l'a ținut,
 Nouē țile n'a mai vrut ;
 S'a plecat s'a măritat,
 40 Că l'a plăcut alt băfat,
 Dup'este șēpte hotare,
 Unde 'șî făcea curva cale,
 La țile de sērbătore.
 Iar moșnegul ce făcea ?
 45 Intr'o Sfântā Duminecă
 Pe cînd preoțiț cetia

Săpoiul 'n mână că lua,
 Săpoiul și lopata
 Și la vie se ducea,
 50 Să sape păragina,
 În sfânta Duminecă.
 Nu 'mi săpa cum se sapă
 Și o săpa din vână în vână,
 D'o scotea din rădăcină,
 55 S'o asvârlea peste grădină.
 Și strugurașii mi-atârna.
 Sapă cât'î dioa mare,
 Pân'numai pôte de șale;
 Să uită pe drum la vale,
 60 La către sôre răsare
 Și vede'un voinicel călare.
 Voinicul negru de gânduri,
 Iar calul alb de drumuri.
 Venea voinic fluerând,
 65 Calu pe nări sforăind
 Și din cômă vint trăgând.
 La cel moșneag ajungea,
 Ne-bună dioa că'î da,
 Că era Dumineca :
 70 — Ne bună dioa, moșule,
 — Mulțumesc voinicule!
 — Taică, nu'ți este păcat
 În Sfânta Dumineca,
 Ca să sapi păragina?
 75 — Cum stătuși de m'ntrebași
 Așa și eu spune'ți-ași.
 Nu'mi este taică păcat,
 Că din friptă tineretă,
 Până 'n daibă bătrânătă,
 80 Fiū din trup nu mi'am născut;
 Dar la d'albe bătrânețe
 Un fecior am câștigat,
 Vineri mi l'am câștigat,
 Tot Vineri l'am botezat;
 85 Sămbătă l'am logodit,
 Duminecă l'am nunțit;
 Lunii ordin l'a venit
 Ordin de la Impărăție,
 Ca să'l ia la miliție.
 90 Cum ordinu a picat,
 El pe cal a încălecat,
 Cu părinți s'a ertat,
 Nevesti l-a 'ncredințat :
 Să'l adăste nouă ai,
 95 Nouă ai și nouă zile
 Și d'o vedea că nu vine
 Să se mărite prea bine.
 Să samene busuțoc
 Pe nouă vetre de foc,
 100 D'o eși verde frumos,
 Să știe că e sănătos;

D'o eși negru pălit
 Să știe că s'a prăpădit.
 Ia, veți, curva ce a făcut ?
 105 Nouă ai că i-a ținut,
 Nouă zile n'a mai vrut;
 S'a plecat s'a măritat,
 Că'î i-a plăcut alt băiat,
 De peste șapte hotare,
 110 Unde 'și făcea curva cale,
 La zile de sărbătore.
 Și astă-zi 'i este nunta.
 Eu de aia făcui așa,
 Să'mi răcoresc inima !
 115 — Ia să faci moșule, bine
 Să mergi D-ta cu mine,
 Ca să-î ved și eu nunta,
 Să mă dăruî cu ceva.
 Ei la nuntă se ducea,
 120 Sta la masă nerugat,
 Bea paharu ne 'nchinat.
 Bea bine se sătura
 Și la nuntași porunceă,
 S'aducă mirésan'coa,
 125 S'o dăruie el cu ceva.
 Iar, mirésa când venea,
 Mâna 'n pozunar puneă,
 Bagă mâna 'n pozunari
 Scose șapte galbeni mari.
 130 Iar pe urmă ce făcea ?
 Inelu din deșt scotea
 Inelu de la logodnă,
 Făcea la inimă rană !
 În pahar că'l arunca
 135 Și mireși 'i da să bea
 Ea inelu 'l cunoștea,
 Odată tare ofta
 Și din gură porucea :
 Beți copii ve 'nveseliți
 140 Și la mine nu gândiți,
 Că eu pe cine am dorit,
 Iacă'l, frate, c'a venit,
 Nu s'a fost mai prăpădit!
 El de mână că ș'o lua
 145 Și cu ea acas' pleca,
 D'un pom verde m'î lega
 Și o 'ncepea d'o judeca;
 — A ba mândră, mândra mea
 F..... crucea și legea,
 150 De ce mi-ai făcut așa ?
 N'ascultaî de mumă-mea,
 Că nu e femeie ra,
 Să nu poți trăi cu ea;
 Mândră, ori de tată-meu
 155 Oă nu'ți mai gândea el rău;
 Pedepsite'ar Dumnezeu !

După ce mi'o judeca,
 Foc de la picioră că'i da,
 Ardea pîn s'astâmpăra.
 160 El lopata că mi'o lua,
 Cenușa l'o vântura,
 Ce n'o mai primi vîntu,
 Mănânce și pămîntu.
 Nicî așa nu se sfârșea

165 Din ea rugî verđi că eșea,
 Care împedică lumea,
 D'a dracului ce era,
 Ce nu s'o fi pomenit,
 De când lumea pe pămînt
 170 Și nicî nu s'o pomeni
 Cât sóre pe cer va fi !

CANTECUL LUI RADU

Auđit de la Ghița Schiopu din R.-Vâlcea, cules de Ch. N. Țapu

Fóie verde salbă móle,
 De la București la vale,
 La Focșanî pe valea mare,
 Câte care cu povară
 5 Tóte 'mî suie și 'mî pogóră ;
 Numaî carul Radului
 Nicî nu suie nicî cobóră,
 Bate boii de-î omóră.
 Fóie verde și o lalea,
 10 Rădulésa ce 'mî đicea ?
 — Radule, soția mea,
 Nu'mî bate bou de cea,
 Că e zestrísóra mea,
 Care mi-a dat'o maica,
 15 Să m'arînesc eű cu ea,
 Din copilăria mea !
 Iară Radu ce'mî đicea ?

— Fóie verde trei grante,
 Câte drumurî lungî și late
 20 Tot de Radu sint călcate
 Și de care ferecate ;
 Numaî drumul Gîurgîului
 Și cu al Calafatului
 Detei boii dracului !
 25 Fóie verde de năut,
 Hai, puică, la Câmpu-Lung,
 Să vėđ caii cum se vînd
 Și păgubașu plângend
 Și hoții bėnd și mănćand ;
 30 Iar cānd fu la adălmaș,
 N'aveai loc de păgubaș
 Și hoții bea și mănca,
 Păgubașii toți plńgea
 Și Radu se înveselea.

CANTECUL LUI PRISCOVEANU.

Cules de Christea N. Țapu din gura lautarului Radu Burcea din Putinei (Teleorman).

- Flóre verde pör uscat,
La Priscovénu la sfat
Mulți boierî s'a adunat;
Toți boierii tîrgului,
5 Sfetnicii Impëratului,
Stâlpîi Țarigradului.
Dar pe nume cum îi chîamă?
Aga Bălăcenu,
Cu Costantin Brâncovénu,
10 C'aia stăpânîa Divanul.
Unde așa, veđi, că se deau
Intre ei se pogodîau
Și din gură toți grăiau:
— De când odăi turcești s'a făcut
15 Zarafîi s'a pribegit,
Numai ne vine dijmărit,
Dijmărit și oferit,
Pe lume l'am pomenit,
De când eram copil mic.
20 Dar de ce nu ne mai vine?
Că'l rumânaș mai bogat
La Turci îmi este argat;
Ce rumânaș mai deliū
La Turci mi-este herghelgiū;
25 Ce rumânaș căimacan
La Turci mi-este stupar.
Ciuda mare, rău ne pare,
Că n'ar fi vr'un lucru mare,
Că nevasta mai frumoasă
30 La Turci mi-este odăiașă;
Copila cu mărgele
A supus'o la cheiele;
Scóte vin din pimnița,
Pênă'n d'alba primăvară,
35 Fără nici o cheltuială!
Priscoveanu cel bogat,
Boier mare și aședat
Calcă rar și năstrăpat.
Dar el, nene, ce striga?
40 — Sépte boierî de țară,
Să mergem la jăluială,
Să dăm jalbă Impëratului,
- In pórta Țarigradului;
Și Impëratu la Domnie
45 Și Domnia la 'mpërătie.
Unde-așa, veđi, că'mi audîa
Ceî șépte boierî se găîa,
La Țarigrad că pornîa,
In postu Crăciunului pleca.
50 El la Dunăre mergea
Și'n caic că se urca;
Caicul că mi-l pornîa,
Pe Dunăre în jos,
Că merge cu folos.
55 Când la jumătatea postului era,
Sf. Nicolae pe Dunăre-îprindea.
Priscoveanu ce'mi făcea?
Caicelu că'l oprea
Și pe el că'l prionîa
60 Cu frânghiă de mătase,
Impletite tóte 'n șase.
Pe Dunăre c'ăl oprea,
Șépte crapî că'mi prindea,
Cu ceafa ca de malac;
65 Și el frate că'l gătea.
Pe sf. Nicolae-l slujîa,
C'așa este datîna,
De la Maica Precista.
Unde-așa, veđi, că'mi vedea,
70 Caicelu că-l pornîa
Pin Idirna că mi-și da,
La Țarigrad ajungea.
Caicelu că'l oprea
Și pe el că'l prionîa
75 Cu frânghiî de mătase,
Impletite tóte'n șése.
Ceî șépte boierî ce'mi făcea?
Ei din caic jos se da,
Cu ipingele se'mbrăca,
80 Bicele pe mîini că lua,
Chirigiî că se făcea
Pin Țarigrad se'mplimba,
Șapte rogojinî că'mi lua,
Cu bicele le'noda,

- 85 La spinare le lua,
In mâna lui Prîscovénu le da.
Prîscovénu ce făcea ?
Rogojinele le lua,
Cu catran le cătrănea,
- 90 Cu bumbaç le bumbăcîa
Şi cu spirt că le stropîa ;
In trei prăjinî le ridica,
Luminarea c'aprindea,
Foc la rogojinî că'mî da.
- 95 Rogojinele 'mî-ardea,
Focu mare se făcea,
Țarigradu inspăimânta.
Dar Impăratu ce făcea ?
El prin curte se 'mplimba,
- 100 Vedea foc se spăimânta,
Cu mare glas el striga :
— Trei copii de la Măria-Sa,
Ce stați voi acum așa ?
Voi nu băgați sama
- 105 Că n'am măturat coşurile ?
S'a aprins Țarigradu
Şi-o să ardem cu totu !
Dar ei, nene, ce făcea ?
Din Iuțelă se scula
- 110 Şi Țarigradu ocolea
Peste cine, veți, că 'mî da ?
Peste Prîscoveanu 'mî da,
Unde rogojinile ardea.
D'indărăt pe boierî lua,
- 115 Ca pe oi
Şi ca pe boi,
La Impărăție-i ducea.
Când acolo îi ducea,
Impăratu le striga ?
- 120 — Şapte boierî de țară,
Ce păț mare c'ați vedut,
De la mine c'ați venit ?
Bine v'ar şedea la fiară,
Să vă trimet la Ocna Mare,
- 125 Să 'mî tăiați ce-va la sare.
Până 'n d'alba-i primă vară,
Făr'de nici o cheltuială !
Prîscoveanu ce striga ?
— Să trăiești, Impărate lumi-
nate,
- 130 N'am venit să ne bagî la fiare,
Să ne ducî la Ocna Mare ;
Ci am venit la jeluțală
Inaintea Măriei Sale,
Cum judecî lumea totă
- 135 Să ne faci nouă dreptate !
Dar Impăratu ce striga :
— Ce păț mare c'ați vedut
De la mine c'ați venit ?
- Brâncovénu cel bogat —
140 Prea mî-e un boer aşedat —
El nene ce a strigat ?
— Trăiești, Impărate luminate,
De când odăi turcești că s'a
[fapt,
Zarafî c'a pribegit,
145 Creștinii 'mî-a sărăcit,
Nu mai ne vine dijmărit,
Dijmărit și oșerit
Pe lume l'am pomenit.
Dar Impăratu mai striga :
- 150 — Măi trei copii ai mei, de
[la Măria Sa,
Acum din iuțelă vă sculați,
Şeile pe cai aruncați.
Car' cu securi,
Car' cu topore,
155 Să 'mî dați foc la foişore,
De la baltă pênă la Olt,
Județele peste tot !
Câte odăi turcești 'mî era
Pe tôte le doboră
- 160 Cu securi le dărîma.
Unde așa, veți, că'mî vedea
Şi foc nene le punea,
Odaile că 'mî ardea.
Dară Turcii ce 'mî făcea ?
- 165 Şele pe cai că'mî punea,
Numai o odaie că'mî remănea,
Acilea la Țuțurca,
In gura Ologilor mî-era
Şi aia, veți, remănea.
- 170 Dar Turcu atunci ce făcea ?
Pôla cu galben umplea
Dinaintea lor ieșta.
Dară Turcu ce dicea ?
— Trei copii de la Măria-Sa,
- 175 Luați galbeni cât oți vrea,
Să nu'mî fărîmați odaia.
Dar ei, nene, ce făcea ?
Din gură Turcului dicea :
— Turcule, dumniata,
- 180 Nu'mî trebuie vîlaga ta ;
Ci fărîmați odaia
Şi plécă in Merchiza.
Unde Turcul că vedea,
Odaia și-o fărîma,
- 185 Disagii de galbeni umplea
Şi pe cal că mi-i punea
Şi de acolo că pleca.
Flóre verde florî de nuc,
Suî, Mario, in vâr de nuc,
- 190 Să veți Turcii cum se duc.
A venit călări pe măgarî,

Acum se duc pe armăsari.
Nu pot se cârmi de bani,
Că'n sat, nu mai e de trai
195 Că ne dă Turcii stupa,
Să ieșim cu toți la plai!

Mă plătiți cu cântecu,
Ca lupu cu urletu ;
Carnea o lasă în crâng,
200 Pielea o duce în tîrg.
Mai îndemnați, cu ôlele,
N'ascultați, mincunile.

CANTEC VÎNĂTORESC.

Auđit de la Ión Baluđ din Monastireni—Vâlcea, de Chr. N. Țapu.

Ascultați, boieri, la mine,
Să vă spun d'o istorie,
Istoria lui Zarpala,
Care a scos lupchii din țară;
5 Lupchii urlă de geaba,
Vulpea vena tot când vrea;
Și venea și da cu plasa
Colea prin coceniște
Să găsiască niț-cai găște.
10 La cotețu părăsit,
Șapte găini mi-a găsit ;
Pe colea la cotirleață,
Să mi găsiască niț-cai rațe.
La cireșu dărimat
15 Mi-este-un cocoșel roșcat,
Tôtă nóptea mi-a cântat ;
Vulpea'n sus că s'a uítat,
Cocoșu jos c'a picat,
Vulpea de grab că l'a luat.
20 Dar stăpinul cocoșului
Făcu gură la ai căini
Și luă vulpea la hebet (gónă)
Și apoi pîn pirlitură
Și cu toți îi dete gură.
25 Și mergând vulpea pe luncă
Se 'ntâlni cu trei Olteni,
Să puțe vulpii hădărău (jijău),
Că prea umblă nóptea rău
Vine la cotețul meu.
30 Dară unu dintre ei
Se gândi se talmăci :

— Hădărău l'a pierdut
Și ea tot rău a făcuť.
Rupse unu o tirsină,
35 Legă vulpea la o vénă
Și-i dă drumu prin grădină.
O goni intră prin tîrg,
Și-apucă prin bătănie,
Luă o litră și o scumpie
40 Și un cosac de pește 'n gură,
Și apucă pîn prălitură,
Tôtă lumea 'i dete gură.
Ea fu lute de picior
Sări valea și-un pripor (cóstă
[de deal])
45 Și-a intrat într'o pădure,
Se întâlni cu un vîntor :
— Stať vulpe că te omor !
Și ea muțe din picior.
Vîntorul ce mi făcea !
50 Arma la ochi că mi-ș lua,
Când odată slobodă,
Și de loc mi-o prăpădea.
Îi lua pîlea și-o vindea.
Și o duse la primărie
55 Și-i făcu socoteala
Pe câți ómeni a stricat,
Câte óre a mîncat ?
Luară pîlea la vîndare
Și mpărțiră din parale.
60 Unu a rēmas păgubaș,
N'am ce-i face f...

POPA FARCAȘ.

Comunicat lui Christea N. Țapu de învățătorul Leabu, de la lautarul Gheorghe-Bălțatu din Șerbanești-Oltu

A se vedea o variantă în scrierile Dl. Odobescu Vol. II Antiquități din Romani, pag. 427.sqq.

- D'asupra Coralelor,
 În josul măgurilor,
 Multe cortulețe sînt,
 Multe sînt,
 5 Mărunte sînt.
 Mai multe de ipîngele,
 De bușți negre tătărăști,
 Unde vești mi-te 'ngrozești!
 La mijloc de cortulețe
 10 Este un cort mare rotat,
 Cu creștetu nărîmzat,
 Cu sforile de bumbac,
 Cu țeruşii de alamă,
 Care nu se bagă în sémă.
 15 În mijlocu cortului
 Şade Domnu Negru-Vodă.
 Dar cu el cin' mai şedeă?
 Roşii după Dâmbovița,
 Albaștrii după Gheorghiza,
 20 Popa Stoica din Farcaș,
 Care sare șapte pași,
 Șapte pași, șapte văgași,
 Și cu Nedea făcăleț,
 Care sta la răsboi bêt;
 25 Cu Buzestii câte-și trei,
 Cu Căpreștii d'amendoi.
 Unde bea și mi-ți mânca
 Și chefu bun că'l făcea,
 Lăutarii că le cânta.
 30 Când o parte că'și căta,
 Grea pulbere s'ardica,
 Toți în picere sârîa,
 La pulbere se uita.
 Negru Vodă ce făcea?
 35 În picere se scula,
 La pulbere se uita
 Și din gură cuvînta.
 —Măi băești! D'o fi pulbere de vînt
 Vești pe câmp s'o risipi;
- 40 D'o fi pulbere de om,
 Drept la noi c'o 'nmeri;
 Și cu noi frate o vorbi.
 Nicî un ceas că nu trecea,
 Cine, nene că sosea?
 45 Să vești Radu Calomfirescu
 P'un cal negru, alb de spume,
 Din sulită vînt făcînd,
 Din guriță tot strigînd:
 — Mă Buzestilor, fraților,
 50 Căpreștilor, verilor,
 Voi beți, beți, v'e 'nveseliți
 Și de Tătarii nu gîndiți!
 Frunzuliță usturoi,
 Sint Tătarii 'n sat la noi,
 55 A robit pe maică-mea,
 De mi-a secat inima!
 Să vești albiî coconași
 Mi l'a pus pe măgărași
 Și i-a făcut țigănași;
 60 Când a fost ai mititei
 I-a luat pin dăsăgei,
 S'a dus Tătarii cu ei!
 Vești mînastirea din deal,
 O făcură grajd de cai;
 65 Să vești sfinte icónele,
 Că le făcea scăunele,
 Ședeă cu c... pe ele!
 Să vești pe Domnu Christos,
 Că l'a pus cu fața'n jos;
 70 Iar pe Maica Precista
 Și tócă tutun pe gros.
 O făcură d'o teșghia,
 De toca tutun pe ea,
 De plînge tótă lumea!
 75 Și mă rog de Dumneata
 Să'mi dai ajutor ce-va
 Dar Negru-Vodă ce dicea?
 Să vești, Radule,

- Calomfirescule,
80 Că eū ajutor ți-aș da,
Roși după Dâmbovița,
Albaștrii după Gheorghiza,
Verșii după Ialomița;
Popa Stoica din Fărcaș.
85 Care sare șapte pași,
Șapte pași, șapte vâgași;
Și cu Nedea Făcăleț,
Care stă la război bătă;
Cu Buzeștii câte-și trei;
90 Și cu Căpreștii d'amândoi.
Pe mine nu m'or vedea
Și mai rău s'o spălmânta,
Geaba de bătaia mea.
Radu Calomfirescu dicea:
95 — Mă rog, frate, de Dumneata,
Să-mi dai ajutor ceva.
El frate că poruncia,
Dârjelile că le lua;
Lua dârjelile,
Și isbea pârlogile;
Să pitea Tătarii ca curvile.
Și pe urmă că-i lua
Bună spaimă că le da,
105 Toți în toate părțile fugia,
Numai cine rămânea?
Numai Nedea Făcăleț,
Care stă la război bătă. —
Patru ulițe și făcea
110 Și 'n patru părți că tăia,
Ochi de Calomfirescu da,
Calomfirescu striga:
— Nedeo, Nedeo, sluga mea,
Apropie-te lângă mine,
115 Pune scară
Lângă scară,
Și dârlog
Lângă dârlog,
Și oblâng
120 Lângă oblâng;
Unul pe altul să ne păzim
Să tăiem, să potopim!
Iar Nedea ce mi-ți striga?
— Păzește-te, stăpân, de mine;
125 Dați cu calu peste tine;
Calul mi s'a nfierbântat,
Ochi s'a mpăiejinat,
Paloșu 'n sânge s'a spurcat,
Să nu te tai și pe tine. —
130 Când pe tine te-o ția
In grele păcate-oi intra!
Cu căciulele schimba,
Frate de se cunoștea.
Când fu sorele 'n chindie
135 Tăia Nedea șapte mi
Și Calomfirescu opt mi,
Făcură cinsprece mi,
Când fu sorele cota,
De Tătarii se curăța
140 Și cu Nedea că pleca,
Acasă că se ducea. —
Iar Radu Calomfirescu ce făcea?
Sus in case se suia,
Și Nedea jos rămânea,
145 La masă că nu'l poftia,
Și el bea și mi-ți mânca,
Popa Stoica că 'l lua
Și 'n chilie că 'l băga,
Foc in cisme că-i băga
150 Și 'l punea de mi-ți juca
Și de el frate ridea
Și jurămint că mi 'l da:
Când o fi la zurbalic
Să nu mai saie pentru Ca-
lomfirescu nimic.
155 Șapte inși că se inhălta,
Sus in case se suia,
De la masă că'l lua
Pe Radu Calomfirescu. —
Cisma din picior scotea
160 Și cu cisma că'l bătea
Până 'n carimb rămânea
Și ochii că-și arunca
Pe Nedea că mi-l vedea
Și din gură că-i striga:
165 — Nedeo, Nedeo, sluga mea!
Ia scote tu măciuca
Și dă-mi și mie tórta
Că'mi repune vieța,
F... curva mâni-sa!
170 — Hai! stăpâne, Dumnéta,
Nu se caută sluga
Numai la zurbalic,
Se caută și la cinste; —
Pune sluga lângă tine,
175 Să vadă de tine bine.
Eū, frate, te-am ascultat
De grea óste te-am scăpat, —
Tu la masă c'ai mánecat
Pe mine nu m'ai chemat!
180 Unde Radu Calomfirescu audia
La un gard se repeștia
Mána pe proptea puneá,
De trei palme din pámént o
[scotea,
Iar din cuț că n'o putea.
185 In gura mare striga:
— Ia, veđi omul cu....
Ca grádina cu proptele

Să fie d'afurisit,
De popă nespovedit,
190 Care o măi pune proptea,
Să mî-o puie din nuța
Scóte om de la belea,
Să nu-î răpuî viéta.
Și Nedea se repedîa
195 Și cu paloșu că da,
Frumos capu că-î tăia

Și 'n suliță 'l sprijința,
Pe tipsie că'l punea,
La Popa Stoîca 'l ducea.
200 Unde capuî că'l vedea,
Tipsia în mână lua
Și de galbenî c'o umplea
Și Nedei că-î dăruia,
De-a rămas pomina
205 În tótă Valahia.

DOBRIȘAN

Comunicat de învățătorul I. Leabu din com. Șerbanesti-Olt, — cules de la lautarul Gh. Bălțatu din acea comună.

Să se compare cântecul de față *Dobrișan* din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu, pag. 473 sqq. cu *Oprișan* din colecția d-lui V. Alexandri, pag. 201 — 205. O variantă a acestuia este și în colecția d-lui Th. T. Burada, pag. 184 — 187. Veđi inca o variantă în colecția d-lui Vulpian, pag. 43—44.

Din oraș din București,
La ale case mari domnești,
Din curte la Milea al Vodă,
Mândră masă mî-este întinsă,
5 De mulți boieri mî-e coprinsă.
Iar la masă ce mănâncă?
Numai știucă și postrungă,
Galbenă de caracudă. —
Unde bea, unde mânca
10 Și lăutari le cânta.
Dar în colțu mesei
Șede un tîner moldoven,
Păraciu lui Dobrișan
— Dómnele, Măria sa,
15 Domnia ta ești Domn în Bu-
[curești, —
Dobrișan la Stoînești,
Ridică case domnești,
De să ved în București;
Nu's case ca casele,
20 Ci sunt case din verțeje
Tot le suie și le lasă.
Oile lui Dobrișan,
Nu sunt oi ca oile
Junicî ca junicile;
25 Berbecii lui Dobrișan
Nu sunt berbeci ca berbecii,
Ci sunt berbeci de-îi beciî;

Cu córnel zugrăvite,
Sînt cu lăna cînită.
30 Din vîrfu cornițelor
Câte-o piatră nestimată,
De lumină țera tótă.
Cîobaniî lui Dobrișan
Nu se pórta cîobănește
35 Se pórta povolnicește.
Dulăii lui Dobrișan
Nu sunt dulăi ca dulăii,
Ci sunt zăvozi boierești,
Unde 'i veđi mi te 'ngrozești!
40 Iar Domnul Milea-Vodă grăia:
— Măi, Săvîr tîner moldoven,
Păraciul lui Dobrișan,
Tu'l părăști, tu să 'l aduci.
Mândru firman că scria,
45 Moldoveanu că pleca,
Pe la mieđu noptii,
Cu sudorile morții
Și la Dobrișan mergea.
Firman în mână că-î da. —
50 Când firmanul el citea
De la inimă ofta.
La ciobaniî că poruncia,
Oițele le pornia
Cam cu cîiniî,
55 Cam cu cîobaniî

Cam cu ardalicu tot.
 Oî puține ce 'și avea,
 Fruntea ajunge în București
 Și còda-i la Stojenești.
 60 Pe la mieđul nopții,
 Cu sudorii morții,
 Acolo că ajungea,
 Porțile că deschidea,
 Mergea fruntea oilor
 65 Pe lumina pietrilor.
 Oile 'n curte băga
 Iar cîobanii ce 'și făcea ?
 Cărlige de aur c'avea,
 La feréstră le răsma,
 70 Iar cîobanul ca cîobanul,
 Nu știe ce e șofranul:
 Cărlige l'a feréstră răsma,
 Țiuă în casă se făcea,
 Că sórele strălucea. —
 75 Domnia se deștepta
 Și din gură așa Țieca :
 — Nu știu Țiuă s'a făcut
 Său Dobrișan mî-a sosit ?
 Sórele 'n prând se ridica,
 80 Pě Dobrișan, că'l chema
 Și din gură 'l judeca :
 — Unde ai făcut blaga asta ?

Paloș din tēcă scotea,
 Veđi capul ca să i-l ia.
 85 Când o parte că 'și căta
 O cucie că venia
 In cucie cine 'mî era ?
 D'o babă bėtrână
 Cu rochia de lână,
 90 Cu brėu de cămilă. —
 Ea'n curte că mi-ș intra,
 La Milea-Vodă trăgea,
 Două palme că mi-ș da :
 — Asta e fratele tėu.
 95 Tu ești în București
 Și el e la Stojenești.
 Hrisóve, nene, căuta
 Și bunî frați că se găsia.
 In brațe se sėruta
 100 Și amėndoî se imbrățișă
 Și tare se 'nveselea.
 Măndră masă că punea
 Și mi-ș bea și mi-ș mănca
 Și boierii le ura.
 105 Lăutarii le cãnta
 Și apoi se despărția,
 Dobrișan la Stojenești,
 Milea-Vodă 'n București. —

DOBRIȘAN

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Dumitru Radu din Comuna Baneasa—
 Teleorman.

Frunđuliță florî domnești,
 Din oraș din București,
 La ale case mari domnești,
 Frunđuliță florî de tisă,
 5 Mare masă mi-este 'ntinsă.
 Dar la masă cine 'mî șede ?
 Să veđi, Domnul Minea Vodă,
 Cu toți boierii d'a 'mpreună.
 Lângă Domnul Minea Vodă
 10 Șede-un tinăr moldovean,
 Mult mi-e căine și dușman,
 La inimă om iclean,
 Pirăște pe Dobrișan.
 — Dómne Mineo Vodă,

15 Unde s'a vėđut
 Și s'a dovedit
 Ceriul cu doi sorî,
 Țară cu doi Domni ?
 Domnia-ta 'n București,
 20 Dobrișan in Stojenești,
 Cu cap n'ai să mai traiești.
 Oile lui Dobrișan,
 Nu sunt oi ca oile,
 Ci sunt oi stogoșate,
 25 Cu burtele lăsate.
 Berbecii lui Dobrișan
 Nu sunt berbeci ca berbecii,
 Ci sunt berbeci, berci

- Cu córnela 'ntre melci,
 30 Cu córnela 'mbelcugate,
 Cam pe spate tot lăsat;
 Din vârful cornețelor
 Câte-o piatră nestimată,
 Una plăția lumea tótă.
 35 Pe lumina pșetrilor
 Daū porneală oilor,
 De simțea de vreme rea
 Trage oile la perdea;
 De simția de vreme bună
 40 Trage oile la pășune.
 Cïobaniū luī Dobrișan
 Nu sînt cïobani ca cïobaniū,
 Ci sunt boțeri de Divan,
 Nu se pörtă cïobănește,
 45 Ci se pörtă chip domnește,
 Cu cărlige de argint,
 Face dără pe pămînt,
 Unde nu s'a pomenit,
 La Dobrișan s'a găsit.
 50 Al căine de moldovean,
 Părăște pe Dobrișan,
 Nu'l părăște pe dreptate,
 Il părăște 'n strîmbătate,
 Care 'n lume nu se pöte.
 55 Domnul Minea ce făcea?
 D'un ferman că mi-și scria,
 Pe Gheorghită-l trimitea.
 Dobrișan ce mi-și făcea?
 El din somn că tresăria,
 60 Luī, frate, semn se făcea,
 Și din gură că grăia:
 — Scól', cocónă, nu ședea!
 Când lamba mi-o aprindea
 Cu Gheorghe se pomenia
 65 Fermanu 'n braț 'i-arunca
 Și 'ncepea d'a mi-l citea.
 Lacrămile 'l podidă,
 Semn la cïobani că făcea,
 Cïobaniū, veđi, la oi.
 70 Și oile la dulăi.
 Cïobaniū toți se gătea
 Și-oițele le pornea.
 Fruntea 'i bate 'n București,
 Coda este 'n Stoenești,
 75 Cu cap n'ai să mai trăiești!
 Cïobaniū că mi-și sosia,
 In curtea luī Minea intra.
 Dar cïobanu, ca cïobanu,
 Nu știe ce e șofranu
 80 Și ca țiganu divanu.
 Cărligele le rezima
 Rađe 'n casă că intra.
 Minea Vodă se scula
 Și din gură că dicea:
 85 — Cată f... mumă-sa
 Nu știu sóre a răsărit,
 Ori Dobrișan c'a venit?
 D'o slugă că trimetea
 Și sluga că mi-și venia
 90 Și din gură cuvinta:
 — Dómne, Minea Vodă,
 Sórele n'a răsărit,
 Nicī diuă nu s'a făcut,
 Dar Dobrișan c'a sosit
 95 Cam cu oi,
 Cam cu miei,
 Cam cu cïobaniū
 Cam cu ardalip cu tot.
 Dar Dobrișan ce făcea?
 100 Caii la birjă punea,
 La mă-sa că se ducea
 Și mă-si că mi-ī spunea
 Și mă-sa ce mi-și făcea?
 Caī la cucie punea,
 105 La Minea Vodă pornia.
 Frunđuliță bob năut,
 P'al drum mare părăsit,
 Cu negară acoperit,
 Cu troscot verde 'nvălit,
 110 Tare vine și sosește
 D'o cucie verde smolită,
 Ce de malurī e trântită
 Și de praf e prăfuită.
 Dar cucia cine-o trage?
 115 Patru telegari,
 Ce sunt armăsari,
 Negrii ca corbi,
 Lucii ca șerpi
 Și iuți ca șoimi.
 120 De mânăț cine-ī mână?
 Mic de cïobănaș,
 Săruta-mi l'aș,
 Cu hățuri de bete,
 Cu gluga 'ntre spele,
 125 Mână nu se vede.
 Când in curte ajungia
 Și-un cal mic 'i crăpa.
 Și mă-sa ce mi-și făcea?
 Nicī la el nu se uita,
 130 Sus in Cafat se suia,
 Pe Dobrișan il judeca,
 Cu cât capu nu i-l lua.
 Dar maică-sa ce 'mī făcea?
 Papuc din picior scotea
 135 La Domnul Minea venia,
 Cu papucul că'l isbia
 Și din gură că-ī grăia:
 — Dómne Mineo Vodă,

Unde s'a pomenit
 140 Și s'a dovedit,
 Să taie frațe pe frate,
 În lume n'aibă parte?
 Eū vėduvă c'am rėmas,
 Mult necaz cu voi am tras!
 145 Pe voi eū cā v'am crescut,
 Pėnă mari cā v'am făcut;
 Pe tine cā te-am luat
 Și la școlă cā te-am dat,
 Bună carte-ai invėtat.
 150 Pe Dobrișan cā l'am luat
 Și după oi cā l'am dat,
 Mare turmă c'a făcut
 Și frate cā s'a procopsit
 Domnul Minea ce făcea?
 155 Rostóvele le cāta,
 Frați buni cā se găsia,

Și de mumă și de tată,
 Crescuți în streinătate.
 El din gură că dicea:
 160 — Alei, frate Dobrișan,
 Cât oi fi eū în domnie,
 Tu să fii în ciobănie.
 Dobrișan ce mi-și făcea?
 Oițele le pornea,
 165 Fruntea Ți bate Stoienesti.
 Codița e 'n București.
 Minea Vodă ce făcea?
 Pe mă-sa cā m'i-o lua,
 În drėptă lui c'o punea.
 170 Mai diceți, boieri, amin!
 Mai dați cu ale plosci de vin,
 Oi găsi altu mai bun.

DOBRIȘAN

VARIANTA

Cules de la lautarul Stan Pițigoi din Piatra Teleorman de Ch. N. Tapu.

Din oraș din București,
 L'ale case mari domnesci,
 În curte la Domn Ștefan Vodă
 Frumósă masă 'm'i e 'ntinsă,
 5 De mulți boeri 'm'i-e coprinsă.
 Toți boerii tėrgului,
 Cărmacii divanului,
 Dar la masă, ce mănăncă?
 Numai cegă și postrugă,
 10 Galbenă de caracudă,
 Șalâias, pește d'il gras,
 Ștuculiță lunguliță,
 Bună este ciorbuliță.
 Dar la capu mesei,
 15 Sade-un tēnēr moldovean,
 Părăște pe Dobrișan.
 — Dómne, Măria ta, Ștefane Vodă,
 Unde s'a vėduț și s'auđit,
 Țara noastră cu doui Domni,
 20 Cėru nostru cu doui sori?
 Domnia ta domnesci în Bucu-
 [resci,
 Dobrișan în Stoenesci;]mele,
 Domnia ta domnesci cu nu-

Dobrișan cu pungile.
 25 Oile lui Dobrișan,
 Nu sînt oi ca oile,
 Sînt tot oi d'ale bălăi
 Și sunt cu lăna cānită,
 Cu unghiile zugrăvite.
 30 Berbecii lui Dobrișan
 Este în cap cu patru córne;
 În vėrfu cornițelor,
 Căte-o piatră nestemată,
 De plătesce lumea tótă.
 35 Când Ștefan Vodă auđia,
 Măna pe condei punea
 Și pe hărtie scria,
 În mână părului c'o da:
 — Să 'm'i-l aduci, poruncia,
 40 Cam cu oi, cam cu ciobani,
 Cam cu ardalic cu tot.
 Când la el, cā se ducea,
 Taman la masă 'l găsia,
 Și hărtia cā Ți-o d.
 45 Când pe hărtie citia,
 Din ochi negri lăcrăma,
 De la masă se scula,

Oile că le pornea.
 Era fruntea 'n Bucurescî,
 50 Coda 'n urmă 'n Stoenescî,
 Stoenescî după Călnescî.
 Pe la mfeđu nopțieî,
 Călcând tina Vlăscieî,
 In curte oile intra.
 55 Ciobanu ca ciobanu
 Nu știe ce e șofranu,
 Cărligele le rezema,
 La zăbrele de feréstră,
 De lumina tot prin casă,
 60 Lumina tot ca diua.
 Cocóna se deștepta,
 La Ștefan Vodă striga :
 — Scól, Ștefan Vodă,
 Fii dormit,
 65 Nu sciú sóre a răsărit,
 Orî Dobrișan c'a sosit.
 Ștefan Vodă se scula,
 Pe Dobrișan că'l vedea,
 La gealapî că poruncîa
 70 Să'î taie căpățina.
 Iar Dobrișan că'mî dicea :
 — Dați paloșurile bine pe mischiú,
 Când m'oți tăia să nu știú!
 El la măsa trimetea,

75 Când măsa dacă venia,
 La Ștefan Vodă năvălea ;
 Palma bicî că 'mî-o făcea
 Peste ochi negri 'l pica,
 Iar Ștefan Vodă 'i dicea :
 80 — Ce curvă fuseși,
 De cu palma 'mî dedeși ?
 — Oî fi curvă,
 C'am curvit cu tatăl tēú,
 Te am făcut pe tine,
 85 Și pe Dobrișan.
 La scólă că v'am dat,
 Și carte c'ați învățat.
 Tie ț'a fost dragă domnia,
 Luî Dobrișan ciobănia,
 90 Să nu'ți mai tai frăția !
 Mă 'nchinaî cu cântecu
 Ca și lupu cu crângu.
 Dacă umblă isbăvește,
 Dă pîlea și se plătește.
 95 O duce la tăbăcarî,
 O pörtă boerî d'ăi marî.
 La boerî dacă se 'nvechea,
 Pe la țiganî o mai da ;
 Țiganî in cărciúmă intra,
 100 Incepea cu chiót de 'i da !

CANTECUL LUI BABA NOVAC

Cules de Christa N. Țapu de la lăutarul Ion Concila, Urdarii de-jos-(Gorj)
 (A se compara acest cântec cu varianta «Novac și Cerbul» din colecția lui Vasile Alexandri pag. 144. Veđi o mica asemănare și in *Gruia Novac* din colecția d-lui Bibicescu pag. 284 sqq).

Foie verde mărăcine,
 Ascultați ómenî la mine,
 Să vă spun d'ó istorie,
 Să vă cânt d'un cânticel
 5 Mititel și frumușel,
 Să trecem dealul cu el.
 Pe luciul Dunărei,
 Pe scursura apeî,
 Tare'mî vine și'mî sosește
 10 Un caic mândru gătit,
 Cu postav verde înflorit.
 Incă in el cine era ?

Chiar ficiorul lui Novac,
 Lui Novac baba Novac.
 15 Din Munții de Ardeal
 La Dunăre că mergea,
 Turciî, mare, că'l vedea,
 Și'l vedea și'l cunoștea
 Și sarea de se'neca,
 20 Toți ca frunđa și iarba.
 Iară sluga lui Gruia,—
 Bat'o pâinea și sarea
 Și tótă cheltuála—
 Ea la Turci că se ducea

- 25 Și din gură așa Țicea :
— Turcilor,
Boșerilor,
De ce, mare, vĂ 'necați ?
CĂ Gruia este bĂt,
- 30 Cum este bun de legat,
Tot legat și fericat,
Tot cu frĂnghii de mĂtase
Și cu cincĂ de sĂrmă intĂrsĂ,
TaĂe carnea pĂn'la  se.
- 35 IarĂ Turcii ce'mĂ Țicea ?
— De trei-orĂ sĂ'l cĂntĂrim
De trei orĂ cu gĂlbiori,
De cincĂ orĂ cu sfĂnțisorĂ.
IarĂ sluga lui Gruia, —
- 40 Bat'o pĂinea și sarea, —
Ea la Gruia cĂ mergea
Și mĂna pe el punea
Și'l lega și'l fereca,
Tot cu frĂnghii de mĂtase
- 45 Și cu cincĂ de sĂrmă 'ntĂrsĂ
Taie carnea pĂn'la  se ;
Și'l punea și'l cĂntĂrea,
De trei orĂ cu gĂlbiori
De cincĂ orĂ cu sfĂnțisorĂ.
- 50 Foie verde bob lalea,
La țapa CorbiĂ il ducea.
Doi de mĂnĂ il suduĂesc,
Patru cincĂ in sapa 'l cĂoplesec,
MĂini in Țiua mi-l topesc.
- 55 Foie verde bob lalea,
CĂnd Gruia se deștepta
Și pe sus cĂ se uita,
Nici o putere n'avea.
D'un Corbișor cĂ vedea
- 60 Și din gură așa Țicea :
— Corbeo, Corbeo, frate Corbeo,
Ia fĂ-te de aluneca,
Inelușul de mi-l-ia
Și cu el sĂ mi-te ducĂ.
- 65 In munții de Cearideal;
Și acolo sĂ conclĂnești
La t te prĂdurile,
La t te amĂdurile.
DarĂ Novac ce'mĂ fĂcea ?
- 70 Masa afarĂ cĂ'mĂ scotea,
Corbișoru imĂ cloncĂnea.
DarĂ Novac ce fĂcea ?
De la masĂ se scula,
In casĂ cĂ intra,
- 75 Pușca din cui cĂ s'o ia,
Corbișorul d'a  pușca.
CĂnd Novac in cas'intra,
Corbișorul se lĂsa,
Inelușul cĂ'l punea,
- 80 Pe masĂ 'n pahar cu vin.
Novac afarĂ ieșia,
Corbișorul se sĂlta,
N'avea Novac in cine da
Și la masĂ cĂ șede a ;
- 85 MĂna pe pahar punea
Și la gurĂ mi'l ducea
Și vinul din el cĂ'l bea,
Inelușul cĂ'l vedea
Și'l vedea și'l cunoștea
- 90 Și din gurĂ așa Țicea :
Gruio, Gruio, puil taĂchii
Pe tine Turcii te-a tĂiat,
Corbișorii te-a mĂncat !
De la masĂ se scula,
- 95 In chilie cĂ intra,
Disađi cu galbinĂ incĂrca.
LepadĂ t te domnești,
Lua rase cĂlugĂrești
Și-apuca pe o potocea,
- 100 Poteceaua cam cotitĂ,
Cam cotitĂ pĂrĂsitĂ
Și cu troscot invĂlitĂ,
NumaĂ de Novac sciutĂ.
La DunĂre cĂ mergea,
- 105 Fete mari pĂnzĂ inĂlbia
El din gurĂ așa Țicea :
— BunĂ Țiua, fetelor,
De mi-ați pune in direptate,
PĂnzele sĂ vĂ albĂscĂ,
- 110 Ca o colĂ de hĂrtie,
Cum sta mĂndrĂ in prĂvălie,
Stii cĂnd logofeșii o scrie ;
Iar de'ți supune in strĂmbĂtate,
PĂnzele sĂ vĂ negrĂscĂ,
- 115 Cum sunt rasele pe mine,
Cum   inimióra 'n mine.
Foie verde peliniĂ,
FatĂ mare din costiĂ,
Ibomnica lui Gruia,
- 120 N'af vĂduť tu pe Gruia ?
DarĂ fata ce'mĂ Țicea ?
— CĂlugĂre, piazĂ rea,
A luat Turcii pe Gruia,
La țapa CorbiĂ il ducea.
- 125 Doi de mĂnĂ il suduĂesc,
Patru cincĂ in sapa il cĂoplesec.
MĂine in Țiua mi-l topesc.
DarĂ Novac ce fĂcea ?
Pe potecuĂa apuca,
- 130 Și la Turci cĂ se ducea
Și din gurĂ așa Țicea :
— Turcilor vizilor,
Ce vĂ robu vinovat,
De aș tare l'ați legat ?

- 135 De v \acute{e} este de v \acute{i} ndare,
V \acute{e} da \acute{u} galben \acute{i} \acute{s} i parale,
De v \acute{e} este de schimbare,
S \acute{a} v \acute{e} da \acute{u} do \acute{i} pentru unul.
Iar \acute{a} Turc \acute{i} ce'm \acute{i} \acute{d} icea ?
- 140 — Nu ne este de v \acute{i} ndare,
Nici ne este de schimbare,
 \acute{S} i ne este de p \acute{r} edare ;
C \acute{a} - \acute{i} fic \acute{i} oru lui Novac,
Lu \acute{i} Novac, baba Novac,
- 145 Din Mun \acute{t} i de Cerdeal.
Iar \acute{a} Novac ce'm \acute{i} \acute{f} acea ?
C \acute{a} nd el a \acute{s} a au \acute{d} ea
Ind \acute{a} r \acute{a} t c \acute{a} se \acute{i} ntorcea,
Tot mai r \acute{e} \acute{u} se nec \acute{a} \acute{j} ia.
- 150 Se \acute{f} acea d'aluneca,
Disag \acute{i} t cu galben \acute{i} v \acute{e} rsa,
Turc \acute{i} n \acute{a} val \acute{a} c \acute{a} da.
Iar \acute{a} Novac ce \acute{f} acea ?
Fuga la Gru \acute{i} \acute{t} a da,
- 155 \acute{S} i palo \acute{s} ul mi'l tr \acute{a} gea,
Fr \acute{a} ng \acute{i} ile le t \acute{a} ia
 \acute{S} i drumul lui Gru \acute{i} a \acute{i} da,
 \acute{S} i din gur \acute{a} a \acute{s} a \acute{d} icea :
— Gru \acute{i} o, Gru \acute{i} o, puiu ta \acute{i} chi \acute{i} ,
- 160 Bate tu m \acute{a} rginele,

- S \acute{a} bat e \acute{u} mijl \acute{o} cele,
C \acute{a} le \acute{s} tiu sor \acute{o} cele.
M \acute{a} re, vr'unul de o sc \acute{a} pa
Capul t \acute{a} \acute{u} c \acute{a} \acute{t} i-l \acute{o} i lua !
- 165 Vine s \acute{o} rele \acute{i} n chindie,
Ta \acute{f} \acute{a} Novac \acute{s} epte mie,
 \acute{S} i Gru \acute{i} \acute{t} a nu se \acute{s} tie ;
C \acute{a} nd s \acute{o} rele sc \acute{a} p \acute{a} ta,
N'avea Novac ce t \acute{a} ia.
- 170 La Imp \acute{e} ratu c \acute{a} mergea
 \acute{S} i din gur \acute{a} a \acute{s} a \acute{d} icea :
— D'aoleo, frate Imp \acute{e} rate,
S \acute{a} fi l \acute{a} sat D- \acute{d} e \acute{u} ,
S \acute{a} se taie Imp \acute{e} ratu,
- 175 Acu \acute{s} ia \acute{t} i-a \acute{s} lua capul.
Imp \acute{e} ratul ce'm \acute{i} \acute{d} icea :
— D'aoleo, frate Novace,
St \acute{a} p \acute{a} ne \acute{s} te- \acute{t} i \acute{t} ara \acute{i} npace,
C \acute{a} t oi fi e \acute{u} imp \acute{e} r \acute{a} \acute{t} ie
- 180 S \acute{a} fi \acute{i} \acute{s} i tu \acute{i} n ha \acute{i} ducie.

E \acute{u} m \acute{e} lupt cu c \acute{a} ntecu,
Ca lupu cu chiotu
Mai da \acute{t} i- \acute{i} cu b \acute{a} utura
S \acute{a} - \acute{s} i unde cobzaru gura !

C \acute{A} NTECUL LUI C \acute{A} LIN

Cules de Chr. N. \acute{T} apu de la lautarul I \acute{o} n Concil \acute{a} Urdart \acute{i} de Jos (Gorj).

- F \acute{o} ie verde de pelin,
 \acute{S} i s'ascu \acute{t} ai \acute{i} la C \acute{a} lin.
Iar \acute{a} C \acute{a} lin ce \acute{f} acea ?
Tre \acute{i} mo \acute{s} i \acute{i} c \acute{a} cump \acute{e} ra :
- 5 Poian \acute{a} \acute{s} i Pleni \acute{t} a,
Risipit, a treilea,
Poiana cu f \acute{e} nurile,
Risipi \acute{t} i \acute{i} cu gr \acute{a} nele,
Pleni \acute{t} a cu vinurile.
- 10 F \acute{o} ie verde bob lala
Iar \acute{a} C \acute{a} lin ce \acute{f} acea ?
Cai \acute{i} la butc \acute{a} punea
Prin Pleni \acute{t} \acute{a} el pleca,
T \acute{o} te vinurile cerca
- 15 Care vin c \acute{a} nu- \acute{i} pl \acute{a} cea,
Bu \acute{t} ile afar'le scotea
- \acute{S} i t \acute{a} ia cercurile,
 \acute{S} i v \acute{e} rsa vinurile,
Se sc \acute{a} lda p \acute{a} serile,
20 Pe t \acute{o} te potecile.
Iar \acute{a} C \acute{a} lin ce'm \acute{i} \acute{d} icea ?
Logof \acute{a} tul \acute{i} l \acute{i} ntreba :
Logofete dumneata,
— A mai r \acute{a} mas cine-va,
25 — S \acute{a} nu pl \acute{a} teasc \acute{a} claca ?
A mai r \acute{e} mas tre \acute{i} calic \acute{i} ,
De do \acute{i} an \acute{i} n'a dat p'aic \acute{i} ;
Unul este B \acute{a} s \acute{a} lan,
N'a pl \acute{a} tit claca nici an ;
30 Unul e Ghi \acute{t} \acute{a} Chiri \acute{s} ,
De do \acute{i} an \acute{i} n'a dat p'aic \acute{i} .
Ion al Mari \acute{i} din Poiana

- N'a plătit'o de trei ani.
 35 Iară Călin ce'mi ȳicea ?
 — Logofete dumneata,
 Du-te de ia pe Ion 'ncoa,
 Ca să-și plătescă claca
 Și totă socotéla;
 40 Crucea și legea,
 Ce 'm'i-a urit curtea,
 Logăfățul că pleca,
 La Ion al Marii mergea
 Și la masă că'l găsia,
 45 De o bună ȳiua că-î da :
 — Bună ȳiua, nene Ióne,
 Haî că te cheamă Călin
 Să-ți dea un pahar de vin
 F... de păgân.
 50 Ion al Marii ce făcea ?
 Imî lua furca din bordei
 Și'î trăgea vre-o două trei
 Și intra iar în bordei.
 Logofățul ce făcea ?
 55 La Călin Săidac mergea
 Și din gură așa ȳicea :
 — D'aoleo, Saidac Căline,
 Săî în apă și mă inec
 La Ion al Marii nu merg;
 60 Că ia furca din bordei,
 Și-ți trage vre-o două-trei
 Și intră iar în bordei,
 Car cu logofétul merg.
 Dar cu care logofét ?
 65 Cu logofétul Matei,
 Că cutéză la bordei;
 Și lucréză cu temeî.
 Logofetiî că'mî mergea
 Ion al Marii mi-î vedea,
 70 Cu nevasta se vorbîa :
 — Ascultî, nevastă, 'ncoa :
 Adă tu punga încoa,
 Că eî fac belezile
 Și punga păciuirile.
 75 Ion al Marii că mergea,
 La Călin Săidac mergea :
 — Bună ȳiua, mă Călin.
 — Nu-ți mulțumesc porc de
 [câine.
 — Dar n'auȳi, tu, mă Căline,
 80 Nu mă face porc de câine
 Că-s tot creștin ca și tine.
 Dară Călin ce făcea ?
 Catestiful mi-l căta,
 Vr'o cincî galbenî mi-l găsia.
 85 Ion al Marii ce făcea ?
 Mâna în pungă că băga,
 Baniî pe masă 'î punea
- Și din gură așa ȳicea :
 — ȳine Călin, baniî bine,
 90 Peste-un ceas mi-î vedî la mine
 Ion al Marii ce făcea ?
 Cu nepoțiî se vorbîa :
 — Ascultați nepoțiî incoa:
 Să omorim căfnele,
 95 Ne-a mâncat cu clăcile ;
 De când e aici la noi
 Nu mai vedî la car doi boî,
 Nicî cioban cu ȳece oi.
 Iar nepoțiî ce'mî ȳicea ?
 100 — Nene Ióne, dumneata,
 Noi am cam îmbétrănit,
 Dar avem pe Tănase al mic,
 Intră pe coș tăvălind,
 Face potera colnic,
 105 Fără bêt fără nimic,
 Ion al Marii ce'mî ȳicea ?
 — Ascultați nepoțiî incoa;
 ȳine-ți calea la nisip,
 Că trece Călin pe pisc
 110 Pân' la Ióna Vėduva,
 C'acolo știe vorba
 Și totă socotéla.
 Acolo când ajungea
 Ion al Marii așa 'mî ȳicea ?
 115 — Deschide ușa, Căline,
 — Nu vreaî, nu vreaî porc
 [de câine !
 Ion al Marii ce făcea ?
 Dete cu piciorul al stâng
 Dabori ușa și un stălp.
 120 Iară Călin ce'mî ȳicea ?
 — Nene Ióne, dumneata,
 Șeȳi la masă să cinăm,
 Ion al Marii ce'mî ȳicea ?
 — Ardeți tocul cina ta,
 125 Mie 'mî crapă inima,
 Numai pên 'te-a judeca :
 Mi-aî prins fata la urȳicî
 I-aî luat trei francî de la gât,
 Fira-aî mort afurisit,
 130 Cu măta, care te-a făcut !
 Nu ți-a fost milă și păcat,
 Că tot de la mine i-a luat
 Și i-a luat pe secerat ?
 Iar Ióna Vėduva
 135 I-aî prins fata la măcriș,
 I-aî luat vaca din gărlicî ;
 Plâng copiiî în bordei,
 Că n'au lapte 'n putineî
 Ce o să facă vai de ei !
 140 Fóie verde bob lalea
 Și nimic nu-î mai ȳicea

Lancea 'n gură 'i punea
 Și din gură așa-î dicea :
 — D'aoleo Saidac Căline,

Din botcă din telegari
 145 Cum te duce pe doi pari.

CANTECUL LUI MINEA

(CANTECUL NUNULUI)

Cules de Ch. N. Tapu de la lăutarul Ionița Valeanu din Roșiori-de-Vede.

A se confrunta această variantă cu «Nunul mare» pag. 653 din colecție.
 Idem cu «Bogdan» din colecțiunea D-lui V. Alexandri, pag. 175—178.

- Din oraș din București,
 L'ale case mari domnești,
 In curte la Stefan Vodă,
 Sint căruțe stoborite
 5 Cu postav verde 'nvălite.
 Cocónele 'mpodobite,
 Tot de nuntă sint gătite.
 De 'nsurat cine se 'nsoră ?
 Se 'nsoră Minea Vodă
 10 Și 'l cunună Iancu Vodă.
 Mireasa de unde-o ia ?
 Din oraș din Dobrogea,
 De la Letinu bogat,
 Ovreiu nebotezat,
 15 Și de lege lepădat.
 Iaca nunta se gătea.
 Iaca nunta că 'mî pleca,
 Imî pleca de la Sâmb-Pietru,
 Abia ajungea la Sâmb-Miedru.
 20 Foițică de spanac,
 C'a fost nuntă cu conac.
 Dacă-acolo c'ajungea,
 La pórta că 'mî tábăra,
 Pórta 'ncuiată era.
 25 Dar Letinul cel bogat,
 Ovreiu nebotezat
 Și de lege lepădat,
 Dacă porțile 'nzăvora,
 Sus in pritvor se urca
 30 Și din gură că 'mî striga :
 — Care e ginerili,
 Să 'mî descuie porțili,
 Să 'și bage caritili,
 Cealea cu cocónili ?
- 35 Ginerile, Mirili,
 Nața cu umeri,
 Lacrămile 'l podidea,
 Dicea c'a dat de belea.
 Dar nașu-sëu c'auđia,
 40 Din guriță că striga :
 — Tacî fine, nu te speria,
 Nașu-tëu o purta grija.
 Calul că 'l inchinga,
 Bine 'n chingî că 'l stringea.
 45 Odată că mi-ș răcnea,
 Pe sus porțile sărea,
 Și 'și băga caritili,
 Celea cu cocónili
 Iar Letinul ăl bogat,
 50 Ovreiu nebotezat
 Și de lege lepădat,
 Nicî p'asta nu se lăsa
 Și din nou întreba :
 — Care este ginerili,
 55 Ginerili, Mirili ?
 Să s'alégă din nuntaș.
 Din nuntaș,
 Din sichiraș,
 Și din negrii țigánaș !
 60 Letinul postavuri că lua
 Și grămadă le făcea :
 — Ginerile să alégă postavurili,
 Pe cum o fi nuntașu
 Așa să 'i dea postavu ;
 65 D'o fi nuntașul cu calu piag,
 Să-î dea postav de-l tocat ;
 D'o fi nuntașu cu calu sur,
 Să-î dea postav de cel bun.

- Dară nașu-sëu ce făcea?
 70 Pe gineri-sëu 'ncuraja:
 — Iacă, fine, nu te speria,
 Nașu tëu ți-o purta grija,
 Rógă-te la D-đeú,
 Să trăiască nașu-tëu!
 75 Și pe cal că 'ncăleca,
 Odată că mi-și sbiera,
 Pe sus postavurî săria
 Și măre că le toca.
 Pe la nuntași le 'mpărția.
 80 Pe cum era nuntașu,
 Așa 'i da și postavu.
 Dar Letinul cel bogat,
 P'aceia nu s'a lăsat,
 Alt meșteșug mi-a aflat.
 85 Trei fete de Letin mi-aducea,
 Tot un stat și tot un chip.
 — Care e ginetili,
 Ginerili, mirili?
 Să-și cunóscă mireasa,
 90 S'o cunóscă și s'o ia,
 Bage o în ochii mâne-sa!
 Inșă nașu se scula
 Și lua cununia,
 Și p'o tavă mi-o punea,
 95 La câte și trei fete mergea,
 Și din gură le dicea:
 — Vie să 'și ia cununia
 Care este mireasa,
 Cununa s'ar cu dënșă!
 100 Care era mireasa,
 Lacrămile o podidea,
 Coconile că 'mi pripea,
 Imi pripia d'o 'ntohonía,
 Și 'n carită o punea:
 105 Eaca nunta că'mi pleca.
 Imi pleca de la Sãn Miedru,
 Abia ajungea la bobotéză,
 Tamãn când popii botéză.
 Dar Letinul cel bogat,
 110 P'aceia nu s'a lăsat.
 Cochineri că 'mi trimetea,
 La nuntă că 'mi trimetea,
 Și cu toții că juca.
 Lăutarî și trimbicerî,
 115 Ca roua din burușeni.
 Nașu cochinerii că lua,
 Și 'ntr'o casă că-i băga,
 Câte-un ochi că le scotea,
 Câte-o mână le tăia.
 120 Și la cai că se ducea,
 Câte-un picior le tăia,
 Și cu trei că 'i lăsa,
 Pe toți măre că-i slutea
 Și drumu măre le da.
 125 Dar Letinu știa conchinerii
 [când venia,
 Sus în Cafal se suia,
 Cu ochianu se ulta,
 Pe nuntași că mi-i vedea.
 — Va! de măiculița mea!
 130 I-am trimes ca fluturii,
 Și vin ca cerșetorii!
 Eú le-am dat merticu ras și
 [afinat,
 Ei mi-a trântit merticu cu virf
 [și indesat!
 Dar Letinul ce făcea?
 135 Otravă 'n clubuc băga,
 El veđi că se otrăvía,
 Și el frate că muria;
 Mai mult de necaz muria
 În lume se pomenia.

CANTECUL LUI MIREA.

(VARIANTA)

Auzit de Chr. N. Țapu de la lăutarul Gheorghe Porumbescu din Novaci (Gorj).

- In oraș în București,
La cele căși, mari domnești,
Multă mărime se strânge,
Frumoasă masă se 'ntinde.
- 5 Chihăfaua tîrgului,
Caimacanii tîrgului,
Stâlpii Țaligradului.
Frunđuliță și-o lalea,
Câte căruțe 'mî venia
- 10 Pe d'o parte imî jugrăvia,
Pe de alta 'mî poleia,
Tot de nuntă se gătia.
De 'nsurat cin' se 'nsura ?
Se 'nsoră Mirea Vodă.
- 15 Și 'l cunună Radu Vodă
Mireasa de unde o lua ?
Tot din țara Letinască,
De la un Letin bogat,
Savalat, câine spurcat ;
- 20 Că de blagă mi-e bogat,
Și de lege lepădat,
Și de aur și d'argint
Și de miere și de unt,
Dulcēja de pe pămînt.
- 25 Frunđuliță și-o lelea,
Dar nunta cînd mi-și pleca ?
Mi-și pleca la Sân-Miedru
Și 'mi-ajungea la Sân-Pietru.
Dar Letinul ăl bogat,
- 30 Savalat, câine spurcat,
El ochianul că'l punea
Și nunta că mi-o vedea,
Porțile că le 'ncuia
Lacătile le punea,
- 35 Lacătile 's de argint,
Cum n'am vĕdut de cînd sînt !
Dar Letinul ce 'mî făcea ?
Din gurița lui striga,
De-o-dată 'mî striga turcește
- 40 D'a doilea letinește,
D'a treilea românește.
- Dar letinul ce 'mî dicea ?
— Care 'mî este ginerile,
Ginerele, mirele ?
- 45 Să s'alégă din nuntași,
Din nuntași din călărași
Și din negrii țigănași ;
Ca să 'mî safe porțile,
Să 'mî tafe lacătile
- 50 Ca să-î vĕd puterile !
Dar ginerile ce 'mî făcea ?
El de grabă c'auđia,
Fața de pămĕnt punea
Și de lăturî că se da.
- 55 Dar nașu sĕu că striga :
— Tacî, fine, nu te 'ntrista,
Că-ți pörtă nașu grija
Și de totă cheltuála.
Dar fină-sĕu c'auđia
- 60 De grabă se 'nveselia,
— Pe negru 'n chingă 'l strân-
[gea,
- O-dată că resuna
Cu scara stîngă 'l tăia
Și-o dată că'l repeđia,
- 65 Porțile că le săria,
Și lacătile că le tăia.
Dar Letinul ăl bogat,
Savalat, câine spurcat,
Nici p'ăia nu s'a lăsat.
- 70 Ci frunđulița și-o lelea
Frunđuliță mărgărit,
Eü pe câte le-cm făcut,
Pe tóte le-am potrivit ;
Frunđuliță de atlas,
- 75 Nu-mai asta mĕ-a rĕmas.
Dar Letinul ce 'mî făcea ?
Nici pe asta nu s'a lăsat,
Nouĕ buți c'alăturat ;
Buticele mititele
- 80 Și mai era pĭntre ele
De câte cincî-zeci de vedre.

- Dar Letinul ce'mi făcea?
Din guriță că 'mi striga;
D'odată striga turcește,
85 D'a doilea letinește,
De-a trei oră românește:
— Care este ginerile,
Ginerile, mirele?
Din nuntași să mi se-alégă,
90 Din nuntași,
Din călărași,
Ca să'mi sară buțile,
Să 'mi taie cercurile,
Să 'mi verse vinurile,
95 Să 'mbete oștirile,
Ca să-i vęd puterile?
Dar ginerile ce'mi făcea?
De o parte că se da,
Fața de pămînt punea
100 Și de lături că se da.
Dară nașu ce 'mi dicea?
— Tacî, fine, nu te 'ntrista,
Că-ți pörtă nașu grija
Și tötă cheltuiala.
105 Dar ginerile ce făcea?
De grab' el se veselîa
Și de lături că se da.
Pe negru 'n chingă 'lsträngea,
Odată că 'l repeđia,
110 Buțile că le săria,
Cercurile reteza,
Vinurile le vërșă,
Mare risipă făcea.
Dar Letinul ăl bogat
115 Sta și se gândia:
— Cată f.... mumă-sa,
Dară ce-o mai fi și asta?
Frunđă verde mărgărit,
Eü pe câte le-am făcut
120 Töte le-am potrivit.
Frunđă verde de aclas,
Numai asta a rëmas!
Vedî Let, nul ăl bogat,
Nici p'aia nu s'a lăsat.
125 Trei fete că'mi scotea,
D'a lătura le punea.
Cum îi una și alta;
Cine, draci, le cunoștea?
Din gurița lui striga:
- 130 — Care este ginerile,
Ginerile, mirele?
Din nuntași să mi s'alégă,
Din nuntași din călărași,
C'a s'alégă mireasa?
135 Iar ginerile c'auđia
Fața de pămînt punea,
Dar nașu-sëu că striga:
— Tacî, fine, nu te 'ntrista,
Că-ți pörtă nașu grija.
140 Dar ginerile c'auđia,
De grabă se 'nveselîa,
Pe negru 'n chingă strängea
Și-odată că'l repeđia
La portiță că 'mi mergea;
145 Odată că'l repeđia
Și prin curte că'l plimba,
La ele că se ulta,
Se ulta ce se ulta;
Cine, drac, le cunoștea;
150 Cum îi una și alta.
El de grabă se 'ntrista,
Fața de pămînt punea
Și nașu-sëu că striga:
— Tacî, fine, nu te 'ntrista,
155 Că-ți pörtă nașu grija.
Rögă-te la D-deü
Să trăiască nașul tëu!
Dar nașu-sëu ce 'mi făcea?
Mâna 'n pozinar băga,
160 Tipsiü de galbenî umplea
Și prin curte risipea,
Din gurița lui striga:
— Care este mireasa
Să-și adune risipa,
165 Care nu, dracu s'o ia!
Dar mireasa ce'mi făcea?
Din trei fete s'alegea
Și risipa și-o aduna
Și 'ncăruță se punea,
170 Drumul la vale că'l lua!
- *
- Maî dați meseni cu stropitura
Să-și ude țiganu gura;
Și 'mi maî dați câte o para,
S'o duc la țiganca mea,
175 Să i-o leg de chiotöre,
Să mă lase 'ntre pic....

CANTECUL LUI IENEA SABIENŢEA.

Cules de Chr. N. Ţapu, din gura lăutarului Dumitru Valeanu-Roşiorii-de-Vede.
A se confrunta cu *Jencea Sabincea* din G. Dem. Theodorescu pag. 630 sq. și cu *Sêrb sârac* cu care se aseamnă puțin din pag. 105-108, colecț. lui Vasile Alexandri.
Idem *Jencea Sabincea* din colecția D-lui Burada 179 — 183, idem *Encea Sabincea*, din colecția d-lui Vulpian, pag. 48-49.

- Fôie verde a bobului,
Pîn tîrgul Odriului
Plimbă-mi-se,
Pôrtă-mi-se,
5 Săa! Iencea
Sabiencia,
Cu-o saia sumésă'n brêu,
Cu murgulețu de frêu.
Se'mplimba ce se'mplimba,
10 De pe cal descăleca,
La o cafenea'mî trăgea.
Cafeneauă Turcilor,
Turcilor păgânilor.
Și pe scaun că'mî ședea,
15 Și-o cafea 'mî poruncia.
Unde Turcii că'l vedea
Ca câini că se strângea
Și din gură că'l întreba:
Băi, Ienceo dumneata
20 Ce-ai căutat tu p'aicea?
Dar Iencea că mi-ș striga:
— Turcilor,
Păgânilor,
Câte fete'n Țaligrad,
25 Țaligrad și Beligrad,
Și neveste cu bărbat,
Lu! Iencea nu i-a scăpat,—
Pe tôte le-am sêrutat.
Câte un bogasin le-am dat,
30 Pe papucei le-am călcat;
Numai una mî-a scăpat:
Stăncuța din Beligrad,
Nepoțica de'mpêrat,
Fată de Sêrb bogat.
35 Unde Turcii c'auđia:
Daba, Iencia Dumneata,
Noi de noue ani ne căsnim
Pe Stanca s'o sârutăm.
Inelul să'i-l luăm.
40 Dar tu daca ești vitéz,
- Tu pe Stanca s'o sêruți,
Inelul să ni-l aduci,
Cinci pungî de galbeni țî-om da
Dar dacă n'oî sêruta,
45 Inelul nu ni-l vei da,
Frumos capu-ți l'om lua.
Unde Iencea c'auđia,
Lu! ochii negri-l lăcrăma,
Afar' din cafenea ieșia,
50 Și la murgu se ducea,
Picioru in scară'l punea.
Mergea murgu 'mbuestrând,
Și alde Iancea tot ostând.
Când maică-sa 'l vedea
55 Ia din gură-i đicea:
— Alei Iencio Dumneata
Eü te-aștept maică ridind
Și tu'mî vii maică plângênd!
— Maică, măculița mea,
60 Eü aseră m'am plimbat,
Aci'n tîrg'n Țarigrad,
Pe la cafenea am dat,
Și mai mult m'am lăudat:
Câte fete'n Țaligrad
65 Și neveste cu bărbat,
Nici una nu mî-a scăpat,
De cât Stanca mî-a scăpat,
Stăncuța din Beligrad
Nepoțica de'mpêrat
70 Fată de chreștin bogat,
Prinsore cu Turci-am făcut:
Că pe Stanca-oî sêruta
Și inel i-l'oî lua,
Cinci pungî de galbeni mî-or da
75 Daca pe Stanca n'oî sêruta,
Și inelul nu l'oî lua
Frumos capul mi l'or lua.
Unde măsa c'auđia,
Lu! din gură că-i đicea:
80 —Alei, Iencio, Dumneata

- RĂGĂ-te la Dumneđeu,
SĂ-ŢI trĂŢascĂ murgul tĂu;
ŞI la Maĭca Precista,
SĂ trĂŢascĂ maĭcĂ-ta,
85 SĂ te scape de belea
Din mĂna pĂgĂnilor,
Din cuġitul Turcilor.
ŞI de mĂnĂ cĂ'l lua
ŞI'n casĂ cĂ mi-l bĂga,
90 Frumuşel cĂ mi-l tundea,
MustĂŢile i-le rĂdea,
De haĭne mi-l desbrĂca;
Femeleşte'l imbrĂca,
In ace,
95 In spilce il prindea,
O cĂrpĂ'n cap il punea,
Femeleşte cĂ mi-l făcea.
ŞI din gurĂ cĂ-ŢI đicea:
— Tu maĭcĂ sĂ mi te ducĭ
100 La portiġa cu trei bĂsici.
ŞI aşA din gurĂ sĂ đici:
— Stanco, surĂŢica mea,
Deschide, soro, uşA,
CĂ eu sunt surata ta!
105 Dar StĂncuġa ce'mi đicea?
Nu'ŢI deschid, soro, uşA,
CĂci nu eşŢi surata mea;
CĂ ŢI-e glasu fomeleşc
ŞI vorbele haĭduceşŢi.
110 DacĂ eşŢi surata mea,
BagĂ capul pe ferĂstrĂ
ŞI dĂ-mi spilce şI dĂ-mi ace!
Unde Ienġea c'auđġa,
Capul pe ferĂstrĂ bĂga,
115 De spilce, de acĂ da.
Atuncĭ Stanca se scula,
Uşuliġa ŢI descuġa
ŞI'n casĂ cĂ mi-l bĂga,
ŞI pe vatrĂ-ŢI aşternea.
120 Iar Ienġea ce mi-şI đicea?
— Stanco, surĂŢica mea,
Nu'mi maĭ aşternea colea,
CĂ mi-e focşoru de plop,
ŞI mi-o sĂri, veđĭ, vr'un foc
125 ŞI mi-o arde trup şI tot!
Unde Stanca c'auđġa
Ei milĂ ŢI-se făcea,
La picere'n casĂ ŢI aşternea,
Ienġea acolo se culca.
130 CĂnd fu pe la mieđ de nĂpŢe,
Stanca e'n sudorĭ de mĂrte,
CĂnd fu vĂrsatul de đorĭ
Stanca 'mi vĂrsa la sudorĭ.
Dar Ienġea ce mi-şI făcea?
135 MĂna dreaptĂ ŢI-o arunca,
Inelul din deşŢ trĂgea,
Adio cĂ mi-şI lua,
Stanca ostĂnd remĂnea.
El afarĂ cĂ mi-şI leşġa,
140 Piciorul in scarĂ 'mi punea.
Fugea murgul imbueştrĂnd,
Alde Ienġea fluerĂnd.
Din ploscĂ tot vin bĂnd,
Din pistĂle slobĂđind.
145 CĂnd Turcĭ cĂ mi-auđġa
Ca cĂlnil cĂ se strĂngea.
El in cafenea intra,
MĂna'n pozinar bĂga,
Inelul cĂ mi-l scotea
150 ŞI pe masĂ cĂ'l trĂntea.
CĂnd Turcĭ inel vedea,
Nici un ban nu vrea sĂ-ŢI dea.
ŞI Ienġea se necĂġia,
Paloş din teacĂ 'mi trĂgea
155 ŞEŢI-đeci de Turcĭ mi'ŢI tăia.
Nu mi-ŢI tae cum se taġe,
Ci mi-ŢI tae tot fĂneşŢe,
ŢI grĂmădeşŢe clĂeişŢe.
Foc din đece pĂrŢi le da,
Pe murgu cĂ 'ncĂleca,
160 La StĂncuġa cĂ'mi pleca.
Pe StĂncuġa mi-o lua,
NuntĂ ŢĂrĂnescĂ 'mi făcea
ŞI de Turcĭ cĂ mi-o scĂpa.

CANTECUL LUI COSTEA CIOBANU

Cules de Chr. N. Tapu din gura lăutarului Dumitru Valeanu din Roșiori-de-Vede.
 (A se confrunta acest cântec cu *Fulga* din Colecția d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 509 sqq., și cu *Gealip Costea* pag. 513 din aceeași colecție și cu varianta *Dolca* din colecția lui V. Alexandri, pag. 54-56.

- Pe câmpul Tighiniî,
 Și p'al Tighinuțiî,
 Pe valea Bărăii,
 La colțul dumberăvi,
 5 La târta Costieî,
 Că mî-a 'ntins perdelele,
 Pe tóte vâlcelele,
 Ca să'î fete oile.
 Așa 'î fată oile,
 10 Cum sînt vara ciupercile.
 Și are Costea oî mărunte
 Câte pietricele 'n munte;
 Are Costea mîelușei,
 Cât sînt vara brebeneî;
 15 Are Costea mielușele,
 Cât sînt vara viorele.
 Și maî are Costea, are
 D'o miorea,
 Nu'mî este 'n lume ca ea.
 20 In trup mi-e de șapte palme
 Și 'n cap mî'e cupatru córne;
 In vîrful cornitelor,
 Câte o piatră nestimată
 Dă lumină nóptea tótă;—
 25 Pe lumina pietrilor
 Ducea seama oilor;—
 Cu lânița zugrăvită,
 Cu unghiile poleite.
 Când simte de vreme bună,
 30 Trage oile în păștiune;
 Când simte de vreme rea
 Trage oile 'n perdea.
 Tot maî are Costea, are
 Vre-o cincî-decî de cîni bē-
 [trâni,
 35 Care 'mî pîzesc pe la stîni;
 Vre-o cincî-decî de cătelandri
 Care pîzesc pe la mandre,
 Vre-o cincî-decî de pușlăteî
 Carî pîzesc pe la odăi.
- 40 Maî are, Costea, are
 Pe doalfa, cătea bētrână;—
 De bētrână ce era,
 Dințiî 'n gură nu maî avea;
 Ședea 'nvăluită 'ntr'o lână
 45 Și lătra nóptea la lună.
 Maî are Costea, are
 Pe Togan,
 Cîne d'un an,
 Cu capul ca de cîrlan,
 50 Că ședea el nóptea 'n c...
 Și pîzea nouē stîni.
 Ađî mî-e Lunî,
 Mîne mî-e Marți,
 Pleacă Costea la Galați,
 55 Cu măgariî însămărați,
 Să 'a tărițe
 La oite
 Și bolovanî
 Pe la cîrlanî,
 60 Opinci pe la cîobanî,
 Imineî
 La vătășei.
 Cu Fulga 'n cale se 'ntâlnea,
 Bună điuă lor că 'și da:
 65 — Bună điuă, nene Costeo!
 — Mulțumescu-ți, nene Fulgo!
 Aleî, nene Fulg bētrân,
 F... bărbuța în c...,
 Tu rēū, frate, oî inflămēnđi,
 70 Tu la mine ca să viî,
 Și ca frate că ți-oî da
 Un berbec de frigare,
 O mioră d'o căldare,
 Brînză dulce din sādilă,
 75 Cașcaval din comanic,
 Cum stă bine la voinic.
 Pe mine să nu mă stricî.
 Aleî, nene Fulg bētrân,
 Lasă-te de haiducie,

- 80 Vin' cu mine 'n ciobănie
Căci mai bine-o să ne vie.
— Alei, nene Costeo, nehe,
Lasă-te de ciobănie,
Vin' cu mine în haiducie,
- 85 Că mai bine o să ne vie.
Iar Costeo că mi-și pleca,
Diua bună că-și lua,
Fulga 'n urmă rămănea,
În vale că-mi cobora,
- 90 Cinci-deci de haiduci avea.
Haiducii că mi-l vedea :
— Alei, nene Fulg bătrân,
F.....-mi-ți băbuța 'n c....
De când frate tu te-ai dus,
- 95 Vinul în ploscă s'a acrit
Și pâinea s'a mucețit.
Când mai rău ne-am mânia
Și pin cângi că te-am lua,
Giaba de viața ta !
- 100 Iar Fulga că le striga :
— Voi voinicilor,
Luați-vă după mine,
La mătura cea surpată,
Unde-am mai urlat odată.
- 105 Alții ca câinii să lătrați,
Alții ca lupii să urlați,
Alții chiote să-mi dați.
Câinii Costi mi-o auți
După voi s'o 'nșirui ;
- 110 Eu în târlă mi-o intra,
N'oi lua una, n'oi lua două,
Voiu rupe turma drept în două ;
Tot fruntea berbecilor,
Fala negustorilor,
- 115 Nădejdea stăpânilor.
Câinii Costi c'auđu,
După ei se'nșiruia ;
Fulga 'n urmă rămănea,
La târlă că se ducea,
- 120 Iar dolfa că mi-l ochia :
— Vîno, vîno, Fulg bătrân,
F.....-mi-ți băbuța în c....,
Că mai am două dinți 'n gură,
Aia am să-ți rup în tine !
- 125 Pe dolfa somnu o țura,
Fulga 'n târlă că intra,
Turma 'n două mi-o rupea,
Din dărăt că le lua.
Și'n vale le cobora.
- 130 Când voinicii le vedea,
Unii, frate, că-mi tăia,
Alți frate'mi jupuia,
Alți focuri că-mi făcea,
Alți, neică, că-mi frigea,
- 135 Alți pin gură lua,
De-și mai ținea inima,
Ia vedți Fulga cel bătrân,
Că ședea p'un bustén,
Și rodea d'un ciodălan.
- 140 Adă mi-e Lună,
Măne mi-e Marți,
Vine Costea din Galați
Cu măgarii însă mărăți,
Cu bolovanii
- 145 Pe la cârlanii,
Cu opinci pe la ciobanii,
Cu țărițe
La oițe.
Când Costea acas' că venia
- 150 Oile la strungă le da,
Nu venia lăptile la măsură,
Nici brânza la 'nchegătură.
Zerul frate că'l lua
Și pin cofe că'l punea,
- 155 Toți dulzii că'i striga ;
Nici dulzii nu se sătura.
Dar Costea ce mi-ș făcea ?
Brațul de sburături umplea,
Toți câinii sburătura,
- 160 Numai dolfa rămănea ;
De trei ori târla o ocolea,
La gura țării venia
Ea din gură că dicea :
—Nu mă bate, măi stăpâne;
- 165 C'am slujit la moș d'al tău,
Am stujit la tafcă tău.
Vine vremea și la tine,
Nu mă bate măi stăpâne,
Ia-te tu după mine !
- 170 La isvoru rece de mult,
Numai de dolfa știut.
Unde Costea c'auđu,
Cărligu 'n mână că lua,
Dolfa 'nainte mergea.
- 175 De picior amelinta,
P'o nare că șuiera,
Când în vale se uita,
Costea oile vedea,
Ca câinii la zahana;
- 180 Fulga pe buștean ședea
Și rodea d'un ciodălan.
Dolfa când îl vedea,
Din deal se repedea
Și de vîne l'a apuca.
- 185 Costea că mi-ș striga :
— Ține, Dolfo, acilea,
Mare bacșis ți-o da.
Până Costea că-mi sosia
Cinci-deci de voinicii pleca,

- 190 Pin păduri se împrăștia,
Numai Fulga rămănea.
Costea mâna pe Fulga punea,
La respântie îl ducea,
Din guriță 'l judeca:
- 195 — Bine Fulgo, dumneata
Ce rău frate ți-am stricat,
De pe mine m'ai furat?
Nu mai furat cum se fură,
N'ai luat una, n'ai luat două,
- 200 Mă-a luat turma drept pin'două,
Tot fruntea berbecilor,
Nădejdea stăpânilor.
Tu mi-ai furat hațducește,
O să-ți car eu ciobănește.
- 205 Câte o bucată tăia,
La răspântie arunca;
Toți dulăii că'i striga,
Nici dulăii nu'l mânca,
D'al dracului ce era.

MOGOȘ VORNICUL

Cules de Christea N. Țapu, din gura lăutarului Dumitru Valeanu din Roșiorii-de Vede.

A se confrunta acest cântec cu varianta prescurtata Mogoș Vornicul din colecțiunea lui V. Alexandri pag. 153 sq.

- La umbră la șapte brați,
Unde se cinstesc șapte frați
Albi ca niște 'mpărați,
Și cu Mogoș sunt cumnați.
- 5 Ei în vorbă ce-și avea,
Pe Stăncuța o logodîa.
După cine vrea s'o dea?
După Mogoș vornicul,
Călare pă galbenul,
- 10 Conteș îmbăferat.
Dar pe Stanca că i-o da
Și-a casă că mi-o ducea;
Dar cu Mogoș prinsore avea:
— Măi Mogoș dumneata,
- 15 Noi pe Stanca că ți-o dăm;
Dar noi prinsore s'avem:
Să vie vara de dece ori,
Cam în luna lui Cuptor,
Că's mai multe sărbători,
- 20 Mai puține lucrători;
Și iarna vii de cinci ori, —
Că s'o 'ntâmpla d'o fi ger
Nu e bine călător.
Mogoș tot așa dicea,
- 25 Până pe Stanca o lua.
Când acasă mi-o ducea,
Nouă ani că mi-ș trecea,
Pe la cumnați nu mai da.
Când împovârnia pe dece,
- 30 Eacă Mogoș se gătește,
- P'un cal galben Dobrogén,
Coda'i trage pojar verde,
Ia veți urma 'i se pierde.
Când la ei că mi ajungea
- 35 La umbră la șapte brați,
El din gură că'mi striga:
— Bună ziua șapte frați,
Șapte frați, șapte cumnați,
Albi ca niște 'mpărați,
- 40 Cu Mogoș sinteți cumnați,
Cu Stăncuța sinteți frați.
Ce'i șapte frați se scula,
— Bine Mogoș mi-ai venit,
Pe Stanca ce ni-ai făcut?
- 45 — Măi șapte, frați șapte cumnați
Vine și Stanca pe urmă,
Invălită'n rogojină,
Ca să nu ve fie rușine,
Intr'un car mare moldovenesc;
- 50 De spițat, mi-este spițat,
Numai nu mi-e obădat,
Cu doi boi moldovenesți,
Când te uști pîn c....
Le numeri măselele.
- 55 Ce'i șapte frați când auđia
Inima că le-o rănîa.
Al mai mare ce-mi făcea?
Paloș din teacă'mi trăgea,
Lui Mogoș capu să'i ia.
- 60 Iar Mogoș fu mai voinic,

- Cu paloșul lui prijiinea,
Pe cumnată-său îndărăt il da.
Iar la masă că'mi ședea,
Iar frate că mi-l ispitea.
- 65 Mogoș tot așa spunea,
Cumnată-său cel mai mic
Fu slugă la un ispravnic,
El fuse mai priceput.
Fratele mai mare ce'mi făcea?
- 70 Pe Mogoș de vorbă ținea,
Al mic după Mogoș se da,
Paloșul din teacă scotea,
Capul lui Mogoș tăia
Și cât colo el sărea.
- 75 De îngropat unde'l îngropa?
Tot la umbra brașilor,
Cu frunza mi-l învălia,
Călușelul 'l-l lua,
In grajd de piatră 'l băga,
- 80 Și mai mult că nu trecea,
O cucie că'mi venia.
Ce fel de cucie era?
Poleită,
Cu aur zugrăvită,
- 85 Cu postav verde 'nvălită,
Cu doi-spre-dece telegari
Negri, nene, ca corbi,
Suptiri, frate, ca șerpii
Și iuți, frate, ca focu.
- 90 De mânat cine-î mâna?
Mic de mocănaș,
Cu gluga 'ntre spete,
Cu băierii de bete,
Mâna nu se vede.
- 95 Dar in cocie cine era?
Veți Stăncuța cea frumoasă,
Surioră la șapte frați;
Albi ca niște 'mpărați.
Și că nene, unde trăgea?
- 100 La umbră la șapte brași
— Bună ziua șapte frați,
Cu Mogoș sînteți cumnați,
Și cu mine sînteți frați.
— Bine Stanco mi-ai venit
- 105 Pe Mogoș ce l-ai făcut?
— Măi șapte frați,
Albi ca niște 'mpărați,
Mogoș mi-a plecat nainte,
P'un cal galben dobrogean,
- 110 Coda'i trage pojar verde,
Ia veți urma i-se pierde,
Și Mogoș era cam beat,
Orî că calu l'a trântit,
Orî că voi l'ați omorit?
- 115 Unde ei că mi-aușia,
- Unul la altul se uita,
Semn la altu că'și făcea,
Câte trei c'o ispitea,
Stanca tot așa spunea.
- 120 Dar Stăncuța ce făcea?
La cucie se ducea,
O boldeicuță 'și-avea,
Jos din cucie mi-o da,
La șapte frați mi-o ducea.
- 125 Dăra sângelui afla,
Pe sânge că se lua
Pên'la grópă d'o ducea.
Boldeicuța că scărma,
Peste Mogoș că mi-ș da,
- 130 Și Stăncuța că'l lua,
Mi'l sêruta in tăietură,
Par'că'l sâruta'n gură.
Tron de cêră că'î făcea
Și pe cucie că'l punea,
- 135 La Domnie că'mi pleca.
Iar Stăncuța că striga:
Dar dă Stanca pênă'n iie,
Să resbescă la Domnie,
Să vè veđ pe trei legați,
- 140 Și pe patru spânzurați.
La Domnie se ducea
Și din gură că'mi striga:
— Dómne,—Măria-ta
Turci'n țară mi-a venit
- 145 Pe mine m'a veduvit.
Domnu când mi-aușia,
Un firman că'mi scria,
Dece ceauși că'mi venia,
Toți Turcii că mi-î strângea,
- 150 La bătaie că-î punea.
Iar Turcii că mi-ș striga:
— Baca, Baca Ghiaura
Cum bate pe dreptii,
Să spuie vinovați.
- 155 Unde Domnia aușia
Pe Turci îi ispitea,
Turcii drept că spunea:
Dómne,—Măria ta
N'am tăiat noi pe Mogoșu
- 160 Mogoșu Vornicu,
Ci pe Mogoș l'a tăiat
Ai șapte frați,
Albi ca niște 'mpărați,
Cu Stăncuța ei sunt frați
- 165 Și cu Mogoș sint cumnați!
Unde Domnia aușia,
Un ceauș mi'aducea,
La șapte frați că trimetea
Și din gură'i porunceă:
- 170 —De-î veți găsi la masă,

Lasă-î să cinéscă ;
 De-î veî găsi culcați,
 Frumușel să mi-î legați.
 Unde ceaușu pleca
 175 Ș'acolo că se ducea,
 El la masă că-î gășia,
 Firman pe masă le trântia.
 Unde eî că mi-l vedea
 Și'ncepea de-al citea
 180 Lacrămile-î podidea.
 Al mai mare se scula,
 Trei catiri că mi-aducea,
 De gălbiori îi încărca,
 Un plocon la Domnie trimitea,
 185 Domnia când catiri vedea
 Pe Stanca mi-o sictirea ;
 Iar Stăncuța când aușia,
 In cucie se punea
 Și din gură că dicea :
 190 — Dómne, Măria ta,
 Dar da Stanca pên' n iie
 Să resbescă la 'mpărăție,
 Să te scóță din Domnie!
 Dar Domnia aușia,
 195 De ea, frate, se spăimânta.
 De mână că mi-o lua,
 Și pe scaun mi-o poftia:
 — Staî Stăncuțo tu acilea.
 Stanca pe scaun stetea,
 200 Domnia ce mi-î făcea ?
 Trei ceauși că mi chema
 Și la eî că-î trimetea
 Și din gură le porunca :
 — De i-ați găsi culcați
 205 Să mi-î aduceți legați,

Pe câte șapte legați.
 Și c'aușu când pleca,
 El acolo c'ajungea,
 Firman pe masă trântia.
 210 Când al mare că-l citea,
 Trei catari că mai aducea
 De gălbiori îi încărca,
 La ciauși că-î dăruia,
 Să nu-î mai ducă legați,
 215 Să dică că's vinoași.
 Când eî că s'apropia,
 Stanca in gura mare striga
 — Dar da Stanca pên' n iie
 Să vestesc la 'mpărăție,
 220 Să vă ved pe trei legați,
 Și pe patru spinzurați.
 Unde Domnia aușia
 Pe câte trei mi-î lega
 Și pe patru-î spândura,
 225 Cheful Stanciî că-î făcea,
 Și pe Mogoș il ingropa,
 La umbra cu șapte brađi,
 Unde beaș cei șapte frați,
 Albi ca niște 'mpărați,
 230 Și cu Mogoș sint cumnați.
 Ei cu vadra se cinstea,
 Vadra Țaligradului
 Măsura Impăratului.

Mă plătiî cu cântecul
 235 Ca lupul cu urlatu,
 Când vênătoru'l gonește,
 Dă pielea și se plătește.
 Și mai dați cu picătura,
 Să-și ude țiganu gura

MOGOȘ VORNICUL

(VARIANTA)

Audit de Chr. N. Tapu, de la lautarul Ionița Nicolae din Roșiori (Teleorman)

- La umbră la șapte brați,
Unde se cinstesce șapte frați,
Albi ca niște împerați,
Cu Stăncuța că sint frați
- 5 Și cu Mogoș sint cumnați;
Dar în vorbă ce-și avea?
Tot pe Stanca o logodîa. —
După cine că mi-o da?
După Mogoș vornicul
- 10 Vestitu, vitézu,
C'ala e fecior de domn,
N'are frică de om.
Dară ei ce mi-și făcea?
Cu Mogoș ei că vorbîa:
- 15 — Alei, Mogoș dumneata,
Noi pe Stanca să ți-o dăm,
De bogată, de avută
Îi stă pieptul clăbușit
De aur și de argint,
- 20 De n'am vĕdut de cînd sint!
Noi pe Stanca să ți-o dăm;
Dar noi prinsore să-avem
Să vii vara de cincî ori
Că-s mai multe sĕrbători;
- 25 Și iarna de trei ori,
Că's mai multe lucrători,
Și s'o întĕmpla d'o fi ger,
Nu e bine călător.
Așa prinsore făcea.
- 30 Dară Mogoș ce făcea?
El pe Stanca c'o lua
Și acasă că mi-și pleca.
Nouĕ ani că mi-ș trecea,
Pe la cumnați nu mai da;
- 35 Cînd povĕrnea pe dece,
Iaca Mogoș se găteșe
P'un cal galben dobrogean,
Coda-î trage pojar verde,
Urmele î se pierde.
- 40 Și Mogoș că mi-și pleca
Și el frate se trăgea
- La umbră la șapte brați,
Unde se cinstea, șapte frați.
— Bună diua șapte frați,
45 Albi ca niște împerați,
Cu Stăncuța sinteți frați
Și cu mine sunteți cumnați.
— Mulțumescu-ți dumitale,
Că la un cumnat mai mare!
- 50 Să sculă fratele al mai mare:
— Bine Mogoș ai venit,
Pe Stăncuța nu ni-o aduci?
— Vine și Stanca pe urmă,
Invĕluită 'n rogojină,
- 55 Să nu vĕ fie rușine;
Intr'un car mare mocănesc,
Nalt în drig, mărunt în rôte
Cu doi boi moldovenești,
Lungî de cörne,
- 60 Ciungî de code,
Unde te uiți prin cu....le
Le numeri măselile.
De trei ori căl ispitea,
Mogoș tot așa spunea,
- 65 De-al dracului ce era!
Fratele mai mare ce făcea?
Paloș din teacă scotea
Și pe Mogoș l'amelința.
Mogoș fuse mai voinic,
- 70 Pe sub paloș s'a pitit
Și cu-al lui l'a prijinit. —
Fratele cel mai mic se scula
Și 'n cărciumă că-l băga,
O oca de spirit că-î da
- 75 Și pe Mogoș il îmbĕta,
Paloș din teacă scotea
Și pe Mogoș il tăia. —
Unde frate căl ducea?
La umbră la șapte brați,
- 80 Unde se cinstesc șapte frați;
Și acolo căl ingropa
Și cu frunză il invălia.

- Nici mai mult că nu trecea,
Iaca Stanca și sosia.
- 85 Nu venia cum îi spunea.
Și Stanca că mi-ș venia
Intr'o cucie zugrăvită,
Mult mi-ê poleită,
Cu potintele de aur,
- 90 Cu cruciulițe de argint,
Care n'am vëdut de când sînt !
Și bună ziua le da :
— Bună ziua șapte frați,
Că cu mine sînteți frați,
- 95 Și cu Mogoș sunteți cumnați.
— Mulțumescu-ți dumitale,
Ca la o soră mai mare !
Bine Stanco, c'ai venit,
Pe Mogoș nu mi-l aduci ?
- 100 — Mogoș mi-a plecat înainte
P'un cal galben neinvëțat,
Cu conțesu îmbăferat,
Și Mogoș era cam beat,
Orî că calul l'a trântit,
- 105 Orî că voi l'ați omorit ?
Dar Stăncuța ce făcea ?
O boldeicuța și-avea.
De știa, de mi-ș vorba.
Boldeicuța c'o lua,
- 110 Jos din trăsura c'o da.
Boldeicuța ce făcea ?
Urma singelui că lua,
Peste Mogoș că mi-ș da.
Și Stanca ce mi-s făcea ?
- 115 La Mogoș că se ducea
Și de mână că mi-l lua,
Capul la spate-i cădea;
Il săruta în tăfetură,
Par'că l' săruta 'n gură! —
- 120 — Dar da Stanca pên'n îie,
Să vë vëd eũ la Domnie,
Să vë vëd pe trei legați
Și pe patru spinzurați.
Dar Stăncuța ce mi făcea ?
- 125 In cucie se punea,
La Domnie se ducea
Și din gură că dicea :
— Domnule, Măria-ta,
Turcii 'n țară că mi-a dat
- 130 De m'a ars și m'a prădat,
Pe Mogoș mi l'a tăiat,
Pe mine m'a vëduvit,
Copilași mi-a sërăcit !
Și Domnia și-auđia
- 135 La ceauș că poruncia :
— Măi, ceauș tu mi-estî rëu,
De când tu mi-ai ceaușit,
- Nici o slujbă n'ai făcut,
Dar pe asta ca s'o faci !
- 140 Firmanul in mână că-i da
Și din gură-i spunea :
— Dacă la masă-i afla,
Să-i lași pânë orî cina,
Că și ei orî fi ceva !
- 145 Dar ceaușu ce făcea ?
Firman in mână le da,
Dar ei, frate, ce făcea ?
Firmanul că'l citia
Lacrimile-i podidă,
- 150 Că le-a scurtat viața ! —
Ei de frică ce făcea ?
Un catir că mi-ș lua
Și de bani il impovëra,
La Domnie că pleca,
- 155 Domniei ca să-i dea.
Dacă la Domnie venia,
Ei baniil că-i aducea.
Domnia baniil că lua
Și pe Stanca-o sictirea,
- 160 Jos din case o sictirea.
Dar Stanca ce mi-ș făcea ?
— D'o da Stanca pên'n îie
Să rësbëscă la 'mpărătie,
Să te scotă din Domnie.
- 165 Dar domnia ce făcea ?
Sta nițel și se gândia,
Și pe Stanca c'o chema,
Indărăt c'o aducea,
Și pe Stanca c'o întreba.
- 170 Stanca tot așa spunea :
— Turcii in țară c'a intrat
Și m'a ars și m'a prădat
Și pe Mogoș l'a tăiat.
Domnia așa auđia,
- 175 Toți Turcii-i aducea,
La falangă că-i punea.
Doi turci bëtărni s'alegea ;
Și la Domnie vorbea :
— Baca, baca, Gheaura,
- 180 Domnule, Măria-ta
Că bați pe drepti,
Să spuie vinovați,
Că pe Mogoș l'a tăiat
Șapte frați d'ai Stanchii.
- 185 Domnia așa auđia,
Drumul Turcilor le da,
Pe frați Stanchi îi lua,
Pe cei patru îi spinzura
Și pe trei că mi-i lega,
- 190 Chefu Stanchi că făcea.
Și-a murit, nu se mai vede
Lumile nu li se perde

Și a plătit la lăutari
De l'a scris la sărindari,
195 Să'l spuie la țile mari.

Mă 'nchinaî cu cântecul,

Ca lupul cu urletul:
Cât trăiește lipovenește,
Dacă pușca 'l dobândește,
200 Dă pielea și se plătește!

MOGOȘ VORNICUL

(VARIANTA)

Cules de Ch. N. Țapu din gura lăutarului Ionița Văleanu, Roșiori-de-Vede.

- Departe, vere, departe,
 Departe dar nu prea forte,
 La umbra de șapte brați,
 Und' se cinstesc șapte frați,
 5 Albî ca niște 'mperați,
 Și cu Mogoș sint cumnați,
 Mare masă mi-este 'ntinsă,
 De șapte frați mi-e coprinsă.
 Ei pe Mogoș adăsta,
 10 Iacă Mogoș că sosîa,
 Cam cu chef că mi-și venîa,
 La ei că se ploconîa.
 Ei, mare, nu-î mulțumîa,
 Și din gură că-î striga:
 15 — Aleî Mogoș Vornice,
 Tu, mare, că ni-ai venit,
 Pe Stăncuța nu ni-o aduci,
 C'asa prinsore ni-ai dat,
 Când pe Stanca noi ți-am dat.
 20 S'o aduci vara de cincî ori,
 Că's mai multe serbători;
 Și iarna de trei ori,
 Că's mai multe lucrători.
 Dar Mogoș ce mi-și făcea?
 25 El nici habar că n'avea.
 Grăi fratele-ai mai mare:
 — Ori la puști să'l impușcăm,
 Ori cu sabia să'l tăiem?
 Grăi fratele-ai mai mic,
 30 Că-î mai mic și mai voinic:
 Și la minte priceput.
 Paloș din teacă scotea,
 Capu lui Mogoș tăia
 Și, mare, că'l îngropa.
 35 Dacă, mare, il îngropa,
 Iacă Stăncuța sosîa,
 Bună ziua că le da:
 — Bună ziua șapte frați,
 Cu mine sinteți, voi, frați,
 40 Și cu Mogoș sinteți cumnați.
 Pe Mogoș ce l'ai făcut?
 Ea, mare, că mi-și umbra,
 Pe dăra sângelui mergea,
 Și, mare, că'l desgropa.
 45 Il sêruta 'n tăietură,
 Parcă 'l sêruta în gură:
 — Cum pe Mogoș l'ai tăiat,
 Că era, frate, cam beat?
 Ea mi se jelea,
 50 Cu palmele se bătea,
 Și din gură le spunea:
 — D'o da Stanca pene 'n ițe,
 Ca să mă duc la Domnie,
 Să vă ved pe trei legați,
 55 Și pe patru spânzurați!
 Stanca, mare, că'mi pleca,
 Pe Mogoș că mi-l lua,
 Și la tron că'l aședa,
 În trăsură că'l punea,
 60 La Domnie că mergea.
 La Domnie 'l arăta,
 Și pe frați invinula.
 Domnia ce mi-și făcea?
 La ei frate trimetea,
 65 Pe câte șapte-î aducea,
 Și pe trei că mi-î lega,
 În pușcările că-î băga.
 Pe patru că-î spânzura.
 Stăncuța că'mi remănea,
 70 La un dughian se ducea,
 Și acolo că mi-și plângea,
 Tôtă nóptea se jelea,
 Și veduvă remănea,
 Acasă că se ducea.

STAN DIN BARAGAN

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Tapu din gura lautarului Stancu Ion din Cucuiești (Teleorman).
Acest cântec este o variantă prescurtată a celui intitulat «Juganii» din Colecția
d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 688 sq.

- Departe, vere, departe,
 Nicî departe, nicî aprôpe,
 Tocmai calea jumătate,
 La mijlocu câmpului,
 5 La puțu porumbului,
 Unde fir de iarbă nu e,
 Numai d'albă colelié,
 Cine, neică, că 'mî mergea ?
 Să veđi, Stan din Bărăgan.
 10 Dar el, neică, ce'mî făcea ?
 Peste câmp că se uita,
 Trei cărlăiorî năzărîa,
 Trei cărlăiorî gălbiorî,
 Pe spinare negrișorî;
 15 Și de nare,
 O strănare,
 Și 'mbuestru 'n fuga mare.
 El neică-ce mi-și făcea ?
 Indărăt că se 'ntorcea
 20 Și lua cósă și gresia
 Și 'ndărăt mi se ducea
 Și de cósă s'apuca.
 Dar el, neică, ce'mî cósia ?
 Tot secară,
 25 Cu negară.
 Tocmai o vară cósia
 Și de arcan s'apuca.
 Impletitura dintr'o vară
 Îi muriră copii de fôme!
 30 Când arcanul că'l sfârșîa,
 La spinare că-l lua
 Și-unde, neică, mi-l trăgea ?
 La puțu lui Ciorăpîel,
 Ciorăpîel al voinicel,
 35 La stupina cea bețrănă,
 Care e aprôpe de fântână.
 Sghiabu de apă-l umplea
 Și arcanе mi-așeđa,
 De furcă mi-le lega,
 40 In dosu furci se da
 Și puțin mi-l scârția,
 Pên cărlăiorîi venia.
 Apă, neică, că mi-și bea,
 Pe lângă sghiab se juca,
 45 Pînă 'n arcane că da.
 Când ei prinși că se vedea,
 Odată că se uzmiă,
 Furcă din pămînt scotea,
 Unde furca se trântia,
 50 Gropă de bordei făcea ;
 Și unde cîutura cădea,
 Gropi de grâu mi se săpa.
 Dar Stoian ce mi-și făcea ?
 De necaz, frate, ce avea
 55 Barba albă 'și jumulfa,
 Mustăți roșii că-și rupea.
 Un cărlan 'y se opria,
 La salcia cocoșată,
 Unde s'a mai umbrît odată.
 60 Dară Stan că mi-î afla
 Și pîn tîrg că se plimba ;
 Lua trei traisii și trei căpestre,
 Tot căpestre de bumbac
 Cum șade la juganî drag.
 65 El la ei că se trăgea,
 Căpestre 'n cap le-așeđa.
 Paloș de la brêu scotea,
 Arcanele le tăia,
 P'âl mai mare încăleca
 70 Și unde, neică, mi-și mergea ?
 Colea 'n tîrg la Năjlovești,
 Und'se vind cărlanî cu preț.
 Când cărlanîi sforăia,
 Din picere svăpăia,
 75 Cocône se spăimânta,
 Ape că se turbura,
 Livești verđi că să 'ncurca
 Munții se cutremura.

- Până Turcii că 'mî sosia,
 80 Cât cerea atâta 'î da,
 Opt sute de lei că-î da
 Și 'ndărăt mi se 'ntorcea.
 Și cu cin' că se 'ntâlnea?
 Veđi cu Stan din Piersica,
 85 Omul cel de nimica,
 Călare pe galbina.
 Din guriță că'mî striga:
 — Măi, unchiule Stane,
 Tu frate nu mi-ai veđut
 90 Trei cărlăiori gălbiori,
 Pe spinare negrișori?
 Dar el frate ce dicea?
 — Măi, nepóte Stane,
 Aseară pe la o vreme
 95 Colea 'n tîrg la Năjlovești,
 Und' se vînd cărlanî cu preț,
 Trei cărlanî a rinchezat,
 Cocóne s'a spăimântat.
 Dacă este vorba așa,
 100 Adu pe galbina 'ncoa.
 După ea descăleca
 Și Stan frate 'ncăleca.
 Și unde neică mi o trăgea?
 Tocmai 'n tîrg la Cladova,
 105 Und'se vinde galbina.
 Când galbina mi-ajungea,
 Odată că'mî sforăia,
 Cura Turcii ca bura.
 Cât cerea, atâta 'î da,
 110 Cinci sute de lei că'mî lua,
 Stan în pungă le băga
 Și 'ndărăt mi se 'ntorcea.
 Când de Stan s'apropia
 Și căciula o lepăda,
 115 Din guriță că striga:
- Măi, nepóte Stane,
 N'a fost galbena a ta,
 Ci ți-a fost, veđi de furat
 Și 'n tîrg frate m'a apucat,
 120 Cinci galbenî din pung'am dat,
 Și căciulița din cap,
 Ce-am pățit până-am scăpat.
 Dacă vedea Stan așa,
 Mâna 'n pungă c'o băga,
 125 Cinci galbenî că scotea
 Și 'ndărăt că 'î înturna.
 Diua bună căși lua
 Acasă că se ducea.
 Dar nevasta-l întreba:
 130 — Pe galbena n'ai găsit,
 Pe galbena ce ai făcut?
 — Eü, nevastă, m'am întălnit
 Cü unchiu Stan,
 Și pe galbena 'î-am dat
 135 Și el, frate, că s'a dus,
 Icea 'ntîrg la Năjlovești,
 Und'se vînd cărlanî cu preț;
 Și 'n tîrg că l'a apucat,
 Cinci galbenî din pung'a dat
 140 Și căciulița din cap.
 Îndărăt 'î-am întornat,
 Dar nevasta ce-î dicea:
 — Asta nu e minciuna,
 Că ești Stan din Piersica,
 145 Omu cel de nimica!
 Dar nevasta ce'mî făcea?
 Tótă nóptea bombănița,
 Pin' cărlanu-î aducea.
 Cam așa pe supt, nimieș,
 150 Imî sosia și galbina,
 Cu toți mănji după ea.

MIZIL CRAI

Auđit de Chr. N. Țapu de la lautarul Ionița Valeanu din Roșiorii-de-Vede.

- Frunză verde de susai,
In casă la Mizil Crai,
Mare masă mi-este 'ntinsă,
De mulți boieri mi-e cuprinsă.
- 5 Fôie verde bob năut,
De când mă-sa l'a făcut,
Fiū din trup nu i-a născut,
Făr' de trei pietro de fete,
Frumușel încondețete.
- 10 Dar pe nume cum le chiamă ?
Una o chiamă Stăncuța,
P'a mijlocie Rada,
Și a mai mică Mizilca.
Din oraș din Taligrad,
- 15 De la cinstitu 'mpérat,
Mândră carté că'î venia,
Să dea fiū din trupul lui,
Să slujască 'mpératului,
In pórta Țaligradului.
- 20 El cartea că mi'o citia,
Lacrămile 'l podidia,
Și prin sală se plimba.
Fata mare că 'l vedea,
Și din gură 'l întreba :
- 25 — D'alei taică, dragă taică,
De ce plângi, te tânguiești ?
Foițică de năut,
Unde pe noi ne-ai crescut,
D'ăia tu te-ai necăjit ?
- 30 Dar tat-sēu că mi-i grăia :
— D'alei taică, fata taichii,
Stătuși, taică, mă 'ntrebași,
Mai cu dreptul spuneți-aș,
Să'mi puî mâinele în piept,
- 35 Să-ți spuî cuvintul cu drept.
Mie taică mi-a sosit,
Firman de la 'mpărăție, —
Carte albă, slovă neagră ! —
Să dau fiū din trupul meu,
- 40 Să slujască 'mpératului,
In pórta Țaligradului.
— Taică, taică, dragă taică,
Dă'mi cal bun de călărie
- Și haîne de premenélă
45 Și banî albi de cheltuială,
Că eu taică să mă duc,
Să slujesc la Impératul,
In pórta Țaligradului.
Ea mare că se gătia,
50 Voînicește se 'mbrăca,
Și la cap că se tundea,
Și pe cal că 'ncăleca,
Și la impératu mergea.
Impératu c'o vedea,
55 El, veđi, nu mi-o cunoștia.
Dacă, mare, n'o cunoștea,
Dar Domnița că-î dicea :
— Ceasta o să fie fămeie.
Impératul nu credea,
60 Dar Domnița ce'mi făcea ?
Un bălci, mare, că făcea,
Și pe ea că mi-o 'ncerca ;
Toți soldații că-î stringea,
Și, mare, le poruncia,
65 Furci, mare, că mi-aducea,
Și de puști tot așa.
Ea cu soldații se plimba,
Impératu cu domnița privea ;
Ea, mare, că se plimba,
70 Cei alți cu puștile umbla,
Ea la furci c'alerga.
Dar Domnița că rîdea,
Și din gură că dicea :
— Nu ți-am spus că este așa ?
- 75 Și pe ea că mi-o afla,
Și la ptept că mi-o căta,
Țițele că mi-i vedea,
Și acasă c'o trimitea.
Dar Mizilcuța se scula,
80 Și la tat-sēu se ducea,
Și din gură că-î grăia :
— D'alei taică, dragul taichi,
Calul tēu de la tinerețe,
Care-a ajuns la bătrânețe,
85 Să mi-l dai, tu taică, mie.
Hainele de la tinerețe,

- Care aũ ajuns la b\u00e9tr\u00e2ne\u0219e,
S\u00e1 mi le dai tu mie.
Dac\u00e1 ea c\u00e1 se g\u00e2\u0219a,
90 Se g\u00e2tea \u0219i mi-\u0219i pleca.
Ve\u0219i, la un cap de pod
Lupul in cale 'i e\u0219ia,
Ea m\u00e2na pe arm\u00e1 pune\u00e1,
\u0219i pe lup c\u00e1 mi-l plesn\u00e1,
95 \u0219i de drum c\u00e1-\u0219i c\u00e1uta ;
La Imp\u00e9ratu c\u00e1-\u0219i mergea.
C\u00e2nd imp\u00e9ratu o vedea,
Domni\u0219a nu se 'ncredea ;
Ea o bolde\u0219c\u00e1 's\u00e1 avea,
100 De \u0219tia de mi-\u0219i vorba,
Bolde\u0219c\u00e1 t\u00f3te 'i spunea.
Dar Domni\u0219a ce \u0219icea :
— S'o culc\u00e1m cu patru in\u0219i,
Dac\u00e1-o fi, m\u00e1re, femeie,
105 \u0219oldurile le are mari.
Bolde\u0219c\u00e1 mi-aud\u0219a,
La Mizilca se ducea,
\u0219i ei, m\u00e1re, c\u00e1-i spunea.
Ea, m\u00e1re, unde se culca,
110 Gr\u00f3p\u00e1, mare, c\u00e1-\u0219i f\u00e1cea
\u0219i \u0219oldul c\u00e1'l ingropa,
Tocmai cu \u00e1\u0219a ven\u0219a.
Domnitorul m\u00e9sur\u00e1 le lua,
Tot una c\u00e1 mi-\u0219i ven\u0219a.
115 Dar Imp\u00e9ratu ce \u0219icea ?
— Ai la b\u00e1lc\u00e1 s\u00e1-i plimb\u00e1m,
Dac'o fi femeie,
Ea al\u00e9rg\u00e1 la furc\u00e1 ;
Dac\u00e1 o fi vo\u00e2nic,
120 Al\u00e9rg\u00e1 la pusc\u00e1.
To\u0219i solda\u0219ii se plimba,
Ea la pusc\u00e1 c\u00e1 mi-alerga,
M\u00e2na pe pu\u0219c\u00e1 pune\u00e1,
Le solda\u0219i mu\u0219tra f\u00e1cea.
125 Domni\u0219a se minuna,
\u0219\u00e9pte an\u00e1 c\u00e1 mi-\u0219i sluj\u0219a,
Nimenea n'o cuno\u0219tea,
Ghin\u00e1rar c\u00e1 mi-o pune\u00e1.
Dac\u00e1 slujba ispr\u00e1v\u00e1,
130 Imp\u00e9ratu o \u00e2ncerca,
La i\u0219it\u00f3re o trimitea.
- Dac'o fi femeie,
Se p... in jos ;
Dac'o fi vo\u00e2nic,
135 Se p... cu ea in sus.
Bolde\u0219cu\u0219a aud\u0219a,
La Mizilca c\u00e1 mergea,
\u0219i din gur\u00e1 'i spunea,
Ea o \u0219ev\u00e1 c\u00e1 c\u00e1ta,
140 Bine in gur\u00e1 o pune\u00e1,
Mai departe mi-arunca,
Pe to\u0219i c\u00e1 'i \u00e2ntrecea,
Termenul c\u00e1 mi-\u0219i f\u00e1cea.
Imp\u00e9ratul ce 'mi f\u00e1cea ?
145 R\u00e9vas de drum c\u00e1-i da ;
\u0219i c\u00e2nd acas\u00e1 'mi mergea
Imp\u00e9ratul mare hal\u00e1i 'i f\u00e1cea,
El, ve\u0219i, d\u00e1 mi-o petrecea,
Dac\u00e1, m\u00e1re, o petrecea,
150 Ea'n vapor c\u00e1 se pune\u00e1,
Solda\u0219ii pe mal \u0219e\u0219ea
Ea, m\u00e1re se desbr\u00e1ca
\u0219i \u0219i\u0219ile le scotea
\u0219i to\u0219i m\u00e1re c'o vedea,
155 \u0219i to\u0219i c\u00e1 se ne\u0219\u00e1\u0219ia.
C\u00e1t\u00e1, f... mum\u00e1-\u0219a
Un cap de femeie pe noi s\u00e1
[Ine st\u00e1p\u00e2neasc\u00e1 !
Ei, m\u00e1re, c\u00e1 'mi porunc\u0219a
Vaporul de mi-l opr\u0219a,
160 P\u00e9n\u00e1 Imp\u00e9ratu ven\u0219a,
\u0219i la ea c\u00e1 mi-\u0219i intra.
\u0219i\u0219ile c\u00e1 mi-'i vedea
\u0219i de m\u00e2n\u00e1 c'o lua
\u0219i din gur\u00e1 c\u00e1 'i \u0219icea :
165 — Ai\u0219i, fat\u00e1, s\u00e1 tr\u00e1te\u0219ti !
C\u00e2nd vaporul c\u00e1 'mi pleca,
To\u0219i drumu la pu\u0219ti c\u00e1 da.
Acas\u00e1 c\u00e1 se ducea ;
Mizil Crai c\u00e1 mi-o vedea,
170 In guri\u0219\u00e1 c'o s\u00e1ruta
\u0219i din gur\u00e1 c\u00e1-i \u0219icea :
— D'ale\u0219i taic\u00e1, draga taic\u0219ii,
Tu ai f\u00e1cut t\u00f3t\u00e1 slujba,
Tu s\u00e1 m\u00e2n\u00e2nc\u00e1 starea mea !

MIZIL CRAI

VARIANTA.

Auđit de Chr. N. Țapă de la Iăutarul Costea Gheorghe din Săcent—Teleorman

- Fôie verde de Susaș,
 In curte la Mizil Crai,
 Mare masă mi-este întinsă,
 De mulți boșeri mî-e coprinsă.
 5 Dar la masă cine-mî șade ?
 Șade Domnul Mizil Crai Dom-
 [nul
 Cu d'alb palme 'n obraz
 Și cu cotele pe masă.
 El din masă că 'nchina.
 10 Mare firman că-î pica,
 Firman de la Impărăție,
 Carte albă, slovă neagră,
 Să dea fiu din trupul lui,
 El frate ca să slujască
 15 Porților,
 Cetăților,
 Inaintea Impăratului,
 In porța Țaligradului.
 El de la tinerețe,
 20 Pân'la d'alba-î bătrânețe
 Fiū din trup că n'a făcut.
 Făr' că ce mî-a făcut?
 Trei pietre de fete,
 Frumușele 'ncondiete.
 25 Dar pe nume cum le chiamă?
 A mare Delidarda,
 A mijlocie Rada,
 Și-a maș mică Mizilca, —
 Numele tătină-său.
 30 Dar Mizil Crai ce 'mî făcea ?
 Intra 'n casă tot ridënd,
 Cheful mesii tot făcënd,
 Și afară lăcrămând,
 Fața albă sgăriind,
 35 Barba neagră jumulind
 Și la pămînt grămădind.
 Lui seama cine-î băga ?
 Fata mare că'l vedea,
 Anume Delidarda,
 40 Și din gură că-î dicea :
 — A-ba, taică dumneata,
 De ce intri în casă tot ridënd,
 Cheful mesii tot făcënd ?
 Ești afară lăcrămând,
 45 Fața albă sgăriind,
 Barba neagră jumulind ?
 Și la pămînt grămădind ?
 Dar el din gură dicea :
 — D'alei, taică, fata mea,
 50 Ce făcuși de mē 'ntrebași ?
 Maș cu dreptu spune-ți-aș ;
 Să 'mî puș mâinele 'n piept,
 Ca să-ți dau cuvîntu drept !
 De cînd maica m'a făcut,
 55 Trup din trup că n'am facut,
 Mie, taică, mî-a picat,
 Firman de la 'mpărăție,
 Carte albă, slovă neagră,
 Să dau fiū din trupu meū,
 60 El taică ca să slujească
 Porților,
 Cetăților,
 Inaintea 'mpăratului,
 In porța Țaligradului.
 65 Eū de la tinerețe,
 Pēn'la d'alba'mî bătrânețe,
 Fiū din trup că n'am făcut.
 Fără cāt ce mî-am făcut ?
 Pe voi trei pietre de fete,
 70 Frumușele 'ncondietete,
 Și pe anume cum vē chiamă ?
 Pe tine Delidarda,
 Pe-a mijlocie Rada
 Și p'a mică Mizilca.
 75 Ea din gură că dicea :
 — Măi, taică, nu purta grija,
 Că de mine e purtată ;
 Să mē duci la bărbier,
 Să mă tunđi cerchezește,
 80 Să'mî lași chica debiește,
 Să'mî dai cal de călărie,

- Și haîne de vineție
 Și bani albi de cheltuială
 Și cămăși de premenelă ;
 85 Să slujesc porților,
 Porților,
 Cetăților,
 Înaintea Împăratului,
 În porța Taligradului.
 90 Dar Mizil Crai ce'mi făcea?
 Pe ea la bărbier c'o ducea
 Și frumos mi-o tundeă,
 Și-o tundeă cerchezește
 Și 'i lăsa chică deliește:
 95 Îi da cal de călărie
 Și haîne de voinicie;
 Îi da bani de cheltuială,
 Și cămăși de premenieală.
 Ea pe cal că'ncăleca,
 100 Diua bună că'și lua :
 — Rămâi, taică, sănătos
 Ca un busuoc verde frumos !
 — Du-te, taică sănătoasă
 Ca-o garoață frumoasă !
 105 Delidarda că'mi pleca,
 Tat-său dupe ea se lua
 Și înaintea ei că ieșea,
 La capul podului că sta;
 Acolo el se făcea
 110 Un urs mare
 Cu gura căscată,
 Cu limba p'o falcă.
 Delidarda când vedea,
 115 Indată se spăimânta
 Și acasă că se'nturna.
 Dar Mizil Crai ce'mi făcea ?
 Cu pumnii 'n piept se bătea
 Și din gură că dicea :
 120 — Ce pôte fi asta ?
 Imi slutiți copilița,
 Copilița mi-o slutiți,
 Nici slujba nu mi-o făcuți.
 Mizil Crai ce mi-ș făcea ?
 125 Acasă că mi-ș venia,
 Intra 'n casă tot rișend,
 Cheful mesii tot făcend,
 Ieșea afară plângend.
 Lui seama cine-i băga ?
 130 Fata mijlocie 'l vedea
 Anume Rădița,
 Și din gură că-î dicea :
 — A-ba, taică dumnea-ta,
 De ce intri în casă rișend,
 135 Cheful meu tot făcend ?
 Eși afară lăcrămând,
 Fața albă sgârîind,
 Barba neagră jumulind
 Și la pămînt grămădind ?
 140 Dar el din gură dicea :
 — D'alei fată, fata mea,
 Ce făcuși de mă 'ntrebași ?
 Cuvîntu spune-ți-aș ;
 Să'mi puî mîinile la piept,
 145 Ca să-ți dau cuvîntu drept !
 De când maica m'a făcut,
 Fiū din trup n'am făcut,
 Mie, taică, mi-a picat
 Firman de la Împărăție, —
 150 Carte albă, slovă neagră, —
 Să dau fiū din trupul meu,
 El taică ca să slujească
 Porților,
 Cetăților,
 155 Înaintea Împăratului,
 În porța Tarigradului.
 Eū de la tinerețe,
 Pên'la d'alba bêtănete,
 Fiū din trup că n'am făcut,
 160 Fără cât ce mi-am făcut ?
 Pe voi trei pietre de fete,
 Frumușele încondeșete.
 Dar Rădița ce'mi dicea,
 — Măi, taică, nu purta grija,
 165 Că de mine e purtată ;
 Să mă duci la bărbier,
 Să mă tunți cerchezește,
 Să'mi lași chica deliește,
 Să'mi dai cal de călărie,
 170 Și haîne de vineție
 Și bani albi de cheltuială,
 Și cămăși de premenelă,
 Să slujesc Porților,
 Porților,
 Cetăților,
 175 Înaintea Împăratului,
 În porța Tarigradului.
 Mizil Crai ce mi-și făcea,
 La bărbier c'o ducea
 180 Și pe ea c'o tundeă,
 O tundeă cerchezește,
 Cu chica deliește.
 Ea pe cal că 'ncăleca,
 La Împărăție pleca.
 185 Dara tat-său ce 'mi făcea ?
 Cap de urs că se făcea,
 La pod că se ducea,
 Înaintea Radi ieșea.
 Ea veți frate se 'spăimânta,
 190 Indărăt că se 'ntorcea,
 Și acasă că 'mi venea.
 Mizil Crai ce mi-și făcea ?

- Cu pumnii 'n p̃ept se bătea
 Și din gură că ȃicea:
- 195 — Ce p̃ote fi asta?
 Imi slușii copilul, —
 Pe Rada și Delidarda, —
 P'amendouē le slușii,
 Nicī slujba nu mī-o făcuī!
- 200 Mizil Crai ce mi-și făcea,
 El în casă că intra,
 Intra 'n casă tot riȃend,
 Cheful mesii tot făcēnd;
 Ieșia afară plângēnd,
 205 Fața d'albă sgăria,
 Barbă neagră jumulīa
 La pămānt c'o grāmăȃia.
 Dar Mizilca ce'mī făcea,
 Fata lui a mică?
- 210 Lui seama că-ī băga
 Și din gură întreba:
 — Măi, taică Dumnea-ta,
 De ce intri în casă riȃend,
 Cheful mesii tot făcēnd;
 215 Și eși afară plângānd,
 Fața albă sgăriind.
 — Fata taichi, Mizilca,
 Bine făcuși mē 'ntrebași
 Cu cuvintu spune-ți-aș!
- 220 Mie, taică, mi-a picat,
 Firman de la 'mpărăȃie,
 Carte albă, slovă neagră,
 Ca să dau fiū din trupul meū,
 Să păȃiască Porȃile,
 225 Porȃile,
 Cetăȃile,
 Inaintea Impēratului
 In p̃orta Țaligradului.
 Eū de cānd maica m'a făcut
- 230 Fiū din trupeū n'am făcut;
 Făr'de cāt ce mī-am făcut?
 Pe voi trei pietre de fete,
 Frumușele 'ncondeșete.
 Dar Mizilca ce'mī făcea?
- 235 Ea din gură ce-ī spunea:
 — D'ala, taică, dumnea-ta,
 Eū o să slujesc,
 Porȃilor,
 Cetăȃilor,
- 240 Inaintea Impēratului,
 In p̃orta Țaligradului.
 Dar mie, taică, să'mī daī
 Calul tăū din tinereȃe,
 Armele din tinereȃe,
- 245 Pușca și cū sabia;
 Și mē du la bārbier
 Și tunde-mē cerchezește
- Și cu chică deliește
 Și dāmī bani de cheluiālă
- 250 Și haīne de premenelă
 Să slujesc Porȃilor,
 Porȃilor,
 Cetăȃilor,
 Inaintea Impēratului,
- 255 In p̃orta Țaligradului.
 Ea în pod că se urca,
 Și frēul că'l găsia
 Și la erghelie se ducea
 Și din gură că striga:
- 260 Ptruīa..., calul tati din tinereȃe
 Să vii la bētrāneȃe.
 Dacă calul că'mī venia
 Fōrte slab tare era,
 Căpāstru în cap 'ī-l da,
- 265 Acas' cu el mergea,
 Și la grajd că'l băga,
 Pe grāunȃe că'l punea,
 Cu țesala 'l țesāla,
 Cu peria că'l ștergea,
- 270 Cu unt-de-lemn il ungea
 Și afar din grajd că'l scotea,
 Frumos că mi-l înșala;
 Cruce la piept ridica
 Și pe cal că 'ncăleca
- 275 Și din gură că ȃicea:
 —Remāi, taică, sănātos
 Ca un trandafir frumos!
 Și tat-sēū din gură-ī ȃicea:
 —Du-te, taică, sănātōsā
- 280 Ca o garoafă frumoasā.
 Dacă fata că pleca,
 Mizil Crai ce'mī făcea?
 El p'altă parte că'mī da;
 Cānd fata mī-ajungea,
- 280 La podu d'aur c'ajungea,
 El p'altă parte că da,
 Dincolo de pod trecea,
 Doi șerpī că se făcea,
 Unul p'altu se mânca.
- 285 Și fata că mi-ī vedea,
 Paloș din teac c'aducea,
 Cānd odată c'aducea
 Și capul ca să i-l ia.
 Dar Mizil Crai ce făcea?
- 290 Drept în picere 'mī sarea:
 —O taică, tu, fata mea,
 Staī tu, nu mē tăia,
 Că tu o să slujești,
 Porȃilor,
 Cetăȃilor,
- 295 Inaintea Impēratului,
 In p̃orta Țaligradului!

- Ea trăgea de se ducea.
 Dar tată-său ce făcea ?
 Din ochi negri lăcrăma
 300 Și el frate leșina.
 Fata așa că mi-și vedea
 Inapoi că se 'ntorcea
 Și pe tat-său că mi-l lua
 Și-acas' cu el se ducea,
 305 Frumósă masă 'ntindea
 Și cu el bea și mânca,
 Fôrte tare se cinstea
 Și așa din gură-i dicea :
 — Taică, taiculită al meu,
 310 Ia să 'mî dai boldeicuța
 Ca să 'mî țiu vorba cu ea,
 Că eu o să slujesc
 Porților,
 Cetăților,
 315 Inaintea Impăratului,
 In pórta Țaligradului.
 Și boldeica că 'i-o da,
 Cruce la piept ridica
 Și pe cal că 'ncăleca
 320 Și din gură că dicea :
 — Rămăi, taică, sănătos
 Ca un trandafir frumos!
 Și Mizil Crai că 'i dicea :
 — Du-te, taică, sănătósă,
 325 Ca o garófă frumósă,
 Că tu o să slujești
 Porților,
 Cetăților,
 Inaintea Impăratului,
 330 In pórta Țaligradului!
 Și trăgea de se ducea
 Și-acolo că 'mî ajungea,
 La pórta că 'mî ședea,
 Trei zile și trei nopți ședea,
 335 Nimeni în seamă n'o băga.
 Impăratu ce făcea ?
 Impărăteasa afar' ieșea
 Și pe sală se 'mplimba
 Și pe Mizil c'o vedea
 340 Și din gură că dicea :
 — Alei, Impărăteasa mea,
 Feciorul lui Mizil Crai,
 A venit să slujască,
 Nouă ani și jumătate,
 345 Să 'mî slujască în dreptate.
 Impărăteasa ce 'mî făcea ?
 Ea din gură că dicea :
 — Impărate luminate,
 De ce nu judeci cu dreptate?
 350 Feciorul lui Mizil Crai
 Portul 'i este voinicesc,
 E femeie, nu se pôte.
 El așa când mi-audă,
 Fôrte rău se întrista.
 355 La masă că 'mî ședea,
 Ei fôrte se sfătuia,
 De fecioru lui Mizil Crai vorbia
 Dar boldeica ce făcea ?
 Pe sub masă că umbla,
 360 Face-óse d'a rodea,
 Să nu-i bage seama,
 Când ei frate că 'mî vorbia.
 Tótă vorba c'o asculta,
 Ce vorbire că vorbia.
 365 Dar vorbirea lor ce era ?
 Ei frate că se vorbla,
 Să facă un tîrg de măciuci,
 Și altul de furci,
 Că dacă o fi femeie,
 370 Să tragă la furci;
 Dacă-o fi voinic,
 O să tragă la măciuci.
 Așa boldeica audia,
 La Mizilca că mergea
 375 Și din gură că dicea :
 — Dragă, Mizilcuța mea,
 Impăratu s'a vorbit
 Și din gură-a poruncit,
 Să facă un tîrg de furci
 380 Și altu de măciuci.
 A țis, dac-oi fi femeie,
 Ai să tragi la furci;
 Și dacă-oi fi voinic,
 Ai să tragi la măciuci.
 385 Ea din gură că dicea :
 — Dragă boldeicuța mea,
 Fă de mai ascultă ce-va,
 De mai imi drege inima!
 Iar sub masă că intra,
 390 Tótă vorba c'o asculta,
 Ei vorbirea ce 'mî vorbla.
 Impărăteasa iar striga :
 — Ai, împărate luminate,
 De ce nu judeci cu dreptate ?
 395 Feciorul lui Mizil Crai
 Portul este bărbătesc,
 Cu ochii 'ncap ca de șerpóică,
 E femeie, nu se pôte.
 Dacă așa că mi-și vedea
 400 La mósă satului trimetea
 Și mósă că mi-și venea
 Și din gură că 'i dicea :
 — Alei mósă, mósă mea,
 Feciorul lui Mizil Crai
 405 A venit să slujască nouă ani,

- Dar ochii 'n cap ca de șerpóică,
[și juițate
Impăratésa mea ȃice că e fe-
[meie, nu se póte,
Cu ochii ca de șerpóică !
Când ea așa auđă,
410 Când in ochii ei se uita
Și ea din gură ȃicea :
— Impérate luminate,
Cum judeci cu dreptate,
Cu adevărat portul este bār-
[bătesc,
415 Are ochii de șerpóică,
E femeie, nu se póte.
Ea din gură așa ȃicea :
— Impérate luminate,
Incercare ca să-ı dăm,
420 La umblătóre s'o ducem,
Că dac'a o fi femeie, trebuie s'o
cunoștem.
Boldeica că mī-auđă
Dosul la Mizilca da
Și din gură că ȃicea :
425 — Dragă Mizilcuța mea,
Impăratu s'a vorbit,
Că să vė facă o încercătóre,
Să te ducă la umblătóre;
Că dac'a o fi femeie,
430 Trebuie să te cunoșcă.
Dacă Mizilca așa auđă
Și din gură că ȃicea :
— Dragă, boldeicuța mea,
Fă de mai ascultă ce-va,
435 De mai imi drege inima,
C'o ı ști eu ce-o făcea !
Dar Mizilca ce făcea ?
O cucută că găsia
Dinainte c'o punea,
340 La umblătóre mergea ;
Ea incerca și s'apuca
Și mai înainte arunca.
Atunci Impăratu, dacă așa
[vedea,
Sictir, moșă, d'acolea,
445 El din gură că ȃicea.
Că e adevărat ficiorul lui Mi-
[zil Crai,
C'a știut să ne slujască,
- Din porunca 'mpărătească,
Nouė anı și jumătate,
450 Să slujască 'n dreptate.
— Impérate luminate,
Feciorul lui Mizil Crai,
Portul este bărbătesc,
Ochii 'n cap ca de șerpóică,
455 E femeie, nu se póte !
Și altă incercare să vedem,
La culcare să-ı punem,
Și atunci o să-ı cunoștem.
Așa boldeica auđă
460 La Mizilca că mī venia
Și din gură că-ı ȃicea :
— Dragă Mizilcuța mea,
Impăratu s'a vorbit,
Incercare să vė dea,
465 La culcare v'o punea.
Dacă tu femeie-o fi,
Ei frate te-or cunoștea.
Ea așa că auđă,
Puținel că se'ntrista
470 Și de la frunt c'o lua.
La incercare c'o ducea
Și la culcare c'o punea,
Și ea că se tăvălia,
Numai in labe că sta ;
475 Iarba după ea se ridica,
Că să nu-ı bage seama.
Așa împăratu vedea,
Și pe ea că mī-o lua
Și 'n casă că mī-o băga,
480 Ciubuc cafea cu ea că bea.
Dacă slujba termina
Și ea că se libera,
Impăratu ce făcea ?
Toți gorniștii că-ı strîngea
485 Și pe ea c'o petrecea,
Pên'la mare că mergea.
Dacă apa, c'o trecea,
Ea dincolo că trecea,
Jos după cal se da ;
490 Pênă 'n brėu se desbrăca
Și apă că mī lua,
Țițele le recoria.
Așa împăratu vedea,
494 De trei ori că mī leșina !

CANTECUL LUI TUDOREL

Cules de Christea N. Tapu de la Nicolae Cobzaru din T.-Jiu (Gorj).

A se vedea cântecul *Tudorel* complet din colecția D-lui G. Dem. Theodorescu.
pag. 669 sqq.

- Pe din sus de Dunăre
L'acel sat mare sêrbesc,
Jumătate rumânesc,
N'avea naiba ce lucra,
5 Tudor tinêr se'nsura,
Frumosă mândră lua.
De frumósă ce era,
Cârcumăriță mi-o punea.
Unde Turcii mi o vedea,
10 Câtă avere toți avea
Tot la dênsa o toca,
Tudorel se'mbogățta.
N'avea naiba ce lucra,
Morî pe subt pâmînt făcea;
15 Noue morî ferecate,
De macină nôptea totă, —
De macină la argint,
La argint mărunțel
De mor boierî după el.
20 Turcii frate'mî sărăcia,
Numai cu chisele rămânea;
Turcii mi se necăjia,
Veđi, lui Tudor ce i făcea?
La greu haraciũ il punea:
25 Tot pe lună
Pungă plină
Și pe an
Hazna de bani.
Avutu-le-a,
30 Dátu-le-a,
Să se vadă cortorosit,
Cu-a lui Voică după gât.
Tudorel că sărăcia,
D'atăta avere ce da
35 Și el din gură 'mî grăia:
—Alel, Voică, mândra mea,
Scutură hambarele,
Să'mî faci d'o azimîoră,
Frământată'n lăcrămîore
- 40 Și mi-o pune'n trăștioră;
Că eũ mândro o să plec
Tot din sat, in sat, in sat,
Și din vad, in vad, in vad,
La cîstitu de 'mpêrat.
45 Mă duc să mă jeluesc,
Că nu pociũ să mai trăesc!
Că Turcii silnicii,
Câinii mahalagii,
Averea mi-a jefuit,
50 Pe noi că ne-a sêrăcit!
Când la 'mpêratu mergea,
Treî ȃile in pîitã sta,
Nimenia nu'l cerceta.
Impêratu in foisor ieșta
55 Și pe Tudor il vedea
Și pe el că mi-l chema:
— Tudore ai sărăc t,
Orî mi-te-ai imbogățit,
Pe la mine c'ai venit?
60 — Impêrate luminate,
Să mă judeci cu dreptate.
Nici n'am sărăcit,
Nici n'am bogățit!
Am venit să mă jeluesc,
95 Că nu mai pot să trăesc!
Că Turcii silnicii,
Câinii mahalagii
La greu haraciũ m'a pus:
Tot pe lună,
70 Pungă plină
Și pe an
Hazna de bani.
Avutu-le-am,
Datu-le am,
75 Să mă ved cortorosit
Cu-a mea Voică după gât,
Pênã când m'am sêrăcit!
Dar Impêratu ce făcea?

- Mai tare il imbogăția,
 80 Precum înainte era.
 De gășia turme turcești,
 Le făcea împărătești.
 De găsea ciređi turcești,
 Le făcea împărătești;
 85 De gășia herghelii turcești,
 Le făcea împărătești,
 Lui Tudor le dăruia.
 Când acasă că mergea,
 Tudorel le aduna,
 90 Cu ciobanii cu tot le lua.
 Mergea calea jumătate,
 Ciobanii în urmă'i lăsa,
 Conac acas 'le făcea.
 Pe la mieđ de noapte ajungea,
 95 El seama porților știa,
 Nevasta n'o deștepta.
 El în pimniță intra,
 Mare sete l'ajungea;
 Șese cupe de vin că bea
 100 Până el că se'mbăta,
 În pimniță adormea.
 Când fu noaptea jumătate,
 Muma lui Tudor se deștepta
 Și din gură că-mi striga:
 105 — Alei, Voică, noru-mea!
 Voica din somn se deștepta,
 În pimniță că se ducea,
 O cupă de vin că lua,
 Când afară că ieșea,
 110 De Tudorel se'mpiedica
 Și ea se'nspăimânta
 Și cupa că mi-o spârgea.
 Când auđia că țipa,
 Sócră-sa mi-se scula,
 115 Pe dânsa că mi-o certa:
 — Ai tu curvă țolină,
 De când s'a dus Tudorel,
 Tu ț-ai prins ibomnicel?
 A beut și s'a 'mbetat,
 120 În pimniță s'a culcat.
 Sócră-sa ce mi-și făcea?
 Sfóră de mătase lua,
 Gâtul lui Tudor rēpunea,
 125 Incepe d'a-l sugruma.
 Trage Voica nu prea trage,
 Dar sócră-sa mórte-și face.
 Diminéța se scula,
 Clobănașii că striga:
 130 — Tudorel, descuie porțile,
 Să băgăm dobitócele,
 Voica'n pimniță intra,
 Pe Tudorel îl cunoștea.
 Incepea se vâlcărea,
 135 Mă-sa mórte că-și făcea,
 P'amēdoii îi mormēnta!
 Dară Voica ce'mi făcea?
 Ea vitele că le vindea,
 Baniil la ciobanii că da
 140 Și pe toți îi socotea.
 Numai unu rămânea,
 Socotéla că nu-ı da,
 C'are un semnișor,
 Semăna cu Tudorel.
 145 De soție că'l lua,
 Incepea Voica d'a cânta:
 — Eı Tudore, Tudorel,
 Saigean Tudorel,
 Dobrogén Tudorel,
 150 C'o să-ți mor de dor,
 Vara pe rāzor,
 Cāmpu plin de florı,
 În luna lui Coptor!
 Din clobănașii tēi
 155 Unu c'am găsit,
 Frate el s'a 'nemerit,
 Cu un semnișor
 Ca'n obrazu tēu,
 Și eū l'am luat,
 160 De focșoru tēu!

TERANUL ȘI CIOCOIUL.

Cules de Christea N. Tapu de la Gheorghe Porumbescu lautar în com. Novaci (Gorj).

Veđi varianta prescurtata din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 296. Idem *Bogatul și sêracul și ciocoiul* din colecția d-lui V. Alexandri pag. 41, 42, 250.

- Fôie verde ustoroii,
Pe deal pe la Canaboii
Trecea un car cu șase boii,
Incărcat de păpușoi.
5 Din dărăptu carului
Arindașul satului,
Taie tutun dracului.
Inaintea carului
Primărașu satului;
10 La leucele carului
Vătășelu satului.
Trage Oașu, nu prea trage,
Dar Gâscanu môrte 'și face.
Arindașu satului,
15 Să rēstea țeranului:
— Mână boii, măi țerane!
— Nu mai pociu, măi cucône,
De trei țile neîncetat
Boii nu i-am dejugat,
20 Nicî la apă nu i-am dat;
Cinci pogône țî-am arat,
De trei țile n'am mâncat
Și tu'mî țici mie că's beat!
Dar ciocoiu ce'mî făcea?
25 Trase biciu calului
Și trase țeranului.
Ii trase o sută și cinci!
De dete țeranu 'n brânci!
Dar țeranu sêracu, —
30 Să nu'și lase nêravu, —
Să dete pe din cea,
- Și băgă mâna 'ntr'o lēsă
Și tăia d'o nuia grōsă
Și la cap căpăținosă
35 Șî-i trase o sută șase. —
— Staî, țerane, nu mă bate,
Că mă ustură la spate.
Măi, țerane, tu estî beat,
— Sictir, ciocoi, gulerat;
40 Trei pogône țî-am arat,
Boii nu i-am dejugat,
Nicî la apă nu i-am dat,
De trei țile n'am mâncat
Și tu'mî țici mie că's beat.
45 Dar ciocoiu ce'mî făcea?
La fugă că mi o lua,
Sus acasă se ducea,
De la pōrtă că mi striga:
— Iōne, Iōne,
50 Iōne, barlabōne,
Deschide-mî pōrta mai tare,
Și du-te la han în vale
Și ia spirt de cinci parale
Și mă udă pe spinare,
55 M'a bêtut țeranu 'n șale.
Vai de mine, rēu mă dōre!
— Bine țî-a făcut, cucône!
Că țeranu i supêrat,
Cinci pogône țî-a arat,
60 Nebêut și nemâncat,
Nicî boii n'a dejugat,
Iar tu țici lui că e beat!

ȚERANUL ȘI CIOCOIUL

(VARIANTA)

Comunicat lui Chr. N. Țapu de D. Brezulescu: — Noșaci (Gorj).

- Fôje verde foi trifoï,
Pe deal pe la Barlaboï
Trece-un car cu șese boï;
Caru-ï plin de păpușoï,
5 Iar pe urma carului
Arindașul satului. —
— Bună, diua măi țerane!
— Mulțumim ție, cócóne!
— Mě, țerane, tu ești beat.
10 — Sictir, ciocoï gulerat
Tu mă faci pe mine beat!
Treï pógóne ți-am arat,
Boïr nu ți-am dejugat,
De mâncare nu le-am dat!
15 Iar ciocoïu-al dracului
Nu'și lăsa năravu lui,
Trage bicfu calului
Și-ï trage țeranului
Și-ï trage o sută și cincï,
20 De cădu țeranu 'n brâncï. —
- Iar țeran serac de el,
Taie o tufă cam tufósă
Și la cap căpětinósă
Și-ï trage o sută și șapte,
25 De cade ciocoïu pe spate.
Iar ciocoïu ce'mi făcea?
El pe cal încăleca
Și la Barlabon mergea:
— Ióne, Ióne,
30 Barlabóne,
Deschide pórtă măi tare
Ș'aprinde d'o lumínare
Și te uítă la spinare
De vedï că e o vargă mare.
35 Aolică rěú mă dóre!
Ia-te du la han în vale
Și ți-a spirt de cincï parale
Și mă udă pe spinare,
M'a bătut țeranu în șale.
40 — Bine ți-a făcut cucóne!

GHEORGHITA POIANU.

Audit de Chr. N. Tapu de la Precup Urgan, din Salcia-Teleorman.

- Foite verde salbă môle,
Când fu Vineri în diseră,
Treî beşliî se ridicară,
Treî beşliî şi treî zapciî,
5 Acuşi sosiî de la Diî,
Cu căpute nărimziî.
Dar ei unde se trăgea ?
La Gheorghită Poianu,
C'ala le e căpitanu,
10 C'un tîner de Moldovén,
P'un cal galben dobrogean ;
Ala le e căpitanu,
De la pórta tainu.
In puterea nopţiî ajungia,
15 Gheorghită Poianu in picere
[sărfa
Cu totu, frate î primia ;
Căluşeiî îi lua,
In grajd de piatră-î îi băga,
Fên cu flori le reversa.
20 Dar el, frate, ce 'mî făcea ?
Le tăia câte o mióră,
Şi un berbecu de frigare,
Să le fie de gustare,
Pân' o veni prânđu mare.
25 Masa 'n foişor punea,
Moldovénu ce făcea ?
Hoţu, cănele duşman,
Veduse cucóna lui Gheorghită,
Mult e mândră drăguliţă,
30 Din creştet péné 'n pămînt,
Numai aur şi argint,
De la pştept pên' la guriţă,
Părea că e o porumbiţă.
Il secase la inimioră,
35 Aşa mândră frumuş óră.
El apă de spălat cerea,
Cine focu vrea să-î dea ?
Cucóna lui Gheorghit se scula,
40 Lua peşchiru pe stînga,
Şi năstrapa în drépta.
Afară ea că 'mî ieşta,
Şi apă 'n mâini că-î turna.
Dar Moldovén ce făcea ?
Apă 'n guriţă lua,
45 Pe cucóna c'o stropia
Şi 'ncepea d'o sêruta.
Gheorghită ce mi-şî făcea ?
Dor cu ochiî se uita,
La inimă că'l seca.
50 Gheorghită că-m-l vedea,
Şi din gură că striga :
— Istudore, sluga mea,
Tesală pe roşu meû,
Pune şaua pe suru,
55 Pe suru pe nebunu,
C'oi să 'mpuşc p'al Moldovén,
La inimă fu viclean,
Că sărută cucóna mea,
Mî-a secat inimiora !
60 Lui Moldovén că-î spunea :
— Moldovene dumneata,
Mî-ai sêrutat cocóna,
Mî-ai secat inimiora !
N'o duseşi în grădină la bascea,
65 S'o sêruţi tu cum oi vrea ;
S'o sêrutaşi la ivelă,
Mê secaşi la inimioră !
La Moldovénu alerga,
Cu pistolu îl împuşca.
70 Pe deal pe la Ialomita
Fuge căpitan Gheorghită,
Cu a lui d'o sluguliţă.
De gonit cine-l goneşte ?
Treî beşliî şi treî zapciî,
75 Cu căpute nărimziî,
Acuşi sosiî de la Diî.

BOGATUL ȘI SARACUL

Veđi și colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 296 sq. și *Bogatul și săracul* din colecția lui V. Alexandri pag. 41, 42.

- Foie verde bob areu,
 Colea 'n vale 'n Făgădău,
 In cârciuma lui Dămândău,
 Unde bea și bun și rău,
 5 Bea săracu cu bogatu,
 De se minună și dracu ;
 Bea săracu cu vadra
 Și bogatu cu litra,
 De se minună lumea.
 10 Dar bogatul că-î striga :
 — Băi, sărace, vreme rea,
 Ce bêt în potriua mea,
 Că n'ai care fericate,
 Cu cercurî de fier legate
 15 Și ciređi de boi la baltă
 Și pătule cu bucate
 Și magazii încărcate.
 Dar săracu ce-î striga ?
 — Băi, bogate dumneata,
 20 Eú beú astă-đi, beaú și măine
 Și le plătesc când imi vine
- Și mă chîamă ca pe tine.
 Dar bogatu ce'mi đicea ?
 — Măi, sărace dumneata,
 25 Eú am ăare ferecate,
 Cu cercurî de fier legate
 Și pătule cu bucate,
 Și magazii încărcate
 Și ciređi de boi la baltă.
 30 Dar săracu că-î striga :
 — Măi, bogate dumneata,
 Dar'ar Dumnezeú să dea,
 Ca să-ți arză carili
 Se rămăi cu fiareli,
 35 Ca mine cu palmili,
 Să-ți móră ciređili.
 Să mă duc la cuțitari,
 Să mi-ascut cuțitele,
 Să-ți belesc ciređile,
 40 Să mi dai d'un boi căte-un leú,
 Ca să plătesc ce beú eú !

VOICHITA

Cules de Chuistea N. Țapu din gura lautarului Dumitru Radu, din Baneasa.—
Teleorman.

Fôie verde sălcioră,
P'a gură de vale,
Sórele rêsare,
Este o casă mare,
5 Inaltă 'n foișóre,
Cu nouë celare,
Cu nouë ușióre,
Cu nouë umbrare.
La nouë umbrare,
10 Nouë legăiore,
Cu al Voichiți—dece,
Inimióra-î rece.
Maî marele lor,
Din și Constantin,
15 Legălor d'intâi,
Fără căpătâi;
Cel cu barba neagră,
Cu chip de ispravă,
Și cu mintea 'ntrégă.
20 Frunđă verde și-o lalea
Voichiî că-î venîa,
Nește negustorî,
Chip de pețitorî,
Din sus după mări,
25 Tot din Nadolie,
Vedea-o-aș pustie,
Pě cum să rămăie!
La Din că trăgea,
Plosca că mi-î da.
30 Din ce mi-și făcea?
La masă pleca,
Și din gură dicea:
— Mamă, maîca mea,
Voichiî l-a venit,
35 Nește negustorî,
Chip de pețitorî,
De sus după mări.
Haî s'o mărităm,
S'o căsătorim,
40 Până când trăim.
Mă-sa că nu vrea:
— Nu daî pe Voica.

Fata, ca fata
Tórce cu furca,
45 Dă mă-si turta;
Și tórce pîn sat
Luî tat-séu colac.
Din ce mi-și făcea?
Acas'că vinea,
50 Cu el se 'nvoia,
Pe Voica s'aducă,
Iarna de cincî ori,
Că sint sərbătorî;
Vara de trei ori,
55 Că sint lucrătorî:
Și mî-o mărita
Și-o căsătorîa;
Mult că nu trecea,
Toîi frațiî muria,
60 Mă-sa rămânea,
De mi-î tãmâla
Și mi-î comânda,
Pe Din blestema:
— Dine, maică Dine,
65 Fierul și oțelul
El să putređească
Și să mucezască,
Trupșorelul tēu
Nici să mucezască,
70 Nici să putrezască.
Cum tu te-ai sculat
Pe Voica c'ăî dat
Și mî-o ai măritat
Tot în Nadolie,
75 Peste țeri pustie?
Nouë anî trecea,
Nici nu muceđia,
Nici nu putređia,
Sta cum mi-l băga.
80 Din ce mi și făcea?
De D deû se ruga:
— Dómne, sfinte Dómne,
Tu de ce nu'mî faci,
Tronișorul meû,

- 85 Mic de călușel;
Pânzișora mea,
D'albele ibinci;
Brăulețul meu
Mică chinguliță,
90 Pădicuța mea
Mic de friuleț?
D-deu îi făcea,
El pe cal încăleca,
In Nadolie că pleca,
95 La Voica trăgea,
La ea că striga:
— Voichiță, Voichiță,
Vin tu la neica.
Ea că n'aușia,
100 Pe ea c'o gășia,
Intr'o bascia,
Sta de cununa
Și mi-și boteza,
Fini că dobândia.
105 Ea că mi-și striga:
— Neică Constantine,
Te înțeleg prea bine,
Nu te ved pe tine.
Pe potecă apuca,
110 La Din se ducea,
Din pe cal c'o punea,
Drum că-și lua,
Pe țărinu ăl-alt intră.
Calu incontină,
115 Voica că vedea,
Nește păsărele,
Cânta vîersurele,
Pe rămurî verdele.
Din gură dicea:
120 — Ferice de noi,
De părinții noștri,
Aș la ce trăi,
Aș la ce muri,
Aici c'or veni.
125 Voica că-î vedea
Și se spăimânta.
Din că mi-î dicea:
— Voichiță, Voichiță,
Nu te spăimânta,
130 Că ești cu neica.
Nu sint păsărele
Și sint copilași
Să veți, botezați
Și veți, creștinați
135 Și din mână dați.
Nainte mergea,
Voica că vedea
Nește păsărele,
Cântă intunecose,
- 140 Pe rômuri uscate,
Din gură dicea:
— Vai de noi,
De părinții noștri,
N'au la ce trăi,
145 Aici c'or veni.
Neică Constantine,
Ce sint astea?
Sunt bieți copilași,
Veți nebotezați,
150 Din mână nu dați.
Inainte mergea
Voica că vedea:
Două cătelușe,
In gură s'alătra,
155 Gard le despărția,
— Gardu este sócră-sa.
Nainte mergea
Voica că vedea
D'un mormint vedea,
160 In pară de foc ardea.
O oiță ce făcea?
La riș se ducea,
In riș se muia,
La mormint venia,
165 Pă el se scutura,
Para d'o stingea.
Voica că-l vedea
Și din gură 'ntreba:
— Neică Constantine
170 Ce este asta?
— El cioban c'a fost,
Rău că mi-a făcut;
O oiță a dăruit,
Bine 'i a părut.
175 Inainte mergea,
Voica că vedea
D'o vacă, veți, grasă,
Fără fir de iarbă,
Fără strop de apă.
180 Voica întreba:
— Neică Constantine
Ce este asta?
— Neică când a botezat
Și mi-a cununat,
185 Din gură-a dăruit
Bine i a părut.
Nainte mergea,
Voica că vedea
De, veți, vacă slabă,
190 Slabă și mârșavă,
Tot p'in liveți veți
Și pin ape reci.
Voica că vedea
Din gură dicea:

195 — Neică Constantine,
 Ce este asta ?
 — Când a botezat
 Și mi-a cununat,
 Din gură o a dăruit,
 200 Rău că 'i-a părut !
 După țărini că ieșia,
 Casele mă-si se vedea,
 După cal descăleca,
 Pe Voica c'o lua,
 205 In cap că-i căta,
 Somnu c'o lua.
 El se 'nfurișă,
 El că mi-și pleca,
 La casa de veci.
 210 Acolo mergea,
 Țărână se făcea.
 Voica se scula
 Pe Din că 'l striga :
 — Neică Constantine,
 215 Dine, Constantine !
 Costandin nu răspunde,
 Că n'are de unde.
 Voica ce făcea ?
 La măsă pleca,
 220 La ușă-i bătea
 Și din gură striga :

— Mamă, măica mea,
 Descue-mi ușa
 C'a venit Voica !
 225 Măsa că-i dicea :
 — Fugi, morțe grăbită,
 Nouă fi că am avut
 Și pe câte nouă i-ai luat,
 Și-ai venit veți, și la mine,
 230 Să mă ieși, veți, vai de mine !
 Voica mereu că striga,
 Mă-sa ei că-i răspundea :
 — Dacă ești Voichita
 Vino colea la măicuța.
 235 La fereastră că veni,
 Cosița că mi-o băga
 Și mă-sa c'o cunoștea.
 Atunci ușa descuia,
 In brațe că mi-o lua
 240 Și pe pat că mi-și cădea
 Și mă-sa că mi-și murea !
 La biserică c'o ingropa,
 Voica rămânea,
 De mi-o tămăia.
 245 Torcea cu furca,
 Da mă-si turta,
 Torcea prin sat
 Lui tat-său colac.

CÂNTECE HAIDUCESCI

CANTECE HAIDUCEȘTI

BURILEANU

Cules de Christu N. Țapu din gura lautarului Dumitru Radu, din comuna Ba-neasa-Teleorman.

A se compara cu *Burileanu* din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 600 sqq. Idem «Burileanu» din colecția lui Vulpian pag. 17-18.

Frunză verde ismă creță,
Când fu joî de dimință,
Luî Burilean cade grătă.
De grătă ce mi-î cădea,
5 Nicî cafeaua n'o mai bea,
Nicî dulceta n'o mânca.
La slugă că porunca,
Și din gură că-î dicea :
—Istudoie catana,
10 F..tu-î crucea și legea,
Ia vedrița din drepta
Și te du la valea rea,
La fântâna cea de piatră,
De moșu meu e săpată,
15 De taica mi-e ridicată,
Prea e-o apă lăudată !
Istudor ce mi-și făcea ?
Vedrița 'n mân'o lua,
La fântână se ducea,
20 Mâna pe ciutură punea
Și 'n fântână c'o băga,
Apă rece că scotea,
In vadră că mi-o punea,
Ochiî negriî 'și arunca
25 Tot pe vale in valea rea,
Aci'n gură de colnic
Șede a un tiner de voinic

Cu ghintu veđi, pe butuc,
De cincî șinî e șinuit,
30 De cincî luni neslobođit.
Istudor, când il vedea,
Vadra 'n pămînt că trântea,
Dosu la Burilean 'da
Și din gură că-î spunea ;
35 —Burilene dumniata,
Colea'n vale'n valea rea
Crescut-a trestichia'n ea
Și mi-o 'ngână cinteza,
Impuiat'a haiduci in ea !
40 Burileanu c'auđia,
Inima 'n el că sălta,
Frumușel că se gătia,
La biserică pleca
Cu pircalab se 'ntâlnea
45 Și din gură că-î dicea :
—Pircălabe, piază rea,
Cin'te-a scos in calea mea ?
Tu mie ca să'mî găsești,
Dacă vreisă mai trăiești.
50 Vre-o cincî-deci de cositori,
Să'mî cosescă fen de flori !
Pircălabu ce făcea ?
Pe Burileanu asculta,
Și voia luî că 'mplinea.

- 55 Arvuna că-o primă,
Cincî-decî cositorî tocmă.
Colea 'n vale 'n vale rea,
Acolo că mi-î băga
Şi mult fên că zotonă
- 60 Dar Burilean ce făcea?
La biserică pleca,
La ce popă că mergea?
La popa, veđi, Măcăcin,
Că dă la păcat puţin.
- 65 Nicî slujba n'ò isprăvia,
Burileanu că đicea;
— Părinte, sfinţia ta,
Aî mai tare cu slujba.
Colea 'n vale 'n valea rea,
- 70 Impuiat'a hađucî în ea,
Mă duc să câştig ceva,
Că đic, đeş, pe legea mea,
Că n'am cîubuc la lulea!
Frunđuliţă şî-o lalea
- 75 Popa din gură đicea:
— Burilene dumneata,
Veđi-ţi tu de tréba ta,
N'ai nimic cu slujba mea.
Dar Burilean ce făcea?
- 80 Mâna 'n pozînar băga,
Şapte rubiele scotea,
In mână popî că le da,
Singur că se miruia
Şi acasă că se ducea.
- 85 Frumuşel că se găia,
Sflinta din cui că lua,
La valea rea că pleca.
Dar nevasta că-î đicea;
— Burilene dumneata,
- 90 Nu te du la valea rea,
Să-ţi răpuî tu viaţa!
Averea ta şî cu a mea
- S'ò mănâncî cu lingura
Şi de zat că nu 'î-ò da.
- 95 Ala nu e tînăr voinic,
Ci e Bica Catana
D'a speriat graniţa;
De şapte orî m'am măritat,
El vėduvă că m'a lăsat!
- 100 Burileanu ce făcea?
Séma vorbiî n'ò lua,
La valea rea că pleca,
Pe Bica că mi-l vedea,
Sflinta la ochî că punea
- 105 Şi 'n el, frate, că trégea.
Sflinta foc nu lua,
Numa'n tigare pirlă.
Şi Bica că mi-î đicea;
— Burilene dumneata,
- 110 Intórce-te, frate, acasă
Şi veđi-ţi de jupânésă,
Că de tine nicî nu'mî pasă;
Şi ţî-e iarba cam udată
Şi cremenea ţî-e cam spartă.
- 115 Burilean nu se lăsa,
Ci mai rău se 'nfuria,
Inc'ò dată-o slobodîa
Pustia foc nu lua!
Bica atunci se necăjîa,
- 120 Ghintu la ochî că'l punea
Şi 'n Burilean mi-l slobodîa,
Patru caravele-l făcea.
Nevasta că 'mî-audîa
In fuga mare că venia,
- 125 Şi pe Burilean jălîa!
Pe Burilean ea 'l lua
Şi acasă că'l aducea,
La mănăstire 'l ingropa,
La mănăstirea domnésă
- 130 Aîbă să se pomenésă!

CÂNTECUL LUI CORBEA.

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor de la Moș Ión Guiu, Valeni-Prahova.

- Frunză verde de măcriș,
 La temnița lu Oprîș,
 Unde șade Corbea 'nchis,
 Nicî prea de mult că nu'mî șade,
 5 Dē nouē anî și jumētate,
 Și nouē dîle de vară
 Și alte trei de primăvară.
 Muma Corbiî se scula,
 Savai, muma Corbiei,
 10 Din țara Moldoviei
 Cu trei ouē roșîore,
 Cu trei luminări de cēră,
 Trei colaci de grău de vară,
 La temniță se ducea.
 15 Unu da portarului,
 Și altu temnicherului,
 Și altu păstra Corbiei.
 Muma Corbiî-acolo mergea,
 La temniță se ducea,
 20 Și-așa din gură 'mî striga :
 — Corbeo, Corbea, dragu
 De ești viu, [maichii
 Ca să te știu,
 De ești mort,
 25 Să te jelesc,
 La preuți să te slujesc,
 Sărindare să'ți plătesc !
 Așa Corbea c'aușia,
 — Aleu, măculița mea,
 30 Că'ți înțeleg eu gura,
 Că ești maică dumneata !
 Nu pocîu maică,
 Nu pocîu dragă,
 Nu pocîu maică-a mai trăi.
 35 Dē rangătu brôștilor,
 Dē zgóna năpărcilor,
 Dē șueru șerpilor !
 Nistru mare mî-a venit,
 Temnița mî-a nămolit ;
 40 Sed în apă,
 Pēnē 'n sapă,
 Și 'n noroi,
 Pēnă 'n țurloi.
 Barba 'mî bate brațele,
 45 Mustățile cotele,
 Și pēru călcăile !
 O drăcōică dē șerpōică,
 Iacă, că s'a încuibat,
 In pōla castanului,
 50 In gura pozinarului,
 Și puî că șt-a scos.
 De crescut, cu ce mi-î crește ?
 Carne din mine ciupește !
 Aleo, măculița mea,
 55 Fă'ți pomană pentru mine,
 La Ștefan Vodă să mergi,
 De departe să te rogi,
 De-aprōpe ca să'mî genunchi,
 Pōla, mâna să-î sărui,
 60 Și-așa din gură să dicit :
 — Ai, Dōmne, Măria Ta,
 Iartă'mî, Dōmne, pē Corbea,
 Că și-a făcut vedēua,
 Nouē anî și jumētate
 65 Și nouē dîle de vară,
 Și-alte trei dē primă-vară !
 Ștefan Vodă ce dicea ?
 — Babo, slabo și dē trēbo,
 La cuvinte dē ispravo,
 70 Las', Corbea, că-î logodit,
 Logodnica i-a venit,
 Jupānesa Carpina,
 Adusă din Slatina.
 Din bardă, nu-î bārduită,
 75 Numa din topor cōplită,
 Și la cap e ascuțită,
 La rădăcină-î pārlită ;
 Tot dē Corbea e gătită.
 Ștefan Vodă ce dicea ?
 80 — Pē Corbea că l'o ferta,
 Când el că mî-o dāru,
 Pe Roșu nădsrāvanu,

- Care fuge cu anu,
 Cu anu, cu lunile,
 85 Dē lungește ȃilele!
 Muma Corbi-așa auȃia,
 Lăcșimile-o podideea,
 Și la Corbea se ducea :
 — Corbeo, Corbeo, dragu maicșii
 90 Tu ești, maicșă, logodit,
 Logodnica ȃ-a venit.
 Jupâneasa Carpina,
 Adusă din Slatina,
 Din bardă nebărduită,
 95 Numa din topor cioplită,
 Și la cap e ascuțită,
 La rădăcină pârliță,
 Tot de tine e gătția.
 Dar pe tine te-o țerta,
 100 Când tu-ȃ dărui pe Roșu,
 Pē Roșu nădrăvanu,
 Care fuge cu anu.
 Dară Corbea ce ȃicea ?
 — Pôt' să fie dăruiț,
 105 Inimțóra ȃ-a poștit !
 Dē cāt, maicșă, să te ducț,
 Tot la Domnul Ștefan Vodă;
 Salaoriț, ca să'mț ceț,
 Tot cu sape, cu lopeț
 110 Și tu, maicșă, să te ducț,
 In ce verde moviliță,
 Și tu, maicșă, ca să'mț sapi,
 In rēsăritu sōrelui
 In băligaru cailor,
 115 Daț de ușa grajdului !
 Muma Corbiț ce făcea ?
 La Ștefan Vodă mergea,
 Și salaoriț că'mț ceren,
 La movilă se ducea,
 120 Și iacșă, că'mț poruncia.
 Și ei când săpa,
 In rēsăritu sōrelui,
 In băligaru cailor,
 Da de ușa grajdului.
 125 Muma Corbiț, ce făcea ?
 In grajd pțatră că intra
 Și pe Roșu că'mț scotea,
 Ne'nșelat, dē'nfrānat,
 Cu căpăștru dē bumbac
 130 Și-afară, că mi'l scotea,
 Cu unt-de-lemn că'l ungea,
 Cu basmaua că'l ștergea
 Tot dangale că'l făcea
 Și pē uliță-apuca,
 135 Negustoriț șiș rē ținea ;
 — Babo, slabo și dē trēbo,
 De ții Roșu de vīndare,
 Iț dăm galbinț și parale,
 In galbinț să'l cumpānim,
 140 Prea bine să țil plātim;
 Pentru unu să'ț dăm doț,
 Să'ț dăm herghelia tōtă,
 Car' plātește lumea tōtă !
 Mama Corbiț, ce ȃicea ?
 145 — Nu mi-e Roșu de vīndare,
 Să'mț daț galbinț și parale,
 In galbenț să'l cumpāniț.
 Și mi-e Roșu dē dar mare,
 Scoț pe Corbea dē'nchisōre !
 150 Muma Corbiț ce făcea ?
 De căpăștru că'l lua,
 La Ștefan Vodă 'l ducea,
 Și'n curte că mi'l băga,
 De palimariț că'l lega.
 155 Ștefan Vodă că'l vedea,
 Mustăciōra că-ȃ ridea,
 La portar că'mț poruncia,
 Poțile că le'nchidea.
 La temniceriț poruncia,
 160 Și pe Corbea că'l scotea,
 Pē la bărbieriț că'l da,
 Mi'l spāla și mi'l rădea,
 Mai frumos mi'l primența,
 Și 'n curte că'l aducea.
 165 Dară Corbea ce'mț făcea ?
 La Roșu, că se ulța,
 Lăcrămile 'l podidita,
 Dară Roșu necheza.
 Ștefan Vodă ce făcea ?
 170 Pē tōte slugile striga ;
 Car'pē Roșu 'ncăleca,
 Tot in pāmint că-ȃ trāntea,
 Fiereea ințr'ēnșiiț că plesnita.
 Așa Corbea când striga :
 155 — Haș, Dōmne, Măria Ta,
 Mai incet cu slugile,
 Că rēmāi țără dēnșele.
 Ia să'mț daț hașnele țāle,
 Să se dedea Roș cu ele.
 180 Ștefan Vodă așa auȃia,
 Tōte hașne lēpăda
 Și Corbea că le 'mbrăca,
 Și dēsagiț cu galbinț că'mț
 [cereea,
 Ca Roșu să se dedea,
 185 Că, când o eși la țără,
 Să nu'ȃ facă vr'ō ocară.
 Dară Corbea, ce'mț făcea ?
 Pē Roșu că 'ncăleca,
 Puțintel maidanț făcea,
 190 Pēnē când bine 'nșierbinta,
 Lua spuma cu mână,

Clăbucul cât căciula,
 Pě lângă mă-sa sě da,
 Măna scóbă că'mi făcea,
 195 Dě brěu pě mă-sa apuca,
 Și la spate o lipya ;
 Pě sus zidurī că'mi sārīa,
 Și din gură așa đicea :
 — Rēmăi, Dómne, sănătos,
 200 Că la mână că ți-am fost,
 Și tu vrednic nu mī-ai fost !
 Ștefan Vodă rēmănea,
 Așa din gură 'mī striga :
 — Veđeți hoțu infierat,

205 Mě lasă gol despuiat,
 Numa cu fesu din cap,
 Dě sfatu boerilor,
 Dě risu cocónelor !
 Ștefan Vodă ce'mi đicea ?
 210 — Da nu'mi este dė cușman
 Nicī pēntru desagiī cu galbinī,
 In pōla caftanului,
 In gura pozinarului
 Era cărți mari dė Domnie,
 215 Ori in ce țară-o merge,
 Să domnescă țara 'n pace,
 N'are nimeni ce-ī mai face !

CANTECUL LUI CORBEA HAIDUCUL

VARIANTA

Cules de Chr. N. Țapu de la Gheorghe S. Stoica Iautar, din Comuna Costesci-Vâlcea.

Flóre verde florī domnești,
 Dómne, din oraș din București
 La 'nalte case domnești,
 De se vėd in București,
 5 Flóre verde florī de tisă,
 Mare masă mī-este 'ntinsă,
 De mulți boeri mī-e coprinsă.
 Dar la masă cin' ședea ?
 Ședea Domnul Ștefan Vodă,
 10 Nicī nu bea, nicī nu mânca
 Numai cu ochii privia,
 Sema la băieți că'mi lua.
 Flóre verde foi de brid,
 Dómne, de điuva de sân Văsiī
 15 Când fac cucónele piftii,
 Și să 'mpărțesc boeriī,
 Toți boeriī lėfă 'mī lua,
 Numai Corbea 'mī rēmănea !
 Dar Domnia 'l întreba :
 20 — Alei, Corbea dumneata,
 Ce boerie poștești
 P'aia să ți-o dăruesc ?
 Dară Corbea ce'mi grăia ?
 — Alei Dómne, Măria Sa !
 25 Ce boerie poftesc

P'aia să mī-o dăruești ?
 Poftesc caftan de 'mpărăție
 Și dugealic de Domnie,
 Că cu ala'mi șade mie !
 30 Domnia că'mi auđi
 Trei băieți că mi-ș mânia
 La Gheorghită'y trimetea
 Și Gheorghită că'mi venfa,
 Iar din gură că'y grăia :
 35 — Gheorghită, Gheorghită
 Vătaf de temniță
 Și de temniceri
 Peste mari boeri,
 Tu pe Corbea să mi l duci
 40 Tot la temniță de piatră,
 De șapte Domniī ultată,
 Cu muschulețu d'o schlopă !
 Stetea Corbea la 'nchisóre
 Nouė ani lipsit de sóre ;
 45 Când împovėrni pe đecė,
 Muma Corbiī că'mi sosește
 Cu trei óuė roșóre,
 Ducea Corbi de mncare
 Dar ea, frate, când pleca ?
 50 Din Jola, Joaimarilor,

- Din Vinerea ouărilor,
Din Sâmbăta Paștilor
Și-ajungea pe la Sân-Pîetru.
La poartă că mi-ș trăgea,
55 Ouă la portar că'i da,
La Corbea de mî-o lăsa;
La feréstră că'mî trăgea,
Din guriță că'mî grăia :
— Aleo, Corbeo,
60 Dragă Corbeo,
Orî ești viū,
Ca să te știū ;
Orî ești mort,
Ca să te port !
65 Că pe tine te-a tncis
Nejudecat,
Ne înfățișat,
Nici pe la Domnie dat !
Dar Corbea, frate-î grăia :
70 — Maică, măiculîța mea,
Nu sunt viū
Ca să mă știî ;
Nici mort,
Ca să mă porî !
75 Și pe mine când m'a 'nchis
Eram tinerel copil
Ș'acum sunt boșneag bătrân ;
Barba'mî bate brațele
Și chica călcăiele
80 Mustața umerile.
Și pe mine iar când m'a 'nchis
Eraū năpărcile
Subîri ca drugile
Ș'acum sunt ca furcile ;
85 Șerpîi ereaū ca așile
Ș'acum sunt ca grindile ;
Brôștele ca nucile
Ș'acum sunt ca ploștile.
Pe tôte le-aș odihni,
90 Dar o drăcôică
De șerpôică,
De smeôică
Ea, frate, că mî-a 'mpuât
Cam din cîocol berbiei
95 In gura pozunaruluî.
Și ea, frate, când se 'ntinde,
Inimîora mî-o coprînde,
Și când, frate se sgărcește !
Inimîora mî-o topește,
100 Sufletelul mi-l sfărșește !
Corbea din gură'i grăia :
— Alei, maică, maica mea,
Făcut'ai vre-o dată bine ;
Fă și-acuma pentru mine :
105 Tu maică, ca să te ducî
- Tot la tîrgul ăl de florî,
Că vin vara săpători,
Săpători și lopătari ;
Și tu, maică, să'mî tocmești
110 Patru-deci de săpători
Și cu cinci-deci de lopătari,
Și de dus unde să'i ducî ?
La bălegarul uitat,
Care moș meū mi l'a dat.
115 Iar tu maică să mai cercî,
Din guriță să'mî grăești,
La palat ca să-mî vorbești :
— Ce e Corbea vinovat
De'n temniță l'aî băgat
120 Nejudecat,
Neînfațișat,
Nici pe la Domnie dat ?
Drumu Corbiî ca să'i daî
Că lui vremea î-a venit
125 Vremea de căsătorit
Și mirésa î-am găsit ! —
Dar a babă
Slabă,
Cu brêul de lână
130 De pîr de cămilă,
La Domnie că mergea,
In genuchî ingenuchîa,
De Domnie se ruga,
Domnia că'i rîspundea :
135 — Haî, tu babo,
Slabo,
Cu brăul de lână
De pîr de cămilă,
Inima'mî fărîmă,
140 Noî mirésă î-am găsit
Pe jupănésa Carpina
Din pădurea Cócăna
Din bardă nebărduită,
De secure săbuită
145 Și la cap e ascuțită !
Dar ea, frate, ce'mî făcea ?
Dacă vedea că nu putea
Să scôtă afar' pe Corbea,
La tîrgu de florî se'nturna,
150 Săpătoriî că'i tocmla
Și la băligar mergea. —
Șăpa di de vară
Pêné 'n séră,
Făr'de pic de nădușelă ;
155 Când da sôrele 'n spre séră
De ușa Roșului da.
Dar la ușa cum era ?
Lacătu cât banița
Și cheia de cinci ôca.
160 Nimenîa nu'î indrăsnîa,

- De cât singură baba,
Că 'i mai ştia ea séma.
Cu picioru că mi-'i da,
Uşa din balemare săria,
165 Şi la Roşu că 'm'i intra,
Odată 'l ghioldorosia.
S'unde Roşu că nu'm'i sta,
De căpăstru că mi-l lua
Şi-afară că mi-l scotea,
170 Cu chebréua că 'l ştergea;
Sórele că se 'nhidea,
Aşa de roşu 'm'i-era;
Şi de căpestru că'l lua,
La vale că 'm'i apuca.
175 Cam pin dreptul Domniei
Incepea Roşu a necheza;
Domnia se spălmânta,
Coconiţa se stârpia,
Iar din gură că grăia:
180 — Cată, f...tu'i mumă sa,
Ce vitéz o fi ăla?
Trei băieţi că 'm'i mâna,
Inaintea babil ieşia,
Ş'asa, frate, 'm'i-o 'ntreba:
185 — Ai tu babo,
Slabo,
Cu bréul de lână
De pěr de cămilă,
Inima'm'i fărîmă,
190 De ți-e Roşu de vîndare,
Ca să'ți dau ceva parale?
Orî, frate, ca de schimbare,
Să'ți dau unu, să'ți dau doi,
Să'ți dau patru-deci și doi,
195 Numai să se pomenescă,
De herghelia domnescă!
Dară baba ce'm'i grăia?
— Nu 'm'i-e Roşu de vîndare,
Orî frate, ca de schimbare,
200 Ca să'm'i dai ce-va parale.
Mi-e Roşu de dăruială,
Il dăruiesc Măriei-Sale,
Lasă-m'i Corbea de 'nchisóre!
Domnia, când audia,
205 Un băiat că'm'i trimetea,
Pe Corbea că m'i-l scotea,
Afară m'i-l aducea,
Pe la bərbier că'l da;
Şi mi-l tunde sfranţuzeşte,
210 Şi mi-l rădea cerchezeşte,
Cu mustăţi in vârvalic,
Şedea bine la voinic.
La Domnie că'm'i mergea,
Sus pe scară se urca,
215 Din guriţă că 'i grăia:
- Ai, Dómne, Măria-Ta,
Ia să'm'i dai dugealicu de
[Domnie,
Că cu ala 'm'i şade bine
Şi să'm'i dai hañele tele,
220 Să se dea Roşu cu ele!
Dar Domnia ce'm'i făcea?
Prost de minte că'm'i era,
Pe Corbea mi-l imbrăca,
Şi la Roşu că'm'i mergea,
225 Şi cu el, frate, 'm'i vorbîa.
Domnia ce mi şî făcea?
D'un picior ingenuchia
Pêně Corbea 'ncălea.
Implimba el ce'implimba,
230 Lua el spuma cu mâna,
De pórtă că o trântea,
Sloî de ghiéţă se făcea,
Din guriţă că'm'i grăia:
— Ai, Dómne, Măria-Ta,
235 Zăvorăşte porţile,
Şi 'ntăreşte-ţi strejile,
Nu'ţi năpusti slugile!
Luî nu 'i erea d'alt ceva,
Ci'i erea de maică-sa,
240 Şi el, frate, că 'i grăia:
— Alei, maică, maica mea,
Intinde la cea nuia,
S'ating pe Roşu cu ea,
Să nu'm'i facă, cređ, una!
245 Luî nu'î erea de nuia,
Ci 'i erea de maică-sa.
El de mână m'i-o apuca,
Şi la spate m'i-o asvirlia,
Pe sus porţile săria
250 Şi din guriţă 'm'i grăia:
— Rêmăi, Dómne sănătos,
Ca un trandafir frumos,
Că la mână eü ți-am fost,
Şi harnicu nu m'i-ai fost!
255 — Du-te, Corbeo, sănătos,
Ca un trandafir frumos,
Că la mână tu m'i-ai fost,
Şi vrednicu nu ți-am fost!
Domnia că 'i mai grăia:
240 — Alei, Corbeo, dumneata,
Ce rău, frate, c'ai făcut,
Atât cât ai haiducit?
— Ai, Dómne, Măria-Ta,
Adevéru da-ți-l'aş,
245 Pe mine de m'e 'ntrebaşi:
Prindeam călëtoru 'n drum,
Mi-l făceam de rodea fën;
Prindeam de-o băbuţă slabă!
Mi-o făceam de păştia iarbă!

- 250 Dară Corbea ce'mi făcea ?
 Mai mergea ce mai mergea,
 Sta în loc și se gândia,
 Și din gură că'mi grăia :
 — Cată f...tu-î mumă-sa,
 255 Ce rău Domniei să'î fac ?
 Să'î fur lui telegariî ?
 Cumpără alții mai bunî ;
 Să'î omor coconița ?
 Se 'nsoră și ăa alta,
 260 Mai bună, nu ca asta.
 Mai bin' să 'î omor coconel,
 Care dórme 'n legănel,
 Ca să-î sec ăl suflețel !
 Pě puterî de nópte,
 165 Pě sudorî de mórte,
 El că se 'nturna,
 Pě supt doîci că se băga,
 Coconaș de picîor îl lua
 Și la pórta că'l scotea,
 270 Numai cîosvirîi că'l făcea,
 Și la pórta le-atârna ;
 Capu coconașului,
 Îl puse 'n țépa dracului.
 Domnia de diminéță se scula,
 275 Pe ochî negrii se spēla,
 Ochiî pe feréstră 'și arunca,
- Și la pórta se ulă,
 Din guriță că'mi grăia:
 — Ia, veđi, cănele, 'nferat,
 280 Mă lasă gol despuiat,
 Și de coconaș sêrac !
 Mergea Corbea ce mergea,
 Cu Ceauș Velcea se 'ntâlnia,
 Care 'n temniță 'l păzia,
 285 Din guriță că 'î grăia :
 — Iatagan din téca ta,
 Bine-ar sêdea în a mea !
 — Fie-ți, Corbe-o, dărui,
 Numai să nu'mî faci nimic !
 290 Dară Corbea ce'mi făcea ?
 Sta în loc și se gândia,
 — Cată, f...tu-î mumă-sa,
 Ast iatagan de l'am căștigat,
 În carne nu l'am cercat !
 295 Indărăt că se 'ntorcea,
 Pe Ceauș Velcea că'l găsia,
 Din picîore că'l toca,
 Și pe drum că mi-ș pleca.
- Mě plătiî cu cîntecu,
 300 Ca lupu cu urletu ;
 Când vênătoru 'l întâlnește,
 Dă pîlea și se plătește.

CANTECUL CODRÉNULUI.

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Stancu Ion, Cucuești.—Teleorman.
 Veđi Colecț. d-lui V. Alexandri pag. 86 sq. Cîntecul de fața este o variantă.

- Flóre verde spic de grău,
 Cîntă cucu pe pirău,
 Codrénu cu murgu de frău,
 El la têrg că mi-l trăgea,
 5 Călușelul mi-l vindea ;
 Vindea calul, armili,
 Rêmânea cu baldacu,
 Numai cu șéua 'n spinare
 Ce-o să mẽ fac, frățiore,
 10 Umblu cu șéua în spinare !
 El pin têrg mi se 'mplimba
 Toți călușeii 'î cerca
 Și pe spatě mi-î bătea,
- Altu călușel să'și ia ;
 15 Nicî un cal că nu-î plăcea.
 Fôre verde a bobului,
 În scapătul sórelui
 La ușa oborului,
 Cam în drumul Giurgîului,
 20 Vêdu cómia roibului
 Și gluga mocanului.
 El lângă mocan se da
 Și din gură că-î dicea :
 — Bună điuă, măi mocane !
 25 — Mulțumescu-î, căpitane !
 — Măi mocane mocârțane,

- De ți-e roibu de schimbare,
Să-ți dau unu să ți dau doi,
Să-ți dau, neică, până 'n trei,
30 Erghelia de la baltă,
Nu pe totă, jumătate,
Și ca roibu nu se pôte!
De ți-e roibu de vîndare,
Să-ți dau galbeni și parale,
35 Să-ți dau galbeni vinetici
De câte-o sută și cincî,
Să tot schimbî, să tot mănâncî
Și nu se cunoste aici.
Dar Codrênu ce'mî făcea?
40 Mâna pe frêu c'o punea,
Picioru în scară 'l punea
Și pe roibu încăleca
Și prin tîrg că mi-l plimba,
Până spumă mi-l făcea;
45 Se lua spuma cu mâna,
De pămînt că mî-o trântea.
Sloî de ghêtă se făcea.
Dôr pe la mocan că'mî da,
Diua bună că-și lua.
50 Fuge Codrênu și se duce,
Remâne mocanu și plînge!
— Măi Codrene, frățiore,
Intôrce te, neică, din cale
Dă-mî dă câte-va parale
55 Că mor copiii de fôme!
Nu mî-e roibu de schimbare
Și mî-e roibu de vîndare,
C'a fost talca percitor,
Și-a rêmas la sat dator
60 O sută șei-deci de polî.
Vindu-î muma roibului,
Plătîi plasa Oltului
Și-o să vînd și pe roibu,
Să 'mî plătesc Teleormanu.
65 — F...tu-ți crucea-ta mocane,
Când m'oi întôrce din cale
Și ți-oi da șai-spre-ce palme,
Să numeri că sint parale,
Și m'oi întôrce din drum
70 Și ți-oi da vre-ocâți-va pumni,
Ti-oi da pumni inghesuiți,
Să dîci că sunt lei mărunti,
Pê muchie de cei bătuiți!
N'ai audît d'un Codrên
75 Și d'un hoț de căpitan
Și d'un negru de țigan,
Că ia caî de la mocani
Și mîei de la cîobani,
Vinu de la cărciumari,
80 Nu plătește nici un ban?
Că când aș sta să plătesc,
La ce dracu haîducesc?
Iar Codrênu ce'mî făcea?
El p'un drum că mî-apuca,
85 La un cîobanaș trăgea
Și din gură că-î dîcea:
— Frunđuliță unt-de-lemn,
Ți se 'ntâmplă un mîelușel,
Fôte verde salbă môle,
90 Să ți-l plătesc cu parale?
Dar cîobanu se gîndîa
Catăf...tu-î mumă-sa,
O să dau un mîelușel
Și-o să 'mî iau un sîntîșor.
95 Și cîobanu ce'mî făcea?
El în târlă că intra
Și pe cîodă 'l alegea,
Patru ciosvirți că'l făcea,
La desagi că'l aședa.
100 Fugea Codrên se ducea,
Fuge Codrên și se duce,
Remâne cîoban și plînge!
Cîobanu ca cîobanu
Nu știe ce e șofranu,
105 Tot ca țiganu Divanu.
Dar Codrên ce mi-ș făcea?
La un cărciumar trăgea
Și un burduf de vin umplea
Și pe murgu'l aședa.
110 Fugea Codrên se ducea,
Dar cărciumaru 'mî striga:
— Măi Codrene frățiore,
Intorce-te, neică, din cale,
Dă-mî dă câte-va parale,
115 Că mî-e marfa stăpînescă!
Dar mocanu ca mocanu,
Veđi pentru-o glîbă de cal
Dete jalbă la Divan
Și o băgă la Tribunal.
120 Unde Codrean se trăgea?
La movila cea crăpată,
Unde a mai scăpat odată,
Subt umbră de păducel,
Cu cărniciă de mîel
125 Și cu vin din burdușel
Și cu murgu lîngă el,
Cu costițe de purcel;
Rêu trăiește, vai de el!

CANTECUL HAIUCULUI CODRÉNU.

VARIANTA

Cules de Christ. N. Țapu de la Nicolae Mihăilescu, Roșiorii-de-Vede (Teleorman)

- Foțe verde trei aglică,
 La Coțofénca la bâlcă,
 Codrénu se trage pe brânci;
 Să trage din lésă 'n lésă
 5 Pên'la Coțofénca 'n casă.
 —Bună Țiua, fa, cocónă!
 —Îți mulțumesc, căpitane!
 Acuma 'mă Țică, căpitane,
 Căci sint la brău cu pistole,
 10 Patru pline și trei góle,
 Să 'i trag Coțofencii 'n șale!
 Iar când veniam la mălai,
 Mă luaă cu cămii 'n alai;
 Și când veniam la opinci
 15 Puneai țiganii de'mă da brânci;
 Dar când veniam la parale,
 Puneai țiganii de'mă da palme!
 Bucură te, bătătură,
 Căci te umplu de untură
 20 Din Coțofénca bătrână!
 Foțe verde ca nalba,
 Codrén la bâlcă că'mă pleca,
 La un cărciumar trăgea
 Și din gură așa 'i Țicea:
 25 — Măi cărciumar dumneata,
 Ia dă'mă o felă de vin,
 Ca să 'l vedă dacă e bun.
 Codrén vinu că și 'l bea
 Cu piciorul sticlii 'i da,
 30 Bucățele mă-o făcea
 Și o băga 'n buzunar,
 Ca să Țică c'are banii.
 Foțe verde ca nalba,
- Codrén la obor pleca,
 35 La un mocan că trăgea,
 Că un cal galben avea
 Și din gură așa 'i Țicea:
 —Măi mocănaș dumneata,
 Dă 'i-e galben de schimbare,
 40 Să te duc la Herța mare,
 Să 'i dau unu, să 'i dau doi,
 Să 'i dau, frate, până 'n trei?
 —Nu mă-e galben de schimbare
 Și mie galben de vindare,
 45 C'am o soră fată mare,
 S'o cântăresc în parale.
 Iar Codrénu ce făcea?
 Picior în scară punea
 Și pîn sus că se uita,
 50 Doi pinteii la cal că-i da
 Și ca fulgeru sbura.
 Calul spumă se făcea,
 Lua spuma cu mâna,
 De pământ că-o trântea
 55 Sloi de gheață se făcea.
 Inapoi că se uita
 Și din gură așa Țicea:
 —Cată f...tu-ți mumă-sa
 Asta-i cal pe seama mea!
 60 Iar galbenu că sbura
 Și Codrénu 'i Țicea:
 —Ha, galben, la Herța mea,
 Că mocanu nu-ți vrednic de
 [tine,
 Iar tu ești smeiu bun de mine!

CÂNTECUL LUI GHEORGHELAȘIU

Cules de I. Odor de la Ion Gruș, din Valeni (Prahova).

A se vedea și colecția d-lui G. Dem. Theodorescu «Gheorghelaș» pag. 591 sqq.
Cântecul de față e o variantă a celui din colecția D-lui Theodorescu.

- Frunză verde și-o crăiță,
Cine urcă la Istriță?
Sava! Căpitan Gheorghită,
Și la brâu cu măciuchiță,
5 Din bardă nebărduită,
Numai din topor cioplită,
Dă Macoveiui e gătită.
Și umblă din stână'n stână,
Să'ncerce brânza dă bună,
10 Și cașu de'nchegătură,
Și din cordună'n cordună,
Să'și capete flintă bună,
Rea de lemn, bună de fier,
Să ducă glonțu la semn.
15 El la stână că mergea,
Așa din guă dicea:
— Moș Radule, barbă sură,
Mai ai pe cineva'n stână?
— Eú îți dic pe legea mea,
20 Că eú n'am pe nimenia,
Decât eú și baba mea
Și decăt un bțet de mănător.
Dimineta sa sculat,
Oile'n strungă mi-a dat,
25 Jintita multă a mâncat,
Și lui, mări, 'i s'a plecat,
Frigurile l'a luat,
Și sarica și-a luat
Și in stână mi-a intrat,
30 Intre burdușe s'a băgat.
Așa Gheorghita audia,
In stână că mi'și intra,
'Ntre burdușe căuta,
Peste Macovei că'mi da.
35 — O, frunzuliță de teiú,
F...tu-ți neamu, Macovei,
Cin'te scóse 'n ochii mei?
Sau is dillele tale sfărșite,
Pécatele mele multe?!
40 Da Macovei ce dicea?
- Alei, neică Gheorghelaș,
Mult ești tinăr și gingaș,
La inimă om vrăjmaș.
Ia'mi calu și oile.
45 Mai lungește'mi dillele,
Să'mi mai vėd copilele,
Să mor lângă densesle!
Da Gheorghilaș ce dicea?
— D'aú știú, vere, d'aú nu'mi știú,
50 Când eram noi șapte frați,
Pě toți ne purtai legați?!
Dě tinerel m'am insurat,
Frumósă mândră-am luat,
Tu la bir m'ai aședat.
55 Nu m'ai pus ca p'un copil,
Și m'ai pus ca p'un mazil!
Aveam eú o bėtă oie,
Mi-o puse satu la fóie;
Aveam și-un biet cocos,
60 Mi'l dăruise un moș,
Și-acela-i pus pe răboj!
Aveam și-o bėtă gască,
Mi-o dăruise o bėtă mătușe,
Și-aceea mi-ai pus o'n cislă.
65 Aveam o bėtă rață,
Umbla părălabu cu ea'n brațe,
Ca s'o tafe dimineta,
Ca să nu-i mai fie gréta!
Eú de frica birului,
70 De gróza zapciului,
Și d'a părălabului,
Eú mē băjenăriam,
La Moldova că'mi treceam;
Tu la Buzėú te ducea!
75 Și armași că cărduia,
După mine că veniai
Pe hotar că mē gășiai;
Mē băteaí mē chinuiaí,
P'ângă cal că mē legaí,
80 Mē aduceai pēn'n Râmnic

Nu puteam dice nimic ;
 M'aduceai până'n Buzeu,
 Ardea sufletelel meu !
 De mă plecăm să beu apă,
 85 Tu'mi dedeai cu cisma'n cefă,
 Și beam apă sângerată,
 Cu măsele mestecată !
 Și așa am pus eu de gând,
 Câți băgenari mi-o fugi,
 90 De t'ne s'or hodini !
 Atunci Gheorghită ce'mi făcea?
 Mâna'n ptept că mi-i puneă,
 Din stân'afar' că'l scotea,
 Tot bucăți că mi'l făcea,
 95 Și la câni că'l împărția,
 La moș Radu să ducea :
 — Moș Radule, barbă sură,
 Ia dă'mi cinci sute de lei,

Să nu pați ca Macovei !
 100 Da moș Radu ce dicea ?
 Dău, îți dic pe legea mea,
 C'aici n'am nici o para.
 D'acas' dacă mă gășai,
 La altu mă'mprumutam
 105 Și conacu că'ți făceam.
 Puțintel banî, ce-am avut,
 Cununa't'am, boteza't'am,
 Făcut'am frați și fărtați,
 Și surate 'n tôte sate !
 110 Așa Gheorghită—audiă,
 Mâna 'n buzunar băga,
 Cinci-deci de ruble scotea,
 Lui moș Radu-i dăruia,
 Și-i cerea și-o potecea,
 120 Care merg haiduci pe ea !

CANTECUL LUI MIU HAIDUCUL

Cules de Chr. N. Țapu de la Ioan Șoteica lăutar, din Roșiorii-de-Vede (Teleorman).

Foșe verde florî domnești,
 In oraș in București,
 La ale case mari domnești,
 Cari să ved in București,
 5 In curte la Ștefan-Vodă,
 S'a strâns boțeri la vorbă,
 Toți boțeriî tîrgului,
 Stâlpi Țaligradului,
 Caîmacaniî tîrsului,
 10 Sfesniciî 'mpêratului,
 Inaintea Divanului.
 Și sfatul ce'l sfātușeste
 Și duma ce mi-o dumește ?
 Tot de Miu că'mi vorbește,
 15 Să'l f... 'n lege de Miu,
 Că de când s'a haiducit,
 Drumuri mari s'a părăsit,
 Agzale la Domnie n'a mai venit
 C'auș pin lume
 20 Că se spune,
 Că'i stă fagul dîrâmat
 Numai aur diamant,
 De scumpe arme încârcat.

Toți mi-ș bea, se'nveselia
 25 De nimenia nu gâr.dia.
 Ștefan Vodă că'mi striga :
 —Beți, băteți, vî'nveseliți
 De nimenia nu gîndiți !
 Dacă vedeți că vî 'mbetați,
 30 Pe la chiliî vî culcați.
 Mîne 'n diuă vî aflați
 Șele pe cai s'aședați,
 Pe la șele
 Buzdugane,
 35 La brîu cu atagane ;
 C'o să facem d'o 'mplimbare,
 D'o 'mplimbare 'n vînatore
 După păseri gâlbiore,
 Că sunt bune de mîncare
 40 Și ușore la purtare.
 Dar cu paharu cine lumia ?
 Alei, Calea, fată mare,
 Suriora Miului,
 Iboznica Domnului.
 45 Ștefan Vodă ce'mi dicea?
 —Alei, Cale, fată mare,

- Lumește cupaharu in dreptate
 Să se imbete toți odată ;
 Dacă n'oi lumi cu paharu in
 [dreptate
- 50 Să n'ai parte de fetie,
 De alba-ți mărităție !
 Alei Calea mi-aușia,
 Că de frate-său vorbia ;
 Vinu 'n pahar că'l punea
- 55 Cu apă că mi-l umplea,
 Cu rachiū l'amesteca ;
 Care cui il da și'l bea
 Pe toți frate'i adormia.
 Cine din ei rămânea ?
- 60 Ștefan Vodă 'mī rămânea
 Punea d'albe cōte pe masă
 Și mâini albe pe obraz
 Și 'ncepea de mi-aromia,
 Mi-aromia și mi-adormia.
- 65 Alei Calea ce'mī făcea ?
 Ea'n chilie că'mī intra,
 Lua iie dintr'o mie
 Și rochița de cutie ;
 Punea 'n cap d'o lergătore
- 70 Cam in chip de fată mare ;
 Lua niște papucei
 Să intre 'n codru cu ei.
 Mâna 'n pozinar băga,
 D'o basma că mi-ș scotea,
- 75 Pe Ștefan Vodă 'nvălia,
 Cu basma verde rotată
 Ca să'mī dormă nōptea totă,
 Ca femeia să'și petrécă.
 Săria ici, săria colea
- 80 Șapte dealuri și-o vâlcea
 Și-o pustie de dorea,
 Tamar ca o pășerea,
 Până 'n codru mi-ajungea ;
 Ea in loc că mi'contenia
- 85 Și din gură că'mī dicea :
 —Cum o să merg eū așa,
 P'ăst mijloc de nōpte
 Cu sudori de nōpte
 Când dorm tōte ape ?
- 90 Cine-va că m'o simția,
 Frumos cap că mi-o tăia !
 Ea d'o foiță 'mī rupea,
 In buzișore o punea
 Și 'ncepea d'a șufera,
- 95 Șufera și fluiera.
 Șapte cete 'mī deștepta,
 Tot Nevrindi din sus
 Cu căciuli de urs,
 Să veđi țogoșate,
- 100 Lăsate pe spate
 De négra străinătate ;
- Groși la cefă,
 Rași la falcă,
 Cu mustăți in varvarichi,
 105 Cum stă bine la voinic.
 Cine din ei c'aușia ?
 Numai Miu 'nțelegea
 Și din gură le dicea :
 —Ia să stați, băieți mei,
- 110 Că nu'i glasul haiducesc
 Și e glasul femeșesc ;
 Aia o fi suriōra mea.
 Ce zor mare o fi veđut,
 De la mine c'a venit ?
- 115 Dară Miu ce'mī făcea ?
 El la ea că se ducea
 Și din gură mī-o 'ntreba :
 — A bre, suriōra mea,
 Cē zor mare că'ai veđut
- 120 De la mine c'ai venit.
 P'ăst mijloc de nōpte,
 Când dorm tōte ape
 Cu sudori de mōrte ?
 Ori stăpân te-a oropsit
- 125 Ori din chelciug c'ai sfârșit,
 Ori haïne c'ai ponosit,
 Ori vremea că ū-a venit,
 Frate, de căsătorit ?
 Iar soru-sa că'i dicea :
- 130 — Frate, Miule dumneata,
 Nicī din chelciug n'am sfârșit,
 Nicī haïne n'am ponosit
 Nicī stăpân m'a oropsit.
 Aseră la noi s'a adunat
- 135 Și mī'au stat la sfat
 Toți boierii țergului,
 Stălpil Țaligradului
 Șfeșnicii 'mpēratului,
 Calmacanii țergului.
- 140 La sfat că s'a adunat
 Și sfatul ce'l sfātușeste
 Și duma ce mi-o dumește ?
 Tot de dumneata frate, 'mī vor-
 [bește:
- Să te f..'n lege de Miū !
- 145 Că de când te-ai haiducit,
 Drumuri mari s'au părăsit,
 Agzale la Domnie n'a mai venit
 Să te f..'n lege de Miū !
 Taman la țergu d'afară
- 150 Să'ți bată două furci și-o cum-
 [peioră,
 Te pușe vameș mai mare
 Unde trec mocani cu sare,
 Să te privescă d'o țară !
 Dară Miu ce'mī dicea ?

- 155 — A bre, surióra mea,
Tu acasă să te duci ;
Ștefan-Vodă s'o scula,
Pe tine nu te-o vedea,
Frumos cap că ți-o tăia,
- 160 De s'o duce pomina !
Nu purta inimă rea ;
Eū sint peliță de drac
De daū la Domnie 'n cap.
Aleī, Calea ce'mī făcea ?
- 165 Acas' că se ducea,
Pe Ștefan-Vodă'l gășia
Tot adormit că'l gășia.
Urciorul in mână lua
Și de apă că'l umplea.
- 170 Mâna pe mătură'mī punea,
Da pe icī, da pe colea,
Să nu se bage séma.
Ștefan Vodă se scula,
Apă de spălat cerea,
- 175 Apă cu urcioru'ī da.
Pe ochī negri se spăla,
Bucūmu'n mână'l lua
Și'ncepea d'a bucūma,
Tótă óstea se strângea,
- 180 Ca frunđa și ca iarba.
Șale pe cai că punea,
Pe la șale buzdugane,
La brēne cu țatagane
Și pe la spete
- 185 Câte-o pușculiță verde,
La Miu că mi-ș pleca.
Dar Miu ce mi-ș făcea ?
De diminéță se scula,
Pe ochī negri se spăla,
- 190 De la fag că mi-ș pleca,
Pe, măgură se urca.
D'un ciobănaș că'mī vedea
Și la el că se trăgea
Și din gură că'ī dicea :
- 195 — Bună ȃiua, măī ciobane !
Mulțumescu-ți, Căpitane !
— Măī ciobane ciobănaș,
Făcut'ăī fr'un bine'n lume
Fă'ți pomână și cu mine !
- 200 Na de la mine de ce leī,
Să'mī dai mie de ce oi.
Dar ciobanu ca ciobanu
Nu știe ce e șofranu,
Ca și țiganu Divanu.
- 205 Luī de ce oi că-ī da
Și de ce leī că'mī lua
La chimir că-ī așeđa.
Iar Miu ū măī dicea :
— Măī ciobane ciobănaș,
- 210 Făcurăm cu oile,
Facem și cu hañele !
Na de la mine astă dulămiță
Verde ca fôia de viță,
Să'mī dai ăī cojoc mare lătos,
- 215 Care'l porți vara pe dos,
Cam pe dos pe pielea gólă
Iți ține vara de rēcóre.
Dar ciobanu ce'mī făcea ?
Și cojocu că i-l da,
- 220 Dulămița c'o lua
Și pe dēnsu c'o 'mbrăca.
Iar Miu că'ī măī dicea :
— Măī ciobane ciobănaș,
Făcurăm cu hainele,
- 225 Facem cu căciulele !
Na de la mine ăst comănac,
Care'l porți vara cu drag
Și dă'mī tu mie a căciulă
Făcută hap
- 230 In cap,
Croită pe mușuroī
Cu ochīl stărpiți la oi.
Dar ciobanu ca ciobanu
Nu știe ce e șofranu,
- 235 Ca și țiganu Divanu.
Și căciula că i-o da
Comănacul că'l lua
Și Miu că-ī măī dicea :
— Măī ciobane ciobănaș,
- 240 Făcurăm cu hañele,
Și'n ă cu căciulele.
Na de la mine paloșu meū
Să'ți păstreze capu teū
Și dă'mī mie flueru teū !
- 245 Iar ūiu că'ī măī dicea :
— Măī ciobane ciobănaș,
Pieī, căñe, din ochī meī !
Peste-un cēs cin 'te-o vedea
Frumos capu ți-o tăia
- 250 De s'o duce pomina !
Dar ciobanu c'auđia
Intr'un rāzor să ducea.
Bróscă'n pămīnt să făcea.
Dară Miu ce'mī făcea ?
- 255 Oile că le lua,
In drumu mare le scotea,
Cam pe troscot le păștea,
Cu flueru că'mī cānta,
In tóte părți că se ulța,
- 260 Pe cine că mi-ș vedea ?
Pe Ștefan-Vodă'l vedea
Cu cetile,
Ca muștile,
Ca frunđa și ca iarba,

- 265 Asupra. Miului venia !
 Și lui frică că 'i țerea,
 Dar inima și-o ținea.
 Ștefan-Vodă că-mi venia
 Calu'n loc că-mi continua
- 270 Și din gură că-mi dicea :
 — Bună ziua, măi ciobane !
 Mulțămescu-ți, Domn Ștefanel
 — Măi ciobane dumnea-ta,
 Ce curvă de lele fuseși,
 275 De pe lume că-mi dișeși ?
 Și lui Miu răspundea :
 — Ștefan Vodă dumnea-ta,
 Nu este cu lopata,
 Este cu judecata !
- 280 Stați să-ți spuți,
 Ca să știți :
 Noi avem tată bătrân
 Și calea bisericii o bate
 Tot la țile mari,
- 285 Când cântă popii 'n călindar.
 Și acasă că vine
 Și pe lume te spune,
 D'ăia pe lume ți-am țis,
 Cum tata mie mi-a spus.
- 290 Ștefan-Vodă c'auția
 Și la cioban răspundea :
 — Bine, măi ciobane, că 'i așa!
 De ce ești frumos și gras ?
 — De ce sînt frumos și gras ?
- 295 Că bea apă din văgaș
 Și mănâncă felii de caș ;
 D'ăia sunt frumos și gras.
 — Măi ciobane ciobănaș,
 Din fluer doinaș.
- 300 Tot umblând cu oile
 Pin toate crîngurile,
 N'oi fi auzit,
 N'oi fi dovedit
 De fagu lui Miu ?
- 305 C'auț pin lume,
 C'ășa se spune,
 Că 'i stă fagu dărâmat
 Numai aur, diamant,
 De scumpe arme 'ncărcat !
- 310 F...tu' l în lege de Miu !
 De când el s'a hațducit,
 Agzale la mine n'a venit,
 Drumuri mari mi-a părăsit !
 Nu știți tu să mă duci la el,
- 315 Să-ți dau două sute lei ?
 — Ștefan-Vodă dumnea-ta,
 Bine știu și bine te duc,
 Dar de mi-o lăsa cetile
 Să-mi păziască oile ;
- 320 Că sunt oile stăpânești,
 M'apucă să le plătesc,
 Cu cap n'am să mai țrelesc !
 Ștefan-Vodă e Domn, Domn,
 Dar n'avea minte de om.
- 325 Lăsa cetile
 Să păziască oile ;
 Dar după el că 'mi lua
 O mioră,
 Dragă mioră,
- 330 În cap cu patru corne
 Și 'n vârful cornelor
 Câte-o piatră nestimată,
 De 'mi plătește țara totă.
 Ștefan Vodă ce 'mi făcea ?
- 335 El cu Miu că-mi pleca,
 P'o potecuță strîmtă și boltită
 Cu alune pardosită,
 Numai de Miu știută.
 Ei mergea ce 'mi mergea
- 340 Și 'n loc că-mi contenia
 Și Miu că-mi striga :
 — Ștefan Vodă dumnea-ta,
 Unde s'a vedut
 Și s'a pomenit,
- 345 Să mergă sluga 'nainte
 Și stăpanu pe urmă ?
 Ștefan-Vodă c'auția
 Înainte că trecea
 Și Miu că 'i măi dicea :
- 350 — Ștefan Vodă dumnea-ta
 Întorce-ți miora ta,
 Că 'n turma oștelor
 Am o mioră cu patru cornițe ;
 Și 'n vârful cornitelor
- 355 Câte-o piatră nestimată,
 De 'mi plătește lumea totă ;
 Când prinde de vreme rea,
 Trage turma la perdea ;
 Când simte de vreme bună,
- 360 Trage turma la pășune.
 Ștefan Vodă e Domn, Domn,
 Dar n'are minte de om.
 Miorița o trimetea,
 Amendoi că rămănea
- 365 Și 'nainte că pleca,
 Miu 'n urmă rămănea.
 Dar Miu ce mi-ș făcea ?
 Când de fag s'apropia
 În pădure se ducea,
- 370 D'o dărjală că lua,
 D'o dărjală mare
 Sta să l crofască 'n spinare.
 — Ștefan Vodă dumnea-ta,
 Ia ridică scările,
- 375 Te isbesc smicelile
 Și m'aude cetile ;

- Că nu mî-e de tine,
 Ci mî-e de mine
 Că eă sînt, frate, schimbat
 380 Din haîne haîduceşti
 In haîne cîobăneşti.
 Aici nu eşti la hârţiş,
 La curpiniş,
 Ori la Bucureşti,
 385 Ca să te fuduleşti;
 Ci eşti la hârţiş,
 La curpeniş,
 Unde nu'î loc de cîrmiş !
 Ştefan Vodă c'auđia
 390 Buza 'n pătru că'î crăpa,
 Sînge pe castan îi pica,
 Cu cât fierea nu'î plesniă.
 Dară Miu ce'mî făcea ?
 Cu binişoru 'l lua,
 395 Pên' la fag că mi-l ducea,
 Desbrăca haîne cîobăneşti,
 Imbrăca haîne haîduceşti.
 Pe Ştefan Vodă 'l lua
 Şi'n mîna băteşilor il da
 400 Şi la haîduci porunca :
 | De tăiat să nu'l tăiaţi,
 Numai să mi-l judecaţi !
 Dară Miu ce'mî făcea ?
 D'o cafea că'mî porunca
 405 Şi lui Ştefan că i-o da,
 Să'şi mai ţie inima,
 Să nu'î plesnască fierea,
 Şi la urmă 'l judeca :
 — Ştefan Vodă dumnea-ta,
 410 Nu aseră, al-alt-eri seră,
 La tine că s'a adunat
 Toşi boşerii tîrguluî
 Stâlpiî Țaligraduluî
 Căimăcanii tîrguluî.
- 415 Şi vorba ce mî-o vorbîai
 Şi duma ce mî-o dumîai ?
 Tot de mine că'mî vorbîai
 Să mă f. ți, în lege de Miu !
 Că de cînd m'am haîducit
 420 Agzale la tine n'a venit.
 Taman în tîrgu d'afară
 Să 'mî baţi două furci şi-o
 [cumpeşoră,
 Să mă puî vameş mai mare
 425 Unde trec mocani cu sare,
 Să mă privescă d'o țară !
 Cînd vorbîai de mine,
 Eă nu țeram la uşă la tine ?
 Ştefan Vodă c'auđia
 430 Şi din gură că đicea :
 — Eî bine, frate Miule,
 Oî fi vorbit la beţie !
 — Dar acuma la trezie
 Ce-ai cătat, căine, după mine ?
 435 Cînd eî, frate, că'mî vorbîa,
 Sora Miuluî că venia
 Şi din gură le đicea :
 — Frate Miu, dumnea-ta,
 Dă tăiat să nu'l tăiaţi,
 440 Numai să mi-l judecaţi,
 Că slujesc de nouă ani jumate,
 Sîmbrioră nu mî-a dat,
 Am muncit şi-am alergat
 Şi e, frate, mare păcat !
 445 Cerul nostru cu doi sori,
 Țara noastră cu doi domni,
 E mai bine așa să fie :
 Căt o fi el în Domnie,
 Să fiş şi tu 'n haîducie ;
 450 Şi cînd țara e fără Domn
 E ca femeia fără om !

CANTECUL LUI MIU HAIDUCU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Anghel Cambrea, Săcelu-Gorj.

- Frunză verde florî domnești,
 In oraș in București,
 La casele domnești,
 Din apusul sórelui
 5 La palatul Domnului,
 O frumósă masă 'ntinsă
 De mulți boieri e cuprinsă
 Și toți bea și chefuia.
 Ștefan Vodă că'mî vorba,
 10 In capul mesei ședea,
 Cu ciocoiî tănuia
 Și din gură as-fel dicea :
 — Beți, boieri, și vă gătiți
 După mine să veniți ;
 15 Și la voi să vă luați
 La bréu cu șapte pistóle
 Și la spate flintă mare,
 C'am să fac d'o vênătóre —
 După paseri gálbióre,
 20 Că sunt prea dulci la mánecare
 Și ușóre la purtare. —
 In munții codrinului,
 Tot la fagul Miului,
 Miului haiducului.
 25 Verde frunză și-o lalea,
 Vin la masă cin'le da ?
 Le-aducea vinu la masă
 Florinca fată frumósă,
 Din tótă lumea alésă,
 30 Surióra Miului,
 Amuréza Domnului.
 Da, ea, mare, mî-auđia
 De frate-séu tălnuia ;
 Pahar din mână 'i scăpa
 35 Numai de părere rea,
 Jos de scânduri cădea
 Și de grabă se spárgea.
 Dară Domnul ce dicea ?
 — Florincă, fată frumósă,
 40 Din tótă lumea alésă,
 Eú pe tin' de când te-am luat
- Vin la masă mî-ai tot dat
 D'astea nu ți s'a 'ntámplat !
 Dar Florinca ce 'mî făcea ?
 45 Fuga 'n cameră că'mî da,
 Tristă, cu inima rea
 Și altu pahar că'mî lua,
 Mai mare de cât ala
 Și mereú la vin le da,
 50 Pêné cîocoi îmbéta
 Și pin palat se culca.
 Dar Florinca ce'mî făcea ?
 Jos la cunie se da,
 Papucii 'n picior trăgea, —
 55 Tot papucii d'un gálbior
 Și 'i lua pe picioru gol.
 Și la fugă că mî o lua,
 Sus la munte că'mî ieșia,
 D'a drept la fag mergea,
 60 Pe nimenia nu'mî găsia.
 Și-o frunđuliță rupea
 Și 'n buze când o punea,
 Odată când șufera,
 Toți haiducii să stréngea
 65 Ca frunđa și ca țarba.
 Ea pintre ei se uita
 Și pe Miu nu'l vedea ;
 Și-altă frunđa că rupea
 Și-al doilea șufera,
 70 Munții că se rêsuna.
 Iacă Miu o auđia
 De p'o vale și-o vâlcea
 Și cu tovarăși vorba :
 — Machea, f...tu-î mamă-șă,
 75 Aceia e soru-mea !
 Haída să ieșim la ea,
 C'o cunosc pe șuierat
 Că nu e voinic curat.
 Și d'a dreptul imi ieșia
 80 La culare,
 In drumul mare,
 Cu pușca peste spinare.

- Dar Florinca mi-l vedea,
 Nicî bună ziua nu'î da,
 85 C'apropé nu'l cunoştea,
 C'a plecat tinér copil
 Şi era cu barba 'n sîn.
 Foîe verde bob năut,
 Dar Miu ş'a cunoscut
 90 Şi d'apropé mî-o chema
 Şi din gură aşa'î dicea :
 —Soră, surióra mea,
 Tu porcii mi-'î-ai pierdut,
 Orî boierii te-a bătut,
 95 De p'aici c'ai nemerit ?
 Dar Florinca ce'mî făcea ?
 Atunci şi ea 'l cunoştea
 Şi din gură ast-fel spunea :
 —Frate, frate Miule,
 100 Eú porcii nu î-am pierdut,
 Nicî boierii nu m'a bătut ;
 Dar pentru tine-am venit,
 Că n'am venit pentru mine,
 Că trăiesc destul de bine ;
 105 Dar am alergat pentru tine.
 Şi-mî ascultă vorba mea,
 Frate Miu dumnea-ta !
 In oraş în Bucureşti,
 La casele mari domneşti,
 110 E o frumósă masă 'ntinsă
 Şi de mulţi boierii coprinsă ;
 Şi 'n capul mesei şedea,
 Ştefan Vodă cuvînta
 Şi cu boierii vorbea,
 115 Tot de tine tăinuía,
 C'aú să facă vênătóre
 In munţii Cadrinului,
 Pên' la fagul Miului.
 Dar Miu, când auđia,
 120 Aşa puţin că rîdea
 Şi din gură ast-fel dicea :
 —Soră, surióra mea,
 Veđi-ţi tu de grija ta
 Şi nu purta grija mea.
 125 Vie cüm îi va plăcea,
 F....tu-î legea mâni-sa —
 Că'î-apuc eú p'aicea ;
 C'acuma nu sunt copil,
 M'am făcut haiduc bêtrân !
 130 Sus la munte că ieşia
 Şi un cioban că mi-ş găsia,
 Un cioban cu oî mărunte,
 Dar n'avea el aşa multe :
 Peste-o mie şi cincî sute,
 135 Póte să fi fost mai multe,
 Că era vite mărunte.
 Şi din gură ce'î dicea ?
- Fă-te, măi ciobane'ncoa,
 F..tu-î legea mâni-ta !
 140 Dă'mî tu o mie de oî,
 Să-ţi dau două mii de poli,
 Că de aştia am prea mulţi,
 Nu'î mai pociú purta pe munţi
 Şi vroî să'mî pierd capital
 145 Şi să mă fac Ungurén.
 Dă-mî şi un cojoc mocănesc
 Să-ţi dau un balton turcesc ;
 Dă'mî căciula mocănescă
 Să-ţi dau chivără turcescă ;
 150 Dă-mî şi o bătă unguréscă
 Să-ţi dau o armă turcescă ;
 Dă-mî şi un fluer mocănesc
 Să-ţi dau un pistol turcesc.
 Oile şi le-alegea,
 155 Cu cojocu se'mbrăca,
 Căciula 'n cap o punea,
 Băta'n suţióra şi-o lua,
 'Naintea oilor se da
 Şi cu fluerul cânta.
 160 Iacă oştirea venia,
 Toţi p'ângă el că trecea,
 Niminîa nu'l cunoştea.
 Ştefan Vodă când venia
 Nicî el nu'l mai cunoştea
 165 Şi bună ziua că'î da :
 —Bună ziua, măi ciobane !
 —Mulţumesc, Dómne Ştefane !
 Ia 'scultă, ciobane, 'ncóci,
 Nu veduşî oştirea mea ?
 170 Dară Miu ce'mî dicea ?
 —O Dómne, Măria Sa,
 O vedúî trecënd colea,
 Aída să te duc la ea.
 Dumnea-ta nu ştii séma,
 175 Foîe verde trei grăunţi,
 Şi-ai mai rătăci pe munţi.
 Calul de dârlogî il lua ;
 Şi pe vale mi'l băga
 P'o vale p'o potecea,
 180 P'o potecea mitutea,
 Mică, mică şi cotită,
 Cu alune pardosită,
 Numa de Miu ştiută.
 P'acolo dac'îl băgă
 185 La judecată mi-l luă :
 —O Dómne, Măria Sa,
 Mai ridică-ţi scările,
 Că te iaú smicelile.
 C'aici nu'î la Bucureşti
 190 Ca să te mai fuduleşti ;
 Aici îi la hăţiş, la cărpiniş,
 Unde n'ai loc de cărmiş ;

Ai venit la largul meu
 Și-alcea'i la strîmtul tîu !
 195 Eu 's Miu copilu,
 Care mî știa'i și tu.
 Dar acuma nu's copil,
 M'am făcut haiduc bătrîn !
 Ce-avea'i tu la București
 200 De mine să tînuiești ?
 Jos de pe murgu'l trăgea
 Și'ntr'o poiană 'l scotea
 Și de țole 'l desbrăca,
 Și d'un ștejar il lega
 205 Și cojocu'l desbrăca,
 Căciula o lepăda,
 Cu țolele se 'mbrăca,
 Chivăra'n cap o punea
 Și pe murgu 'ncăleca,
 210 Șus la munte că ieșa.
 Ștefan Vodă rămânea
 Acolo legat ședea.
 Potera cînd il vedea
 Toți la Miu c'alerga,
 215 Verde frunză de bujor,
 Că gîndia că-i Domnul lor.
 Iară Miu că tăcea,
 Pîne cînd s'apropia.
 Degetu 'n gură punea
 220 Și-odată că șușera,
 Tovarășii că'mi ieșea
 Și Miu le tînuia :

— Dați'mi durduța mea,
 Să bag praf cu chivăra
 225 Și glonțele cu mîna,
 Să risipesc potera !
 Tovarășii alerga
 Și i-o da plină gata.
 De călare-o slobodîa,
 230 Făcea linie pin ea,
 Că pica ca perile,
 Cînd le bat vînturile.
 Și care mai rămânea
 Toți la țară că fugia
 235 Și la țară povestia :
 — C'am auzit din bătrîni
 Că pîinea nu'i bună'n streini;
 Da am auzit, n'am crezut
 Acum am vădut și crezut.
 240 Dumnedeu să te păziască
 De bătaia haiducescă:
 Te bate te face lésă,
 Te bagă'n bôlă cîlnescă !
 Numa un foc a slobodit,
 245 Jumătate ne-am topit,
 Că de mai slobodîa vr'unu
 N'am mai fi rămas nici unu !

 Mai dîceți, boierii, amin!
 Faceți voia pe deplin
 250 Și beți câte-odată vin !

CANTECUL LUI MIU HAIUCUL.

(VARIANTA)

Cules din gura lautarului Sandu Stoica, din Costesci-Vâlcea de Chr. N. Tapu.

Acest cântec este o variantă a lui «Stefan Vodă și Fagul Miului» din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 500 sqq. și «Ștefanița Vodă» din colecția lui V. Alexandri, pag. 206—209.

<p>Fôie verde florî domnești,
La 'nalte case domnești,
De se vîd în București,
Mare masă mî-este întinsă,
5 De mulți boieri mî-e cuprinsă,
Șed boierii țerieni,
Căimăcanii tîrgului,
Feșnicii 'mpêratului,
Ca stâlpii pămîntului.
10 In capu mesii cin' ședea ?
Ștefan Vodă, Domn cel mare
Nici nu bere, nici mîncare.
Numai cu ochii privea,
Sema la băeți că'mî lua
15 Și din gură că'mî grăta :
— Alei, voi băreșilor,
Beați și vî chiotiți,
Măine în diuă fiți gătiți
Să facem noi d'o plimbare,
20 D'o plimbare, d'o vîntătoare,
După paseri gâlbiore
Că sunt dulci la demîncare,
Și ușore la purtare.
Dê s'o întâmpla vr'o tâmplare
25 Să prindem pe Miu în vîntătoare.
Cu paharu cin' le da ?
Savaî Calea, fata mare,
Suriôra Miului
Din munții Catrinului.—
30 Dar ei frate ce'mî mânca ?
Numai cegă și postrungă
Și galbenă caracudă
Și șoricel
De purcel,
35 Trece deștele prin el
Și bea vin de Orodel.</p> | <p>Cu paharu cin'le da ?
Savaî Calea fata mare,
Suriôra Miului
40 A din munții Catrinului,
Din guriță că'mî grăta :
— Ai, Dômne, Ștefan Vodă,
Aseră te laudai
C'o să plecî în vîntătoare
45 După paseri gâlbiore,
Că sunt dulci la demîncare.
Așa Domnia aușia,
De la masă se scula,
Cruce 'n piept că mi-ș făcea
50 Și el, frate, se culca.
Dar Savaî Calea ce'mî făcea ?
Pe supt pat că se vîra,
Școtea niște papucei,
Cât erau de prosticeii,
55 Făceaŭ cincî-sute de lei.
Sărea ici, sărea colea,
Șapte dealuri și o vâlcea
Și-o pustie de derea,
Sus pe munții Crinului,
60 Tot la fagul Miului,
Miului haiucului.
Pe lângă fagu-i se da,
Treî dește 'n gură băga,
D'o frunză că-mî o arunca
65 In buze 'mî arunca
Și începea d'a șufera.
Codrii mari se despica ;
Nimenia nu 'nțelegea,
Numai Miu pricepea;
70 Pin braji mărunți se lăsa,
Pênê la ea că'mî venia.
— Fôie verde și o lalea,</p> |
|--|--|

- Aî tu soră, soru-mea,
 Nouă anî și jumătate
 75 Pe la mine n'ai dat, frate,
 Dar acuma ce se pôte?
 Orî de chelciug ai sfirșit,
 Orî haîne ai ponosit?
 Dară Miu ce'mî Țicea?
 80 — Indărăt ca o cățea,
 Că s'o scula Domnia,
 Ți-o mânca simbrióra!
 Și'ndărăt că se 'nturna.
 Pêně ea, frate, mergea,
 85 Domnia că se scula.
 Apă rece că'î turna,
 Pe ochi negri se spăla,
 Chică neagră 'și pșeptăna.
 Dar Savașca ce'mî Țicea?
 90 — Alei, Dómne, Ștefan Vodă,
 Aséră te laudaî
 C'o să faci d'o plimbare,
 D'o plimbare,
 In vênătóre.
 95 Ștefan Vodă ce'mî făcea?
 Cú bučumu bučuma,
 Oștile că le strângea
 Ca frunđa
 Și ca iarba,
 100 După Miu că pleca;
 Dară Miu ce'mî făcea?
 El la vale se lăsa
 La vale, la vale,
 Unde fir de iarbă nu e,
 105 Numai d'albă colilie,
 Bate vântu și mî-o adie,
 Face păměntu piftie.
 Dară Miu ce'mî făcea?
 Pe măgură se suia,
 110 Ochiî rôtă că'î făcea,
 Pe nimența nu vedea,
 Numai un mic ciobănaș
 Ciobănașu de zăvoî,
 C'un număr de Țece oi.
 115 Dară Miu ce'mî făcea?
 Acolo frate mergea,
 Din guriță că'î grăia:
 — Bună Țiua, măi ciobane!
 Muțumescu-Ți căpitane!
 120 Dară Miu ce'mî Țicea?
 Măi ciobane dumneata,
 Ia dă-mî tu Țece oi,
 Să-Ți dau cincî-sute de lei,
 Și dă-mî a căciulă a ta,
 125 Dă e' făcută hap pe cap,
 Să-Ți dau verde comănac
 Care'l purtam eú cu drag;
 Și dă-mî și ăl fluer al tēu,
 Să-Ți dau arbiașul meú.
 130 Unde ciobanu nu vrea,
 Numai că Miu 'l plesnia;
 De grab' cioban se desbrăca.
 Dară Miu ce'mî Țicea?
 — Când o fi la prându mare,
 135 Să vii la oi, frățiore.
 Iară Miu ce'mî făcea?
 Oile că 'l le lua
 Și el, frate, că'mî pleca
 Pe drumu troscotuluî,
 140 Cam in calea Domnuluî.
 Pêně Domnul că'mî venia,
 El din fluer nu Țicea;
 Și el, frate, că'mî cânta
 Păměntul se legăna.
 145 Dară Domnul ce'mî Țicea?
 — Bună Țiua, măi ciobane!
 Muțumescu-Ți, Domn Ștefane,
 Măi ciobane dumnea-ta,
 Fecior de lele fuseși,
 150 Cum pe nume 'mî Țiseși?
 Te vėd că ești priceput
 Pe mine tu să mă duci
 Tot la fagul Miuluî,
 Miuluî haiduculuî.
 155 Dar ciobanu ce'mî Țicea?
 — Eú, Dómne Vodă Ștefane,
 Eú pe tine că te duc
 La fagul Miuluî haiduc;
 Dar lasăȚi oștile
 160 Să'mî pázescă oile,
 Că sunt oile stăpânești,
 M'apucă să le plătesc.
 Domnul prost de mint' era,
 Oștile că le lăsa
 165 Oile că le pázia;
 Cu Miu pe drum pleca
 Și mergea ce mai mergea
 De fagul Miuluî da.
 Dară fagul cum era?
 170 De crăci impologit
 Și de arme impodobit;
 La trupina faguluî
 Zac armele Miuluî,
 Miuluî haiduculuî.
 175 Pe Domn acolo 'l ducea,
 P'un pat că mi-l punea,
 Trei dește 'n gură băga
 Și începea d'a șufera,
 Cetele că se strângea.
 180 Dară Miu ce'mî Țicea:
 — Alei, voi băeți voinici,
 Pě baltace să mi-l luați,

Da 'nsusele să mi-l dați,
 Pin săbiți să mi-l lăsați
 185 Și nimic să nu-î stricați.
 Pe Domn scăpat îl făcea.

Mă plătiți cu cântecu
 Ca lupu cu urletul;
 Când vânătoru 'l găsește
 190 Dă pielea și se plătește.

CANTECUL LUI JIANU

Cules de Chr. N. Tapu de la Anghel Cambrea, Săcclu-Gorj.

A se compara acest cântec, care e mai complet, cu cel din colecț. D-lui G. Dem. Theodorescu pag. 299 sq. Veți și varianta prescurtată din colecția D-lui V. Alexandri pag. 15 sqq.

<p>Fôie verde leuștén,
 N'ați auđit d'un Jian,
 D'un Jian și d'un Oltén
 Și d'un mare de Mislén?
 5 Și d'un hoț Bucureștén,
 Ce se plimbă prin pădurî,
 Cu șai-spre-ce pandurî?
 Toți voinicî, aleși pandurî,
 Cu chebe și cu poturî,
 10 Cu pistole inarmați,
 Cu pușcî, flinte încărcați,
 Umblă ca niște turbați,
 Sécă lumea la ficați!
 Că nicî unde nu gândești,
 15 Cu ei în drum te 'ntâlnești
 Și te'ntreabă binișor
 Cu cuvânt blând blândișor:
 —De unde ești flăcăiaș,
 Din ce sat din ce oraș?
 20 Ce negustorie ai,
 Birul la cine ți'l dai?
 Spune, voinicice, drept,
 Te jur pe arma'mî, din pștept,
 De ai banî mai multiceî,
 25 Dă-mî jumătate din ei,
 Să-ți dau la mână răvaș,
 Să nu rămâi păgubaș;
 Căci cu vremea, d'oi trăi,
 Pên'nt'r'un ban ți-oî plăti;
 30 Dar cum-va de-oî muri eū,
 Să-ți plătescă Dumneđu!
 Fôie verde matostat,
 Jianu om mic de stat,
 Făr'de rudă de păcat
 35 Tot umblând din sat în sat</p> | <p>Multe case a călcat.
 Pe cine 'ntâlnea smulgea,
 Măduva la toți sugea,
 Lumea de densus fugia,
 40 Da jalbă la Caragea.
 Domnia numai de cât
 Potere la el mânând;
 Dar Jianu înțelegând
 Se oprea la Olt fugind,
 45 Călare pe armăsar,
 Strigând: — Măi frate podar,
 Trage podu mai drept,
 Nu mă face să te-aștept,
 Că-ți reped un glonț în pștept
 50 Și te culc, sau te deștept!
 Trage podul, măi podar,
 Să trec la ăl boscodar
 Că e putred de bogat,
 Și să-î iaū n'ar fi păcat,
 55 Că e singur ca un cuc
 Și eū sînt tinăr hađduc!
 Dar podarul ce făcea?
 Să făcea că n'auđia,
 Voind poterii să'l dea.
 60 Dar Jianul și vedënd,
 Să mai aștepte nevrând,
 Dete drept prin Olt đicënd:
 —De cât să mă rog de prost,
 Pên'a pune podu 'n rost,
 65 Voiū fi voinic cum am fost
 Și-oî trece la adăpost!
 Fôie verde măr crețesc,
 Când oi sta să mă smeresc,
 La toți să mă căciulesc,
 70 La ce drac mai hađducesc?</p> |
|--|--|

Si pe murgu 'ncăleca
 D'a dreptu pin Olt trecea
 Și dincolo când ieșia
 Murgul 'i se scutura
 75 Și așa puțin că'mi sufla.
 Dar Jianul ce-mi dăcea?
 —Ha! murgule, nu sufla,
 Nu sufla, nu te umfla
 La gasdă vom resufla
 80 Și odihnă vom afla!
 Când la gazdă apropiind
 Așa auzi țipând,
 Potera gazda legând
 Și de Jianul întrebând..
 85 Dar Jianul înțelegând,
 Se'n torcea la plai fugind
 Și el fugind tot la plai
 Și striga la murgul: Ha! !
 — Ha! , ha! , ha! , murgule, ha! ,
 90 Să ieșim în deal, la plai,
 Să scăpăm de chiu și vai!
 Și din gură că'mi cânta:
 — Fôie verde și-o lalea,
 95 Ține gazdă, nu mă da,
 Că'ți voi da o malotea
 Cu florile cât palma,
 Pe la pôle șebăcea,
 Numa firuri și betea,
 Să se minune lumea!
 100 Dar murgu când auzia,
 De sărit ce mi-și săria
 Tocmai ca căprioara,
 Poșta un sfert că părea;
 Dar de geaba că fugia!
 105 Când la plai apropia,
 Potera mi-l ajungea,
 Mănele în el infigea
 Și-l ducea la Caragea.
 Când fu sôrele în apus
 110 El la curte c'a fost dus,
 Cu tovarășii'n rënd pus
 Și-așa'mi cânta c'un glas stus:
 — Fôie verde lemn domnesc,
 Sta în drum și mă gândesc,
 115 Ce-o s'apuc ce-o să muncesc,
 Pâine să-mi agonisesc,

Copilașii să'mi hrănesc? !
 Verde frunză de sipică,
 Taica mă mână la muncă,
 120 Eă pu! coddă la măciucă
 Și mă su! în deal în cucă.
 Mă uita! în vale'n luncă,
 Tôte plugurile umblă,
 Numa! plugulețul meu
 125 La 'ntelenit Dumneđu!
 Plugu'mi șede la părete,
 Boii 'mi pasc la iarba verde,
 Pogonici! 's după fete.
 Și mă duse! la bogăț!,
 130 Care ave! boi și argăț!,
 Să'mi dea boi într'un ceas
 Să ar și eă loc d'un pas;
 Dar în zadar m'am rugat
 Că'n sémă nu m'aă băgat!
 135 Atunci și eă m'ntorse!
 Și întru sine'mi duse!
 — Dar'ar bun! Dumneđu,
 Să umble și plugul meu,
 Să'l pu! să brăzdeze ales
 140 Unde-o fi crângul mai des;
 Să trag brazda dracului
 Pe marginea satului,
 Drept ușa bogatului,
 Fir'ar mult al dracului!
 145 Tôtă vara l'am rugat —
 Și'n sémă nu m'a băgat —
 Să'mi dea două trei parale,
 Să ia! copiilor sare;
 Copi! m'aă leșinat,
 150 Tot mâncând la nesărat!
 Și de atuncea m'am jurat,
 Unde vëd omul bogat
 Să'l leg să'l arunc su'pat
 Și să-! cer de cheltu!ală,
 155 C'acum 'i vreme de iarnă.
 Să mai ies odată'n vară
 Să pu! șaua pe bălana,
 Să mă plimb din cramă'n cramă
 Cu disagi! cu pastramă
 160 Și cu ploschița cu vin,
 161 Să'nec chinu și suspinu!

CANTECUL LUI GHÎȚA CATANUȚA.

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ion Stan Băluică, Mânăstireni-Vâlcea.

Accest cântec este o variantă a celui din colecția D-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 626 sqq.

In colecția lui Alexandri, pag. 67—101, figurază sub numele de «Vidra».

- Pe cel deal, pe cea culmiță,
Plimbă-mi-se Cătănuță,
Cu a lui frumósă mândruță,
Cu doi-sprece călușei,
5 Incărcați de disăgei,
Disăgei cu gălbinei,
Merge mândra pintre ei,—
Și doi-spre-ce catărași,
Incărcați de gălbinași.
10 Iară Ghiță ce'mi făcea?
Pe culmiță se plimba,
Cu-a lui d'albă frumușea
Și la umbriță trăgea.
Unde umbra îi plăcea,
15 Călușeii își priponia
Și de mândra se ruga:
— Mândro, mândrulița mea,
Săruta-ți-aș gurița,—
Eü, mândro, de când te-am luat,
20 Nicî un cântec n'ai cântat,
Dar acum o să'mi cânți.
Dacă tu nu mi-oi cânta,
Förte răü m'oi supëra,
Frumos capu ți-l'oi lua!
25 Dar mândruța ce'mi dicea?
— Ghiță, sojióra mea,
Bine, dragă, ți-aș cânta,
O fi răü de dumnea-ta;
Că mi-e glasul fomefesc
30 Și cuvintu voñnicesc.
D'oi începe d'a cânta,
Munții că s'or tremura,
Ape mari s'or turbura,
Văi adânci mi-or resuna,
35 Harambașa mi-o asculta
Și gura mi-o cunoștea;
Harambașa de haiduci,
Peste patru-đeci și cincî.
Și-o veni la dumneata
40 Și mi-e că ți-o face ceva,
- Să nu fie vina mea!
Ghiță-atunci, când auđia,
Förte răü se supëra
Și de mândra se ruga:
45 —Cântă-ți, mândro, cântecelu,
Că mi-e drag ca suflețelu;
Cântă-ți mândro, cântecu,
Că mi-e drag ca sufletu!
Dar mândruța ce făcea?
50 Glas de foc că'mi lepăda;
Când începea d'a cânta,
Munții că se tremura,
Ape mari se turbura
Văi adânci că resuna,
55 Codru in póle se usca,
Iarba verde se pârlița!
Harambașa mi-o auđia
Și gura i-o cunoștea,
Cu potera că'mi vorbea:
60 —Stați, băeți, și v'odihniți
Și armele pregătiți,
La mine să vă gândiți,
De poteră fiți gătiți!
Harambașa că'mi pleca
65 Și paloșu il ascuțta;
Unde crângu că'l ținea,
Scotea paloșu și da,
Multă pădure strica,
Potecă bună făcea,
70 Pênë la Ghiță țesța
Și bună diua că'i da:
— Bună diua, frate Ghiță!
— Multămescu-ți Harambașol!
Harambașo de haiduci,
75 Peste patru-đeci și cincî,
Știi baniți să mi-ı mănânci!
— Ghiță nu te speria,
C'am venit la dumnea-ta,
C'am auđit mândra mea,
80 I-am cunoscut gurița

- Si-o găsesc la dumneata,
 Nicî o para nu ți-aș lua,
 Numai mândra că e-a mea.
 N'oi vrea mândra să mi-o dai,
 85 Mare pricină-o să ai!
 Dară Ghiță ce'mî dicea?
 — Eū pe mândra nu ți-o dai,
 Că mândruța este a mea,
 Că mi-a dat' o sócră-mea,
 90 Să'mî țiū vieța cu ea!
 Harambașa ce'mî dicea?
 — Alei, Ghiță, frate Ghiță,
 Dă ce să'mî vorbești așa?
 Eū vėd că te 'mpotrivești,
 95 Ori-ce dracului gândești?
 Vreî în puști să ne 'mpușcăm,
 Ori in săbiî ne tăfem?
 Dară Ghiță ce'mî dicea:
 — Nicî in puști nu ne 'mpuș-
 [căm,
- 100 In săbiî nu ne tăfem;
 Numai la luptă ne luăm,
 Că e bună și diréptă
 Și de Dumneđeū lăsată!
 Harambașa c'auđia,
 105 Fórte rėū se supėra,
 Arımele jos că trântia,
 La Ghiță se repeđia
 Și de luptă s'apuca;
 Fără veste mi-l lua,
 106 Mijlocelu ȳ cuprindea.
 Se lupta cât se lupta,
 ȳi de vară pănė 'n séră,
 Fără pic de năđușelă.
 Din lupta ce se lupta
 115 Luî Ghiță ȳ se 'ntėmpla,
 Cureaua i se rupea.
 Dară Ghiță ce'mî făcea?
 De mândruța se ruga:
 — Mândro, mândrulița mea,
 120 Nu ședeă, nu te uita,
 Cată f...tu-ȳ mumă-sa.
 Că'mî pierde hoțu vieța;
 Vin' de'mî nódă curėua.
 Dar mândruța ce 'mî dicea?
 125 — Ghiță, soțioara mea,
 Luptă-te cum oi putea,
 Curėua nu ți-oi 'noda;
 Care vė veși birui,
 Tot o soție mi-o fi!
 130 Atuncî Ghiță 'mî auđia,
 Fórte rėū se supėra,
 C' o mână că se lupta,
 Cu alta curea 'noda;
 Dupe ce curea 'noda,
- 135 Amėndouė le puneă;
 Când odată 'l aduceă,
 Pin răđacini mi-l trântia,
 Pėnė 'n genunchi il ingropa.
 Harambașa se căsnia,
 140 Când pe Ghiță 'l aduceă,
 De la pămint nu'l hurnia.
 Tot Ghiță se mai căsnia,
 Când al doilea l'aduceă
 Și de pămint că mi-l da,
 145 Pėnė 'n brėū il ingropa.
 Harambașa ce dicea?
 La rugăciune pica:
 — Alei, frate Ghiță, frate,
 Mai lungeste-mi vieța
 150 Și mândruța fie a ta,
 Că'ți dăruiesc potera
 Și-oi trăi cum oi putea;
 M'oi duce la țara mea,
 N'am știut de dumneata!
 155 Dară Ghiță ce'mî făcea?
 Nicî o vorbă nu vorbă,
 Numai d'o parte se da,
 Și paloșu mi-l scotea.
 Când odată aduceă,
 160 Capu c'o spată-ȳ tăia,
 Ca pe varză mi-l toca,
 Și de mândra se ruga:
 — Mândro, mândrulița mea,
 Să 'mî aduci pe murgu 'ncoa.
 165 Dar mândruța ce'mî făcea?
 Ea pe murgu 'l aduceă
 Și de dălog il ținea,
 Pėnė Ghiță 'ncăleca.
 Dacă Ghiță 'ncăleca,
 170 De călare se'ntindea
 Și pe mândra că mi-o lua;
 Mâna in brėne ȳ puneă;
 La spate și-o arunca
 Și cu murgu că vorbă:
 175 — Murgule, murguțu-meū,
 Eū de când te-am cumpėrat
 Nicî un sgărbaci nu ȳ-am dat,
 Dar acum o să te bat!
 Când frėul ȳ slobodă
 180 Cu pinteni il inghĩoldă,
 Mitutel măđdan făcea.
 Trecea dealu Ardealului
 Și valea Sabarului,
 Cămpu Severinului.
 185 La mijlocu cāmpului
 Vėđu mică sălcioară
 Cu umbrița rotungioară.
 Acolo descăleca,
 Pe murgu și'l priponă

- 190 Unde iarba 'i plăcea.
La disagei căuta,
Mică ploschiță scotea
D'o vadră și cincî oca,
Care bea Ghiță cu ea.
- 195 Două pahare umplea :
— Ține, mândro, vin de bea
De la mânușița mea,
C'oî mai bea,
Orî n'oî mai bea,
- 200 De la mânușița mea !
Dar mândruța ce'mî facea ?
Incepea d'a suspina
Și din pahar nu mai bea.
Dar Ghiță ce mî-ș făcea ?
- 205 Dacă vedea că nu bea,
Förte reü se supëra,
Mâna pe ploscă punea
Și din gură mî-o sălta,
In fundu-î o rësufia
- 210 Și pe iarbă mî-o trântia.
Mâna 'n pozinar băga,
Mitutel paloș scotea,
Să făcea d'amelința;
Capu c'o spată-î tăia
- 215 Ca p'o varză mî-o toca.
Țițele 'i le alegea
Țițele,
Cosițele,
La disagei le punea,
- 220 Pe murgu încăleca
Și la sócră-sa 'mî pornia.
Calu afară că'l lega
Și 'n casă când intra :
— Bună diua, maică-mea !
- 225 Mai ții, maică, varză acră,
Să băgăm cu carne grasă
Din fie-ta ta cea frumósă,
Dacă i-a fost mintea próstă !
Sócră-sa că nu credea,
- 230 Gândea masa că cerea.
Frumósă masă-î punea,
Cu vin dulce mî-l cinstia,
Bea Ghiță, se ospăta :
- Maică, măculița mea,
235 Vîno, maică, să-ți arăt,
Dacă nu'mî cređi cuvîntul,
Nici nu 'i-am făcut mormîntul.
Vîno să-ți dau odórele,
Ca să-mî cređi cuvintele !
- 240 In disagei căuta,
Țițele i le scotea,
Țițele,
Cosițele.
Ea atuncî, când le vedea,
- 245 Pe dată le cunoștea
Și tot hoțu mi-l făcea.
Mâna 'n cap își punea,
Cât apuca atât rupea,
De fie-sa se vălcărea !
- 250 Dară Ghiță ce'mî făcea ?
Dacă vedea și vedea,
Paloșu el că'l scotea,
Dupë ea se repeđia.
Sócră-sa ce mi-ș făcea ?
- 255 Ea de frică că fugia,
Pin bălării se băga ;
Dar el căutând de ea,
Două plaste că'mî vedea
Și d'un furceluș căta
- 260 Și'n cosițe'l înfigea.
Sus pe plaste o urca,
Vêrfu la plastă că făcea.
El pe murgu încăleca
Și pe culiniță pleca.
- 265 Mergea Ghiță șuferând
Și cu murgu neghezând.
Cine la Ghiță asculta,
Fete mari se 'mbolnăvia
Nevestele se stârpia !
- 270 Mě plătiî cu cîntecu,
Ca lupu cu urletu ;
Când vênătoru'l gonește
Dă p'relea și să plătește.
Și mai dați cu picătura,
- 275 Să ude Policea gura !

CANTECU LUI GHITA CATANUTA

(VARIANTA)

Audita de Chr. N. Tapu de la lautarul Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus.-Gorj.

- Foie verde peliniță
Pe cel deal, pe cea culmiță,
Trece Ghiță Cătănuță
Cu doi-spre-ce catărăi
5 Incărcați de gălbinei,
Cu mândruța pîntre ei.
Trec prin codrii
Merg la socrii.
Dară Ghiță ce'mî dicea ?
10—Eü mândro de când te-am luat
Nici cântec nu mi-ai cântat,
Să te ascult, mândro, cu drag.
Dară mândra ce'mî dicea :
—Eü, Ghiță, când ți-oî cânta
15 Ape mari s'or turbura,
Copați mari s'or despica,
Văi cu văi s'or împreuna,
Munții în capete s'or da ;
Si am un glas cam femeiesc,
20 Si cuvintele hađucești,
Si Lotrénul mi-o ađui,
Lotrénul Lotrenilor,
Harambașa al hoților.
Dară Ghiță ce'mî grăia ?
25 —Cântă-ți, mândro, cântecu
Că mi-e drag ca sufletul !
Că cât m'oi vedea în picîore
De nimeni să n'ai fiore.
Dară mândra ce'mî făcea ?
30 Incepea d'a cânta ;
Ape mari se turbura,
Văi cu văi se împreuna,
Munții în capete se da
Si Lotrénul mî-o ađui,
35 Lotrénul Lotrenilor
Harambașa al hoților,
Foitică și-o lelea
Dar Lotrénul ce'mî făcea ?
Gură la băieți că da :
40 —Ađuiți mândruța mea,
Care mă iubiam cu ea
Din copilăria mea !
Impenați pădurile
Si tóte colnicile.
45 Ei pădurile impena.
Dar Lotrénul ce'mî făcea ?
La vamă el alerga
Si puținel că mi-ș sta,
Iacă și Ghiță 'mî sosia
50 Cu mândra d'a 'mpreuna.
Când Ghiță mi-l vedea
Un pas inapoî că da
Si Lotrén la el striga :
—Dă-ți, voinice, dă-ți de vamă
55 Dă-ți pe murgul teü de vamă
Să te las cu capu'n țară !
Dară Ghiță ce'mî grăia ?
Cât capul la trup mî-o sta,
Nici pe murgul nu l'oi da,
60 Că mi l'a dat tatăl meu
Să'mî porțe trupșorul meu !
Dar Lotrénul iar striga :
—Dă-ți, voinice, dăți de vamă,
Dă-ți pe mândra ta de vamă,
65 Să te las cu capu'n țară.
Frunđuliță și-o lala,
Dară Ghiță ce'mî dicea ?
—Cât capul la trup mî-o sta,
Eü pe mândra nu mî-oî da,
70 Că mî-a dat'o sócră mea,
Din copilăria mea,
Să'mî supțiu casa cu ea !
Dar Lotrénul ce'mî dicea ?
— La luptă să ne luăm,
75 Ori în săbir să ne tăiam ?
Dară Ghiță ce'mî grăia ?
—La luptă să ne luăm,
Că lupta este diréptă,
Nu-i ca sabia spurcată.
80 Ei la luptă se luau
Di de vară pênă 'n séră.
Veni sórele la prând

- Lui Ghiță-î veni un ris ;
 Veni sórele la amiađ'
 85 Nu maî putea de necaz;
 Veni sórele în chindie,
 Veni lui Ghiță mânie.
 Foșe verde și-o lalea
 Dară Ghiță ce'mî făcea?
 90 Brêu'n jos că'l slobodîa
 Și pe mândruța 'ncearca:
 —Rădică'mî, mândro, brênețu,
 Că mă prăpădește Lotrețu !
 Dară mândra ce'mî grăia ?
 95 —Voî, carî v'ați pridudi,
 Tot d'un bărbătel mî-o fi !
 Dară Ghiță ce'mî făcea ?
 Binișor el să 'nvêrtia,
 Cu Lotrén în pămînt că da
 100 Și paloșul că'l trăgea,
 Capul lui Lotrén că lua.
 El la cal că mi-ș mergea,
 Piciorul în scară punea
 Și pe cal încăleca;
 105 La cârciumă descăleca
 La cârciuma Lotrilor
 Din munții Carpaților.
 El la cal că mi-ș mergea
 Mâna 'n disagi c'o băga,
 110 O ploschiță că scotea,
- O ploschiță mitutea
 De-o vadră și cincî oca
 Și la mândruța mergea :
 —Ține, mândro, vin de bea
 115 De la d'albă mâna mea;
 Orî oî bea, orî n'oî maî bea !
 Iară mândra ce'mî dicea ?
 —Iartă-mî, Ghiță, greșéla !
 —Iac-oî să-ți iert greșéla !
 120 El paloșul mi-l trăgea,
 Capul mândruții că'l lua
 Și în disagi că mi-l băga
 Și pe cal încăleca,
 La sócră-sa că mergea.
 125 Sócră-sa, când il vedea,
 Masă afară că'î punea.
 Dară sócră-sa grăia :
 —Să fie și mândra ta,
 Tot maî bine ți-ar ședeá.
 130 —Dară Ghiță ce'mî grăia ?
 —Maică, măicuțița mea,
 Mândra ți-a fost de furat,
 Păgubașu m'a apucat.
 Dar n'aî, maică, varză acrá,
 135 Să băgăm cu carne grasă
 Din mândruța ce-a frumósă,
 Décă nu'mî cređi cuvîntul,
 138 Poftim și moțișorul !

BIȚA CATANUȚA.

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la lăutarii Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus,
Gorj și Ch. Cobzaru, din Têrgu-Jiu.

- Pe culmița dealului,
Dealului Ardealului,
Plimbă-mi-se Cătănuță
Cu-a lui d'albă de mândruță,
5 Cu doi bani în puzinar,
Cu doi trei catărași
Săcsănași de gălbinași
Și cu două călușei
Săcsănași de gălbinei,
10 Cu mândruța pîntre ei.
Plimba Biță cât plimba,
La o cârciumă că da,
Bea cu mândra și mânca
Și puțin chef că făcea.
15 Biță mândrii că dicea :
— Alei, mândră, mândra mea,
De când, mândro, te-am luat
Un cântec nu mi-ai cântat,
Să te-ascult, mândro, cu drag.
20 Dara mândra ce'mi dicea ?
— Alei, Biță Cătănuță,
Am un glas cam femeiesc
Cuvintele haideuștii ;
Când oi începe d'a cânta
25 Livești verđi s'or scutura,
Munții că s'or tremura
Apa'n puț s'o turbura,
Și pe mine m'o auđi
Aldi Pana,
30 Rușiana.
Graul meu l'o înțelegea
Și la tine c'o veni
Și pe mine m'o lua,
Că i-am fost ibovnicea
35 Din mică copilăria ;
Geaba de dragostea mea
Căci pe mine m'o lua !
Dară Biță ce'mi dicea ?
— Cântă-ți, mândro, cântecu,
40 Că mi-e drag ca sufletu !
Incepea mândra d'a cânta
- Pana Rușiana o auđia
Și la Biță că'mi venia ;
Pe Biță că'l întreba :
45 — Ce ne calci moșiile
Și ne paști ierburile ?
Ia să'mi dai pe murgu vamă,
Ca să scapi cu cap la țară.
— Eū pe murgu nu'l-oī da
50 Odată cu viața mea ;
Că mi l'a dat socru-meū,
Să-mi porțe trupșoru meu !
— Dă-mi pe mândra atunci,
[vamă,
Ca să scapi cu cap la țară.
55 — Nicī pe mēdra nu ți-oī da
Odată cu viața mea,
Că mi a dat'o sócră-meā
Să țiiu căscióră cu ea !
Dară Biță ce'mi grăia ?
60 — Alei, Gruio, ce'mi poștești ?
Orī în săbiī să ne tălem
Orī în luptă să ne luăm ?
— Lasă sabia 'ndrăcēscă,
Ai în luptă voinicēscă,
65 Că mi-e bună și intelēptă
Și de Dumneđeu lăsată !
Ei în luptă se luau,
Se luptară ce se luptară,
Đi de vară pēnē'n séră,
70 Nicī unu nu se trântia.
Dară Biță ce'mi făcea ?
Brēnețu la vale lăsa
Și pe mândra c'o chema
Și din gură că-l dicea :
75 — Sări, mândruțo,
Sări, drăguțo,
De'mi légă brēnețu,
Că mă trāntește Lotreșu,
Și'mi rēpune mie capul
80 Dar mândruța ce'mi grăia ?
— Ia luptați, Biță, luptați,

- Care cum o birui,
Tot un bărbăţel mî-o fi !
Dară Biţă ce'mî făcea ?
- 85 Brêneţu în dinţi că lua,
Cînd odată că răcnîa
Pe Lotreţ că mi-l trântîa;
Lotreţ din gură grăia,
Fraţi de cruce se prindea,
- 06 Voie de la altu'sî lua.
Dară mândra ce'mî dicea ?
— Iartă-mî, Biţă, greşala
Că n'oî mai face asta !
— Lesne, mândro, te-oî ierta,
- 95 Anevoie oî uita,
Dar ştii, mândruţo, ce-va ?
Astă vară ce-a trecut,
Tot de cósă m'am ţinut,
Şapte copiţi că mi-am făcut.
- 100 La şase le-am făcut vîrf,
Numai una mî-a rămas;
D'o vrea bunul Dumnedeş,
S'o fac eû cu capul tîu !
Dară mândra ce'mî dicea ?
- 105 — Iartă-mî, Biţă, greşala
Că n'oî mai face asta !
Dară Biţă ce'mî grăia ?
— Mândro de cîndeûte-am luat
In spate nu te-am cătat.
- 110 Spatele că'l arăta,
Capu cu paloşu tăia,
- Sus pe claie c'o urca
Vîrf la claie că făcea.
Códele şi ţitele le tăia
- 115 Şi'n pozînar le băga
Şi la sócră-sa mergea.
Sócră-sa, cînd il vedea,
Mult bine eî că-î părea,
Frumósă masă'î intindea;
- 120 La bîeură că mi-ş bea,
Sócră-sa din gură'mî grăia :
— Bine-ţi şade, Biţă, aşă;
Dar mai bine ţi-ar şede
Cînd ar fi şi mândra ta.
- 125 Aminte luî î aducea,
Códele din pozînar scotea :
— Postim şi pe fiica ta !
Aleî, maică, maica mea,
Mai ai niţică varză acră,
- 130 Să băgăm cu carne grasă,
Din fie ta ta cea frumósă,
Că î-a fost eî mintea próstă !
Cînd mamă-sa că-î vedea
Códele şi ţitele,
- 235 Ea din gură că grăia :
— Lasă-î fie rîu, nu aşă,
Că mî-o cerea din vecinî,
Îl făcea ómenî nebunî;
Dară Biţă om de trebă
- 140 Îl tăie capu mai de grabă !

CANTECUL LUI PAUN HAIUCUL

Cules de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, lautar în R.-Vâlcea.

- Fóite verde dedețel,
Cine trece prin Muscel?
Păunel ăl frumușel
Cu doi spre-ce după el,
5 Cu doi-spre-ce catârași
Incărcați de gălbinași.
Fóite verde și-o lalea,
Iară Păun ce'mi făcea?
In gazdă la popa trăgea,
10 La masă că mi-l gășia:
— Aș, Păune, să cinăm!
— Nu cinez, popo, cu tine.
Ia mai dă-mi cheițele,
Să dăscui lădițele,
15 Să'mi ridic cu sutele,
Tot galbeni și gălbiori,
Că sint la purtat ușor
Și la schimbare cu spor.
Iară popa nu se da,
20 Dară Păun ce'mi făcea?
Cu stânga că mi-l isbîa
Cu dreapta mi-l sprijinia.
Iară popa ce dicea?
— Iartă-mă, tăicuțule!
25 Pune mâna după ușă,
Veđi că e o căldărușă,
E plină de părălușe.
Păun nu se mulțumia
Cu stânga că mi-l isbîa,
30 Cu dreapta mi-l sprijinia.
Dară popa ce'mi dicea?
— Iartă-mă, tăicuțule,
Că mai am un borcănaș
Și mi-e plin de gălbinaș!
35 Și p'ala că mi și-l lua
Și tot nu se mulțumia.
Dară Păun ce'mi făcea?
La popa că se răstia
Și cu palma că'l plesnia.
40 Când cu drépta că'l isbîa
Cu stânga mi-l sprijinia.
Cată f....tu-î mumă-sa.
- Dară popa ce'mi dicea?
— Iartă-mă, tăicuțule,
45 Că mai am un chimiraș
Cu dobânda din oraș!
Dară Păun ce'mi făcea?
Baniil pe murgu 'și punea
Și la colnic se suia.
50 Fóite verde lemn de prun
De când s'a iscat Păun;
Nu mai trec clocoi pe drum,
Tot de frica lui Păun.
Fóite verde și-o lalea,
55 Dară Păun ce'mi dicea?
F....tu-vă 'n lege, clocoi,
De v'ași rinde la zăvoi
Cu măciuca să vă 'moi,
Să vă fac capul
60 Ca bumbacul,
Și spinarea
Ca căldarea;
Să vă belesc pe picioare,
Să'mi fac tēcă la pistóle;
65 Să vă iaú p'lelea după cap,
Să'mi fac tēcă la baltac;
Să vă iaú p'lelea după c....
Să'mi fac teașcă de tutun!
Fóite verde și-o lalea
70 Negustori la bălcii trecea;
Negustori Bucureșteni
Trec la bălcii la Riurenți.
Dar Păun ce'mi făcea?
Calea la strămtori ținea
75 Și d'un negostor prindea.
De chiotóre mi-l lua,
In valea mare 'l băga,
De parale 'l scutura,
Tot parale duralii,
80 Luate de la zapcii,
De la hoși de consilii;
Tot galbeni și vinetici
Tot de două-deci și cincii,
Să 'mpărțescă la voinicii.

85 Dia 'mî bea cu mândrele,
 Noptea 'mî isbesc tufele
 Și 'mî calcă mătușele
 Și ridic cu sutele!

Mă plătiț cu cântecu,
 90 Ca lupu cu urlatu;
 Când vênătoru 'ntâlnește,
 92 Dă pîlea și se plătește.

CANTECUL HAIDUCULUI RADU ANGHEL

Cules de Christ. N. Țapu de la Stancu Ión, Iautarul, Cucuieților-Teleorman.

Frunđuiliță samulastră,
 Aici la drumu din cóstă
 Bea Radu și c'o nevastă,
 C'o hỏță de priotésă, —
 5 Frunđuiliță barlaboț,
 Priotésa din Priboț, —
 Frunđuiliță foț de viță,
 Priotésa popiț Ghiță.
 Frunđuiliță ș'o lalea,
 10 Dar Sỏre că ce'mi đicea ?
 — Măi Radule dumneata,
 Ce șeđi cu femeile,
 Că ne-a'mpresurat poterile ?
 Dară Radu ce'mi đicea ?
 15 — Măi Sỏre, om blestemat,
 Câte chefuri mi-ai stricat
 Și mereu că te-am țertat,
 Tomn'acum am să te bat!
 Nicu vorba nu isprăvía,
 20 Ocol potera că'i da,
 Și el, frate-i respundea:
 — Las să vie f...t'o'n cruce,
 Că cum vine-așa sě duce!
 Măna 'n brêne că băga
 25 Și un pistol mare scotea,
 In poteră 'l slobodía,
 Mare drum pin ea făcea.
 Foțe verde și-o lalea,
 Da, veđi, Radu ce'mi făcea ?
 30 El, frate, că se scula,
 La vale că'mi scobora,
 La popa Ghiță 'mî sosía.
 — Bună séra părințele!
 — Muțămescu-ți, căpitănele!
 35 — Căpitanii sint la těr,
 Eú sint Radu cel din crâng;
 Ei sě pỏrtă cu pupaci

Iar eú mă por cu opinci;
 Cu opinci cu cataramă,
 40 De nu'mi bagă nimeni samă!
 Dar când popa mi-auđla
 Scotea vinu cu vadra,
 Rachiu cu arama
 Și'i da luț Radu de bea.
 45 Și bea Radu, nu prea bea,
 De parale 'l întreba.
 Dară popa ce'mi đicea ?
 — Răducule dumneata,
 Eú đic, đeú, pe legea mea
 50 D'oi mai avea fre-o para!
 — Hoțule, ai parale,
 Deslegând la sărindare!
 Radu, frate, ce'mi făcea ?
 Buzduganu că'mi scotea,
 55 Pe popa 'n cap il isbía.
 Dară popa ce'mi făcea ?
 Cheile in mână lua,
 La casă de banț mergea,
 Cinci pungu de galbeni că'i da.
 60 Dia bună nu'și lua,
 Radu p'aci că'mi pornía.
 Dară popa ce'mi făcea ?
 Fi, frate, mult se văita
 Și din gură că striga:
 65 — Nu ț-e, Radule, pécac
 Ațiți bani de mi-ai luat ?
 — F..tu-ți crucea ta de popă,
 Ai tocat, ori n'ai tocat,
 Multă lume-ai inșelat.
 70 Mătușele de prin sat
 Aú luat baniț pe periat
 Și tot ție ți-i-aú dat!
 Foțe verde și-o lalea,
 Iacă potera'mi sosía.

- 75 Potera din Slatina,
Bat'o maica Precista !
Radu, frate, ce'mi făcea ?
El la crâng, veđi, s'ascundea.
Potera'l inconjura
- 80 Flintele'n el că ochea
Și pe rând le slobodîa.
Dară Radu ce'mi făcea ?
Glônțele'n palmă prijină
Și'n dărăt că le-arunca :
- 85 — Țineți băteți, glônțili,
De vă umpleți flintili,
Că vă prind poterili !
Dar un hoț de dorobanț
Puse mâna pe un sfanț,
- 90 In patru că mi-l tăia
Și'n flintă că mi-l băgă,
Și pe Radu 'l impuscă,
Cam la buza fesului,
La retezul përulei,
- 95 La casa sufletului,
Unde'i păs voinicului ;
Pe spate că mi-l culca,
Potera la el năvălea.
Radu, măre, se scula,
- 100 Și din guriță grăia :
— Băteți, stați incetinel,
Să vă cânt d'un cântecel.
Foie verde trei sipici,
Dintr'o cătă de voinic,
- 105 Rămăseși singur p'aici !
Câte văi sunt mari și late
Tot de Radu sunt călcate,
Câte văi, câte vâlcele,
Tôte's surorile mele !
- 110 Și el sfârșitu că'și da,
Potera mi-l ridica
Și la Slatina'l ducea.
Cin' pe Radu că'l vedea,
Tot pe Radu'l miluia!

CANTECUL LUI IANCU JIANU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la lautarul Cosma, din Barbătești-Vâlcea.

- Foie verde de lipan,
N'ați audit d'un Jian
Și d'un hoț de căpitan,
Care umblă prin păduri
- 5 Cu 16 panduri ?
Cu pistole inarmați,
Cu puști flinte încărcăți,
Umbă ca niște turbați ;
Fură miei de la ciobani,
- 10 Armăsari de la mocani
Făr'de plată făr'de bani,
Umbă ca niște dușmani.
Dară Iancu audia,
Pe el potera îl căta,
- 15 El de poteră fugia
Tocmai la Olt se opră,
Călare pe armăsar
Și striga : Frate podar !
Trage podul,
- 20 Să trec Oltul,
- Că-ți trimet un glonț în ptept,
Orî te culc, orî te deștept !
Așa Iancu ce'mi dicea ?
— De cât o para la pod
- 25 Murgu'mi trece cam la pod ;
La ce să mă căciulesc
Și la toți să mă smeresc,
Pënë-oî trece Oltu'n piez ?
Dară Iancu ce'mi dicea ?
- 30 — Haî, haî, murgule haî,
Nu mai face përu creț,
Haî la Slatina'n județ !
Iancu la județ venia
Și pe el il dojinia :
- 35 — Iancule Jianule,
Lasă-ți nebuniile,
C'oî să-ți dau d'o boierie,
Ca să-ți fie bucurie !
F....tu-ți boieria 'n c. .
- 40 Ađi mi-o daî, măine mi-o ieî ;

- Tu cu boșeria ta,
 Eă cu nebunia mea,
 Oă trăi cum oă putea!
 De căt în tērg cu papucă
 45 Maă bine în crāng cu opincă,
 Să'mă ăă galbenă venetică,
 Să păđesc pe la strāmtoră
 Ca să despoă negustoră.
 Să le ăă pălea după c...
 50 Să fac tecșor de tutun,
- Să le ăă pălea după cap,
 Ca să'mă imbrac un măzđac!
 Ce-oă căștiga într'o vară,
 Beăă cu mândrele într'o seară,
 55 Đua cu mândrele în chef,
 Nóptea cu tufele'n păept.
 De căt să mă căciulesc,
 Maă bine să hăđducesc,
 59 Să trăăesc să 'nveselesc!

IANCU JIANU

(VARIANTA)

Cules de Christea N. Țapu, de la G. Savian — Ocnele-Mari (Vâlcea).

- Fóte verde de lipan,
 N'ăă audă d'un Jian
 Și d'un hoă de căpitan,
 Care în codru mă-a ășit
 5 Cu đece întovăroșit?
 Și nică unde te gāndeșă,
 Cu el în drum te întâlneșă.
 Și te'ntreabă binișor
 Cu cuvânt bun blāndișor:
 10 —De unde viă, flăcăăș,
 Din ce sat din ce oraș?
 Luat-ăă de drum răvaș
- Să nu pătimeșă ce-vaș?
 Ce negustorăe aă?
 15 Birul la cine ți-l đăă?
 De aă bană maă multiceă
 Đă-mă jumătate din eă,
 Că'ă đăă la mână révaș
 Să nu rămăă păgubaș!
 20 Și cu vremea de-oă trăă,
 Pēně 'ntruna ți-oă plăă;
 Iar đacă-oă muri-eă,
 23 Iăă va plăă Dumneđeă!

CÂNTEC HAIDUCESC

VARIANTA.

Audit de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Ión Tuguî, din Râmnicu-Vâlcea.
A se vedea varianta N. 210 pag. 167 din colecția Bibicescu, idem variantă No. XXXII pag. 262 din colecția D-lui V. Alexandri.

<p>Fôie verde de livede, Sub pôle de codru verde Țititel foșor se vede, Mititel și potolit 5 Și de haiduci ocolit. Nu știu de ce saũ doî-spre-ce, Peste sută câți mai trece,</p>	<p>Și mi-ș frige d'un berbece. Nu mi-l frige cum se frige 10 Și'l întorce din cârlige Și mi-l pune prin belciuge, Ca să-î fie carnea dulce Și mi-l duce la colnice Și mi-l bea cu vin de'l dulce!</p>
--	---

CANTECUL LUI CORBEA

Cules de Ch. N. Țapu de la Ion Stan Baluica-Mănăstireni-Vâlcea.
A se confrunta cântecul «Corbea» din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 517 sqq. In cântecul de față sa vorbește de metamorfosarea pasărei Corbea în haiducul Corbea, și este unicul cântec pôte, unde se vorbește de această metamorfosare.

<p>Ađi e joî de diminéță, Stefan Vodă s'a sculat, Față albă ș'a spălat, Pe ochii negrii s'a spălat, 5 Chică négr'a pŕeptănat, La icóne s'a închinat, Multă óste a adunat Și in vênătóre a plecat, Pe câmpu la Calafat, 10 După paseri galbjiore, Că sunt bune la mâncare. Păserele n'a vênat, El ochianu că și-a luat Și pe câmp că s'a uítat, 15 D'un ciungar 'nalt c'a ochíat. Ciungar 'nalt,</p>	<p>'Nalt și minunat, De cóje curat, De crăci dërimat, 20 De vërf aplecat, In el Corbea mi-a 'mpuțat. In luna lui Undrea, Când îi iarna grea, Corbul că oua 25 Corb pasere neagră, Lighionă 'ntreagă. In luna lui Cărindar Și a lui Făurar, Când sunt geruri tari, 30 Și noptile mari, El că mi-ș clocea, Pui că'i scotea.</p>
---	---

- Martie venia,
 Puî dolofăniă,
 35 Zac ca vaî de ei!
 Corbea că'mî pleca
 Pe munţi,
 Cărunţi,
 Sórele 'mî pripeşte,
 40 Piatra se 'ncăldeşte,
 Fraga că 'nfloreşte.
 Corbea c'o păzia
 Pêne să cocea,
 Şi el că mî-o lua
 45 Şi la puî venia,
 Vêntu mî-abătea
 Despre Calafat,
 Căinele spurcat.
 Tare adia,
 50 Cîungar jos că'mî da,
 Cuîbu.că'l surpa.
 Corbea, când venia,
 El se supera
 Şi el că pleca,
 55 Maî sus se sălta.
 Corbea 'mî cloncăneşte,
 Zidurî se clăteşte;
 Corbea 'mî cloncănea,
 Zidurî se surpa,
 60 Pagubă făcea.
 Ştefan Vodă ce'mî făcea ?
 Ştefan Vodă cel maî mare,
 Care era Domn în ţară,
 Multă óste aduna ;
 65 Aşa el că poruncia,
 Ca pe Corbea să'l impuşte.
 El cu armele trăgea,
 Pe Corbea nu'l nemerea.
 Dară Corbea ce'mî făcea ?
 70 Maî la vale se muta,
 La late
 Corlate,
 Unde muriî-şi bate,
 La colîi de cetate.
 75 Ştefan Vodă ce'mî făcea ?
 El de gândurî că se lua
 Şi trei fete mi-ş avea,
 Trei fete de măritat,
 Câte trele sunt de dat.
 80 Aşa Corbea s'a gândit :
 Să se lase de Domnie,
 S'apuce de haîducie,
 N'o fi nemerită bine ?
 Ştefan Vodă c'auđia,
 85 Din vreme se pregătea
 Şi mozică că chema,
 Ficiorî de domnî 'nvita
 Şi la dênsn că'î poftia.
 Ficiorî de Domnî că venia
 90 Pe canapele şedea.
 Ştefan Vodă ce'mî făcea ?
 Fetele că le'mbrăca,
 Tóte la un port era,
 Mere de aur le da
 95 Şi el că le 'nvăta :
 —Care vouë vi s'o părea,
 Merişóre le veţi da;
 In cine veţi nemeri
 Cu ăla vœ vouî logodi.
 100 Iacă douë nemerea,
 A maî mică remănea,
 Frumósă masă întindea.
 Dar la masă ce'mî mânca ?
 Numaî peste şi postrungă
 105 Şi d'a dulce caracudă.
 Bea boşerîi veselîa
 Şi de Corbea sfătuia,
 Dară Corbea ce'mî făcea ?
 Că el la târg că mergea,
 110 Ca boşer se 'nchipuia,
 Şi-ş lua haine 'nporuncelă,
 Scris'a luna
 Cu lumina
 Şi sórele cu căldura ;
 115 Şi 'ntre doî umerei
 Scris'a doî luceferei
 De mor fetele de ei ;
 Fete marî se 'mbolnăvesc
 Nevestele se stârpesc.
 120 Corbea, dacă se'mbrăca,
 La Ştefan Vodă mergea
 Şi la uşă mî-asculta.
 Când boşerîi sfătuia,
 Numaî de el că vorbea.
 125 Măna pe clanţă puneă,
 Când în casă se ivia
 In casă se lumina.
 Boşerîi, dacă vedea,
 De la masă se scula,
 130 La Corbea se ploconia
 Şi la masă că'l poftia,
 Şi Corbea, măre, nu vrea.
 Ştefan Vodă ce'mî făcea ?
 Din palat se ridica
 135 Şi pe Corbea 'l aşedă.
 A maî mică fetişoră,
 Care 'n urmă remănea,
 Ea la Corbea se ducea,
 De gātu-î se agăta
 140 Şi pe genunchi-î şedea.
 Măr de aur că'l scotea
 Şi'n pozinar il băga.

- Ștefan Vodă așa vedea,
 Pe Corbea mi'l logodîa
 145 Și pe fie-sa că i-o da.
 De zestre ce'i dăruia?
 Tot ciređi de boi
 Și turme de oi,
 Și care de bani,
 150 Și-'un car de dușmanî.
 Corbea ce făcea?
 Nu se mulțumea;
 El ce'mî-ș grăia?
 — Taică, tăiculi-al meu,
 155 In zadar m'ai logodit!
 Mie ce mî ai dăruit,
 Mie că nu m'a plăcut,
 Eū nu eram de însurat,
 Dar la ce m'am bucurat?
 160 Când odată te-am ochiat.
 Pe la noi pin Calafat,
 Tot pe Roșu 'ncălecat,
 Și cu norii amestecat,
 Acilea m'am bucurat,
 165 Dar nu eram de 'nsurat.
 Ștefan Vodă c'auđia,
 Fôrte reū se supera
 Și el aci ce grăia?
 — Că dacă eū că știam,
 170 Fata n'o mai măritam.
 Nicî pe Roșu nu'l mai dam.
 Dar fata, dacă auđia,
 Fôrte reū că se'ntrista
 Și lacrămile îi curgea.
 175 Dar boferii ce dicea?
 — Ah, Dómne Măria-Ta,
 De cât fata 'mbolnăvește,
 Dă-i pe Roșu 'l dăruiește
 Și de nu ți-o fi cu voia
 180 Dór din gură dăruiește,
 Pênă fata-ți logodește
 El din gură 'mî dăruia,
 De la inimă nu vrea.
 Dar el, măre, ce făcea?
 185 El pe fie-sa că i-o da.
 In carită și-o punea
 Și-acasă mi-o trimetea.
 Unde casele ce i da
 El acolo se ducea,
 190 Cu nevasta că'mî ședea,
 Punea masa și mânca
 Și d'o slugă trimetea,
 Ca pe Roșu să i'l dea.
 Ștefan Vodă că nu va.
 195 Uite Corbea ce făcea?
 Adăsta pênă 'nsera,
 Frumosă masă punea,
 Cu vin dulce se cinstia;
 Nevasta și-o adormia,
 200 Paloș din cuțu și'l lua,
 La socru-seū se ducea.
 Porți incuțete găsia,
 Lacăte cu mâna lua,
 D'asvârlita că le da,
 205 Corbea 'n curte că untra
 Nimenia ca nu-l simția.
 Corbea la grajd că trăgea,
 Mâna pe Roșu punea
 Și pe Roșu încăleca,
 210 Cu norii s'amesteca
 Și acasă mi-ș venia,
 In dosu grajdului, trăgea.
 Dar in dosu grajdului,
 In malu bălegarului,
 215 Mică taiņiță făcea,
 Și pe Roșu 'l ingropa.
 El in casă că untra,
 Nevasta și o sêruta,
 Și din som mi-o deștepta
 220 Și cheițele că'i da.
 La pimniță-o trimetea
 Și vin dulce că i scotea,
 Bea Corbea se ospeta,
 Pênă sóre rêsăria.
 225 Ștefan Vodă se scula
 Și la slugi că poruncia,
 Cheițele că le da
 La pimniță descuia,
 Vin roșu că strecura
 230 Și orđ verde vântura,
 Care la Roșu să'l dea;
 Iar pe Roșu nu'l găsia,
 Luī Ștefan Vodă-i spunea.
 Ștefan Vodă ce făcea?
 235 Multă oștire chema,
 Căutare că făcea
 Și de Roșu nu mai da.
 Dacă vedea și vedea,
 Doi gialapi la drum scotea;
 240 Cine pe drum că trecea,
 Mi-i bătea, mi-i chinuia
 Și de Roșu nu mai da.
 Când era sóre 'nchindie
 Punea ómenî la frînghie;
 245 Răsări și sfânta lună,
 Sosi d'o babă bêtănă,
 Cu brêu de lână
 De pěr de cămilă.
 Gealapii o vêđură,
 250 De mână mi-o luară,
 La Domnu o duseră.
 A babă bêtănă

- Cu cărțile da,
 P'anume 'l spunea.
 255 Adasta pênă 'nsera,
 Doi gealapî că trimetea
 Și pe Corbea 'l aducea;
 În casă că'l închidea,
 'L întreba mi-l ispită,
 260 Mi-l bătea mi-l chinuța,
 Pênă sóre răsăriă
 Și Corbea tot nu se da.
 Dacă vedea și vedea,
 Ștefan Vodă ce făcea?
 265 La gealapî că poruncă
 Și pe Corbea mi-l lua,
 La temniță mi-l ducea,
 Sus pe apa Nistrului,
 La cea temniță pârlită,
 270 De nouă anî e părăsită.
 Și acolo că'l închidea
 Nouă anî mi-l rânduța
 Și fie-si că nu-î spunea.
 Dar nevasta Corbiî
 275 Ea că-l căuta,
 Lumea ispită
 Și de el nu da.
 Ea dacă vedea,
 Pomană-î făcea
 280 Și mic sărindar
 Și cruce la drumuri mari.
 Puțin timp inî trecea
 Și ea că'mî auđă,
 La tat-sěu mergea
 285 Și ea se ruga,
 Cu lacrămî plânga:
 — Taică, tăiculiț-al meu
 De nouă anî și jumătate
 De când nu-l'am vedut, frate!
 290 Ce rău mare ți-a stricat,
 De 'n temniță l'ăi băgat?
 Ștefan Vodă asculta,
 Și milă i se făcea
 Și pe ea mi-o trimetea:
 295 — Tu, tată, să mi te duci
 Sus pe apa Nistrului,
 La cea temniță pârlită,
 De nouă anî e părăsită,
 Și la feréstră se-l strigî.
 300 D'o fi mort,
 Să ți-l porți,
 Cu lacrămî să ți-l jelești,
 D'ale morțiî să'î gătești;
 D'o fi viu, ca să ți-l scoți
 305 Și-acasă să ți-l trimet.
 Tu acasă să te duci,
 Oue roșiî să froșești,
 Premenele să gătești,
 Că pe Corbea să ți-l scoți
 310 Și—acasă să ți-l trimet
 Ea așa că'mî auđă,
 La Corbea că se ducea:
 — Corbeo, soțióra mea,
 De ești mort
 315 Ca să te port,
 De ești viu,
 Ca să te știu
 Și de taica să mă rog,
 Ca pe tine să te scoți!
 320 Dar Corbea, mare, auđă
 Și el că mi 'l răspundea:
 — Alei, tu, soția mea,
 Nu's mort, nici nu's viu,
 Numai suflețelu'mî țiu!
 375 Zac în apă
 Pênă 'n talpă,
 Și'n nămol,
 Pênă 'n potmol!
 Briu la vale-a putredit,
 330 Briu la deal a muceđit;
 Barba 'mî bat' genunchile
 Și chica călcăile;
 Mustățile,
 Brațele,
 335 De nouă anî și jumătate,
 De când zac în gros pe spate!
 Pe mine când m'a băgat,
 Bróștile erau ca nucile,
 Năpărcile ca fusile;
 340 Dar acuș de nouă anî,
 Bróștile
 Ca ploștile,
 Năpărcile
 Cât grindile!
 345 Dar o hóță de năpărcă,
 Cred în barbă mi-a 'mpuțat.
 Când se 'ntinde,
 Mă cuprinde,
 Se sgărcește,
 350 Mă topește,
 Solziî pe ea că trosnește,
 Inimíóra mi-o sfirșește!
 Dragă, soțióra mea,
 Alt cum-va că n'ăi putea.
 355 Tu acasă să te duci,
 În dosu grajdului să mergi,
 În malu bălegarului,
 În bătaia sórelui,
 Să sapi, mândruță, de sară,
 360 Să'mî dai pe Roșu afară,
 Că e 'nșelat și 'nfrinat,
 De la taică-těu furat,

- Cum e bun de 'ncălecat,
 Pentru Roșu m'a băgat!
 365 Dară Marți de diminetă,
 Se face d'un tîrguleț,
 Tu la tîrg cu el să mergi,
 Și să mi-l tragi de căpicî,
 În gura mare să strigi :
- 370 — Ai la Roșu de vîndare,
 Să'mî dați galbeni și parale ;
 Dar, tu, mare, să le spui :
 — Nu mi e Roșu de vîndare,
 Să'mî dați galbeni și parale ;
- 375 Mi-e roșu de dăruială,
 Ca să scoț pe Corbea afară.
 Că mi-e Corbea la 'nchisore,
 De noue ani și jumătate,
 De când nu l'am vîdut, frate !
- 380 Nimenia că nu s'afia,
 Ștefan Vodă c'aușia,
 El ca șotmu că venia,
 Măna pe Roșu punea
 Și pe fie-sa o trimetea.
- 385 Acasă mi-o trimetea,
 Cu gurița mi-o 'nvêța :
 — Alei, tu ficuța tati,
 Tu acasă să te duci,
 Premenele să gătești,
- 390 Ouă roșii să roșești,
 Ca pe Corbea să ți-l scoți
 Și acasă să ți-l trimet.
- Ea așa că'mî aușia,
 Tare fuga că mi-ș da,
- 395 Ouă roșii că roșia
 Și premenele găția.
 Adăsta cât adăsta
 Și Corbea nu mai venia.
 Dăcă vedea și vedea,
- 400 Drumu 'ndărăt că'și lua.
 Ștefan Vodă ce'mî făcea ?
 Doi gealapi că trimetea
 Și pe Corbea 'l aducea,
 În raza sórelui il punea,
- 405 La bărbier trimetea,
 S'apuca de mi-l rădea,
 Pêru cu totu se lua.
- Ștefan Vodă așa vedea,
 La gealapi că poruncia,
 410 Frumos capul să i-l ia.
 Dar Corbea dac' aușia,
 Ca mai tare se ruga :
 — Taică, tăculiț' al meu,
 Nu mă tăia pe pămînt,
- 415 Că nu's ficior de mojiç,
 Ci mă taie pe covor,
 C'am fost ficioraș de Domn !
 Ștefan Vodă ce'mî făcea ?
 La gealapi că poruncia,
- 420 Frumos capul că i-l lua.
 Nevasta Corbiț venia,
 Măna 'n sânge că băga,
 Capu lu Corbea că 'l lua,
 Creț în brațe mi-l strîngea,
- 425 Și p'obraz il sêruta.
 Ștefan Vodă ce dîcea,
 Dăcă el așa vedea ?
 — Alei, tu ficuța tati,
 Dăcă ți-a fost drag așa,
- 430 Să dea unul Dumneșeu,
 Să facă d'un tîrguleț,
 Și 'n căruță să te puii,
 Pîn tîrg taica să te plimbe.
 Care boier ți-o plăcea,
- 435 Ala taica să ți-l dea !
 Dar ea, mare, ce dîcea ?
 — Taică, tăculiț' al meu,
 Nu'mî trebuie nimenia,
 Numai soțiora mea,
- 440 Dăcă este vorba așa !
 Să dea unul Dumneșeu
 Și tôte țilele mari,
 Să te 'nsori de noue ori,
 Să faci noue feciori,
- 445 Și pe urmă-o cuconiță,
 Să te-adăpe la temniță !
- Mă plătiț cu cîntecu
 Ca lupu cu urletu,
 Când potera'l gonește,
 450 Dă pîlea și se plătește.

CANTECUL LUI MIU HAIDUCUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitrake Parladi, din Vadeni (Gorj).

- Fóie verde foi de roibă,
Aseră la Ștefan Vodă
Mulți boierii s'au strâns la
[vorbă
- Să'mi facă d'o vânătoare
5 După paseri gălbiore,
Că's ușore la purtare
Și sunt dulci la demâncare,
Sus la 'naltul cerului,
Pên' la fagul Miului,
10 Miului haiducului,
Din flórea Cadrinului,
De sub frunza teiului. —
Acolo voi să vă duceți,
Voi pe Miu să'l aduceți,
15 Netăiat neapipăiat,
Nici de armă vătămat,
Că nu-î nimeni vinovat,
Nummai o cracă mi-a tăiat ;
Armele le-a aninat,
20 Să nu-î plóie ploile,
— Ruginesc oțelile. —
Dară sora Miului,
Paharnica Domnului,
Cu pahar la masă 'mî da,
25 Și atunci ea că'mi audia,
Că se face o vânătoare,
Pe Miu să mi-l omóre. —
Ea atunci, când mi-auđia,
Pahar din mână 'i cădea,
30 Mâna supat că'mi băga,
Scotea papuci gălbiori
Și-î lua pe piciorul gol ;
Pe potecă că'mi pleca,
Pe poteca părăsită,
35 Numai de Miu știută.
Când la fag că mi-ajungea,
Imi rupea d'o frunđicea
Și pe buze mi-o punea ;
O dată că'mi șufera,
40 Miul de jos se scula,
- Bună ziua că mi-ș da :
— D'aoleo, soru-mea,
Eū de când te-am măritat,
Nici pragul nu mi-ai călcat.
45 Fóie verde și-o lalea,
Rupea soru-sa a vorba :
— Fóie verde foi de roibă,
Aseră la Ștefan Vodă
Mulți boierii s'au strâns la
[vorbă,
- 50 Ca să'mi facă d'o vânătoare
După fagul dumitale,
După paseri gălbiore,
Că-s ușore la purtare
Și sunt dulci la demâncare. —
55 Dar frati-sēu că-î grăia :
— D'aoleo, măre, soru mea,
Ia veđi, tu, de capul teū,
Nu vedea de capul meū,
Că eū sunt bólă de drac
60 De daū Domnilor de cap !
Dară Miu ce'mi făcea ?
Pe potecă că'mi pleca
C'un Ungurean se 'ntâlnia ;
Dară Miu ce'mi đicea ?
65 — Ungurean cu șapte oi,
Să facem tērg amēdoi,
Să'ți daū eū oře domnescă,
Să'mi daī tu p'a unurescă ;
Să'ți daū flintă ghintuită,
70 Să'mi daī tu bóta pârilită ;
Să'ți daū potcapū domnesc,
Să'mi daī tu p'ă unuresc !
Pleca Miu șuferând,
La șapte oi tot mânând
75 Și Ungureanu ridēnd. —
Când la poiană 'mî ieșia,
Pe'mperat Miu 'ntâlnia,
Bună ziua, că mi-ș da :
— Bună ziua, Ungurene,
80 — Mulțumescu-ți, Ștefan Vodă,

- Dar Impăratu ce'mî grăia :
 — Ia, veđi, f...tu-ı mumă-sa
 Că și ăsta mă știa !
 Ștefan din gură-ı grăia :
- 85 — Ungurean cu șapte oi,
 De când paști câmpurile
 Și tôte pădurile,
 Ori nu știți fagul lui Miu,
 Miului,
- 90 Haıduculuı ?
 — Ba eü știü fagul lui Miu,
 Dar nu las oițele,
 Că le mănă oștirile ! —
 Dar lupărat ce'mî făcea ?
- 95 Șapte oșteni că'mî chema
 La șapte oi că'ı punea,
 Și-ı punea, mi-le păzta,
 Cu Ungureanu pleca, —
 Prin hațiș, prin curpiniș,
- 100 Unde-ı drumu la cărmis. —
 Miu din gură-ı grăia :
 — Ștefan Vodă, dumneata,
 Aici nu-ı la București,
 Să dici că te fudulești;
- 105 Ci-aici ești la hățiș
 La hățiș, la curpiniș,
 Unde merg Domniı cărmis !—
 Mai ridică-ți scările,
 Te lovesc smicelile ; —
- 110 De te-o lovi vre-o smicea
 Ți s'o strica fața ta !
 Când din hățiș că-mı ieșta
 Și la fag că'mı ajungea,
 Atunci Miu ce'mı făcea ?
- 115 Băga mână 'n găurea,
 Și'mı scotea d'un scăunel
 Scăunel de aural
 De ședea Miu pe el. —
 Dară Miu ce'mı făcea ?
- 120 El din gură așa 'mı grăia :
 — Ștefan Vodă, dumneata,
 Să fi lăsat Dumnedeü,
 Acum ți aș lua capul tēü!
 Ștefan Vodă ce'mı făcea ?
- 125 El de frică 'ngălbiniă
 Și începea d'a tremura
 Și din gură așa grăia :
- Aida, Miule copil,
 Căt oi fi eü in Domnie
 130 Tu să fiı in haıducie!
 Când oștile că-ı venia
 Mare masă că 'ntindea
 Și din guuă că'mı grăia :
 — Beai copii și chioțiți,
 135 De 'mpăratu nu 'ngrijii !
 Dară Miu ce'mı făcea ?
 Incepea d'a sufera
 Mulți haıduci el imı stringea
 Și pe Vodă 'nconjura ;
- 140 Paloșul că mi-l scotea
 La Vodă se repeđta.
 Când vrea capul să i-l ia,
 Miu 'n vale se ulta,
 Ce vedea el, nu credea.
- 145 Savaı Calea că'mı venia,
 Surióra Miului,
 Paharnica Domnuluı ;
 Ea la Miu ajungea
 Și 'ncepea de mi-ı grăia :
- 150 — Nică Miu dumneata,
 Iartă-l pe Măria-Sa,
 Că veđi, țara fără Domn
 E ca femeia fără om !
 Dară Miu ce'mı făcea ?
- 155 Pe Vodă că mi-l ținea,
 Cu soru-sa 'l logodia,
 P'amēndoi îi cununa
 La fagul Miului,
 Miului haıduculuı.
- 160 Din munții Cadrinuluı.
 Iară Miu ce'mı făcea ?
 El pe Domn 'mi-l slobođta,
 P'amēndoi îi trimitea
 In oraș in București,
- 165 In ale case mari domnești.
 Acolo nuntă făcea
 Și cu Miu benchetia.
 Dară Ștefan ce'mı făcea ?
 El lui Miu că'ı grăia :
- 170 — Plécă, cumnate, sănătos
 Și haıducește omenos ;
 Haıducește 'n direptate,
 173 Eü nimic n'am ce'ı mai face !

CANTECUL LUI SACALA

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Cristea Cobzaru, din T.-Jiū.

- Pe cel drum cam părăsit,
Părăsit cam de demult,
Cu negare acoperit,
Tare 'mî vine d'un voinic,
5 D'un voinic cam Ortoman,
C'un cal negru Dobrogean;
Să făcea de se trăgea,
La herghelia Sultanului,
Hanului, Sultanului.
- 10 Acolo când se ducea,
Ocol hergheliei da,
Pe herghelegiū nu'l gășia.
In herghelie că intra,
In staroștea juganilor,
15 In fătătorea iepelor,
Acolo, frate, il gășia,
Adormit cu fața 'n sus,
Părea din lume că 'i dus,
Cu arcanul căpătâi,
- 20 Cu paloșu-atârnat in cuț.
Dar Ortoman ce'mî făcea ?
O palmă bună că-î da
Și din somn că mi-l tresvia.
El din somn se deștepta
25 Și lu' Ortoman Țicea :
— De ce pe min' mă suduiești
Și cu palma mă plesnești ?
Eū sînt herghelegiu Sultanului,
Hanului, Sultanului.
- 30 Aici Sultanul m'a rînduit,
De când ream copil mic;
Ca să staū să stăruiesc,
Herghelia să i-o păzesc.
La capul arcanului
- 35 Este-o Țapă vinecioră,
Pintenogă de picioră,
Când pe ea îi încăleca,
Tótă herghelia după ea se ia.
Dar cel vitéz ce'mî făcea ?
40 Șaua pe ea că'mî punea
- Și pe dînsa 'ncăleca.
Ea trăgea de se ducea,
Tótă herghelia mî-o lua ;
Herghelegiu singur rămânea,
45 Incepea, frate, d'a plîngea,
Băga mînile in sin
Și plîngea ca un nebun.
Herghelegiu ce făcea ?
La Sultan că se ducea,
50 Sultanul bine pricepea,
Că la dînsu el venia,
Că i s'a 'ntâmpat ce-va.
Sultanu că'l întreba :
— Ce-ai pățit herghelegiū,
55 Herghelegiū, ciorbagiū ?
Incepea d'a mi-î spunea,
Cum el, frate, pătimia.
Dar Sultan ce mi-ș făcea ?
Potera după el trimetea,
60 Pe voinic că mi-l gășia,
In tîrgu din Cîmpina,
Unde juganî că vindea.
Incepea 'l imprejura
Și pe dînsul mi-l lega
65 Și frumos, frate, 'l bătea,
Cu sfircul gîrbacului
Pe fața obrazului.
Herghelia și-o aduna,
Inapoî că se 'ntorcea,
70 Punea masa și mîncă.
De steajăr pe el că'l lega,
O pînză d'americană lua,
Frumos, frate, o cătrînă,
P'acel hoț înfășura,
75 Atuncia că mi-l lumia,
Cum pe el, frate, 'l chema.
Turcu aci bea, chiuia,
Sacal' ardea și plesnă,
F...tu-î crucea mîni-sa !

MIU SGLOBIU

Cules de Chr. N. Tapu de la bătrânul Precup Urban, Salcia (Teleorman).
A se compara acest cântec cu «Miul Cobiul» și «Miu Sglobiu» din colecția D-lui G. Dem. Teodorescu pag. 490.—496 sq. și cu «Mihu Copilu» din colecția D-lui V. Alexandri pag. 62—68.

- La dealu bărbat,
La malu săpat
Din clocan mî-e fapt,
Nu strică clocanu,
5 Ci strică țiganu
C'ascuțit clocanu
Și mî-a săpat malu.
Plimbă-mi-se, plimbă
Miu Sglobiu,
10 Miu Copilu,
Din topuz cântând
Fôia'n trei plesnind ;
Miu Copilu,
Inșelător de dómne,
15 Iubeț de cucóne,
Umbă nópcea pe rēcóre,
Scutură iarba de roué,
Din topuz cântând,
Fôia'n trei plesnind :
20 — Ha! murgule, ha!
Pe cóstă de plai !
Nópcea că mergea,
Nópcea 'ntunecósă,
Calea mî-e pîetrósă.
25 Nópcea că mergea,
Piatra'mî scăpăra,
Nópcea'mî lumina,
Nópcea ca diua.
30 La pădure deasă,
La poiană grasă,
La lină fântână
Cu apșoră bună.
Acolo se ține
35 Patru-deci și cincî,
Cincî-deci fără de cincî :
Ianoș Unguru,
Cela bătrănu,
Cu barba lungită,
40 Cu bréu 'nvelită
- De rele 'nvechită.
Și el că'mî mergea
Din topuz cântând,
Fôia'n trei plesnind,
45 Topuzu de os
Mult dice dușos,
Córdele de pește
Und'le sdrăncănește,
Inima lui Ianoș topește !
50 Altele de tufă
Mult dice cu trufă,
Pădurea ascultă !
Frunțele șoptia,
Calu se șfia,
55 Drumu că'l lăsa,
Colnicu lua.
Miu ce'mî dicea ?
— Nea, murgule, nea,
Ce-mî lași drumu
60 Și apuci colnicu ?
Calu că-î vorbîa :
— Stăpâne, stăpâne,
Nópcea mē'nseréză
Calea'n codri intră,
65 Codri Irșivinî
Și-a! Suvelniți.
Aici că se țin
Patru-deci și cincî
Cincî-deci fără de cincî,
70 De voinicî levinți,
Duși de la părinți,
De când erau micî :
Ianoș Unguru,
Ala bătrănu
75 Cu barba lungită,
Cu bréu 'nvelită
De rele 'nvechită.
Și e amar de mine
Și e amar de tine !
80 — Di, murgule, di,

- Nu lăsa drumu
 Și-apuca colnicu,
 Nu-ți fie teamă
 Că te iați pe seamă ;
 85 Eū sunt Miu sglobiu,
 Miu copilu !
 Dar câți sunt ei ?
 O sută, o mie;
 Iasă'n cale mie,
 90 Dacă vrea să știe
 Cine e Miu,
 Miu sglobiu
 Păunaș de codru,
 Voinicel de codru,
 95 Înșelător de dómne,
 Iubeț de cucóne,
 Umblă nóptea pe rēcóre
 Scutură iarba de rouě !
 Ianoș l-auđia
 100 Că s'apropia,
 Din topuz căltând,
 Frunđa'n trei plesnind,
 Ianoș l-auđia
 Din gură striga :
 105 — Ia mi vă sculați,
 Înainte plecați ;
 Că eū cam auđ
 Fóia'n trei plesnind,
 Córdele de pește
 110 Un 'le sdrăncănește,
 Inima'mi topește.
 Înainte-ți ieșiți,
 D'o fi vr'un bețiū
 De vinuri stricat,
 115 De fomei fermecat,
 Două palme-ți dați
 Drum să-ți arătați ;
 D'o fi vr'un viteaz
 Să iasă la urmaz
 120 Să nu'mi facă necaz !
 Doi inși se scula,
 'Nainte-ți ieșița,
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 El cu durda da,
 125 Pădurea urla
 Și ei să spéria,
 Îndărăt se da,
 Și toți se scula,
 Toți se'ngrămădía
 130 Și la el venía.
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 El pe ei că se punea.
 Pe toți îi rescula
 Și pe fugă că-și punea.
 135 Ianoș din gură striga :
 — Lăsați puscile,
 Lepădați pistólele,
 Că nouě nă-a venit
 Vremea de prăpădit
 140 Dară Ianoș ce făcea ?
 La Miu se ducea
 Și se 'mbrățișa ;
 La masă'l poftia,
 Amendoi că bea
 145 Și se'nveselía
 Și din gură că dicea :
 — Amendoi să bem
 Și să ospătăm,
 Pe urmă să ne luptăm ;
 150 Care pe care om birui,
 Tot ne-om omori !
 La masă ședea
 Și ei că și-și bea
 Și se'nveselía.
 155 Ei că se scula,
 D'o parte se da,
 La luptă se lua,
 Amendoi că se lupta.—
 Miu copilu răcnía,
 160 Ca cerbu sbiera ;—
 Când în sus îl ridica
 Și de pământ îl trântía,
 Capul îi rēpunea.
 Rēmaseră Ungurii 'ncremeniți
 165 Toți de mórte gătiți.
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 Armele jos le punea
 Și la ei că striga :
 — Cine e să fie,
 170 Acela să vie
 Cu mine'n vitejie !
 Busduganu meu
 Cât mi-este de greū,
 Pușculița mea
 175 Cât este de grea,
 Cine e vitéz,
 Vie să le ea !
 În spate să le puțe,
 Vie cu mine'n vitejie !
 180 Toți că se căsnía
 Nicī unu nu putea,
 Arme'n spate să puțe
 Să fie'n vitejie.—
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 185 Din gură le striga:
 — Fugiți voi,
 Nu sunteți ca noi !
 Lăsați cringu
 Și luați-vě jugu.—
 190 Sunteți ómeni de glótă

Și de sapă lată!
 Miu ce'mi făcea?
 Armele lua
 Cu deștiu le ridica,
 195 La spinare le punea.
 El în cerdac că intra,

Banișorii și-i lua
 Și la disași că-i punea.
 Și pe cal că 'ncăleca.
 200 Îndărăt că se 'ntorcea,
 Din topuz că mi-ș cânta
 Și Ungurii că'mi fugia.

CANTECUL LUI IONIȚA HAIUCUL

Cules de Christu N. Țapu de la Iautarul Dumitru Valeanu, Roșiori-de-Vede, Teleorman.

Fôie verde lămâită,
 Pe deal pe la Craioviță,
 Trece paznici cu Ioniță,
 Să mi-l ducă la temniță,
 5 La temniță la 'nchisóre,
 La 'nchisóre, la gros mare,
 Unde nu'l mai vede sóre,
 Cu cătuși de mânișóre,
 Cu flărele de picîóre!
 10 La 'nchisóre mi l'a pus,
 C'a călcat două cucóne,
 A din deal și a din vale.
 Fôie verde lămâită,
 Pe sus pe la Ialomiță,
 15 Trece tat' al lui Ioniță,
 Cu cinci-șeci de biolițe,
 Să le puțe la temniță,
 Să scóță pe Ioniță.
 Cum ajunse, cum le dete,
 20 Pe Ioniță nu'l mai vede!
 Mai de jos de Ialomiță,

Venia muma lui Ioniță
 Cu cîn decî de vaci legate,
 Să le puțe la temniță,
 25 Să'mi scóță pe Ioniță.
 Cum ajunse, cum le dete,
 Pe Ioniță nu'l mai vede!
 Mai de jos de Craioviță,
 Ibomnica lui Ioniță,
 30 Cu patru cai la căruță.
 Cu cinci-șeci de sălbulițe,
 Să le puțe la Divan,
 Să dea pe Ioniț' afar.
 Ibomnica ce'mi făcea?
 35 De departe 'ngenuchiă,
 De d'aprópe se ruga,
 Gura la Divan mi-o da,
 Nicî o salbă nu lua,
 Pe Ioniță-i dăruia.
 40 — Ai, gaică Ioniță, acasă,
 La copii și la nevastă,
 42 Dacă ți-a fost mintea próstă!

IONIȚA HAIĐUCUL

(VARIANTA)

Copiat de Chr. N. Țapu dintr'un manuscris de Căntece bătrânești ale repausatului Invățator Trotea, din comuna Runcurelu — Mehedinți.

Fôie verde de crăiță,
Pe deal pe la Ialomiță,
Trece tata lu Ioniță,
Cu cin-đecî de bivolițe,
5 Câte cin-đecî brezulițe,
Ce le duce la temniță,
Ca să'mî scotă pē Ioniță.
Cum ajunse, cum le dete,
Pe Ioniță nu'l mai vede!
10 Fôie verde d'o crăiță,
Maî in jos pe Ialomiță,
Trece frațiî luî Ioniță
Cu cin-đecî de cărlănițe,

Câte cin-đecî sirepele,
15 Cu cođile mititele.
Cum ajunse, cum le dete,
Pe Ioniță nu'l mai vede!
Fôie verde de crăiță,
Maî pe jos de Ialomiță,
20 Trece sora lu Ioniță,
Cu cin-đecî de sălbulițe.
Trânti salba și-o cunună,
Și pe Ion il luă de mână:
— Noî te ținém la Domnie,
25 Tu ai fost la grea urgie!

ALDE NAE DIN VADENI

Cules de Chr. N. Țapu din comuna Novaci-Gorj.

Fôie verde trei coceni,
Este Nae din Vădeni
Și cu căți-va orașeni,
Cu Ioniță Pițigoî
5 Și maî e unul Băloî,
Ce face dintr'un pol doî.
Eî nu fură, ci hoțesc,
Joîa 'n târg le tălmăcesc,
Cu Scurtu din Măgherești
10 Și cu Cocoș din Bălcești.
Joîa 'n târg eî se strângea,
La Pițigoî se ducea,
Mare masă-î aștepta,
Gătită de Ilinca.

15 De la masă se scula,
Podu Jiului trecea,
La un popă se oprîa,
Doî inși in curte intra,
Sus pe scări că se suîa,
20 De ușa că'mî impingea,
Ușa 'nchisă că ȳerea.
Zamfirache ce'mî făcea?
Ușa popii că spărgea
Și in casă că'mî intra.
25 Popa un băiat avea,
Ușa deschisă vedea,
Pușca 'n mână c'o lua
Și 'ndată o slobođia,

Pe Zamfirache 'mpușca,
 30 Și pe Cocoș il rănîa.
 Iară Cocoș ce'mî făcea?
 Jos pe scară că se da,
 La tovarăși că mergea
 Și din gură așa dîcea:
 35 — Incălicați
 Și haideți,
 C'am hoșit, cât am hoșit,
 Aicea ne-am prăpădit!
 Sus pe cai încăleca,

40 Către oraș că pleca,
 La Pițigoî că mergea,
 Masă mare 'y aștepta,
 Gătîta de lîncea.
 Iară Cocoș ce făcea?
 45 De pe cal descălica,
 La hodaie că mergea,
 Aprindea de-o luminare
 Și vedea rana lui mare,
 A doua și Cocoș mōre

CANTECUL LUI CORBEA

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Țapu, din gura lăutarului Cosma Tuța, din Comuna Bărbătesci-Vâlcea.

Fōye verde de cireși,
 Mai aprōpe 'n Stolenești,
 Mai departe 'n București,
 Și sint case mari domnești,
 5 Și sint multe foșōre,
 Zugrăvite pistricîōre,
 'Și 'nsōră Vodă fecîōru.
 Mulți ostași că 'mî aduna
 Și prin oraș trimetea,
 10 Toți boierii 'i aduna.
 Toți boierii tērguluî,
 Și cu ai Carmaziuluî
 Ca stâlpii pămēntuluî,
 Feșnicii 'mpēratuluî.
 15 Cînd boierii s'aduna,
 Cu mozica cînd cînta,
 Și la masă s'așeđa,
 Pe urmă ce sē vedea?
 Iată Corbea că'mî venîa,
 20 Pe un călușel cam mic,
 Și el un negru haîduc.
 El acolo cînd venîa,
 Boierii toți se scula,
 Cu cîntări că mi'l primîa,
 25 Și la masă că'l postîa.
 Ștefan-Vodă ce'mî făcea?
 Fecîor de masă 'mî punea,
 Pahar la masă îi da,

Iar boierii bea, nu bea,
 30 Corbea bea pēn' se 'mbēta.
 Iar la masă ce'mî mîncea?
 Numai pește și postrungă,
 Și pană de caracudă,
 C'am auđit din bētrîni
 35 C'ala e pește mai bun.
 Dar boierii ce'mî făcea?
 Tot de Corbea 'mî vorbîa,
 Corbea pe urechi băga.
 In capu mesii cin' era?
 40 Tot Corbea impelițatul,
 Care e frate cu dracul.
 El odată ce'mî făcea?
 Cu levodverile foc că'mî da,
 Doi ministrii că 'mpușca.
 45 Ștefan-Vodă ce'mî dîcea?
 — Iată, f..tu-î mumă-sa,
 Ce să-mî facă mie așa?
 Trei gealapi că'mî trimetea,
 Frumos pe Corbea 'l lega,
 50 Cu trei funii de mătase,
 Cât un braț voînic de grōse
 Din ele să nu mai ȳasă.
 Ștefan-Vodă ce'mî făcea?
 Pēn' la Juri că mi-l ținea,
 55 Și țapa că 'o gătîa.
 Dar Juri ce mi-î făcea?

- De la țapă că'l scăpa,
La temniță 'l trimetea.
Sus pe apa Jiului,
60 Jiului Codriului,
Unde-î dor voinicului;
La cea temniță pârliță
De nouă ani părăsită.
Și acolo că mi-l băga,
65 Cu trei funii că'l lega
Cu trei funii de mătase
Cât un braț voinic de gróse.
Foțică și o lalea,
Și lacătu-î punea,
70 Lacătu cât banița,
Și cheia de cincî oca,
Ca să nu scape Corbea.
Dară Corbea ce'mî făcea?
Odată că se 'ntindea,
75 Două funii le rupea,
Numa una rămânea,
O funie nodurosă,
Tate carne, razmă 'n óse.
Foie verde și o lalea,
80 Vestea 'n țară ajungea,
Că s'a închis Corbea.
Iară măsă c'auđia,
Trei azmișóre făcea,
După Corbea că'mî pleca,
85 La Ștefan-Vodă ajungea.
Trei ڃile ședea la pórtă,
Nebăută, nemâncată,
Și de nimeni ne'ntrebată.
Foie verde și-o lalea
90 Ștefan-Vodă ce'mî ڃicea :
— Babă slabă și bētrână,
Cu briul de lână
De pēr de cămilă,
Cu doi dinți 'n gură,
95 De trei ڃile șeđi la pórtă,
Nebēută, nemâncată?
Dară baba ce'mî ڃicea ?
— Să trăie,ți, Măria-Ta!
Câți boieri de sama Corbiî
100 Toți au fost în veselie,
Numa Corbea 'n pedepsie.
Pe Corbea ca să mi-l dați,
Ca să'mî iaú d'o nor în casă,
Să'mî dea paharu la masă;
105 La vremea de slăbăciune,
Să'mî aducă d'un tăciune,
Să'mî aducă un pic de apă,
Să'mî așite un foc în vatră.
Așa baba ce'mî ڃicea?
110 — Ștefane, Măria-Ta!
Pe Corbea ca să mi-l dați
- Și singură nu mă lăsați !
Ștefan-Vodă ce'mî ڃicea ?
— Pe Corbea l'am însurat,
115 Bună mirésă l-am dat
Tot pe Vișa,
Căpinișa,
Și de zestre ce l-am dat ?
Tot satul Corbenilor,
120 Și cu-al Coșofenilor.
Bucătar că ce l-am pus ?
Un vultur
Cu capul sur,
Ca să-l scobescă la c....
125 Iar baba ce mi-ș făcea ?
Dacă d'astea auđia,
Potecuța că mî-o lua,
La temniță se ducea
Și prin gratii se uita
130 Și pe Corbea că'l striga :
— Corbeo, Corbeo, fiul maichii
De ești mort,
Ca să te port;
De ești viu,
135 Ca să te știu ?
Dară Corbea ce'mî ڃicea ?
— Maică, măiculița mea,
Nu sînt mort ca să mă porți
Ci sînt viu,
140 Ca să mă știî.
Maică, măiculița mea
Eu aici când m'a băgat,
Șerpiî eraú ca fusile
Și-acum sînt ca grinđile;
145 Bróștile ca nucile
Și-acum sînt ca ploștile !
Óri știî, maică, când eram,
Ničí mustața că n'aveam,
Ničí barbă n'o năzăream;
150 Dar acuma, maica mea,
Mustățile,
Umerile,
Și barba genunchile !
O hoțóică
155 De șerpóică
Pe mine că m'a 'nșelat,
Puî în barbă mî-a fătat;
Când se 'ntinde, mă cuprinde,
Se sgărcește,
160 Mē fărșeste,
Inimióra mî-o topește !
Așa, măiculița mea,
Ce-a ajuns ca să nu'mî fac ?
Acasă ca să te duci,
165 Ouē roșiî să'mî aduci,
Să maî daú pe la mocani,

- Să mă scôță pe grătari ;
Lopătari ca să'mi tocmești,
In colțul grajdului să mergi,
170 Să'mi scoți pe Roșu nebunu,
Că e înșelat,
Și 'nfrénat,
De nouă ani nepipiat.»
Așa baba ce'mi făcea ?
- 175 Acasă că se ducea,
Lopătarii mi-î tocmea,
In colțu grajdului mergea,
Vr'o două locuri săpa,
Și-o tăiniță că'mi făcer.
- 180 Mare piatră ridica
Și-o gaură se vedea,
D'abia pe murgu zărea.
Treî lopătari că intra
Și pe Roșu că'l scotea ;
- 185 Iară Roșu că'mi ieșia
Și prea tare necheza,
Munții se cutremura,
Copaci mari se resturna,
De nu'l vedeai pe Corbea.
- 190 Dară baba ce'mi făcea ?
De căpăstru că mi-l lua
Și 'n oraș cu el pleca,
Toți boțerii se mira.
'Naintea babi ieșia,
- 195 Fete mari că 'nbolnăvia,
Cucóne că se stirpia.
Ștefan Vodă ce'mi făcea ?
— Babă slabă și bătrână
Nu ți-e Roșu de vëndare,
- 200 Să-ți dau galbeni și parale ?
In ruble l'oi socoti
Și'n galbeni l'oi cântări.
Iară baba ce'mi făcea ?
— Nu mi-e Roșu de vëndare,
- 205 Să'mi dai galbeni și parale,
Mi-e Roșu de dăruială
Inaintea Mării-Sale,
Scoți pe Corbea d'inchisóre.
Ștefan Vodă ce'mi făcea ?
- 210 Strejer verde că'mi bătea
Și pe Roșu că'mi lega,
Treî gealapi mi-î trimetea,
Frumos pe Corbea scotea
Și mi-l scotea la mirare,
- 215 Unde vënd mocaniș sare.
Treî bărbieri că'mi punea
Pêně pe Corbea'l rădea
Pêně la apus de sóre
Pêru-î zace hartapale.
- 220 Fóye verde și o lălea,
Tot mai frumos Corbi-î sta
Iară Corbea ce'mi făcea ?
O dată se repedía,
Mâna pe Roșu 'mi punea
225 Și pe el că 'ncăleca,
Dece ziduri că'mi săria
Și de ele n'atingea,
De-al dracului ce era.
Ștefan Vodă ce'mi făcea ?
- 230 — Iată, f...tu-î mumă-sa,
De când măca m'a făcut,
Cal ca ăsta n'am vedut.
Iară Corbea ce'mi făcea ?
— Ștefan Vodă, dumneata,
- 235 F...tu-mi-ți cucóna tă,
Tólele tóte după tine
Adu să le 'mbrac pe mine,
Când oi încăleca la scară,
Să mi te dea de ocară.
- 240 Cușmanul din capul teú
Adu-l să'l pun într'al meú;
Castanul de 'mpărăție
Să mi-l dai și p'ala mie,
Când oi încăleca la scară,
- 245 Să nu te dea de ocară!
Ștefan Vodă ce'mi făcea ?
De tóle se desbrăca
Și pe Corbea'l imbrăca
Iară Corbea ce'mi făcea ?
- 250 Pên'la cal se repedía
Și pe mă-sa c'o lua
Și la spate c'o punea,
Zece ziduri că-mi săria
Și de ele n'atingea
- 255 Și cu mă-sa se ducea.
Ștefan Vodă ce'mi făcea ?
— Să veđi, dracu împelițat
Mă lăsă gol dăsuțat
Numai cu fesu din cap !
- 260 Dară Corbea ce'mi făcea ?
Cu măsa că se vorbea :
— Măcă, măculița mea,
Ce-a ajuns ca să nu-î fac ?
Să-î omor telegarii ?
- 265 El are, mare galbeni mulți
Și-și cumpără alții murgî ;—
Ca să-î omor nevasta ?
Se 'nsórá și'și ia alta.
Dară mă-sa ce'î făcea ?
- 270 — Corbeo, Corbeo, fiu măchi,
Aštéptă pênú-o 'nsera,
La stupărie să mergi,
Deștiu 'n miere ca să'l bagî
Și la leagăn să te tragî,
- 275 Ca să-î turî coconașu. —
Unde era să te pue pe tine,

- Să-î infigî copilaşul bine!
Iară Corbea ce'mî făcea?
Aştepta pênă'n sera,
280 La stupină că'mî mergea
Deştiu 'n mîere că băga
La leagăn că se trăgea
La buzele copilului da,
Nici dracu că mi-l simţea
285 Când copilul îl fura
Şi la ţepă că-l ducea,
Luî milă i se făcea,
Numa de faşă îl punea.
Ştefan Vodă ce'mî făcea?
290 Despre diuă se scula,
Măna'n leagăn c'o punea,
Copilaşu nu găşia.
De păreţi că se trântia
Şi rău capul şi-l zdrobea;
295 Cucóna se chinula,
Păr din cap işi jumulea.
Ştefan Vodă ce'm făcea?
Ochîan pe masă punea
Şi la ţepă îl zărîa,
300 Copilaşul luî plângënd,
Din gură şurligăind
Şi din lăbuţe bătënd!
- Ştefan Vodă ce'mî făcea?
Argaţilor mi-î trimetea
305 La ţepă ca să se ducea
Şi copilaşul că'l lua
Şi pe masă că-l punea,
Şi la pîlea 'l căuta,
Vătămat că nu'l găşia;
310 Dece miî de pungi le lua,
Şi cu aur le umplea,
Navală Corbea că'mî da;
Nouă care că'mî umplea
Şi cu ele că pleca.
315 — Măi Ştefane dumneata,
F....tu-ţi cucóna ta
Asta e simbria mea,
Care am slujit eû pe ea!»
Du-te Corbeo sănătos,
320 Că tu la mână 'mî-ai fost
Şi vrednic eû nu ţi-am fost!
- Mă plătiî cu cîntecu
Ca şi lupu cu crîngu;
Când vîntătorî 'l întăleşte,
325 Dă pîlelea şi se plăteşte,
Maţile-î remăn in crîng
Şi pîlelea-î se duce 'n tîrg.

IANOȘ UNGURUL

Comunicat de colegul meu Normalist, Ilie Constantinescu-Dioști (Romanași)

- La mägura 'naltă,
 Inaltă și săpată,
 Făcută de piatră,
 Poartă mi-se, poartă
 5 Tot Miul
 Sglombiul,
 Fecioraș de Sirb
 Bașmarghiol de Lotru,
 Ștejărel de codru,
 10 Drăgălaș de fete,
 Iubeș de neveste.
 El că se purta,
 Calu-și arănea ;
 Da iarbă de lésă,
 15 Facă coama désă,
 Coadă retezată
 Cum e 'n lumea tótă ;
 Bea apă din Olt.
 Se 'ngrașă de tot.
 20 — Murgule, Murgule,
 Eū te-am arănit
 Și te-am ștrejuit,
 Nū m'am odinit ;
 Să te priponesc,
 25 Să mă odinesc.
 El mi-l priponă,
 Frumos c'așternea
 Și se răsturna,
 Cu calu-mi vorbă :
 30 — Murgule, Murgule,
 Tu, când mi-ei vedea
 Tot pe cine-va,
 Din picior să bași,
 Priponul să-l miști
 35 Și tu să-mi necheză,
 Ca să mă deștepți.
 El mi-l priponă
 Și se răsturna,
 Copusul lua,
 40 In gură mi-l punea,
 Copusul de os,
 Mult cânta frumos !
- Coardele de sirmă
 Inima-mi fărîmă !
 45 Pe el l'aușia
 Ianoș Ungurul,
 Cela bătrânul,
 De-a spart Brașovul,
 F...tu-î sufletul !
 50 Brașovul Pa spart
 Și el c'aū plecat
 Cu cincî-deci de inși,
 Eraū fraivoinicî,
 Cu mantale lungi,
 55 'Ncalțași in opincî,
 Cu căciulî tot 'nalte,
 Inalte, stogoșate,
 Lăsate pe spate
 Tot de strinătate.
 60 Și el c'aū plecat
 Tot prin codrii verdî,
 Prin d'albe liveđi,
 Pe el l'aușia,
 Din copus cânta.
 65 Ianoș ce-mi făcea ?
 O dată striga :
 — Măi cincî deci de inși,
 'Ncalțași in opincî,
 Cu căciulî tot 'nalte,
 70 Lăsate pe spate
 Tot de strinătate,
 Voi că mi-ași dormit
 Și v'ași odinit,
 Eū v'am ștrejuit
 75 Și eū am aușit
 Un copus cântând,
 Coardele de sirmă
 Inima-mi fărîmă !
 Cușele de soc,
 80 Mult cântă de foc !...
 Voi că să-mi plecași
 Tot de curmezis
 Și de curpenis,
 De loc să-l găsiți ;

- 85 De-o fi vr'un nebun
De-o palmă să-î dați,
Calul să-î luați,
Drum să-î arătați ;
De-o fi vitéz bun,
- 90 Noi să ne lovim
Să ne isbândim.
Ceî cinci-deci de inși,
Ei că mi-și pleca
Tot de-a curmeziș
- 95 Și de-a curpeniș. —
De loc mi-l gășia
Numai cât bate pușca ;
Calul că-î vedea,
Din picior bătea
- 100 Și când necheza
Priponul mișca,
De mi-l deștepta. —
Miu ce grăia ?
Calul blestema :
- 105 — Murgule, Murgule,
Lup să te mănânce,
Mai rău nu ț-oî dice !
Cum tu nechezași,
Priponu'l mișcași,
- 110 De mă deșteptași ?
Ce frumos visam !
Eū că mi-ș vedeam
Tot cinci-deci de inși,
Era fraivoinicî,
- 115 Veniți după munți,
Cu mantale lungi,
Cu căciulî tot 'nalte,
'Nalte, stogoșate,
Lăsate pe spate
- 120 De străinătate.
Cu ei că era
Ianoș Ungurul,
Cela bătrânul
De-a spart Brașovul,
- 125 F...tu-î sufletul !
Brașovul l'a spart
Și el c'aū plecat
Tot prin codrii verđi
In d'albe liveđi.
- 130 Calul ce mi-și grăia :
— Stăpâne, stăpâne,
Vis ce l-aî visat
Ți-e cu adevărat ;
Eū că mi-am vedut,
- 135 Din picior mi-am dat
Și mi-am nechezat,
De te-am deșteptat.
Miul ce-mi făcea ?
Șaua c'o punea,
- 140 Sabia-mi scotea,
Cu ei se întâlnea.
Miu ce'mi grăia ?
— Mai cinci-deci de inși
Santeți fraivoinicî,
- 145 Cine v'a mânat,
Capul v'a mâncat !
Ei că-mi răspundea :
— Pe noi ne-a mânat
Ianoș Ungurul,
- 150 Cela bătrînul,
F...tu-î sufletul,
De-a spart Brașovul ;
D'ei fi vr'un nebun
De-o palmă să-ți dăm,
- 155 Calul să-ți luăm,
Drum să-ți arătăm
Miu răspundea :
— Nu sânt vr'un nebun
De-o palmă să-mi dați,
- 160 Calul să-mi luați,
Drum să-mi arătați,
Și sânt vitéz bun.
Noi să ne lovim,
Să ne isbândim ;
- 165 Niște mâini curmate
N'aū cu cin'se bate,
Cu sirmă legate,
Fie șapte sate. —
Ei îndărăt se 'ntorcea,
- 170 Lui Ianoș spunea.
Ianoș ce-mi făcea ?
Steag că'mi ridica
'N bătaie pleca,
Cu el se 'ntâlnea.
- 175 Miu ce-mi făcea ?
De trei ori că-î ocolia,
Pe Ianoș tăia.
Ailanți ce făcea ?
Arme-mi lepăda,
- 180 Toți că 'ngenuchia,
La el se prăda,
Miu ce făcea ?
La rând că-î punea,
Unu c'alegea,
- 185 Mai mare-l punea
Și drumu le da,
Să se arănească,
Să nu se prăpădească.
Miu ce făcea ?
- 190 Acas' se ducea,
Pe mă-sa 'ntreba :
— Maică, maica mea,
Să'mi spuî, mie, adevărat,
Frunzuliță razachie,

- 195 Cine mî-a fost taică mie,
De m'a făcut d'el voinic,
Ce am gândit,
Mî-am isbindit?
Mă-sa ce grăia?
- 200 — Maică, cine te-a făcut,
S'o fi prăpădit,
Că este de mult!
El că te-au făcut,
Ianoş Ungurul,
- 205 Cela bătrănul,
De-a spart Braşovul.
Braşovul l'a spart
Şi el c'au plecat.
Cu cincî-decî de inşi,
- 210 Era fraivoinicî,
Cu mantale lungî,
'Ncăltaşi in opincî,
Cu căciulî tot 'nalte,
'Nalte, stogoşate,
- 215 Lăsate pe spate,
Tot de strînatate.
Ei că mî-au plecat,
Tot prin codri verdî,
In d'albe liveđi!
- 220 Miu c'auđia,
Lăcrămî că-i cura,
Calu 'ncăleca,
Indărăt se 'ntorcea,
Pe ta-sëu lua,
- 225 Pe cal că'l punea,
Acas 'l-aducea,
Tron că mi-î făcea,
Popii că-î strîngea,
Pe el că-l sluja
- 230 Şi mi-l ingropa
La mănăstirea domnească,
Ca să mi se pomenească!
Şi, neică, s'o pomeni
Cât soare pe cer va fi!

CANTECUL LUI IANCU JIANU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Ţapu, de la cobzarul Cristea, din T.-Jiu.

- Fóte verde leuşten,
N'aşi audit d'un Jian
Şi d'un şiret de Mislén,
Şi d'un hoţ de Ungurén,
5 Care se plimbă prin pădurî,
Cu şaispre-dece pandurî,
Toşi cu chebe cu potori buni,
Cu găitanî prin cusăturî?
Uite-ai dracului infocaşi,
- 10 Cum se plimbă de harmaşi,
Cu frânte arme 'ncărcaşi!
Umblă ca nişte turbaşi,
Sécă creştinî la ficaşi!
Pe care prindea
- 15 Smulgea,
Prea, frate, lumea speria,
Da jalbă la Caragea.
Dar Caragea ce făcea?
Poteră la el mâna,
- 20 Jianu nu se spăimânta,
Punea masa şi mânca,
Carabina 'mî o umplea,
Şi in poteră c'o slobodîa,
Nimica nu înţelegea,
25 Căci şi el se spăimânta.
Atunci pe el că'l întreba:
— Măi, Jiene, de unde vii?
— De la tîrg de peste Jiî?
— Jiene, ce-ai tîrguit?
- 30 — Dat'am aur şi argint,
Luat'am iarbă şi plumb,
Să duc la băeşi la crîng,
Că's băeşi făr' de minte,
Risipesc la glonţe multe,
- 35 Nu le stă 'nimenî 'nainte!
Dar Caragea că'mî auđia,
La dînsul că se ducea,
Cu nişte voinicî levinşi,
Strînşi de vină,
- 40 Bunî de mână,

- Grași la față,
 Groși la cefă,
 Cu mustăți în vârvarichî,
 Aferim ! ce mai voinică,
 45 Străini de pe la părinți !
 Dar Jian se spălmânta
 Și la pod el că mergea,
 Din guriț' așa striga :
 — Măi podar, podar,
 50 Trage podul,
 Să trec Oltul,
 Că p'aici mă calcă focul !,
 Când podar că'mi auđia,
 Măi tare podul lega,
 55 Pin vase că s'ascundea.
 Dară Jianu striga :
 — Măi podare, trage podu
 [mai d'adrecht,
 Să nu-ți dau vr'un glonț în
 [pșept,
 Să te adorm, să te deștept !
 60 Podarul că'mi auđia,
 Luț Jianu respundea :
 — Măi n'ați auđit d'un Jian,
 Că ȳa vinu fără banı,
- Și miei de la cıobanı,
 65 Și el nu dă nici un ban ?
 Și păinea de la brutari,
 Și el nu dă nici un ban ?
 — Când oi sta să tot plătesc,
 La ce focu haıducesc !
 70 Miu Panduru din gură-ı grăla:
 — Măi Jiene dumneata,
 Lasă-te d'atita hoție
 Ca să-ți dau d'o boșerie !
 F...tu-ți boșeria în bot,
 75 Ađi mi o daı,
 Măine mi-o ȳei !
 Tu cu boșeria ta,
 Eū cu haıducia mea !
 Cāt câștigı tu într'o vară,
 80 Eū câștig numai într'o séră,
 Și beaū cu mândrele tótna !
 Ore Jiene, nu-ı pecat,
 C'aı fete de măritat
 Și flăcăi de ınsurat,
 85 C'oi să morı spınzurat ?
 Măi las'o dracului de hoție,
 C'oi să morı în pușcarie !

CANTECUL LUI CATANUTA

(VARIANTA)

Cules de Christea N. Tapu din gura lautarului Ion Tuța, din com. Păsesci-Vâlcea.

- Frunđuțiță gutuiță,
Pe cel deal pe cea culmiță,
Mi se plimbă un Cătănuță,
Singurel cu-a lui mândruță
- 5 Cu doi-spre-ce catărași
Incărcați de gălbenași;
Cu doi-sprece catărei,
Să plimbă Ghiță cu ei,
Cu mâinile'n pozinari
- 10 Cu doi-spre-ce lautari.
Iară Ghiță ce'mi dicea?
— Mândro, mândruța mea,
Pe tine de când te-am luat,
Un cântec nu mi-ai cântat!
- 15 Iară mândra ce'mi dicea?
— Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
Eă, măre, când ți-oî cânta,
Ape mari s'or turbura,
Munți că s'or surupa,
- 20 Ai făgi mari s'or despica
Livezile s'or 'ncurca;
Că mi-e glasul fomefesc,
Și mi-e glasul voinicesc,
Când oî începe d'a cânta,
- 25 Harambașa m'o auđia,
Harambașa de hađduc
Peste patru-deci și cincî!
Iară Ghiță ce'mi dicea?
— Cântă-ți, mândro, cântecu
- 30 Că mi-e drag ca sufletu!
Incepea de mi-a cânta,
Harambașa m'o auđia,
Harambașa de hađduc
Peste patru-deci și cincî.
- 35 Verde frunđuă și-o lealea,
Dară Ghiță ce'mi făcea?
Ochiș la vale și-arunca,
Ce vedea el, nu credea,
Că tare'mi venia d'un voinic,
- 40 Călare p'un cal cam murg,
Strălucind din câte-o nare,
Și'n buestru 'n fuga mare,
Din pistole tot trăsând,
Gardurile pologind;
- 45 La Ghiță, că mi-și venia,
Bună ziua că mi-și da.
— Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
Dămi mie pe mândra ta!
— Eă pe mândra nu ți-o daă
- 50 Că mi-a dat'o sócră-mea,
Să fie soția mea!
— Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
Dă-mi tu, frate, pe murgu,
Murgu cela nebunu.
- 55 — Eă pe murgu nu ți-l daă,
Că mi l'a dat socru-meă,
Să'mi pótrec trupușoru meă!
— Dă-ți, mă ghiță, paloșul,
C'acuma îți iaă capul!
- 60 — Eă paloșu nu ți-l daă,
Mi l'a dat cumnată-meă,
Să'mi păziéscă capul meă!
Harambașa ce dicea?
— Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
- 65 Ori-ce mórte vreă, poștește:
Ori vreă mórte 'tunecósă,
Ori vreă mórte luminósă;
Ori în săbiu ne tăfem,
Ori în pușci să ne'mpușcăm,
- 70 Ori la luptă să ne luăm?
— Ai la luptă să ne luăm,
Că e bună și'nțeléptă
Și de Dumneđuă lăsată!
Verde frunđuă și-o lealea,
- 75 Harambașa ce făcea?
Pe Ghiță'l imbrățișa
Și la luptă se lua.
Și ei, frate, se lupta
Di de vară
- 80 Pēnē'n séră
Făr'de pic de năđușelă.
Dară Ghiță ce'mi făcea?

- Se lupta, ce se lupta
Cureluşa i se rupea,
85 Şi din gură-atunci grăia :
— Mândro, mândruliţa mea,
Săi de'mi 'nodă curéua,
Că'mi tale hoju viaţa !
Iară mândra ce'mi dicea ?
90 — Ghiţă, Ghiţă dumnea-ta,
Care, frate, o remănea
Soţie mi s'o chema !
Dară Ghiţă ce'mi făcea ?
Trei lacrămî din ochi vërşa,
95 C'o mână cură 'noda
Şi cu una se lupta.
Dacă curéua 'noda
Pe Harambaşa 'mbrăţişa
Şi cu el mi se lupta
100 Di de vară
Pêně'n séră
Făr' de pic de năduşelă ;
L'aducea ce'l aducea,
Pêně'n brău că'l îngropa.
105 Dară mândra ce-mi dicea ?
— Ghiţă, Ghiţă dumnea-ta,
Cum prăpădiş Domnia,
Dă te blestémă ţara !
Dară Ghiţă ce făcea ?
110 Şele pe doi cai punea,
La sócră-sa că'mi pleca :
— Mândro, mândruliţa mea,
Eü pe tine de când te-am luat,
Pe la mă-ta n'ai mai dat !
115 Şele pe doi cai punea
La sócră-sa că pleca.
Mâna'n pozinar băga,
Mică cheiţă scotea,
La pimniţă descuia,
120 Mică ploschiţă umplea ;
La disagi mî-o aşeşa
Şi la sócră-sa 'mî pleca
El mergea ce mi-ş mergea,
- La o fântână tăbăra,
125 Mică cheiţă scotea
La disagi că descuia,
Mică ploschă scotea
D'o vadră şi cinci oca,
Măsura 'mpăratului,
130 Vadra Ţaligradului,
El n'avea cui închina
Şi-o da mândri ca să bea :
— Ţine, mândro, vin de bea
De la mânuşiţa mea,
135 C'o'i mai bea, orî n'o'i mai bea
De la mânuşiţa mea,
Curva 'ncepea d'a rēdea
F... tu'î crucea şi legea !
Dară Ghiţă ce făcea ?
140 El pe vale se uita
Nişte clăi de fên vedea,
Care fără vërf mî-era.
Mâna pe mândră-o punea
Frumos, frate, mî-o toca
145. Şi vërf clăilor făcea.
Numai ţiţele alegea
La disagi că le punea
Şi la sócră-sa'mî pleca :
— Mai ţii, maică, varză acrå,
150 Să băgăm cu carne grasă
Din fi-ta ta cea frumósă,
Dacă i-a fost mintea próstă ? !
Iar sócră-sa că'î dicea :
— Lasă'î fie rindu-aşa,
155 N'a ascultat de vorba mea !
Dară sócră-sa ce făcea ?
Eşta afară tot plângënd,
Intra'n casă tot rēdënd.
Dară Ghiţă ce dicea ?
160 F... tu-ţi crucea mâne-ta !
Curvă mî-a fost fieta ta,
Mai curvă eşti dumnea-ta,
Să te scot în bătătură,
164 Să te toc ca pe untură !

A D E N D A

CÂNTECE BĂTRĂNESCI-HAIDUCESCI

CHERA CHERALINA

(VARIANTA)

Comunicată de D-l prof. Universitar Gr. Tocilescu — de la lautarul Ilie C. Manafu, din Cătușul Bucoviciului, Comuna Vela.—Dolj.

Veți mai sus cântecul «Kira Kiralina».

<p>Fôie verde fôie frunză,
Fôie verde ca mălura
De din jos de schilă,
Din jos de Brăilă,
5 Car că mi-se 'ncarcă;
Două trei stambôle,
Nouă saraôle.
Dar de ce se 'ncarcă ?
Marfă femeiască
10 Că e mai bănosă,
Sculuri de mătasă (bis),
Marfă femeiască
Că e mai bănosă.
Dar cine le 'ncarca ?
15 Un arap sanglap,
Negru și buzat,
Cu lutu pe cap
Ca solzii de crap,
Cu lutu pe bucă
20 Ca solzii de știucă. —
Fôie d'o sarma,
Cine 'mî tîrguia ?
Chera Cheralină,
Frumușica zină, (bis)
25 Flóre din grădină
Ruptă din tulpină.
Chera ce'mî avea ?
Nouă buți de vin,
Două de rachiü.
30 Vinu cine'l bea ?</p> | <p>Al arap sanglap
Cu lut di pi cap
Ca solzii de crap,
Cu lutu pe bucă
35 Ca solzii de știucă. —
Flóre d'o sarma,
Din gură 'y dicea :
-- Cheră Cheralină,
Frumușică zină,
40 Flóre din grădină,
Aida tu cu mine,
In țara arăpescă,
Să se pomenescă ! (bis)
Al arap sanglap,
45 Negru și buzat
Cu lut di pi cap
Cu solzii de crap,
Cu lutu pi bucă
Ca solzii di știucă,
50 Cu mustăți de rac
Parc'ar fi un drac ;
Cherei că dicea :
— Chera Cheralină,
Aida tu cu mine
55 E bine de tine !
D'ai mergea cu mine,
Eü tie ț-o'i face
Coperișul tîu
Parale mărunte
60 Pe sirmă țesute (bis)</p> |
|---|--|

Sunt la zaraf multe ;
 Perióra ta
 Gălbiorî mărunți
 Sunt la arapî mulți.
 65 Fôie d'o sarma,
 Cu vorba 'nșela,
 La hazna mergea ;
 In șeică c'o punea,
 Pe Dunăre 'n jos
 70 Mergea cu folos. (bis)
 Din gură 'mî dicea :
 — Lopătarilor,
 Lopătarilor,
 Voi luntrașilor
 75 Care nouă țile
 Sá mérgă 'n trei țile,
 Că voiú plăti bine! (bis)
 Pe Dunăre 'n jos,
 Mergea cu folos,
 80 C'o cârmă de os,
 Cum cânta frumos ;
 C'o cârmă de sirmă,
 Cum cânta a milă.
 Frățiorî ei,
 85 Din și Costandin,
 Hoțiî Brăiliî,
 Șerpiî Dunării,
 Frațiî ei venîa,
 La pórtă 'mî trăgea,
 90 Din gură 'mî striga :
 — Chera Cheralină,
 Sora nóstră bună!
 Flóre din grădină,
 Ruptă din tulpină,
 95 Deschide pórtă,
 Băgăm haznaua ;
 C'am negustorit,
 De ne-am procopsit !
 — Chera nu răspunde,
 100 Că n'are de unde !
 Mumă-sa țieșta
 Și lor se plângea :
 — Chera nu răspunde,
 Că n'are de unde !
 105 — Mumă, mumă-mea,
 Nu poți cu gura,
 Arată cu mâna,
 Cotro a mers Chera ?
 — Pe Dunăre 'n jos,
 110 Mergea cu folos,
 C'o cârmă de os,
 Mergea cu folos,
 Cum cânta frumos ;
 C'o cârmă de sirmă,
 115 Cum cânta a milă !

Flóre d'o sarma,
 Frațiî ce'mî făcea,
 Din și Costandin ?
 Flóre d'o sarma,
 120 In margine se da,
 Ochianu-l punea
 Și se că uita,
 Luntrea c'o vedea.
 Asvirlita 'mî da,
 125 Buzdugane 'mî trăgea,
 Cârma o frângea,
 A cârmă de os,
 Cum mergea frumos,
 Și-a cârmă de sirmă,
 130 Cum cânta a milă.
 Flóre d'o sarma,
 In loc se 'nvirtîa,
 Ca vêrtelnița,
 Pêně mî-ajungea,
 135 In luntre sârîa.
 La arap mergea,
 Culcat il gășia ;
 Când se țice trei sarmale,
 Și cu capu 'n póle.
 140 Fôie d'o sarma,
 Cu Chera 'mî vorbîa :
 — Fôie matostat,
 Pe cine-ai întrebat,
 Când te-ai măritat ?
 145 Cu cine-ai vorbit,
 Cânt te-ai logodit ?
 — Fôie matostat,
 Al arap sangîap,
 Negru și buzat,
 150 Cu lut di pi cap,
 Parc'ar fi un drac,
 Cu lutu pe bucă,
 Ca solziî de ștîucă.
 Fôie matostat,
 155 Să veđi, m'a 'nșelat !
 Paloșu-l trăgea
 Și cu el că'mî da,
 Arapu-l tăia.
 Pe Chera mî-o lua,
 160 Indărăpt pleca,
 Fôie mărgărit,
 In către apus.
 Fôie d'o sarma,
 Din gură-o întreba :
 165 — Cheră Cheralină,
 Sora nóstră bună,
 Fôie matostat,
 Pe cine-ai întrebat,
 Când te-ai măritat ?
 170 Cu cine-ai vorbit,

Când te-ai logodit ?
Flóre d'o sarma,
Acas' o ducea.
Mumă-sa vedea,
175 Din gură 'i ȕicea :

— Şi n'ai pe fie-ta,
Că 'i plesnă tierea !
Peşitori venia,
Peşitori, aşedători,
180 Tocmai din códe de mări.

MIHU COPILU

(VARIANTA)

Comunicată de D-l Prof. Universitar Gr. G. Tocilescu, de la Jlie C. Manafu lautar, din cătunul Bucovicioru—Comuna Vela (Dolj).

A se confrunta cu variantele de mai sus «Miul haȕducul»

<p>Fóte verde măr domnesc
Din oraş în Bucureşti,
Peste ale căşi mari domneşti,
Mare sunt împărăteşti
5 De se vęd în Stoienestî,
Dar la Ştefan Vodă 'n curte
Frumósă masă mî-e 'ntinsă
De mulţi boşeri mî-e coprinsă
Cu şése făcliş aprinsă.
10 —Beşi, copii, vę 'nveselişi,
Mărne 'n ȕiuă vę gătişi,
Să facem d'o vînătóre,
Vinătóre, de-o plimbare,
Coea din Peret ăl mare,
15 Ca să găsim pe Mihu,
Unde este cu fagu —
Fóte verde d'o sarma,
Mihu o soră mî-avea.
Soră-sa, când mî-auȕia,
20 Soră-sa, ce mi-şi făcea ?
In pimniţă că 'mî intra,
Scotea vin d'al marmuziú,
Coles tómnă mai târȕiú,
Omórá omul de viú —
25 Fóte verde d'o sarma,
Vinu 'n pahare 'l punea
Şi le da, frate, de bea,
Veȕi, frate, din ele bea,
Să veȕi, frate, se 'mbéta.—
30 Care pe su' pat intra
Şi prin pat că mi-şi cădea ;
Pe su' pat, frate, cădea,</p> | <p>Alţiş prin pat că pica,
Şi alţiş pe su' pat intra.—
35 Soru-sa ce mi-şi făcea ?
Mána su' pat c'o băga,
Doş papuci că mi-ş scotea,
Papuceş d'ái prosticeş,
Numai de cin-ȕeci de lei.
40 In picióre că şi-ş lua,
Di pe Mihu că 'mî pleca.
Prin'to luncă că mi-ş da,
O fóte de pēr rupea,
Incepea d'a şuiera.—
45 Mihu că mî-o auȕsa,
Veȕi, frate, o cunoştea :
— Aia este sora mea,
Vine să 'mî spuie ce-va.
Şi din gură că 'i spunea :
50 Fóte verde trei sarmale,
Să te păzesci, frate, tare,
Se face hurcuitóre,
Că se face 'n venătóre
Coea din Peretu-ăl mare.
55 Ca să găsim pe Miu,
Unde este cu fagu.—
Fóte verde d'o sarma
Pe sorusa 'ndărăt mána :
—Du-te 'ndărăt, dumnea-ta,
60 Aia este tréba mea !
Indărăt, frate, pleca,
Dar Miu ce mi-şi făcea ?
Şi el, frate, că 'mî pleca,
P'un drum că mî-o apuca,</p> |
|---|---|

- 65 Un cioban cu oi gășta,
 Bună ziua că mi-i da :
 — Ciobănăș cu oile,
 Să schimbăm cu țolile !
 Ți dau joc boșeresc,
- 70 Să-ți dau unul ciobănesc ;
 Ți dau ă căciulă boșerescă,
 Să-mi dai una ciobănescă ;
 Să-ți dau flintă flintuită,
 De cincă ani nesloboșită,
- 75 Să-mi dai bândocă pirlită.
 Să vești, nu e isprăvită ;
 Schimbăm cu țolile,
 Schimbăm și cu oile.
 Fote verde d'o sarma,
- 80 Oile că i le da,
 Cin-sute de lei îi da ;
 Un fluierel că mi-da,
 La brâu, frate, că'l punea,
 Cu oile că'mi pleca,
- 85 Iarba verde că 'mi păștia.
 Iacă oștea că'mi venia,
 El cu fluierul cânta.
 — Bună ziua, măi ciobane !
 — Mulțămesc Domnul Ște-
 [fan-Vodă
- 90 — De unde știi că mă chiamă
 [Ștefan-Vodă ?
 — La noi la Mitropolie,

- Te citește popa 'n hârtie,
 — Nu știi, frate pe Miu
 Unde este cu fagu ?
- 95 — Fote verde d'o sarma
 Ia lasă tu oștea ta,
 Să păziască turma mea,
 Că de mi o cheri fr'o mîa,
 Să'mi slujești un an pe ea,
- 100 Și de mi-o cheri f'un mîel,
 Să'mi slujești un an pe el !
 Fote verde d'o sarma,
 Oștea că mi-o lăsa,
 Cu el, frate, că'mi pleca.
- 105 In marginea luncii că'l lăsa,
 El la fag că se ducea
 Și frumos că se 'mbrăca.
 Fote verde d'o sarma,
 Biciu'n mână că și-l lua,
- 110 Odată 'n el că'mi plesnîa,
 Lunca, frate, 'mi ținea.
 Dară Ștefan c'aușia,
 Fuga prin luncă că'mi da.
 — Na barda, tă-ți colnic !
- 115 — Lasă-mă că fug pe câmp !
 La margine că'mi eșia,
 Fote verde mărgărit
 C'un car de curpen la git ;
 Cușit că nu mi-și avea
- 120 Și cu dinții că rupea !

GHITA CATANUTA

(VARIANTA)

Comunicat de Dl. prof. Universitar Gr. G. Tocilescu — de la Ilie C. Manafu
lautar, din Cămunul Bucoviciorul—Comuna Vela (Dolj).

A se confrunța cu variantele de mai sus. «Ghița Catanuța și Bița Catanuța».

- Fôțe verde-o peliniță
Pe cel deal, pe cea culmiță,
Plimbă-mi-se o cătănuță
Numai el cu-a lui mândruță.
5 Din gură mândri-î ȝicea :
— Mândră, eũ de când te-am
[luat,
- Fôțe verde matostat,
Nici un cântec n'ai cântat ;
Dar să câni un cântecel,
10 Fie cât de scurticel,
Numai fie frumușel,
Să suim ăl deal cu el !
— Dară Ghița dumnea-ta,
Când oi începe d'a cânta,
15 Meri, brađi că s'or scutura,
Apele s'or turbura,
Livedi verđi că s'or culca,
Ketrile s'or despica,
Cu un glas mândru fomeiesc
20 Cântecu m'e hađucese !
Fôțe verde d'o sarma,
Să veđi, frate, n'o lăsa
Și din gură că'mi cânta,
Meri, brađi, că se scutura,
25 Apele se turbura,
Levedi verđi că se 'ncurca,
Ketrile se despica. —
Trei voinicı că mı-auđa,
Trei voinicı din văi adancı,
30 Câte trei pe trei cai murgı.—
Când se ȝice ca lipanul,
Unul mı-este tot Lotreanul,
Fôțe verde d'o sarma
La el, frate, că'mi veni
35 Și din gură că'ȝ ȝicea :
— Dară Ghița dumnea-ta,
F...tu-mi ȝi crucea, legea,
Ce cați pe moșia mea,
- De'mi încurci livadiã ?
40 Și dă'mi mie mândra ta,
Ca să'ȝi lungesc viața !
— Ba, pe mândra nu ȝi-oı da
Odată cu viața,
Că mı-a dat'o sócra mea,
45 Să fac eũ casă cu ea !
— Și dă'mi mie calul teũ,
Ca să'ȝi lungesc capul teũ !
— Ba calul, nu ȝi l'oi da
Odată cu viața,
50 Că mi l'a dat socru meũ,
Să'mi porțe trupșorul meũ !
— Și dă'mi mie paloșul teũ,
Ca să'ȝi lungesc capul teũ !
— Paloșul nu ȝi l'oi da
55 Odată cu viața,
Mi l'a dat cumnatul meũ,
Ca să'mi apăr capul meũ !
Fôțe verde d'o sarma
Și la luptă că se lua (bis)
60 — Dar la luptă să ne luăm,
Său să vii să ne tăiem ?
— Ba la luptă că e dréptă,
E dréptă și ințeléptă,
De Dumneđeu mı-e lasată !
65 Și la luptă că se lua,
Fôțe verde trei sarmale,
Di de vară pêne 'nsérã.
Veni sórele la prând,
Să veđi lupta mı-e cu ris ;
70 Veni sórele 'n amiadı,
Să veđi lupta cu necaz.
Fôțe verde d'o lámãte,
Veni sórele 'n chindie,
Să veđi lupta cu mânia.
75 Fôțe verde d'o sarma,
Dară Ghița ce făcea ?
Brênețul că'l slobođia,

- Și la mândra că'mi striga :
 — Mândră, mândruleana mea,
 80 Vin de 'mi sumete brênașul,
 Că mă taie tot vrăjmașul !
 Fôie verde d'o sarma,
 Mândra din gură dicea :
 — Car' pe car' v'ați birui,
 85 Tot un bărbătel mi-o fi !
 Dar Ghiță când auđia,
 Pe Lotreanu că mi-l lua,
 Odată că'l ridica,
 Cu el în pământ că'mi da,
 90 Pêne 'n genuchî mi-l băga,
 Odat' se mai opintîa,
 În pământ că mi-l lăsa,
 Pêne 'n brêu că mi-l băga.
 Paloșul că mi-l trăgea,
 95 Să veđi gâtul că i-l lua
 Și pe cal că 'ncăleca,
 Și pe mândra că 'ș-o lua.
 Dar la salcia cocoșată
 Și la măgura tăfată,
 100 Unde-a cosit el odată,
 Nouă clăi că mî-a făcut
 Și la opt că le-a scos vêrf
 Și la una n'a ajuns :
 — Fôie verde bob areu
 105 Și-o să-'l scot cu capul têu !
 Fôie verde d'o sarma,
 Supt un pěr că mi-și mergea,
 Frumósă masă 'ntindea,
 Vin în pahare punea :
 110 — Ține, mândră, vin de bea,
 De la mânușica mea,
 C'ăi mai bea, orî n'ăi mai bea !
 Dară ea că auđia,
 Să veđi că să pricepea,
 115 La inimă se ardea.
 — Dară Ghiță dumnea-ta,
 Și ce-o mai fi asta?
 Când se dice trei măslina,
 Că eü am glumit cu tine ;
 120 Când se dice d'o sarma,
 Ți-am știut vitejia !
 Fôie verde d'o sarma,
 Poloșul că'l ascuția
 Să veđi capul că i-l lua
 125 Și pe clăie că'l arunca
 Și pe clăie că'l punea.
 Dar de la ea ce mai lua ?
 Fôie verde murele,
 Deștul cu inelele (bis)
 130 Keptul și cu țitele (bis)
 Fôie verde d'o sarma
 La disagi că le punea
 Și pe cal încăleca (bis)
 La sócră-sa se ducea (bis)
 135 Calu 'n ușă că'l lega (bis)
 Și din gură că-i dicea :
 — Da n'ai, muică, varđă acră,
 Să băgăm cu carne grasă
 Din mândruța cea frumósă ?
 140 N'are muică varđă acră,
 Ca să bagî cu carne grasă
 Din mândruța cea frumósă.
 Fôie verde d'o sarma,
 Ulceaua 'n mână și-o lua,
 145 Pe la vecinî că 'mi pleca,
 Indărăt că mi-ș venia,
 Varđă acră nu gășia.—
 La disagi că se ducea
 În disagi că 'mi căuta
 150 Și deștul că i-l gășia.—
 Când se dice murele,
 Deștul cu inelele
 Și keptul cu țitele.
 Fôie verde d'o sarma,
 155 Dar sócră-sa ce dicea?
 Din gură că'l blestema :
 — Dar'ar, muică, Dumneđeü,
 Să te 'nsori de nouă orî,
 Să ieî nouă cuconî
 160 Și pe urmă o cuconită,
 Să te plimbe pe uliță !

MIUL HAIDUCUL.

(VARIANTA)

Comunicată de d. Ión Tanăsescu, fost Normalist. Culeasă de la lăutarii din Focşani.

- In curte, vere, in curte, dragă,
 In curte la Domnu Ştefan Vodă
 Frumôsă masă mi-e 'ntinsă,
 De mulţi boieri mi-e coprinsă.
 5 Iar la masă cine-mi şede?
 Sed boierii ţerii,
 Caľmacanii tĕrguluĭ,
 Cinstiĭit divanuluĭ,
 Nepoĭi de-aĭ Impĕratuluĭ.
 10 Iar pe masă ce mi-e pusă?
 Numai cegă şi păstrungă
 Şi galbenă caracudă,
 Şalăraş,
 De'l gras,
 15 Ştiuculiţă
 Lunguliţă,
 Săbióră
 Paľcă sbóră,
 Ş'o mrenă gogonişóră
 20 Şi-o aripă de morun,
 C'am auĭit din beţran
 Că ala-ĭ peşte bun.
 Vorba ce-o vorbĭa,
 Sfatu ce sfătuşa?
 25 Tot de Miu pomenĭa,
 Tot de Miu copilul,
 Cela, frate, vitĕzul;
 Că, de când s'aũ tălhărit,
 Drumurĭ marĭ s'aũ părăsit,
 30 Mărfurile s'aũ scumpit;
 Aferim! ce mai voĭnic!
 Cu pahar cin' le lumĭa?
 Şi-am ġis verde salbă môle,
 Să veġĭ, Calea, fată mare,
 35 Surióra Miuluĭ,
 Miuluĭ haĭduculuĭ.
 Dar când fu despre beġie,
 Despre d'alba'ĭ veselie,
 Grăi Domnul Ştefan Vodă:
 40 — Haĭ, tu Caleo, fată mare,—
- Să n'ai parte de fetie
 Ca Miul de haĭducie,
 Ca şi eu, cred, de Domnie,—
 Dă-ne cu pahar din dreptate,
 45 Toĭi să ne 'mbĕtăm odată.
 Fata mare dac'auġĭa,
 Butoĭu la subĭióră că lua,
 Măna pe pahar punea,
 Numai câte trei rĕndurĭ le da.
 50 Toĭi boierii s'amija,
 Numai Domnul se 'mbĕta,
 Cöte pe masă rezema,
 Nu ştia ce'şi mai vorbĭa.
 Dar ĭ ġise Calea, fată mare,
 55 Surióra Miuluĭ,
 Miuluĭ haĭduculuĭ:
 —Domnule Ştefan Vodă, te-am
 [auġit,
 Că o să faci d'o vĕnătöre,
 Dimineţa 'n prănġul mare,
 60 Dupĕ pasĕri gălbioĕe,
 Şi-o să-adormitezi pe cale,
 Ruşine Mărieĭ Sale!
 Ştefan Vodă aşa auġĭa
 Şi din somn se deştepta:
 65 — Iată f. tu-ĭ mŭmă-sa,
 Voi boierilor
 Şi voi divănaşilor,
 D'aġĭ mâncat,
 De n'aġĭ mâncat,
 70 D'aġĭ beut,
 De n'aġĭ beut,
 Talere, furculiġe v'adunaġĭ,
 Pe la tocuri le-aşĕaġĭ,
 Pe la chiliĭ vĕ culcaġĭ;
 75 Pĕnĕ 'n ġiuă să vĕ aflaġĭ,
 Toġĭ caiĭ să-ĭ ţeselaġĭ,
 Dimineţa să vĕ aflaġĭ,
 Care 'nşelaġĭ,
 Care ne 'nşelaġĭ,

- 80 Care 'nfrânați,
Care ne'nfrânați,
Care numai cu p'edică p'în
[gură,
Numai să fiți de măsură !
Boierii așa dac'auđia,
- 85 Poticelele-apuca,
Fată mare-î petrecea,
Cu o ploschiță
Mititică,
D'o vadră și cincî oca,
- 90 C'ășa era măsura.
Fata mare, când boierii petre-
[cea,
Sus pe cer că se uita,
Tóte semnele știa,
Pêne 'n ȕi cât mai era ;
- 95 In pinnită că intra,
Papucî pe talpă 'și lua.
Lua papuciorî
Gălbiorî,
Numai pe piciorul gol ;
- 100 Rochia 'n brêu mî o sumetea,
Sărîa un deal și o derea
Și-o scursură de vâlcea,
Tocmai la fag ajungea.
O fôte de fag rupea
- 105 Și'n guriță c'o punea ;
Unde-o dată că țipa,
Nimenî glasul nu-l auđia,
Numai Miu o 'nțelegea :
— Iată f..tu-î mumă-sa,
- 110 Așa este Calea, soru-mea,
Mî-o fi dat de vre-o belea.
El numai de trii ori pășia,
Cu soru-sa se 'ntâlnîa
Și din gură că-î grăia :
- 115 —Haî, tu Calea, sora mea,
Ce cauți tu pe-aicea ?
Că de când maica te-a făcut
Tu la fagul mîeș n'at venitú ;
Orî papucii ți i-ai rupt,
- 120 Orî haînele ți-ai ponositú,
Pe la mine că ai venitú ?
Dar 'î ȕise soru-sa :
— Neică Miule, adevêrat,
Că, de când maica m'a făcut,
- 125 Eú la fagul têu n'am venit.
Neică Miule, nicî papucî n'am
[rupt,
Nicî țole n'am ponosit,
Dar, märe, pâr am auđit :
In curte la Domnu Ștefan Vodă
- 130 Mulți boierî s'a strâns la vorbă.
Vorba ce-o vorbîa
- Sfatu ce sfătuia ?
Tot de tine pomenia,
Pe tine să te vêneze,
135 Din pâmînt, din iarbă verde,
Aci la tîrgul de-afară
Să stea neică, la mirare
De faptele dumitale
Douë furci ș'o cumpeoră !
- 140 Unde Miu c'auđia
Ochiî 'n pâmînt că punea
Lacrămile'l podiđia
Și din gură că grăia :
— Eú cu nebunia mea
- 145 O să dau de vre-o belea.
La un ceas că-î respundea,
— Haî, tu Caleo, sora-mea,
Indărăt să te întorci
Binișor să nu-î deșteptî,
- 150 Că și eú sint bólă de drac,
De dau Domnilor de hac.
Mâine se vii pe la mine,
Veđi cum șeđ cu Domnu de
[mână
Și-î dau palme peste gură ;
- 155 Ș-o lipsi el de cateaua lui cea
[bună,
Să î dau eú de-a de pădure,
F..tu-l in lege de căne !
Soru-sa c'ășa auđia
Indărăt că se 'ntorcea ;
- 160 Dorile sê revârsa,
Antăia că se scula,
Ibric la foc că-l punea.
Pêne Domnul se spăla
Și caféua se gătia.
- 165 Tare încura oștirea
Ca frunđa, și ca iarba,
Loc in curte că n'avea.
Bîetul Miu ce'mî făcea ?
La-un câmp luciú că'mî eșia,
- 170 La lucie,
La câmpie
Unde fir de iarbă nu e,
Numai salfi coliliî,
Vêntul bate de-mî adie.
- 175 In tóte părțile se uita,
Nimica nu mi 'și vedea,
Numai un ciobănaș zărea,
Cioban cu o sută de oi
Neică, strêinul de noi.
- 180 Când pe cioban că-l vedea,
Suflețelu că-î venia:
— Ajută'mî, Dómne, cu bine,
Că acum sint voinic in fire,
Să-mî isbutesc p'astă lume !

- 185 El la cîoban se ducea,
D'a bușele 'n oi că'mi intra,
Tóte oile că se speria,
In tóte părțile se risipea,
Cîobanul ce mi'și făcea ?
- 190 La Miu dărjela c'ardica;
Iar Miu ce mi i dîcea :
— Dă-ți la naiba dărjela,
Că nu-ți faci eű nimica;
Să schimbăm cu țótele,
- 195 C'o să'ți cumpăr oile.
Să'mi dai căciula de țap
Bălțat,
Necroită hap
In cap;
- 200 Croită moșoroű,
Afumată prin odăi;
Să-ți dau verde comănac,
Verde ca fóia de fag,
N'am, neică, ce să-ți fac!
- 205 Acum să-mi dai barsa ta cea
[cănită,
Să'ți dau scurteica 'mblănită
Verde ca fóia de viță;
Să'mi dai tu cărligelul tēű,
Să'ți dau báltăcelul meű,
210 Să'ți apere capul tēű,
Cum apără el p'al meű!
Treí ceasuri că se ruga,
In cale nu putea să'l dea,
Iar Miu ce-í mai dîcea :
- 215 —Nu-mi trebuie țótele tele,
Nici oile tele,
La prând să vii la ele,
Numai să scap eű de belele,
Că sint poterile grele!
- 220 Iar cîobanul ce-í dîcea ?
— Tu vrei să lungești dîlele
[tele,
Se scurteđi pe ale mele!
Unde Miu-așa auđia
In gândul lui el își dîcea :
225 — Eű cu bunčitatea mea
N'am să fac nimica ;
Tot cu nebunia mea
De n-oi mai scóte ce-va.
Unde de plept că'l lua
- 230 Și din gură că-í dîcea :
— Măi ciobane, frunđuliță
[mărăcine,
De când mă rog eű de tine
Șitu nu te uíți la mine,
A dat điuva peste mine.
235 Unde de plept că mi-l lua,
Numai de treí ori că mi-l trântia
- De se ducea pomina.
Cîobanul că lepăda
Tóte țótele cîobănești,
240 Imbrăca haïne haíducești,
Dai cu glonțul nu rásbești.
Pe lîngă el se uita
Și Miul ce mi-í dîcea :
— Iată f...u-í mumă-sa,
- 245 Te-am scos in rînd cu lumea !
O rublișóră í scotea
Pe iarba o trântia
Și in oi că intra.
Đece oi că mi'și lua,
150 Numai pe códă le-alegea ;
Đece oi cu mieí lor:
Pe cîoban că mi-l gonía
Și flueru i-l lua,
El in loc că remănea,
- 255 Oile că le păstea
Pe pólele crângului
Tot in calea Domnului.
Iar Domnul ce mi'și facea :
Nici un ceas că nu trecea,
- 260 Tare-mí încura oștirea
Ca frunđa și ca iarba.
Domnul, inainte venía
P'un cal vinecior,
Iute de picior.
- 265 Iar Miul cum il vedea
Căciula pe ochi mí-o 'ndesa,
Să nu-l cunóscă cine-va,
Și din fluer că cînta ;
Unde dracul de știa,
- 270 El atunci se-învěta,
Ca să scape de belea.
Domnul Ștefan Vodă că venea
Bună diminěta că-í da :
—Bună-diminěta, măi cîobane!
- 275 —Mulțumescu-ți Ștefan Vodă,
Cela cam prostav de vorbă.
Ștefan Vodă așa-auđia
Și pe cal că 'ncremenția :
—Iată, maică, măicuța mea,
- 280 Șepte-spre-ce aní de când am
[domnit,
Om pe nume nu-mí-a đis ;
Dar ásta un cîoban prăpădit
Cu mine s'a potrivit.
Fóte verde mărăcine,
- 285 De unde mă știú tu pe mine,
Fóte verde lobodă,
Că mă chîmă Ștefan Vodă ?
Cela cam prostav de vorbă
Dar 'í dîse Miul :
- 290 Cum să nu te știú eű pe tine

- Noi avem omeni bătrâni și
[mume
Care calea bisericeii ține ;
Aude popii citind.
De tine pomenind,
295 Că te cheamă Ștefan Vodă,
Cela cam prostav de vorbă.
Ștefan Vodă dac'auđia,
Din gură ce-î mai grăia ?
— Măi, clobane, dumnea-ta,
300 Te ved că ești priceput
Și la cuvînt delușit ;
Ești cu mustăcióra négră
Și cu mintea tótă ntrégă.
Știi, tu frate, să mă duci,
305 Cu aste oștiri d'aici
In gura lambrului,
Supt pôlele codrului,
La puțul porumbului ;
Pin'la fagul Miului ?
310 Că-am auđit și eu că e'nalt
Și cocoșat,
Incărcat de d'albe țole,
De grele pistóle.
Jos la rădăcina fagului
315 Galbeni cu banița vėrsați,
Tot de Miul adunați
De la ómeni-ăi bogăți.
Unde Miul c'auđia,
El din gură că grăia :
320 — Ștefan Vodă, cum să nu știu
[să te duc
Că ăște oi de le-am prăsit,
Acolo le-am păstorit ;
De când eram copil mic
La umbră de fag am dormit.
325 Dar să'ți lași oștirile
Să'mi păzescă oile,
Că sint oile turcești
Mă-apucă să le plătesc.
Nu căta că sint dece
330 Ca sint prin tufe risipite.
Domnul ca prost de minte
[ce era
Oștira ca frunđa și ca iarba
[la dece oi lăsa,
Numai cu Miul pleca.
Bietul Miul ce'mi făcea ?
335 Tăra după el dărjela ;
Dar Ștefan ce îi dăcea ?
— Măi, clobane, dumneata,
Dă'ți dracului dărjela.
Că te-o durea și mâna,
340 Tot tărând dărjela.
Mai 'nainte că-l ducea,
- Iar Miu ce mi-și făcea ?
Căciula după ochi că mi-o
[sălta,
Domnul fața i-o vedea.
345 Dar Ștefan ce mi-î dăcea ?
— Măi, clobane, dumneata,
Bobuleț de grău curat,
Să nu fii bală de drac,
Ce-a'î bėut și ce-a'î mâncat,
350 Prea bine te-a'î ingrășat ?
Iar Miul ce mi-î dăcea ?
— Ce te miri de mine,
D'un cloban ca minē prăpădit
Și la tărâla năpustit ?
355 Mănânc mămăligă rece
Și cu seul de berbece
Și beaŭ apă din văgaș
Și-atuncî bine că m'ingraș.
Mai 'nainte că-l ducea,
360 Iar Vodă ce mi-î dăcea ?
— Măi, clobane, dumnea-ta,
De ce sint țolele negre ca tina,
Pielea mai albă ca a mea ?
Iar Miul că-î răspundea :
365 — De ce sint țolele ca tina,
Pielea mai albă ca a ta ?
De fumul odăii,
De scrumul căldării.
Diminēța când strecor eu
[jintița,
370 Vėd că se albește ptelea,
Mai albă de cât a ta.
Mai 'nainte că-l ducea,
P'o potecă că-l ducea,
Pe potecă că-l băga ;
375 Poteca 'n codri se 'nfunda,
Iar Miu la locu seŭ se vedea ;
Și, măre, ce mi-î dăcea ?
— Ștefan Vodă, mai sumeteți
[scările,
Că lovesc smieelele
380 Și ne-aude cetele,
Că nu-mi este de nimic,
Că eu sunt schimbat din țole.
Ștefan Vodă așa-auđia
Și pe cal incremența ;
385 Calul îndărăt infranguia,
Iar Miul ce mi-și făcea ?
Mâna pe dărlog punea :
— Stăi, Domnule, că nu e așa,
Că nu mai ești in București
390 Ca să te fudulești ;
Aici ești la hățiși,
La cărpeniși,
Numai e loc de cărmși'

- Aseră ai fost la beție,
 395 Dar ați ești la trezie.
 Ce cați căne, pe la mine?
 Te-ai lipsit de caféua cea bună
 Și-ai plecat după mine,
 Și-am să'ți dau de-a de pădure
 400 Fiind-că ai venit pe la mine!
 Numai atâta că-ți dicea,
 Deștu în gură că băga,
 Unde odată flușera,
 O cétă de voinicî venia.
 405 Ce fel de voinicî venia?
 Roși la falcă,
 Groși la césă,
 Cu mustăți în vartvalichi
 Cum stă bine la voinicî!
 410 A doua órá flușera,
 Altă cétă că venia.
 Ce fel de voinicî venia?
 Strânși la vână,
 Bunî de mână
 415 Și de resboi,
 La vreme scot voinicî din nevoi
 A treia óra fluera,
 Altă cétă că-ți venia.
 Ce fel de voinicî venia?
 420 Voinicî de sus
 Cu căciulî de urs,
 Inalte,
 Stogoșate,
 Cu moțurî vėrgate
 425 Lásate pe spate,
 N'au cu cine se bate,
 Neică, de străinătate.
 Al patrulea 'și flușera,
 Altă cétă că-ți venia;
 430 Și ce fel de voinicî venia?
 Boerî 'nalți și subțirei
 Se saltă frunđa cu ei.
 Al cincilea 'și fluera,
 Altă cétă că-ți venia.
 435 Ce fel de voinicî 'i venia?
 Voinicî încălțați
 Cu opincî de capră stėrpă,
 Să umble la apă fiartă,
 N'are neica ce să-ți facă.
 440 Al șeselea că flușera,
 Altă cétă că-ți venia;
 Ce fel de voinicî venia?
 Frunđuliță salbă móle,
 Vin voinicîi de la vale,
 445 Toți călări, în fuga mare,
 Pe sub șale buzdușane
 Și pe la tocuri pistóle,
 La spinare flintă mare,
 Că-a aflat d'ó vėnătóre
 450 Cam despre sóre-résare.
 Șepte cete se strängea,
 Ocol Domnului că-ți da
 Nicî-unul că 'l cunoștea,
 Numai pe Miul că-l întreba?
 455 — Cine dracu este ásta, măi
 [frate?
 Iară Miul ce spunea?
 — Asta este Ștefan Vodă,
 S'a lipsit de la caféua lui cea
 [bună
 Și-a plecat el după mine.
 460 la să-ți faceți de pădure,
 Fiind-că a venit pe la mine!
 La băteți că-mî poruncia,
 Toți fataganele scotea
 Și pe-o tufă se punea
 465 Și de cójă o curăța
 Și 'n căldare mî-o ferbea,
 Să i facă cafea,
 Domnul ca să bea.
 Domnul la căldare că mî venia,
 470 Numai de trei orî că mî sorbia
 Și din frunte că 'ncreșta,
 Bag séma că nu i plăcea.
 Dar Miul ce mi-ți dicea?
 —Bea, Domnule, nu te 'ntrista,
 475 Fiind-că 'ți fuse mintea așa!
 La băteți că-mî poruncia,
 De trei stánjenî în sus că-l
 [ardica,
 În paloșe că 'l sprijinea,
 La un deșt nu mi-l strivla.
 480 Domnul jos se măi vedea,
 La căldare năvălta,
 Tótă zéma că-mî sorbia,
 Atunci la fag că-l ducea.
 Ce fel de fag că era?
 485 Ca sórele strălucia.
 Bietul Miul ce-mî făcea?
 După fag că se pitia,
 Lepăda țólele clobănești,
 Imbrăca hăine hașducești,
 490 Dați cu glonțul nu răsbești.
 Luă niște selvărei
 Verđi ca fóia de tei
 Și măi imbrăca și-o dulămiță,
 Verde ca fóia de viță.
 495 Și măi încinge o săbioară,
 Taman ca o sirióră
 Și la Vodă se arăta
 Și Domnul se jura,
 Cum că nu era ála.
 500 Dar Miul ce mi-ți dicea?

— Ștefan Vodă ia și dumnea-ta
Galbeni cu mâna,
De stăruiește Domnia,
Fiind-că ai venit pe aceea!
505 Vodă, ca prost de minte ce era,
Galbeni în mână că lua,
In buzunare că indesa.
Bietul Miu că se necăjia
Trăgea măcuca de la sacsana
510 Care venea șapte-spre-ce oca
Și unde odată că-l isbîa,
Jos de pe cal că mi-l da,
Ingenuchiat de mi-l tă a.
Dintr'o parte se uita,
515 Tare 'mi venia soru-sa
Intr'o căruță poleită,
Prin năuntru numai cu pîetre
[scumpe,
Cu opt telegari
Ca munții de marî,
520 Negrii ca corbiî,

Iuți ca șoimii,
In gura mare că striga :
— Neică Miule, sê nu tai tu
[Domnia
Că ne blestemă lumea ;
525 Că veți, țara făr'de Domn,
Ca muieroa făr'de om
Și țara fără 'mpêrat,
Ca calul despedicat
Când il veți séra, țistî peste
[gard.
530 Unde Miul așa auđia
Și scăpat că mi-l făcea ;
Iar Vodă slobod se vedea,
Joc de fugă nu-și bătea
Și baltonu 'și lepăda
535 Fugia ogărește,
Cotîa epurește,
Făcea crângu tot colnice
Și lăsile hălăciuge !

I E N C E A.

(VARIANTA)

Comunicată de d. Ion Tănăsescu vechiû normalist. Culésă de la lautarii din Focșani.

— Câte fete 'n Țaligrad,
In Țaligrad și Beligrad,
Nici una nu mi-a scăpat
Ne mușcată,
5 Ne pupată,
Pe papuc ne' călcată.
Numai una Stăncuța,
Stăncuța din Beligrad,
Nepoțică de 'mpêrat,
10 Numai ea că mi-a scăpat
Ne mușcată,
Ne pupată,
Pe papuc ne' călcată.
Așa 'mi căuta, mare, Iencea,
15 Dar mă-sa ce mi-î dicea :
— D'alei Ienceo și Bienceo,
Tacî cu maica, nu ofta,

Nu ofta, nu mai plângea.
Tu la Stanca te-oî ducea,
20 Mi î mușca-o,
Mi-î pupa-o
Și pe papuc mi-î călca-o ;
— D'alei Ienceo și Bienceo,
Leapădă colfu bărbătesc,
25 Și-mi ia conciu femeiesc ;
Și-mi pune d'o furcă 'n briu
Și te du la Stanca 'n pörtă
Și strigă in gura mare :
— D'alei, surățico Stanco,
30 D'ai făcut vre-o dată bine,
Fă-ți pomană și cu mine.
Stanca de țî-o descuța,
Hal de dênsa c'ăi avea.
Mă-sa cum mi-l învăța,

- 35 Iencea 'ntocmai că urma;
Ca tiptil mi se 'mbrăca,
Pên' acolo se ducea,
Pên' acolo c'ajungea,
Furca 'n brêu că'și înfigea,
40 Muîrește c'o striga.
D'alei Stanca ce'mî făcea ?
La róbe că'mî poruncia,
Porțile că'mî deschidea,
Pe Iencea 'n curte băga.
45 Dară Iencea ce mi-și făcea ?
Torcea și nu-mî torcea
Și'mî striga în gura mare :
— D'alei, surățico Stanco,
D'ai făcut vr'o dată bine,
50 Fă-ți pomană și cu mine ;
Căci d'o veni pușchiul bêt,
El pe mine m'o 'mpușca,
Geaba de pomana ta !
D'alei Stanca ce'mî făcea ?
55 La róbe că'mî poruncia
Pe Iencea 'n sală 'l băga.
Iencea 'n sală cum intra
Timpul iar că nu-l pierdea,
Din furcă iar că mi'și torcea ;
60 Imî torcea ce mi'și torcea,
Și 'mî striga în gura mare :
— D'alei, surățico Stanco,
bre ! bre !
D'ai făcut vre-o dată bine,
Fă-ți pomană și cu mine ;
65 Căci d'o veni pușchul bêt
- El pe mine m'o 'mpușca,
Géba de pomana ta !
Iar Stanca ce mi'și făcea ?
La róbe că 'mî poruncia,
70 Pe Iencia în casă că'l băga,
La masă că-l aședa,
Cu Stanca el că mânca.
Dar Iencea dacă mânca
De făcut ce mai făcea ?
75 Incepea iar a torcea,
Imî torcea iar ce mi'și torcea
Și striga în gura mare :
— D'alei, surățico Stanco,
D'ai făcut pe lume bine,
80 Fă-ți pomană și cu mine
Că viind pușchul bêt
Acuma pe 'nserat
De la tine m'o lua,
Pe drum m'o arunca,
85 Geaba de pomana ta !
D'alei Stanca ce'mî făcea :
La róbe că'mî poruncia
Așternutul că-l făcea
Pe Iencea 'n plapomă 'l punea.
90 Când fu somnul de cu séră,
Iencea 'mî dormea cum se
[dórme,
Când fu pe la mieđ de nópte,
Stanca 'mî varsă sudorî de
[mórte ;
Când fu la revărsat de dorî.
95 Stanca 'mî plânge de s'omorî.

D O I N E

DRAGOSTE

FOIȚICA TAMAIORA

Auđit de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Băcioiu, din Petresci-de-Sus—Gorjiu.
A se confrunta variantele «Rele-s dragostile» pag. 19, din colecția d-lui Bibicescu.

Foițică tămăioră,
D'aolică zac de bôlă,
Niște frigurî mă omóră!
Rele snit frigurile,
5 Maî rele dragostile :
Frigurile te bășică,
Dragostile te usucă !

Ađi cu dor, mâine cu dor,
Nici nu poçı să maî adorm.
10 De trei đile n'am dormit,
De trei đile și trei nopti,
Și-am mâncat porumbi necopti;
Ibovnica bate-o, Dóme,
Te face de mori de fóme !

FOIE VERDE FOI MIGDALE

(VARIANTA)

Comunicată de Ilie Constantinescu-Dioști de la Vasile Nicolaescu Com. Pietrósă
(Vâlcea).

Fóie verde foi migdale,
Dragostea e lucru mare,
Nu'ți dá stare
La mâncare,
5 Nici odină la culcare !

Fóie verde murele,
Rele sunt frigurile,
Maî rele dragostile :
De frigurî zacî și te scoli,
10 De dragoste zacî și mori !

FOIE VERDE MURELE

VARIANTA

Comunicată de Ilie Constantinescu,—Dioști de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Foie verde murele,
Rele sînt frigurile,
Mai rele-s dragostile,
Că de friguri mai legi capul,

5 De dragoste mori ca dracul ;
De friguri bei și mănânci,
De dragoste te usuci !

FOIE VERDE AVRAMEASA

Culésă de Ilie Constantinescu, de la Nic. Zănescu, Com. Vladimir (Gorj).

Foie verde avrămeasă,
Oftează, mândră, oftează,
Tótă lumea să te creadă,
C'ai fost neicăi de-amorează !
5 Oftează și pentru mine .

C'am trăit amêndoî bine !
Mândro, când eraî a mea,
Tótă lumea te cinstîa,
Iar de când te-ai părăsit,
10 Tótă lumea te-a urî !

AM UN FOC LA INIMIORA

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Cojocaru,—Novaci, (Gorj).

A se confrunța varianta „Foc la inimioră” pag. 322 colecț. poes. pop. G. D. Teodorescu.

—Frunđuțiță sălcióră,
Puica nechii bălăióră,
Am un foc la inimioră,
Potolește-l surióră.
5 — Ce puternică sînt eu,

Să-ți potolesc focul tîu ?
Focul tîu când s'o aprinde
Șapte județe nu'l stinge,
Nici Prahova, nici Alomița,
10 Numai leica cu gurița !

FOIE VERDE ȘI O LALEA

(VARIANTA)

Com. de Ilie Constantinescu-Dioști, culésă de la Nic. Firculescu, com. Grecești (Mehedinți).

Fôie verde și-o lalea,
Trecu mândra pe colea,
Cu cămașa lic, lic, lic
Cu papucii tic, tic, tic,

5 Resucind la borangic ;
De trei zile răsucește
Și pe fus nu'î mai sporește !

FOIE VERDE ORI-CE-AR FI

Comunicată de Colegul meu I. Constantinescu-Dioști, de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Fôie verde ori-ce-ar fi !
Cât oi fi, cât oi trăi,
Fată mare n'oi iubi ;
Fata mare se mărită,
5 Rămâi cu inima friptă !

TRECE VASILE CALARE

Adunată din comuna Soreni (Romanați), de colegul meu I. Constantinescu (Dioști).

Trece Vasile călare
Cu stânjinel la spinare,
Cu cămașa albă flóre,
Mésură niște pogóne.

5 Dómne, fă-m'un fluturél
La Vasile pe inel ;
Dómne, fă-mě d'o flóre
La Vasil'e n cingětóre !

FOIE VERDE TREI MIGDALE

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu de la Zănescu N., Vladimir (Gorj),

Fôie verde trei migdale,
 Ş'apucaî drumul la vale,
 Mă 'ntlâniî c'o fată mare,
 Puseî mâna, luaî o flóre.
 5 — N'are gaîca florî de dat,

C'astă vară n'a plouat
 Ş'am plătit de le-am sădit
 Cu baniî după iubit,
 Ş'am plătit de le-am udat
 10 Cu baniî după sêrutat!

FRUNȚA VERDE TIRIPLIC

Com. de Ilie Constantinescu, din Dioşti, culésă din com. Dioşti (Romanaş).

A se confrunta varianta prescurtată «Dorul Mândrei» pag. 278 Colecţ. G. D. Teodorescu.

Frunză verde tiriPLIC,
 TiriPLIC şi siminic,
 Vine lóna pe colnic
 Cu papuciî lip, lip, lip!
 5 Rêsucind la borangic.
 Fi-i-ar fusu afurisit
 Că pe el n'are nimic

De trei ñile rêsuceşte
 Şi pe fus nu'î mai sporeşte
 10 — Cum dracu să fac să-î ñic,
 Să vie la neîca 'n crâng,
 Să'mî dea gura s'o sêrut.
 Parcă'mî fu gura legată
 De n'o sêrutaî odată!

FOIE VERDE TIRIPLIC

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Fôie verde tiriPLIC,
 Trece mândra pe colnic,
 Cu papuciî lic, lic, lic,
 Cum să fac să-î ñic, să-î ñic,
 5 Să vie la neîca 'n crâng?

Fôie verde şi-o lalea,
 Trece neîca pe colea,
 Cu ploschiţa supt manta
 Cu mâna pe puîcuţa!

DOAMNE, SA NU ME OMORI

De la Ionița G. Mateiaș, Mieița — Dolj.

— Frunđuliță de trei flori,
Dómne, să nu mă omori
Că m'am făcut deajutor,
Când imi dau fetele flori,
5 Nevestele ochișori!

FOAIE VERDE MAGHIRAN

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu-Dioști, de la Nic. Zanescu, com. Vladimir (Gorj).

— Fôie verde maghiran,
De ce, neică, nu muriam,
Când eram copil d'un an?
Dar acum la ce să mor,

5 Când imi dau fetele flori,
Nevestele ochișori,
Ochișori și cu bujori?!

FOAIE VERDE SĂLCIOARA

Cules de Chr. N. Țapu de la Costică Ionescu, — București.

A se vedea mica variantă «Frunđuliană lozióră» pag. 55—56 colecția «cântece Moldovenesci» Sevastos.—Veđi varianta «Mariórei» din colecția d-lui G. D. Teodorescu pag. 324.

— Fôie verde sălcioră,
Draga neichi Mariórá,
Ce-ai în gușă, Mariórá?
— Mărgărit și tāmăióră.
5 — Dă și neichi mărgărit,
Căci, nu mai pocí de ostenit,
Tot umblând după iubit

Și nimic n'am folosit!
— N'are țața flori de dat,
10 C'astă vară n'a plouat
Și-am plătit de le a udat
Cu bani după sêrutat,
Și-am plătit de le-a sădit
Cu banii după iubit!

FLORE VERDE TREI SMICELE.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Gheorghe Costea-Săceni-Teleorman.

<p>Flore verde trei smicele Merg la crâng să tai nușele, Arză-le focu de nușele, N'oi să fac nișicaș sașele. 5 Să bag armășaru 'n ele. M'apucaș de viorele, Să le facem chiticele,</p>	<p>Să le dăm la ibomnicele. Ibomnica o fi urită, 10 Să-î dăm chita vestejită, Și legată cu răchită ; Ibomnica o fi frumoșă, Să-î dăm și noi chit' alésă 14 Și legată cu mătase.</p>
--	---

ME SUII IN DEAL IN CUCA.

De la N. Ionescu, Dozesti-Vâlcea.

<p>Mé suiî in deal in cucă, Mé nișai in vale 'n luncă, Tóte plugurile 'mî umblă, Num.î plugulețul meș 5 Șade la părete reș ! Fóie verde trei smicele Intru'n luncă, tai nușele, Lunca 'î plină de viorele. Nu stiî orî să tai nușele,</p>	<p>10 Orî să culeg viorele, Să le duc mândrușii mele? F...tu-le 'n bot de nușele La ce să mé rup cu ele ? Maș bine culeg viorele, 15 Să mé duc acas' cu ele, Să le dau mândrușii mele, 17 Să mi-le dea, când le-oi cere!</p>
---	--

CE MEȘTER TE-A MEȘTERIT ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Costea Gheorghe, din Săceni Teleorman.

<p>— Fóie verde bob năut, Ce meșter te-a meșterit, Ce tâmplar te-a tâmplărit? Fóie verde mărăcine, 5 Cine te-a făcut pe tine</p>	<p>Așa 'naltă și subșire, La buze făcută bine ? Parcă m'a 'ntrebat pe mine, 9 Secașî inimăora 'n mine !</p>
--	---

MARIORA DINTRE BALȚI

Culésă de I. Constantinescu-Dioști de la Nicu Zănescu com. Vladimir (Gorj).

— Marióră dintre bălți,
Na o rublă și doi zloți
Și nu te iubi cu toți.
Eü îi daü un pol frumos

5 Și ea'mi spune că e șters ;
Eü îi daü o rubl'alésă
Și ea'mi spune că e ștersă !

MARIORA DINTRE BALȚI

(VARIANTA)

Culésă de I. Constantinescu — Dioști, de la Nicu Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Marióra dintre bălți,
Na o rublă și doi zloți,
Și nu te iubi cu toți !
Fóie verde și o lalea,

5 Nn'mi trebuie rubla ta
Ci'mi trebuie bani mărunți,
Ca să mă iubesc cu mulți !

FOIE VERDE DE MARAR

Culésă de Christea N. Țapu, din Hurez-Vâlcea.

Fóie verde de mărar,
Mě dusei la potcovar,
Să fac potcove la cal.
De trei ori potcovii calu,
5 De trei ori îl potcovii

Și nimic nu folosii.
Nu e vina calului,
Nici a potcovarului,
Ci e vina mândruții mele
10 C'a pus casa'n drumuri rele !

FRUNȚA VERDE CA LIPANU

(VARIANTA)

Auđita de la V. Nicolaescu com. Pietrósá (Vâlcea) de Ilie Constantinescu.

Frunđă verde ca lipanul,
Tot suind la Ióna dealul,
Mi s'a despotcovit calul.
Nu e vina caluluĩ,

5 Nicĩ a potcovaruluĩ,
Ci e vina pućii mele
C'a pus casa 'ntre văĩ grele!

TOT TRECĚND LA PUICA DEALU

(VARIANTA)

Culésá de Cristea N. Țapu la hora de la Novací-Gorj

Tot trecěnd la puica dealul
Mi s'a despotcovit calu.
Nu e vina caluluĩ,
Nicĩ a potcovaruluĩ,

5 Ci e vina mândriĩ mele,
C'a pus casa ĩntre vâlcele,
Nu mi se vede la ĩele!

FOIE VERDE DE MOHOR

Auđit de Chr. N. Țapu de la Stancu Ion, láutar din Cucuești-Teleorman.

Fóie verde de mohor,
Veni vremea să měnsor,
Trăseĩ gheata la picior
Și dedei țeriĩ ocol.
5 Tóte fetele nu vor,
M'a aflat că sint dator

O sută cincĩ deći de poli
Numaĩ la doi negustori;
Maĩ sint la o copiliță
10 O leiță și-o băncuță,
Pentru că mĩ-a dat guriță!

UND'TE DUCI TU PETRIȘOR?

(VARIANTA)

De la N. Popescu, Goardinița (Mehedinți).

- Und'te duci tu Petrișor ?
 — La Crațova să mă'nsor;
 C'aici fetele nu vor,
 C'a auđit că sint dator.
- 5 Sint dator la percitor
 O sută-cinci-đeci de poli;
 Sint dator la o fetiță,
 8 Că nu ȳ-am dat o guriță!

FRUNĐULIȚA DE BUJOR

De la Oaic lautarul, Com. Dioști (Romanai). A Se vedea varianta prescurtata «Rėbunarea» pag. 335 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

- Frunđuliță de bujor
 Veni vremea să mă'nsor,
 Scoseȳ calul din obor
 Trăseȳ gheata la picior
 5 Dedeȳ țėrilor ocol,
 Tote fetele me vor
 O fată de preutėsă
 Și una diaconėsă
- Ochiȳ lor să nu mă vadă,
 10 Daȳ cu spuză pe ferėstră.
 Nu. mă lasă să'mi fac casă,
 Să'mi arđă luminele
 Să nu vėd potecile,
 Tote grădinițele,
 15 Să'mi ȳbesc amantele!

FOIE VERDE MARACINE

Culėsă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ión Streche, din Polovraci—Gorj.

- Főie verde mărăcine,
 Tin'te, puică, pupė mine,
 O lună douė de đile,
 Pėnė mișcă puu 'n tine.
 5 Să'l daȳ la babă să'l crėscă,
- Și să mi-l botez tot eȳ
 Și să'ȳ puȳ numele meȳ;
 Și să'mi đică mie tată,
 Să se mire lumea totă,
 10 C'a fost dragostea curată!

BATA-L DUMNEDEU SA'L BATA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión, din Cucueși Teleorman.

Fóie verde, fóie lată,
Bată-l Dumneđu s'í bată
Pe Costică barbă lată,
C'a făcut podu de piatră
5 Și-a pus felinar în pórtă,

De'mí lumină strada tótă
Și Craiova jumătate.
Nu pot trece la hamantă,
Că'mí scirție talpa 'n ghiată
10 Și mă simte garda tótă!

FRUNĐULIȚA DE ȘERPET

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petrescú-de-sus (Gorjiu).

Frunđuliță de șerpel,
Plec cu mândra s'o petrec.
Stréja mă 'ntorce 'ndărăt
Și mă 'ntrebă de bilet.

BATA-L DOAMNE ȘI-L OMOARA

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Gh. Mateiaș, com Mieița (Dolj).

Bată-l, Dómne, și-l omórá
P'el d'a făcut drum de care;
Plec cu mândra s'o petrec,
Straja mă întórcel 'ndărăt:

5 — Du-te-acas' băfatule,
Să n'aud mâine, póimâine
Că e pricina din tine!

FRUNȚA VERDE Ș'O LALEA,
(VARIANTA)

De la Ilie Constantinescu, com. Dioști—Romanați.

— Frunță verde ș'o lălea,
Costică, inima mea,
De te-aș prinde unde-va,
Numai ochii ți i-aș lua !

MARIOARA CU BARBAT

Comunicată de I. Constantinescu,— Dioști de la Nic. Ionescu, com. Dozâlcea.

— Foie verde matostat,
Măriora cu bărbat,
Fă și neicăi loc la pat,
Că e tinăr ne'nvățat,
5 Nicî mustața nu i-a dat
Mărioră minte n'ai,
Nicî floricele nu'mî dai !

Și când imî dai câte odată,
Nu'mî dai chitișoră totă,
10 Și mî-o dai pe jumătate,
Parcă mî-e lumea prădată !
Mi-oî căta în altă parte
Mai de soî și mai de viță,
Nu ca tine-o rămășiță !

MARIOARA DE LA PLAI

Comunicată de I. Constantinescu—Dioști, de la Nae Ionescu, Com. Dozești (Vâlcea).
A se vedea varianta «Bărbat n'ai» pag. 316 din colecția G. D. Teodorescu.

— Mărioră de la plai,
Spune'mî gura cui o dai?
Dă-mi-o mie cu chirie,
Pêně la Sântă Mărie,

5 Când s'o cóce córna 'n vie
Și strugurii și razachie ;
Dă-mi-o mie 'n adăstare !
Pêně la Vinerea Mare.

MARIȚICO, BARBAT N'AI.

(VARIANTA)

Auđită în Dioști (Romanași) de Ilie Constantinescu.

— Marițico, bărbat n'ai
 Dar gurița cui o dai?
 Dă-mi-o mie cu chirie
 Până la Sintă Mărie,
 5 Când se cöce cörna'n vie
 Și strugurii razachie!

FOIE VERDE DE SUSAI.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Mihai din București.

Föie verde de susai,
 Marițico bărbat n'ai,
 Dar gurița cui i-o dai?
 Dă-o neichi cu chirie,
 5 Până la sfintă Mărie,

Pên' s'o cöce póma 'n vie,
 Strugurii și razachie;
 Dă-o neichi cu parale
 9 Până la Vinerea mare!

HAI MANDRA.

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Frașila, Novaci. —Gorj.

— Hai, mândră, să ne iubim,
 Numa amendoi să știm,
 C'avem doi părinți în casă
 Și pe noi că nu ne lasă!

FOIE VERDE DE SPANAC.

Culésă de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci.—Gorj.

— Foie verde de spanac,
Dómne, la ce m'ăi lăsat,
Băiat tînăr și sărac,
Să fiu fetelor pe plac?
5 Foie verde trei alune
Ia-mă, Dómne, și mă pune

Unde-s nevestele bune
Și barbații duși în lume,
Să fie țuica de prune.
10 Ia-mă, Dómne, și mă lasă
Unde's nevestele frumoșe
Și bărbații duși la cósă!

CUCU CANTA.

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Dumitru Bacioiu, din Petrescii de sus.—Gorj.

A se vedea No. XCV din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

— l'auđi, mândro, cucu'mi cîntă,
Eși afară de'l ascultă.
De-o cînta de vitejie
Vino, dragă, spune mie;
5 De-o cînta de alt-ce-va
Ușuiește-l la naiba!

FOILIȚA FOI CA SALCA.

Auđita de la Chr. N. Țapu, de la Dumitru Bacioiu, din Petrescii de sus.—Gorj.

A se vedea sfîrșitul variantei No. DI pag. 238—239 din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

— Foiliță foi ca salca,
Pornește, mândruță, vaca,
Să pască și ea săraca!
Pên'o pasce vaca ȧrba,
5 Amêndoi să facem tréba.
Vițelul să'l priponim,
Și amêndoi să ne ȧubim.

Și de dragi să ne fim dragi,
Dar nădejde să nu tragî;
10 Că nădejdea de la mine
E ca sârma de subțire.
Când o puț pe mărăcine,
Tragî de ea și nu se ține!

DOAMNE SA NU MĂ OMORI.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costică Ionescu, str. Șelari. — București.

<p>— Dómnne, să nu mă omorî,
C'am iubit două surorî.
A mai mare n'a știut,
Și-a mai mică a priceput,
5 C'a fost iute la iubit.
Dă'mî, Dómnne, bôlă să zac,
Pe brațele cui mî-e drag.
Dă'mî, Dómnne, bôlă să mor
Pe brațele cui mi-e dor.
10 Și-oî să mor, n'oi să trăiesc,
Lumea să mi-o moștenesc.
Și-oî să mor, țafo, ca mâine,
Intins pe brațe la tine.
Să'mî deschidî ferestili
15 Să'mî despleteșî pletili.</p> | <p>Să'mî treacă bună și rea,
Să treacă ibovnica mea,
Care m'am iubit cu ea,
Din copilăria mea.
20 Și-am să las cu jurămint,
Cine m'o băga 'n pământ,
Să'mî facă cosciug de plumb,
Să mă 'ngrópe mai adenc
Să nu putrețesc curênd.
25 Să putrețesc la cincî anî
Să fac voia la dușmanî,
Dușmanî, dușmancili,
Care sparge casili,
Și strică dragostili !</p> |
|--|--|

LASA, DOAMNE, NU ME BATE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Novaci—Gorj.

- Lasă, Dómnne, nu mă bate,
C'am iubit două cumnate,
Dómnne, să nu mă omorî,
4 C'am iubit două surorî !

AM SA LAS CU JURAMENT

Auđită de Chr. N. Țapu de la lăutarul Costea Gheorghe-Săcenî (Teleorman).

A se vedea varianta «Să fie al meu» pag. 304 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu

Fôie verde bob năut
 Și-oî să las cu jurămint,
 Care m'o băga 'n pămînt,
 Să mă 'ngrôpe mai adânc.
 5 Să mă 'ngrôpe unde-oî ȃice,
 Intre pîept cu două țite,
 Că e dragostea prea dulce!
 Frunđă verde ca nalba,
 Și-oî să las cu viața

10 Să'mî trimeț nevestica,
 Să'mî cheme ibomnica,
 Să'mî ție lumînarea,
 Să mor cu ochiî la ea.
 Și să șadă lângă mine,
 15 Dor d'oî muri și eî bine,
 Să mă vađă tótă lumea
 C'a fost amureaz'a mea!

DA-MI, DOMNE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc—Bobu-Pojogenî—Gorj.

—Dă-mî, Dómne, bólă să zac
 Pe brațele cui mî-e drag,
 Pe-o perină de bumbac,
 Cu Maria după cap,
 5 Să vėd bine că mî-e drag.
 Mario, sufletul meü,

Când oî muri, tu și eü,
 Am lăsat cu jurămint
 Să'mî facă cosciug de plumb,
 10 Să mă 'ngrôpe mai adânc,
 Să nu putređesc curėnd!

FOICICA MÊRULUI

Culésă de Christ. N. Țapu de la Mihai Ión din București.

A se vedea sfirșitul variantei No. DXXVI, pag. 252 din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

— Foicica mărului,
 — Nu-î credea flăcăulu',
 Căci flăcău e mare câine,
 Multe dealuri se cuvine
 5 Până vine și la tine
 Și se face diuă bine
 Și te pune pe ghenuche
 Și-ți propune miș și sute,
 Până te scote din minte.

10 Tu ești fata cu rușine,
 Eă sunt flăcăiaș în lume.
 — Nu ți-e milă și blândețe
 D'ale noastre tinerețe?
 Nu ți-e milă și păcat,
 15 M'ai iubit și m'ai lăsat,
 Cu trușoru 'nsărcinat,
 Ca un dobitoc la gard,
 Ne băt și ne mâncat!

UNDE VED AMANTA MEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea—Săcelu—Gorj.

A se vedea varianta prescurtată No. CXXIV pag. 54, din colecția d-lor Iarnic și Bîrsan.

Unde ved amanta mea
 Pe brațele altuă,
 S'am cuțit m'aș junghia
 Și pe mine și pe ea,

5 Să se ducă pomina :
 S'a junghiat un voinic
 Pentru'un lucru de nimic!

MARIȚO DE LA CEPARI

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Iăutarul Florea, din Radomir—Romanai.

Frunđuliță de mărar,
 Marițo de la Cepari,
 Cu gâtul cu galbeni mari
 Făcută de doi primari :
 5 De Costică din Comani

Și Mărin de la Frunđari ;
 Frunđuliță ca lipanul
 Și Costică Boșotenu;
 Frunđuliță d'alion,
 10 Suțe 'n deal la sfintu Ion,

Frunđuiliță și o lălea,
Acolo e dragostea,
Iubește pe Marița
Și'și petrece dragostea.
15 Frunđuiliță d'abanos,
Trece sara pe din dos,
Dar poteca unde 'l duce?
La Marița gură dulce.

Dar să veđi tu, ce-ı aduce?
20 O felie de măr dulce,
Dar in dosul foitei,
Scris numele Marițai,
Că Marița e frumósă,
O iubesc zapciı din plasă
25 Și Costică nu mı-o lasă
26 Că e Marița frumósă!

MARIȚO DE LA CEPARI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu.

Comunicată de de I. Constantinescu la Iautarul Oaie din Diotiș—Romanai.

Marițo de la Cepari,
Cu salba de galbeni mari
La mijloc cu icoșari,
Ești fetiță de primar,
5 Vin la neica supt umbrar,
Nu căta că sunt băbar,
Că iubesc și fete mari
Le dau polii și icoșari.
Fóte verde mărăcine,

10 Când iubiam 'mı mergea bine
Aveam cin'-sute de lire,
Dar de vre-o trei săptămăni
N'am nicı trei franci in chimir!
Fóte verde de brăndușă,
15 Fă-mă, Dómne, o căldărușă
La Marița după ușă
17 Să mă fac stăpân pe țite!

FRUNĐULIȚA DE MARAR

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Ión Bacioiu din Petrescii-de-sus—Gorj

Frunđuiliță de mărar,
Mândra mea de la Cepar,
Cu dinții mărunți și rari,
Vin la neica subt umbrar,

5 Să-ți dea neica icușari,
Icușari îngăurit
Să'l puı, mândruțo, la gât!

DE-AR FI MANDRE TOT DE-A RANDUL

Audită de Chr. N. Țapu, de la D. Brezulescu, hora din Novaci—Gorj.

De-ar fi mândre tot de-a-
[rândul,
Dacă nu'î cine mi-e gândul;
De-ar fi mândre tot șireag,
Dacă nu-î cine mi-e drag;
5 De-er fi mândre cât de multe
Dacă nu-î cine mi-e 'n minte !

FRUNȚULIȚA PELINIȚA

Audită de Chr. N. Țapu, de la Iătuarul Dumitru Ion Băcioiu, din Petrescii-de-sus—Gorj.

Frunțuliță peliniță,
Fire-ai a năibi, leliță,
Că nu vrei să'mi dai guriță ;
Fire-ai a năibi, leliță,
5 Cu cămașa cu alțite,

Că nu vrei să'mi dai guriță ;
Că gurița de la tine
M'a ofticat vai de mine !
Și cu gura de la tine
10 Mai trăiam două-trei zile !

ȘEPTTE VAI ȘI-O VALE ADANCA

Comunicat de d. M. I. Șerban din București.—Acest cântec se cânta acum 30 ani de bătrâni lautarî Bucureșteni.

Fôte verde de-o sipică,
Trecuî delu fără frică;
Șepte vai și-o vale adâncă
Aici lupii mă mănâncă.
5 Stăi, lupe, nu mă mânca
Pân'o răsări luna,
Să dau mâna cu puica,
Cu puica, cu draga mea,

Care m'am iubit cu ea
10 Din copilăria mea !
Ș'apoî, lupe, oi mânca
Orî pe mine, orî pe ea,
Din doi care ți-o plăcea,
Să se ducă pomina
15 Dincolo de Braniștea !

SUE-ME NEICA CALARE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Băcioiu, din Petresci-de-sus—Gorj.

- Verde frunđă trei lalele,
Sue-mă, neică, călare,
Că nu mai poclă de piclăre,
Că m'—e drumul glonțuros,
5 Și nu poclă merge pe jos.
— Eă, mândruță, te-aș sui,
Dar m'—e murgul tinerel,
Și 'm' pare cam rău de el!
—Duce murgu do' și trii,
10 Dar pe noi niște copii?
Duce murgu trei și patru,
Dar nevasta și bărbatu?
Duce murgu patru, cincă,
- Dar pe noi niște voinică?
15 — Spune, murgule, ț'e greă
Oră să mă da' jos și eă?
Dacă poți, murgule, mult,
Să n'am nici un cunoscut.
Mi-ă băga vre-o vină măne,
20 Că nu m'am dat jos după tine;
Să n'avem vre-o socotă,
C'am mers după cōsta 'n vale,
Cu mândruța 'n supțioră.
—Eă, mândră, te-am coborit,
25 Că m' a fost murgu nepotcovit.

PUICA TOT GANDIND LA TINE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Băcioiu-Petresci—Gorj.

A se vedea o mică variantă, No. CLIII, pag. 67—68, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

- Puică'mă, tot gândind la tine
S'o lipi ce-va de mine;
V'o bōlă cu lipitōre,
Să faci pe neica să mōră!
5 Că ț-am đis de mi' de oră
Pucă, când treci pe la pōrtă,
Nu-ți arunca ochii rōtă,
Că pricepe lumea tōtă.
- Și ține ochii 'n pămint,
10 Să đică că ne-am urit.
Că și eă mă u'it pe sat,
Să đică că ne-am lăsat.
Of! nu știu d'o burușană,
S'o da' la dușmani să mōră
15 Și nu știu d'o rădăcină,
S'o da' la dușmani in gură!

FRUNȚULIȚA DE ACLAS

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Baicoiu-Petresci—Gorj.

Frunđuliță de acias,
Mor mândrele de necaz,
Că le iubesc și le las.
Că iubesc numai pe una,
5 Altele zac cu luna !

BATE VENTU SĂLCILE

Auđita de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Valeanu, din Roșior-de-Vede Teleorman.

A se vedea începutul variantei «Șălcile», din colecția d-lui G. D. Theodorescu pag. 309.

Bate vântu sălcile,
Sălcile ostróvele,
Să porniră șeicile;
Să pornește-o șăică veche,
5 Și-mi taie Dunărea 'n dece;
Se pornește și alta nouă

Și'mi taie Dunărea 'n două:
Se pornește și a mea,
Da a mea unde mi-o sta ?
10 La Ileana văduva,
Care m'am iubit cu ea
Din copilăria mea !

BATE VENTU, VENTURILE

(VARIANTA)

Auđit de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Bacioiu din Pitescii-de-sus—Gorj.

Bate vântul, vânturile
Și pe neica gândurile,
Șă și pornescă șeicile,
Să și pornescă șăica lui ;

5 Să'mi pornesc și șăica mea
La Maria din Sladova,
Care m'am avut cu ea
8 Din copilăria mea !

INIMA MEA S'A JURAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din PetresciŃ de-sus—Gorj.

Inima mea s'a jurat	De m'o prinde 'n pat cu ea,
Că nu maŃ face pecat	OŃ da glóbă și-oŃ scăpa.
Cu femeŃe cu bărbat!	Fie glóba șepte lei,
— Inimă, nu te jura!	Aia 'Ń grija dumneaeŃ,
5 Cu nevasta altuŃa.	10 Că se află 'n satul ei!

CRESCU IARBA, DETE FRUNĐA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din PetresciŃ de-sus—Gorj.

Crescu iarba, dete frunđa,	5 Tóte trec, tóte se duc,
Dacă nu-Ń și mândra, surda.	NumaŃ dorul șade 'n trup,
Crescu frunđa, dete iarba,	7 Ce-am Ńubit nu pot să uit!
Dacă nu-Ń și mândra, geaba!	

D'AOLICA INIMIÓRA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din PetresciŃ de-sus—Gorj.

— D'aolică inimíoră,	De Ńubește fără milă,
Să te pociũ te-aș da afară,	Cu tineră cu bătrână,
Te-aș face bucăŃŃ la scară	10 Eũ le fac tóte d'o mână ;
Și te-aș presera cu sare,	Și rumâncă și Ńigancă,
5 Că tu m'aŃ adus la stare	12 Ce-o vrea Dumneđu să'mŃ
De-am făcut dragostea mare!	[facă !
Am o inimă păgână,	

VERDE TREI AGLICE.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Cazașu-Ștefănești—Gorj.

Verde, verde, trei aglici,	C'oï potrivii cum oï vrea.
Eü geaba venii la bălcü,	Cu arniciu de la mine,
Că mândrei nu luaï papucï,	Cu țesutu de la tine,
Nici basma cu flori în cruci.	10 Să trăim amëndoï bine;
5 — Mândră nu te mânii	Să puï pisma la pămînt,
Pentru o trënză de basma,	Să trăim ca maï, de mult!

DRAGOSTEA DE FATA MARE.

Auđita de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci—Gorj

A se confrunta varianta «Frunđă verde de răchită, pag. 44 — 45, colecția d-nei E. Sevastos.

Dragostea de fată mare	Dragostea cea de nevastă,
E ca flórea după cale,	E ca flórea din feréstră,
Când o bate vëntu 'n față,	Când o bate vëntu 'n față,
Umple câmpu de dulcëță;	10 Umple casa de dulcëță;
5 Când o bate vëntu 'n dos,	Când o bate vëntu 'n dos,
Umple câmpu de miros!	Umple casa de miros!

DE-AȘ ȘTI, NEICĂ, C'AI VENI.

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Nicolae Frățila—Novaci.

De-aș ști, neică, c'ai veni,
 Casa mea aș vărui
 Tot cu var d'ela mărunț,
 Dór vii, neică, maï curând
 5 Tot cu var d'el maï mare
 Dór vii, neicuță, maï tare!

CODRULE FRUNȚA ROTUNDĂ

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Nicolae Frađila — Novaci.

Veđi varianta «Codrul» in colecđiile «Iarnic-Barsan», V. Alexandri etc.

— Codrule, frunđă rotundă, Lasă-mă la tin' la umbră.	5 Și i face pecat cu ea Și mi-o cădea frunđuța!
— Eă la umbră te-oi lăsa, Dar ț-e pułca tinerea	Cucu 'n ea n'o mai cānta.

DUMBRAVIOARA, DUMBRAVIA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Nic. Ionescu—Dozești—Vâlcea.

— Fole verde ș'o lalea, Dumbrăvióră, dumbrăvia, Lasă-mă la umbra ta Să mă iubesc cu mândra!	Că-ți e mândra tinerea Și-ei face pecat cu ea, De mi s'o usca iarba Și s'o veșteji frunđa,
5 — La umbră nu te-oi lăsa	10 Cucu 'n ea n'o mai cānta!

AI, NOROC, NOROC

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Constantin Dobre din Govora—Vâlcea.

A se vedea o varianta No. IV, pag. 8 din colecđia d lui Iarnic și Birsan.

— Ai noroc, noroc, noroc, De te-aș prinde la un loc, Să-ți puł pațe, să-ți dau foc, Să-ți remăie ochisorii,	5 Ochi și sprāncenile C'alea fac pēcatele. De n'ar fi ochi și sprāncene N'ar mai fi pēcate rele!
--	---

SPUNE-MI PUICA ȘI-MI GHICEȘTE

(VARIANTA)

Auđită de la Ión Șt. Udrescu-Bogașl.-Dâmbovița. de Ion Ionescu, abs în Seminar

— Fôie verde solz de pește
Spune'mî puică și 'mî ghi-
[cește	— Eű, voinice te-aș lăsa,
Dar ți-e mândra tinerea
Și-î glumi ce-va cu ea
Codru de ce 'ngălbenește,
Omul de ce 'mbêtrânește?	15 Și mie 'mî cade frunđa,
Și 'mî rămâne ramura
Și-ți bolnăvește puica!
5 — Codrul de zapadă grea,
Omul de inimă rea.
Codru 'l bate vânturile
Omul 'l bate gândurile!	— Ș-altă fôie trei smicele
Codre, ramurile tele
— Fôie verde salbă môle	20 Mult fu lungi și subțirele
Le-aruncă ventu 'n vâlcele
10 Mě jur, codre, dumitale,
Să mă lași supt umbra tale.	22 Zace zăpada pe ele!

PECAT DE DRAGOSTEA MEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea-Săcelu.—Gorj.

A se vedea sfirșitul variantei «Mângâierea, pag. 319, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

Fôie verde și-o lalea,
Pecat de dragostea mea;
Eű o fac și altu o șa,
Las s'o șa, s'o șa, s'o șa	Orî la apă la fântână,
Orî la lemne 'n bătătură.
5 Bage-o 'n ochii mâne-sa;
N'o s'o ție închisă 'n casă
Și o să iese să mă vadă,	10 Să'mî ies nóptea pe stele,
Când dușmanii taie lemne;
Să'mî ies nóptea pe lună,
Când dușmanii dorm în ducă!

DRĂGOSTE FARA NOROC

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Mihai, din București.

A se vedea o mică variantă «Frunză verde și-o lălea» din colecția d-nei E. Sevastos.

Foie verde siminoc,
 Dragoste făr' de noroc
 Știi ca cărțile de joc,
 Altu pune, și altu ȳa,
 5 C'ășa merge dragostea.
 Las' s'o ȳa, s'o ȳa, s'o ȳa

Bag'o 'n ochii mâni-sa
 Că n'o s'o ție închisă 'n casă
 Și la mine tot o să ȳasă.
 10 N'o s'o ție 'n colivie
 Și la mine tot o să vie!

UCIGA-TE CRUCEA, DRACE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Bacioiu lautar, din Petrescii-de-sus - Gorj

— Foiliță trei spanace,
 Ucigă-te crucea, drace,
 Cum nu lași dragostea 'n pace?
 Eū o fac și tu o stricȳ,
 5 Mă mir, drace, ce căștigȳ?
 Foiliță și-o lălea

Pecat de dragostea mea,
 Eū o fac și altul mȳ-o ȳa.
 Lasă s'o ȳa cum o vrea,
 10 N'o s'o bage în colivie
 Și tot la min' o să vie!

CINE IUBEȘTE, ȘI LASA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

Foie verde avrămesă,
 Cine iubește și lasă,
 Dă-ȳ, Dómne, mare pedépsă,
 Mărăcinȳ pe la feréstră.
 5 Cine, iubește și ține
 N'ar avea mórte pe lume!

LA FANTANIȚA DIN PLAI

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Toma Todea, din Saliște—Transilvania.

Fóle verde de susí,
 La fântánița din plai
 Puseí masa și mâncaí,
 Pe mândra nu-o așteptaí.
 5 Mě mústră mândruțe,
 Că nu'mí plac bucatele.
 — Orí țí-o maí dat altele,
 Orí bucatele nu's bune,
 Orí mândruțe sint pe lume.
 10 — De-ar fi mândre cât de multe,
 Și bucatele nu's bune.

De-ar fi mândre mułtămite,
 Bucatele's negătite ;
 De ar fi maí bune ale tele,
 15 Nu's ca ale mândruțí mele.
 Ale mândri nu's gătite,
 Că nu's bine potrivite.
 Geaba sint, mindruțo, dulcí,
 Dar cuvintu unde-l ducí?
 20 — Du-mě neică la biroú,
 Dacă țí-am fost eú vr'un reú !

PUICA NEICHI CEA DORITA

Auđită de Christea N. Țapu, de la Ghița Schiopu lautar, din R.-Vâlcea.

Fóle verde și-o sipică,
 Puica neichí cea iubită,
 Te-a mâncat dușmanií friptă.
 Când eraí a mea íubită
 5 Țí-era casa zugrăvită.

Numaí de când lipsă's eú
 Reú te párli Dumneđeú,
 Nicí maí bine, nicí maí reú,
 Numaí cum țí-am gândit-eú!

FRUNĐULIȚA SPIC DE GRAU

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Bacioiu, din Petrescú-de-sus—Gorj.

— Frunđuліță spic de grăú,
 Spune'mí, mândră, când să viú
 Maí de vreme, orí maí târđiú.
 — Nicí de vreme, nicí târđiú,
 5 Când se cóce bóba în grăú !

FOAIE VERDE ȘI O LALEA

Culésă de Chr. N. Țapu, din Novaci—Gorj.

<p>— Fôie verde și o lalea, Mândro, mi-ai făcut ce-va De nu te mai poți uita? Fôie verde siminic 5 — Eă nu ți-am făcut nimic Dar mî-e vorba cu lipic, Când mi-ai ăis nu nu te-am [mințit,</p>	<p>Unde mî-ai ăis am venit. —Spune'mî mândro când să [vin? 10 Mai din nôpte, mai târăiu? —Mai târăiu la mieău nopăii Când dușmanii dorm somnu [mortii!</p>
---	--

AOLICA MOR PLESNESC

Auăita de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Baciou, din Petrescii-de-sus

<p>Aolică mor plesnesc Cu mândra să mă 'ntâlnesc. Eă mor mândra pentru tine Și tu n'ai habar de mine! 5 Aolică, mândro, fa</p>	<p>Aă făcutu-ți ți-am ceva Dă nu mă mai poți uita? Ba nu mî-ai făcut nimic, 9 Dar ți-e vorba cu lipic.</p>
--	--

VAI DE MINE CE-AM FACUT ?

Auăit de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci—Gorj.

<p>Vai de mine ce-am făcut? C'am dat dragostea 'mprumut Și acuș cu ochii mă uit, Cum-aș face să mî-o apucă</p>	<p>5 Mult mă mir și mă gândesc, Cum aș face s'o iubesc, C'am dat'o cu strachina 8 Și s'o iaău cu lingura.</p>
--	---

DRUM LA DEAL, DRUM LA VALE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Stancu Ión, din Cucuești—Teleorman.

Fóle verde sălcióră,
 Drum la deal și drum la vale,
 Drum prin pórtă dumitale,
 Și aseră trecuī cǎlare
 5 Pe la pórtă dumitale;
 Vēđuī portița crǎpată
 Și rochița ridicată,

Cu cămașa de țifíc
 Incheiată cu borangic.
 10 Sfircu țifi l'am vēđut,
 Am amețit și-am căđut,
 Calu mi s'a poticnit
 Din pustiu de iubit.

CAND OI ĐICE TREI SARMALE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la I. Ionescu—Muscel.

— Când oi đice trei sarmale,
 Puică, trecuī asară cǎlare
 Pe la pórtă dumitale,
 Te zării la luminare
 5 Cu cămașa ca o flóre,
 Mě ofticași frățióre!
 Mě ultai pínre portițe,
 Veđuī botu unei țite,
 Mě prǎpădiși, dǎiculița!
 10 Să-ți fi veđut țița tótă,
 M'ai fi găsít mort la pórtă,
 S'ar fi 'nchinat lumea tótă!
 — Când oi đice pelinița,
 Cum aș face, Mariuța
 15 Să mẽ vėđ stǎpǎn pe țița
 Ca sėrbu pe lubenița?

Când oi đice fenișor
 Neică, neică, neichișor
 Mușcă-mě mai binișor
 20 Să nu'mi faci vr'un semnișor
 C'am un frate, dracu gol
 Sě uită pe obrăjor,
 Și d'o vedea semnu pě mine
 Mě omórá ca p'un cǎine.
 25 Când oi đice iarbă neagră,
 Dacă ți sint așa dragă,
 Mușcă-mě de pe subt barbă;
 Nu mẽ mușca de obraz,
 Că mẽ vėđ ăi dup' acas'
 30 Și 'mī aruncă vr'un ponos,
 C'am șeđut cu tine jos!

AM IUBIT CAT AM IUBIT

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Baranca, din Pesteana-de-sus—Gorj.

<p>Frunđuliță siminic
Am iubit, cât am iubit,
Dar acum sînt om cinstit ;
Am umblat cât am umblat,
5 Dar acum mi s'a 'nfundat,
M-ia dat iubitul de cap!
Frunđuliță și-o lălea
De iubit nu m'oi lăsa
Pên' o suna scândura,</p> | <p>10 Popa cu cădelnița
Că mî-a fost dragă mândra !—
Când o vęd pe potecea
Cu cămașa subțirea,
Să vęd țitele pîn ea;
15 Țite micî cu bolturile
Să muște neica din ele
Ca din doi fagurî cu miere !</p> |
|--|--|

CANTA CUCU

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Ión Cazacu, din Ștefănești—Gorj.

<p>Cântă cucu în dealu mare
Și glasu 'i resună 'n vale
La mândruța, bate-o Dómne,
Că-i frumósă ca o flóre</p> | <p>5 Of, of, bate-o Dómne !
Dar nicî neica nu-î urit
7 Că-i frumos afurisit !</p> |
|---|---|

FOAIE VERDE TREI MIGDALE

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu, de la Niculae Zănescu, com. Vladima—Gorj.

- Fóie verde trei migdale,
Descalică, neică, 'n cale
La mândruța peste vale,
Că-i frumósă, bate o Dómne,
5 Dar nicî neica nu-î urit
Și e frumos alimănit !

MARIE, MARIOARA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Novaci—Gorj.

—Fóie verde salciórá,
Măi Mărie, Mărioră,
Nu veđi, c'am căđut în bólă?
la dă'mi gură și mă scólă
5 Orí ia parí și mă omórá!

—Eű, neică, nu te omor,
Ci-ți daű gură să te scól,
Că ești tinerel băiat
Și ca să mori e păcat!

FOAIE VERDE TREI SMICELE

Culésă de Ilie Constantinescu, de la Niculae Zănescu, com. Vladimir Gorj.
A se vedea varianta No. CVIII, din colecția d-lui Iarnic și Birsan.

Fóie verde trei smicele,
—Mă bărețe, bărețele,
Nu mă lua de la surcele,
Vin' la maica, de mă cere.

5 De-o vrea maica, de n'o vrea,
Vin' pe noapte și mă ia,
Cu carul cu sania
Și-mă du la casa ta.

MANDRO, DE DRAGOSTEA NOASTRA

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Covaci.
A se vedea No. CLVI, din colecția Iarnic și Birsan pag. 70.

Fóie verde samurastră
Mândro, de dragostea noastră
A crescut doi pomi în cóstă
Și-a crescut și-a făcut prune
5 Precum ne-avem noi de bine,
Și a crescut și a făcut fragi

Precum ne-avem noi de dragi!
—De ași ști, badeo, că's a ta
Mai bine m'aș spânzura
10 De ciucurii brêului
Să fac fală vântului!

DE CAND IUBIAM LA COPILE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la D. Brezulescu—Novaci.

A se vedea «Dragoste», variantă, pag. 302 din colecția d-lui G. Dem. Teo-
dorescu.

Fóie verde de trei fire,
De când iubiám la copile,
Eream băiețál in fire;
Iar acuma la neveste
5 Mí-a dat barba fără veste.

Dumneđeu să-te păzescă
De dragostea muferescă
Că te usucă ca pe-o íască
Și te scóte 'n primă-vară
10 Galben ca turta de céră!

MANDRO PÊN' NU TE ȘTIAM

Auđită de Chr. N. Țapu, de la D. Berzulescu—Novaci.

Mândro, pên'nu te știam
Unde mă culcam dormíam,
Dar acum de când te știú
Puí capu pe căpătâiú
5 Și la tin' gândesc intâi;
Puí capu pe perniórá
Și gândesc la Mariórá,
La Marióra peste vale

Că-í frumósă, bat-o, Dómne,
10 Dar nici neica nu-í urit
Ci í frumos afurisit!
Puí capu pe periniță
Și gândesc la tin' Anuță,
La Anuța de pe deal
15 Care parcă 'mí da alean!

VALVAE LUMEA DE NOI

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Constantin Dobre din Govora—Vâlcea.

Fóie verde foi de foi,
Válvâie lumea de noi,
Că ne iubim améndoí.
Lasă lumea válvâiască
5 Numa neica să'mí trăiască

La neveste să'mí iubescă;
La neveste tinerele,
Țí-e drag să te plimbí cu ele,
Prin grădiní cu floricele
10 Pe pošta inimei mele.—

FOAIE VERDE SALCIOARA

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Ión Bondoc-Bobu—Gorj.

Fóie verde sălcioră,
 Măi Mario, Marióră,
 Ia-ți bobocii de la móră
 Că vin porcii și-ı omóră.
 5 —Mánca ți-ar lupii porcii,
 Că 'mı prăpădiră bobocii!
 Fóie verde de stejar
 Să daú jalbă la jandari,
 Și să 'mı chem un comisar,
 10 Să ți încheie proces verbal,
 Că mı-a fost bobocii mari
 Să ı plătești c'un icusar,
 Mě judec cu tine un an.

Fóie verde coelie
 15 D'aolică, măi Mărie,
 Câte mı-ai făcut tu mie
 Să te trag la Primărie
 Să spuı tu, să spuı și eú;
 Tu nevastă, eú flăcău,
 20 Să vedem cui șade reú.
 Tu nevastă cu bărbat,
 Eú voinicel neinsurat,
 Nici mustața nu mı-a dat;
 Tu cu copilașu 'n brațe,
 25 Eú cu mustața nedată!

MARIUȚO MARIOARA

(VARIANTA)

Culscă de I. Ionescu, de la Ión Ștefan Udrescu, Bogați—Dimbovița.

Fóie verde sălcioră,
 Mariuțo Marióră,
 Ia-ți bobocii de la móră,
 Că vin porcii și-ı omóră.—
 5 —Mánca mı ți-ar lupii porcii
 Că mı-a omorıt bobocii!
 Fóie verde foı lipan,
 Am să-ți fac proces verbal
 Să te daú la Tribunal,
 10 Că mı-a fost bobocii mari,
 Să-ı plătești c'un icușar
 Și c'un pol imperial.

— Frunđă verde sălcioră,
 Ce ai in gură, Marióră?
 15 — Mărgărit și lămăióră
 Ș o sămință sălcioră.
 — Dă'mı și mie, Marióră
 O sămință sălcioră,
 Să'o samăn la primă-vară,
 20 Să ne umbrască la vară.
 Dă'mı și mie lămăióră
 Că dragostea mě omóră;
 Dă-mı și mie mărgărit
 Ca să'mı treacă de urit!

N'AM GANDIT, N'AM SOCOTIT

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ión Toma Todea, din Salișteea—Transilvania.

- Verde frunđă rug pãlit,
N'am gãndit n'am socotit :
Dorul o avea sfirșit
Și dragostea despãrțit ?
5 Verde frunđă și-o lalea,
C'am lãsat la mórtea mea
Sã'mi iscãlêscã mãndra,
Sã fiu cù tronul iscãlit
Cã's nesãtul de iubit.
- 10 Cã de-ar fi frunđă pîn fagî
Cãte mãndruțe mi-s dragî ;
Și nu-î iarbã pe pãmînt
Cãte mãndre mî-am iubit
Cã'mi iubiam diua cãte dece.
15 Și nóptea douê-spre-dece
Tot mi-î fricã cã m'o 'ntrece
Dar Oltul dacã l'oî trece
Oî iubi vre-o șêispre-dece !

FOAIE VERDE SAMULASTRA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ghița Schiöpu, din R.-Vâlcea.

A se confrunța cu textul variantei «Frunđa teiului» pag. 204 din colecția d-nei E. Sevastos.

- Föie verde samulastra
Joi de diminêță,
Pe rêuë pe cêță,
Bate mi se bate.
5 Ce frunđă se bate ?
Frunđa teiului
Și cu a plopului.
Dar de ce se bate ?
Se bate cã-î pasã,
10 Cã e frunđă desã
Și föia rãtundã
- Și codița lungã.
— Hai, teiule, hai,
Cum o sã te tai,
15 Cu o bardã tãrösã
«Cu puica frumösã !»—
Sã mi-te duc acasã
Sã mi-te fac d'ö masã,
Mãndrã își frumösã,
20 Pentru puicuța d'acasã ;
Sã'mi gãteascã de mãncare.
Gurița de sêrutare !

FRUNȚA VERDE DE-O LAPTUCA

Auđită de Chr. N. Țapu, din com. Rucurelu—Mehedinți.

Frunđă verde de lăptucă,
La luncă, puică, la luncă
Să'ți tai rischitor și furcă.
La mijlocu lunculicii
5 Să dai datoria furcii ;
Și la capu dealului
Plata rischitorului!

Și iar verde trei sarmale,
La vale, puică, la vale
10 C'a făcut fasulea flóre
Și mazărea păstăjóre.
Ha! puică să hărnicim
13 Și-amândoi să ne iubim!

FOAIE VERDE SALBA MOALE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Stancu Ion Cucuești.—Teleorman.

A se vedea o variantă de 10 versuri, No. 109 din colecția d-lui Vulpian, pag. 47

Fóie verde salbă móle,
Căci nu mă lovía d'o bólă
Când dormiam la puica 'n póla
Cú capul pe perióră,
15 Cú mâna la țîișóră,
Cú gura la bārbióră.
Fóie verde și-un lipan,
Dar de ce eú nu muriam,
Când veniam de te iubiam
10 Din Vlășcuța 'n Teleorman
Numai singurel pe cal?

Uite, dadă, n'am murit
Și am trăit de te-am iubit
N'am murit cât am fost mic
15 Dar acum că sint voinic?
De 'mi dá fetițele flóri,
Nevestile brățișóri
Și știu calul să'l inching
Și pușculița s'o ung
20 Și săbióra s'o 'ncing
Și pe puică s'o mângái.

CATE GAROAFE AM IUBIT

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Stancu Ión-Cucuești—Teleorman.

Fóie verde bob năut,
Câte garófe am iubit
Pe toate le-am oropsit!
Dar am p'asta d'o iubesc

5 Nu mă 'ndur s'o oropsesc!
O iaú de mi-o suflu 'n vânt
Ea se sădește 'n pământ,
8 Mă strigă să mi-o sêrut!

FOAIE VERDE TREI COSTEI

Auđita Chr. N. Țapu, de la Ioan din Cucuiești—Teleorman.

- Fóie verde trei costei,
A ȳeșit un obicei
Să nu se porțe cercei
Numai negri zulufeș.
- 5 Cu panglice pîntre ei.
Pentru zulufu din frunte
Trecuș gârla făr' de punte,
La Didița mea din luncă.
Fóie verde bob și linte,
- 10 Aolică, Dómnne sfinte,
Scóte-mi pe Dida 'nainte,
Să'mi vorbășcă,
Să-ı vorbesc,
Să'mi spuțe und' s'o găesc.
- 15 Colea 'n bălăriș
Unde ne ıubeam întăi.
Uit'te dealu, uit'te via
Unde ıubiam pe Măria;
Uit'te și tăvălitura
- 20 Unde'mi da Măria gura.
Uit'te tufa curățată,
Unde ne ıubiam odată;
Uit'te și pėrugenu
Unde priponem cu calu.
- 25 Puneam pe murgu 'n pripon
Săriam la puca 'n pridvor
Mi-o sărutam binișor
Nu mă simția pu' de om.
Dar acuma că ıubiș,
- 30 Dē ıubiș învăpăiat
De mă dovedi un sat.
Fóie verde solz de pește,
la veđi lumea cum ıubește
Și nu se mai dovedește.
- 35 Dar eū ıubiș într'o séră
Și mă dovedi o țară,
Dar să fi ıubit mai mult
38 Că m'ași fi facut pămînt!

VARA, VARA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ión Preuteșescu-Novaci—Gorj.

- Vară, vară primă-vară,
la zapada di p'afară,
Di pe dos și di pe față,
Să resațe florile,
- 5 Să umple costițele
Și tóte vălcelile,
Să le-adune fetele.
- Să le facă chiticele,
Să le puțe pîn mărgele,
- 10 Pe voia inimi mele.
S'adune și mândra mea
Să le dea la neicuța;
Că e neicuța dorit
- 14 De viorele de crâng!

COLEA 'N VALE IN POTICELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Bondoc, Bobu—Bojogeni—Gorj.

Colea 'n vale in poticele,
Putređesc ochi și sprincene!
De n'ar fi ochi și sprincene
N'ar maș fi pęcate rele ;
5 Ochii și sprincenile
Alea fac dragostile.
Verde frunđă de bujor
Mę uitaș pıntre stoborș

Vęđuș ochii negrișori
10 Fă-miș neșcă vinđetori
Că și neșca-ș negustor.
De ochi negri negrișori!
— Verde frunđă treiș smicele
Nu mi-s ochii de vęndare
15 Și mi s ochii de schimbare
Ți-ș dăruesc dumitale !

MARIO CE MI-AI FACUT

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ion Bondoc, Bobu, Gorj.

Foșe verde mărgărit,
Mario, ce mi-ăș făcut,
Mario, nu te maș ușt,
Pe vara care a trecut
5 Treiș perechii de ghetę am rupt
Pentru-un pustiu de iubit,
Tot suind și coborând.
Cu treiș cismariș am vorbit

Facă ghetę de iubit.
10 Fir'ar cias alimănit
Când m'apucaș de iubit
Maș bine să fi murit
C'ala m'a inbętrănit.
Iubitu mi-a scos barba,
15 Și dragostea mustașa!

AȘA 'MI VINE UNE-ORI

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ion Michai—București.

Foșe verde de mohor,
Așa 'mi vine une oriș
Să beaș otravă să mor.
Foșe verde mę domnesc
5 Staș in drum și mę gāndesc,
La ce să mę otrăvesc ?
Maș am đile să trăiesc

Cu pușca să mę 'ntălnesc,
Douę vorbe să-ș vorbesc,
10 Că am să mę prăpădesc !
Rabdă inimă și taș,
Ca pământu care-l calcș.
De le faci de nu le faci
14 Eș vęđ bine că le trag iș!

FOAIE VERDE SALBA MOALE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión, din Cucuetti—Teleorman.

- Fóie verde salbă móle,
Intr'o ȓi de sərbătóre,
Scoboram din deal de vale
Cu vînătu de zabale.
- 5 Mě 'ntălniț cu puțca 'n cale.
Și intr'o scară mă lăsaț,
De zuluș o apucaț,
Și 'n guriță-o sěrutaț.—
— Sěruta-mě, neică, bine,
- 10 Să-ț ție astă-dř și măine
Pěn' la patru ȓeci de ȓile,
Că nu mai daș pe la tine.
— Mě mir ce pămînt te ține
De nu mai daș pe la mine?
- 15 — Mă ține pămînt uscat
Nu pociu veni nechemat;
Mě ține pămînt cu iarbă
Nu pociu veni făr' de trebă.

NU ȘTIU CE PAMINT TE ȚINE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu, de la D. Brezulescu--Novaci.

- Fóie verde mărăcine,
Nu știu ce pămînt te ține
De nu mai daș pe la mine?
— Mě ține pămînt cu iarbă
- 5 Nu pot veni fără trebă!
Mě ține o palmă de loc
Nu pot veni la soroc!
Mě ține pămînt uscat
Nu pot veni nechemat,
- 10 Că 'm'e frică de bărbat!
— Dar bărbatu, ce găndești,
Știe că tu mă iubești?
— De cât tine mai am doș
Și cu tine să fac trei,
- 15 Cu bărbatu să fac patru
Bată-l, Dómné, fermecatu!
Nici nu vede, nici n'aude
Parcă e pe altă lume.—
Sint lăsată 'n voia mea
- 20 Ca să iubesc, nu geaba.
Sint nevastă cu credință
Trimit bărbatu 'n pivniță
Și eș beaș și ospătesc
Cu amanții, ceș iubesc.
- 25 Așa fac, așa trăiesc
Și pe tine te iubesc.
Dacă 'ți place, spune, bine,
Că mai sunt voiñici ca tine!

ASTA-I VIA, ASTA-I VIȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, din Săcelu—Gorj.

Asta-ı via, asta-ı viȚa
Unde mă iubiãam cu GhiȚa,
Și beam vinu cu ploschiȚa.
Uit'țe via uit'țe dealu

5 Unde-priponeam noi calu
Și beam vinu cu borcanu.
Eu te beaũ vine, de bun,
8 Tu mă faci și mai nebun.

DIN IUBITUL MEU CEL MULT

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Ión Cazacu din Ștefanești—Gorj.

A se vedea varianta prescurtata «FrunđuliȚa mǎrgărit», pag. 132 din colecția «Căntece Moldovenești» a d-nei E. Sevastos.

Din iubitul meu cel mult
Ajunsei ca să mă 'mprumut
La cine n'am socotit,
N'am gândit, n'am socotit
5 C'o avea dorul sfirșit
Și dragostile mǎhnit.
Ce dragoste aveam noi, frate?
Gândeam mórte ne-o desparte

Nu știũ cine s'a găsit
10 De mi-a făcut de urit.
Cine ș'ar face pomană
Să ne 'ndrăgostiască iară,
I-aș da munca dintr'o vară,
I-aș da și o mie de lei
15 Să ne'impreune p'amendoı!

PUICA DIN PRICINA TA

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Ion Cazacu, Ștefanești—Gorj.

Puică din pricina ta,
Mi-am căđut la bółă grea
Și astă bółă de-o zac eũ,
Nu e de la D-đeũ,

5 Singur mĩ-am făcut'o eũ,
Singurul cu mâna mea,
Că mĩ-a plăcut dragostea
8 Din d'alba copilărea.—

FOAIE VERDE TREI SMICELE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Constantin Prună, lautar, din Pesteana-de-sus.— Gorj.

Fóie verde trei smicele,
Peste vârful casei mele
Trece un pâlc de rândunele;
Nu e pâlc de rândunele

5 Ci sint mândruțele mele,
Care m'am iubit cu ele
Din tinerețele mele!

LA CE, DOAMNE, NU MUREAM

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Constantin Prună, din Pesteana-de-sus—Gorj.

Fóie verde de lipan,
La ce, Dózne, nu muriam
Când cu mândra mă iúbiam?
Și mă iúbiam pe zăvoi
5 Cânta cucu lângă noi.
Să fi murit amêndoi.—
Fóie verde de lipan,

De știam, mândro, știam,
Nu ne mai amurezam
10 Și ședeam tot cum eram
Că mai bine petreceam.
De știam că n'o să fie,
Pentru noi statornicie
14 N'ar mai fi nici o mânie!

HAMORULE HAMURAȘ

Auđită de Chr. N. Țapu, din gura lautarului Costea Gheorghe, din Saceni—
Teleorman.

A se vedea varianta prescurtată «Amorul» pag 314 din colecția d-lui G. Dem.
Teodorescu.

Fóie verde mărăcine,
Hamorule, ce ai cu mine?
Nu fac nici o stricăciune
Numai dragoste pe lume.
5 Flóre verde arțaraș
Hamurule, hamuraș,
Vedea-te-aș călugăraș
La mânăstirea din Iaș,
Cu mâinele pe psaltire
10 Cu ochii după copile;

Cu mâinele pe ferestre
Cu ochii după neveste;
Cu mâinele pe icóne
Cu ochii după cucóne.
15 Fóie verde de alună,
Hamorul când se 'mpreună,
Par'că bea vutcă d'a bună,
Hamurul când se desparte,
19 Par'că bea pahar de mórte!

PASARE PRIVICATORE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu din București.

Pasere' privicătore,
Ce cântî nóptea pe rēcóre?
Ce tot cântî și ciripești,
De hamor te jeluești,
5 De hamorul teú tiran
Și la inimă dușman?—
Hamorule, hamuraș
Vedea-te-aș călugăraș
Pênă 'n patru-đeci de đile.

10 Să te vėđ la mânăstire,
La mânăstirea din Iaș
Cu mâinele pe psaltire,
Cu ochií dupė copile;
15 Cu ochií dupė cucóne,
Cu mâinele pe ferestre
Cu ochií dupė neveste.

MANDRUȚA NEICHII D'ODATA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Dumitru Baranca, din Pesténa de sus—Gorjiú.

Fruđuuliță grău de baltă
Măndruța neichií d'odată
Ia dá'mí mâna și mă Iartă
Că ți-oi fi greșit odată

5 De n'am stătut nóptea tótă
Am ședut'o jumėtate
C'oi fi fost într'altă parte!

MARGARITARUL

Auđit de Chr. N. Țapu, de la Iăutarul P. Brăđușianu, Costesci—Válcea.

Fóye verde leuștén
Pe deal pe la Vișorén
Mi-a 'nflorit mărgăritaru.
Mărgăritar înflorit
5 Cine mi te-a cumpăvit?
Fetele trecėnd la tėrg,

Trec la tėrg la Ialomiță
Să'și cumpere d'o rochiță
Strimță 'n șale
10 Largă 'n póle
Croită pe țișóre!

FOAIE VERDE FOI DE MURE

Auđită de Chr. N. Tapu de la Costea Gheorghe-Săceni, Teleorman.

A se vedea varianta în «Dorul» ediția 1896.

- Foie verde foî de mure.
Pe supt plaî, pe supt pădure,
Trec fetițele la mure
Și băeții la alune,
5 Flóre verde foî de mure,
Pe supt póle de pădure,
Se duce-o femeie în lume
Cu prunculețu pe mână,
Gonită de o săptămână,
10 Flóre verde matostat,
Cu pruncu ne botezat
Oropsită de bărbat
Și gonită de amant
Ne-scăldat ne-boteđat!
15 Flóre verde de măr dulce,
Prunca plânge, măsa' i ăice :
—Taci cu maica nu mai plinge
Că te scald în lapte dulce!
- Măcar fie și 'n zahar
20 Trupul mîeî e tot amar!
Verde, verde de spanac,
Vine anul de când zac,
Mi-a crescut iarba la cap,
Că n'am pe nimeni cu drag
25 Să'mî puie mâna la cap
Să mă 'ntrebe de ce zac
De ce zac, de ce bolesc,
Și cu ăile mă topesc,
Lasă'mî zac și să'mî bolesc,
30 Ca ceara să mă topesc
Ca ceara de luminare
Când o bate vînt de vară
Și cură ceara la vale
Și remâne feștila
35 Reî mî-a secat inima!

RESAI LUNA, RESAI SORE

Auđită de Chr. N. Tapu, de la Costică Ionescu din Șelari, București.

- Resaî lună, resaî sóre.
Resaî lunę, maî de vreme
La puicuța 'ntre sprăncene ;
Resaî, lună. maî în nor
5 La puicuța 'n pridvor
Că sunt prăpădit de dor,
Tot umblând după hamor!
Că de dorul teî și-al meî
- S'a măniat Dumneđeî ;
10 Nicî nu ninge, nicî nu pluă
Nicî din cer nu cade iouă
Și tótă nóptea mă bat
Ca un pește pe uscat,
Și tótă nóptea mă 'ntorc
15 Ca un peștișor pe foc!

PRINTRE MUNȚI, PRINTRE PADURE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Oie lăutarul, Dioști — Romanai.

Veđi varianta de mai sus «Fóie verde foi de mure», pag. 259.

Frunđuľiță trei masline
 Printre munți, printre pădure,
 Trec fetițele la mure,
 Nevestele la alune,
 5 Cu coșulețe pe mână ;
 Și băieții la nuiele
 Să facă hamor cu ele.
 Frunđuľiță trei grante,
 Pe supt munții, pe supt cetate
 10 Trec fetițele la lapte,
 Cu ólele îmbăierate
 Cum una și alta de'nalte,
 Cu fređura la o parte
 Inima'n neica se bate.
 15 Pe supt póle de pădure

Se duce-o femeie 'n lume
 Cu prunculețu pe mână,
 Ne'nfășat, ne botezat
 Și'mi uublá din sat în sat,
 20 Oropsită de bărbat
 Pruncu 'mi plânge
 Mă-sa 'i dice :
 —Taci cu mama nu măi plânge
 Pân'om suií in deal la cruce,
 25 Să te scald în lapte dulce.
 Dar pruncul ce'mi grăia ?
 Așa mic cum se afla ?
 —Maică fie și zahar
 29 Trupul mieú tot este amar !

IOANA A DRACUI IEȘTI

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Costea Gheorghe, din Săceni—Teleorman.

— Lele Iónă a dracuí iești !
 De ce focu nu ȳbești ?
 Ori cu pismă să'mi trăești ?
 Lasă'mi pisma la pămint
 5 Și te ap :că de ȳbit
 Pe cum știaí de de mult.
 Verde, verde matostat,
 Spune'mi, Iónă, adevérat,
 Spune'mi drept, că nu te bat,
 10 Lele, cin' te-a sėrutat,

Căt am fost inconcetrat ?
 Căci veđ obrazu mușcat
 Parcă e matricolat,
 Matricolu de soldat
 15 La inimă m'a secat !
 Fóie verde bob areú,
 M'a sărutat vėrul teú
 Și are și umbletul teú
 Și cãntă cãntecul teú
 20 Mi-a trecut de dorul teú !

PE DEALUL LUI VICȘOREANU

Auđit de Chr. N. Țapu, de la Iautarul Costea Gheorghe, din Săcenı —Teleorman

<p>Fóie verde de lipan,
Pe dealul lui Vicșorénu,
La hanu lui Grigorénu,
Pădurea din capu dealu,
5 Lastaru lui Scrioșténu,
Mı-a 'nflorit mărgăritaru,
Mărgărit verde 'nflorit
Și pe póle 'mbobocit
Spune'mı cin'te-a cıumpăvit?
10 — Fete marı de la prășit,
Neveste de la iubit,</p> | <p>Trecënd Vinerea la têrg;
Și dorobanți de la schimb,
Flăcăi la cósă mergând
15 Și babe la spovedit;
Dorobanți la schimb trecënd,
Dorobanți dorobănțești,
Căculari căcılănești,
Imbrăcați în haine domnești,
20 Trec de rënd la București,
Ducënd banii ostăsești.</p> |
|--|---|

PE DEALUL LUI SAPUNARU

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ilie Constantinescu—Dioști.

<p>Pe dealu lui Săpunaru
Mı-a 'nflorit mărgăritarul,
Mărgăritar 'nflorit
Cine mi te-a cıumpăgit?</p> | <p>5 —Fete marı trecënd la têrg
Călărași trecënd de rënd,
Trec de rënd la București,
Să 'mı ducă banii domnești.</p> |
|--|--|

AM IBOMNICA LA GORJ

Auđita de Chr. N. Țapu de la P. Brândușianu, Costescı—Vâlcea.

<p>Fóie verde foi de boz,
Ș'am ibomnică la Gorj;
Fóie verde și-o lalea,
Așa 'naltă suptirea,
5 Cu cămașa fir betea,
Cusută cu iglița,</p> | <p>Să vede țita pın ea,
Roșie ca vișina,
Gurguțată ca para.
10 N'aș maı bea, n'aș maı mânca,
De trei ori te-aș sêruta,
Că ți-e dulce gurița !</p> |
|---|---|

CE-AM IUBIT NU SE MAI VEDE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari, București.

A se vedea varianta, «Verde, verde», pag. 301 din Colecția d-lui G. D. Teodorescu.

Verde, verde și iar verde,
Ce-am iubit nu se mai vede
Niçi pe câmp, niçi pe liveze
Niçi pe cositura verde.
5 Cătai ȧrba fir cu fir

Și găsi d'un trandafir;
Trandafir cu trei boboci
Te-aș iubi, dragă, nu pociu;
Trandafir cu fôia lată
10 Pentru tine, dragă fată!

LELIȚO, SAFTIȚO

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari—București.

A se vedea varianta «Lelița Saftița», pag. 313, din colecț. d-lui G. D. Teodorescu.

— Lelița Săftițo,
— Auđi, neiculiță
— Dar dacă auđi,
De ce nu'mi respunđi?
5 Căci e mult d'aseară.
De când stai p'afară,
Vremea 'mi vremuște
Cămașa 'mi răcește,
Strașioră 'mi pică
10 Giubelușa 'mi strică.
Nu mi-e de giubea
Ca de fermenea;
Niçi de fermenea
Ca de găitan,

15 C'am muncit d'un an.
—Nu pociu, neică, acum
Căci mi-e omu 'n cas',
E lungit în pat
Ca un blestemat!
20 Du-te, neică, du-te
La locu știut,
Und' ȧ-am așternut
Ismă, calonfir
Și cu trandafir.
25 Plăpămióra ta
Pieptisorul mieu,
Pernióra ta,
28 Măna drépt' a mea!

FOIE VERDE ABANOS

Auđita de Chr. N. Țapu, de la P. Brândușianu, Costești—Vâlcea.

Fóie verde abanos,
 Ș'ăi, lele, pe vale 'n jos
 Să găsim un loc frumos,
 Să ședem amêndoï jos,
 5 Tu să numeri stelele
 Și eũ floricelele!—

TARE'MI PLACE A ME PLIMBA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari—București.

Tare 'mï place a mẽ plimba	Și tu dormi, dormir'ăi mórta.
Prin mahala,	Și julica ta mẽ latră.
Cu basmaua cu stafide și năut,	Dacă vêđuï și vêđuï,
Cu stafide cu năut,	10 Puseï șapca căpêtăi,
5 Să'ï dau pućii de urit.	Cu gîubeaua mẽ 'nvăliï,
Tótă nóptea bat la pórtă	Of, Tano, ieși afară de mẽ veđi.

SALCIOARA PRESADITA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ion Cazacu, din Bobu—Gorj.

Fóie verde sălcioră,	Nicï de maïca horopsită,
Sălcioră presădită,	Dor de matale dorită!
Puĉca neĉhi cea dorită,	10 — Dacă ești a mea iubită,
Ce ești tristă și măhnită,	Pleacă-te și mẽ sêrută,
5 Orï ești de tat-têũ bătută	Dacă n'ăi fost mulțumită
Și de mă-ta horopsită?	D'a mea dragoste cinstită!
— Nu sînt de taica bătută,	

FIRICEL DE IARBA NÉGRA

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari—București.

A se vedea variantele «Firicel de iarbă négră», pag. 308 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

<p>Firicel de iarbă négră, Dragă, dragă și iar dragă, Cine mă vede mă 'ntrébă De ce port cămașa négră ? 5 Las s'o port c'ășa mî-e dragă, Căci mî-e nevasta bolnavă,</p>	<p>D'o lună și-o săptămână, D'o mână și d'un picior. — A la țața, s'o spăl eū, 10 Cu săpun din sinul meu Și cu apă din Buzău, Dragă, dragă și iar dragă !</p>
--	--

DE CE PORȚI CAMAȘA NÉGRA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Stancea St. Ungureanu, Diosti—Romanăș.

<p>Dragă, dragă, și iar dragă, De ce porți cămașa négră ? — Las' s'o port c'ășa mî-e drag, Că mî-e nevasta bolnavă ; 5 Nu mî-e bolnavă de bôlă, Ci mî-e bolnavă d'o mână,</p>	<p>N'a spălat rufe d'o lună. — Ad' la țaica, s'o spăl eū, Cu apă din aleșteu, 10 Cu lemne de la Buzău, Cu săpun din sinul meu, Dragă, dragă, și iar dragă.</p>
--	---

FOIE VERDE BOB DE LINTE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costea Gheorghe, din Saceni—Teleorman.

<p>Fôie verde bob de linte, Bată-te focu de minte, Că nu te-aveam mai nainte ! Când aveam parale multe, 5 Aveam poli și galbeni mari, De-î dam pe la fete mari ;</p>	<p>Aveam poli și firfiriți, De-î dam pe la fete mici ; Aveam poli și mahmudele, 10 De dam la mândrele mele, De mă iubiăm cu ele !</p>
---	---

FOIE VERDE BOB DE LINTE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Novaci—Gorj.

Fóie verde bob de linte,
Fire-ai a dracu de minte!
De ce nu fuși mai 'nainte,
Când aveam parale multe?

5 Numai poli și icusari
Și când dam la fete mari,
Fete mari și lăutari!

FA-ME, DOMNE, CE M'OI FACE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Iautarul Gheorghe Costea, din Saceni-Teleorman.

Flóre verde trei granate,
Fă-mě, Dómne, ce m'oi face,
Fă-mě un pulú de bodârlăú,
La Șegarcea la aleșteú,
5 Să prind pește și șalăú;
Peștele să'l mănânc eú,
Că-i lăsat de Dumneđeú.
Șalăul să'l fac batoc,
Să mi-l trimeț într'un loc,
10 La Marița peste Olt,
Să mĭ-o sėrut eú cu foc!

Fóie verde de spanac
Și mai đice trei spanace,
Fă-mě, Dómne, ce m'oi face,
15 Fă-mě róta stelilor,
In drumul Crařovencilor
Și 'ntr'al Piteștencilor.
Să'mĭ aleg d'o Piteșencă,
Care mĭ-o fi mie dragă.
20 Ce fată o fi mai curată,
Flóre la flăcăú nedată,
Cu gura nesėrutată!

LA CARCIUMA DIN PARLOGE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe, din Saceni-Teleorman.

A se confrunta varianta «Frunđa verde trei vizdóce» pag. 243 din colecția d-nei Elena Sevastos.

Fóie verde trei spanace,
De la București încóce,
La cărciuma din pãrlóge
Mĭ-este vin de trei soróce
5 Și mi-l vinde trei nemțóice,
Trei nemțóice, trei jidóice,
Cine bea copii nu face.

N'a știut și maică-mea,
Că venĭa și bea și ea
10 Și nu mai remânea grea,
Că să porțe pe gaĭca,
Să'și facă inimă rea
13 D'un voinic ca dumnea-ta!

NU E CEAS NU E MINUT

Auđită de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Costea Gheorghe din Săceni-Teleorman

Fóie verde bob năut,
Nu e ceas, nu e minut
Ca să nu fiú nęcăjit
Pentr' un puíșor dorit ;
5 Nu e ęi și nu e ceas
Ca să nu daú de necaz,
Pentr'un puíșor cu haz.
Fóie verde de spanac,
Un lucru care mĕ-e drag,

10 Fie negru, fie alb,
Eú cu lumea ce mĕ bag ?
Eú fug de urit să scap,
El mĕ ține dupę cap
Și mĕ sęrută cu drag.
15 Flóre verde mărăcine,
De urit m'aș duce 'n lume,
Dragostea pe loc mĕ ține !

NU MAI E NICI O FERICIRE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Valeanu.—Roșiorii-de-Vede.

Fóie verde trei aglice,
N'a mai fost nicĭ o ferice,
De neica cu ibomnice,
Că el multă grijă duce.
5 Multă duce, multă are,
N'are timp când să adórmă,
Să miră cum să se stricóre
Pĕn' la puiceuța din vale.
Că e frumósă, bate-o Dómnne,
10 Dar nicĭ eú nu sĭnt urit,
Sĭnt frumos alivănit.

Multe fete le-am iubit,
Le-am iubit, le-am oropsit ;
Dar p'asta d'o iubesc
15 Eú nu pot s'o părăsesc.
Amĕndoi să facem tĕrg,
Nu departe colea 'n crăng,
Douę cóste 'n pĕpt să'ți frăng,
P'ale l'alte tóte 'n rĭnd.
20 Și mai am să iubesc opt,
O fată de protopop,
Să-mĭ stețe inima la loc !

FÓIE VERDE TREI GRANATE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

<p>Fóie verde trei granate, I-ascultă, iubite frate, Să-ți spuî patimile tóte. Fóie verde trei aglici, 5 Nu mai e nici o ferice, De omul cu ibomnice ;</p>	<p>Multă grijă, multă are, Pe unde să se stricóre, Să vie la puica 'n vale, 10 Că e frumósă, bat'o Dómne ! Nici neica nu mi-e urit, E frumos alimănit !</p>
--	---

FERICE ȘI IAR FERICE

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu, de la Niculae Zancscu, com Vladimir Gorj.

<p>Fóie verde trei aglice, Ferice și iar ferice De omul cu ibomnice. Ferice, dar nu-î ferice, 5 Săracu, ce grijă duce ! Fóie verde trei migdale, Multă duce, multă are, Cum să facă să se stricóre, Să trecă la mândra 'n vale,</p>	<p>10 Că-î frumósă, bate-o Dómne ! Și mai pune și zorzóne. Fóie verde foi de brei, Ia cu zorzónele ei Mă face pe drum de pfei. 15 Fóie verde bob năut, Nici neicuța nu-î urit, Da-î frumos alimănit !</p>
---	---

NU MAI E NICI O FERICE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Băcioiu, din Petresci-de-sus-Gorjiu.

<p>Nu mai e nici o ferice De omul cu ibomnice. Că el multă grijă duce. Multă duce, multă are,</p>	<p>5 Pe unde să se strecóre, Să vie la puica 'n vale. Să vie să mî-o mângâie Și de dragoste să'î spuie !</p>
---	--

NU MAI E NICI O FERICIRE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ofe, Dioști — Romanai.

FrunđuIiță trei sipici,
 Numai e nici o ferice,
 De omul cu ibomnici,
 Că el multă grijă duce.
 5 Nicı la masă nu mănâncă,
 Nicı in pat nu se mai culcă,
 Cu gândul la ibomnică !
 Iese afară la rĂcĂre
 Și cu ochii la privelă,
 10 Se miră cum să s' stricĂre,
 PĂnĂ la Lenuța 'n vale,

E frumĂsă, bat'o DĂmne !
 FrunđuIiță bob năut,
 Dar nici eĂ nu sint urit,
 15 Sint frumos alimănit.
 AmĂndoi sĂ facem tĂrg,
 Nu departe, colea 'n tĂrg,
 Trei cĂste din ptept sĂ-ți frĂng,
 P'ele l'alte tot de-arĂnd,
 20 SĂ te ducı acas' plĂngĂnd,
 Una sĂ ți-o las mai mĂle,
 Aci inre țiișĂre !

DE AMUREZAT CE SINT

CulĂsă de Ilie Constantinescu, comuna Dioști, (Romanai).

A se vedea varianta «GrĂu mărunt» pag. 319, din colecția d-lui G. D. Theodorescu.

De amarezat ce sint,
 Nu vĂđ iarba pe pĂmĂnt,
 Nicı sĂrele rĂsĂrĂnd,
 Nicı luna pe cer mergĂnd.
 5 Nu știi luna pe cer merge,
 Orı pułca la apĂ-mı trece,
 SĂ'mı aducă apĂ rece, —
 Cine bea de dor ıı trece.
 ApĂ rece de ceșmea,

10 Cine bea rĂmĂne grea ;
 ApĂ rece de fĂntĂnă,
 Cine bea de dor 'ı-alinĂ.
 Bate vĂntul, iarba-mı crește,
 Dorul țaiı mĂ topește ;
 15 Bate vĂntul, iarba-mı culcĂ,
 Dorul țaiı mĂ usucă ;
 Bate vĂntul, iarba-mı scĂlă,
 Dorul țaiı mĂ omĂră !

IA VEȚI, DOMNE CE-AM AJUNS

(VARIANTA)

Culésă de Ión Odor, din Cireșiu—Prahova.

Verde, verde bób năut,	Să'mi aducă apă rece?
la veȚi, Dómne, ce-am făcut?	Apă rece năstrăpíoră
Am dat dragostea 'mprumut,	Și năsip în batistióră,
Am gândit să iaú mai mult.	Să mi-l puț la inimióră,
5 Verde flóre de năut,	15 Să'mi trecă de foc d'aséră!
De amorezat ce sînt,	Focu meú, când s'o aprinde,
Nu vėd ȳarba pe pămînt,	Șepte județe nu-l stinge,
Nicĩ luna pe cer mergėnd.	Nicĩ gărla, nicĩ Dămbovița,
Nu știú luna pe cer merge,	Numa puțca cu gurița
10 Ori puțca la apă trece,	20 Și Marița cu gurița!

DE S'AR VINDE IUBITU

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu,— R.-Vâlcea.

De s'ar vinde iubitu	Și-aș cumpėra dragostea.
Aș da boii și plugu	Că de-amurezat ce sînt,
Și-aș cumpėra iubitu;	Nu vėd ȳarba pe pămînt,
De s'ar vinde dragostea,	Nicĩ luna pe cer umblănd,
5 Aș da boii și vaca,	10 Tot la puțca mea găndind!

IN ORAȘ IN CALAFAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Constantin Dobre Iautar, din Govora,—Vâlcea.

Fófe verde matostat,	5 Ci mĩ-e nețca amorezat:
In oraș in Calafat	Amurez făcut lulea
Mĩ-este un pomișor rotat	7 Cu nevasta altuța.
Nu mĩ-e pomișor rotat	

CAND AM PLECAT LA INSURAT.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Ghița Stoica, lăutar în Govora,—Vâlcea

Fóie verde matostat,
 Când am plecat la 'nsurat
 Fórte rău m'am imbětat ;
 După ce m'am desbětat,
 5 Par'că nu m'aș fi insurat.
 Rėu mi-a părut de junie
 Și fetiș de logodie.
 Duce-m'aș cu vėntu 'n nori

Cu al mândri, mele dor !
 10 Ducem'aș cu noriș 'n vėnt
 Cu al mândriș mele gând.
 Ducem'aș cu stelele,
 Nu-mė lasă mândrele.
 Ducem'aș cu noriș 'n lume
 15 Cu al mândriș mele nume !

FÓIE VERDE ȘI O SILIE.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Constantin Dobre lautaru din Govora,— Vâlcea.

Fóie verde și o silie
 Tótă lumea 'mă ție mie
 Că sint amuréză ție.
 Și unde naiba să nu fie
 5 D'a noastră statornicie !

BATA-L CRUCEA DE HAMOR

Auđita de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Ión Iepure, din Hurez—Vâlcea.

Fóie verde de mohor,
 Bată-l crucea de hamor,
 De l'aș prinde la isvor,
 Ca să'l tai și să'l omor !
 5 Tuturor le făcu parte,

Dar mie nič o dreptate.
 Nič dreptate, nič noroc
 Să fim, puică, la un loc ;
 La un loc și-alătura,
 10 Ca doi pu de rândunea !

FOIE VERDE BOB NAUT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Streche, din Polovraci—Gorj.

A se confrunta mică variantă „Frunđuleană bob năut“ pag. 56—57 din colecția (Cântece Moldovenești) a d-nei E. Sevastos.

Fóie verde bob năut,
Tóte fetele se duc
Supt umbră de nuc.
Numai eú nu mă mai duc
5 Supt umbră de nuc (bis),
Căci măicuța nu mă lasă,
Că-î pădurea désă (bis);
Căci măicuța nu mă vede,
Că-î pădurea verde (bis).
10 Fóie verde matostat,
Tóte fetele se trag

La umbră de fag (bis);
Dar măicuța nu mă lasă,
Că-î pădurea désă (bis).
15 Tóte fetele se trag
La umbră de fag,
Numai eú nu mă mai trag
La umbră de fag (bis);
Căci pe mine nu mă lasă
20 Măicuța d'acasă,
Că 'i-e frică că mă pierde,
22 Că-î pădurea verde.

FOIE VERDE MER MUSTOS

Auđită de Christ. N. Țapu de la Costică Ionescu, din Șelari—București.

A se confruntă sfirșitul variantei «Frunđușița pui de nuc», pag. 91—92 din colecția d-nei E. Sevastos.

Fóie verde măr mustos,
De ce n'a lăsat Hristos
Să ȳa frumos cu frumos,
Să trăiască drăgăstos;
5 Și uritu cu urit
Să trăiască amărít!
Fóie verde bob areú,

De ce n'a lăsat D-đeú,
Ce-o' ȳubi să fie al meu?
10 Pelin beau, pelin mănânc,
Séra pe pelin mă culc;
Diminéța, când mă scol,
13 Cu pelin pe ochi mă spal!

PENTRU O MANDRA CARE-MI PLACE

Culésă Chr. N. Tapu, de la lăutarul Ion Strocbe, din Polovraci—Gorj.

<p>Fôie verde trei spanace,
 Pentru-o mândră care'mi place
 Trei dîle pătimaş sint,
 Trei dîle şi-o săptemână,
 5 Că i-a fost guriţa bună.
 Fôie verde de bujor,
 Bate murgu din picior
 Să puî şaua binişor,
 Să mă duc unde mî-e dor,
 10 La mândruţa din Pribor.</p> | <p>Fôie verde samulastră,
 De eşti bună şi înţeleptă
 Să laşi uşa descuiată
 Şi ferestra destupată,
 15 Să vedem cum eşti culcată ?
 Dacă-î fi culcată bine
 Să mă dau pe lângă tine ;
 Dacă-î fi culcată rău
 19 Să'mi caut cu Dumnezeu !</p> |
|---|--|

SERUT OCHII ŞI O SPRINCEANA

Culésă de Chr. N. Tapu, din gura lăutarului Constantin Barlabancea, din Costeşti—R.-Vâlcea.

<p>Fôie verde şi-o castană,
 Sêrut ochii şi o sprincenă
 Şi aluniţa de sub genă
 Puiculiţa mea !
 5 Şi-ai să mă trecem pârleazu
 Să mă sêrutăm obrazu,
 Să ne mă uităm necazu,
 Puiculiţa mea !
 Sêrut ochii şi-o sprinceană,
 10 Şi aluniţa de supt geană
 Şi-ai să mă bem noi cu haz,
 Să ne trecă de necaz,
 Puiculiţa mea !
 Fôie verde de livede,
 15 D'ar fi puşca'n iarbă verde
 Şi-o companie de fete,
 Puiculiţa mea !
 Eû să fiu locotinent
 Să le comand cu rispet,
 20 Puiculiţa mea,
 Şi-ai să mă bem noi cu haz,
 Să ne trecă de necaz,
 Să mă trecem al pârleaz</p> | <p>Să mă sêrut al obraz,
 25 Puiculiţa mea !
 Şi-am în brazdă patru boi
 Şi mă am în grajd vre o doi
 Puiculiţa mea !
 Of ! leliţo, treci pârleazu,
 30 Să ne trecă de necaz.
 Şi aolică, nene Dincă,
 Geaba ai casa de sticlă
 Şi n'ai, neică, ibomnică !
 Dar eû şed într'un bordei,
 35 Iubesc diua două-trei
 Puiculiţa mea !
 Potcovesc calu cu şanţu
 Şi trec la Mariţa şanţu,
 Puiculiţa mea !
 40 Potcovesc calu cu rubla
 Şi trec la Mariţa gârla
 Puiculiţa mea !
 Of ! lelişoră, treci pârleazu
 Să mă sêrutăm obrazu,
 45 Să ne mă trecă necazu
 46 Puiculiţa mea !</p> |
|--|---|

IÓNA, DAICA IONA

(VARIANTA)

C omunicată de I. Constantinescu (Dioști). Culésă de la Calistrat Stoenescu comuna Tîrpezița (Dolj).

Fóie verde bóbă córănă,
Iónă, Iónă, daică Iónă,
Naiba te scóse 'n poiană,
Albă ca o bufdiană,
5 Frumósă ca o icónă ?

Pupu îți ochii și-o sprincénă
Și-alunița de supt génă
Și negelul din obraz,
Să fac la dușmanî necaz !

RESAI LUNA, RESAI DRAGA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Stoica, Iautar, Costești—Vâlcea.

A se vedea varianta prescurtată „Frunđulénă puî de nalbă“ pag. 85, din colecția d-nei Sevastos.

Fóie verde fir și nalbă,
Rěsai lună, rěsai dragă,
Rěsai lună, mai de grabă,
Să'mî vie puica 'n ogradă,
5 Să vedem cum e culcată ?
Să'mî tai iarba
Să'mî tai nalba,
Să'mî dau puichii să'mî desfacă.

— Desfă-mî, puică, ce-ai făcut.
10 Nu mă ține zalogit,
Că nimic nu ți-am făcut !
— Nu ți-am făcut să-ți desfac,
Ți-am făcut că mî-ai fost drag ;
Nu ți-am făcut ca să piei
15 Ți-am făcut ca să mă ieî !

RESAI LUNA MAI DE GRABA

(VARIANTA)

Culésă din T.-Jiú, de la Christea Cobzaru, de Chr. N. Țapu

Fóie verde fir de nalbă,
Rěsai lună, mai de grabă,
Să se vadă prin livadă,
Să dau puicăi să-mî desfacă.
5 — Desfă, puică, ce-ai făcut

Și-mî dă drumul să mă duc,
Că ți-oi da un leu bătut.
— Măcar să-mî dai dece lei,
Nu ți-am făcut eu să piei,
10 Ș'am făcut ca să mă ieî !

STAI LUMINA IN OGRADA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe, din Săcenî—Teleorman.

Fôie verde foî ca nalba
 Stăi lumină, în ogradă,
 Să cosim pelin și nalbă.
 Verde, verde bob năut,
 5 Desfă-mî, puică, ce-ai făcut

Și'mî dă drumul să mă duc
 Nu mă ține zalogit !
 —N'am făcut să-ți mai desfac
 Ți-am făcut că mi-ai fost drag !

IORGULE, GURA MATALE

Audița de Chr. N. Țapu de la Nic. Popescu, din Goardinița—Mehedinți.

Frundă verde trei sarmale,
 Iorgule, gura matale,
 Face-un pol și cincî parale
 Și-o basma de cuișore
 5 Și una de scortîșore !
 N'am cui da două-trei parale
 Să'mî-aducă pe Iorgu 'n cale
 Cu cămașa cusută 'n póle,

Spălată de o fată mare,
 10 Uscată la luminare.
 Fôie verde a bobului,
 Pe malul Siretului
 Paște calul Iorgului ;
 Un fir paște, de ce crește,
 15 Iorgu mi se călătorește !

IORGULE GURA MATALE

(VARIANTA)

Comunicată de Zănescu N. din Vladimir,—Gorj.

Fôie verde trei sarmale,
 Iorgule, gura matale,
 Face-un pol și trei parale
 Și-o mână de cuișore
 5 Și un pumn de scortîșore !
 Pe malul Oltețului

Paște calul Iorgului;
 Un fir paște de ce'mî crește
 Cóna'n patru se 'mpletește ;
 10 Calu paște și nechéză,
 Iorgu'mî dórme și'mî oftéză !
 Iacă pe colea la vale

Imi trece Iorgu călare,
 Cu cămașa albă 'n pôle.
 15 Pe vâlcea, pe colea'n vale
 Taie un om un pleop mare,
 Fata 'i ȕice 'ngura mare :

— Tu să-mi tai aschia mare
 S'o puî punte peste mare,
 20 Să trecă Iorgu călare
 Cu cămașa albă'n pôle !

ARȔA-TE FOCUL, PADURE !

Auȕita de Chr. N. Țapu de la Oie, Iăutarul, din Dioști—Romanaȕi.

A se confrunta cu începutul variantei «Frunȕulăna rug de mure», pag. 94 din colecȕia E. Sevastos.

Arȕă-te focul, pădure,
 Să se facă drum prin tine,
 Să mă uîț la mânăstire.
 Să'mi vȕd cărdurî de copile,
 5 Să'mi vȕd și copila mea,
 Care mă iubiăm cu ea
 Din copilăria mea !
 Să mă uîț și eu la ea,

Cum și-o pȕrtă maică-sa
 10 Cu rochiȕa de bazaea,
 Scurteică de catifea,
 Ca la ea la nimenea.
 Cu pantofii d'ei de covor,
 Înăuntru gălbiorî,
 15 De ei mor boierî de dor !

FRUNȔA VERDE DE-ALION

Comunicată de I. Constantinescu—Dioști. Culeasă de la Nic. Ionescu, com. Dezești—Vâlcea.

Frunȕă verde de-alion,
 Pe liveȕeaua lui Ion
 Tȕte pasărele 'mi dorm ;
 Număi una n'are somn
 5 Și sb. din pom în pom
 Și strig pe nume Ion.

Nu e Ion, nu e nimic,
 Număi calul priponit ;
 Ion s'a dus după iubit.
 10 Fi-ȕ-ar iubitul de cap
 Că nu s'a mai săturat !

IARA FRUNȚA D'ALION

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Nița Baranca, din com. Pestcana-de-sus—Gorj.

<p>Iară frunță d'alion, La livadea lui Ion Tóte păsările 'mî dorm; Numai una n'are somn, 5 Că umblă din pom în pom, Intrebând d'anume Ion. Nu e Ion, nu e nimic,</p>	<p>C'a plecat după iubit. Fi-i-ar iubitul de cap 10 Că nu s'a mai săturat, Cu iubitul m'a mîncat! M'a mîncat, mîncă-l'ar focu, 13 Că el mî-a stins mie norocu!</p>
--	--

LA LIVEȚILE LUI ION

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu-Dioști, de la Ioniță Gh. Mateiaș din comuna Mieța—Dolj.

<p>La livețile lui Ion Tóte pasările 'mî dorm. Numai una n'are somn, Și'mî umblă din pom în pom 5 Și'mî strigă pe nume Ion.</p>	<p>Nu e Ion, nu e nimic, Fi-i-ar ceasu afurisit Cu'l pa 'nvățat la iubit; Fi-i-ar iubitul de cap 10 Nicî de cum nu s'a lăsat!</p>
---	---

LA LIVADIA LUI ION

(VARIANTA)

Auđita în Dioști (Romanai) de Ilie Constantinescu.

<p>La livadia lui Ion Tóte pasările 'mî dorm, Numai una n'are somn, Ci sbóră din pom în pom 5 Și 'ntrébă unde e Ion.</p>	<p>Nu e Ion, nu e nimic, Ion s'a dus după iubit; Fi-i-ar iubitul de cap 9 Cu iubitul m'a mîncat!</p>
--	--

FRUMOS CANTA CUCU 'N DEAL

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Țuguî, lautar, Romani—Vâlcea.

<p>Fóie verde de lipan, Frumos cântă cucu 'n deal, Cu glas ca de căpitan; Mândra șade pe măîdan 5 Și 'mî înșiră la mărgean. Și nu 'nșiră cum se'nșiră Și 'mî înșiră câte-un bob,</p>	<p>La tot bobul face nod Ca să fiu de dânsa rob. 10 Să-î mai dau cu ghiocu Să-î ghicesc ibomnicul; Cu ghiocu i-oî mai da, Gurița i-oî sêruta, 14 Fiu-ar dulce ca și-a meă.</p>
--	--

FOIE VERDE MAGHIRAN

(VARIANTA)

Culésă de I. Constantinescu—Dioști de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

<p>Fóie verde maghiran, Mândra șade pe măîdan Și 'mî înșiră la mărgean. Nu'mî înșiră</p>	<p>5 Cum se'nșiră, Ci mi 'nșiră câte-un bob, Să mă vadă la ea rob!</p>
--	--

CANTA CUCU COLEA 'N DEAL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihaî, București.

<p>Fóie verde leuștean, Cântă cucu colea 'n deal, Frumos ca un căpitan; Țața 'mî suie la dăman; 5 Ca să'mî șire la mărgean. Și nu 'nșiră cum se 'nșiră, La tot bobu</p>	<p>Face nodu, Să mă vadă țața robu. 10 Dar ce fel de rob să fiu? Numa'n brațe să mî-o țiu Țiua să'î spal vasele, 13 Nóptea să-î moi ósele!</p>
---	--

STAI INIMIORA PE LOC

Culesă de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Paicu, Bistrița—Vâlcea.

Frunđuță foî de soc,
Stai inimioră pe loc,
Să-ți puî lacăt la mijloc.
Lacăte să fie o mie,

5 Dragostea nu vrea să știe
Să rupe și să mânîe ;
Dragostea mea e cu foc,
De nu pot să staû pe loc !

PUICA NEICHII CEA DORITA

Culesă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Gheorghe Paicu, Bistrița—Vâlcea.

Puica neichi cea dorită,
Mânca-ți-ași gurița friptă ;
Ochișorii să ți-i beaû,
După drumuri nu mai staû !
5 Cine mă vede pe drum,
Toți m'arată că's nebun.
Dar nu'mî știû că mi-am dorit

Pentr'un pustiû de iubit,
Că nu mi l'am legumit.
10 D'oî stetea l'oî dobêndi,
Voîû ști cum l'oî legumi :
Ca gaia puîșoru,
Cum duce vîntu pirjolu !

ȚINE-ȚI BARBAȚELU BINE

Culesă de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fôie verde mărăcine,
Ține-ți bărbățelu bine,
Că vine séra la mine
Și cîocăne la feréstră
5 Și-afară plouă și varsă ;
Eû sint femeie milósă

Deschid ușa 'l bag în casă
Și mi-l culc cu capu'n pólă
Să-î trecă de rebegélă ;
10 Căci mî-e puiu ostenit,
Alergând după iubit !

FRUNȚULIȚA DE MER DULCE

Comunicată de D. Brezulescu—Novaci.

Frunțuliță de măr dulce,
 Și-aminte să mi-ți aduci
 De-ale noastre vorbe dulci.
 Când eram niște copii,
 5 Ne sburăturăm cu glij,

Și când veniam pe la voi
 Și ședem pe pat la voi.
 Și ședem pe pajiște
 Și vorbiam de dragoste!

PRIETINA ȘI VECINA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fôie verde măracine,
 Prietină și vecină,
 La mulți voșnici făcuși bine.
 Fă și-acuma pentru mine,

5 C'am trăit amândoi bine,
 Când ședem pe braniște
 Și vorbiam de dragoste!

FOIE VERDE LEUȘTEAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fôie verde leuștean,
 Colea 'n deal într'un piscan
 Mi-a 'nfrunțit d'un făgulén.
 Cum aş face să mă duc,

5 Să iaă frunța s'o sêrut?
 Că pên' la anu e mult,
 Nu știu ajung, ori n'ajung
 Să mă-ău frunța s'o sêrut!

TRANDAFIR CU DOI BOBOCI

Culésă de Ch. N. Țapu de la Iautarul G. Paicu, Bistrița.—Vâlcea

A se confrunta varianta «Numai», pag. 319 din colecția lui G. Dem. Teodorescu.

Trandafir cu doi boboci,
Te-aș iubi și nu mai pocî.
Frunđuliță solz de pește,
Tótă lumea că iubește
5 Și nu se mai dovedește.
Eü odată că iubiü
Și dă loc mă dovedii.
Dar să fi iubit mai des
De mine s'ar fi ales!

10 Uniü daü cu sutele
De iubesc slutele,
Dar eü daü numai o leiță,
De iubesc d'o porumbiță
Și mă fac stăpîn pe țîță:
15 Pe țîțe pe boldurele,
Mușcar'ar neüca din ele
17 Ca din doi faguri de mîere!

FOIE VERDE TREI SPANACE

Culésă de Ch. N. Țapu de la Iautarul Constantin Dobre, Hurez—Vâlcea.

Föie verde trei spanace,
Pentru mändra care'mî place,
Trei ñile pe drum aș face,
Trei ñile și-o sêptemână

5 Că ũ-a fost gurița bună.
Trei ñile pe drum m'aș duce
7 Că ũ-a fost gurița dulce!

AICI LUPII ME MANANCA

Culésă de Ch. N. Țapu de la Iön Mihai—București.

A se vedea varianta de mai sus «șapte vâi și-o vale adincă» pag. 236.

Șapte vâi și o vale adâncă
Aici lupii mă mănâncă!
— O lupe, nu mă mânca
Pên' n'o resări luna,

5 Să'mî vie ibovnica,
Cü struguri negrii 'n basma.
Pe-urmă tu m'oi mânca
Și pe mine și pe ea!

HO, HO, VALE ADINCA

(VARIANTA)

Comunicată de D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Ho, ho, ho, vale adîncă,
Aici lupii mă mîncă.
— Stăi, lupe, nu mă mîncă
Să vie și mîndra mea,

5 Și-atunci, lupe, m'oi mîncă,
Și pe mine și pe ea,
Să ne pîră dragostea
8 Și cu ea iubirea !

CATE FETE MI-AM IUBIT

Culésă de la Gh. Nicolaescu, com. Pietrósă (Vâlcea) de Ilic Constantinescu.

Câte fete mî-am iubit
Pe tóte le-am mulțumit
C'am fost în scara de sus ;
Dar acum pe care o am

5 Nu mai pot s'o mai iubesc,
Că sunt în scara de jos
Mî-a dat cuțitul de os !

ME UITAI DIN DEAL IN LUNCA

Audiță de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci.—Gorj.

Mă uitaî din deal în luncă
Și vėđuî o nevestică,
Se certa cu mórtea furcă.
Fófe verde și-o lalea,

5 Iar nevasta îi dicea :
— Mai stai, mórte, nu mă lua,
Că mai am și eú ce-va !

FOIE VERDE DE SIPICA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, com. Dozești (Vâlcea).

Fôie verde de sipică,
 Ș'apucaî pe-un drum de sticlă,
 Mě'ntâlnii c'o nevestică,
 Se certa cu mórtea furcă.
 5 Mórtea dicea ca s'o ȳa,
 Dragostile n'o lăsa!

ME SUII IN DEAL IN CUCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ilie Constantinescu, Dioști, (Romanai).

Mě suii in deal in cucă
 Și mă uitaî peste luncă,
 Věduî lunca 'nbobocită
 Și-o nevestă primenită,
 5 Intr'o cămașă supțirică.

De supțire ce era,
 Se vedea țifa prin ea,
 Se certa cu mórtea furcă:
 — Fugî, mórte, nu mă lua
 10 Sunt nevestă tinerea!

FRUNDA VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Cristea Păpescu, din com. Goardinița (Mehedinți).

Frunďă verde bob năut,
 Câte-amante mî-am iubit
 Frigurile nu le-a prins;
 Numaî mândra de demult
 5 Mî-am rugat'o și n'a vrut

Și-acum zace 'n așternut
 Și trimite să mă duc!
 De m'oi duce, să fiu căine,
 Să fiu căine, șarlă rea,
 10 Să-î mătur bătătura!

AȘ MURI, DAR NU ACUMA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Calistrat Stoenescu, com. Tirpezița (Dolj).

<p>Fóie verde ca aluna, Și-aș muri, dar nu acuma, La tómnă, când o da bruma Pe brațe la Catalina. 5 — Catalino, fată fa, Fi te-ar fi stârpit mă-ta,</p>	<p>Când era cu tine grea, De lua apă din ceșmea Și da murguluț să bea 10 Apă de la trei ceșmele, Strecurată prin basmale.</p>
---	---

FÓIE VERDE CA ALUNA

(VARIANTA)

Comunicată de Ilie Constantinescu-Dioști, de la Gh. Grănescu, com. Plenița (Dolj)

<p>Fóie verde ca aluna, Și-aș muri, dar nu acuma La tómnă, când o da bruma Pe brațe la Catalina. 5 Una Ióna și alta Dina</p>	<p>Sémână cu Catalina. Maria 'mī face cu mâna, Să mă duc să-ı vėd grădina, Grădina cu brebeneț 10 Se plimbă Ióna prin ei!</p>
--	---

FÓIE VERDE CA ALUNA.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

<p>Fóie verde ca aluna, Și-ași muri, dar nu acuma, La tómnă, când o da bruma, Pe Brațe la Catalina. 5 Fóie verde și o lălea — Catalino, fată fa,</p>	<p>Fi te-ar fi stârpit mă-ta, Când era cu tine grea. Haț să'mpărțim dragostea, 10 Să nu ăicī măine, poimăine, C'a fost mai multă la tine 12 Și mai puțină la mine!</p>
--	--

MANDRA MANDRULÉNA MEA.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iorgu Popescu, com. Goardinița-Mehedinți.

Mândră, mândruléna mea,
 — Fi-te-ar fi stârpit mă-ta,
 Când era cu tine grea.
 Știi asară la ceșmea
 5 Calu mîeû apă nu bea,
 Tocmaî din pricina ta;
 Pên'l-oî duce la ceșmea,
 Să-î daû apă cu vadra
 Strecurată prin basma,

10 Recoréscă inima mea!
 Mândră, mândruleana mea,
 De-aș ști, mândro, c'ai pleca,
 Ți-aș ține calea'n șosea,
 Să'mpărțim dragostea,
 15 Să nu ȃicî mîne, poimîne
 C'a fost maî multă la mine
 17 Si maî puțînă la tine!

FETIȚO DE NEGUSTOR.

Comunicată de D. Ilie Constantinescu-Dioști, de la Nic. Ionescu com. Dozești (Vâlcea).

Fóie verde de trei florî,
 Fetițo de negustor
 Cu salba de gălbiorî,
 De nu te-oî iubi, să mor!
 5 — Să morî, neică, să plesnești,
 Pe mine nu mă iubești,
 Că eû sunt cu păzitorî
 Pên'la grădina cu florî!

Fă-ți grădină cu pârleaz
 10 Și'n grădină
 Fă-ți fântână,
 Că atunci maîca mă mână
 De trei orî pe săptămână
 Cu donicioru pe mână,
 15 Să-î aduc apă de-abună!

SA ȘTIU, NEICĂ, C'AI PLECA

(VARIANTA)

Culésă de Ch. N. Țapu de la Nic. I. Popescu, com. Goardinița (Mehedinți).

Să știu, neică, c'ai pleca,
 Ți-aș ține calea'n șosea,
 Să'mpărțim dragostea;
 Să nu Țic'i măine, poimăine
 5 C'a fost mai multă la mine
 6 Și mai puțină la tine!

FÓIE VERDE MATOSTAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Zănescu, din com. Vladimir (Gorj).

Fóie verde matostat,
 Murgu'mi șade legat
 Cu batista împiedicat.
 Fire-aș, neic'afurisit,
 5 Că te-aș pripit la iubit!

FOILIȚA PELINIȚA

(VARIANTA)

De la Calistrat Stoenescu, comuna Tirpezița (Dolj) auđita de Ilie Constantinescu, com. Tirpezița (Dolj).

Foilița pelinița,
 Cântă cucu'n Dâmbovița.
 Să'mi deștepte pe Ionița.
 Să'l deștepte negreșit,

5 Că la tómnă mă mărit
 Și rămâne neiubit
 Ca nimenia pe pământ,
 8 Ca Corbu-ăl călugărit!

MARIÓRA DE LA JII

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

D'aoale, mor plesnesc,
Cu mândra nu mă 'ntâlnesc !
— Mariórá de la Jii
Cu țitele durdulií,
5 Vin de dá nechii guriță,
lubește-te cu Ioniță !

— Cucule, măria ta
Venii pân'la dumniata,
Du-te, spune lui Ioniță
10 Să vie să-i dau guriță,
Că la tómnă mă mărit
Și rămâne ne iubit !

DOR ȘI JALE

VERDE FRUNȚA STEJEREL

Auđită de Chr. N. Tapu de la Nicolae Cojocaru—Novaci.

Verde frunđă stejerel,
Cât e omul tinerel,
Se ține dorul de el,
Ca oița după miel;

5 Dar dacă 'mî îmbêtrânește,
Dorul se călătorește,
7 Pe alt tînăr mi-l găsește !

FÓIE VERDE LAMAÎȚA

Comunicată de d-l V. Alexandrescu, șef de tipografie—Bucuresci.—Acéstă doina
—după mărturia d-lui Alexandrescu—se cânta, acum 30 ani, de bêtrânii Bucurescilor.

Fóie verde lámâiță,
Intr'o verde grădiniță
Șade-o d'albă copiliță,
Supt umbră de trandafir
5 Pe scaun de calomfir.
Trece-un voinicel ingrabă,
Cu suspin mare mî-o 'ntrébă:
— Ce ești fată, saũ nevastă,
Saũ zînă din cer picată?
10 — Nu sunt fată, nici nevastă,
Sunt zînă din cer picată.
— Du-te dor,

Pên' e nor,
Căci dacă o senina,
15 Maĩ departe te-oĩ mâna.
Și te-abate la cetate,
De veđi neicuța ce face?
De l'ai găsi viind pe cale,
Să'ĩ spuĩ că sunt fată mare;
20 De l'ai găsi adormit,
Să'ĩ spuĩ că m'am logodit;
Iar d'ei zăbovi maĩ mult,
M'oĩ găsi negru pământ !

DORULE DE UNDE VII ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocar, din Novaci — Gorj.

— Dorule, de unde vii?	5 Că mi-a 'nfrunđit vre-o doi fagi,
— Din ale păduri pustii.	Vre-o doi fagi, vre-o doi go-
— Dar acuma, unde tragi?	[runi,
— Sus la munte la Novaci,	Și vre-o cincî-șese aluni.

FÓIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci — Gorj.

A se vedea o mică variantă No. CCXXXVI din colecția d-lui Iarnic și Bârsan pag. 109.

Fóie verde mărăcine,	Cum m'ai păstrat și pe mine!
Eú plec, mândro, de la tine	Să mi-l culci în pat la tine,
Oflit și făr' de fire,	10 Cum m'ai culcat și pe mine.
Murgu meu drumu nu ține.	Fóie verde și un dudău,
5 Ce-oi să mă fac vaí de mine ?!	Să mi-l culci în patul tée,
Dorul meu la tin' rămâne,	13 Unde m'am culcat și eú!
Să 'mi-l păstrezi, mândro, bine	

AM AVUT INTR'O VREME

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu — Ștefănești — Gorj.

Foilă treí smicele,	Of, noróce de te-aș prinde,
Am avut și eú intr'o vreme	Ca pe-un căine te-aș ucide;
Un puíșor cu plăcere.	Că la unii dai noroc
Eú boboc, mândra boboc,	Și pe alții-Y bagí în foc!
5 Améndoí fără noroc.	

EU BOBOC, MANDRA BOBOC.

(VARIANTA)

Auzită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petrescî-de-sus — Gorj.

Eû boboc, mândra boboc,	Și pe alții îi bagî în foc !
Amêndoî făr' de noroc.	Focșor ici, focșor colea,
Of, noróce, de te-aș prinde,	Maî foc pe inima mea,
Ca p'un câine te-aș ucide ;	De dor de la mândruța
5 Că la uniî dai nôroc	10 Că mî-a' secat inima !

CINE NU MI-O CREDE MIE.

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Anghel Cambrea, din Sacelu—Gorj.

A se vedea o variantă «jelui-m'aș» din colecția d-lui Teodorescu, pag. 279 Idem • a se confrunta No. CDXI din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

Fóte verde mărăcine,	Jelui-m'aș prundului ;
Cine nu mî-o crede mie,	Prundu are bolovanî,
Ducă-l Dumneđeû să știe,	Vorba mea are dușmanî !
Nicî maî bine, nicî maî rău,	15 Jelui-m'aș codrului ;
5 Of ! numa cum pătimesc eû !	Codru-î verde,
Patima ce-o pătimesc	Nu mă crede !
N'am cui să-o jeluiesc.!!	Jelui-m'aș munților
M'aș jelui dumitale,	De doru părinților !
Ca la un frate maî mare ;	20 Jelui-m'aș câmpului ;
10 Nu mi-î crede, frățióre !	Câmpu are peliniță,
M'aș jelui și n'am cui ?	Vorba mea n'are credință !

VAI TINEREȚELE MELE.

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu—lăutar, Petrescî — Gorj.

Fóte verde trei smicele,	Da maî mult m'am amărit.
Vaî, tinerețele mele,	Frunđuliță foi dē creste,
Cum v'ați trecut fără vreme !	F...vê'n bot, bătrânețe,
V'ați trecut, v'ați veștejit,	Cum ați sosit făr' de veste !
5 Nimica n'am folosit,	

CAT TRAIIEȘTI, NEICA, PE LUME.

Auđita de Chr. N. Țapu de la I. Const. I. Petre — Dioști — Romanai.

Fóie verde mărácine,
Cát trăiești, neică, pe lume,
Pórtă-te puțin și bine,
Că nu știu mórtea când vine
5 Și te ia de lângă mine.

Că mórtea când se gătește
Nu măi vine să'ți dea veste
Și te ia cum te găsește;
Și de-o fi la vre o'ntâmplare,
10 Morí și făr' de lumínare !

TOT GANDIND, PUICA, LA TINE.

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci — Gorj.

Tot gândind, puică la tine,
N'a rămas inimă 'n mine
Nici cât un bob de neghină ;
Puținică ce-a rămas
5 Arde'n mine de necaz !

MANDRUȚO, NUMELE TELE.

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci — Gorj.

Fóie verde trei smicele,
Mândruțo. numele tele
Sint la neica 'n covățele ;
Când mî-e dor mă uit la ele !
5 Deschid covățelele

Și citesc biletele,
Mî-alină junghîurile,
Mă 'ntăresc durerile,
Imî vin iar puterile !

FRUNȚULIȚA FÓIE FRAGA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

<p>Frunđuliță fóie fragă, — Ș-aolică, mândră dragă, De ce 'mă ești albă și slabă? — Albă sînt de neamul meu 5 Și slabă de dorul tĂu! — Dorul meu cu-al dumitale, Facă-l Dumneđeș d-o flóre,</p>	<p>Să resară 'n drumul mare, S'o ȳa neica de călare, 10 S'o puțe la pĂlărie, Să se 'ndemne ca să vie. — Ia-o, neică, flórea, ȳa-o, Fire-ai a nabeș de n'oi lua-o!</p>
---	--

DRAGA, DRAGA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci — Gorj

<p>— Fóie verde ȳarbă neagră, Dragă, dragă, și iar dragă, Prinde dorul și țil lĂgă C'un fir de mătase négră.</p>	<p>5 — Eú l'am prins și l'am legat, Dóru a rupt și-a scăpat Și s'a dus la mândra 'n pat, C'acolo 'i doru 'nvĂțat!</p>
---	--

FÓIE VERDE MARĂCINE.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai, din București.

<p>Fóie verde mărăcine, Drag mă-a fost trăind pe lume; Frică mă-e că mor ca măine! Remâne lumea de mine, 5 Mă duce la mănăstire</p>	<p>Și trage pămînt pe mine! Pămîntu mă-este cu ȳarbă, Trece puica nu mă 'ntrebă! Pămîntu-i cu ȳarbă verde, 10 Trece lumea nu mă vede!</p>
---	---

COLO'N VALE.

Culésă de Chr. N. Țapu, din com. Runcurelu — Mehedinți.

Colo 'n vale 'n dealu mare
S'aude un sgomot mare
De boierî și de cocóne,
C'a murit o fată mare,
5 Fată mare logodită

Cu tótă zestrea gătită.
— Bucură-te, mânăstire,
Că frumósă flóre-ți vine,
Nu vine ca să 'nfloréscă,
10 Ci vine să putredéscă!

IN CEA VALE URLATÓRE.

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Zamíși C. J. Plenița — Dolj.

In cea vale urlátóre,
Plină de boierî și cocóne,
A murit o fată mare.
Mă-sa plânge, nu prea plânge,
5 Ginerile varsă sânge!

TRANDAFIR FRUMOS.

Culésă de Chr. N. Țapu, din Runcurelu — Mehedinți.

Mi-arde foc în București,
Trandafir frumos,
Că lencușu nu 'i-acasă
Și e dus la vênătóre
5 Să vênaze căprióre.
Căprióre n'a vênat,
Iancu singur s'a 'mpușcat
Cu pistol de diamant.

Săriți frați,
10 Săriți surori,
S'aducem lui Iancu flori!
Trageți drigu mai la scară,
Să scótem pe Iancu-afară,
Să 'l ducem la mânăstire,
15 Să fie de pomenire!

PESTE PODUL MOGOȘANI.

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Zamisi C. J. Plenița — Dolj.

Peste podul Mogoșani	Să'l întindem pe o masă
Iancu trece 'n vânătoare,	Ca pe-o flóre de garófă.
Să'mi vèneze căprioare.	10 Bucură-te, mânăstire,
Căprioare n'a vênat,	Că intră o flóre 'n tine!
5 Iancu singur s'a 'mpușcat!	Nu intră să veseléscă
Săriți frați, săriți surori,	Și intră să'mi putredéscă!
Să punem pe Iancu 'n florî;	

BUCURA-TE MANASTIRE.

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiași. Mielîța — Dolj.

Frunđă verde trei măslîne,	Dați țérina la o parte,
Bucură-te, mânăstire	De vedeți óse 'nșirate,
Ce garófă intră 'n tine!	10 Trupușor plin de păcate!
Nu intră să 'mbobocéscă	Cobori, Dómne, pe pămînt
5 Și 'mi intră să putredéscă!	De veđi mórtea ce-a făcut,
Dacă nu 'mi credeți cuvîntul,	13 Țérina s'o sufli 'n vânt!
Aideți să v'arăt mormîntul;	

ME GANDESC, MANDRO, LA TINE.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ioan Băcioiu, din Petrescii-de-sus—Gorj.

— Mě gândesc, mândro, la tine
 Ce negru pămînt te ține,
 De nu mai vii pe la mine?
 — Mě ține pămînt cu iarbă,
 5 Nu pociu veni făr' de trebă!

MANDRUȚA MEA DE DEMULT.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Bacioiú, din Petresciú-de-sus—Gorj.

Mândruța mea, ești de mult,	Trec pe drum, mă ult la tine,
Nu gândi că te-am urit,	Tremură carnea pe mine ;
Te-am urit două-trei Țile	Mă bat pe trei căpătâie,
Și mî-e gândul tot la tine !	Mă prăpădesc vai de mine !
5 Eú peste Ți mor, plesnesc,	15 Mă ult la căscióra ta,
Cu tine să mă 'ntălesc,	Imi lăcrăméză inima !
Două vorbe să-ți vorbesc,	Ardă-ți căscióra ta,
Inima să'mi potolesc !	Cum imi arde inima ;
Că'mi crapă inima 'n mine,	Ardă-ți căscióra pe tine
10 Mândră, $\frac{1}{2}$ de dor de la tine !	20 Cum arde inima 'n mine !

DRAG MI-E DEALUL SA'L SUI.

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ion Bacioiú, din Petresciú-de-sus—Gorj.

Drag mî-e dealul să'l suí	Și mî-e gândul tot la tine.
La amanta mea dintâi.	Mândruța, amanta mea,
Amanta mea de demult,	Să-ți dea cine ce Ți-o da,
Nu gândi că te-am urit ;	Tu să nu-ți pierđi credința,
5 Te-am urit două-trei Țile	10 Să-te urască neica !

SPUNE'MI, MANDRO, M'AI DORIT ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiú, din Petresciú-de-sus — Gorj.

— Spune'mi, mândro, m'ai
[dorit,
Cât am fost călătorit ?
Că eú de tine m'am fript !
De-aș mai trăi rău, nu bine,
5 Numai ca să fiú cu tine !

FOIE VERDE MARACINE.

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Constantin Dobre, din Govora —
Vâlcea.

Fóie verde mărăcine,
Tot gândind, puică, la tine,
Să uscă carnea pe mine,
Ca frunđa pē mărăcine;
5 O litră d'a mai rămas
Și-așa s'a fript și s'a ars!

FOIȚICA, FOIE LATA.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiú din Petresciú-de-sus — Gorj.

Foițică fóie lată,
Inima nechiú e 'nfocată,
Veselă era o dată,
Era Ióna nemăritată;
5 Dar de când s'a măritat,

Inima mea s'a 'ntristat!
S'a 'ntristat mândrele mele,
Că nu mai dau pe la ele,
Sara și diminéța,
10 Peste ți tot d'auna!

VERDE, VERDE DE DUDAU.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Bondoc, Pojogeni — Gorj.

Verde, verde de dudău,
Pe drumu care merg eu,
Nu-í fântână, nu-í piréu,
Să'mí potolesc dorul meu!

5 Dorul de la inimiórá,
Nu mi-l potolește-o țară,
Numa mândruța 'ntr'o séră!

FÓIE VERDE BOB AREU.

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la lăutarul P. Brândușianu din Costesci.

— Fóie verde bób areu,
Pe drumul care merg eú,
Nu e iarbă nici dudău,
Nici fântână, nici pîrău,
5 Nici apă din eleșteu,

Să'mi potolesc focul meu !
Focul de la inimiórá,
Potolește-l, bălăiórá !
— Ce puternic ași fi eú
10 Să-ți potolesc focul tău ? !

ALÉRGA, DORULE ALÉRGA.

Audiț de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocar — Novaci.

Verde frunďă, iarbă négră,
Alérgă, dorule, alérgă,
Pêne 'ți-este lumea dragă ;
Că dacă-ți îmbétrâni,
5 Veș ședeá și-ei hodini,

La tinerețe-ei gândi,
La ce-ai făcut te-ți căi.
C'ai pierdut tinerețea
Și ți s'a pălit fața !

DORULE BUCATA REA.

Audiț de Chr. N. Țapu din gura lui Nic. Frațila din Novaci — Gorj.

A se confrunța varianta «Badea pe costișă ară» pag. 100, colecția E. Sevastos.

— F...u-ți morțiți tăi, de dór,
De te-aș prinde te omor !
Dorule, bucată rea ;
Eși de la inima mea,
5 Dorule, bucată amară,

Eși de la inimă atară.
Amară-ți frunďa de nuc,
Amar dorul care 'l duc ;
Dulce e frunďa de fag,
10 Amar dorul care 'l trag !

VERDE FRUNȚA DE SECARA.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Toma Todea din Sălișteea — Transilvania.

A se vedea o varianta No. DXXXIII pag. 255, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

- Verde frunță de secară,
M'am gândit, măndro, și-aséră,
Verde frunță iarbă neagră,
Să'mi spuî, măndro, să'mi
[spuî, dragă,
- 5 Astă nópte ce-ai ghisat ?
— Da-ți-ar Dumneđeũ mult
[ghine,
Te-am ghisat, bădiț, pe tine,
Că năpraua ta aia nouė
- Am ghisat'o ruptă 'n douė.
10 — Ba minți, puică, ba minți,
[dragă,
Că năpraua e la mine,
Dar s'o rupt inima 'n tine,
Tot gândindu-te la mine !
M'oi gândi, măndro, și eu
15 Și ne-o 'ntalni Dumneđeũ,
Dumneđeũ și ducul sfintu,
Care ne țin' pe pămintu !

CINE N'ARE DOR.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe, din Saceni.— Teleorman.

Vedî varianta «dorul greũ» vers. 8—9 din colecția G. D. Teodorescu pag. 277.

- Fóie verde bob năut,
Cine n'are dor mai mult
Să vie să'l împrumut,
Că la mine este mult ;
- 5 Isvorăște din pămint
Ca un nastur de argint,
Când cade 'n apă la fund !

MARE-I DEALU LA BACAU.

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu din Vladimir — Gorj

Frunđă verde de dudău
 Mare-ı dealu la Bacău,
 Tot mai mare-ı doru meu!
 Cine n'are dor pe lume
 5 Vină să ıa de la mine,
 Că la mine e isvor,
 Ca să 'mı ție tot un dor.
 Cine n'are dor în trup,
 Vină ca să 'l împrumut,

10 Că la mine e prea mult!
 Și așa 'mı vine une orı,
 Să béu otravă să mor!
 Föfe verde lemn domnesc,
 Staü în drum și mă gândesc,
 15 La ce să mă otrăvesc,
 Când am ȓile să trăiesc
 Și pe pułca s'o iubesc?!

CINE N'ARE DOR D'AJUNS.

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu din R.-Vâlcea.

Föfe verde de năut,
 Cine n'are dor d'ajuns,
 Să vie să'l împrumut;
 Că la neıca e dor mult
 5 Cură isvor din pămınt
 Lele, lelea mea!

CINE N'ARE DOR SUPT SORE.

Auđita de I. Ionescu de la I. Negoescu din Bogați — Dâmbovița.

Frunđă verde de cicöre,
 Cine n'are dor supt söre
 N'are ȓile 'ntristătöre,
 Ci ȓile de sərbătöre.
 5 Frunđulița mărăcine,

Tutulor le pare bine,
 Că o să plecı de la mine.
 Nu mai mie 'mı pare rău,
 Nu mai pocı de dorul tėu,
 10 Că ai fost iubitul meu!

FOIE VERDE D'AVRAMESA.

Auđită de I. Ionescu, abs. seminarist, de la S. Udrescu, din Bogazi — Dâmbovița.

<p>Fôie verde d'avrămésă, M'ajunse un dor d'acasă, De copii și de nevestă, De copii ca de copii, 5 De nevestă mă topii! D'o fi dor de la copii</p>	<p>Să puț șaua și să mâi; D'o fi dor de la mumă Să fac calul numai spumă; 10 D'o fi dorul de la tată, 11 Să fac calul numai apă!</p>
--	--

UȘOR, PUIULE, UȘOR.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, lautar din Ștefanești — Gorj.

<p>Fôie verde de bujor, Ușor, puțule, ușor, Ce'mă trimeți atâta dor, Prin gurile tuturor?</p>	<p>5 Nu'mă trimeți măi puținel, Să vii dumneata cu el, Intr'o fôie de bujor, Să te ved că 'ți este dor?!</p>
---	--

UNDE-AUD CUCU CANTAND.

Culésă de Chr. N. Țapu, de la lautarul Christea din T.-Jiu.

<p>Unde-aud cucu cântând Și mîerlița șuterând, Plôia'n codru răpăind, Luna pe cer cercuind, 5 Norii la vale-se lăsând Și puțuța suspinând, Nu mă știu om pe pămînt! Puțca cu jale plângënd, Din ochii negrii lăcrămând 10 Tot de nețuța 'ntrebând: — Fôie verde mărăcine, Fă vecină, fă creștină,</p>	<p>Am auđit că dai cu bobî bine; Dă'mă și mie cu bobî bine, 15 Să ved nețuța măi vine; C'arde inimióra 'n mine! De când nețca m'a lăsat, N'am bėut nici n'am măncat, De pe drumuri n'am măi stat! 20 Vine nóptea și 'nserez, N'am cu cine să vorbesc. Es afară și răcnesc, Lumea ăice că 'nebnesc, Nu mă știe că doresc,</p>
---	--

- 25 De neica mă prigoresc !
 Încă ȃiuă s'a făcut
 Și neic'al meu n'a mai venit !
 Să puț masa să mănânc
 Aminte de el m'aduc ;
- 30 Când mă puț ca să mănânc,
 Nu pocțu, frate, să mănânc !
 Imbucătura o bag în gură,
 Ea se face clisă'n gură,
 Că neicuța nu mai vine !
- 35 Cine'mi ȃice, cine'mi spune
 Că neicuța o să mai vie,
 Aș da tot ce vedț pe mine,
 Că umblu pe drum nebună !

- Casc gura să'mi ȃasă pară,
 40 Că nu mai pociu inimțoră !
 Casc gura să ȃasă foc,
 Arde 'l-ar focu noroc !
 Ah ! noroce, de te-aș prinde,
 Ca p'un căne te-aș ucide.
- 45 De te-aș prinde la un loc
 Să-ți puț pațe, să-ți dau foc ;
 Că la totă lumea făcuși parte,
 Dar mie nič o dreptate.
 Că veduț dragoste 'ntr'un loc
- 50 Tot cu parte cu noroc,
 La mine mult e cu foc
 Arde-te-ar focu noroc !

DORUL DE CINE S'ALÉGA

Auȃita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitru Baranca din Peșteana-de-sus, Gorj.

- Frunȃuliță de oblégă,
 Dorul de cine se légă
 Nu mai este nič o trebă.
 De se légă d'o nevastă
- 5 Pterde din lucru din casă ;
 De se légă d'o copilă
 Urtă vadra pe fântână
 Și cusătoréua 'n mână,
 Cu ochiț la curmătură.
- 10 Că de mine s'a legat
 Ca fășuțu pe arac.

- Fășuțu are soroc,
 Se suțe pên' la un loc,
 Se întorce și légă bob ;
- 15 Dar ce bob alimănit,
 Că e făcut din iubit !
 Iubitul nu e moșie,
 Numai pismă și mâniae ;
 Iubitul m'ia scos barba
- 20 Și dragostea mustața,
 Și mustața 'n tôte părți
 Ca vreju de castraveți !

DORUL DE CINE SE LÉGA

Auȃita de Chr. N. Țapu de la Ion Stancu, Iautar din Cucuieți —Teleorman.

- Firicel de ȃarbă négră
 Dorul de cine se légă,
 Nu-ț pațe lucru de șagă,
 Că de mine s'a legat
- 5 Ca bóla de om `sérac,
 Ca fasulea pe arac,
 Fasulea are soroc
 Se suțe pên' la un loc,
 Stă pe loc și légă bob.

- 10 S'a legat și d'un voinic
 Și-a lăsat plugu 'n pămînt
 Și boiț 'njugați la jug
 Și-a plecat după iubit.
 S'a legat și d'o nevastă
- 15 Și-a lăsat războiu 'n casă,
 Cusătura pe feréstră
 Și-a ieșit să mă iubească !

PE DÉLU CU LILIACU.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Const. Dobre din Horez—Vâlcea.

Verde frunță foî ca macu,	5 Când îi vine dor de mine,
Pe dealu cu liliacu	Rupe liliac și pune;
Și-a mutat mândra conacu.	Când îi vine dor și foc,
Nu l'a mutat de vr'un bine,	Rupe liliacu tot !

PE DÉLU CU LILIACU.

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu din gura Iautarului Dumitru Baranca din Peșteana-de-sus, Gorj.

FrunđuIiță foî ca macu,	Când îi vine dor de mine,
Pe dealu cu liliacu	Rupe liliac și pune;
Și-a mutat neica conacu.	Când îi vine dor de foc,
Nu l'a mutat de vr'un bine,	Rupe liliacu tot !
5 Ci l'a mutat pentru mine;	

LASA-TE PUICA DE MINE.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe din Saceni—Teleorman.

— Verde, verde mărăcine,	5 Că ți-e casa de doi pași;
Lasă-te, puică, de mine,	De doi pași și-o pășitură,
Să trăim pe lume bine!	Sint la tine 'n bătătură,
— Dar cum focu o să mă las,	Și'mi trece doru de gură !

ȚII TU MINTE, ORI NU ȚII ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la lautarul Costea Gheorghe din Săcenă—Teleorman.

— Fôie verde trei lămâi,
 Ții tu minte, ori nu Ții,
 Când eram noi doi copii,
 Când culegeam floră din vii,
 5 Mărul îl tăiam fălăi
 Și'l mâncam pe căpătăi ?
 Când băgam Țiica 'n gură,
 Eă trăgeam sânge din mură ?
 Fôie verde trei lămâi,
 10 Ții tu minte, ori nu Ții ?
 Geaba, pulcă, mă mângăi
 Cu gutuă și cu lămâi,
 Cu zar și cu mirodiă,

Că de mine tot rămăi !
 15 —Cu cine-oi să te mângăi ?
 Cu dorul star'ar pustii ?
 —Du-te, leică, și să vii
 Colea 'ntre stă-Mării
 Când se côce poma 'n vii
 20 Și cirêșa 'n prăvălii.
 Puică, tu te-oi mângăia
 Cu voinică de sêma mea !
 —Fie voinică ca frunđa,
 Ca frunđa și ca iarba,
 25 Dacă nu ești dumneata,
 Care făceaă dragostea !

AFARA-ILUNA ȘI BINE.

Culêsă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus—Gorj.

Afară-ă lună și bine,
 Cine mă-e drag nu mă vine.
 Mă culcaă și ațipiă,
 Doru puseă căpătăi,
 5 Cu uritu mă'nveliă,
 Dômne, rău mă odihniă !

Mă sculaă și pipăiă,
 Dômne, nimic nu găsiă !
 Număi doru inimiă
 10 Scris pe fața periniă,
 Cu cernêla ochilor
 Și cu pana genelor !

DORULE CE-AI CU MINE ?

Culêsă de Chr. N. Țapu de la lautarul Const. Dobre din Horez—Vâlcea.

Fôie verde trei sulfine,
 Doruleț, ce ai cu mine,
 De mă horopsești pe lume ?
 Dorule, tu știă ce știă,
 5 Făr'de mine nu rămăi ;

Dorule, bucată rea,
 Ieși de la inima mea
 Și du-te la mândruța,
 Să te suptie și ea !

DORUL MEU CE L'AM AVUT.

Culesă de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, lăutarul Bistriței (Vâlcea).

<p>Fôie verde bob năut, Dorul mîeș ce l'am avut, L'am dat de mult împrumut Și-acum cu ochi mē uît, 5 Că ce-am iubit nu maî uît ! Că de la Paștî pēn' la Ispas,</p>	<p>Câte necazuri mî-am tras Și de mândra nu mē las ; Că m'oi lăsa de ea, 10 Cînd mî-o suna scîndura, Popa cu cădelnița!</p>
--	---

LA VALE LA CALARAȘI.

Culesă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, com. Dozești (Vâlcea).

<p>La vale la Călărași, Strig' un căpitan de marș. Nu știu marșul să'l ascult, Ori la lóna să mē uît ? 5 —lóno, mijlocelul tēu</p>	<p>Să-l fac luminări de seș, Să le puî la capul meș; Să lumine Peste mine, 10 Să'mî trecă de dor de tine!</p>
--	---

CINE MI-ARE DOR LA VALE

Culesă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zăgănescu, din com. Vladimir (Gorj).

Cine mî-are dor la vale,
'I se pare nóptea mare,
Umblă nóptea tot călare
Și se scólă 'n prîndul mare;
5 Cine mî-are dor la deal
'I se pare nóptea an !

HAI HAI HAI, DORULE.

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști — Romanățî.

— Hai, hai, hai, dorule hai,
 Cu Marița cum te dai?
 — Cu Marița mă dau bine,
 Că beaŭ vin și mănânc pâine
 5 Și cu puica lângă mine!

AȘ TRAI ȘI N'AM CU CINE.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști — Romanățî.

Frunță verde mărăcine,
 Aș trăi și n'am cu cine;
 Nu e puica lângă mine,
 Să beu vin, să mănânc pâine
 5 Și cu rachiaș de prune!

BUSUIOC DE SUPT RESTEU.

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu din Vladimir — Gorj.

— Fôie verde de-un areu,
 Busuioc de supt resteu
 Văduț'aî vr'un frate-al meu?
 — L'am văduț, l'am cunoscut
 5 In pămînt verde 'nflorit!

DE GANDURI DE OFTAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Costea Gheorghe din Saceni—Teleorman.

<p>Fôie verde matostat, De gânduri și de oftat, Stau la masă neînchinat, Mă pomenesc nemâncat ! 5 Mă scol în sus să mă'nchin, Picerile nu mă țin,</p>	<p>Par'că nu's făcut de plin ! Și-aduc mâna să'mi fac cruce, Mâna din cot nu s'aduce ; 10 Și 'nghiț câte-o 'mbucătură, Mi se face clisă 'n gură !</p>
---	---

UND' TE DUCI, BADEO, SARACE ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la G. Grănescu — Pienița — Dolj.

<p>— Frunduliță trei spanace. Und'te duci, badeo sărace ? —La pimnița din pârlóge, Beú vinul cu trei soróce. 5 — De ți-e rușine cu mine, Fă-mă brêu pe lângă tine, Ca să merg și eu cu tine, De ți-e rușine cu brêu, Fă-mă trăgător la frêu,</p>	<p>10 Că de tine nu rămâiú. De ți-e rușine și-așa, Fă-mă trăgător la șea, Să merg și eu cu dumnea-ta. Că de-oî zăbovi o lună, 15 Mă găsești pe câmp nebună ; Și de'î zăbovi un an, Mă găsești négră buștén !</p>
--	--

TINEREȚELE SE DUC

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Costea Gheorghe din Saceni,—Telorman.

<p>Flóre verde foî de nuc, Tinerețele se duc, Bêtrânețile m'ajung, Ce-oî să mă fac de iubit ? 5 C'auđ mândrele oftând, Că le las pe drum plângënd. Mi's sătule de iubit, Pecat c'am îmbêtrânit ! Barba négră mî-a albit,</p>	<p>10 Pêrul s'a scărleonțit, Copilele m'a urit. Flóre verde și-o lalea, De s'ar găsi cine-va Cu parale nu geaba, 15 Ca să'î vënd bêtrânețea, Să'mi cumpêr tinerețea, C'am trăit bine cu ea !</p>
--	--

FIRICEL DE IARBA NÉGRA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu din R.-Vâlcea.

A se vedea inceputul variantei No. 375, pag. 367, colecția d-lui Bibicescu.

Firicel de ȳarbă neagră,
 Haideți, puică, haideți dragă,
 Haideți puică să fugim,
 Să fugim, să pribegim,
 5 C'acum e vremea de fugă
 Pene este ȳarba crudă.
 Unde calci
 Urmă nu faci;
 Unde șeđi
 10 Nu te mai veđi.

Haideți, puică, haideți, dragă,
 Haideți, puică, să fugim,
 Să fugim, să trecem Oltu,
 Că p'aici ne-a călcat focul!
 15 Trecuți Oltu jumătate
 Mă cuprinse un dor de spate;
 Trecuți Oltu, apă lină,
 Mă cuprinse un dor cu milă;
 Trecuți Oltu și de tot
 20 ȳe cuprinse un dor cu foc!

FIRICEL DE IARBA NÉGRA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la P. Brândușianu Iautar, Costesci—Vâlcea.

Firicel de ȳarbă neagră,
 Ș'aideți, puică, ș'aideți, dragă,
 Haideți, puică, să fugim,
 Că p'aici nu mai trăim.
 5 Acum e vremea de fugă,
 C'acuma e ȳarba crudă.
 Unde șeđi nu te mai veđi,
 Unde calci urmă nu faci.
 Să fugim să trecem Oltu,
 10 Că p'aici ne arde focu.

Și ne-aude protopopu.
 Fole verde trei alune,
 D'ar fi drumul prin pădure
 M'aș duce cu puica 'n lume;
 15 Și mi-e drumul prin oraș
 Și mă 'ntrebă de răvaș.
 Doi mă 'ntrebă, doi mă légă,
 Doi mă légă cot la cot,
 Și mă pörtă tergu tot!

VERDE, VERDE ROSMARIN

Auđita de Chr. N. Țapu din gura lui Dumitru Băcioiu, din Petresci — Gorj.

<p>Verde, verde rosmarin, Voinic tiner, cal bețrân, Rău să'ngăduia la drum; Calu trage la conace, 5 Voinic tiner unde-î place, Nu știe că puica zace. Cum să'mi fac niște mijlôce, Să'mi ved pe puică cum zace? Să'mi lovesc dealurile,</p>	<p>10 Să-î gădesc leacurile; Să-î gădesc trei clopoței, Să le iaă în trei ulcele, Să le puă sêra la stele Și diminêța la sôre, 25 Să'mi daă puicîi să se scôle, Că'mi zace puica și môre, Vai, Dômne, ce rău 'mi pare!</p>
---	---

ZACE ION DE LUNGORE

Cules de Chr. N. Țapu din comuna Runcurel — Mehedinți.

<p>La Ciolpanu din ogôre Zace Ion de lingôre, Și'l păzește-o fată mare, Cu drêpta pe luminare, 5 Cu stânga la inimiôră. — Zaci, Iône, orî te scoli, Că mie'mi vin pețitori?</p>	<p>— Mărită-te, fa fetiță, Că dacă m'oi mai scula, 10 Oî veni la nunta ta; Oî sta lângă nași-ta Și-oî da și eă vre-o para, Ce m'o lăsa inima!</p>
---	--

COLEA 'N VALE LA ISVORE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu din Dozești — Vâlcea.

<p>Fôie verde iară mare, Colea'n vale la isvôre, Zace-un voinicel de-o bôlă, De-o bôlă și de-o lungôre, 5 Mi-l păzește-o fată mare,</p>	<p>Cu côdele pe spinare, Cu brêu încinsă pe șale, Cu stânga la inimiôră, Cu drêpta pe luminare! 10 — Fôie verde de trei florî,</p>
---	--

Zacî, voînice, orî te scolî ?
 Că mie'mî vin pețitorî,
 Pețitorî, logoditorî.
 — Fôie verde și o lalea
 15 Catalino, fată fa,
 Mărită-te cum ăi vrea,

Că dac'o vrea Dumneșeu,
 M'oi mă îndrepta și eu ;
 Și-oî veni la nunta ta,
 20 Să daî baniî cu poala,
 Galbeniî cu strachina,
 Icusariî cu chivăra !

FRUNȚULIȚA FOI DE PUR

(VARIANTA)

Auđita de Ilie Constantinescu normalist, de la Marița Caraian — Craiova.

— Frunđuliță foî de pur,
 Domnule sergent majur,
 Te chiamă domnu Maîur,
 Te pune la cercetare.
 5 — Fănică ce bôlă are,
 De zace 'n spitalu-ăl mare,
 De 'l păzește-o fată mare,
 Cu còdele pe spinare,
 Cu stânga la inimiôră
 10 Cu dreapta pe luminare ?
 — Zacî, voînice, orî te scolî,

Că mie'mî vin pețitorî,
 Ca și eu să mă mărit ?
 — Mărită-te, fată mare,
 15 Că eu dacă m'oi scula,
 Oî juca la nunta ta
 Și mî-eî sêruta mâna,
 Ți-oî da ruble cu pòla.
 Dar dacă nu m'oi scula,
 20 Oî veni la mórtea mea
 Și mî-eî sêruta mâna !

VOINICUL NEINSURAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, lautar in R.-Vâlcea.

Fôie verde salbă môle,
 Cine are, cine n'are,
 'I se pare nóptea mare
 Și plapoma supêrare,
 5 Și saltéua glob de sare.
 Cine are nevestică

Tinêră și frumușică,
 'I se pare nóptea mică
 Și plapoma ușurică,
 10 Ca pana de rândunică ;
 Plapoma cu floricele
 Te gâdilă la picere !

FOIE VERDE MARACINE

Comunicată de d-l Ión Tânăsescu, fost normalist, audită de la lăutarii din Focșani.

Foie verde măracine,
Badeo, cât trăiești pe lume,
Nu-ți striga mândra pe nume,
Că dragostea ți-oî răspune.

5 Strigă-mă flóre de cépă,
Nimeni să nu te pricépă
Și strigă flóre de vie,
Nimenfa să nu te știe!

CURGE UN PEREU CU JELE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cepariú, din Ocele Sibiilor (Transilvania)

Supt feréstra maicăi mele
Curge-un pârêu cu jele,
Iasă maica să se spele.
Și nu se póte de jele,
5 Că 's tot lacrămi de-ale mele!

FRUNȚA VERDE Ș'O RASURA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cepariú, din Ocele Sibiilor (Transilvania).

Frunđă verde ș'o rasură,
Răsărit-a luna 'n șură,
Nu'i aci cine'mi dă gură.
Frunđă verde foî de fag,
5 Răsărit'a luna'n prag,
Nu'i aci cine mi-i drag.
Ce mi-i drag, nu țe pe lume
Bădița cu dulce nume!

Ce mi-e drag mie'n viață?
10 Bădița fără mustață,
Că'l sărut și nu mi-e gréță,—
Are gura cu dulcétă
Și cuvintul blândișor,
Badeo, te iubesc pên' mor!
15 Hai, bădițo, când ți-e dor,
Că te iubesc pêně mor!

PASERE GALBINA'N CIOC

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cepariu, din Ocnele Sibiilor (Transilvania).

- Pasăre galbină 'n cioc,
Rëu mî-ai cântat de noroc !
De ți-ar seca ciocul tîu,
Cum mî-ai cântat mie de rëu ;
5 Și tótă vîfața mea
Ai cântat să'mî fie rea ;
Și tóte dîlele mele
Le-ai cântat să'mî fie rele !
Cum nu ți-a fost ție grétă
10 A'mî cânta mie de fața ?
Blestema-te-ar Dumneđu,
Când vei face cuibul tîu ;
Când vei vrea puil să'î scoți,
Să ți-î mănce corbiî toți ;
15 Cât de rëu mî-ai cântat mie,
De-am rëmas făr' de soție !
De-aș ști unde locuiești,
Ce fel de pasere ești,
Cu arcu te-aș săgeta
20 Și la vulturî te-aș țipa !
Nu ești tu nici porumbiță,
Nici mîerlă, nici ciocârliță,
Făr'o mică păsërică.
De te-ar bate Dumneđu,
25 Cum mî-ai cântat mie de rëu,
Eü te-aș blestema,
Ca să'î cascî o falc'a ta
Și tot prin păduri pustii
Șburând purea să fi !
30 Nici să morî, nici să trăiești
Numai să te chinuiești.
Să nu morî fără 'mpușcată
Și de gadină mîncată !

SPUNE'MI MANDRO

Comunicată de d-l Ión Tanăsescu fost normalist, auđită de la lăutariî din Focșani.

- Spune'mî, mândro, mergî,
[nu mergî,
Orî poteca să'mî deslegî ;
Spune'mî, mândro, viî, nu viî,
Că colo mă rógă triî.
5 Haîda, mândro, să fugim,
Să fugim, să trecem Oltu,
Să ne schimbăm, mândro,
[portu,
Că satul ni s'a mărit
Și dușmanî s'au 'mulțit.
10 Unde sînt douî sau trei,
Vorbesc de noi între ei,
Dușmanî mei și ai tîi.
Unde sunt doi cu doi,
Vorba lor 'î tot de noi
15 Și osinda de nevoi !
Știî, mândro, ce-am pus de
[gând ?
Să plec, să te las plângënd,
Din ochî negri lăcrămând.
Și-oi să 'ncalic pe cal murg,
20 Mai curând ca să ajung,
Către deal la Cincu-Lung,
Către deal, către muscel,
Să trec dumbrava cu el ;
Să mă duc la mândra mea,
25 Care mă iubiam cu ea
In copilăria mea !
Că eü nu am să-o uîț,
Că's voinic să o sêrut,
Că pe mine m'o plăcut !

FRUNȚA VERDE DE AGLICA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cepariu, din Oenele Sibiilor (Transilvania).

Frunță verde de aglică,
 Draga badii frumușică,
 Ce'mi eși séra la portiță,
 Cu florî aniante 'n chică?

5 Cine florî ți-au pus de-ajuns,
 Să-ți puîu și eî doî bujorî.
 Bujorî 's de sêrutat,
 Să mă satur de oftat!

AOLEO, LELIȚA DRAGA

Comunicată de d-l Ión Tânăsescu, fost normalist, din Foșani.

— Aoleo, leliță dragă,
 De-al fi bună și 'nțeleptă,
 Să'mî lași pórtă descuîtată
 Și feréstra destupată,
 5 Să te vêd cum ești culcată.

Și de-î fi culcată bine,
 Să mă daî pe lângă tine ;
 Iar de-î fi culcată rău,
 Să mă duc la Dumneđeî
 10 Să'mî beaî vinișorul meî !

U R Î T

VERDE FRUNȚA, MERULE

Auđita de Ch. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petresci — Gorj.

A se confrunta sfirșitul variantei No. 251 pag. 201 din colecția d-lui Bibicescu.

- Verde frunđă, mărle,
Unde te duci, dorule ?
— La voi, pușorule.
— Dar la noi la ce mai vii ?
- 5 C'a venit uritu 'ntâi
Și s'a pus la căpătâi.
Dac-am văđut și văđut,
La potecăraș m'am dus
Să'mi dea lécuri de urit.
- 10 Potecărașul m'a spus
Că lécuri de urit nu-s.
Că lécul uritului
E 'n fundu pămintului.
Că uritu n'are loc,
- 15 Două scânduri de brad
Și-un gorun mare la cap
Și altă frunđă și-o lălea,
De-acum pên 'o fi lumea!

FOIE VERDE ȘI-O SIPICA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Țuguț, Iautar în Romanii — Vâlcea.

- Fóie verde și-o sipică,
Sictir curvă prefăcută,
Dacă n'ai fost mulțămită
De dragostea mea cinstită.
- 5 Toți calicii te sêrută,
Te sêrută pe obraz,
Ca să'mi faci mie necaz.
Când te sêrut și eu,
Dumitale 'ți pare rău.
- 10 Sictir curvă prefăcută,
Curvă-ai fost la maică-ta,
Curvă ești la casa ta,
La neica n'ai ce căta.
Curvă-ai fost,
- 15 Curvă să fii,
La neica să nu mai vii!
Sictir curvă, rublă ștersă,
Să nu vii la mine acasă.
Sictir curvă, rublă veche,
- 20 Ce'mi porți cărpa p'o ureche!

PUICA NEICHI TU ERAI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Dumitru Ion Băcioiu, din Petresci-de-sus Gorjiu.

Puica neichiġ tu erai,
 Care te făgăduiai
 Că pe altul nu mai ai ;
 Dar aseră la fântână
 5 Te prinsei cu trei de mână.
 Unul te ținea de mână,

Altul te sëruta 'n gură.
 Curvă-ai fost, curvă să fiġ,
 La mine să nu mai viġ!
 10 Curvă a-ġ fost la maică-ta,
 Curvă-ai fost la casa ta,
 La mine n'ai ce căta !

FRUNĐULIȚA IARBA MARE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Cojocarul — Pojogeni, Gorj.

Frunđuliță iarba mare,
 Și-aseră, la cina mare,
 Mġ-am ieșit la drumu mare
 Ca cânele de turbare.
 5 Mġ 'ntălniġ c'un șarpe 'n cale,
 Vġrs otravă d'a tare.
 Verde, verde de dudău,
 Să mġ otrăvesc și eġ

Că m'a urit neġc'al meġ !
 10 Nu m'a urit că 's urită,
 N'am zuvelcă firuită,
 Nicġ cămașă lăntuită !
 Primă-vara mġ-o veni,
 Zuvelcă mġ-oġ lăntui,
 15 Cămașă mġ-oġ firui,
 Și cu neġcuța mġ-oġ fi !

BLESTEM

OSANDI-TE-AR ȘI TE-AR BATE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu — Ștefănești, Gorj.

A se confrunta mica variantă «Osândi-te-ar» din G. Dem. Teodorescu op. citat, pag. 279. Idem No. DIV pag. 242 din colecția d-lor Iarnic și Bârsan, Idem sfârșitul variantei No. 429 pag. 393, din colecț. d-lui Bibicescu.

Fófe verde trei spanace,
Osândi-te-ar și te-ar bate
Perióra de erí nópte,
Car' ți o puneam eú la spate
5 Și spuneai că nu se póte!

Aserá ți-am dat inele
Și acu te ved' făr' de ȳele.
Eú întreb ce le-ai făcut,
Tu'mi puí capu în pămínt
10 Și 'mí spuí că le-ai pierdut!

FOIE VERDE TREI LALELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la I. Negoescu, Bogați,— Dâmbovița.

A se vedea varianta «Muierea urítă» din colecț. d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 272.

Fófe verde trei lalele,
Mě 'nsuraí să'mí íau mułere,
Mě bucuraí la avere,
Și'mí luaí muma mamii mele,
5 Vaí de păcatele mele!
La avere, la argint,
La un bou de priponit!
Bou ícǐ, bou colea,
Bou, trece Dunărea.
10 Avereá s'a cheltuit

Nebuna mǐ-a 'mbétránit
Și eú tot m'am prăpădit!
Puícă, fuseí urgisit
De Dumneđeu cel íubit.
15 Bate-vě crucea de femeí,
M'ați lásat incins cu teí,
Cu tótă avereá să pieí!
Fire-ai, maícă, blestemată
Că nu mă făcuși o fată!

VERDE FRUNȚA DE LIPAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Toma Todea, Salișteea,—Transilvania.

Verde frunță de lipan,
Iată neica trece dealu,
Că-î cunosc frêu și calu ;
Că mî-e calu vinecior
5 Și pintenog de picior.

Calu să'l lovescă bóla,
Să-î aduc orzu cu póla,
Bóbele ca bănicîóra
Și apă cu vedrișóra !

DORUL MEU AJUNGA-TE

Culésă de I. Odor de la Anica Mihaescu, com. Roșioru — Prahova.

A se vedea o mică variantă No. DXLIII pag. 262, din colecția D-lor Iarnic și Bârsan.

Mă, neicuță, pufile,
Doru meu ajungă-te.
Pe cale ducându-te,
Sara descultându-te,
5 La masă puindu-te.
Nici odată să nu 'mbucî,
Pân' aminte să'î aducî.
D'ale noastre vorbe dulci,
Vorbe dulci și mângâioase,
10 De la inimîoră scóse,
Care ți le-am cuvîntat
Și nu mi le-ai ascultat.

Da acu d'aș cuvînta,
Știu, că nu le-ai asculta.
15 Neică, pe mormintu teu
Să rêsare trandahirî
Și pe mormîțelu meu
Să rêsate rosmarinii.
Rosmarinu să se 'ntindă,
20 Trandahiru să'l coprindă,
C'am fost și noi doi iubiți
Ca niște pomî înfloriți
Și pomii s'a scuturat
Noi tare ne-am depărtat !

AI, PUICA, LA SEVERIN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Zănescu Nicolae, Vladimir,—Gorj.

<p>Fôie verde lin pelin,
S'aî, puică, la Severin,
Să ținem calea la trin,
Să vedem vine Marin,
5 Marin și cu Còstandin ?
Trenu plécă șuierând,
Léna 'mî remâne plângênd !
— Tacî, Léno, nu maî plânga
Că-ți pórtă neîca grija</p> | <p>10 Și tótă cheltuîala !
— Neîcă, de ce nu muriaî,
Când diceaî ca să mă iaî ?
Marine, să te usucî
Ca pâinea care o mănâncî
15 Și ca vinul care-l beî,
Când tu 'mî făgăduiaî
Că diceaî că să mă iaî.</p> |
|---|---|

FOIE VERDE FOI DE NUCI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Vasile Nicolăescu, Petrósa,—Vâlcea.

<p>— Fôie verde foî de nucî,
Neîcă, să mi te usucî
Ca pâinea care o mănâncî
Și ca vinul care-l beî,
5 Când diceaî ca să mă ieî,
Și acum dîcî că nu maî vreî.</p> | <p>Neîcă, să mi-te blestem,
La mănăstirea d'un lemn,
Să te usucî ca un pom,
10 Ca un pom neróditor,
Ce nu face vara florî,
Nîcî umbră de călétorî !</p> |
|--|---|

FOIE VERDE CA LIPANUL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Constantin Baranca, din Hurez—Vâlcea.

<p>Fôie verde unt-de-lemn,
Să nu fac să te blestem,
La biserica de lemn
Să'ngenunchî să te blestem.</p> | <p>5 Să te usucî ca un pom
Ca un pom neróditor,
Ce nu face vara florî,
Nîcî umbră la călétorî !</p> |
|---|---|

FOIE VERDE CA LIPANUL

Culésă de D-l Ión Ionescu, abs. seminarist, din comuna Bogat-Dâmbovița.

A se vedea începutul variantei «Pe cea culme armenescă» pag. 186, din colecția «cântece Moldovenești», a D-nei Elena Sevastos, și sfîrșitul variantei «Frunză trei curmale» pag. 123—124 E. Sevastos.

- Fóie verde ca lipanul,
Cine'mî sufe dealu,
La Radu căpitanu ?
Ión Ardeleanu
- 5 Gheorghită cu calu.
Cine'mî trece cósta ?
Gheorghe cu nevasta,
Albă la peliță,
Négră la hăinuță.
- 10 Cine'mî trece lunca ?
Gheorghe cu mândruța.
Mândra din gură-î grăia :
— Pune-mě, Gheorghe, călare
Indărātu dumitale,
- 15 Că nu mai pocî de picîóre ;
Că mî-e drumu gloduros,
Nu mai pocî merge pe jos !
— Eũ călare nu te puî,
Că mî-e murgu mititel
- 20 Abia'mî duce trupul meũ,
Trupul meũ și armele,
Sileaf cu pistólele.
Mândra din gură-î grăia :
— Tu, Gheorghită, să mi-te ducî
- 25 Pên'oî vedea pâlci de cucî,
Tot printr'o pădure deasă
Inainte lupî să-ți iasă,
- Calu să se spăimântescă,
Pe tine să te trântescă.
- 30 Mâna stângă,
Să ți-o frângă
Și p'a dréptă s'o scrântescă !
Să mîi calu, știî ca muțiî,
Să țiî fréul, știî, cu dințiî.
- 35 Să te ducî, Gheorghită, ducî
Să te ducî, să mi te ducî,
Pên'oî da de lup arând,
De pițigoî semănând,
Vulpea cu códa grâpând,
- 40 Vrăbiile secerând,
Berzele păine făcënd,
Și tu, Gheorghe, să mi te ducî
Pên'oî ajunge rob la Turcî,
Rob la Turcî pe marea albă,
- 45 Să'mî tragî diua la catargă ;
Să'mî tragî catarga pe uscat
Și nóptea cu fier legat,
Să veđi că te-am blestemat.
Că un blestem de fată mare
- 50 Nu'ți dá sare la mîncare,
Nici la lucru de'ndemnare ;
Când blestemu te sosește,
Acolo că te trânteste !

DRUM PE DEAL ȘI PE VALE

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihaï, din București.

Fôie verde salbă môle,
 Drum pe deal și drum pe vale,
 Drum la puïca, piste vale,
 Drept pîn pórta dumatiale,
 5 Trece un voïnicel călare,
 Cu cămașa albă flóre,
 Când mî-l vede țața móre;
 Cu bréul lăsat pe șale,
 Cu ceasu de chiotóre,
 10 Strigă Leana în gura mare :
 — Pune-mě, neïcă, călare,
 La spatili dumatiale,
 Că nu mai pocî de picîóre ;
 Că mî-e drumu gloduros,
 15 Nu mai pocî merge pe jos !
 — Nu pocî, neïcă, să te puï,
 Că mî-e murgu mic de dîle
 D'abia mě duce pe mine,
 Și e născut într'o Joi
 20 Și nu póte duce doï !
 — Dar'ar, neïcă, Dumneđeü,
 Să fie pe gândul meü,
 Calul teü să poticnescă,
 Pě tine să te trântescă,
 25 Mâna dréptă să-ți scrântescă,
 Și p'a stângă
 Să ți-o frângă !

Dar voïnicul ce-mî făcea ?
 Pe murgul se pitula,
 30 Pe murgul se pitula,
 Și cântând mereü, dîcea :
 — Aï, măï murgule, la drum
 Să întăresc viforále,
 Și ne-astupă urmele.
 35 S'ajungem de vreme acasă,
 La puïcuța cea frumósă,
 Că nu-ï e bărbatu acasă,
 Și e dus la vênătóre,
 Să vêneze căprióre.
 40 Căprióre n'a vênat
 Și el singur s'a îmпуșcat !
 Puïca pe loc rêmânea
 Și lăcrămând îi striga :
 — Unde, neïcă, mi-ï 'nsera,
 45 Pe ce pernă te-ï culca,
 Ce trupșor oï desmîerda,
 Să te gândești la mândra.
 Nu-ți e milă și osândă,
 Trupul meü ți-a fost dobêndă
 50 Și țiile jucărie
 C'ășa mî-a plăcut și mie.
 Te-am culcat te-am desmîerdat
 Ș'ađi cu alta m-aï schimbat !

DU-TE, BADEO, DUCA-TE

Cules de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu,—Novaci.

A se vedea o mică variantă No. CCXXXVII din colecția D-lor Iarnic și Bârsan.

Du-te, badeo, ducă-te,
 Dorul meü, ajungă-te !
 Du-te, badeo, și iar vină,
 Nu mě mai lăsa streină
 5 Ca pe-o flóre din grădină !

Nicî aceia nu-ï streină
 Că mai are o rădăcină ;
 Nicî aceia nu-ï singurea,
 Că mai are-o floricea
 10 Și 'și trece timpu cu ea !

ARA BADEA CU PLUGU

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu,—Novaci.

Ară Badea cu plugu	Și să stai pên'la plivit
Alătura cu drumu ;	Ca și mândra la iubit.
El ară și sémănă	Să stai bin' la secerat
Și din gură blastămă :	Ca mândra la sêrutat !
5 —Să te faci, grăule, faci	

MANDRO, CAND ȚI-O FI MAI BINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu,—Novaci.

A se vedea No. DXLI vers. 20—97 din colecția D-lor Iarnic și Bârsan.

Mândro, când ți-o fi mai bine,	10 Să te ducă la spitaiu !
Șapte doftori lângă tine.	Mândro, din tótă avere
Patru să te lecuiască	Să rămâi pe sat a cere,
Și trei să te doftorescă !	Ca soldatu prin cortele.
5 Șapte sute bani în pungă	Să vii și la satu meu,
Catrință să nu'ți ajungă !	15 Să te miluiesc și eu
Să-ți mănânci cu doftorii	C'o mănută de grăunță,
Patru boi ca păuniș ;	Să știu că mî-ai fost drăguță !
Căruța cu patru cai	

PRINTRE ȚERI, PRINTR'AMENDOUA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Frățila,—Novaci.

Printre țeri, printr'amendouê	Și de mâini ținându-se
Se fac două poduri nouê,	Și din gurî muștrându-se :
Pe unu neica trecea,	—Bădiș-bădișorul meu,
Pe unu mândra 'mî venia.	Ajungă-te dorul meu
5 Amendoș întâlnindu-se	10 Călare pe murgul têu ;

- Murgul să se poticnescă,
Drept în cap să te trântescă,
Mâna stângă să ți-o frângă
Mâna dreaptă s'o scrântescă !
- 15 Frunzuliță de dudău,
Stai să te blăstem și eu :
—Totă ziua să stai în prag
Cu ața băgată în ac ;
Să nu poți odată 'mpunge,
- 20 Până nu vei începe a plânge.
Mândro, când ți-o fi mai bine,
Șapte doftori lângă tine :
Patru să te doftorescă
- Și trei să te lecuască,
25 Patru boi ca păunii
Să ți-i măneci cu doftorii ;
Căruța cu patru cai,
Să te ducă la spital !
Mândră, dintr'a ta avere
- 30 Să umbli prin sat a cere,
Ca soldatu prin cortele.
Să vii și la satu meu
Să te miluesc și eu
C'o mănută de grăunțe,
- 35 Să știi că mi-ai fost mândruță !

CAND OI DICE ȘI UN NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Zănescu N., Vladimir, Gorj.

- Când oi dice și-un năut,
Imi ară neica c'un plug.
Frânge-i-s'ar cormanul,
Cormanul și fieru al lat,
- 5 Să vie de sară 'n sat,
Să'i așternă daica 'n pat
O perină și-un macat,
Lino, și-o gură de sêrutat !

FOIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Barlabancea, lautar Peșteana-de-sus — Gorj.

A se confrunta cu varianta «Frunză verde trei gutui, pag. 65, colecția E. Sevastos.

- Foie verde măracine,
Tu plecî, neică, de la mine,
Tu te duci și eu rămîi
Și singură mă mîngîi.
- 5 Tu te duci, neică, sărace
Da eu ce focu m'oi face ?
—Tu ți-o face, mândro, bine,
Că mai sînt voînici ca mine !
Eu mi-o face, mândro, rău,
- 10 Plec, mă duc, din satu meu !
- Tot ciređi, neică, să'mi stea,
Dacă nu ești dumneata !
Să'mi trecă de brađi în sus,
Dacă nu-î care s'a dus !
- 15 Să te duci, neică, te duci,
Pên' te-o prinde rob la Turci ;
Să porți caii Turcilor,
Să duci doru mîndrelor ;
Să porți caii de căpestre,
- 20 Să duci doru la neveste !

AM O MANDRA CILIBIE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci — Gorj.

Am o mândră cilibie,
 Unde-î Țic nu vrea să vie.
 Dómne, Dómne, mă rog ție,
 Scurtă-î viața ei, saú mie,
 5 De cât tot așa soție,
 Unde-î Țic nu vrea să vie !

PRAPADI-TE-AI NEICULIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Anghel Cimbrea din Sacelu — Gorj.

Fóte verde lămâiță,
 Prăpădi-te-ai neiculiță,
 Prin florí și prin grădiniță !
 --La ce să mă prăpădesc
 5 Că am Țile să trăiesc.
 Cu puica să mă 'ntálnesc !

MAICA, TU CAND MAI FACUT

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Băcioiu, Petresci — Gorj.

Fóte verde bob năut,
 Maică, pe mine când m'ai făcut,
 Știi bine că Ți-a părut
 Că Ți-am născut fiú din trup.

5 C'o mână Țiță 'mí daí,
 C'un picior mă legănaí,
 Din gură mă blestemaí !

FIRE-AI NEIC'AFURISIT

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Firulescu, Grecești, Mehedinți.

Fire-ai neic' afurisit,
 Cu batista de la gât;
 De ce, neică, nu murîam.
 Când amîndoi ne iubiam?

5 Dar acum la ce să mor,
 Când 'mî dau fetele florî,
 Nevestele ochisorî!

VERDICICA D'O LELEA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul I. Bușă, Cîiauru, Gorj.

Verdicică d'o lelea,
 Când vorbisem cu Lina,
 S'a 'ntâmpat o vreme rea,
 Duduia și fulgera

5 Și trăgea cu vremea rea,
 Nu pocî iubi pe Lina.
 —Mult o fi, Lino, d'aséră,
 De când tot staū eū p'afară?
 Mî-a 'nghețat picîoru 'n scară

10 Și mâna pe săbióră.
 Nu ți-e, Lină, și păcat
 Că eū tremur lângă gard
 Și tu dormî cu altu 'n pat?
 Tu m'ేశtî bună de 'mpușcat!

15 Ajungă-te mila mea
 Nicî mai bine, nicî mai rea,
 Und 'ți-o fi calea mai grea!
 Ajungă-te dorul meū,
 Nicî mai bine, nicî mai rău,

20 Numai cum te-am iubit eū!
 Nu ți-e milă și păcat
 Că eū tremur lângă gard?
 M'ai iubit și mai lăsat
 Cu cuvîntu m'ai legat

25 Ca p'un dobitoc la gard,
 Nebăut și nemâncat.
 Și m'ేశtî bună de 'mpușcat
 Fără frică de păcat!

DU-TE, NEICA, UND' TE-I DUCE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

—Dute, neică, un' te-î duce,
 Că gurița mea cea dulce
 Te-aduce de un' te-î duce.
 Du-te, neică, și o lună,

5 Că gurița mea cea bună
 Te-aduce intr'o săptămână;
 Du-te, neică, și un an

Eū rămân négră buștén.
 Du-te, du-te, ducu-ți mila,
 10 Cum duce ulîul găina;
 Du-te, du-te, ducu-ți dorul
 Cum duce vîntul pîrjolul.
 De te-î duce, nu te-î duce,
 14 Știū bine că ți-am pus cruce!

FOIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Alex. Veleanu, com. Vela (Dolj).

Fóie verde și-o lalea,
 Măniósă mî-e Ióna,
 De Duminecă séra,
 Că Ț-am luat batiștíora,
 5 Batiștíora de mătasă
 Pe la colțurî tot alésă
 Cu arnicî și cu mătasă, —
 Tot ca Ióna de frumósă.
 Și Țar verde și-o lalea,
 10 Că nu am pe unde da,

Să nu-Ț ved căscióra,
 Casa și bătătura
 Ș'mprejur ce-o mai avea.
 — Lino, inimíora mea,
 15 Dar'ar, Domnul Dumneđeu
 Să fie pe gândul meu:
 Casa ei cea zugrăvită
 S'ajungă părăginită;
 Lino, podu-Ț orzărie
 20 Și căscióra grănărie!

SUI MARIȚO'N DEAL LA VIE

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu Dozești (Vâlcea).

Fóie verde iasomie,
 Sui Marițo, 'n deal la vie,
 C'aú venit mîerlițele
 Și-aú mâncat cornițele.
 5 Când deteȚ c'o sburătură,
 Ți pică córna din gură.

Córna se făcu fântână,
 Fântână cu cincî isvóre,
 Să bea dușmanii să móră;
 10 Să bea și dușmanca mea,
 Să plesnescă fierea 'n ea!

FOIE VERDE ȘI-O LALIE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu Dozești (Vâlcea).

Fóie verde și o lalie,
 Mě suiȚ în deal la vie
 Și găsiȚ mîerlițele,
 Măncându-mî cornițele!
 5 Și luȚ d'o sburătură,
 LoviȚ mîerla peste gură

Și-Ț căđu córna din gură.
 Córna se făcu fântână,
 Fântână cu trei isvóre,
 10 Să bea dușmanii să móră,—
 Să bea și dușmanca mea,
 Să plesnescă fierea 'n ea!

CUCULEȚUL

CUCUL

Culésa de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu — Petrescii-de-sus. (Gorj).

A se confrunta cu varianta «Frunđu-léná și de mure», din cântece Moldovenești, (Elena Sevastos) pag. 13 și pag. 23. n. 2 și No. CCLVIII pag. 118—119, din colecț. d-lor Iarnic și Bârsan.

- Cuculeț de unde'mi vii?
— De la târg de peste Jii.
— De Lencuța ce'mi mai spuî?
— Da, Lencuța-î sănătósă,
- 5 Șade la gherghet și cósă;
Nu știu cósă ori descósă,
Ori de neîca 'mi cercetéză.

FOIE VERDE BOB DE BOB

Auđită de Ión Ionescu, de la Ión Șt. Udréscu. Bogați—Dâmbovița.

- Fóie verde bob de bob,
Cucule de Topolog
Cobóră din deal în Olt,
De'mi mai potolește un foc!
5 — N'am ce foc să-ți potolesc,
Nici n'am glas să-ți hăulesc,
Că mi l'a luat mândra 'n crâng
Când eram copilaș mic,
Ș-acu n'am cu ce să-ți cânt.
10 Ș-altă fóie d'artăraș,
S'a dus, neîcă, drăgálaș
- Și-a rămas puî golăș
Și i-a lăsat golășei
Cu perișoru pe ei,
15 De plângeru codru de ei!
Mi i-a lăsat pe nisip,
Pitulicea i-a găsit.
Trecu luna lu Sin-Pietru
Părăsi cucu făgetu
20 Și turtureaua vâlcéua
Și mîerlița potecéua!

CUCULUI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru, din T.-Jiu.

A se vedea varianta «cuculuș» pag. 347, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

— Cuculeț de la pădure
 Du-te la mândra și spune,
 Să nu mai se porțe bine
 Cu parale de la mine,
 5 Că gălbinașii de la gât,
 De neicuța sînt făcuți!

CANTA, CUCE, NUMAI MIE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Christea Nicolai Cobzaru — T.-Jiu.

Cântă, cuce, numai mie
 Că pên' la vară cine știe?
 Ori că mor ori că trăiesc
 Sau d'acea pribegesc.
 5 Nu mă duc de sărăcie,
 Ci mă duc de dușmănie
 Și mă duc pên' la un loc
 Și iar, puicuță, mă 'ntorc,
 Să puț la dușmanii foc.

10 C'asa 'i voia la dușmanii,
 Să'mi vadă carnea 'n cântar,
 Și sângele 'n terezie
 Să'mi vedă casa pustie,
 C'asa la dușmanii le pare bine!
 15 Casa mea cea zugrăvită
 Ajunse părăginită,
 De dușmanii ocolită!

FOIE VERDE DE SIPICA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu din Ștefanești — Gorj.

Foie verde de sipică,
 F...u-te'n lege furnică,
 Că tu ești juvină mică,
 De știi cucu unde cântă.
 5 Frunđuliță de lipan,
 Că cântă p'un bolovan;

Frunđuliță bob năut,
 F...u-te'n lege de cuc,
 Cântă bine că te 'mpușc
 10 Și 'ți frig carnea și-o mănânc,
 Și 'ți-o frig și nesărată,
 Numai pîn cenușă dată!

CUCUL ȘI CORBUL

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, din Pojogeni — Gorj.

A se confrunta varianta «Cucul și Corbul» pag. 347. colecția D-lui G. D. Teodorescu.

Frunđuliță foî ca popu,
Se căartă cucu cu corbu,
Care să reinăle 'n codru?
Corbu 'mî este lege rea.
5 —Taci, corbe, nu mă 'ngâna,
Că tu ești o lege rea;
Că eu sint lege curată

Spovedită 'n an odată.
—Spune cuce pop'al tēu,
10 Să mă spovedesc și eu.
—Pop'al meu e vânător,
Cu pușculița cu flori,
Când te-oî spovedi, tu morî!

UND-AUD CUCUL CANTAND

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Mihaî, din București.

Fôie verde bob năut,
Unde-aud cucul cântând
Și mîerlița șuferând,
Jos la baltă fulgerând,

5 Plôia 'n codru răpânind,
Mă fac bróscă pe pămînt,
Ca un puișor de lup
Și intru la puica 'n crâng!

CUCULEȚ DE LA PADURE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

Fôie verde foî de mure,
Cuculeț de la pădure
Du-te la mândra și-î spune,
Să'și spele obrazu bine.
5 Să vie la neîca 'n culme,

Fôie verde și-o lalea
Ca să mă iubesc cu ea;
Că de când nu m'am iubit,
Amendoî ne-am ofilit,
10 La față ne-am prăpădit!

CUCULE DE MIC EȘTI MIC

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru — Novaci.

A se vedea varianta prescurtată «Cucușor» pag. 207, colecția Elena Sevastos.

— Frunđuliță siminic,
Cucule, de mic ești mic,
Dar ți-e glasul de voinic.
F...u-ți legea ta de cuc,
5 Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mănânci?
— Mănânc mugurel de fag
Și beaă apă dintr'un lac
Și cânt codrului cu drag.
10 — F...u-ți legea ta de cuc,

Vara vii, vara te duci,
Și de muncă nu te-apuci.
Îa biciu și hai la plug.
— N'am venit să mân la plug
15 Și-am venit ca să vă cânt.
— Cântă cuce numa mie,
Că la vară, cine știe?
Că pên' la vară o fi mult,
Cine știe, ajung, n'ajung.
20 Glasul tău ca să'l aud?

FOIE VERDE BOB NAUT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru — Novaci.

— Fôie verde bob năut,
F...u-te 'n lege de cuc,
Vara vii, vara te duci,
Nici de muncă nu te-apuci;
5 Mă mir iarna ce mănânci?
— Putrigaiă, cójă de fag
Și beaă apă de pin lac
Și cânt codrului cu drag.
— Fôie verde iasomie,
10 Ia măi cântă'mi, cuce, mie.
— Nu maă pociu voinicule,

C'astă iarnă m'am cântat
Peste Olt la Calafat.
P'un bordeiaș dărimat,
15 Tótă iarna m'a picat,
Un picior m'a degerat,
Cel-al-alt mi s'a uscat,
Limba 'n gură m'a 'nghetăt,
La cocóna Bălășița,
20 Pêně m'a amorțit gurița,
M'a degerat limbulița!

CORBULEȚU

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta cu varianta «Corbul» pag. 251 din colecția Poesii Poporane a lui Vasile Alexandri.

Fóie verde a bobuluí,	Ce tot țipi cu-atâta jale ?
Țipă puíu corbuluí.	Orí ț-e fóme, orí ț-e sete,
— Ce ț-e, puíșor de corb ?	Orí ț-e dor de codru verde ?
Orí ț-e fóme, orí ț-e sete,	— Nu mî-e fóme, nu mî-e sete,
5 Orí ț-e dor de codru verde ?	15 Nu mî-e dor de codru verde ;
— Nu mî-e fóme, nu mî-e sete,	Ci-aș mânca inimí de cal
Nu mî-e dor de codru verde ;	Și-aș bea sânge de Muscal ;
Ci-aș mânca carne de Turc	Și-aș bea sânge de crețer de cuc
Și-aș bea sânge de haíduc !	Și-aș bea sânge de haíduc !
10 — Corbe, corbe, frățióre,	

PE CULMIȚA DEALULUI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Pe culmița dealului	— Nu mî-e fóme, nu mî-e sete
Țipă puíul corbuluí.	Nu mî-e dor de codru verde ;
— Ce ț-e, puíșor, de țipi,	D'aș mânca carne de Turc,
Au ț-e fóme, aú ț-e sete,	Ș'aș bea sânge de haíduc.
5 Aú ț-e dor de codru verde ?	

CUCULEȚ, UNDE-AI IERNAT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din com. Dîoști (Romanai).

A se vedea varianta de mai sus «Fóie verde bob naut» pag. 328.

- Cuculeț unde ai iernat ?
 Peste Jiú la Vadulat,
 Intr'un bordei dărâmat,
 Fără ușă, fără pat,
 5 Aripa mî-a degerat,

FOIE VERDE Ș'O LAPTUCA!

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir (Gorj).

Fóie verde și-o lăptucă,
 F...u-ți legea ta de curcă,
 C'ai intrat cu puii 'n luncă,
 La răcóre și la umbră,
 5 La umbră și la lăcuste,

Să dai puilor să 'mă guste,
 Puișorii mă-or mânca,
 Când mî-o suna scândura;
 Nicî atunci, ba, ba, ba.

SE'NGANA CORBUL CU CUCUL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir (Gorj).

A se vedea varianta de mai sus «Cucul și corbul», pag. 327.

Se 'ngănă corbul cu cucul:
 — Nu mă ingăna, corbule,
 Că 'mî-au pușca la cătare,
 Când oi da, cură penele la
 [vale,

5 Că tu nu ești legea mea;
 Că tu ești legea spurcată,
 Că bei apă după matcă,
 Și mănâncî carne de vacă!

FOIE VERDE FOI CA NUCUL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gh. Nicolăescu, Pietroasa (Vâlcea).

A se vedea variantele de mai sus «Cucule de mic ești mic și Fóie verde bob naut», pag. 328.

—Nu-mî blestema, Leană, cu-
 [cul,
 Că mî-e singurel cu trupul.
 Spune-mî, cuce, ce mănâncî?
 —Mănânc mugurel de viță

5 Și beaŭ apă din bălțiță;
 Mănânc mugurel de tei
 Și beaŭ apă din ștubel,
 Mănânc mugurel de fag
 Ș'apoi cânt, «cucu» cu drag!

FOIE VERDE TREI LAPTUCI!

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir (Gorj).

Foie verde trei lăptuci	Mănânc mugurel de tei
F... in cîoc de cucî:	Și beaŭ apă din știubei.
Vara vii, vara te duci,	— Ce ț-e gușa galbină?
Mă mir iarna ce mănâncî?	10 — Tot mîncînd la sadină.
5 — Mănânc mugurel de fag	— Ce ț-e gușa gălbîoră?
Și beaŭ apă dintr'un lac;	— Tot mîncînd la pădioră.

CUCULE, VOINICULE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

— Cucule, voinicule,	5 Și beaŭ apă din știubei
Vara vii, vara te duci,	Și cânt mîndrelor cât trei.
Mă mir iarna ce mănâncî?	Mănânc mugurel de fag
— Mănânc mugurel de tei	Și cânt mîndrelor cu drag!

CUCULEȚ DE SADINA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Gh. Mateiaș, Mieța (Dolj).

— Cuculeț de sadină,
 Ce ț-e gura galbină?
 Cuculeț cu pana sură,
 Ce tot dai pe bătătură?
 5 — Cunosc locu unde-am ouat,
 Nu-l găsesc cum l'am lăsat.

CANTA CUCU SUS PE CRACA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiŭ, din Petrescŭ (Gorjiŭ)

Cântă cucu sus pe cracă,
 Cântă hoțu de mă secă,
 Tot în pica mea să facă.
 Eŭ ȃic cucului să tacă,
 01 El se suie p'altă cracă,
 Cântă hoțu de me secă,
 Tot în pica mea să facă!
 — Cântă, cuce, nu înceta,
 C'am dat d'o inimă rea,
 10 MI-a 'mbolnăvit mândruța!

Mândruța cât a mea,
 Nu e cât îi Blanița,
 Cât Blanița, cât Gilortu,
 Numai peste Ji la Motru.
 15 Eŭ aici, mândra la țară,
 Amendoŭ zăcem d'o bôlă;
 Eŭ într'un pat, ea 'ntr'un pat,
 Pe niște scânduri de brad,
 Jugrăvite 'n Țaligrad!

VINE CUCU

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

A se vedea mica variantă CDLI pag. 213 Iarnic și Bărsan. Idem „Frunđulena de trei fire» pag. 205, din colecția E. Sevastos.

Fôie verde mărăcine,
 Vine cucu de trei ȃile
 Și n'are pe ce se pune.
 S'ar pune p'o rămurea
 5 De la deal de casa mea,
 Și-ŭ e frică de belea,
 Să nu'l vađă cine-va.
 Fôie verde de susaŭ,

De trei ȃile viŭ pe plai
 10 Cu merinde pe cincŭ caŭ,
 Nu beŭŭ, nici nu mâncaŭ,
 Numai la cucu ascultaŭ.
 Eŭ ȃic cucului să tacă,
 El se suie p'altă cracă;
 15 Cântă hoțu de mă secă,
 Numa 'n pisma mea să facă

VERDE FRUNȚA MARACINE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, Novaci (Gorj).

A se confrunta varianta «Cucul» pag. 346 colecția d-lui G. D. Teodorecu.

Verde frunđă mărăcine, Vine cucu de trei ȃile Peste câmp făr' de pădure, Și n'are pe ce se pune.	S'ar pune p'o rămurea Și 'e frică c'o cădea. D'ar fi cucul d'un voinic, L'aș prinde d'un ibomnic ;
5 S'ar pune p'un mărăcine Și 'e frică că nu'l ține ;	Dar m'ē cucu păsērea, Nu știe de dragostea mea !

FOIE VERDE FOI CA BOBUL

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, R.-Vâlcea.

Fóie verde foi ca bobul, Se cértă cucu cu corbul, La ce m'ē intrat în codru ? Fóie verde și-o lalea, 5 Dară Corbu ce'mi ȃicea ?	— Rēmăi, cuce dumneata, Să ne cānți primă-vara S'audă și pulca mea, Ca să'mi mai dea gurița, 10 Că mi s'a uscat limba !
---	---

CUCULEȚ CU PANA SURA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Anghel Cambrea, din Sacelu, Gorj.

A se vedea o variantă prescurtată, colecția d-lui Bibicescu, din pag. 370 n. 379.
Idem No. CCLXIV, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

—Cuculeț cu pana sură Ce tot cānți la noi pe șură, Orī nu țē inima bună ? ! — De m'ē bună, de m'ē rea, 5 Nu m'ō știe nimenea,	Numai eū și mândra mea ! — Cuculeț cu pana sură, Ce tot cānți la noi pe șură ? Orī țē fōme, orī țē sete, 10 Orī țē dcr de codru verde ?
---	---

— Nicî mî-e fόμε, nicî mî-e
[sete,
Nicî mî-e dor de codru verde;
Ci mî-e dor de satu meû,
C'am lăsat două mândre 'n el :
15 Una 'n vale
Ca o flóre,
Alta 'n deal
Ca un pahar !
— Cântă, cuce, nu tăcea,
20 Că mî-a' secat inima !
Cântă, cuce,

Limba 'ți pice,
S'o dai țai' s'o mânânce
Că mult e bună și dulce !
25 — Cucule, nu'mî fii dușman,
Că nu mî-a' cântat d'un an,
Și-acuși cânti sus pe buștén !
F...u-ți legea ta, de cuc,
Tu ești cuc și eû ha'duc ;
30 Cântă bine, că te 'mpușc !
Cântă cucu sus pe cracă,
Eû đic cuculu' să tacă,
Cântă cucu de mē sēcă !

FÓIE VERDE ȘI-O RASURA

(VARIANTA)

Auđită de Ch. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

— Fóie verde și-o răsură,
Cuculeț cu pana sură,
Ce te plimbî pe bătătură ?
Orî nu ți-e inima bună ?
5 — De mî-e bună, de mî-e rea,
Nu mî-o știe nimenia,
Numa' pu'culița mea !
— Fóie verde samulastră,
Cucule cu pana albastră,
10 Ce te plimbî pe la feréstră ?

Nu sînt fată nicî nevastă,
Sînt garófă la feréstră,
Garófă mirositoare,
Cine mă miróse móre !
15 Cine pe mine m'o lua,
De loc că și pornesc grea.
De-ar fi cucu d'un vo'nic,
L'aș prinde d'un ibomnic.
Dar mî-e cucu o păsărea,
20 Nu'mî pu' mintea eû cu ea !

CUCULE, NU MAI CANTA

(VARIANTA)

Culésă de I. Odor auđită în com. Cireșiú (Prahova).

— Cucule, nu mai cânta,
Că mî-a' secat inima !
D'ar fi cucu d'un vo'nic
L'aș prinde d'un ibomnic,
5 Și mî-e cucu o păsărea,
Nu știe ce'î dragostea !
Cuculeț, pasăre sură,

Ce te plimbî pe bătătură
Orî nu ți-e inima bună ?
10 — De mî-e bună, de mî-e rea,
Nu mî-o știe niminea.
— Cuculeț, pasăre albastră
Ce vi' nóptea la feréstră,
14 Că sînt fată, nu's nevastă !

FÓIE VERDE CA NALBA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Costea Gheorghe — Saceni, (Teleorman).

— Fóie verde ca nalba,
Cântă, cucu, nu înceta,
C'am dat de inimă rea.
MI-a pierdut calu șaua,
5 Șaua și ipîngiaua,
Și mî-a găsit'o mândra.

Mă rog de ea să mî-o dea,
Mândra Țice să mē Ia,
Că mî-a fost ibovnicea,
10 De când era mititea,
In braț de la maică-sa,

VERDE FRUNȚA DE ȘERPETU

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, Novaci, (Gorj).

Verde frunđă de șerpetu,
Trecu postu lu Sim-Țietru,
MI-a urit cucu făgetu
Și turturéua
5 Vălcéua
Și mândruța potecéua.
Verde frunđă foî, trifoî,
Plécă cucu de la noi,
Lasă puiî mititeî ;
10 Pitulicea mai cu milă,
Găsi puiî făr' de mumă.
Păsărica așa milósă

Luă puiî de cuc să-î créscă ;
Coboră din dél în vale,
16 Și le duce demăncare,
Să créscă puiî mai tare.
Verde frunđă tāmăfórá,
Veni cucu 'n primăvară,
Găsi puiî sta să sbórá
20 Și când le făcu întrebare
Cine le-a dat de măncare,
Puiî 'n sémă nu'l băgară,
Că I lăsase făr' de pene,
Nu vrură să-î Țică nene!

CANTA CUCU ȘI-O MIERLIȚA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petrescii — (Gorj).

Cântă cucu și o mîerliță,
Gătește-mē maîculiță,
Că la vară e resmiriță,
Și resboîŭ

5 La Dorohoî,
Și gâlcévă
La Ceplévă !

CANTA CUCU SA ME DUC

Audiata de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din PetresciŃ-de-sus.—(Gorj).

Cântă cucu să mă duc
 Și mlerlița să mă 'ntorc
 Să'mi dau dușmanilor foc;
 Să'mi dau foc cu lemne verđi
 5 Și p'o parte cu uscate,

S'aprindă și cele-l-alte.
 De-aș ști cânta ca cucu,
 N'aș mai ieși din codru;
 Ca cucu nu știu cânta,
 10 In codru n'am ce căta!

MURGULEȚUL

DĂMNĂ MURGULEȚ

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus, Gorj.

A se confrunta varianta «Flăcăul și murgul» pag. 350—351, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

— Frunđuliță ruguleț,
Dămnă, dămnă murguleț,
Frunđuliță foi castană,
Tot la puica la Peșteana.
5 — Bată-l focu de 'ndemnat,
Unde-ajungă, mă legă de gard,
Și'mă dai fân nuvelile
Și tu te joci cu țitele
Ca cu gutuițele!

10 Pe mine mă legă de gard
Și tu ședă cu puica în pat.
Cum ț-e drag cu mândra 'n pat
Și mie cu traista 'n cap ;
Cum îți sânt dragă țitele
15 Și, mie grăunțele ;
Cum ț-e drag cu mâna 'n sîn
Și mie cu gura 'n fân !

MURGULE, CALUȚUL MEU

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci—Gorj.

— Murgule, căluțul meu,
Ce te-abați din drum mereu ?
Oră ț-e greu trupșorul meu ?
— Nu mi-e greu trupșorul tău,
5 Că tu la cărșmă te-abați,

Și de gard legat mă lași.
Cum ț-s dragă mândruțele,
Și mie grăunțele ;
Cum mi-e dragă traista plină,
10 Și țe mândra pe mână !

INDÉMNA, 'NDÉMNA, MURGULEȚ.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Michai, — București.

Fóie verde ruguleț,
 Indémná, 'ndémná, murguleț.
 Colea 'n vale 'n deluleț,
 Să face d'un têrguleț
 5 La Ióna 'ntre Olteț.
 Să-ți cumpăr d'un frêuleț,
 Mî-a' fost drag de mînzuleț,
 Și'mî creșteal în cômă creț;
 Nóptea 'mî călca' un județ.
 10 Diua 'mî trăgea' în grăjduleț
 Și mânca' la orzuleț.
 Și iar verde ruguleț,

Indémná, 'ndémná, murguleț.
 —F... în c... de 'ndemnat!
 15 Unde-ajungî mă legî de gard
 Și'mî da' fên nuțelile
 Și grăunțe stelile
 Și apă zăbalile,
 Și tu'mî be' cu mândrele!
 20 Cum ți-e drag cu mândra'n pat
 Și mie cu traista 'n cap!
 Cum ți-e drag cu mâna 'n sin
 Și mie cu botu 'n fên!

FRUNȚULIȚA BOB ANGLAS.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateias, Misița — Dolj.

A se confrunta varianta «Voinic bețiv» No. 283 pag. 217—218, din colecția d-lui Bibicescu.

— Frunțuliță bob anglas,
 Indémná, murguleț, la pas!
 —F..u-l.. în bot de 'ndemnat,
 Ca când n'a' mai 'ncălicat.
 5 Nu mî-e greú trupșorul tîu,
 Ci mî-e urit năravul tîu,
 Jumătate mergî călare
 Și jumătate la vale.

F..u-l.. în bot de 'ndemnat,
 10 Unde-ajungî mă legî de gard
 Și'mî da' fên nuțelile
 Și grăunțe stelile.
 Cum ți-s dragî cărciumile,
 Așa și eú grăunțele;
 15 Cum ți-e drag cu mândra'n pat,
 Așa și eú cu traista 'n cap!

MURGULEȚ, CALUȚUL MEU

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul P. Brândușianu, Costești — Vâlcea.

— Fôie verde de dudău,
Murguleț, căluțul meu,
Ce te-abați din drumul tău?
Orî ți-e greu trupșorul meu?
5 — Nu-mi-e greu trupșorul tău,
Mi-e urît năravul tău!
Pe la câte cârciumi treci,
Pe mine de gard mă legi
Și 'mi dai fên nușelele

10 Și grăunțe stelele.
Cum ți-e drag la veselie
Și mie la herghelie:
Cum ți-e drag la refenea
Și mie asemenea.
15 Cum ți-e drag cu mindra'n pat
Și mie cu traista'n cap;
Cum ți e drag cu mândrele
Și mie grăunțele!

FOIE VDRDE FOI DE PRAZ

Culésă de Chr. N. Țapu de la Alecu Dumitrescu-Abălaru, Roșiori-de-Vede.

A se vedea varianta «Murgului» pag. 351, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

Fôie verde foi de praz,
Foi de praz și de aclaz,
Morî, murgule, de necaz
Că n'am unde să te las!
5 Să te las la tată-meu?
Tată-meu e om bătrân,
Nu cosește vara fên.
Cositura ce-a cosit'o
Nici p'ata n'a grămădit'o;
10 Cu primaru mi-a împărțit'o!
Să te las la maică-mea?
Maică-mea e vrăjitoare,
la disagiî la spinare,

Plécă 'n sat după moșmone,
15 Tu morî murgule de fôme!
Să te las la soru-mea?
Soru-mea e fată mare,
Ia furca pleacă la fete,
Tu, murgule, morî de sete!
20 Să te las la frati-meu?
Frati-meu e hoț ca mine,
Umblă călare pe tine
Și te ține nemâncat,
Nemâncat și nebăut,
25 Parc'ai fi fost oropsit!

CE STAI MURGULE TRIST?

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești — Vâlcea.

— Ce stai, murgule, așa trist?
— Cum n'aș sta, stăpâne, sta,
Că tu la cârciumă mergi,
Pe mine de gard mă legi!

5 Și 'mă dai fân nuțelile
Și grăunțe stelile,
Și tu 'mă beî cu mândrele!

CALETORIE - STREINATATE.

VAI VOINIC STREIN !

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

A se vedea varianta «Străinul sărac» din colecția G. D. Teodorescu op. citat, pag. 282 ; idem «Strein singur» din aceeași colecție, pag. 283 vers. 14—25.

Fóye verde de pelin,
De pelin de rosmarin,
Vaț de voñnicel strein !
E ca mēru dulce 'n drum :
5 Căț pe drum că'mi trec,
Il sburățuresc ;
Crăcióre 'mi fränge,

Trupióra 'mi plänge,
Cu lacrămi de sänge !
10 — Tací, trupină, tací,
Că tot tu le faci ;
Nu e vina ta,
Ci-a cui te-a sădit
Și nu te-a 'ngrădit !

COLINDAI ȚERILE TÓTE.

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Teodor N. Țapu, Roșiorii-de-Vede.

A se vedea mica variantă «Dorul de rude» pag. 254 din colecț. D-lui G. D. Teodorescu, op. citat. Idem varianta din cantece Moldovenesci pag. 10 No. 2, a D-nei E. Sevastos și No. MCDXXXI, din colecț. d-lor Iarnic și Bărsan.

Colindai țerile tóte,
Și de bine n'avui parte.
Și 'mi vine câte odată
Să mă suí la munți cu piatră,
5 Să'mi vėd mumă, să'mi vėd
[tată...
Nú vėd mumă, nu vėd tată,

Par'că sint născut din piatră !
Și așa 'mi vine une-ori,
Să mă suí la câmp cu florí,
10 Să'mi vėd frați, să'mi vėd surorí.
Nu'mi vėd frați, nu'mi vėd
[surorí,
Par'că sint născut din florí !

PUSEI LACATU LA PÓRTA (VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Pusei lacátu la pórtă,
Și plecaî în strinătate,
Să'mî găsec mamă și tată!
Nu e mamă, nu e tată;

5 Par'că sint născut din piatră!
Nu sint frați, nu sint surorî;
Par'că sint făcut din florî!

FOIE VERDE MARACINE

Audița de Chr. N. Țapu de la Ion Preuteșescu, Novaci — Gorj.

Fóie verde mărăcine,
M'a făcut mama pe mine,
Numai singurel pe lume;
Eú n'am frați, nici n'am surorî,
5 Numai grădina cu florî.
Fóie verde de berbină,
Pusei lacăt la grădină,
Și plecaî 'n țeră streină,
Fóie verde de trei florî,
10 Să găsec frați și surorî.
Și umblaî și ispitî
Frați și surorî nu găsiî!
Și de cea mă intorseî,
Fóie verde trei bujorî,
15 Drept la grădina cu florî!
Mă dusei la pelinița,

Și o găsiî călugăriță!
— Bine, dragă pelinița,
De ce ești călugăriță?
20 — De ce n'am avut credința!
Mă dusei la leuștén,
Și-l găsiî negru buștén!
— Bine, dragă leuștean,
De ce ești negru buștén?
25 De ce nu sînt udat d'un an!
Mă dusei la busuioc,
Și 'l găsiî plângénd cu foc!
— Bine, dragă busuioc,
De ce 'mî plângî tu cu foc?
30 De ce n'am avut noroc,
Să fiú cu tine p'un loc!

REU ŞADE MUNTELUI

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Ţapu de la lăutarul Paicu, din Bistriţa, Vâlcea.

A se vedea varianta No. DCXI, pag. 318, din colecţia d-lor Iarnic şi Bârsan.

<p>Fôie verde de dudău,
Rëu şade muntelui rëu;
Rëu 'y şade făr' de pîatră,
Ca şi mie făr' de tată!
5 Rëu 'y şade făr' de brumă,
Ca şi mie far' de mumă!
Rëu 'y şade făr' de braji,
Ca şi mie făr' de fraţi!
Rëu 'y şade făr' de flori,
10 Ca şi mie de surori!
Më suiŃ pe munţi de pîatră,</p> | <p>FăcuŃ ochişorii rôtă,
Më uŃtaŃ prin lumea tótă,
Să'mŃ vedŃ mamă, să'mŃ vedŃ
[tată.
15 Nu vedŃ mamă, nu vedŃ tată;
Parc'aşi fi născut din pîatră!
Më suiŃ pe munţi de flori,
Să vedŃ fraţi, să vedŃ surori.
Nu vedŃ fraţi, nu vedŃ surori;
20 Parc'aş fi născut din flori!</p> |
|--|--|

FOIE VERDE FOIE LATA

(VARIANTA)

<p>Fôie verde fôie lată,
Më suiŃ în munţi de pîatră,
Să'mŃ vedŃ mumă, să'mŃ vedŃ
[tată.
Nu'mŃ vedŃ mumă, nu'mŃ vedŃ
[tată,
5 Parcă sint născut din pîatră!</p> | <p>Më suiŃ pe munţi de flori,
Să'mŃ vedŃ fraţi, să'mŃ vedŃ
[surori.
Nu'mŃ vedŃ fraţi, nu'mŃ vedŃ
[surori,
2 Parcă sint născut din flori!</p> |
|--|--|

AMARA STREINATATE.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihaș, București.

Amară streinătate,
 Mult ești tu fără dreptate ;
 Am umblat țerile tóte,
 Și de bine n'avuși parte !
 5 Din tinerețile mele,
 Trăiesc în lume cu jele ;
 Lumea, țara mă hulește,
 Dumneșeu mă miluește !
 Lumea, țara am umblat,
 10 Și de bine n'am aflat,
 Pe nimeni n'am cunoscut,
 Făr' pe cel ce m'au făcut.
 De-î umbla în lumea tótă,
 N'oï afla mumă și tată ;
 15 De-î umbla și cât să cauți,
 N'oï afla doriții frați.
 Așa 'mî vine une-orî,
 De gândesc pe loc să mor !
 Jelui-m'ași, vai de mine,
 20 Jelui-m'ași n'am la cine !
 Jelui-m'aș munților
 De dorul părinților.
 Jleui-m'aș brașilor,
 Vai ! de dorul fraților ;
 25 Jelui-m'ași florilor,
 De dorul surorilor !
 Așa gândesc câte-odată,

Să mă suî pe munți de piatră,
 Să'mî fac ochișorii rôtă,
 30 Să mă uit în lumea tótă ;
 Să mă uit spre răsărit,
 Să vęd dincotro-am venit ?
 Căci eü sint nenorocit,
 Și prin lume părăsit !
 35 Vędut'am tótă lumea.
 Și marea și Dunărea.
 — Vîno, dragă turturea,
 De'mî sbóră la casa mea,
 Să'mî vorbesc cu măicuța.
 40 Am și-o dragă surióră,
 De dorul meu stă să móră !
 Jele, Dómne și pe ele....
 Jele la tot neamul meu,
 Din băieat cum am fost eü ;
 45 Că eü tare sint stréin,
 Plin de dor și de suspîn !
 Dar mă rog lui Dumneșeu,
 Care'mî știe gândul meu,
 Să'mî dea viață curată,
 50 Să maș scap de ici odată :
 Vai de robia stréină,
 Când 'î apucă Némțu inima,
 N'aî nimica pe viață,
 Numai pușculița 'n brațe !

CAND ERAM IN VREMEA MEA

Auđita de Chr. N. Ţapu, în Runcurelu — Mehedinţi.

A se vedea variantele: «Săriţi fraţi şi privighetorea prinsă» din colecţia d-lui G. D. Teodorescu, pag. 280. Idem varianta prescurtată No. 405, pag. 382, din colecţia d-lui Bibicescu.

Când eram în vremea mea, Sburam ca o turturea ; Şi sburam din cracă 'n cracă, N'avea nimeni ce să'mi facă! 5 Ş'un drăcit de vânător, Smulse trei fire de păr,	Şi 'mă făcu d'un lăţişor Şi mă prinse de picior Şi mă băgă 'n colivie, 10 Să mă scotă 'n prăvălie, Să mă ducă la Domnie !
--	---

CAND ERAM IN VERSTA MEA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Ţapu de la N. Ionescu, Dozeşti (Vâlcea).

Când eram în vârsta mea, Sburam ca o paserea ; Şi'mă umblam din cracă 'n [cracă, N'avea nimeni ce să'mi facă. 5 Veni un hoţ de vânător, Puse laţul umblător ; Cum îl puse, Aşa mă prinse. M'aruncară 'n colivie, 10 Mă puseră la feţie ! Câte paseri mă vedeau Tóte mă ciricătau :	— Und'te duci tu, sora-mea ? — Eă mă duc în ţară streină, 15 Unde nu e dor, nici milă ! Că mila de la părinţi, Anevoite vrei s'o uiţi ; Iar mila de la bărbat, Ca frunđa de păr uscat, 20 Când te dai să-te umbreşti, — Tot mai rău te 'năduşeşti ! În altă variantă ultimul vers sună : Iar mila de la bărbat, Tot cu pumnii după cap !
--	---

FÔIE VERDE ȘI-O LALEA.

(VARIANTA)

Auzită de Chr. N. Țapu de la V. Nicolaescu, Pietrôsa (Vâlcea).

Fôie verde și-o lalea,
 F...o 'n bot inima mea,
 Nu mai este cum era!
 Când eram în firea mea,
 5 Sburam ca o pasărea,
 Ca o pasăre pribégă,
 N'avea nimeni ce să'mi facă.
 Dar un hoț de vânător,

Călare p'un cârlător,
 10 Rupse trei fire de pěr
 De la micul cârlător
 Și 'mî făcu d'un lățișor,
 În revărsatul de zorî;
 Și m'apucă de picior,
 15 De aripă și de cap;
 Mî-e frică că nu mai scap!

PASERICA DUPE LAC

Auzită de Chr. N. Țapu în Novaci — Gorj.

A se vedea varianta No. 152, pag. 116, colecția d-lui Bibicescu.

— Păsărică după lac,
 Nu mă blestema să zac,
 Că n'am pe nimeni cu drag
 Să'mi puie mâna la cap,
 5 Să mă 'ntrebe de ce zac.

— Păsărică de pe Jiț
 Da de nețuța ce știî?
 — De nețuța că știu bine,
 Bea la vin și mîncă pîne
 10 Și gîndește tot la tine.

UNDE-AUD ME DUC, ME DUC

Auzită de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Dobre, din Govora, R.-Vâlcea.
 A se vedea o mică variantă «*Intrebarea*» la d-l. G. D. Teodorescu op. cit. pag. 278.

Fôie verde foi de nuc,
 Unde aud mă duc, mă duc,
 Ca frunța eă mă usuc, —
 Ca frunța goronului,
 5 Pe marginea drumului!
 Fôie verde de dudău,
 Și bătuț și pariț reu
 Pe margine de pirău,
 Uitându-mă 'n drumul tēu.
 10 Fôie verde bob năut,

Cum aș face să mă duc
 Să'mi iaă frunța să'mi sērut,
 Că pēn' la anu mî-e mult,
 Nu știu ajung, orî n'ajung
 15 La puțuța de demult,
 Să'mi dea gura s'o sērut?
 Că sint călător mă duc
 Și unde am pus de gînd,
 [n'ajung,
 La puțuța de demult!

UNDE AUD CA PLEC (VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiaș, Micița, (Dolj).

Și unde aud că plec, că plec,
Știi ca frunđa mă petrec,
Ca frunđa alunului
Pe marginea drumului.

SUNA, SUNA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru — Têrgu-Jiu.

A se vedea varianta «Sună pietricica 'n vale» pag. 283, colecția poezii populare de d-l V. Alexandri.

<p>Sună, sună și resună,
Sună pietricica 'n vale,
Puica mea plânge cu jale;
Sună pietricica 'n Olt,
5 Puica mea plânge cu foc,
Că n'am parte nici noroc,
Să fiu cu puica 'ntr'un loc.
De m'aș vedea 'n deal suit
Și la vale scoborit,
10 Să puț masa să mănânc
Și cu puica după gât
Și cu murgu 'mpriponit,
De-o crăculiță de nuc.
— Vino, puică, să te sêrut,
15 Că d'așa o să mă duc!
— Dar pe mine cui mă lași?
— Negrilor, streinilor,
Pe mâna dușmanilor!
— Iaca, neică, frățiore,
20 Fă-ți o milă și pomână,
Nu mă lăsa de ocară,</p> | <p>Sue-mă cu tin' călare,
La spatele dumitale.
De veți merge 'ntr'altă țară,
25 Ca să-ți fiu eu soțioră!
— Eu te-aș lua, puică, călare,
La spatele meu, frățiore;
Dar mi-e murgul miitel,
Abia duce trupul meu.
30 D'aș merge încă pe jos,
Da mi-e drumu gloduros
Și nu pociu merge pe jos.
Și mi-e drumul ars de sóre
Nu pociu merge pe picíore!
35 Milă de ea că-și făcea
La spate o arunca,
In Moldova cu ea mergea,
O cărciumă că-și făcea,
Amêndoii în ea trăia,
40 Avere că-și căpăta,
Mulți sêraci adăpostia!</p> |
|---|--|

SUNA, SUNA ȘI RESUNA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

A se confrunta varianta «sună sună» pag. 325, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

Fôie verde și-o rësură,
Sună, sună și resună,
Sună pîetricica 'n gârlă
Mândra mea, 'mî plînge cu
[milă:

5 Sună pîetricica-'n Olt,
Mândra'mî plînge cu mult foc,
Cu milă și cu pârjol,
Ca să ție tot un dor!

FOIE VERDE ROSMARIN

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir (Gorj).

Fôie verde rosmarin
F...u-ți legea ta de trin,
Cum duci Olteniî de lin,
Pe la Turnu-Severin.
5 Și mî-î duci de-î ocolești
Pêne mi-î trecî prin Pitești
Și mi-î lași în București.

Pe toți mi-î faci precepești.
Să vinđă mere crețești,
10 La curțile boîerești,
— Cântăre, oltene, bine,
Să iaú mere de la tine;
Cu drepta să cântărești,
Cu stînga banî să primești.

CINE'MI FLUIERA PRIN LUNCA ?

Auđita de Chr. N. Țapu de la Vasilache F. Costake, Dioști (Romanai).

Cine-'mî fluieră prin luncă ?
Rădița cu gura mică
Și cu buza supțirică.
Cine-'mî clocăne prin luncă ?
5 Rădița cu Marinică,
Taie răschitor și furcă

Și Marin baston de ducă,
Să se ducă 'n Dobrogea,
Acolo pămînt să ia.
10 Dar'ar Dumneđu să dea,
Ca să intre Turciî 'n ea,
Să'mî róbescă Dobrogea!

CINE FLUIERA PRIN LUNCA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Oie, lăutarul Dioștilor (Romanași).

<p>Frunđuliță de sipică,
Cine-’mî flueră prin luncă ?
Rădița și cu Ionică,
Taie răschitor și furcă;
5 Ionică baston de ducă.
Frunđuliță și-o lalea,
Că se duce ’n Dobrogea
Că se dă pămînt în ea,
Mânca-o-ar pîrdalnica !
10 De când Dobrogea s’a dat,
Multe sate mi s’a spart
Și Marin că mî-a plecat.</p> | <p>Aoleo, ce foc mă calcă !
Neică la Dobrogea plécă,
15 Cu cămașa necălcată,
Batista ne parfonată,
Cu chica nepleptănată.
De când Marin mi s’a dus
Mai nimic că n’am făcut :
20 Nicî porumbii n’am prășit,
Nicî orzul n’am secerat,
Nicî grăul nu l’am cărat ;
M’am ținut de vorbă ’n sat,
Tot de el mî-am întrebat !</p> |
|---|---|

CINE-ȚI SINGUREL CA MINE ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu — Gorj.

A se vedea primele versuri din «Singur pe lume» din G. Dem. Teodorescu, op. citat pag. 283.

<p>Cine-Ți singurel ca mine ?
Numai mîerla din pădure;
Nicî mîerla nu-Ți singurea.
Mîerla ouă, scote puî
5 Și face vecinî destuî.
Unul sboră și se duce,</p> | <p>Mîerla rămâne și plînge
Și strigă cu mare glas :
— Intôrce-ve-Ți c’am rēmas ;
10 Intôrce-ve-Ți care puteȚi,
De mă scoteȚi din judeȚ !</p> |
|--|--|

STRAINAȘ, MAICA, CA MINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Dumitru Băcioiu, din Petresci-de-sus — Gorj.

- Fôie verde mărăcine,
Streinaș, maică, ca mine,
N'o mai fi altu pe lume
Ca și cucu din pădure!
- 5 Fôie verde rosmarin,
Da nici cucu nu-î strein;
Că tot are-o suriôră
Pe mîerla cea peștiçîôră.
Streinaș, maică, ca mine
- 10 N'o mai fi nimenî pe lume,
Ca și-o flôre din grădină.
Da nici flôrea nu-î streină,
Că tot are-o rădăcină
Și cu iarba p'ângă ea;
- 15 Da eü n'am pe nimenîa!
Fôie verde de mușcată,
Așa 'mî vine câte-o dată
Să mă urc pe munți de pîatră,
Să mă uit la mândra 'n pörtă!
- 20 Fôie verde de mohor,
Așa 'mî vine une-orî
Să mă urc pe munți de florî,
De dor de frați și surorî!
De s'ar face dealu șes
- 25 Și pădurea luncî frumôse,
Să se vadă sat cu sat,
Să vedă și eü ce-am lăsat.
Lăsaî maică, lăsaî taică,
Lăsaî frați, lăsaî surorî,
- 30 Lăsaî grădina cu florî!
Dragile mele surorî,
Pliviți și-ale mele florî,
Le pliviți și le udați
Și bine mi le păstrați;
- 35 Să crească cât gardurile,
Să le bată vînturile,
Ca pe mine drumurile
Și pe mama gândurile!

DE S'AR FACE DEALU ȘES

(VARIANTA)

Auđita de I. Odor de la A. Mihaiescu, Cireșu (Prahova).

- De s'ar face dealu șes
Și pădurea luncî frumôse,
Să se vadă sat cu sat,
Să vedă și eü ce-am lăsat.
- 5 Că lăsaî maică,
Lăsaî taică,
Lăsaî frați,
Lăsaî surorî,
Lăsaî grădină cu florî!
- 10 Dragile mele surorî,
Pliviți și-ale mele florî,
Le pliviți și le udați
Și bine mi le păstrați.
Să crească cât gardurile,
- 15 Să le bată vînturile
Ca pe mine drumurile
Și pe maica gândurile.
Iacă, dragă, plec, mă duc,
Dă'mî gurița s'o sêrut,
- 20 Să ți-o sêrut de-a călare,
Să'mî pafe drumu plimbare
Și mie și dumitale!

CATANIE

CAT-II SIBIU DE MARE

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Căt-ii Sibiu de mare,
Numai o cărare are, —
O cărare de nisip
Merg Catanele tot rând,

5 Maica după ei plângând
Și te-ar bate, Impărate,
Lacrămile maicelor
Și jalea fecțorilor!

TU TE DUCI, BADEO SARACE

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci — Gorj.

A se compara cu varianta prescurtată No. 180 pag. 138, din colecția d-lui Bibicescu.

— Fôie verde trei spanace,
Tu te duci, badeo sêrace,
Dar eũ, măre, ce m'oi face?
— Tu te-oi face, mândro, bine,
5 Că mai sunt voinicî ca mine;
Dar de mine este rêu,

C'acolo unde merg eũ
Nu mai sunt de felul têu,
Fără sânge pêne 'n brêu;
10 Și de mine'i, va! de mine,
Că nu mai gădesc ca tine!

REMAI, MANDRO,
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. G. Matciaș, Mierța (Dolj).

<p>Frunđușiță și-o lalea, Rămâi, mândro, cuî oî vrea, Eû mē duc la rōta mea. C'acolo unde sint eû, 5 Nu e grău, nu e porumb,</p>	<p>Numai sânge de Român. Sângele Muscalului Pēn' la burta calului, Sângele Românului 10 Pēn' la cōma calului!</p>
--	---

M'A FACUT MAICA FICIOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la Calistrat Stoienescu, Tirpezița (Dolj).

<p>Foiliță bōbă fiartă, Nu m'a făcut maica fată, Ca să staî cu ea pe vatră; M'a făcut maica fecior,</p>	<p>5 Să daî țerilor ōcol. M'a făcut mărgăritar, Să mē ia la militari!</p>
---	---

REU, MAICA, M'AI BLESTEMAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Calistrat Stoienescu, Tirpezița (Dolj).

Foiliță pēr roșat,
Rēu, maică, m'ai blestemat,
Să staî in pușcă rezimat
Și să mănânc de furat,
5 Cu Ungurul să mē bat!

VINO, MANDRO, DE ME VEȚI

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiași, Mieța (Dolj).

A se vedea începutul din varianta «Frunđușița lanurii verđi» din colecția cantece Moldovenești a dómnei E. Sevastos.

Fóie verde bob urez,
Vino, mândro, de mă veđi
Pêně sunt gránele verđi;
Că dacă s'or secera

5 Vine ordin și mă ia.
Și mă duce la Galați,
Unde 's Turcii 'narmați!

FRUNȚA VERDE D'ASOMIE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutariți din Runcurelu (Mehedinți).

— Frunđuă verde d'asomie,
Mě duc, maică 'n miliție,
C'am ajuns in vârsnicie
Să port pușca 'nchituită,
5 O sabie subțirică,
O manta și c'o tunică,
Și pintenți pe la piclóre;
Iară calu cu zorzonale,
Cum le place la cocóne.
10 Mě duc, maică drăguliță,
Să slujesc cu-a mea credință
Pentru rege, pentru frați,
Ce's in lume străinați!

Iar tu, maică mărculiță,
15 Și tu, taică drăguliță,
Rugați'mi mie de bine,
Că voi pleca ađi și măine
Și mă duc in București
In palatele domnești,
20 Spre-a vă face vouě nume,
C'aveți un fiu bun pe lume!
Deci să nu vă 'nstrinați,
Pe mine să m'așteptați,
Că voi veni cum mă duc,
25 Mai frumos și mai făcut!

PLANGE-ME MAICA CU DOR

Audita de Chr. N. Țapu la bâlciul din Polovraci.

A se confrunta varianta «Frunđa verde de mohor» pag. 274, din colecția dómnei E. Sevastos.

— Fôie verde de bujor,
Plânge-mă, maică, cu dor,
Că și eă ți-am fost ficior;
Ți-am scos boii din obor
5 Și plugul de supt șopron.
Nici o brazdă n'am brăzdat
Și'n, miliție m'a luat!

Vinde-ți maică, ce'i avea
Și mă scôte din belea!
10 Vindeți, maică, boii toți,
Și mă scapă de la sorți!
— Maica nu te pôte scôte
De la sorți și de la mörte!

VERDE FOIE DE MOHOR

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frățila—Novaci (Gorj).

Verde fôie de mohor,
Plânge-mi maică, cu dor,
Că și eă ți-am fost ficior.
Ți-am scos boii din obor
5 Și plugu de supt șopron
Și-am tras brazda la răzor!

FOIE VERDE MANDALAC

Culésa de I. Ionescu, de la Anton Cojocar, Vladaia (Mehedinți).

Fôie verde mândalac,
M'a făcut mama băiat,
M'a crescut, m'a legănat,
M'a legănat cu picioru,
5 Și din furcă a tras fuoru.
M'a legănat, m'a crescut,
Mă făcuî mai măricel,

Mă chemă taica cu iel
La sapă la plug s'ajut,
10 Pên de vêrstă m'am făcut.
Și nu trecu multă vreme
Ved că patria mă cere,
Să merg și să isbutesc
Pe tărâmul cel turcesc.

- 15 C'o opincă mē'ncălţai,
In cap căcîulă că luaî,
Căcîulă c'a lui Mihaî.
Trecuî riu Dunărea,
Cetatea Nicopolea ;
20 La Griviţa când sosiî,
Pe părinţi nu mai doriî.
Ş'apucaî în jos pe vale ;
Striga Turciî 'n gura mare
Din reduta cea mai tare :
25 — Bre ! Avradini sictir !
Cu toţiî ne prăpădim,
Ghîauru ne'a impresurat
Şi nu e loc de scăpat !
Baca, baca ghîauru,
30 Ne răpeşte sufletu !
Valter, căpitanu bun,
Adevăratu Român,
Să suie pe parapet

- Cu nouē glônţe pin pîept.
35 — Nainte, băieţi nainte
Şi să v'aduceţi aminte
De al vostru căpitan,
Adevăratu oştén !
Môrte cruntă a suferit,
40 Ce-a dorit a isbândit ;
Patria nu şi-a vindut !
— Saltă, Românie, saltă,
C'acum te-aflî măritată
Dupē mirele dorit,
45 De doi-spre-ce ai venit.
Românie, fiî tēi
Te vor scăpa de nevoi !
România mî-a avut
Doi fiî bravi care-a trecut :
50 Pe Ştefan cel lăudat,
Pe Mihaî, bravu bărbat !

PENTRU-O ARMA RUGINOSA

Culésă de Chr. N. Ţapu de la Florea lăutarul, Radomir (Romanai).

A se vedea mijlocul variantei «Frunzi verde ismă creţa» din colecţia d-mnei E. Sevastos, pag. 269.

- Fôie verde avrămésă,
Pentru-o armă ruginosă
Lăsaî masă, lăsaî casă,
Lăsaî nevastia frumósă,
5 Cu doi copilaşi la braţe,
Fôie verde matostat,
C'o fată şi c'un băiat,
Băieţasuî strigă—tată,
La inimă mē săgétă !

- 10 Fata strigă—mamă, mamă,
La inimă mî-e rană !
Fôie verde trei bujori,
Şi'ntrébă copiii lor :
—Mamă, unde-î tatăl nostru ?
15 Tatăl vostru 'n Bucureşti
Călăreşte caî domneşti,
Şi se pörtă 'n ţole verđi,
Să'l vedeţi nu' cunoşteţi !

FRUNĐULIŢA ŞI-O LAMAIE

Auđita de Chr. N. Ţapu de la Florea lăutaru, Radomir (Romanai).

- Frunđuліţă şi-o lămăie
Şi-o lămăie şi-o gutuie,
Cântă, cuce, numai mie ;
Pên' la vară nu se ştie,
5 M'o lua statu 'n miliţie

- Şi rămâne mândra ţie !
—Rēmăi, mândro, cu' 'i vrea,
Iaū puşca şi raniţa,
Şapte nasturi pe manta,
10 Să mē duc la slujba mea,

Ca să'mî fac datoria,
Să mă curăţ, de belea!
Să m'adăşti la patru anî;
Când oî povirni pe dece,
15 Să'î fie inima rece!

Când oî dice bob năut,
Cântă, cuce, să te-ascult,
Pên'la vară este mult,
Orî trăiesc, orî nu trăiesc,
20 Orî în pămînt putreţesc!

RECRUTUL

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarii din com. Runcurelu (Mehedinți).

A se confrunta varianta prescurtată «Frunđulénă grău mărunt» pag. 246—247, din colecția d-mnei E. Sevastos. (cântece Moldovenesci).

Și'altă dată bob năut,
Vineri, maica m'a făcut,
Sâmbătă m'a botezat,
Duminecă m'a 'nsurat,
5 Lunî în óste m'a băgat,
Vorbă la nevas'tam dat:
Să m'aștepte șapte anî,
Șapte anî și șapte lunî
Și fr'o patru săptămânî.
10 — Dac'oî vedea că nu viú
Să sameni, puică, busuřoc,
Iarna, pe geru de foc.
De-o ieși el crăcănos,
Să știi că sint sănėtos;
15 D'o ieși Țel cam pălit,
Să știi că m'am prăpădit;
D'o ieși el resfirat,
Să știi că m'am depărtat!
Soldatu ce mi-șî făcea?
20 El, frate; sė libera,
Acasă că mi-șî pleca,
Pe drum singur că venia

Și c'un moș că se 'nțilnea:
— Bună-điua, moșule!
25 — Mulțumim, voinicule!
— Unde-a' plecat moșule?
— Ia, mă duc în deal la vie
Să tai viea din trupină
Că s'a umplut de ciorchină.
30 — Spune, moșule adevėrat
De nu e vre-o nuntă 'n sat?
— Spuı, tată, în credința mea,
Că e chiar la casa mea:
S'a măritat noru-mea.
35 — Spune, moșule adevėrat,
Spune, pe cine-ă luat?
— Băiatu primarului,
Din capu orașului.
Soldatu că mi-șî pleca
40 Și la nuntă se ducea.
Mirėsa cătu'l vedea:
— Maică, măiculița mea
Mi-a venit soțiora!

FOIE VERDE DE NAUT

(VARIANTA)

Culésă de Ion Ionescu, de la N. Radulescu, din com. Bozați, — Dâmbovița.

A se vedea varianta prescurtată «Frunđulénă gr ũ mărunt», din colecția d-mnei E. Sevastos.

Fóie verde de năut,
Vineri maica m'a făcut,
Sâmbătă m'a botezat,
Duminecă m'a 'nsurat,
5 Lunî la óste că m'a luat,

La București am plecat,
Și așa răspuns am lăsat:
Să 'mî ție puicuța bine,
Cu pâine și cu masline,
10 Cu rachiú de țiscovină,

Să nu ducă dor de mine!
 Nicî o lună n'a trecut,
 Nicî anul nu s'a umplut
 Și scrisóre mî-a sosit,
 15 Că puica s'a logodit.
 Eü atunci, cum auđiü,
 La Maıor că mẽ cerü.
 Maıorul drumu că 'mî da,
 P'un cal negru încălecam
 20 Și pe cale că mî-o luam,
 Pe vâlcele mî-apucam,
 Ostenit, of! cum eram.
 Când la jumate de cale,
 Unde scoboriü îi vale,
 25 Mě 'ntâlniü c'un moș bėtrân :
 — Bună đıua, moș bėtrân !
 — Mulțămesc, soldat strein,
 Ca 'n tot-d'auna 'n deplin !
 — De unde ești moș bėtrân
 30 Venit aici in ăst fin ?
 — Din sat de la Miluești,
 D'aci 'n vale, cum ochești.
 — Spune, moșe adevėrat,
 N'aü vėđut vr'o nuntă 'n sat,
 35 Nicî pe đı, nicî pe 'nserat ?
 — De la deal de casa mea,
 Jócă nunta noru-mea.
 Eü atunci cum auđiü,

Bici calului că dăduü,
 40 Drept la pörtă mẽ opriü
 Și drept cum m'am repeđit,
 Pörtă 'n patru s'a făcut.
 De mână doi că mẽ lua
 Curva 'n mână că mî-o da :
 45 — Haü, tu curvă, după mine,
 C'am bėut baniü cu tine,
 'I-am bėut și 'I-am mîncat,
 'I-am băgat in sėrutat.
 Cum aș plînge și ofta,
 50 Să'mî vėđ eü amanta mea
 Pe brațele altuia.
 N'am cușit la mîna mea
 Pe-amėndoi 'I-aș junghia
 De s'ar duce pomina,
 55 De s'ar duce vestea 'n țară
 Și đėü aș fi de ocară !
 Föie verde ıarbă lată,
 Bată-te crucea, armată,
 Cum mẽ lași făr' de nevastă !
 60 Föie verde d'un fuıor,
 Să trăești, Dom'le Maıor,
 Că 'mî făcuși parte di fecior.
 Föie verde d'avrămėsă,
 Să trăim bine, nevastă,
 65 Eü nu ți-oı mai đice ba,
 Tu mî-oı đice tot așa !

MOȘNÉGUL

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lui Constantin Dobre, din Govora (Vâlcea).

Veđi varianta «Moșnégul» (balada), in colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 616.

Föie verde samulastră,
 Lăsaü vorbă la nevastă
 Să m'aștepte nouė anü,
 Nouė anü și nouė lunü
 5 Și câte-va sėptėmăni.
 Dar soldatu ce'mî făcea ?
 Din armată că ieșia
 Și acasă că'mî pleca,
 Cu tată-sėü se'ntâlnea.
 10 Föie verde și-o lalea
 Și din gură îi đicea
 Bună đıua că își da :
 — Bună đıua, moșule !
 — Mulțămescu-ți, soldatule !
 15 Dar soldatu întreba :
 — Föie verde matostat,
 Spune, Moșe, adevėrat,
 De este vre-o nuntă 'n sat ?
 Föie verde și-o lalea
 20 Și moșu lui rėspundeä :
 — Nuntă este 'n casa mea,
 Se mărită noru-mea !
 Soldatul, când auđia
 Ochiü lui îi lacrăma
 25 Și din gură așa đicea :
 — Moșule, pe cine ıa ?
 — Feciorul primarului.
 Soldatul, când auđia,
 Fuga acasă se ducea,
 30 Toți meseniü că'l vedea
 Dar pe el nu'l cunoștea.
 Föie verde și-o lalea

Și la masă că ședea
 Numași vin roșu că bea.
 35 Veni vremea banilor,
 De schimbul darurilor.
 Fôie verde de bujor,
 Bagă mâna 'n portofel
 Și mi-ș scôse d'un inel.
 40 Fôie verde și-o lalea
 Și pe pâine că'l punea.
 Dacă nașu mi-l vedea
 Și mirésa că chema
 Inelu în mână 'i da.
 45 Mirésa că mî-l vedea

Și din gură așa ȃicea :
 — Mi-a venit soțiora !
 Dar soldatul ce făcea ?
 Drept în sus că se scula
 50 Și din gură așa ȃicea :
 — Beți, voinicî, și ospetați,
 Dar mirésa să n'o luați !
 Fôie verde și-o lalea,
 Dar soldatu ce făcea
 55 Tôtă nunta împlinea
 Și mirésa că 'și lua
 Și'n fericire trăta !

LA UMBRA DE STEJEREL

Audita de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Veți o variantă în Dorul, carte de cantece.

Colea 'n vale 'n făgețel,
 La umbră de stejerele,
 Frumos dôrme-un soldățel,
 Cu ranița lângă el
 5 Și cu pușca căpătâi :
 — Mă duc, maică, să'l mângâi !

— Nu te duce, fata mea,
 C'ala e om cu belea,
 Vine ordin și mî-l ia
 10 Și mi-l trece Dunărea
 Aprôpe de Turchia,
 Măi în sus de Plevina !

FOIE VERDE DEDEȚEL

(VARIANTA)

Fôie verde dedețel,
 Supt umbră de păducel,
 Frumos dôrme-un grănicer,
 Cu ranița lângă el.
 5 — Mă duc, maică, după el !

— Nu te duce, fata mea !
 Grăniceru-î cu belea.
 Vine ordinu și-l ia
 Și mi-l duce 'n Dobrogea
 10 Și tu rămâi tot a mea !

REU E, DOMNE, PRIN STREINI

Auđita de Chr. N. Ţapu de la l utarul Paicu din Bistrița (Vâlcea).

A se confrunta stêrșitul variantei No. 169 și inceputul variantei No. 170, pag. 130 131, din colecția d-lui Bibicescu.

- Rëu e, Dómne, prin streinî,
Ca desculț pîn mărăcinî;
Rëu e, Dómne, pîn dușmanî,
Ca desculț pîn bolovanî!
5 — Tu te ducî, bade, te ducî,
Tu te ducî, bade sărace,
Dar eü ce focul m'oi face!
— Tu, mândruță, ăi face bine,
Că mai sint voinicî ca mine.
10 — Ba eü, bade, oi face rëu,
Că nu's mândre 'n portul meü.
Ia-më badeo, și pë mine,
Fă-më brëu pë lingă tine.
'Ţi s'o përea brăul greü,
- 15 Fă-më lumină de seü
Și më bagă 'n sinul teü.
Că tu unde-oi însera,
Eü din sin ți-oi lumina,
Ţie bine ți-o përea!
20 Munte, munte, plătră sécă
Lasă'mî voinicel să'mî trecă!
Să'mî trecă la cïobănie
Să'mî scape de cătănie.
Cătănia cui ie dată?
25 La fecïoru fär' de tată.
Cătănia cui ie bună?
La fecïoru fär' de mumă,
Că 'nvață muștra 'ntr'o lună!

FOIE VERDE DE BUJOR

Auđită de d-l I. Ionescu, abs. seminarist, in com. Runcu (Dâmbovița).

- Föie verde d'un bujor,
Tot pe deal pe delușor,
Urcă-o fată și-un fecïor;
Fecïoru urcă cântând,
5 Fata după iel plângënd.
— De ce cântî, bățete, a jale?
Orî ți-e grea arma 'n spinare?
—Nu mi-e grea arma'n spinare,
Dar mi-e dor de părinți tare!
10 Și-am đis verde d'avrămésă,
Eü când am plecat d'acasă,
Am lăsat boiî 'njuğați
Și căișorii 'nhămați
Și părinții supërați!
- 15 Și-am đis föie d'avrămésă,
Că, când am plecat d'acasă.
Am trecut podu pe lësă;
Și m'ajunse-un dor d'acasă
De copii și de nevastă!
20 D'ar fi dor de la copii,
Să puî șaua și să mâi;
D'ar fi dor de la nevastă,
Să las calul să mai pască.
D'ar fi doru de la mumă,
25 Să fac calu numai spumă;
D'ar fi doru de la tată,
Să fac calul numai apă!

FOIE VERDE MATOSTAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Petrescu, Picher, Petresci (Gorj).

- Foie verde matostat,
 M'a făcut maica băiat ;
 Of, of și aoleo !
 M'a făcut m'a legănat,
 5 Din gură m'a blestemat,
 Of, of și aoleo !
 Ca să fiu și eu soldat (bis),
 Of, of și aoleo !
 La o pörtă de 'mpărat
 10 Staü în pușcă rezemat,
 Of, of și aoleo !
 Nebăut și nemăncat,
 Ca un sfint din cer picat (bis)
 Of, of și aoleo !
 15 Foie verde merișor,
 Pe cel deal pe delișor
 Trece-o fată și-un flăcău,
 Of, of și aoleo !
 Flăcăul flueră a jale
 20 Fata-ı face o întrebare (bis):
 Of, of și aoleo !
 — De ce flueri băyete a jale ?
 Ori ți-e grea arma 'n spinare ?
 Of, of și aoleo !
 25 —Nu m'e arma grea'n spinare,
 Dar m'e dor de maica tare (bis).
 Of, of și aoleo !
 Foie verde trei granate,
 Regimentul doi cetate
 30 Mult e dus în strinătate,
 Și n'are cine să'l cate.
 Of, of și aoleo !
 Mama din pămînt nu pöte,
 Tata este prea departe. (bis)
- 35 Of, of și aoleo !
 Foie verde trei coceni,
 Sus in deal la Cotroceni,
 Este-un regiment de gen.
 Of, of și aoleo !
 40 Gorniștii marșu sunând, (bis)
 Comandanții comandând, (bis)
 Of, of și aoleo !
 Și dacă ai greșit în front,
 Numa'n palme 'n ghionte scot
 45 Și ce-va de mai grărești,
 La carceră nimeresti. (bis)
 Of, of și aoleo !
 Când e sórele 'n chindie:
 — Hai copii la teorie.
 50 Of, of și aoleo !
 Siliți copii de 'nvățați
 Numa să nu desertați; (bis)
 Of, of și aoleo !
 Căci dacă veți deserta,
 55 Garda pieții v'o mânca.
 Of, of și aoleo !
 Maı la vale de cazarmă
 Un azil de domnișore, (bis)
 Of, of și aoleo !
 60 Domnișore tinerele
 Mor sergenții de pe ele !
 Sergenții când se-adună,
 Nu vorbesc vr'o vorbă bună,
 Și vorbesc tot vorbe rele
 65 Pentru fete frumușele,
 Cu igreta falfăind
 Și cu cocarda lucind (bis)
 68 Of, of și aoleo !

FOIE VERDE TREI BUJORI

Auđita de Chr. N. Țapu din gura lui Gheorghe Petrescu, Picher, Petresci (Gorj).
Veđi-l și in *Cartea de dor*.

- Foie verde trei bujori,
Adio, mamă, frați, surori;
Să ve mai revēd odată
Și-apoi pot să mor.
- 5 Foie verde de stejar,
Va, sērmanii marinar,
Duce viața cu amar,
Făcēnd termen de cincī anī!
Foie verde de trei flori,
- 10 Ai reginei sint feciori;
Ei se duc ca fluturii
Și vin ca călugării!
Cine-a prelungit armata,
Dumneđeū să-ī dea rēsplata:
- 15 Să'ī ya mână și-un picior
Ca s'ajungă cerșetor!
Cine m'o fi blestemat,
Mările să le străbat,
Pin' la Oceanu 'nghetaț?
- 20 Nu m'a blestemat la lună,
Ca să staū cu arma 'n mână;
Și m'a blestemat la nor,
- Ca să staū sus pe vapor!
Mână, mână, lopătar,
25 Mână pēn' la țermul meū,
Țermul meū cel părintesc,
Unde-am născut
Și crescut.
Foie verde trei sfântoice,
30 De la Galați maī incōce,
Este o cărciumă in pārlōge,
Ținută de trei Turcōice,
Vinde vinu trei sfântoice,
Beaū marinarii sēracii.
- 35 Vinu 'ī bun de Drăgășani
Ocaua opt-deci de banī,
Beaū marinarii sērmanī.
Foie verde țarbă mare,
Când eram la recrutare,
- 40 Eram frumos ca o flōre,
Ce sta vara la rēcōre;
Dar acum la liberat
Mult sint palid și uscat,
Parcă 'n temniță am stat!

FOIE VERDE MARACINE

Culēsă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiū, din Petrescii de-sus, (Gorj).

- Foie verde mārăcine
Tu plecī, neică, de la mine;
Du-mē, neică, și pe mine
Neică, 'ntr'o țară cu tine!
- 5 — Foie verde de mēr dulce,
Bucuros, mândro, te-aș duce;
Da mī-e murgu tinerel,
- Nu ne duce doī pē el,
Și mī-e murgu de trei țile,
10 D'abia mē duce pe mine;
Foie verde de dudăū,
D'abia 'mī duce trupu,
Trupu cu pēcatele,
Mijlocu cu armele.

- 15 — Fôie verde mărăcine
 Tu pleci, neică, de la mine;
 Du-mă, neică, și pe mine,
 Neică, într'o țară cu tine!
 — Mândro, unde mă duc eu,
 20 Nu-î nici țarbă, nu-î nici grău,
- Numa sânge pene 'n brâu!
 Fôie verde de dudău,
 Mândro, unde mă duc eu,
 Nu e ȳerbă,
 25 Nicî nu-î nalbă,
 Numa sânge pene 'n barbă!

FRUNĐULIȚA USTUROI

A se confrunta și variantele de mai sus «Recrutul și Moșnegul» pag. 356—358.
 Auđită de Chr. N. Țapu de la Gh. Porumbescu, din Novaci (Gorj).

- Frunđuľiță usturoi,
 Colea 'n vale 'ntr'un zăvoi,
 Face Badiu case nuoi,
 Cu ferestrele la sôre,
 5 Cu uşile 'n vântu mare.
 Foicică și-o lalea,
 In casă cine ședea?
 Un bosnég, bosnég bătrân
 Și mi-ș avea d'un copil.
 10 Sâmbătă l'a logodit,
 Duminecă l'a nuntit.
 Lunî scóse plugu din obor,
 Și mi-l porni pe ogor.
 Nicî o brazdă n'a brazdat,
 15 Pe el la óste l'a luat.
 Dar băľatul ce'mî đicea?
 Din gurița lui grăia:
 — Fa, nevastă, mândra mea,
 Și tu, măre, să m'aștepti,
 20 Șapte anî și jumătate,
 Să m'aștepti în dreptate.
 Și, măre, tu să'mî sădești
 Trei vetre de busuľoc.
 Busuľoc d'o resări,
 25 La șapte anî și jumătate,
 Să știi bine c'oî veni;
 Busuľoc n'o resări,
 Pên 'la șapte anî și jumătate,
 Tu să nu mai aștepti, frate!
 30 Tu puică să te logodești,
 Și cu altu să trăești!
 Ea, măre, că m'aștepta
 Șapte anî și jumătate,
 Busuľoc că 'mî semena,
 35 Busuľoc nu resări.
 Ea, măre, se logodia;
 Sâmbătă s'a logodit,
 Duminecă s'a nuntit.
 Dar bosnégul ce 'mî făcea?
- 40 Sapa 'n spinare c'o lua
 In deal la vie 'mî sufa.
 Săpa via din tulpină
 S'o sece la rădăcină,
 Strugurî verđi și pęrguiți,
 45 Peste gardurî asvirliți.
 Dar bosnégul ce 'mî făcea?
 Ochii la vale arunca,
 D'un voinicel că 'mî vedea,
 D'un voinicel ortoman
 50 P'un cal bun și Dobrogén,
 Cu mustăți în tóte părți,
 Par 'că-ı vrej de castraveți.
 Dar bosneagu ce 'mî făcea?
 Nicî gândul nu 'l isprăvia
 55 Pênă voinicel sosia.
 Dar voinicelu 'mî venia,
 Către unchiaș îi đicea:
 — Bună-điua, moșule!
 — Mulțămesc, copilule!
 60 — Frunđuľiță și-o lelea,
 Măi moșule, dumnea-ta,
 De ce sapi tu via așa?
 Și mî-o sapi de la tulpină
 Și mî-o seci din rădăcină?
 65 Strugurî verđi și pęrguiți
 Peste gardurî asvirliți?
 Dar moșu că răspundea:
 — S'a măritat noru-mea;
 De foc de inimă rea,
 70 D'aia sap eu via așa.
 — Frunđuľiță ș-o lalea,
 Măi, moșule, dumneata,
 Ia lasă-ți via așa;
 N'o săpa de la tulpină
 75 Și o seca din rădăcină!
 Și lasă-ți via așa,
 Haıda, să-ți ved nunta!
 Dar bosnégul ce făcea?

Sapa 'n spinare c'o lua,
 80 Cu voinicu acas' pleca,
 Și porțile le descuia
 Și la grajd că mi-ș mergea,
 Calu 'n grajd că mi-l băga
 Și 'n casă că mi-ș intra
 85 Și la masă că 'mî ședea.
 Meseniî cum îl vedea,
 La el țintă se uita
 Și din gură că grăia :
 — Cată f...u-î mumă-sa,
 90 Dar cine-o mai fi și ăsta?
 Șade la masă nechemat,
 Bea paharu neinchinat?

Dar voinicul ce'mî dicea?
 — Mă moșule, dumnea-ta
 95 Ia scôte-mî, tu, mireasa,
 Să-mî sêrute mânuța,
 S'o dâruesc cu ce-va.
 Moșul mireasa scotea,
 Mânuța î-o sêruta.
 100 Ea inelul cunoștea,
 Inelul din logodit,
 Și din guriță 'm dicea :
 — Beți, copii, ospetați
 Și de cale vă cătați;
 105 C'asta-î bărbătelul meu,
 Care-î dat de Dumneđeū!

TU TE DUCI, BADE SERACE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariū, din Ocna Sibiilor (Transilvania).

A se vedea și varianta «Fôie verde mărăcine» pag. 361—362.

— Tu te duci, bade sêrace,
 Eū cu dorul tēu ce-oî face?
 — Tu țî-î face, mândro, bine,
 Căci mai sint feciorî ca mine ;
 5 Dar eū m'oî face mai rēū,
 Căci mē. duc din satul meu !
 Mândro, unde mē duc eū,
 Nu veđi firicel de grăū,
 Numaî sânge pēnē 'n brēū :
 10 Sânge de-al Muscaluluî,
 Pēnē 'n cōma caluluî ;
 Și sânge de-al Turculuî
 Pēnē 'n cōma murguluî !
 Mândro, mândrulēna mea,
 15 De te-ajunge dor de mine,
 Ia drumurile de-a-lungu,
 Orașele de-a rēndu ;
 Unde te-o ajunge dor de mine,
 Sue 'n munțiî lui Tirol
 20 Și țî fă ochișorii rōtă
 Și te uita 'n lumea tōtă.

Und'eî vedea steag împlântat,
 Acolo oî fi picat,
 Tot în sânge închegat !
 25 Tot în sânge d'el roș
 De la feciorî d'eî frumoși !
 Mândro, mândrulēna mea,
 Mândro, semnul mî-oî afla,
 La picîore țarbă mare
 30 Și la brēū holdă de grăū,
 Și la guriță
 Tămăiță ;
 Din ochi-țî
 Doî păunițî,
 35 Din sprincene
 Douē pene ;
 Din buzițe
 Scântelute
 Și la gât
 40 Saschiū 'nflorit,
 Că de grea mōrte-am murit !

IN VĒRFUȚUL NUCULUI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ștefan Munteanu din Brașov, Transilvania.

- In vĕrful nucului
 Cântă-și puil cucului,
 Mai în jos pe rămurele,
 Cântă și douē turturele,
 5 Mai în jos pe la tulpină
 Cânt'o pasēre streină.
 Și-așa cântă de cu jele,
 Frundă, ierba tótă pĕre,
 Sē opresce sfintul sōre,
 10 Și ies maīcile în cale;
 Num'a mea nu mai ieșta
 Să 'mī asculte pasērea
 Cum mī-a cântat patima?
 Maīcă, măiculița mea,
 15 De te-a lovi dor de mine,
 Ia drumuțul de-alungu,
 Orașele de-a rĕndu,
 Că pe mine mi-ī afla
 In fundul Italiei,
 20 La compania mândrei,
 Supt o trupină de brad
 Acolo mi-ī afla 'ngropat,
 Unde Nēmțul m'a pușcat,
 Mādre semne mi-ī afla:
- 25 La picĕore
 Iarbă mare,
 Pe la brĕu
 Holdă de grĕu,
 Din buzulița
 30 Schinteiuța,
 Din gurița
 Tāmăița,
 Din ochiți
 Doi păuniți;
 35 Din sprincene
 Douē pene,
 Și din frunte
 Ierbă verde.
 Și la gāt
 40 Șaftiū florit
 Că de grea mōrte am murit.
 De plasa cuțituluī,
 De pușca 'mpĕratuluī;
 Făr' de lumină de cĕră,
 45 Făr' de om din a mea țĕră,
 Făr' de lumină de sĕu,
 Făr' de om din satul meu!

EȘI, MANDRA, PAN' LA FERĒSTRA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ștefan Munteanu din Brașov, Transilvania.

- Eși, mândră, pĕn' la ferĕstră
 Și te uītă 'n sus pe cōstă.
 Eși, mândruța, din chilie
 Și te uītă 'n sus spre vie,
 5 Veđi pe drum cine cobōră?
 Un car mare cu povară.
 Și te sufe 'ntr'un mĕr dulce,
 Veđi bādīța cum se duce
- Cu cămașa lui cea nouē,
 10 Cu inima ruptă 'n douē.
 Eși, mândruța, 'n drumul sĕu
 Și-ī dă tu inelul tĕu
 Și te uītă după el
 Cum se duce cātinel.
 15 Pentru ce nu merge tare?
 Că rĕu inima il dōre.

Și se duce fluierând
 Și din ochi tot lăcrămând
 Și din gură cuvântând :
 20 —Plânge-mă, mândră, cu dor,
 Că ți-am fost voinic fecior
 Și ți-am fost drag pe plăcere
 Pe voia și mângăere,
 Pe plăcerea ochilor,
 25 Pe voia părinților.
 Când porunca mi-a picat,
 Dómne, dēu m'am supērat;
 Când am prins a o ceti,
 Inima mi se topi !
 30 Mândra mea, mândră iubită,
 Nu-ți fie voia urită
 Și inima rău scârbită ;
 Că de-a fi 'n lume vr'un bine,
 Eū iar voiū veni la tine
 35 Și de-a fi 'n lume vr'o pace,
 Eū iară mă voiū întórce ;
 Dar de-a fi vr'o rēutate,

M'oiū lipi lâng-o cetate
 Și ți-oiū scrie mândr'o carte.
 40 — Ai, bădică, bădișor
 Scrie-mi, scrie-mi, că mi-ī dor,
 Dar n'o scrie cu cernelă
 Că de-aceia 'ī multă 'n țeră,
 Și n'o scrie cu cărbune
 45 Că de acela 'ī mult în lume,
 Ci mi-o scrie cu argint
 Să știū că-ī de la iubit.
 Cărticică 'n cornurele
 Pe de lături cu mărgelē
 50 Cine-o prinde s'o citēscă
 Lacrămile să'l porniāscă.
 Și n'o scrie tare greū
 Să o pot ceti și eū.
 Eū oiū ceti prin grădină
 55 Și sēra pe la lumină
 Cu suspinul din inimă,
 Și-oiū ceti prin pomișori
 Cu lacrămi din ochișori !

PORUNCITU-MI-O ION

Culēsă de Chr. N. Țapu de la Ion Vacariul din Ocna Sibiilor, Transilvania.

Poruncitu-mi-o Ion
 Din Clușiū, din batalion,
 Să-ī fac pēnă de țitron.
 Eū încă ī-am poruncit

5 Pe șuīerul vēntuluī,
 In casarīna Clușiuluī,
 Că țitronul s'a scumpit
 Și pēnă nu ī-am gătit !

REMAS BUN TATA ȘI MAICA

Auđitā de Chr. N. Țapu de la Ștefan Munteanu, din Brașov, fost sergent în armata Austriacă în Bosnia.

Cântă cucu dintr'o cracă,
 Rēmas bun, tatā și măică ;
 Cântă cucu 'n perī cu florī,
 Rēmas bun, frați și surorī.
 5 Eū, când am eșit din sat,
 Diua bună mi-am luat.
 De la clopu meū cu pēnă,
 De la tatā, de la mamā ;
 De la grădina cu florī,
 10 De la frați, de la surorī ;

De la pērul cel cu pere,
 De la verī și de la vere ;
 De la pruniī înfloriți,
 De la prietini și iubiți.
 15 Vin din vie n'oiū măī bea,
 Pretini bunī n'oiū măī vedea.
 Rēmāi tu, iubitā țerā,
 De-oī trăi, să te calc ērā.
 Știū eū bine c'oiū veni,
 20 Dacă treī anī oiū plini,

Dar trei ani, e vreme lungă
Cine poate să-î ajungă ?
Și pe-atunci dac' oiū veni,
Fórte tare-oiū bătrâni,
25 La nime n'oiū trebui.

Dar imi dice mândra mea :
— Nu te, bade, supăra,
Că ori când i înturna,
Drag mi-î fi ca acuma !

VOINICESCI - HAIDUCESCI

CE MI-E DRAG PE LUME

Culesă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Constantin Baranca, din Horez, (Vâlcea).

A se vedea mica variantă «Frunză verde avrămésă» pag. 250, colecția E. Sevastos. Idem «Calul și nevasta» pag. 298, colecția G. Dem. Teodorescu.

Fóie verde trei alune,
Ce mî-e mie drag pe lume?
Potecéua din pădure,
Pardosită cu alune, —	Voinic verde de gânduri ;
5 Cu alune mărunțele,
Se plimbă puica prin ele,
Că-î trosnește sub picere.
Ce-mî e drag pe lumea asta ?	15 Calu trage la conace
Și voinicul unde-î place!
Ce mî-e mie drag în cale?
Cărarea cea după vale,
Făcută de-o fată mare
10 Nevasta te primenește;
Pușca de hoți te păzește;
Calu te călătorește !
Calu-î negru de drumuri	20 Și d'un voinicel călare,
Tot trecënd la vrăjitoare,
Să ghicéscă ce mē dóre?
Focul de la inimiórá,
La inima mea e rană.
	25 Nu e rană de cuțit
Și mi-e rană de iubit !

CE MI-E DRAG MIE PE LUME

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la N. Firculescu, Grecești (Mehedinți).

Ce mî-e drag mie pe lume?
Marișo, stejarul,
Păd uricea verde,
Trandafirule,	Trandafirule,
Bobocelule !
5 Bobocelule!
Poteceaua de pe culme,
Pardosită cu alune,	10 Cu alune 'nghiorate,
Să 'm' iubesć douē cumnate,
Douē cumnate și-o soră,
Douē surorî și o cumnată
Și pe o bătrână din vatră !

FRUNȚULIȚA FOI SMICÉUA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, Iăutar, Ștefănești (Gorj)

Frunțuliță foi smicéua,
 Pe valea cu turturéua,
 E lăstarul cât undréua,
 Frunțuliță cât paraua.
 5 Imi luaî pușca și vergéua,
 Și 'mî apucaî potecéua,
 Potecéua de pe culme,
 Pardosită cu alune,
 Cu alune mititele,
 10 Scârție ghîata pîn ele;
 Potecéua după vale,
 Făcută d'o fată mare,
 Urdinând la vrăjitoare,

Să'mî facă să mă omóre;
 15 Potecéua dintre fagi,
 Făcută de doi dănați,
 Urdinând la noi la vaci.
 Frunțuliță solz de pește,
 Primă vara că'mî sosește,
 20 Câmpurile că'mî verdește,
 Mândra la pânză 'nălbește,
 Neica de plug se gătește.
 Când neica plugu pornește,
 Mândra 'n luncă hăulește.
 25 Cine-î om atunci trăiește!

VERDE, VERDE DE NAUT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, Iăutar, Ștefănești (Gorj).

Verde, verde de năut,
 Mă uitaî la răsărit,
 Văduî primă-vara viind;
 Primă-vara că'mî sosește,
 5 Tote câmpurile 'nverdește,
 Neica la plug că'mî hăiește,
 Mândra la pânză 'mî nălbește,
 Cine-î om atunci trăiește!
 Neica 'mî hăiește la plug

10 Și eă cu mândruța 'n crâng;
 Neica 'mî hăiește din gură,
 Eă cu mândra 'n curmătură.
 Verde, verde d'o mălură,
 Sed cu mândra 'n bătătură
 15 Și nu sint sătul de gură.
 Mândra neichiî, puî boboc,
 Dă'mî gurița să mă joc,
 Să'î dea Dumneđu noroc!

PE DEAL VIU, PE DEAL ME DUC

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Foie verde de năut,
Pe deal viu, pe deal mă duc
Și n'aud gură de cuc,
Numai gură de voinic.

5 Voiniciei codrului,
Nu vė dareți somnului,
Că somnul e 'nșelător,
De voinicii călătorii!

DRAG MI-A FOST CALU BĂLAN

Culésă de Ilie Constantinescu, din Dioști, Romanaji. Acésta doina era la moda cum vre-o 10 ani în acea comuna.

Frunză verde leuștén,
Drag mi-a fost calu bălan,
Calu alb și șaua verde,
Ține-l, Dómne, nu mi-l pierde,
5 Că l'am mai pierdut odată
Și l'am cătat țara totă,
Bucureștii jumătate

Și Craiov' a treia parte
Și l'am găsit la Focșani,
10 Priponit d'un leuștén,
— Leuștén, cin'te-a sădit?
— Marița care-a fugit.
— Leuștén, cine te-a pus?
Marița care s'a dus!

FOIE VERDE DE TULPAN

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir, — Gorj.

Foie verde de tulpan,
Drag 'mi-a fost calu băjan,
Și voinicu iortoman.
Cal bălan și șaua verde,
5 Ține-l, Dómne nu'l mai pierde
Că l'am mai pierdut odată,

L'am cătat o vară totă;
L'am găsit în București
La căjmarii? căjmarii boferesții,
10 Și pus lângă florii domnești,
Să-l mai veți, tu, nu'l cunoști!

CAL BALAN ȘI ȘAUA VERDE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gh. Nicolăescu, Pietrósă, Vâlcea.

Cal bălan și șaua verde,
Ține'l, Dómne, nu mi-l pferde,
Că mi l'am pierdut odată,
L'am cătat o vară tótă,

5 Și-o Iarnă și jumătate ;
Și l'am găsit în Focșani,
Legat de un leuștén !

FRUNĐULIȚA FILALEA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Oaie Iautarul, Dioști, Romanași.

Frunđuliță filalea,
F...o 'n bot inima mea,
De ce nu e cum era,
Când eram în flórea mea ?
5 Tăfam calul cu scara,
Iebinca, trăgătórea,
Aplecându-mă pe șea,

S'adun câte-o viorea,
Să mi-o fac de-o chiticea,
10 S'o trimet la mândra mea ;
În pădure la Scorila,
Unde cântă cinteza
Și mi-o 'ngână presura !

FOIE VERDE ȘI-O LALEA

(VARIANTA)

Fóie verde și-o lalea,
F...o 'n bot inima mea,
De ce nu e cum era,
Când eram în vremea mea ?
5 Tăfam calul cu scara
Aplecându-mă pe șea,
Ca să rup o viorea,

Scobind cu briciul la ea,
Ca s'o duc la mândra mea,
10 Care m'am iubit cu ea
Din copilăria mea ;
Să mi-o puře 'n sên la pfele,
Să mi-o dea când eü i-oî cere-o.

LUNCA CALINEȘTILOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Zanescu, Vladimir, Gorj.

Lunca Călineștilor
 În toate vere
 Făcea mere.
 De păzit cin' le păza?
 5 — Un băiat și o fată mare
 Mi-și păzira cât imi vrură.
 De mână că mi se luară,
 La biserică 'mi plecară.
 Frații ei că mi-o aflară.
 10 Frații ei,
 Ca niște smei,
 Cu cuțite poleite,
 Cu bețele aurite,

Unde ajungea,
 15 O tăia.
 — Stați, frați,
 De mă judecați
 Și la urmă mă tăiați.
 Und' s'o fi mai dovedit
 20 Om tăiat
 Nejudecat?
 — Du-te, fată, sănătósă,
 Dac' ai fost așa sfătósă;
 — Du-te, neică, sănătos.
 25 Ca un trandafir frumos!

VOINIC LOTREAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ionița G. Mateiaș, Mieita, Dolj.

Fôie verde de lipan,
 Bată-te crucea de deal;
 Când eram voinic Lotrén,
 Te suiam, te coboram,
 5 Eū de tine nu grijam.
 Dar acum am bêtrânit,

Nu te-oī mai vedea suit,
 Și la cruce tăbărit,
 Și cu murgu priponit,
 10 Să puī masa să mănânc,
 Să mă 'nchin la Duhul Sfint

DRAG MI-A FOST

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopolu, R.-Vâlcea.

Fôie verde mărăcine,
 Drag mi-a fost și 'mi pare bine,
 C'am cal negru pe supt mine
 Și cu șaua de meșină,
 5 Și cu disagiū cu pâne,

Și c'un puī fript de găină,
 Și cu plosca la cîochină,
 Plină de țuică de prună,
 De la Leana din grădină,
 10 Ea ăice că nu e bună!

ME MANA TAICA LA PLUG

Auđită de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión, din Cucuiești — Teleorman.

Fóie verde de năut,	Niște fiare ruginite,
Mě mână taica la plug ;	Niște vite amărite.
Nu știu boii să-ı injug :	10 Mě mână tata la sapă ;
Eü ıı injug cu códele.	Bat'o potca muncă slabă.
5 Eı mě 'mpung cu córnele.	Sapa'ı grea, códa-ı scurtă,
Că și plugu ı dandana ;	Numaı vėd parale 'n pungă!
Niște lemne inșiruite,	

DAR'AR DUMNEDEU SA NINGA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Válcea.

Dar'ar Dumneđu să ningă,	5 Să'mı tai drumurile 'n douė,
Să'mı incing calul c'o chingă	Să'mı scutur ıarba de rouė,
Și pe urmă să maı plouė,	Să'mı prind ibomnicea nouė!
Să'l incing intr'amėndouė ;	

FOIE VERDE BOB NAUT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Bicioiu, din Petresciı-de-sus — Gorj

Fóie verde bob năut,	Să'mı cinstesc mandlele mele ;
Bob năut și foi de nuc,	10 Am parale și-o rubia,
Și-așa 'mı cãntă un puı de cuc,	Să'mı cinstesc mãndruța mea,
Să'mı puı șaua să mẽ duc,	Care m'am ıubit cu ea,
5 Să mẽ duc că sint voinic,	Din copilăria mea,
Și-am parale la chelciug,	Din braț de la maică-sa,
Să cinstesc mandlele 'n tėrg.	15 De când era mititea !
Am parale și rubiele	

FOIE VERDE TREI SPANACE

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Gheorghe Costea, din Săcent — Teleorman.

Foie verde trei spanace,
De la București încóce,
Este-o cârciumă 'n pârlóge,
Și are vin de trei soróce,
5 Și mi-l vinde trei Nemțóce,
Trei Nemțóce, trei Jidófce,
Cine'l bea copii nu face.
Numai maica l'a bėut,

L'a bėut că n'a știut,
10 Dór pe mine m'a făcut.
M'a făcut numa pe mine,
Se teme lumea de mine;
Dar să fi făcut vr'o doș, trei,
Se teme Turnu de noi!
15 Ea m'a făcut dór pe mine,
Se teme Giurgiu de mine!

LA CARCIUMA DIN PARLOGE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Stancu Ion, Cucuiești — Teleorman.

La cârciuma din pârlóge,
'MI este vin de trei soróce,
Și mi-l vinde trei Nemțóce,
Trei Nemțóce, trei Jidófce,
5 Cine bea copii nu face.

Dar și mama a bėut,
Pe mine tot m'a făcut,
De știu calul să'l inching
Și armele să le 'ncing!

FOIULIȚA POPALNIC

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Ionessu, Dozești, Vâlcea.

Foifuliță popálnic,
Fire-ai codru afurisit,
Nu veđi vara c'a venit,
Copacii toți a 'nverđit,
5 Și tu șeđi negru încănit?

Și cucu că m'a venit,
Mititel și jigărit
Și tu șeđi negru 'ncănit,
Fire-ai codru afurisit!

FOIE RUPTA 'N CINCI

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lui Ión Preuteșescu, Novaci, Gorj.

A se vedea varianta prescurtată No. 201, pag. 162, colecția d-lui Bibicescu.

Idem a se vedea variantele de mai sus : zace un voinic și colea'n vale pag. 307—308.

Fôie verde ruptă 'n cincî,
 Plin îi codru de voinicî,
 La tot bradul câte cincî.
 Dar la un brad tot mai mare
 5 Zace un voinic de lungóre,
 Cu mândruța la picîóre,
 Tot mutând la perinóre,
 Nicî la umbră nicî la sóre,
 Nicî la cap, nicî la picîóre!
 10 La perinóre mutând,
 Din ochî negriî lăcrămând,

Și din guriță dicënd:
 — Zacî, bădiță, orî te scolî,
 Orî mai dă-mî și mie bóla?
 15 Cacî mie mi s'a urî,
 La perinóre mutând,
 Din ochî negriî lăcrămând!
 Tot mutând la perinóre,
 Nicî la umbră, nicî la sóre,
 20 Nicî la cap, nicî la picîóre,—
 Tu zacî, badeo, de lungóre!

M'A FĂCUT MAICA PE MINE

(VARIANTA)

Culésa de I. Odor, de la Mihai Guran, Podu-Vadului.

Fôie verde mărăcine,
 M'a făcut neica pe mine
 Și se duse vâlva 'n lume.
 Da dacă făcea mai mulți,
 5 Gemea codru de hađducî,
 La tot fagu câte cincî.
 Dar la fagu ăl mai mare,

Zace un voinic de lungóre,
 Cu-a lui mândră la picîóre.
 10 Mândra de'n grai imî grăia:
 — Orî zacî, orî te școlă,
 Orî mai dă-mî și mie bóla?
 Să bolesc bóla cu tine,
 Și-apoi să mor, vaî de mine!

ASTA-ȚI BEU ȘI MAINE BEU

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Michai, București.

A se vedea Vulpian, colecție de poes. pop. pag. 9, No. 1 și ca varianta «haiducul» G. Dem. Teodorescu, pag. 290.

- Astă-ți béu și măine béu,
 Mě mir banî de unde iaă ?
 Nicî cu cósă nu cosesc,
 Nicî cu sapa nu prășesc,
 5 Mě mir banî d'unde găsec ?
 Din cârcimă nu lipsesc.
 Diua béu cu mândrele,
 Nóptea isbesc tufele,
 Să'mî câștig paralele,
 10 Ce le-am bėut cu mândrele !
 Fóte verde iarbă négră,
 Taica, maica tot mē'ntrébă,
 Ce munculiță mī-e dragă ?
 Taica, maica, mē mân la sapă;
 15 F...'o'n códă, nu mī-e dragă.
 Sapa'î scurtă, códă-î lungă,
 Nu mai veđi pară la pungă !
 Veni sórele la călcăi,
 Pusei sapa căpătăi
 20 Și cu códă mē'nvălii !
 Taica mē mână la plug ;
 F...u-l în c... meșteșug,
 Nu știu boiî să-î injug.
 Eū iî injug cu córnelē
- 25 Ei se 'ntorc cu códele ;
 Plugul este góngă rea,
 Dă cu córne 'n burta mea.
 Taica, maica mē mân'la cósă ;
 F...'o'n códă bătăiosă.
 30 Trăseș douē trei brazde,
 Fómea la pămint mē trase !
 Dacă veđui și veđui
 O trântiș d'un păducel ;
 Dacă veđui și veđui
 35 O luaî la subțioră
 Și-apucaî pe drum la vale,
 Mē 'ntălniș c'un meșter mare :
 — Măi meștere, meșter bun,
 Aședă cușnița 'n drum
 40 Și lucréză fără cărbunî.
 Să'mî faci tu d'un cătel,
 D'un cătel, d'un báltăcel,
 Să nu-î puî códă de tei,
 Că n'are lemnu temeî.
 45 Să nu-î puî códă de ulm,
 Că nu este lemnu bun,
 Și să-î puî códă de corn,
 Când oi da, să mī-l adorm !

FOIE VERDE TREI SCAIETI

(VARIANTA)

Auđită ae Chr. N. Țapu de la lăutarul Ion Stancu, Cucueți — Teleorman.

Fôie verde trei scaieți,
 F..u-le copiiți toți,
 Cui imi strigă că sunt hoț.
 Nu sunt hoț, ci sunt haiduc,
 5 De unde ȧu, nu mađduc.
 Astă-đi béu și mâne béu,
 Mě mir bani de unde ȧu ?
 Că cu cósă nu cosesc,
 Nicl cu sapa nu prășesc ;
 10 Din cărcumă nu lipsesc,

Baniț 'n pungă isvoresc,
 Ca nisipu se prășesc.
 Se miră și cărcumariț,
 De unde le mađ dau baniț ?
 15 Điuă 'mł beaů cu mândrele,
 Pe la tóte umbrele ;
 Nóptea isbesc tufele,
 Lovesc buturugele,
 Taman ca nebunele !

DUNARE, APA VIORA

Auđita de I. Constantinescu de la I. Const. Petre, Dioști, — Romanaiț.

A se confrunta o variantă din colecția Sevastos «Căntece moldovenești» pag. 14 n. 2.

Fôie verde de negară,
 De negară, de secară,
 Dunăre, apă vioră,
 Face-te-ai négră cernelă,
 5 Să te pun în călimară,
 Să te scriu pe-o hărtióră,
 S'o trimet la małca 'n țară.
 Să'mł dea bani de cheltuială

Și hałne de primenială
 10 Și un cal bun de călărie,
 Ca să plec în hađducie
 Ce-oł câștiga să-ți dau ție !
 De-oł câștiga poli, argint,
 Să ți-i dau să-i puł la găt ;
 15 De-oł câștiga cai și boł,
 Să-i împărțim aměndoł !

CÂND ERAM COPILAȘ MIC

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Valeanu, lăutar — Roșiori-de-Vede.

Frunzuliță de năut,
 Când eram copilaș mic,
 Aveam minte de voinic,
 Nu mă hodineam nimic.
 5 Dacă mă făcuî mai mare,
 Mă hodinesc de-a călare.
 Cine mă vede călare
 Toți îmi dice: căpitane!
 — Nu 'mî mai dice căpitane,
 10 Vedî și ȃi-mî pe nume: Ione!
 Căpitaniî sint la tîrg,
 Eu sunt Ionel din crâng,

Căți trec, toți de el se plâng.
 Mă băete, băețas,
 15 Cu față de copilaș,
 La inimă om vrăjmaș,
 De unde ești, băețas?
 Din ce sat, din ce oraș?
 Ai luat la mână răvaș,
 20 Să nu pătimești ce-vași?
 De ai banî mai multicei
 Să'mî dai și mie din ei,
 Să-ți fac la mână răvaș
 Să nu pătimești ce-vași!

S'A TRECUT VINEREA MARE

Culésă de I. Odor, din com. Gireș — Prahova.

Frunză verde salbă môle,
 S'a trecut Vinerea mare,
 S'a rărit codru pe pôle, —
 Haîducii scobor de vale,
 5 De vale la lunca mare,
 Să 'mpărțescă la parale, —
 La parale gălbioare
 Strălucesc ca sfântu sôre.
 — Căpitane Dragomire,
 10 Impărțește la banî bine,
 Să nu trag cu flinta 'n tine.
 Așa căpitan audia,
 La toți grămeci le făcea.
 O grămadă rămânea
 15 Și la cărciumă mergea

Și bea și se 'nveselea;
 Diua bună că 'și lua,
 P'acasă că se ducea.
 Primă-vara că 'mî venia,
 20 Iar cu toți că se 'ntâlnea,
 Din Giurgiu și din Galați,
 Și 'mî intră 'n codrii jurați.
 — Căpitane, vara 'ți trece,
 Din două una 'ți alege:
 25 Saū la muncă,
 Saū la luncă,
 Saū la câmp in halagiucă?
 Să câștigî la gălbiori,
 La purtare is ușori
 Și la schimbare cu sporiu!

CINE E VOINIC, VOINIC

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Valeanu, Iautar, Roșiorii-de-Vede.

A se vedea varianta, pag. 161, din colecția d-lui Bibicescu.

Frunduliță tiriolic,
Cine e voinic, voinic
Urcă séra la colnic,
Fără băț, făr' de nimic,

5 Numa cu pălmile góle,
La bréu cu șapte pistóle,
Patru pline și trei góle!

FOIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir, Gorj.

A se vedea varianta «Potera» pag. 294, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

Fóie verde mărácine,
Ține, mândră, ușa bine,
Să-'mî pun mâna pe baltac,
Să-'mî veđi strejiđ ce-o să'î fac.
5 Să-î daú un pumn după cap,
Că sînt mulți bātu-i-ar focul,

De nu 'î mai încape locul!
Fie câți de mulți, nu'mî pasă,
Numai tu să'mî fii acasă,
10 Să le gătești demâncare
Treí fripturi și trei rasóle,
Cu ce-o curge din pistóle!

VUI, VUI, MANDRELE MELE !

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ion Petre, Dioști, Romanai.

Vuí, vúí, vúí, mândrele mele,
Cele 'nalte supțirele
Și retrase la sprâncene,
Care mă iúbiam cu ele,
5 Din tinerețile mele!
Să vé strângeți câte trele,
De prin văi, de prin vâlcele,
Să serbăm d'o serbătóre,
Că mi-e Gligă la 'nchisóre,
10 La 'nchisóre la gros mare,
Pentru o tréntă de basma,

Cu cincî mií de polí in ea.
Fóie verde ș-o lalea,
Ș'o lalea ș-o micșunea,
15 Măică, măculița mea,
Vinde, mamă, ce-î avea
Și mă scapă de belea.
Că mie mi s'a urit,
Tot suind și coborând,
20 Cu fiarele după gât!
Fiarele mî-aú ruginit,
Mâinele mi-aú putredit!

VUI, VUI, VUI, MANDRELE MELE

(VARIANT)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Baranca—Peșteana-de-sus—Gorj

<p>Vuï, vuï, vuï, mândrele mele,
 Cele 'nalte supțirele,
 Cam trase pe la sprâncene,
 Scurtarea ȃilelor mele!
 5 Ce-ați pus cârciuma 'n vâlcele,
 Scurtarea ȃilelor mele?
 Mai țineți de-o sêrbătore,
 Că mî-e Gligă la 'nchisore,
 La 'nchisore la gros mare,
 10 Cu fiarele de picîore,
 Cu cătuși la mânișore!
 Lanțurile aũ ruginit</p> | <p>Picîorele mî-aũ rãnit!
 Vinde-ți, maică, averea
 15 Și mē scapă de belea.
 Că mie mî s'a urit
 Tot suind și coborând,
 Cu fiarele zorzoind,
 Picîorele mî-aũ rãnit!
 20 Vinde-ți, maică, ce'i avea.
 Și mē scapă de belea.
 Vinde-ți, maică, porcii toți
 Și scapă-mē că nu mai poc!</p> |
|---|---|

INFRUNDEȘTE, CODRE, BINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Valeanu, Iautar, Roșiorii-de-Vede.

<p>Frunđuliță mărăcine,
 Infrundește, codre, bine,
 Că ca mâine intru 'n tine
 Cu doi-spre-ce după mine,</p> | <p>5 Imbrăcați cu haîne verđi,
 Intră 'n codru, nu mi-ı veđi!
 <i>In alte variante ultimul vers sună:</i>
 Intră 'n tine, nu'ı mai veđi!</p> |
|--|--|

CANTA, CUCE, NUMAI MIE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. Mihaï, București.

<p>Fôte verde iasomie,
 Cântă, cuce, nu mai mie,
 Că la vară nu se știe,
 C'oı să plec în haıducie.</p> | <p>5 Ține, codre, frunđa bine
 Căci ca mâine intru 'n tine,
 Cu doi-spre-ce după mine!</p> |
|---|--|

LA CARCIUMA DIN PADURE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai — București.

Fôie verde mărăcine,
 La cârciuma din pădure,
 Bėu voinicî d'adunătură,
 Bėu voinicî de sėma mea,
 5 Drag 'mî-a fost la rėfenea,
 Cu voinicî de sėma mea,
 Drag 'mî-a fost la bėutură
 Cu voinicî d'adunătură :
 — Bėu copii și ospėtați,
 10 Bėu copii și ospėtați
 Și la nopcode s'ò loviți
 Colea jos la Slatióră
 La boșeru cel mai mare !
 Dar băreșii, când aușia,
 15 Inainte că pleca,
 Fôie verde și-o lălea,
 Acolo când ajungea,
 La pórta că se opră,
 Doi, trei în casă intra.
 20 Pe ciocoî cum il gășia ?
 Tocmai la masă mănca
 Și din gură că-i đicea :
 — Bună sėra, mări cocóne !
 — Mulțumim, mări capitane !
 25 — Și iar fôie și-o lălea,
 Cată f...u-î mumă-sa,
 Ce staü eü și mă gândesc,

La toți să mă căciulesc ?
 Măna pe paloș punea,
 30 La boșeri se repedă,
 Către drėpta că'l lovia !
 — Fôie verde și-o lălea,
 Căpitane, de oi da,
 De n'oi da,
 35 Noi ce om avea,
 Tot ție și-om da !
 Fôie verde și-o lălea,
 Paloșu că mi-l trăgea,
 Ochiü că mi și arunca,
 40 Și vedea și ce'mi vedea ?
 D'o găletușă
 D'o vadră și cincî oca.
 Nicî p'atăt nu mulțumia.
 Fôie verde și o lălea,
 45 Dar cocóna ce đicea ?
 — Mai am d'o sėlbuliță,
 Și s'ò dau la copiliță,
 Care este pe poliță.
 Căpitanu d'aușia,
 50 Intindea mânia și-o lua
 Și 'n pozlnar mi-o băga,
 Și afară că'mi yeșia.
 Haiduciü că mi-î strängea
 Și la rėfenea pleca !

FOIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Concila, lautar în Urdarii-de-jos — Gorj.

Fôie verde bob năut,
 Mė dusei Joia la tėrg,
 Să vėd caii cum se vind
 Și păgubașii plângėnd.
 5 Fôie verde d'artăraș

Și când fu la adălmaș,
 N'aveam loc de păgubaș.
 Mė dusei să'mi iaü o păine
 9 Păgubașii după mine !

FOILITA FOI DE PRUN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai — București.

A se vedea varianta «Hoțul de cai», pag. 299, și nota asupra istoricului acestui cântec în colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

- Foilită foi de prun,
Spune'mi, spune'mi, moș bă-
[trân,
Spune'mi caii cum se fur?
— Când este ceta și bură,
5 Atuınca caii se fură.
Se ia cam de dimineta,
Cam pe rouă, cam pe ceta,
Când ești cu mandruța 'n brațe.
— Fôie verde foi de nuc,
10 Spune'mi și tu, puî de cuc,
Dacă'i fur, unde să'i duc?
— Supt polată de pădure,
C'a crescut feneța mare,
De nu te veđi de călare.
15 Fôie verde bob lălea,
Spune'mi și tu, turtura,
Inghetata'i Dunărea,
Să trec cu caii pe ea,
Călare pe galbina,
20 Cu doi spre-dece după ea,
Toți născuți din mumă-sa?
— Fôie verde murele,
Căpitane, hoțule,
Ce-ai făcut pe roibeles?
25 — La Giurgiu sêracele,
Așteptă cãrlanele,
Să'mi primesc paralele.
Fôie verde foi de spânz,
F...u-ți legea ta de mânz,
30 Să sui sôrele 'n prând
Și pe tine nu te-am prins,
Păgubașii m'aũ ajuns.
Fôie verde de lipan,
Și să mergem la divan,
35 Să-ți dau banii pe cãrlan!

SUPT POLELE CODRULUI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai — București.

- Supt pólele codrului,
Zac hașnele hașducului;
Și le plouă și le ninge,
Și n'are cine le 'ncinge!
5 Hașducu care le-a 'ncins
Șade la temnița 'nchis!
La temnița iadului,
In fundu pãmîntului!
Treî mē 'njură,
10 Treî mē légă,
Pentru'un murg și-o iepă negră.
Iepă negră de furat,
Lupiș să te fi mâncat,
Când eu te-am despiedecat!
15 Tu m'ai dus,
Tu m'ai adus,
Tu la temnița m'ai pus!

DOINA LUI CARTIAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Concilă, Iăutar, Urdariî-de-jos, Gorj.

Fôie verde mândălac,
 Port cămașa băibărac,
 Nu's fecîor de om sêrac,
 Și's fecîor de Ungurén
 5 Îs născut în Cartian.
 Port căciulă d'astragan
 Și cămașă de tulpan,
 De nimenî nu am habar,
 Că mai am un cal cocor,
 10 De'mî ia pasêrea din sbor.
 Și mai am și pe cîolacu,
 De nu mî-l intrece dracu.
 Când diceam odată hăi!
 Treceam patru-deci de văi
 15 Și-o luncă cu păducei;

Și mai am pe fulgeriș
 Te face de fugî cărmîș!
 Fôie verde usturoi,
 F..u-vê 'n lege cîcoi,
 20 Că voi ne-ați mîncat pe noi.
 N'o veni vremea d'apoî,
 Să punem primar din noi,
 Să vă judece pe voi
 Și să vă bag în zăvoi,
 25 Cu măciuca să vă moî.
 Să vă luăm cucónele,
 Să grăpăm pogónele.
 Câte grăpi sint pe pogóne
 30 Atâția draci în cucóne!

FOIE VERDE ȘI-O SÍPICA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihaî, București.

Fôie verde și-o sipică,
 F..u-te 'n lege richită,
 Când să te ved înflorită,
 Să te puî curea la flintă?
 5 Să iaú flinta la spinare,
 S'o iaú pe ăl drum la vale,
 Să 'ntálnesc cîcoiui în cale.
 Mă cîcoiui, cîcoiias,

Vino 'n sat la noi,
 10 Să-ți dau două, trei cîomege;
 Să te 'nmoî,
 Să ți-aú pîlea după cap,
 Să'mî fac sileap la mazdrac;
 Să-ți iaú pîlea după c...
 15 Să'mî fac chisea de tutun,
 Că ține tutunu bun!

FOIE VERDE SOLZ DE PEȘTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ion Concila, Urdarii-de-jos — Gorj.

A se confrunta varianta No. XXXII, pag. 262 din colecția D-lui V. Alexandri și No. 210 pag. 167 din colecția d-lui Bibicescu. Idem G. Dem. Teodorescu, colecția poezii pop. pag. 295.

Fôie verde solz de pește,
Supt pôle de codru verde,
Micșorel focșor se vede.
Nu știu focu' potolit,
5 Saū de haiduci ocolit:
La tot fagu patru-cincî;
Nu știu, țece saū doî-spre-ce.

Orî o sută șepte-spre-ce;
Că mi-șî frige d'un berbece.
10 Nu mî-l frige cum se frige,
Ci mî-l întorce prin cârlige,
Ca să'î fie carnea dulce;
Și 'l unge cu saramură,
Ca să'î fie carnea bună.

FOIE VERDE DE SULFINA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ion Concila, Urdarii-de-jos, Gorj.

Fôie verde de sulfină,
Șade Stângă pe trupină,
Cu șepte pistole 'n mână.
Nu știu gôle saū sint pline,
5 Că'mî bagă potera 'n zine.

— Fôie verde bob lalea,
Mă cucône dumneata,
Indărăt cu potera,
Că-țî veduvesc cucôna
10 Și-țî sêrăcesc feciôra!

F...U-TE'N LEGE, OLTEȚ

Auđită de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru, Têrgu Jiu.

F... tu-e'n lege, Olteț,
Din tine n'o să mai'ies;
C'am intrat tinêr copil
Și-acum sint mai mult bêtrân!

5 Șî-am intrat-fâr' de mustață
Șî-acum eū rađ barba grôsă,
Nu mai mă cunosc acasă
La copii și la nevastă!

FOIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Stancu Ion, Cucuieți — Teleorman.

— Fôie verde bob năut,
 Tu, măcă, când m'ăi făcut,
 De ce nu m'ăi strâns de gât,
 Să dai cu mine 'n pământ?
 5 De cât să mă fi făcut
 Ca să trăiesc amărit,
 Amărit și necăjit,
 Cu purcelu 'n disagi fript,

Cu plosca cu vin trezvit,
 10 Cu murgu nejugănit,
 Cu pistolu ruginit,
 Și al treilea m'ăi blestemat,
 Să stau în pușcă rezimat
 Și să mânânc de furat;
 15 Pên' n'oi mânca de furat,
 Să nu mă ved săturat!

VIN, MANDRO, DE ME GATEȘTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Stancu Ion, Cucuieți — Teleorman.

A se vedea varianta prescurtată «Fa'mi un capenég» pag. 161, din colecția d-lui Bibicescu.

— Foică solz de pește,
 Vin, mândro, de mă gătește,
 Că primă-vara sosește,
 Zăpada se pîetricește,
 5 Colțu ierbiș se ivește,
 Murgu 'n grajd înbunește
 Armile 'n cui ruginește,
 A-ba, nică mândra mea,
 Pune mâna, nu ședeă,
 10 la cotu și fôrfeacă,

De 'mî croiește o ipingea,
 Numai verde ca frunđa,
 Să intru 'n codru cu ea;
 Și 'mî croiește imurluc
 15 Verde ca frunđa de nuc,
 Că cu el oi să mă duc.
 Și 'mî croiește nădrăgei,
 Mai verđi ca frunđa de tei,
 Să intru 'n codru cu ei!

ME URCAI IN DEAL IN LUNCA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Michai, din București.

A se vedea varianta «Jianul» pag. 291 din colecția d-lui Bibicescu.

Fóie verde foí de nucă,
Mě urcaí în deal, în luncă,
Vedúí lunca 'mbobocită
Și câmpia înflorită
5 Și plugurile brăzdând
Și ómenii seménând.
Numai plugușorul meú
Șade la perete rėú!

Sabia s'ó fac un plug,
10 Pistótele să le 'njug;
Să'mí puí plugu să'mí brăzdez,
Unde-o fi crângu maí des.
Să'mí trag brazda draculuí,
Pě la capul satuluí,
15 Pîn ușa bogatuluí!

SALTA INIMIOARA'N MINE

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu, de la C. Tomescu, Bogați — Dâmbovița.

Fóie verde mărăcine,
Când imí vedí vara că'mí vine,
Mult mí-e drag și'mí pare bine,
Saltă inimióra 'n mine.
5 Pauđí, neică, pupăza,
Eșí afară, nu maí sta,
Ia 'ți cotu și fórfeca
Și 'mí croește o ipingea,
Să samene cu frunđa,
10 Cu frunđa și cu iarba;
Să intru 'n codru cu ea.
Pauđí, neică, 'n grângureii,
Ia croește-mí potureii,
Verđí ca și frunđa de teí,
15 Să intru 'n codru cu eí,
Cu doí-spre-ce voíniceí,
Să'mí apăr țara cu eí!
Toí voínici înalți ca mine,
Imbrăcați și 'narmați bine.
20 Fóie verde mărăcine,

M'a făcut maíca pe mine
Un tâlhar ș'un porc de căine,
Nu'și aude nici un bine,
Numai blesteme pe lume.
25 Dar ce bine să-și audă?
Trage Grecí de vií prin spuză.
Și păzesc pe la zăvoí,
Unde trec Turcií 'n puhoí,
Eú de ptele mi-í jupoí
30 Și-o vînd de'mí cumpěr boí.
Pielea de Turc cinci parale
Și cumpěr la copii sare.
Să fi făcut maíca cinci,
Mi-era codru plin d'aíduci,
35 De tot fagu câte cinci.
Să fi făcut măcar doí,
Jucam țara cum vrém noi.
M'a făcut numai pě mine
Și tot mă știe o lume.
40 Că's voínic și sunt Oltén

- Copil de Mehedințen,
De trec Oltu pē buștēn,
Suț in dēl la popa Stan,
Că maț ține câte-un ban,
45 Pentru mine că's sērman.
Mē cunoșteam că de mic
Am să fiū Oltēn voinic.
Când eram de șapte lunī,
Furam ēpa din grădinī
50 Și custurī de la vecinī
Și custurī și bricegele
Și pânza de prin argele
Și de la fete inele !
M'am făcut de șapte anī,
55 Dăduț busna prin dușmanī.
Dușmanu meū om bogat,
Venit de la Țaligrad,
C'o trēnță de fes in cap,
Cu caștanu zdrențuit,
60 In cincī anī s'a 'mbogățit
Și satu mī-a sărăcit !
Pe tata fript l'a māncat
Și pē mine rob m'a luat.
Multă vrēme am slujit,
65 Sāmbria nu mī-a plătit,
Și pentru-o purcea păpată,
Mī-a oprit simbria tōtă ;
Pentru-o șarlă de cățea
Mi-a māncat tinerețea !
70 Și iar verde mārăcine,
Stau Loviștenīl de mine,
Ca să mē scōță din fire,
Că știū calea 'n codru bine.
Dar eū le spuț că nu merg,
75 Că sint slugă la un Grec ;
Și Grecu mī-e om bogat,
Sāmbriōra mī-a māncat !
Mē căsnesc să'l bag supat,
Sā'l trāntesc, să'l tăvălesc,
80 De el să mē mātuesc !
D'ar veni ȃiua de māine,
Sā'mī ȃicā și el jupāne
Șieū să-l ȃic :—porc de căine !
Țīl minte, fiarā spurcatā,
85 Când m'aplecām să beū apă,
Mē picaț cu cisma 'n cēfă,
De dam cu gura de pīatră,
De beam apă sāngeratā,
Cu māsese amestecatā ? !
90 De spuneam că mī este sete,
'Mī dai cu biciu pe spete ;
Și de spunēm că n'am pāine,
Asmuțiaț căniī pe mine !
Mē făceaț că sint calic
95 Și că nu's bun de nimic ?
- Verde frunđă mārăcine,
Când imī vēđ țarna că'mī vine,
Rēū imī pare vaī de mine !
Țarna 'Ț mare, gerurī grele,
100 Și că sint sērac in pfele,—
Vaī de păcatele mele !
D'ar veni primā-vara
Cu frunđa și cu țarba,
Tot dārāmānd vacilor
105 Prin vērfu copacilor,
Nu dau sama sdrenților !
Tōtā vara mī-am cosit,
Altuț am agonisit,—
Eū nimic n'am folosit !
110 Acum mē duc la vecinī,
Sā'mī dea o pōlă de fēn,
Că mor vacile leșin !
Dar vecinu, om bogat
In sēmă nu m'a băgat !
115 Eū puț māna pe țepoi,
Oile se fac purcoī,
Crede că le dau trifoī.
Arunc țepoiu 'n zăpadă,
Vacile se fac grāmada,
120 Crede că le dau la țarbă !
Dar de un' să le dau țarbă
Că-l pustia de zăpadă ?
Tōtā vara am muncit,
Pe Grec l'am imbogățit,
125 Ș-am rēmas sărac lipit !
N'am să mē maț duc la sapă ;
Batā-Ț cōda, nu 'mī-e dragă,
Că prea are cōdă lungă ;
Numaț nojesc para 'n pungāl
130 Vērde fōța faguluț,
La ȃi-Ț, mațcā, taiculuț
Sā ȃicā țiganuluț,
Sā dea fieru draculuț,
Din gura cȃocanuluț ;
135 Nu'mī trebuie sapa lui !
Mī-a dat frunđa și țarba,
Și 'mī trebuie flinta mea,
Ș'un brēū verde pentru șale,
Ș'un sileaf cu opt pistōle.
140 Fōțe verde de năut
Țațca mē mānă la plug,
Nu știū boiț să-Ț injug.
Eū 'Ț injug cu codițele ;
EȚ mē injung cu cōrnele.
145 Plugu 'mī este o gōngă rea,
Merge d'a 'ndaratele,
Cu cōrnele 'n burta mea.
Niște lemne inșiruite
Niște vite omorāte
150 Niște ȃile prăpădite.

Niște brazde răsturnate
 Niște păcate 'nșirate.
 Câte găuri sînt la plug
 Tóte mă mână la crâng,
 155 Să tai cuie să le astup.

Taica mă mîna la sapă,
 Nu mă duc, că nu 'mî-e dragă;
 Că sînt voînichel înalt,
 Rëu 'mî șade cocoșat,
 160 Cu argașii la săpat!

FRUNȚULIȚA ISMULIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Stancu Ion, Cucuești—Teleorman.

Frunțuliță ismulită,
 Ce bine mî-e, măiculiță,
 Cu doi-spre dece după mine,
 Inarmați și 'mbrăcați bine!
 5 Veniți, băieți, după mine,
 Veniți, băieți, să bem vin, —
 Să bem vin, să ne vorbim,
 De seară unde să isbim?
 Să isbim la Cărligați
 10 De vale la Dorobanți,
 Că sînt ómeni bogăți,
 Numără nóptea la șfanți.
 Da d'aș trece Dunărea
 Pe la Suliman Pașa,

15 Da d'aș câștiga ceva,
 S'avem ce-va ce mîanca?
 D'aș avea vr'un norocel,
 Să mă joc cu gălbiori,
 C'o să'mî plec din sat în sat,
 20 Să'mî gălesc omu bogat,
 Să mî-l trag la plug legat,
 Să 'l trag măciuci după cap.
 Și unde-oî găsi om bêtrân,
 Să'l dau baldace la c...
 25 Să'l fac să mînânce fîn;
 Și unde-oî găsi câte-o babă.
 Să mî-o 'ngenuchi ca p'o iadă,
 S'o fac să mînânce iarbă!

FOIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Stancu Ion, Cucuești—Teleorman.

A se vedea variantele No. 204, 295 pag. 163—164, din colecția d-lui Bibicescu.

Fóie verde bob năut,
 De când maica m'a făcut,
 Pîn codru m'am pomenit;
 Nicî lumea nu m'a vëdut,
 5 Nicî luna, nicî sórele,
 Numai căprióarele.
 — Căpriórá,
 Suriórá,
 Ce 'mî ești curvă și marghiólă,
 10 Înaltă-te 'n două picióre,
 De róde crîngu pe póle,
 Că nu mai pocîu de picióre;

Și mă dor șoldurile
 Tot țîind pistóllile!
 15 Róde póla codrului,
 Să vëd matca Oltului,
 Chivera voînicultui
 Și cărcúma Radului!
 Oltule, Oltețule,
 20 Seca-ți ar isvórele,
 Să-ți remăte pietrile,
 Să trec cu piciórele,
 Să mă vadă mîndrele!

FOIE VERDE BOB NAUT

Cuulésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Stancu Ion, Cucușii— Teleorman.

Fóie verde bob năut,
Unde-aud pe cer tunând,
Jos la baltă fulgerând,
Plóya 'n codru răpăind
5 Apa văgaș curând
Și mterlița șuferând,
Sturzu 'n vale ciripind—
Mě fac bróscă pe pămînt

Ca un pușor de lup,
10 Să'mî trag negustoriî la crâng,
Negustoriî Bucureșteni
Trec la tîrg la Riurenî,
Să-și cumpere boulenî,
Mari de trup și grași de carne
13 Și cam ȳestini de parale.

ME FACU MAICA PE MINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihaî — București.

Fóie verde mărăcine,
Mě făcu maîca pe mine,
Nu s'aude nici un bine!
Da ce bine să s'audă,
5 Că trag negustoriî prin spuză!—
Negustoriî Bucureșteni,
Jumătate Piteșteni

Și trei-patru Slătinenî,
Și câțî-va din Craiovenî,
10 Trec la tîrg la Riurenî
Să-și cumpere boulenî,
Boulenî și junici grase,
Să vie cu ele acasă,
Să vadă câștig le ȳasă!

VERDULIȚA DE FASUI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, din Bobu-Pojogenî — Gorj.

Verduliță de făsui
F...u-te'n lege, făguî,
Tu'mî frunđești, mie nu'mî spuî,
Să'mî ȳau armele din cuî,
5 Pușca de supt căpătăî,

Ca să plec în codru întăî!
Frunđuțiță și-o lalea,
Să mẽ duc la hamanta,
Care mẽ ȳubȳam cu ea.
10 Din d'alba copilărea!

TEIULEȚ CU FOIA LATA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

- Fôie verde fôie lată,
Teiuleț cu fôia lată,
Ce bine mî-aî prins odată,—
Odată la vremea mea,
5 Când potera mă gonîa,
Potera din Slatina
Și cu a din Craiova,
C'afa mî-a uscat vîața!
Supt umbra ta mă umbrîam,
10 Sup frunța ta mă 'nvălfam
Și de poteră scăpam!
Poterile că trecea,
Pe mine nu mă vedea.
Fôie verde foî de nuc,
- 15 Iar acuma să mă duc,
Să'mî gonesc pe Arsan Turc,
Să 'î măsur grajdu de lung,
De la ușă pên' la fund;
Să'mî aleg d'un cal porumb
20 Scurt în gât și 'nalt în trup,
Să 'ncerc Dunărea d'adânc.
Să nu se ude scara,
Nici colțu la ipîngea,
Ca să trec în Cladova
25 La Maria věduva,
Care mă iubiam cu ea
Din copilăria mea!

TOTA LUMEA 'MI ȚICE HAIDUC

Auđită de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Porumbescu, Novaci, Gorj.

A se vedea doîna haiducescă No. DLXXXVI, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

- Frunđuliță mărgărit,
Tótă lumea 'mî Țice haîduc;
Eű nu le-am făcut nimic;
Dar le-am spart grajdu prin
[fund.
5 Din trei cai luaî pe-l porumb,
Il pășteam nóptea la crîng
Și ȡiua 'l scoteam la tîrg.
Negustorii că 'mî venîa
Cum îî frunța și iarba,
10 Bune parale că 'mî da.
Păgubașu că'mîsosa;
- Băiatu așa 'mî ȡicea:
—F...u-te, de păgubaș
Nici pe ăsta nu mi-l lașî?
15 Frunđuliță de spanac,
Nu țî-o fi ție pécac,
Tu cu trei cai la coșare
Și eű tîner pe picîore!
D'oi sta de m'oi mânia
20 Și pe negru țî l'oi lua,
Te-oi lăsa cu sarcina,
De țî-oi vedea beléua!

FRUNȚULIȚA CA SMICÉUA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, Ștefănești, Gorj.

Frunđuliță ca smicéua,
Věđui frunđa ca paraua
Și lăstaru ca undréua.
Imi luai pușca și vergéua

5 Și 'mă apucał potecéua.
Suił dealu și vălcéua
Și mă-ășternui ipingéua,
8 Unde cãntă turturéua!

CINE MI-I VOINIC LOTREAN?

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Preuteșescu din Novaci—Gorj.

Frunđuliță leuștén,
Cine mi-i voinic Lotrén
Să mérgă cu min' un an,
Să mi-l puł d'un căpitan?
5 — Căpitane de județ,
Ce tot mă ții la cotet,
Pentr' un puiú de mánzuleț?
Și dă-mi drumu pe la prãnd,
Ți-l aduc f..u-l de mánz;
10 Și dă-mi drumu la amiađi,
Să ți-l aduc murg și bréz!
Căpitane de Ardeal
Ce mă ții închis d'un an,
Pentr'o țépa și-un cărlan?
15 Și țépa a murit de slabă,
Cărlanu l'am dat de glóbă.
Și 'mă luai șaua la spinare
Și ajunsei pe drum la vale;
Dar un nebun de rumán
20 Priponise țépa 'n drum.
Mě făcuł șaua d'a pune,
Mě făcuł d'a 'ncáleca;
Ii dam pintene să stea,
Ea mă țare că fugia;
25 țépa Giurgiu apropia,
Bune parale că lua.
Dar bălatu ce 'mă făcea?
Șaua din spinare c'o lua,

Și-apuca pe Cămpina,
30 Se întálni cu Galbina.
Șarga neagră pe spinare,
Pe supt fole rotogóle,
Pintenógă de picłore,
Stremurată de o nare,
35 Și 'n bułéstră 'n fuga mare.
Dar nu era singurea;
Cu cincı cărlăi lãngă ea,
Și avea șapte jugafori,
Cum ți-este drăguț de ei.
40 El pe Șarga 'ncáleca,
Drumul d'alungul că'l lua.
Frunđulină mēr de 'l creț,
Se ducea la Magloveți,
Se face d'un țerguleț,
45 Und' se vînd cărlanı cu preț.
Acolo când mă-ajungea,
Bune parale că 'mă lua,
Păgubașu că 'mă șosia,
Măna cu ciocoił da,
50 Frumușel că mi-l lega
La judecată 'l ducea,
Acolo că 'l întreba:
— F..u-ți mama ta de hoț,
Cum faci, când furı caił toți?
55 — Frunđuliță de maslină,

Eū iaū Iépa cea bêtrână,
 Și cârlaniū vin pe urmă.
 Eū merg din gură cântând
 Și cârlaniū nechezând.
 60 Dar băiatul ce 'mī făcea ?
 Mâna stângă c'arunca,
 Bune parale le da

Și boșerilor le dăcea :
 — Măi boșeri, măi dumnea-ta,
 65 Să 'mī dați la mână bilet,
 Să trec Dunărea 'ndărăt,
 C'am viț și am moșit
 Și nevastă cu copii!

N'AM O CALE SA ME DUC

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frațilă—Novaci.

Fôfe verde bob năut,
 N'am o cale să mă duc,
 Să 'mī mai trecă de urit.
 Nu me duc de sărăcie
 5 Și mă duc de dușmănie ;
 Că dușmaniū s'au vorbit
 Să mă prinďă 'n așternut,
 Să ne lege cot la cot,
 Să sperie satu tot!
 10 S' altă verde de năut,
 Tu, maică, când m'ai făcut,
 De ce nu m'ai strins de gât,

Să n'am nume de voinic,
 Că la vară iar mă duc!
 15 Mă făcuī mai măricel,
 Taica mă luă după el ;
 Și mă 'narmă cu pistole,
 Mă puse să dau târcole,
 Să omorim pe ciocoī,
 20 Că ei nu mai țin cu noi,
 Ne-au prăpădit, vai de noi!
 Că sint mulți bătu-ī-ar focu,
 De nu-ī mai încape locu!

DOINA HAIDUCULUI ION TUNSU

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș mari—Vlașca.
 Veđi mai sus cântecul lui Jianul haiducul.

Veste'n țară mī-a ajuns
 De un hoț, ce'ī dăce Tuns,
 Care 'n codru mī-a eșit,
 Cu șase întovărășit,
 5 Toți voinicī, aleși Panduri,
 Tâlharī neoși de păduri,
 Cu ghebe și cu poturi.
 Și'mī umblă din crâng in crâng,
 Câți trec toți de ei se plâng.
 10 Și'mī ese la colnicel
 Și te 'ntrébă binisor,
 Cu cuvint blând blândisor :
 — De unde vii, flăcăiaș ;
 Din ce sat din ce oraș ?

15 Luat'ai de drum rêvaș,
 Să nu pătimeși ce-vași ?
 Ce negustorie ai ?
 Birul la cine ți-l dai ?
 Spune, voinicule, drept :
 20 Te jur pe arma din pșept ;
 De ai bani mai multicef
 Dă'mī jumătate din ei,
 Să-ți dau la mână rêvaș
 Să nu rămăi păgubaș !
 25 Că eū cât oiū mai trăi,
 Pêne 'ntr'una ți-oī plăti ;
 Dar cum-va de-oiū muri eū,
 Iți va plăti Dumneđu !

MUGUR, MUGUR, MUGUREL

Auđită de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbił marı — Vlașca

Mugur, mugur, mugurel,
 Ia fă-te mai măricel
 Și 'nfrundește frumușel;
 Că ne-am săturat de iernă
 5 Și de greutate 'n țară, —
 Cărând fên cu sarcina
 Și lemne cu crosnia.
 De cât slugă la cıcoi,

Maı bine cıoban la oi,
 10 Cu capu pe mușuroi,
 Cu ochii stălpiți la oi.
 Și pılea după cıcoi
 S'o fac burduf de cımpoi,
 Ca să cânt cu țel pe ploı;
 15 Și pılea după picıore
 S'o fac coburi de pistole!

FÓIE VERDE SOLZ DE PEȘTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potogeanu, din com. Corbił marı — Vlașca.

Fóie verde solz de pește,
 Primă-vară, că-mı sosește,
 Zăpada se peticește,
 Colțu la ıarbă 'mı ivește,
 5 Murgu 'n grajd inebunește.
 — Scól, mândro, de mă gă-
 [tește!

Ia cotu și fófeca
 Și 'mı croește o ipingea,
 Maı verde de cât frunđa,
 10 Să intru 'n codru cu ea;
 Și 'mı croește dulămiță,
 Verde ca fóia de viță,
 Să ıaú codru cu credință;
 Și 'mı croește nádrăgei,

15 Maı verđi ca fóia de tei,
 Să intru 'n codru cu ei;
 Și 'mı croește un comănac,
 Verde ca fóia de fag,
 Se intru 'n codru cu drag!
 20 Și să nu mi-l croești larg,
 Că mă dóre după cap,
 Umblând prin crâng aplecat.
 Și 'mı croește imurluc,
 Verde ca fóia de nuc.
 25 Și să nu mi-l croești lung,
 Că mă dóre după gât,
 Tot umblând pe brânci prin
 [crâng!

ARDE PODU MOGOȘOIEI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din Corbiî mari — Vlașca.

A se vedea varianta de mai sus «Arde podu Mogoșoiei».

<p>— Arde podu Mogoșoiei
 Și casele Morozóiei.
 — Las' să ardă că nu 'mî pasă,
 Că Iencuțu nu-î acasă ;
 5 Este dus la vênătóre,
 Să 'mî vêneze căprióre.
 Căprióre n'a vênat,
 Iancu singur s'a 'mpușcat,
 Cu pistol de diamant
 10 Și cu pîetre de smarand.
 Fóie verde de cicórá,
 Cântă cucu sus pe móră,
 Iancuțu 'mî trage să móră !</p> | <p>Cântă cucu sus pe cracă
 15 Pe Iancu 'l duce la grópă ;
 Cântă cucu sus pe cruce
 Pe Iancu la grópă 'l duce ;
 Cântă cucu sus pe casă,
 Pe Iancu la grópă 'l lasă !
 20 Veniți, frați, veniți, surori,
 De 'mî vedeți pe Iencușor,
 Cum e 'mpodobit cu flóri !
 De la cap pên' la picere,
 Numai flóri și micșunele,
 25 Și pe pîeptu-î trandafirî,
 Și în mână-î calomfir !</p> |
|--|---|

FOIE VERDE DE TREI FIRE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu din com. Corbiî mari — Vlașca.

<p>Fóie verde de trei fire,
 Cine n'a iubit în lume
 Să ia 'nvêțul de la mine,
 Căci, când eram tinêr pe lume
 5 Și iubiám numai copile,
 Éram flăcăiaș în fire ;
 Dar de când iubesc neveste,
 Barba mî-a dat făr' de veste,
 Mustața mă prididește,
 10 Pêru 'n cap încărunțește,
 Copilili mă urăște,
 Nevestile mă iubește !
 Cât oîu fi și-oî mai trăi,
 Nevastă n'oi mai iubi,
 15 Că dragostea de nevestă</p> | <p>Mă bagă 'n bôlá călnescă,
 Mă usucă ca p'o țască ;
 Dar dragostea de copilă
 E ca flórea din grădină,
 20 Ca mîerea de la stupină,
 Mănâncî cu lingura plină
 Și 'ți pare că e puțină.
 Dragostea de cin' se légă
 Nu 'l lasă cu mintea 'ntrégă ;
 25 Căci de mine s'a legat
 Ce-am mai dat pên'am scăpat.
 De când s'a legat de mine
 M'a prăpădit, vai de mine !
 M'a făcut din om ne-om
 30 Și m'a uscat ca p'un pom !</p> |
|--|--|

FOIE VERDE MER CREȚESC

Auđita de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș marı — Vlașca.

<p>Fóie verde măr crețesc,
 Drag mî-a fost ca să trăiesc,
 Să iubesc pe cin' gîndesc,
 Măcar să mă prăpădesc !
 5 Că ce'mî place tot iubesc,
 Căci ca măine putređesc
 Și nu mai pocî să iubesc,
 Să iubesc pe cin' gîndesc !
 Fóie verde mărăcine,
 10 Drag mî-e să trăiesc pe lume ;
 Frică mî-e că mor ca măine ;
 Mă duce la mănăstire,
 Și pune pămînt pe mine !
 Pămîntul cu iarbă verde,
 15 Nimenia nu mai mă vede ;
 Pămîntul cu iarbă negră
 Nimeni nu mă mai întrebă
 Ce pușculiță mî-e dragă !
 Fóie verde de năut,
 20 Drag mî-e să trăiesc mai mult ;</p> | <p>Frică mî e că mor curând !
 Și-am să las cu jurămint,
 Cine m'o băga 'n pămînt,
 Să 'mî facă cosciug de nuc,
 25 Coperișul de argint,
 Să'mî lege dragostea de găt
 Și amoru 'n așternut,
 Să nu mă ma. țiū căit,
 Că pe lume n'am iubit !
 30 Și să mă 'ngrópe mai adânc,
 Să nu putređesc curênd ;
 Să putređesc la cincî anî,
 Să fac voia la dușmanî.
 Dușmanî, dușmancile
 35 Că nu'sî păzesc casile
 Și păzesc gardurile
 Și ascultă ferestrele
 Și strică dragostile.
 Și dușmanî și vecinî,
 40 Mánca-i-ar vîermî și căini!</p> |
|---|--|

FOIE VERDE RUG INTINS

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș marı — Vlașca.

<p>Fóie verde rug întins,
 Mă culcaî în drum 'n-adins,
 Să'mî visez pe Leana'n vis.
 Mă culcaî și mă sculaî,
 5 Și pē Leana n'o visaî.
 Puseî punte peste punte,
 Ca să trec la Leana'n curte,
 Să'î iaū bobocel din frunte.</p> | <p>Nu fu bobocel,
 10 Fu ismă,
 Prinseră dușmanî pismă ;
 Nu fu ismă și fu flóre,
 Stă dușmanî să mă omóre ;
 Nu fu flóre și fu dracu,
 15 Stă dușmanî să'mî taie capu !</p> |
|--|--|

BULGARAȘI DE GHIÊȚA RECE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiî mari — Vlașca.

A se vedea varianta de mai sus din Dor și jale, «Bucură-te mănăstire».

<p>Bulgăraș de ghiêță rece, Iarna'mî vine, vara'mî trece Și n'am cu cine'mî petrece; Că cu cin' mî-am petrecut 5 S'a dus și n'amaî venit! Mî-a pus spate la pămînt</p>	<p>Și față la răsărit! Fôie verde mărăcine, Bucură-te, mănăstire, 10 Că ce bobocel îți vine! Nu vine ca să'nflorască, Și vine să putredască!</p>
--	--

TINERA, COPILA DRAGA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiî mari — Vlașca.

<p>— Tinără, copilă dragă, Iubește pênă ești fragă, Caci ca mâine îmbetrânești; Tinerețea jinduești! 5 — Tinerețe ticălôsă,</p>	<p>Mult ai fost nenorocôsă! Tinerețe c'ale mele N'a mai fost altele rele! Tinerețe ce-am avut 10 Cu amor le-am petrecut!</p>
---	--

INIMIORA, INIMIORA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiî mari — Vlașca.

<p>— Inimîoră, inimîoră, Inimîoră, surîoră, Ce'mî stai tristă și amară? Inimîoră ce te bați 5 De coste și de ficați?</p>	<p>Inimîoră stai pe loc Că-ți puî lacăt la mijloc. — Să-mî puî lacăte și-o mie Inima face ce știe!</p>
--	--

BACHICE

FOIE VERDE DE TREI MURE

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești — Vâlcea.

A se confrunta varianta No. 33 pag. 19, din colecția «Poesia populară» a d-lui Vulpian.

Fóie verde de trei mure,
La cărcúma din pădure,
Zidită pe patru bârne,
Béu' astă-đi, béu' mâine,
5 Béu' patru-deci de đile

Cu flăcăi d'adunătură;—
Béu' prețul la cinc' cai,
De vin nu mă sěturai;
Béu' prețul murgulu',
10 Věđu' sađul vinulu'.

M'AM JURAT CA NU BEAU VIN

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir — Gorj.

M'am jurat că nu béu vin,
Pěn' n'o fi paharul plin;
M'am jurat că nu béu țuică,
Pêne n'o fi pusă 'n sticlă;

5 M'am jurat că nu béu spirt,
Pěn' n'o fi ș-un purcel fript;
M'am jurat că nu béu bere,
Pêne nu mi-o' lua mułere.

DE TREI ȚILE BEAU LA BERE

—

Audiță de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru — Târgu-Jiu.

A se vedea o mică variantă No. 33, din colecția d-lui Vulpian, pag. 19.

De trei țile béú la bere,
 Las' să béú că n'am muțere,
 Părcălabu bir nu'mi cere.
 De trei țile béú supt cõstă,
 5 Las' să béú că n'am nevastă.
 Béuți prețu murguluți,
 Věduți gustu vinuluți
 Și sațiu rachiuluți;
 Béuți preț de șapte țepe
 10 Adu vin, că mor de sete!
 La Voica cărciumăreșa, —
 Baț'o, Dumnețeu s'o bață, —
 Mult e 'naltă sprincenată,
 Scõte litra plină rasă,
 15 Și mă ține dupě cap,
 Și béú vinu eú cu drag;
 Alta mușcă, alta pișcă,
 Alta cu vin mă stropește,

Fețișõra 'mi rumenește
 20 Punga mea se cheltuește!
 Când 'mi era pungața plină,
 Mě culca puica pe mână;
 Când fu pe jumětate,
 Mě dădu puica la spate;
 25 Când povârnea pe fund
 Mě luă cu prăjina 'n-lung.
 Când bag mâna 'n pozonar,
 Nu gălesc nici un crățtar.
 —I-am băut și 'i-am mâncat
 30 Cu Voičița după cap;
 Mi-a dat dragostea de cap,
 C'am umblat cât am umblat,
 Dar acum mi s'a 'nfundat;
 Curv' asta m'a bėut și m'a
 [măncat,—
 Remăseși gol despuțat!

CÂNTECE DE NUNTA

CÂNTECE DE NUNTA

CANTECUL GINERELUI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta varianta «După însurătore» din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 271—272.

Fóie verde trei alune,
Când eram la taica june,
Știam șaua cum se pune.
O puneam moldovenește
5 Și 'ncălicam hađucește;
Mě plimbam printre neveste,
Tot neveste giurgiuvence,
Că sint curve făr' de lege.
Fóie verde de dudău,
10 Ce bine trăiam flăcău,
Că 'ncălicam calul meü

Și mă plimbam und' vream eü.
Fóie verde de susaü,
Ce făcuü de mă 'nsuraü ?
15 Multă dragoste stricaü,
Nu stricaü pe-a multora.
— Fóie verde foü de dres,
Rade-te, neücă, mai des,
Că mă 'ntěpă barba ta
20 Și 'mü strică rumeněla
Și tótă fețișóra !

CANTECUL MIRESEI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta «Măritișul și cantecele miresei», din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 270 și Lado-Lado No. 4, pag. 383, din colecția lui V. Alexandri.

Fóie verde samulastră,
Când eram la maica acasă,
Știam flórea cum se pórtă;
Dar dacă mă măritaü,
5 Floricica lepădaü.
— Infloriü, flori, infloriü
Că mie nu'mü trebuüü.
Mie când imü trebuüü,
Voü atunci îmbobociü.

10 Infloriü de staü părete,
Că eü mĭ-am feșit din fete !
Plăngeü ochü și lăcrămaü,
Că voü sunteü vinovaü,
Că ce iubiü nu lăsaü
15 Și ce vedeü nu u taü.
Busuüoc verde pe masaü,
Rěmaü, maücă, sănătósaü,
Că eü mă duc să'mü fac casaü.

- Busuïoc verde ştevios,
 20 Rămâi, taică, sănătos,
 Ca un trandafir frumos.
 — Tacî, mirésă, nu mai plânge,
 Că la maică-ta te-om duce
 Când o face plopu pere,
- 25 Şi richita vineţele;
 Când o da lapte din piatră,
 Atuncî te-î mai vedea fată!
 Pênă ađi cu fetele,
 29 Măine cu nevestile!

CANTECUL NUNULUI

Auđita de Chr. N. Ţapu de la Ghiţa Şchiopu, din R.-Vâlcea.

A se vedea varianta «Nunésca», din colecţia d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 271 colóna I, jos.

- Fóie verde salbă móle,
 Şi te scólă, nune mare,
 Să jucăm d'o horă bună,
 Să ne luăm sara de mână.
 5 Că destul de când mâncaţi,
 Legumea s'a isprăvit
 Lingurile s'aú cïobit.
- Mamalgă nu mai este
 Şi nici un baboi de peşte.
 10 Niţi cai coji de mălai uscate,
 Să aruncăm pin ale gurî căscate;
 Luaţi-vé cuţitele,
 13 Că s'a cïobit lingurile.

CANTECUL GINERULUI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Ţapu de la lăutarul Constantin Dobre, din Govora.

A se confrunta colecţia d-lui G. D. Teodorescu, pag. 271—272 «Dupé însurátore»

Idem «cântecul ginerelui» de mai sus pag. 305.

- Fóie verde de dudău,
 Ah! ce bine trăiam flăcău!
 Că 'ncălecam calu meú
 Şi mergeam unde vream eú.
 5 Imî puneam şaua turceşte
 Şi plecam după neveste.
 Fóie verde de susai,
 Ce făcuî de mē'surai?
 Căci multă dragoste stricaî.
- 10 Nu stricaî numai p'a mea
 Şi stricaî p'a multora!
 Fóie verde samulastră,
 Usucă-te, mândră 'n cóstă,
 Cu ochii la casa nóstră.
 15 Plângeţi, ochi, şi lăcrămaţi,
 Că voi sinteţi vinovaţi,
 Ce vedeţi nu mai lăsaţi
 18 Şi ce iubiţi nu uitaţi!
-

CANTECUL BRADULUI MIRESEI (VARIANTA)

Auđit de Chr. N. Țapu de la Constantin Dobre din Govora.

— Flóre verde fóte lată,
Când eram la maica fată,
Știam flórea cum se pórtă ;
Și dacă mă măritaș,
5 După ușa o lepădaș,
Cu picioru mî-o călcaș.
— Flóre verde trei arginți,
Oh, copiliță cu părinți,
La ce focu te măriți,
10 Că mila de la părinți
Anevoie vrei s'o uți ;
Dar mila de la bărbat
E ca umbra de pěr uscat,
Știi, când daș să te umbrești,
15 Și mai rău te înădușești !
Tacș, mirésă, nu mai plange,
Că la maică-ta te-o duce,
Când o face pleopul pere
Și tãnjala mugur verde ;
20 Când o cãnta ștluca 'n baltă,

Atunci te-oș mai vedea fată !
— Infloriți, flori, infloriți,
Căci mie nu'mi trebuiți,
Că mie când imi trebuiați,
25 Voi atunci imbociați.
Infloriți de stați părete,
Că eș mî-am eșit din fete
Și-am intrat între neveste.
Astă-đi sint cu fetele,
30 Măine cu nevestele !
— Fóte verde și-o lalea
Rógă-te de nașă-ta,
Să-ți mai lase codița,
Codița și-o vițișoră,
35 Să'mpletești și tu la vară.
Rógă-te la Dumneđeș
Să-ți trăiască nașu-tăș,
Și la Maica Precista
39 Să-ți trăiască nașă-ta !

CANTECUL NUNULUI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ion Șoteică, lautar în Ocnele Mari.

Bine șede doș cu doș
Și noi frate d'amendoș.
Cruciliță de argint,
Amendoș v'ați potrivit
5 Și la ochi și la sprãncene,
Ca doș porumbeș la pene.
Cruciliță de alamă,
Amendoș sunteți d'o sémă.
Fine, nu te spãmînta
10 Nașu și-o purta grija.
Rógă-te la Dumneđeș

Să-ți trăiască nașu tăș,
Și la maica Precista
Să-ți trăiască nașă-ta.
15 Nuna în prun,
Nunu supt prun,
Nunu vede ce e bun ;
Să trăiască și nunu,
Să ne deșe galbenu ;
20 Să trăiască și nuna
Să ne deșe rubiaua.

CANTECUL MIRESEI

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu de la lăutarul Ivan Laețul, din com. Aurora—Mehedinți.

- Când eram la maica fată,
Știam florea cum se pörta;
Iar acum mă măritaș,
Flöre 'n cap nu maș purtaș.
- 5 Multe dragoste stricaș,
Nu stricaș număș pe a mea,
Ci stricaș pe a multora!
Föfe verde salbă möle,
Arđă-te focul de vale,
- 10 Cum römășeș tu de jale,
Fară glas de fată mare,
Fără voñnicel călare!
Căt sint tineri se jucară,
Doș cu doș nu se luară;
- 15 Căt sint tineri se iubiră,
Doș cu doș nu se 'ntálniră.
Infloriș, floricelelor,
Da v'ar dașca releur!
Infloriș de staș ca macul,
- 20 Că dașchi i-a trecut vacul;
Infloriș de staș ca culmea,
Că mie mi-a trecut lumea;
Infloriș de staș părete,
Că dașca a plecat din fete!
- 25 Infloriș, flor, infloriș,
Că mie nu'mi trebuiaș,
Căci când mie 'mi trebuiaș,
Voș atunci inbobociaș.
Lăsaș tașcă, lăsaș maică
- 30 Și plecaș în strini la sócră;
Iar mila de la bărbat,
Tot cu pumnul după cap!
— Tac, mirésă nu maș plänge,
Că la mumă-ta te-oș duce,
- 35 Când o face jugul mugur
Și tănjala iarba verde;
Atunci mă-ta te o maș vede:
Când o cănta știuca 'n baltă,
Atunci te-oș maș vedea fată!
- 40 Copilișă la părinș,
Ce pripești să te măriș;
Că mila de la părinș
Amănat o s'o maș ușș,
Iar mila de bărbat
- 45 Ca frunđa de pēr uscat:
Tu când daș să te umbrești,
Tot maș rēu te scorojești!
Fetișo de om bogat,
Nu pripi la măritat,
- 50 Ca ruja la scuturat,
Că ruja maș 'nflöre odată,
Iar tu nu te maș veș fată!
Busușoc verde pe masă,
— Maică, römăș sėnătösă
- 55 Că eș mă duc să'mi fac casă,
Să'mi fac casă de mătasă,
Să trăiesc cu drag în casă.
Că, maică, de aș, de Joș,
Mė despart, maică, de voi!
- 60 Plängeș, ochi, și lăcrămaș,
Că voi sintoniș vinovaș,
Că ce vedeș nu lăsaș
Și ce iubieș nu uștaș!
Dragostile dintr'o lună,
- 65 Le făcuș grămadă 'n mână,
Le aruncaș peste grădină;
Dragostile dintr'o vară
Le făcuș grămadă 'n pölă,
Le scoseș pe gard afară.
- 70 Nu știu vėnturi le luară,
Oș în apă se 'necară?
Și plecaș pe poticele,
Găsiș maldăr de nușele;
Rășhiraș nueuele,
- 75 Plecară dragostile.
De m'aș vedea măritată,
De pe potecele luată,
Din gura lumii scăpată;
De m'aș vedea și cu concș
- 80 N'aș maș đice că nu pocș!

CANTECUL MIRESEI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Radu, lăutar, din Baneasa—Teleorman.

<p>— Arđă-te focul de vale,
Cum o să rămâi de jale,
Fără glas de fată mare,
Fără voinicel călare.</p> <p>5 Cât fusei veđi neinsurat,
Purtaí calul zorzonat
Și chilumu ferecat.
Plângeți ochi și lăcrămați,
Că sințeți voi vinovați,</p> <p>10 Că ce iubiți nu lăsați;
Că iubiți boșteni pirliați
Și la urmă vè căiți.
Ađi sint cu fetele,
Măine cu nevestele!</p> <p>15 Infloriți, flori, de stați părete,</p> | <p>Că dața și-a eșit din fete!
— Tací mirésă, nu mai plânge,
Că te-í duce la altă mumă,
Cu răsnița 'n bătătură.</p> <p>20 Infloriți, flori, de stați ca macu,
Că dașchií í-a trecut vacu!
Când eram la măica fată
Știam flórea cum se pórtă;
Dar dacá mă măritaí</p> <p>25 Dupè ușa o aruncaí,—
Multă dragoste stricaí!
Infloriți, flori, infloriți,
Că mie nu 'mí trebuíți;
Că mie când imí trebuíți</p> <p>30 Voi atunci că 'mbobocíți!</p> |
|--|---|

ZORILE MIRESEI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu—R.-Vâlcea.

<p>Fóie verde samulastră,
Zorile de diminéță
Tuturor se pare gréță,
Numai mie cu dulcéță,</p> <p>5 Că sint cu pućuța 'n brață.
— Fóie verde samulastră,
Bobocel de la feréstră,
Du-mi te, pućuță, acasă,
Că dorile se revarsă</p> <p>10 Și te așteptă mă-ta acasă,
Cu ocaua plină rasă,
Cu fripturica pe masă.</p> | <p>— Să m'aștepte cât de mult
De la neica nu mă duc,</p> <p>15 Că m'í-e drag în așternut
Și gurița să-í sêrut.
De la stele pên' la zori
Tóte stelele că pter,
Numai stéua stelilor,</p> <p>20 Ursătórea fetilor,
Șéde 'n pórtă rafuluí
Și 'mí judecă florile,
Ce-aú făcut mirósele?
Le-a împărțit cu fetile.</p> |
|--|--|

ZORILE MIRESEI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitru Valénu din Roșiorii-de-Vede.

<p>Zorile de diminéță
La tótă lumea cade gréță,
Dar mireseř cu dulcéță,
Că e cu ginerile 'n brațe.
5 — Zorilor,
Surorilor,
Ce siliți de vė vėrsați,
Multă dragoste 'mă stricați !
C'astă nópte n'am dormit,
10 Nicı la nópte n'am să dorm,
Să'mı trudesec trușor de om.
Tóte pásărelile dorm,
Numai páséřica mea
Tótă nóptea 'mı ciripia,
15 De hamur se jeluța !</p> | <p>— Zorile de diminéță,
Stránge-mė, mirésă 'n brațe,
Mė sėrută cu dulcéță.
Cocónă, miréso, of !
20 Ce-a fost verde s'a uscat,
Ce-a 'nflorit s'a scuturat;
Pėně ađı cu fetile,
Măine cu nevestile !
Tacı mirésă nu mai plánge,
25 Că te-oı duce la mă-ta,
Când o 'nflori salcia
Și-o face salcămu pere
Și tănjala mugurele.
Când o cānta ștıuca 'n baltă,
30 Atuncı te-oı mai face fată !</p> |
|---|---|

HORA MIRESEI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

*Ginerele**Nunul*

<p>— Haıda doı, cu doı, cu doı
Și noı neică, d'amėndoı.
Crućulița de argint,
Amėndoı ne-am potrivit ;
5 Crućulița de alamă,
Amėndoı sıntem d'o sémă,
Amėndoı ne-am potrivit
Și la ochı și la sprāncene
Ca doı porumbei în pene !</p> | <p>10 Fóře verde salbă móle,
Hopa, hopa, nune mare,
Cu doı finı d'ai dumitale !
Să trăiască și nașu,
Să ne dea gālbinașu ;
15 Să trăiască și nașa
Să ne dea gālbinașa !</p> |
|--|---|

CANTECUL CUMETRULUI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu din R.-Vâlcea.

<p>— Fóye verde de trei mure, Hi, cumetre, hi! La cârciuma din pădure, Hi, cumetre, hi. 5 Běuț ađi, běuț și mâine, Běuț patru-zecț de đile; Běuț prețul la cincț caț,</p>	<p>De vin nu mẽ săturaț. Běuț prețul la trei țepe 10 Ado vin, că mor de sete! Běuț prețul murgului Și céprazul surului. Věđuț sațul vinului, Hi, cumetre, hi!</p>
---	---

O URARE DE NUNTA

Auđită de Chr. N. Țapu de la moș Nicolae Bucur, din com. Predeal pl. Teleajen.

<p>— Bună dlminéța, cinstiț so- [criț marț! — Ce cătaț, Ce umblaț? — Noț ce cătăm și ce umblăm, 5 D-vóstră samă o să vě dăm! Noț am venit pe stelele cerului, Pě semnili pământului, Pě aburiț vântului, Și-am venit la d-vóstră aici! 10 Am věđut o stea verde, unde [mi se lasă. Or stéua să ni-o.aréțaț, Or răspunsu să ni 'l daț! Răspunsu nostru ce va să đică? Patru basmale de in,</p>	<p>15 Umplute cu hir Să ne ștergem gurile dė ghin, Că așa ne este dė la Christos, [Amin! Sănătate, masă, frumoasă, Inchinaiũ d-vóstră, 20 Acest pahar dė ghin, Pentru Mațca Domnului in- [chin, Pentru buna sěnătate a socri- [lor și sócrelor, Să vě fie dė ghine, Să vě věđ sănătoși, 25 Și voioși, Ca pe niște codrii tineri și fru- [moși!</p>
---	--

ORATIE DE NUNTA

Culésă de Ilie Constantinescu, din Dioști—Romanaji.

A se confrunta cele trei orații de nuntă, pag. 166, 182 și 183, din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

- Ascultați, frați, înțelegeți,
 Cu mintea vă culegeți,
 Ascultați și luați aminte,
 La vre-o câte-va cuvinte,
 5 Care în cărți ne stați scrise
 Și trebuesc astă-ți dișe.
 Când Dumne-deu cu cuvîntul,
 Facu cerul și pămîntul,
 Le-a dat podobe mărețe
 10 Și destulă frumusețe.
 Cerul împodobit cu sóre
 Și cu stele lucitóre ;
 Marea și apele tóte,
 Cu pești fără număr, glóte.
 15 Decî vrînd să se proslăvescă
 Fapta-î cea Dumne-dețescă,
 Intîndînd prea sfînta mână,
 Zidi pe Adam din țerînă,
 Dupè a sa asemênare,
 20 Cu cuvînt și cu suflare.
 Apoi vîdînd că nu e bine
 Să fie omul de sine,
 Somn lin trimise 'ntr'însul
 Și, când dormîa, veni la dînsul
- 25 Și dintr' a lui cóstă
 Făcu pe Eva, strămóșă nóstră.
 De aceea fiî acuma
 Lasă pe tatăl și mama
 Și doî cu doî se împreună,
 30 C'asa Dumne-deu voește
 S'a sa lege poruncește.
 Cinstiți socrii, acuma...
 Acești fiî ce 'ngenunchîară
 Și smeriți cu rugăciune,
 35 Vê cer astă-ți iertăciune,
 Sau că v'au greșit cuvinte,
 Din prostie și ne minte
 Și pôte că în acea vreme
 Veți fi diș niscai blesteme...
- Părinți răspund :*
- 40 — Iertați să fie,
 Să 'nfloréscă ca crinul,
 Să 'nverdiască ca măslînul
 Și 'n trai bun, prin tot locul,
 Să-î ție de pîr norocul ;
 45 Și 'n trai bun să se resfețe
 Până 'n adînci bêtrânețe!

VERSUL COLACULUI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Jón Vaca-iul, Ocna Sibiilor—Transilvania.

- Și mai bună diua la dumnea-
 [vóstră,
 Ce saltă, ce veselie,
 Ce lucru pôte să fie ?
 Ce stați aici adunați
 5 Dumnea-vóstră, iubiți frați ;
 Că noi multe mări am trecut
 Și sate
 Îndepărtate
- Am umblat,
 10 Și nimenea 'n cale nu nî-a stat.
 Cine sînteți dumnea-vóstră
 De ne țineți calea nóstră ?
 Dar fiind-că 'n cale ne stați,
 Mai bine 'n curte să ne lăsați,
 15 Cu incetul,
 Cu încetișorul,

- Să ne dăm cuvintul,
Cu adevărul;
Că de multe ce sînt și dese,
20 Nu le vom putea spune alese.
Tinărul nostru 'mpărat
Förte de diminéță s'a sculat,
Față albă a spălat
Chica négră a pteptănat,
25 Cu straie noi s'a îmbrăcat,
Murgul și l'a înșelat,
In trâmbiță a suflat,
Mare óste a adunat :
Două sute grănicerî,
30 O sută feciorî boierî,
Din cei mai mari
Nepoți de ghinărari.
Pe la răsărit de sóre
Aū plecat la vênătóre ;
35 Și-aū vênat țara de sus ;
Despie apus,
Pêně caii n-ó stătut
Și potcovele o pierdut.
Apoi ne lăsarăm mai in jos,
40 Pe un deal frumos
Ș'alergarăm
De vênarăm
Munții
Cu brađii
45 Și cu fagiî ;
Cerule
Cu stelele ;
Cămpul
Cu florile ;
50 Délul
Cu podgoriile,
Vâlcelele
Cu viorelele ;
Și satele
55 Cu fetele.
Când sórele rêsare,
Eșirăm la drumul cel mare.
Găsind o urmă de ffară,
Stătu tótă óstea 'n mirare
60 Și dîseră că e urmă de dînă,
Să fie 'mpăratului cunună.
Așta, se chibzuiră
Și se găsiră
Alți vênători
65 Mai cunosători,
Și dîseră că-î urmă de căprioră
Să fie 'mpăratului soțióră.
Dar nunul cel mare
Cu grija 'n spinare,
70 Călare p'un cal,—
Ca un căpitan,—
- Se ridică 'n scări,
Se umflă 'n nări,
Și făcu ochii róta.
75 Peste oștirea tótă
Și când incóce privi,
Aici zări
O floritică frumósă
Și drăgăstósă ;
80 Dar vędënd că nu 'nflorește,
Nici nu rodește
Și mai mult se vestejește
Ne-aū trămis penoi, trei lipani,
Călări pe trei juganî,
85 Cu córnelé cănite,
Cu unghiile costorite
Și cu códele 'mpletite ;
Ca cu toțiî să pornim
Și la curțile dumnea-vóstră
90 Să venim.
Pornirăm
Și venirăm
Pe fața pămintului,
Pe aburiî vëntului ;
95 Bënd
Și chiuind
Și din pistóle trăznind ;
Caii incurând,
Pe nări foc lăsând,
100 Ránchezând
Și din unghiî scăpărând,
Pân' am sosit
Și v'am găsit.
Acum florica să ne-o dați,
105 Căci de unde nu, nu scăpați !
Căci am venit cu tărănăcópe
De argint,
Să scótem florica
Din pămint ;
110 S'o scótem cu rădăcină,
S'o ducem la 'mpératu 'n gră-
[dînă ;
C'acolo se 'mfloréscă
Și să rodéscă
Locului să'î priiéscă
115 Și să numai vestejéscă !
Socrii micî,
Dumnea-vóstră ne vedeți
C'am venit aici,
Dar avem și dreptăți
120 Cu pecetă de la 'mpărăție.
Cine știe carte letinéscă,
Să vie la țépă 'n copită să ci-
[téscă ;
Cine nu știe
125 Să nu vie,

- Și ca de foc să se păziască !
Să ne dați un popă cu barba
[désă,
Să ne citescă carte-alésă ;
Să nu fie cu barba cănită
130 Să rămăie cartea necitită.
Saū vie-unul cu barba rară,
Să n e ție pên' de séră ;
Ci săefie unul cu barba ca fusul,
Să nu defe curênd răspunsul.
135 Răspunsul nostru să ni-l dați
Și 'n curte că ne lăsați ;
Că de unde nu, cu noi bine nu
[umblați !
Cinstite stariste de loc,
Ție-te Dumneđeū
140 Cu bine și cu noroc,
Mergī în casă,
Dupē masă,
Că este un colac frumos,
Semnul lui Christos,
145 Spre a împēratului cel tinēr
de folos !
Acela 'l căutăm ;
Acela să ni-l dați.
Noi nu sîntem invēțați sē bem
Pên' nu mîncăm.
- 150 Căci, când la maică mititei
[eram
Am luat o dată să bem
Pênē n'am mîncat ;
Și-a luat maica o plăcintă verde
Și așa ne-a plesnit peste u-
[rechīe,
155 Cât dumnea-vóstră cu toțiș nu
[ți putea crede.
Ba tata dac' a auđit,
Aū luat un lemn de după
[cuptor,
Și m'aū pălit de era să mor !
Puținel colac :
160 Sta-ți-ar de cap ;
Carne și maī puținică,
Mîncă'o-aī impuțită !
Socrii micī, dumnea-vóstră,
Să vē gātați cu cuptore de pită,
165 Cu buți de vin,
Cu porții legate de fēn,
Că vin patru-đeci de călărași,
Cu cai de se sparg de grași.
Și, de când sînt pe drum,
170 Aū mîncat tot paie
Și nu pot să saie ;
De n'or fi tóte gātate
Vē vor suna cojocu 'n spate !

ORAȚIA PINTENULUI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariul, Ocna Sibiilor—Transilvania.

- Și maī noroc bun la dum-
[nea-vóstră,
Să ne luați sēma nóstră.
Socrii micī, ascultați
Și 'n urechī băgați :
5 Noi ni-am dus pên' la un loc
Și am fost fără de noroc,
Ni s'a făcut calea cruce
Și nu ne-am maī putut duce ;
Și pentru aceia îndărăpt ni-am
[înturnat,
10 Să vē spunem cum am umblat.
Dumneavóstră caru ni l'ați im-
povărat,
Pogăniciu ni l'ați îmbētat,
Și fórte reū ni l'ați invēțat,
Să 'mpedice la deal carul și la
vale boiī.
15 El și aceia a făcut :
Coborāndu-ne din deal la vale,
A împedicat boiī și-a lăsat
[carul.
Caru s'a rēsturnat,
Când caru peste boi, când boiī
peste car.
20 Ce ni s'a întēmplat ?
Nunu peste nuna a dat.
Nuna acum zace pe pămînt,
[de mórte,
Nunu ar scula-o și n'o póte ;
Nunu ar vrea s'o gādele ;
25 Dar ea nu suferē,

- Caru 'n pèriū stă răsturnat,
Omenii cum au putut au scăpat;
La popă capu dedesupt i l'au
[apucat.
- El din dos se tot sălta
30 Dar capu d'acolo nu-î eșta,
Pêne nî-am apucat
Și-am ridicat
Și ôre-cum capu l-a scăpat.
Așta dar dumnea-vôstră să ne
[dați
- 35 Patru ômenî groșî la grumazî
[să tragă
Și patru boi să 'mpingă,
Să scôtem orî caru 'n deal,
Orî dealu 'n car.
Ș' un doftor bun.
- 40 Pe nuna să o ungă
Pe la pôle,
Pe din jos de cîngătore,
Pe unde o dore,
Dôr s'o maî scula din bóle.
- 45 Și a nunuluî să l-o puie la loc
Că i s'a rupt de prin nod.
Pe popa la cap să-l lecuîască,
Ca pe Duminică să pôtă să
[slujescă.
- Noi am fost avut și 'un diplaș
50 Fôrte frumos îmbrăcat:
Avea bunda și nădragî de su-
[glie.
Pe el petece numai o mie.
Avîa și-o șapchiă.
De... numai în fund i s'au fost
[spart;
- 55 Avea și 'n picîore niște dragî
[de ciobôte,
Numai ȧera rupte tôte.
Și noi ca pe un om de cinste
L-am pus să ședă maî 'nainte.
Și cum s'o răsturnat,
- 60 Un petec din tur 'l s'a luat
Și oblu într'o baltă au picat.
Și s'au sculat tot flotiăit.
Și, dacă l'am vedut,
Cu toțiî am fugit.
- 65 Și, când s'a scuturat odată să-
[racu,
Noi am fugit de el ca de dracu.
Așta dar dumnea-vôstră să ne
[dați un petec noî,
Socriî micî.
- Dumnea-vôstră vedeți c'am ve-
[nit aici,
- 70 Dar pentru aceia îndărăpt ne
am înturnat,
Că ôre-ce am uitat.
Mergî în casă după masă,
Unde-a ședut jupănesa mirésă
Că au uitat o năframă,
- 75 Fôrte mândră și frumósă;
Fie și de in
Cu care 'și șterg voînicii bu-
[zele de vin,
Și cine s'ar afla
De nî-or da,
- 80 Bună vâlcîag, ar căpeta.
De-o fi și de fuîor
Nouă și de-acele ni-î dor,
De-or fi și grósă,
Și aceia-î frumósă;
- 85 Dar de-o fi de călți,
Să vi-o trageți dumnea-vôstră
[prin dinți.
Ia-mî să cate sócra mică,
Că dór o fi maî voînică.
Că noi frumos om cinsti-o,
- 90 Cu cisme de vererită,
Cumpérate c'o grósită;
Cu cisme de căprióră
Cumpérate de la Sighisóra,—
De la vară când o secera,
- 95 In ele n'o degera.
Către socru mare
Nu s'a povestit nimic de acea
[întâmplare,
Ce s'au făcut,
Nu maî ȧe de desfăcut.
- 100 Să dați numai vre-o patru boi
Și vre'o cin-spre-ce oi.
Și vre-o șepte vaci
Și alte ce-ȧ maî da
Le rabđi și să tacî.
- 105 Noi am maî descălica,
Am maî sta,
Că cu dumnea-vôstră ni-ȧ drag;
Dar avem de trecut
Stânci,
- 110 Munți,
Cu brađi mărunți,
Intunecoși.
Să rămâneți sănătoși!

ORAȚIE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Văcariul—Oena Sibiilor—Transilvania.

- Ce-î asta, ce veselie,
 Ce lucru pôte să fie?
 Ce stați aici adunați
 Dumnă-văstră, iubiți frați?
 5 Că noi mult loc am umblat
 Și nicăieri n'am aflat
 Un lucru așa frumos.
 Trei luni sînt de când venim,
 Ne uităm și nu dormim,
 10 Și lucrurile sînt tocmit
 Încă nu ne sînt sucite.
 Mai vedem pórta legată
 Și cu paște ferecată ;
 Lângă dînsa multă glótă,
 15 Ostea 'ntinsă ș'adunată.
 Pórta legată cu paște,
 Glóta 'n cap să ne saște,
 Gândind să ne 'ngrijescă ;
 Căi să ne prăpădescă !
 20 Legată cu lanț de car,
 Că venim în zadar,
 Cu funie de fuior,
 Dór de noi v'o fost dor.
 Drept, aceia vë rugăm
 25 Și sfatu sănătos vë dăm :
 Să fiți cu noi bunți și blândi,
 Că nici nu sîntem flămânți,
 Nici nu ne temem de voi ;
 Măcar că sîntem trei sau doi ;
 30 Și noi avem glótă minunată
 Și fórte bine armată.
 Că a noastră cétă în car vine
 [înapoși ;
 Adică nu cu rēu, ferescă Dum-
 [nezeu !
 Sfârșitul e bun
 35 Precum și dumnea-văstră ați
 [prins de veste.
 Apoi, cinstite vornice,
 T'am mai spune óre-ce,
 Spune multe și nu ne pasă.
 Dumneđu să te vadă,
 40 Și nădragii să-ți cadă
 Și să-ți dea Dumneđu noroc
 Să umbli cu opinci de porc ;
 Și Dumneđu să te trăiască
 Gura să și se lățiască,
 45 Urechile ca fereștile
 Și ochii ca țerile !
 Nu ne lua așa cu cuvîntul
 Ca pulberea vîntul
 Și nici nu mē tem
 50 Că noi ómeni mulți avem
 Și sîntem întregi ca mērul
 Și grăim tot adevērul.
 Tînerul nostru crăișor,
 Plin de părăsitul dor ;
 55 S'au sculat de dimineță
 Și spălându-se pe față,
 D'o sēptēmānă, d'o lună,
 Pentru acēstă tribună (mirésa)
 A luat un buciūm mare
 60 Și a suflat de trei óri tare
 Și a adunat óste mare.
 Și de el bine asculta
 Patru-deci de cālărași,
 Cu cai de sē sparg de grași.
 65 Tot insul vine cu doi,
 Vine ostea 'napoi,
 Înșirată tot doi cu doi,
 Precum și dumnea-ta știți.
 Noi prin codrii am umblat
 70 Și prin munți am intrat.
 Munți am strēbătat
 Și cāmpurile frumoase,
 Dumbrăvile rēcorose ;
 Când ne-am aflat în mijloc,
 75 A stat óstea pē loc.
 În loc sînt două urme de fiară.
 Craiul avēnd nevoie de sfat,
 Pre ai sēi au adunat.
 Sfetnicii au sfătuit,
 80 Filosofi au ghicit
 Că n'o fi urmă de fiară,
 Nici de sālbatășoră,
 Ci de a sa dăruiță,

- De soț să fie iubită !
 85 Așa crafuluși lasă tote,
 Adună ale sale glote
 Și a făcut cu calul rotă.
 Și pre noi din ostea totă,
 Fiind caii mai fugaci
 90 Și din gură mai ischitaci,
 Ne-aș trimis mai înainte,
 Să călătorim ferbinte,
 Ispitând mai din tărie
 D'o mânăstire din trevire.
 95 Noi am venit ca prin vânt,
 Și prin semne pre pământ,
 Pe a cerului lumină,
 Prin rața destulă,
 Pe urma a doue fiare,
 100 Prin țară, până la acest cap
 [de sat,
 Unde-î un pod stricat.
 Și aș rupt și o blană cu mine,
 Ș'am cădut fără rușine,
 Cădu și a mea soție.
 105 Cu o așa minune tare
 Până când ne-am sculat,
 Urma ni s'a astupat.
 Eși o babă sbârcită
 Spre al nostru folos iubită
 110 Și spus'a să nu ne pasă,
 Să mergem din casă 'n casă,
 Până la acela car,
 Unde stă al nostru noroc.
 Noi aicea vedem multe fete,
 115 Sfātuindu-se sub perete ;
 Multă glotă adunată
 Spre ce-va mare gatată.
 Aci urma ne-a adus,
 Precum și baba ne-a spus
 120 Și acuma rău vă pasă
 Să ne faceți loc în casă.
 În curte să ne lăsați
 Și urma să ne-o arătați,
 Ori calea să ne-o îndreptați.
 125 Apoi, cinstite vornice, și-am
 [mai spune ore-ce:
 Sburând găștile din sat,
 Lupul de le-ar fi mâncat !
 Că s'aș făcut calea cruce,
 Și nu ne mai putem duce.
 130 Apoi, cinstite vornice,
 Și-am mai spune ore-ce :
 Nu ne lua așa cu graba !
- Dar de vreți să știți mai bine,
 Apoi eu îți voi mai spune
 135 Adevărat că sintem soli împă-
 [rătești,
 Vorba să nu ne-o clătești !
 Că al nostru crăișor
 Cu al cuvintului dor,
 Pe acest loc ore când
 140 Crăișoru, când-va umblând,
 A găsit fiică cuvintătoare anu-
 [mită,
 Cu cisme noue 'ncălțată,
 Cu hafnă neagră 'mbrăcată,
 Mutată la cap și mare,
 145 Bălțată sub barbă tare.
 În curte să ne lăsați,
 Ori pe ciuta să ne-o dați.
 Apoi, cinstite vornice,
 Și-am mai spune ore-ce :
 150 Noi de aceia ne dăm solia,
 Ca să ne iasă simbria.
 —Băgați-vă 'n lăuntru 'n casă
 Că în cornul cel de masă
 Stă un colac frumos,
 155 Spre al vostru folos ;
 Împănă, bine gătit,
 Și cu multe 'mpodobit.
 Și stă și-o ploscă cu vin
 Și-o mânăștergură de in,
 160 Ca buzele să le ștergem
 Și 'ncălziți de vin să mergem !
 — Fărte vă mulțumesc dum-
 [nea-văstră,
 Că nu sintem învățați
 Să bem până nu mâncăm.
 165 Când la maica mititei eram,
 Am luat odată să bem
 Până n'am mâncat ;
 Iar ea s'a mâniat
 Și nu ne-aș mai dat.
 170 Apoi, cinstite vornice,
 Și-am mai spune ore-ce :
 Buși de vin,
 Care de fân,
 Ověz bine vinturat,
 175 Caii albi și gatați,
 Masa gatată,
 Palită 'nfrumusețată,
 Că de n'or fi tôte gătate
 Îți vor suna pugnii în spate !

STRIGATURI

STRIGATURI

FRUNȚULIȚA BUSUIOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.
A se confrunta varianta No. 265, pag. 210, colecția d-lui Bibicescu.

Frunđuliță busuioc,	5	Și cele d'ău mai rămas
Iar n'avem fete la joc.		Le cură mucii pe nas ;
Hora mare fete n'are,		Și voi băieți cari se deți,
C'ău murit de gălbinare ;		Faceți bine le ștergeți !

HORA MARE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Hora mare
Băieți n'are,
C'a murit de gălbinare.
Iar n'avem fete la joc.
Și stăm cu știru pe bot !

TRECUI RIU ARS DE SETE

Auđita de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.
A se vedea varianta No. LXXXVII, pag. 384, colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Trecuți riu ars de sete,
Mă 'ntâlnii cu două fete ;—
Fetele cu bete nouă,
Săruta-le-aș p'amëndouă ;
5 Și pe una tot-d'auna,
Că i-a fost mai dulce gura !

FETELE AȘA ȚIC

Auđită de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Fetele așa Țic,	Nóptea 'n sat.
Să mă 'nsor cât is mic.	Țiua 'n ciurda vacilor,
Nevestele Țără Țic,	Nóptea 'n patu nanelor ;
Să mă las să nu mă stric.	10 Țiua 'n ciurda bořlor,
5 Să mă las nițel mánzat :	Nóptea 'n patu mândrelor !
Țiua 'n ciurdă,	

SAPA DRACU'N VOI FICIORI

Auđită de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Sapă dracu 'n voi, ficiorǐ,
 De ce voi nu vė 'nsurați
 Și pe noi să ne luați?
 Niște mucoși ce-o rămas,
 5 Numaǐ trag mucii pe nas !

NEVASTA DE ASTA IARNA

Auđită de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Nevastă de astă Țarnă :
 Trage la bărbat o palmă.
 — Nu mă călca pe chicior,
 Că te știu de ce țī-e dor.
 5 De țī-e dor de sėrutat,
 Calcă-mė pe ăștă-palt !

FOIE VERDE DE TRIFOI

Auđită de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Fóie verde de trifoï,
Nu sint fete ca la noï;
Da maï sint intr'alte sate;
Da's cu gurile căscate!

PAGUBA DE CINCI GROȘIȚE

Auđită de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Pagubă de cincî groșițe,
Că ești prea mare la țîță;
Pagubă de cincî crițari,
Că ești prea lungă la nari!

HAI, SARACU SULIMANU!

Culésă de Chr. N. Țapu din Roșiorii-de-Vede — Teleorman.

Haï, săracu sulimanu,
Cum mărită gugumanu!
Săracile decile,
Cum mărită secile!
5 Săracile sutele,

Cum mărită slutele!
Mă bucuraï la avere
La străchinî și la ulcele,
Vaï de păcatele mele!

ARE POPA DOUE FETE

Auđita de Chr. N. Țapu în Costești—Vâlcea.

Are popa două fete,
 Amëndouă stau să fete :
 Una fată la Ispas,
 Când e laptele maî gras ;
 5 Alta fată la Crăciun,
 Când e laptele maî bun.

FATA POPII DIN SALIȘTE

Auđita de Chr. N. Țapu în Costești—Vâlcea.

Fata popii din Săliște
 Șade 'n c... și 'mpușcă găște.

MAI STRANGE-TE, LELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul P. Brândușianu, Costești—Vâlcea.

Fôte verde de stâmbriü,
 Maî strânge-te, lele 'n brëü,
 Că mă bagî 'n foc de viü ;
 Cu ale tale margheolii
 5 Mă băgași în foc de viü !

VERDE FOIE MER SALCIU

Culésa de I. Odor de la Marița Diaconescu, Cîreș—Prahova.

— Verde fôie măr sălcii,
 Fată de cântaragiü
 Nu te strânge tare 'n brëu
 Că mă bagî in foc de viü!
 5 — Lasă, neică, să te bag,
 Că prea te-am iubit cu drag!

MAI BAIETE FERMECATE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frașila—Novaci—Gorj.

— Măi băiete, fermecate, Pe uliță nu te-abăte, Că sint fetele turbate, Nevestile fermecate.	Și bētrâna Ploșestēna, 10 Ce femeie ie sērmana! Vinu-î bun, ocaua-î mare, Bēu voinicîi, se omóră. Fôie verde solz de pește, Pe mine cin' mă topește?
5 Fôie verde de tutun, Și popă iese nebun, De ce-aü pus cărșma 'n drum, Oprind ori-ce voinic bun?	15 Refenēua de neveste Și fete de cășmărețe!

NEVASTA C'A MEA FRUMOASA

Comunicată de Ión Tânăsescu; auđită de la lautarii din Focșani.

Nevastă c'a mea frumoasă Nu ie 'n sat la d-vóstră; Cându-î pomenești de furcă, Ea ia strău și se culcă	5 Și se'nvelește cu sacu Și dórme pēn'o ia dracu. Cându-î pomenești de vărjea! 8 Par'că intră dracu 'n ea!
---	---

CAT ÎI CERNADIA MARE

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Cât îi Cernădia mare
 Dragoste în ea nu are,
 Dar Novaciî mititeî
 A'mpuîat dragostea 'n ei !

FETELE DE LA NOVACI

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Fetele de la Novaci
 Nu sint fete, ci sunt draci ;
 Bagă mâna în nădragî
 Par'că bagă după raci
 5 Și scot d'un păpușoi,
 Cu ochiî ca de rătoi !

DRUM LA DEAL ȘI DRUM LA VALE

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Drum la deal și drum la vale,
 S'a luat lumea de mirare
 Că's marghiol și mă țiu mare ;
 Și'n pungă nici cinci parale,
 5 Numai așa mămligiî,
 Lipită pe fundu pungii !

FOIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

— Fóie verde și-o lalea,
 Jócă și nu prea juca,
 Că cămașa nu e-a ta;
 Când oi merge acas' ți-o ȳa.
 5 Ađi, ți-o ȳa, mâine ți-o ȳa.
 Și rêmâi cu trénța ta.
 — Mai am una de bumbac,

Ruptă 'n c... și după cap.
 — Mě dusei la sócră-mea
 10 Și-o găsił c-o trénța rea,
 Cea mai bună și-o cărpia ;—
 Șapte gheme și-o undrea,—
 Și-ața nu'ı mai ajungea.

DA-TE, LELE, NU TE DA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

— Dă-te, lele, nu te da,
 Că cămașa nu e a ta;
 Ađi ți-o dá, mâine ți-o ȳa
 Și rêmâi cu trénța ta!

FOIE VERDE MURELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Fóie verde murele,
 Frumóse sint unele
 Și nu le știu vorbele;
 Când se duc cu pânzele,
 5 Să mă duc și eú după nufele,
 Să petrec ȳiua cu ȳele!

ȘI SA MIRA NEAMUL MEU

Auđita de Chr. N. Țapu în Novaci de la horă.

Și să miră neamul meu
 Ce flăcău m'am făcut eu ?
 Că cu turu nădragilor
 Fac părtie vacilor,
 5 Și, când merg pe cositură,
 Imi dau păișele 'n gură.

VERDE FRUNȚA PELINIȚA

Auđita de Chr. N. Țapu în Novaci—Gorj.

— Verde frunđă peliniță,
 Draga nechiș copiliță,
 D'astă vară sugeai țigă
 Și-acum dai nechiș guriță.

5 Dice maică-ta ceva
 De ce 'mi dai mie gura ?
 Maică-ta nimic nu ăice,
 Că știe că-î gura dulce.

ȘI MAI DAȚI CU GURILE

Auđita de Chr. N. Țapu în Novaci—Gorj.

Și mai dați cu gurile,
 C'am gătat minciunile.
 Bagă mâna după ladă,
 Scóte la minciuni grămadă.

5 Bagă mâna 'n săcătau
 Scóte la minciuni mereu ;
 Bagă mâna pe supt pat,
 Că mai e un sac legat.

DI-O, DI-O N'O SMINTI

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

<p>Di-o, di-o n'o sminti, Când oi începe a-te trânti Și la naiba-oi pomeni. Di-o, frate, ca la frate, 5 Să-ți dea Domnul sănătate, Sănătatea oului Și puterea bouluș. Di-mi-o neică sdrâncănită, Că mi-î mândra hodinită. 10 — Hodinită, pe dracu,</p>	<p>C'a bătut'o bărbatu ! Iasă afară și suspină, C'a bătut'o făr' de vină. N'a bătut'o cum se bate 15 Și-a pus'o drept pe spate, Să dea trupul chinuluș, Facă baniș biruluș; Să se dea drept pe spate, Facă baniș jumătate, 20 Jumătate a treia parte !</p>
--	--

VAI DE MINE MOR DE CALD

Auđită de Chr. N. Țapu de la Novaci—Gorj.

<p>Vai de mine mor de cald Și n'am apă să mă scald. Și fuseș la riu sec Și vruseș că să mă 'nec. 5 Iară frunđă de susaș, Și avuseș parte c'un paș,</p>	<p>Scăpaș de nu mă 'necaș. Frunđușiță usturoș, Este o baltă drept voi 10 Și-î plină de lăturoș; M'aș băga de m'aș scălda, Frică mi-î că m'oi 'neca !</p>
--	--

MANDRO, MANCA-TE-AR CAINII

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

— Mândr'o, mânca-te-ar căniș,
Tu mé 'nvējaș a iubi,
A iubi și strânge 'n brațe
Și a sêruta cu dulcêță
5 Și pe nuor și pe ceață,
Că ai gură cu dulcêță !

STRIGATURA DE HORA

Culésă de Chr. N. Țapu de la tinerii jucători din hora din Novaci—Gorj.

- Ascultați, ficii, la mine,
Să ve spuți pe sërba bine,
Să nu dăm de vre-o rușine,
Că sintem ómenii de fire.
- 5 Frunduliță bob năut
Puneți una la pămînt,
Ce n'am vëdut de când sint !
De la una, sus la douë,
Coperiți-o să n'o plouë.
- 10 S'a dus una, mai e una,
Pën'om porni pe nebuna.
Dați-i una,
Luați-i urma !
De la douë, sus la trii
- 15 Va! de mine, ce iubiți ? !
Nevastă cu trei copii,
Parcă fu sate puști.
S'a dus una, mai e douë
Coperiți-o să n'o plouë.
- 20 S'a dus douë, mai e una,
Să jucăm cu toți 'ntr'una
Pën'om porni pe nebuna.
Dați-i una,
Luați-i urma !
- 25 De la trei și sus la patru !
Lelițe din Calafatu,
Lepădați cu dreptu patru ;
De la patru, sus la cincî
Și o pereche de opincî
- 30 Să le rup jucând aici.
De la cincî și pën'la șase,
Leliță cărciumăresă,
Lasă-mă de sëră 'n casă,
C'afară plouë de varsă.
- 35 Și simbrie nu țî-o! cere
- Numa să mă lași la piele,
Să țî-o b... pîntre picere.
De la șese pën'la șapte,
Pișc'o, mușc'o măi bățete,
40 Și mi-o 'ndrăptă la părete,
Să plesnescă iia 'n spete.
De la șapte pîn'la opt,
Cucuruzu nu s'a copt ;
Da d'o fi vre-o vreme bună,
- 45 S'o còce nòptea pe lună.
De la opt și pën'la nouë,
Ctocărlia sus pe ouë ;
Mie unu, popii douë ;
De la nouë, sus la dece,
- 50 Părëuț cu apă rece
Pe la pòrta mândrii trece ;
Cine-o bea de dor îi trece,
Cine-o bea pornește grea,
Cine nu remâne așa.
- 55 Dar din dece
Ce mai trece ?
I-auđi una, i-auđi douë,
I-auđi trei și i-auđi patru,
La pămênt și bateți patru !
- 60 De la patru dați-i drumu,
Că s'a 'ntăritat nebunu.
Că nebunu când se pornește,
Jócă pênă' nebunește ;
Că nebunu când se pune
- 65 Jócă pênă face spume.
Tate curmu și stoborii,
Că s'a 'ntăritat feciorii ;
Tate curmu și pàrmaci,
Că s'a 'ntăritat dânacii !

STRIGATURA DE HORA

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu, abs. seminarist, de la Gh. Mihaï, Topoloeeni—Muscel.

- Lăsați dura pe călcâi,
Ca mōra pe căpătâi
Și la fete să le-o puț,
Nevestelor să le-o bag.
- 5 Să jucăm hora cu drag.
Strigă popa din Brăila
Și cu soru-sa Păuna
Să ținem dura la una.
Dați-î una
- 10 Luați urma !
Ciocârlanu sus pe ouă,
Țineți dura pên' la două.
S'a dus una, măi e una
Pên' om porni pe nebuna.
- 15 Dați-î una,
Luați-î urma !
Fōie verde samulastră,
Al treilea de casa noastră,
Să rōgă vecina noastră
- 20 S'o fac din fată nevestă.
Eū de rugăminteā eī
I-așternuī fășii de tel
Și făcuī dupe obiceiū.
Puneți dura pên' la trei.
- 25 S'a dus două, măi e una
Pên' om porni pe nebuna.
Dați-î una,
Luați-î urma !
Ciocârlanu deșelat
- 30 Sări gardu tot pe lat ;
Se jelui la 'mpēratu.
Să ținem dura la patru.
S'a dus una, măi e trei
Pên' om porni pe Andrei.
- 35 S'a dus două măi e două,
Țineți dura pên' la nouē.
S'a dus trei și măi e una
Pên' om porni pe nebuna.
Dați-î una,
- 40 Luați-î urma !
- Frunđulită de sipici,
N'ați veđut dura p'aici ?
Ba ulte-o, neică, în urđici,
Face la fete opinci,
- 45 Să le rupă jucând aici.
Țineți dura pên' la cincī.
Și mī-a đis popa Năstase
Să ținem dura la șase.
S'a dus una, măi e cincī
- 50 Pên' om porni pe Drăghici,
A intrat cotoiu 'n lapte
Și pisica jumătate.
Țineți dura pên' la șapte.
S'a dus una, măi e șase,
- 55 Pên'-o veni și Năstase.
S'a dus două, măi e cincī,
Țineți dura, măi voinici !
Și mī-a đis un potropop
C'ar mânca un porumb copt.
- 60 Țineți dura pên' la opt.
S'a dus una, măi e șapte,
Ese cotoiu din lapte.
Tăieți curmu și-î dați drumu,
Că s'a 'ntăritat nebunu.
- 65 Și ne-a đis, mă, sațu nouă,
Să ținem dura la nouē.
S'a dus una măi e opt,
Când đicea un potropop
C'ar mânca un porumb copt.
- 70 S'a dus două, măi e șapte,
Ese cotoiu din lapte.
Tăieți curmu și-î dați drumu,
Că s'a 'ntăritat nebunu.
Să bem vinu pênē-î rece,
- 75 Să ținem dura la đece.
S'a dus una, măi e nouē,
Știți ce ne-a đis satu nouă ?
Să ținem dura la nouē.
Și s'o rupem drept în două.

FOIE VERDE TREI GRANATE

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Constantin Dobre, din Horez—Vâlcea.

Fôie verde trei granate,
La fântâna din Vârtôpe
Lemnele sunt strâmbe tôte,
Nevestele curve tôte,

5 Babele pe jumătate,
Fetele umblă turbate,
C'au rămas nemăritate!

FRUNĐULIȚA TREI MIGDALE

Culésă de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, lăutarul, din Bistrița—Vâlcea.

Frunđuțiță trei migdale,
Merg la deal și merg la vale
Pe la curtea dumitale;
Și sint fudul și mă țiu mare
5 Și nu iubesc pe fie-care.

Alții dau cu miile
Și iubesc nebunele;
Eu nu dau nici o para
Și iubesc pe care oi vrea!

UCIGA-TE CRUCEA DRACE

Culésă de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, lăutarul Bistriței—Vâlcea.

Frunđuțiță trei spanace,
Ucigă-te crucea, drace!
Trimesei șapte olace,
Nu'mi-aduci pe mândra'n cöce?
5 Trimesei dracu al mic,
N'am folosit mai nimic;
Trimesei dracul mai mare,
Vine pe mândra călare,
Prin gloduri și prin colțane,
10 Cu tăgarța cu bomböne.
Că muțerea fiște-care

Umblă pe dracu călare.
Ia cărpa și 'și légă capul,
Ca să mi-o credă bărbatul.
15 -- Măi bărbate fermecate,
Tu te lauđi că m'oi bate,
Dar sint mâinele legate
Cu lanțuri ferecate,
Ca fașa copilului,
20 Să iubesc al dracului,
Din pizma bărbatului!

FRUNȚULIȚA RUG INTINS

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul G. Paicu, Bistrița—Vâlcea.

Frunțuliță rug întins,
Sêrută-mă, neică, 'n dinți,
De buze să nu te atingi;
Că's buzele cântărite
5 Cu cântar

De la fierar,
Le păstrez unuî primar ;
Dar primarul tinerel,
Se ține dorul de Iel !

MANDRULIȚO, PENTRU TINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul G. Paicu, Bistrița, Vâlcea.

Mândrulițo, pentru tine
Mă-aș da inima din mine ;
Dar pentru ai voștri d'acasă
Inimăora nu mă lasă !

CANTECUL CIOCOILOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Paicu, Iăutarul Bistriței, Vâlcea.

Frunțuliță barlaboî,
F...u-mi-vă de ciocoî,
Venit'a vremea d'apoî,
Să punem primari din noi,
5 Să vă judece pe voi,
Cum ne-ați judecat pe noi !
Să punem și comitet,
Să judece pe prefect.
Consiliu satului
10 S'a făcut ai dracului.
Când le dai ocaua plină,

Iți fac judecată bună ;
Când le dai ocaua rasă
Iți fac judecat'alésă.
15 Dar notarul satului
S'a făcut ai dracului.
Când îi puî jalba pe masă
Se face că plécă acasă,
Și te 'njură de nevastă.
20 Dar când scoți d'un icosar
Sare ca un armăsar,
Iți vorbește ca un țințar !

DESTUL VOINICEL MI-AM FOST

Culésă de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, Bistrița—Vâlcea.

Destul voinicel mî-am fost
 Și la minte mî-am fost prost,
 Și 'n vîrstă că mî-am venit
 Și mîndrele m'au urit!
 5 De m'aș pune intru 'n-adins

Pe mîndruța să mî-o prind,
 Să mî-o prind cu cine-va,—
 Că cu mine nu mai vrea,
 F...tu-i legea mîne-sa.

FOIE VERDE LOBODA

Culésă de I. Constantinescu, Dioști—Romanai.

Fôie verde lobădă,
 Fă cu mine, fa dodă,
 Fă cu fecior de vėduvă;
 Dacă n'eî face cu mine,
 Dracu tot face cu tine!

COLEA'N VALE LA ISVORE

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Ión Țuguî din Roman—Vâlcea.

Fôie verde sălcioră,
 Colea 'n vale la isvore,
 Supt umbră de sălcioră,
 Bea un naș cu finișoră,
 5 Și béu vin de cel pelin,
 Pelin bun de rosmarin.
 — Ține, dragă, vin de bea,
 C'am un gând cu dumneata,
 De-aî mai bea, de n'aî mai
 [bea !

10 — Nu este, fine, păcat
 Pentr'un pustiū de sėrutat?
 — Țațo, are nașu parale,
 Plătește la sārindare,
 Fântăne la drumurî marî,
 15 Te ispășesc de păcate
 Și de dragoști fermecate!

FOIE VERDE DE-O MASLINA (VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu, Dioști—Romanai.

<p>Fóie verde de o maslină, Fină, fină și iar fină, Ieși în deal pe la grădină, Să te iubesc ca pe-o strină. 5 — Nașule, n'o fi păcat ; Trei copii mi-ai creștinat, Două fete și-un băfat !</p>	<p>— Lasă, fină, nu-î păcat C'are nașu-tău parale, 10 Face cruci și sărindare Și le pune 'n drumul mare, Cine o trece să se 'nchine, Să róge finii de bine !</p>
---	--

FOIE VERDE BOB NAUT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iăutarul P. Brândușianu, Costesci—Vâlcea.

Fóie verde bob năut,
Dracu, naiba te-a știut
C'ai fost bună de iubit,
Că te iubiam mai de mult ?

FRUNDULIȚA DE-O SIPICA

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Mateiaș, com. Mieța—Dolj.
A se confrunta varianta No. 402, pag. 381 din colecția d-lui I. G. Bibicescu.

— Frundulița de-o sipică,
Costică, batista-ți pică.
— Ia-o, Leană, și-o ridică
Și mî-o spală 'n lăcrămióre,
5 Usuc'o la țîțșóre !

LA TULPAN, LA CRUCEA 'NALTA

Culésă de Ilie Țonstantinescu de la Ionița Gh. Mateiaș, com. Mîeița—Dolj.

La tulpă, la crucea 'naltă, Se 'ntălnesc fată cu fată : —Ce-o să ne facem surată, C'am rămas nemăritate?	Că sint nalți și sprâncenați, Nu ca la noi niște pârliti, Cu genunchii prigoriți. Unde ved țărițele, 10 Miorlăie ca mățele.
5 Ș'aidi la Porésta la dănac,	

MANDRULÉNA, PENTRU TINE

Culésă de Ilie Țonstantinescu de la Nic. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Măndrulénă, pentru tine
Mi-aș da sufletul din mine;
Dar pentru bărbatu-tău
N'aș măi călca pragul tău!

DOMNE, CE-AM AJUNS

Culésă de Chr. N. Țăpu de la Iăutarul Const. Dobre, Hurez—Vâlcea.

Verde frunță lemn de sus, la veți, Dómne, ce-am ajuns : Să fiu la curvă supus Și supus și aplecat.	Tótă nóptea am tremurat, La un colțuleț de gard. La o cruce de feréstră, Pentru-o curvă de nevastă!
5 Pentr'un pic de sêrutat,	

MANDRA MEA E O TELELEICA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Const. Dobre, Horez—Vâlcea.

Mândra mea e-o teleleică,
Că popa îi ia scurteică
Și primaru iminei
Și logofétu cercei;

5 Ajutoru ȳ-a luat bumbac,
De șȳ-a vĕrgat cârpă 'n cap,
Că mȳ-a fost de ris in sat.

DE TREI AI PRIMAR FUSEI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Const. Dobre, Horez—Vâlcea.

Verde frunđă trei costrei,
De trei ai primar fusei
Socotĕla n' o detei.
Și-oȳ da-o la primă-vară
5 Cu capu la mândra 'n pólă!

TREI IBOMNICI AM PE LUME

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ión Bușă, din Ciauuru—Gorj.

Frunđă verde trei alune,
Trei ibomnici am pe lume;
Vrei să ȳ le spuȳ pe nume?
Una șade lângă mine;
5 Una'ȳ de la deal de mine,

Cu casa cĕoplită bine,
Cu bărbatu nătărău,—
Acolo mă trag și eȳ;
Fie bine, fierĕu,
10 Orȳ mȳ-o fi de capu meȳ!

ME ROG DOICA DOICULIȚA,

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul I. Bușă, Ciauru—Gorj.

Fôie verde peliniță,
 Mă rog, doică, doiculiță,
 Să mă fac stăpân pe țiță
 Ca sêrbu pe lubeniță ;
 5 Să mă fac stăpân pe ele
 Ca ungurénu pe mfele !

VERDICICA TREI SARMALE

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ión Bușă, com. Ciauru—Gorj.

Verdicică trei sarmale, Și-am o mândruță la vale, Cu cămașa albă flóre, Când o vede neica móre. 5 Dar de-o vede un logofăt Uită și condei și tot,	Să fie cu ea p'un loc. Vedî, al dracuî logofăt, Aseră trecu prin foc 10 Și'î cu mândr'acum p'un loc, Și se sêrută de foc!
--	---

CUM AȘ FACE, FA MARIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului S. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fôie verde peliniță, Peliniță, gutuiță Și-o chită de albăstriță, Cum aș face, fa Mariță,	5 Să'mî vèd mǎnile la țiță, Picîórele supt rochiță, Să te sãrut în guriță Și-apoi să mor, neiculiță ?!
---	---

FRUNȚULIȚA FOI MARUNTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Iăutarul Săcelului—Gorj.

<p>Frunțuliță foi mărunte,
Tóte paserile cântă,
Ies mândruțele și-ascultă.
A ȳșit și mândra mea
5 Să'și-asculte paserea,</p> | <p>Cum îi cântă patima.
Patima eî din fetie
Și-a neîchii din teciorie!
— Mânce-ți trupu pușcăria,
10 Cum mi-ai mâncat tu fetia!</p> |
|--|---|

FRUNȚULIȚA D'ARTĂRAȘ

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frațila, Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta «Nașul și finul» pag. 334—335, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

<p>Frunțuliță d'artăraș
— F...u-ți legea ta, de naș,
Cu cine mă cununași?
Cu uritu satului
5 Cu proptéua gardului!
— F...u-ți crucea ta, de fine.
Nu ți-a fost ochii la tine,
Să te uiți la tónța bine?
— Nașule, asér' la lumínare</p> | <p>10 Imi părură ca o flóre.
Fuse nóptea 'ntunecósă,
Luminarea fiștelósă,
Imi păru tónța frumósă.
Di i nașule să se ducă,
15 Că la nópte o mánânc;
Cine dracu s'o sărute?
Ochi-i curge,
Gura-i pute!</p> |
|---|--|

NU ȘTII VECINE CE-VA ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frațila, Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta «Hi cumetre», pag. 336, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, și «Nevasta bolnavă», pag. 203, colecția de cântece Marian S. Fl.

<p>— Nu știi, vecine, ceva?
Mi-a bolnăvit nevasta!
— Ba eú știú, vecine, bine,
Câte lécuri sint pe lume</p> | <p>5 Tóte sint in sên la mine.
Injugă boii și-o ȳpsóră
Și fă-te a pleca la móră,
Că nevasta ți se scólă!</p> |
|---|--|

ȘI ȚI-AM SPUS EU SAMBATA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frățila. Novaci—Gorj

Frunđușiță de ridiță,
 Și ți-am spus eu Sâmbătă,
 Ca să vii Duminică
 Că-ți maiea la biserică,
 5 Taica 'n sat la cârcumă,
 Eu acasă singură,
 Culcată pe scândură,

Cu mâna la inimă.
 Ia-mă 'n brațe, strânge-mă
 10 Și pe pat aruncă-mă
 Și la burtă trage-mă :
 Când oi vedea că mi-e rușine,
 Atunci să mă strângi mai bine !

CE CAȚI, LELE, PE COLNIC ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Pojogeni. Gorj.

A se vedea varianta «Craii», pag. 339, colecția D-lui G. Dem. Teodorescu.

— Fôie verde tiriplic,
 Ce cați, lele, pe colnic
 C'o vacă și-un vițel mic ?
 —D'un drăguț de ibomnic.

5 Verde verde samulastră,
 Vițelul să'l potopescă,
 Ibomnica să'mi trăiască,
 8 Să vie să mă iubescă !

PENTRU TINE, DRAGA FATA

Comunicată de D. Brezulescu, Novaci.

Pentru tine, dragă fată,
 Perdui noptea jumătate,
 Așteptându-te la poartă
 Și tu dormi, dormirea-ți mórta !

TOATA NOPTEA BAT LA PORTA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Michai—București.

Fóie verde fóie lată,	C'asta fuse cu necaz !
Tótă nóptea bat la pórtă	10 M'aruncă peste pârleaz,
Și tu dormi, dormir'ai mórtă !	Intr'o grópă cu urđici,
O cătea mare bălțată	Socoteam că e lăptuci,
5 Mě goni ograda tótă ;	Imi făcu pfelea bęșici !
Când fuse la un pârleaz	Pentru o fleórtă de muřere,
Mě 'ntâlni c'un căine bréz,	15 Imi prăpădii bñata pfele !
Fir'ar al dracului ađi,	

DUMNEDEU M'A POTICNIT

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Ion Țaguț Iautar—Roman (Vâlcea).

Dumneđu m'a poticnit	5 Iăcuț pfelea tot bęșici.
Intr'o grópă cu urđici,	Când țera la sėrutat,
Am gāndit că sīnt lăptuci	Nu puteam de scārpinat !
Și țele fură urđici,	

PUICA DAU SA VIU LA TINE

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ion Bondoc, Bobu—Gorj.

Puică, daű să viu la tine,	Grădina pe jumėtate,
Căini ței se daű la mine.	Mi-a rupt baltonașu 'n spate,
O cătea nęgră bălțată,	Pantalonil jumėtate !
Fir'ar a dracului mórtă !	10 Și eű sīnt un om milos
5 Și la gāt cam gulerată,	Dă 'ngenuchi la dęnsa jos
M'a gonit ograda tótă,	12 Și-ı desfac lucru frumos !

SPUNE'MI, MANDRO

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariu, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

— Spune 'mî, mândro, poțî, nu
[poțî ;
Cu vorba să nu mă porțî.
Spune'mî, mândro, viî, nu viî,
Cu vorba să nu mă țî !
5 Nu mă purta cu mincunî,
Că-țî umplu ceafa de pumnî !

MAI, BADIȚA, TU EȘTI CANE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariu, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

— Măi, bădiță, tu ești căne, Că nu viî sêra la mine !	El ce ședea lângă tine Era bun pretin cu mine ;
— Ba, tu, mândro, ești cățea, Că și-aseră am fost la voi,	El ce ședea lângă masă Era cu inima arsă,
5 Și tu ședeăî între doi.	10 Ca și mine la ferestră !

BATA-TE CRUCEA BARBAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, Iautar, Pociovaliștea—Gorj.

Frunđuliță foi de mac, Bată-te crucea, bărbat, Nu făcuși patu mai larg, Să 'ncepe și d'al sărac.	Nu-ți mai trebuie pomană. Făcuși patu de nușele, Vaî de spinările mele Și de genunchele tele !
5 Făcuși patu preț d'o blană,	

FOAIE VERDE MER SALCIU

Comunicată de Ión Tânăsescu—Focșani.

Fôie verde măr sălcii,
D'aș fi gros ca un burghiū
Și cu barba pên' la brēū,
De dragoste tot mă ții!

FRUNȚA VERDE DE SAFAT

Comunicată de Ión Tânăsescu, fost Normalist, Focșani.

A se confrunta mai sus în cântece de nunta «Cântecul miresei».

<p>— Frunță verde de săfat, Fetișo de om bogat, Nu primi la măritat Ca flórea la scuturat. 5 Că flórea mai înflóre-odată, Iar tu nu te mai faci fată!</p>	<p>Când o face jugu mugur Și tânăjela iarbă verde, Tu atunci te-o'i vedea 'n fete; 10 Când o cânta știuca în baltă, Tu atunci te-o'i face fată!</p>
---	---

AOLEO, CE MULT DORESC

Culésă de Ión Tânăsescu, vechiū Normalist, de la lautariū din Focșani.

<p>Trandafir brașovenesc, Aoleo, ce mult doresc Cu mândra să mă 'ntâlnesc, Două vorbe să 'mă vorbesc.</p>	<p>5 Să 'i vorbesc, s'o zăpăcesc Ș'apoi să mă despărțesc, De nu vrea s'o mai iubesc!</p>
---	--

FOIE VERDE BOB UREZ

Audita de Chr. N. Țapu din gura Iăutarului Pătru Brândușeanu, din com. Costești—Vâlcea.

Foie verde bob urez,
 Ș'am o mândră la Hurez,
 De frumoasă n'are preț,
 De curvă nu e în județ.
 5 O cunosc numai pe mers,

Că-î e mersul legănat,
 Și mărgeanul resfirat,
 Pe sfârcul țitei lăsat,
 Pentru ea umblu turbat!

LEICUȚA CU OCHII VERȚI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Foie verde din livedi,
 Leicuță cu ochii verți,
 Aseră venii la tine
 Greșii calea, vaî de mine!
 5 FUSE NOPTEA 'ntunecósă
 Și poteca luciósă,
 Nemerii la altă casă,
 Cu nevestică frumoasă,
 Cu bărbățelu cam prost,
 10 Bun hodor la cas'a fost.
 Că, când vine séra beat,
 Iși ia cojocelu 'n cap
 Și să bagă pe supt pat.
 Câte gunóie 's pē pat,

15 Tóte 'n ochii lui că cad.
 Dar bărbatu că 'mî dicea?
 —Fă nevastă ce gunóie's astea?
 —Nu's gunóie, omule,
 Ci sunt dragostele nóstre.
 20 Bărbatu de supt pat ieșía
 Și afară se ducea,
 Dar nevasta ce făcea?
 Pe ibovnic mi-l lua,
 Și 'n dulap că mi-l băga.
 25 Bărbatu 'n cas' că intra,
 Da nu era nimenea.
 — Culcă-te, omule 'n pat,
 C'aici n'a fost alt bărbat!

VAI, SERACU, OMU PROST

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu Pojogeni—Gorj.

Vai, sĕracu, omu prost,
Bun odor la cas'a fost!
Vine sĕra du pin sat,
Și 'șĭ ȱa cojocelu ĩn cap

5 Șĭ se bagă pe supat.
Căte gunóte 's pe pat
Tóte cad la el ĩn cap!

MERGE RACU SA SE'NSORE

Culésă de Chr. N. Țapu din com. Runcurelu—Mehedinți.

Frunđuľiță foișórá
Merge racu să se 'nsóre,
Dar n'are nicĭ o prinsóre.
Intăľni pe bróscă 'n cale:
5 — Haĭ! tu bróscă, după mine,
Că te-oĭ țĭne tare bine.
Am o móră după casă,
Cúrge făĭn' pe feréstră.
Doĭ cocoșĭ,
10 Țĭne de coș.
Doĭ găndaci,
Pune ĩn sacĭ.
Dar la nuntă cine-ar fi?
Doué muște,

15 Tot găľuște;
Doué cocóre,
Cu topóre,
Șed și taĕ lemne afară.
Dar ĩn casă cin' le-aduce?
20 Rațele,
Cu brațele.
La nuntă cine-a poftit?
Doĭ purceĭ
Sĭnt vătășăĭ.
25 De cāntat cine a cāntat?
Doĭ țĭnțari
Sĭnt lăutari.

FIRICEL DE PELIN VERDE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Florea lăutarul, Radomir—Romanățĭ.

Firicel de pelin verde,
De-ar fi drumul cum se vede
M'aș duce desară 'n Rede,
Să 'mĭ ȱau bete de la fete,

5 Șĭ, cerceĭ de la neveste.
F..u-le ĩn lege femeĭ,
Mĕ lăsară 'n brĕu de teĭ!

FRUNȚULIȚA DE VIZDEU

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Bondoc, Pojogeni—Gorj.

Frunđuliță de vizdeu,
 F..u-vě 'n lege fomei,
 M'ați lăsat incins cu tei,
 Cumpărându-vě cercei;
 5 M'ați lăsat incins cu ață,
 Cumpărându-vě dulceață!

LA PERU CU PERILI

Culésă de Chr. N. Țapu de la C. Ionescu, Șelari—București.

A se vedea varianta «Cîntecul Sêrbilor», pag. 334, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

La përu cu perili,
 Und' sě strânge Sêrbili,
 La përu cu fôia lată,
 Und' sě strânge Sêrbiî rôtă,

5 A pierdut Sêrba zivelca,
 Și 'i arde obrazu ca sfecla.
 A pierdut Sêrbu cojocu,
 Și 'i arde capu ca focu!

LA PERU CU PERELE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. Țapu de la I. G. Mateiaș, Mieita—Dolj.

La përu cu perele,
 Unde jôcă Sêrbele
 La përu cu perele,
 Unde jôcă fetele

5 La përu cu fôia lată,
 Unde jôcă Sêrbiî rôtă,
 La përu cu pere moi,
 Unde jôcă doi ciocoî!

FOAIE VERDE DE-UN DUDAU

Culésă de Ilie Constantinescu, Dioști, de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

Fôie verde de-un dudău
Mândro, de uritul tēu
Nu măi plouă Dumneđeū!
Când dă câte-o picătură,

5 Suflă vĕntu și mĭ-o scură;
Când dă câte-un pic frumos,
Suflă de la loc mănos!

SALCIOARA PRESADITA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Iăutarul Săcelului—Gorj.

Fôie verde sălcióră,
Sălcióră presădită,
Puțca nechiĭ cea dorită,
Mânca-ți-aș gurița friptă,
5 Ochișorii să ți-i beau,
Dĕ pĕ drumuri nu măi staū!

FRUNDA VERDE FOAIE LATA

Auđită de Ilie Constantinescu de la Zănescu Nicolae, din com. Vladimir (Gorj)

Frunđă verde fôie lată,
Nu ți-am spus, leliț' odată
Să nu faci cărpa vĕrgată?
Și ți-am spus de două ori
5 Ca să n'o măi faci cu florĭ,

Că mă otrăvești și mor!
Fôie verde tiriplic,
Și s'o faci de borangic
Și să viĭ la neica 'n crâng,
10 Ca să nu 'ți măi đic nimic!

MAI BAETE BAETELE

Auđita de Chr. N. Țapu' de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

— Măi băete, băetele,
 Nu-ți da sfatu pe mułere ;
 Că mułerea 'i piază rea
 Te-o băga în vre-o belea,
 5 De ți-o'i da tot ce-i avea,
 Nic'i cu capu n'oiu scăpa !

IA VEĐI BATUTA DE STELE

Auđita de Chr. N. Țapu' de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Ia veđi bătuta de stele
 Că pleacă din prânđ la lemne
 Și vine sara pe stele
 Numai cu doue surcele,
 5 Și nic'i elea nu 's surcele
 Ci curătur'i de nuțele.

ȘI ME DORE PESTE 'NCINS

Culésa de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci—Gorj.

Și mă dore peste 'ncins,
 De mândruțe câte-am strâns ;
 Câte am strâns și-am sêrutat,
 Să le strâng aș face-un sat :
 5 Un sat mai mitutel,
 Să mă plimb séra prin el.

FOAIE VERDE BOB NAUT

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanaii.

Fóie verde bob năut,
 Câte mândre mî-am avut
 Să le strâng,
 Aș face un crâng;

5 Câte mi le-am sêrutat
 Să le strâng aș face un sat,
 Să mă pun de un pîrcălab
 Să le strâng banii de drag!

AOLELE, DOMNE

Audiãa de Chr. N. Țapu de la N. Firculescu, Grecești—Mehedinți.

Aolele, Dóme,
 Ia mă 'n brațe Ióne
 Și du-mă luț Rađu,
 Să mă pupe Vladu!

FRUMOSE SUNT UNELE

Audiãa de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Fóie verde murele
 Frumóse sint unele,
 Maț dulci de cât murele!

PUICA MEA DIN MEHEDINȚI

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Gheorghe S. Stoica, Costești (Vâlcea)

Fôțe verde trei arginți,
Puca mea din Mehedinți,
A cu rîuri risipiți,
Pên' la pôle grămădiți,

5 Bat'o patru-deci de sfinți
Și sfânta Dumineca,
Cu ea 'mpărții dragostea!

D'ASUDAT, AM ASUDAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci (Gorj).

D'asudat, am asudat,
Da n'am asudat de gras:
De ciudă și de necaz.
Rup gardu și fac pârlez
5 Și de mândra nu mă las,
Să mai trag pe câte-am tras.
De ciudă și de mânie,
M'a dat satu 'n cătănie.
Cătănit'aș cătăni,
10 Numa pușca de n'ar fi.

D'ar fi pușca de tocană
M'aș duce și eă cătană;
Reghimentu de femeî
M'aș duce și eă la eî.
15 Dară frunđă de scafete
Și reghimentu de fete,
Trec pin apă fript de sete.
D'ar fi sabia scafete,
M'aș face sergent la fete!

ȘI-AȘ FI BUCUROS CATANA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Vacariu, din Ocna Sibiilor (Transilvania).

Și-aș fi bucuros cătană,
De-ar fi pușca de tocană,
Patrontașul plin de zamă.
Și-aș fi bucuros recrută,

5 De-ar fi pușca de cucută,
Patrontașul plin cu urdă;
Curelele de răchită
Patrontașul plin cu pită!

CINE TE-A FACUT PE TINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Runcurelu (Mehedinți).

Fôie verde mărăcine,
Cine te-a făcut pe tine
Așa 'naltă și suptire
Și la chip făcută bine,

Par' că m'a 'ntrebat pe mine.
Fôie verde garofiță
De la pștept pên' la guriță
Par' că ești o porumbiță!

FRUNȚULIȚA DE NAUT

(VARIANTA)

Frunțuliță de năut,
Mândruța mea de demult,
Să te iaă cu de-a mărunt,
Din creștet pên 'n pămînt,
5 Să 'mî spuî cine te-a făcut?
Că cin' te-a făcut pe tine,

Par'că m'a 'ntrebat pe mine.
Eă să te fi poruncit
Și așa nu te-aș fi brodit;
10 Așa 'naltă și subțire,
Și la trup făcută bine!

FOAIE VERDE MARACINE

Audița de Chr. N. Țapu la hora din Novaci (Gorj).

Fôie verde mărăcine,
Fa vecină, fa creștină,
Măi vecine, măi creștine,
Nu 'ți purta nevasta bine,
Că fuge de lângă tine

5 Și vine seara la mine.
Că tot bine s'a purtat,
In grea bôlă m'a băgat,
Pên' m'a lăsat lemn uscat!

MANDRO, MANCA-TE-AR CĂINI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu, Gorj.

— Mândro, mânca-te-ar căni,
Cum te 'nvętași a iubi,
A iubi ș'a nu dori?
Mě mir ce dragoste-o fi.

5 Cum uitași numele mele
Și-mi puseși altele grele,
De nu pot trăi cu ȳele?

FOAE VERDE TREI LALELE

(VARIANTA)

Culésă de la hora din Dioști (Romanăț) de la Ilie Constantinescu.

Fõie verde trei lalele,
Vuĩ, vuĩ, vuĩ, mândrele mele,
Cum uitași numele mele
Și-mi puneși altele rele,
5 De nu pot trăi cu ȳele?

FRUNĐULIȚA TREI SPANACE

Culésă de Ilie Constantinescu de la N. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Frunđuliță trei spanace,
Fă-mě, Dõmne, ce mę-ĩ face,
Fă-mě róta stelelor
In drumul Popovencelor,

5 Să-mĩ aleg de-o Popoveancă
Cu ochiĩ bălăurõcã,
7 Cu códa ca de șerpõcã.

MANDRA NEICHII TU ERAI

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Gh. Mateiaș, com. Mieța—Dolj.

Mandra neichii tu ȳera
 Care te făgăduia
 Că pe altul nu' l mai a
 Dar aseră la fântână

5 Te prinsei cu trei de mână ;
 Unul Ion și unul Mathei
 7 Și cu Nicolae trei !

FRUNȢA VERDE ARȢARAȘ

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

FrunȢă verde arȢaraș,
 Mȳ-am ȳubit un boșeraș.
 FrunȢă verde trei lalele
 Și mȳ-a pus la gât mărgele

5 Și la code planticele.
 Domnule, boșerule,
 Mi te-a urit fetele,
 8 Te-a 'ndrăcit nevestele !

FOAIE VERDE OTINTEAVA

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști, de la Christea Popescu, Gvardinița Mehedinți.

Foie verde otintevă
 Pe mine maica mēntrēbă,
 Ce muncă mȳ-este mai dragă ?
 — Nu mȳ-e dragă altă muncă
 5 De cât cu mândra pe luncă !

FOAIE VERDE ISMA CREAȚA

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști de la Zănescu N. Vladimir—Gorj.

Foie verde ismă creță,
 Pe mine maica m' nvața
 Să'mi iubesc de diminéță,
 Copilaș făr'de mustață,
 5 Cândse'nvață a strânge'nbrațe
 Și-a sêruta cu dulcétă!

SARUTATUL DE CULCAT

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști de la Zănescu N., Vladimir—Gorj.

Sărutatul de culcat,
 Neică, mult mî-e desmierdat;
 Sărutatul de călare,
 Neică, nici un folos n'are!

FOAIE VERDE DE TREI PEȘTI

Culésă de Ilie Constantinescu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

Foie verde de trei pești,
 Ghîolbană de București,
 Mulți voînici prăvălufești,
 Dar ca mine nu găsești.

DRAGUȚA, NEVASTA MEA

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Mateiaș, com. Mțeița—Dolj.

Drăguță nevasta mea,
Nu purta inimă rea,
Că mă iubesc cu alta,
Cu alta cu vecina.
5 Vecina de lângă casă,
Când ți-e drag, atunci te lasă!

SÊRBA DOFTORILOR

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Barlabancea, din Costești—Vâlcea.

Fôie verde bob secară, S'a 'mulțit doftoriș 'n țară Și s'a 'nmulțit prin jurnale Că sunt niște haifmanale.	10 Și te scapă de venin. Fôie verde foș de știr, Iacă și doftor Cârștin, Jocă sêrba doftorêscă Și strigă să 'nebunêscă.
5 Ba de una; ba de alta, Pênê 'șș pun tabla la pörtă. Bune sunt și babele Că-ți dă burienele. Burieni fierțe 'n vin	15 — Aide, spișeri, de jucați, Zecăuiala să mî-o dați, Și cari n'au parale, 18 Poftêscă pe la spitale!

DE INSURAT M'AȘ INSURA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Barlabancea, din Costești—Vâlcea.

A se vedea varianta prescurtata, No CCC pag. 453 din colecția d-lor Iarnic și Birsan.

De'nsurat m'aș insura, Nici urită nu mî-aș lua, Nici frumósă nu prea prea, Pułculiță, draga mea!	Numai să fie plăcută, Și la ochi și la sprincene
5 Nici frumósă nu prea 'mî place Că prea mulți prițeni face. Nici frumósă, nici urită, Nici frumósă, nici urită,	10 La tôte faptele mele. Nici urită nu prea 'mî place Că prițeni nu'și mai face, Nici frumósă, nici urită, Numai să'mî fie plăcută!

FA-ME, DOAMNE, CE M'OI FACE

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Fă-mă, Dómne, ce m'oï face	Să remâie mut și surd.
Fă-m'un măldărel de teï	Și la cap
Și m'aruncă 'ntre femeï,	C'un dovleac ;
Să le aud taïna și sftatu	10 La picîore ițele
5 Cum își fermecă bărbatu,	Să-ï ia dracu mințele.
Cu pămînt de la mormînt	

FRUNĐULIȚA TREI MALINE

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci — Gorj)

Frunđuliță treï maline,	Și-o fi și ibomnica
Nici odată nu e bine	Și-ï vorbi ce-va cu ea
Să-ți ieï nevasta cu tine.	Și te-o vedeă nevasta
Fôie verde și-o lalea	Și pricina că-ï gata !
5 Când te-ï duce unde-va	

FOIE VERDE PELINIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Țuguï lautar, Romanï—Vâlcea.

A se vedea varianta No. CXII, pag. 390—391, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Fôie verde peliniță
 Și aolică pușculiță
 Astă vară sugeaï țigă,
 Acum daï neichiï gurită !

FOAIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dinu al Petri, din Polovraci—Gorj.

<p>— Fôie verde bob năut Dino, cu galbeni la git Și cu bărbatu urit, Maî bine cu gitu gol 5 Și cu bărbatu galanton. Neică de cât cu argintu 'n ladă Și cu natantóla'n vatră,</p>	<p>Maî bine cu lada gólă Cu nevasta galantónă. 10 De cât cu cisma sgircită Și cu nevasta urită, Maî bine cu opincî nerase Și cu nevastă frumósă.</p>
--	--

SPUNE'MI PUIC'ADEVERAT

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști,—Romanaji.

— Spune-mî, puică, adevărat,
Cine mi te-a sêrutat,
Cât am fost eũ concentrat?
Spune'mi drept că nu te bat
5 Că ți-e obrazu pătat !

AIDI, ANICO, LA CEȘMELE

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști—Romanaji.

<p>— Frunđă verde trei lalele Aidi, Anico, la ceșmele, La ceșmelele din dos C'acolo e loc frumos. 5 Aoleo, ce loc frumos Numai sălcii și rogoz,</p>	<p>Rogozul de tăvălit, Sălciile de umbrít. — Maî poftim, Anico, jos, 10 Să-ți arăt un pol frumos, Polul meu țe ferecat 12 Și pe dungă și pe lat !</p>
---	---

DE CAT IN SARAOLIE

Culésá de Chr. N. Țapu din Dioști,—Romanași.

De cât în saraolie
 Maș bine cu pușca 'n vie,
 Séra la neșca să 'mă vie,
 Să-ı puș drepta căpătêiș,
 Cu stânga s'o mângâiș.

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Aușită de Chr. N. Țapu de la Zanescu N., Vladimir—Gorj.

Fóșe verde și-o lalea,
 Hușdu ici, hușdu colea,
 Hușdu 'n colșu garduluș,
 Făcuș poșta Raduluș;
 5 Hușdu 'n colșu grădini,
 Făcuș poșta inimi.

BARBAȚELU NATAREU

Aușită de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești—Vâlcea.

Bărbățelu nătărău
 Rêșu ıa ursat Dumneșeu,
 Ișı ıa coșocelu 'n cap,
 Vine nóștea mórt de bêt.

C'un bricég de gât legat
 Șı bricégul nu e al luș,
 Că bricégul e furat,
 9 Ca mâșne o să'ı vêd legat.

I-AUȚI, LELE, POPA TOCA

AuȚită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta No. 420, pag. 389, colecția d-lui Bibicescu. Veđi varianta «auȚi lele», pag. 325, din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

I'auȚi, lele, popa tócă,
Ieși afară și te rógă,
Să móră bărbatu tēu,
Să rămâi să te iaú eú,

5 Că cu el ai trăit rēu ;
Și cu mine,
Vaí de tine !

FOAIE VERDE USTUROI

AuȚită de Chr. N. Țapu de la Dobre Dungă, din Cetățuia—Vâlcea.

Fóie verde usturoi
Și la drépta câte doí ;
Fóie verde și-o lalea
Și la stânga iar așa.
5 Fóie verde barlaboí
Și la drépta câte doí.

Fóie verde siminoc,
Ia faceți hora la loc.
Fóie verde usturoi
10 Și la stânga câte doí.
Fóie verde ca aluna
12 Și la drépta câte una.

FOIE VERDE MATOSTAT

AuȚită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Fóie verde matostat
Sultanica s'a uítat,
De când nu s'a mai jucat.
Fóie verde lobodă,
5 Lăsați hora slobodă.
Fóie verde balaboí
Și la drépta câte doí,
Câte doí și câte treí.
Fóie verde și-o lalea

10 Și la stânga iar așa,
Fóie verde și-o lalea
Și la dréptă iar așa.
Fóie verde și-o alună,
Ai să dăm mână cu mână,
15 Să 'ncherbăm de-o horă bună,
Fóie verde mēr, întors
Mai frumósă cum a fost !

CE-AI FACUT PARALELE ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, Petresci—Gorj.

— Ce-ai făcut paralele,
Tată, lancule ?
— Le-am bătut și le-am păpat;
Le-am făcut cu fetele
5 Și le beau cu mândrele.

MARIȚO DE DRAGUL TEU

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Popescu, Guardinița—Mehedinți.

A se vedea varianta «Variantă», pag. 310, din Colect. d-lui G. Dem. Teodorescu.

Marișo, de dragul tău,
M'aș băga la tată-teu,
Țiua să spăl vasele,
Nopțea să 'ți moiă oșele !

BATE-O BATE-O

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iorgu Popescu, Gvardinița—Mehedinți.

Bate-o, bate-o și-o mustreză,
Vara pe unde 'nserează:
Inserează la fântână,
Unu 'i ține cobilița,

5 Și altu-ı s'erută gurița.
Bate-o, bate-o la papuc,
Că mâine s'o mări la plug !

CIOCARLANU S'A 'MBATAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Firculescu, Grecești—Mehedinți.

Ciocîrlanu s'a 'mbătat,
 Hađa, upa de!
 Umblă nôptea pē supt pat.
 Și prin sat umblă turbat,
 5 Hađa upa de!

Ciocîrlanu 'ncins în bete
 Hađa, upa de!
 Umblă nôptea după fete
 Și ăiua după neveste!

IAR ACUM ȘI NICI ACUM

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Iar acum și nicî acum,
 Nicî asară, nicî acum,
 Dar de sară ori și cum.
 Hei, hei, vii și te du

5 Și de sară
 Să vii iară,
 Să-ți plătesc de cheltuială.
 Și să-ți dau la cataramă!

NU TE UITA LA COJOC

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Nu te uita la cojoc,
 Ci te uita cum maș joc;
 Nu te uita la căciulă,
 Ci te uita la făptură.

5 Nu te uita că joc rău
 C'asa jocă neamul meu,
 Că de-ar fi jucat el bine,
 M'ar fi învățat și pe mine!

NU ME BATE MAICA

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Nu mă bate, maică, bate,
Că n'am ședut mult pe spate.
De auđiaș cumi se ruga,
Al fi stat și dumneata !

MAI, CAZACE, CAZACELE

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

— Măi, Cazace, căzăcele,
Ce cași nóptea prin argele?
— După pânză de ismene
C'am rămas ca dracu 'n pïele !

FOAIE VERDE ȘI-O MASLINA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu din Petresci—Gorj.

— Fôie verde și-o maslină
Of, spune, afurisit' o, spune,
Maș ai vr'unu de cât mine?
— Maș am unu, maș am doi
5 Și cu tine se fac trei,
Cu barbatu
Se fac patru,
Bate'l, Dómne, fermecatu!
— Spune, afurisito, spune,

10 Pe care iubești maș bine?
Pe mine, ori pe barbat?
— Maș mult te iubesc pe tine
Că 'ți-e punga 'n sîn la mine
Dar iubesc și pe barbat
15 Căci cu el sint cununat;
Dar să nu fiu cununat,
L'aș pune proptea la gard !

ME 'NTREABA IBOMNICELUL

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Zănescu Nicolae, Vladimir—Gorj.

- Föte verde ghiocelul,
 Mě 'ntreabă ibovnicelul :
 — Spune, afurisit'o, spune,
 Maĩ aĩ vr'unul de cât mine?
 5 — Maĩ am unul, maĩ am doĩ,
 Și cu mătăluță trei,
 Cu bărbatul face patru
 Cu care m'am cununat.
 Și iar verde otrăfelul
- 10 Mě 'ntreabă și bărbătelul :
 — Spune, afurisit'o, spune,
 Căĩ ibovnicĩ aĩ pe lume?
 Pe cine iubești maĩ bine?
 Ce ți-e drag ție pe lume?
 15 —Imĩ ești maĩ drag dumneata,
 Că ți-e punga 'n mâna mea,
 Nicĩ unul de cât tine,
 Că ți-e punga 'n sîn la mine!

SPUNE AFURISIT'O, SPUNE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la C. Barbacioru, din com. Ilovăț—Mehedinți.

- Spune, afurisit'o, spune,
 Maĩ aĩ altu fără mine?
 — Maĩ am unul, maĩ am doĩ,
 Cu matala face trei;
- 5 Maĩ am doĩ, și maĩ am trei
 Cu bărbatul face patru,
 Că-ĩ tot al meũ, lua-l'ar dracu!

SPUNE-MI MIE, IBOMNICA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la G. Mateiaș, Mteița—Dolj.

- Frunđă verde de sipică,
 Spune 'mĩ mie ibovnică
 De cine ți-e ție frică
 De amant sau de bărbat?
 5 — Maĩ frică mĩ-e de bărbat
- Că cu el m'am cununat
 Și l'am pus proptea la gard.
 La picĩore ițele,
 Să-ĩ ia dracul mințile!

DE MITITEL ME 'NSURAI

Auđita de Chr. N. Țapu de la lautarul Ionița Valeanu, Roșiorii-de-Vede.

De mititel mă 'nsuraĭ,
 Frumósă nevestă luaĭ
 De frumósă e frumósă,
 Dar e cam căpăținósă,
 5 La gaură nu mă lasă!

UNDE-ȚI VED ȚIȚICA

Auđita de Chr. N. Țapu de la lautarul Ionița Valeanu—Roșiorii-de-Vede.

Unde-ți ved țitica 'n sên,
 Picerile nu mă țin,
 Par' că nu 's făcut din plin.
 Sînt făcut din jumătate,
 5 De lelița n'avui parte!

FOAIE VERDE RUG INTINS

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ionescu Nicolae, Dozești—Vâlcea.

Fôfe verde rug întins,
 Mă culcaĭ în drum 'nadins
 Să 'mî visez pe lóna 'n vis.
 Dormiĭ și mă săturaĭ,
 5 Pe lóna n'o visaĭ,
 Imĭ luaĭ șuba și plecaĭ!

MANDRO CAND ERAI A MEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Zănescu Nicolae din Vladimir—Gorj.

Fóye verde și-o lalea,
 Mândră, când erai a mea,
 Tótă lumea te cinstea,
 Că-ți da rachiü cu litra.
 5 Fóye verde otrățel,
 Bine e cu bărbățel.

Și'n sat cu ibovnicel :
 Bărbatul te necăjește,
 Ibovnicul te cinstește
 10 Că-ți dá vin și mălăraș,
 Și de-amfăđi un struguraș,
 Ado'l, ado'l pupa-l'aș!

FOAIE VERDE BOB AREU

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Popescu, Goardinița—Mehedinți.

Fóye verde bob areü,
 Dice mândra că nu 'i plac eü,
 Dar nici ea nu 'mi place mie
 Că nu are pălărie,
 5 Să 'mă facă umbră și mie!

S'A GATAT CU SPUSELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

S'a gătat cu spusele,
 S'a gătat minciunile,
 Inc'o horă să jucăm
 Și acasă să mergem!

UNGURU E FIARA SPURCATA

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Unguru e fiară spurcată,
 Și pe dracu are tată;
 Român-u-î limbă curată,
 Are pe Dumneđu tată!

UNGURII NE-OR PRAPADI

Auzită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

Unguriî ne-or prăpădi,
 Dacă nu i-om rėfui.
 Hai pe ei, flăcăi bătrăni,
 Să știe cine 's Români!

UNGURU E LIFTA REA

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Unguru e liftă rea,
 Jefuiesce țara mea.
 Când necazu m'o ajunge,
 Pe Ungur că l'oî străpunge!

AM SCAPAT DE TURCI, DE GRECI

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Am scăpat de Turci, de Greci,
 Și de Muscalii ai beți.
 Pe Ungur il mai avem,
 Hai, pe el să 'l repunem !

HAIDEȚI, BAIETI, SA JUCAM

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Haideți, băieți, să jucăm,
 Heră mare să 'ntindem,
 Să jucăm și să cântăm
 Și-apoi să ne ospătăm !

LELIȚA DE PESTE JII

Auđită de Chr. N. Țapu de la Brezulescu, Novaci—Gorj.

Leliță de peste Jii,
 Eă plec, tu aci rămăi.
 Plec în armată cântând,
 Mândra remâne plângend.
 5 Tacă, mândra mea și nu plânge,
 Că 'n armată nu m'oi duce !

CATANIRE-AȘ CATANI

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

Cătănire-aș cătăni
 Numai pușca de n'ar fi ;
 Pușca și oțelele
 Alea 'mî rupse șelele !

PENTRU TINE DRAGA FATA

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

Pentru tine, dragă fată,
 Mâncaț Vinerea odată
 Și Sâmbătă nici odată !

REU ME 'NDEAMNA INIMA

Culésă de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Rëu mă 'ndémnă inima,
 Să'mî uresc ibovnica ;
 Bin' mă 'ndémnă sufletu
 Ca să nu las iubitul !

SA IEȘI PE LUNA

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Lelițo, să ieși pe lună !
 La tufița de resură
 Și acolo să'mî dai tu gură !

MANDRULEANA CA A MEA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Mamdrulénă ca a mea
Nu e în tótă comuna,
'I frumósă ca o zină,
Și-are inima tot bună!

DE DORUL TEU.

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Neîcuță, de doru teú
Arde suflețelu meú,
Iară de dragostea ta
Arde inimíora mea!

MANDRO, MANDRULEANA MEA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Mândro, mândruléna mea,
Nu sciú ți-am făcut ce-va
De te uíți la mine așa?

DRAGU MIEU, CARE MI-E DRAG.

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Dragu mîeú, care mî-e drag
La lume 'n sémă nu'l bag;
Cu ál care n'am nimic
Cu ala vorbesc și rid!

FETIȘÓRA DIN ALT SAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Fetișórá din alt sat,
Vin cu neica la jucat
Ș'apoi și la sêrutat,
Că pe aia sint plecat !

SUS, SUS, SUS OPINCA SUS

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Sus, sus, sus, opincă, sus,
Că boferimea s'a dus
Și pe Greci noi Ț-am rēpus !

HAIDEȚI, FICIORI, SA JUCAM

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Haideți, feciori să jucăm
C'o țiră făină avem,
Facem turtă și mîncăm !

OPINCUȚA DE JUNICA

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Opincuță de junică,
De-aț juca pên'aț juca
Tu ca cisma n'aț suna !

MAI, MARIE MARIOARA

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Măi, Mărie, Marióră,
Ochiї teї mă bagă 'n bólă,
Sprincenile mă omóră !

DRAGOSTEA NOASTRA DE MULT

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Dragostea nóstră de mult
Mult mă mir ce s'a făcut !

IEȘI ANICO LA PORTIȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Ieși, Anico, la portiță,
Să-mї dai repede o guriță,
Că póte vine Gheorghită.

DRAGU'MI BADIȚUL MEU

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci-Gorj.

Dragu 'mї bădițul meũ,
Că mă strânge 'n braț mereũ,
Când mă pune jos in pat
Și mă strânge 'n braț cu drag.

HAIDEȚI FETILOR LA JOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci.—Gorj.

Haideți, fetilor, la joc,
Orî vă duceți dracu 'n foc,
N'ați venit să vă uitați,
Ci ați venit ca să jucați

FETIȚA DE OM BOGAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Novac—Gorj.

Fetița de om bogat,
Nu pripi la sêrutat
Ca flórea la scuturat!

HAIDA FETIȚO LA JOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Veți varianta în colecția d-lor Iarnic și Bârsan pag. 361, No. XI.

Haida, fetițo, la joc,
Să te joc, să te sulesc.
Altuța să povestesc!

DRAGA MI E MANDRUȚA 'NALTA

Auđita de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

A se vedea o varianta No. CXVII din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Dragă mî-e mândruța 'naltă,
Că-mi dă gura peste pórtă -
Și lelița scundicea
Sare gardu și-o proptia
5 Și făcu tréba și ea!

DRAGU'MI MANDRUȚA 'NALTĂ
(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Novaci—Gorj.

Dragu'mi mândruța 'naltă
Că'mi dă gura peste pörtă.

N'AM MANDRA PE UNDE DA

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

A se vedea mica variantă No. LXDVIII, pag. 381, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

N'am, mândră, pē unde da	Mē lovește-un tremurat ;
Să nu'ți mai vėd căscióra,	Când cămașa s'a uscat,
Căscióra și bătătura.	Tremuratu m'a lăsat.
Unde'ți vėd casa și șopru	10 Unde 'ți vėd țitele 'n sin
5 Mı-arde inima ca focu ;	Picióarele nu mē țin,
Unde'ți vėd cămașa 'n gard	Parcă nu.'s făcut din plin !

O ! JIANA, BATE-O FOCU

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

O ! Jiana, bate-o focu,
Pe supt ea dudue focu !

PE LA IONA, PRIN OBOR

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu din Novaci—Gorj.

Pe la Ióna prin obor
Mı-a dat ghimpele 'n picior,
Nu știu ghimpe-ı 'nghimpător,
Orı ıı șerpe mușcător,
5 Că mē ustură de mor !

FOAIE VERDE SIMINOC

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu din Novaci—Gorj.

Fóie verde siminoc,
Dragu mi-î cu cine joc,
Că mirósă a busuloc !

IATA BATUTA DE STELE !

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Iată bătuta de stele,
Aséră cu cincî inele
Și-acum vine fără lele !

CATE FETE 'S CU CHEPTARE

Auđită de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

A se vedea varianta No. CCXXIV pag. 430, colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Câte fete 's cu cheptare
Tóte 's strâmbe de schinare ;
Numai una, ce'î a mea
Îi dréftă ca secera.

HOI, LELIȚO SCURTA 'N BURTA

Auđită de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

Hoî, lelițo scurtă 'n burtă,
Bun' ai fi straîță de urdă !

ME MANA MAMA LA JOC

Auđită de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

Mă mână mama la joc,
Să joc fata cea frumósă.
Dintre trei
Dracu le ști
5 Care a hi
Nora Machi?

PAGUBA DE O PIȚULA

Auđită de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

Pagubă de o pițulă
Că n'ai nici un dinte 'n gură ;
Pagubă de un suștac
Că ești prea mare la cap!

UNDE VED COPILELE

Auđită de Chr. N. Țapu la hora de la Novaci—Gorj.

Unde vęd copilele,
Mă tiręsc ca cănele ;
Unde vęd fetițele,
M'aș tiri ca mițele.
5 Unde vęd nevestele,

M'aș tiri ca șerpele ;
Unde vęd bătrânele
Le sumuț cu cănele.
Unde vęd cârdu de fete,
10 Trec prin apă fript de sete!

UNDE VED CARDU DE FETE (VARANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Unde vėd cãrdul de fete,
Trec prin apã fript de sete,
Unde vėd nevestele,
Mė reped ca șerpele !

FETELE DIN ROȘIORI

Culésã de Chr. N. Țapu de la tinerii jucãtori din Roșiorii-de-Vede—Teleorman.

Fetele din Roșiori
Mor tóte dupė feciori;
Cele din Alixandria
Tóte și-aũ pierdut fetia !

LELIȚA CU OCHII VERȚI

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Lelița cu ochii verđi
Nici odatã sã n'o credi;
Cãnd o đice đeu și đeu,
Atunci minte maș rėu !

PE ULIȚA CAR'MI DRAG

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Pe ulița car'mi drag
Cale n'am și trėbã 'mı fac.
Iar pe care mi urit
Trėbã am și nu mẽ duc !

CINE LA IUBIT NU CREDE

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Cine l'a iubit nu crede
N'ar măi calcă iarbă verde ;
Cine iubit n'a avut
Să p'ară de pe pământ !

UȘUREL CU IUBITU

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj

Ușurel cu iubit,
Că s'aprinde pământu ;
Ușurel cu dragostea,
Că s'aprinde pajiștea !

SUCA-TE SUCEȘTE-TE

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Sucă-te, sucește-te
De dracu păzește-te
Și de pușca cu oțele
De patu cu șebăcele !

LELE, A DRACULUI MAI EȘTI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Gambrea Iăutar, Săcelu—Gorj.

Lele, a dracului măi ești
Numai când te 'mprimenești,
Dar când ești ne 'mprimenită
Și dracului ești urită !

ME ROAGA-VECINA NOASTRA

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarii Dumitru Băcioiu și Anghel Cambrea,
Săcelu și Petrești—Gorj.

Mă rógă vecina noastră,
S'o fac din fată nevestă.
Eú îi spuî că n'o pot face,
Ea să sufe 'n pat și zace!
5 Eú de rugăminteá ei,
Mă băgaî într'un bordei,
I-așternu-î frunđă de teî

Și la cap i-am pus ghizdeú.
Mă suiî pe cheptul ei
10 Și i-am tras vr'o doue treî,
A đis, bravo! dumneaeî.
— Dumneđeú să-ți facă parte,
Că mî-aî luat junghiu din spate,
Care mă ținea de mórte!

DE LA NOI A TREIA CASA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ión Boboc—com. Bobu—Gorj.
Auđita și de el de la ciobanii, din Poiana—Transilvania.

Frunđuліță samulastră,
De la noi a treia casă
Se rógă-o vecină a noastră
S'o fac din fată nevestă.
5 Eú îi spuî că n'o pot face,
Ea se sufe în pat și zace.
Eú de rugăminteá ei,
Am băga'to într'un bordeú,
Și așternuî frunđă de teî
10 Și la cap i-am pus ghizdeú.
M'am suit pe cheptu ei
Și i-am tras vr'o doue treî

Mî-a đis: bravo, dumneaeî.
Frunđuліță și un susaî,
15 Dimineță mă sculaî
Pe ochi negriî mă spălaî
Și din gură 'mî-o 'ntrebaî:
—Dragă vecinica noastră,
Bine-î fată, orî nevestă?
20 —Să-ți facă Dumneđeú parte
De noroc, de sănătate,
De luminare la mórte,
Că mî-aî luat junghiu din spate,
Care mă ținea de mórte!

FOAIE VERDE SAMULASTRA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión Iautar, Cucuiești—Teleorman.

Fóie verde samulastră
De la noi, a treia casă
Mě strigă vecina noastră
S'o fac din fată nevastă.
5 Și mî-o culc în foi de nuc,

Fóie verde trei costeț,
Să mî-o învălesc cu vizdeț.
Și mî-e vizdețul cam verde,
Numai țita i se vede!

CE MI-I DRAG NU MI-I URAT

Auđita de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Ce mi-i drag, nu mi-i urit
Și mi-s dragi fetișele
Vara 'n tóte țilele.
Și mi-s dragi fetele dragi,

5 Vara când culeg la fragi,
Și mi-s dragi la sėrbători,
Vara când culeg la flori!

ME SUII P'UN CIOB DE STICLA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Michai—Bucuiești.

Fóie verde și-o sipică,
Mě suii p'un cıob de sticlă,
Zării casă mititică,
Și o nevastă frumușică
5 Și bărbatu nătărău,
Acólo mă trag și eú!

SERACII NADRAGII MEI

Auđita de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

SeraciŃ nădragii meŃ,
Cum se uŃtă la fomeŃ
Și fomeile la ei !

GEABA, LELE, EȘTI FUDULA

Auđita de Chr. N. Țapu din Novaci—Gorj.

Geaba, lele, ești fudulă,
Că n'ai nimic pe bățatură.
Ai avut d'o purcea' sură
Și aŃa ți-a murit de gură.
5 Fôfe verde și-o lalea,
Mi-a dat socru-meŃ purcea.

Sócră-mea femeie rea,
Când se mânie, mi-o ia ;
Dar socru-meŃ e mai bun
10 A legat'o la pătul,
Și-Ń trage măciucŃ la c...

PLEACA POPA LA PADURE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Constandin Radu, din Pociovaliștea—Gorj.

Plécă popa la pădure
C'o bardă și c'o secure,
Cu barda că 'mŃ bărduŃa,
Cu sęcurea că 'mŃ cioplea.
5 Frunđuliță trei migdale
Și-apucă pe drum la vale,
Se 'ntâlni c'o fată mare :
— Bună diuă, fată mare
— Mulțumim, Sfinții-sale !
10 Puse mâna la buric,
Fata nu diŃe nimic ;
Puse mâna la mărgele,
— Mai la vale părințele,
Lucrurile sfinții-sele !

15 Frunđuliță de alun,
O trase alăturŃ de drum
Și s'apucă de meșteșug,
Să facă corne de plug.
Boișorii
20 Ochișorii,
Rotițele
Țițele,
Mânile
Tinjălile.
25 Bate pene și zăvóre,
Dă popa din c... să móră ;
Bate pene zăvorite
Mai salt'o de c..., părinte !

FRUNȚULIȚA D'ALILUI

Auđită de Chr. N. Țapu de la lăutarul Constandin Radu din Pociovaliștea—Gorj

— Frunđuliță d'alilui	Frunđuliță frășinel
Aveți grijă că vă spuī :	Dați-ī drumu pășintel,
Veni vremea de 'nvêtit	10 Și cu stânga după el.
Frică mi-ī de prăpădit ;	Dați 'ī drumu să se ducă,
5 Dar mi-ī frică dar nu prea	La fecioru lui măciucă,
Că mă ține soția,	C'are el rachiū de nucă.
Ea pe mine, eū pe ea.	

FETICO DE OM BOGAT

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novac—Gorj.

Veđi mai sus în Căntece de nuntă «Cântecul Miresei».

Fetico de om bogat,	Iar atunci,
Nu pipi la măritat,	10 Dar nici atunci !
Ca flórea la scuturat.	Când o face popu nuci,
Că flórea mai înflóre odată,	Și gutuiū mere dulci,
5 Iar tu nu te mai faci fată ;	Iar atunci
Când o cânta știuca 'n baltă	Dar nici atunci !
Și cârsteiul pe corlată,	15 Când o face salca mere
Atunci te-ī mai face fată.	Și răchita platagele !

ȘI ME DOR PICIORELE

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novac—Gorj.

Și mă dor picioarele
 Tot trecând isvórele,
 Ale micī și ale mari,
 Tot trecând la Poșenari ;
 5 Ale mari și ale micī,
 Tot trecând la ibovnici !

ȘI AOLICA CE POTOP

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Și aolică ce potop,
Cum jăcă și popi și tot
Și priotesele plâng cu foc.
—Părinte, sfinția-sa,
5 Păzește-ți biserica.
De ți-oj pune mâna 'n barbă,

Te satur de haia năgră ;
De ți-oj pune mâna 'n cap,
Te satur de sărutat,
10 Că priotésa ca priotésa
Că cu haia 'și ține casa !

FOAIE VERDE LEMN DE SUS

Culésă de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Făie verde lemn de sus,
Pe câte ochiș am pus
Pe tôte mi le-am supus,
Și am pus ochiș și pe tine

5 Cin' te-o lăsa fie căine !
Fie căine 'n patru brânci,
De mi-i scăpa tu d'aici !

FOAIE VERDE LEMN DE SUS

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea—Iautarul Săcelului—Gorj.

Făie verde lemn de sus,
Pe câte ochiș mi-am pus
Pe tôte mi le-am răpus
Și-am pus ochiș și pe tine,
5 De mi-ei scăpa, să fiu căine ;
Să fiu căine 'n patru lăbi

De nu te-ojă face să crăpi ;
Să fiu căine 'n patru brânci
De nu te-ojă face să plângi,
10 Să-mi plingă urmițele mele
Ca pe doi faguri de mîere !

MAI BAIETE BAIETELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Paicu, lăutarul Bistriții—Vâlcea.

Măi băiete, băiețele,
 Însoră-te de-ți ȳa mułere,
 Nu fii făcător de rele,
 Vin la maică și mă cere,
 5 N'o vrea maică să mă dea,
 Vin pe lună și mă ȳa,

Cu caii, cu sania,
 Să mă duci la curtea ta.
 Și mă pune pe saltea
 10 Și dă'mi pâne cu cafea
 Mă sêrută cât-êi vrea !

FOAIE VERDE DE NAUT

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci — Gorj.

Fôie verde de năut
 Și-a venit o veste 'n vânt
 Să mă las tot de ȳubit.
 Fôie verde de spănac

5 Și să m'apuc de furat
 La neveste cu bărbat.
 Să las copiii plângend,
 Și bărbații tot oftând.

DRAGILE MELE DE FETE

Dragile mele de fete,
 De v'aș putea face oi,
 M'aș pune cioban la voi,
 La strungă nu v'aș băga

5 Numa v'aș tot sêruta.
 Nicî la strungă nu v'aș duce,
 Numa 'n brațe v'aș tot stringe !

FOAIE VERDE FOI DE NUC

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Fóie verde foř de nuc,
Mărie, gură de cuc,
Ce-aș face ca să te apuc?
Numa seara când mă culc

5 Să 'mř dai gura s'o sėrut,
Că gurița de la tine,
M'a ofțicat, vař de mine!

FOAIE VERDE BOB NAUT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu lăutar, Ștefanesti—Gorj.

Fóie verde bob năut,
De când mařca m'a făcut
Treř amante n'am avut,
Dar acum le-am dobėndit :
5 Una 'n Gorj
Și alta 'n Dolj,
Alta e 'n sat la Cărcea
Și alta la Rimnicu-Vălcea.
A din Cărcea e fată mare,
10 Mi se pórtă ca o flóre,
Cu cămașa fir betelă,

Sė vėd țitele prin ea.
Țite micř cu boldurele,
Mușcar'ar neřca din ele
15 Ca din doř fagurř de mřere!
Și-a din Dolj e priotėsă
Și-a din Gorj e cārciumăresă,
Se pórtă cu cārpa alėsă,
Iř bună de cārciumăresă.
20 Vinu-ř bun, ocaua 'ř mică
Cārciumărița 'ř frumușică!

FRUNĐA VERDE MARGARIT

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu Dioști de la Nicu Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

Frunđă verde mărgărit
De când mařca m'a făcut
Treř amante mi-am avut :
Una 'n Gorj și alta 'n Cărcea,
5 Și alta la Rimnicu-Vălcea.
A din Gorj mi-e primăriță
Cu răsureř de altiță ;
A din Cărcea e priotėsă
Imř tot pórtă cārpa alėsă ;
10 A din Vălcea 'ř fată mare

Cu codița pe spinare
Cu cămașa de altițe
Făcută cu o iglițe,
Făcută cu găurele,
15 Să vėd țitele prin ele
Mușcar'ar neřca din ele
Ca din doř fagurř de mřere!
De frumósă n'are preț,
De curvă 'ntrece un județ!

DIN SIRET ȘI PÂNA'N PRUT

(VARIANTA)

Culésă de I. Constantinescu—Dioști de la Christea Popescu din com. Gvardinița—
Mehedinți.

Din Siret și pêne 'n Prut
Treț amante mî-am avut:
Una 'mî este 'n Severin,
Se pörtă cu pěr blondin;
5 Și una 'mî-este, Calafat

Se pörtă cu pěr buclat.
Și-o dragă Bucureștencă,
Cu ochii ca de șerpóică,
Când se uită mă sэгétă !

ȘI TE'NVARTE PE SUPT MANA

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Și te 'nvarte pe supt mână,
Dacă știi că ești rumână;
Iar de 'i fi de altă lege,
Pe supt mâna mea n'ăi trece !

ȘI TE SUCA PE SUPT MANA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Și te sucă pe supt mână,
Dacă știi că ești română;
Dar de-ăi fi de altă lege,
Pe supt mâna mea n'ăi trece.
5 Sucă-mi-te, suveicuță,
Dacă știi că 'mî ești drăguță;

Sucă-mi-te, suveichea,
Dacă știi că ești a mea.
Și te sucă 'ntr'un picfor,
10 Dacă știi tórce fi lor;
Și te sucă într'amêndoué,
De știi țese pânză noué !

FOAIE VERDE MARGARITU

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Fóie verde mărgăritu,	Ea pe mine eű pe ea.
Veni vremea de 'nvêrtitu	Sucește-te pe supt mână
Frică mi-ı frică de prăpăditu ;	Ca să știu că ești română ;
Dar mi-ı frică și nu prea,	Că de-oı fi de altă lege
5 Că mă ține soția,	10 Pe supt mâna mea n'oi trece!

FOAIE VERDE TREI SIPICE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Ghița Stoica din Govora—Vâlcea.

Fóie verde trei sipice,	Și, când făcu palma pumn,
Fie gura cât de dulce,	Imı cară din spate fum,
La neveste nu m'oi duce ;	Ca dintr'o claie cu fên ;
Când fu dragostea maı dulce	Iar când făcu pumnu palmă,
5 Pe bărbat dracu l'aduce.	10 In obraz imı făcu rană !

LELEA NALTA ȘI D'USCATA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Doctorul Vasile Glodori din Ludușu, fost profesor la Gimn. din Brașov.—Transilvania.

Lelea naltă și d'uscată	5 — Tacı la dracu ce vorghești
De trei-đeci de anı iı fată,	Că și de patru-đeci de anı ești ;
Eű i-am đis să se mărite,	Te părăște vecinuța d'ingă tine,
Ea mı-a đis că nu-ı de vêrste.	Că te chi....nóptea supt tine !

FOAIE VERDE DE DOI BRAJI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu din R.-Vâlcea.

A se vedea varianta «Femeie cu doi bărbați» pag. 307, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

— Fôie verde de doi braji,
Nevastă cu doi bărbați,
la'mi cuțitu din ficați;
Nu'l lăsa să ruginiască,
5 Ficații să'mi putrediască,
Voinicel să'mi pedepsiască!

HAI, SURATA, SA MAI BEM

Auđita de Chr. N. Țapu de la lăutarul Paicu, din Bistrița—Vâlcea.

— Hai, surată, să mai bem.	Dracu le mai ține minte!
— Dar cum dracu să mai bem,	Printre ițe, printre spată
C'am o pânză la răsboi	Trece Țapa 'mpiedicată;
Cu șai-đeci de lătuoi.	Printre ițe și fuscei
5 La sulu de din'nainte	10 O scrófă cu cincî purcei!

NEVESTICA CA A MEA

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Paicu, din Bistrița—Vâlcea.

Veđi varianta No. CCIV, în colecția d-lor Iarnic—Bârsan pag. 423.

Nevestică ca a mea	Décă 'i spuî că-i șade bine,
Nu e 'n sat la nimenea.	Sare nebuna pe mine.
Eü 'i spuî să'mi pue masa,	Când 'i spuî că-i șade reü,
Ea intră și 'și ia cămașa	Pune mâna pe resteü
5 Și mă 'ntrebă că 'i stă bine?	10 Și năpadă 'n capul meu.

FIR'AI AL DRACULUI DE FUS

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Paicu, din Bistrița—Vâlcea.

<p>Fir'ar al dracului de fus ;
S'a dus la bărbat și-a spus :
—Bărbate, nevasta ta
Șade 'n cârcumă și bea.
5 A pus și furca zălog,
Și fusu în boloboc.
Dar bărbatu ce Țicea ?</p> | <p>—Săraca nevasta mea
Mă-a 'nebunit'o furca,
10 Furca și cu cânepa!
Ia mai dă-te pe la vrană,
Mai scóte, nevastă, o ólá.
Săraca nevasta mea
Nu mai póte să mai bea !</p> |
|--|---|

FOAIE VERDE BOB DE LINTE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

<p>—Fóie verde bob de linte,
Mai bărbate, fiú cu minte,
Ia cósa și fă 'nainte ;
Și 'mă cosește cânepa,
5 Că 'mă-a 'negrit inima !
Măi bărbate fiú cu minte,
Ia cânepa și mă-o vinde
Și mă-o vinde mai cu preț,</p> | <p>Că eú Lunța nu lucrez ;
10 Marția țiu de serbătóre,
Miercurea de fată mare,
Joia nimenia nu tórece,
Vinerea ' de dobitoce,
Sămbătă de premenit,
15 Duminică ' de iubit !</p> |
|--|---|

FOAIE VERDE SALBA MOALE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu—R.-Vâlcea.

<p>Fóie verde salbă móle,
Am o sócră cărtitóre
Și o ușă scărțiitóre
Și o boldeică lătrătóre.
5 Mă simte latră de móre.
Ia untură de găină,
Unge ușa la țitină ;
Móle părne în lapte dulce</p> | <p>Dă-í boldiceí să mănânce ;
10 Și c'o mână de cenușă
Dă-í în ochi la mătușă ;
Și vin la neica pe ușă,
Să te pup, să te serut ;
Că de când n'am serutat.
15 Limba 'n gură s'a uscat !</p> |
|---|--|

FOAIE VERDE FIR DE BOZ

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

Fóie verde fir de boz,
Am ibomnică la Gorj,
'Naltă, 'naltă, subțire,
Cu cămașa fir betea,

5 Să vede țița pên ea ;
Țițe micî cu boturele
Mușcar'ar neica din ele,
Ca din doî fagurî de mîere,

CAND M'AȘ VEDEA CU BARBAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta varianta prescurtata No. CCCVI pag. 455, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Când m'aș vedea cu bărbat
Și cu conclulețu 'n cap
Nu m'aș mai da jos din pat.
Mulțumesc lui Dumnezeu
5 C'am bărbat pe placul meu,
Când mă chîamă la prășit,
Nu pocî că m'am bolnăvit ;

Când mă chîamă la bēut,
Budaprote mî-a trecut,
10 I'ă 'nainte că te-ajung.
Eū o chem la strâns de fēn,
Ea 'și bagă oglinda 'n sin ;
Ea oglinda se frezește
Fēnu 'n luncă putređește !

FOAIE VERDE FOI DE NUCA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu din R.-Vâlcea.

—Fóie verde foi de nucă,
Cine s'aulește 'n luncă ?
—O femeie făr' de furcă.
—Đi-î la dracu să se ducă

5 Că mă lasă făr' de muncă
Și mă umple de păcate,
Nu mă spală lumea tótă !

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Jón Mihai din București.

Fóie verde și-o lalea,
 Nevestică tinerea,
 Măritată de țarna,
 Cine mî-a ȓis, n'am ȓis ba.
 5 De mî-ar ȓice un om frumos,
 De rușine m'aș pune jos;
 De mî-ar ȓice un om urât,
 Nicî eű n'am tȃgăduit;
 Am puș spate la pămînt
 10 Și față la răsărit.

Vėđ pe neica mî-a venit
 P'un cal negru bulestrănd.
 Calu 'î negru și fugar,
 Neica tînăr și curvar.
 15 Fóie verde castravete,
 Bată-te focul, băete,
 Că m'aî sėrutat cu sete.
 Mî-a plesnit rochița 'n spete
 Și șepte coturî de bete!

FOAIE VERDE TREI BOBLINTE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Jón Mihai din București.

Fóie verde trei boblinte,
 Ia luați băeți aminte
 De vėnātu de 'nainte
 Și de murgu de la rőtă,
 5 Mî-a secat inima tótă!

FOAIE VERDE FOI DE FRAGA

Culėsă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Gheorghe Manda, din Gora—Vălcea.

Fóie verde foi de fragă,
 Ia veđi puica mea cea dragă
 Trece drumu, nu mē 'ntrebă;
 Parcă cine-va o rógă.
 5 Nicî n'o rog, nicî n'o poftesc,
 Căci ca dēnsa maî găsesc,

Maî de neam și maî de viță,
 Nu ca dēnsa rėmășită,
 Că'și dă gura pe credință;
 10 Maî de neam și maî ce-va,
 Nicî ca dēnsa farfana,
 Dă-și da gura într'o para!

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu din Ștefănești—Gorj.

Fóie verde și-o lalea	Maș zambilă, maș de neam,
Mě 'ntrebă mândruța mea,	Nu ca tine de țigan ;
Maș am vr'una de cât ea ?	Maș zambilă, maș de viță,
— Ba nu scii, mândruțo, bine,	Nu ca tine rudăriță !
5 Maș zambilă, nu ca tine;	

FRUNȚA VERDE DE ARȚAR

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Toma Todea, din Saliștea—Transilvania.

— Frunță verde de arțar,	5 Cu spatele la pămînt
Leliță tu cu pșeptar,	Și cu piciórele în vânt.
Cum ți-aș face un sărindar ?	Tu să numeri stelele
Sărindaru ți-e făcut	Și eú petricelile !

FRUNȚA VERDE ARȚARAȘ

Auđita de Chr. N. Țapu de la Toma Todea, din Saliștea—Transilvania.

Frunță verde arțăraș,	Tot în brațe mî-o țineam.
Lelița cu ochii trași	Și acuma d'oi căpeta
S'o săruți și să te 'ngrași	Tot în brațe mî-o ținea.
Și din brațe să n'o lași.	Iac'-acum mî-am căpetat,
5 Că și eú când mî-aveam	10 Iar din brațe n'o maș las !

CATE FETE 'N BRAȚE-AM STRANS

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Toma Todea, din Saliște—Transilvania.

Câte fete 'n brațe-am strâns,	De te-î mai iubi vr'o dată.
Dupě mine tóte o plâns ;	10 Să fiú cãrne în patru brânci,
Câte-am strâns și-am sěrutat	De nu te oî iubi să plângi.
Tóte o plâns și m'o oftat.	Să fiú cãrne pēnē mâine,
5 Și pe tin' te-oî sãruta	De n'oî plânge dupě mine ;
Și tu-î plânge și ofta,	Să fiú cãrne regulat,
Să sciî cã-î pe urma mea.	15 De te-oî fi iubit vre-o dat !
Să fiî neică siguratã,	

VERDE FRUNĐA ȘI-O LELEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Toma Todea din Saliște—Transilvania.

Verde frunđã și-o lelea,	5 Ea este și mai dulce,
C'ãșa 'mî đice mândra mea,	Dar nu mē mai pociú eú duce;
Cã guriță ca la ea	Da este și la neveste,
Nu e 'n sat la nimenea.	Numa nu se potrivește.

AM O DOICA, AM O LELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bãcoiu, din Petresci—Gorj.

Am o doică, am o lele,
 Am o curvã de muřere,
 Cu tótã lumea mē teme
 Și cu bune și cu rele
 5 Și cu vecinele mele !

MANDRA FIR'AI A NAIBILUI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petrescii-de-sus—Gorj.

Mândră fir'ai a naibilui,
De-î spune bărbatului,
Că eă séra vin la tine,
Nesupărat, vai de mine!

VERDULIȚA TREI MIGDALE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

Verduliță trei migdale,
De la Novaci mai la vale
S'a scumpit gurița tare;
Face-un pol și cincă parale,
5 Și-o litră de portocale.

CE CAȚI MANDRO PE ȘUȘA?

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresci—Gorj.

—Ce cați mândro pe șușa?
—O lupiță de purcea.
—Vino, vino, la neica,
Să-ți aștern mântăluța
5 Și căpătăi tunica,
Să te 'ntreb bine așa,
Să-ți arăt purcelușa,
Că tu ești mândruța mea.

Mititică ești de stat
10 Și dulce la sêrutat!
Odat' erai amanta mea,
Te rog să-ți dea cin' ți-o da,
Tu să nu-ți pierđi credința,
Să te urască neica.
15 Să-ți dea aur și argint,
Tu să ăică că nu-î nimic!

VERDE, VERDE ROSMARIN

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresc—Gorj.

Verde, verde rosmarin,
 Ha! la popa Constantin,
 Că e duhomic bătrân,
 Ne dă păcat mai puțin.
 5 Dintr'o mie ȳartă o sută,
 Dintr'o sută ȳartă dece.
 Părinte, blagoslovește

Și 'm! dă drumu la neveste.
 Părinte sfinția-ta,
 10 Spovedește-m! pe mândra
 Să nu-! dai păcate multe,
 Și să-! dai mai puțințele,
 Că-!-aduc un car de lemne.

VERDE PELINIȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresc—Gorj.

A se vedea varianta No. CCCXV pag. 458, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

—Verde, verde peliniță,
 Spoveditu-te-ai leliță?
 —Ba e! nu m'am spovedit,
 Că e! când m'o! spovedi
 5 Șapte pop! m!-o trebui:

Șapte pop! ș'un potropop,
 Că nu spun canunu tot,
 Și să fie și un deconec!u,
 Să fi! spovedit! 'n vec!

FOAIE VERDE PELINIȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu din Petresc—Gorj.

Fo!e verde peliniță,
 Cin' !-a pus numele Nița
 Sfință să-! fie gurița;
 Și popa care a spovedit
 5 Să fie blagoslovit!

VERDE, VERDE DE LELEA

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lui Dumitru Bacoiu, din Petresci—Gorj.

<p>Verde, verde de lelea, De la vale de casa mea, Este o mândră frumușea, Ține pricină cu a mea. 5 Și eă ȃic nevestei mele :</p>	<p>— Măi nevastă, nu fi prostă, C'aia e vecina noastră ; Cin' nu iubește vecina. Nu știe prânđu și cina.</p>
--	--

VERDE, VERDE FOI SPANAC

<p>Verde, verde foi spanac, Pe câmpu cu liliac, Mândra și-a pierdut amantu. Cată să 'și găsiască altu ; 5 Neica n' o scie c'oi s' o ia dracu.</p>	<p>A draculu' e puica. Eă o rog și ea nu vrea, Cu parale nu geaba. O rog cu sfântoica 'n mână 10 Și ea 'mă spune că nu-ı bună !</p>
---	---

IA-ME DOAMNE

Auđită de Chr. N. Țapu da la Ión Cazacu, Ștefănești—Gorj.

A se vedea varianta No. LXV pag. 377, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

Ia-mă, Dómne, și mă pune
La mândruțe d'ale bune,
Cu bărbații duși în lume.
Duși în lume, în Calafat,
15 Să mă ved singur la pat,
Singurel făr' de bărbat !

MANDRUȚA A DRACULUI EȘTI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu, din Ștefanestî—Gorj.

Mândruță a dracului ești,
 Câți voinicî prăvăluiești?
 Dar cu mine ce gândești?
 Nicî nu riđi, nicî nu vorbești,
 5 Numai din buze 'mî zîmbești!

FOAIE VERDE ȘI-O LALA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

— Fôie verde și-o lala,
 Mărită-mă mamă fa,
 Că s'a făcut cât a ta
 Și de négră tot așa.
 5 Să le punem la măsură;
 E mai mare a mea la gură.

—Eū maică te-aș mărita,
 Dar ești maică mitutea
 Și mă vaîť că te-î strica.
 10 —Dă-mă mamă 'ntr'un noroc,
 Că măciuca 'și face loc!

FOAIE VERDE DE DUDAU

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ang. Cambrea, Săcelu—Gorj.

Fôie verde de dudău,
 Vaî, săracul mînzul meū,
 Dôrme nóptea 'n lăcăsteū,
 Diminēța cată răū.
 5 Eū î daū fên cu rocoz,
 El cată de cap în jos!

FOAIE VERDE MAGHIRAN

Auđită de Chr. N. Țapu de la Elisabeta Răcelescu, Corabia—Romanaș.

<p>— Fôțe verde maghيران, Marișico cu ghîozdan, Ce te țîț cu Lipiscan? Lipiscan cu ochiș verdș, 5 Să nu'l vedș, să nu te 'ncredș; Că te bagă 'n prăvălie,</p>	<p>Și te 'nșală c'o lămâie Și te pune pe canapea, Și-țî dă lapte cu cafea 10 Și te pune pe feréstră Și 'țî dă carte franțuzéscă.</p>
--	--

UNGURÉN, UNGURENAȘ

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

<p>— Ungurén, Ungurenaș, Pentru-o felie de caș Tótă nóptea mă frecaș. Las' felia la pustia, 5 Și scóte móca d'acilea.</p>	<p>— D'aș ști Turciș c'or veni, Eű móca n'o scot d'aci; D'aș ști că m'or și tăfa N'o scot pên nu s'o 'muța!</p>
---	--

UNGURÉN, UNGURENAȘ

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

<p>Ungurén, Ungurenaș, Pentr'o felie de caș. Tótă nóptea mă frecaș. N'aș felia 5 La pustia,</p>	<p>Și scóteș móca d'acia. O scoseș și mî-o svântaș Și o svântaș Și mî-o băgaș!</p>
---	---

FOAIE VERDE BUSUIOC

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea Săcelu—Gorj.

Fóie verde busuřoc,
Ungurene, apă 'n toc,
Adu fata să ți-o joc;
Că de n'oi juca-o bine,
5 Intră dracu în ea și 'n tine!

FRUNĐULIȚA ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frașila, Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta No. 225 pag. 184 colecția D-lui Bibicescu.

Frunđuľiță și-o lalea,
Venii sėra de la sapă,
Ostenit și plin de apă
Și-am găsit pe tónța 'n vatră.
5 Mė restii la ea odată,
A căđut pe foc gramadă.
Scóse capu după ușă,
Cu cincė oca de cenușă.

Unde-o vėd cu capu gol,
10 Fug vacile din obor
Și vițel pėnė mor!
— Lėgă-te, tonto, la cap,
Că mė lași de boi sėrac.
Ptru, ptru, vițel băľtat,
15 Cu șėpte lanțuri legat
Și tot a rupt și-a scăpat.

VENII SÉRA DE LA SAPA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Porumbescu din Novaci—Gorj.

Venii sėra de la sapă,
Ostenit și plin de apă.
Și găsiľ nebuna 'n vatră,
Desculță și desmățată.
5 Se ivi prósta pe ușă,
Cu capu plin de cenușă.
Mė rėstiľ la ea o dată;

Ea coprinse vatra tótă.
Mė rėstiľ de douė ori,
10 Ea sări după cuptor.
Se ivi prósta pe ușă,
Rupse bălan și se duse;
Din pricina lui bălan
Se duse și viorėn!

- 15 Verde frunză de spanac,
 Și mai avui și-un mânzat,
 Și ala a tras și scăpat.
 — Na, na, na, bălane, na,
 Nu mă lăsa cu sapa,
 20 Căci sint slab, nu pot săpa!
 Sărăcuț de maica mea,
 Rămăseî de plug așa!
 Na, na, na, bălane na,
 Că nu este bóla ta,
 25 Ci este nevastica mea.
- Ia-ți, tónto, o cărpă mai bună
 Să'mi vie bălan la mână.
 — N'am de unde neîculiță,
 C'am o țiră de fuilor,
 30 Stă pustie pe mosor.
 Am o țiră d'ăia grósă,
 Pustia că nu e tórsă.
 Și-am avut două fulóre
 Și le-am dat la torcétóre.
 35 A fátat mâțele in ele
 Nicî în p.... nu mă dóre!

NEVASTA CA A MEA FRUMOSA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Frađilă, Novaci—Gorj.

Nevastă ca a mea frumósă,
 Nu e 'n sat la dumneavóstră.
 Când îi pomenești de furcă,
 Ia pătura și se culcă,
 5 Și se 'nvălește cu sacul
 Și dórme pên' o ȳa dracul!

FRUNĐA VERDE SI-O LALEA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

- Frunďa verde și-o lalea,
 Nevestică ca a mea
 Nu mai are nimenȳa.
 De bărbată ce e ea,
 5 Intr'o lună tórcé o lână
 Și mănć un sac de făină
 Și o fășie de slănină.
 Când îi pomenești de furcă,
 Ia pătura și se culcă,
 10 Și s'acopere cu sacul
 Și dórme pên' o ȳa dracul!
 Când îi pomenești d'argea,
 Par'că bagî pe dracu în ea.
 Nóptea spală și cărpește
 15 Și diua se premenește
 Și din horă nu lipsește.
 Verde frunďa și-o lalea
 Bărbată ce era ea
- Semăna cu mamă-sa.
 20 Fóye verde și o lala,
 Mě duseî la sócră-mea,
 O găsîî c'o tréniță rea,
 P'a mai bună și-o cărpea;
 Cu cincî fuse lângă ea,
 25 Rupea nouě, cărpea două,
 Ca să facă una nouě.
 Dară ea când mă vedea
 Așa bine ce-î părea;
 Ia veđî cinste ce'mî făcea?
 30 Lapte dulce într'o lulea,
 Mămăligă într'o ulcea,
 Și așa bine mă cinstea.
 Trimetea la măcelar
 Și lua ghighiri (ficați) de țințari,
 35 Căpățână de albină,
 Fierbe 'n ghióce d'alună,

Ca să facă o ciorbă bună.
 Pune masa subt pătul,
 C'acolo e locu bun.
 40 — Ține, fine, Ța cumetre!
 Cât p'aci, să'mă dea și mie

Cu rachiū de comină,
 Să se ducă pomina.
 Când veni rându la mine,
 45 M'a trecut cu nevederea,
 C'așa a ajuns puterea!

FOAIE VERDE TREI LAMĂI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Fóie verde trei lámăi,
 M'aș invărti într'un călcăr,
 Să pociū țese pânza 'ntăr;
 M'aș invêrti într'amêndouă.
 5 Să pociū țese pânza nouă!

FATA POPI, MARIA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Fata popi, Maria,
 Se trage cu sania;
 Dar caii cu ce Ț mânia?
 Cu o bicușcă de nuța,
 5 Toporiște cum o vrea,
 Să puțe și p... mea!

FOAIE VERDE SI-O LALEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Fóie verde și-o lalea,
 Săraca nevasta mea,
 Ce de grije duce ea,
 Că mă iubesc cu alta

5 Nevasta mi s'a 'mboțat,
 Că m'am luat cu alta 'n sat.
 Cât de multe d'aș avea
 Tot am grije și de ea!

VERDULIȚA DE BUJOR

Auđită de Chr. N. Țăpu de la Ión Bondoc, Bobu—Gorj.

Verduliță de bujor,	5 Ca să mă mai las mánzat,
Đise muma să mă 'nsor ;	Ca să daú ocol pin sat
Eú ĩ-am spus că nu mă 'nsor.	Pe la d'eĭ de s'a 'nsurat !
Verde, verde matostat,	

ĐISE MAMA CATRE MINE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țăpu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

Đise mama către mine :	5 Și-o să mă mai las mánzat,
— Insórá-te, măi copile !	Să mai daú târcol pin sat
— Iaca tata nu mă lasă,	Pe la cei ce s'a 'nsurat !
Să ĩ-aduc pe dracu ĩn casă ;	

FOAIE VERDE COLALIE

Auđită de Chr. N. Țăpu de la Anghel Cambrea din Săcelu—Gorj.

Fóie verde colalie,	5 M'am uĭtat numa odată,
Sub cătrință vișinie	Și sub zăvelca cu flori
N'am cătat de nu să știe ;	Am cătat de dece orĭ !
Dar supt catrință călcată.	

BATE-ME, DOAMNE, PE MINE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nic. Frađila, Novaci—Gorj.

Bate-mě, Dómne, pe mine,
 Că n'am făcut nici un bine.
 Nu mă bate, Dómne, rău,
 Că și eú sint copilul těu ;
 5 Nu mă bate, Dómne, tare,
 Că și eú sint al dumitale !

PENTRU MANDRA CARE'MI PLACE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nic. Frađila, Novaci—Gorj.

Pentru mândra care 'mă place
 Nici părinții n'au ce 'mă face,
 Nici jurații satului
 Nice Domniș sfatului.
 5 Domniș 'n sfat se sfătuesc,
 Eú cu mândra mă iubesc !

PUICULIȚA DE DEMULT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nic. Frađila, Novaci—Gorj.

Puiculiță de de mult,
 Car'mă-ai dat gura 'mprumut,
 Vino diseră la noi,
 Să-ți dau gurița 'napoi ;
 5 Ca să nu cum-va să mor
 Și-apoi să-ți rămân dator !

MAI, BADIȚĂ NOVACENE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frađila, din Novaci—Gorj.

Măi bădiță Novăcene,
Vino sara mai de vreme,
Că'i pădurea crăcurósă,
Novăcencele 's frumóse!

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu—Gorj.

Fóie verde și-o lalea,
Trece mândra pe șușa,
Supărată vai de ea,
Mě lovi cu măneca.

5 Foiliță fóie lată,
Parcă 'mí fu gura legată,
Ca să mî-o sėrut odată!

FOIȚICA SIMINICU

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Ion Cojocar, din Pociovalištea—Gorj.

Foițică siminicu,
Al draculu' e voinicu,
Că, când vede nevasta,
Iși resucește mustața
5 Și mî-o 'ncepe d'a 'ntreba:

—Mândră mândruléna mea
De-í însera unde-va,
Să-ți ție neica calea,
Să nu umbli de geaba!

FOAIE VERDE MATOSTAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Fóie verde matostat,
Ungurica s'a uítat
De când nu s'a maí jucat.
Ungureanu, f.... te-l'aş,

5 Nicí în casă să nu'l laşí;
Ađí íŝi fură cáldăruşa,
Măíne 'nşală muferuşa !

IUBEŞTE, NEICA, IUBEŞTE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu—Gorj.

Iubeşte, neícă, íubeşte,
Şi de duşmaní te păzeşte,
Că duşmanu, f...te-l'aş,
Nicí in casă să nu'l laşí;
5 Că orí cíupeşte mătuşa,
Orí íŝi fură cáldăruşa !

FOILIȚA SOLZ DE PEȘTE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumítru Băcioiu, lautar, din Petrescú-de-sus—Gorj.

A se védea şi varianta modificată «Invěţul» pag. 316, din colecţia d-luí G. Dem. Teodorescu.

Foiliță solz de peşte,
Iubeşte, neícă, íubeşte
Şi fetiţe şi neveste
Şi de duşmaní te păzeşte ;

5 Că duşmanu, f...te l'aş,
Nicí in casă să nu'l laşí;
Vine, şéde la tăcíune,
Umple satu de mincíune !

LELEA CARE E MĂREȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Michai—București.

Lelea care e măreță,
Se scólă de diminéță.
Pe ochi, pe față se spală,
la două-trei bóbe 'n pólă
5 Și iese pe prisp' afară

Și 'mî strigă:—puî, puî, puî!
Moțățico, d'oi mânca, de n'oi
[mânca,
Eü să'mî fac datoria,
Să mă vađă și neica!

NEVASTA CARE IUBEȘTE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Mihaî — București.

Fóie verde solz de pește,
Nevasta care iubește
Spală nóptea și cârpește
Și din horă nu lipsește;
5 İbomnicu mî-o privește!

VENDU-I VIA ȘI MOȘIA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Gh. Porumbescu, Novaci—Gorj.

Vindu-î via și moșia,
Să duduî prósta d'acilea;
Vinduî via și-un prislop,
Tónta 'mî șade tot pe loc;
5 Vindu-î via și-un părete,
Tónta 'mî șade la ungete,

Róde la un castravete,
Nesărat și nemurat,
Numai prin cenușe dat.
10 Unde-o vėd prin ăl unghete,
N'o cunosc din căminete!

AIDA, DRACE, IA-O 'N CARCA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Porumbescu lautar în Novaci—Goj.

Aida, drace, ia-o 'n cârcă, Că la nópte tot mă mîncă. Frunđuľiță de spanac C'ast nópte am dormit în pat, 5 Am scăpat nu m'o mîncat.	De nu era securea Mă mîncă balaóna. Aida, drace, ia-o 'n cârcă Că la nópte tot mă mîncă !
---	--

CIOBANEL LA OI AM FOST

Auđita de Chr. N. Țapu de la ciobanul Ión Anghel din Poiana—Transilvania

Ciobănel la oi am fost Două ȃile, două nopți. O venit un vînt și o plóie, Și n'am mai vędut o óie. 5 Úu, úu, copil de curvă, De ce ții cămeșă murgă ? — Că mi-ú murgă de curele,	Că n'am mândruță s'o spele. Mândruța 'mí zace 'n pat, 10 Porumbul e nesăpat. Mândruța de s'ar scula, Porumbu că s'ar săpa, Cămășuța mî-ar spála !
--	--

FA-ME PASERE PESTRIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Văcariul, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

Fă-mě, Dómne, ce mi-ú face,
Fă-mě pasere pestriță
Și la Clușiú o crășmăriță ;
Să crășmăresc vin și bere
5 La recrute tinerele,
Care m'am úubit cu ele !

NU TE UITA, LELE NU

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Văcariul, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

— Nu te uita, lele, nu,
Nu te uita, lele hei,
Nu te uita 'n ochii mei!
Ochii mei nu's de oglindă,
5 Să-ți cauți fața de mândră.
Fața mea 'i față de domn ;

A ta 'i bugedă de somn.
Nu ești albă de frumoasă,
Nice roșie de grasă,
10 Ci ești albă de 'nălbele,
Roșie de ruminele!

CÂNTECE ȘI JOCURI DE COPII

RUGACIUNI ȘI CANTECE DE COPII

CANTECUL MELCULUI

Cules de Chr. N. Țapu de la Florian Răcelescu, Corabia—Romanați.

A se confrunta «Cântecul Melcului» din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 191.

Melc, melc,	Și te du la Dunăre
Codobelc,	Și bea apă turbure,
Scóte córne boïerescï	Și te suie pe boștén,
Și te du la baltă	Și mănâncă leuștén!
5 Și bea apă caldă ;	

CANTECUL MELCULUI

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanați.

Melc, melc	Să spălăm cămășile ;
Codobelc,	Pe-ale mele,
Scóte córne boeresți	Pe-ale tele,
Și te du la Dunăre	10 Pe-ale lui nea Stan din vale
5 Și bea apă turbure	Și mănâncă leuștén
Și ad'o dea limpede,	Și te fă cât un buștén.

CANTECUL ARICIULUI

Cules de Chr. N. Țapu de la Florian Racelescu, Corabia—Romanași.

Arici, Arici
Pogonic, .
Du-te la móră,
De te 'nsóră ;

5 Și ia fata lu Ciobóră,
Cu cercei,
De nouě le, .
Cu mărgele de surcele.

CANTECUL ARICIULUI

(VARIANTA)

Cules de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanași.

Arici,
Arici
Pogonic, .
Du-te la móră,
5 Și te insóră ;

Și ia fata lui Cicóre,
Cu cercei
De nouě le,
Cu mărgele
10 De surcele.

CANTECUL ARICIULUI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu din Vladimir—Gorj.

Arici,
Arici
Pogonic, .
Al la móră

5 De te insóră ;
Și ia fata lui Cicóre
Și boi împératului
Și caléșca Radului.

CANTECUL CAPREI

Cules de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Șiș capră cu mărgelē,	Ranțurile,
Că-s mai multe viorele.	Branțurile,
Bonciș, bonciș.	Cuscudia, veselia,
După casa lui Tiviș.	Ia-ți mâna d'acia !
5 Tivison busuioc,	

CANTECUL CAPREI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Florian Răcelescu Corabia—Romanaji.

Sare capra din argele,	Berbecana,
Cu mai multe ghiocelē,	Ranțurile,
Ronțiș,	Branțurile,
Bonțiș,	10 Curcudia,
5 După casa lui Tiviș.	Veselia,
Tivicana,	Spârc Mândia !

CANTECUL CAPREI

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanaji.

Șiși capră cu mărgelē,	Berbecana,
Că sint mai multe râncele	Ranțurile,
Și mai multe ghiocelē ;	10 Branțurile,
Ronciș,	Cucutia
5 Ponciș	Veselia,
Pe la casa lui Tivici.	Spăimântă mânia.
Tivicana,	

RUGACIUNEA PENTRU PLOAIE

Rostită de copii ori de câte ori începe vara să plouă.

Culésă de Chr. N. Țapu din Dozesci--Vâlcea.

Plouă, Dómnne, plouă,
Fetele să ouă,
Băreții să trăiască
Să le cotârcéscă.

TRECI PLOAIE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Vladimir--Gorj..

Treci plóte
Trecătóre,
Că te-ajunge sórele
Și-ți taie picióarele,
5 C'un maș,
C'un paș,
Cu căcșula lui Mihaș.
Aruncaș

La nouă caș;
10 Caiș nechezară,
Câniș lătrară,
Lupiș urlară.
Ad'o, mamă, druga,
Să mulgem pe murga,—
15 Murga cufurită,
Plóia risipită.

CANTECUL GARGARIȚEI

Rostit de copii primă-vara, când prind insecta „boul lui D-deu” și se jócă cu ea a-dresându-i versurile de mai jos :

Cules de Ilie Constantinescu din Dioști--Romanași.

Gărgăriță,
Mărgăriță,
Incotro oi sbura,
4 Intr'acolo m'oi însura.

PUSEI ȘAUA PE TREI CAI

Culésă de Chr. N. Țapu din comuna Bobu, Pojogeni—Gorj.

Pusei șaua pe trei cai,
 Ș'apucaî drumul la raî.
 Când la raî, raiu 'ncuîfat.
 Făcuî muscă de argint
 5 Și Dumneđeu ca un sfint,
 Imî aduse cheile
 Și descuîaî ușile.
 Când intraî
 In raî
 10 Mě plimbaî,
 Mě bucuraî.
 Věduî mese albe 'ntinse
 Și făcliî de cear' aprinse;

Věduî ómenî spovediî
 15 Ca niște pomî 'nfloriî;
 Věduî și nespovediî,
 Ca niște bușteni pãrlitiî;
 Věduî fete spovedite,
 Ca niște flori înflorite;
 20 Věduî și nespovedite
 Ca niște tufe pãrlite.
 Věduî și pe Leana mea,
 Seda leuda lângă ea.
 Leana dete să se scóle,
 25 Iuda mî-o ține de póle.

OLELEU CE VAĐUI !

Culésă de Chr. N. Țapu din Pociovaliștea—Gorj.

A se vedea varianta de sub No. 4 și 5 din colecția d-lui G. D. Teodorescu pag. 193.

Aolele ce vězuî !
 Věduî fata Greculuî,
 Pe malul petreculuî.
 Vine Grecul mâniaos,
 5 Ca un dinte ruginos.
 Ad, fată, cheițele,
 Să'mî descuî lădițele,

Să-mî věd coconițele.
 — Nu-s la mine,
 10 Vaî de mine;
 Sînt la Badea 'n București,
 Unde ouă rațele,
 Unde fată vacile.

OAIE, OAIE, RAPANA

Culésă de Chr. N. Țapu din Horez—Vâlcea.

A se confrunta varianta prescurtata No. 383 pag. 372 din colecția d-lui Bibicescu.

<p>Oaie, oaie, rapână,
 Șade 'n cur și dapână,
 Și se rógă rugului
 Și se 'nchină cucului:
 5 — Cuculeț, măria ta,
 Veniț pân' la dumneata,
 Să-mi dai ăl cal porumbac,
 Să mă duc pân' la Novac,
 C'am auđit
 10 C'a făcut
 Trei feți,
 Logofeți.
 Unul a murit
 Ș'unul a përit;
 15 Unu 'n munte s'a suit,
 Muntele s'a șurupat,
 Apele s'aũ turburat,
 Peste-un gros,
 Furnigos,
 20 Țiști un iepure flocos.</p> | <p>Mă dusei la musc'a mare;
 Musc'a mare treșera,
 Cu fetița lingă ea,
 Cu fetița cu chitie
 25 De spanghie,
 Cu pană de cïocărlie.
 — Dă-mi, fetița, cheile.
 — Nu-s la mine,
 Vaș de mine;
 30 Sînt la Badea 'n București,
 Sus pe curțile domnești.
 Mă dusei la Alburuș.
 Alburuș, cëră-céră s'aprindea,
 Ralul se deșchidea;
 35 Cruce 'n casă,
 Cruce 'n masă,
 Dumneđu cu noi la masă.
 Iomete,
 Inflorete,
 40 Dumneđu să ne ȳerte.</p> |
|---|---|

OAIE, OAIE RAPANA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Bărbătesci—Vâlcea.

<p>Oaie, oaie rapână
 Șade 'n cur și dapână,
 Și se rógă rugului,
 Și se 'nchină cucului.
 — Cucule, măria ta,
 5 Veniț pân' la dumneata,
 Să-mi dai ăl cal porumbac
 Să mă duc pân' la Novac,
 C'am auđit c'a făcut
 Doi feți</p> | <p>10 Logofeți.
 Unu 'n munte s'a suit,
 Muntele s'a surupat
 Peste un iepure bălțat.
 De gonit cine-l gonța?
 15 Vătaful Țiganilor,
 Mórtea coșofenelor,
 Să-l ajungă
 Să-l străpungă
 19 Să-ı verse mațele 'n pungă.</p> |
|--|--|

OAIE, OAIE, RAPANA

Culésă de Chr. N. Țapu din Horez—Vâlcea.

A se confrunta varianta prescurtata No. 383 pag. 372 din colecția d-lui Bibicescu.

<p>Oaie, oaie, rapână,
 Sade 'n cur și dapână,
 Și se rógă rugului
 Și se 'nchină cucului:
 5 — Cuculeț, măria ta,
 Veniți pân' la dumneata,
 Să-mi dai ál cal porumbac,
 Să mă duc pân' la Novac,
 C'am auđit
 10 C'a făcut
 Trei feți,
 Logofeți.
 Unul a murit
 Ș'unul a pferit;
 15 Unu 'n munte s'a suit,
 Muntele s'a șurupat,
 Apele s'aú turburat,
 Peste-un gros,
 Furnigos,
 20 Țiști un iepure flocos.</p> | <p>Mă dusei la musc'a mare ;
 Musc'a mare treiera,
 Cu fetița lingă ea,
 Cu fetița cu chitie
 25 De spanghie,
 Cu pană de ciocârlie.
 — Dă-mi, fetiță, cheile.
 — Nu-s la mine,
 Vai de mine ;
 30 Sint la Badea 'n București,
 Sus pe curțile domnești.
 Mă dusei la Alburuș.
 Alburuș, céră-céră s'aprindea,
 Rațul se deșchidea ;
 35 Cruce 'n casă,
 Cruce 'n masă,
 Dumneđu cu noi la masă.
 Iomete,
 Inflorete,
 40 Dumneđu să ne ȳerte.</p> |
|---|--|

OAIE, OAIE RAPANA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Bărbătesci—Vâlcea.

<p>Oaie, oaie rapână
 Sade 'n cur și dapână,
 Și se rógă rugului,
 Și se 'nchină cucului.
 — Cucule, măria ta,
 5 Veniți pân' la dumneata,
 Să-mi dai ál cal porumbac
 Să mă duc pân' la Novac,
 C'am auđit c'a făcut
 Doi feți</p> | <p>10 Logofeți.
 Unu 'n munte s'a suit,
 Muntele s'a surupat
 Peste-un iepure bălțat.
 De gonit cine-l gonța ?
 15 Vătaful Țiganilor,
 Mórtea coșofenelor,
 Să-l ajungă
 Să-l străpungă
 19 Să-ȳ verse mațele 'n pungă.</p> |
|---|---|

OAIE, OAIE RAPANA

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanai.

Oaie, ôie rapănă, Șade 'n cur și dapănă Și se rógă rugului Și se 'nchină cucului: — Cucule, măria ta, 5 Veniț pân' la dumneata Să-mi dai ăl cal porumbac Să mă duc pân' la Novac,	C'am auđit c'a făcut, Treț feți 10 Logofeți. Unul a murit, Unul a pferit; Altu 'n munte s'a suit, Muntele s'a usurpat, 15 Apele s'aũ turburat.
--	---

OAIE OAIE RAPANA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Drăgănesci—Olt.

Oaie, ôie rapănă, Șade jos și dapănă. Și se rógă rogului Și se 'nchină cucului. 5 — Cucule, măria-ta, Dă-mi un cal porumbac Să mă duc la soru-mea; C'am auđit c'a făcut Treț feți logofeți. 10 Unu a murit, Unu a pferit, Unu 'n munte s'a suit.	Tiri, tiri tangarana, Incălicaț pă pistricióra, 15 Mě dusei la musca mare; Musca mare trețera Și-a maț mică vëntura, Păduchele premetea, Puricele mėsura. 20 — Ești, Voichiță la portiță Că te chiămă Talion, Talion fecior de domn, Cu tichie de frânghie, 24 Cu pană de ciocărlie.
---	---

FOAIE VERDE DE-UN SUSAI

Cules de Chr. N. Țapu de la Polovraci—Gorj.

Foie verde de-un susai,
Sus, bădiță, sus,
Vineri în peșit plecai,
Sus, bădiță, sus;
5 Sâmbătă că-mi aședai,
Sus, bădiță, sus;
Duminecă mă'nsurai,
Sus, bădiță, sus,
Luni cu caprele plecai,
10 Sus, bădiță, sus.
Dar de merinde ce-mi luaî?
Sus, bădiță, sus;
Un codricel de mălai,
Sus, bădiță, sus.
15 Ș'apucaî pe drum la vale, | Sus, bădiță, sus;
Mă 'ntilniî c'un lup în cale,
Sus, bădiță, sus.
— Bună ziua, lupule,
20 Sus, bădiță, sus.
— Mulțumesc, voinicule,
Sus, bădiță, sus.
— Da ce-ai făcut caprele?
Sus, bădiță, sus.
25 —Căpătâni fântânile,
Sus, bădiță, sus;
Mai pe deal, mai după deal,
Sus, bădiță, sus,
Mai ie câte-un șodolan,
30 Sus, bădiță sus! |
|--|---|

VENI TIMPUL SA ME'NSOR

(VARIANTA)

Culesă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanai.

Veni timpul să mă 'nsor,
Sus, Marișo, sus.
Sâmbătă mă-o aședai,
Sus, Marișo, sus;
5 Duminecă mă 'nsurai,
Sus, Marișo, sus.
Luni cu caprele plecai,
Sus, Marișo, sus,
Le păscuî, le săturaî,
10 Sus, Marișo, sus.
Mă culcaî și adormiî,
Sus, Marișo, sus,
Și caprele le pierduî.
Sus, Marișo, sus.
15 Frunză verde salbă môle!
Sus, Marișo, sus,
Ș'apucaî pe drum la vale,
Sus, Marișo, sus. | Mă 'ntilniî c'un lup în cale,
20 Sus, Marișo, sus.
— Bună ziua, lupule,
Sus, Marișo, sus.
— Mulțumesc, voinicule.
Sus, Marișo, sus.
25 N'ai văduț caprele mele?
Sus, Marișo, sus.
— Le'am văduț
Sus, Marișo, sus,
Și le-am păscut,
30 Sus, Marișo, sus,
La ogașe,
Sus, Marișo, sus,
Carne grasă,
Sus, Marișo, sus,
35 La fântână la Strofești,
Numai carne de berbeci! |
|--|---|

FACUI FOCUL PE UN COJOC

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Pesteanu de sus—Gorj.

Făcuî focul pe-un cojoc,	10 — Mulțumesc, voinicule.
Mě culcaî pe lângă foc.	— Vêđut-ai oile mele ?
Mě sculaî maî peste nópte,	— Le-am vėđut
Mě uîtaî în târlióră,	Și le-am păscut ;
5 Nu vėđuî nici-o mióră.	Pe la fântâni
Luai sėcurea la spinare,	15 Căpătâni,
Ș'apucaî pe drum la vale,	La zăvóre
Mě 'ntâlniî c'un lup în cale.	Costișóre !
— Bună ȓiua, lupule.	

FACUI FOCUL SUB COVERCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Vâlcea-cu-apă—Gorj.

Făcuî focul sub covercă,	— Le-am vėđut
Mě culcaî pe lângă foc,	Și le-am păscut ;
M'acoperiî c'un cojoc.	Și le-am dat păfne cu sare,
Mě sculaî peste noptiță,	15 Pe răzóre
5 Mě uîtaî în târluliță,	Mațe góle ;
Nu vėđuî nici-o oiță.	Pe vâlcele
M'apucaî pe drum la vale,	Platagele ;
Mě 'ntâlniî c'un lup în cale.	Pe vâlcane.
— Bună ȓiua, lupule,	20 Șodolane,
10 — Mulțumesc, voinicule.	Pe la fântâni
— N'ai vėđut oile mele ?	Căpătâni !

D'UNDE VII, MA NUȚULE?

Cules de Chr. N. Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

A se vedea o mică variantă No. VI pag. 193 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

— D'unde vii, mă Nuțule ?	Pên' la deal
— De la pâriu repede.	Pên' la pomiș luț Drăgan.
— Ce-ai vėđut, mă Nuțule ?	Florică, nu cădea,
— Doi puț de scripete.	Nu e nean-tėu să te ȳa,
5 — Cum făceaũ, mă Nuțule ?	15 Și e dus la Dobrogea,
— Chițai,	Să ia bani cu secera,
Chițai	Să plătescă dajdia, —
Banița,	Dajdia 'mpėratuluț
Dă-ȳ cu stremuralița,	Drumu Țarigraduluț !
10 De la vale	

CANTECUL CUCULUI

Acest cãntec il recitėzã copiii cãnd aud pentru prima 6rã primã-vara, cucul cãntãnd.

Cules de Chr. N. Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

Cucule, mãria ta,	Unu 'n munte s'a suit,
Veniĩ pên' la dumnėta	10 Muntele s'a sudumit.
Să'mĩ daț un cal porumbac	Mė duseĩ la musca mare,
Să mẽ duc pên' la N6vac ;	Musca mare trețera
5 C'am auđit,	Și a maĩ micã vėntura,
Fi-mea a făcut	Cu pana de ciocãrlie,
Douĩ fețĩ,	15 Hi, Marie, hi !
Logofețĩ.	

CANTECUL BERZEI

Acest cântec îl rostesc copiii primă-vara, când încep să vină berzele.

Cules de Chr. N. Țapu din Roșiorii-de-Vede.

— Barză, barză	5 — O căpușă.
Ce-ai în cioc?	— Vino la noi după ușă.
— Un boboc.	Dar în ghiare?
— Dar în gură?	— Râschitóre.

JOCUL D'A PITULATA

Auđit de Chr. N. Țapu din gura domnișorei Elisabeta Racelescu, Corabia-Romanați.

- Opi sena, sena di,
 Chistin boli na costi,
 Țangăr, mangăr na cartof,
 Tu avto belenger buf.
 5 Cioc, boc
 Treci la loc!

JOCUL D'A PITULATA

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la elevul Florian Racelescu, din Corabia-Romanați.

Ala, bala,	Cu căruța Radului,
Portocala,	10 Cu caii 'mpăratului,
Eși bădiță	Cu biciu cumnatului,
La portiță,	In mijlocul satului.
5 Că te-așteptă Talion,	Clanț, banț,
Talion, fecior de Domn,	Dorobanț,
Cu chitie de frânghie,	15 Cioc, boc,
Cu pana de ciocărlie,	Treci la loc!

JOCUL D'A PITULATA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Una,
Două,
Trema,
Pana,
5 Gârli

Mârli,
Roto,
Goto,
Țava cioc!

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Unilichi,
Șindilichi
Și decana
Porocana,

5 Ghelnica,
Melnica,
Oprica, clanț!

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Enti
Tenti,
Turc,
Cazac;

5 Rapiti,
Papiti,
Nod!

COLINDE

COLINDE

PLUGUȘORUL

Cules de Chr. N. Țapu din Com. Runcurelu—Mehedi.

Vezi varianta «Plugulețul și Plugușorul din Colect. d-lor G. Dem. Teodoreccu și Vasile Alexandri.

- Hei se sculară Domnu Dum-
[nealu]
- Intr'o sfință Joî,
Cu plugu cu doi-spre-ce boî,
Să are văile,
5 Să are Joile ;
Sub brazda négră
Grău de vară
Să rêsară.
Se duse Domnu Dumnealu]
- 10 Intr'o sfință Joî
Pe la grău.
De departe verde 'î se părea,
De aprópe copt 'î se părea,
Spicu cât vrabia.
- 15 Așa se pune Domnu Dum-
[nealu]
- Intr'o Joî
In vilégu vântulu]
- 20 Cu o mână secera,
Si aduse caii
Cu picióarele trefera,
Cu códele vântura,
Cu urechile în sac băga.
- 25 Așa se duse Domnu Dum-
[nealu]
- Intr'o sfință Joî
La tîrg la Modrogani,
Să cumpere noué juncani,
- De câte noué ani.
Și încarcară carele de povară
Și le porniră pe subt pămînt
[la móră,
30 La morărița de supt pămînt,
Unde macină maî curênd.
Morărița de groaza ce vêdu
Puse códa pe spinare,
Ș'apucă pe scoc la vale.
- 35 Moraru hoț și priceput,
Băgă mâna 'n pozunar,
Scóte trei tărâte late,
De când cu fómetea uitate.
Făcură hârcloc boc,
- 40 Hart, morișcă, iar la loc.
Măcinară și încarcară,
Carele de povară.
Și-a dis morarul :
- Hi, băieți, mânați,
45 Pe lângă boî v'alăturați !
—Noi, tot am maî mâna,
Dar ni s'a 'nțepenit caru
Intr'o rădăcină de lăptucă,
Nu pot boii să-l maî ducă.
- 50 —Hi, băieți, mânați
Și pe lângă boî v'alăturați !
—Noi, tot am maî mâna,
Dar ni s'a 'nțepenit caru
Intr'o rădăcină de hrean,
- 55 Și ne a stat boul prian.

PLUGUȘORUL

Cules de Chr. N. Țapu de la Ión Michai, din București.

- Ho, ho, copii și frați,
Ia mai stați și mai îndemnați,
Pe lângă boi v'alăturați,
Cu cercei,
5 Cu clopoței,
Ia mai trageți, măi flăcăi!
— Tot de bine, măi stăpâne
C'a venit séra lui Sfint Vasile.
Pune spate la perete
10 Și urechia la ferestră
Și ascultă și minciuna noastră:
Iar Junî gasdă se sculară
Intr'o Joî de diminéță,
P'un cal graur,
15 Cu șaua d'aur
Și plecă la mărul rotat,
Unde e frumos de arat.
Brazdă négră a revérsat
Grâu de vară a semănat.
20 Grâu arnăut,
Ce-a dat Domnul s'a făcut.
Veni la lună, la săptămână,
Să vadă grâu dacă-î copt.
Și'l védu în spic cât vrabia,
25 Și'n păi ca trestia.
Se duse la obor,
Și luă nouă oca de fier
Și nouă de oțel
Și facu nouă secerete,
30 Cu dinții de chiparele
Și dete pe la nepoți, pe la
[nepoțele
Să secere grâu cu ele.
Se puse din súsul vântului;
Cu drépta trăgea,
35 Cu stânga polog făcea;
Din polog snop,
Clăile
Ca otopăile.
Făcu un stog mare minunat,
40 De toți boierii lăudat.
Se duse la obor și luă doi
Negrii ca corbi, [junci
Iuți ca focu.
Cu picerile treșera
45 Cu urechile 'n sac băga,
Nici lopată nu trebuia,
Cu dinții înțepușă,
Nici ață nu trebuia.
Incărcară nouă cară mocănești
50 Și nouă moldovenești
Și plecă la móră la Ierbănești.
Dar móra cum védu
O luă pe lunca mare.
Lunca mare
55 Frunđă n'are,
Lunca mică
Frunđa-î chică.
Ptru, ptru, ptru, morișca mea,
Pêne pusei mâna pe ea;
60 Îi dădui una la șale
Și o aședai la măseale.
Băgarăm grâu în coș
Și așteptarăm să curgă făină
Și nu curse făină;
65 Curse aur și mărğăritar
Pentru casele dumnévóstră,
[boierii mari.
Dă-ne, dă-ne, că n'o să ne dai
[Oltu cu totu
Și o să ne dai d'un gălbior,
Să facem d'un boldișor,
70 Să 'mboldim boii la curișor,
Să mérégă mai tărișor,
C'a n'țepenit plugu într'o ră-
[dăcină de lăptucă
Nu'l mai póte boii să'l ducă.
Tot am mai sta și am mai dice,
75 Dar nu sintem dup'aici, după
[colea,
Ci sintem de la móră de la
[Mustafa,
Unde n'aú șórecii ce mânca!
Pentru o frământurică
Șépte-đeci se trag de chică;
80 Pentru o strachină de lapte
Două-đeci se bat în spate.

IN CELE CASE LUMINOSE

Cules de Ión Ionescu de la Ilie Bâldan, în etate de 80 ani, comuna Bogați — Dâmbovița.

- In cele case luminoase,
 Greu, dău, dorme, greu boferii.
 Trei porumbei că'mi sburară,
 Sus, mai sus că se'nălțară,
 5 Cu nori d'albi s'amestecară,
 Jos, mai jos că se lăsară,
 Jos, mai jos pe prundu mării.
 Luară apșoră 'n gurișoră
- Pietricele 'n degițele,
 10 Și 'mi săltară de'mi sburară,
 Sus, mai sus că se'nălțară.
 Pe zebrele de feréstră,
 Și'mi cântară ngrângonară,
 Cu apșoră 'nriurară,
 15 Boferi mari că'mi deșteptară.

D'ACILEA 'N VADU BRAILII

Cules de Ión Ionescu de la Ilie Bâldan, din com. Bogați—Dâmbovița.

- D'acilea 'n vadu Brăilii
 Șade Ion fêt-frumos,
 P'un călușel bididiu,
 Șade 'n apă
 5 Pêne 'n apă
 Și 'n noroi pêne 'n genuche
 Și el să cêrtă cu Turcii,
 Și cu Turcii și cu Frâncii.
 Turcii să-î dea vadurili
 10 Și Frâncii corabili.
 Se certase și le luase
 Și trecuse d'ăa parte.
 D'ăa parte 's Arvunașii,
 Arvunașii 's ômenî grași.
 15 Și ei robise trei țile
- In trei țile, trei pe nori
 S'umplea numa de juneî.
 Vin juneii șuerând,
 Fete mari horă făcând.
 20 Iar pe urmă cine'mi vine?
 D'o cucónă smedișoră;
 Nicî nu ride, nicî nu jôcă,
 Ci plânge sama să'și facă.
 —Taci, cucónă, nu mai plânge,
 25 Nu te duc robă să'mi fiî,
 Ci te duc Dómnă să'mi fiî:
 Dómnă mie, curților,
 Stăpână argaților,
 Cumnățică fraților,
 30 Nor' bună părinților!

FLORILE D'ALBE DE MER

Acest colind se cântă în noptea de sf. Ión.

Cules de Ión Ionescu de la Ilie Bâldan, com. Bogatî—Dâmbovița.

— Florile d'albe de măr,
 Ia sculați voi cam domol
 Faceți focu cam mai mare,
 Și-aprindeți d'o luminare
 5 Și-o lipiți pe la icóne.
 Nu vă vin cine vă pare,
 Și vin junți colindători,
 Printr'ênșii și Dumneđeú.
 Frumușel mi-e 'mpodobit
 10 Cu vesmîntu mohorit.
 Și mi-e lung pêne 'n pămînt,

Cam din spate, cam din ptept,
 Scris mi-e luna cu lumina
 Și sórele cu căldura;
 15 Într'amêndoî umerei
 Scris în doî luceferei.
 În mâna stângă crucea duce
 Și'n a dréptă busuțoc.
 Crucea e a bêtrânilor,
 20 Busuțocu-al fetelor,
 Și mêru-al juneilor.

Ș'INTRÉBA Ș'INTRÉBA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ión Popescu, funcționar la Muzeul din Bucuresci.

Și 'ntrébă și'ntrébă
 Sfinți pè Dumneđeú,
 Și 'ntrébă d'ast' trébă:
 Und-s'a rătăcit,
 5 Christos cel iubit?
 Domnul le dicea,
 Și-i bine cuvînta:
 — Dar, voi, sfinți mărunți,
 Și nepricepuți,
 10 La ce ispitiți?
 Că voi bine știți
 Că l'a rēsticnit
 Și l'a chinuit,
 Sus la Rusalim,
 15 In casa lu Noim.
 Ș'unde că-i bătea
 Tot cue de fer,
 Tînte de oțel.
 In față le bătea,
 20 In dos le țintuța.

Ș'unde le 'nfigea
 Sudori il trecea,
 Sē rostogolța
 'N pahar sprijința,
 25 Tot grâu se făcea.
 Ș'unde-l 'mbrăca
 Cu cămașă verde,
 Verde de urdică
 Rēu trup îi bășică.
 30 Și când il freca,
 Sudori il trecea,
 Sē rostogolța
 'N pahar sprijința
 Tot mir se făcea.
 35 Ș'unde-că-i punea
 Cunună de spină
 Verde mărăcină.
 Ș'unde i-o 'ndesa
 Sudori il trecea,
 40 Să rostogolța,

'N pahar sprijini
 Tot vin să făcea,
 Ia-l, creștin, de-l bea !
 Bună vremea 'n casă

45 Să se pomenescă,
 Boierii dumnea-vastră.
 La mulți ani !

IA SCULAȚI, SCULAȚI

Cules de Ión Ionescu din gura bătrânului Ilie Bâldan, din Bogați—Dâmbovița.

— Ia sculați, sculați,
 Voi, boierii bogați ;
 Și voi vă uitați
 În spre a gură de vale,
 5 Spre sóre răsare.
 Vouă vi se pare
 Că sóre răsare;
 Nu sóre răsare,
 Vouă vi se pare,
 10 Că vouă vă vine
 Tot turme de oi,
 Oii ochșăle,
 Cu lâna cănită
 Intr'aur poleită.
 15 Ia sculați, sculați,
 Voi, boierii bogați,
 Și voi vă uitați,
 În spre a gură de vale,
 În spre sóre răsare.
 20 Nu sóre răsare;

Vouă vi se pare,
 Că vouă vă vine
 Tot cireți de vaci,
 Vacile strichind,
 25 Viței sbierând.
 Ia sculați, sculați,
 Voi boierii bogați,
 Și voi vă uitați,
 În spre a gură de vale,
 30 În spre sóre răsare.
 Vouă vi se pare
 Că sóre răsare.
 Nu sóre răsare,
 Vouă vi se pare,
 35 Ci vouă vă vine
 Tot turme de porci,—
 Porcii poleiți
 Cu colții ieșiți
 Intr'aur poleiți !

LEROI IN CEASTE CURȚI

Acest colind se cântă pe la case în séra ajunului Sf. Ión Botezatorul.

Cules de Chr. N. Țapu de la Ión Michai, din Bucuresci.

Leroi în céste curți
 Și 'n céste Domniți,
 La tulpini de meri,
 Mese de boieri,
 5 Danț de negustori.
 Danțul cin' mi-l trage ?
 Ici, tinér Ion
 Cu papuci pe talpă,
 Cu fesu 'ntr'o parte.
 10 Toțag răsucește

Sus de'l asvârlește
 În palmă 'l sprijinește
 Și se fericește.
 Ferice de densus
 15 Și d'ăi lui părinti,
 În ce ceas l'a născut,
 Dile d'a crescut ;
 Parte ce-a avut
 Dē talcă de maică,
 20 D'un bărbat frumos

Mult mî-e cuvios.
 Frumuşel mi'l pörtă
 Cămaşă de in
 Cusută cu fir,
 25 Fir şi ibrişin,
 Guler baiba fir.
 Sus la vîrf de meri
 Mî-este un legănel.
 Dar în légăn cine'mî şade?
 30 Dómna dumnealui,
 Cucona cutare,
 Cose inchindiseşte.
 Trage câte-un fir,
 Rupe câte-un măr,
 35 Sus de'l asvârleşte,
 Il palmă 'l sprijineşte
 Şi se fericeşte.
 Ferice, ferice,
 Ferice de dînsa
 40 Şi de-ai ei părinti,
 În ce ceas o au născut,

Ţile ce-au crescut,
 Parte ce-a avut
 De taică, de maică,
 45 De-o dómna frumósă,
 Mult mî-e cuviósă.
 Frumuşel mî-o pörtă,
 Rochie de cuhnie,
 Iie ghiorghiolie,
 50 Ciorapi albişori,
 Pantofi negrişori,
 Pe la toc cu flori;
 Mult mî-e jucători,
 Rar la Ţile mari
 55 Intre sêrbători,
 În ziua de Crăciun
 Şi-a de bobotezá
 Când prioti botéză,
 Lumea 'ncreştinezá.
 60 Lumea şi norodu
 Şi pre noi pre toi,
 La anul şi la mulţi ani!

PRIN CEL CEL

Cules de Chr. N. Ţapu de la Ión Miha, din Bucuresci.

Prin cel cel,
 Prin cel nocet,
 Prin cel verde vişinel,
 Légănă-se
 5 Clétină-se,
 Légăn verde de mătase.
 Dar în légăn cine'mî şade?
 Ionica d'ochi-şi negri.
 Şi nu'mî şade cum se şade;
 10 Şi'mî cose şi'mî chindiseşte,
 La un guler şi-o batistă,
 Guleraşu, maichisi
 Batişcióra frati-sëu.
 Şi nu'mî cose şi să'mî tacă
 15 Şi'mî cântă d'un cântecel.
 Nu e cântec mojicesc
 Şi e cântec împărătesc.
 Impératu e la vînat
 Şi p'acea că au dat,
 20 Şi pe tine te-a auđit,
 După cântec te-a 'ndrăgit.
 — Fă, fetiço, atăta bine
 De nu mai cânta ăst cânticel
 Că nu e cântec mojicesc,
 25 Ci e cântec împărătesc.

Impératul trimitea
 Scrisori după scrisori,
 Şi olac, după olac.
 Da 'n scrisóre ce scria?
 30 — Fă'mî, fetiço, atăta bine,
 De nu mai cânta ăst cânticel
 — Eú nu cânt pentru 'mpérat
 Şi cânt d'al meu focşor,
 Că's de mică, logodită,
 35 Astă-đi, mâine, nunta 'mî pică.
 Dacă nu te 'ncređi pe mine,
 Iacă colăceri 'mî vine
 Şi mă iea din ceste curi,
 De la frai de la părinti,
 40 Şi mă trece peste munii,
 La alii frai, la alii părinti,
 La alii necunoscuți.
 Jelui-m'aş şi n'am cui.
 Jelui-m'aş munților,
 45 De dorul părinților;
 Jelui-m'aş brađilor,
 De dorul fraților;
 Jelui-m'aş florilor,
 De dorul surorilor!

LA TULPINA, L'AȘTI DOI MERI

Cules de Chr. N. Țapu de la Dimitrie Popescu, funcționar, București.

- La tulpină, l'aști doi meri
 Leroloî, măroloî,
 Este-un pat mare'ncheiat,
 Cu scândurî d'albe de brad,
 5 Leroloî, măroloî,
 Cu busuioc presărat.
 Dar în pat ce mi e așternut?
 Leroloî, măroloî
 D'o pilotă și un cearceaf.
 10 Peste astea, peste toate
 Leroloî, măroloî,
 Covor verde de mătase.
 Dar în pat cine mi-ș dórme?
 Leroloî, măroloî,
 15 Dórme (cutare) d'ochi-și negri,
 Cu a lui d'albă soțioră,
 Leroloî, măroloî,
 La obrăjei roțunjóră
 Și cu d'albîi coconași,
 20 Leroloî măroloî,
 Voșoi ca doi ingerași.
 Dar (cutare) ce-mî ȃiceară?
 Leroloî, măroloî,
 Soțiorului strigară :
- 25 —Scólă-te, frate, fiî dormit,
 Leroloî măroloî,
 Că ne-a nins, ne-a viforit.
 Din picioru patului,
 Leroloî, măroloî,
 30 Salt-un stol de porumbei.
 Să săltară și sburară,
 Leroloî, măroloî,
 Și mai sus s'aridicară,
 Cu doi nori s'amestecară,
 35 Leroloî măroloî,
 În fundul mării să lăsară,
 Leroloî, măroloî,
 Somnul nostru ne stricară.
 —Culcă-te, dragă, fiî dormită,
 40 Leroloî, măroloî,
 Că n'a nins n'a viforit ;
 Flori de măr s'a scuturat,
 Leroloî măroloî,
 Fețele nóstre a rumenat.
 45 Bună vremea la feréstră,
 Leroloî, măroloî,
 La boierî la dumnévóstră,
 La anul și la mulți anî!

IN ȚIUA DE SFINT VASILE

Cules de Ión Odor de la I. Oprișan—Valeni de munte—Prahova.

- În ȃiua de sfînt Vasile,
 Toți boierî la curte'mî vine,
 Numa Gheorghe, sfete Ghe-
 Nu imî vine, [orghe
 5 C'are-o Grécă ibovnică,
 În cale de nouè ȃile.
 —Nu mi-l credeți, mari boierî,
 C'am gonit o cîtalină,
 Făr' de splină,
- 10 Din malu Solotrului,
 Pêné 'n mapa Oltului.
 Acol'a stat,
 Făr' de vad,
 La sabie s'a 'nchinat,
 15 Frumos gátu 'i-am tăiat ;
 Pielea 'n tîrg la tábăcarî
 S'o fac zgardă la ogarî!

DOAMNE ISUSE CHRISTOSE

Cules de Ión Odor de la Dumitru Popescu, din Star-Chiojd—Buzău.

Acest colind se cântă în séra de Sf. Vasile.

Dómne, Isuse Christóse,
Tu ne ești isvor, prea frumoșe,
Că din ceriū te-ai pogorit,
Din fecióra te-ai născut,
5 Cu ómeniī aī petrecut
Treī-deci de anī pe pământ.
Și la ceriū că te-ai suit
Și prin iad te-ai abătut,
Porțile iadului le-ai sfărîmat,
16 Și p'Adam l'ai liberat.
Și ceriul l'ai împodobit,
In patru stâlpī de argint,
Tot cu stele
Mărunțele,
15 Și 'n mijlocul stelelor
Duce luna,
Cu lumina,
Și sórele
Cu rațele.
20 Pe zăbrele | Turturele,
Și'ntre ele-un porumbel,
Fuse sfintu Ionel,
Trimis de la Dumneđeū,
25 Să măsoare pământu,
Pământu cu umbletu
Și ceriu cu cugetu.
Dumnévóstră, boferī mari,
Aprindeți o luminare,
30 Și-o lipiți între icóne,
Treī icóne,
Treī cucóne.
Cucónele se pregătiră
D-un colac
35 De grău curat,
Pe fața colacului,
Jumătatea francului;
Pe colacvadră de vin,
Să fie luC hristos, Amin! |
|--|---|

COLIND LA SFANTU VASILE

Cules de Ión Odor de la Gh. Cojocaru din Bréza-de-jos—Prahova. Acest colind se cântă acum 100 de ani.

După vale din jos,
Ine o herghelie dē caī,
Caiī nechezând,
Mânjiī jucând,
5 Cu codița 'n baltă,
In baltă răsucită
Intr'aur poleită.
Pē urma lor cine 'mī ine?
Ine-un cārd de vacī,
10 Vacili sberând, | Ițelușiī sārind,
Cu codița 'n baltă,
In baltă răsucită,
Intr'aur poleită.
15 Pē urma lor maī ine,
Ine-un cārd dē oi;
Oili sberând,
Melușeiī jucând,
Cu codița 'n baltă,
20 In baltă răsucită, |
|--|--|

Intr'aur poleită.
 Și 'n urma lor ine,
 Ine-un cârd d' capre:
 Caprili sberând,
 25 Ieșișorii sărind,
 Cu codița 'n baltă,
 In baltă răsucită,
 Intr'aur poleită.

Și 'n urma lor cin' mai ine ?
 30 Ine-un cârd de porci,
 Porciî grooind,
 Scrofilii sberând,
 Purceii sărind,
 Cu colțu 'n baltă,
 35 In baltă poleit,
 Intr'aur învălit !

VASILCA

Cules de Chr. N. Țapu, din Roșiorii-de-Vede—Teleorman.

In séra ajunului Anului nou, spre Sfintul Vasile, lăutarii țiganii umblă din casă 'n casă cu Vasilca. Este o căpățină de porc din ajunul Crăciunului, pusă pe o tavă, împodobită cu parale, mărgelile, spilci (un fel de ace cu gămălie mare colorată) și îmbrobodită sau legată cu un bariș, de regulă verde sau castaniu.

Țiganii cântă din casă 'n casă cântecul de mai jos, în care se arată toate peripețiile bieteii scrofe.

Colindul acesta este foarte vechi, după cum se constată din însuși cuvintele lui.

Lerui Dómne. Lerui, după părerea d-lui Hasdeu este o prescurtare din cuvântul *Aurel*, Aurelian, Impărat Roman, care cuvânt îl găsim și în sfârșitul descântecelor, de deochi, d. e. Să vă duceți la fata lui *Ler Impărat*, că are mese întinse, cu făclii aprinse, etc.

Siva este numele zeului Indian, *Sivas*.

Intrebuintarea acestui cuvânt în acest colind se explică prin însuși faptul că țiganii fiind de origină indiană—la emigrarea lor din India, au adus cu dânsii între alte cuvinte sancrite și numele zeului *Siva*, *Sivo*.

Colindul începe cu următoarele versuri, culese de la lăutarul Ion Constantin Neblea din Roșiorii-de-Vede :

Lerui Dómne, Domn din Cer,
 Ce mi-e 'n Cer și pe pământ ?
 Mi-este o dalbă mânăstire.
 Intre d'albe mânăstiri,
 5 Mi-este jețuri de argint.
 Intre jețuri de argint,
 Șade bunul Dumneșeu
 Și cu maică Precista.
 Lângă maica Precesta,
 10 Șade bătrânul Crăciun,
 Cu busuțocu 'n drépta,
 Cu cruculița 'n stânga
 Și mi judecă pe Siva :
 Sivo, leo,
 15 Vasilco, leo,
 Ce-ai bătut și ce-ai mâncat,

De mi te-ai ingrașat ?
 —Sus la munte m'am suit
 Jir și ghindă mi-am mâncat,
 20 De-aceia m'am ingrașat.
 Mai la vale m'am coborît,
 Apă rece m'am bătut,
 Grădinile le-am isbit,
 Rumâni că m'au vedut,
 25 De pe mine s'a luat:
 Rumâni cu topórele,
 Țiganii cu barósele.
 M'ajunseră,
 Mă doborîră,
 30 Și cu paie mă pârliră,
 Și carnea că mi-o împărțira:
 Luară Rumâni slănina

Și țiganiț capățina.
Vedură că se 'nșelără,
35 Frumușel mă 'npodobriă,
Cu parale, cu mărgelē,
Cu frumōse panglicele ;
Și m'aduse 'n cēstă casă

La cinstiț ca dumnea-vōstră,
40 Și mă puse p'astă masă,
Ca pe noi să ne dăruiț
Cu aur și cu argint,
43 La anul și la mulți ani!

G H I C I T O R I

GHICITORI

CULESE DE CHRISTEA N. ȚAPU DIN OLTENIA ȘI JUDETUL TELEORMAN

Talvul

Burta mea pe burta ta,
Lunga mea 'n gaura ta.
Din Costeșci—Vâlcea.

B....

Cine naște fără suflet
Și móre țipând?
Din Costeșci—Vâlcea.

Cântarul

A se vedea varianta «Cântarul» pag. 58
sqq., din Colecția «Cimiliturile Române»
a D-lui Artur Gorovei.

Am o mătă găgăuță
Și de coddă, hăp tăicuță.
Din Costeșci—Vâlcea.

Vióra-dipla

Am o găscă-'ntr'un gătlej.
Din Costeșci—Vâlcea.

Móra

Veți varianta «Móra» pag. 230 sqq.
Gorovei, op citat.

Turta ta pe turta mea
Heleşteu supt caru tēu.
Din Costeșci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Pană împănată,
Pe apă lăsată.
Din Roșiorii-de-Vede.

(VARIANTA)

Se vaită Cocoratu
Că i-a perit satu,
Culésă de Ión Odor, din Prahova.

Lumînarea

A se confrunta cu varianta «Lumina-
rea», pag. 207 sqq. din «Cimiliturile Ro-
mâne» op cit.

Mititéua, umple argeaua.
Din Costeșci—Vâlcea.

Cósa

Idem varianta «Cósa», pag. 111 sqq.,
Artur Gorovei, op cit.

Coțofană sdruncoviță
Pě unde merge, cale'si face
Prin copaci,
Tac! tac!

Din Costeșci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Miș, miș
Pin păiș,
Cotcodaci
Pin copaci.
Culésă de Ión Odor, din jud. Buzēu.

Popa când intră nóptea în biserică

Veți varianta «Popa», Gorovei, op cit.
pag. 301 sqq.

Coțofană taură
Intră nóptea 'n gaură.
Din Roșiorii-de-Vede.

(VARIANTA)

Coțofană faură
Intră nóptea 'n gaură.
Culésă de Ión Odor, din Prahova.

Căciula

Veđi varianta «Căciula», Gorovei, op
cit. pag. 48—49.

Reteveiŭ rotund
Bagă flociŭ afund.

Din Roșiorii-de-Vede.

Ghiéța

A trimes dómna de sus
La cea de jos
Să'ŭ dea până făr'de rost

Din Roșiorii-de-Vede.

Rîma

Veđi varianta «Rîma», Gorovei, op cit.
pag. 315 sqq.

A trimes Dómna de sus
La cea de jos
Să-ŭ dea carne făr'de os

Din Roșiorii-de-Vede.

Rischorul

Veđi varianta «Rischorul», Gorovei,
op cit. pag. 315.

Ce stă țepán în ismene ?

Din Roșiorii-de-Vede.

Vinul în butie

Veđi varianta «Vinul», Gorovei, op cit.
pag. 394.

Nebunul satului
Intr'un cojoc de lemn.
Ghicŭ ce e ?

Din Roșiorii-de-Vede.

Căldarea și tórtele ei

A se vedea varianta «Căldarea», Go-
rovei, op cit. pag. 53—54.

Punte strămbă,
Vale-adâncă.

Din Costești—Vâlcea.

Șerpele

Veđi varianta «Șerpele», Gorovei, op
cit. pag. 362 sqq.

Resteŭ rece Dunărea o trece.

Din Costești—Vâlcea.

(VARIANTA)

Resteŭ rece Marea Négră trece.

Din Roșiorii-de-Vede.

Oala la foc

Veđi varianta, «Donița și Căldarea»,
Gorovei, op cit. pag. 271 sqq.

Cincŭ în brângŭ,
Négra 'n nainte.

Din Roșiorii-de-Vede.

Donița și Căldarea

Veđi varianta «Donița și Căldarea»,
Gorovei, pag. 53 sqq.

Dobro, gróso, und'te duci?
Arso'n burtă, la ce mă 'ntrebŭ?

Din Roșiorii-de-Vede.

(VARIANTA)

— Surtă, gróasă, und'te duci?
— Arsă'n cur la ce mă'ntrebŭ?
Und' mă duc
Tot ție țŭ-aduc.

Culésă de Ión Odor, din jud. Prahova.

Fumul și Coșul

A se vedea varianta «Fumul și Co-
șul»—Gorovei—op. cit. pag. 161.

Und'te duci, strămbule?
Ce mă 'ntrebŭ, găunosule ?

Din Costești—Vâlcea.

Suvelnița (suveica)

A se vedea varianta «Suveica», Go-
rovei, op. cit. pag. 362 sqq.

O cută de pepene
Trece printre fire repede.

Din Roșiorii-de-Vede.

Pulberca în raza sórelui

Ghicî ghicitórea mea :
Am o funie de nisip.

Din Costesci—Vâlcea.

Buricul omului

A se confrunta varianta «Buricul»,
Gorovei, op. cit. pag. 34.

Ghicî ghicitórea mea :
La mijlocul câmpului
Puțu șotîngului.

Din Costesci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Cuîbul Cîotăcului,
In mijlocul câmpului. —
Culésă de Ilie Constantinescu, din Dioști—
Romanați.

Corabia saú Iuntrea

A se confrunta varianta «Corabia»,
Gorovei, op. cit. pag. 100 sqq.

Rața 'n baltă,
Penele 'n pădure.

Din Costesci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Fulgii 'n pădure
Și rața 'n gărlă.

Din R.-Vâlcea.

Aria și steajerul

A se vedea varianta «Aria», Gorovei,
pag. 12.

Pe o tîpsie spălată
La mijloc o p... sculată

Din Costesci—Vâlcea.

Citura cu țuțuroiú

Am o fată de pandur
Tótă lumea o pupă 'n c...

Din Costesci—Vâlcea.

Călcăile

A se vedea varianta «Călcăile», Go-
rovei, op. cit. pag. 51 sqq.

Am doi cai,
Când îi duc la fântână,

Să uită acasă ;
Când îi duc acasă,
Să uită la fântână.

Din Roșiorii-de-Vede.

Oglinda

A se confrunta varianta «Oglinda»,
Gorovei, op. cit. pag. 255 sqq.

Lipie pe lipie
Voie 'n varvarichie.

Din Costesci—Vâlcea.

Cârligul de fên

A se vedea varianta «Cârligul de smuls
paiele», din colecția Gorovei, op. cit.
pag. 62.

Am un cal, care mănâncă o șiră
[de paie
Și el nu se satură.

Din Costesci—Vâlcea.

**Capul, fruntea, ochii, nasul,
gura și bărbia**

A se confrunta varianta «Capul, sprin-
cenile», Gorovei, pag. 39 sqq.

Am o clăiță de fên,
Lângă clăiță
O poeniță,
Lângă poeniță doi luceferei,
Lângă luceferei un cuiș mucos,
Lângă cuișbul mucos
O móră ferecată,
Lângă móră ferecată
Un genunchiú de porc.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Ușa și Vântul

Leica, țufudeica,
Nea Stan fluierătorul.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Păduchele

A se confrunta varianta «Păduchele»,
Gorovei, op. cit. pag. 284.

In pădurea chiriacului
Este cuișbul liliacului.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Ușa

Vezi varianta «Ușa», Gorovei, op. cit. pag. 370.

Am o fată neagră,
Cine vine dă cu palma în ea
Și ea plânge mereu.

Din Costesci—Vâlcea.

Porcul și Coțofana

A se vedea varianta «Coțofana pe pore», Gorovei, op. cit. pag. 110 sqq.

Titiriscu priscu
Póte să ducă pe titirisca prisca 'n
Da titirisca, prisca ciuș ;
Nu póte să ducă
Pe titiriscu, priscu în ciuș.

Din Runcurelu—Mehedinți.

(VARIANTA)

Țața mața, șade pe țătoiū, mițoiū,
Da țătoiū mițoiū nu póte să ședă pe
[țața mața.

Culésă de Ión Odor, din jud. Buzău.

Opinca

Nuia duduiană,
Incunjuraț țara cu ea
Rēmase un crāmpel
Făcuț obor de vițel.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Opinca

Am o casă desvălită,
Intâi o mărtălesc,
La urmă o 'nvelesc.

Din Dozesci—Vâlcea.

Sēmānța, vrejul, dovlécul saū
pepenele

A se confrunta varianta «Semēnța,
vrejul», Gorovei, op. cit. pag. 342.

O bag lată,
O scot funie
Și o iaū ghem.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Óia

A se confrunta varianta «Óia», Gorovei, op. citat pag. 270.

Am patru resteie
Și duc un car de fēn.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Briciul

A se confrunta varianta «Briciul», Gorovei, op. citat pag. 31.

Am un cal de fier
Și paște p'un deal de os.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Pléva de porumb și de grāu

Am o erghelie de caț,
Aī slabī sār gardul,
Aī grași staū pe loc.

Din Costesci—Vâlcea.

Vătraiu când scārmī cārbunii

A se vedea varianta «Vătraiu», Gorovei, op. cit. pag. 392—393.

Am o erghelie de caț negriț
Din care unu' rescolește pe toți.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Cununa

Ce șede 'n cuț
Și n'are fund ?

Din Runcurelu—Mehedinți.

Melīța

A se confrunta varianta «Melīța», Gorovei, op. citat pag. 225 sqq.

Am o cățelușă clușă
Alatră p'o vāclelușă.

Din Costesci—Vâlcea.

Sufletul și trupul

A se vedea varianta «Sufletul», Gorovei, op. cit. pag. 360—361.

Am o porumbiță și-o lădiță,
A sburat porumbița
A rēmas lădița.

Din Costesci—Vâlcea.

Sprâncenele și ochii

(VARIANTA)

Veți varianta de mai sus, «Capul, fruntea, etc.» pag. 35,

Pe două delușele
 Staū două săgețele
 Subt două săgețele
 Staū două lucefereī
 Te veți mereū în ei.
 De vreī să'ī ghicești
 Citește 'n ochii mei
 Și veī vedea pe-ai tēī.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Sórele

Κλειδώνω, μανταλώνω
 Κλέφτης βρίσκω μέσα.

Incuī, zăvoresc ușa,
 Iar hoțul il gădesc înăuntru.

Comunicată de d-l. Aristid Milan, Samarineanul—Macedonia.

Cârligile de ciorap

Cinci surerițe s'avină
 Și vrineórá nu se ajung.

Cinci surorī se urmăresc
 Și nici odată nu se 'ntâlnesc.

Comunicată de d-l. Aristid Milan — Macedonia.

Casa

A se vedea varianta «Casa», Gorovei, op. cit. pag. 47 sqq.

Am o vacă cu ugerul în spinare.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Lubenița

Am o fântână cu ghizdurīle verzī
 Și cu apa roșie.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Cercelul

A se confrunta varianta «Cercelul», Gorovei, op. cit. pag. 63 sqq.

Incârligat,
 Imbârligat,
 In gaură de
 Fată mare băgat.

Din Costesci—Vâlcea.

Móra

(VARIANTA)

Veți variantele de mai sus «Móra».

Am o vacă, o mulg cu seara
 Și-o 'mpart cu țara.

Din Costesci—Vâlcea.

Brânza

M'a trimis Domnul de sus
 La cel de jos
 Să'ī aduc carne făr'de os.

Din Costesci—Vâlcea.

Oul

A se confrunta varianta «Oul», Gorovei, op. cit. pag. 262 sqq.

M'a trimes Domnul de sus la ăl
 [de jos

Să'ī aduc apă și rachiū
 Tot într'un buriū.

Din Costesci—Vâlcea.

Mierea

Ce e dulce și mai dulce
 Și pe taler nu se tafe.

Din Costesci—Vâlcea.

Melcul

Are córne și nu e boū,
 Are șea și nu e cal,
 Se sue 'n pom
 Și nu e șerpe.

Din Costesci—Vâlcea.

Castravetele

Il bagī tare și uscat
 Il scoți móle și udat
 Și din cap apă'ī curge.

Din Costesci—Vâlcea.

Dăsagii

A se confrunta varianta «Desagii», Gorovei, op. cit. pag. 130.

Pe valea lui berbeluș
 Un curcan cu două guși.

Din Costesci—Vâlcea.

Mălaiu în țest

Mama ridică pólele
Și tata 'i bagă mólile

Din Costesci—Vâlcea.

Plosca cu vin

A se confrunta varianta «Plosca», pag.
294 sqq., Gorovei, op citat.

Titilănă

Iană,

Gaură vicleană

Cur cu meșteșug

Și la gură cu belciug.

Din Costesci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Am o găină cucuiată,
O țiu în cameră încuiată.
O să mor să n'o descui,
Ii puț mâna pe cucui.

Culésă de Ión Odor, din jud. Buzău.

Mămăliga și Căldarea

A se vedea varianta «Mămăliga», Gorovei, op cit. pag. 221.

Am o vacă négră,
Când se baligă,
Toți alérgă.

Din Costesci—Vâlcea.

Cosciugul

A se vedea varianta «Cosciugul», Gorovei, op cit. pag. 102 sqq.

Cine'l face, nu'l trebuie,
Cine'l cumpără, nu'l dorește
Și cui îi trebuie, nu'l vede.

Din Costesci—Vâlcea.

Testul

Cât am trăit
Pe foc m'am fript;
După ce am murit,
Pe drum m'a asvirlit

Din Costesci—Vâlcea.

Suveica

(VARIANTA)

Vedți variantele mai sus «Suveica».

De de-asupra ghiéță
De desupt ghiéță
La mijloc măcăne o rață.

Din Costesci—Vâlcea.

Lanțul

A se vedea varianta «Lanțul», Gorovei, op cit. pag. 196—197.

Am un copilaș,
Când îl fau în brațe, plânge,
Când îl las jos, tace.

Din Costesci—Vâlcea.

Mâna

A se conforma varianta «Mâna», Gorovei, op cit. pag. 224.

Am o greblă cu cincî dinți
Pe ți 'mî trebuie de miț de orî.

Din Costesci—Vâlcea.

Umbra

A se vedea varianta «Umbra», Gorovei, op cit. pag. 337—339.

Ce șade pe apă și nu se scufundă?
Din Drăgănești—jud. Olt.

Boul

A se confrunta varianta «Boul», Gorovei op cit. pag. 29 sqq.

Cât trăește,
Pămêntul negrește;
Dacă móre,
Jócă 'n horă.

Din Drăgănești,—jud. Olt.

Sulurile răsboiului

A se vedea varianta «Sulul răsboiului» Gorovei, op cit. pag. 361.

Am două fete,
Când una se golește,
Alta se premeneste

Din Drăgănești—jud. Olt.

Clopotul

A se confrunta varianta «Clopotul»,
Gorovei, op cit. pag. 85 sqq.

Intr'un copaciù găunos
Urlă un lup bătaios.

Din Serbăneștii-de-sus—jud. Olt.

Birul

A se confrunta varianta «Birul», Go-
rovei, op cit. pag. 23.

Ce e greu pe casă.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Numele

A se vedea varianta «Numele», Go-
rovei, op cit. pag. 247 sqq.

Ce șade pe mine
Și nu'l simț.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Mâna

(VARIANTA)

Veți varianta de mai sus «Mâna».

Am o grebluță
Cu cinci dințișori,
Pe di 'mî trebuie
De o mie de ori.

Din Șerbănescii-de-jos—jud. Olt.

Cuptoru cu pâine

A se confrunta varianta «Cuptorul»,
Gorovei, op citat pag. 122.

Veniră rigile
Și mâncară mămăligile,
Iar doftoru rēmase gol.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Pepenele verde

Am o baltă
Cu malurile verđi,
Apa roșie
Și pești negrii.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Zorile, Cocoșii și Ómenii

Munții se revarsă
Diblele cântă
Viermii se mișcă.

Din Șerbănescii-de-sus—jud. Olt.

Cântarul

(VARIANTA)

Veți varianta de mai sus «Cântarul».

Am o capră găgăuță
Cu għiarele ca de miță
Face adesea din codiță
Na tăicuță, na tăicuță!

Din Șerbănescii-de-jos—Olt.

(VARIANTA)

Am o găinușă ciușă
Cu minciunile
In gușă,
Cu dreptatea
Pe spinare.

Din Roșiorii-de-Vede'

Spitele roții

Am țece copilași,
Dorm toți p'un căpătâi
Și nici unul nu e la margine.

Din jud. Olt

Cuțitul și teaca lui

Ieși Angheluș
Din lăcătuș
Că te cheamă
Cinci afară.

Din Drăgănescii—jud. Olt.

Vântul

Veți varianta «Vântul», Gorovei, op
cit, pag. 355.

Intr'un vîrf de plop
Alatră un căine orb.

Din Drăgănescii—jud. Olt.

Barza

Dobra 'naltă
Șade 'n pörtă
Și 'ngrădește
Ovrefește.

Din jud. Olt.

Vérda

A se confrunta varianta «Curechiul»,
Gorovei, op citat pag. 124 sqq.

Am o fată sdrențurósă,
Șede cu Vodă la masă.

Din R.-Vâlcea:

Ariciul

A se vedea varianta «Ariciul», Goro:
vei, op citat pag. 17—18.

Este un unchiș bētrân,
Iese dintr'o vale mare
C'o mie de cercuri in spinare.

Din Șurupatele—Vâlcea.

DESCANTECE

DESCANTECE DE DEOCHI

DESCANTEC DE DEOCHI

Cules de Chr. N. Țapu de la Păuna Dumitrașcu, din Pesteana-de-Sus—Gorj.

- Amin, amin,
Descântecul meu să fie deplin!
Deochiul să fie peste munte,
Descântecul peste frunte.
- 5 Cine a rămnit la (cutare),
A plesnit.
De-o fi deochiat de fată mare
Să-î pice cosițele
Să-î plesnescă țitele ;
- 10 De-o fi deochiat de voinic,
Să-î plesnescă bóșele
Să-î cure pisății ;
De-o fi deochiat de pădure
- Să se usuce ;
- 15 De-o fi deochiat de ȧarbă,
Iarba să se pãrléscã.
De-o fi deochiat de ape,
Să-î sece vadurile
Să-î rămãte pãtrile.
- 20 De-o fi deochiat de vânt,
Să se ducã ca un sfint.
Iar (cutare) să rămãte,
Curat, luminat,
Ca Mãica Precista ce l'a lãsat.
- 25 Leac și de mâna mea
Și de la Mãica Precista.

Rețetã : Se descântã cu apã și busuțoc și se țice la sfirșitul descãntecului cuvintele :

— Cum stã busuțocul verde în grãdinã
Și faguriil plinil de mĩere în stupinã,
Așa sã fie vesel și sãnãtos (cutare),
Ca un trandafir frumos !

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitra Nicolae Vaduva, din Mãnãstireni—Vãlcea.

- Fugil deochil
Dintre ochil,
Din frunte
Dã-te peste munte (de la cutare).
- 5 De-o fi deochiat de voinic,
- Sã-î crape bóșele,
Sã-î curgã pișatul.
Sã-î cazã chica,
Sã rêđã toatã lumea,
- 10 Tótã suflania.

- De-o fi deochiat de fomele,
Să i se umfle țitele,
Să-î curgă laptele,
Să-î móră copilul de fóme.
- 15 Să-î cadă cosițele
Să rămână chelă,
Să ređă tótă lumea,
Tótă mulțimea
Și tótă suflania.
- 20 De-o fi deochiat de fată mare
Să-î plesnescă ochiî
Să-î curgă urdorile
Să-î cadă cosițele,
Să-î plesnescă țitele,
- 25 Să ređă tótă lumea de ea.
Iar cutare să rămâie curat
Și luminat
- 28 Ca de Maica Precista dat.

Rețetă : Se descântă cu ramură de salcie verde în apă, în care se sting 3 cărbuni—pentru cele 3 nume de deochetori ce se pomenesc în descântec. Cu apa descântată se stropește cel deochiat pe frunte și gustă de trei ori din ea. Restul de apă se aruncă pe pariî de la gard sau pe un câine.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ión Ionescu de la o babă din Cucuteni—Dâmbovița.

- Picătura pică,
Piatra se despică,
Să plesnescă ochiî cuî a deo-
[cheat pe (cutare) ^
- De-o fi deochiat de bărbat
[să-î plesnescă bóșele,
- 5 Să-î curgă mațele.
De-o fi deochiat de femeie să-î
[plesnescă țitele,
- Să-î curgă laptele, să-î móră
[copilul de fóme.
- De-o fi deochiat de fată mare,
[să-î cadă cosițele
Să-î rămâie hârcele.
- 10 De-o fi deochiat de sóre,
Să-î pieră rađele;
De-o fi deochiat de vânt,
Să-î plesnescă calul;
De-o fi deochiat de apă,
- 15 Să-î sece vinele.
De la mine descântecul,
- 17 De la Dumneđu lécu.

Rețeta : Se suflă de trei ori în fața obrazului și se repetă vorbele de mai sus.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

- Cules de Chr. N. Țapu de la Tudora Nae Dobrică, din Roșiorii-de-Vede.
- Cu sufletul am suflăt,
De deochete pe (cutare) l'am
[scăpat,
- Cu limba am descântat,
De deochete l'am curățat.
- 5 De o fi deochiat (cutare) de
[strigoî
- Ochiî să-î plesnească,
- Deochetele de la (cutare) să se
[răspândească.
- De o fi deochiat de sóre
Sa-î piete rađele,
- 10 Să se mire mic și mare
Cum s'a mirat de (cutare).
De o fi deochiat de vînt,
Să stea în loc.

- Să se mire și mic și mare,
 15 Cum s'a mirat de (cutare);
 De o fi deochiat de fată mare
 Să-î cadă costița,
 Să-î crape pelița,
 Să-î cadă genele și sprânce-
 [nele,
 20 Să-î plesnescă ochiș,
 Să rămâie orbă,
 Să se mire tótă lumea,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 De o fi deochiat de femeie,
 25 Să-î plesnescă țitele,
 Să-î cure laptele,
- Să-î móră copilul de fóme.
 Păsărică albă în códă,
 Sări ici, sări colea,
 30 De colea 'n clincl
 Clinclul a plesnit
 Deochiatul a fugit
 Și (cutare) a remas curat lu-
 [minat,
 Ca stéua din cer,
 35 Ca roua din câmp;
 Ca póla Maicăi-Precistiș.
 Descântecul de la mine,
 Leacul de la Maica Precista.

Rețeta: Se descântă cu fir pe busuioc, saú cu cracă de salcie în apă neincepută.— Apa descântată se bea și se stropește pe frunte cel deochiat și se dice cuvintele :

Stropiș aú sărit,
 Deochiatul de la (cutare) a fugit.

Restul din apa descântată se aruncă pe un căne, saú pe par de gard.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Catrina Ióna Scurtu, Urdariș-de-Sus—Gorj.

- Fugi deochetură,
 Fugi plesnătură,
 Fugi isbitură,
 Din creșeriș capuluș,
 5 Din gogóșele ochilor,
 Din sgârciul nasuluș,
 Din fața obrazuluș.
 De o fi deochiat de fată mare,
 Să-î cócă țitele,
 10 Să-î pice códele,
 Să ridă lumea de ea;
 De o fi deochiat de voinic,
 Să-î cócă bóșele,
 Să-î cure pișatul;
 15 De o fi deochiat de femeie,
 Să-î plesnescă țitele,
- Să-î curgă laptele,
 Să-î móră copilul de fóme.
 Cine a rîmnit,
 20 A plesnit,
 În munte s'a suit.
 Când s'o deociha muntele de
 [inalt;
 Și drumul de lat,
 Atunci să se maș deóche (cu-
 [tare),
 25 Atunci, nici atunci.
 Și să remâie (cutare) curat lu-
 [minat,
 Ca argintul stricurat,
 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă în apă cu un fir de busuioc.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor de la Sandu Potcovaru, din Valeni—Prahova.

— Să se compare acest descântec cu cel din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu, pag. 369, jos colona I și II.

Se ia un fus de tors și se spune :

Fugi dëochi,	10 Dë unde ai venit,
Dintre ochi.	D'acolo să te duci;
Dë-î fi dëochiat dë voinic,	Cu mâncături,
Crape pișății;	Cu apucături de inimă,
5 Dë-î fi dë femece,	Cu ceas rău.
Să-î crepe țîfli,	15 Fugi, fugi,
Să-î pîngă pruncu de fόμε!	Să te duci.
Fugi dëochi,	
Dintre ochi.	Dómne dă-le lécu,
	Și eü descântecu!

DESCANTEC DE DEOCHI

Cules de Chr. N. Țapu de la I. Opișanu din Valeni—Prahova.

Cum s'a potolit vëntu	Din creeriî capuluî,
Și pămîntu	Din fața obrazuluî, lu (cutare),
Și plôia din cer,	Din sgârciu nasuluî,
Focu din cuptor,	10 Dintr'o sută două dë óse,
5 Potoléscă dëochiü săgetat,	Să se topéscă tótă dëochetura!
Têmpinat,	

Rețetă: Se ia trei cărbuni și se pun în apă neincepută, Dacă se întâmpla ca atunci cărbuniî să se lase la fund, atunci omul e dëochiat. După ce bolnavul bea de trei ori din apa descântată, se mai spală la cap, ochi, inimă, etc., și apoi după ce scôte cărbuniî, aruncă apa pe un câne, și acesta dacă se scutură, atunci e semn, că bolnavuluî îi trece; dacă nu, nu-î trece. Cărbuniî apoi se aruncă în rëspântiî, semn, ca și dëochiul să fugă și să se împrăstie, cum se împrăstie cărbuniî.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ión Ionescu de la Cătăluța N. Popescu din com. Bogați—Dimbovița.

- Păserică albă,
Codalbă,
In sus sburași,
In nori intrași,
5 Norii pe pîtră pică
Și pîtra crăpă.
Crăpa-î-ar ochii în cap cuî a
[dëochîat pe (cutare).
Avuseî o găinușe cîușe,
O smulseî,
10 O scurseî,
Nouă găletuși de lapte umplu-
[seî.
Mă duseî în tîrg și strigaî,
Cine auđi
Și surđi;
15 Cine beu,
Crăpă.
Crăpa-îar ochii 'n patru,
Cuî a dëochîat pe (cutare) !
De-o fi deochîat de om să-î
crape bôșele ;
- 20 De-o fi deochîat de femeie,
[să-î crape țitele
Să-î cure laptele,
Să-î móră copilu de fôme.
De-o fi deochîat de fată mare
Să-î cadă përu,
25 Să fie de risu fetilor ;
De-o fi deochîat de flăcău,
Să-î cadă dinții,
Să-î cure balele,
Să fie de risu băreților ;
De-o fi deochîat de codru,
Să-î cadă frunđa ;
30 Dacă-o fi deochîat de pămînt
Să-î arđă iarba ;
Dacă-o fi deochîat de vînt,
Să-î cadă aripile.
Să rêmăe (cutare) curat luminat
35 Ca argintu stricurat,
Cum Maica Precista l'a lăsat
Și nașiu-sëu l'a botezat !

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Tapu de la Oprica G. Diaconu și Ióna Gheorghe Nicolae
Purice din Bărbatești—Vâlcea.Sa se compare acest descântec cu cel din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu
pag. 370—371.

- Păserică albișoră,
Sus sburași
Cu norii te-amestecași,
Jos pîtră picași.
5 Pîtra se făcu în două
- Deocheturile se făcură în nouă,
De la (cutare) din crețerii ca-
Din băerile inimi. [puluî,
Fugî deochî
10 Din patru ochî,

- Că eū te-oī sufla
 Și te-oī depărta de la (cutare).
 De-o fi deochiat (cutare) de sóre,
 Să-ī piefe rađele,
- 15 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 Dacă-o fi deochiat de vânt,
 Să pefe după pămīnt,
 Să-ī cađa calul și să móră,
- 20 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 Dacă-o fi deochiat de voīnic,
 Să rămāfe de nimic,
 Să-ī plesnescă bōșele,
- 25 Să-ī cure pișatul,
 Să se mire tot satul,
 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 De-o fi deochiat de flăcăū,
- 30 Să-ī cađa chica
 Să rămāfe de nimica,
 Să rămāfe chīel
 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare).
- 35 Dacă-o fi deochiat de fomefe,
 Să-ī crape țifele,
 Să-ī curgă laptele,
 Să-ī móră copilul de fome,
 Să se mire și mic și mare,
- 40 Cum s'a mirat de (cutare);
 De-o fi deochiat de fată mare,
 Să-ī cađa cosifa
- Să-ī piefe pfelefa,
 45 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare).
 De-o fi deochiat de pāserele,
 Să-ī cađa penele,
 Să-ī rămāfe tulefele,
- 50 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 De-o fi deochiat de gard,
 Să-ī cađa proptelele,
 Să-ī cure nufelele,
- 55 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 Fugī deochī, cu patru ochī.
 Doī
 Ca și noi.
- 60 Să trecī ca vântul,
 Că ești greū ca pămīntul.
 Mic să stai,
 Indărāt să dai.
 Să te ducī,
- 65 Unde cocoș nu cāntă,
 Unde popă nu tócă,
 Unde fete mari cōda nu imple-
 [tește,
 Unde casa nu se spoște.
 Și pe cutare să'ī părăsești,
 70 Și să'ī lași curat
 Și luminat,
 Ca argīntul strecurat,
 Ca din cer Maica Precista ce
 [l'a lāsāt!

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la vrājitoare Simina din Gresia—Teleorman.

- Pasērică galbenușă,
 In norī crescuși și jos căduși.
 Piatra plesnă
 Și strigōfele de la (cutare) eșia.
- 5 D'o fi deochiat din vânt,
 Să-ī pīafe răcelile,
 Să-ī se astupe găurele;
 D'o fi din sóre, să-ī cađa rađele;
 D'o fi din gardurī, să-ī cađa
 [proptelile;
- 10 D'o fi din bărbat, să-ī crape
 [bōșele,
 Să-ī curgă pișatu, să rămāfe
 [de risul lumi,
 Cum a rămās (cutare);
 D'o fi deochiat de muferē,
 Să-ī crape țifele,
- 15 Să-ī curgă laptele, să-ī móră
 (fiul,
 Să rămāfe de risul lumi,

- Cum a rămas (cutare);
De-o fi deochiat de fată mare,
Să-î cadă costițele,
20 Să-î crape călcățele,
Să rămâie de ris ca (cutare).
Eû de deochi am descântat,
De deochi te-am curăţat;
Semintele aû încolţit.
- 25 La rădăcina merilor le-am în-
[gropat.
Iar strigôica cu strigoîul îi
[sorocesc
La cei doi copaci minunaţi.
Acolo se 'ntâlnea strigôica cu
[strigoîu,
Muma păduriî cu păduroîu,
- 30 Mamorniţa cu mamorniţoîu.
Muma pădureî o descântam,
In cornele vacilor o trimeteam
Pe (cutare) îl tămăduîam,
Mamorniţa în cocinele porci-
[lor o băgam,
35 Strigôica în lemne şi pîetre o
[sorocîam.
Şi pe (cutare) îl lăsam curat,
[luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca argintul strecurat
- 40 Ca de Maîca Precista curat şi
[luminat !

Reţetă: La copiii mici se descântă cu căiţa, în vin, în care se pune seminţe de măr, de păr, etc. La vite se descântă în apă şi tăriţe, pe care le dă spre mâncare.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ilie Constantinescu, Dioşti—Romanaş.

- Păserică albă,
Codalbă,
Calcă 'n cer,
Calcă 'n pămînt ;
5 Călcă 'n piatră
Nestemată.
De'î fi deochiat de fată,
Să-î crape ţiţele,
- 10 Să'î cure laptele ;
De'î fi de băiat,
Să-î crape bóşele,
Să'î cure pişatul,
Să se mire satul,
15 Cum s'a mirat el de (cutare),
De l'a deochiat.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ilie Constantinescu din Dozeşti—Vâlcea.

- Păserică albă,
Codalbă,
Pică din ochii deochetorilor,
Moroilor,
5 Strigoilor,
- Pică 'n piatră ;
Piatra crăpa 'n două-spre-dece.
Şi se tămăduia
Şi rămâne curat,
10 Luminat,

- Ca aurul strecurat
 Ca maica ce l'a lasat.
 Maica sfinta, ne rugam
 Si ne'nchinam,
 15 Sa ne dai sanetate buna
 Si inimă buna,
 Sa păzești lécul de la tine
 Si descântecul de la mine.
 Maica sfinta Marie
 20 Se dete jos din cer,
 Pe scară
 De céră;
 Si luă pe (cutare)
 Si-l spală
 25 Si-l duse la riul lui Iordan
 Si-l spală
 Si-l curăță
 De deochetoroica,
 De moroica,
 30 De muma padurii,
 De groznica lumii.
 —Tu strigoico,
 Tu moroico,
 Tu muma padurii
 35 Fugi de la (cutare),
 Fugi, departeza-te,
 Ca Maica sfinta ne-audi tipand
 Si ne luara
 Si ne dusera
 40 La riul lui Iordan
 Si ne curati
 Si ne darui
 Cu sanetate buna
 Si cu inimă buna.
 45 Cum e busufocu in gradina,
 Așa (cutare) sa fie
 Cat o fi,
 Cat o trai.
 Dac'o fi deochiat de femeie
 50 Sa'i crape titele,
 Sa'i cure laptele,
 Sa'i cada cositele,
 Sa'i crape pielea,
 Sa'i plesnescă fierea.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Culesă de Ilie Constantinescu din Vladimir—Gorj.

- Mă dusei pe o cale,
 Pe-o cărare;
 Mă 'ntilniți cu al soc mare.
 — Bună ziua, soc mare,
 5 — Mulțumescu-ți dumitale.
 — N'ai văduț
 De când ai ședut
 Pe deochetóre cu deochetoroiu,
 Pe frigura cu friguroful,
 10 Muma padurii cu paduroful,
 Striga cu strigoful,
 Bantuiela cu bantuitoarul
 Si metricia cu metricioful?
 — N'am vedut, n'am audit.
 15 Iar plecai pe-o cale,
 Pe-o cărare,
 Mă dusei pene la al per mare.
 — Bună ziua, per mare.
 — Mulțumescu-ți dumitale.
 20 — N'ai vedut
 De când ai ședut,
 Pe deochetorea cu deocheto-
 (roful)
 Frigura cu friguroful,
 Muma padurii cu paduroful,
 25 Striga cu strigoful,
 Bantuiela cu bantuitoarul
 Si metricia cu metricioful?
 — N'am vedut,
 N'am audit.
 30 Iar plecai pe o cale,
 Pe-o cărare,
 Mă dusei pin la al mer mare.
 — Bună ziua, mer mare.
 — Mulțumescu-ți dumitale,
 35 — N'ai vedut.
 De când ai șezut
 Pe deochetorea cu deocheto-
 (roful)
 Frigura cu friguroful,
 Muma padurii cu paduroful,
 40 Striga cu strigoful,
 Bantuiela cu bantuitoarul
 Si metricia cu metricioful?
 — Le-am vedut,
 Si le-am audit;

- 45 Uite-le colo la  l p r mare.
 A  t fat un st njen de lemne
  i-a  făcut un foc mare
  i-a  luat inima lui (cutare)
  i-a  pus-o în frigare;
- 50  i frig
  i m n nc .
 Alérgă, ma c  sfintă Mărie
 De  a inima lui (cutare)
 Din m nile lor;
- 55  i  a-o din frigare
  i plămădeşte-o
 Cum se pl m de trei c iuturi
 [de virfuri de var d ;
 Cum se pl m de trei c iuturi
 [din virfurile mugurilor.
 Ca m erea în stupin ;
- 60  i cum se plămădeşte aluatul
 de p ine,
 Aşa să se pl m de inima lui
 (cutare)
 De cum se potole
- Oile în staul,
 Caprele 'n staul,
 65 Porcii 'n cocină,
 Găinile în culcu ,
 Caii 'n grajd,
 Boii  i bivoli  în bordeie,
 Omul acasă,
 70 Pasările pe cuib,
 Aşa să se potole după inima
 [lui (cutare)
 Striga cu strigoil,
 Moroaica cu moroil,
 Deochet rea cu deochetoroil,
 75 Metrica cu metricioil,
 Muma p duri  cu p duroil,
 Frigura cu friguroil.
 Aşa să se potole după inima lui
 (cutare).
 Amin,
 Amin!
 Desc ntec de la mine,
 L cul de la Ma ca Domnului.

Reţetă : Se repetă acest descntec de trei ori ; cel bolnav pune lingura la brâu. Se face un amestec de trei c iuturi de virfuri de var d , trei c iuturi de virfuri de muguri de salcie, m ere  i aluat. Se amestec  acestea c nd se zice desc ntecul. Din acest amestec se  a de trei ori dimin ta, de trei ori la amia i  i de trei ori s ra cu un surcel, a a ca din aceste lu turi să se ispr v sc  amestecul.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cul s  de Chr. N. Țapu, de la baba I na Ion Firodin, din Barb teşti—V lcea.

- Apucă (cutare)
 Pe cale, pe cărare;
 Se  nt lni cu Ma ca Precista  n
 (Cutare) se olecăia, [cale.
- 5 Se văita  i pl ngea
 Ma ca Precista il au i,
 Pe scară de aur scobori,
 La (cutare) că veni,
 De m na dreaptă 'l lu ,
- 10  n apă mare il aruncă.
  i-l scutură de t te b lele lui
 De nouă-dec   i nouă de nea-
 [muri de deochi,
 De nouă-dec   i nouă de mo-
 [r ice,
 De nouă-dec   i nouă de stri-
 [g ice,
- 15 De nouă-dec   i nou  ómeni
 [cu patru ochi.
 Cum p ere spuma de mare
  i roua de s re,
 Aşa să peri i voi, deocheturilor,
 [după (cutare)
  i să vă duceți în lunci lungi
- 20  i în v i ad nci,
 De lume necălcate,
 De rouă nescuturate.
 P ei, deochi, mai tare
 Ca spuma de mare,
- 25 După trupul lu (cutare) ;
 Iar pe (cutare) să'l l sa i
 Curat, luminat,
 Ca Ma ca Sfinta Maria dinc r
 [ce l'a dat,

Curat,
30 Maî curat
Şi luminat,

Ca argintul stricurat,
33 Leac să albă şi de ȃiua de aȃ,

Reţetă: Se descântă în apă cu salcie verde. Se stinge şi trei cărbuni în apă descântată şi se dă bolnavului de o bea şi se udă cu ea pe obraz.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Stana Lungoci-Oprişoru—Mehedinţi.

Să se compare acest descântec cu cel de deochiū, din colecţia d-lui S. Fl. Marian, pag. 111 sq.

- Plécă (cutare) pe cale
Pe drumul ăl mare,
Se întâlni cu deochetórea în
[cale
Şi cu deochetorul.
- 5 Il zobiră,
Il trântiră,
De spate îl luară
Inima î-o mâncară.
El se olecăi,
- 10 Se văită,
Maîca Precista îl auȃi;
Pe scară de argint din cer se
[cobori.
—Ce te olecăi? Ce te vaeȃi?
—Plecaî pe cale,
- 15 Pe cărare,
Mě întâlnii cu deochetórele;
Mě trântiră,
Mě zobiră;
De spate mă luară
- 20 Inima mî-o mâncară
—Nu te văita,
Nu te olecăi.
Du-te la (cutare) descântătóre,
Că e uşoară de mână,
- 25 Şi cu léc din gură.
Ea va descânta
Cu mâna dréptă,
Cu limba curată;
De o fi deochiat din sóre,
- 30 Să-î sece raȃele,
Lécul să 'î-l dea;
De o fi deochiat din lună,
Să-î pîară lumina,
Lécul să 'î-l dea;
- 35 De o fi deochiat din apă,
- Să-î sece vinele,
Lécul să 'î-l dea;
De o fi deochiat din codru,
Să i se pâlécă frunȃa
- 40 Leacul să 'î-l dea;
De o fi deochiat din câmp,
Să i pâlécă florile,
Lécul să 'î-l dea;
De o fi deoch at de fată mare,
- 45 Să-î cadă cosiȃele,
Lécul să 'î-l dea;
De o fi deochiat din femee,
Să-î crape ȃiȃele,
Să-î curgă laptele,
- 50 Să-î móră copilul,
Lécul să 'î-l dea;
De o fi deochiat de voinic,
Să-î crape bóşele,
Să-î curgă pişatul la vale,
- 55 Lécul să i-l dea.
Deochetórea de necaz ce-î fu
Se sui în comarnic (la stână)
Şi strigă la brânză roşie,
Şi-î plesniră ochii în patru
- 60 Şi rămase (cutare) curat,
Ca argintul strecurat,
De Maîca Precista lăsat.
Cum a pferit spuma din mare
Roua de sóre,
- 65 Aşa să pîară deocheturile
Şi isbiturile de la cutare.
Cum se plămădeşte mîerea în
Pâinea în căpistere, [fagure,
Salcia în baltă,
- 70 Aşa să se plămădească
Carnea lui
Puterea lui (cutare)!

Rețetă: Descântecul se face în apă neîncepută cu busuțoc verde, sau în ou de găină neagră ouat Sâmbăta.

Oul, ast-fel descântat, se sparge și cu albușul se mânjește cel deochiat pe frunte, sau îl bea.

DESCANTEC DE MOROIU

Cules de Chr. N. Țapu, de la Stanca Diaconescu, din comuna Sacelu—Gorj.

- Amin, Amin!
 Descântecul meu
 Și al lui Dumnezeu
 Și al Sfintei Marii.
- 5 Leac să-î fie!
 Plecă (cutare)
 Pe cale, pe cărare,
 Se întâlni cu un moroiu în cale
 Și-l luă și-l săltă
- 10 Și inima îi mănca.
 Și începu a-l țipa
 Și a-l vâlcărea,
 Cu un glas mare pêne în cer,
 Cu lacrămile pêne 'n pământ.
- 15 Maica Precista îl auți
 Și pe scară de argint se sco-
 [bori.
 — Ce ți-e de țip și te olecă-
 [tești (cutare)?
 — Cum să nu țip Maică Pre-
 Că plecaș pe cale, [cistă?
- 20 Plecaș pe cărare,
 Pe al drum mare,
 Mă întâlnii cu deochiu și mo-
 [roiul în cale.
 Și mă luară,
 Mă săltară,
- 25 Inima mi-o mănca.
 — Unde sînt ei?
 — Ei sînt într'un ostrov mare,
 Acolo beau și mănânc.
 Maica Precista după ei tare
 [se lua
- 30 Și cu mătura 'i mătura,
 Cu sabia îi tăia
 În Marea Neagră îi băga
 Și-aducea (cutăruia)
 Putere la putere,
- 35 Sânge la sânge,
 Și pe deochiu cu moroiu și cu
 [strigoiu
 Și cu rimnitorul
 Și cu deochetorul.
 Îi ducea în copitele cerbilor,
- 40 În còdele mărilor,
 În pădurea neagră,
 Acolo să ședă,
 Unde cocoș nu cântă,
 Unde voinic cu securea nu
 [cioplește
- 45 Nicî fată mare cosița nu 'm-
 [plește.
 Leac din descântecul meu,
 Și din Maica Precista
 Și din Dumnezeu
 Și din Sfântu Christos.
- 50 Leacul să-î fie de folos
 Și bóla să i-o ia
 Și sănătatea să i-o dea
 Și să'l lase curat,
 Luminat,
- 55 Ca argintul strecurat,
 Ca aurul suflat,
 Ca de Maica Precista dat.

Observare: Când se deóche un copil, se óice că e deochiat de óomeni și femei cu ochii verđi. Babele care descântă íau copilul în brațe și pu-nénd degetele pe tēemplele copilului începe descântecul de mai sus. La începutul descântecului, baba face trei cruci și óice: «Dómne ajută-mi să daș lécul cutăruia». Descântecul de deochi se mai face și în apă ne-incepută cu busuțoc verde, sau se descântă într'un ou de găină neagră, ouat Sâmbăta și se óice la sfârșit cuvintele:

Cum se plămădește oul în găină,
Varța în grădină,
Mierea în stupină,
Așa să se plămădiască inima cutăruia !

DESCANTEC DE MOROIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nița Udroiū, din Roșiorii-de-Vede—Teleorman.

A plecat strigoiu cu strigoița	Din fața obrazului.
Și moroiu cu moroița	Și să vă duceți la fata lui Crai
Și deochetorul cu deochetorea.	[Impărat,
De-o fi deochiat de fată mare,	20 Că v'adastă cu mese 'ntinse,
5 Să-i cadă cosițele,	Cu pahare pline,
Să riță de ea fetele ;	Să mâncați, să ospătați
De o fi deochiat de fomețe,	Și pe cutare să'l iertăți ;
Să-i crape țitele,	Și să'l lăsați curat, luminat,
Să-i crape în patru,	25 Ca roua din câmp,
10 Patru să sară în ochii cuî a	Ca stéua din cer,
[deochiat pe (cutare);	Ca argintul cel curat,
De o fi deochiat de om,	Ca ȃiua ce l'a dat !
Să-i crape bôșele,	Ling oițele, căprițele,
Bôșele să se facă în patru,	30 leđșorii de frumușori ;
Patru să sară în ochii cuî a	Eū ling pe (cutare)
[deochiat pe (cutare).	De deochete,
15 Voi, deochetelor,	De desmerdete.
Eșiți de la (cutare) din creșeru	Fugi, deochete,
[capului,	35 Că te ajunge vântul turbat !
Din sgârciul nasului,	

Rețetă : Se descântă la capul celui bolnav. La vite se descântă în tărățe de grâu și de porumb ; se mai descântă și în aghiăsmă. Și se repetă cuvintele :

«Cum se plămădește mămăliga în căldare,
Aluatul în căpistere,
Pâinea în cuptor,
Așa să se plămădiască inima cutăruia.
Eū ciocănesc, bocănesc,
Inima cutăruia o plămădesc.
—Ce ciocănești, bocănești ?
—Inima cutăruia o plămădesc.»

Se gustă din aghiăsmă și apoi se unge buricul copilului deochiat.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Manea Matheiū, din Roșiorii-de-Vede.

De o fi (cutare) deochiat de	5 De leoi cu leoiță,
[strigoi,	De țapoī cu țapoică,
De strigoi cu moroi,	Să le plesnescă ochii 'n patru.
De moroi cu moroiță,	Și să se plămădiască inima (cu-
De strigoi cu strigoiță,	[tăruia).

- Cum se plămădește mînzul în
[l'epă,
Așa să se plămădiască inima
[cutăruia).
- 10 Vițelul în vacă,
Puțul în ou,
Pruna 'n prun,
Para 'n pîr,
Mêrul 'n mîr,
15 Zarzăra 'n zarzăr,
Mîerea 'n stupină,
Varđa 'n grădină,
- 20 Și cutare să remăie
Curat, luminat,
Ca aurul suflat,
Ca firul de grâu semănat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
25 Lécul de la Maica Precista
[să fie!

Rețetă: Se descântă cu cracă verde de salcie în apă sau în aghiăsmă. Apa descântată se bea de cel bolnav; restul se aruncă într'un par de gard sau pe un căine, și se ȃice cuvintele:

Cum spală plôia și ninsórea parul,
Așa să se spele deochiul de la (cutare).
Când s'o maî deochia ăst par de gard,
Atuncî să se maî deóche (cutare).

Dacă apa descântată se aruncă pe un căine, sau pe mătă cuvintele se rostesc ast-fel:

Când s'o maî deochia mătă și
Cănele,
Atuncî să se maî deóche (cutare),
Atuncî, nicî atuncî!

DESCANTEC DE DEOCHETE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Tinca Bălan, din Costești—Vâlcea.

- Cine l'a deochiat
A crăpat;
Cine a râmnit
A plesnit!
5 Să 'i se descheie
Deochetura,
Strigóica,
Moróica,
Anglezóica.
- 10 — Nu-l fărâmați,
Nu-l dētunați,
Nu-l dați cu spărieturi
Cu măsele de oțel.
Dar să vă duceți
- 15 În dutinți,
În văi,
- În colo-văi;
În vîrfurile munților,
În umbra brajilor,
20 În copitele cailor,
În córnelor cūtelor.
Trage-ți deochetura
Tu Moróica,
Strigóica,
25 Anglezóica;
Și tu muma pădurei
Nu-l spărieți,
Nu-l fărșiți, nu-l prăpădiți.
Ci să remăie (cutare) curat,
30 Luminat,
Ca Maica Domnului ce l'a lăsat!

DESCANTEC DE DEOCHI

Cules de Chr. N. Țapu, de la Rada Nicolae Sovălgău, din Valea cu apă—Gorj.

- Descântecul meu,
Lécul de la Dumneđeũ !
De o fi (cutare) deochiat de
[voinic,
Să-ı pice pěrul, să remâie chel,
5 Să se mire lumea de el ;
De o fi deochiat de muıere
Să-ı crape țitele,
Să-ı curgă laptele,
Să-ı móră copilul de fóme.
10 A plecat un om roșu
De la streje roșii,
Cu secure roșie,
Cu cămașa roșie,
Cu brêul roșu,
15 Cu opincele roșii,
In pădure roșie
Și a tăiat copaciul roșii,
Și a făcut o strungă roșie,
Și a făcut o gălétă roșie,
20 Și a muls în ea lapte roșii,
De la o capră roșie,
Și a închegat laptele roșii,
De la o capră roșie ;
Și a plecat cu cașu roșii,
- 25 Pe drumu roșii,
La bâlcii roșii,
Și a început a striga :
— Ai, moroi cu moroițele,
Și leiı cu leoițele
30 Strigoii cu strigoițele,
Păduroiı cu păduroițele,
Să mâncați lapte roșu,
Și caș roșu,
De la capră roșie.
35 Cum se potolește vântu,
Și pământu,
Fete mari de joc,
Și voinicii de la petrec,
Copii mici în leagănele
40 Și boerii in plăpumele,
Așa să se potoléscă rimna de
[la (cutare).
Și (cutare) să remâie curat,
Luminat,
Ca lacrăma din ochii,
45 Ca roua din câmp,
Ca argintul stricorat,
Ca aurul suflat,
De Dumneđeũ lăsat !

DESCANTEC DE RIMNA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Constantina Ion Rădoi—Valea cu apă—Gorj.

- Tu moroiıco,
Tu strigoiıco,
Rimnă din deochi,
Rimnă cu flori,
5 Rimnă cu ardime,
Rimnă cu dogorime,
- Nu intinde,
Nu cuprinde,
Nu ințepa,
10 Nu săgeta,
Nu inčușita,
Nu umfla,

- Nu gâmfă,
Iar în trupul cutăruia nu te
[voiă lăsa,
15 Și cu apă te voiă spăla
Și iar pe apă te voiă da,
- Și trupul cutăruia il voiă cu-
[răța.
Să rămăie (cutare) curat, lu-
[minat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat!

Rețetă: Se descântă în apă neîncepută, cu miere.—Cu apă il spală și din miere îi dă să mănșe și 'l unge pe bolnav la tēple.

DESCANTEC DE DEOCHETE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Dina Radu Preda Marcu, din Buzesc—Vâlcea.

- Deocheturī cu întâlmituri,
Fugī de la cutare,
Din crețeriī capuluī,
Din fața obrazuluī.
5 De o fi deochīat de cāmp,
Să-i piețe rodul,
Să-i cadă frunța ;
De o fi deochīat de gard,
Să-i cadă nuțelile,
10 Să-i curgă proptelile ;
De o fi deochiat de muțere,
Să-i crape țitele,
Să i curgă laptele,
Să-i mōră copilul de fōme ;
15 De o fi deochīat de fată mare
Să-i cadă costițe
- Să-i crape țitele.
Iar inima (cutăruia) să se plă-
[mădēscă,
Cum se plămădește
20 Vițelul în vacă,
Mānzul în iepă,
Oul în găină,
Varța în grădină,
Fagura în stupină ;
25 Și cum se plămădește
Stēua 'n cer
Și roua în cāmp.
Iar cutare să rămăie curat,
Luminat,
30 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu busuțoc și cracă de salcie, în apă de isvor și se sting în acea apă trei tăciuni de lemn de alun.

DESCANTEC LA NASCEREA COPILULUI

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitoarea Simina, din Gresia—Teleorman.

- Maica Precista d'un genunchi
[ingenuchia,
Ceasul bun il striga.
Domnul Hristos porunca,
Pāntecile (cutăreia) îi deschi-
5 Pruncul îi pornă, [dea,
Că mī-a strigat de la iepă cu
[mānz,
- De la vacă cu vițel,
Și de la ôfe cu miel,
Că ele fac mai curând,
10 Ceasul ăl bun venă.
Și pe (cutare) ușura,
Căci pruncu l'a născut,
Dupē ce cu unt s'a uns.

Notă.— Vorbele acestuî descântec se ȳic pe c nd să mestic  cu c da unei lingură nişte unt alb pr sp t, cu care unt în urmă se unge p ntecile  i pe la șale femeia, care este în muncă pentru na terea copilului. Untul de regul  trebuie să fie pu in cald.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la d. Vasile Alexandrescu,  ef de atelier tipografic. Au it de domnia-sa c nd erea copilandru — acum 35 ani — de la o babă în etate de 70 ani — numit  Zinca — de loc din Bucure ci.

<p>Cum se potole�te v�ntu,
P m ntu,
Potoli  patru- eci  i patru de-
[ocheturi
Patru- eci  i patru m nc tur 
[de la (cutare),</p> <p>5 Din fa a obrazului,
Din sg rciul nasului.
Să r m ie (cutare)
Curat,
Luminat,</p> <p>10 Ca maica ce a fapt.
D'o fi deochiat de fată mare,
Să-i cadă pletele,
Să r m ie (cutare)
Curat,</p> <p>15 Luminat,
Ca maica ce a fapt;
D'o fi deochiat de muere,
Să-i crape  i ele,</p> | <p>Să-i curgă laptele,
20 Să r m ie (cutare),
Curat,
Luminat,
Ca maica ce a fapt;
D'o fi deochiat de bărbat</p> <p>25 Să-i crape b  ele
Să-i cure pi atul,
Să r m ie (cutare)
Curat,
Luminat,</p> <p>30 Ca maica ce a fapt.
Să vă duceți, voi d ochetelor,
[la  mp ratu,
Că  ade cu masa intins ,
Cu faclii aprinse
Cu pahare pline,</p> <p>35 Că acolo vă este cina,
Că acolo vă este odina.</p> |
|---|---|

Re et : Se ia un pahar cu apă ne'nceput   i se pune în el trei c r-
bună aprin i,  i se amestec  cu un paiu de mătură, repetându-se cuv n-
tele desc ntecului.

Cu apa ast-fel desc ntat  se unge t mplele bolnavului deochiat.
Restul din apă se aruncă pe un c rne.

DESCANTECE DE SÓRE SEC

DESCANTEC DE SORE SEC

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Predi, din comuna Bărbatești—Vâlcea.

- Plécă (cutare),
Pe cale,
Pe cărare.
Se întâlnește cu Maica Precista
[în cale.
- 5 El se văita,
Se olecăia,
Maicii Precistii se ruga :
— Am plecat pe-un drum mare
Și m'am întâlnit cu sfintu sóre
10 Și m'a cuprins de picióre.
— Sóre, sóre,
Sfinte sóre,
Ești de la mine,
Din picióre.
- 15 Sóre sec,
Lucru vrăjmășesc,
Sóre din nouă-deci și nouă de
[sorî,
Ești de la (cutare) din mădulări.
Ești din ptept,
20 Din spate,
Din ósele tóte ;
Din mâini,
Din plămâni,
Din urechi,
25 Din frunte,
De supt frunte
Din gogóșele ochilor.
Nu'l junghia,
Nu'l cușita,
30 Nu'l aprinde,
Nu'l cuprinde,
Nu'l fărși
- Nu'l năplăi.
Că sórele sec,
35 Cu lucru vrăjmășesc
În potecă pe (N) l'a 'ntâmpinat.
În gură, Ț-a resuflat,
Capu 'Ț l'a turburat,
Sângele 'Ț l'a vėrsat,
40 Și jos pe pămînt a picat.
— Tu sóre sec
Și resec,
Să nu umfli pe (N),
Să nu'l gumfli;
45 Să'l potolesti,
Cum se potolestē
Toate suflările,
La tóte călcările,
Tóte pásărelele
50 La tóte scorburelele
Și caii la coșierȚ
Și oile la tărle
Și vacile la obóre.
Așa să se potolėscă
55 Tótă durerea,
Tótă grėța,
Tótă cėța,
Năplăiala
Și fărșiala de la (cutare),
60 Că tu sóre sec
Cu muma pădurii
Și cu miađă đȚ
Și cu miađă-nópte,
De o fi din frig,
65 De o fi din măncare,
De o fi din ostenėlă,

Din apucate,
 Din dătături,
 De la streine,
 70 De la vecine,
 De la surate,
 De la cumnate
 De la móşe,
 De la naşe,
 75 Să te ducî şi să te întorcî,
 Cum se întorce stéua'n cer,
 Flóre de sóre.

Că eũ te-am întors
 Şi te-am sorocit
 80 De la (cutare) te-am gonit,
 Pe trupinî
 Şi rădăcinî.
 Să rămâie (cutare) curat
 Şi luminat,
 85 Că o casă măturată,
 Ca o fată pleptănată
 Ca de Maïca Precista lăsat.

Reţetă: Se descântă la riũ în marginea vadului cu nouë pîetre albe. Se ocoleşte cu ele capul bolnavului şi se aruncă câte o pîetră pe rând către cele patru puncte cardinale. Cu apa din riũ se stropeşte cel bolnav şi la sfârşitul descântelului se dice şi cuvintele :

— Fugî sóre sec
 Şi prea sec,
 Că te 'nec !
 (Se repetă de trei ori).

DESCANTEC DE SOARE SEC

Cules de Chr. N. Ţapu, de la baba Dumitrana Dumitru Stoica, din Rogojelu—Gorj.

Veđi un mic descântec «din de sóre» ca variantă a acestuia, în colecţia părintelui Marian, pag. 321.

Sóre roşu, alb, negru, galben, [verde,	Nu'l gămfa, Nu'l umfla, Nu'l săgeta
Sóre turbat, Sóre veninat, Sóre sec,	20 Eşî de la (cutare) şi'l uşuréză, Ca pasérea sburătore Ca lâna de óie.
5 Sóre prea sec, Eşî din trupu (cutăruia), Din cap, Din creierî capuluî, Din sgârciul nasuluî.	Şi dute în văi, In corovăi, In códele mărilor,
10 Tu sóre sec din sburăturî, Tu sóre sec cu mumă pădurîi, Cu moroiu, Cu moróica, Cu strigoiu,	25 In copitele cerbilor. Şi pe (cutare) să'l laşî Curat, luminat, Ca aurul strecurat In numele tatăluî şi al Maïcîi [Precistiî închinat !
15 Cu strigoica,	

Reţetă: Se descântă cu nouë pietre la riũ şi cu pelin şi se dice vorbele:

Cum spală apa tóte pîetrite,
 Aşa să se spele dorul de la cutare.
 Cu pelinul il impelinaî,
 Cu pîetrite il impietriî,
 De la cutare il potoliî!

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Simina vrăjitórea din Gresia—Teleorman.

Fugí sóre sec,	Têmplesle 'I se bătea.
Că te 'nec ;	Eű dar te-am descântat,
Că pe vântul turbat	10 Pe (cutare) l'am lăsat
Eű l'am inecat.	Curat,
5 Că peste (cutare) ai suflat;	Luminat,
Urechile îi plesniă,	Ca stéua din cer lăsat.
Ochii 'i se umfla,	

Rețetă: Se descântă la fântână de trei ori cu câte trei pietro, cari se aruncă și în fântână. Descântecul se face în scăpătutul sóreleu.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Niță Udroui din Roșiorii-de-Vede.

Sóre sec	10 Eșí de la (cutare),
Și prea sec,	Din creferii capuluí,
Din răsăritul sóreleu,	Din sgârciul nasuluí,
Din rěversatul zorilor,	Din măduva osuluí,
5 Din cântatul cocoșilor,	Și du-te în scăpătutul sóreleu,
Din miaďă ăi,	15 Unde cocoșu nu cântă
Din miaďă-nópte,	Unde mătură nu se légă,
Din apus,	Unde căine nu latră,
Din răsărit,—	Unde om nu se simte.

Rețetă: Se descântă cu nouă pietro în apă și cu secerea și se ăice cuvintele: «Cum taie secerea tóte paiele, tóte ferburile și tóte gunólele, așa să se taie dorul de la cutare; cum spală apa tóte pietrole, tóte malurile, așa să se spele tóte junghurile, cuțitele de la cutare»—Se ia fie-care din cele nouă pietro și se face cu ele cruce în fața obrazuluí și se repetă cuvintele de trei ori: «cum e pietro de tare, așa să se întărescă capul cutăruia».

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Ilinca Găgeanu, din Petresciii-de-sus — jud. Gorj.

Sóre alb,	Tu să te ieși.
Sóre negru,	15 Eū te trag,
Sóre din vânt,	Tu să te tragi.
Sóre din pământ,	Te iaū din ici,
5 Sóre de ȑiuă,	Te arunc colea ;
Sóre de nópte,	Te iaū după spinii de mărăcini
Sóre cu sóre ;	20 Și te arunc pe plapomă de
Nu umfla,	[mătase,
Nu săgeta,	Tu sóre să te duci acasă.
10 Nu junghia,	Și (cutare) să rămână curat,
Nu cuțita,	23 Leac din mâna mea, de la
Nu gâmfă ;	[Maica Precista.
Că eū te iaū	

Rețetă : Se descântă la pârîu cu nouă pietro și se lepădă la cele patru puncte cardinale.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Flórea Sarăcinófa, din Roșia—Gorj.

Fugi sóre sec,	Așa să se respândescă dorul
Că te-ajunge paī sec,	[de sóre sec de lá (cutare).
Din creferii capuluī,	Și să rămâie (cutare), curat, lu-
Din fața obrazuluī,	[minat,
5 Din nouă-deci și nouă de oscióre	15 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
Și din cotele amēndouă.	Ca argintul stricurat,
Și te du, unde cocoș nu cântă,	Ca aurul suflat,
Unde câine nu latră,	Ca roua din câmp,
Unde popă nu tócă.	Ca stéua din cer,
10 Cum se respândește drumurile,	20 Ca în césul ce a născut,
Cum se respândește hotarele,	Ca mamă-sa ce l'a făcut.
Cum se respândește potecile,	

Rețetă : Se descântă cu nouă pietro și nouă paie și se aruncă în pârîu.—Cel bolnav se udă de trei ori cu apă, cu pietrele și cu paiele.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Matache Ciurea, din Urdarii-de-Jos—Gorj.

Sórele sec,	Eși și du-te în gheena focului
Cu viforul,	[nestins.
Cu sburătorul,	Acolo să cini,
Cu păduroiu,	Acolo să odini ;
5 Cu păduróica,	Acolo să faci casă,
Cu moróica ;	20 Acolo să faci masă.
Nu întindea,	Că acolo v'astăptă
Nu junghia,	Cu nouă cuptóre de pâine,
Nu cuțita	Cu nouă butóie de vin,
10 Pin cap,	Să mâncați,
Pe sub cap,	25 Să ospătați.
Pin creșeri	Iar pe (cutare) să-l lăsați
Pe supț creșeri,	Curat, luminat,
Pin măsele,	Ca argintul stricurat,
15 Pe supț măsele.	Ca Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descântă cu nouă pietro de la riú și se aruncă în patru părți : La răsărit, la apus, la miadă-đi și miadă-nópte.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Catrina Ióna Scurtu, din Urdarii-de-sus—Gorj.

Fugí sóre sec,	Tóte cuțitele,
Că te 'nec,	Tóte frigările,
Cu apă din lac,	15 Tóte săgetările,
Cu ȧarbă din gard,	Eșiți și fugiți,
5 Să trecă (cutăruia) dorul de cap.	Pe (cutare) 'l părăsiți
Fugí isbitură,	Și 'l curățiți.
Că te-ajunge stropitură,	Și cutare să rămăie curat, lu-
Din creșeri capului,	[minat,
Din fața obrazului,	20 Ca stéua din cer,
10 Din sgărçul nasului.	Ca roua din câmp,
Fugí, isbitură,	Ca argintul strecurat,
Că te-ajunge stropitură.	Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă : Se descântă la păriú cu nouă pietro și se aruncă pietrole în nouă părți.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu. de la Maria Năstase, din Romanești—Gorj.

<p>Tu, sóre sec din răsărit,
 Tu, sóre sec din prând,
 Tu, sóre sec din amiađi,
 Tu, sóre sec din chindie,
 5 Tu, sóre din cântatul cocoșilor,
 Să ieși de la (cutare),
 Din crieri capuluț,
 Din bobóșele ochilor,
 Din băferile inimii,—
 10 Cu tóte junghurile,
 Cu tóte cuțitele,
 Cu tóte săgetăturile.
 Că tu, sóre căiesc,
 Sóre bivolesc,
 15 Sóre văcesc,
 Sóre oțesc,
 Sóre căpresc,
 Sóre porcesc,
 Sóre căinesc,
 20 Sóre șerpesc,
 Sóre páséresc,
 Sóre rumănesc,
 Sóre lățesc,
 Sóre țigănesc,
 25 Sóre cătcănesc,
 Sóre turcesc,</p> | <p>Tu, sóre al sorilor,
 Tată al surorilor,
 Eșiți de la (cutare);
 30 Nu'l săgetați,
 Nu'l cuțitați,
 Nu'l junghiați.
 Ci ieșiți și mergeți în ale văi
 In scorovăi,
 35 Unde popă nu tócă,
 Unde căine nu latră,
 Om nu chioțește.
 Acolo sint fete frumoșe,
 Plapome de mătase,
 40 Mese'tinse,
 Făclii aprinse,
 Buți cu vin,
 Care cu fên.
 Acolo să vă duceți,
 45 Să mâncați,
 Să ospătați;
 Pe cutare să'l lăsați
 Curat, luminat,
 Ca steaua din cer,
 50 Ca roua din câmp,
 Ca argintul stricorat,
 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.</p> |
|---|---|

Rețetă: Se descântă în apă cu nouă pietre și se aruncă de obicei la riú în nouă părți, repetându-se cuvintele: «Píetra a avut nouă surori; și s'aú măritat în nouă cornuri de țară și nimica nu s'a ales de ele. Așa să nu se alégă de sórele sec de la cutare».

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Dumitra Nicolae Ióna Vêduva, din MonastirenI—
Vâlcea.

Tu sóre din rêsărit,	Din măsele,
Din apus,	15 Din oscłorele,
Din amiadŃ,	Din mădulare,
Din chindie,	Din pŃele,
5 De la cina boŃerescă,	De supt pŃele.
De la miađă-nópte,	Și să te ducŃ,
Din revêrsatul zorilor,	20 Și să fugŃ,
Din glasul cântărilor,	În códele mărilor.
Să ieși de la (cutare):	Că are cu ce te cinsti;
10 Din os,	Dar (cutare)n'are cu ce te cinsti
Din os mădulos ;	Cu ce te omeni.
Din carne,	25 Și pe (cutare) să'l lași curat,
De supt carne ;	Ca MaŃca Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu nouê bóbe de porumb în apă de riú saú și de la fântână și după aceia se aruncă în nouê părți bóbele. Cu apa se stropește suferindul pe frunte.

DESCANTEC DE SOARE D'EL MARE

Cules de Ión Odor, de la baba Rada, din Bréza-de-sus—Prahova.

Pasêrea dê her,	Și iaŃ sórili din cap,
A făcut cuibu dê her,	Din fața obrazuluŃ,
În copaciú dê her,	Din zgârciu nasuluŃ,
Și-a făcut ouê dê her,	Și lasă'l luminat,
5 Și-a scos puŃ dê her.	15 Că maŃcă-sa, care l'a făcut,
Și să vaŃtă,	Ca roua dê pē pămînt ;
Să olăcăește,	Să rămâe curat,
Că n'are cu ce-Ń îmbucătări,	Luminat,
Cu ce-Ń sburători.	Ca MaŃca Precista din cer.
10 — Du-te la (cutare), care-Ń hol-	
[nav	20 Dê la mine dêscântecu,
	Dê la MaŃca DomnuluŃ lécu !

DESCANTECE DE APUCATE

DESCANTEC DE STRANS

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria M. Colțatu, Scrioștea—Teleorman.

Sórele a scăpătat,
Nouă fete curate a plecat; —
A plecat din casă 'n casă,
Din masă 'n masă,
5 Din ușă în ușă,
Să găsiască ușa descuietă,
Ferestra destupată.
La pat trăgea
Pe (cutare) il lua.	—Plâng și mă chiriesc,
Că 'ntâmpinatu m'a găsit,
Intâmpinatu,
Cu apucatu.
10 Sus il ridica,
In suliți il sprijină,
Creșeriil il turbura,
Sângele il infierbânta.
El chiria,	25 In sulițe m'a înțepat,
Oasele mi le-a 'nceștat,
Creșeriil m'a turburat.
Maica Precista il trimetea
La Maria descântătórea,
15 Și țipa.
Maica Precista il audă
Pe scară de aur,
Din cer scobora,
Pe (cutare) il întreba :	30 Cu limba il descânta,
Cu mâna il trăgea,
Leacu 'l da.
Și 'l lăsa
Curat,
20 —Ce plângi și te chiriești (cu-
[tare])?	35 Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca argintul cel curat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

DESCANTEC DE APUCATE

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Gheorghe Toma, din Didești—Teleorman.

Aséră inserat,
Dracu cu drăcóica a umblat,
Din casă în casă,
Din masă în masă,
5 Din ușă în ușă, | A găsit ferestra destupată,
Ușa descuietă,
Focul desvălit,
Așternutul așternut,
10 Și 'l lua pe cutare, |
|--|---|

- Frêul în gură 'i arunca,
Ochiî îi roșia,
Creșeriî îi turbura,
Ochiî îi roșia,
15 Oasele 'i le'nclеșta.
Iar (cutare) țipa,
Și din gură se vălcăria.
Maica Precista il aușia,
Pe scara de aur din cer se
[pogora,
20 Pe cutare il întâlnea
Pe cale,
Pe cărare;
Și pe el il întreba:
—Ce țipî și te olecăiești?
25 —Cum să nu țip, să nu mă o-
Că aseară înserat, [lecăiesc?
Strânsu cu apucatu a umblat,
Și de mâna dréptă m'a luat.
M'a sdrobot,
- 30 Ochiî mi 'i-a roșit.
Maica Precista aușia,
De mâna dréptă pe (cutare)lua;
La altar il ducea;
Cu toiég de aur il atingea;
35 Carne la carne punea;
Sânge la sânge punea;
Osânză la osânză,
Rinză la rinză.
Maica Precista îi grăia:
40 —Taci, (cutare), nu te văita!
La Maria, descântătórea il tri-
Cu untu il ungea, [mitea,
Cu pteptenele il descleșta,
Cu tãmăie pe apucat il de-
45 Și din gură-'i grăia: [părta.
—Fugi, strâns,
Cuprins,
Că cu untul te-am uns,
Leacul (cutăruia) l'am adus.

Reșetă: Se descântă cu pteptenele cu tãmăie pisată în unt și se unge cu ea pe corp. Când bolnavul e greu bolnav, atunci tãmăia se bea cu apă.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Badea Voicu Știrbu, din Drăgășani — Telcorman.

- Am plecat la salcie:
—Bună dimineță, salcie.
—Șeđi, dacă ai venit.
—N'am venit să șeđ,
5 Ci am venit să te întreb,
D'un strigoî roșu mucos,
Și de o strigóică roșie mucósă.
Și m'am dus la rug:
—Bună dimineață, rugule.
10 —Șeđi.
—Nu șeđi;
Că n'am venit să șeđ,
Ci am venit să te întreb,
D'un strigoî roșu mucos.
15 L'am vėđut,
A mâncat fragi,
S'a săturat,
Și s'a culcat.
Am prins pe strigoî,
20 L'am trântit,
L'am crăpat,
- Inima 'i-am luat.
Am prins pe strigóică,
O trântiî,
25 O plesniî,
Inima 'i-o luaî,
Tóte inimile le strânsei,
Și le adunaî
În inima (cutăruia) le băgaî
30 Și acolo le așeđai,
Și inima cutăruia 'i-o plămădiî.
Cum se plămădește aluatul în
[căpistere
Și faguru de mîere,
Varđa în grădină,
35 Ceara în stupină, —
Așa să se plămădescă inima
(cutăruia)
Și să rămăie (cutare) curat
Luminat,
Ca Maica sfință Mărie,
40 Leac să-i fie!

DESCANTEC DE APUCAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nița Udroi, din Roșiorii-de-Vede.

<p>Apucătură,
Călcătură,
De la mîedul nopții,
Din cântarea cocoșilor,
5 Din vîrsatul zorilor,
Din răsăritul sîrelui.
A plecat mîercan cu mîercă-
Din casă'n casă, [nésa
Din coș in coș,
10 Din ușa în ușa,
Din feréstră'n feréstră.
Pe supt prag se strecurase
Și in cas' intrase.
Și pe (cutăriță) il aflase
15 Adormit,
Aloșit.
Și'l luase
Și'l călcase,
Il întâmpinase,
20 Fălcile i le'ncleștase ;
Iar cutare se vălta
Tare se oligărea.
Maica Precista,
Maica Sfinta Maria,
25 Tare auđia,
Tare venia,
Pe (cutare) il găsia</p> | <p>Și'l striga.
El tare auđia
30 Tare se scula,
Ușa Maicii Precisti
Și Maicii Sfintii Mării descuia.
Maica Precista
Și Maica Sfinta Măria in casă
35 Și pe cutăriță'l lua [intra
Și'l spăla
De apucăturî,
De întălniturî,
De călcăturî.
40 Și trimetea apucatul
Și călcatul,
Unde popă nu tócă,
Unde cocoș nu cîntă,
Unde fete mari còda nu imple-
[tește,
45 Unde casă nu se spojește,
Unde cărne nu alatră,
Unde om nu se simte.
Iar pe cutare il lăsă
Curat și luminat,
50 Ca aurul stricurat,
Ca roua din cîmp,
Ca stéua din cer,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.</p> |
|--|---|

Rețetă : Se descîntă pe trupul celui bolnav, se unge cu unt-de-lemn și se ȃice cuvintele :

- Cu untu de lemn te unsei,
Oasele le descleștai,
Sângele pe la locul lui il pornii ;
Și pe apucatul și călcatul il trimisei
5 La (cutare) vrăjitoare,
Că ea are mîna ușoră
Și léc la limbă.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Marica Petrișor—Roșiorii-de-vede.

- Apucă (cutare) pe cale, pe că-
 [rare,
 Cu cerbu Treține să 'ntâmpină
 [în cale.
- In corne 'l luă,
 In sus il aruncă
 5 Și ósele 'l le zobi,
 Le frământuri.
 (Cutare) s'a vățat, s'a olecăit,
 Maica Precista din cer a auđit,
 Scară de argint a făcut
 10 Și jos din cer s'a scoborit,
 Și pe cutare l'a 'ntâlnit:
 — Tac! nu te văita,
 Nu te olecăi,
- Că pe Cerbu Treține l'ól goni:
 15 In munți înalți,
 In văi adânci,
 Unde cocoș nu cântă,
 Popă nu tócă,
 Fată mare costița nu 'mpletește.
 20 Dumneđeú nu se pomenește,
 Acolo să trăiești,
 Acolo să văcuiești.
 (Cutare) să rămăie curat și lu-
 [minat,
 Ca de Maica Precista lăsat,
 25 Ca argintul cel curat,
 Ca vița din vie.
- Leac să-í fie!

Rețetă: Se descântă pe corpul copilului, când il trage și il unge cu unt-de-lemn.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Oprica Gr. Diaconu, din Bărbătești—Vâlcea

- Apucate de la ție urite,
 Din coboriturí,
 Din întăriturí,—
 Eși de la (cutare) din piept, din
 [spate,
 5 Din ósele tóte.
- Nu făríma.
 Nu junghia,
 Nu cútita,
 Nu ínțepa,
 10 Eși și du-te pe lemne,
 Pe pietre!

Rețetă: Se descântă cu tămăie și usturoiú și cu unt-de-lemn și cu acest amestec se unge copilul bolnav pe corp.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Preda Comanescu, din Bărbătesci—Vâlcea.

Ucigă-te crucea, vrăjmașe,
Pe urechi de ferestre intrași,
In gura (cutăruța) te 'nfundași,
In limba (cutăruța) suflași,	Și'l hățina
Pleptul cu spatele i-l descleșta,
Capul i-l desturbura,
Trupul il ușura
5 Pleptul cu spatele 'i-l inceleștași.
(Cutare) glăsuța
Și plângea.
Maica Precista il audța
Și la el că vența.	15 De apucături,
De inceleștături.
Și (cutare) remase curat,
Luminat,
Ca Maica Precista din cer ce
[l'a dat.
10 De mâna dréptă il lua	

Rețetă: Acest descântec se rostește, trăgându-se copilul cu unt-de-lemn pe corp.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Neaga Zamfir Gheorghe, din Butculesci — Telcorman.

Umblă ucigă-l crucea
Din casă în casă,
Din masă în masă,
Din vatră în vatră.	20 Peste lumea tótă,
Și sări
Și pe (cutare) il prinse,
Și mi-l descleștă :
5 Găsi ușile incuțate
Ferestrele astupate,
Focul invălit.
Ușa o plesni,
La părete o trânti,	25 Din tóte măduvele,
Din tóte incheieturile.
Mi-l șterse,
Mi-l curăți,
Mi-l duse la Neaga,
10 In casă intră,
Ferestrele destupă,
La pat năzui.
Pe (cutare) il luă
Și'n sus il aruncă ;	30 Cu limba il descântă,
Cu untu-de-lemn il unse.
— Indărăt, ucigașule,
Ucigă-te crucile ;
Descleștește ósele
15 Și el țipa
Și se vălta.
Și Maica Precista audți,
Se înălță în scări de argint
Și făcu ochii rôtă	35 Și aședă sângele.
Și (cutare) să fie curat,
Luminat,
De la Dumneđeú lăsaț !

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Dragomira Tudor Cița, din Sfințești—Teleorman

- A plecat Maica Precista din casă
 [in casă.
 A găsit'o pe (cutare) cu casa
 [descuțetă,
 Cu ferestra destupată,
 Cu mătura deslegată,
 5 Cu cenușa în vatră,
 Cu gura căscată,
 Cu limba lăsată.
 Pe (cutare) de fașă l'a luat,
 În sus l'a aruncat,
 0 Nu l'a săpămăntat.
- Curând la Dragomira, descân-
 [tătorea, te-a trimes,
 Cu gura te-a descântat,
 Oasele le-a descleștat.
 Și pe (cutare) l'a lăsat
 15 Curat,
 Luminat,
 Ca roua din câmp,
 Ca argintul cel curat
 Ca ori-ce strecurat,
 20 Ca Maica Precista ce l'a dat.

Rețetă: Se descântă pe capul copilului, când îl trage și îl unge cu unt de lemn.

DESCANTEC DE STRANS

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Manea Matei, din Roșiorii-de-Vede—Telcorman

- A plecat moroșu cu moroșca
 Strigoșu cu strigoșca,
 Leu cu leoșca,
 Deochetorul cu deochetorea,
 5 Țapu cu țapōica.
 Petutindenī a umblat
 Petutindenī a întrebat
 Și a găsit ușile 'nucūte,
 Ferestrele astupate,
 10 Focurile învălitate,
 Focul învălit,
 Și pe (cutare) în pat aromit.
 La (cutare) a găsit
 Ferestre destupate,
 15 Ușile descuțete,
 Focul desvilit,
 El în pat aromit.
- La el a intrat cu ochii beliș
 Cu dinții rânjiș;
 20 În corne l'a luat,
 În sus l'a ridicat,
 L'a trântit, l'a fărîmat,
 Sângele 'i l'a versat.
 El țipa se olecăa,
 25 Maica Precista 'l audia
 Și la el că venia
 Și cu jale'l întreba:
 — Ce plângi și te vaieți (cu-
 [tare)?
 — Maică Precistă, mă plâng
 [și mă jeluesc,
 30 Că strigoșu cu strigoșca
 Și moroșu cu moroșca,
 Leul cu leoșca,

Deochetorul cu deochetorea,
 Râmnițorul cu râmnițorea,—
 35 Aă venit, m'aă întâmpinat,
 În cörne m'a luat,
 În sus m'aă ridicat,
 M'aă trântit, m'aă sfărîmat,
 Și sângele mi l-aă vërsat.
 40 Maica Precista așa auđia
 Cu el la Manea vrăjitorea
 [mergea.
 De mâna dréptă 'l lua,

Cu mânele îl fărîma,
 Cu limba'l descânta,
 45 Sânge la sânge'î punea,
 Os la os împlinîa,
 Vinele 'î le descorda,
 Fălcile 'î le descleșta,
 Și pe (cutare) 'l vindeca.

50 Descântecul de la mine,
 Lécul de la Dumneđeű
 Și de la Maica Precista!

Refeță : Se descântă în unt-de-lemn și cu el se trage copilul mic și se rostesc cuvintele de mai sus.

DESCÂNTECE DE CUȚIT

DESCANTEC DE PUS CUȚITUL

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitoarea Simina, din Gresia—Teleorman.

Tu cuțite cununate,
Tu cu dracu 'mî eşti frate;
Să umbli din sat în sat,
Să găsești p'al d'a furat.
5 Să'l trănțești,
Să'l snopești,
Sânge pe gură să verse.
Eū te sorocesc pe capul celui
[care a furat.

Eū pe tine te-am mânat,
10 În pânțele (cutăru) te-am
[băgat.
Din tôte ósele l'am adunat
În creierii capului
Cuțitul 'i l'am băgat.
Pe cel ce a furat
15 Să'l chinuiescă,
Orî să'l propădescă.

Rețelă: Acest descântec se face cu un cuțit cununat, al cărui vîrf se înmóie în sėu de boū saū de cal plesnit mómentan.—Cuțitul ast-fel preparat se ínge în grindă, în pragul casei saū în pămînt.

DESCANTEC DE PUS CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Balașa Petru Săceanu din Rovinari—Gorj.

<p>Cuțit alămat,
Plăsălat,
Nu te încind,
Nu te aprind pe tine,
5 Ci încind
Și aprind inima (cutăruia).
Il umflu,
Il gămfu,
Il bolesc,</p> | <p>10 Il prăpădesc.
Să te vâri prin rănunchi
Prin inimă,
Prin ficați.
Să'l înțepi,
15 Să'l injunghii,
Să'l bolești,
Să'l prăpădești.</p> |
|---|--|

Notă: Se descântă cu cuțitul de nouă ori pe zi, și ziua și noaptea. Se ia cuțitul și se încinde în foc și după fie-care rostire a vorbelor de sus, se înfige în pământ după ușă.—După ce se recește, iarăși se bagă în foc și se încinde din nou și se repetă iarăși cuvintele de mai sus. — Când se înfige cuțitul în pământ se dic vorbele:

Nu înfig cuțitul ascuțit în pământ,
Ci îl înfig în inima cutăruia,
In plămâni lui, în cap, în picădere etc».

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

Cules de Ión Odor, de la cocóna Lénca, sócra preotului Ionița—Ploesti.

<p>Cuțit cu d'ăi rēi,
Cu d'ăi din ele,
Cuțit din mâncare,
Din culcare,
5 Din ostenelă,
Din ferbințelă ;
• Cuțit cu nouă-deci și nouă de
[săgetături,
Cuțit cu nouă-deci și nouă de
[intâmpinături,
Cuțit cu nouă-deci și nouă de
[ceasuri rele,
10 Cuțit cu nouă-deci și nouă de
[vânturi turbate,</p> | <p>Cuțit din bólele necuratului,
Cuțit pus, de fermecătóre pre-
[pus,—
Fermecătórea n'a știut să te
[călescă,
In trupu cutăruia să te nime-
[réscă.
15 Ieși, pei și rēpei,
In pământ saș și rēsaș,
Cum se răspândește răspântiile,
Așa să se răspâdescă tóte bo-
[lile și cuțitu de la (cutare).</p> |
|--|--|

DESCANTEC DE INTORS CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan, din Costești—Vâlcea.

<p>Cine a pus cuțitu ăsta la (cutare),
Nesărat,
Nepiperat,
Neardefat,
5 Neustoroiat ?
Eū il întorc legat,
Ferecat,
La ușa cuț l'a dat.
Dacă l'a dat c'o mână,
10 Eū il întorc cu două;
Dacă l'a dat cu două
Eū il întorc cu trei; etc.
Dacă l'a dat cu dece.
Eū il întorc cu dece.
15 Din dece
Nu mai trece.
Să-î fac brêul colac,
Vârcolac
Să-î trimet cuțitele în caț de
[olac
20 La casa cuț le-a dat.</p> | <p>Hăis, bolovan bălțat,
Să ducă cuțitele la care î-a dat.
Dacă o găsi-o pe drum stând,
Saū la foc ședênd,
25 La masă mîncînd,
Saū la vorbă stînd,
Saū în pat,
S'o daț supat.
La foc,
30 S'o daț pe foc.
Pe ea nebunia s'o găsescă,
Orbia s'o găsescă,
Trupul să î-l necăjîască,
Bóla s'o indestulêscă,
35 Trupul (cutăruia) să se ușu-
[rîască
De bóla, de cuțitele, de junghiu-
[rile de lucru vrăjmășese.
Iar (cutare) să rămăie
40 Curat și luminat
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.</p> |
|---|---|

Rețetă : Se descântă cu o cruce, un cuțit și tămăie în apă. Se bea apa și ce rămăne se asvârlă în foc saū în apă curgêtoare și se repetă cuvintele :

Nu mă spăl de gras, de frumos ;
Și m'am spălat de lucru vrăjmășesc,
După trupul meū,
Picîórele mele.

DESCANTEC DE LUAT CUȚITU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Lénca Gheorghe Rilea, din Facăi—Vâlcea.

Cuțit cununat,
In nici o slujbă nu te-am băgat;
Dar acum te-am mânat
Să ieși toate durerile,
5 Junghiurile și cuțitele (de la
[cutare])
Din inimă, din ficiți,
Din oscióre
Și mai rău de unde'l dóre.
Eși cuțit și să te duci,
10 Unde popă nu tócă
Unde topor nu taie,
Unde fete mari códa nu îm-
[pletește,
Unde casa nu se spoiește. | Acolo vé sunt intinse
15 Mese cu făclii aprinse,
Cu pahare pline.
Să'mi mâncați,
Să ospătați,
Pe (cutare) să'l părăsiți,
20 Să-l lăsați,
Să-l oropsiți.
Cu mâna dreptă vé luați,
Cu crucea vé inchinați,
Cu cuțitu vé tăiați,
25 Și v'am trimes de la (cutare)
In códele mărilor
In cornele cerbilor. |
|---|--|

Rețetă: Se descântă cu o frigare: «Cu frigare îl înțepai, cu tămăia îl tămăiați, cu focul îl aprinseți și 'l depărtați în cornele mărilor». Se bagă frigarea repede după ușă și se scóte, și dacă e ruginită, se dice că a avut cuțit.

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitórea Simina, din Gresia—Teleorman.

Maica Precista cu (cutare) pleca,
Cu cuțitele se întâlnia,
Pe ele în dărăt le da,
Ceasul ăl bun îl striga,
5 Lécurile le aducea,
Pe (cutare) le scutura.
De dureri, de junghiuri și cuțit
Pe cutare 'l tămăduia. | Sfintul Ión audia,
10 Cuțitul de la (cutare) îl lua,
La hotarele câmpului îl trimetea
Pe nouă Țigani, pe nouă Turci
[și pe nouă Ovréi îl punea,
Căci nu sint în lege cu noi.
Lécurile le striga,
15 Pe (cutare) 'l tămăduia. |
|---|---|

Rețetă: Se descântă cu un fir de mătură în apă adunată în ólá nouă de la fântâna de unde bea cel bolnav de cuțit. Cu această apă, adunată în trei dimineți: Lunea, Miercurea și Vinerea, se mânjește cel bolnav peste tot corpul, și se spun cuvintele:

Fugi, cuțite,
Ascuțite,
Că cu mătura te-am măturat,
De la (cutare) te-am depărtat.

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Bălașa P. Săcenu, din Rovinari—Gorj.

Descântecul meu,
Lécu lu Dumneđeú.
De o fi la (cutare) cuțit din ale
[sfinte,	Pe casa ei, pe trupul ei de ađi
inainte să se puie.
Și pe cutare il las, curat, lu-
[minat,
Să-și aducă aminte,
5 Lécul să 'i-l dea,
Bóla să 'i-o ia ;
De-o fi din ڃile greșite,
De-o fi din vânt,
De supt vânt,	Ca Maica Precista lăsat.
20 Cum întórce plugul tóte teile
[tóte meile
Așa întorc lu (cutare) cuțitele
Și'l las curat luminat,
Ca argintul stricurat,
Ca aurul suflat,
10 De-o fi din vr'o itânlnitură,
De-o fi din vr'o făcetură,—
It făcuț brêul colac
Și'l trimesei in cai de olac,
La casa cuț l'o fi dat.	25 Ca de Maica Precista lăsat.
Léc din mâna mea,
Léc din gura mea,
Léc din Sfinta Marie,
15 De-o fi mórta in grópă,
De-o fi vie,	30 Léc de la Dumneđeú să'i fie!

Rețetă : Se descântă cu cuțitul în apă neincepută și cu busuțoc.

DESCANTEC DE INTORS CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitórea Ióna Măldașanca, din Roșiorii-de-Vede.

Tu, cuțit cununat,
Tu, cuțit alămat,
Tu, cuțit plăselat,
Tu, cuțit simcelat
5 Și de dracu sângerat.
Voř nouě-đeci și nouě de cuțite:
De la fină,
De la vecină,	Eú te întorc cu un cuțit ascuțit;
15 Din creferiř capuluț,
Din sgărciul nasuluț,
Din ficaț,
Din bojoci,
Din plămăni.
10 De la drac,
De la drăcócă
Să ieși din trupul (cutăruia).
Ei te-a pus cu un cuțit neas-
[cuțit,	20 Ea te-a pus cu douě,
Eú te 'ntorc cu nouě.
Ea te-a pus cu nouě,
Eú te'ntorc cu đece.
Din đece nu mai truce.
25 Ea te-a trimes colac,
Eú te trimet vărcolac,

- In cai de olac,
La casa cui te-a dat !
Te trimet in cai de smei,
30 In cõdele mårilor,
In cõrnele cõtutelor,
Unde popã nu tãcã,
Unde cocoş nu cântã,
Unde bivol nu rãcneşte,
35 Unde casã nu se spofeşte,
Unde fatã mare cosiða nu îm-
[pleteşte.
Cã cutare nu scie a te odihni,
A te prãndi
- Si a te cina.
40 Si sã te duci acolo,
Cã te-a adastã,
Si te-aşteptã
Cu mese 'ntinse,
Cu fãcliã aprinse,
45 Cu pahare pline;
Sã mâncaþi,
Sã ospãtaþi,
Pe cutare sã'l ertãþi
Si sã'l lãsaþi curat, luminat,
50 Ca stẽua din cer,
Ca pãla Maicii Domnului!

Refeþã: Se descãntã cu un cuþit cunumat şi se bagã in pãmînt dupã uşã; dacã cuþitul rugineşte se ñice cã are leac cel bolnav.

Cãnd cuþitul se infige in pãmînt dupã uşã, se ñic cuvintele: Cum se alivãneşte şi se potoleşte toþi dupã uşã, aşa sã se potolẽscã tãte cuþitele şi junghĩurile de la (cutare).

DESCANTEC DE LUAT CUÞITUL

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nicolae Şovãlgãu, din Valea cu apã—Gorj.

- Tu, cuþit lat,
Implãselat
Si cunumat,
5 Dar astã sãrã iþi daũ o slujbã
[mare,
Sã scoþi junghĩurile de la (cu-
[tare),
- Din mãini,
Din plãmãni,
Din picĩõre,
10 Din oscĩõre,
Maĩ vãrtos de unde'l dõre.
Din creþeriĩ capului,
Din faða obrazului,
Din sgãrciul nasului,—
15 Cu fãrşala,
Cu ameþela,
Cu grãþa,
Cu neputerea,
Cu trãndãvãla,
20 Cu moloşãla.
Plãnge (cutare) şi se olecãreşte
Cu glas mare pãnã 'n cer,
Cu lacrãmile pãnã 'n pãmînt.
Maica Domnului din cer auþi
- 25 Țipãturi
Si vãitãturi,
Pe scarã de argint se scobori:
— Ce plãngi,
Ce te jãluĩ (cutare)?
30 — Plãng şi mẽ jeluĩesc,
Cã mĩ-a venit junghĩurile,
Cuþitele,
Sãgeþile,
Sfãrsãla,
35 Grãþa,
Ameþela.
— Dute la vrãjitõrea (cutare)
Sã þi le taie cu cuþitul.
Cu cuþitu le-a tãiat.
40 In Marea Nãgrã le-a aruncat,
La fãntãna lui Adam,
La fetele lui Fãlcan;
Unde cocoş nu cântã,
Unde cãine nu latrã,
45 Secure nu taie.
Cum se potolla vãntul
Si pãmîntul,
Copiit micĩ in legãnele,
Boierĩ mari in plãpãmele, —

50 Aşa să se potolască junghiu-
[rile, cuţitele de la (cutare)];
Iar cutare să rămâie curat,
Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
55 Ca fagul de mîere

Ca aluatul în căpistere,
Ca busuŃocu în grădină
Şi mîerea în stupină.

Léc din mâna mea,
Din limba mea,
60 De la Maica Pecista!

Reţetă: Se descântă cu cuţit cununat, şi cu crucea în apă.

DESCANTEC DE JUNGHIU

Cules de Chr. N. Ţapu, de la Anca MozoloŃa, din T.-Măgurele.

Tu cuţitule, blestematule,
Nici o slujbă nu Ńi-am dat;
Tu cuţitule, cununatule,
Alămatule şi plaselatule,
5 EŃ de când te-am cumpărat,
Şi de când te-am cununat,
Nici o slujbă nu Ńi-am dat;
Dar acum te-am ursat,
Şi la cutare te-am dat;
10 Te-am sorocit
Şi la el te-am pornit,
Ca să-Ń scoŃi tóte junghîurile,
Tóte durerile,
Tóte cuţitele,
15 Tóte ţepile din (cutare),
Din inimă,
De sub inimă,
Din ficaŃi,
De sub ficaŃi,
20 Din rănunchi,
De sub rănunchi,
Din criiriŃ capuluŃ,
Din sgărcŃul nasuluŃ,
Din faţa obrazuluŃ,
25 Din măsele,
Din gingiŃi,

Din tóte mădulărilor,
Din tóte oscŃórele.
Şi pe (cutare) nu'l mai junghîa,
30 Nu'l mai cuţita,
Nu'l mai înţepa,
Şi să-l laşi pe (cutare)
Curat;
Şi să te duci în smărcurile
[măreŃi,
35 În apele Dunărei.
Că acolo popă nu tócă,
Căine nu latră,
Fată códa nu împleteşte.
Acólo este locul téeu,
40 Sorocul téeu,
Sálaşul téeu,
Acólo să junghii,
Să înţepi,
Să cuţitezŃi;
45 Iar pe cutare să'l laşi
Curat, luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca argintul cel curat,
50 Ca măică-sa ce l'a anfact.

Reţetă: Se descântă cu cuţitul în apă; Ń se dá să bea din apă şi se unge cu ea pe corp. Cuţitul trebuie să fie cununat bolnavuluŃ. Cuţitul descântat se infige după uşă.

DESCANTEC DE ȚEAPA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Anca Mozoloia, din T.-Măgurele.

- Țepă blestemată,
Țepă din păduri tăietă,
Cu cuțitul ascuțită,
In vârful copișilor infiptă.
5 Să eși de la (cutare),
Din creierii capuluș,
Din sgârclul nasuluș,
Din măduva óselor.
Și să te duci la (cutare)
10 Că aici nu este loc de ințepat,
De săgetat,
De cușitat ;
Și este loc sfint,
De la Domnul venit, —
15 Loc de monastire,
De cruce,
Și de biserică.
Tu țepă cu ucigașul,
Cu córnelé ascuțite,
- 20 Cu ghiarele 'ncovoiate,
Eși de la (cutare).
Nu 'l săgeta,
Nu 'l ințepa,
Nu 'l cușita ;
25 Ci te du in ale cóme a cerbilor,
In copitele cútelor,
In smârcurile mărilor.
Că acolo vé așteptă să cușitaș
Și se ințepaș pe fata luș Ler
[Impérat,
30 Cea grasă și frumósă ;
Și v'ăștéptă cu mesele întinse
Și cu făclie aprinse,
Să mâncaș, să ospătaș ;
Iar pe (cutare) să'l lăsaș
35 Curat,
Ca de maică-sa dat !

Rețetă : Se descântă in apă cu țepă de lemn, făcută din tufan, care se și pune la copitele de fên, și se dice vorbele :

— Cum, tu țepă, ai fost tăietă
Și din pădure ridicată,
Așa să ieși tóte țepile și junghiurile
Și să le tai de la (cutare).

Se bea din apa descântată și se unge pe corp. O parte din apa re-masă se aruncă pe gard și se dice :

— Cum cade și se scurge apa după gard, așa să se scurgă tótă durerea, junghiurile, țepa și durerile de la (cutare).

DESCANTEC DE CUIU

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Radu Stoichița din Salcia—Teleorman.

<p>Cuțule blestematule,
De oî fi din frig,
Din căđut,
Din întălnit,
5 Din rēcělă,
Din tăromělă,
—Din ametělă,</p> | <p>Eșî de la (cutare),
Din inimă,
10 Din bōse,
Din șeđut;
Și să se usucî ca cornul,
Care nu maî face pōme.</p> |
|---|--|

Rețetă: Acest descântec se repetă de nouě orî de femeîa; care trage pe cel bolnav de cuiu.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Păuna Dumitrescu, din Peștēna-de-sus — Gorj.

<p>Luaî securea
Și plecaiū
La ogor de cânepă de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare);
5 Șî arăî ogor de cânepă de vară,
Șî venîî cu securea acasă,
Șî junghiul se rupse de la (cu-
[tare];
Șî luaî sapa
Șî plecaiū la ogoru de cânepă,
[de vară
10 Șî săpaî ogoru de cânepă de
[vară
Șî junghiul se rupse de la (cu-
[tare).
15 Junghiul serupse de la (cutare),</p> | <p>Se cōpse cânepa de vară
Șî culeseî cânepa de vară
Șî junghiul se rupse de la (cu-
[tare).
O băgăî in baltă cânepa de vară
20 Șî junghiul se rupse de la (cu-
[tare).
Se mură cânepa de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
Spăalî cânepa de vară
Șî junghiul se rupse de la (cu-
[tare).
25 O deteî in proțap cânepa de
[vară
Junghiul se rupse de la (cutare).
Ođeteî in meliță cânepa de vară</p> |
|--|--|

- Intorsei ogortul de cânepă de
[vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
Și pusei cânepa de vară
Junghiul se rupse dela (cutare).
Preptănai cânepa de vară
30 Junghiul se rupse dela (cutare),
Torsei cânepa de vară,
Junghiul se rupse dela (cutare).
O cipsei cânepa de vară,
Junghiul se rupse dela (cutare).
35 Urđii cânepa de vară,
Junghiul se rupse dela (cutare).
Invălii cânepa de vară,
- Junghiul se rupse de la (cutare).
O gurii cânepa de vară,
40 Junghiul se rupse dela (cutare)
O țesuî cânepa de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
O inălbii cânepa de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
45 Croii cămașă de cânepă de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
Se rupse cămașa și junghiul
Și remase (cutare) curat,
Luminat,
50 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu călți de cânepă de vară, se face o ață de cânepă și se pune la gât și la subțioră.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Ióna Trașcă Papuc, din comuna Valea cu apă—Gorj.

- Apucăi p'un drum la vale,
Mă întâlnești cu un Turc călare,
Cu slugulița după el:
— Slugă, slugulița mea,
5 Incetéză și ascultéză:
Ce s'aude p'a vale mare,
Ce s'aude d'un ramăt mare.
- Nu știu șarpe din proțap,
Său mușere din bărbat?
10 — Nu e mușere din bărbat;
Ci e (cutare) bolnav.
— Léc să-ți fie din mâna dréptă,
Din inimă curată.
Stați junghi nu junghia!

Rețetă: Se descântă de trei ori, făcându-se o ață de cânepă, care se resucește pe mână fără să se inóde și se pune de gât și la subțioră.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Flórea Stanca Slabescu, din Nanov—Teleorman.

- Plecă un boșer mare
In vênătore,
Cu slugile lui,
Cu copoiî lui
5 Și umblă
- Și nimica nu vênă.
Și auđi țipându-se,
Vălcărindu-se,
Și oligăindu-se.
10 Și întrebă pe slugă:

- Cine țipă și se văicărește
 Și se oligărește?
 Pas în a ogradă mare
 Și rupse trei fire de cânepă
 [de vară
- 15 Și le băgă în apă să se to-
 [pescă.
 Și să ȳasă de la (cutare) jun-
 [ghiurile,
 Cuțitele, săgețile, țepile, acele,
 Și să ȳasă din ȳse în carne,
 Din carne în ptele,
- 20 Din ptele în vânt
 Din vânt în pămînt,
 De unde a venit.
 Și cutare să rămăte curat și lu-
 [minat,
 Ca maică-sa ce l'a fapt,
- 25 Ca pȳla Sfintei Marie.
 Léc să-ȳ fie,
 Descântecul meũ,
 Lécul de la D-ȳeũ!
 Lécul de la Sfânta Marie,
- 30 Léc să-ȳ fie!

Rețetă: Se descântă în apă cu un cuțit găsit.

Cu apa se udă cel bolnav de junghiu, iar restul se aruncă pe un par de gard și se ȳice vorbele: «Cum se risipește apa și nu stă aci în par, așa să se risipésca junghĩurile, cuțitele de la (cutare)».

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Ionița Sandu David, Salcia—Teleorman.

- Plecă Maica Precista pe cale,
 Pe cale, pe cărare,
 Se întălni cu (cutare) în cale.
 Și'l junghia
- 5 Și'l înfiora
 Din tălpile piciȳrelor
 Pēnē 'n creștetul capuluĩ.
 De l'o fi pus junghĩul c'o mână,
 Eũ il întorc cu douē ;
- 10 De l'o fi pus cu douē,
 Eũ il întorc cu trei etc. etc.
 De l'o fi pus cu nouē,
 Eũ il întorc cu ȳece.
 Din ȳece
- 15 Număĩ trece,
- Și dracul plesnește.
 Eșĩ junghiu de la (cutare)
 Din creeriĩ capuluĩ,
 Din sgărciul nasuluĩ,
- 20 Din fața obrazuluĩ,
 Din măduva osuluĩ,
 Și să te duci în pămînt,
 Că din pămînt ai eșit,
 În pămînt să intri.
- 25 Și (cutare) să rămăte curat și
 [luminat,
 Ca roua din cāmp,
 Ca argintul curat,
 De nouē ori stricurat,
 Ca Maica Precista ce l'a lăsaĩ

Rețetă: Se descântă cu cuțitul și cu secerea în apă.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor, de la moș I. Oprișanu din Valeniț-de-Munte—Prahova.

<p>—Fugi, junghiū, Că te 'njunghiū; Te faci căne 'n patru picjore, Să latri la lună pē vale. 5 Ptiū! ce te-ai lungit? Ce te-ai incolăcit? Din măduvă să ieși în os, Din os în carne, Din carne 'n piele, 10 Din piele să se spele;</p>	<p>Să rămâie (cutare) sănētos, Curat, Luminat, Ca argintu al curat, 15 Ca roua nescuturat, Ca pōla Maichiī Prēcistiī ne- [călcat.</p> <p>De la mine descāntecu, De la Dumneđeū lécu!</p>
--	--

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor, de la Sandu Potcovaru-Valeni—Prahova.

<p>Fugi junghiū, Că te 'njunghiū. Fugi spurcatule, Săgetatule,</p>	<p>5 Tēmpinatule. Cin' te-a trimis, D'acolo să te duci!</p>
--	---

DESCANTEC DE JUNGHIU SAU DE MATRAGUNA

Cules de Ión Odor, de la Pauna lui Moldovēnu, din Buzēu.

<p>— Bună diminēță, impērătēsă, [Dōmnă mare! Eū iți dau ție pâne, sare și vin, Tu să'mi dai măriele, impēră- [țiile și lécurile tale.</p>	<p>Eū iți dau ție mēre și unt, 5 Tu să'mi dai lécurile și bunu- [rile de pe pămînt. Cum te-am luat eū din pămîn- [tul tēu,</p>
---	--

- Din tulpina ta,
Din rădăcina ta,—
Așa să Ței (cutăruia) bóla, lipi-
[tura,
10 Spărietura, bântuțela, amețela.
Că cutare nu te pôte purta,
Nu te pôte ținea,
Că este în apă botezat,
Și cu mir amestecat.
15 Cutare de diminéță s'a sculat,
Pe cale, pe cărare a apucat,
Cu o mulțime de șerpî în cale
[s'a 'ntâlmit,
Cu gurile căscate,
Cu limbile tapoete ;
20 Cu gura il mușca,
- Cu limba 'l înțepa,
Toț șerpîi pe trupu lui se 'n-
[colăcia.
El s'a speriat,
S'a 'nfiorat,
25 De carne, de șale, de spinare
[s'a 'ncleștat,
Puterea 'i-a luat.
El s'a vățtat, s'a tânguit ;
Maica Precista l'a auđit,
La el s'a coborît,
30 De mâna dréptă l'a luat,
In riú la Iordan l'a botezat,
L-a curățit,
Și cu léc mare l'a dăruit !

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nicolae Matheș din Belitori—Teleorman.

- Cânepă de vară,
Te-ai arat,
Te-ai semănat,
Te-ai grăpat,
5 Și mare te-ai făcut.
Ștăpânul a venit și te-a cules.
Cum ai Țeșit din pămînt,
Așa să Țasă junghîul de la
[(cutare),
Din măsele,
10 De sub măsele,
Din mădulări,
- Din subțiori,
Din cap,
De sub cap.
15 Eșî și te du, unde cocoș nu
[cântă,
Unde fete mari codița nu îm-
[pletește,
Unde popă nu tócă,
Unde câine nu latrá.
Și (cutare) să rămăte curat,
20 Luminat,
Ca Maica Precista ce l'a dat.

Rețetă : Se descântă cu cânepă de vară, din care se face o ață ce se resucește la spate, se pune după gât și se 'nodă la subțioră.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

A plecat (cutare), cânepă a arat.	Răutatea,
A grăpat'o,	Greutatea,
A sēmēnat'o,	Fărămătura,
A cules'o,	20 Zdrobitura,
5 A topit'o,	Fârșela,
A melițat'o,	Amețela din corpul (cutăruia).
A dărăcit'o,	Cum iese cânepa de vară
A tors'o,	Peste cea de toamnă,
A țesut'o,	25 Așa să iese junghurile,
10 A 'nălbit'o,	Cuțitele și țepile,
A trāmbit'o,	Durimile,
A croit'o,	Usturimile,
A purtat'o,	Fiorile,
A rupt'o.	30 Frigurile,
15 Așa să se rupă junghurile,	Recorile de la (cutare);
Cuțitele, durimile,	Să rămăie (cutare) curat,
Usturimile,	Ca de Maica Precista dat.

Rețetă: Se ia cânepă dărăcită se face o ață lungă, se resucește repetându-se cuvintele de mai sus. Se lăgă ața de suptioră și se înodă la spate.

DESCANTEC DE RINZA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Nicolae Mrejeru, agricultor, din Peșteana-de-sus
— Gorj.

Pleacă pe cale, pe cărare,
Spre sóre răsare.	— Ce plângi (cutate) și te ole-
Șoimanele mă 'ntâmpinară,
In brațe mă luară,	[căleşti?
5 In sus mă aruncară,
Rinza 'mī resturnară;
Intorcându-mē îndărăt,
Jeluindu-mē, olecăindu-mē,
Maica Sfinta Maria din cer	— Ce să nu plâng. Maică Sfintă
[Mariă!
[mē auđi,	Că ađi diminēță,
10 Și către mine strigă:	Pleacă pe cale, pe cărare
	15 Spre sóre răsare.
	Șoimanele mă 'ntâmpinară
	Și 'n brațe mă luară,
	In sus m'aruncară,
	Și burta 'mī turburară!

- 20 — Tac! nu mai plânge,
Că cu buclumu oi bucluma,
Și oiă pune demn la demn,
Puter! la puter!,
Os la os,
- 25 Plămâni la plămâni,
Ficați la ficați.
Cum fuge vaca din strungă
Și ota din luncă,
Porc din cârtog,
- 30 Stomacul să'mi vie la loc.
Amin, amin,
Descântecul de la mine,
Leacul de la Maica Sfinta
[Mărie!
(Cutare) să remăie curat, lu-
[minat,
- 35 Ca argintul strecurat,
Ca în ceasul ce a născut!

Rețeta: Se descântă de trei ori cu un fir de mătură, în mălai sau pâine și în rachiū sau în apă. Se dă bolnavului să bea apă și rachiū și firul de mătură se pune la stomac.

DESCANTEC DE RINZA

(VARIANTA)

Cules de Ión Ionescu, de la Maria N. Turbatu-Runcu—Dimbovița.

- Eși rinză sécă,
Eși rinză rumănescă,
Eși rinză letiněscă,
Eși rinză ovreěscă,
5 Eși rinză turcěscă,
Eși rinză porcěscă,
Eși rinză de nouě feluri de la
[(cutare).
Nu-! strica rinză,
Nu-! strica osânza.
- 10 Și te du în lemne seci,
Și în ale pțetre reci;
Că eū Maria dreg rinza,
Plămădesc osânza,
Cum se plămădește aluatu în
[capistere
15 Și faguri de mțere.
De la mine (cutăruia),
Léc să-! fie!

Rețeta: Se descântă în rachiū și cěpă albă. Rachiul se bea și cěpa se mănă.

DESCÂNTECE DE VENINARE DE ȘERPE

DESCANTEC DE VENINARE DE ȘERPE

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Stanca Deconescu, din Săcelu—Gorj.

A se vedea un mic descântec în colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 393, colóna I, unde câte-va versuri de la început se aséamnă.

Pasère albă,
Codalbă,
Sus se înalță,
Jos se lasă,
5 Pe buturi de viță se puse.
Buturul s'aprinse,
Vița tăietă,
Mestecată,
Peste gard aruncată,
10 Din gură de șerpe vindecată.
De șerpe, de șerpóică,
De puiú, de puñandrá,
De năpărcă, de năpărcóică,
De puiú, de puñandrá
15 De guștere, de gușteróică,
De puiú, de puñandrá,
De șopărlă, de șopărlóică,
De puiú, de puñandrá,
De muscă, de muscoi
20 De puiú, de puñandrá, | De câine, de câinóică,
De puiú, de puñandrá,
De copoi, de copóică,
De năvăstuică, de năvăstóică,
25 De urși, de ursóică, etc.
De albină, de albinóică
De viespe, de viespóică,—
Tóte mușcăturile,
Tóte loviturile,
30 Tóte n'ņepăturile,
Tóte se desveninară,
Trupul (cutăruia) se desvenină
Și se vindecă.
Și remase (cutare)
35 Curat,
Luminat,
Ca aurul strecurat,
Ca Maica Precista în cer ce
[l'a lăsat. |
|--|---|

Rețelă: Se descântă cu viță verde de vie în lapte dulce și cu laptele se udă la mușcătură și se bea și din el.

DESCANTEC DE ȘERPE

Cules de Chr. N. Țapu, de la Moș Badea Coșerénu—Roșiorii-de-Vede.

Codăule, ce stăi pe ghîzdurele	5	Și un băț de alun
[trist și măhnit ?		Și te-oi lovi în cap
Orî ai mușcat pe cine-va ?		Și tu oi muri,
Taci, procleto, de căine		Și (cutare) s'o 'nsdrăveni.
Că eu oi lua un ban de argint,		

Rețetă: Se descântă de trei ori în apă neîncepută și în oală nouă cu un ban de argint și cu un băț de alun sau de boziu; se spală cu apa și se dă să bea.

DESCANTEC DE ȘERPE

Cules de Chr. N. Țapu de la Moș Stan Tobă, Roșiorii-de-Vede.

Vezi G. D. Theodorescu pag. 393 colóna I, primul descântec de șerpe, în care ultimele câte-va versuri se asemănă.

Apucaî prin niște pruni mă-		—Am mușcat pe (cutare).
[runți,		—Ce-î dai lécul ?
Intâlniî un șerpe necăjit,		—Fierul și oțelul,
Măhnit și amărit.		Măsga de alun,
—De ce ești, șerpe, necăjit,	10	Și apa neîncepută.
5 Amărit și măhnit ?		

Rețetă: Se repetă de nouă ori descântecul; bățul de alun se cojește, se pune în apă și, se dă să bea bolnavului.

DESCANTEC DE ȘERPE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Oprea Șerban, din Drăgănești—Teleorman.

A se vedea o variantă în colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 393 colona I sus și col. II jos, și pag. 396, col. I sus.

<p>A plecat (cutare) pe cale pe
[cărare,
S'a întâlnit cu vipera în cale.
El pe viperă a călcat,
Vipera s'a 'nveninat
5 Și pe el l-a mușcat.
Și leacul 'l l-am căutat;
Și l-am aflat în nuiia de alun,
În răchită de boj.</p> | <p>Să iasă jungھیurile, usturimele,
10 Cuțitele, durimile de la (cutare),
Din picere, din umflătură,
Din mușcătură,
Din veninătură.
Și (cutare) să rămâie curat, lu-
[minat
15 Ca de Maica Precista lăsat.</p> |
|--|--|

Rețetă: Se descântă în lapte dulce și se bea din el și se oblojește la mușcătură cu boji fierți în lapte dulce.

DESCANTEC DE ȘERPE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Maria Năstase, din Romanești—Gorj.

<p>Pasere pestruțe
În sus sbură
Pe buștén de vie pică.
Bușténu s'aprinse,
5 Plóia îl stinse.</p> | <p>Buduroi gălétă,
Mușcătură de șerpe
De șerpóică
Veninată
10 Vindecată.</p> |
|--|--|

Rețetă: Se descântă cu viță de vie saú cu vêrf de boj în lapte; cu laptele se unge omul unde este rana de mușcătură de șarpe. Se repetă descântecul de trei ori.

DESCANTEC DE ȘERPE

(VARIANTA)

Comunicată de D-nul M. Canianu — București.

A se compara cu cele două variante din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu, pag. 394, col. II. Vezi și «Descânțete Marian pag. 224, 226, 227.

Tună 'n cer,
 Tună pe pământ.
 Prepelița pestriță,
 Se ține de peliță,
 5 Peliță de carne,
 Carnea de os,

Osul să rămăie sănătos.
 Cine 'i-a adus vestea,
 Să-î beie povestea.
 10 Câte cuvinte am uitat,
 Tote să fie cu adevărat.

Rețetă: Se descântă cu crengi de alun, cu iarba crescută prin gard, și cu apă neincepută. Se descântă trei zile de a rândul, în fie-care zi câte de trei ori: dimineața, la amiazi și seara; și la fie-care dată se spune descântecul de trei ori.

DESCANTEC DE MUȘCATURA DE ȘERPE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la I. Păscaru, din căt. Gura-Belii.

Sfinta Troiță,
 Pasere pistriță.
 Calcă 'n pîtră,
 Pîtra a trăsniț,
 5 Șerpele a plesniț;

La un loc cu nașu,
 Nașu, alunașu.

Mă 'nchin cu descântecu
 Și Dumnezeu să vie cu leacu.

DESCANTECE DE MUMA PADURII

DESCANTEC DE MUMA PADURI

Cules de Chr. N. Țapu, de la Stana Lungociu—Oprisoru—Mehedinți.

- Tu muma pădurii,
Tu de astă séră în colo să nu
 [maî vii,
Că tu vii cu mâinile cât riș-
 [chitórele,
Cu picțorele cât prăjinile
5 Cu ochii cât sitele,
Cu dinții cât teslele,
Cu unghiile cât secerile.
Să te duci în códele mărilor,
In córnele cerbilor,
10 Unde fata mare costița nu îm-
Voinic nu chîotește. [pletește
Că ele te-adastă cu făcliele
 [aprinse,
- Cu mesele întinse,
Cu paharele pline rase,
15 Puse pe masă.
Acolo să musci,
Acolo să mănânci.
Acolo să ședî,
Acolo să odihnești
20 De astă séră în colo.
Să nu maî vii la cutare,
Că te taîu cu securea.
Și nici acolo să nu ședî,
Ci să te duci în ăl fund de mare,
25 Că te-aștéptă o fată mare,
Móșea dumitale.

Notă.—Femeile cari aú copiii micî, nici o dată nu-î bat cu mătura orî cât de necăjite ar fi ele. Ceia ce le face de a nu lovi sau amenința pe copiî cu mătura, este credința că dacă bat copiî cu mătura, nóptea vine muma pădurii, li se arată în vis și-î sperie. —Când copiî plâng în somn și continuă a plânge chîar deșteptându-se—dice-se, că a venit la ei muma pădurii, de aceia femeile tot d'auna chîamă pe baba satuluî, ca să descânte copiilor descânteul de maî sus. —Descânteul se face cu ajutorul unei *securî*, care se înfige cu tăișul în pragul ușei, când se dic vorbele :

«Că eú cu securea te-oî tăia
«De la (cutare) te-oî depărta».

DESCANTEC DE MUMA PADURII

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la baba Badea Voicu Stirbu, din Dragșani—Telcorman

Tu, muma pădurii,	Cu făclii aprinse.
Tu mîadă nópte,	Să mîncăți,
Și tu mamornițo,	Să ospătați,
Voî câte trele să vĕ 'ntâlniți,	15 Pe (cutare) să'l ȳertați,
5 Și să plecați,	Și să'l lăsați curat, luminat,
Pe (cutare) s'o lăsați,	Ca Maica Precista ce l'a dat.
Să n'o mai cîupiți,	Că eū cu descântecul te-am
Să n'o mai necăjiți,	[descântat,
Să n'o mai olecăiți.	Cu cuțitul te-am tăiat,
10 Ci să vĕ duceți la copiii voștri,	20 De la cutare te-am depărtat.
Că v'adastă cu mese întinse,	

Rețetă: Se unge copilul cu usturoi și cu tămăie și să fac rĕs cruci din umĕrul drept la picĕorul stîng, și din picĕorul drept in umĕrul stîng. Tămăia și cu usturoiul pisat se daū in apă și le bea copilul.

DESCANTEC DE PLANS

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Voica Anghel Țapu—Roșiorii-de-Vede.

Tu, muma pădurii,	Să nu'l mai necăjești,
Tu colțato,	15 Să'l lași mă-sa să'l necăjiască,
Tu strâmbo,	Mă-sa să'l amărască.
Tu scâlcĭato,	Tu să te duci la colțații tĕi,
5 Să fugi,	La purceii tĕi,
Și să te duci,	La cățeii tĕi.
In pădurĭ,	20 Pe ei să te necăjesci,
In adâncurĭ,	Pe ei să te amărești.
In smârcurĭ,—	Că eū unde oi afla numele tĕu,
10 Unde popă nu tĕcă,	Cu toporu te-oi tăia,
Unde cocoș nu cîntă,	Cu focu te-oi ardea,
Unde căine negru nu latră.	25 Cu tămăia te-oi tămăia.
Să'l lași pe cutare,	

Rețetă: Se descântă cu foc, tămăie, topor și apă. Se pune foc cu tămăie și se tămăie cămașa copilului.

Se fac rĕs cruci pe cămașa copilului cu toporul începând de la picĕorul stîng la umĕrul drept și de la picĕorul drept la umĕrul stîng.— In urmă se imbracă copilul cu cămașa.

DESCANTECUL DE SPARIETURA

Cules de Ión Odor de la Pauna Moldovénca din Buzéu.

- S'a sculat (cutare) Sfânta Lună
[de diminéță,
Pe cale, pe cărare a apucat,
Cu trei spurcați în cale s'a 'n-
Cu lei, [tâlnit :
- 5 Cu smei,
Cu leóicile,
Cu smeóicile,
Cu lipitura,
Cu spărietura.
- 10 Sburătorul era buzat și 'ncor-
[norat,
(Cutare), l'a văđut, s'a 'nspăi-
[mântat,
De carne, de spinare, de șale
S'a 'ncleștat. [s'a apucat,
El s'a văit, s'a tânguit,
- 15 Maica Precista la el-s'a coborit;
In brațe l'a luat,
De carne, de spinare, de șale
[l'a descleștat,
Și cu leac l'a dăruit,
De șapte miluri de loc pe spur-
[cat l'a gonit.
- 20 Blestemu-te Domnul, pe tine
[spurcatule,
- Ce-ai avut, de te-ai apropiat
[de (cutare),
Și l'ai apucat de rinichi,
De sub rinichi,
De ficat,
25 De sub ficat,
De grumazi,
De sub grumazi ?
Ieși, că Domnul te-a blestemat;
Ieși de la cutare din mațe, de
sub mațe.
- 30 Din ficiți, de sub ficiți, din
bojogi, de sub bojogi,
Din inimă, de sub inimă, din
rânză, din osânză,
Dintr'o sută și nouă de oscióre,
Din nouă-đec și nouă de vini-
[șóre,
Să rămăie (cutare) curat, lu-
[minat,
- 35 Ca argintu ștrecurat,
Ca florile înflorite,
Ca altoile altoite, cum este de
la Dumneđeu lăsat.
- 38 Eú, cu Dumneđeú și cu Maica
Precista cu leacul !

DESCANTEC DE MUMA PADURII

Culésă de Chr. N. Țapu. de la Barbătesci—Vălcea.

- Tu, muma pădurii de miadă-đi
Tu, muma pădurii de miadă-
Tu să fugi, [nópte
Tu să te duci
- 5 Indărăt de unde ai venit și pe
(cutare) să'l părăsești.
Du-te la fetele tale
- La frumósele tale,
La gramnicele tale,
Indărăt de unde ai venit.
- 10 Lasă pe (cutare), curat,
Luminat
- 12 Ca Maica Precista din cerce
[l'a dat.

Rețetă : Se descântă cu toporul și cu mătura în talpa casei despre sóre-scăpătă. Apoi cu tăciune de foc și cu un surcel de alun. Vărăjítórea invăr-tește sub călcăiul ei tăciunele și rostește cuvintele de mai sus. Cu pul-berea cărbunelui se mânjește cel suferind făcându-și în frunte și 'n o-braz semnul crucii.

DESCANTEC DE SPAIMA

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Nața în etate de 85 ani, din Alexandria — Teleorman.

Acest descântec este bulgăresc.

Stra ut bașta,
 Stra ut maica,
 Stra ut muma păduriș,
 Stra ut mamornița,
 5 Stra ut noști,
 Stra ut vic,
 Stra ut gâlcă,
 Stra ut besnic,
 Stra ut davnic,

10 Stra ut fulger,
 Stra ut haiduci,
 Stra ut ogăn,—
 Dă izleză ut serțe
 Dă izleză ut glava
 15 Dă izleză ut crăcă
 Dă izleză ut rîțeti
 Seacă dihanie nă legalu
 Serțe (N) nă meastu.

Rețetă : Se descântă în făină strânsă de la trei case primare. Des-cântecul se face în vatra focului. Se aruncă la fie-care descântec câte un pumn de făină pe păretele coșului. După figurile care se închipue pe pă-retele înegrit al coșului, descântătórea explică spărietura bolnavului.

Se răcăie funinginea după coș, se amestecă în apă cu făina descân-tată și se dă de bea cel speriat.

DESCANTECE DE BUBA

DESCANTEC DE BUBA

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan, din Costesci—Vâlcea.

Bubă albă,
Bubă neagră,
Bubă verde,
Bubă galbenă,
5 Bubă roșie,
Bubă ovrelască,
Bubă porcăscă,
Bubă turcăscă,
Bubă românească,
10 Bubă de nouă-deci și nouă de
[feluri.]

Tu te tragî,
Eu să te trag,
După limba mea,
După burușana ta,
15 După descântecul meu,
După al Maicii Precistii.
Domolește-te,
Potolește-te,
Cum să potolește
20 Porcii prin straturî,
Omenii in paturî,
Așa să se potoliască
Buba, spurcatul,
Dalacul,
25 De la cutare,
Din inimă, din ficiaș,
Din picîere,
Din mădulere,
Din oscîforele.
30 Mută-te,

Strămută-te.
Du-te 'n văi,
Pe lemne, pe pîetre,
Acolo, unde popă nu tócă,
35 Unde secure nu răsună,
Unde topor nu taie,
Unde fete mari còda nu 'm-
(pletește,
Unde casa nu se spoiește,
Unde cocoș nu cântă,
40 Unde câine n'a lătrat,
Unde popă n'a tocat.
Acolo vè sînt paturile,
Acolo vè sînt halaturile ;
45 Mese 'ntinse,
Cu făclii aprinse.
Acolo să beți,
Acolo să mâncați,
Acolo să vè așezați,
50 In trupul (cutărușa) să nu mai
(stați.
Și să rămîi cât bobul de mei,
Și ala să te faci in trei,
Și din trup să piei.
Iar cutare să rămăie,
55 Curat, luminat,
Ca stéua din cer,
Roua din câmp,
Ca ferecăturile de argint,
Ca Maica Precista ce l'a făcut
(și l'a lăsat.

Rețeta : Se descântă cu o cruce, cu tămăie, ac, cuțit găsit și cununat, apă, sare și rachiū.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ionița Neblea, din Cetățuia—R.-Vâlcea.

Bubă albă,
 Bubă neagră,
 Bubă turcăscă,
 Bubă albastră,
 5 Bubă cu izdat,
 Bubă cu dălac,—
 Nu cuprinde,
 Nu întinde,
 Nu înțepa,
 10 Nu cuțita,
 Nu junghia,
 Că ești oț descînta ție,
 De la mine léc oț avea.

Ești în bute te-oț lega (băga),
 15 Cu cercuri de fier te-oț lega,
 Cercurile or plesni,
 Buba s'o risipi,
 Și s'o duce
 În còdele mărilor,
 20 În còrnele cerbilor.
 Ești bubă și te du,
 Că ești cu mătura te mătur,
 Cu crucea te gonesc,
 Cu cuțitu te tai,
 25 De la cutare te pornesc.

Rețetă: Se descîntă cu crucea, cu tămâie, ac, cuțit găsit și cununat, apă, sare și rachiū.

DESCANTEC DE DALAC

Cules de Chr. N. Țapu de la Stanca Reșică, din Drăgănești — Telcorman.

Să se compare acest descîntec cu cel din Colecția D-lui G. Dem. Teodorescu intitulat «De bubă rea» pag. 359, colóna I sus.

Plecat'a (cutare),
 Pe cale, pe cărare,
 Iar la mijloc de cale,
 Buba l'a întălnit
 5 Și pe el că l'a isbit, —
 Buba cu săgetătură,
 Buba cu pocitură,
 Buba cu întălnitură,
 Buba albă,
 10 Buba vinătă,
 Bubă neagră,
 Bubă cu nouă-deci și nouă de
 [junghuri,

Buba armenăscă,
 Bubă jidovăscă,
 15 Bubă țigănescă,
 Bubă rumănescă,
 Bubă țigănescă, căiăscă, o-
 [iască.
 (Cutare) s'a plâns și s'a văitat,
 Cu lăcrămî pênă 'n pămînt,
 20 Cu glasu pênă 'n cer.
 Nimenia nu 'l audia,
 Nimenia nu 'l întreba,
 Numai Maica Precista din cer
 [il audia.

- Pe scară de aur se scobora,
 25 De mâna dréptă 'l lua,
 Și 'l întreba : — Ce te plângi și
 [te olecăiești?
 Iar el plângea și suspina :
 — Plâng și mă olecăiesc
 Că de diminéță m'am sculat ;
 30 Pe cale, pe cărare am plecat ;
 Cu buba rea,
 Cu dălacu m'am întâlnit.
 Maïca Precista de mâna dréptă
 [il lua,
 Și pe cărare dréptă 'l indrepta,
- 35 La (cutare) descântătoare il
 [ducea.
 Că ea cu limba te-o descânta
 Cu mâna buba rea ț-o lua,
 Cu fum de petec te-o afuma,
 Cu tămâia te-o tămâia,
 40 Cu crucea buba ț-o depărta,
 Cu mătura buba ț-o mătura.
 Și (cutare) rămânea,
 Curat și luminat,
 Precum Domnul te-a lăsat,
 45 In ziua ce te-a născut.

Rețetă : Descântecul de bubă rea—dis și dălacul — se descântă de obicei în rachiul de drojdie, cu fir de mătură și cu crucea.
 Din rachiul descântat gustă bolnavul și cu restul se stropește la bubă.

DESCANTEC DE DALAC

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ión Matheiu, din Govora—Vâlcea.

- Fugi, dălace,
 Imbălate.
 De la inima (cutăru'a).
 Nu întinde,
 5 Nu cuprinde,
 Nu umfla,
 Nu gâmfă,
 Nu înțepa,
 Nu cuțita.
 10 Nu înțepa cu acele
 Nu umfla cu nucile,
 Și ești de la (cutare),—
 Din inimă,
- De supt inimă,
 15 Din boșogî,
 De supt boșogî.
 Ești și te du,
 Unde popa nu tócă,
 Unde câine negru nu latră,
 20 Unde cioban nu chiote ;
 Și să lași pe (cutare),
 Curat,
 Luminat,
 Ca argintul stricurat,
 25 Ca de Maïca Domnului lăsat.

Rețetă : Se descântă cu cuțitu, pistornicu (cruce) și fir de mătură, în apă de isvor și cu tămâie de la bobotéză. Cu apa descântată se stropește buba suferindului, și restul din apă se aruncă pe par, sau pe un câine și se repetă vorbele :

«Cum nu pòte sta apa în par și se usucă,
 Așa să fugă și să se usuce junghurile,
 Cuțitele, dălacul, izdatul de la (cutare) ;
 Și cum mătura mătură gunoïul,
 Așa să se măture tótă durerea,
 Junghurile și cuțitele de la (cutare).

DESCANTEC DE BUBA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilinca Nicolae Saceanu, Drăgșani—Teleorman.

Plecară patru-șeci de muieri
Pe patru-șeci de drumuri.
Ele jos a ședut,
Focul l'a făcut,	Și să te duci la copiii tăi,
Că ei te-adastă,
5 Buba la (cutare) a răsărit.
Impăratésă albă,
Impăratésă vinătă,
Impăratésă galbenă,
Impăratésă roșie, —	20 Cu mesele întinse,
Cu paharele pline,
Să mănânci,
Să ospătezi.
Și pe (cutare) să'l lecușezi
10 Să ieși de la (cutare) din fața
(obrazului,
Din sgârcoțul nasului,
Din toate mădulările,
Din toate oscloarele.
Și să te duci,	25 Și să'l lași
Curat,
Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
15 Unde popă nu tócă,
Unde cocoș nu cântă,
Unde câine n'alatră. | 30 Ca Maica Sfinta Mărie,

Leac să-ți fie.
Descântecul al meu
Și leacul lui Dumnezeu ! |

Rețetă : Se descântă cu cuțitul și cu fir de mătură și se dic la sfirșitul descântecului și vorbele :

- Cu cuțitul te tăiași,
De la (cutare) te depărtași,
Te gonii,
Te risipiși,
5 Cu mătura te măturași,
Junghiturile și durerile de la (cutare) le depărtași.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Preda Comănescu, din Bărbătesci—Vâlcea.

Bubă albă,
Bubă neșgră,
Bubă turchéză,
Bubă albaștră	Cu ucigașu,
Cu dătătura,
Cu legătura,
Cu strigoșu,
5 Și cu lucru vrăjmășesc,	10 Cu moroșu,

- Ești din inimă și ficiași,
 Din plămâni,
 Din măsele,
 Din oscioarele,
 15 Din șale,
 Din picioare,
 Mai curând de unde'l dore.
 Că eu te-am sorocit cu soroc
 (de foc
 Să ieși din (cutare) tot din tot,
 20 Cu grêta,
 Cu năplăiala,
 Cu ameteia,
 Cu târomela,
 Cu moloșela,
- 25 Cu pirotela.
 Eū te-am descântat,
 Eū te-am mânat,
 Unde popă nu tócă,
 Unde fată mare costiă nu îm-
 (pletește,
 30 Unde casă nu se spoțește,
 Unde popă nu cetește,
 Unde topor nu taie,
 Unde cocoș nu cântă.
 Acolo se pâlătuești
 35 Pě (cutare) să'l urăști.
 Acolo să stai să prânđești,
 Să hodinești,
 38 Pě cutare să'l urăști.

Rețetă : Se descântă cu un ac, cu cuțit cununat și cu sare în apă, pe care suferindul o bea ; restul se aruncă pe gard sau pe un câine.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Baba Oprica, din Bărbătesci—Vâlcea.

- Bubă albă,
 Bubă neagră,
 Bubă vinetă,
 Bubă turchéză,
 5 Bubă cafenie,
 Bubă din patru-deci și patru de
 [némuri de bube,
 Bubă cu spurcat,
 Nu te 'ntinde ca șérpele,
 Nu înțepa ca cuțitele,
 10 Nu 'nghimpa ca acele.
 Și să picî și să respicî,
 Ca spuma de mare,
- Ca roua de sóre ;
 Și să ieși din inimă,
 15 Din măsele,
 De sub măsele,
 Din nas, de sub nas,
 Și să te duci
 În córnela cerbilor,
 20 În copitele cailor,
 În munți scunđi.
 Acolo sînt liveđi verđi,
 Cu ape reci,
 Casele vóstre de veci.

Rețetă : Se descântă cu cuțit, cu sare și cu apă. Apa rămasă se aruncă pe gard și se rostesc cuvintele :

«Cum se scură apa după gard,
 Așa să se scure și să fugă buba de la (cutare).

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Stanca Deconescu, din Săclu—Gorj.

Plecă cutare pe cale,
Pe cale, pe cărare.
Se 'ntâlni cu buba 'n cale :
— Bubă albă,	15 Late
Săncelate,
Cu alamă suflate.
Te-oî scóte din ficați, din i-
[nimă, din boșogî,
5 Bubă négră,
Buba bubelor,
Sora cîumelor,—
Nu gămfa,
Nu junghia,	20 În córnele cerbilor,
In códele mărilor.
Acolo să coci,
Acolo să rescoci,
Și pe (cutare) să'l lași,
10 Nu înțepa,
Nu făcea carnea rea
Că eü te-oî impungea
Te-oî străpunge,
Cu nouă cuțite,	25 Curat,
Luminat,
27 Ca Maïca Precista ce l'a dat.

Rețetă: Se descântă cu cuțitul în mîere. Cu mîerea se unge la bubă și se mîncă din ea.

DESCANTEC DE BUBE DULCI

Cules de Chr. N. Țapu de la Ióna Calniceanu, Costesci—Vâlcea.

Néță,
Cărtănéță,
Tinde masă de mătase;
Tóte bubele chemase,
5 Numai pe ale dulci nu le che-
[mase.	De vêrf s'aplecase
Din rădăcinii secase.
Să rămăie (cutare)
10 Curat,
Luminat,
Cum Maïca Precista l'a lăsat.
Ele rëü se mîniase	

Rețetă: Se descântă cu balegă de vacă, atingându se bubele dulci; apoi se usucă balega la coșul casei, ȳicându se cuvintele: «Cum se usucă balega de sóre și de fum, așa să se usuce bubele de la (cutare)».

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Preda Comănescu, din Barbătesci — Vâlcea

- Bubă albă,
 Bubă neagră,
 Bubă turchéză,
 Bubă albastră,
 5 Și cu lucru vrășmășesc ;
 Cu ucigașu,
 Cu dătătura
 Cu legătura,
 Cu strigoiu
 10 Cu moroșu, —
 Eși de la (cutare),
 Din inimă,
 Din ficați,
 Din plămâni,
 15 Din unghii,
 Din măsele,
 Din gingii,
 Din limbă,
 De supt limbă,
 20 Din șale,
 Din picioare,
 Mai curând de unde 'l dore.
 Că eu te-am sorocit cu soroc
 [de foc,
 Să ieși din trupul (cutăruia)
 [tot din tot.
- 30 Cu moleșela
 Cu pirotela.
 Eu te-am mânat,
 Unde popă nu tócă,
 Unde fată mare cosița nu îm-
 [pletește,
 35 Unde popă nu citește,
 Unde casă nu se spoeste,
 Unde topor nu taie,
 Unde cocoș nu cântă.
 Acolo să stai
 40 Să pâlătuiești,
 Și pe (cutare) să'l urăști.
 Acolo sint în córnela cerbilor
 Și în colțurile mărilor, —
 Acolo sint făclii aprinse,
 45 Acolo sint mese întinse.
 Acolo să stai să prânziți,
 Să vă hodiniți
 Și pe (cutare) să'l uriți.
 Acolo să vă opriți,
 50 Să prânziți,
 Să hodiniți,
 Să mâncați,
 Să ospătați,
 Și pe (cutare) să'l lăsați,
 55 Curat,
 Luminat,
 Ca argintul stricator
 Ca de Maica Sfinta Marie lăsat.

Rețetă : Se descântă cu un ac, cu cuțitul cununat și cu sare. Sarea o bea cu apă suferindul și restul din ea se aruncă pe un câine și se dic cuvintele : «Când o mai veni buba la acest câine, atunci să mai vie buba la (cutare), atunci, nici atunci».

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Simina, din Gresia—Teleorman.

Bubă din culcare,	Să nu întindeți,
Bubă din sculare, —	10 Să nu cocéți,
D'o fi bubă călnescă,	Să nu căscați;
D'o fi bubă ovreiescă.	Ci veninul din inima (cutăruța)
5 Să sară din pântecel trupului.	[să'l mutați.
Nouă decî și nouă de bube,	Și cutare să rămăie curat,
Nouă-decî și nouă de dălaci,	14 Ca Maica Precista ce l'a dat.
Nouă-decî și nouă de brânci,	

Rețetă: Descântecul de bubă se face cu un cuțit pe d'asupra bubei. In urmă se dă bolnavului o ciupercă — Țisă ciuperca bubei — ciuperca pucîosă, sau o buruiană numită dovlecel, care se aplică d'asupra bubei.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Neaga Zamfir Gheorghe, din Butculesci — Teleorman.

Bubă albă,	Cu nouă-decî și nouă de um-
Bubă neagră,	[flăturî,
Bubă cu dălacu,	10 Cu nouă-decî și nouă de o-
Bubă cu isbitură,	[brîntiturî;
5 Bubă de nouă-decî și nouă de	Să ieși din pîele în sare,
[felurî de bube,	Din sare în pămînt.
Să ieși de la (cutare)	Tu să te topești,
Cu nouă-decî și nouă de durorî,	Și să te prăpădești,
Cu nouă-decî și nouă de fiorî,	15 Și pe (cutare) să'l lecuiești.

Rețetă: Se descântă cu sare în apă. Cu sare se atinge buba și se lepădă jos și se rostesc vorbele:

«Cum se topește sarea în apă,
Așa să se topescă tîtă durerea,
Junghîurile și buba de la (cutare).

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ion Matheiu, din Govora — Vâlcea.

Bubă albă,	Tu să te ieși.
Bubă neagră,	Cu crucea te-oi depărta,
Bubă tătărăscă,	Cu mătura te-oi mătura,
Bubă ovreiescă,	Cu cuțitu te-oi injunghia ;
5 Bubă turcăscă,	20 De la (cutare) te-oi lua
Bubă rusăscă,	Și te-oi depărta.
Bubă românească,	Să ești și să te duci de la(cutare),
Bubă de nouă decii și nouă de	Unde câine negru nu latră,
[feluri de bube,—	Unde popă nu tócă,
Nu intinde,	25 Unde cîoban nu chioțește,
10 Nu cuprinde,	Unde casă nu se spoeste.
Nu umfla,	Și pe (cutare) să 'l lași
Nu gâmfă,	Curat,
Nu obrânti,	Luminat,
Nu țromi.	30 Ca maica ce de sus l'a lăsat.
15 Eū te iaū	

Rețetă : Se descântă cu cuțitul, fir de mătură și cu cruce în apă ne-
incepută și cu sare și cu tămăe de la bobotéză.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Nicolae Ióna Văduva, din Monastirenă—
Vâlcea.

Bubă cu dălac,	10 Bubă de vacă,
Bubă cu izdat,	Bubă de câine,
Bubă cu brâncă,	Bubă de cal,
Bubă albă,	Bubă de porc,
5 Bubă neagră,	Nouă-decii și nouă de descân-
Bubă galbenă,	[tători,
Bubă turchéză,	15 Tóte descântă,
Bubă cafenie,	Tóte leac aū.
Buba bubelor ;	Bubă órbă

	Bubă ovreiéscă,		Din ficați,
	Bubă turcéscă,	30	Din óse
20	Bubă țigánéscă,		Měduvóse ;
	Bubă ruséscă,		Și te du în códele mărilor
	Bubă din netoți, —		Căci acolo aveți cu ce vă cinsti,
	Eși de la (cutare)		Cu ce vă omeni.
	Din óse,	35	Dar (cutare) n'are cu ce te cinsti
25	De supt óse,		Nici cu ce te omeni.
	Din ochi,		Și să lași pe (cutare) curat,
	De supt ochi,		Și luminat,
	Din inimă,	39	Ca Maica Precista ce l'a dat.

Rețetă : Se descântă în apă cu cuțitul și cu pistornițul (crucea). Cu apa descântată se udă cel bolnav la locul unde este buba.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Nața, în etate de peste 85 ani, din Alexandria—Teleorman.

	Bubă bună,		15	Să vă duceți în códele mării,
	Bubă dulce,			Unde popă nu tócă,
	Bubă vinătă,			Unde fete mari códa nu im-
	Bubă mistréță,			[pletește; —
5	Bubă din somn,			Că sint două fete
	Bubă din sculare,			Cu códa pe spete.
	Bubă din mâncare,	20		Și v'astăptă cu mese 'ntinse,
	Voí nouă-decî și nouă de bube,			Cu pahare pline,
	Nouă-decî și nouă de năjiturî,			Să mâncați,
10	Să eșiți de la (cutare) din popu			Să ospetați,
	[nasului,			Pe cutare să 'l ȳertați,
	Din creșeriî capuluî,	25		Și să 'l lăsați curat,
	Din sgârcul nasuluî,			Luminat,
	Din inimă,			Cum Dumneđeu l'a lăsat.
	Din ficați ;			

Rețetă : Se descântă cu un cuțit pe locul unde este buba și se atinge cu nițică sare.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Rada Șovâlgaú, din com. Valea-cu-apă—Gorj.

<p>Tu, bubă de cal,
 Tu, bubă de vacă,
 Tu, bubă de capră,
 Tu, bubă de ôie,
 5 Tu, bubă de purcea,
 Tu, bubă de cățea,
 Tu, bubă veninată,
 Tu, bubă de scrófă turbată,
 Tu, bubă trupéscă,
 10 Tu, bubă netoțéscă,
 Tu, bubă boeréscă,
 Tu, bubă rudăréscă,
 Tu, bubă țigănéscă, —
 Eú te mut,
 15 Tu să te muți, —
 Să te ducí la fetele lui Ler îm-
 [pêrat,
 Unde cocoș nu cântă,
 Unde sêcure n'o taia.
 În pădurí</p> | <p>20 Pe supt buturí ;
 Unde căniú n'o lătra
 Și popă n'o toca,
 Fată mare nu s'o pșteptena.
 Cum nu pôte popa sluji sfinta
 [leturghie
 25 Fără cruce și fără tămăle,
 Așa să nu te lipești de (cutare);
 Cum se potolește vântul
 Și pămíntul
 Copiú micí în legănele
 30 Boerí marí în plăpomele,
 Păsărele pe la cuiburele, —
 Așa să se potoléscă buba din
 [ósele (cutăruța)
 Și cutare să rămăfe curat lu-
 [minat,
 35 Ca argíntul stricurat,
 Ca sórele rêsărit,
 Ca busuócucul înflorit.</p> |
|--|--|

Rețetă : Se descântă de trei ori, repetându-se versurile de mai sus. Se descântă cu crucea, cuțit și sare în apă. Apa descântată o bea cel suferind și se unge cu ea unde este buba.

Restul din apa descântată se aruncă pe o mătă sau cărne și se dic vorbele: «Când o măi scri, săú grăi, săú descânta și cățéua asta, atunci să măi vie buba la (cutare). Buba pe pămínt a venit, pe pămínt să se întórcă ; pe pămínt a venit, pe supt pămínt să se ducă.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Marica Petrișor—Roșiorii-de-Vede.

— Bubă bună	Nu ca brósca te umfla.
Și mai bună,	Și eși de la cutare,
Bubă dulce,	Cu tóte junghurile,
Bubă de nouă feluri de bube ;	20 Cu tóte cuțitele,
5 Bubă albă,	Cu tóte durerile,
Bubă négră,	Cu tóte obríntelile
Bubă verde,	Și cu tóte răcelele ;
Bubă vinătă,	Și te du 'n fundul mării,
Bubă turchézá,	25 La rădácina copaculuí,
10 Bubă roșie,	La fata 'mpératuluí.
Bubă albastră ;—	Că fata 'mpératuluí te-așteptă,
Nu te 'ntinde,	Cu mese 'ntinse,
Nu te prinde,	Cu făclii aprinse,
Nu ca ghimpele 'nghimpa,	30 Cu pahare pline,
15 Nu ca urzica urzica,	Să mâncați să ospéțați,
Nu ca șerpele 'nvenina,	Pé (cutare) să'l ȳertați.

Rețetă : Se descântă în cicóre sau prune uscate și se pun pe locul unde este buba.

DESCANTEC DE HA BUJA

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor, de la ăRțóia—Valeni—Prahova.

— Bubă albă,	Nici să te 'nmulțestí,
Bubă vinătă,	Mai mult să te sfirșestí,
Bubă albastră,	Afară să ȳeși,
Bubă négră,	15 Din turpină să secí.
5 Bubă mocănéscă,	Te-ai mistuit,
Bubă ovreiéscă,	Te-ai risipit,
Bubă veninată,	Jupănésă,
Bubă săgetată,	Impérátesă ?
Bubă rea,	20 Móia-ți cuțitili,
10 Sor' cu ciuma rea ;—	Móia-ți săgețili,
Nici să te lățestí,	Móia-ți tóte cusururile,

Să sece dă la (cutare)
 25 Să se mistuască,
 Să se risipescă ;
 In vânt să ȳsă,
 Afar' să plece,

Să se mistuască,
 La (cutare) să nu se mai găsească.
 30 Dă la min' dăscântecu,
 De la Maica Precista lăcu !

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase, din Romanesci—Gorj.

— Tu, bubă veninată,
 Tu, bubă bēșicată,
 Tu, bubă din bere,
 Tu, bubă din mâncare,
 5 Tu, bubă din odină,
 Tu, bubă din bătaia vântului,
 Tu bubă din bórea pămîntului,
 Să ȳșii de la (cutare)
 Din inimă,
 10 Din trupul lui,
 Din tóte inchieturile,
 Să ȳșii și să te duci,
 In vânturi mari.
 Eú te ȳăú și te duc
 15 In vânturi mari,
 Peste munte,

Unde popă nu tócă,
 Unde fată mare códa nu im-
 (pletește
 Unde cāine nu latră,
 20 Unde cĳoban nu chiotește,
 Unde óie nu sbĳară,
 Unde secure nu e,
 Miros de tāmăie.
 Acolo să lăcuiți,
 25 Să vė odiniți,
 Pe (cutare) să'l părăsiți,
 Și să'l lăsați curat,
 Luminat,
 Ca argintul stricurat,
 30 Ca Maica Precista ce l'a dat.

Rețetă : Se dăscântă în usturoi, rachiú, cu cuțit și fir de mătură.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Manca Mathei, in etate de 85 ani, din Roșiori-de-Vede.

— Bubă albă,
 Bubă négră,
 Bubă roșie,
 Bubă turchéză,
 5 Bubă veninată,
 Bubă topsicată,
 Buba bubelor,
 Sora cĳumelor ;

Bubă sor cu dălacu,
 10 Bubă sor cu dălacu negru,
 Bubă sor cu dălacu vinėt,
 Bubă sor cu dălacu roșu,
 Bubă cu dălacu veninat,
 Bubă cu dălacu topsicat,
 15 Bubă cu dălacu bēșicat, —
 Eși de la (cutare)

Din os în carne,
 Din carne în pîele,
 Din rînză
 20 În osînză.
 Și (cutare) să rămîne,

Curat,
 Luminat,
 Ca stéua din cer,
 25 Ca roua din câmp,
 Ca Maica Precista ce l'a făcut.

Rețetă: Se descîntă cu sare în apă. Apa se bea și se stropește la bubă și se ȃic cuvintele:

Cum se topește sarea 'n apă,
 Așa să se topéscă buba, dălacul de la (cutare).

DESCÂNTECE DE BRANCA

DESCANTEC DE BRANCA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ióna Guța Stanciu, din Săcenî—Teleorman.

Brâncă neagră,—
Brâncă albă,
Brâncă veninată,
Brâncă galbenă,
5 Brâncă bășicată
Brâncă cu izdat,
Brâncă cu dălac,
Brâncă sora cîumelor,
Sor cu buba,
10 Sor cu dălacu,
Sor cu izdatu, —
Eșî de la (cutare)
Din cap,
Din ochî,
15 Din fălcî.
Ia-ți cuțitele,
Ia-ți amețiturile,
Ia-ți vërsăturile,

Ia-ți junghîurile.
20 Și să te duci la fata lui Lilăr
[împërat,
C'acolo te-adastă o fată izinită
La o salcie prisădită,
Cu mese întinse,
Cu făcliî aprinse,
25 Cu pahare pline și scrise.
Așa știe să vë prânđiască
Să vë odinîască.
(Cutare) nu știe să vë odinîască
Nici să vë prânđiască ;
30 Și (cutare) să rămăte curat
[luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca argintul cel curat,
De Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descântă cu un drug (un fus mare), în rachiū, unt-de-lemn și în săpun. Cu tôte aceste amestecurî la un loc, se unge corpul suferindului. La sfërșitul descântecului se mai adaogă și cuvintele următore :

«Cum mătură mătura gunóele,
Așa să se măture tôte junghîurile, cuțitele de la (cutare).
Că Maica Precista m'a învățat,
Și cu limba te-am descântat.
Cum dă druga îndărăt,
Așa să dea îndărăt durerile, junghîurile de la (cutare).

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Ión Odor de la Sandu Potcovaru, din Valeni-de-munte—Prahova.

Brâncă neagră	5 In vânt să te duci!
Brâncă fomicată,	
Brâncă veninată;	Dumnedeu cu lécu,
Brâncă din vânt ai venit,	Și eu cu descântecu!

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Stana Reșică, din Drăgănesci—Teleorman.

Să se compare acest descântec cu cel din colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 366 col. I.

Cucârpa aprinsă am descântat,	Din toate închieturelele,
Brâncă îndărăt de la (cutare)	Din toate mădulările.
[a dat.	Să te duci, unde popă nu ci-
—Brâncă secă,	[tește,
Brâncă bășicată	Unde cîoban nu chiotește,
5 Brâncă topsicată,	20 Unde cîne nu latră,
Brâncă înveninată,	Unde fată mare nu se pîeptănă
Să ieși și să fugi de la (cutare),	Și (cutare) să rămăie
Din creerii capului,	Curat și luminat
Din sgârciul nasului,	Ca'n diua ce maică-sa l'a făcut;
10 Din fața obrazului,	25 Ca stéua din cer
Din măduva óselor,	Ca roua din câmp.
Din pîele,	
De subt pîele,	Cucârpa aprinsă am descântat,
Din rinichi,	Brâncă îndărăt de la (cutare)
15 Din boșogi,	[a dat.

Rețetă: Se afumă de brâncă cu cîrpă aprinsă și se rostesc cuvintele de mai sus.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Ion Ionescu de la o bătrâna din comuna Cucuteni—Dâmbovița.

Cu cârpă aprinsăam descântat,
Brânca îndărăt a dat.
Brâncă sécă,
Brâncă cu d'ăi răi,
5 Brâncă 'nveninată,
Să ieși și să fugi de la (cutare),
Din creeriș capuluș,
Din popul nasuluș,
Din fața obrazuluș,
10 Din toate închețeturelele,
Din toate mēdulăriile,
Eși, fugi și te du, | Unde cïoban nu chiușește,
Unde popă nu citește,
15 Unde fată cōdă nu 'mpletește;
La tōrta pămintuluș,
La aripa vēntuluș.
Să rămăie (cutare) curat,
Luminat,
20 Ca auru stricorat,
Ca stēua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca Maica Precista cînd l'a făcut. |
|--|---|

Reșetă : Se descântă de trei ori, afumându-se bolnavul cu călți aprinși sau cu cârpă.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Cârstoju, în etate de 68 ani, din com. Facăi—Vâlcea.

Tōte brâncele se înșela,
Se împovăra,
Brânca de la (cutare) n'avea cu
[ce se înșela,
Cu ce se 'mpovăra,
5 Din rădăcină seca,
De la (cutare) pleca. | Și se ducea, unde popă nu tōcă,
Unde fată mare costița nu 'm-
[pletește,
La ômenī lecuește.
10 Rēmânea (cutare) curat
Luminat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat. |
|--|--|

Reșetă : Se descântă cu cuțitu în sare și se presară pe locul unde este brânca. O parte din sare se înghite de cel bolnav și se repetă vorbele: «Cum se topește sarea de apă, așa să se topescă brânca de la (cutare)».

DESCANTEC DE BRANCA

VARIANTA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ión Matheiu, din Govora—Vâlcea.

<p>Curva brâncă încăleca,
Pe furcă încăleca,
La Marea Négră alerga,
Bistrița trecea,
5 De la (cutare) se lua.
— Brâncă brâncelor,
Sora cîumelor,
Și a bubelor
Nu intinde,
10 Nu cuprinde,
Nu umfla,
Nu gâmfă,
Nu înțepa,
Nu cuțita.
15 Că eă cu cuțitu te-oă junghă,
Cu crucea te-oă depărta,
Cu mătura te-oă mătura,
Cu tãmăia te-oă tãmăia,</p> | <p>De la (cutare) te-oă lua,
20 In Marea Négră te-oă arunca.
Eă te iaă
Tu să te ieă;
Eă te mut
Tu să te muț.
25 Și să ieșă de la (cutare)
Din creerii capuluă,
Din fața obrazuluă,
Din sgărciul nasuluă,
Din inimă,
30 De supt inimă
Din boșogă,
De supt boșogă
Și să rămăie (cutare)
Curat,
35 Luminat,
Ca Maăca Precista ce l'a lăsat.</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descântă cu un cuțit, fir de mătură, cu crucea și cu tãmăie de la bobotéză in apă neincepută.

DESCANTEC DE BRANCA

VARIANTA

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Oprica din Bărbătesci—Vâlcea.

<p>— Bubă cu brâncă
Bubă cu vifor,
Bubă cu dălac,
Bubă cu izdat,
5 Cu vrăjmașu amestecat, —
Eșă de la (cutare) din cap,
Din ochi, din picăore
Și maă tare de unde 'l dăre.</p> | <p>Eșă și dute, unde cocoș nu cântă
10 Unde popă nu tócă,
Unde óia nu sbărară,
Unde boul nu rage,
Unde calul nu nechéză
Unde cãine roșu nu latră.
15 Acolo să șeă,
Să locuești</p> |
|--|--|

Și să lecuțești
Unde sînt mese întinse,
Cu făclii aprinse
20 Și pahare pline.
Să mâncați
Să ospătați

Și pe (cutare) să 'l uriiți,
Să 'l părăsiți
25 Și să 'l lăsați curat,
Luminat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu lemn de alun, ca să fugă brânca, cu crucea și cu cuțit găsit sau cununat. De regulă se descântă cu tămâie în apă, sau în rachiū de drojdie și se pune și usturoiū și sare. Tote acestea se amestecă la un loc în rachiū și se dă suferindului să bea și se unge la locul unde este eșită brânca.

Ce rămâne din acea apă sau din rachiū se aruncă pe mățe (pisici) sau câni, repetindu-se de trei ori vorbele:

«Măța și cănele să vie,
Dar bóla (brânca) (cutăruța) să nu vie».

Alte ori apa descântată se aruncă pe un mărăcine și se ȳice:

«Să rămăie brânca pe mărăcine
Și îndărăt să nu mai vie».

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Nița Udroiū, din Roșiorii-d e-Vede.

Brâncă negră,
Brâncă vinetă,
Brâncă cu orbarița,
Brâncă din țele
5 Brâncă din țepă,
Brâncă cu vifor,
Brâncă cu dălac,
Brâncă cu izdat,
Brânca brâncelor,
10 Sora ciumelor,—
Nu junghia,
Nu cuțita,
Pin dinți,
Pin măsele,
15 Pin gingii,
Pin fața obrazului,
Pin sgărciul nasului.
Iar (cutarița) tare se văita,
Tare se olecăia.
20 Maica Precista,
Maica Sfintă Măria,

Tare auȳia,
Tare venia,
Pe (cutărița) il spăla,
25 De brâncă,
De bubă,
De vifor,
De dălac.
(Cutărița) țipa,
30 Se văita.
Maica Precista auȳia,
Că ea nu scia cinat
Și dormitat:
Și ele venia,
35 Și căta
Cai de călărie.
Cai de călărie nu găsia,
Săbiȳ de tăiere nu găsia.
De cȳudă, de amar,
40 Pe furcă încăleca,
In fundul mării se arunca.

Rețetă: Se descântă cu furca de tors și cu fus și se repetă cuvintele:

— Cocónă mare,
Screme-te mai tare
Și fă un cocon mare,
Să umble călare.	Porcii în strat,
10 Vitele în sat, —
Și (cutare) să se potoliască,
Și să se liniștiască.
Și să remâie curat,
Luminat,
5 Să se ducă la (cutare),
Și să-î potolască dorul.
Cum se potolește paserile la
[cuiburele,	15 Ca aurul stricorat,
Ca diua ce l'a dat.
Ómeniî în pat,	

Se mai descântă și în balebă de bivoliță și se dic cuvintele:
«Cum se îmóie balebă de plóie și de rouă, așa să se îmóie durerile din tot trupul cutăruia».

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitrana Dumitra Stoica, Rogojelu—Gorj.

A plecat, cutare,
Pe cale, pe cărare ;
Se 'ntâlni cu brânca în cale,
Brâncă négră,
5 Brâncă roșie,
De nouă-đeci și nouă de felurî
(de brâncă,
Brânca brâncelor,
Sora cîumelor.
Brânca pe furcă a încălecat,
10 La Marea Négră a plecat.
Brânca după furcă a alunecat,
Brânca în Marea Négră s'a
[necat.
Cum se topește spuma de mare
Și roua de sóre,
15 Așa să se potolască
Viforul, durerile,
Junghîurile,
Tépa,
Săgetăturile,
20 Cuțitele,
Fiorurile de la (cutare).
Și să plece brânca, | In marî vâi,
In vâi corobâr,
25 Acolo să hodinéscă,
Acolo să prândiască,
Și pe cutare să'l lase,
Curat, luminat,
Ca argintul strecurat,
30 In numele Tatălui și Fiului și
[Sfintului Duch închinat.
Acolo să staî,
Că sinteî așteptate,
Cu mese întinse,
Cu pahare pline ;
35 Să mâncaî,
Să ospetaî,
Pe (cutare) să'l ȳertaî.
Că (cutare) nu știe a vē culca,
Că (cutare) nu știe a vē scula,
40 Că (cutare) nu știe a vē prândi,
Că (cutare) nu știe a vē odini.
Și să'l lăsaî curat, luminat,
43 In numele Tatălui și al Sfintu-
[lui Duch închinat! |
|--|--|

Rețetă: Se descântă cu furca în apă. Apa descântată se bea și se udă partea unde e brânca.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gherghina Dumitru Gădea, din Saceni—Teleorman.

- Brâncă neagră,
 Brâncă albă,
 Brâncă turungie,
 Brâncă cafenie,
 5 Buba bubelor,
 Muma cîumelor,
 Tu, brâncă roșie,
 Tu, brâncă turchéză,
 Tu, brâncă albastră,
 10 Tu, brâncă verde,
 Tu, brâncă galbenă,
 Tu, brâncă din sóre,
 Tu, brâncă din ninsóre,
 Tu, brâncă din mâncare,
 15 Tu, brâncă din sculare,
 Tu, brâncă din lovituri,
 Tu, brâncă din întálnituri,
 Tu, brâncă din șoimane,
 Tu, brâncă din cărare,
 20 Tu, brâncă cu sóre sec,
 Brâncă cu isbitură,
 Brâncă cu vifor,
 Brâncă cu rușită,
 Brâncă cu izdat,
 25 Brâncă cu cai negrii,
 Brâncă cu cai albi,
 Cu códele jugrăvite,
 Cu córnele poleite,
 Inchideți ușele,
 30 Astupați ferestrite
 Și scoteți brâncele dela (cutare),
 Din șale,
 Din spinare,
 Din ochi,
 35 De supt ochi,
 Din fălci,
 De supt fălci,
 Din óse,
 De supt óse,
- 40 Din mădulări,
 Din supțiori,
 Din țite,
 Din cosițe.
 Nu te 'ntinde,
 45 Nu cuprinde,
 Nu te lăți,
 Nu te'nfrăți.
 Ia-te după descântecul meu,
 După buruțena ta,
 50 După mâna mea.
 Să vă duceți,
 Să alergați,
 Să vă 'mpăcați,
 Unde cocoș nu cântă,
 55 Unde popă nu tócă,
 Unde topor nu taie,
 Unde fete mari códa nu im-
 [pletește,
 Unde casa nu se spoăște.
 Acolo vă sînt paturile ;
 60 Acolo vă sînt halaturile ;
 Acolo vă sînt palaturile ;
 Mesele vă sînt întinse,
 Cu făclii aprinse,
 Cu pahare pline
 65 Să mâncați,
 Să ospătați,
 Să mi prânziți,
 Să mi-vé odiniți.
 Iar pe (cutare) să'l părăsiți
 70 Și să'l lăsați
 Curat, luminat,
 Ca argintul cel curat,
 Ca ori-ce stricorat,
 Ca Maica Precista ce l'a dat.
- Léc de mâna mea
 Și de Maica Precista!

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase, din Romanești—Gorj.

- Plecă brâncă cu brâncoiu ei,
Amëndouî într'o cărôie.
Se întelni cu Maica Precista
[în cale.
- Maica Precista îi întrebă:
5 — Unde te duci, tu brâncă, cu
[brâncoiu în cărôie?
— Ne ducem la (cutare) în cap,
[în creșeri;
- Să 'l săgetăm,
Să 'l junghiăm,
Să 'l cuțităm,
10 Să 'l umflăm,
Să 'l gâmfăm
Să 'l facem sânge și coptură.
— Indărăt, brâncă, cu brâncoi
[de unde ai plecat.
Că Maica Precista vă oprește
15 Și cu glas din cer glăsuște:
— Să nu vă duceți la (cutare),
Creșerii să-î dătunați,
- Pe (cutare) să 'l săgetați,
Să-l junghiați,
20 Să-l cuțitați,
Să-l umflați,
Să-l gâmfăți.
Ci, tu brâncă, să te duci în ale
[vâi
In ale colobăi.
- 25 Brâncă îndată ce aușia
Și așa se mânia
Și veni și-și adună durerile,
Tôte umflăturile
Tôte junghiturile.
30 Și le adună
Și în sac le băgă
Și 'n gârlă se inecă.
Și pe (cutare) îl lăsă
Curat,
- 35 Luminat,
Ca argintul strecurat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu furca de tors saū cu cuțit, în vin, oțet și cu usturoiū.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor de la Păuna Moldovénca—Buzcū.

- Brâncă albă,
Brâncă négră,
Brâncă roșie,
Brâncă vînătă,
5 Brâncă stacojie,
Brâncă conabie,
Brâncă din pațe,
- Brâncă din gunôie,
Brâncă din rēcělă,
10 Brâncă din ferbințelă,
Brâncă cu trimes,
Brâncă cu umflătură, —
Ieși de la (cutare)
Din creșerii capului,

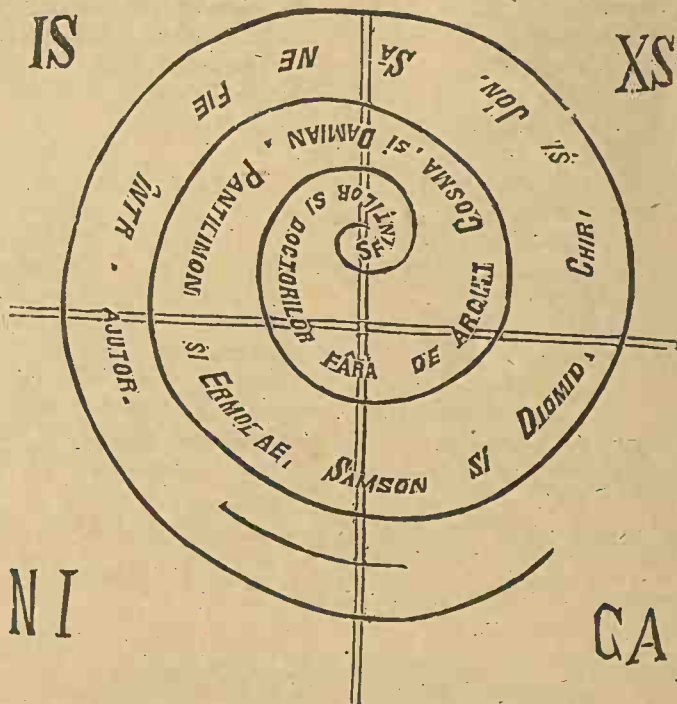
- 15 Din sgârciul nasului,
Din fața obrazului,
Din scăfârlietele ochilor,
Din auđul urechilor,
Din vinele gâtului,
20 Din băerile inimei.
A plecat patru sfinți la vână-
[tore :
Sfintul Gheorghe, Sfintul Du-
[mitru, Sfintul Haralambie
Și Sfintul Mina.
La vânătoare a plecat
Și nimica n'a vânat,
25 Numa caii 'și-a 'nțepat.
Nicî nu 'i-a 'nțepat,
Nicî nu 'i-a durut,
Nicî n'a obrintit,
Nicî nu s'a spuzit,
30 Nicî n'a obrintit,
Nicî sânge n'a curs,
Nicî coptură n'a strins.
- Așa și pē (cutare)
Nicî să nu 'l injunghie,
35 Nicî să nu se umfle,
Nicî să nu se obrintescă,
Nicî sânge să nu curgă,
Nicî coptură să nu strângă.
Sóre mare,
40 Sóre mic,
Sóre apune,
Sóre s'apune,
Sóre cu nouă-deci și nouă de
[zări,
Ia-ți zării,
45 Ia-ți umflăturili,
Ia-ți junghiurili,
Durerile și
Brânca neșă de la (cutare).
Cum să repune sórele de pe cer,
50 Așa să se repună tóte bólili
[de la (cutare)!

DESCANTEC DE BRANCA

Cules de Chr. N. Țapu dintr'o copie de la Pr. Gh. Popescu, din comuna Runcu, luata de la Pr. Sandu, decedat în etate de 93 ani în comuna Gemenea—Dâmbovița.

Veți acest descântec și figura și în cartea doctorului Ionescu Buzău : «Medicina Familiei».

(eratic) ūēt ūlubor etatānās ād enmōD

ād ās tārādni ūires et tārādni ācnārB

Rețetă : Se scrie întocmai pe o bucată de hârtie, se unge cu mîere peste care se pune puțin piper și foarte puțin ardei și se aplică pe partea bolnavă. În lipsă de mîere se pune malaiū îmuiat în rachiū de drojdie.

DESCANTECE DE IZDAT

DESCANTEC DE IZDAT

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Anca, din comuna Măgurele—Teleorman.

— Tu, izdatule, Impăratule, Spurcatule, Săgetatule, 5 Ai plecat, Ca un turbat Să ieși dîilele la (cutare). Nu le lua, Ci du-te la casa ta. 10 Acolo să beî, Acolo să mănâncî. La (cutare) nu bea,	Nu mânca. Fugî, sîngeratule, 15 Spurcatule, Și du-te la casele tale. Acolo să beî, Acolo să mănâncî, Și să locuiești, 20 Și pe (cutare) să'l lecuiești. Și să'l lași curat, Luminat, Ca roua din câmp, Ca de Maica Precista lăsat.
--	---

Rețetă: Se descântă în apă neîncepută cu fir de busuîoc, cu crucea și cu tămăie și se ȃie la sîrșitul descîntecului, cuvintele:

Cu mătura te-am măturat,
Cu tămăia te-am tămăiat,
Cu crucea te-am depărtat,
Cu limba te-am descântat;
Și pe (cutare) l'am lăsat,
Curat,
Luminat,
Ca de Maica Precista lăsat.

Apa descântată se bea de cel bolnav și o parte din ea se aruncă în vîrfîl unui par de gard și se ȃie cuvintele:

Cum se spală parul ăsta de plöie și de vînt,
Așa să se spele (cutare) de izdat.

DESCANTEC DE IZDAT

VARIANTA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Stana Reșică, din Drăgănești—Teleorman.

<p>Tu izdate,
Spurcate,
Blestemate,
Nu mugi ca boū,
5 Nu rāma ca porcu,
Nu rugea ca cānele.
Tu sǎ ieși cu durerile,
Cu junghīurile,
Cu cuțitele,
10 Cu durimele,
Cu usturimele de la (cutare),
Din mǎini,
Din picere,
Din rinichī,</p> | <p>15 Din mǎdulere,
Din pleópele ochilor,
Din auđul urechilor.
Cum potolește vĕntu pǎmĭntu,
Așa sǎ se potolĕscǎ junghīurile
20 ĩcenelele, amĕțelele,
Cuțitele, țepile, fǎrșelile,
Greutatea,
Reotatea de la (cutare).
Și (cutare) sǎ remǎie curat,
25 Luminat,
Ca stĕua din cer,
Ca roua din cǎmp,
Cu ce mǎsa l'a fǎcut.</p> |
|--|--|

Rețetǎ: Se descǎntǎ de regulǎ pe corpul omului cu cuțitul și cu nițicǎ sare.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Constantina Ion Rǎdoī, din Valea-cu-apǎ—Gorj.

<p>— Tu izdate,
Blestemate,
Topsicate,
Inveninate,
5 Turburate,
Nu ĩntinde,
Nu cuprinde (pe cutare),
Nu ĩncindea,
Nu cuțita,
10 Nu sǎgeta,
Nu gǎmfa,
Nu umfla ;
Cǎ eū te voiū descǎnta,</p> | <p>Cu limbǎ curatǎ,
15 Cu fața ridicatǎ;
Și te voiū curǎța,
Și te voiū spǎla,
Și ĩn nouĕ-decī și nouĕ de ho-
[tare te voiū arunca
Și de pe trupul (cutǎruia) te
[voiū curǎța,
20 De bóle și de durerī.
Iar (cutare) sǎ remǎie curat,
Luminat,
Ca argintul stricurat,
Ca stĕua din cer lǎsat.</p> |
|---|--|

Rețetă: Se descântă cu crucea, cu usturoi, praf de pușcă, oțet și tămâie de la bobotéză și busuțoc de la stég. Se dă de băut și se unge unde-l dore pe bolnav.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase din Romanăși—Gorj.

Mărine, nene Domn mare,	Ficați la ficați,
Și ieși de la (cutare), —	10 Inimă la inimă.
Din inima lui,	Pe (cutare) să-l lași curat, lu-
Din ficații lui,	[minat,
5 Din trupul lui.	Ca stéua din cer;
Și să ieși, să te duci la hăl	Ca roua din câmp,
[de te-a mâncat,	Ca argintul strecurat,
Să-ți puț cap la cap,	15 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
Cur la cur,	

Rețetă: Se descântă în usturoi cu oțet, cu care se unge suferin-
dul la stomac.

DESCANTEC DE DOR DE INIMA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ióna G. Purice din Bărbătesci—Vâlcea.

Ucigă-te crucea, vrăjmașe,	15 Să ieși :
De la biserică plecași,	Din inimă,
La icône te-ai închinat	Din ficați,
Și dracii i-ai crăpat,	Din șale,
5 De la (cutare) i-ai luat,	Din măsele,
Cu junghurile,	20 Din pictere,
Cu cuțitele.	Din ósele de unde 'l dóre.
Nu umfla,	Eși, și du-te în munți scunđi
Nu gâmba,	Și'n rădăcinile brađilor.
10 Nu face carnea rea,	Acolo să ședți,
Nu junghia,	25 Să locuiești,
Nu cuțita.	Pě cutare să 'l urășți,
Și să te eii de la (cutare) ;	Să'l părăsești.
Să plecți,	

Rețeta: Se descântă cu sfința cruce în apă, în care se bagă tămâie și usturoi. Din apa descântată se gustă de trei ori și se unge cu ea pe stomac.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitrana Dumitru Stoica, din Rogojelu—Gorj.

<p>Crăpi izdate,
Blestemate.
De la inima (cutăruia) să plecî;
Și te du în còdele mărilor,
5 În copitele cîutelor.
Acolo să locuiești,
Acolo să vâlcărești,
Acolo să hodi hnești,
De la inima cutăruia să fugi,
10 Că eă cu crucea te-am des-
[cântat
Cu cuțitu te-am tătat,
De la cutare te-am duhuit
Și de la inimă te-am potolit.</p> | <p>Cum se potolește sórele în cer,
15 Vântul pe pămînt,
Focul în cuptor,
Oile în stână,
Așa să se potolască dorul de
la (cutare)
Și să se ducă în còdele mărilor.
20 În copitele cîutelor,
În còinele cerbilor,
În rădăcinele brașilor.
Acolo să hodruască,
Acolo să prândească,
25 Pe cutare să'l părăsască.</p> |
|---|---|

Rețetă : Se descântă în apă cu crucea și cu cuțit cununat sau găsit.
Apa descântată se bea și se udă cu ea.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitra Răducan—Mărgoiu din Urdarii-de-jos—Gorj.

<p>Tu izdate,
Blestemate,
Mută-te,
Strămută-te :
5 Din cap,
De la inimă,
Din sgârciul nasului,
Din fața obrazului,
Din băerile inimei.
10 Du-te în còdele mărilor,</p> | <p>Acolo să-ți faci casă,
Acolo să-ți faci masă,
Légăn de mătase.
Acolo să te aciuiezi,
15 Acolo să 'mpuiezi.
(Cutare) să rămâie curat și lu-
[minat,
Ca argintul stricurat,
Ca Maica Precista lăsat.</p> |
|--|---|

Rețetă : Se descântă cu fir de mătură și se dic cuvintele : «Cum se mătură cu mătura tôte gunoăele, așa să se măture, să se curățască izdatul

de la cutare ; că eă izdate, blestemate, cu mătura te-am măturat, cu tã-
mãia te-am tãmãiat și te-am trimes la Vadul lat.

Că eă izdate
Blestemate,
Cu mătura te-am măturat,
Cu tãmãia te-am tãmãiat,
Și te-am trimes la Vadul lat.
Amin, Maică Sfintă Mărie,
Leac din mâna mea să fie!

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Marin Colțatu din Scrióstea—Teleorman.

<p>Fugă negor
Din rėzor,
Și tu izdate,
Blestemate ;
5 Că la cutare nu e loc de mórte
E loc de tėrg,
De biserică,
De cruce
Și de tãmãie.
10 Ce e cutãruia să nu mai fie !</p> | <p>Că eă cu limba te-am descântat
Cu crucea te-am depãrtat,
Cu tãmãie te-am tãmãiat,
Cu cuțitu te-am strãfigat,
15 De la cutare te-am depãrtat.
Și (cutare) a rėmas
Curat,
Luminat,
Ca Maica Precista lãsat.</p> |
|--|--|

Rețetă : Se descântă în apă cu crucea, cu un cuțit și cu tãmãie d'a
mare, de la bobotéză. Apa descântată și amestecată cu tãmãie se dă bol-
navului de bea.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Balașa Petru Săceanu din Rovinari—Gorj.

<p>Fugă izdate,
Blestemate ;
Că crucea te bate,
Că nu-ı loc de tine ;
5 Și e loc de cruce,
De biserică și de tãmãie.
Viță de vie tãlată
Cap de șerpe vindecat,
Du-te unde cocoș n'a cântat,
10 Du-te unde popă n'a tocat,</p> | <p>Du-te unde cãine n'a lãtrat.
Și ieă izdate din inimă, din fi-
[caț],
Tu izdate cu leóica,
Cu sburãturóica,
15 Eă și du-te în córnele cerbilor,
In pãdurı,
Pe supt buturı.
Acolo să locuiești,
Acolo să vacuiești,</p> |
|---|--|

20 Și pe cutare să'l ȳerți
 Și să'l părăsești.
 Și el să rămăie curat,
 Ca de D-ȳeu lăsat.
 Și când oi afla că te-oi in-
 [torce

Cu crucea te-oi depărta,
 25 Cu tămăia te-oi tămăia,
 Cu cuțitul te-oi cuțita,
 De la cutare te oi depărta.

Rețetă: Se descântă cu tămăia în apă, cu crucea și cu cuțit. Apa descântată o bea cel bolnav.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Simina din Gresia—Teleorman.

<p>Tu izdate, Blestemate, Ai fost trecător din nouă sate [trecător. Dar să mergi la pas de lup, 5 La cap de ghigean. Că eu cu crucea te descântam, Cu tămăia te tămăiam, De la cutare te depărtam. Și să te duci unde popă n'a [tocat, 10 Glas de voinic nu s'a aușit,</p>	<p>Fata mare costița n'a 'mpletit. P'o capră neagră te-am aruncat, Într'un vîrf de munte te-am [aruncat. Dar sf. Ioan nouă inger tri- [metea, 15 Din munte o dărâma Fără cuțit l'a tăiat, Pe izdat l'a depărtat. Fără sare o săra 19 Și toate bôlele de la (cutare) le [depărta.</p>
---	---

Rețetă: Se descântă cu crucea asupra celui bolnav precum și cu tămăie (de la boboteză) cu care se afumă bolnavul.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Catrina Ióna Ursu din Urdarii-de-sus—Gorj.

<p>Fugi izdate, Blestemate, Că aici nu e loc de mörte, Ci e al tămăi și al crucii. 5 Și când se împreună cur de urs La cur de lup, Atunci să se mai izdeze (cutare); Atunci, nici atunci. Și ieși necurate,</p>	<p>10 Blestemate: Din inimă, Din plămăni, Din ficiți, Din rănunchi, 15 Din crețeriți capului, Din sgărçitul nasului, Din fața obrazului. Și te du, unde popa nu tócă,</p>
---	---

- Unde păsărică nu ciricăte,
 20 Unde vacă nu rage,
 Unde topor nu taie,
 Unde cocoș nu cântă.
 Că acolo vă sînt pregătite
 Mese intinse,
- 25 Cu pahare pline.
 Să mâncați, să ospetați,
 Pe (cutare) să'l iertați.
 Și să'l lăsați curat, luminat,
 Ca argintul din stricurat,
 30 Ca Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descântă cu crucea, cu cuțitul și cu tămâie de la Bobotează în apă neincepută.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Matakă Ciurea din Urdari-de-jos--Gorj.

- Cap de găligan,
 Gospodi po milo,
 Cruce luminată,
 Gospodi po milo,
 3 Cruce de argint,
 Gospodi po milo.
 La inimă de vidră,
 Gospodi po milo,
- La genuchî de fier,
 10 Gospodi po milo,
 La talpe de oțel,
 Gospodi po milo.
- Descântecul de la mine
 Și leacul de la Maica Precista.

Rețetă : Se descântă pe corpul celui bolnav, cu crucea și cu un cuțit găsit sau cununat.

DIFERITE DESCANTECE

DESCANTEC DE OFTICA

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Predi, din comuna Bărbătești—Vâlcea.

- Ieși, oftică, de la cutare,
Nu întinde,
Nu cuprinde,
Nu umfla,
5 Nu gâmba.
Ieși oftică din bere,
Din inimă rea,
Din dușmănie,
Din certy,
10 Din așteptare,
Din dragoste,
Din cărare,
Din mncare,
Din pișare.
15 Tu oftică cu lucru vrăjmășesc
Să ieși de la (cutare)
Din ptept,
Din spate,
Din oșele tte.
20 Tu, oftică, din nouă-deci și
[nouă de feluri de oftică,
Pe cutare la inimă de cel a-
[pucl ?
Și 'i-a' luat fmea
Și puterile
Și l'ai supțiat
25 Și l'ai fărșit.
Deochetura cu sore sec,
Sorele a răsărit,
Oftica din pteptul cutăruia a
[pferit ;
Sorele a scăpătat,
30 Oftica din pteptul cutăruia a
[secat.
- A secat cu fărșala
Și cu năplăiala.
Ieși, oftică, că-ți tai buzele
Și-ți tai picioarele
35 Și-ți tai mâinele
Și-ți tai ghiarele
Că tu ghiarele le-ai intins,
Pe cutare de inimă l'ai cuprins.
De inimă l'ai apucat,
40 L'ai fărșit,
L'ai năplăit,
L'ai luat,
Și 'i-a' furat,
Fomea și gręta
45 Și năplăiala.
Eă nu ciocănesc,
Nu bocănesc,
Ci inima cutăruia 'i-o plămădesc
Fomea lui,
50 Setea lui
Putere,
La putere,
Sănătate,
La sănătate,
55 Virtute,
La virtute.
Cum se plămădește aluatul in
[căpisterie,
Fagurul de mtere,
Și copilul in mtere,
60 Varđa in grădină
Cașul la stână,
Oul in găină,
Para 'n pēr,

<p>Măru 'n măr,
65 Pruna 'n prun,
Aluna 'n alun,
Vițelu 'n vacă,
Mânzu 'n Țapă,
Zarzăna 'n zarzăn,
70 Piersica 'n piersic,
Vișina 'n vișin,
Nuca 'n nuc,
Strugurile în viță,
Castravetele 'n vrejă,
75 Usturoiu în răzor. —
Așa să se plămădescă inima
[cutăruța).
Putere</p> | <p>La putere,
Sănătate,
80 La sănătate,
Vêrtute
La vêrtute.
Să rămăie cutare spălat,
Curat și luminat,
85 Ca roua din câmp,
Ca stéua din cer,
Ca argintul cel curat,
Ca ori-ce stricurat,
Ca Maica Precista ce l'a dat.
90 Lécul din descântecul meu,
Și cu puterea lui Dumneđeul!</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descântă cu un cuțit cununat și cu trei linguri în apă neîncepută, curată, de la isvor și se fierbe într'o ôlă nouă. Apa, după ce s'a fiert, se pune într'o strachină mare (cenac). Se caută și se ia o ôlă nouă în care nu s'a fiert nimic și se pune în cenacul cu apă fierbinte cu gura în jos. Dacă ôla răsturnată înghite apa, se dice că bolnavul are leac și, din contră, dacă ôla răsturnată cu gura în jos nu înghite din apă, bolnavul nu mai are léc. Se ia acea ôlă aburită și se pune la gura bolnavului, care trebuie să înghită de câte trei ori aburul din ôlă. Se repetă acésta pêne de nouă ori. Se ia apoi apă ferbinte, se amestecă cu candel, tămăie négră, unt-de-lemn, și se dă din acea apă amestecată ca să bea bolnavul de nouă ori câte trei linguri, — bine-înțeles la fie-care descântec câte trei linguri. După ce bolnavul a fost aburit la gură, se ia ôla aburită și 'i se pune la lingureua pteptului, unde se ține câte-va minute. Se face apoi o turtă mică de făină, și când se frământă se și descântă, repetându-se vorbele de mai sus. Turta făcută și coptă se înțepă cu acul, repetându-se cuvintele următoare :

- Nu înțep turta,
Ci înțep oftica de la (cutare).
Am înțepat'o,
Din inima (cutăruța) am spart'o.
5 Coptă a fost,
In pămînt am trîntit'o,
Din inima (cutăruța) am mânat'o,
Din rădăcină am secat'o,
Din mijloc am smintit'o,
10 Din vêrf am vestejit'o !

Se dă mijlocul pâinei—mieđu—bolnavului ca să-l mănânce, iar marginele și cojile turtei de pâine se aruncă la câini și la porci, ca o oftică porcască, câinėsă, țigănésă și ovreiască ce este.

DESCANTEC DE FRIGURI

Cules de Chr. N. Țapu de la Cons'tantina Ioan Rădoi din Valea-cu-apă—Gorj.

<p>Frigurî rusești, Frigurî nemțești, Frigurî porcești, Frigurî de la amiadi, 5 Frigurî de la chindie, Eü pe (cutare) il voiü spăla, Și 'l voiü curăța, Și 'n frigurî nu 'l voiü mai [läsa,</p>	<p>Și 'n nouë-deci și nouë de ho- [tare vë voiü mâna, 10 Și pe trupul (cutăruia) nu vë [voiü mai läsa. Și (cutare) să rămână, Curat, luminat, Ca stéua din cer läsat.</p>
---	---

Rețetă: Se descântă cu fir de mătură în apă neincepută și în aluat amestecându-se cu bobe de tămăie. Cu apă descântată se udă cel bolnav și firul de mătură, aluatul și tămăia se dau pe apă și se ȳic cuvintele:

«Pe apă le-am dat,
 Și pe (cutare) l'am spălat».

DESCANTEC DE ISBITURA

Cules de Chr. N. Țapu de la Badea Voica Stirbu din Drăgșani—Teleorman.

<p>Më sculaï Joï de diminéță, Pe rouë, pe cęță. Și plecaï pe potecă neumblată, Pe cęță neridicată 5 Și më întâlñi cu un om roș, Cu calu roșu, Cu frëu roșu, Cu tóte hañele lui roșii. Palma bicï a făcut</p>	<p>10 Pe (cutare) peste ochi'l'a plesnit. Și luaï lopata și rãniï Cu tãrnu il tãrnuïï, Cu mătura il măturaï, Și cu fulgul il limpediï. 15 Să remăie (cutare) curat Ca póla Sfinteï Mărie Leac să-ï fie!</p>
--	--

Rețetă: Se descântă cu mâneca cămășii pe ochiul bolnavului și tot cu mâneca cămășii il șterge la ochiul care'l dore.

DESCANTEC DE ISBITURA

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Țapu de la Baba Stana Reșică, Drăgănești—Teleorman.

<p>Copită copităriță,
 Cal negru din picior te lepădă
 Pe (cutare) peste ochi il isbiși,
 Și leacul că 'l găsiți ;
 5 Cu fulg negru te ricăiți
 Cu busuțoc te limpeziți,
 Cu fir roșu turburarea o scosei,
 Junghiturile, cuțitele, usturimele
 Din vederea (cutăruia) le scosei.
 10 Cu lopata toate durerile le ven-
 [turați</p> | <p>Cu mătura le măturați,
 In cornele cerbilor le aruncați.
 Cum potolește vântu
 Pământul,
 15 Așa să se potolească durerile,
 Junghiturile, cuțitele de la (cu-
 [tare);
 Iar (cutare) să rămâne curat,
 Luminat,
 Ca ziua ce l'a dat.</p> |
|---|--|

Rețetă: Se descântă în apă cu busuțoc și cu fir de mătură. Cu apa se stropește la ochi.

DESCANTEC DE TRANJI

Cules de Chr. N. Țapu de la Flórea Saracinóia, din Roșia—Gorj.

<p>Descântecul meu
 Lécu lui Dumneđeu.
 Cât o sta un părcălab în raiu,
 Atât să stea trânjiți la (cutare).
 5 Cât o sta un popă în raiu
 Atât să stea trânjiți la (cutare).
 Cât o sta o smeóică în raiu,
 Atât să stea trânjiți la (cutare).
 Cât o sta sburăturoiú cu sbu-
 [răturoica în raiú</p> | <p>10 Atât să stea trânjiți la (cutare)
 Cât o sta ovreiu cu ovreica în
 [raiu
 Atât să stea trânjiți la (cutare).
 Cât o sta o curvă cu doi frați
 [în raiú,
 Atât să stea trânjiți la (cutare).
 15 Cât o sta o fermecătóre în raiú
 Atât să stea trânjiți la (cutare).</p> |
|--|---|

Rețetă: Se descântă în ólă cu apă, cu boji și cu fir de pěr, și toate acestea se pun la coș, unde se usucă de fum, și dacá se usucă bine se usucă și trânjiți.

DESCANTEC DE TRANJI

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Flórea Ștancu Slăbescu, din Nanov—Teleorman.

Șoricie, buruřenă mare	Și să tămăduștî.
Și mai mare	Șă-î secî tóte vinele,
De cât tóte buruřenile,	Tóte durimile.
Nu te-am luat de vr'o bere	15 Tóte usturimile.
5 De vr'o mîncare,	Și să remăie (cutare) curat și
Ci te-am luat să lecușeștî pe	[luminat
[(cutare).	Ca stéua din cer
D'o avea trînjî, d'o avea trînjî,	Ca roua din cîmp,
[jójcă,	Ca argintul stricurat,
D'o avea neg, d'o avea bubă,	20 Ca maică-sa ce l'a fapt.
D'o avea nouș-decî și nouș de	
[felurî de bubă ;	Descântecul meu
10 Ce fel de bubă o avea,	Leacul de la Dumneđu!
Să te milostiveștî,	

Rețetă: Se descântă în șoricie albă și galbenă. Se amestecă cu unt alb și se unge cel ce are trînjî. Acest medicament usucă rana și bubă, pêne când se face o gaură. După aceia se face o alifie care crește carnea, compusă din tămăie, unt, seú de óie și cêră. Cu acéstă alifie se unge bolnavul la rană pêne când carnea crește la loc.

DESCANTEC DE BOALA COPIILOR

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilie Cazan, din Dideștî—Teleorman.

Dracu cu drăcójca,	Și l'a zăpăcit,
Dîavolu cu devolójca,	Mînjile 'i le-a luat ;
Cu vîntu turbat,	Dracu nu l'a lăsat,
S'a amestecat.	10 Indărăt la el s'a întors,
5 In țară a plecat,	Și la zobit,
Și pe (cutare) în cale l'a in-	Și la zăpăcit.
[tálnit,	

Rețetă: Se descântă cu ață de cânepă; se măsoră capul cu ea și se aruncă la un mormînt sau la un hotar. Se ia apoi cêră de roî fugit și se amestecă cu unghiile omului ce suferă d'ăsa bólă; se mai ia și pêru din cap, din gene, din sprâncene, din cêfă și tóte acestea se îngropă la un hotar sau la un mormînt. Se îngropă mutește, și tot mutește vine pêne acasă cel ce le-a îngropat și trebuie să nu vorbêscă cu nimenî.

DESCANTEC DE BOALA COPIILOR

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la Balașa, Petre Săceanu, din Rovinari—Gorj.

Se bagă nouă pietre și marmură pe măduva unui os părăsit și se bagă unghiile de la mâini și de la picioare, de la bolnavul care suferă de atare boli și se îngropă acel os la un hotar, în timpul nopții și se ȳic cuvintele:

«Cum s'a hotărit hotarul ăsta,
Așa să se hotărască bóla devoléscă după trupul (cutăruia),
Și cum s'a părăsit osul ăsta de tóte ciorile și de tóte hoiturile,
Așa să se părăsescă bóla după trupul (cutăruia)».

Apoi se ia din unghiile tăiate de la mâini și de la picioare și se bagă într'o nucă cu nouă feluri de mătase și se ȳic cuvintele:

«Când s'o mai împreuna grec cu grec,
Atunci să mai aibă (cutare) bóla devoléscă».

Se îngropă nuca în malul unui riú și se ȳic vorbele:

«Când s'o mai împreuna malul ăsta cu cel-alt,
Atunci să mai aibă (cutare) bóla devoléscă».

După aceea se ia nouă feluri de mătase și se pun în gura unei brósce și se bagă brósca cu mătasa și cu unghiile într'o ólá nouă și se îngropă la un hotar și se ȳic cuvintele:

«Când s'o mai împreuna olar cu olar,
Și o mai face tērg de óle,
Atunci să mai vină bóla devoléscă la (cutare)».

DESCANTEC DE MATRICE

Cules de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban, din Drăgănești—Teleorman.

Să se compare acest descântec cu cel de «Mătrice» din Colecția D-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 379 colóna I, sus.

Tu, mătrice, mărăgună,
Capră roșie te făcuși,
Sus în munte te suiși,
Și clobaniil te aflară,

5 Te luară,
Te tăiară,
Fără cuțit te tăiară,
Fără foc te friperă,

Fără sare te mâncară,
 10 Fără c... te c.
 Eă cu mătura te măturaĭ,
 Cu lopata te vânturaĭ,

În córnela cerbilor te aruncaĭ.
 Tóte junghĭurile de la (cutare)
 [le adunaĭ.
 15 Şi în Marca Négră le aruncaĭ.

Reţetă: Se descântă la buric cu fir de mătură şi se adaugă cuvintele: «Cum mătură astă mătură tóte gunóiele, așa să se măture durerea, mătricea, junghĭurile de la (cutare).

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Bađea Voicu Ştirbu, din Drăgşanĭ — Teleorman.

Pe ăl munte mare roşu.
 Alérgă o capră roşie,
 Un cioban roşu o prinde,
 Şi o taie cu un cuĭit roşu
 5 Şi-o mânâncă fără gură, —
 Nesărată,
 Nepiperată,
 Neardeĭată.

Mătricea mătrăguna,
 10 S'o cace (cutare),
 Verde ca Iedera
 Şi négră ca păcura ;
 Şi cutare să rămâie curat,
 Luminat,
 15 Ca Maĭca Sfânta Marie,
 Léc să-ĭ fie !

Reţetă: Se descântă cu cuĭitul pe corpul omului şi în apă. Cu apa se udă bolnavul pe corp, bea din ea şi o parte se lepădă pe par de gard, dĭcĕndu-se: «Cum se scurge apa în par, așa să se scurgă durerea de mătrice de la (cutare), şi cum limpedeşte apa tóte pietrile şi tóte maulurile așa să se limpedească şi să se curăţescă (cutare) de mătrice».

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Anca Vrajitórea din comuna Măgurele — Teleorman.

Căpricică,
 Turturică.
 În vĕrf de munte suită,
 Vĕnătorii te vedea,
 5 Fără puşcă te'mpuşca,

Fără cuĭit te tăĭa,
 Fără sare te săra,
 Fără gură te mnâca,
 Fără c... te c...
 10 Mătrice cu bubă,

Mătrice cu dălac,	Cu sticnituři, —
Mătrice întâmpinată,	Eși de la (cutare),
Mătrice de judecată,	20 Din creșterii capului,
Lovitură cu tăieri,	Din șgărciul nasului,
15 Cu țepi,	Din fața obrazului,
Cu săgeți,	Din grumajul gâtului,
Cu vėrsături,	24 Din ața buricului.

Rețeta: Se descântă în apă cu sare și cimbru și se dă de bea și se mânjește la buric copilul mic. Se mai descântă la copiii mici și în lapte din țita femeiei.

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Neaga Zamfira Gheorghe, Butculesci—Teleorman.

Mătrice albă,	10 Pe lopată te-am luat,
Mătrice galbenă,	Și 'n Dunăre te-am aruncat.
Nu te bate ca peștele,	Cu crucea te-am gonit.
Nu te 'ntinde ca șarpele.	De la (cutare) te-am pornit.
5 Te-ai întins,	Cu cuțitu te-am tăiat.
Pênă ai cuprins pe (cutare);	15 De la (cutare) te-am mutat,
Te-ai bătut,	Și pe (cutare) să'l lași curat,
Pênă ai fărșit pe (cutare).	Luminat,
Și te-a aflat Neaga descântă-	Ca Dumneșeu ce l'a lasat.
[torea.	

Rețeta: Se descântă cu sare, cuțit, etc. La copiii mici se descântă cu piciorul peste stomacul copilului și se fac rescruți cu piciorul.

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Marin Colțatu, din Scrioștea—Teleorman.

Mătrice mătrăgună,	Luminat,
Capul pe (cutare) 'l adună,	Ca stéua din cer,
Inima i-o săgeta.	10 Ca roua din câmp,
Cu scuipatu scuipam,	Ca aurul suflat,
5 Cu limba te descântam,	Ca orî-ce strecurat,
Și de la cutare te depărtam,	Ca Maica Precista lăsat.
Și cutare rămânea curat,	

DESCANTEC DE GALCI

Cules de Ión Ionescu de la Stana D. Lungoci, Oprisor—Dâmbovița.

Să se compare acest descântec cu cel «de gâlcî» din colecția d-lui G. D. Theodorescu pag. 379 colóna I.

<p>Gâlcilor,
Mostofâlcilor,
La bâlcî plecarăți,
Plecă una,
5 Plecă două,
Plecară trei,
Plecară patru,
Plecară cincî,
Plecară șese,
10 Plecară șapte,
Plecară opt,
Plecară nouă,
Plecară dece.
Se întorseră nouă,
15 Se întorseră opt,
Se întorseră șapte,
Se întorseră șese,
Se întorseră cincî,
Se întorseră patru,</p> | <p>20 Se întorseră trei,
Se întorseră două,
Se întorseră una,
Se întorse nici una.
Și rămase copilul curat, lu-
[minat,
15 Ca argintul cinat,
De Maica Precista lăsat.
Gâlcile,
Mostofâlcile,
Trei babe le pădîia.
30 Lupii veniră
Și le speriară.
Una nu vădu,
Una nu auđi,
Una nu putu.
35 Lupii le mîncară,
Gâlcile din gâtul lui (cutare)
[secară.</p> |
|--|--|

Repetă: Femeia care descântă de gâlcî pune degetul pe gât—unde sunt gâlcile—și le trage, le fărâmă, ungîndu-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus.

DESCANTEC DE GALCI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu.

Gâlcă cât oul,
Gâlcă cât boul,
Gâlcă cât aluna,
Gâlca cât minciuna,
Să nu mai rămăte nici una.

Rețetă : Descântătorea trage vinele gâtului, ungându-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus. Adesea-orî se face o pastă de aluat môle, se unge cu unt-de-lemn și se lęgă la gât ca să îmôie umflătura.

DESCANTEC DE GALCI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu.

Voï gâlcilor,
Motâlcilor,
Plecarăți pe câmp,
Una orbă,
5 Alta șchiopă,
Una surdă,
Alta mută.
A orbă nu vęđu,

A șchiopă nu putu merge,
10 A surdă nu auđi,
Și a mută nu putu da chiot,
Lupu veni și vę luă;
Și (cutare) rēmase curat,
Luminat,
15 Ca argintul strecurat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă : Descântătorea trage vinele gâtului, ungându-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus. Adesea orî se face o pastă de aluat môle, se unge cu unt-de-lemn și se lęgă la gât ca să îmôie umflătura.

DESCANTEC DE GALCI

Cules de Chr. N. Țapu, de la Ióna Cálniceanu, Costești—Vâlcea.

Gâlcile,
Motofâlcile,
Pune-ve-ți pę sęcure,
Să vę duceți la pădure.
5 Sęcurea să vie,

Gâlcile să remâie ;
Să remâie (cutare) curat,
Luminat,
Ca argintul de curat,
10 Cum Maica Precista l'a lăsat.

Rețetă : Se descântă, trăgând gâlcile cu degetele muțate în unt-de-lemn.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Preda Radu Gudina din Didești—Teleorman.

Am plecat p'un câmp negru cu doi boi negri; c'un plug mare negru. Araș un loc de meiu negru; făcu niște meiu mare negru; il secerai cu niște seceri mari negre meiu negru; il făcu snopi mari negri și niște clăi mari negre; il pusei într'un car mare negru și'l adusei într'o arie mare neșă și 'l treierai cu niște cai mari negri; il vēturai cu niște lopeși mari negre; il pusei într'un car mare negru și'l adusei într'o arie mare neșă și'l treierai cu niște cai mari negri; il vēturai cu niște lopeși mari negre; il pusei într'un car mare negru; il dusei la o mōră mare neșă; plecai prin sate mari negre; strigai la mălai negru de meiu negru de vēndare, că e bun de obrintēlă.

Cine'l lua
Cūngea;
Cine'l vedea
Orbă.

- 5 Junghurile de la (cutare) se potolă;
Și (cutare) rămănea
Curat,
Luminat,
Ca argintul stricorat,
10 Ca Mașca Precista ce l'a lăsat.

Observare: Obrintēlă fiind o umflătură, care înegrește pielea, o învinețește, — de aceia babele în descântecul lor întrebuintează cuvintele: meiu negru, câmp negru, plug negru, boi negri etc.

Reșetă: Se descântă în meiu, se amestecă cu oșet și se pune pe bubă.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la baba Nașă, din Alexandria—Teleorman.

A luat un topor mare negru și s'a dus la o pădure mare neșă. A tăiat (cutare) un lemn mare negru, a făcut un plug mare negru, a arat un loc negru mare, a semănat grău negru mare, l'a secerat cu două seceri negre mari, l'a pus în două saci negri mari, l'a pus într'un car negru mare, l'a dus la o mōră neșă mare. L'a măcinat și l'a dus acasă, tōte durerile și junghurile de la (cutare) se alină.

Reșetă: Se descântă de nouă ori acest descântec cu un dumicat de pâine, sare și usturoi.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Voica Știrbu, din Drăgșani—Teleorman.

Plecară două omeni mari negri,
Cu două securi mari negre.
Merseră într'o pădure mare
[négră,
Să facă un plug mare negru,
5 Să are un loc mare negru,
Cu două boi mari negri,
Să semene niște mei mare
[negru. | Meiul negru nu e bun de mân-
[care,
Ci e bun de obrintélă,
10 Să'l puțe (cutare) la obrintélă.
Cum se seceră meiul și se
[strânge
Și se treieră și se vântură,
Așa să se vânture și să se se-
[cere și să se treiere toate dure-
[rile, obrintelile de la (cutare). |
|---|--|

Rețetă: Se descântă în meiū, ce se încăldește într'o tigaie prăjit cu untură și se pune la buba obrintită.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban și Stanca Reșica, din Drăganești—Teleorman.

A se vedea o variantă «de obrintire» în colecția «Descânțece» a d-lui S. Fl. Marian, pag. 153.

Peste o mare négră,
Sbîeră o oște négră;
Peste un câmp negru
Lătră un câine negru,
5 Dă un cioban negru chiot.
Tăcu oia din sbîerat,
Cănele din lătrat,
Ciobanul din chiotit,
Să trecă (cutăruța) de obrintit.
10 Cum potolește vântul pămîn-
[tul,
Cum se potolește musca în roi,
Sorele în cer, | Ómenii în sat,
Și căinii din alătrat,
15 Așa să se potolască junghiu-
[rile,
Cuțitele, usturimile,
Răutatea, greutatea,
Fârșala, ametela, de la (cutare).
Și (cutare) să rămâie curat,
[luminat,
20 Ca Sfinta Maria ce l'a lăsat.
Descânțecul de la mine,
Leacul de la Dumnezeu. |
|---|---|

Rețetă: Se descântă în oțet și se stropește la bubă pe locul unde e obrintit.

DESCANTEC DE NAJIT

Cules de Chr. N. Țapu de la Balașa Săceanu, Rovinari—Gorj.

A ce compara cu descântecul «de najit», din colecția d-lui G. D. Teodorescu pag. 380.

Fugi, năjite,	Acolo să locuiești,
Văjiite (de la cutare):	Acolo să bolnăvești,
Din urechi, din nas,	Acolo să trândăvești.
Din crieru capului,	Că (cutare) nu te pôte cina,
5 Din sgârciul nasului,	20 Nu te pôte culca,
Din gingii,	Nu te pôte odini,
Din dinți.	Nu te pôte prândi,
Nu'l săgeta pe (cutare),	Nu te pôte bolnăvi.
Nu'l fulgera,	Și (cutare) se remăte,
10 Nu'l cuțita,	25 Curat, luminat
Nu'l bolnăvi,	Ca argintul stricurat,
Nu'l trândăvi,	Ca aurul suflat,
Și ieși și dute în còdele mărilor,	Ca roua din câmp,
In còrnele cerbilor,	Ca în ceasul născut,
15 In copitele cîtelor.	30 Ca Maica Precista ce l'a făcut.

Rețetă: Se descântă în unt și se pică cu secerea încălđită în urechi.

DESCANTEC DE NAJIT

(VARIANTA)

Comunicată de M. Canianu—București.

Fugi, năjit,	Remâne luminat și curat,
Precăjit.	Ca argintul strecurat,
Că cu peria te-oî peria,	Ca Dumneđu ce l'a lăsat
La rădăcină îi seca,	10 Ca maică-sa ce l'a făcut.
5 La vêrf te-î usca,	Ca sòrele 'n senin.
Și (cutare)	Ptiü! Amin.

Rețetă: Se descântă cu o perie cu care se perie cânepa. Și femeia sau bărbatul care descântă, tot dă cu peria pe locul unde se simte durerea. Se descântă numai în zile de sec: Lunî, Mîercurî și Vinerî, de trei ori de-arêndul și în fie-care ți de câte trei ori și la fie-care dată se spune descântecul de trei ori.

DESCANTEC DE SURDUMACI

Cules de Chr. N. Țapu de la Catrina Ióna Scurtu, din Urdariî-de-sus—Gorj.

<p>Voî surdumacî,
Turmacî,
Să ȳeșiți,
Să pĕriți,
5 Să muriți,
Să plesniți de la (cutare):
Din creșeriî capuluî,
Din fața obrazuluî,
Din sgârciul nasuluî.
10 Și să vă duceți,
Unde popă nu tócă,</p> | <p>Unde păserică nu ciricăie,
Unde rață nu macăie,
Unde găscă nu găgăie.
15 Pe spinî,
Pe mărăcinî,
V'am aruncat,
Și voi surdumacî v'ați îmmuîat.
Și pe (cutare) l'ați lăsat,
20 Curat, luminat,
Ca argintul din strecurat
Ca Maica Precista ce l'a lăsat</p> |
|--|--|

Rețetă: Se descântă cu óla cu linguri și cu un cuțit. Cu óla se aburește copilul în gură și la cap.

DESCANTEC DE SURDUMACI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Răducan Margoî, din Urdariî-de-jos—Gorj

<p>Voî surdumacî,
Vrăjmași,
Căini,
Păgâni,
5 Să ȳeșiți,
Să pĕriți,
Cum pĕre spuma de mare
Și roua de sóre;
Așa să pĕriți de la (cutare).
10 C'oți fi surdumacî cu trecătură,
Cu isbitură,
Cu rămnitură,
Cu moroiu,
Cu moróică,
15 Cu strigoiu,
Cu strigóică.
Oți fi cu părerî,</p> | <p>Oți fi cu durerî,
Oți fi cu umflătură,
20 Oți fi cu gâmfătură,
Oți fi prin inimă,
Pe supt inimă
Și pîn cap
Pe supt cap,
25 Pîn creșeriî,
Pe supt creșeriî.
Voî să ȳeșiți
Și să vă duceți
În ghenă foculuî nestins,
30 În valea adâncă,
Unde cocoș nu cântă,
Unde fată mare nu se pléptenă,
Unde urmă de secure nu e.
Și (cutare) să remăie,</p> |
|--|--|

35 Curat, luminat,
Ca argintul strecurat,
Și ca aurul suflat.

Descântecul de la mine,
Lécul de la Maica Precista.

Rețetă: Se descântă cu óla cu apă fiertă cu șase linguri, cu pŕep-tenul, făcălețul și cu cuțitul. Copilul bolnav se aburesce cu óla la gură și în cap, repetându-se la fie-care aburélă descântecul de mai sus.

DESCANTEC DE MOLEȚI

Cules de Chr. N. Țapu de la Dina Petrana, din Satu Nou—Teleorman.

Moleșiți-vé,
Colesiți-vé;
Voï să ieșiți de la (cutare),
Cu frigurile,
5 Cu fiorurile,
Cu răcorile,
Cu rėutatea,
Cu greutatea,
Cu fărșala
10 Cu ameteła,
Cu moloșeła.
Să ieșiți din creferi capuluï,
Din gărçul nasuluï,

Din fața obrazuluï,
15 Din tóte incheieturile,
Din tóte mădulările.
Că eú cu pŕeptenele vé pŕep-
[tėnai,
Cu unt vé mușai,
Cu limba vé descantaï,
20 Rădăcina v'o secaï.
Pė cutare curat, luminat, il lăsaï
Ca stėua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca mă-sa ce l'a făcut.

Rețetă: Se descântă în capul copiluluï cu pŕeptene, unt și cu nouė vĕrmuși—moleți,—carï cresc în tărățe de făină de grăú, se omor în capul copiluluï. Se iaú și se ard pe foc, se piséză și se dă copiluluï bólnav, de-ï bea în apă.

DESCANTEC DE MOLEȚI (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Voica Anghel Țapu, din Roșiorii-de-Vede.— Teleorman.

Lamoste de la cocoși,
Lamoste de la cãntatul coco-
[șilor,
Lamoste din rėvãrsatul zorilor
Lamoste din rėsăritul sóreluï,
5 Lamoste de la nimfeđi,
Lamoste din tótă diua,

Să'l lăsați pe cutare,
Să nu'l mai colesii,
Să nu'l mai lămostii,
10 Să nu'l mai moleșiți,
Ci să rėmăie curat,
Luminat,
13 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu vĕrmișori (moleți) în mólele capuluï. Se unge mólele capuluï copiluluï cu unt-de-lemn, saú cu unt topit de vacă în care se omórá vĕrmuși. Se pun într'o lingură cu apă și se dau de bėut copiluluï.

DESCANTEC DE SPURCAT

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Simina, din Gresia—Teleorman.

<p>A fost un om roșu trecător,
Din nouă sate viitor ;
Și peste (cutare) a suflat
Și toate bôbele 'i le-a dat.</p> <p>5 Dar eă, spurcatule, necuratule,
Uritule, colțatule,
Te trimiteam în còdele șerpilor,
In crăcile racilor,
In țepile aricilor,
10 In fundul mărilor.
Că cu vin și cu rachiū te-am
[imbătat,</p> | <p>Cu tāmăie nēgră te-am tāmă-
[mālat,
Cu șar te-am însemnat,
Cu piper te-am ardeat,
15 De la (cutare) te-am alungat.
La nouă cățele te-am trimis,
Cățelile te-aū înghițit ;
In cornele cerbilor te-am a-
[runcat,
In talpa iadului te-am băgat ;
20 In gura smeilor te vāram,
Și de la (cutare) te gonām.</p> |
|--|--|

Rețetă: Se descântă în vin amestecat cu rachiū, în care se pune și tāmăie nēgră și piper (bôbe), și puțintel usturoi. Se descântă în trei seri, Lunea, Miercurea și Vinerea-nòptea târziū, pe vatra focului, uitându-se cu ochii pîn coșul casei la o stea. Amestecul de rachiū și vin descântat se bea de cel bolnav în trei zile.

DESCANTEC DE INTAMPINAT

Cules de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban, din Drăgănești—Telcorman.

<p>Eū fac biserică și cruce și le-
[turghie,
Intāmpinatu la (cutare) să nū
[maī vie.</p> <p>Eși dīavole de la (cutare) cu
[mānie de cap,
Cap de viclén,
5 Inimă de vidră.
Să ieși de la cap,
Cap de viclén,
De la inimă,
Inimă de vidră,
10 De la picere,
Cap de șerpe.</p> | <p>Să ieși cu intāmpinăturile tale,
Cu tālнитurile,
Cu loviturile,
15 Cu frigurile,
Cu fiorurile,
Cu ametelele,
Cu rēcorile de la (cutare),
Cu ameteła,
Cu zobēla,
20 Cu fārāmătura,
Cu fārșala.
Să ieși de la (cutare),
Din creșeri capului,
Din sgārciul nasului,</p> |
|---|---|

25 Din fața obrazului,
Din toate mădulările,
Că eu cu tămâie te-am tămâiat,
Cu crucea te-am alungat,

De la (cutare) te-am depărtat,
30 Cu apă te-am inecat.
Iar (cutare) a rămas curat,
Ca de Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descântă în apă cu tămâie și cruce. Apa se bea amestecată cu tămâie pisată.

DESCANTEC DE TIMPINATURA

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Badea Voicu Știrbu, din Drăgșani—Teleorman

La capul pământului,
E capul ursului ;
Și la capul ursului,
E capul lupului.
5 Cap de pară (foc),
Inimă de vidră,
Crăpî, drace,

Ucișe,
Că n'ai ce face,
10 Că te-a bătut crucile.
Și cutare să rămâie curat,
Luminat,
Ca Maica Sfinta Mărie.

Léc să-i fie!

Rețetă : Se descântă cu crucea în apă și pe corpul bolnavului.

DESCANTEC DE SFINTE

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilianca Baranga, din Pestecana-de-sus—Gorj.

Tu, apă mare,
Dómnă mare,
Cum ești mândră curătoare,
Să fir și limpeditoare.
5 Să limpedești pe (cutare) de bôlă,
Din cele sfinte.
De o fi din cele sfinte,
Ele să 'și aducă aminte,

Lécul să 'l aducă.
10 De o fi din Dumneșeu,
Dumneșeu să 'și aducă aminte,
Lécul (cutăruia) să i-l aducă.
De-o fi întâlnelă din resfinte,
Din venturi, din dătături,
15 Din întâlnituri
Să iasă din trupul (cutăruia).

Rețetă : Se bea apă din locul acela, unde se întâlnesc două isvóre și se scaldă cu acea apă Marța, Joia și Dumineca.

DESCANTEC DE SFINTE

Cules de Chr. N. Țapu de la Rada Nicolae Șovâlgău, din Valea-cu-apă—Gorj.

- Bună ziua, rachiū mare,
 Domn mare,
 C'a plecat (cutare),
 Pe câmpu ăl mare,
 5 Spre sóre rêsare.
 S'a întâlnit cu sfintele în cale.
 În brațe l'a luat,
 Peste căruță l'a aruncat,
 Sângele 'i l'a sorbit,
 10 Puterea 'i-a sfârșit.
 Plângea și se vâlta (cutare),
 Maica Precista din cer îl auđia,
 Pe scări de argint se pogora
 Și pe (cutare) îl întreba:
 15 — Ce plângi, ce te olecăești,
 [(cutare)?
 Du-te la vrăjitoare
 Să-ți făcă d'o apă,
 Nastrapă,
 Cu o steblă de busuoc,
 20 Să te spele pe trupul tot.
 — Sfintelor,
 Bunelor,
 Să veniți line ca apa,
 Bune ca pâinea,
 25 Dulci ca mîerea
 Și moi ca mătasea.
- Și lécul (cutăruia) să i-l dați,
 Cu sburăturoiū cu sburăturoica
 Cu smeul cu smeoica,
 30 Cu moroiul cu moroica,
 Să eșiți să vă mutați.
 Pe pămînt ați venit,
 Pe supt pămînt să vă duceți,
 Unde cocoș nu cîntă,
 35 Unde secure nu taie,
 Unde popă nu tócă,
 Unde fete mari códe nu 'm-
 [pletește,
 Unde cărne nu latră,
 În păduri,
 40 Pe supt buturi.
 Cum nu póte sluji popa sfinta
 [leturghie
 Fără cruce și tãmâie,
 Așa să nu póta veni sburăto-
 [rul cu sburăturoica
 Și moroiu cu moroica,
 45 Și (cutare) să rămăie curat,
 Luminat,
 Ca Maica Domnului ce l'a lăsat.
- Descântecul meu
 Lécul de la Dumneđu.

Rețetă: Se descântă în rachiū de drojdie, cu fir de mătură și cu cuțit și se ăic vorbele:

Tu, cuțit mare,
 Dòm n mare,
 Cum ai tăiat tot ce ți-a eșit în cale,
 Așa să tai tótă legătura după (cutare).

DESCANTECUL DIN ȘOIMANE

Cules de Ión Odor, de la cocóna Lénca, sócra preotului Ionița din Ploești, Mahalaua Tabaci.

- Nouă sfinte șoimane,
 Cu nouă lopățele,
 Cu nouă măturele,
 Cu rochiș negre 'mpodobite,
 5 Cu sălbî de galbinî gătite,
 Cu rochiile rotate,
 Cu iile riurate,
 Cu săbili pē chept lāsate,
 Dē la apus s'a ridicat,
 10 La rēsărit a plecat,
 Cu (cutare) s'a 'ntălnit,
 Pē el l'a 'ntămpinat,
 L'a săgetat.
 Vērsăturî,
 15 Trecăturî,
 Amețelă,
 Ferbințelă,
 In trup i-a lāsat,
 Și la cetate a plecat.
 20 La masă s'a pus,
 Lăutarî, cobzarî, cimpoșerî,
 [muscalagiî le cânta,
 (Cutare) cu genunchili plecate
 [inaintea sfintelor sē ruga :
 —Dómnelor,
 Impērateselor,
 25 Vrednicelor și
 Harnicelor,
 Puternicelor și
 Sfintelor,
- Iertați pē (cutare),
 30 Că n'are putere sāmērgă cu voi,
 Să calce locuri curate,
 Verdețuri neumblate,
 Munți înalți și
 Văi adēnci,
 35 Că voi ape mari ați trecut,
 Și bolile în ape le-ați lāsat,
 Și multă lume și dobitóce,
 Și pē (cutare) l'ați pocit.
 Horî mari, prin liveđi, voi ați
 [făcut,
 40 Și multă lume și pē (cutare)
 voi l'ați pocit.
 De-o fi (cutare) pocit din apă,
 Din bētură,
 Din culcare,
 Din spălătură,
 45 Din scăldătură,
 Noi ne rugăm sfintei Lunî,
 Sfintei Mercurî și
 Sfintei Vinerî :
 —Lăsați-vē heripili
 50 Și codili și
 Luați junghurili,
 Cușitili,
 Umflăturili,
 Spuzelili și
 55 Tótă bóla dē la (cutare).

DESCANTEC DIN IELE

Cules de Ión Odor de la Păuna Moldovénu—Buzéu

- A plecat Dumneđeú din noué
 [cerurí
 Și s'a întêlnit cu lipitura,
 Spărietura,
 Umflătura,
 5 Vêrsătura,
 Trecătura,
 Cu spuzéla,
 Cu junghíul,
 Cu cuțitele,
 10 Ieșind din marea sécă.
 Dumneđeú a poruncit :
 —Fugí și ieși dě la (cutare)
 Și te du în córnili cerbilor,
 Și staí acolo pêne s'o isprávi
 [ceríul și pámíntu.
 15 Teme-te de Dumneđeú, care
 [sade pe scaun de judecată,
 Și te blastămă cu numele Ta-
 [táluí, al Fiuluí și al Sfín-
 [tuluí Duch, amin !
 Cum p̄ere spuma dě p̄ mare,
 Vênturile de prin copací,
- Intunerecul de pe fața pămín-
 [tuluí,
 20 Așa să p̄eră tóte junghíurili,
 Apucăturili,
 Trecăturili.
 Să remâfe (cutare) curat,
 Luminat,
 25 Că eú în córnili cerbilor am
 [incálicat
 Și în munte la cîute m'am
 [lăsat.
 Tóte bolile mânca,
 Bea și
 Sě juca,
 30 Numa bóla (cutăruí) nu bea,
 [nu mânca, nu se juca ;
 Sórili nu rêsăría,
 Norí pe cerí mergea,
 Corbí marí bóla luí o bea,
 O mânca,
 35 Și (cutare) remânea curat,
 Luminat,
 Ca argintu strecurat,
 Cum e de la Dumneđeú lăsat.

V R A J I

V R A J I

DESCANTEC PENTRU VERSAT COSITORUL

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Simina, Gresia—Teleorman.

- Se sculă (N) în vĕrsatul zorilor, în cântatul cocoșilor
Și se 'ntâlni cu vĕnturile, cu vĕtĕjele, cu spurcatu.
Eŭ cu sfințele 'l am descântat,
De la (N) 'l-am depărtat,
5 De vĕful măceșilor 'l-am atârnat,
La biserică l'am mĕnat, să cađă la daruri cel bolnav.
Dar d'o fi, d'o fi de la femea dat,
Ea te-a sorocit măi inblăndit.
Eŭ te întorc măi amărât ;
10 Ea te-a sorocit cu una, cu două,
Eŭ te întorc cu șĕpte și cu nouă.
Să te ducă ca căinele alătrând,
Ca brôștele orăcăind și ca șĕrpii dărăind ;
Să te faci un leŭ para-leŭ,
15 Să te puă în beregăți, unde sufletu ese des.
Toți costărariți te cumpărără,
Tôte căldările, tingirile le spoiră.
Tot așa să se spele trupul lui (N).
Nouă păsĕrele venă,
20 Sfânta Mercuri le chema,
De lécuri le întreba,
La puntea Raifului le trimetea,
Acolo erburile să 'nverđĕască,
Vitele să pască ; iar (N) să se tĕmĕduăscă
25 De spurcat, de sfinte, de bôlă și altele.

Notă. Cositor vrăjit cu vorbele de măi sus, se topesce pe foc în o tinichea și topit se tórnă într'o strachină cu apă pusă de-asupra capului celui bolnav și dacă cositorul este prea fărâmat în apă, arată zăcere lungă și grea ; iar de nu este fărâmat, ci strâns la un loc, is semne de însă-nătoșire. Se ia cositorul și se vără sub o proptea la gard pentru a nu călca și alți ómenĭ prin el, căci se bolnăvesc. Dacă voesce réul unui alt om, cel ce varsă cositorul, aruncă cositorul în oborul vitelor aceluia.

DESCANTECUL COSTORULUI

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Ilinca Mirtuleasa, din Roșiorii-de-Vede.

— Costor,
Vostor,
In tigaie te-am pus,
Pe tine te-am topit	Din sculare,
Din culcare,
De-o fi din răsărit de sóre,
De-o fi din fete necununate.—
5 Și ómenii 'i-ai lecuit ;
Și te am pus la (cutare),
Să-î scoți durorile,
Junghiurile,
Fiorurile,	25 Cum taie secera asta burușenile,
Rugi, bozii, verzi și uscate
Și dulci și amare,
Așa să se taie de la (cutare),
Bóla, durórea, junghiurile,
10 Cuțitele,
Săgețile,
Tároméla,
Fárséla,
Amețéla,	30 Cuțitele, săgețile.
Și (cutare) să rămăie curat, lu-
[minat,
Ca argintul strecurat,
Ca aurul suflat,
Ca Maica Precista ce l'a dat.
15 Din creștetul capului,
Pêně 'n deștele picterilor.
De-o fi din călcătură
De-o fi după drum,
Din răspântii,	35 De la mine descântecul,
De la Maica Precista leacul.
Leacul să se găsiască,
Și (cutare) să se tămăduiască!
20 Din mâncare,	

Rețeta: Se descântă cu secerea. Costorul se pune într'o tigaie mică, unde se topește pe foc și se vearsă într'o strachină cu apă. Rugina ce rămâne după costor — în apă — este semnul că bolnavul are argint viu dat de dușmani. După cantitatea de rugină rămasă în vasul cu apă, vrăjitoarea recomandă bolnavului câte dramuri de argint viu trebuie să bea, ca să se însănătoșescă.

DESCANTECUL COSTORULUI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Oprica Șerban, din com. Dragănesci—Teleorman.

Luni de diminéță (cutare) s'a
[sculat,	Pe scară de aur se pogori,
La (cutare) descântătoare il tri-
[mise.
Pe cale, pe cărare,
Plecă in spre sóre răsare,
Văitându-se,	Ca să scótă tóte frigurile,
5 Olecăindu-se.
Maica Sfintă Mărie din cer il
[auți,	10 Tóte fiorile și rėcorile,
Tóte durerile și amețelile,
Greutatea și rėutatea,
Fărămătura, zobéla și fárséla.

- Argintu viū cu spurcatu,
 15 Cu necuratu
 Și cu visele rele.
 D'o fi (cutare) isbit din sfinte,
 Din cale, din vânt,
 D'o fi din pământ,
 20 Să scoți, costorule,
 Vostorule,
 Frigurile,
 Răcorile,
 Durerile,
 25 Răutatea și greutatea,
 Fărămătura, zobéla,
 Fărséla cu améțéla,
 Argintu viū cu necuratu,
 Cu visele rele, cu spurcatu,
 30 Cu scăldături,
 Cu aruncături,
 Cu datături,
 Cu făcături.
 Tu să'l scoți din mâini,
 35 Din picere,
 Din mădulare,
 Din rinichî,
 Din ficați,
- Din boșogî,
 40 Din inimă,
 Din auđul urechilor,
 Din sgărčíul nasuluí,
 Din plopile ochilor,
 Din sgărčíul nasuluí,
 45 Din fața obrazuluí,
 Din creșerií capuluí,
 Din tóte vinile,
 Din tóte mēduvele.
 Să'l trimeți argintul viū cu ne-
 [curatul,
 50 In códele smeilor,
 In copitele cūtelor,—
 Unde cocoș nu cântă,
 Unde căine negru nu latră.
 Că acolo vē este lăcașul
 55 Și olégul.
 Și pe (cutare) să'l lași,
 Curat,
 Luminat,
 Ca stéua din cer,
 60 Ca roua din câmp,
 Ca maica ce l'a făcut.

Rețeta: Se descântă cu secerea pe un vătraí in care se încăldesce costorul și când se tórnă în vasul cu apă, se ȃic cuvintele:

— Cum taie secerea toți bozií și toți rogozií, tóte paiele și uscăturile așa să se taie tóte durerile, junghurile, cuțitele, usturimele, văpăile, aprinderile de la (cutare).

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

Cules. de Chr. N. Țapu de la baba Oprea Șerban din Drăgănești—Teleorman.

- Tu, argint stricorat,
 In mare ai născut,
 In mare ai crescut;
 Negustorií te-a aflat
 5 Și te-a luat,
 In cutie te-a băgat.
 (Cutare) de léc te-a luat,
 Ca să'l vindecí
 Și să'l lecușești.
 10 Să te bagí pîn mâini,
 Pîn picere,
 Pîn vinele gâtuluí,
 Pîn rănichî,
 Pîn ficați,
 15 Pîn boșogî,
 Pîn inimă,
- Pîn tóte vinele,
 Pîn tóte mēduvele,
 Pîn tóte sgărčíurile,
 20 Pîn grumazií gâtuluí,
 Pîn auđul urechilor,
 Pîn pleópele ochilor,
 Pîn sgărčíu nasuluí,
 Pîn fața obrazuluí,
 25 Pîn creșerií capuluí,
 Pîn dinți,
 Pe sub dinți,
 Pîn masele,
 Pe sub masele,
 30 Pîn fălcí,
 Pē sub fălcí.
 Să te bați ca juganií

Și ca armăsarii,
 Ca berbecii,
 35 Ca țapii,
 Ca curcanii,
 Ca găscanii,
 Ca rățoii,
 Ca cocoșii,
 40 Ca porcii mistreți,
 Ca peștii,
 Ca berzele,
 Ca toate jigăniile,
 Ca toate lighionile.
 45 Eă te sorocesc trei zile
 Și tu trei nopți,
 Să umbli prin tot trupul (cu-
 [tăruța);
 Și să ȳ scoți totă reutatea,
 Totă greutatea,
 50 Toate frigurile,
 Toate florile,
 Toate rēcorile,
 Junghurile,
 Cuțitele,
 55 Durimele,
 Usturimele.
 Să'mi scoți argintu viă dat,
 Cu necuratu,

Dat cu spurcatu,
 60 Cu visele rele.
 D'o fi din sfinte,
 D'o fi din cale,
 D'o fi din dātături,
 D'o fi din făpturi,
 65 D'o fi din aruncături,
 Să scoți pirotēla,
 Gălbinaea,
 Lipitura,
 Bântuțēla.
 70 S'o scoți de la (cutare),
 Din mână,
 Din picere,
 Din rinichi,
 Din fcați,
 75 Din boșogă,
 Din creșeri capulu,
 Din sgărçul nasulu,
 Din fața obrazulu,
 Din dinți, etc.
 80 Și să rēmāte (cutare),
 Curat, luminat,
 Ca stēua din cer,
 Ca roua din câmp,
 Ca mama ce l'a făcut.

Rețetă : Se descântă argintul viă cu un fir de mătură, dīcēdu-se la sfârșitul descânteculu și cuvintele : Cum mătură mătura asta toate gunó-
 lele și pașele, așa să se măture toate junghurile și durerile de la (cutare).
 Argintul viă ast-fel descântat se bea de cel bolnav. I se rēcomandă dieta :
 Să nu mănānce sārāt trei zile, nici acrime, nici ardefat.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitórea Simina, din Gresia—Teleorman.

Fetele lui *Leț* Impērat,
 Ele te-aă scuțpat,
 Eă te-am descântat
 Și cu scuțpat te-am scuțpat.
 5 Negustori te-aă cumpērat,
 Eă ție slujbă nu ț-am dat ;
 Dar acum slujbă ț-ođ da,
 Să'mi slujești, să'mi isbāndești,
 Pe (cutare) să'l tāmāduești,
 10 Argintul viă să 'l gonești.
 P'un Moldovén l'am aruncat,

Pe (cutare) de argint viă l'am
 [scăpat,
 Din pșele,
 De supt pșele,
 15 Din os,
 De supt os,
 Din rădăcina urechilor,
 Din creșeri capulu 'l am scos.
 De un genunchi (cutare) o in-
 [genunchia,
 20 Aici din naintea mea,

De-o fi de la vecină,
De-o fi de la streină,
Să te ducî d'a'mbou,
Să te ducî ca ou.
25 D'o fi mórta,
Să te ducî în grópă.
D'o fi vie, să te ducî pe tru-
[pu-î.

Că cu pēru-î s'o 'nveli,
Cu sângele-î s'o griji
30 Și carnea căpătâî 'i-o fi.
Că eū te-am descântat,
Pe (cutare) l'am uşurat
Și l'am dres ca p'un ou
Să se 'ngraşe că un bou.

Rețetă: Acest descântec se face d'asupra a câte un dram de argint, în trei rânduri, și se dă de'l bea cel bolnav. Se descântă Lunea și Miercurea.

La descântecul argintului viu se întrebuițeză fir de mătură și o seceră:

Cum mătură mătura gunófele
Așa să se măture durerile după (cutare).
Cum taie secerea toîi boziî și rogoziî,
Așa să se taie durerile și junghiurile de la (cutare).

După ce bolnavul a bēut argintul viu, ține trei țile dietă de nu mănâncă ardei, sărat și acru.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilinca Mirtulésa din Roșiorii-de-Vede.

—Argintule viu, tāmăduitorule,
Lecuatorule,
In mare ai crescut,
In mare ai născut,
5 In corabie ai trecut,
La negustori in prāvālie te-a
[pus ;
Vrājitorile te-a luat.
Nu te-a pus la bere,
Nu te-a pus la mănecare,
10 Ci te-a pus la ómenî să lecu-
[ieștî,
Să intri prin dințî,
Pe supt dințî,
Pin mășele,
Pē supt măsele.
15 D'o fi din sfinte,
Ele să se milostivească
Și leacul să'l găsească.
Dar de-o fi din dat,
Din aruncat,
20 Din lovitură,
Din întâmpinătură

Din săgetătură
Din vēnt,—
Vēnturile să se potoléscă
25 Și el să se lecuască.
Și să scóță patru-đeci și patru
[de junghîuri,
Patru-đeci și patru de fiori,
Patru-đeci și patru de dureri,
Să le scóță din dințî,
30 De supt dințî,
Din măsele,
De supt măsele,
Din piept,
De supt piept,
35 Din inimă,
De supt inimă,
Din picere,
De supt picere,
Din creștetul capuluî,
40 Pēnē'n deștele picórelor.
Să nu rămāie junghî,
Să nu rămāie fiori,
Să nu rămāie aprindere,

Să nu rămâie fărșială,
 45 Să nu rămâie ameteală,
 Să nu rămâie dureri,
 Să nu rămâie fiori.
 Fugî lipitură,
 Fugî bântuțală,
 50 Fugî bôlă cu ucigașu,
 Fugî bôlă din sfinte,
 Fugî bôlă din aruncături.
 Că cu fusele te 'nșep,
 Cu lingurile te bat,

55 Cu cuțitul te taî,
 Cu focul te ard,
 Să fugî și să te ducî
 Pe smârcurile mărilor,
 Pe còdele smeilor ;
 60 Unde cocoș nu cântă,
 Cârne nu latră,
 Român cruce nu'și face.
 Și (cutare) să rămâie curat,
 Curat luminat
 65 Ca Maica Precista ce l'a dat.

Rețetă: Se descântă cu un fir de mătură. De regulă se bea câte-un dram de argint viu pentru fie-care descântec. Se ține dieta: să nu mănânce acrime, sărat și iute.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Ióna Maldaénca, din Roșiorii-de-Vede.

Tu, voînice,
 Peste mare crescut,
 Peste mare născut,
 Grecii afla,
 5 La tine venia,
 In disagi te lua,
 In prăvăliț te scotea.
 (Cutăriță) afla,
 La tine venia
 10 Și te cumpăra.
 Nu te cumpăra
 De vre o hoție,
 De vre-o mișelie,
 De vre-o curvărăsie ;
 15 Ci te cumpăra,
 Ca tu să'l lecuești
 Și să'l vindecî.
 Să'mî umbli
 Trei țile
 20 Și trei noptî.
 Unde-î găsi păinjinéla,
 Unde-î găsi ameteála,
 Unde-î găsi sfârșiala,
 Acolo tu să 'mplinești,
 25 Unde l'oi găsi inecat,
 Să'l desnecl.
 Unde-o fi junghiu,
 Tu să'l scoți,
 Unde-î gasi rănî,
 30 Să le spelî

Și să le lecuești.
 Pe (cutare) să'l tãmãduiești,
 Carnea să i-o grãmãdești.
 Cum e oul alb, gras și implinit,
 35 Așa să se facă (cutare) roșu,
 [gras și frumos.
 Cum nu se mistuie mirosul de
 [usturoi
 Așa să nu se mistuiească tôte
 [pășurile,
 In trupul (cutãruța);
 Și pe el să'l lecuiască
 40 Și carnea să'i ingrãmãdiască.
 Și să umbli trei țile și trei
 [noptî,
 Pin tot trupul (cutãruța),
 Sã'l spelî,
 Sã'l curãțești,
 45 Sã'l lecuești
 Și să te ducî, unde cocoș nu
 [cãntă,
 Unde bivol nu rãcnește,
 Unde fatã mare cosița nu 'm-
 [pletește,
 Unde om nu chiotește.
 50 Și pe (cutare) să'l lecuești,
 Sã'l hãrãniți,
 Carnea să i-o 'ngrãmãdiți,
 Și să rămâie (cutare),
 Curat,

55 Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca póla MaŃcei Domnului.
Descântecul lui Dumneđeú

60 Și al MaŃcei Domnului
Și al Sfintei Márii
Și al Ionii vrájitórea,
Lécul (cutárușa) să fie !

Rețetă : Se descântă cu fir de mătură și se ȃic cuvintele : Cum mătura mătură gunoii din tóte colțurile, așa să se măture lipitura, bóla, junghlurile, réii, datul, aruncatul de la (cutare).

Pe (cutare) să'l lecușești,
Să'l hărănești,
Carnea să i-o 'ngrămădești.

Argintul viu descântat se bea de lecuit de cel bolnav și se ține următórea dietă, — după ce s'a béut : Bolnavul să nu mănânce sărat, ardeiat, piperat și acrima în timp de trei ȃile ; în schimb póte bea rachiú și mánca bucate dulci cu totul de sare.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Culésă de Chr N. Țapu de-la baba Anca, din Măgurele—Teleorman

— Tristule, Voñnicule, Frumosule, Luminosule,	Să te duci în casa cui te-a dat.
5 Cin'te da, Cin'te sorocia, Mare șarpe te făcea, Bălaur,	20 Aședă-te, Lipsă să'mplinești, Doruri, bubele și astupătura [să potolești.
10 Cu ochii de taur, Cu córne de taur, Cu gura găscată, Cu limba uscată.	25 Maica Precista așa auđia, Din gură striga, Din ochii negrii lăcrăma. Eú cu limba te descântam Și nu lăcrămam, Că nici eú nu lăcrămez Și bucuréză-te,
15 Te-a dat rar și afēnat, Eú te daú plin și îndesat.	30 Că frumos descânt, In ósele (cutárușa) te-arunc. Să scoți tótă bóla, Tótă durórea, Tótă moloșéla,
5 Cu limbile te-am descântat, Cu cuțitu te-am tăiat, Cu mătura te-am măturat.	35 Tótă târoméla.

Rețetă : Se descântă argintul viu cu cuțitul, care se pune pe o mătură. Se dá de se bea și se ține dieta de trei ȃile să nu mănânce acru, sărat și ardeiat.

DESCANTEC DE INTORSURI

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Ilinca Mirtulésa, din Roșiorii-de-Vede.

<p>Voî patru-șeci și patru de bu-
[rueni,
Nu v'am pus să înfloriți,
Ci să odrăsliti
Și lumea s'o tămăduiti ;
5 Să plecați cu mirósele,
Să găsiți leacurile.
D'o fi din ape,
D'o fi din drumuri,
D'o fi din somn,
10 D'o fi din vis,
D'o fi din dragoste,
D'o fi din iuțelă,
D'o fi din vânturi,
D'o fi din țele, —
15 A venit cu șepte,
Eú l'am întors cu noué ;
A venit cu noué,
Eú l'am întors cu opt ;
A venit cu opt,
20 Eú l'am întors cu șepte ;
A venit cu șepte,
Eú l'am întors cu șeșe ;
A venit cu șeșe,
Eú l'am întors cu cincî ;</p> | <p>25 A venit cu cincî,
Eú l'am întors cu patru ;
A venit cu patru,
Eú l'am întors cu trei ;
A venit cu trei,
30 Eú l'am întors cu două ;
A venit cu două,
Eú l'am întors cu una.
Să plecî, faptule,
Datule,
35 Din vecini în vecini,
Din streini în streini,
Din cumnate
În cumnate,
Din nașă
40 În nașă,
Din móșă
În móșă.
Nici atunci n'oi sta,
La grópă te-oi ducea.
45 Osele le-oi scotea,
Judecată cu ele vei avea.
Nici acolo nu e lasată,
Nu e pribégă,
Nu e uítată.</p> |
|--|--|

Rețetă : Acest descântec se numește al scaldăturilor. După ce bolnavul a bătut argintul viu, face scaldături cu burieni înflorite, după câmp sau din păduri. Asemenea descântec se face cu o para de argint.

DESCANTEC DE INTORSURI

Cules de Chr. N. Țapu de la Radu Nicolae Șovâlgău, din Valea-cu-apă—Gorj.

- Bună ziua, apă mare,
 Dornă mare,
 Cum ai ieșit din rœurile tèle
 De ai spălat frunđa și iarba,
 5 De smolă
 Și pteurile de rugină,
 Mai vertos,
 Cu puterea lui Christos.
 In numele Tatălui
 10 Și Fiului
 Și Sfântului Duh
 Și Maica Domnului
 In împărăția cerului
 In lumina lumii.
 15 Sore frățiore,
 Să fi martor
 C'am dat argintu viu (cutăruia);
 Și nu 'y l'am dat să boliască,
 Ci 'y l'am dat să se curățiască.
 20 Și o fi blestem de nouă nēmuri,
 De tată, de mumă, de frate,
 De soră, de moșă,
 De nașă,
 De cumnată,
 25 De veduvă fără bărbat,
 De fată mare fără cosiță in cap,
 De la surate,
 De la cumnate,
 De la vecine,
 30 De la streine,
 De la bătăturésă bună.
 Cine a dat cu una,
 Eū întorc cu două;
 Cine a dat cu două,
 35 Eū întorc cu trei;
 Cine a dat cu trei
 Eū întorc cu patru, etc. etc.
 Cine a dat cu nouă
 Eū întorc cu dece;
 40 Că din dece
 Numai trece.
 Nicī cu tăria n'ai ce'y face.
 Că y-am făcut brêul colac,
 Vârcolac
 45 Și l'am trimes in cai de olac;
 Să mērgă din vad in vad,
 Pēn'la casa cui a dat,
 Că nu mī-e pēcat.
 Dar dacă-o fi din Dumneđeū,
 50 Dumneđeū ca un sfint,
 Făcu cheie de argint,
 Descuie și spălă
 Și ușură.
 Că tu argințele,
 55 Vinețele,
 Ești adus din Țaligrad,
 Pe calu alb.
 Cum ai umblat din hârtie in
 [hârtie,
 Din prăvălie in prăvălie,
 60 Așa să umbli la (cutare)
 Și să scoți argintul viu.
 Că l'o fi luat pe pâne,
 Că l'o fi luat pe carne mōrtă,
 Că l'o fi luat pe carne vie,
 65 Și 'y l'o fi dat in bētură,
 Și 'y l'o fi dat in mănecare,
 Și l'o fi petrecut
 Pēn ce mișcă in pămint,
 Pēn puțin hodorogite,
 70 Pēn butoie neisprăvite.
 Tu să'l scoți
 Și să'l gonești
 Din ose
 In carne,
 75 Din carne
 In piele,
 Din piele
 In pămint,
 Acolo de unde a venit.
 80 Și (cutare) să rămăie luminat și
 [curat
 Cum Dumneđeū l'a lăsat.

Rețetă: Argintul viu se descântă cu fir de mătură, ȱicându-se și cuvintele :

Mătură mare,	10 De-o fi dat în bere,
Dómnă mare,	In mâncare,
Cum ai spălat tóte casele,	In sculare,
Tóte bătăturile, —	In culcare,
5 Așa să spell	Să se ducă la vrăjitóre
Și să mătură de la cutare tótă	5 Și să'l spele cu apă
[bóla,	Din năstrapă
Tótă dătătura,	Și cu stebă de busuřoc
Tótă aruncătura,	Pe trupul tot.
Tótă făcătura,	

DESCANTEC DE INTORSURI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Nástase, din Romanești—Gorj.

A se vedea «descântecul de fapt, «din colecț. «descânțece poporane române» a părintelui S. Fl. Marian pag. 118.

Apă curătóre,	Eű le întorc cu cincĩ ;
Nu te întorc pe tine,	Le-a dat cu cincĩ,
Ci întorsei dătăturile,	Eű le întorc cu șése ;
Aruncăturile,	Le-a dat cu șése,
5 Cuțitele,	30 Eű le întorc cu șepte ;
Uriciunile,	Le-a dat cu șepte,
Făcăturile,	Eű le întorc cu opt ;
Junghĩurile,	Le-a dat cu opt,
Bólele de la (cutare).	Eű le întorc cu nouě ;
10 Dacă or fi date de móșe,	35 Le-a dat cu nouě,
De nașe,	Eű le întorc cu ęece ;
De surate,	Din ęece
De cumnate,	Nu mai trece.
De vecine,	Că eű le-am mânat pe códă
15 De streine,	[de vacă,
De bătăturésă bună,	40 La (cutare) să nu se mai în-
Eű le 'ntorc pe capul cui le-a dat	[tórcă ;
Și le 'ntorc după trupul (cută-	Pe viță de vie,
[ruța),	La (cutare) să nu mai vie.
Că ea le-a dat c'ó mână,	Că eű cu cuțitu le-am tăiat,
20 Eű întorc cu douě,	Cu busuřocu le-am scuturat,
Le-a dat cu douě,	45 De pe trupul (cutăruța) le-am
Eű le întorc cu trei ;	[luat
Le-a dat cu trei,	Și le-am trimes la hața care
Eű le întorc cu patru ;	[le-a dat.
25 Le-a dat cu patru,	

Rețetă: Se descântă în apă cu un cuțit și busuřoc saű și cu o secere și se spun cuvintele :

Cum tafe secerea toți boziř, și rogoziř, tóte pașele, grănele, etc., așa să se tafe tot datul, tot aruncatul, făcutul, uritul de la (cutare).

DESCANTEC DE JUDECATA

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Ióna Maldaianca, din Roșiorii-de-Vede.

<p>Bat parul de topilă,
Parul mișcă lacul,
Parul scóte dracul.
Dracul să ȳasă,
5 Să'mi plece,
Pe cale,
Pe cãrare,
Sã se întãlnescã cu (cutare)
[în cale.
Eũ il bat parul în lac,
10 Ca sã'mi scótã pe dracu.
Il bat cu nușele de alun,
Sã se ducã ca un nebun;
Il bat cu nușele de nuc,
Sã se ducã ca un hařduc;
15 Il bat cu nușã de sãnger,
Sã fugã ca un inger;
Il bat cu nușã de arșar,
Sã fugã ca un armãsar.
Sãĩ tu, tãrtane,
20 Al mare,
Cu patru-șeci și patru de mușĩ,</p> | <p>Cu patru-șeci și patru de orbĩ,
Cu patru-șeci și patru de
[șungĩ,
Cu patru-șeci și patru de a-
[mãgișĩ.
25 Iute și de grab,
Cã mi-e mie la cap.
Dașĩ și voi pĩn țigãnie,
Și luașĩ un cal de cãlãrie,
Și vẽ întãlnișĩ cu (cutare),
30 Pe cale,
Pe cãrare,
Și mi-l întãlnișĩ,
Mi-l ametișĩ,
Mi-l tãlmãcișĩ,
35 Mi-l zãpãcișĩ,
Sã n'aibã gurã cãscatã,
Limbã desfãcutã,
D'asupra mea ridicatã,
Sã mẽ vorbĩascã,
40 De reũ sã mẽ grãřascã.</p> |
|---|---|

Reșetã: Se descãntã de trei ori ziua și noștea la lac sau la baltã. Femeia vrãjitore intrã despuřatã în lac și mãnjește parul cu seũ de vitã întãmpinatã.

Se șice cã ȳes cei patru-șeci și patru de tartori draci și se sușe toșĩ în vãrfu parulușĩ și se întrebã unul pe altul asupra (cutãrușĩ) fapt. Vrãjitoreã ȳa cu sine un cãurel și 'l pune de nainte, la cap, în urechi, la ochi, la gurã, ca draciũ sã n'o pótã batjocori.

Se mai întrebuintezã nouș coșĩ de ouș clocite, care servesc de nouș bușĩ de vin, ce se dãrușesc diavolulușĩ.

DESCANTEC DE JUDECATA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghiu Dumitru Gâdea din Saceni—Teleorman.

- Scólă-te drăgoiū,
Sbierând tare din cimpoiū,
Iute și de grab,
Că mi-ești la cap ;
- 5 Cu toți bătrâni,
Cu toți tartorii,
Cu toți unchiū,
Cu toți mititeiū,
Cu toți mărunțeiū.
- 10 Să mergeți la judecătōri,
Pe drum cu niște călētōri.
In pōlă să-ı luați,
Gura să le-o 'nceștați,
Cıubucile să le-aprindeți,
- 15 Cu fōrfecile să ı tundeți.
Să mi-ı zăpăciți,
Pe mustăți să-ı neteđiți:
Să mi-ı orbiți,
Să mi ı ologiți.
- 20 Da'supra (cutăruia) să ı luați,
Că eū vē daū mălai de măn-
[care,
- Cisme de 'ncălțare,
Bani de cheltuială.
Scólă-te și tu Iōnică,
- 25 Sbierând tare din beșică,
Iute și de grab,
Că 'mi-ești la cap ;
Cu toți bătrâniū,
Cu toți tartoriiū,
- 30 Cu toți unchiū,
Cu toți mititeiū,
Cu toți mărunțeiū,
Să mergeți la judecătōri,
Pe drum ca niște călētōri.
In pōlă să-ı luați,
Gura să le-o 'nceștați,
Cıubucile să le-aprindeți.
Pēn' la (cutare) n'ō veni,
40 Dracul in ei o plesni;
Pēn' la (cutare) n'ō pleca,
Dracul in ei o crăpa.
Să nu le fie a mânca,
Să nu le fie a bea,
45 Să nu le fie a odini,
Să nu le fie a prânđi.
Să vie cu gurile căscate,
Cu picıōrele beșicate.
Pēn' la (cutare) n'ō veni,
50 Fierea in ei o plesni;
Pēn' la (cutare) n'ō pleca,
Fierea in ei o crăpa.
Că eū cu cıocurile ı-am cıocnit,
Cu aripele ı-am plesnit,
55 In contra cutăruia (vrăjmașu-
[lui) ı-am pornit,
D'asupra (cutăruia) ı-am gonit
Și asupra (cutăruia) să nu mai
[aibă gură căscată,
Și limba ridicată,
Ca să ı vorbescă,
Și să ı grăiască de reū.

Rețetă : Se descântă de trei ori pe ȃi : diminēta, la prânđ și sēra in ȃiua de judecată. Se ıa o căldare, puțintel mălai (măcinat), un bănuț de 5 sau de 10 parale și o ghiată, pantof sau papuc rupt. Tōte acestea se pun supt acea căldare, și se rēstōrnă cu gura in jos. Se bāte apoi cu un lemn de alun in grinda casei, in căldare și cu picıorul se isbește pā-mintul și se repetă descāntecul de mai sus.

DESCANTEC DE JUDECATA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Simina din Gresia—Teleorman.

- Tu, peline,
 Eă te mișc pe tine;
 Tu să mișci pământul,
 Să scoți pe diavolul ca vântul,
 5 La (cutare) judecător. și la (cu-
 [tare) tribunal să mergi,
 Slujba s'ă mi faci,
 În pólă să le ședă,
 Pe mustăți să-ți netedești
 Și totă afacerea s'ă isprăvești.
 10 Că am să-ți dau de prând,
 Un mânz,
 De cină,
 O găină;
 De d. minéță,
 15 Un boboc de rață.
 Dar slujba de nu m'ă o făcea,
 Eă trăsnetului și fulgerului
 [te-o da,
 În Caraiman al mare pe Divan.
 Să eși din rimătura porcului,
- 20 Din códele Oltului.
 Că eă o să-ți dau nouă buți
 [de vin și nouă de mîere,
 Pâine și sare,
 Să faci judecata mai tare.
 Să se gonéscă,
 25 Să se spargalîască,
 Să se isprăvîască.
 Tu gunoă gunoăse,
 De când eă te-am făcut,
 Și te-am arănit,
 30 Eă ție slujbă nu ț-am dat.
 Acum slujbă eă ț-o da,
 Să m'ă slujești, să m'ă isbândești,
 Judecata (cutăruă) s'ă pot-
 [lești.
 Că eă ț-o da nouă gropi de
 [orz
 35 Să faci judecata cu folos.
 Ți-o da și nouă ocne de sare,
 Să faci judecata mai tare.

Rețetă: Se descântă în o ólă cu apă în care se pune nouă bóbe de orz și nouă bóbe de sare. Vraja (descântecul) nu se face de cât nóptea târziu într'un loc unde se adună gunoă ce se strânge, măturat din casă. Cu apă vrăjită se stropește pe furiș pragurile pe unde trec judecătorii și cei ce iaă parte la o judecată.

DESCANTEC DE JUDECATA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Balașa P. Săceanu, din Rovinari—Gorj.

- Bună ziua apă mare,
Dómnă mare.
— Mai ședî.
— N'am venit să șed,
5 Ci am venit să te dăruiesc cu
[meiú ;
Tu să dăruiescî pe (cutare) cu
[o sută de smei.
Martorii lui să se sfrijéscă,
La judecătorî în divan să se
[risipéscă,
Să nu mai albă gura căscată,
10 Limbă ridicată,
Să nu mai vorbîască,
Să nu mai grăiască,
Vorbă de rău,
Asupra capului meu.
15 Tu pămînt,
Cum ești mut și surd
Și hărănești lumea,
Așa să amuțești pe (cutare),
Să nu mai albă gură căscată,
20 Limbă ridicată,
Vorbă de rău,
Asupra capului meu,
Să mă vorbîască,
Să mă grăiască.
25 — Bună ziua, alun mare,
Domn mare,
Ce rudă ești cu (cutare)?
— Nimic.
Nimic să n'alégă (cutare) la
[judecătorie în Divan.
30 — Bună ziua, soc mare,
Domn mare,
Ce rudă e mă-ta cu tată-těu ?
— Nimic nu e.
— Nimic să nu se alégă de (cu-
[tare), la judecata în Divan.
35 Cum ține gardu cu proptu,
Așa să țină (cutare) cu (cutare);
Nu legaî aceste proptele ale
[gardului,
Ci legaî gura (cutăruia),
Să nu mai albă gură căscată,
40 Limbă ridicată,
Vorbă de rău,
Asupra capului meu,
Să vorbîască,
Să grăiască.

Rețetă : Se descântă cu meiú și se aruncă de nouă ori în apă, repetindu-se descântecul. După acesta se duce la un alun, la un soc (arbore) și la un gard și se spune vorbele de mai sus. Se ia apoi piatră din ziua de Sfîntu Petru și cu ele se dic vorbele : «Cum a împietrit Sfîntul Petru pietrele, așa împietresc eu gura și limba (cutăruia)».

DESCANTEC DE POTOLIREA DUȘMANILOR

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Simina, Gresia—Teleorman.

Tu moș Apeș,	Să le potoliască,
Ai să ieși ;	10 Să le spărgăluțiască.
Dar n'ai să ieși, tu,	Că dacă slujba mî-oî face-o,
Ci să iasă băieții tîi,	Eû ție țî-oî da,
5 Să iasă Archirei tîi,	Un cal infrînat,
Să-î faci slujitorii mei.	Cum e bun de 'ncălicat.
Să se ducă la Trebunal, la Ju-	15 Eû ție țî-oî mai da
[dicătorie,	Încă și ce mî-oî mai cere,
Tôte să le 'mblândiască,	Numa fă ce-ți stă 'n putere !

Refetă : Se ia un ou și, după ce se lăgă cu o ață peste vîrf și mijloc, se îngropă în bălegar, unde șade îngropat trei zile.

În a treia zi, seara, vrăjitoarea merge la locul unde este îngropat oul, îl vrăjește — spunînd vorbele de mai sus — apoi desgropă oul și îl aruncă într'o fântână, ca ast-fel bînd lumea s'o amuțescă și să tacă.

Cînd se aruncă oul în fântână se mai dic și cuvintele :

Și, tu ucigașe pe (cutare) să'l amuțești,
 Să'l tontești, să'l zăpăcești,
 Să nu mai aibă limba ridicată
 Și gura căscată asupra (cutăruia),
 Să'l vorbescă
 Și să'l grăiască de rău.

DESCANTEC DE AMUȚIREA BARBATULUI.

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan Stoica, din Costești—Vâlcea.

— Pelin tare și mai tare,	Și gură căscată
Să-mî aducî pe lucru vrăjmă-	Și limbă ridicată.
[șesc în cale.	Să se potoliască
Ce leg și cu ochii nu vîd ?	Și să amuțiască
Gîndul (cutăruia) îl legaî,	15 Cum se potolește stéua 'n cer,
5 Il legaî,	Oîa'n staul,
Il ferecaî,	Porcii'n strat,
Il amuții,	Vitele în sat ;
Il împlietrii,	Și el se rămăie în seamă ne-
Il încremenii,	20 Ca un sac vîrgat, [băgat
10 Să nu mai aibă gînd asupra	Pe gard aruncat
[(cutăruia),	Și el la gard să fie legat.

Rețetă: Se descântă cu cânepă de vară făcându-se patru noduri la spate și legând'o la o proptea de gard. Acolo se ține că rămâne legat bărbatul său amantul cu i se face de urit.

DESCANTEC DE LEGAT OMUL

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Maria Petre Crăsnaru din Animișu—Gorj.

Femeia care voiește să'și lege bărbatul său amantul, ia bumbac netors (vată) din zăbunul bărbatului său al amantului și, în momentul când ea s'a împreunat, imoie bumbacul în sperma bărbatului și apoi și'l lăgă într'o cărpă la spatele ei. Merge apoi cu acel bumbac la un mormint și'l lăgă la crucea aceluși mort, care pōrtă numele bărbatului, pe care femeia voiește să'l lege și acolo la mormint femeia rostește cuvintele: «Cum și-a ultiat mortul acesta de tōte poftele și bunătățile lumei, așa să'și uite (cutare) de poftele lumestii și de femeii» (de 3 ori).

DESCANTEC DE DESLEGAT OAMENII

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Simina, Gresia—Telcorman.

Nucile din nuc curat cura,
Nodurile de la pânză se deslega,
Predicile de la cai s'au sfărîmat,
(Cutare) s'a deslegat.
5 Nouă nucii au a se fierbea,
Apa cu pușca a se împușca,
Tōte vinele (cutăruța) a se deslega;
Că 'i-am deslegat mijlocul și vinele
De la tōte streinile,
10 Gândul și pofta, pentru a se îndrepta,
Așa cum și înainte era.

Rețetă: Se descântă cu nouă nucii și cu nouă noduri de la guritul pânzei, se imoie și se descântă în apa împușcată.

Nucile le mănă în nouă zile. Apa o bea, iar nodurile de pânză se ard se scruméză și se amestică totul cu apa descântată.

DESCANTEC DE DESLEGAT BARBATUL
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Maria Petre Crăsnaru, din Aninișu—Gorj.

Se ia nouă peștișori mici vii și se înghit cu apă de cel legat, adică de cel neputincios. După ce se beaŭ peștișorii vii se spun cuvintele :

Cum curge apa și peștii sînt slobodî prin ea și sînt deslegați, așa să fie (cutare) deslegat și slobod. (Se repetă de trei ori).

FACERE DE DRAGOSTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Voica A. Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

<p>— Buna séra fântână lină.
— Mulțumim dumitale, tînără
— Ședî. [copilă,
— Nu șed,
5 Că n'am venit să șed,
Și am venit să'mî dai
Cătările tele,
Să strîng dragostile în ele,
Să móră tótă lumea de ele.
10 Cum nu pótă răbda de tine
Tóte lighiónile,
Tóte paséřile,
Așa să nu pótă răbda (cutare)
De vorba, de chipul, de ochi
15 Și sprâncenile mele.
Tótă lumea,
De la mic pên' la mare,
Maî vêrtos (cutare).</p> <p>Mě sculaî Duminecă de dimi-
[néță,
20 Pe ochi nespălată,
Pe rouă nescuturată.
Maica Precista mă vėđu,
Jos din cer se scobori,
Pe scară de argint
25 Și la mine veni.
Cu buciumu buciumā,</p> | <p>Dragostile le adună,
În astă ólă le băgă.
Cum nu póte răbda vaca de
30 Și óia de mîel, [vițel
Șc rófa de purcel
Și cloșca de puî,
Gásca de boboc,
Bobocul de gâscă,—
35 Așa să nu pótă răbda,
Tóte fetile,
Tóte nevestile,
Tóte priotesile,
Tóte miresile,
40 Toți popiî,
Toți protopopiî,
Toți zapciî,
Toți conțiliî,
Toți primariî,
45 Toți notariî,
Toți judicătoriî,
Toți întálnitoriî,
Toți băiețiî,
Toți logofeșiî,
50 De la mic pên' la mare,
Maî vêrtos (cutare) !</p> <p>—Rěsaî, sóre,
Frățióre,</p> |
|---|--|

Nu răsări pe garduri uscate,
 55 Pe țoluri vărgate ;
 Răsai pe ochii mei,
 Pe genele mele,
 Pe sprincenile mele,

Să se uite lumea cu drag la ele!
 60 Cine 'n urmă mî-o călca,
 În gură mî-o căuta ;
 Cine cu mine n'o vorbi,
 Inima 'n el o plesni !

Explicare. Fata, care voiește să'și facă de dragoste, se duce mai întai Sămbătă séra în scăpătatul sórelui și ia apă de la fântână într'o ólă saú sticlă curată. Ajunsă la fântână dice versurile primei părți a descântecului.

Duminecă de diminéță se scólă în revérsatul zorilor, ia apa și începe a o vrăji cu busuioc, para de argint și fir roșu. Acéstă a doua parte a descântecului se face pe vatra focului. Când fata termină partea a doua a descântecului, mai adaogă și cuyintele : Cum arde vatra de foc și focul de vatră, așa să arđă inima și în mic și în mare, mai vértos în (cutare), și cum trage fumul la coș, așa să tragă la mine și mic și mare, mai vértos (cutare) !

Apoi fata iese afară și se întorce cu fața către sóre răsare și rostește partea a treia a descântecului. Cu apa ast-fel vrăjită, se stropește fata pe frunte, se spală pe ochi, iar busuiocul cu paraua de argint le pörtă cu siné.

DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ilianca Ilie Badea, din Vértópele-de-sus—Teleorman.

- Bună séra, fântână lină.
 — Mulțumescu-ți, tînără copilă,
 Ședî.
 — Nu ședî.
 5 N'am venit să șed,
 Ci am venit,
 Să caut cătările tale de diua,
 Și eú să-ți daú pe ale mele de
 [nóptea.
 Cum nu póte tóte paséřile ce-
 [rului
 10 Și ale pămîntului fără apă,
 Așa să nu póta (cutare)
 Fără (cutare).
 Pên' la mine n'o veni,
 Să se bată a plesni.
 15 Pên' la mine n'o pleca,
 Să se bată a crăpa,
 Ca capul de om tăřat,
 Ca peștele pe uscat,
 Ca untu de putineî,
 20 Ca unda de mare, —
- De cuvèntul meú,
 De chipul meú,
 De sprincenile mele,
 De vorbile mele.
- 25 Duminecă diminéța mă sculaî,
 Pe ochi negrii mă spálaî,
 Chica négră'mî pleptănaî,
 Cu zuvelcile în póla,
 Cu bréu în suptióră,
 30 Plângènd
 Și olecáind.
 Maica Precista mă auđă
 Jos pe scară de argint se da,
 Cu toľagu mă atingea,
 35 La riu luî Iordan mă ducea,
 Mě'mbrăca ca 'ntr'un vėșmînt
 Negru, urit și mohorit,
 Pêne 'n pămînt.
 Mě spála,
 40 Mě curăța,
 De fapt,

De aruncat,
De făcătură,
De aruncătură,
45 Pe cap,
De pěr de țap;
Pe trup,
De pěr de lup;
Pe țite,
50 De pěr de mâțe;
Pe picere,
De vorbe rele;
Pe buze,
De fapt de fomețe.
55 Imi punea sórele 'n p̃ept,
Luna 'n spate,
Doi luceferi,
In doi umeri,
Intre sprincene,
60 O chitã de micșunele.
In buze
Imi puse,
Doi faguri de m̃iere;
Pe pôle jur, prejur,
65 Stele mărunțele,
Se uitã totã lumea cu drag la
[ele.
— Rěsaĩ, sóre,
Frãțiore,
Nu rěsaĩ pe turme de oi,
70 Pe ciređi de boi,
Ci rěsaĩ pe chipul meũ,
Pe trupul meũ,
Pe haĩnele mele,
Pe casa mea,
75 Pe averea mea.
Tu rěsaĩ cu rađele mele,
Pe brațele mele.
Cum nu pôte totã lumea
Fãrã sóre,

80 Și cum nu pôte nimeni
Fãrã mãncare.
Așa sã nu pôtã (cutare) rãbda
Fãrã (cutare).
Sã vie cãlare pe nuța de alun,
85 Sã fugã ca un nebun;
Sã vie cãlare pe nuța de sãnger,
Sã fugã ca un inger;
Sã vie pe nuța de nuc,
Sã fugã ca un haĩduc;
90 Pe nuța de arțar,
Sã fugã ca un armãsar.
Sã nu'ĩ fie a bea,
Sã nu'ĩ fie a mãnca,
Sã nu'ĩ fie a sta,
95 Pẽn' la mine n'o veni
Și cu mine n'o vorbi,
Sã se batã a plesni.
Cum se 'ntorce nalba dupě sóre
Așa sã se 'ntorcã totã lumea,
100 Și mic și mare
Dupě (cutare).
Și cum se ține umbra dupě om
Așa sã se ținã (cutare) dupě
(cutare).
Cum e busuțocul frumos
105 Și la totã lumea drãgãstos,
Și cum nu pôte popa intra
In bisericã fãrã busuțoc
Și fãrã isop,
Așa sã nu pôtã flãcãii fãrã
(cutare) in joc.
110 Cum arde focul in vatrã,
Așa sã arđã inima (cutãruia)
[de (cutare).
Și cum nu pôte lumea fãrã foc
Și cum se arde prigoria de sete,
Așa sã se ardã inima (cutãruia)
[de (cutere).

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésá de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban, din Drágănești—Teleorman.

<p>Tu, șérpe bălaur,
 Cu solzii de aur,
 Cu cîocul de aur,
 Cu nouă limbî împungătóre,
 5 Cu nouă cođi isbitóre,
 Să țe duci la (cūtare).
 De l'oiú afla acasă,
 La masă,
 In sat,
 10 La sfat,
 Vorbind cu tată-sěú,
 Cu mă-sa,</p> | <p>Cu frati-seú,
 Cu ibovnica luí,
 15 Cu drágăstósá luí,
 Să nu-í dai pace a sta.
 De o fi culcat,
 In pat,
 Tu să 'l cîocnești,
 20 Cu solzii să 'l plesnești,
 La mine să 'l pornești.
 Să nu 'l lași pêne ce cu mine
 [nu s'o întálni,
 Și cu mine n'o vorbi.</p> |
|--|---|

Explicația: Se ia o stebă de busuoc și se lęgă cu fir de mătase roșie. De stebă de busuoc se lęgă și o para de argint și se descântă in apă de isvor neincepută, repetându-se vorbele de mai sus. La sfârșitului descântecului se spun și cuvintele:

— Cum trage lumea la mătase roșie, in prăvălie,
 Așa să tragă (cutare) la (cutare).
 Cum nu pôte lumea fără argint și aur,
 Și cum e aurul și argintul drágăstos la tótă lumea,
 Așa să fiú eú drágăstósá (cutăruia).

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésá de Chr. N. Țapu de la vrăjitóreá Ióna Măldaianca, din Roșiorii-de-Vede.

<p>Ađi, sint Joí Joițele,
 Mai sus floriuțele.
 Sus fusără,
 Jos se lăsară,
 5 In brațe mă luară,
 In jeț m'ășeđară,
 Gură de pâine 'mí făcură,
 Ochí de mir,</p> | <p>Sprincene de fir;
 10 De mine să se mire,
 Și tiněr,
 Și bėtráne,
 Și priotese,
 Și diaconese,
 15 Ochí de mir,
 Sprincene de fir,</p> |
|---|---|

- Să se mire și mic și mare,
Maî vêrtos (cutare).
Toi popii,
20 Toi protopopii,
Toi tinerii,
Toi bătrânii,
Ca calu în erghelie,
Ca mătasa 'n prăvălie
25 Și banii 'n zarafie,
Așa să fie (cutare),
In sémă băgat,
Și de lume întrebat.
De tótă lumea,
30 De tótă mulțimea,
Să fie vëdut,
Și audit.
De sus pënë jos mësuras,
Și în sémă băgat.
35 Și cele rele să fie ca niște mă-
[turi deslegate,
In gunóte aruncate.
Iar eü să fiü peste fete și ne-
[veste,
Căpitan peste ele tóte.
- Resai sóre frățióre,
40 Cu patru-đeci și patru de ră-
[đișóre,
Cu stele pe picióre,
Sórele 'n pŕept,
Luna în spate,
- Cu doi luceferei,
45 In doi umerei.
Să cate tótă lumea,
Cu drag la ei.
Intre sprâncene imi puse,
O chitá de micșunele,
50 Se uita lumea cu drag la ele.
In buze
Imi puse,
Doi faguri de mŕere,
Se uita tótă lumea cu drag
[la ei,
- 55 Când vorbește,
Par'că zímbește.
Cum alérgă copilul la țită,
Și mă-sa la copil,
Și cum nu póte mama mânca
[fără copil,
- 60 Așa să nu póta (cutare) fără
(cutare).
Cum alérgă lumea la anafóra
Și nu póte lumea fără ana-
[forá,
Și cum nu póte lumea fără bi-
[serică
Și cum se sbuciumá și mic și
[mare,
- 65 De vin la bisericá,
Așa să se sbuciume după (cu-
Tótă lumea, [tare),
Și tótă mulțimea!

Nota.— Baba Ióna Vrăjitórea Măldaianca din Roșiorii-de Vede recomăndă pentru acest descăntec mŕere cununată de trei ori, în care se vrăjește de trei ori. Cu mŕerea se unge pe sprâncene și pe pŕ tinérul saü fata, care voiesc să-și facă de dragoste. Se maî descăntă și în sare, care se pune în ghete și se đic și cuvintele:

Cum trage tóte vacile și tótă lumea,
Și mic și mare la sare,
Și cum nu póte nimeni fără sare
Așa să nu póta nimeni fără (cutare).
Și cum nu pot eü călca,
Așa să nu póta călca (cutare) fără (cutare)!

DESCANTEC DE DRAGOSTE

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan Stoica, din com. Costești — Vâlcea.

Mă sui în curmătură,
Nimenea nu m'auziră.
Numai eu voinic frumos,
Cu chica grosă,	Sorele 'n ptept,
Luna 'n spate,
20 De totă lumea văduț,
De totă lumea lumit.
Cum se bate mătasea roșie în
[prăvălie,
5 Din guriță paloșind,
Lumea séra sórocind,
La cuvintul meu,
La chipul meu,
La vorba mea,	Așa să se bată totă lumea
Și totă mulțimea,
10 La cinstea mea
Și la dragostea mea.
Unde oi pune eu cuvintul,
Să fie uns ca untul,
Dulce ca mîerea,	25 La cuvintul meu,
La cinstea mea,
La dragostea mea.
Și cum nu póte mîelu de oie,
Cârlanu de épă,
15 Să se lipescă ca cêra.
Doi luceferei,
In doi umerei.	30 Copilu de mamă,
Așa să nu póťă (cutare) fără
[cuvintul meu.

Rețetă : Se descântă cu apă neincepută, cu o stebă de busuțoc și mîere cununată, cu care se unge îndrăgostitul.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan Stoica, din com. Costești—Vâlcea.

Mă sculaș,
Mă spălaș,
Mă pteptănaș,
Mă spălaș	Mă curașai,
Și 'mî luaș :
5 Cu apă din plai,
Cu apă din năstrapă,
Cu o stebă de busuțoc.
Cu buciumu buciumaș,
Dragostile le chemaș.	15 Pêr de mîșe ;
Dupê cap,
Pteș de țap ;
Dupê piclere,
Pteș de șerpe ;
10 Și mă duseș la riul lui Iordan
Și mă spălaș,	20 Dupê trup,
Pteș de lup.
Mă spălaș,

Mă curățaî,
De uricîuni,
25 De legături,
De dătături,
De aruncături, —
De la cumnate,
De la surate,

30 De la vecine,
De la streine,
De la mōșe,
De la nașe.
Și (cutare) rēmase spălat,
35 Mândru și frumos,
Ca un trandafir frumos.

Rețetă : Se descântă cu apă neîncepută, cu o stebă de busuțoc și mîere cununată, cu care se unge îndrăgostitul.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Dumitra Nedelea, din Cetățuia— R.-Vâlcea.

Mă sculaî Joî de diminéță,
Pe rouē, pe neguréță,
Pe potecă necălcată,
De rouē nescuturată.
5 Cu bućumu bućumaî,
Dragostile le adunaî,
De la tōte fetele,
De la tōte nevestile,
De la tōte vecinile,
10 De la tōte streinile.
In apa asta le băgaî,
Pe (cutare) le aruncaî,
De uricîuni il spălaî,
Cu dragostile il impreunaî,
15 De la tōte fetele,
De la tōte femeile.
—Ce te olecăfești (cutare)?
—Cum să nu mă olecălesc?
Eū ađî cu ăile mă prăpădesc.
20 Maica Sfinta Maria il auđă,
Scară de cēră făcea,
Jos la (cutare) pogora,
De mânia dréptă 'l lua,
La riul luî Iordan pleca,
25 De uricîuni il spăla.
— Tacî, maică, nu te olecăi
Și nu te speria,
Că strănsura mea ți-oi da,

Ți-oi da guriță
30 De miriță
Și ochi de albiniță.
Cum trage tōte viespele,
Tōte furnicele,
La mîere, —
35 Așa să tragă (cutare),
La limba, cuvintul,
Chipul (cutăruța);
Cum trage matca la roi,
Așa să tragă toți voinicil,
40 Toți tineril la (cutare),
Mai vĕrtos scrisa (cutăruța).
Cum nu pōte tōtă lumea fără
[apă
Și fără vase la masă,
Cum nu pōte toți domniil fără
45 Străchinil, farfuril
Și linguril la masă, —
Așa să nu pōtă fără mine (cu-
[tare).
Și (cutare) să nu pōtă sta,
Să nu pōtă mânia, nicil hodini;
50 Să vie cu gura căscată,
Cu picierile crăpate,
Cu limba beșicată după scrisa
[(cutăruța)

VRAJA DE DRAGOSTE

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Dumitrana Dumitru Stoica din Rogojelu—Gorj.

- Plecă (cutare)
 Pe cale, pe cărare,
 Duminecă diminéța,
 Pe potecă necălcată,
 5 Pe rouă nescuturată.
 Poteca o călca,
 Roua o scutura.
 Dragostile le adună
 Și pe cutare le aruncă.
 10 În față 'și puse sóre cu rađe,le,
 În spate luna cu luminele;
 Pe póle stele mărunțele,
 Să se uite tótă lumea la ele;
 Doi luceferei,
 15 În doi umerei,
 Să se uite tótă lumea cu drag
 [la ei.
 Plecă (cutare) pe cale, pe cărare
 Se întâlni Maica Precista în
 [cale.
 De mâna dréptă 'l luă,
 20 La Iordanul Maichiî Precistiî
 [il aruncă
 Și pe trup îl spălă,
 De tóte dătăturile,
 De tóte aruncăturile,
- De tóte făcăturile,
 25 De tóte legăturile,
 De tóte uricfunile,—
 De la surate,
 De la cumnate,
 De la vecine,
 30 De la streine,
 De la nașe,
 De la móșe,
 De la fete frumóse,
 De la věduve grase.
 35 Il spála,
 Il curăța;
 În față-î puse sórele cu rađe,le,
 În spate luna cu luminele;
 Pe póle
 40 Maî la vale,
 Stele mărunțele;
 Și se uită tótă lumea cu drag
 [la ele.
 Cum se bate limba'n gură
 Și de bune și de rele,
 45 Puiî pe bătătură,
 Așa să se bată (cutare), de
 [cutare).

Rețetă: Se descântă cu apă neîncepută cu busuțoc și se ȃic cu-vintele:

— Cum stă busuțocul înflorit în grădină,
 Așa să stea (cutare) frumos,
 Frumos, drăgăstos,
 În sémă băgat
 Și de tótă lumea întreat.

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

- Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Răducan Mărgo', din Urdarii-de-jos—Gorj.
- Plecă (cutare)
Pe potecă necălcată,
De rouă nescuturată.
Roua o scutură,
5 Dragostile le adună
Și în olă le băgă
Și pe trup se spală,
De toate uricîunile,
De toate făcăturile,
10 De toate aruncăturile
De toate lepădăturile.
Și'l ușură,
Ca pasărea când sboră,
Ca oia când se scutură.
- 15 Și-î pusei în umerei
Două lucefere,
Să privescă lumea și țara la ei,
Mai vîrtos care-mi o fi drag;
Și pusei pe pôle stele mărun-
[tele,
- 20 Să privescă lumea și țara la el.
Mai vîrtos (cutare).
Suflu din gură,
Mură,
La toți să le fiu în gură;
25 Suflu din gură frăguță,
La toți să le fiu drăguță.
Ingenucheai bușteni părlîi,
Că vin brații înfloriți,
Cu pôlele poleite,
30 Cu vîrfurile aurite,
Totă lumea să se uite,
- Și mic și mare,
Boieri și cocone,
Mai vîrtos (cutare).
35 Eă să fiu mai vîdută,
Mai auzită,
Și mai luminată,
Ca o vacă albă
Intr'o cirédă negră.
- 40 Cum se bate limba 'n gură
Și de bune și de rele,
Așa să se bată totă lumea, de
[cuvîntul meu, de vorba mea.
Să nu'i dea a sta, să nu'i fie
[a mânca.
- Să nu'i fie a mânca,
45 Pân'la (cutare) n'o pleca.
Să nu-i dea somn a somni,
Odină a odini,
Pên'la (cutare) n'o veni.
Să treacă pîn fete frumoșe
- 50 Și pîn văduvi grase,
Să vie la mine, la o slabă și
[și trențurósă
Și să-î par mândră și frumoșă.
Eă din gură când grăiam,
La mărgăritar chitiam.
- 55 Când pe mine mă vedea
Lumea totă mă cinstia
Și toți la scaune mă poștia.
- Amin, amin
Maică Sfînta Marie.
- 60 Leac din mîna mea să fie!

Rețetă : Se descîntă cu busuoloc cu apă neîncepută și se dic cuvintele :

- «Pămînte, urite,
«Cătă lume și frunză pe tine,
«Atâta dragoste pe mine.
«Cum e busuolocul măi frumos,
5 «Și măi cu miros,
«Așa să fiu eă măi vîdută și măi auzit

De tótă lumea,
De tótă mulțimea,
In sémă băgat,
10 De toți întrebat.

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Comunicată de Ilie Constantinescu—Dioști—Romanaji.

Duminecă de diminéță mă	20 Pe cap
[sculaï,	De păr de țap,
Vadra 'n mână o luaï,	Pe țite
La fântâniță plecaï,	De păr de mițe.
Pe potecă necălcată.	Și 'l dăruï
5 Pe rouă nescuturată,	25 Cu doï lucefereï,
Cu busuïocu ăsta bucuïmaï,	In doï umereï,
Dragostile adunaï,	Cu stele,
De la cârciumărese,	Mărunțele,
De la jupănese,	Pe mânecele.
10 De la flăcăï,	30 Cu cine o vorbi (cutare),
De la fete mari,	Cu cine-o tăinuï,
De la copiï micï,—	Cu mțere l'o lipi ;
Și in apa luï (cutare) le băgaï	Să le vie a plesni,
Și pe (cutare) 'l luaï	Prin gene,
15 Și 'l duseï la riul luï Iordan	35 Prin sprâncene,
Și 'l spălaï	Maï ales prin ismene.
Și 'l curățaï	Să nu-ï dea a sta,
Pe trup	Să nu-ï dea a mânca.
De păr de lup,	

Descântătórea mestecă cu un fir de busuïoc într'o sticlă cu apă, din care trebuie să bea cel căruia 'l-a descântat.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésa de I. Odor de la Rățóica, din Valeni—Prahova.

Mă sculaï Marți de diminéță,	Văitându-mă și olecăindu-mă
Pe rouă nescuturată,	[(tânguindu-mă),
Pě poteca necălcată.	M'a întrebat :
Și m'am întâlnit in cale,	10 — De ce te vălăcăești, mă
5 In cale și in cărare,	[creștine ?
Cu Maica Precista,	— Muncesc și mă rog,
Și când Maica Precista m'a	Și nici un folos nu vęd !
[auđit,	

— Păi, eă sunt Maica Pre-
 [cista!
 — Da, milostivă, dacă ești,
 15 Poți și pe mine, păcătosu, să
 [mă dăruiești!
 — Și cu ce poștești?
 — Voiă și eă să hiă poftit și
 [câștigat,
 Să am valöre, la cuvintu meu
 [cu lipiciă,
 Și la adunare cu boierii să hiă
 [poftit!
 20 — Na cheițele mele și du-te
 [colo,
 Și ia-ți mana ta,
 Venitu teă, Iubirea ta,
 Dragostea ta;

Tótă lumea să te 'mbrătoșeze ;
 25 Să hiă poftit și chemat,
 La boieri și la 'mpërat.
 Cum arde tóte paili,
 Și tóte gunoili,
 Și tóte gazurili,
 30 Să ară tóte dragostili,
 Tóte iboștili, dë (cutare)...
 Să nu potă să aibă răbdare,
 Nicı hodină la culcare,
 Stare la mănăcare,
 35 Să vie în car dë olac,
 Cu dragoste mare aședat,
 Că ești mândru și chemat,
 Ca să hiă cu drag și mândru și
 Chemat în tótă lumea, și dë
 [mine!

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ióna Gheorghe Bucăția, din Romanești—Gorj.

Plecă (cutare) pe cale,
 Pe cale, pe cărare.
 Se întâlni cu dragostile în cale.
 Dragostile le-adună,
 5 Pe trupul (cutăruia) le scutură,
 În sinul (cutăruia) le aruncă;
 Pe trupul ei,
 Pe statul ei,
 Pe chipul ei,
 10 Pe sprincenile ei.
 Să fie auđită
 Și vëdută
 De tótă lumea,
 De tótă țera
 15 De tótă suflarea.
 Care cum o vedea
 Tot în gard se suă,
 După (cutare) se uita,
 Dragostile le-aduna.
 20 Cu bucfumu bucfuma,
 Dragostile le aduna,
 Pe trupul (cutăruia) le-arunca.
 Tóta lumea că auđă,
 Pe gard se suă,
 25 De (cutare) întreba :

— Asta este cea frumósă,
 Asta este cea drăgăstósă,
 De tótă lumea alésă ?
 În sémă băgată,
 30 De tótă lumea întrebată ?
 Cum se bate apa de tóte ma-
 [lurile,
 De tóte pïetrile,
 De toți bolovani,
 Așa să te bată tótă lumea
 35 Tótă mulțimea,
 Tóta suflarea de (cutare).
 Cum se bate luna cu sórele,
 Așa să se bată tótă lumea,
 Tótă mulțimea,
 40 După cuvintul
 După chipul (cutăruia) ;
 Și cum alérgă sórele după lună,
 Așa să alerge după (cutare)
 [toți tinerii,
 Toți marii, toți mirii, toți flă-
 [căii.
 45 Și (cutare) să fie întrebată și is-
 [pitită de tótă lumea
 Mai vartos de cutare.

Rețetă : Se descântă cu busuțoc în apă Joia, diminéță, Sâmbătă și Dumi

neca. Cu apa cel ce'și face de dragoste, se stropește pe frunte și pe haîne și se repetă vorbele :

Cum nu pôte tôte păsările cerului
Și tôte viețuitoarele pămîntului fără apă
Așa să nu pôtă trăi cutare fără cutare.

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Onaria Năstase din Romanași—Gorj.

<p>Spre dragă de Duminecă mă
[sculaș,
Pe potecuță plecaș,
Pe potecă necălcată,
De rouă nescuturată,
5 La riul lui Iordan.
Găsiș acolo o fată spălându-se
Dichisindu-se.
Eū așa dacă vėduș,
Indărăt mă 'ntorseș;
10 Chirăindu-mė,
Jeluindu-mė.
Mașca 'Sfinta Maria m'auș
Pe scară de argint se pogorș
Și de mână mă luă
15 Și cu mine că plecă.
La riul lui Iordan,
La fântăna lui Bogdan.
Apa cu drépta luă
Și peste mine aruncă
20 Și pe mine mă spălă,
De uricunș,
De dătături,
De cuvinte rele,
De năpăsturi rele.
25 Imș puse în piept sórele cu
[rașele.
Tótă lumea se uita cu drag
[la ele.</p> | <p>In frunte 'mș puse stėua mare,
Se uita la mine cu drag lu-
[mea și țara;
Imș puse în umereș,
30 Douș lucefereș,
Tótă lumea se uita cu drag
[la eș;
In spate imș puse luna cu
[stele,
Se uita lumea su drag la ele.
Mașca Precista nu mă lăsă,
35 Ci de mâna dréptă mă luă,
Și cu mine plecă,
In câmpul cu dorul,
Unde înflóre bujorul.
Cu busuoc buclumă,
40 Tótė dragostile le adună,
Și în ășt vas le băgă
Și pe mine le aruncă.
Și pe mine mă făcu frumos
Și drăgăștos
45 La tótă lumea,
La tótă mulțimea.
Și remășeș curat, luminat,
Ca argintul stricorat,
Ca Mașca Precista ce m'a lăsat.</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descântă de trei ori în apă neincepută, cu busuoc.

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Constantina Ión Rădoi din Valea-cu-apă—Gorj.

<p>Plecă (cutare)
Pe cale, pe cărare
Se întâlni cu Maica Precista
[în cale
Și de mână l'a luat
5 Și 'n gură l'a sărutat.
In față la judecat,
Și cu glas l'a întrebat :
— Ce te vălcărești,
Ce te olecărești (cutare) ?
10 — Cum nu m'ași vălcări,
Cum nu m'ași olicăi ?
Că de făcătură,
De aruncătură,
De scaldătură,
15 Eū sint mânjit
Și pe față inegrit.
Taci (cutare), nu te vălcări,
Nu te olecăi,
Că eū cu buciūmu am bu-
[cūmat,
20 Dragostile le-am adunat ;
Pe d'albă peliță,
Pe négră cosiță,
Le-am aruncat
Și pe tine te-am spălat
25 De făcătură,
De scaldătură,
De aruncătură,
De uricūnă,
De spurcăciună,
30 De totă bóla,
De totă duhórea.</p> | <p>Maica Precista de mâna dréptă
[il luă,
In spre răsărit cu el plecă,
Cu sórele il încinse,
35 Cu luna il cuprinse ;
Cu buciūmul buciūmă,
Dragostile le adună,
Intr'o țiră de apă le băgă ;
Pe d'albă peliță,
40 Pe négră cosița,
Le aședă.
Ii puse în doi umerei,
Doi luceferei,
Se uita lumea cu drag la ei.
45 Și (cutare) să fie văduț,
Lumit,
Cunoscut
Și auđit,
De totă lumea,
50 De totă mulțimea,
De totă țara,
De totă suflarea.
Cum nu póte ține mama făr'
[de băiat
Și óia făr' de miel
55 Și vaca făr' de vițel,
Așa să nu póta ține lumea lu-
[minată fără (cutare).
Cum se bate calul in grajd
Și mătasa in prăvălie,
Așa să se bată (cutare) de (cu-
[tare.</p> |
|---|---|

Rețetă : Se descântă in apă neincepută cu busuřoc ; in apă se sting cărbuniř din vatra focului și se řic vorbele :

«Cum nu póte frigurosul fără foc,
Secetosul fără apă
Și flământul fără mănecare,
Așa să nu póta (cutare) fără cuvintul, chipul, dragostile (cutăruia).

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gherghina Dumitru Gâdea, din comuna Saceni—Teleorman.

- Ce plângi și te aolești (cu-
[tare)?
- Ce să nu plâng și să nu mă
[aolesc?
- Eă astă-dî cu dîle mă prăpădesc.
- 5 Taica, maica m'a urît
Și fermece mî-a făcut,
Maica Precista în brațe l'a luat
Și la răsărit cu (cutare) a plecat.
In brêne il infipse,
- 10 Pe pəriu il puse.
Pəriul curgea;
Pe picîore de fapt, de muîere
Pe țite [il spăla.
De pěr de mâte,
Pe trup
- 15 De pieî de lup,
Pe cap
De pieî de țap,
Pe nas
De pieî de rac,
- 20 Pe picîere
De pieî de șerpe și de brôște.
In spăla
Il curăța,
De tótă dorea
- 25 De tótă putôrea.
Maica Precista în brațe il luă
Și la răsărit cu el plecă.
Dragostile le luă,
Peste (cutare) le aruncă.
- 30 Păsêrile ciripaă
Și pomîi înflorăă;
Zorile răsărise
Și pe dealurî fugise.
Nu răsăria pe dealurî,
- 35 Nicî pe malurî,
Nicî pe monastirî,
Nicî pe zidirî;
Și răsăria pe haînele (cutăruța)
Pe averea luî,
- 40 Pe chipul luî,
Pe sprîncenile luî,
Pe țitele luî.
Intre sprîncene î puse
Un fagure de mîere
- 45 Șî-o chită de micșunele,
Se ulța tôte lumea
Cu drag la ele:
Tôte fetele,
Tôte nevestele,
- 50 Toți popîi,
Toți protopopiî,
Tôte priotesele,
Tôte protopopesele,
Toți mirîi,
- 55 Toți emirîi.
Cum se bate limba'n gură
Și puî pe bătătură,
Așa să se bată (cutare) după
(cutare)
- Să se bată,
60 Să se răsbată
După chipul luî,
După vorba luî,
După averea luî.
Pên'la el n'o veni,
- 65 Dracul în el o plesni;
Pên'la el n'o pleca,
Dracul în el o crăpa;
Să nu'î fie a bea,
Să nu'î fie a mânca,
- 70 Să vie cu gura căscată,
Cu picîerele bêsicate,
Cu limba crăpată.
Cum sbîră oile de mîei
Și mîei de oi,
- 75 Mumele de copiî
Și copiîi de mume,
Bivolîțele de puî,
Pui de bivolițe,
Vacile de vițeî,

80 Vițeii de vaci,
 Popii de priotese,
 Priotesele de popi,
 Miresile de gineri
 Și ginerii de mirese,
 85 Protopopii de protopopese,
 Și protopopesele de protopopi,
 Diaconii de diaconese,
 Diaconesele de diaconi
 Așa să sbîtere (cutare)
 90 De chipul
 De cuvîntul
 De statul,
 De avutul (cutăruia).

Cum se bate limba'n gură
 95 Și de bune și de rele,
 Așa să se bată tîtă lumea
 Și tîtă mulțimea,
 Mai vîrtos (cutare)
 (Cutare) să fie de toți vîdūt,
 100 De toți auđit,
 De toți întreat
 Și'n sîmă băgat —
 De tîtă lumea
 De tîtă mulțimea.
 105 Cine'n urma (cutăruia)
 O călca,
 Tot uritul să i'l ȳa.

Rețetă : Se descîntă în apă de isvor, Duminecă dimineța, la sîre rîsare, cu o stebă de busuřoc. Din apa descîntată se bea și se stropește hărnele și chipul celui indrăgostit.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Gherghina Dumitru Gălea, din comuna Săceni—
 Teleorman.

Tu laurule,
 Balaurule,
 Cum te beau toți băeții de fri-
 [guri],
 Tôte fetele,
 5 Tôte nevestele,
 Și mi-ȳ tonțești,
 Și miȳ cînțești
 Așa să'mȳ tonțești
 Și să'mȳ cînțești (pe cutare) ;
 10 Și cum plesnești
 Și te veștejești
 Și cum arđi în vetre,
 Așa să'mȳ arđi în pietre
 Inima lui (cutare)
 15 —Rîsaȳ, sîre frăȳșore
 Cu nouă-đeci și nouă de rî-
 [đișore],
 Cu trei rađe fă-mȳ cununa,
 Să-mȳ strălucescă ca luna.

Să rîsaȳ, să nu rîsaȳ
 20 Din deal și pînă'n plai,
 Să'mȳ puȳ cununa 'n cap,
 Să se uște tîtă lumea cu drag :
 Toți popii,
 Toți protopopii,
 25 Toți diaconii,
 Toți căȳmăcanii,
 Tôte fetele,
 Tôte nevestele,
 Tôte preotesele,
 30 Tôte protopopesele,
 Toți mirii,
 Toți emirii;
 Să te puȳ, sîre, în plect,
 Iar tu, lună, în spate.
 35 Ce'ȳ doȳ luțefereȳ
 Să-ȳ puȳ în umereȳ
 Să se uște tôte lumea cu drag
 [la ei].

Rețetă : Se descîntă cu semințe de laur pe vatra focului, repetându-se vorbele de mai sus. Apoi se descîntă în apă neincepută de la isvor cu busuřoc verde la sîre rîsare. Cu apa descîntată se stropește cel ce'și face de dragoste.

INTORSURI PENTRU FACERE DE DRAGOSTE

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Gherghina Dumitra Gâdea din Săcenî—Teleorman.

- Ce te plângi și te aolești (cu-
[tare]?)
Ce să nu plâng și să nu mă
[aolesc]?
Eū astă-đi cu đile mă prăpă-
[desc]!
- Taica, maica m'a urit
5 Și ferma m'a făcut.
Maica Precista 'n brațe m'a
[luat]
Și l'a riul luī Iordan m'a mă-
[necat],
Și m'a spelat, m'a curățat
De tôte uriciunile,
10 De tôte spurcăciunile,
De tot datul,
De tot aruncatul,—
De la streine,
De la vecine
15 De la cumnate,
De la surate.
Cum sparge plugul brazdele
Boziī și tôte rădăcinele,
Mărăciniī,
20 Ciuliniī, —
Așa să se spargă și să se taie
[tot faptul],
Tot datul,
Tot aruncatul,
Tot uritul,
25 Tot făcutul.
- Cum taie secerea asta tôte ró-
[dele]
Tôte bucatele,
Și se usucă, —
Așa să se taie și să se usuce
[și să se desfacă]
- 30 Tot uritul, tot făcutul,
Tot datul,
Tot aruncatul,
De la vecine,
De la streine,
35 De la cumnate,
De la surate.
Iar (cutare) să rămăie curat,
Luminat,
Ca steaua din cer,
40 Ca flórea din câmp,
Ca argintul stricorat,
Ca aurul suflat,
Ca Maica Precista
Ce l-a dat.
45 Și (cutare) să fie spurcat
Și în sémă nebăgat;
Să fie scuipat de tôte
Ciorile, de tôte coțofenile
Și de tôte păserile.
50 Să fie ca gunoiū după ușă
Și ca la o vită o căpușă;
Și ca un sac vėrgat,
Pe gard aruncat
Și în sémă nebăgat.

Retetă: Se descântă cu secerea și fier de plug într'o ólă cu apă. Cu apa vrăjită se scaldă cel căruī 'i se întorce de dragoste. Scăldăturile se aruncă la respântiī (unde se întâlnesc trei drumuri).

DESCANTEC DE URIT

Cules de Chr. N. Țapu de la Simina, Gresia—Telcorman.

- Tu stea logostea,
 Tóte stelele să stea;
 Numaî stéua lui (cutare) să nu stea.
 Să umble prin tóte zahanalele,
 5 Pe la tóte coțele și privățile,
 Să adune puterile.
 Cum pute zahanaua de gonește căniî,
 Așa să se gonéscă și să fugă (cutare) de (cutare);
 Și cum fug ingeriî de coteț și gănieț',
 10 Așa să se huiđuăscă (cutare) cu (cutare).
 Să se gonéscă
 Și să nu vorbiăscă.
 Și cum nu póte pune judicătóriî, arendașiî și boțeriî
 Masă la ușa privățiî,
 15 Tot așa să nu maî puie (cutare) cu (cutare)
 Cină la masă-î și la masă-î să nu vađuă.

Rețetă: Se descântă în apă strânsă într'o ólă de Lunî până Lunî, în care apă se omórá un puî de șérpe și tot cu acéstă apă se spală un armăsar la membru și o bivoliță la fătătóre. Cu apa ast-fel preparată și descântată se stropesc cei ce se urăsc.

DESCANTEC DE SCRISA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilinca Mirtulésa din Roșioriî-de-Vede.

<p>Uhu, uhu ! stea, stea.
 Tóte stelele să stea,
 Stéua (cutăruia) la nópte să
 [nu stea.
 Să se bată în lung și în lat
 5 Și la noi în sat
 Să caute scrisa (cutăruia),
 Pin tóte paturile,
 Pin tóte casele,
 Pin tóte căpătăfele,</p> | <p>10 Unde l'o găsi,
 Cu códele l'o plesni,
 La (cutare) l'o porni.
 Cu gura l'o rupea,
 La (cutare) l'o aducea.
 15 De-o fi adormit,
 Să-l deștepte ;
 D'o fi culcat,
 Să'l scóle ;
 De-o fi în picióre</p> |
|--|--|

- 20 Să'l aducă,
Să nu-î dea a mîncă,
Să nu-î dea a culca,
Să nu-î dea a dormi;
Să nu-î dea a odini,
- 25 La (cutare) l'o porni.
Să'l aducă despuiat pîn sat,
Pîn cîmni fără cîmag,
Să nu'l pótă potoli,
Pîn' la (cutare) n'o veni.
- 30 Îți fac basmaua colac,
Să mi-l aducă în cai de olac.
La nópte 'n vis să'l visez,
- Măine aevea să mi-l vîd;
La nópte o veni,
35 Cu mine o vorbi,
Măine l'oi isbîndi,
Pe el să'l sorocesc,
Puricii și păduchii de la nouă
[porcării,
- 40 De la nouă șerpării,
De la nouă brutării,
Pe el să'l sorocească,
Să'l musce și să'l pisce
Și unde l'o cere să se ducă.

Rețetă : Se descîntă cu o batistă la o stea din spre răsărit sau de la sóre prînd. Batista cu care se descîntă se pune sub cap și fata dórme pe ea. Dacă stéua nu se mișcă din loc se dîce că móre ursita ; iar dacă se mișcă și jócă stéua, e bine — că cel îndrăgostit se însórá repede.

VRAJA DE SCRISA

Culésă de Chr. N. Tapu de la Iliana Nicolae Lăceanu, din Drăgășani—Teleorman.

- Stea, steulița mea,
Tote stelele să stea.
Tu pêne 'n diuă să nu stai
Și să umbli lungiș
- 5 Și curmeșiș,
In lung și in lat.
Și la noi in sat,
Să te faci mare bălaur,
- Cu solzii de aur,
10 Și să te duci la scrisul (cută-
[ruia).
Cu ciocul să'l ciocnești,
Cu aripele să'l plesnești,
La scrisa mea să'l pornești,
Iute și mai de vîrtos,
15 C'ala 'mî este de folos!

Rețetă : Se face de scrisă la stea cu betele, mărgele sau cu un tulpă. Când tînărul căruia 'î se face de scrisă este să se însóre — stéua, dîce-se, că jócă și-și mărește rațele. Dér decă scrisul 'î este mort, e semn rău și stéua 'î piere și se crede că și acel tînăr móre.

VRAJA DE SCRISA (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Voica Anghelache Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

<p>— Stea, stelulița mea, Tóte stelele să stea, Numa tu să nu stai, Să umbli în sus ca gândul, 5 Jos ca vântul. Să umbli Din casă In casă, Din masă 10 In masă, Pên' la ursitu (cutăruța) acasă. La masă să'l găsești,</p>	<p>Cu códa să'l iubești, De la masă să'l plesnești, 15 La (cutare) să'l pornești; Să vie cu gura căscată, Cu limba beșcată. Să nu'î vie a sta, Să nu'î vie a mânca, 20 Pên' la (cutare) n'o da. In vis să'l visez Aievea să'l vęd, Mâine 'n zori să'l cunosc Și cu el să vorbesc.</p>
--	---

Notă : Să ia batista fetei care voește să'și facă pe scrisă, se amenință cu ea la o stea mai luminósă din spre resărit. Sa face batista colac și se pune sub cap, în locul unde dórme nóptea.

VRAJA DE SCRISA (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ióna Moldáianca, vrăjitóre, din Roșiorii-de-Vede.

<p>Stea, stelulița mea, Tóte stelele să stea. Iară tu să nu stai. Să te faci un șerpe bălaur, 5 Cu codița de aur. Să'mi umbli țara, Și 'n lung și 'n lat, Și la noi în sat,</p>	<p>Să'mi găsești scrisa (cutăruța). 10 Cu clocu s'o clocnești, Cu códa s'o plesnești, La (cutare) s'o pornești. In vis s'o visez, Aievea s'o vęd, 15 Mâine 'n zori s'o cunosc Și cu ea să vorbesc.</p>
---	--

Notă : Se vrăjește cu batista la o stea din spre resărit. Dacă stéua, în timpul când se face de scrisă, ptere, se ascunde, se crede că nu e bine de tinéru saú tinéra care 'și fac pe scrisă. Dacă stéua jócă și 'și mărește rațele, seđi ce că atât tinéru cât și fata vor fi norocoși in căsătoria lor.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Stanca Radu Modea din Scrioștea—Teleorman.

- Stea, stelulița mea,
Tóte stelele să stea,
Numai trupul tēu să nu stea.
Să te faci șerpóică,
5 Balauróică,
Cu totul de aur.
După scrisa (cutăruța) te so-
[rocesc,
Să umbli în scurt și în lat,
Și la noi în sat,
10 După scrisul (cutăruța)
De l'oi găsi în pat,
Culcat
Ori în sat la sfat,—
Cu cîocul să-l cîocnești,
15 Cu aripile să 'l plesnești,
La (cutare) să 'l pornești,
Cu limba crăpată,
Cu gura căscată,
Cu buza beșicată.
20 Pên' la (cutare) n'o veni,
Să se bată a plesni,
- Să nu-î vie a sta,
Să nu-î vie a mânca,
Să nu-î vie a culca,
25 Să nu-î vie a vorbi,
Să nu-î vie a sfătui,
Pêně cu mine n'o vorbi.
Să vie trăsînd,
Plesînd,
30 Din gură văpăi lăsând,
Pîn fete grase și frumoșe,
Ca pîn bróște vîermănóșe;
Pîn neveste grase și frumoșe,
Ca pîn cățele vîermănóșe,—
35 Desculț d'un picior,
Și cu capul gol,
Pîn sat fără sfat,
Și pîn cîini fără cîomag.
In vis să 'l vîsez.
40 Aievea să 'l vîd.
Mîne în zori să 'l năzăresc.
Și cu el să vorbesc.

Rețetă: Se descântă cu batista și cu bete la o stea din spre resărit.

DESCANTEC DE SCRISA

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Leanca Gheorghe Rêlea din Flacăi—Vâlcea.

- Stea, stea logostea,
Tóte stelele să stea,
Scrisa—orânda (cutăruța) să
[nu stea.
Să te duci din vad în vad,
5 Din sat în sat,
- Pêně unde o fi scrisa și orânda
(cutăruța) ursat.
Acolo să gășiască,
Să prândiască,
Să amiediască,
10 Să odiniască.

In pat să nu'l lase.
 Să 'l scóle,
 Să 'l trimetă,
 Prin sat fără ciumag,
 15 Cu nuța de alun,
 Să umble ca un nebun;
 Cu nuța de arțar,
 Să umble ca un armăsar;
 Cu nuța de sânger,
 20 Să umble ca un inger;

Cu nuța de nuc,
 Să umble ca un hațduc.—
 La scrisa (cutăruța) să se ducă.
 In vis s'o viseze,
 25 Ațeva s'o vadă,
 In țorț de țî,
 La resăritul sôreleu,
 In glasul cântătorilor,
 In revărsatul zorilor.

Rețetă : Se descântă cu nuțele de alun, nuc, sânger, arțar, cari se taie Joia dimineta, in revărsatul zorilor și, când se taie, se țice :

Mă sculaț Joț de dimineta,
 Pe rouă, pe cetă,
 Pe cărare neumblată,
 De rouă nescuturată.
 5 Roua o scuturaț
 Și scrisa o deșteptaț
 Și-o porniț in sat, etc.

Și se repetă vorbele de mai sus : Stea, stea, logostea, etc. Se descântă sêra și dimineta, in spre Joț, in cântatul cocoșilor. Descântecul se face la o stea mică din spre răsărit; se ța apă neincepută de la tref isvôre, repetându-se cuvintele :

Cum se întâlnesc isvôrele,
 Așa să se întâlnească (cutare) cu (cutare).

DESCANTEC DE SCRISA CU CARBUNI

Cules de Chr. N. Țapu de la Leanca Gheorghe Rêlea, din Făcăi—Vâlcea.

Voț nouă cărbuni,
 Ca nouă gărgăuni,—
 Eū vē aprinseț,
 Și la scrisa (cutăruța) vē tri-
 [miseț;

5 Să vie la nôpte 'n vis,
 Ațeva s'o vęd,
 Măine in revărsatul zorilor,
 In glasul cântătorilor,
 Cu ea să vorbesc.

Rețetă : Se descântă cu resteu (un lemn de la jug), găsit in nôptea lui Sfintu Gheorghe și in nôptea de Ispas.

Se mai descântă cu un țeruș de la țeslea calului și se repetă cuvintele :

«Cum găsiț eū resteuț ăsta și cum trage calul la țeslea de fên, așa să se găsească scrisa (cutăruța) și s'o tragă la casa, la averea, oleabul (cutăruța).

Dacă nu se găsește resteuț, se fură și se țice :

«Cum furaț eū resteuț, așa să fur gândurile, vorbele, inima, sufletul scriset mele. S'o pornesc, in vis s'o viseț, ațeva s'o vęd, măine in țorț de țî să vorbesc.

Resteuț și țerușul de la țeslea calului se bagă in foc și dacă se aprinde și arde se țice că scrisa este bogată; dacă este săracă scrisa, țerușul și resteuț se sting.

DESCANTEC DE SCRISA CU CARBUNI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Petruța E. Nițulescu, Ocnele-Mari.—Vâlcea.

<p>Stea, stea logostea, Tóte stelele să stea, Stéua (cutăruța) să nu stea ; Să umble în lung și în lat, 5 Și la noi în sat. In țara Turcéscă, Bulgăréscă, Románéscă, Moldovinéscă, — 10 Să aducă scrisa (cutăruța). De-o fi cismar,</p>	<p>De-o fi zidar, De-o fi tēmpelar, De-o fi dulgher, 15 De-o fi moșier, De-o fi cârciumar, De-o fi foționar, De-o fi cojocar, Să vie, în vis să 'l visez, 20 Aievea să 'l vėđ, Să 'l cunosc bine ales.</p>
---	--

Rețetă: Se descântă cu tulpanu; se face covrig și se uftă prin el la o stea mică din spre răsărit. Se dă apoi tulpanul fetei sau tinărului care 'și-au făcut de scrisă și 'l pun sub căpătăiu și dórme pe el.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase, Romașești—Gorj.

<p>Moș, moșisorul meu, De când te-am spălat, De când te-am pșteptenat, Nici o slujbă nu ți-am dat. 5 Dar astă séră îți dau slujbă [mare, Să te faci șarpe bălaur Cu solzii de aur, Cu două-spre-șapte capete, Cu două-spre-șapte códe, 10 Cu două-spre-șapte aripă, Să mergi la scrisa mea ursată, De la Maica Precista îndrep- [tată.</p>	<p>Cu clocurile să 'l clocănești, Cu aripile să-l plesnești, 15 Cu códa să 'l pornești, Pe el, pe tată-sėu, pe mumă-sa, [pe frați și pe tóte némurile lui. Toți de el să stea, Să vie să mă ia, De o fi în munte, 20 De o fi peste munte, De o fi aici în sat, Toți de el să stea, Și să vie să mă ia.</p>
--	--

Rețetă: Se descântă în moțul fetei cu un ac gălben cu gămălie. Fata care și face de scrisă își ia păr din moțul ei și ducându-se în vatra focului îl pârlește pe cărbunî ȳicând vorbele:

«Cum se pârlește și arde p rul  sta in vetre, aș  să sf r e și să ardă in p tre inima (cut ruș )». (De trei ori).

Apoi cu acul se ințep  perna inainte de a se culca fata și repetă vorbele:

«Nu te ințep pe tine, ci ințep scrisa mea. Să nu'ı fie asta, să nu'ı fie a bea, a m nca etc.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Balaș , vr jit rea, din Rovinari—Gorj.

In colo spre r�sarit,
Mare foc se vede.
Dar pe foc ce era ?
Trei cazane fierb tore,
5 Trei cușite t ietore.
Dar foc cine le da ?
Dracił m rił și ai țerił.
Il frigea, il ardea,
Și in frigare il intorcea,—
10 Pe el, pe tată-său,
Pe el, pe m m -sa,
Pe el, pe popa din sat. | Pe el cin'lo vedea,
Tot de el să stea,
15 La scrisa lui să vină s'o ıa.
Tu p etroi  bălțat,
Să mi-l aduci prin sat,
Fără de sfat,
Pin c ini, fără de ciumag.—
20 Da lui ce'ı d ruești ?
Un cal din munț,
De unde ı-o plăcea,
De acolo să'l ıa.— |
|--|---|

Rețetă: Se crap  ușă de trei ori și la fie-care deschidetur  de ușă se repetă desc ntecul.

Apoi se l g  un semn din c rpa fusteı sau rochieı celeı ce 'șı-face de scrisă.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Cul s  de I. Ionescu, abs. seminarist, de la Stana Lungosi, com. Oprisor—Mehedinț.

Cușit, cușitașule,
De c nd te-am alămat
Și te-am pl s lat,
Și la țigan te-am lucrat
5 Și te-am cunutat,
Nici o slujbă nu țı-am dat. | Dar astă s r 
Este o s r  mare ;
Iț daı o slujbă tare,
10 Să umbli din deal in vale
Și lungiș,
Și curmeđiș, |
|--|--|

In lung și în lat
 Și la noi în sat,
 15 După scrisa mea,
 După ursita mea,
 De ursătorii ursată,
 De Dumneșeu la mine în-
 [dreptată.

Să vie prin sat,
 20 Fără de sfat ;
 Să vie prin câini,
 Fără de ciomag ;
 Să vie pe drum lupește,
 Să între în casă porcește, —

25 Cu punga deschiată,
 Cu gura căscată.
 Eă il împung,
 Și il străpung

Pe el, pe mamă-sa,
 30 Pe el, pe tată-seu,
 Pe el, pe frate-său,
 Pe el, pe soru-sa,
 Pe el, pe moșul său,
 Pe el, pe nașu-său,

35 Pe el, pe mahalaua lui,
 Pe și cu cin' s'o 'ntâlni,
 Că eă il bat și 'l străpung
 Și 'l bat între picioră,
 Să 'i dea în gând de insură-
 [tore.

40 Că eă il împung,
 Și 'l străpung

Prin inimă,
 Pe supt inimă,
 Prin ficați,
 45 Pe supt ficați,
 Prin rărunchi,
 Pe supt rărunchi,
 Prin limbă,
 Pe supt limbă,
 50 Prin dinți,
 Pe supt dinți,
 Prin ptele,
 Pe supt ptele.
 Să 'l bat între picioră,
 55 Să 'i dea în gând de insură-
 [tore,

Să vie cu portofelul descuiat,
 Cu sângele întăritat,
 La nópte să 'l visez
 Măne afevea să 'l vęd,

60 Cu calul furuind,
 Din bice plesnind,
 La mine venind.
 Nică să nu mai șadă,
 Nică să nu mai mănânce.

65 Inima să 'i sară,
 Ochiil să 'i plesnescă,
 Să nu 'i dea a sta.
 Căci dacă o mai sta,
 Il-o întâmpina.

70 Sângele din nas 'i-o pica.

Rețetă: În tot timpul descântecului, cuțitul se ține în mână, înțepând încetinel pământul cu el și apoi îl bate în pământ după ușă și se dic cuvintele:

La nópte să 'l visez,
 Afevea să 'l vęd etc.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N Țapu de la vrăjitoarea Bălașa, din Rovinari—Gorj.

Nu încind
 Și aprind
 Ast pietroiă bălțat ;
 Și încind
 5 Și aprind inima scrisului (cu-
 tăruia),

Încind și aprind
 Capul de căciulă,

Căciula de cap,
 Ciorecii în cur,
 10 Curul de cioreci,
 Cămașa de piele,
 Ptelea de cămașă,
 Pin rărunchi,
 Pe supt rărunchi,
 15 Pên' în plămâni,

Pe supt plămâni,
 Incind și aprind trupul (cută-
 [ruța).
 De o fi în haia țară,
 Să vină până mâine séră ;
 20 De o fi în astă țară,
 Să vină pênă diséră ;
 De-o fi peste munte
 Îi pun punte,
 Să trecă pîn fete frumoșe,
 25 Prin văduve grase,
 Pên' la scrisul ei acasă.
 Pe el, pe tată-său,
 Pe el, pe mumă-sa,
 Pe el, pe cin' l'o vedea,
 30 Tot de el să stea
 Și scrisa lui să vină s'o ia.

Tu pietroiū bălțat
 Să mi'l aduci prin sat,
 Fără de sfat
 35 Prin câini fără de ciomag,
 Tu secere
 Cum tai spicele
 Și meșele
 Și grânele
 40 Și orzele,—
 Așa să tai eu toate gândurile,
 Toate făcăturile,
 Toate legăturile,
 De la toate fetele,
 45 De la toate nevestele.
 La scrisa lui să'î fie
 Gândul de ađi înainte.

Rețetă: Se descântă cu pietroiū alb în foc și cu o secere. Pietroiūl se arde și se clocnește cu secera spunându-se versurile de mai sus. Pietroiūl se scote din foc, se pune în pragul ușei, se pișe pe el și se ăic cu-vintele.

— Cum nu pôte ține lumea și țara pișatul, așa să nu țină scrisul (ursitul) (cutăruța) și să vină mai în grabă. Și cum nu stă ușa, așa să nu stea scrisul (ursitul) (cutăruța) pên' n'o veni la (cutare).

VRAJA BOBILOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrajitoarea Tinca Balan, din Costești—Vâlcea.

— Voi patru-ăci de bobî,
 Voi patru-ăci de frați,
 Cum știți încolți
 Și lunca și țara hărăni,
 5 Așa să știți de bóla (cutăruța).
 De-o fi din sfinte,
 Sau din ăile greșite
 Să 'mi eșiți pe cincî ;

Dar dacă o fi niscaî dătături,
 10 Sau aruncături de la muleri,
 Să 'mi eșiți pe nouă,
 La inimă două.
 Să vedă bine că 's dătături,
 Din mână de fomeșe,
 Nu sint din sfinte, din milos-
 [tive.

VRAJA BOBILOR

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iliana Nicolae Săceanu, din Drăgășani—Teleorman.

—Voï patru-șeci și unu de bobî,
 După cum știți să răsăriți
 Și să incolțiți
 Și lumea albă o arâniți,
 5 Așa să știți
 Să ghiciți de (cutare).
 Dacă 'l va găsi

Să vă deschideți pe nouă ;
 Dacă n'oți găsi
 10 Să eșiți pe cinci ;
 Să vă închideți în prag și în
 [temei,
 Să ved bine că nu găsește bu-
 [curii.

VRAJA CARTILOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la Constantina Ión Radoi, din Valea-cu-apă—Gorj.

—Voï două-șeci și patru decărți,
 Să 'mî știți,
 Să 'mî ghiciți (de cutare).
 De-ar trăi, să 'mî iasă pe roșu,
 5 De-ar muri, să 'mî tragă pe negru,

Sa ved bine că mōre ;
 Iar de ar avea leacul,
 Să 'mî cadă pe roșu, să ved din
 [ce are leacul.

VRAJA CARTILOR

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Nedelea, cărturărăsă și vrăjitoare, în Ce-
tațuia, cătun lângă R.-Vâlcea.

—Voï două-șeci și patru de cărți,
 După cum jugravul v'a jugrăvit
 Și tiparul v'a tipărit,
 Așa să știți,
 5 Și să ghiciți,
 Ce bōlă are (cutare) ?

Ce pās are,
 Ce greutate are,
 Ce supărare are.
 10 Are vre-un léc ?
 Dacă 'r-o fi din dătături,
 Sau din aruncături,

MEDICINA POPULARĂ

MEDICINA POPULARA

Medicina babei Simina vrăjitoarea, din Gresia-Teleorman.

Pentru tămăduirea ómenilor bolnavi de trãnji întrebuintezã o buruienã care este foarte primã-vãratecã, numitã în acestã parte de loc Dediþel. Acestã buruienã se ferbe în o ólã, ca de o oca, cu vin, pênã ce rãmãne ca o litrã; óla ferbe acoperitã de a nu rësufle. Acoperirea ólei se face cu cocã de fãinã. Vinul fert cu dediþel se bea ca o cecã pe ði pênã ce se isprãvesce.

Pentru întors la vite, ca sã nu mórã vitele, se întrebuintezã o buruienã numitã în acestã parte de loc Laba ursului. Acestã buruienã o tóca mărunt și o amestecã în tãriþe pe care le dã la animale de le mãnãncã.

Pentru cãderea pãrului (cheliã sau plesnete în cap) întrebuintezã o buruienã pe care o numeþte areu.

Buruiena acestã numitã areu, o ferbe în apã și se spalã cel bolnav de mai multe ori pe cap cu apa în care s'a fert buruiena.

Pentru descuãatul vitelor cum și al ómenilor (cãnd nu se pot piþa), întrebuintezã o buruienã ce o numeþce Pãrul porcului. Acestã buruienã o ferbe în apã în care mai tórnã și unt-de-lemn și o dã cãldicicã de o bea vita sau omul bolnav.

Pentru isbiturã, bóle ce vin des la copii, bóle care încep cu tremurat, întrebuintezã o buruienã numitã sãndþeni. Cu acestã buruienã se afumã copiii bolnavi.

Pentru ómenii cari tuşesc mult (tuse din sfinte) întrebuintează o buruiénă numită ederă, pe care o ferbe în vin şi o bea cel bolnav. Mai întrebuintează tot pentru tuse rea şi o buruiénă numită iérbă mare. Rădăcina de Yérbă mare se taie în bucăţele subţiri şi se pune în rachiú de drojdie ca o oca şi stă de se plămădesce trei zile. După acele trei zile bea cel bolnav câte 2—4 cesci pe fie-care şi péné ce isprăvesce rachiul cel în care se plămădisé (şeduse) iérbă mare.

(Culese de Chr. N. Tapu de la baba Simina în etate de 90 ani, -din cătunul Gresia, pendinte de comuna Bălţaşi—Teleorman).

Vindecare de Lingóre sau tifos.

Sé ia trei lumínări şi 'n ziua de Sfintu Sava, trei zile péné în Sf. Nicolae, se duc la biserică şi se pun în credinţă la o iconă, fie a Sfintuluí Sava, fie a altor sfinţi; pe urmă se lasă de arde o bucată de vreme—cât ţine slujba în biserică; Dar lumínările trebue să fie de céră curată. Pe urmă se opresc şi se légă în casă şi unde e cine-va bolnav de strigă aturea, inebuneşte, strigă a lingóre, se duce şi cere apă şi aprinde o lumínare întâiu şi pe urmă de la acéstă lumínare se aprinde şi cele lante doué lumínări şi din fie-care să se pice trei picături de se fac cu totu noué picături. Pe urmă se dá bolnavuluí să inghiţă de trei ori apă şi apoi să se şi spele, iar picăturile de céră din apă se pun sub perina de culcare.

(Culésă de I. Odor, de la Lénca Ghenovicí, din Văleni-de-Munte—Prahova).

De oftică.

Se ia sémânţă de cânepă, bine alésă de pămînt, spălată bine, pusă la foc, fiértă bine péné dá colţu, pe urmă fiértă într'o căldare curată, şi apa (zéma) ce rămâne să dea bolnavuluí, diminéţa pe nemâncate, apoi la 12 césuri şi séra. Póte să ia pe di şi o jumétate de oca să bea. Că-nepa să fie prospătă, să nu fie veche, «că surcéua veche nu face jar».

(Idem de la Lénca Ghenovicí, din Văleni-de-Munte—Prahova).

Tuse rea (măgărăscă).

Se ia tăfălug (o buruiénă care se găseşte pe câmp), se fferbe ceaiú şi se dá de béut bolnavuluí diminéţa şi séra. Doftoria asta omórá şi tusea măgărăscă şi o parte din oftică.

(Idem de la Lénca Ghenovicí, din Văleni-de-Munte—Prahova).

De scrofuri.

Se ia găinaţ de porc luciú-negru şi se amestecă într'o strachină cu o lingură de unt-de-lemn franţuzesc se bate bine şi se fărímă şi se pune

ca oblojélă (cataplasma), în locul, unde 's scrofurile. Dacă se urméză așa înainte regulat, apoi scrofurile ies ca oul.

(Idem de la Lénea Ghenovici, din Vălenii-de-Munte).

Durere de măsele.

Să face ceață de jaleșiú și să ia ca gargară.

(Idem de la Leanca Ghenoviciú—Văleni).

Bubă rea—Ha-bubă.

Să ferbe fasole fără sare, fără nimic; să bate cu lingura și să pune între cârpe de olandă ca oblojélă.

(Idem de la Leanca Ghenoviciú—Văleni).

Trânji la ochi ori la ședut.

Să ia măsă de icre negre (ceea ce rămâne pe butoiú), apoi trei rădăcini de praz, puțin ardeiú, apoi trei gămălii de ridichi. Se face din toate acestea fum într'o ólá și acoperindu-se la gură,—de e la ochi să se afume; de e la ședut, să se așeze pe óla cu fum.

(Idem de la Lénea Ghenoviciú—Văleni).

Pișat în pat.

Trei oué, cari să nu fie crăpate, stins varul, adică să se cócă în var. Aceste oué se dau la băyatu pișecios dá le mánăncă. Doctoria asta să chémă «doftorie dá slăbiciune de mijloc).

(Idem de la Leanca Ghenoviciú—Văleni).

Tot de pișat (variantă).

Se duce Lunia cu pișeciosu la un gard, care are pletère (gard cu nuele) și ia un par, pe care'l pune pe foc și pe urmă să pișe pișeciosu pe el (pe par) cu mare băgare de sémă să'l ude péné când n'o mai fi foc pe el și pe urmă il pune iar în locul acela, unde a fost și apoi de bună sémă pișeciosu nu se mai scapă în pat.

(Idem de la Leanca Ghenoviciú—Văleni).

De încuiat de ud.

- a) Să se bea zémă de pătrénjel fiert (în cantitate puțină); sau
- b) Siminichie pisată bine, ca să nu se vadă și se amestecă în dulcétă.

(Idem de la Leanca Ghenoviciú—Văleni).

Dă năjit (dureri de urechi).

a) Să pune în ureche usturoiul bine pisat și pus într'un tulpan, sau mir se bagă în urechea a cu verme (așa se crede, că durerea provine din cauza vermelui).

b) Mămăliguță caldă sau o măslină să se puie în ureche și bolnavul să se culce pe urechi.

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Văleni).

De durere de măsele, ori de ureche.

Să ia brâncăriță (o buruiană galbenă și lată, care se face pe copaci ceî mari) și se lăgă cu ea.

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Văleni).

Dă urechi (durere).

Să ia gogôșe dă pe tufă și se stôrce în urechiă, dacă urechea e împăslită.

(Idem, de la Lénca Ghenoviciu—Vălenii-de-Munte).

Dă reumatism.

Sămênță de laur, pusă în rachiul de drojdi. Se unge cel bolnav la sôre cu el sau se ia untură de câine (de la hingheri).

(Idem, de la Lénca Ghenoviciu—Vălenii-de-Munte).

Dă degerătură.

Se pune pe locul degerat fere de porc cu varđă acră—oblojelă.

(Idem, de la Lénca Ghenoviciu—Vălenii-de-Munte).

Dă pecingine.

Se unge cu untură din caltaboș, fert în nóptea de Paști.

(Idem, de la Lénca Ghenoviciu—Vălenii-de-Munte).

De umflătură de pântece.

Baligă de cal cu lapte acru fert și oblojit, iar ca interne (pe dină-untru) se ia ca bătură : ceafă de enupere (sămênță de brad).

(Idem, de la Lénca Ghenoviciu—Văleni).

De umflătură de picioare.

Taulă da albă (inflorită) și cója de desubt se ferbe. Se ia ca băutură o lingură de masă pe zi.

(Idem de la Lénca Ghenoviciu—Văleni).

De negi pe mână.

Cel cu negi să se ducă la biserică și să facă cincisprezece mătăniș la strașina bisericii și apoi ținând mâna cu negii să pice pe ei apă de pe strașină, și toți negii se usucă.

(Idem de la Lénca Ghenoviciu—Văleni).

De stârpirea șórecilor mari.

Burete de placă, cu care șterg copiii tabla, se frige în untură, orî în jumări, dar nu dá tot și apoi se dá la șóreci, cari mîncând buretele, acesta se umflă în ei și așa crapă șórecii.

(Idem de la Niță Boianiu—Văleni).

De umflătură de gât.

Castraveți murați, tăiați felii și făcuți oblojelă.

(Idem de la Moș Niță Boianiu—Văleni).

Durere de falcă și de urechiă.

Se ia o baligă prospătă de vacă; se cóce bine în spuză și apoi înfășurată bine într'o cărpă curată, se oblojește la fălci orî la ureche.

(Idem de la Dumitru Popescu din Star—Chiojd)—Buzeu.

Descântec de sperietură.

Se ia un blid (un fel de copae cu mâner) și în el se pune spuză și se pune la spatele cui suferă și apoi c'o mătură aprinsă și se dá la spate de trei sau patru orî și din gură se dice:

Nu ca vacili, ci ca porcii;
Nu ca vacili, ci ca porcii!

(Idem de la Dumitru Popescu din Star—Chiojd)—Buzeu.

PROVERBE

PROVERBE

ADUNATE, DE CHR. N. ȚAPU, DIN OLTENIA

Nicî din ciocoî om de frunte, nicî din salcie cerc de bute.

*

Nicî din salcie pere, nicî din răchită vișinele.

*

Nicî turc, nicî turleac : ȳa un fleac.

*

Nicî tóte a doctorului, nicî tóte a duhovnicului.

*

Nicî pe dracu să 'l veđi, nicî cruce să 'ți faci.

*

Nicî usturoiú a mâncat, nicî gura 'ȳ-a mirosit.

*

Nicî nu știȳ de unde sare ȳepurile.

*

Nicî lelea cu bȳrneȳe, nicî badea cu altiȳe.

*

Nicî nu e fricȳ de furnicȳ, de Nechita nicî atȳta.

*

Cum e turcul aȳa e și pistolul.

*

Dȳ-ȳi popo pintenȳi, și bate-ȳi ȳepa cu cȳlcȳele.

*

Maȳ bine de cȳt la anul un boú, maȳ bine acum un oú.

*

Cine se amestecȳ în tȳrȳte, porcȳi il mȳnȳncȳ.

*

Mȳȳa, cu clopot nu prinde șȳrecȳ.

*

Din cȳdȳ de cȳȳne, nu se face sitȳ de mȳtase.

*

La cincî-șeci ani sboră și curcanul.

*

Nu întinde mai lung picîórele, de cât e lungă plapăma.

*

Pentru un purice nu svârli plapăma pe foc.

*

Femeia nebătută, ca móra nefericită.

*

Omul cât trăește, invěțătură d'ajuns nu dobăndește.

*

Nu e pentru cine se pregătește, dar e pentru cine se nimerește.

*

De la un datornic rău, e bine să eî și un sac de pae.

*

La un car de mînte, e bine să fie și un dram de noroc.

*

Ardă casa mea, dar ardă și a vecinului.

*

Ca să pierđi șóreciî, nu da foc moriî.

*

Ac și ață, c'a venit zapciul în sat.

*

La lauda mare, mergi cu sacul mic.

*

Nu se póte fi și cu varza unsă, și cu slăнина în pod.

*

Hopa, țupa, cât ține nunta ; chiú, vaî, patru-șeci de ai. .

*

Fuga 'î rușinósă, dar e sănětósă.

*

Ovreul 'a vrut să mérgă și el o-dată călare, și atunci s'a întemplat Sămbătă.

*

Paza bună, trece primejdia rea.

*

L'a prins cu mânia 'n sac.

*

Chelbosuluî, scufie de mărgăritar îi lipsește ?

*

Apa trece, pîetrele rămân.

*

Boul are limba lungă, dar nu póte vorbi.

*

Rău e a fi între ciocan și ilău.

*
De cât ciora 'n par, mai bine vrabia 'n palmă.

*
Cine nu vrea să plămădiască, cerne totă ziua.

*
Cine se scólă mai de diminéță, mai departe ajunge.

*
Ziua de diminéță se cunoște.

*
Ociul stăpânului ingrașă calul.

*
Cine umblă după două epurî, nu vênéză nici unul.

*
Dă-mî, Dómne, ce n'am avut, să mă mîer de ce m'a găsit.

*
Scârțitura carului, vrednicia vătavului.

*
Vodă vrea și Hânca ba.

*
Copilul pênă a nu plânge nu 'l aplécă muma-sa.

*
Câiniî latră, vântul bate.

*
De unde nu este foc, nu ese fum.

*
Ferește-te de cărbunele acoperit.

*
Satului care se vede, nu-î trebuie călăuz.

*
Cine are barbă, are și pieptene.

*
Măi! S'a suit scrófa în copac.

*
Bre! A prins mămăliga cójă.

*
După cum e sacul, așa e și peticul.

*
Cum vreî să mēsori altuîa, așa ți se mēsóră.

*
S'a mâniaț văcarul pe sat.

Ce știe satul, nu știe bărbatul.

*

A intrat badea ca într'un sat pustiū,

*

Cel ce începe multe, nu isprăvește nimic.

*

Nu lăuda singur faptele, căci pierdi rodul.

*

În urma bătăliei, mulți voinici s'adună.

*

Mai bine cu un voinic la pagubă, de cât cu un mișel la câștig.

*

Ce ții în mână nu e mincună.

*

Sătulul, nu crede pe cel flămând.

*

Găina care codcocodește, nu face ouă.

*

Cine tot alege, dese-orî reu culege.

*

Câte capete, atâta idei.

*

Totă pasărea pe limba ei pîere.

*

Cum se așterne omul, așa se culcă.

*

O învoială strâmbă e mai folositore de cât o judecată dreptă.

*

Găina bătrână face zémă bună.

*

Fetile mari după urși numai nu merg.

*

Șede dracul în deal și restornă carul în vale.

*

Popa nu tócă de doué orî pentru o babă surdă.

*

Dacă nu curge, măcăr se picură.

*

În țara orbilor, cel cu un ochi e împărat.

*

Mână pe mână se spală, și amëndoué spală obrazul.

*

Spală-'ți rufele în ograda-'ți și le întinde pe funia ta.

*

Orî cu capu de pîetră, orî cu pîetra de cap.

*

Cuî cu cuî se scóte.

*

Cine umblă cu mîere, își linge degetele.

*

Capul plecat, nu-l taie sabia.

*

La bătrânețe s'a călugărit motanul.

*

Pisica, când nu ajunge la slănină, ȃice că pute.

*

De departe trandafir, d'aprópe niște știr.

*

Vede paul în ochiul vecinului, și nu vede bârna în ochiul seú.

*

Lupul, unde a mîncat odată mielul, cearcă nouă anî așî găsi hrana.

*

Nu se sperie lupul de pîlea oi.

*

Omul blând fuge ca racul, când dá peste huet.

*

Vrabia malaiú viséză și calicul praznicu.

*

Vrabia tot puî arată.

*

Schimbarea Domnilor, bucuria nebunilor.

*

Peștele de la cap se impute.

*

O mincîuna cîocoșască trece în țara unгурéscă.

*

Bobe călătóre nu are sêrbătóre.

*

La lauda mare mergî cu sacul mic.

*

Nu vorbi de funie în casa spânzuratului.

*

Tata rus, mama rus, numai Ión moldovan.

*

Ochiî vęd, inima cere, ce folos că nu-î putere.

Unde o légă, și unde o dóre.

Se póte păzi un sac de purice, o turmă de epurî, dar nu o fimee.

Incetul cu incetul se face oțetul.

Ce esă din pisică, șórecî prinde.

Cine nu a gustaî amarul, nu știe ce e zaharul.

Bate fierul, cât e cald.

Nu pune mâna, unde nu îți fierbe óla.

Calul, pușca și fimeia nu se'nprumută.

Ursul nu jócă de bună voe.

Bate șaua să pricépă lépa.

Râde dracu de porumbel, și nu se vede pe el.

Un nebun zvârlă o piétră în apă și dece înțelepți nu o pot scóte.

Bóla din născare, léc nu are.

Cum e tanda, așa e și Manda.

De nevoe, saî și'n patul altuia.

Vremea vinde lemnile, și nevoia le cumpără.

Lupul schimbă pěrul, dar năravu ba.

Limba e și dulce și amară după fapte.

A trăit traful, a mâncat malaiful.

Cine vra să șadă între două scaune, cade între ele.

Fimeile nemustrate, ca bucatele nesărate.

*

Muntele a fătat un șorice.

*

Calul are patru picioré și poticnește, cu atât mai mult omul că nu are de cât două.

*

A fugit ca dracul de tămăe.

*

Cine pôte óse róde, cine nu nici carne móle.

*

De frica vrăbiilor nu sémăná malaiú.

*

Brânză bună în burduf de căine.

*

Cu peștele mic, prinđi pe cel mare.

*

Nu face din țințari harmăsari.

*

Omul bătrân și nebun, légă-l la gard și-í dá fên.

*

Nu s'a vęđut cal verde și Grec cu minte.

*

Cu multe móșe, rămâne copilul cu buricul netăfat.

*

Greú a fi babă frumoșă, copil cu minte, și doctorii bune.

*

Iérba rea nu pferé.

*

Butuguróea mică restórnă carul mare.

*

La un car de óle, e destul o lovitură de măcúcă.

*

Calul de dar nu se caută în gură.

*

Bețivului și dracu îi eșă cu oca innainte.

*

La bătrânețe place vinul vechi și fetile tinere.

*

Nu fi pentru uniú mumă, pentru alții cýmă.

*

Omul caută léc, unde simte că'l doare.

*

Să nu dea Domnul omului cât póte răbda.

*

Unde dá și unde crapă.

*

Cum sameni, așa și culegi.

*

Laudă-te gură, că alții nu se îndură,

*

Sabia are două tășuri, cine vrea să o întrebuințeze.

*

Ulciorul nu merge dez la apă.

*

Cine are carte, are și parte.

*

Plófa din Maiú, face malaú.

*

Tóte păsérile câte zbor, nu se mânâncă.

*

Fapta bună nu cere laudă.

*

Păzește singur, dacă vreí și Dumneđeú să te păzescă.

*

Cine greșăște, tot ormanul glóba plătesce.

*

Când doi se sfădesc, al triilea câștigă.

*

Paza bună, trece primejdrea rea.

*

Răfuéla de a-casă, nu se potrivește cu acea din têrg.

*

Cuí este pica dêsă, să póftescă la masă.

*

Doué săbií ascuțite, nu încap într'o singură técă.

*

Cine 'ți zvarlă o pécără, zvarle-í o pâine.

*

O nuntă posomorită, e ca o babă gârbovită.

*

Mortul de la grópă nu se 'ntórce.

*

Șarpele de casă maí mult venin lasă.

*

Limba nu are óse, se îndóle după gând.

Pêne la Dumneđeũ, sfinții își ȳau sufletul.

*

Cine sapă grópa altuȳa, pică într'ênsa.

*

De unde nu e, nici Dumneđeũ nu cere.

*

Fie-care își trage cenușa, sub turta lui.

*

Vai de casa omului, când dracul își viră codița.

*

Vaca care dă cu piciorul în donița, e mai bine să nu fie lăptosă.

*

Vorba bună mult adună, vorba dulce mult aduce.

*

Omul muncitor de pâine nu duce dor.

*

O scânteie e de ajuns, ca să ardă giréda întregă.

*

Cine alérgă între pari, se 'nțépă în unul.

*

Pe unde a sărit capra, ȳedu sare și mai sus.

*

Omul picat în apă, nu'ȳ pasă de plófe.

*

După rêsboiũ, mulți viteji s'arată.

*

Nebuniĩ turbură apa, și înțelepții păscesc.

*

Leneșul cată lucru, dar nu dorește să'l găsescă.

*

Cârnile ce stă în bucătărie, nu e pentru vênétorie.

*

Pisica mai blândă zgârie mai rêu.

*

Omul când e să se innece, se acață și de un paũ.

*

Obraznicul mănăncă praznicul.

*

Cu râma mică se prinde și peștele mare.

*

Cu doué bucătărese, ese ciorba prea sărată, orĩ nesărată.

*

Din orî-ce lemn, nu se face bucîum.

*

Spinul, pînă a nu crește, nu se dizvălește.

*

Eftin la făină, și scump la tărățe.

*

Calul bătrîn nu se 'nvață a merge la umblet, (buestru).

*

E grea bóla, când e punga gólă.

*

Nu umbla cu mîța în sac, că 'î se vîd unghiile.

*

Ș'a pierdut cinstea, ca pisica la óla cu zmîntănă.

*

Omul bun e ca pînă cea de grâu.

*

Pe din față te linge, pe dîndos te frige.

*

Nu caut cinstea cîneluî, caut a cuî e cîinile.

*

Cine mă vede cu un ochiî, eî il vîd cu doî ochî, cine nu, eî voîî atita.

*

Nădejdea pe fugă, cetatea în tufă.

*

E deprins cu nevoile, ca țiganul cu scînteile.

*

Fie care știe, unde il strînge cizma.

*

E maî aproape cămașa, de cât sucmanu.

*

Ușor e a țice plăcintă, dar e mult pînă a se face.

*

Capul luî a maî fost la o cîotă de rîchită.

*

Cumintele fagăduesce și prostul trage nădejde.

*

Haî, cumătră, cum o fi, că cumătru nu o maî ști!

*

Taci, bărbate, crede ce îți spun eî, și nu crede ce îți spun alții.

*

Fie căre traje jăratice la óla luî.

*

Când ți-î gura amară, caută se o îndulcești, că apoi, când e dulce, orî cine o sărută.

*

Geaba vii, geaba te duci, geaba rupi cele opinci

*

Dacă nu-î noroc și parte, geaba te mai scolî de nópte.

*

Nevoea te duce, pe unde nu ți-e voea.

*

Capul să fie sănătos, belelile curg gârlă.

*

Bărbatul multe dîce, dar fimeia la dos le duce.

*

Căinile care latră, nu mușcă pe furiș.

*

Ferește-mă, Dómnne, de prietinî, căci de dușmanî mă voi păzi eú.

*

Apa trece la matcă, și omul la țépă.

*

Sângele apă nu se face.

*

Așchia nu sare departe de trunchiú.

*

Nuî frumos, ceia ce-î frumos, dar e frumos ceia ce e plăcut.

*

Nu-î frumósă, da-î hazósă.

*

Bate apa, să aleagă unt.

*

E sama să nu te înnečí, ca țiganul la mal.

*

Face gâtul leică, și pânticele balercă.

*

Pênă a nu te păli cu capul de pragul de sus, nu veđi pe cel de jos

*

la luat apa de la móră.

*

Nu mă călça pe picior, că eú știú de ce ți-î dor.

*

Nu e bine unde cântă găina iar nu cocoșul.

*

De la un datornic răú, nu vei lua nimic de cât la puntea rafului.

*

La cel bogat și dracul merge cu colaci.

*

Unde omul bun a pus mâna, a pus și Dumnezeu mila.

*

Totă graba strică treba.

*

Mincarea de dimineță, insuratu de tiner nici o dată nu strică.

*

Omul lacum e ca și calu: care cum trece drumul iar flămânțește.

*

A feștelit bețul de amîndouă capetele.

*

La așa cap, așa căciulă.

*

Nu da vrabia din palmă, pe cîora din par.

*

Cel tînar crede: câte cîore zbîră tôte să mînîncă.

*

Omul cade dintr'un copac și tot mai stă pușin.

*

Nu se iaă două piei de pe un boi.

*

Multe am tras și m'am ras; nici d'aceste nu m'oi tunde.

*

Ferescă Dumnezeu pe om de gura satului.

*

Calul unde te trîntesce, acolo bate-l.

*

Intâi judecă-te pe tine, ș'apoî judecă pe alții.

*

Calul și fimeța să nu le dai pe mâna altuia.

*

Dacă vei ști de tôte, îmbêtrînești fără vreme.

*

Bărbatul și calul să nu'i cređi, când îți pare că merg mai bine, atunci te trîntesce.

*

Țăranul muncește tot anul, ca să capete banul.

*

'I-a mers bine omului, că 'i-a cântat cucul în fața.

*

Vai de el, când ș'a sculat, pupăza 'i-a cântat.

*

La cheltueli mari, unde merge mia, merge și suta.

*

Cine sémănă vânt, culege furtună.

*

Averea strângătorului, trece în mâna cheltuitorului.

*

Apele mici, fac riurile mari.

*

De cât slugă la cîcoi, mai bine cîoban la oi.

*

Adese-orî norocul și 'l face omul.

*

Nu e nimine cu hârzopul coborit din cer.

*

Adese-orî drumul cel mai scurt e cel mai lung.

*

S'a perdut și drumul și cărarea.

*

Sërmanul, a ajuns la sapă de lemn.

*

Bine e a se alege o-dată bobul din mazăre.

*

Ce dă mâna dréptă, nu trebue să știe cea stângă.

*

Maî bine de cât o rudă în depărtare, maî bine un prieten în apropiere.

*

Bóla cunoscută, e pe jumătate tãmaduită.

*

Trebue să mănânci cu cine-va un car de sare, ca să 'l poți cunoște bine.

*

Drumul drept te duce la țintă, ocolurile, cotiturile te fac să rătăcești.

*

E deprins la tîrg ca boul lui Vârnav.

*

Nu e bună cода care a maî slujit la un topor.

*

Flãmândul, codrii viséză.

*

Na-ț'o bună, că ț'a dres-o.

*

Cât de blând să fie motanul, tot sgârie când se mânia.

*

Tot unul și unul, făcuți ca pe sprâncenă.

*

Cu mîere se prinde muştele.

*

Vorbă multă, sărăcia omului.

*

Fereşte-te de o fată mare bătrână, ca şi de o vacă împungătoare.

*

Un măr putred, strică o grămadă mare de mere frumoase.

*

Nu aduce anul, ce aduce césul.

*

Orî-ce trebă, lăsată pe trândélă aduce pagubă.

*

De omul hursuz, tae póla şi fugi.

*

E e mare necaz, când fómea nu 'îi dá răgaz.

*

Nu o ajungi la bete, dacă nu ai spete.

*

Pe călăreţul bun, îl trântesce calul.

*

Omul trebuie să ia bine séma când sburătăceşte din cuibul părintesc.

*

Omul harnic, ager, caută a aduna la bogăţie, ca furnica harnică la moşoroşu.

*

Numai géba te eî la trîntă, cu pãrdalnica sórtă.

*

Aşa e róta lumei, unii se sue, alţii se cobóră.

*

Cine se frige cu borş, suflă şi în ăurt.

*

Nu e grabă, că doar nu dau Turcii.

*

Sluga harnică, ce 'î trece printre degete dá şi stăpânului.

*

Om fără căpătēi: nici căţel, nici purcel.

*

Cine a pierdut cinstea, dá-î colac şi lumínare.

*

Nu e mórte fără pricină şi nuntă fără minciună.

*

Omul prost, dacă nu e fudul, nu are nici un haz.

*

Fierul cât de tare tot la foc se móşe.

*

Bucătarul cel mai bun e fόμεa.

*

Nu e dracu atât de negru, cum îl fac.

*

Judecățile adesea-orî te scot la covrigi.

*

Să mergem înainte : cum a fi têrgul și norocul.

*

Nu pôte fi neguțator și vrăjitor.

*

Nevoile nu te întrebă, ce vristă ai.

*

Bună să fie găina mea, tot mai bună pare a fi a vecinului.

*

Fie pâinea cât de rea, tot mai bună e în țara mea.

*

Pisica se învață de mică, cum se prind șorecii.

*

Un singur dușman e destul să dărâme ce a lucrat o mie de prietini.

*

Cine cere, nu pîere, dar nici bun nume n'are.

*

Mielul blând sugê la două oi.

*

Fie-care grăunță are făină, dar are și tăriță.

*

Capra sare masa, yéda sare casa.

*

Câte bordele, atâta obicei.

*

Mai bine trăește un sărac lipsit, de cât un bogat sgârcit.

*

Un reu nici o dată nu vine singur.

*

De ceia ce se teme omul, nu scapă.

*

Cu prea multă grabă, nu faci multă ispravă.

*

Nici prea econom, nici prea galantom.

*

Sgârcitul nici pe el nu se procopsește, nici pe altul nu folosește.

*

Spală-mi cojocul, dar nu mi-l uda.

*

Găina unde scurmă, acolo se hrănește.

*

Când sórile intră pe feréstră, doctorul ese pe uşă.

Cu chibzuţală dai ? Aĭ.

Tóte lucrurile trebuie să fie la vremea lor, şi zăpada e bună, când vine la vremea ei.

Unde nu e cap, vai de picíóre.

Prostul crede pe orĭ-care maĭ prost de cât dĭnsul.

Satul arde şi baba se pĕptăná.

Cine nu adună pentru sine, adună pentru alĭi.

Dracul nu face bisericĭ.

Multe florĭ sĭnt pe lume, dar puţine miróse.

Nu e sat fără cáine.

Tăcerea e ca mĕrea.

Cine se laudă că nu e mincíunos, trebuie cređut pe jumătate.

Pĕně se vie pofta bogatuluĭ, ese sufletul sáraculuĭ.

E nebun cine dá pasĕrea din palmă pe cea din gard.

Unul nu găseşte pod pe apă, altul nu găseşte apă de bĕut.

Când norocul îşĭ schimbă pasul, nu aduce anul ce aduce césul.

Vaĭ, când lupul ajunge cĭoban la oi !

Imprejurarea face pe hoĭi.

Cei ce fură, aceĭ maĭ tare jură.

Capra e rářósă, dar tot ţine códa în sus.

S'a făcut agurida mĕre.

Corb la corb nu-şĭ scóte ochiĭ.

Prinde hoțul, când îți vine, că te prinde el pe tine.

*

Bețivul se'nvață cu beția, ca și tâlharul cu hoția.

*

Hoțul gîtură că a glumit, când vede că l'ai dovedit.

*

Rău cu rău, dar mai rău fără rău.

*

Omul prost nu vede pădurea din cauza copacilor.

*

Obrazul subțire cu cheltuială se ține.

*

Averea sgârcitui trece în mâna risipitorului.

*

Tot pășitul e priceput.

*

Omului de mult bine, îi vine a sburda.

*

Fie-care caută să aibă icóna la care se închină.

*

Pe capu bun stă bine și o căciulă ruptă.

*

Tómna se numără bobocii.

*

Vroesce a lua cărbunele cu mâna altuia.

*

Frate, frate, dar brânza e pe bani.

*

Dragostea nu se face cu sila.

*

Pe lângă un lemn uscat arde dece verđi.

*

Cine știe carte, are patru ochi.

*

Omul învățat are stea în frunte.

*

Vorba de rău mai lesne se crede.

*

Dintr'o vorbă îți aprindî paie în cap.

*

Cu lingura îți dă dulceta, și cu coda îți scote ochi.

*

Omul înțelept își cumpără vara sanie și ierna car.

*

Cine întrebă, nu greșește.

*

Prieten bun e acela care dă sfaturi bune, iar nu acel ce laudă nebuniile.

*

Lucrul de ađi nu'l lăsa pe mânăne.

*

Spune'mi cu cine te însoțești, să-ți spun cine ești.

*

La început orî-ce lucru e greú.

*

Scumpul mai mult păgubește, iar leneșul mai mult alérgă.

*

Picătura mică, sfarmă piétra mare.

*

Ce înveți la tinerețe, aceia știți la bătrânețe.

*

La plăcinte înainte, la răsboiú înapoi.

*

Cine mult grăește, la multe se greșește.

*

Cine se iuțește, curând ostenește.

*

Ce ție nu-ți place, altuia nu face.

*

Omul la mânia, cade în nebunie.

*

Nerodul întâiú grăește și apoi se gândește.

*

Lenea e cucónă mare, care des nu are demâncare.

*

Strânge bani albi pentru ȃile negre.

*

Dreptatea ese ca undelemnul asupra apeí.

*

Prietenul la vreme de nevoie se cunoște.

*

Cine nu se rușineză de ómení, nu are frică de Dumnezeuú.

*

Să albă omul rușine, când face răú, iar nu când face bine.

*

Limba indulcește, limba amărește.

*

Nu e bine să se laude cine-va prea mult.

*

E bine a sta la mijlocul mesii, și la capătul țerei.

*

S'a băgat slugă la dârlógă.

*

M'am dus să'mi vėd mórtea cu ochii.

*

Boii ară și caii mănâncă.

*

Lasă-mė în casă, lasă-mė sub pat, lasă-mė 'n pat.

*

Vino, necazule vino, dar vino singur.

*

Ai să dezlegi funia de la par.

*

Unge osiea, ca să nu scârție róta.

*

Mamă sócră, pómă acră.

*

A intrat în sat, cu hârtiea în proțap.

*

Mare'i Dumneđeú, dar meșter e dracu.

*

Țiganul știe ce e șofranul?

*

Năravul din fire nu are lecuire.

*

Are să ajungă a umbla ca paraua din mână în mână.

*

El ia dat țita întrégă, nu numai gurguú.

*

Mi-a venit apa la móră.

*

Grădinarului nu vindți castraveți.

*

Sita nouă șade în cui.

*

Nu e de samă, e un papă lapte.

*

Toți proorocii după Hristos sînt mincinoși.

*

Trenche, flenche, trii lei păreche.

*

Butea plină nu se aude ; butea golă mare vuet face.

*

Mort, copt, bea, popo, aghăzma.

*

Nu zvarli undelemn pe foc.

*

Fă-mă, mamă, cu noroc, și mă zvarlă chiar în foc.

*

Două-spre-șce meserii, trei-spre-șce sărăcii.

*

Îi umblă gura, ca o mără stricată.

*

Când lupul îmbetrânește, toți cățalandrii își fac ris de dânsul.

*

Nu scutura copacul să pice fructele cöpte, lasă-le să pice de la sine.

*

Merge rău : s'a încurcat itile.

*

A dat cü oștiea în gard.

*

Nu'î departe cotea de iepure.

*

Gura păcătosului, adevăr grăește.

*

Nu se pöte ține bine pe piclöre, nefiind de ăilele töte.

*

I-a crăpat obrazul ; dar rușinea tot nu ı-a perit.

*

Caută nod în papură:

*

Jidanul nu dă nimic nicı pe trecut, nicı pe viitor, ci numai pe present.

*

A ajuns cuțitul la os.

*

Fie-care sac, își găsește peticul.

*

Cum vrei să măsoři altuıa, așa ți se mäsöră.

*

S'a mănıat văcarul pe sat.

ESAI
CA

INSTITUTUL PEȘCARI
BIBLIOTECA

AT

11
Cei 5.